

V E T U S
TESTAMENTUM
EX VERSIONE
SEPTUAGINTA INTER-
PRETUM

Olim ad fidem

CODICIS MS. ALEXANDRINI

Summo Studio & incredibili Diligentia expressum, emendatum ac suppletum
à JOANNE ERNESTO GRABE S. T. P.

Nunc vero

Diversis VATICANI EXEMPLARIS Lectionibus

Aliisque accessionibus insigniter locupletatum.

SVMMA CVRA EDIDIT

JOANNES JACOBUS BREITINGERUS.

TOMUS IV.

B.FONS.A.R.

B.FONS.A.R.

TIGURI HELVETIORUM

Ex Officina JOANNIS HEIDEGGERI & SOC. MDCCXXX.

PROLEGOMENA.

CAP. I.

Quo Notitia Codicis

ALEXANDRINI,

Præsertim quoad hunc Tomum, traditur,

*Et quæ in illo Psalmis præfixa extant, accurate
descripta exhibentur.*

Uæ in Prolegomenis Tom. I. Cap. 1. de Codice *Alexandrino* disserui, hoc loco repetere non est necesse; necessarium tamen, vel saltem commodum videtur, quæ de antiquitate ejusdem ibi §. 5. statui, adversus objectionem, ex quodam postremi hujus Tomi loco forte petendam, debite defendere, atque etiam de librorum Metricorum hocce comprehensorum distinctione per *συχως* ibidem §. 6. breviter dicta, hic prolixius exponere ac illustrare. Nimirum ex inscriptione Cantici B. *Mariae Virginis*, unâ cum alijs V. & N. Testamenti Hymnis Psalterio *Davidis* subnexi, in qua epitheto *Θεοτόκου* ipsa ornata legitur, colligeret forte quispiam, illud unâ cum reliquis Psalmis librisve in Codice nostro non nisi post ætatem *Nestorij*, ac post III. Oecumenicum Concilium, quod *Ephesi* anno 30.

Seculi VI. æræ Christianæ habitum S. *Mariae* hunc titulum asseruit, deum exaratum esse. Verum licet dictum Concilium titulum *Θεοτόκου* Matri Servatoris nostri adscriptum solenni decreto contra *Nestorianum* confirmaverit, eum tamen non primum invenit, sed is jam antè ab antiquioribus Patribus ipsoque Christianorum vulgo usurpatus fuit: id quod modò ostendere, atque sic non solum Codicis *Alexandrini*, sed & dictionis ab omnibus, præterquam *Nestorianorum* in Oriente, Ecclesijs receptæ antiquitatem confirmare placet. Οἱ παλαιοὶ Θεοτόκον τὴν *Μαρίαν* λέγειν ἐκ ὠκνησαν, ὡς αἰτ *Socrates* Lib. VII. Hist. Eccles. cap. 32. moxque affert *Eusebii* verba Lib. III. de Vita Constantinii sic inter alia de Spelunca Berthleemica scribentis: Ἡ βασιλίσσα Ἑλὴν ἡ Θεοφιλέστατη τῆς Θεοτόκου τὴν κύησιν μνήμασι θαυμασίοις κατέκειμαι, παντοίως τὸ τῆς ἱερᾶς ἀντροῦ Φαιδρύνουσα. quæ & in nostris Exemplaribus citati libri cap. 43. verbatim leguntur.

leguntur. Addit verò *Socrates* aliud insignè, licet deperditum, testimonium *Origenis*, ita pergens : *Καὶ Ὁ-
ρυγίης δὲ ἐν τῇ πρώτῃ τομῇ τῶν εἰς τὴν
πρὸς Ῥωμαίους τῷ Ἀποστόλῃ ἐπιστολῇ ἱερμηνεύων, πῶς Θεοτόκος λέγεται, πλατύνει
εἰήταται.* Deperditum inquam ; si-
quidem in istorum, quos modo
Latine habemus, *Origenis* Comen-
tariorum in Epistolam ad Romanos
Libro I. nil tale exstat : ut adeo
tam ex hoc *Socratis* loco, quàm ex
fragmento ejusdem Tomi in Phi-
localia cap. 25. recitato, si cum La-
tinis nostris conferatur, pateat, his-
ce longè prolixiores fuisse Græcos
Origenis in dictam Epistolam To-
mos, de quibus alibi plura. Cæ-
terum ut jacturam istam quodam-
modo refarciam, subjungo verba
Origenis ex Homil. 1. inter diversas,
quâ in verba *Matthæi* cap. 1. de Ma-
tre Christi ita commentatur : *Μater
εἰς. Cujus εἰς ? Mater Dei unigeni-
ti, Domini & Regis omnium, plasma-
toris & Creatoris συνθετοῦ.* Et mox :
*Ἡ αὕτη ἡ ἁγία γενεὴ τοῦ Θεοῦ, sed in-
ταῦτα permansit ; Mater effecta est, sed
Virginitatem non amisit.* Denique :
*Ἡ αὕτη ἡ ἁγία γενεὴ τοῦ Θεοῦ dicitur hac Mater
Virgo Maria.* Plura S. Patrum no-
mina ad probandum vetustiorcm
tituli *Deipara* usum adduxit *Cyrillus
Alexandrinus* in Epistola ad *Acacium
Beroënsen* Tom. V. Part. II. pag. 44.
scribens : *Εὐρίσκω γὰρ ἐν εὐαγγελιαῖς
καὶ τὸν τῆς αὐτοῦ μνημῆς ἐπισκόπων Ἀ-
θανάσιον πλείους αὐτὴν ὀνομάσαντα Θεο-
τόκον, καὶ μακάριον δὲ πατέρα ἡμῶν Θεο-
φίλον, καὶ ἑτέρας πολλὰς τῶν ἁγίων καὶ
κατὰ καιρὸς ἐπισκόπων· τῶτο μὲν Βασί-
λειον, τῶτο δὲ Γρηγόριον, καὶ αὐτὸν δὲ
μακάριον Ἀτίκον.* Horum loca hîc
quidem non designavit *Cyrillus* ; ali-

quorum tamen verba alibi citavit,
& *Athanasij* quidem ex *Oratione
4ta* contra *Arianos*, (quam λόγον
τέτιον de Trinitate appellat, primam,
quæ non nisi Epistola Encyclica
contra *Arianos* est, reliquis qua-
tuor Tractatibus haud adnumerans)
testimonium allegavit in Epistola
ad Monachos *Ægypti* Tom. V.
Part. II. pag. 4. ex re & vero dicens
B. Mariam ibi sæpius Θεοτόκον appel-
lari : sed & ἐν τῇ περὶ σαρκώσεως λόγον
prolixum recitavit locum Lib. de
Fide ad *Reginas* Tom. V. Part. II.
pag. 48. ubi etiam *Artici* ac *Theo-
phili* in laudata Epistola nominato-
rum verba subdit, quæ tamen non
ipsam Θεοτόκου vocem sonant, licet
rem diserte doceant. Illorum ve-
ro vicem supplere possunt duo alii
à *Cyrillo* ibidem allegati, *Antiochus
& Ammon* Episcopus *Adrianopoleos*,
benedictam Virginem Θεοτόκου epi-
theto salutantes. *Basilij* ac *Gregorij*
sive loca sive verba nusquam *Cy-
rilus* exhibuit, in iis saltem quæ ex-
tant, Operibus ; reperitur vero Θεο-
τόκου titulus in *Basilij* Homilia 25. de
humana Christi generatione Tom. I.
p. 590. C. ac *Gregorij* *Nysse*ni Ep-
istola ad *Eustathium* & *Ambrosium*
Tom. III. p. 660. nec non in alre-
rius *Gregorij*, *Nazianzeni* scilicet,
Orat. 35. p. 564. ac Orat. 51. p. 738.
ubi satis acriter decernit : *Εἰ τις ὁ
Θεοτόκον τὴν Μαρίαν ὑπολαμβάνει, χωρὶς
ἐπὶ τῆς Θεότητος* ut adeo nil mirum
sit, si *Thecla*, *Gregorij* *Nazianzeni*
familiaris, cognomen istud B. Vir-
gini in inscriptione Cantici ejus ad-
scripserit. Atqui licet hæc auctori-
tates ad probandum vetustiorcm
Synodo *Ephesinâ* vocis Θεοτόκος usum,
ipsæque, quâ Codex *Alexandrinus*
cxara-

exaratus fertur, ætate ac manu receptum sufficere vidcantur; duos tamen adductis à Cyrillo antiquiores Episcopos *Alexandrinus* addere placeat. nimirum *Alexandrum*, qui in Epistola ad *Alexandrum Constantinopolitanum* non multum à fine, apud *Theodoretum* Lib. I. Hist. Eccles. Cap. 4. τῆς διότης Μαρίας mentionem fecit, & *Dionysium* qui in Epistola contra *Paulum Samosatenum* post medium Seculi III. sexies hunc titulum usurpavit. Quod Epitheton adeo frequenter B. *Maria* adscribitur *Julianus* Apostata Christianis exprobravit hoc apud *Cyrillum* Lib. VIII. contra *Julianum* p. 262. allegato dictorio : Θεοτόκον δὲ ὑμῖς ἢ παύσατε Μαρίαν καλῶντες.

§. 2. Quod *Psalmodium Davidis* ac reliquorum Metricorum Veteris Testamenti, *Jobi* scilicet ac *Salomonis* librorum distinctionem per σίχων, id est, versus five potius commata, in *Alexandrino* etiam Codice observatam attinet, de ea *Hesychii Hierosolymitani* verba citato Prolegomenorum Tomi I. loco allegavi; quibus & *Libros Prophetarum* majoris perspicuitatis causa per versuum cola dividere, vetus inventum S. Patrum vocat. Et sane ipsum quoque *Originem* in Hexaplis textum LXX. Interpretum σίχωνες scriptum exhibuisse, ex *Eusebij* Histor. Eccles. Lib. VI. cap. 16. rectè docuit *Valesius* in Annotatione ad istum locum, quam lege, si placet; nec non quæ *Martianus* Prolegom. IV. in Divinam S. *Hieronymi* Bibliothecam de divisione Biblicorum aliorumque Librorum per cola five versus prolixè satis atque crudite disseruit. Atque hinc nata sunt

Stichometria, veluti *Nicephori Constantinopolitani*, cui adscribi solet, aliaque quam diligentissimus *Cotelerius* Judicio de Epistola S. *Barnabe* inscriuit; quæ tamen & inter se, & à Codice *Alexandrino* quoad numerum τῶν σίχων in Metricis V. T. Libris aliquantum sunt diversæ; quòd Librarij partim numeros in *Stichometris* vitiauerint, partim in describendis sacris Scripturis minùs accurati haud candem semper versuum distinctionem observaverint, sed duos sæpe in unum contraxerint: cujus παρορµατος etiam Scribam *Alexandrini* Codicis quandoque reum deprehendi, ideoque quibusdam in locis Capite 2. recensendis ab eo discedere consultum duxi. At vero cum error iste procedente tempore magis magisque processerit, hinc factum videtur, ut Codex noster longè vetustissimus numerum stichorum in Libris Metricis habeat aliquanto majorem illo, quem singulis horum assignat utraque modo dicta *Stichometria*, utpote sequiori ætate composita: *Psalterio* tamen excepto, quod cum in MS. *Alex.* quinta circiter parte mutilum sit, novem inde folijs deperditis, versuum rationes haud exactè inire licet. Sic verbi gratia libro *Jobi* 1800. cola adscribit *Nicephori*, 1600. alia apud *Cotelerium* *Stichometria*; at in nostro MS. bis mille ac centum fere versibus is distinctus legitur. Porro in *Proverbiis Salomonis* 1700. vel 1708. stichos numeravit *Nicephorus*, 1600. alter *Cotelerii* Antiquarius; at in *Alex.* Codice 1900. circiter reperiuntur. Quin in librorum Metricorum minimo, *Cantico* nempe *Salomonis* satis magna certitur

nitur differentia : quippe *Niceph. 280. Coreler. 300. MS. Alex. 360.* habet stichos, uno per errorem Librarii omisso, ac in nostra idcirco Editione minoribus literis expresso. Capitulorum, quæ vulgo dicuntur, distinctionem in Scripturis Metricis, saltem *Salomonis*, nullam designat Codex noster. Equidem ex eo, quod cujuslibet *Psalmi* principium vel titulum minio exaraverit Librarius, colligeret forte quispiam, in reliquis etiam Libris, ubi stichi rubro colore scripti apparent, novum incipere Caput ; sed rem aliter se habere, ex accurata illorum omnium recensione suis locis facienda patebit. Atqui hæc in genere de Libris Metricis, prout in *MS. Alex.* exhibentur, dicta sufficiant.

§. 3. *Psalms Davidis* in specie quod attinet, hæc varia in Codice nostro præfixa extant : & primo quidem *S. Athanasii* Epistola ad *Marcellinum*, quâ insignem *Psalterii* excellentiam, atque singulorum *Psalmodum* variis in calibus usum demonstravit. Atqui hanc ipsæ *S. Athanasius* *περί τῶν ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ἐκκλησίας τῶν Ψαλμῶν*, Interpretationi *Psalmodum* præposuit, ut à *Synodo Nicæna* II. Tom. VII. Concil. *Labbei* col. 540. memoriæ proditum est. Alit sive vera sive falsa sit traditio ista, ipsius tamen *S. Patris* ævo vel paulo post Librariis solemne fuisse, ut laudatam Epistolam ipsi *Psalmodum* libro veluti *ἡσαγώγη* aut *Pro-*

dromum præmitterent, *Alexandrini* Codicis exemplum ostendit. Cæterum licet in pluribus *S. Athanasii* Editionibus, ac in postrema Celebrissimi *Montsauroni*, omnium optima Tom. I. Part. II. p. 982. usque 1003. iste ad *Marcellinum* libellus Græcè ac Latine sit exesus ; eum tamen ex antiquissimis ac *S. Patri* fere coævis membranis nostris haud parum correctiorem ac pleniorcm, ut conferenti patebit, hic denuo edere placuit, absque Latina tamen versione. Quamvis enim hanc quoque prælo fere paratam haberem, mutato tamen consilio eam omittendam censui, quod antedictæ literæ intellectu perfaciles sint, vel tales iis saltem futuræ, qui sequentem in hoc Tomo Græcum *S. Scripturæ* textum sine interpretatione intelligere poterint. Sectiones, in quas Epistolam dispescuit Librarius noster, licet incommodas sæpe, hic tamen obstruere placuit ; nisi ubi perperam prorsus in medio commatis vel periodi sunt factæ, vel ubi aliter textum dividere necesse fuit ; de quibus Lectorem in ora paginæ inferiori semper monui : ac ibidem etiam Sphalmata Scribæ vel anomalias Scripturæ annotavi ; excepto eo, quod frequenter ac perpetuo fere occurrit, nempe *πιστευαντες* pro *πιστασαντες*. Sinc longiori igitur præfatione jam laudatam *S. Athanasii* Epistolam ex Codice *Alex.* accuratè descriptam sisto :

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ.

ΑΓαμέλι σε τῆς ἐν Χριστῷ προαιρέσεως, φίλε Μακεδόνη· καὶ γὰρ καὶ τὸν παρόντα πειρασμόν, καίτοι πολλὰ παθὼν ἐν αὐτῷ, καλῶς φέρεις, καὶ τῆς ἀσκήσεως ἔκ ἀμειλίᾳ. Πυλθανόμενος γὰρ τῷ κομίσαντος τὴν ἐπιστολήν, πῶς ἄρα καὶ μετὰ τὴν νόσον διάγεις· ἔμαθον πρὸς μὲν πάσαν τὴν θείαν γραφὴν ἔχειν^α· σὲ τὴν χολὴν, πυκνότερον δὲ μάλιστα τῇ βίβλῳ τῶν ψαλμῶν ἐντυγχάνειν, καὶ φιλονεικεῖν τὸν ἐν ἐκάστῳ ψαλμῷ νῦν ἐγκείμενον καταλαμβάνειν.

Καὶ διὰ τὸτο τοίνυν ἀποδέχομαι σε, πολὺν ἔχον εἰς αὐτὴν τὴν βίβλον καλῶ πόδον, ὥσπερ καὶ εἰς πάσαν τὴν γραφὴν.

Καὶ γὰρ ἔτως ἔχον, συντυχόν τι· φιλοπόνῳ γίγνεται, καὶ βάλομαι καὶ σοί, ὅπερ ἐκεῖνος κατέχων τὸ ψαλτήριον περὶ αὐτῷ μοι διηγέσασθε, γράψαι ἔχει γὰρ τινα χάριν καὶ παιδαριότητα,^β μετ' εὐλόγου τῷ διηγήματος.

Ἐλεγει γὰρ ἔτως· Πᾶσα μὲν, ὦ τέκνον, ἡ καδ' ἡμᾶς γραφὴ, παλαιὰ τε καὶ κατὰ, θεϊκηνὸς ἐστι καὶ ἀφ' ἡμῶν πρὸς διδασκαλίαν, οἷς γ' ἔγραψαι· ἔχει δὲ τινα παιδαρὴν παρατήρησιν τοῖς προσέχουσιν ἡ τῶν ψαλμῶν βιβλος.

Ἐκάστη μὲν γὰρ βιβλος τὸ ἴδιον ἐπάγ-

γελμα διακοιῖ καὶ ἀπαγγέλλει· οἷον ἡ Πεντάτευχος γίνεσθαι κόσμον καὶ τὸν πατριαρχῶν τὰς πράξεις, τὴν τε ἀπ' Αὐγύπτιος τῷ Ἰσραὴλ ἔξοδον, καὶ τὴν τῆς νομοθεσίας διάταξιν· ἡ Τρίτευχος τὴν κληροδοσίαν, καὶ τῶν κριτῶν τὰς πράξεις, καὶ ἡ ῥησαυρία^γ τῷ Δαβὶδ· αἱ Βασιλείαι καὶ Παραλειποόμεναι βασιλείαν πράξεις· καὶ ὁ μὲν Ἑσθῆρας ἀπόλυσιν τῆς αἰχμαλωσίας καὶ ὑπάρκοδον τῷ λαῷ, καὶ οἰκοδόμην τῷ ναῷ καὶ τῆς πόλεως·^δ οἱ δὲ Προφῆται προφητείας περὶ τῆς ἐπιδημίας τῶ σατῆρος, ὑπομήσεις τε περὶ τῶν ἐντολῶν, καὶ μὲν ψεισι κατὰ τῶν παραδαινότων, καὶ προφητείας τοῖς ἔδνεσι.

Ἡ δὲ γε βίβλος τῶν ψαλμῶν, οἷς παροδείσεις^ε τὰ ἐν αὐτῇ φέρεται μολοδεῖ, καὶ τὰ ἴδια δὲ πάλιν μετ' αὐτῶν ψάλλεσθαι δὲ δέικνυσιν^ς. Τὰ μὲν γὰρ τῆς Γενέσεως^η ψάλλει ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ· οἱ ἄρα οἱ διηγνῆται δοῦσαι Θεῷ, πώησιν δὲ χερσὶν αὐτῷ ἀναγγέλλει τὸ «σεύρωμα» καὶ ἐν τῷ κγ'. Τῷ Κυρίῳ ἡ γῆ καὶ τὸ πλῆρωμα αὐτῆς, ἡ οὐ· καμένη καὶ πάντα οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ· αὐτὸς ἐπὶ θαλάσῳν ἰδεμε· λῶσιν αὐτήν.

Τὰ δὲ τῆς Ἑξόδου καὶ τῶν Ἀριθμῶν καὶ

^α Εἰς MS. mendosē. ^β Μετὰ τῷ εὐλογεῖν τὸ διήγημα Alex. perperam. ^γ Hæc vox in MS. deest, erat forte; siquid hoc loco duo versus recentiori aramento rasis lineis superinducto scripti extant. ^δ Γενναυρία MS. ^ε In MS. nova Sectio incipit minus recte. ^ς Τῶ πῶνται (scilicet βιβλῶν) ex Edit. addere necesse videtur. Et sane post vocem αὐτῶν in MS. vacuum spatium est relictum. ^η Ψάλλω mendosē MS.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

καὶ τῷ δευτερονομίᾳ ἀδοὶ καλῶς ἐν τῷ
ἰερόμνησθ' ἰερόμνη ψαλμῷ, καὶ ἐν τῷ
ἑκατοστῷ τρισκαίδεκάτῳ ψαλμῷ, λέ-
γων· * ἢ Ἐν ἰερόμνη Ἰσραὴλ ἐξ Ἀγγ-
πύου, οἶκος Ἰακώβ ἐκ λαῶ βαρβαρῶν,
ἢ ἐγγιγμένη Ἰουδαία ἀνάσσει αὐτῷ, Ἰσ-
ραὴλ εἰς ἐξουσίαν αὐτῆ.

Ψάλλει δὲ καὶ ταῦτα ἐν τῷ ἑκατοστῷ
τετάρτῳ· ἢ Ἐξαπέστειλεν Μαυσοῦν τὸν
ἄγγελόν αὐτῷ, Ἀαρὼν δὲ ἐξελέξατο αὐ-
τόν· ἢ Ἰδοὺ ἐν αὐτοῖς τὴν λέγουσαν τῶν
σημείων αὐτῷ καὶ τῶν τεράτων αὐτῷ
ἢ ἐν γῇ Χαΐμ. Ἐξαπέστειλεν σκότος,
καὶ ἐσκότασεν, καὶ παρεπίκραναν
τὴν λέγουσαν αὐτῷ. Μετίστρεψεν τὰ
ὄψατα αὐτῶν εἰς αἶμα, καὶ ἀπέκλει-
ον τὴν λέγουσαν αὐτῶν. Ἐξήρπεν ἢ
γῇ αὐτῶν βασιλεὺς ἐν τοῖς ταμείοις
τῶν βασιλείων αὐτῶν· εἶπεν καὶ ἡλ-
θὼν κυνέμια, καὶ σκίφες ἐν πᾶσιν
τοῖς ὀρείοις αὐτῶν. Καὶ ὄλας ὄλεν τὸν
ψαλμὸν τῶν τε τὸν ἑκατονπέμ-
πλον περὶ τῶν αὐτῶν ἔξιν εὐρεῖν γε-
γραμμένον. Καὶ τὰ μὲν τῆς ἱερατείας
καὶ τῆς σκηπτικῆς ἀναφανέει ἢ ἐν ἰερόμνη
σκηπτικῇ ἐν τῷ κη'. ψαλμῷ ἢ ἐν γκα-
τε τῷ Κυρίῳ υἱοὶ Θεοῦ, ἐν γκατε τῷ
Κυρίῳ υἱὸς κριῶν, ἐν γκατε τῷ Κυ-
ρίῳ ὁδῶν καὶ τιμῶν.

Τὰ δὲ τῷ Ναυῇ καὶ τῶν Κριτῶν ἐμ-
φαίνει πως ἐν τῷ ἑκατοστῷ ἐκλῶ, λέ-
γων· ἢ Καὶ συνεστήσαντο πόλεις κατοι-
κήσιαι, καὶ ἐπείρουν ἀγγέλους, καὶ
ἐφύτυσαν ἀμπελῶνας. Ἐπὶ γὰρ

τῷ Ναυῇ διαδέδοται αὐτοῖς ἢ γῇ τῆς
ἐπαγγελίας. Λέγων δὲ ἐν τῷ αὐτῷ
ψαλμῷ συνεπῶς· ἢ Καὶ ἐνέκραξαν
πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτὸς,
καὶ ἐκ τῶν ἀνταγκῶν αὐτῶν ἔσωσαν·
αὐτὸς· σημαίνει τῶν Κριτῶν τὴν βί-
βλον· τότε γὰρ κραζόντων αὐτῶν
ἤγειρεν κατὰ τὸν καιρὸν κριταίς, καὶ
ἔσωσεν τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν θλιβόντων
αὐτούς.

Καὶ τὰ τῶν Βασιλείων ψάλλει πως
ἐν τῷ ἑκατοκαίδεκάτῳ, λέγων· ἢ Οὐ-
τοι ἐν ἀρμασιν καὶ ἔτοι ἐν ἵπποις,
ἢ ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν
μεγαλυνθήσομεθα· αὐτοὶ συνεποδ-
θήσαν καὶ ἔπεσαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστη-
μεν καὶ ἀναρῶδαίμεν. Κύριε σῶσον
τὸν βασιλεῖα, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν
ἢ ἂν ἡμέρας ἐπικαλεσόμεθα σε.

Τὰ δὲ τῷ Ἐσδρα ἐν τῷ ἑκατοντεικοστῷ
ἐμπλήρω τῶν Ἀναβαθμῶν ἀδοῖ· ἢ Ἐν τῷ
ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν
Σιών, ἐγγιγμένην ὥστε παρακληθῆ-
ναι. Καὶ πάλιν ἐν τῷ ἑκατοντεικοστῷ
πρώτῳ· ἢ Εὐφρανθήν ἐπὶ τοῖς εἰρηκό-
σι μοι· εἰς οἶκον Κυρίου πορευοίμεθα,
ἢ ἑτάωτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς
αὐλαῖς σε Ἱερουσαλὴμ. Ἱερουσαλὴμ
οἰκοδομημένη ὡς πόλις, ἢ ἢ ἢ μετο-
χή· αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό· ἐκεῖ γὰρ
μαρτύρειον τῷ Ἰσραὴλ. Τὰ τε τῶν
Προφητῶν σχεδὸν ἐν ἑκάστῳ σημαίνει. Πε-
ρὶ τῆς τῷ σωτῆρος ἐπιθυμίας, καὶ ὅτι
μὲν

a Malé nova sectio incipit in Alex. b Titulus Philmi καὶ quem citat, in multis τῶν ἰ. Exemplaribus ipsique Alex. Codice est: Ψαλμοὶ τῷ Δαβὶδ ἰερόμνη σκηπτικῇ, pro quo hic habet: ἢ ἰερόμνη σκηπτικῇ, ut Vulg. Latina: in confirmationem tabernaculi. c Ἐκατοντεικοστῷ MS. d Μιτο-
χο MS. malé.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

μὴν Θεὸς ἂν ἐπιδημήσει, ὅπως Φωνὴν ἐν
μὴν τῶν τεσσαρακοσῶν ἑτάω ψαλμῶν.
" Ὁ Κύριος ἐμφανῶς ἤκει, ὁ Θεὸς ἡμῶν,
καὶ ὁ παρυσιωπῆσται. Ἐν δὲ τῷ
ἑκατοσῶ ἐπικαυδεύεται. " Εὐλογημέ-
νος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. ἐν-
λογηκαμεν ὑμᾶς ἐξ οὐκ Κυρίου. Θεὸς
Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

" Ὅτι δὲ ἑτός ἐστιν ὁ τῷ πατρὸς λό-
γος, ὅπως ἐν τῷ ἑκατοσῶ ἐκλῶ ψάλλει.
" Ἀπέστειλεν τὸν λόγον αὐτῷ, καὶ ἰά-
σατο αὐτὸς, καὶ ἐρύσαστο αὐτὸς ἐκ
τῶν διαφθερῶν αὐτῶν. Ὁ γὰρ ἐρ-
χόμενος Θεὸς αὐτὸς ἐστιν καὶ λόγος ἀ-
ποτελεῶμενος. Τέτον δὲ τὸν λόγον ἐι-
δὼς ὅσα τὸν υἱὸν τῷ Θεῷ, ἀδείω Φωνὴν
τῷ πατρὶ ἐν τῷ τεσσαρακοσῶ τεταρ-
τῶ ψαλμῶ. " Ἐξηρעזאסו ה' קרוב
" μὴ λόγον ἀγαθόν. Καὶ πάλιν ἐν τῷ
ἑκατοσῶ ἑτάω. " Ἐκ γατρὸς προ-
" ἐσφύρεν ἐξεγήνησά σε. Τί γὰρ ἂν
ἄλλο τις εἴποι γέννημα τῷ πατρὶ, ἢ
τὸν λόγον καὶ τὴν σοφίαν αὐτῷ; τῷ-
τον εἰδὼς ὅσα ὡς εἶπεν ὁ πατήρ. " Γε-

νηθῆτω φῶς, καὶ σφείρωμα, καὶ τὰ
πάντα, καὶ αὐτὴ ἡ βίβλος περιέχει,
λέγουσα. " Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ ἄρα-
νοὶ ἡτεροδόγησαν, καὶ τῷ πνεύματι
τῷ ἁγίῳ αὐτῷ πᾶσα ἡ δύναμις
αὐτῶν. Καὶ Χριστὸν δὲ αὐτὸν ἐρχό-
μενον ἐκ ἡγήνησεν, ἀλλὰ καὶ μέλειτα
περὶ τῆς λέγει ἐν τῷ τεσσαρακοσῶ τε-
ταρτῶ ψαλμῶ. " Ὁ ἁγίος σου ὁ
Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος. ῥά-
" βως εὐδύγητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλεί-
ας σου. Ἑγείσθης δικαιοσύνην, καὶ

Tom. IV.

2 Ἐν τῷ τριτοῦ ὁ ἀντίκρυ, ex Edit. addendum videtur. b Novam lectionem hic perpe-

ἐμίσησας ἀδικίαν διὰ τὸτο ἔχριστόν
σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλασιν ἀγαθῶν.
" σεις παρὰ τὸς μετόχους σου. Καὶ
ἵνα μὴ κατὰ φαντασίαν τις ἐρχέσθαι
αὐτὸν (ῥάβ) νομήσῃ, σημαίνει αὐτὸν
ἀνδραποῦν γενεσόμενον, καὶ τέτον εἶναι
δι' ὃ τὰ πάντα γίνονται, λέγων ἐν τῷ
ὀγδοηκοσῶ ἐκλῶ. Μήτηρ Σιών ἔρει. ἂν-
" θρωπος καὶ ἀνθρωπος ἐγεννήθη ἐν
αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἰδεμελῶσεν αὐτὴν
" ὡς ὕψος.

Τὸτο γὰρ Ἰσὼν ἐστιν τῷ εἰπεῖν. " Καὶ Joas. 1.
" Θεὸς ἦν ὁ λόγος. πάντα δι' αὐτῷ ἐ- V. 1. 2. 14.
" γένητο. καὶ, ὁ λόγος σάρεξ ἐγένετο.
Διὰ τὸτο καὶ τὸ, ἐκ παρθένου, γηνώ-
σκαι ἐκ ἰσώπησης, ἀλλ' εὐδὺς ἐμφα-
σίᾳ τινι ὁδῶσιν ἐν τῷ τεσσαρακοσῶ τε-
ταρτῶ ψαλμῶ, λέγων. " Ἀκουσεν
" θύγατερ, καὶ ἴδε, καὶ κλῶν τὸ ὅς
" σε, καὶ ἐπιλάθου τῷ λαῷ σου καὶ τῷ
" οἴκῳ τῷ πατρὸς σου, ὅτι ἐπεδύμησεν
" ὁ βασιλεὺς τῷ κάθῃ σου.

Τὸτο γὰρ πάλιν ὁμοίον ἐστιν τῷ λε-
γομένῳ παρὰ τῷ Γαβριήλ. " Χαῖρε καὶ
" χαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Καὶ
" γὰρ εἰρηκῶς αὐτὸν Χριστὸν, εὐδὺς καὶ
τὴν ἀνδραποῦν γενεσιν ἐκ τῆς παρθένου
ἐδήλωσεν, λέγων. ἄκουσον θύγατερ.

Ἰδὲ ὁ μὲν Γαβριήλ ἐξ ὀνόματος καλεῖ
Μαρίαν, ξένος ἂν αὐτῆς κατὰ τὴν γέ-
νησιν. ὁ δὲ Δαυὶδ ἐκ τῷ σπέρματος αὐ-
τῷ τυγχάνουσιν αὐτὴν εἰκότως θυγα-
τέρα προσφώνει ταύτην. Ἀνδραποῦν δὲ
αὐτὸν εἰρηκῶς γενεσόμενον, ἀκολούθως
καὶ παθῆτόν αὐτὸν σαρεὶ σημαίνει.

b

Τὴν

PROLEGOMENA.

Cap. I.

Τὴν τε ἐπιβελὴν παρὰ τῶν Ἰουδαίων
 ὁρώσα γυνομένην, ψάλλει ἐν μὲν τῷ δευ-
 τέρῳ ψαλμῷ. ἢ Ἰναὶ ἐφύαξαν ἔθνη,
 καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κινὰ; παρέστη-
 σαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρ-
 χοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κα-
 τὰ τὴν Κυρίου καὶ κατὰ τὴν Χριστοῦ αὐ-
 τῆ. Ἐν δὲ τῷ εἰκοτῷ καὶ πρώτῳ τὴν
 ποιότητά τῷ θανάτῳ ἐκ προσώπου τῷ
 σωτήριος Φησιν. Ἐἰς χυλὴν θανάτου κα-
 τὰ τῆς αἰῶνος. ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνας
 πολλοὶ, συναγωγὴν πονηρευμένων περι-
 ἔχον με. ὤρυξαν χεῖρας με καὶ πό-
 δας με, ἐξηρίθμισαν πάντα τὰ ὀ-
 σά με. αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπι-
 ὄν με. διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά με
 ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν με
 ἔβαλον κληρὸν.

Τὸ δὲ, τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας
 ὀρύττεσθαι, τί ἕτερον ἢ σαυρὸν λέγειν
 σημαίνει; Πάντα ταῦτα διδόντες
 προσέδησαν, ὅτι μὴ δι' ἑαυτὸν, δι' ἡμᾶς
 δὲ ταῦτα πάσχει ὁ Κύριος, καὶ Φησὶν
 ἐκ προσώπου πάλιν αὐτῷ ἐν μὲν τῷ πρ'-
 ὃν ἔπ' ἐμὲ ἐπεπείχθη ὁ θυμὸς σε. ἐν
 δὲ τῷ ἐξηκοτῷ ὀνόμαζ' αὐτὸν ἤρασα,
 τότε ἀπετίnyον. Οὐ γὰρ ὑπεύθυ-
 νος ὢν ἀπέθνησκεν, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν
 ἔπαθεν, καὶ τὸν καθ' ἡμῶν θυμὸν διὰ
 τὴν παράδοσιν ἐφ' ἑαυτὸν ἔβαταζεν,
 λέγοντος διὰ τῷ Ἰσαΐας. Ἀυτὸς τὰς
 αἰθερίας ἡμῶν ἔλαβεν. καὶ λεγόντων
 μὲν ἡμῶν ἐν τῷ ἑκατοστῷ τριακοστῷ ἐβ-
 ὸμμεν ψαλμῷ. ὁ Κύριος ἀνταποδώσει
 ὑπὲρ ἡμῶν. λέγοντος δὲ καὶ τῷ πνεύ-

ματος ἐν ἑβδομηκοντῷ πρώτῳ. καὶ
 σώσει τὰς νύκτας τῶν πενήτων, καὶ τα-
 πείψει συνοφάντην. ὅτι ἐρύσατο
 πλάγχθον ἐκ χειρὸς δικαίου, καὶ πείη-
 τα, ὃ ἔχ' ὑπὲρ χερσὶν βελήεις. Διὰ
 τὸ καὶ τὴν εἰς ἑρᾶς σαματικὴν αὐ-
 τῷ ἄνοδον προμηνύει, καὶ λέγει ἐν
 μὲν εἰκοτῷ καὶ τρίτῳ. Ἐρατε πύλας
 οἱ ἀρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθῃτε πύ-
 λαι αἰῶνιοι, καὶ εἰσέλυσεται ὁ βα-
 σιλεὺς τῆς δόξης.

Ἐν δὲ τῷ τεσσαρακοστῷ ἔκλω' αὐτὸν
 ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν
 φωνῇ σάλπιγγος. Τὴν μὲν καδίαν
 ἀναγγέλλει, καὶ Φησὶν ἐν μὲν τῷ ἑκα-
 τοστῷ ἑαυτῷ. Εἰπεν ὁ Κύριος τῷ κυ-
 ρίῳ μου. κάθ' ἐκ δεξιῶν μου, ἕως
 ἀνθ' ὧν τὰς ἐχθράς σε υποπόδιον τῶν
 ποδῶν σε. Ἐν δὲ τῷ ἑαυτῷ καὶ τὴν
 γενομένην ἀπώλειαν τῷ Διαβόλῳ βοᾷ.
 Ἐκαθίσας ἐπὶ θρόνου ὁ κρῖνον δικαιο-
 σύνην, ἐπετίμητας ἔθνεσσιν, καὶ ἀπό-
 λετο ὁ ἀσεβής. Καὶ γὰρ ὅτι τὴν
 κρῖνον πᾶσαν ἔλαβεν παρὰ τῷ πατρὶος,
 ἐκ ἐκρυβεν, ἀλλὰ καὶ κριτὴν πάντων
 αὐτὸν ἐρχόμενον προμηνύει ἐν μὲν εἰ-
 ὃς. ὁ Θεός, τὸ κρῖμα σε τῷ βασιλεῖ
 δός, καὶ τὴν δικαιοσύνην σε τῷ υἱῷ
 τῷ βασιλεῖ, κρῖνον τὸν λαόν σε ἐν
 δικαιοσύνῃ, καὶ τὰς πλάχας σε ἐν κρι-
 σει. Ἐν δὲ τῷ μθ'. Φησὶν. Προσ-
 καλέσεται τὸν ἑρᾶν ἄνθρωπον καὶ τὴν
 γῆν, τῷ διακρίναι τὸν λαόν αὐτῷ.
 καὶ ἀναγγελεῖται ὅτι ἑρᾶνοι τὴν δικαιο-
 σύνην αὐτῷ, ὅτι ὁ Θεὸς κριτής ἐστιν.

Καὶ

a Περὶ τῆς λέξεως malè MS. * Ἐκείνη MS. b Ἀλλὰ mendosè MS. c Hæc vox bis in Alex. scripta est.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

Καὶ ἐν τῷ πᾶ· „Ὁ Θεὸς ἔστι ἐν συνα-
 „ γαγῇ θῶν, ἐν μέσῳ δὲ ὁ Θεὸς δια-
 „ κρινεῖ. Καὶ μὴν καὶ τὴν κλησὶν τῶν
 ἔθνων ἐστὶν ὁ ἐπ' αὐτῆς μαθεῖν, ἐπὶ
 πολλῶν μὲν, μάλιστα δὲ ἀπὸ τῶ μς·
 „ Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χειρας,
 „ ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν Φωνῇ ἀγαλ-
 „ λασθεως. Ἐν δὲ τῷ οἶ· „ Ἐνώπιον
 „ αὐτῶ προπεσόνται Λιθίστιες, καὶ οἱ
 „ ἐχθροὶ αὐτῶ χὼν λειψόν· βασιλεῖς
 „ θαρσεῖς καὶ αἱ ἡσσι δῶρα προσοί-
 „ σουν, βασιλεῖς Ἀραβῶν καὶ Σαβαῖ
 „ δῶρα προσάξουσιν· καὶ προσκλήσου-
 „ σιν αὐτῶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς
 „ γῆς, πάντα τὰ ἔθνη δουλεύουσιν
 „ αὐτῷ. Ταῦτα μὲν ἐν τοῖς ψαλμοῖς
 ἀδεται, ἐν δὲ ἐκάστῃ τῶν ἄλλων βιβλίων
 προπαγγέλλεται. Οὐκ ἀγνοῶν δὲ πάλ-
 λον ὁ ἐλεγεν ἔτι καὶ ἐν ἐκάστῃ βιβλίῳ
 τῆς γραφῆς ὅτι τὰ αὐτὰ περὶ τῶ σω-
 τῆρος ἐξαίρετας σημαίνεται· καὶ ἐστὶν
 τῶτο ὅτι πάσαις αὐταῖς ἀπαγγέλμα,
 καὶ συμφωνία ἡ αὐτὴ τῶ πνεύματος.
 Καὶ γὰρ ὥσπερ τὰ τῶν ἄλλων ἐν ταύ-
 τη δουατὸν εἶρεν· ἕτας καὶ τὰ ταύτης
 ἐν ταῖς ἑτέραις πολλὰς εὐρίσκεται.
 Καὶ γὰρ Μωϋσῆς ὡδὴν γράφει, καὶ Ἡ-
 σαίας ἀδει, καὶ ὁ Ἀμβακὺμ προσεύ-
 χεται μετ' ὡδῆς. Πάλιν τε ἐν ἐκάστῃ
 βιβλίῳ ἐστὶν ἰδὼν καὶ προφητείας καὶ νο-
 μοθεσίας καὶ ἱστορίας. Τὸ γὰρ αὐτὸ
 πνεῦμα ἐπὶ πάντας ἐστὶν, καὶ κατὰ
 μὲν τὴν εἰς ἕκαστον γινωμὴν αὐτῶ διαί-
 ρεσιν ἕκαστος τὴν δοῦναι αὐτῶ χάριν
 διακονεῖ καὶ πληροῖ, εἴτε προφητείας

ἐστὶν, εἴτε νομοθεσία, εἴτε τῆς ἱστορίας ἡ
 μνήμη, εἴτε τῶν ψαλμῶν ἡ χάρις. Ἐ-
 πειδὴ δὲ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἔστιν,
 ἔπερ καὶ ὁ πᾶσαι διαίρεσεις εἰσὶν, αὐ-
 τὸ δὲ ἀδιαίρετον ἐστὶν κατὰ φύσιν, δια-
 τοι τῶτο τὸ ὅλον μὲν ἐστὶν ὁ ἐκάστω,
 κατὰ δὲ τὴν διακονίαν αἱ φανερώσεις
 καὶ αἱ διαίρεσεις τῶ πνεύματος ἑκάστοις
 γίνονται· καὶ λοιπὸν κατὰ τὴν ἀποκει-
 μένην χρεῖαν πολλὰς ἑκάστος, ὥπλησ-
 τος τῶ πνεύματος, διακονεῖ τὴν λόγον·
 ἄς, καθὰ προεῖπον, νομοθετῶντα Μω-
 σῆν προφητεύοντε ποτε καὶ ἀδειν, καὶ
 προφητεύοντας τὸς περφητας ἐντίλ-
 λεσθαι ποτε· ὡς ἔλεγε, καθαρὸι ἡ
 „ γίνεσθε· Ἀπέπλυνε ἀπὸ κακίας τὴν
 „ καρδίαν σου Ἱερουσαλὴμ· καὶ ἱσορεῖ
 „ ποτε, τὸν μὲν Δαυὶδ τὰ κατὰ Σου-
 σάνναν, τὸν δὲ Ἡσαΐαν τὰ κατὰ τὸν
 ῥαφάκην καὶ τὸν Σενναχηρείμ. Οὐ-
 τως γὰρ καὶ ἡ τῶν ψαλμῶν βιβλος
 ἔχουσα ὁ ἴδιον τῶν ὡδῶν, ὥπερ
 ἐν ταῖς ἄλλαις βίβλοις διεξοδικῶς εἰρη-
 ται, ταῦτα αὐτὴ τῇ κατὰ πλάτος
 Φωνῇ μετὰ μέλους ψάλλει, καθὰ
 προεῖρηται.

Εβλ. 1: 16.
 Jerem. 4.
 v. 14.
 Cap. 1.
 Cap. 36.
 & 37.

Νομοθετεῖ γὰρ πόλε καὶ αὐτὴ· ὡς Παῦ-
 „ σαι ἀπὸ ὀργῆς, καὶ ἐγκατάλιπε θυ-
 „ μόν· καὶ ἔκλυον ἀπὸ κακῶ, καὶ
 „ πώησαν αἰγᾶθόν· ζήτησον εἰρήνην καὶ
 „ διώξον αὐτήν. Καὶ ἱσορεῖ ὅποτε κα-
 τὰ τὴν ὁδὸν τῶ Ἰσραὴλ, καὶ προφη-
 τεύει περὶ τῶ σωτῆρος, ὥσπερ εἰρηται
 πρότερον.

b 2

Kenā

a MS. malē &c. b Alia exemplaria &c habent. c Scilicet senex ille, cujus mentionem
 initio hujus Epistolae fecit. d Ab hac voce in MS. nova scēlio perperam inchoatur. e Vox
 Kenā in Editis hic infera legitur. f Illos malē MS. g Editi libri meliūs, h Inon. h Γε-
 νίω malē MS. i 1: MS. perperam. k Ἄπῃ melius Edit.

Καὶ ἡ μὲν ἔν τοιαύτῃ τῷ πνεύματος χάρις ἔσῃ παρὰ πάντων, καὶ ἐν ἑκάστῳ γνωμῇ εὐσεβικῶν, καὶ παρὰ πάντων ἡ αὕτη, ὡς ἐάν ἡ χρεία ἀπαιτῇ, καὶ τὸ πνεῦμα βούληται. Οὐ διαφέρει γὰρ τὸ πλεον καὶ ἑλάττω ἐν ταύτῃ τῇ χρείᾳ, ὡς ἑκάστος ἀνιδέτω τὴν ἰδίαν ἀποπληροῖ καὶ τελειῖ διακονίαν.

Ἡ δὲ γε βίβλος τῶν ψαλμῶν καὶ ἕτας ἔχει τινὰ πάλιν χάριν ἰδίαν καὶ παρατήρησιν ἐξαίρετον· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις, ἐν οἷς πρὸς τὰς ἄλλας βίβλους ἔχει τὴν χάριν καὶ καλοπρίαν, λοιπὸν καὶ ἰδίαν ἔχει τὸτο θάυμα, ἔτι καὶ τὰ ἑκάστης ψυχῆς κινήματα, τὰς τε τῶν μεταβολῶν καὶ διορθώσεων ἔχει διαγεγραμμένα καὶ διατετυπωμένα ἐν ἑαυτῇ· ὥς τινὰ τὸν βυλόμενον ὡς ἂν ἄπειρον ἐξ αὐτῆς λαμβάνειν καὶ κατανοεῖν, ὅταν τε τυπῇ ἑαυτὸν, ἢ ἐκεῖ γέγραπται.

Ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλοις βίβλοις μόνον τις ἀκείει τὸν νόμον προστάττοντα, ἂν (μὴ) δεῖ ποιεῖν καὶ μὴ δεῖ πράττειν· προφητείας τε κατακείει, ὥς μόνον εἶδναι τὸν ἐρχόμενον σωτῆρα· καὶ ἑξ ἰσορίας δὲ προσέχει, ἐξ ὧν γινώσκων δύναται τὰς τῶν βασιλευσίων καὶ τὰς τῶν ἀγίων πράξεις. Ἐν δὲ τῇ βίβλῳ τῶν ψαλμῶν πρὸς τῷ β ταῦτα μανθάνειν τὸν ἀκούοντα, ἔτι καὶ τὰ κινήματα τῆς ἑαυτῇ ψυχῆς ἐν αὐτῇ κατανοεῖ καὶ διδάσκαται· καὶ λοιπὸν πρὸς

ὁ πάσχει καὶ ἐν ᾧ συνέχεται, διὰ τὰς πάλιν ἐκ ταύτης ἔχεισθαι τὴν εἰκόνα τῶν λόγων, ὥς μὴ μόνον ἀκούσαντος παρέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πῶς δεῖ λέγοντα καὶ ποιῶντα θεραπεύειν τὸ πάθος, ἢ διδάσκει.

Εἰσὶν μὲν γὰρ καὶ ἐν ταῖς ἄλλοις βίβλοις καλυπτικοὶ λόγοι, ἀπαγορεύοντες τὰ φαῦλα· ἐν ταύτῃ δὲ καὶ πῶς ἀπέχεσθαι δεῖ, τετυπώται. Οἷον παρὰ γέγραμμά ἐστιν τὸ μετανοεῖν· τὸ δὲ μετανοεῖν, παύσθαι τῆς ἀμαρτίας ἐστίν· ἐνταῦθα δὲ καὶ πῶς μετανοεῖν, καὶ τί δεῖ λέγειν ἐπὶ τῇ μετανοίᾳ, τετυπώται.

Καὶ πάλιν εἰρηκεν ὁ Παῦλος· ἡ Rom. 5. v. 3. 4. 5.
 „Θλίψις τῇ ψυχῇ ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπίς ἢ κατασχύνη· ἐν δὲ τοῖς ψαλμοῖς καὶ πῶς δεῖ φέρειν τὰς θλίψεις, καὶ τί θλιβόμενος δεῖ λέγειν, καὶ τί μετὰ τὰς θλίψεις, καὶ πῶς ἑκάστος δοκιμάζεται, καὶ τίνες οἱ λόγοι τῶν ἐλπίζοντων ἐπὶ Κύριον, γέγραπται καὶ κεχαράσθαι. Πάλιν τε ἐντολὴ ἐστὶν ἐν παντὶ εὐχαριστεῖν· ἀλλὰ καὶ τί δεῖ λέγειν εὐχαριστεύοντας, διδάσκουσιν οἱ ψαλμοί. 1. Thel. 5. v. 12.

Εἶπας παρ' ἐτέρων ἀκούοντες· ὅσα 1. Tim. 3. v. 12.
 „Θέλουν εὐσεβῶς ζῆν, διασθῆσονται, παρὰ τῶν διδασκόμεθα, καὶ πῶς δεῖ φεύγοντας φασεῖν, καὶ τίνας διακομῇ.

a Έτοι minus rectè MS. b Έκ τῆ MS. perperam. c Άν εἰς Edit. quæ lectio paulo sequentibus est consona. d B bene interrum in Edit. e Έτοι minus rectè. f Ησῆλιος alii. g Πῶτα μεθῆμι MS. perperam. h Έτοι minus male in MS. primâ syllaba γ, cato spatio superscripta; adeo ut non prioris Scribæ, sed imperiti Emendatoris mendum esse videatur. i Forte διδασκόμεθα legendum. k Δοὶ hic quoque additum in Edit.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

κομένους καὶ μετὰ τὸν διωγμὸν θυθέν-
τας δεῖ λόγους ἀναφέρειν τῷ Θεῷ. Εὐ-
λογεῖν παραγγελλόμεθα τὸν Κύριον καὶ
ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ· ἀλλ' ἐν τοῖς ψαλ-
μοῖς τυπόμεθα πῶς τε αἰνεῖν δεῖ τὸν
Κύριον, καὶ τίνα ῥήματα λέγοντες ἐξο-
μολογόμεθα πρεπόντως. Καὶ ἐφ' ἐκά-
στῃ δὲ τις ὕτως ἂν εὖροι τὰς θείας αἰ-
δοῦς, πρὸς ἡμᾶς καὶ ἡμῶν κινήσεις καὶ
καταστάσεις κειμένας. Καὶ γὰρ καὶ
τὸτο παρὰδοχόν ἐστιν πάλιν ἐν τοῖς
ψαλμοῖς, ὅτι ἐν μὲν ταῖς αἰσῶν βί-
βλοις, ἃ λέγουσιν οἱ ἅγιοι, καὶ περὶ
ἂν ἂν λέγουσιν, ταῦτα καὶ οἱ ἀναγι-
σκοντες, περὶ ὧν ἐκεῖνος γέγραπται,
ἀπαγγελλοῦντες εἰσιν· οἷτε ἀκούοντες ἄλ-
λως ἑαυτοὺς ἐκεῖνον ἠγῶνται, περὶ ὧν
ὁ λόγος φησὶν, καὶ τὰς ἐπαγγελλόμε-
νας δὲ πράξεις, ἅχει τὸ θαυμαζέειν
καὶ ζηλῶν αὐτάς, εἰς τὸ μμεῖνθαι γί-
νονται.

Ταύτην δὲ βίβλον ὁ λαμβάνων τὰς
μὲν περὶ τῷ σωτήριος προφητείας συλή-
θως ἐν ταῖς αἰσῶν γραφαῖς θαυμά-
ζων καὶ προσκυνῶν διεξέρχεται, τὸς
δὲ ἑτέρους ψαλμοὺς ὡς ἰδίους ὄντας λό-
γους ἀναγνώσκει· καὶ ὁ ἀκούων δὲ ὡς
αὐτὸς λέγων κατακλιπύσσεται, καὶ συν-
διατίθεται τοῖς τῶν εἰδῶν ῥήμασιν, ὡς
ἰδίαν ὄντων αὐτῷ. Σαφηνείας δὲ
χαρίν ἐκ ὁκνητίων, κατὰ τὸν μακά-
ριον Ἀποστόλον, ἐπαναλαμβάνοντα τὸ αὐ-
τὸ λέγειν. Πλείους λόγοι τῶν πατρι-
αρχῶν εἰσιν, καὶ ἰδίαι παρ' αὐτῶν εἰ-
ρημῆναι· καὶ Μωυσῆς ἐλάλει, ὁ δὲ Θεὸς
ἀπεκρίνατο· ὁ Ἡλίας τε καὶ Ἐλισαῖος

ἐπὶ τὸ Καρμήλιον ἔρος καθήμενοι ἐπε-
καλῶντο τὸν Κύριον, καὶ αἰεὶ ἔλεγον· ζῆ 3. Reg. 17.
Κύριος, ὃ παρέστη ἐνώπιον αὐτῶ σήμε-
ρον. Οἱ τε τῶν ἄλλων ἁγίων προφητῶν
λόγοι προηγέμενοι μὲν εἰσιν οἱ περὶ τῷ
σωτήριος· ἔπειτα δὲ καὶ πλείους γενέ-
νασιν τοῖς τε ἔθνεσιν καὶ τῷ Ἰσραὴλ.
Καὶ ὅμως ὁδοὺς ἔτε τῶν πατριαρχῶν
λόγους ὡς ἰδίους ἂν ποτε εἴποι, ἔτε τολ-
μήσοι τις μιμήσασθαι καὶ εἰπεῖν τὰ
Μωυσέως ἰδία ῥήματα, ἐδὲ τῷ Ἀβραάμ
περὶ τῷ οικογενεὺς καὶ τῷ Ἰσραὴλ καὶ
τὰ περὶ τῷ μεγάλῃ Ἰσαάκ, καὶ ἡ αὐ-
τῇ χρεία τινα καὶ ἀνάγκη καταλά-
βοι, τολμήσας ἂν τις ὡς ἰδία εἴποι.
Ἐν δὲ καὶ συμπαχοῖς τις τοῖς
πάχουσιν, καὶ πύθον πύθεται λαβεῖν τῷ
κρείττονος, ἔπος ἂν εἴποι· ὡς· Μαυ-
σῆς· Ἐμφανίσθην μοι σταντόν· ἡ πα· Exod. 33.
λιν· ἡ εἰ μὲν ἀφῆς αὐτοῖς τὴν ἀμαρ· v. 13.
τίαν, ἀφες· εἰ δὲ μὴ ἀφῆς, ἐξάλει· * Ibid. 32.
ψον μὲ ἐκ τῆς βίβλου σε, ἥς ἔγρα-
ψας.

Ἀλλ' ὅθι τὰς τῶν προφητῶν τις
λαμβάνων ὡς ἰδία ῥήματα, μέμψαιτό
τις ἢ ἐπαινέσειεν τέτοις τὰ ὅμοια προ-
ξάντας οἷς ἐμῆμψαντο καὶ ἐπήνεσαν
ἐκεῖνοι, ἐδὲ τό· ἡ Ζῆ Κύριος ὃ παρέστη
ἐνώπιον αὐτῶ σήμερον, μιμήσθαι ἂν
τις εἰπεῖν ὡς ἰδίαν λόγον. Καὶ γὰρ καὶ
ὁ ἐντυγχάνων ταῖς βίβλοις Φανερός
ἐστίν, μὴ ὡς ἰδίους, ἀλλὰ τῶν ἁγίων καὶ
τῶν δι' αὐτῶν δηλημένων λέγων τὸς
λόγους. Τὸς δὲ γε ψαλμοὺς, τὸ παρα-
δοχόν, μετὰ τὰς περὶ τῷ σωτήριος καὶ
τῶν ἰδίων προφητείας, ὁ λέγων τὰ ἄλ-

a ἰδίαν αὐτῷ ὄντων Edit. b Hic malè novam Seditionem incepit Librarius. c Ἄν ὁ MS.
mendosè. d Συμπάχρ MS. e Ὡ MS.

λα, ^αὡς ἰδίᾳ ῥήματα λαλῶν ἔσιν, καὶ
 ὡς περὶ αὐτῷ γραφέντας αὐτὸς ἑκα-
 στος ψάλλει, καὶ ἔχ. ὡς ἑτέρῃ λόγους
 ἢ περὶ ἑτέρῃ σημαίνοντος δέχεται, καὶ
 διέχεται· ἀλλ' ὡς αὐτὸς περὶ αὐτῷ
 λαλῶν διατίθεται, καὶ οὕτως ἔσιν τὰ λε-
 γόμενα, ταῦτα ὡς αὐτὸς πρῶτος καὶ
 ἐξ ἑαυτοῦ λαλῶν ἀναφέρει τῷ Θεῷ. Οὐ
 γὰρ ὡς τὰ τῶν Πατριαρχῶν ῥήματα,
 καὶ Μωϋσέως, καὶ τῶν ἄλλων προφη-
 τῶν, εὐλαβηθήσεται καὶ ταῦτα· ἀλ-
 λά καὶ μάλιστα ὡς ἰδίᾳ καὶ περὶ ἑαυ-
 τοῦ γραφέντα θαρσεί λέγων ὁ ψάλλων
 ταῦτα. Τὸν γὰρ φυλάξαντα τὴν ἐν-
 τολήν, καὶ παραβάντα ταύτην, τὴν
 τε ἑκατέρῃ πρᾶξιν περιέχουσιν οἱ ψαλ-
 μοί. Ἀνάγκη δὲ πάντα ἀνθρώπον ἐν
 τέτοις συνείχεσθαι, καὶ ἢ ὡς φυλάξαν-
 τας τὴν ἐντολήν, ἢ ὡς παραβάντας ταύ-
 την λέγειν τὰς περὶ ἑκάστου γεγραμμέ-
 νους λόγους. Καὶ μοι δοκεῖ, τῷ ψάλλ-
 λοντι γίνεσθαι τέτθες ὥσπερ εἰσπύρον,
 εἰς τὸ κατανοεῖν καὶ αὐτὸν ἐν αὐτοῖς
 καὶ τὰ τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς κινήματα,
 καὶ ὅπως αἰδούμενον ἀπαγγέλλειν αὐ-
 τός. Καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀκούων τῷ ἀναγ-
 νώσκοντος, ὡς περὶ ἑαυτοῦ λεγομένην
 τὴν ὡδὴν καταδέχεται· καὶ ἢ ἐλεγχό-
 μενος ὑπὸ τοῦ συνειδέτος κατανοεῖς με-
 τωποιοῖσι, ἢ περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἐλπίδος
 ἀκούων καὶ τῆς εἰς τὴν πιστεύοντας γι-
 νομένης· ἐκτελέμενος, ὡς εἰς αὐτὸν
 γινόμενης τοιαύτης χάριτος ἀγαθιστά-
 ται, καὶ εὐχαριστῶν ἀρχεται τῷ Θεῷ.
 * ἢν MS. * Ὅτε γὰρ τὸν τρίτον ψάλλει τις εἰς
 τὰς ἰδίᾳς θάλψις συνορᾶν, ὡς αὐτῷ
 εἶναι νομίζει τὰ ἐν τῷ ψαλμῷ ῥήματα·
 καὶ τότε τὸν κα'. καὶ τὸν ις'. ὡς εἰς
 τὴν ἰδίαν πεποίθησιν καὶ προσευχὴν
 ἔσιν ἀπαγγέλλων· καὶ τὸν μὲν ν'. ψαλ-
 μὸν ὡς αὐτὸς ἔσιν τὰ ἰδίᾳ τῆς μετα-
 νοίας ἑαυτοῦ λόγων ῥήματα· τὸν δὲ
 γγ'. καὶ τὸν νε'. καὶ τὸν ις'. καὶ τὸν
 ρμα'. ὅτε ψάλλει τις, ἔχ. ὡς ἄλλου
 διωκομένου, ἀλλ' ὡς ὃν ὁ πάχων συνδια-
 τίθεται, καὶ ἀδελφῶν τῷ Κυρίῳ ὡς ἰδίᾳς
 τὰς λόγους τέτθες. Καὶ ὅπως ὅπως ἑ-
 καστος ψαλμὸς παρὰ τῷ πνεύματος
 εἰρηταί τε καὶ συντίταται, ὡς † ἐν ἰσχυρῇ
 αὐτοῖς*, καθὰ πρῶτον εἰρήνη, τὰ
 κινήματα τῆς ψυχῆς ἡμῶν κατανοεῖ-
 σθαι, καὶ πάντα αὐτὸς ὡς περὶ ἡμῶν
 εἰσάγει, καὶ ὅπως ἡμῶν αὐτὸς ὡς ἰδίᾳς
 λόγους, εἰς * ἀνάμνησιν* τῶν ἐν ἡμῶν
 κινήσεων, καὶ ὁρᾶσθαι τῆς ἡμῶν πο-
 λυλείας. Ὁ γὰρ οἱ ψάλλοντες εἰρήκασιν,
 ταῦτα καὶ ἡμῶν ἀνύονται τύποι καὶ
 χαρὰς ἵπτες εἶναι.
 Ὁ αὐτὸς δὲ πάλιν τῷ σωτήριος ἔσιν ἡ
 χάρις· ἀνθρώπος γὰρ δι' ἡμᾶς γενό-
 μενος, τὸ μὲν σῶμα τὸ ἴδιον ὑπὲρ ἡμῶν
 προσήνεγκεν εἰς θάνατον, ἵνα πάντας
 ἀπαλλάξῃ τοῦ θανάτου· τὴν δὲ θείαν
 καὶ εὐάρεστον ἑαυτοῦ πολιτείαν δεῖξαι
 θέλων ἡμῶν, ἐν ἑαυτοῦ ταύτην ἐτύπω-
 σεν, ὑπὲρ τοῦ μηκέτι * τινὲς εὐχρησῶν * τὰ MS.
 ἀπατάσθαι παρὰ τῷ ἔχθρῳ † ἔχοντας † ἔχοντας
 ἐνέχουσιν πρὸς ἀσφάλειαν, τὴν παρ'
 αὐτῷ γινόμενὴν ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ τῷ
 διαβόλῳ νίκην. Διὰ τοῦτο γὰρ ὁ μόνος
 ἐδίδαξεν, ἀλλὰ καὶ πεποιθὲν ἂν εἰδού-
 ζην, ἵνα ἕκαστος ἀκρῇ μὲν αὐτῷ λαλεῖ-
 τος,

a Ἀντιδιδόται MS. uti solet. b Hic novam sectionem facere debebat Librarius, quam de-
 mum incipit in medio sequentis periodi ab istis verbis : ἀκούων· μάλιστα πρὸς ἑαυτὸν n. 2.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

ση θέλης τὴν εὐχὴν, ὁρρίζων τὸ
πρῶτ' ψάλλε τὸν ε'. Αἰδόμενος δὲ ἀ-
πειλῆς τῷ Κυρίῳ, ἐὰν διὰ τὸτο ταρά-
ξι τὸν σεαυτὸν βλέπῃς, δύνασαι λέ-
γειν τὸν ε'. καὶ τὸν λξ'.

Ἐὰν δὲ καὶ βυλεύωνταί τινες κατὰ
σὺ, ὡς ὁ Ἀχιτόφελ κατὰ τῷ Δαυΐδ,
καὶ τὲτό σοι τις ἀπαγγεῖλη, ψάλλ-
λε τὸν ζ'. καὶ θάρξει τῷ ἐνομένῳ σε
Θεῷ.

* Βλέπων δὲ τὴν πανταχῶ χάριν
τῷ σωτήρι ἐκτεταμένην, καὶ † σωθῆν
τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἐὰν προσφω-
νῇ θέλης τῷ Κυρίῳ, ψάλλε τὸν η'.
Ἀλλὰ πάλιν ἄσαι θέλεις ἐπιλήνιοι, εὐ-
χαριστῶν τῷ Κυρίῳ; ἔχεις αὐτὸν πάλιν
τὸν η'. καὶ τὸν * πγ'.

Ἐπὶ δὲ τῷ κατηργῆσθαι τὸν ἐχθρὸν
καὶ σωθῆναι τὴν κλίσιν, μὴ καυχώμε-
νος ἐπὶ σωτῶν, ἀλλὰ εἰδὼς τὸν υἱὸν
τῷ Θεῷ τὸτο κατορθώσαντα, λέγει τὸν
εἰς αὐτὸν εἰρημένον θ'. ψαλμὸν. Καὶ
ἐὰν λῖαν σὲ τις ταράσσειν ἐθέλει, ἔχε
σὺ τὴν πεποιθῆσιν εἰς τὸν Κύριον, καὶ
ψάλλε τὸν ι' b "Ὅταν δὲ τὴν τῶν πολλῶν
ὑπερηφανίαν ἴδῃς καὶ πλεονάζουσιν τὴν
κακίαν, ὥστε μὴδὲ ὅσον ἐπ' ἀνθρώποις
γενέσθαι, καταφύγε σὺ ἐπὶ τὸν Κύριον,
καὶ λέγει τὸν ια'. c Ἐγγρησίζουσι δὲ
τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπιβολῆς, μὴ
ὀλγώρῃς ὡς ἐπιληδοὺς παρὰ τῷ Θεῷ,
ἀλλὰ παρακαλεῖ τὸν Κύριον, ἄδων τὸν
ιβ'. Ἐπιθ' ἂν βλασφημούντων τῶν

Tom. IV.

κατὰ τῆς προνοίας ἀκρότης, μὴ κοινώ-
νει μὲν αὐτῶν τῇ ἀσβεστῇ, ἐντυγχάνων
δὲ τῷ Θεῷ, λέγει τὸν ιγ'. καὶ ιδ'. Καὶ
λογὸν ἐὰν θέλῃς μαθεῖν ὅποιός ἐστιν
τῆς βασιλείας τῶν ἑρηνῶν ὁ πολίτης,
ψάλλε τὸν ιδ'.

Προσυχῆς σοι χρεῖα διὰ τὸς ἀνδρε-
κίας σοι καὶ περιεχόντάς σε τὴν ψυ-
χην, ἄδε τὸν ιε'. καὶ τὸν πε'. καὶ τὸν
πζ'. καὶ τὸν ρμ'. Ἀλλὰ θέλεις μα-
θεῖν, πῶς Μωϋσῆς προσπύζατο, ἔχεις
τὸν πθ'. Ἄλλ' ἐσώθης ἀπὸ τῶν ἐχ-
θρῶν σε, καὶ ἐρύθῃς ἀπὸ τῶν θαυμά-
των σε, ἄδε καὶ σὺ τὸν ιζ'. ψαλμὸν.
Θαυμάζεις τὴν τῆς κλίσεως τάξιν καὶ
τὴν εἰς αὐτὴν τῆς προνοίας χάριν, τῇ
τε νόμος τὰ ἱερὰ προσάγματα, ψάλλε
τὸν ιη'. καὶ τὸν κγ'. Ὀλιγομένους δὲ ὀ-
ρῶν, παρακαλεῖ τότε, ἐπισυχόμενος
καὶ λέγων αὐτοῖς τὰ ἐν τῷ ιθ'. ψαλ-
μῷ ῥήματα.

Ὅρας σεαυτὸν πειμαίνοντον καὶ εὐο-
δοῦμενον παρὰ τῷ Κυρίῳ, χαίρων ἐπὶ
τῷ ψάλλῃ τὸν κδ'.

Οἱ ἐχθροὶ περὶ σὲ, ἀλλὰ σὺ τὴν
ψυχὴν ἐπαίρων πρὸς Θεόν, λέγει τὸν
κεδ'. καὶ ὅφει τότε ἀμαρτανόοντας δια-
κεῖν. d Ἐπιμένουσιν οἱ ἐχθροὶ, ἔδῃ
ἕτερον ἢ τὰς χεῖρας ἔχοντες αἱμάτων
πλήρεις, καὶ ζητῶντες † ἐλκίσαι σε
καὶ ἀπολέσαι, μὴ ὥς ἀνδρῶν τὸ
κρίμα, (ὑποπία γὰρ πάντα τὰ ἀν-
δρώπια.) ἀλλὰ τὸν Θεὸν ἀξίῳ κρι-
τὴν γενέσθαι, (μόνος γὰρ αὐτὸς δι-
καιοσ,)

a Librarius malè hanc Sectionem incepit à paulo post frequentibus verbis : ἐὰν προσφω-
νῇ. b. c. l. b. integra hanc periodus in MS. omiffa est. * Adde ex Edit. π'. καὶ. c. Ἐγγρησίζουσιν
MS. d. Ἐπιμένουσιν Alex. mendosè. † AL. ἐλκίσαι.

† μίπτει
MS. nam
μίπτει
clauditi li-
neam.

καιος,) λέγει τὰ ἐν τῷ κ'. καὶ τὸν
λβ'. καὶ τὸν μβ'. Ἐὰν δὲ καὶ τρα-
χύτερον ἐπιθῶνται, καὶ πλεῖστος ὡς
παρεμβολαὶ γίνονται οἱ ἔχθροι, κατα-
φρονήτες ὡς † μίπτω σβ' χρεώδηςτος,
καὶ διὰ τὸτο πολυμῆν ἐθίλοντες, μὴ
πλήξης, ἀλλ' ἄθε τὸν κς'. ψαλμόν.
Ἐπειδὴ δὲ αἰθένης ἐστι ἡ φύσις τῶν
αἰθεράων, ἰὼν πάλιν ἀναχρυσῶσιν οἱ
ἐπιθελευντες, ἵνα μὴ πρὸς ἐκεῖνος ἔ-
χης τὴν χολὴν, κράζει πρὸς τὸν Θεόν,
λέγων τὰ ἐν τῷ κδ'. Καὶ ἰὼν θίλης
εὐχαριστῶν μαθεῖν πῶς δεῖ * προσ-
φθεῖν τῷ Κυρίῳ, νεήϊας κῶν ψάλλε
τὸν κ'. Καὶ λοιπὸν ἐγκασιῶζαν τὸν οἰ-
κὸν σκ, τὴν τε ψυχὴν τὴν τὸν Κύριον
ὑποδεχομένην, καὶ τὸν σωματικὸν οἰ-
κον, ἐν ᾧ σωματικῶς κατοικοῖς, εὐχα-
ρίσει καὶ λέγει τὸν τε κδ'. καὶ τὸν ἐν
τοῖς ἀναδελμοῖς ςκς'.

Ὅταν δὲ σαυτὸν διὰ τὴν ἀλήθειαν
μυούμενον καὶ δοκίμειον παρὰ πάντων
τῶν τε φίλων καὶ συγγενῶν βλέπης,
μὴ τέτοις μηδὲ σαυτῷ κατανοῶν ἐλγω-
ρήτης, μηδ' ἂν τὸς γνωρίμους ἴσῃς ἀ-
ποστρεφόμενος σε, πλήξης, ἀλλ' ἱκσῶς
ἀπὸ τέτων, καὶ σκοπῶν τὰ μέλλοντα,
ψάλλε τὸν λ'. Τὲς δὲ βασιλιζόμενες
καὶ λυτρεμένες ἀπὸ τῆς φθαρτῆς *
γυείσεως* βλέπων, καὶ θαυμάζων τὴν
τῷ Θεῷ φιλοφροσύναν, ἄθε εἰς ἐκεῖνος
τὸν λδ'.

Καὶ ὅταν μὲν ψάλλειν μετὰ πολλῶν
ἐθίλης, τὲς δικαίως ἀνδρας καὶ τὲς
ἐρῶδες τῷ βίῳ συναγαγόν, λέγει καὶ
σὺ τὸν λδ'.

Ἐμπεσὼν δὲ εἰς τοὺς ἐχθρούς, καὶ
σεφᾶς αὐτοὺς διαφυγῶν καὶ ἐκκλίνας
ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς αὐτῶν, εἰ θίλεις σὺ-
χαρηῆσαι, * συγκαλίσεις τοὺς πρᾶσι
ἀνδρας, ἐπ' αὐτῶν ψάλλε τὸν λγ'.
Καὶ ἰὼν εἰὼς τῶν παραινομένων τὴν
ἐπὶ τὸ κακὸν φιλονεικίαν, μὴ νόμιζε ἐν
αὐτοῖς κατὰ φύσιν τὴν κακίαν εἶναι,
οἷα λίγεται οἱ αἰρετικοί· ἀλλὰ λέγει
τὸν λδ'. καὶ ὅψει ὅτι αὐτοὶ τῷ ἀμαρ-
τάνει εἰσὶν αἵτιοι.

Ἐὰν δὲ πολλὰ πράττοντας ἀνομα-
τοὺς ποιηρὲς βλέπης, καὶ ἐπαιρημένους
αὐτοὺς κατὰ τῶν μακρῶν, καὶ θίλεις
παραινεῖν τισιν μὴ προσέχειν τέτοις,
μηδὲ παραζηλῶν αὐτοὺς, διὰ τὸ τα-
χέως αὐτοὺς ἀποσβέννυθαι, λέγει καὶ
σαυτῷ καὶ τοῖς ἑτέροις τὸν λς'.

Ἄλλα δὴ καὶ σὺ προδόμενος προσέ-
χειν σαυτῷ, ἰὼν βλέπης ἐπιτιθέμενον
τὸν ἐχθρόν, (τότε γάρ γε μᾶλλον ἐπα-
γίρεται κατὰ τῶν τοιούτων) καὶ θίλεις
ἐπαλειφεῖν σαυτὸν κατ' αὐτῷ, ἄθε τὸν
λθ'. ψαλμόν. Καὶ ἰὼν τῶν ἐχθρῶν
ἐπιτιθεμένων ὑπομένης τὰς θλίψεις,
καὶ θίλεις μαθεῖν τὴν ἐκ τῆς ὑπομο-
νῆς ὠφείλειαν, ψάλλε τὸν λθ'. ψαλμόν.
Βλέπων δὲ πολλὰς πίνοντας καὶ πλω-
χὰς, καὶ θίλεις ἐλευθεῖν αὐτούς;
δύνασαι τὲς μὲν ἤδη ἐλεήσοντας ἀπο-
δεχεσθαι, τοὺς δὲ ἄλλως εἰς τὸ ποιῆν
προτρέπεσθαι, ἐν τῷ λέγειν τὸν μ'.

Εἴτα ἰὼν πάντοτε πᾶσαν ἔχων εἰς
τὸν Θεόν, ἀκούσης τῶν ἐχθρῶν ἀνιδι-
ζόντων, μὴ ταράσσου, ἀλλὰ συνιὲς
τὸν

a φέρει MS. minus recte. b Γνώσεις MS. perperam. c Συναλλέας Alex.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

τόν ἐκ τῶ τοῦτῃ πόθῃ ἀθάνατον καρ-
πὸν, παρακάλει σαυτὴ τὴν ψυχὴν ^a
τῇ εἰς Θεὸν ἐλπίδι, καὶ αὐτὴ ἐπι-
κυφίζαν καὶ καταπραΰναν τὰς ἐν τῷ
βίῳ λύπας αὐτῆς, λέγε τὸν μᾶ. ψαλ-
μόν. Συνεχῶς δὲ ἀναμιμνήσκειται θέ-
λων τὰς εὐεργεσίας τῷ Θεῷ τὰς † γε-
νομένας ^b εἰς τοὺς πατέρας, καὶ περὶ
τῆς ἐξόδου τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς ἐν τῇ
ἐρημῷ διαγωγῆς, πῶς τε ὁ μὲν Θεὸς
ἀγαθός, οἱ δὲ ἄνθρωποι ἀχάριτοι, ἔ-
χεις τὸν μγ'. καὶ τὸν ςζ'. καὶ πη. καὶ
τὸν ρδ'. καὶ τὸν ρε'. καὶ ςθ'. καὶ ςηγ'.
Καταφυγὼν δὲ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ δια-
σωθεῖς ἀπὸ τῶν περὶ σὲ γενομένων θλί-
ψεων, ἐὰν θέλῃς εὐχαριστῆσαι τῷ Θεῷ,
καὶ διηγῆσθαι τὴν εἰς σὲ γενομένην
Φιλανθρωπίαν, ἔχεις τὸν μέ. Ἄλλ'
ἡμετερες, καὶ ἐντραπεῖς μεταγνώσκες
καὶ ἐλεηθῆναι ἀξίους, ἔχεις τοὺς τῆς
ἐξομολογήσεως καὶ ^b μετανοίας ^c λόγους
ἐν τῷ ν'. Εἰ δὲ καὶ διεβλήθῃς πονηρῷ
Βασιλεῖ, καὶ ὁρᾷς τὸν διάβολον κατα-
καυχώμενον, ἀναχωρεῖ καὶ λέγε καὶ σὺ
τὰ ἐν τῷ ια'.

Καὶ ὅτε μὲν διώκῃ, καὶ διαβάλλουσιν
τινες παραδέναι σε θέλουντες, ^c ὥς
οἱ Ζιζαῖοι καὶ οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Δαυὶδ,
μὴ ἀκηδίας, ἀλλὰ θαρβῶν τῷ Κυ-
ρίῳ καὶ ὑμῶν αὐτὸν, λέγε τὰ ἐν τῷ
^d νγ'. καὶ νε'.

Ἐὰν δὲ καὶ συνδράμῃ ὁ διώκων,
μὴ γινώσκων εἰσέλθῃ εἰς τὸ σπήλαιον ἐν

ὃ καὶ σὺ κρύπῃ, μὴδ' ὅπως πλήξῃ.
ἔχεις γὰρ τὰς ἐν † τοιαύτῃ ἀνάγκῃ ^{† τῇ αὐτῇ}
χρησμὸς εἰς παρακλήσιν καὶ ^c σηλο-
γραφίας ^c λόγους, τὰς ἐν τῷ νς'. καὶ
τὰς ἐν τῷ ρμα'. Ἐὰν δὲ καὶ φυλα-
χθῇ τὴν οἰκίαν κελεύσῃ ὁ ἐπιβλεψά-
μενος, καὶ διαφύγῃς, ἀνατίθει τῷ Κυρίῳ
τὴν χάριν, ὥς ἐν σήλαις γράφον αὐ-
τὴν ἐν τῇ ψυχῇ, μνημόσυνον ὅσαν τῇ
μὴ διεφθάρθαι σε, καὶ λέγε τὰ ἐν τῷ
νη. ψαλμῷ.

Ἐὰν δὲ καὶ ὀνειδίζωσιν θλιβόντες οἱ
ἐχθροί, καὶ φλυαρῶντες ^{*} διαβάλλου-
σιν οἱ δοκῶντες εἶναι φίλοι, καὶ λυπη-
θῇς ἐν τῇ ἀδολεχίᾳ σε πρὸς ὀλίγον,
ἀλλὰ ^f δυνασαι παρακαλεῖσθαι ὑμῶν
καὶ σὺ τὸν Θεόν, καὶ λέγων τὰ ἐν
τῷ ρδ'. ῥήματα.

Καὶ πρὸς μὲν ὑποκρινόμενος καὶ ἐν
προσώπῳ καυχώμενος λέγε πρὸς ἐντρο-
πὴν ἐκείνων τὸν νς'. ψαλμόν.

Πρὸς δὲ τὰς ὁρμῶντας ἀγέρας κα-
τὰ σὲ καὶ θέλοντας λαβεῖν σε τὴν
ψυχὴν, ἀντιθες σὺ τὴν πρὸς τὸν Θεόν
σε ὑποταγὴν, καὶ θάρρει. Ὅσω γὰρ
ἐκεῖνοι μαίνονται, τοσάτω μάλλον ὑπο-
τάσσου σὺ τῷ Κυρίῳ, καὶ λέγε τὰ ἐν
τῷ ςα'. Καὶ ἐὰν μὲν διακόμενος εἰς
ἐρημίαν ἀπέλθῃς, μὴ φοβῇς ὥς
μόνος ὢν ἐκεῖ· ἔχων δὲ τὸν Θεὸν ἐκεῖ,
καὶ πρὸς αὐτὸν ὁρριζῶν, ψάλλε
τὸν ςβ'.

^a Τὸν mendosè MS. ^b Mordicus MS. perperam. ^c Hæc vox in Alexandr. malefomisiffa est. ^d Defunt in MS. sed in Editis rectè addita esse, proximè precedentia verba ex titulu f Palmi s3. desumpta planè ostendunt. ^e Στρηγογραφίαι Alexandr. minus rectè, nisi χρησμέ mutes in χιτρίμης, uti Edit. habent. ^f Δύνασαι malè MS.

PROLEGOMENA.

Cap. 1.

Ἐκφοβήτων δὲ τῶν ἔχθρῶν καὶ μὴ
παινομένων τῷ ἐνεοφρεῖν, ἀλλὰ καὶ ἁ
ξερευνώντων^a πᾶν κατὰ σθ, ἁ καὶ^b
πλήθος ὄσιν, μὴ ὑπειδὼς· βέλη γάρ
νηπίων ἔσονται τέτων αἱ πληγαί,
ψάλλοντός τε τὸν ζγ. καὶ τὸν ἑ ζδ.
καὶ ξβ. καὶ ὁ.

Καὶ ὅταν μὲν ὑμῆσαι βέλη τὸν Κύ-
ριον, ἄδε τὰ ἐν τῷ ζδ'. Ἐὰν δὲ κα-
τηχῆσαι θείης τινὰς περὶ ἀναστάσεως,
ἄδε τὰ ἐν τῷ ζε'.

Οἰκλήμενος δὲ αἰτῶν παρὰ τῷ Θεῷ,
ὑμνεῖ αὐτὸν, ψάλλον τὸν ζς'.

Ὅτε δὲ βλέπεις τοὺς μὲν ἀσθεῖς ἐν
εἰρήνῃ εὐθιγεμένους καὶ καταθυμῶς
ζώντας, τὲς δὲ δικαίως θλιβομένους, ἵνα
μὴ σκανδαλιθῇ καὶ παραταλευθῇ,
λέγε καὶ σὺ τὰ ἐν τῷ ὅς'. ψαλμῶ.

Καὶ ὅταν μὲν ὀργισθῇ ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸν
λαόν, ἔχεις εἰς παράκλησιν περὶ τότε
λόγως συνετὸς τὲς ἐν τῷ ογ'.

Ὅτε δὲ χρειὰ σοι ἐξομολογήσεως
εἰν, ἁ ψάλλε τὸν^a θ'. ὁδ'. καὶ ςα.
καὶ ςβ'. καὶ ςγ'. καὶ ςδ'. καὶ ςε'.
καὶ ςς'. καὶ ςζ'. καὶ ςη'. καὶ ςθ'. καὶ ςι'.
καὶ ςιζ'. καὶ ςλε'. καὶ ςλζ'. Καὶ δυσω-
πῆσαι μὲν θέλων τὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ
τὰ τῶν αἰρετικῶν, ὅτι μὴ παρ' αὐτοῖς
ἔνι θεωρησιᾷ, ἀλλ' * ἐν μόνῃ τῇ κα-
θολικῇ ἐκκλησίᾳ, δύναται νῶν ἄδειν
καὶ λέγειν τὰ ἐν τῷ σέ'.

Τῶν δὲ ἔχθρῶν προκαταλαβόντων
ταῖς διεκφυγάς, καὶ πᾶν θλιβόμενος,

καὶ παραχθῆς, μὴ ἑ ἀπελπίσης,
ἀλλὰ εὐχε· καὶ εἰς κράζων εἰσακου-
σθῇ, εὐχαρίσει τῷ Θεῷ, λέγων τὰ ἐν
τῷ σς'. Ἐὰν δὲ ἐπιμένοντες οἱ ἔχθροί
ἑ ἐπεισέλθωσι καὶ μίανωσι^f τὸν οἶκον
τῷ Θεῷ, τὲς τε ἀγίως ἀποκλείωνσιν,
καὶ τὰ σάματα αὐτῶν β ἔψωσιν^g τοῖς
πέπειοις τῷ ἑραῖῳ, ἵνα μὴ συνελκυθεῖς
καταπλίξῃς αὐτῶν τὴν ὁμότητα, ἁ
σύμπαρξ^h μὲν τοῖς πάχουσιν, ἐντύγ-
χανε δὲ τῷ Θεῷ, λέγων τὸν σθ'. ψαλ-
μόν.

Ἐν ἑορτῇ δὲ θέλων ἄσαι τῷ Κυρίῳ,
ἱ συγκαλέσαςⁱ τὰς τῷ Θεῷ δούλες,
ψάλλε τὰ ἐν τῷ π'. καὶ ηδ'.

Τῶν δὲ ἔχθρῶν πάλιν ἐπισυναχθέν-
των πάντων πανταχόθεν, καὶ ἀπει-
λόντων κατὰ τῷ οἶκῳ τῷ Θεῷ, συνθή-
κας τε ποιόντων κατὰ τῆς εὐσεβείας,
ἵνα μὴ ἀθυρήσῃς διὰ τὸ πλήθος καὶ
τὴν δυναστείαν αὐτῶν, ἔχεις ὥσπερ ἄγ-
κυραν ἐλπίδος τὰ ἐν τῷ πς'. ῥήματα.
Καὶ εἰς βλέπων τὸν οἶκον τῷ Θεῷ καὶ
τὰ αἰῶνα αὐτῷ σκηνώματα, τὸν πό-
τον ἔχῃς εἰς αὐτά, ὡς ἔχεις ὁ ἀπο-
στόλος, λέγε καὶ σὺ τὸν πγ'. ψαλμῆν.

ἁ Πausaμένης^k δὲ ποτε τῆς ὀργῆς
καὶ τῆς αἰχμαλωσίας λυθείσης, εἰς
θείης εὐχαριεῖσθαι, ἔχεις εἰς τὸ λέ-
γειν τὰ ἐν τῷ πδ'. καὶ εκε'. Καὶ τὴν
μὲν διαφορὰν τῆς καθολικῆς^l ἐκκλη-
σίας^m πρὸς τὰ χρίσματα εἰς θέλης γι-
νασκειν, καὶ ἐντρέπειν ἐκεῖνας, δύσασαι
λέγειν τὰ ἐν τῷ πς'. γεγραμμένα.

Παρα-

a MS. ξερευνώντων. b καὶ minus recte Alexandr. c Ἐξομολογῶν (ξς.) melius habent
Edit. d Desunt duz hz voces in MS. * Ἐμὴν mendose MS. e Ἀφελπίων Alexandr. f.
Ἐπεισέλθωσι καὶ μίανωσιν MS. g Ἐψωσιν MS. h Σύμπαρξ MS. i Συγκαλέσας Alex. k Πausa-
μένη MS. perperam. l Hzc vox deest in Alex.

Παραδαρσύναι θύλων σσαντων και τες ετέρως εις θιοσέβειαν, και ως εις τόν Θεόν ελπίζε ετε κατασχύνει; αλλά και άφρον τήν ψυχήν κατασκεναύζει, αίνει τόν Θεόν, λέγων τά εν τῷ 4. Ψάλλαι θέλεις τῷ σαββάτῳ; ἔχεις τόν 4α. ^a Εύχαριστήσαι θέλεις τῇ κυριακῇ; ἔχεις τόν κγ'. Ἄσαι θέλεις δευτέρα σαββάτων; λέγε τά εν τῷ μζ'. Διέσαι βέλει τῇ παρασκευῇ; ἔχεις τόν αἶον εν τῷ 4β'. Τότε γάρ γενομένη τῷ σαυρέ, ο ὅκος τῷ Θεῷ οἰκοδομηθῇ, και τοι τῶν ἐχθρῶν ἐπιχειρησάντων καλῶσαι· και διά τῶτο ἐπινικαν ἀδελφ τῷ Θεῷ πρέπει τότε τά εἰρημίναι εν τῷ 4β'. Ἐάν δέ και αἰχμαλωσίας γνωμένης καταιρεθῇ ο ὅκος, και πάλιν οἰκοδομηθῇ, ἀδέ τά εν τῷ 4β'.

^c Τῆς δὲ γῆς κατάτασιν λαβόντες ἀπὸ τῶν πολεμάντων, και λοιπόν ἡρεμώσης, και βασιλεύσαντος τῷ Κυρίῳ, ἐάν θέλῃς ἄσαι περὶ τάτου, ἔχεις τόν 4γ'.

^d Θέλεις τῇ τετραδί τῷ σαββάτῳ ψάλλειν; ἔχεις τόν 4γ'. τότε ^e γάρ παραδοθεὶς ο Κύριος ἐκδικεῖν ἤρξατο τήν κατά τῷ θανάτῳ δικήν, και θριαμβεύειν αὐτὸν παύρησιας. ^g Ὅτ' ἀν ἐν ἀναγινώσκων τὸ εὐαγγέλιον, ἴδῃς τῇ τετραδί τῷ σαββάτῳ συμβάλλων λαβόντας τες ἱθαίους κατά τῷ Κυρίῳ, ἐρῶν αὐτὸν τότε παύρησιαζόμενον εν τῇ κατὰ

τῷ Διαβόλῳ ὑπὲρ ἡμῶν ἱκανός, ψάλλε τά εν αὐτῷ τῷ 4γ'.

Πάλιν βλέπων τήν εις πάντα πέντοιαν τῷ Κυρίῳ και τήν κυριότητα αὐτῷ, και θύλων κατασχῶσαι τινας εις τήν αὐτῇ πίσιν και ὑπακοήν, πείθας αὐτὸς πρῶτον ἐξομολογεῖσθαι, ψάλλαι τόν 4β'. Καὶ ἐάν μαθῶν αὐτῇ τήν κριστικήν δύναμιν, και ὅτι ἐλέω τήν κρισιν κεράσας κρίνει ο Κύριος, θελήσης αὐτῷ προσελθεῖν, ἔχεις εις τῶτο λέγας τες εν τῷ ε'. Ἀδελφες δὲ ἡμῶν τῆς φύσεως ἔσης, ἐάν διὰ τὰς συνοχὰς τῷ βίαι αἰπώχῃς γενόμενος ἀκηδίαςτης ποτὲ, και θέλῃς παρακληθῆναι, ἔχεις τόν ρα'. ψαλμόν. Καὶ ἐπειδὴ πρέπει διὰ πάντων και ἐν πᾶσιν εὐχαρισεῖν ἡμᾶς τῷ Θεῷ, ὅτε θέλεις εὐλογεῖν αὐτόν, ἔχεις εις τῶτο προτρέπεισθαι σσαντῷ τήν ψυχὴν, και λέγειν τόν ρβ'. και ργ'. Διὰ θέλεις τόν Θεόν, και εἶδέναι πῶς και ἐπὶ τοι δεῖ αἰνεῖν, και τίνας πρέπει λέγειν τόν αἶον; ἔχεις τόν ρδ'. και τόν β ρε'. και ρεδ'. και ρεμ'. και τόν ρμζ'. και τόν ρμζ'. και τόν ρμη'. και τόν ρν'.

^h Ἐχεις πίσιν, αἰς εἶπεν ο Κύριος, και πιστεύεις οἷς εὐχόμενος λαλεῖς; λέγε τόν ριε'.

ⁱ Ἀλλὰ ἀναβαινόντα σσαντὸν αἰδῶ ταις πράξεσιν; ὥς λέγειν ^j τὰ μὲν ἐπὶ Philip. 3. ^k ἐπιλαθάνομαι, τοῖς δὲ ἐμπροσθεν ἐ- ^l ^m πεκίνομαι, ἔχεις κατὰ ἑκάστην προκο- ⁿ πῇ

^a Εὐχαριστῶ MS. ^b MS. ἀναγινώσκων. ^c Scriba male à voce λαβόντες novam incepit sectio-nem. ^d Male iterum hæc sectio in MS. inchoatur à mox sequenti τέτι. ^e Hæc vox in Alex. occasione proximæ sequentis syllabæ ^f ^g omiffa est. ^f ἑκδικῶ mendosè MS. ^g Ita prius scriptum fuit; quamvis postea Librarius; interpolavit, faceret ρσ. sed minus rectè.

πῶν εἰς τὸ λέγειν τὰς ^α ἰσ. τῶν ἀνα-
βαθμῶν ὡς αὐτάς.

Ἦχμαλωτεύθης ὑπὸ ἁλλοτρίων λο-
γισμῶν, καὶ ἦθις σεαυτὸν ἀπαγόμενον,
καὶ μετέγνως, παύσαι τὸ λοιπὸν, καὶ
μέμνας ἐφ' οἷς ἀμαρτάνοντα σεαυτὸν
κατέλιδες, κάθου καὶ κλαύσον καὶ σὺ,
ὡς πεποίηκεν ὁ τότε λαὸς, λέγων τὰ
ἐν τῷ εἰς'. Τὸς δὲ πειρασμὸς ἡγύμ-
νος ἔπαι σε δοκιμὴν, μετὰ τὸς πειρα-
σμὸς ἐὰν εὐχαριστήσῃς θελήσῃς, ἔχεις
τὸν εἰς'. ψαλμῶν.

Συνέχῃ πάλιν ἀπὸ ἐχθρῶν, καὶ ἡ-
δῆται θίλεις; λέγε τὰ ἐν τῷ εἰς'.
Δευθῆναι δὲ καὶ προσεύχεσθαι θίλεις;
ψάλλε τὸν εἰ, καὶ εἰς'.

Ἐχθρὸς τύραννος ἐπαύετο τῷ λαῷ
καὶ ^β σοί, ὥσπερ Γολιάθ τῷ Δαυὶδ,
μὴ πλῆθους, ἀλλὰ πίστευε καὶ σὺ, ὡς
ὁ Δαυὶδ, καὶ λέγε τὰ ἐν τῷ εἰς'.

Εἶτα θαυμάζον τὰς εἰς πάντας τῷ
θεῷ εὐεργεσίας, καὶ μνημονεύον τῆς τε
εἰς σὲ καὶ εἰς πάντας γενομένης ἀγα-
θότητος αὐτοῦ, ἰὼν θίλεις διὰ ταῦτα
εὐλογεῖν τὸν Θεόν, λέγε τὰ τῷ Δαυὶδ
ῆματα, ἅπερ καὶ αὐτὸς ἔπαι ἐν τῷ
εἰς'. ψαλμῶ. Ἦσαι θίλεις τῷ Κυρίῳ;
ἔχεις εἰς τὸ λέγειν τὸν εἰς'. καὶ εἰς'.
Ἐὰν μικρὸς ὢν προκρούθῃς εἰς ἀρχὴν τι-
να τῶν ἀδελφῶν σε, μὴ ἐπαίξῃς κατ'
αὐτῶν, ἀλλὰ τῷ ἐκλεξαμένῳ Κυρίῳ δι-
δοῦς διέξαν, ψάλλε καὶ σὺ τὸν εἰς'.
ἴδον ὅσα τῷ Δαυὶδ. Ἀλλὰ θίλεις ψάλ-
λειν ἐπακοῇ ^ε ἔχοντας ^ε τὸ Ἀθλητεία,

ἔχεις τὸν εἰς'. εἰ. εἰς. εἰς'. εἰς'. εἰς'.
εἰς'. εἰς'. εἰς'. εἰς'. εἰς'. εἰς'.
εἰς'. εἰς'. εἰς'. εἰς'. εἰς'.

Ὅτε δὲ θίλεις κατ' ὁ ἴδιον ^ε τὰ περὶ
τῷ σωτήρος ψάλλειν, ἐν ἑκάστῳ μὲν χρ-
δὸν εὐρίσκεις ψαλμῶ τὰ τοιαῦτα. ἔ-
χεις δὲ μάλιστα τὸν μὲν εἰς'. καὶ τὸν
εἰς'. δηλόντας τὴν ἐκ τῷ πατρὸς αὐτῷ
γνησίαν γέννησιν καὶ τὴν ἐνσαρκον αὐ-
τῷ παρθεσίαν. τὸν δὲ καὶ. καὶ εἰς'.
προλέγοντας ^ε περὶ τῷ θείῳ σωτῆρι, καὶ
ὅσῃ δὲ ἡμᾶς ἐπιβλήλῃ ἀνεδέξατο, καὶ
πίσα πέποιθεν. καὶ τὸν μὲν εἰς'. καὶ
εἰς'. σημαίνοντας τὴν τε τῶν Ἰσραηλίων
ἐπιβλήλῃ καὶ ποιησίαν, καὶ τὴν Ἰσρα-
εὶ τῷ Ἰσκαριώτῃ προδοσίαν. τὸν τε καὶ. καὶ
μὲν. καὶ οὐ. (καὶ) δηλόντας τὴν τε
βασιλείαν αὐτῷ καὶ κριτικὴν δύαμιν,
καὶ τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτῷ πάλιν ἐνσαρκον
παρθεσίαν, καὶ τὴν κλήσιν τῶν ἱσθῶν.
Καὶ ὁ μὲν εἰς'. δείκνυσιν αὐτῷ τὴν ἐκ νε-
κρῶν ἀνάστασιν. ὁ δὲ καὶ. καὶ μὲν. ἀ-
παγγέλλουσιν τὴν εἰς ἡμᾶς ἀνοδὸν αὐ-
τῷ. τὸν δὲ εἰς'. καὶ εἰς'. καὶ εἰς'. καὶ
εἰς'. ἀναγνωσκάν, θεωροῦσαν διήγησάς
εἰς ἡμᾶς τῷ σωτήρος διὰ τῶν παθημά-
των αὐτῷ γενομένης εὐεργεσίας. Τοῦ-
τος μὲν ἔν ἐσθ' καὶ ὁ χαρακτήρ εἰς ὡ-
φύλειαν τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς βίβλου
τῶν ψαλμῶν, ἔχουσιν αὐτῆς ἴδιος ἔ-
ψαλμους, καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς δὲ περὶ
τῆς ἐν σώματι παρθεσίας τῷ Κυρίῳ ἡμῶν
καὶ σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ πυκνότερας τὰς
προφητείας, καθὰ προῆπον. Διὰ τὴν
δὲ μετὰ μέλους καὶ ὡδὲς ψάλλονται εἰ
τοῦ-

a Psalm. 119. usque 133. juxta LXX. inclusivē. b Σὺ mendosē Alex. MS. c Ἐχόντων
MS. perperam. d ἴδιον. e Προλέγοντας mendosē MS. forte pro προσέγοντας. f Post hanc
vocem forte ex Editis inferenda sunt sequentia: εἰς εὐφροσύνην τῶν κυνῶν καὶ ἰακίμους ψαλμοῦ.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

τοιούτοι λόγοι, ἀναγκαῖον μὴδὲ τὺτο
παρελθεῖν. Τίς μὲν γὰρ τῶν παρ'
ἡμῶν ἀικραίων, καίτοι πισυνόντων εἶναι
θεσπινυτάς τὰ βήματα, ὅμως νομίσκων
διὰ τὸ εὐφρανὸν καὶ τέρψεως † ἔσκεν
τῆς ἀκοῆς μελωδοῦναι τὰς ψαλμοὺς.
Οὐκ ἔστι δὲ ἕως· ἡ γὰρ τὸ ἡδὺ καὶ πι-
θανὸν ἐζήτησεν ἡ γραφή· ἀλλὰ καὶ τὸ
ὠφελείας ἔσκεν τῆς ψυχῆς τετυ-
πῶται διὰ πάντα μὲν, μέλιστα δὲ διὰ
τοῦ ταῦτα· πρῶτον μὲν, ὅτι ἐπρεπεῖν
τὴν θείαν γραφὴν μὴ μόνον τῇ συνη-
χείᾳ, ἀλλὰ καὶ τῇ κατὰ * πλάτος
φωτὴ τὸν Θεὸν ὑμᾶς. Κατὰ συνήθειαν
μὲν ἐν εἰρηκῇ, οἷά ἐστιν ὅτι τὸ νόμος
καὶ τῶν προφητῶν, καὶ τὰ ἱστορούμενα
πάντα, μετὰ τῆς καθῆς διαθήκης
κατὰ πλάτος δὲ λέγεται, οἷά ἐστιν τὰ
τῶν ψαλμῶν καὶ ᾠδῶν καὶ ᾠδμάτων
βήματα· καὶ ἕως γὰρ σωθήσεται τὸ
ἐξ ὅλης ἰκνύς καὶ δυνάμειος ἀγαπᾶν
τὸν Θεόν, τὸς ἀνθρώπους. Δεύτερον
δὲ, ὅτι ὡςπερ ἀρμονία τὸς * αὐλῆς
συντιθῆσα μίαν τὴν συμφωνίαν ἀπο-
τελεῖ, ἕως ἐπειδὴ καὶ ἐν τῇ ψυχῇ διά-
φορα κινήματα φαίνεται, καὶ ἐστὶν ἐν
αὐτῇ τὸ λογίζεσθαι, καὶ τὸ ἐπιθυμεῖν,
καὶ τὸ θυμειδῆς, ἐκ ὧς δὲ τῆς τέτων
κινήσεως καὶ ἡ τῶν μελῶν γίνεται τῷ
σώματος ἐνέργεια, βέλτατος ὁ λόγος μὴ
* αὐθύφρων· † εἶναι τὸν ἀνθρώπον
ἐαυτῷ, μὴδὲ β δέξασθαι πρὸς ἐαυτόν·
ὡς τε λογίζεσθαι μὲν τὰ βέλτατα, πρῶ-

τειν δὲ τῷ θυμῷ τὰ φαῦλα, ὡς ὁ
Πιλάτος λέγων μὲν· „ἐδεμίαν αἰτίαν” Joan 18.
„εὐρίσκω εἰς αὐτόν, συντρέχον δὲ τῇ
V. 38.

γνώμῃ τῶν Ἰουδαίων· ἡ ἐπιθυμῶν μὲν
τὰ φαῦλα, μὴ δύνασθαι δὲ πρᾶττεν
ἡ ὡς οἱ κατὰ Σεντάννας πρεσβύτεροι·
ἡ πάλιν μὴ μαχεῖσθαι μὲν, κλέπτειν δὲ·
ἡ μὴ κλέπτειν μὲν, φονεύειν δὲ· ἡ μὴ
φονεύειν μὲν, βλασφημεῖν δὲ. Ἰν' ἂν μὴ
τοιαύτη τις ἐν ἡμῶν ταραχῇ † γήπται, † γήπται
MS.
θίλει τὴν ψυχὴν ὁ λόγος † ἔχεται” 1. Cor. 3.
V. 16.
Χριστῷ ἔν, ὡς εἶπεν ὁ Ἀπόστολος, τῷ
καθηγμένῳ χρεῖσθαι, καὶ ἐν τῷ
τῶν μὲν ἐν αὐτῇ παθητικῶν * κρατεῖν,
τῶν δὲ τῷ σώματος μελῶν ἀρχεῖν, εἰς
τὸ ὑπακέν τῷ λόγῳ· ἵνα ὡς ἐν ἀρμον-
ίᾳ τὸ πλήρῃ, ἕως αὐτὸς ὁ ἀνθρώ-
πος ψαλτήριον γενόμενος, καὶ τῷ πνύ-
ματι προσέχῃ ἀλοκλήρως, καὶ πᾶσι
τοῖς μελῶσι καὶ τοῖς κινήμασι ὑπακῇ,
καὶ δουλεύῃ τῷ βαλῆματι τῷ Θεῷ.

Τῆς δὲ τοιαύτης τῶν λογισμῶν ἀτα-
ραξίας καὶ ἀκύντος ἡ καταστάσεως· εἰ-
κὼν καὶ τύπος ἐστὶν ἡ τῶν ψαλμῶν ἐμ-
μελῆς ἀνάγνωσις. Ὡςπερ † γὰρ
τῆς ψυχῆς τοῦματος γνωρίζομεν καὶ ση-
μαίνομεν δι' ἂν προφίερον λόγον· ἕως
τῆς πνευματικῆς ἐν ψυχῇ ἀρμονίας τὴν
ἐκ τῶν λόγων μελαδίαν ἢ σύμβολον· εἰ-
ναι θέλων ὁ Κύριος, τετύπασκεν ἡμελῶς
τὰς ᾠδὰς ψάλλεσθαι, καὶ τοὺς ψαλ-
μοὺς μετ' ᾠδῆς ἀναγνώσκεισθαι. Καὶ
τὸτ' ἐστὶν ἡ ἐπιθυμία τῆς ψυχῆς, τὸ
καλῶς

a Hæc vox mihi valde suspecta est; cumque metrum sive musicum melos hic denotari vi-
deatur, per συνήθειαν verò continua sive simplex in proſa oratio intelligi, pro πλάτος legen-
dum conjicio πλάτος, utpote quod technicè significat earmen ad Poeticæ acque Muficæ artis
regulas effictum atque compositum. b Κατὰ perperam MS c λίγος MS. d ἰς Alex. e MS.
malè εὐφρων. f Deest in Alex. g ἱστοροῦ MS. nec proflus malè. h Ἄντι addunt Edit.
i Ἀχρεῖος mendosè MS. k Καταστάσεως perperam MS. l Deest in MS. m Σύμβολον Alex.

καλῶς αὐτὴν διακρίναι, ὡς γίνεσθαι
 Jacob 5. ἡ εὐθυμία τις ἐν ὑμῖν; ψαλλέτω. Οὐ-
 V. 13. τως τὸ μὲν ἐν αὐτῇ ταραχῶδες καὶ
 τρεσχὺ καὶ ἀτακτον ἰσομαλίζεται, τὸ
 δὲ λυπὸν θεραπεύεται, ψαλλόντων ἡ-
 Psalm. 41. μῶν. ἡ ἰσότης περιλύπεται ἡ ψυχὴ μὲν,
 V. 6. 12. ἡ καὶ ἰσότης συνταρασσέτω με; καὶ τὸ
 Ec 42: 5. μὲν ἐσφαλμένον ἐπιγνώσεται λέγουσα.
 Psalm. 72. ἡ μὲν δὲ παρὰ μικρὸν ἐσταθεύσασιν οἱ
 V. 2. ἡ πόδες. τὸ δὲ φοβηθὲν ἡ ἐπιβύσσει τῇ
 Psalm. 117. ἐλπίδι, ἐν τῷ λέγειν. ἡ ἡ Κύριος ἐμοὶ
 V. 6. ἡ βοήθης, καὶ ἡ φοβηθήσομαι τί ποιή-
 ἡ σει μοι αἰθρῶπος.

Οἱ μὲν ἔν μὴ τῶν τὸν τρόπον ἀνα-
 γινώσκοντες τὰς θείας ὁδοὺς, ἡ ἡ συν-
 τῶς ψάλλουσιν, ἀλλ' ἑαυτοὺς μὲν τέρ-
 Eccles. 15. πῶσιν, ἔχουσιν δὲ μέμψιν, ἡ ἡ ὅτι ἔχ. ὡ
 V. 9. ἡ ῥαῖος αἶνος ἐν στόματι ἀμαρτωλῶ. Οἱ
 δὲ κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον ψάλ-
 λοντες, ὡς τὴν μελωδίαν τῶν ἡμάτων
 ἐκ τῆ ἡμῶν τῆς ψυχῆς καὶ τῆς πρὸς
 τὸ πνεῦμα συμφωνίας προσφέρειν, οἱ
 τοιοῦτοι ψάλλουσιν μὲν τῇ γλώσσῃ, ἡ
 ψάλλοντες δὲ καὶ τῷ νοῷ, ἡ μόνον ἑαυ-
 τὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς θέλοντας ἀκούειν
 1. Reg. 16. αὐτῶν μεγάλας ὠφελῶσιν. Ὁ γὰρ
 V. 23. μακάριος Δαυὶδ ἔτως καταψάλλων τῇ
 Σαῦλ, αὐτὸς εὐφραίνει τῷ Θεῷ, καὶ
 τὸν ἀταραχὸν καὶ ἡ τὸ μακρὸν πάθος
 τῇ Σαῦλ ἀπῆλθεν, καὶ γαλήνην
 τὴν ψυχὴν αὐτῇ παρέσκειν. Οὐ-
 τως οἱ ἱερεῖς ψάλλοντες, εἰς ἀταραξίαν
 τὰς ψυχὰς τῶν λαῶν καὶ εἰς ὁμόνοιαν
 αὐτῶν τῶν ἐν ἡρατοῖς χορευόντων προ-

σκαλόντο. Τὸ αἶμα μετὰ μέλους λέ-
 γεται τὰς ψυχὰς, ἐκ τῆς εὐφροσύνης
 σπουδῆς, ἀλλὰ τεκμήριον τῆς ἀρμονίας
 τῶν ἐν τῇ ψυχῇ λογισμῶν. Καὶ ἡ ἐμ-
 μέλως δὲ ἀνέγνωσις ἡ συμβολὴν ἐστὶν
 τῆς εὐθυμίας καὶ ἀρχιμάτης κατιστάσεως
 τῆς διανοίας. Καὶ γὰρ τὸ αἰνεῖν τὸν
 Θεὸν ἐν κυμβάλοις εὐχόις καὶ κιθάρα
 καὶ δεκαχόρδῳ ψαλτήριον, συμβολὴν
 πάλιν ἢ καὶ ἡ σημαντικὸν τῆ ἡ συγ-
 κειῖναι μὲν νομίμως τὰ μέλη τῷ σώ-
 ματος ὡς χορδαίς, τὰς δὲ λογισμῶν
 τῆς ψυχῆς ὡς κυμβάλα γινώσκειν, καὶ
 λοιπὸν τῇ ἡ καὶ τῷ πνεύματι τῶ πνεύ-
 ματος ταῦτα πάντα κινεῖν καὶ ζῆν.
 ὡς κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἡ τῷ πνεύματι
 Rom. 8. ἡ ματι τὸν ἄνθρωπον ζῆν μὲν, καὶ ταῖς
 V. 13. ἡ πράξεις τῶ σώματος θανατῶν. Οὐ-
 τως γὰρ καὶ καλῶς ψάλλον ἡ εὐθυμί-
 ζει τὴν ψυχὴν αὐτῇ, καὶ ὡς περὶ ἐξ
 ἀνισότητος εἰς ἰσότητα ἄγει. ὡς ἐν
 τῷ κατὰ Φύσιν αὐτὴν ἐσκήυαν μὴ πλο-
 εῖναι ὑπὸ τοῖς, ἀλλὰ καὶ μάλλον εὐ-
 φραντάσιον γίνεσθαι, καὶ πλέον αὐτὴν
 λαμβάνειν πόσιν τῶν μελόντων ἀγα-
 θῶν. Τῇ γὰρ τῶν ἡμάτων μελωδία
 συνδιατιθεμένη ἐπιλανθάνεται τῶν πα-
 θῶν, καὶ χαίρεσα βλῖπει πρὸς τὸν νῦν
 τὸν ἐν χρεῖσιν, λογιζομένη τὰ βέλτεστα.
 Δεῖ τοίνυν, ὡς τέκνον, τῶν ἐντυγχάνον-
 των ἑκάστον ταύτῃ τῇ βίβλῃ, ἐντυγχά-
 νων μὲν ἅπασιν γήσις τοῖς ἐν αὐτῇ
 θεοπνεύστοις ὅσων λαμβάνειν δὲ λοιπὸν
 ἀπ' αὐτῶν ὡς ἐκ παραδείσου καρπῶν αἰ-
 φελείας, πρὸς δὲ τὴν χρεῖαν ἑαυτὸν ἡ

a Ἐπιβύσσει MS. b Malé ab hoc dicto novam sectionem inchoavit Librarius. c Hac ne-
 gativa in MS. malé omisita est. d Ψάλλουσιν minus recte in Alex. e Τὸν μακάριον mendosé MS.
 f Συμβολὴν iterum perperam MS. g Σημαντικὴ minus recte Alex. h Συνήτοις δὲ perperam
 MS. i Ρυθμῶ Alex.

χρίστα συνοῦσθαι. Ἦγῶμαι γὰρ ἐν τέτοις τοῖς λόγοις τῆς βίβλου τὸν πάντα βίαν τῶν ἀνθρώπων, τὰς τε τῆς ψυχῆς διαδόσεις, καὶ τὰ τῶν λογισμῶν κήματα μεμετρημένοι καὶ περιέχοντα καὶ μὴδὲν πλέον τέτων ἐν ἀνθρώποις εὐρίσκειν. Εἴτε γὰρ μετανοήσας ἢ ἐξεμολογήσας χρεῖα, ἢ θλίψις καὶ πειρασμός κατέλαβεν, ἢ ἐδάχθη τις, καὶ ἢ ἐπιβαλόμενος ἱερῶν, εἰ δὲ καὶ περιλυσός τις γένηται καὶ ταράττεται, καὶ πάσχει τι τοῦτο εἰς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴρηται, ἢ καὶ συνοῦσθαι αὐτὸν μὴν περικέπτοντα, τὸν δὲ ἐχθρὸν καίκαρ- γέμενον, ἢ καὶ αἰεῖσαι καὶ εὐχαρισῆσαι, καὶ εὐλογῆσαι βέλτεται τὸν Κύριον, ἔχει τὴν διδασκαλίαν τέτων ἐν τοῖς ἑοῖς ψαλμοῖς. Ἐκλογίζω γὰρ τὰ ἐν αὐτοῖς περὶ ἑκάστου τέτων εἰρημνία, καὶ ἔως ὡς περὶ αὐτῶ γεγραμμένα λέγων, καὶ συνδιατιθέμενος τοῖς γεγραμμένοις, ἀναφέρει τῷ Κυρίῳ. Μὴ περιβαλόμενος μόντοι τις αὐτὰ τοῖς ἔξωθεν πιδανῶς ῥήμασιν, μηδὲ πειραζέτω τὰς λέξεις μεταποιῶν ἢ ὅπως ἐναλλοῶσιν, ἀλλ' ἔως ἀτεχνῶς τὰ γεγραμμένα λεγέτω καὶ ψαλλέτω, ὥσπερ ἔρηται, ὑπὲρ τῆ καὶ τῆς διακονήσας ἀνθρώπων αὐτὰ ἐπγνωσκοντας τὸ αὐτῶν συνέχεσθαι ἡμῖν, μᾶλλον δὲ ἡ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ λαλήσαν ἐν τοῖς ἁγίοις, θεωρῶν τὰς παρ' αὐτῶ λόγους ἐπικυρόντας ἱκέτους, συναντιλαμβανόμενος ἡμῶν ὅσοι γὰρ τῶν ἁγίων ὁ βίος βελτίων τῶν ἄλλων ἔσται, τοσούτοι καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ῥήματα, τῶν

παρ' ἡμῶν συντιθέμενων ἑ βελτίονα καὶ ἰσχυρότερα ἂν τις εἴποι δικαίως.

Ἐν τέτοις γὰρ εὐρήρησαν τῷ Θεῷ, καὶ ταῦτα λέγοντες, ὡς ἔπειν ὁ Ἀπόστολος, «κατηγωνίσαντο βασιλείας, ἢ γασάντο δικαιοσύνην, ἐπίτυχον ἐπαγ-
Hebr. 11: v. 33-34-35.
«γελοῖαν, ἐφράξαν σέματα λεόντων, ἢ ἐσθῆσαν διὰ μὲν πυρός, ἐφύγον σέματα μαχαιραῖς», ἐνδυναμώθησαν ἀπὸ ἀδυναμίας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκληψαν ἀλλο-
«τρίων» ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀνασάσκων τὰς ἡμέρας αὐτῶν. Οὐκὲν καὶ οὖν ταῦτα λέγων ἕκαστος ἑσθ' ἀφ' ἑω, ὅτι δι' αὐτῶν ταχέως ὁ Θεὸς ἐπακούσεται τοῖς δοιμένοις. Εἴτε γὰρ θλίβεται λέγων ταῦτα, μεγάλην ὄψεται τὴν ἐν αὐτοῖς παράκλησιν· εἴτε πειράζεται καὶ διακτετα ψάλλον ἔως, δοκιμώτερος ἀναφανήσεται, καὶ σκεπασθήσεται παρὰ τῷ Κυρίῳ, τῷ καὶ τὸν εἰπόντα ταῦτα σκεπασάντος· ἐν τέτοις τὸν μὲν διὰ βολον αἰστανέψει, τὸς δὲ δαίμονας αὐτῷ σοδήσει.

Ταῦτα λέγων εἰ μὲν ἡμαρτον, ἐ-
αὐτὸν ἐντρέψει καὶ παύσεται· εἰ δὲ μὴ ἡμαρτον, ὄψεται αὐτὸν χαίροντα, ὅτι τοῖς μὲν ἔμπροσθεν ἐπιτελείεται, καὶ ἀγωνιζόμενος μὲν ἰσχύσει ψάλλον ἔως, ἢ σαλευθήσεται δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπὸ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπα-
τῶντας καὶ πλανῶν ἐπικυρόντας ἐ-
λέγξει· καὶ τότε ἐκ ἀνθρώπου ἐγ-
ρηπτής, ἀλλ' αὕτη ἡ θεία γίνετα
γραφή.

Tom. IV.

d

O γὰρ

a Deest in MS. b Et minus recte MS. c Ὅσιος Alex. d Ἀγαθῶν θυμῶν MS. e Βίλτιος minus recte Alex. f Μαχαίραι MS. g Ἠμαρτον male MS.

Deut. 31. Ὁ γὰρ Θεὸς ἐπέταξε τῷ Μωϋσῇ
 v. 19. γράψαι τὴν μεγάλην αἰὲν, καὶ διδά-
 Deut. 17. ξαι τὸν λαόν· τὸν τε καθιστάμενον ἀρ-
 v. 18. χοντα καλεῖται γράψαι τὸ Δευτερονόμιον,
 ἔχεν τε τὸτο μετὰ χεῖρας, καὶ μελε-
 τᾶν αἰεὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ῥήματα, ὡς ἀρ-
 κέτων τῶν ἐν αὐτοῖς λόγων πρὸς τὴν
 ὑπόμνησιν ἀρετῆς, καὶ ὡς βοήθειαν φέ-
 ρειν τοῖς γησίσις αὐτὸς μελετᾶσιν.

Josue 8. Ἀμέλει ἐπὶ πῆκα εἰς τὴν γῆν εἰσῆλθεν ὁ
 v. 34-35. τῷ Ναυῇ, βλέπων τὰς τῶν ἐχθρῶν
 διατάξεις, καὶ τὸς βασιλεῖς τῶν Ἀ-
 μορραίων πάντας συνελθόντας εἰς πό-
 λεμον, αὐτὸς αὖθ' ὅπλων καὶ ξιφῶν
 τὸ Δευτερονόμιον ἀναγνὼς εἰς τὰ ὅσα
 πάντων, τότε ῥήματα τῷ νόμῳ ὑπο-
 μνήσας, καὶ τέτοις τὸν λαόν καθισπλί-
 σας, περιγύονεν τῶν πολεμίων. Ὁ

4. Reg. 22. δὲ βασιλεὺς Ἰωσίας ἐνεδίκτος τῷ Βε-
 v. 8. 1099. λίσῃ, καὶ ἀναγινώσκων εἰς τὰς πάλ-
 ταν ἀκούας, ἐπὶ τὸς ἐχθροὺς ἐφωβή-
 τα. Καὶ ὅποτε δὲ πόλεμος ἦν τῷ λαῷ,
 ἡ κινετὴς ἔχουσα τὰ πυξία τῷ νόμῳ
 προῦδενεν πάντων, καὶ ἤκετο τέτοις
 ἀντὶ πάσης παρατάξεως εἰς βοήθειαν,
 εἰ μὴ τις ἦν παρὰ τοῖς βασιλεῖσιν καὶ
 ἐν τοῖς λαοῖς περκατήσασα ἀμαρτία
 καὶ ὑπόκρισις. Πίστως γὰρ καὶ γη-
 σίας διαθέστας χρεῖα, ἥα ὁ νόμος εἰς
 τὰ κατ' εὐχρὴν † συνεργάζηται. Ἐγὼ
 † MS. συν-
 ἡγήσεται
 ἦν, ἔλεγεν ὁ γέρον, ἦκουσα καὶ πα-
 ρὰ φρονίμων ἀνδρῶν, ὡς ἀεὶ τὸ πα-
 λαῖον ἐν τῷ Ἰσραὴλ μόνον ἀναγινώσκον-
 τες τὰς γραφάς, ἐδόκον δαίμονας, καὶ
 ἠλῆξεν τὰς παρ' αὐτῶν τοῖς αἰδρώσις

γνωμένους ἐπιβλαβεῖς. Ὅθεν καὶ καθι-
 γρώσως πάσης αἰῶνος εἶαι ἔλεγεν τὰς
 ταῦτα μὲν ἀφίντας, συντιθέντας δὲ
 ἑαυτοῖς ἔχων πιδναῖ ῥήματα, καὶ
 ἐν τέτοις ἐξερκεῖσας ἑαυτὸς ἀναμύζον-
 τας. Μᾶλλον γὰρ παιδεύον, καὶ παρ-
 ἔχουσιν ἑαυτοῖς ἐκείνους εἰς τὸ χλευα-
 ζεσθαι, οἷα πεπόνθασιν Ἰσραῖτι οἱ ἑ
 Σκευᾶ υἱὸς, ἐπιχειρήσαντες καὶ αὐτοὶ
 τὸν τρόπον τῶν ἐξερκεῖν.

Αἰθ. 19.
 v. 14. 1099.

Ταῦτα μὲν γὰρ ἀκούοντες παρὰ τῶν
 τοιούτων οἱ δαίμονες παιδεύον· τὰ δὲ τῶν
 ἀγίων ῥήματα φοβέται, ἢ καὶ φέρειν
 αὐτὰ ὡς δύνανται. Ἔστιν γὰρ ἐν τοῖς
 τῶν γραφῶν ῥήμασιν ὁ Κύριος, ὃν μὴ
 διανοίμενοι φέρειν, ἔκραζον· ἡ Δόξα αὐ-
 τῷ, ἡ μὴ με πρὸς κατὰ βασιανισμῶν· ἐκείν-
 ος γὰρ καὶ μόνον βλέποντες παρόντας
 τὸν Κύριον. Ὅτως καὶ ὁ Παῦλος
 παρήγγειλεν τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμα-
 σιν· ἔως καὶ τοῖς μαθηταῖς ὡς ὑπε-
 τάσαστο τὰς δαιμόνους.

Luc. 8.
 v. 28. 80
 Math. 8.
 v. 29.

Αἰθ. 16.
 v. 18.

Καὶ ἐπὶ ὁ Ἑλισαῖος ὅτε τὰ προφῆτῃ
 4. Reg. 3-
 v. 15. 1099. ἐγέτο χεῖρ Κυρίου, καὶ ἐπεφύτευεν
 περὶ τῶν ὑδάτων τοῖς τρισὶν βασιλεῦ-
 σιν, ὅτε ἐψάλλον κατ' ἐντολήν· ἡ αὐτὴ
 ὁ ψάλλον. Ὅτως καὶ τὸν εἶτις κή-
 δεται τῶν παχόντων, ταῦτα λεγέτω,
 καὶ μᾶλλον τὸν τε πᾶντα ὡς ἀφελῆ,
 καὶ ἑαυτὴν τὴν πῆσιν ἀληθῆ καὶ βεβαί-
 α ἡ ἐπιδίδεται· ἡ ὡς καὶ ταύτην
 ὁρῶντας τὸν Θεόν, τελειὰ τὴν θερά-
 πειαν παρασχέιν τοῖς δαιμόνιοις.

Τὸτο γὰρ καὶ ὁ ἄγιος γνωσκων, ἔ-
 λεγεν

a Bonifacius ὡς ἐν mendosē Alex. b Συρίαν MS. c Ὅπως περπερα MS. d Τὸν πᾶν-
 ερτο Alex. priori tamen ἡ punctis superne positus circumscripto live expunxit. e Ἑλισαῖος
 MS. f ἑαυτὴν mendosē MS. g ὡς ἀληθῆς melius in Edit. h ἐπιδίδεται MS. i Malē hic no-
 vum scitionem fecit scriba, quam proinde ad initium sequentis periodi transulimus.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

Psal. 118. *λεγει ἐν τῷ ρηί. ψαλμῷ.* Ἐν τοῖς
v. 16. ἡ δικαιομασίᾳ σου μελετήσω, ἐκ ἐπιλή-

σσαι τῶν λόγων σου καὶ πάλην.

Ib. v. 54. ἡ ψαλτὰ ἥσάν μοι τὰ δικαιοματά σου
ἐν τόπῳ περσιότητος μου.

Ἐν τέτοκ γὰρ καὶ σωτηρίαν ἐπέ-
Ib. v. 92. δαπον, λέγοντες. εἰ μὴ ἔτι ὁ νόμος
σου μελέτη μὴ ἔσιν, τότε ἂν ἀπωλό-
μην ἐν τῇ ταπεινώσει μου.

Ὁθεν καὶ ὁ Παῦλος ἐν τέτοις ἡσφα-
λῆζοτο τὸν ἑαυτοῦ μαθητὴν, λέγων.

I. Tim. 4. Ταῦτα μελέτα, ἐν τέτοις ἔθι, ἥσ
v. 15. σου ἐν προκοπῇ φανερά γίνηται.

Ταῦτα καὶ σὺ μελετῶν, καὶ συνετῶς
ἐντυγχάνων ὅπως τοῖς ψαλμοῖς, τὸν
μὲν ἐν ἑκάστῳ νῦν ἐξηγούμενος ὑπὸ τῷ
πνεύματι καταλαβεῖν δύνηται τοῦτον
καὶ καὶ σὺ ἐξηλάσεις βίον, εἰς ὃν ἔχον εἰ
ταῦτα θεοφορέμενοι λαλήσωσιν ἀν-
δρες ἄγιοι.

Ἀθανασίῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας
ἐπιστολὴ πρὸς Μαρκελλόν.

§. 4. Post S. Athanasii Epistolam,
quæ octo Codicis Alex. folia fere
implet, aversâ postrenni paginâ va-
cuâ relicta, in duobus aliis foliis
alia sequuntur, quæ ad Psalmodorum
ἐκνομιάν atque intelligentiam perti-
nent. Nimirum habetur ibi pag. 1.
col. 1. Eusebii Pamphili ὑπὲρ τῶν (ita
enim legendum puto, licet in MS.
permutatis pro more vocali ac
diphthongo ejusdem fere soni ὑπε-
ρ τῶν scriptum sit; sicuti mox Euse-
βειν ac Παμφίλῳ habet, loco Εὐσεβίῳ
& Παμφίλῳ) quâ de Hebræorum di-

visione Psalterii in quinque libros,
deque diversis diversiorum Psalmo-
rum Auctoribus ac inscriptionibus
aliqua notatu digna tradidit. At-
que hæc Præfatio cum eodem ti-
tulo, Ἐπεὶ οἱ Εὐσεβίῳ τῷ Παμφίλῳ,
præfixa extat pag. 2. ipsis Eusebii Ca-
sariensis in Psalms Commentariis,
quorum perinde ut aliorum Scrip-
torum Ecclesiasticorum Editione
de Ecclesia Christi optimè meruit
Celeberrimus atque Doctissimus D.
Bernardus De Montfaucon; non vero
ibidem legitur ea quæ in Codice
Alex. columna 2. dictæ paginæ ex-
arata est, ἀκολουθία sive series isto-
rum qui ad Davidis Historiam perti-
nent, Psalmodorum juxta ordinem
temporis, quo compositi fuer. Cum
autem ipsa ab Eusebii itidem manu
profecta, ac ἀποσπασμάτων
Commentariorum ejus esse mihi
videretur, hoc perlustrans, non
modo aliquot in locis gemina, sed
eadem prorsus inveni in Expositio-
ne Psalmi 62. pag. 298. sequi, nisi
quod ibi prolixius & distinctius
dicta sunt, quæ in Codice nostro
breviter perstringuntur. Sequun-
tur inde pag. 2. & seqq. binorum
istorum Cod. Alexandr. foliorum
περιόχαι ὡς τῶν ψαλμῶν, haud appo-
sito quidem Eusebii nomine, quæ
tamen pag. 2. dictæ Editionis ex-
presse inscribuntur, Ἐπεὶ οἱ Εὐσεβίῳ
τῷ Εὐσεβίῳ, id est, Argumenta Psalmo-
rum, ad mystagogicum ejusque Psalmi
sensum ut plurimum concinnata, uti
recte ait modo laudatus D. Mont-
fauconius in Preliminaribus, quæ vo-
cat, Cap. I. §. 4. monetque ea non
solum in Taurinensi Codice, ex quo
d 2

a Ab hac voce perperam istam scđtionem inchoavit Librarius, quæ à præcedentibus, τὰ
τα καὶ ἐν, incipit.

præcipue *Eusebiana* Commentaria edidit, sed etiam in una Catena Regia, quæ decimi sæculi est, *Eusebii* nomine comparere. Atqui ut expressa inde *Hypotheses* sive argumenta Psalmorum aliquando isphalmata Codicis nostri emendant; ita vice versa hujus lectiones illis identidem meliores sunt ac pleniores; id quod perspicuum erit ei, qui ambo exemplaria inter se conferre voluerit. Hæc igitur omnia hucusque dicta *Eusebiana*, prouti in MS. *Alexandr.* extant, accipe Lector benevole, id unicuique, *ὡς ἐν παρόδῳ*, monitus, Hypothesibus *Eusebii* usum esse Auctorem vel Editorem Versionis *Syriacæ* atque *Arabice Psalmoterii*; quarum hæc quidem rarius, illa autem sæpe sæpius in titulis Psalmorum easdem exhibet.

ὑπόθεσις Εὐσεβίου τῶ Παμ- φίλου.

Τῆς βίβλου τῶν ψαλμῶν πῶς ἂν εἴη ἡ διαιρέσις, ὡς τὰ ἀκριβῆ τῶν μὲν τγραφέων, αὐτό τε τὸ Ἑβραϊκὸν περιέχει.

* Οὐχ, ὡς* ἂν τις ὑπολάβοι, οἱ πάντες εἰσὶν τῷ Δαυὶδ ψαλμοὶ,

Ἀλλὰ καὶ ἑτέροις προφητῶν ἐν β΄ ψάλλειν προφητεύοντων.

Διόπερ ἡ πᾶσα γραφή παρ' Ἑβραίοις
ἐστὶ τῷ Δαυίδ ὁ ἐπιγραφῆς,

Ἀλλ' ἀδιαρίτως βίβλος ψαλμῶν ὀνομάζεται.

Εἰς πᾶντα* μέρη τὴν πᾶσαν τῶν ψαλμῶν βίβλον παῖδες Ἑβραίων δια-
ρῶσιν.

Πρῶτον εἰς τὰς ἀπὸ πρώτου μέχρις ε' τοσαυτακοστῶν*.

Δεύτερον εἰς τὰς ἀπὸ τοσαυτακοστῶ πρώτου
τε μέχρις οσ'.

† Τρίτον εἰς τὰς ἀπὸ ἑξομηκοστῶ δυν-
τέως μέχρις πη'.

† Τέτατον
mendoſe
MS.

Τέταρτον εἰς τὰς ἀπὸ ὀγδοηκοστῶ ἐνάτω
μέχρις ἑκατοστῶ πεμπτῆς.

Πέμπτον εἰς τὰς ἀπὸ ἑκατοστῶ ἑκτῇ μέ-
χρις τῷ τέλος τῷ βιβλίῳ.

Ἀνεπίγραφοι β' 19'.

Ἐπιγεγραμμένοι 99'.

Τῶν ἐπιγεγραμμένων β' αἱ διαίρεσις.

Τῷ μὲν Δαυίδ 66'.

Τῶν δὲ υἱῶν Κορὲ 10'.

Τῷ Ἀσάφ 15'.

Λιθῶν τῷ Ἰσραηλῑτῃ α'.

Σολομῶντος 5'.

Μωυσέως α'.

Ἀνώνυμοι 12'.

Τῶν εἰς τὸ Ἀλληλέια 12' k.

Εἰσὶν δὲ ἀνώνυμοι, ὅσοι ἐπιγραφαῖς μὲν
ἔχουσιν, ὃ μὴ δὴλῶσιν τίος εἰσὶν.

1 Ἀνεπίγραφοι 19'.

Ὁμῶς 99'.

ἢ. Ὅτε ἀπέστειλεν Σααὺλ τῷ Θανασιῶσσι
αὐτόν.

λγ'. Ὅτε

a Οὕτως MS. perperam omnino. b Τῷ bene insertum in Edit. c Τῶν ψαλμῶν additum in Edit. hoc loco, &c in MS. spatium rasum post γραφῆς relictum. d Ἐπιγεγραμμένοι mendoſe MS. pro quo ἐπιγεγραμμένοι legere mallem. e Δι insertum in Edit. f Τετρακοστῶ MS. hic &c in sequenti commate. g Δι εἰς ψαλμοὶ additum in Edit. h Δι εἰς τῶν apponit Edit. i Ἐπὶ τῶν mendoſe MS. k Male hoc loco extra tramitem columnæ adscriptum, ἀνεπίγραφοι 12'. cum id paulo post sequatur. l Hæc usque ad sequentes περιχαῖς sive argumenta Psalmorum in Edit. *Eusebii* non habentur.

- λγ'. Ὅτε Δαυὶδ ἔρχεται εἰς Νομβὰ ἢ. Προφητεία κλήσεως ἰθῶν.
 πρὸς Ἀβιμέλεκ. θ'. Θάνατος Χριστοῦ, καὶ ἀνάστασις, καὶ
 ις'. Εἰς τὸ σπῆλαιον τὸ Ὀδεθᾶμ. βασιλείας ^ε παραληψίς, ἐχθρῶν
 ια'. Τὸν Δαυὶδ διαβάλλει Δαήκ. τε πάντων καθαιρέσις.
 ξς'. Εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας Φεύγει. ι'. Ἐπὶ κίβρις ὕμνος τῷ κατὰ Θεὸν ἀγα-
 Δαυὶδ. νηζομένῳ.
 νγ'. Οἱ Ζιφθαῖοι διαβάλλουσιν τὸν Δαυὶδ ια'. Κατηγορία πονηρῶν, καὶ προφητεία
 ἐν τῷ σπηλαίῳ. Χριστοῦ παρυσίας.
 νε'. Οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γίθ. ις'. Ἐχθρῶν ἰπανάστασις, καὶ προσδο-
 νία Χριστοῦ ^δ.
 νθ'. Μετὰ τὸν θάνατον Σαέλ. γγ'. Κατηγορία πονηρῶν, καὶ προφητεία
 χ'. Ὅτε ἦλθεν πρὸς αὐτὸν Ναΐθαν ὁ Χριστοῦ παρυσίας.
 ς'. Ὅτε ἀπέδιδρασκεν ἀπὸ προσώπου Ἀ- ιθ'. Τῷ κατὰ Θεὸν τελείῳ ἀποκατά-
 βουσαλαῖμ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. στας.
 ζ'. Ὑπὲρ τῶν λόγων Χριστοῦ υἱὸς Ἰεμενί. ιθ'. Ἐκκλησίας ἐκλογὴ, καὶ Χριστοῦ ἀνά-
 Ἡ ἱστορία τῶν ψαλμῶν ταύτην ἔ- στας.
 χει τὴν ἀκολουθίαν, ἐν ἡλικίαις δὲ ις'. Τελείῳ ἀνδρὶ, ἡ ^ε καὶ αὐτῷ τῷ
 τῷ τῆς εὐρέσεως χροῖα. Χριστοῦ προσευχῇ ὑπὲρ τῶν δι' αὐ-
 τῷ σωθησομένων.
 *Περιοχαὶ" εἰς τὰς Ψαλμύς. ις'. Ἐὐχαριστία τῷ Δαυὶδ, καὶ προ-
 α'. Πρετροπὴ Θεοσεβείας, καὶ ἀποτροπὴ φητεία Χριστοῦ παρυσίας καὶ ^ε
 τῷ ἐναντίῳ. ἀναλήψεως".
 β'. ^β Προφητεία" περὶ Χριστοῦ καὶ κλή- ιθ'. Θεολογία σὺν διδασκαλίᾳ ^h θεϊκῇ".
 σεως ἰθῶν. ιθ'. Εὐχὴ τῶν συνεπραττόντων ^ι τῷ δι-
 γ'. Προφητείας γεννησομένων ἀγαθῶν τῷ καίῳ".
 Δαυὶδ. κ'. Ἐντεῦξίς τῶν συνεπραττόντων τῷ
 δ'. Προφητεία τῷ Δαυὶδ περὶ ὧν πέ- Δαυὶδ.
 πονθεν. κα'. Προφητεία Χριστοῦ παθῶν, καὶ ἰθ-
 ε'. Ἐκ προσώπου τῆς Ἐκκλησίας προσ- νῶν κλήσις.
 ευχή. κβ'. Διδασκαλία ^κ νέῃ λαῷ εισαγωγή.
 ς'. Διδασκαλία ἱερομολογήσεως. κγ'. Προφητεία κλήσεως ἰθῶν, καὶ
 ζ'. Τῷ Δαυὶδ ἱερομολογήσις, καὶ προφη- τελείσεως τῶν σωζομένων.
 τεία κλήσεως ἰθῶν. κδ'. Διδασκαλία ἱερομολογήσεως.

^a Ταυθίονε τῷ αὐτῷ ἑδούε Edit. ^b Προφητεία hic & in seqq. scripius scriptum in Alex. ^c Παράληψις MS. ^d Παρυσίας hic quoque additum in Edit. ^e Hoc καὶ voci Χριστοῦ in interiori margine male adscriptum est, quasi eam sequeretur. Confer. infra num. ξθ'. ^f Εὐχαριστία hic & in seqq. aliquoties Alex. ^g Αναλήψεως MS. ^h Θεϊκῇ in Edit. ⁱ Τῷ Δαυὶδ δαυὶδ Edit. ^k καὶ bene insertum in Edit.

- κ'. Ἐντεῦξίς τῷ κατὰ Θεὸν προέκπλον
τος.
κς'. Εὐχαριστία, καὶ αἵτησις ἀγαθῶν.
κζ'. Δίησις μετὰ προφητείας.
κη'. Προφητεία αὐτοματῶς σὺν Θεο-
λογία.
κθ'. Εὐχαριστία σὺν ἑξομολογήσει.
λ'. Ἐξομολόγησις σὺν ἱκετηρίᾳ.
λα'. Προφητεία τῶν διὰ Χριστὸν σωθησο-
μένων.
λβ'. Παρακίλευσις ὑμολογίας σὺν Θεο-
λογία.
λγ'. Διδασκαλία εὐχαριστίας.
λδ'. ἱκετηρία δικαίῃ, καὶ προφητεία
περὶ Χριστοῦ.
λε'. Ἐλεγχος ἀσεβῶν σὺν Θεολογίᾳ.
λς'. Διδασκαλία Θεοσεβῆς βίῃ.
λζ'. Διδασκαλία ἑξομολογήσεως.
λη'. Ἐντεῦξίς σὺν ἑξομολογήσει.
λθ'. Εὐχαριστία τῷ κατὰ Θεὸν σωθέντος,
καὶ μὴ ἡμῃ ἐκκλησίας.
μ'. Προφητεία περὶ Χριστοῦ καὶ περὶ τοῦ
προδότη.
μα'. ἱκετηρία προφητῶν ἐπὶ τῇ ἀποδο-
λῇ τῷ Ἰουδαίῳ ἔθνει.
μβ'. Περὶ τοῦ αὐτοῦ.
μγ'. Ἐπιφάνεια Χριστοῦ καὶ βασιλεία.
μδ'. Ἀποτίλῳν κήρυγμα.
με'. Κλήσις ἔθνων.
μς'. Ὑμνος εἰς Θεὸν ὑπὲρ τῆς ἐκ-
κλησίας, καὶ καθάρσεις διαγμῶν.
μη'. Θείας κρίσεως διδασκαλία.
- μβ'. Ἀνατροπὴ περὶ θυσιῶν Μωυσέως
νέμου, καὶ εἰσαγωγή τῇ τῆς και-
νῆς διαθήκης τέρεσι.
νγ'. Διδασκαλία ἑξομολογήσεως.
να'. Ἐλεγχος μετὰ Θεοῦ τέρεσι, καὶ τί-
λος τοῦ αὐτοῦ.
νβ'. Ἐ σωτήριος ἐπιφάνεια, καὶ αἰδιότη-
τος ἡ ἀπαλλαγὴ.
νγ'. Προσευχὴ τῷ διὰ Θεὸν ἑλευθερώμεν.
νδ'. Δήλωσις τῶν κατὰ Χριστὸν τετολημ-
μένων.
νε'. Δικαίῃ εὐχαριστία φυδίντος ἐξ ἐχ-
θρῶν.
νς'. Εὐχαριστία τῷ Δαυὶδ, καὶ προφη-
τεία κλήσεως ἔθνων.
νζ'. Διδασκαλία τῆς τῷ Θεῷ δικαιοκρι-
σίας.
νη'. Κλήσις ἔθνων, καὶ Ἰουδαίων ἀποβολή.
νθ'. Ἀποβολὴ τῷ Ἰουδαίῳ ἔθνει, καὶ
κλήσις ἔθνων.
ξ'. Δίησις σὺν εὐχαριστίᾳ.
ξα'. Διδασκαλία Θεραπευτικῇ.
ξβ'. Εὐχαριστία τῷ κατὰ Θεὸν τελείῃ.
ξγ'. Διδασκαλία ἡ Θεραπευτικῇ.
ξδ'. Κλήσις ἔθνων.
ξε'. Κλήσις ἔθνων, καὶ Ἀποτίλῳν κή-
ρυγμα.
ξς'. Περὶ τοῦ αὐτοῦ.
ξζ'. Χριστὸς ἡ ἀνθρώπων, καὶ κλήσις
ἔθνων.
ξη'. Πάθη Χριστοῦ, καὶ Ἰουδαίων ἀποβολή.
ξθ'. ἱκετηρία δικαίῃ, ἡ καὶ αὐτὸ τῷ
Χριστῷ.

δ. Χρι-

a Inscriptionem Psalmi μγ'. Librarius occasione δημοτελέτου omisisse videtur, ita scilicet se habentem μγ'. περὶ τοῦ αὐτοῦ ut non solum ex Edit. *Enfabil*, sed ex *Syriaca* etiam Psalmorum versione colligitur, in qua *Supplicatio Prophetarum* in titulo non modo Psalmi μα'. ac μς'. sed & μγ'. legitur. b Repone μδ'. ex Edit. c Lege μδ'. d Corrige μς'. e Repone μς'. qui numerus ob male locatum μγ'. in MS. omisus est. f *Σωτήριος* Edit. g Ἀνακλιν- γὰς κενδοσε MS. h *Τὸ διδοῦναι αἰδότη* in Edit.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

- α. Χριστὸς πάθη καὶ ἀνίσταται.
 αα'. * Προφητεία Χριστοῦ βασιλείας καὶ κλησεως ἰδῶν.
 αβ'. β' Ἐξομολόγησις τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας ἐπὶ τῇ τῶν ἀσεβῶν ἐμπραγία, καὶ γ' τῆς τῷ Θεῷ μακροθυμίας.
 αγ'. Προαναφώνησις τῆς ἐρχάτης Ἰουδαίων πολιορκίας ἐπὶ * Οὐεσπασιανῶ καὶ Τίτου γενεμίνης.
 αδ'. Χριστὸς θεολογία, καὶ δ' ὕμνησις τῷ Θεῷ δικαστηρίῳ.
 αε'. Ἐκδόκησις κατὰ ἀσεβῶν τῆς τῷ Θεῷ κρίσεως.
 ας'. Περὶ τῆς τῷ Θεῷ μακροθυμίας, * καὶ τῶν θαυμασίων ἔργων αὐτοῦ.
 αζ'. Χριστὸς διατελὴ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν περὶ τῆς τῷ πρετέρῳ λαῷ παρανομίας.
 αν'. Προφητεία τῶν κατὰ Ἀντίοχον Ἰουδαίους συμβαίνοντων, ἡ ἱστορία ἐν τοῖς Μακκαβαίοις.
 αυ'. Προφητεία τῆς ὑπὸ Ἀσυρίων πολιορκίας, καὶ ὁμοίως περὶ τῆς τῷ Χριστῷ ἐπιφανείας.
 αφ'. Κλησις ἰδῶν, καὶ διδασκαλία τῶν συμβαίνοντων τῷ πρετέρῳ λαῷ.
 πα'. Ἐλαγχος ἀρχόντων τῷ Ἰουδαίῳ ἔθνους, καὶ προφητεία περὶ τῶν ἰδῶν.
 παβ'. Δέησις περὶ τὸ πεποιθότος τὰ σκυθρωπά λαῷ, καὶ προφητεία περὶ τῷ τέλει τῶν ἐχθρῶν τῷ Θεῷ.
 παγ'. Προφητεία περὶ Χριστοῦ καὶ περὶ τῶν ἐκκλησιῶν αὐτοῦ.
 παδ'. Προφητεία εἰς Χριστὸν καὶ τὴς δι' αὐτὴν λαλοῦντες.
 παε'. Προσευχὴ τῷ Δαυίδ, καὶ περιφάνεια κλησεως ἰδῶν.
 πας'. Χριστὸς ἐνανθρωπήσας, καὶ κλησις ἰδῶν.
 παζ'. Χριστὸς θάνατον προφητεύει.
 πη'. Χριστὸς βασιλεία ἐκ σπέρματος Δαυίδ.
 πθ'. Ἰουδαίων ἀποβολή.
 η'. Χριστὸς νίκη καὶ παῖτος τῷ κατ' αὐτὸν τελειωμένῳ.
 ηα'. Περὶ τῆς κατὰ Θεὸν ἀναπαύσεως.
 ηβ'. Ὑμνος βασιλείας Χριστοῦ ἐπὶ τῆς πρώτης αὐτοῦ παρυσίας.
 ηγ'. Περὶ τῶν κατὰ τῆς ἐκκλησίας * διαγμῶν.
 ηδ'. Κλησις Ἰουδαίων, καὶ ἀπόγνωσις τῶν αὐτῶν.
 ηε'. Κλη-

a Προφητείας mendosè Alex. b Huic voci in MS. male præmissa sunt sequentia verba, in raso spatío & extra tramitem linearum partim exarata: Προφητεία περὶ βασιλείας καὶ τῆς τῷ Θεῷ μακροθυμίας ex inscriptione præcedentis ac sequentis tituli conflata. c Τῇ μακροθυμίᾳ prius in Alex. scriptum fuit, sicut & Edit. habet, sed satis bona etiam lectio τῇ μακροθυμίᾳ, si cum præcedenti ἰσομολόγησις construat. * Οὐεσπασιανῶ MS. d Τῷ πρετέρῳ Edit sed melior lectio Alex. e Hæc verba ad inscriptionem Psalmi α'. pertinere, posterior ipsius pars, suffragante Edit. Eusebii & Syriacæ versionis titulo, clare ostendit. Scriba vero Cod. Alex. his à se invicem ex ignorantia divulsis, καὶ τῷ θαυμασίῳ ἔργῳ αὐτοῦ Psalmi εζ'. a. scriptis, indeque postea titulum Psalmi α'. fecit, qui ad Psalmum εζ'. pertinet, & sic consequenter numeros anticipavit usque ad Psalmum γγ'. ubi errorem deprehendens numerum γγ'. his posuit, ut in rectam rediret viam. Id quod, titulis Psalmorum rectè collocatis, hic semel potius monere, quàm Lectorem adeo frequenter repetitâ numerorum correctione turbare volui. f Βασιλείας habet Edit. sed lectionem διαγμῶν ipse Psalmi contextus atque Eusebii in eum Commentarius apertissime confirmat.

- ηγ'. Κλῆσις ἰθῶν, καὶ Χριστῷ ^a παρυσία.
 ηγ'. Ὑμνος βασιλείας Χριστοῦ ἐπὶ τῆς ^b
 δευτέρας αὐτῷ παρυσίας.
 ηζ'. Κλῆσις ἰθῶν καὶ Χριστῷ παρυσία.
 ηη'. Ὑμνος βασιλείας Χριστοῦ.
 ηθ'. Κλῆσις ἰθῶν.
 ς'. Ὑμνος τῷ κατὰ Θεὸν τελειωμένῳ.
 ςα'. Ὁδυρμός ἐπὶ τῷ περτέρῳ λαῷ, καὶ
 προφητεία νῦν λαῷ, καὶ κλῆσις
 ἰθῶν.
 ςβ'. Διδασκαλία εὐχαριστίας.
 ςγ'. Διδασκαλία ἐξομολογήσεως.
 ςδ'. Διδασκαλία τοῖς ἰθῶσι ^c τῶν ^d εἰς
 τὸν πρότερον λαὸν τῷ Θεῷ εὐεργ-
 γησίων.
 ςε'. Διδασκαλία ^d δυσσεβείας ^e τῷ Ἰου-
 δαίῳ ἰθῶσι.
 ςς'. Προφητεία κλήσεως ἰθῶν, ^e καὶ
 αὐτοῖς ἀγαθῶν τῷ Θεῷ ἐπιλήμ-
 ψεως ^f.
 ςζ'. Κλῆσις ἰθῶν.
 ςη'. Πάθη Χριστοῦ.
 ςθ'. Νίκη Χριστοῦ.
 ςι'. Εὐχαριστία Χριστοῦ.
 ςια'. ^f Νῦν ^g λαῷ κλῆσις, καὶ Χριστῷ δι-
 δασκαλία.
 ςιβ'. Νῦν λαῷ κλῆσις.
 ςιγ'. Νῦν λαῷ διδασκαλία.
 ςιδ'. Νῦν λαῷ προκοπή.
 ςιε'. Νῦν λαῷ τελειώσεις.
 ςισ'. Κλῆσις ἰθῶν.
 ςιζ'. Νίκη τῶν ἐν Χριστῷ ἀγωνιζομένων,
 καὶ προφητεία Χριστοῦ.
 ςη'. Στοιχείαι τῆς κατὰ Θεὸν ^h εἰς-
 αγωγῆς ⁱ.
 ςθ'. Παρυσίας.
 ςθ'. ^h Ἐπαύσιος ⁱ βαδύλῳτος καὶ τῆς
 διασπορᾶς.
 ςκα'. Ἀγαθῶν ⁱ ἐπαγγελίας ^j.
 ςκβ'. Εὐχῆς.
 ςκγ'. Εὐχαριστίας.
 ςκδ'. Ἀποκαταστάσεως.
 ςκε'. Προσκέναι μελλόντων.
 ςκς'. Οἰκοδομῆς Ἐκκλησίας.
 ςκζ'. Κλῆσις ἰθῶν.
 ςκη'. Νίκης Θεῷ στρατιῶς.
 ςκθ'. Εὐχῆς μαρτύρων.
 ςλ'. Περὶ ταπεινοφροσύνης.
 ςλα'. Προσευχῇ τῷ Δαυὶδ, καὶ ἐπιφά-
 νειαι Χριστοῦ.
 ςλβ'. Λαῷ τελεία.
 ςλγ'. Λαῷ ἐρχομένη.
 ςλδ'. Διδασκαλία εἰσακλή.
 ςλε'. Εὐχαριστία τελεία λελυτρωμένων.
 ςλς'. Ἁγίων Φανῶν τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ.
 ςλζ'. Εὐχαριστία μετὰ προφητείας.
 ςλη'. Ἐντευξις δικαίᾳ σὺν ^k ἐξομολο-
 γήσει ^l.
 ςλη'. Φωνὴ τῷ κατὰ Θεὸν ἀγωνιζομένῳ.
 ςμ'. Προσευχῇ τῷ κατὰ Θεὸν τελείῳ.
 ςμα'. Φωνὴ τῷ διὰ Θεὸν πολυεμένῳ.
 ςμβ'. Προσευχῇ ἐξομολογούμενῳ.
 ςμγ'. Εὐχαριστίᾳ νικηκτότος.
 ςμδ'. Ὑμνος σὺν θεολογίᾳ.
 ςμε'. Ὑμνος σὺν θεολογίᾳ.
 ςμς'. Ὑμνος σὺν θεολογίᾳ.

ςμζ'. Ὑμ-

a Παραίσις mendosē MS. b Πρώτης in Edit. Sed de veritate nostrae lectionis haud dubitare nos sinit Eusebii Commentarius pag. 437, ubi ait hunc Psalmum προφητείας εἶναι καὶ διδασκα-
 λίας αὐλῆς, τὰ καὶ τῶν δευτέρων καὶ ἐνδεῶς παρυσίας τῷ σωτῆρι ἡμῶν περιέχουσιν. c Τῶν περπεγαίων
 Αλεξ. d δυσσεβείας MS. e Pro his ex Edit. repono : καὶ τῶν αἰ ἀνδραγατῶν τῷ Θεῷ λόγια ἐπιλήμ-
 ψεως. f Nunc hic & in seqq. MS. g Ἀναγωγῇ Edit. melius. h Ἐπαύσιος Edit. rectius, sed
 προκοπὴ in addenda videtur. i Ἐπαγγελία Edit. k Θεολογίᾳ Edit.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

εμζ'. Ὑμνος σὺν Θεολογίᾳ.
 εμη'. Ὑμνος σὺν Θεολογίᾳ.
 εμβ'. Ὑμνος σὺν προφητεία.
 εν'. Παρακλεις ὕμνε καὶ Θεολογία.

§. 5. Post hæc in MS. *Alex.* columnâ 2, pag. 2. postremi ex duobus antè memoratis foliis extant κανόνες διημερίνι & νυκτερίνι Πσάλμων, itemque ματutini & vespertini, quibus docetur, quinam Πσάλμι sint orandi mane ac singulis dici horis, quinam item vesperti, ubi lumina accenduntur, ac quacunque noctis horâ. Quamvis autem quidam numeri vetustate ita sint excisi, ut eos ægrè admodum perspicere liceat; illos tamen, prout adhibita omni diligentia assecutus sum, hic expressos dabo.

Κανόνες ἡμερινοὶ Ψαλμῶν.

Ὁρθροὶ γ'.

ζε'. εμ'. εμα'.

αίρ. α'. Ψαλμός

η'.

αίρ. β'. Ψαλμός

θβ'.

αίρ. γ'. Ψαλμός

α'.

αίρ. δ'. Ψαλμός

μα'.

αίρ. ε'. Ψαλμός

ι'.

αίρ. ς'. Ψαλμός

ο'.

αίρ. ζ'. Ψαλμός

ζεθ'.

αίρ. η'. Ψαλμός

πδ'.

αίρ. θ'. Ψαλμός

ενα'.

αίρ. ι'. Ψαλμός

εμ'.

αίρ. ια'. Ψαλμός

εη'.

αίρ. ιβ'. Ψαλμός

εκ'.

Κανόνες νυχτερινοὶ τῶν Ψαλμῶν.

Λυχνικοὶ γ'.

εηθ'. εμ'. ιβ'.

αίρ. α'. Ψαλμός

οδ'.

Tom. IV.

c

placet

αίρ. β'. Ψαλμός

κθ'.

αίρ. γ'. Ψαλμός

ιθδ'.

αίρ. δ'. Ψαλμός

ς'.

αίρ. ε'. Ψαλμός

θδ'.

αίρ. ς'. Ψαλμός

ιμ'.

αίρ. ζ'. Ψαλμός

ινα'.

αίρ. η'. Ψαλμός

π'.

αίρ. θ'. Ψαλμός

πζ'.

αίρ. ι'. Ψαλμός

ιηδ'.

αίρ. ια'. Ψαλμός

πνα'.

αίρ. ιβ'. Ψαλμός

ιςθ'.

§. 6. Sequitur inde ipsum *Psalterium*, in quo cujuslibet Πσάλμι inscriptio, aut ubi nulla datur, veluti Πσάλμι primi, prima linea minio scripta est, nec non vox διαψαλμα, quandocumque ea occurrit: id quod etiam de titulis Odarum & Orationum Πσάλμι subnexarum dicendum est, nisi quod Cantici *Mosis Exodi XV.* titulum in superiori paginæ ora extra columnæ transmitti nigro, principium autem purpurco colore exaraverit Librarius. Atque de Odis ac Orationibus istis notandum, quod in plerisque *Psalterii* Codicibus, perinde ut *Alex.* plurimæ, si non omnes, legantur subnexæ; istis ex Vet. & Novi Testam. Scriptura petitis juncro in quibusdam Exemplaribus, ut in nostro, Hymno Ecclesiastico, qui ab Angelorum in Nativitate Servatoris nostri concinentium incipit verbis: *Gloria in excelsis Deo*; de quo consuli potest erudita *Clariss. D. Thomæ Smithi* Commentario, nec non legendi doctissimi Viri, *Usserini* de Symbolis pag. 41. & *Bona* Lib. II. rerum Liturgicarum cap. 4. Hic rationem solum dare

placet Inscriptionis in Codice nostro præfixæ, Ὁ ἄγιος ἰωάννης, vel, prout Lib. VII. Constitut. Apostol. *Pseudo-Clementis Romani* cap. 47. appellatur, Πρεσβυτὴρ ἰωάννης; nimirum quia diluculo in precibus, publicis partim, partim privatis, recitari solebat. Unde Auctor Tractatus de Virginitate inter Opera *Athanasii* Tom. II. pag. 122. Editionis Clar. *Montfauconi* hæc habet: Πρὸς ὁρθερον δὲ τὸν ψαλμὸν τῶτον † λέγατε· ὁ Θεός, ὁ Θεός μου, πρὸς τὸν ὁρθερίζω. ἰδιψῆτι σε ἡ ψυχὴ μου· διὰ φαύλου δὲ εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον. Δύσα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εὐχῆται, ἐν ἀσθενοῖς εὐδοκία. Ὑμνῶμιν σε, εὐλογῶμιν σε, προσκυνῶμιν σε· καὶ τὰ ἕξ. Cæterum magnum Codicis *Alex.* in libro *Psalterium* defectum supra §. 2. & distinctius in Prolegomenis Tomi I. cap. 1. §. 9. indicavi, jam vero quoad ipsa verba designo. Ultima scilicet folio 14. *Psalterii* sunt ista *Psalmi* 49. v. 19. Καὶ ἡ γλῶσσα σου περιέπλεκεν δολιότητα· unde novem, ut ex computatione colligo, foliis deperditis, proximum incipit hæc verbis, τοὺς κλέους τὰ Θεοῦ· quæ sunt ultimæ voces posterioris 51. versus 11. *Psalmi* 79. juxta τὸς ὁ. Quocirca hanc lacunam ex *Romana* Editione ob rationes inferius cap. 3. §. 2. dicendas supplēvi; quemadmodum & minora supplementa cum asteriscis ex Hexaplati *Origenis* Editione huic nostræ inserui: siquidem ex κοινή, licet aliquantum accuratiori, descripti sunt *Psalmi* in Codice *Alex.* perinde ut *Vaticano* aliisque, qui idcirco additamentis *Origenianis* omnibus ferme carent.

§. 7. Aliter autem prorsus res se habet cum libro *Jobi*, qui cum jam olim abdo multis magnisque mutilatus esset partibus, ut vix dimidius superesset, priusquam ab *Adamantio* redintegraretur*, *Libarii* aut eorum præceptores haud consultum duxerunt, illum tam mancum posteritati tradere, sed eundem, prout ab *Origene* integritati suæ restitutus fuit, describendum censuerunt, signis tamen asteriscorum ubique fere omisiss. Quippe in nostro etiam *Alex.* Codice stellulæ nusquam apparent *Origenianis* additamentis appicte, præterquam cap. 5. v. 23. 24. ab ὅτι usque ἀμαρτίας. Equidem cap. 2. v. 9. ante χεῖρὸς δὲ ποδῶν κ. τ. λ. & v. 10. ante εἰ τὰ μὲν ἀγαθὰ κ. τ. λ. asteriscus est præfixus; sed uterque perperam loco obeli stat, & posterior quidem haud suo loco positus; nisi probari posset, istum stichum, εἰ τὰ μὲν ἀγαθὰ ἐδιεξάμην κ. τ. λ. ab *Origene* itidem additum esse, qui tamen in *Hieronymiana* Hexaplati Editionis Versione absque illo legitur signo. Cæterum liber *Jobi* non modo *Origenianis* supplementis in MS. *Alex.* perinde ut in reliquis editis ac manuscriptis, quos vidi, Codicibus est auctus, sed in illo etiam commata ac verba quædam hinc inde sunt mutata; adeo ut primaviam τῶν ὁ. Versionem haud puram nobis dederit Codicis *Alex.* Scriba. Id quod non solum ex collatione cum dicta Hexaplati Editionis versione, sed & allegationibus quibusdam præcorum Patrum perspicitur; quorum unum,

† Nimirum *Psalmum* 51. qui §. preced. inter matuzinos primum obtinet locum. * Vide Dissertacionem nostram de Vitiis LXX. Interpretum Versioni illius Cap. 1. §. 1.

eumque antiquissimum modo ad-
ducam, *Clementem R.* in cuius Epi-
stola 1. ad Corinthios in ipso MS.
Alex. exarata pag. 51. seq. ac pag.
72. Edit. *Junii* proluxa satis *Jobi*
loca *Romane* aliisque Editionibus
τῶν ὁ. magis quam MS. *Alex.* sunt
consona. Unde quoad librum
Jobi Editionem *Romanam* Codici
Alex. rectè quidem præfert *Morinus*
in Epistola ad *Patricium Junium*, quæ
est 54ta inter *Antiquitates Ecclesiæ Ori-
entalis* pag. 281. licet illam huic uni-
versè præstare falsò asserat, (ut ali-
bi proluxè demonstravi) ac licet
auctoritates etiam pro præstantia
Romani quoad ipsum *Jobum* exem-
plaris ab eodem adductæ rem non
conficiant, utpote MS. *Alexandrino*
aut recentiores, aut saltem non
antiquiores. Ecquis vero istius in
antiquissimo Codice nostro inter-
polationis *Jobi* est auctor, ac quo-
nam ea tempore contigit? Hæc in
re ut & mihi, & benevolo Lectori
debite satisfacerem, haud exiguum
impendi operam. Ac primum
quidem consideranda sese mihi of-
ferebat ista in Scholiis *Romane* Edi-
tionis ad cap. 32. *Jobi* vers. 11. an-
notatio : *Origenes* : Ἐτέρα ἀντίγραφα
μετὰ τὸ, ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκούων, ἔχει
καὶ τὴν αὐτὴν εἰρησὶν ἰδὲ ἡμεῖς τὴν λόγους ὑ-
μῶν, ἠνωσάμεν ἄρχει συνίστας ὑμῶν.
Quod additamentum cum in *Alex-
andrino* extet Codice, quanquam
uno sticho comprehensum, hunc
aliam Græcam *Jobi* versionem, seu
aliud saltem Editionis LXX. Inter-

pretum ἀντίγραφον *Origene* antiquius
nobis exhibere, inde colligi posse
videbatur; cumque *Aquila*, *Theodo-
tionis* ac *Symmachi* Fragmenta in
Scholiis *Romanis* ac Catenis Patrum
hinc inde allegata ab *Alexandrino*
Exemplari prorsus sint dissona,
istud ex Editione *Quinta* vel *Sexta*
in *Hexaplis* seu *Octaplis* posita † de-
scriptum vel interpolatum conjice-
re in proclivi erat. Atque licet
nullæ prorsus *Quinta* vel *Sexta* Edi-
tionis *Jobi* reperiantur particulae,
quæ conjecturam istam confirmare
possent; in solo tamen *Origenis* te-
stimonio acquievissem, dummo-
do id ipsius *Adamantii* esse constitisset.
Vtrum ut in edita *Patricii Ju-
nii* Catena pag. 488. ita & in octo
MSS. *Bodlejanis* aut nullum, aut
Olympiodori nomen recitato Scholio
ad marginem est adscriptum; adeo
ut Auctor Annotationis in Editione
Romana nomen *Origenis* loco *Olym-
piodori* perperam in MS. Codice le-
gisse, vel in suo posuisse videatur.
Missa itaque facta Annotatione ista,
animum advertebam ad cedro di-
gna *Hieronimi* verba Præfatione in
libb. *Paralipomenon*, ideo notatu di-
gnissima, quod quasi clavem ad
Auctores interpolationum Versio-
nis τῶν ὁ. inveniendos nobis præ-
beant : *Alexandria* & *Egyptus* in *Se-
tuaginta* suis *Efychium* laudat auctorem;
Constantinopolis usque *Antiochiam* *Lu-
ciani Martyris* exemplaria probat; me-
dia inter has provincia *Palæstinos* *Codi-
ces* legunt, quos ab *Origene* elaboratos

† *Hieronimus* Comment. in Epist. ad Titum cap. 3. ubi *Aquila*, *Symmachi*, *Septuaginta*, ac *Theodotionis* versiones in *Hexaplis* juxta se positas dixerat, addit : Nonnulli vero libri & maxime hi, qui apud Hebræos versu compositi sunt, tres alias Editiones additas habent, quam *Quintam* & *Sextam* & *Septimam* Translationem vocant, auctoritatem sine nominibus Inter-
pretum consecutas.

Eusebius & Pamphilus vulgaverunt: totusque orbis hac inter se trifaria varietate compingnat. Ut itaque certo cognoscerem, utrum *Helychius*, à quo vitiatam libri *Judicum* per cunctos fere versus Versionem *Romanam* Editione contineri in Epistola ad *Clariss. D. Millium* probavi, *Alexandrinae* similiter *Jobi* interpolationis esset auctor, hujus libri loca à *Patribus Alexandrinis* allegata consului, sed nulla cum nostro Codice, ubi is à *Vaticano* discrepat, convenire deprehendi: unde continuo *Luciano*, Seculi III. Martyri, interpolationem *Jobi* adscribendam esse conjeci. Atqui cum, *Hieronymo* teste, ejus Exemplaria *Constantinopolis* usque *Antiochiam* probaverit, citationes Libri *Jobi* in omnibus, quæ extant, scriptis *S. Joannis Chrysostomi*, prius *Antiocheni*, deinde *Constantinopolitani* Patriarchæ, cum *Romano* ac *Alex.* Exemplari componens, ac ubi hæc discrepant, istas huic sapius quàm illi consonas deprehendens, ejus rei certior factus sum; nec jam dubito, quin *Alex. Codex Lucianæam* LXX. Interpretum Revisionem, ut ita appellare liceat, quoad librum *Jobi* nobis exhibeat.

§. 8. Ut vero benevolus Lector ipse perscipiat, quod de *Chrysostomo* dixi, ita omnino se habere, plurimorum *Jobi* commatum verba prius juxta *Romanam* Editionem, litterâ *R.* designatam, ponam; deinde diversas *Alex.* Codicis littera *A.* denotati voces, casque ab ipso etiam *Chrysostomo*, quem *Ch.* significat, usurpatas subiungam. Uls autem sum *Frontonis Ducæ* Editionis primæ *Parisienfis* Græco-Latinæ sex prio-

ribus *Tomis*, & quoad *Homilias* in *Novum Testamentum*, exemplari *Saviliano*, Cap. 1. v. 1. ἀνδρωπος ἐκείνος ἀληθινὸς ἀμάρτιος δίκαιος θεοσεβής. *R.* ἀνδρωπος ἐκείνος ἀμάρτιος δίκαιος ἀληθινὸς θεοσεβής *A.* Hinc *Ch.* Sermon 2. de justo & beato *Job* Tom. VI. pag. 87. D. υἱὸς ἀληθινός, καὶ ἐκείνος θεοσεβής. Et continuo pag. 88. *A.* ὅταν γὰρ ἡ τὸ ἀμάρτιον, ὅταν τὸ δίκαιον, ὅταν τὸ ἀληθινόν, τότε ἡ ἀληθὴς ἀπαρτίζεται θεοσεβεία. Eodem c. 1. v. 5. ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν *R.* ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν *A.* & *Ch.* Sermon. 1. de justo & beato *Job* pag. 81. D. Porro v. 8. κατὰ τὴν παιδείαν μου ἰωβ. *R.* κατὰ τὴν θεράποντός μου ἰωβ. *A.* *Ch.* Sermon 3. de justo & beato *Job* pag. 93. *A.* & Sermon 4. pag. 103. *A.* Similiter *Hom.* 23. in *Genes.* Tom. II. pag. 269. *A.* τὴν θεράποντι ἰωβ. Ibidem: ἢ ἐστὶ κατ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἀνδρωπος ἀμάρτιος ἀληθινός *R.* ἢ ἐστὶν ἀνδρωπος ὁμοίος αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀνδρωπος δίκαιος ἀμάρτιος ἀληθινός *A.* Similiter *Ch.* loco cit. in *Genes.* ἢ ἐστὶν ὁμοίος αὐτῷ ἀνδρωπος. & *Lib. I.* ad eos qui scandalizati sunt Tom. V. pag. 900. *C.* ἀνδρωπος ὁμοίος αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς: licet priori loco paulo antè habeat: ἢ ἐστὶ κατ' αὐτὸν ἀνδρωπος: attamen, δίκαιος ἀληθινός ubique, perinde ut *Alex.* Confer. cit. Sermon. 3. Tom. VI. p. 93. Denique vers. ult. cap. 1. ἡδὲν ἡμαρτεν ἰωβ ἡναντίον τῷ Κυρίῳ *R.* ἔχ ἡμαρτεν ἰωβ ἡδὲν ἡναντίον Κυρίου, ἡδὲ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ *A.* Similiter *Ch.* Sermon. 1. de justo & beato *Job* pag. 77. *B.* ἡδὲν ἡμαρτεν ἰωβ τοῖς χεῖλεσιν ἡναντίον Κυρίου. Neve ab ipso *Chrysostomo* hoc loco, perinde ut cap. 2. v. 10. vocem χηλασεν lætam dubites, ecce ipsius commentarium in *Nicetæ*
Cate-

Cap. I.

PROLEGOMENA.

Catena Patrum in *Job* à *Patricio Junio* edita pag. 64. ita sonantem : Τί δέ εἰσι, οὐδ' ἐν τοῖς χρίσιν ; πολλὰ κεν ὑπὸ τῷ πᾶθει συναρπαζόμενοι ῥῆμα ἐκφέρουσι, τῆς διανοίας μὴ συγκατατίθε-
 μήνης, ἀλλὰ τὴν γλῶτταν τῆς ἀδυναμίας συναρπαζήσης. Ἐκείνος δὲ οὐδὲ τὸ τοῦ πᾶ-
 θους ἀλλὰ καθαρὰ μὲν ἡ διάνοια βλασ-
 φημίας ἦν, καθαρὰ δὲ ἡ γλῶττα ποτηρίον
 ἐμμάτων. Cap. 2. v. 6. τὸν ψυχὴν αὐ-
 τῷ διαφύλαξεν. τὴν ψυχὴν αὐτῷ δια-
 τήρησεν A. & Ch. in laudata Catena
 pag. 75. bis. Eodem cap. 2. v. 9.
 εἶπον τὸ ῥῆμα εἰς Κύριον R. εἶπον τι ῥῆμα
 πρὸς Κύριον A. Ch. Homil. 6. adver-
 sus Judæos Tom. I. pag. 537. D. &
 Serm. in decollationem S. Joannis
 Baptiste Tom. VI. pag. 282. C. Por-
 ro cap. 3. v. 23. Θάνατος ἀνδρὶ ἀνα-
 πνυμα R. Θάνατος γὰρ ἀνδρὶ ἀνάπνυ-
 σις, ἢ ἡ δόξα ἀπεκρέθη. A. Ch. Homil.
 in Psalm. 110. Tom. III. pag. 341.
 D. Cap. 7. v. 6. Ὁ δὲ βίος μὴ εἰσι ἑλ-
 φρότερος λαλῶν R. Ὁ δὲ βίος μὴ εἰσι ἑ-
 λαφρότερος δρομέων A. Ch. Parænesi 2.
 ad Theodorum lapsum Tom. IV. pag.
 671. D. nisi quod hic habeat plu-
 raliter δρομῶν. Atque addit etiam :
 ὥσπερ γὰρ ἐκείνοι πρὶν ἢ εἶναι, μεταπη-
 δῶσιν· ὥτω καὶ αὐτὴ πρὶν ἢ παραγενέ-
 σθαι, ἀφίσταται. Quæ verba & in
Nicetæ Catena Patrum pag. 185.
 seq. leguntur, excepto δόξα pro αὐ-
 τῇ· quamvis ibi altera quoque lec-
 tio λαλῶν à *Chrysostomo* memorata
 explicetur. Eodem cap. 7. v. 14.
 ἐκφοβῆτε μὴ R. διατι ἐκφοβῆτε μὴ A. Ch.
 in Catena pag. 189. Post plura alia
 cap. 19. v. 18. εἰς τὸν αἰῶνά μὴ ἀπὸ-
 ποιήσαντο R. Εἰς τὸν αἰῶνά μὴ ἀποπίπτοντο
 A. atque inde etiam Ch. Sermone
 contra Ignaviam Tom. II. p. 1067.
 ἀποπίπτοντο μὴ οἱ πηλείον μὴ. Uterius
 cap. 29. v. 17. ἀετὶς ἐξήρπασεν A.

Ch. Homil. 66.
 in Genes. Tom. II. pag. 866. D. &
 Lib. I. ad eos qui scandalizati sunt
 Tom. V. pag. 900. A. unde & in
 Comment. apud *Nicetam* in Cate-
 na pag. 447. legitur ἐκπαύ. Cap.
 31. v. 31. πληθύνει R. ἐμπληθύνει A.
 Ch. in modo citata Catena pag. 6.
 & 477. ac Lib. I. ad eos qui scan-
 dalizati sunt pag. 899. Ibid. v. 34.
 πολυσχλίαν πλήθεις R. πολυσχλίαν λαῷ
 A. Ch. libro proximè citato p. 900.
 & Homil : Non esse ad gratiam con-
 cionandum, Tom. V. pag. 774. B.
 Cap. 38. v. 7. ἤτεράν με φωνὴ μεγάλη
 πάντες ἀγγελοὶ μὴ, καὶ ὅμως με φωνὴ
 μεγάλη πάντες ἀγγελοὶ μὴ, καὶ ὅμως με
 A. Similiter Ch. Lib. I. ad eos qui
 scandalizati sunt pag. 872. D. ἤτεράν
 με πάντες ἀγγελοὶ μὴ, καὶ ὅμως με φωνή
 μεγάλη Cap. 39. v. 34. τοῦτον τὸν
 καὶ ἐλέγχων Κύριον R. τοῦτον τὸν καὶ
 ἐλεγχόμενος ὑπὸ Κυρίου A. Ch. ἐμὲ λχ'.
 in Mathæum in fine. Denique
 cap. 42. v. 5. Ἀκοὴν μὲν ὡτός ἤκον σε.
 R. ὡς μὲν ὡτός ἀκοὴν ἤκον σε A. Ch.
 loco cit. in Mathæum & Sermone
 contra Ignaviam Tom. II. *Fronto-*
nis Ducei pag. 1066. Sunt, fateor,
 alia quædam *Jobi* commata à *Chry-*
sostomo juxta *Romanæ* Editionis teno-
 rem ab *Alex.* diversum hinc inde
 allegata ; sed ex iis nihil aliud col-
 ligere licet, quàm utroque cum
 Exemplari usum esse : id quod jam
 in uno atque altero loco recitato
 observavimus. De cæteris Patri-
 bus *Constantinopolitanis* atque *Antio-*
chenis, partim illibata LXX. Inter-
 pretum Editione, partim *Luciani*
 Revisione identidem usis, brevita-
 tis studio nihil dico ; sed id solum
 tribus verbis monco, me in hac
 Editione verbis *Lucianæ* ad margi-

nem relegatis, priscas τῶν δ. voces ipsi textui minoribus literis insertas restituisse, uti Cap. sequenti prolixius declarabo : qua ratione non modo naves Codicis *Alex.* abstergere, sed & Lectori gratum facere volui, eidem tam primævam Versionem, quàm *Luciani* emendationem, sive corruptelam, uno intuitu conspiciendam sistens.

§. 9. Quanquam autem edita LXX. Interpretum exemplaria *Alexandrinum* quoad librum *Jobi* eo præstent, quod à *Luciani* interpolationibus fere libera existant ; contra tamen Cod. *Alex.* modo *Romana*, modo aliis Editionibus, quandoque etiam omnibus accuratiorem exhibet lectionem iis in commatibus *Jobi*, quæ laudatus Martyr intacta reliquit, ac eatenus illis præstantior est æstimandus. Ista singula recensere, ac MS. *Alex.* præ *Vaticano* præstantiam in aliis quoque libris haud exiguum probare, prolixioris est operæ, quam peculiari Tractatu comoda occasione edendo præstiti. Jam ad finem hujus capitis properanti mihi vix quicquam, quod ad *Alex.* Exemplaris in hoc Tomo notitiam pertineat, dicendum restat, nisi ut quæ minio scripta sunt enumerem, & an pro capituli primordiis ea habenda sint, disquiram. Nimirum in libro *Jobi* prima verba usque ἀπὸ χρόνου, duobus stichis distincta, rubro colore apparent exarata : deinde capitulum 4. 6. 8. 9. 11. 12. 15. 16. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 25. 26. 27. 29. 32. juxta nostram distinctionem versus 1. nec non ejusdem cap. 32. vers. 6. & istud vers.

17. comma : ὡς λαλοῦν δι' ἑλπίος λίγας porro cap. 34. vers. 1. & 16. cap. 35. vers. 1. cap. 36. v. 1. & istæ versus 24. voces : μνησθῆναι ἅν' ἑωῆ cap. 37. v. 1. usque Κυβία cap. 38. vers. 1. & 2. cap. 39. v. 31. 32. 33. cap. 40. v. 1. denique cap. 42. v. 1. & 7. usque Θαιμανίτη. Atqui ista non solum nostrorum capitulorum initiis haud respondent, sed nec ad istam, quam in *Nicetæ* Catena Græcorum Patrum à *Junio* edita designatam habemus, capitulum distinctionem quadrant. Ibi enim caput 2. à versu 7. Capituli 1. secundum nostram divisionem incipit ; capituli 3. primordium & finis idem est quod nostri. Tria vero Capitula ista juxta MS. *Alex.* unum tantum facerent, siquidem minium ibi capita discerneret. Deinde ut de intermediis nihil dicam, caput ultimum juxta nostram divisionem laudata Catena in quinque capitula nempe 29. 30. 31. 32. 33. divisum sistit ; *Alex.* autem Codex bis solum minio illud distinguit. Ex quibus colligitur, Librarium nostrum rubri coloris usu Capitulum distinctionem aut non intendisse, aut saltem male ad rem attendisse, eamque negligenter egisse. Sed quicquid de *Jobo* statuatur, in sequentibus sane libris Metricis Sole clarius clucet, nullam divisionis capitulorum rationem isthuc habitam fuisse. Quippe in *Proverbiis Salomonis* tres priores stichi minio sunt exarati ; deinde nil rubro colore scriptum extat nisi cap. 8. v. 12. primum comma : ἰγὼ ἡ σοφία κατιστάμενα βουλῇ. At vero *Fulbertus Carnotensis* inter Testimonia Scripturæ Sermoni contra Judæos subne-

Cap. I.

PROLEGOMENA.

xa, Tom. XVIII. Bibliothecæ Maximæ Patrum pag. 46. col. 2. pericopen capitis 8. à vers. 24. usque 30. tanquam caput 22. allegavit. Posthæc purpurei demum apparent Capitis 25. versus 1. 2. & 3. usque βασιτα· adeo ut juxta distinctionem minio factam tria solum scripturæ Præverbiorum capita forent statuenda. Cæterum signa Lctionum hujus libri modò in Græca Ecclesiæ receptarum, quæ recentiori manu, (& quidem Cyrilli Lucaris, ut ex ejusdem Epistolæ autographo MS. Alex. præfixo colligere est) in margine Codicis nostri facta sunt, nil quicquam vel ad primævum Librarium, vel ad nos pertinent. Ecclesiastæ Salomonis soli priores duo versus, tribus comprehensi stichis, rubro colore sunt scripti; ideoque Capitulorum distinctio hîc ne quidem fingi potest. Similiter Cantici Canticorum primus tantum versus sive stichus minio est exaratus, nec quicquam postea ipsorum Salomonis verborum. Equidem rubro colore apparent inscriptiones, quibusdam hujus libri partibus in medio columnæ seorsim à stichis interpositæ, nempe ἡ νύμφη, & ὁ νυμφίος, quibus voces Sponsi & Sponsæ discernere voluit Librarius; sed tantam in his ignorantiam vel negligentiam saltem prodidit, ut haud consultum visum fuerit, in ipso Editionis nostræ contextu istis distinctionibus, quarum plures faciendæ, ac quædam alijs in locis ponendæ erant, Lectorem confundere atque

perturbare. Ne autem quispiam hoc frustra à me dictum putet, neve nimium curiosi omissionis aliquis in notitia Alex. Codicis tradenda me infimulent, hoc loco dictas distinctiones recensere placet, quæ ita se habent: Cap. 1. v. 2. ἡ νύμφη. Φιλησάτω με κ. τ. λ. v. 3. ὁ νυμφίος. Διὰ τὸτο κ. τ. λ. v. 5. ἡ νύμφη. Μίλαινά εἰμι v. 12. ὁ νυμφίος. Νάξος με v. 16. ἡ νύμφη. Ἰδὲ εἰ καλὸς κ. τ. λ. Cap. 2. v. 13. ὁ νυμφίος. Ἀνάστα, ἰλδὲ κ. τ. λ. v. 17. ἡ νύμφη. Ἀπόστειλον, ὁλοῖσθῃτι. Cap. 3. v. 6. ὁ νυμφίος. Τίς αὐτῇ Cap. 4. v. 16. ἡ νύμφη. Ἐξυγέσθῃτι Cap. 5. v. 1. ὁ νυμφίος. Εἰσῆλθον v. 3. ἡ νύμφη. Ἐξέδυσάμην κ. τ. λ. Cap. 6. v. 3. ὁ νυμφίος. Καλὴ εἰ v. 9. ἡ νύμφη. Τίς αὐτῇ κ. τ. λ. Cap. 8. v. 5. ὁ νυμφίος. Τὸ μῆλον κ. τ. λ. Sapiientiæ Salomonis Apocryphæ duo priores stichi minio sunt exarati; in Ecclesiastico autem principium prologi usque ad vocem ἡκολούθησάντων exclusivè, & prima cap. 1. verba, usque σαγόνας ὑστέρῃ, rubra apparent. Nihil verò posthæc amplius minio scriptum est præterquam tituli, quibusdam hujus libri partibus hinc inde interspersi; nempe cap. 18. v. 30. ἐγκράτεια ψυχῆ· cap. 20. v. 27. λόγοι παραβολῶν, & cæteri qui in MS. Alex. extant: quippe aliqui ibi sunt omisii, ideoque in Editione nostra minori characterè excusi, veluti cap. 23. v. 7. παιδεία σώματος &c. Denique subscriptiones, ut ita appellare liceat, ad calcem librorum, excepto Ecclesiastico, miniatis literis sunt scriptæ.

CAP.

CAP. II.

*Ratio ac methodus hujus Editionis Psalms
aliorumque Librorum Metricorum
è Codice*

ALEXANDRINO.

Metricorum, qui hoc Tomo continentur, Librorum Editio è Codice *Alexandrino* minùs necessaria videri poterat, quod non solum horum, perinde ut reliquorum V. T. Librorum, variae live discrepantes à *Romana* Editione lectiones in *Waltoni* Bibliis Polyglottis fuerint recensitae, sed quoniam insuper *Psalterium* juxta MS. *Alex.* jam anno 1678. *Oxonie* in Theatro *Sheldoniano* excudendum curavit Vir doctissimus, *D. Thomas Galeus*, postea Decanus *Eboracensis*; atque similiter *Jobi* textum *saxo* è laudato Codice edidit *Patricius Junius*, *Niceta* Catenae Græcorum Patrum in *Jobum*, *Londini* anno 1637. typis expressæ subnexum, indeque à *Terenzio* anno 1663. *Franckera* in 4to recusum, ac non solum in Capita, sed & versus distinctum; adjectis ad calcem variis Lectionibus, quas ex Editionibus *Plantiniana*, *Hervagiana* & *Londinensi* minoris formæ collegit. Verum cum prior laudatorum Duumviroz munere

Scholastico aliisque forte negotiis tunc temporis occupatus, ipsemet *Psalmos* è MS. *Alex.* describere, aut hujus tenori editum Exemplar exactè consonum reddere haud potuerit, sed id negotii Juveni cuiuspiam peragendum dedisse videatur; ita accidit, ut in *Complutensem*, quemadmodum ex collatione perccepi, textum is *Alexandrinum* transformaturus, plurimas variantes in hoc lectiones per incuriam vel nimiam festinationem prætermiserit, quædam etiam in dicto Codice haud rectè legerit, indeque e. g. *Psalm.* 24. v. 3. novam, nec in hoc vel ullo alio *τὸν οὐ* loco atque Exemplari repertam vocem *ἀντιπρὸς* sinxerit. Ista igitur *μετὰ* juxta versus in nostra Editione designatos, (non autem, ut in *Gal.* numerati sunt) hic recensere placet, non ut celeberrimo nomini Viri de Republica literaria quam optimè meriti detrahā, aut ipsūmet horum Amanuensius errorum insimulem; sed ut Lectori rationem novæ Editionis reddam, neve is hanc nostram cum altera modo dicta forte conferens, ac tot tantasque

tasque discrepantias in ipso textu animadvertens perturbetur, atque anceps hæreat, quomodo ipsum *Alex.* Autographum habeat. Stichorum autem variationes, utpote minoris momenti, haud indicabo, nec anomalæ vel singularis in *Alex.* Scripturæ aut manifestorum mendorum sive Scribæ *Alexandrinis*, sive Typothetæ *Oxonienfis*, huc mentionem faciam. Istâ autem methodo utar, ut prius Lectionem Clariss. *Galei*, quem litera G. indicabit, ponam, indeque verba *Alex.* Codicis subiungam, quem A. significabit, ac ubi hic *Hebræo* textui consonus est, H. insuper addam.

DAVIDIS.

Psalms. 2: 13. ἐκ αὐτῶ G. ἐκ αὐτῶ A. 4: 8. οἶνος G. καὶ οἶνος A. H. 5: 12. οἱ ἀγαπῶντες G. πάντες οἱ ἀγαπῶντες A. 6: 11. παρεχθεῖσαν G. παρεχθεῖσαν σφόδρα A. H. 7: 6. δόξαν G. τὴν δόξαν A. 7. ἐχθρῶν σου G. ἐχθρῶν μου, ut ex spatio crasse literæ μ colligitur, A. H. 8: 9. τρεῖς G. τρεῖς A. 9: 5. τὴν δικαιοσύνην G. δικαιοσύνην A. H. 7. αὐτῶ G. αὐτῶν A. H. 15. ἀγαλλίασθαι G. ἀγαλλιάσθαι A. 23. ἐν πυρὶ ζῆται G. ἱμνυρίζεται A. contra quàm solet. 24. εὐλογεῖται G. ἐπυλογεῖται A. 25. τῆς γῆς G. τῆς ἐργῆς A. H. 29. ἐν ἰσίδρα G. ἐν ἰσίδρα A. 30. Verba ἐν ἀπικροφί usque ad ἐνδρεύει defunt in *Alex.* quæ idcirco uncis inclusit G. 37. καὶ τὸν αἰῶνα G. καὶ εἰς τὸν αἰῶνα A. 11: 1. ψαλμός G. εἰς τὸ τέλος ψαλμός A. H. 4. ἐξολοθρεύσει ... μεγαλοβόρμον G. ἐξολοθρεύσει ... μεγαλοβόρμον A. 5. παρ' ἡμῶν G. παρ' ἡμῶν A. 8. φυλάξαι ... διατηρήσας G. φυλάξαι ... διατηρήσας (pro διατηρήσει) A. 13: 5. ὅτι Κύριος G. ὅτι ὁ

Tome IV.

Θεός A. H. 13: 3. ὁσὸ στίχι à τὰ φος usque ὁφθαλμῶν αὐτῶν non extant in *Alex.* uti quidem ipse G. in Praefatione monuit. 14: 1. ἄγιος G. τῷ ἄγιος A. 3. καὶ ἐκ G. καὶ A. 15: 6. ἐπίσει ... κρατῖς μου G. ἐπίσει ... κρατῖς μου, absque μου, A. H. 16: 1. τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. 8. φυλάξον με Κύριε G. φυλάξον με A. H. 17: 3. καὶ ἀντιληπτῶς G. ἀντιληπτῶς, absque καὶ, A. H. 4. τὸν Κύριον G. Κύριον A. H. 9. καταφλογίσταις G. καταφλογίσταις A. 10. ἡρώδης G. ἡρώδης A. 26. οἶκος σου G. οἶκός σου A. 32. ἡ τίς G. καὶ τίς A. H. 37. ἡδύνη G. ἡδύνησαν A. H. 44. εὐσταί με ἐξ G. εὐσταί (pro εὐσταί) με ἀπὸ A. Ibid. ὅτι ἐκ G. ἐκ A. 45. ἐπὶ κλάσας μου G. atque ita etiam Waltonus in Bibl. Polyglot. sed ἐπὶ κλάσας μου A. Ibidem vici G. οἱ υἱοὶ A. 18: 7. τῆς θύρας G. τὴν θύραν A. 19: 9. ἐπιστολὴν G. ἐπιστολὴν A. 20: 3. διὰ λειν G. δίκην A. 10. ὅτι θύσεις G. θύσεις A. H. 11. τῆς γῆς G. γῆς A. 21: 3. ἡμέρας G. ἡμέρας πρὸς σὺ A. 10. ἐκπαύσας G. ὁ ἐκπαύσας A. 14. ἀρπάξον G. ὁ ἀρπάξον A. 20. βοῦθθαί σου ἀπ' ἡμῶν G. βοῦθθαί μου A. H. 24. τὸν Κύριον G. Κύριον A. H. Ibid. φοβεθήτω δὲ ἀπ' αὐτῶ G. φοβεθήσονται αὐτὸν A. 31. σπέρμα μου G. nec non Walton. σπέρμα αὐτῶ A. 22: 5. οὐκί G. ὡς A. 23: 3. ἡ τίς G. καὶ τίς A. H. 24: 1. εἰς τέλος ψαλμός G. ψαλμός A. H. 2. καταγγελάτωσαν με G. καταγγελάτωσαν μου A. 3. πάντες ἀνοσιπύοντες G. πάντες οἱ ἀνοσιπύοντες A. 7. μνησθήτι μου εὐ G. μνησθήτι μου, absque εὐ, A. 11. ἐνικν G. ἐνικν A. 25: 1. ψαλμός τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. H. Ibid. κηρὶν μοι G. κηρὶν μου A. H. 26: 2. ἐπιστολὴν G. ἐπιστολὴν A. 27: 1. τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. 2. τὸν ἄγιον G. ἄγιον A. H. 28: 5. καὶ εὐτρεψίμω G. εὐτρεψίμω A. 32: 1. in Ku.

f

ἐν Κυρίῳ G. ἐν τῷ Κυρίῳ A. 3. ψάλλετε αὐτῷ G. ψάλλατε A. H. 15. εἰς πάντα G. πάντα A. 20. ἡ δὲ ψυχὴ G. ἡ ψυχὴ A. H. 33: 6. προσιλῶτε G. προσελθῶτε A. 7. Κύριος G. ὁ Κύριος A. 16. ἐπὶ δικαίους G. ἐπὶ δικαίῳ A. 34: 8. ἐλθίτω . . . γυναικεῖ G. ἐλθάτω . . . γυναικί A. 11. ἀνασῶντες μοι G. ἀνασῶντες A. H. 12. ἀντιπεδίδωσαν G. ἀντιπεδίδωσαν A. 19. μισῶντίς με G. μισῶντίς A. 35: 1. Ὑψιμὸς τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ Ὑψιμὸς A. 36: 6. μεσιμβρίαν G. μεσιμβρίαν A. 15. τὰς καρδίας G. τὴν καρδίαν A. H. 24. χεῖρα αὐτῷ G. χεῖρα αὐτῷ A. H. 37: 20. μισῶντίς μοι G. μισῶντίς A. 21. ἀγαθωσύνην G. δικαιοσύνην A. 38: 8. Κύριος G. ὁ Κύριος A. 39: 3. ἴλιος G. ὕλιος A. 40: 6. εἶπον G. εἶπαν A. 41: 5. ταῦτα A. H. 11. ἐχθροὶ G. οἱ ἐχθροὶ A. 42: 5. ἐξομολογήσομαι G. ὅτι ἐξομολογήσομαι A. H. 43: 6. κραίῃμιν G. κερατῇμιν A. 18. τῇ διαθήκῃ G. διαθήκῃ A. 44: 5. ἔτιναι . . . πρῶτος G. ἐνταῦθα . . . πρῶτος A. 9. εὐφρανῶν G. εὐφρανῶν A. 10. βασιλεῖν G. βασιλεῖς A. 12. κύριος G. ὁ κύριος A. 15. αἱ πλησίον G. οἱ πλησίον A. 17. οἱ υἱοὶ σου G. οἱ υἱοὶ A. 45: 1. τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. 4. ἐπιστήλῃσιν G. ἐπιστήλῃ A. 6. καὶ ὁ A. H. 8. Ἰακώβ G. Ἰακώβ. Διάφωλμα A. H. 47: 9. αἶψα G. τὸν αἶψα A. 48: 3. υἱοὶ G. οἱ υἱοὶ A. 10. καὶ G. ὅτι καὶ A. 12. γαμῶν G. γαμῶν αὐτῶν A. 49: 3. ἐναντίον G. ἐναντίον A. 6. ὁ Θεός G. Θεός A. H. 15. δεξιῇς μοι G. δεξιῇς μοι. Διάφωλμα A. quamvis hæc vox ultimo sequentis itichi verbo Θεός annexa esse videatur; unde & in G. Edit. ibi excusum legitur. 18. μοιχῷ G. μοιχῶν A. H. 80: 2. βοηθῶ G. τῷ βοηθῶ A. 81: 3. κρινάτε G. κρίνετε A. 5. σπλιυθήτωσι G. σπλιυθήσονται

A. H. 82: 8. ἀδελφοὶ G. καὶ ἀδελφοὶ A. 13. εἶπον G. εἶπαν A. 15. φλόξ ἡ κατακαύσιν G. φλόξ κατακαύσιν A. H. 16. συνίκαρξιν G. ταράξιν A. 83: 6. ὡς εἰς G. ὡς εἰς A. 10. εἰς τὸ G. ἐπὶ τῷ A. 11. οἰκῶν με G. οἰκῶν A. H. 12. ἴλιος G. ἴλιος A. Ibid. ὁ σιγῆσι G. καὶ ὁ σιγῇ A. 13. Κύριε ὁ Θεέ G. Κύριε A. H. 84: 12. καὶ δικαιοσύνη G. δικαιοσύνη A. 85. in titulo προσευχῇ τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. vers. 4. πρὸς εὖ G. πρὸς εὖ κύριε A. H. 11. ἐν τῇ δόξῃ . . . ἐν τῇ ἀληθείᾳ G. τῇ δόξῃ . . . τῇ ἀληθείᾳ A. 15. Θεὸς μου G. Θεός A. H. 86: 4. τῶν λιθίνων G. λιθίνων A. H. 87: 3. ἐπιστάτω G. ἐπιστάτω A. 12. τῷ ταφῷ G. τῷ ταφῷ A. 18. ὡς G. ὡς A. 88: 11. βραχίονι G. τῷ βραχίονι A. 32. βιβηλίσσιν G. βιβηλίσσιν A. 34. ἀπ' αὐτῶν G. ἀπ' αὐτῶν A. H. 36. ἄγιον G. τῷ ἁγίῳ A. 45. καθάριον μὴ αὐτῷ G. καθάριον αὐτῶν A. 46. αἰχλὺν G. αἰχλὺν. Διάφωλμα A. H. 47. ἀποσεύψης G. ἀποσεύψης A. 89: 1. Μωσῆ G. τῷ Μωσῇ A. H. 4. ἡμέτερον G. ἡμέτερον A. 8. ἐναντίον G. ἐναντίον A. 14. ἴλιος σου Κύριε G. ἴλιος σου A. H. 16. ἡμᾶς G. τὰς υἱὰς αὐτῶν A. H. XC. in titulo, ἀντιγράφου παρ' Ἑβραίοις G. Non extat in A. & H. 2. καὶ ἰππῶν G. ἰππῶν A. H. 6. ἐν σῶντι διαπορευομένων G. διαπορευομένων ἐν σῶντι A. 10. ἰγγίτῃ ἰσὶ τῷ σπινθῶντι G. ἰγγίτῃ τῷ σπινθῶντι A. 15. ἐξελύμαι G. καὶ ἐξελύμαι A. 92. in titulo, προσεβόων . . . καλῶντες G. σὺβόων . . . καλῶντες A. 13. ὡς καὶ κῆρος G. ὡς ἡ κῆρος A. 93: 13. αὐτίθ G. αὐτῷ A. H. 16. τοῖς ἐργαζομένοις G. τὰς ἐργαζομένας A. 23. ὁ Θεός G. ὁ Θεός ἡμῶν A. H. 94. in titulo, ἀντιγράφου παρ' Ἑβραίοις G. Non est in A. H. 95: 4. ὑπὲρ πάντας G. ἐπὶ πάντας A. 96. tit. ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ, ὅτι ἡ γῆ αὐτῇ καθίσταται ἀντιγράφου παρ' Ἑβραίων.

Ἐσθρίους G. τῷ Δαυὶδ, ὅτε ἡ γῆ αὐτῷ καθίσταται A. 3. ἐνώπιον G. ἐναντίον A. 5. Ἐτάκῃσιν τὰ ὄρη G. τὰ ὄρη ἐπαύκῃσιν A. H. 8. ἡ Σιών G. Σιών A. H. 11. εὐφροσύνη G. & Walt. εὐφροσύνη A. 97: 1. αὐτὸν G. αὐτῷ A. H. 98: 1. Κύριος G. ὁ Κύριος A. 99: 1. ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ G. ψαλμὸς A. H. Ibid. τῷ Θεῷ G. τῷ Κυρίῳ A. H. 2. & 4. εἰσέλθῃ G. εἰσέλθῃς A. 100: 3. προσεβόησαν G. προσέβησαν A. 5. τῶν πλεῖστον G. τῶν πλεῖστον A. H. 8. ἀπύκνινον G. ἀπύκνινον A. 101: 2. ἐπαύκῃσιν G. ἐπαύκῃσιν A. 8. δούματος G. δούμας A. 16. ὄνομα Κυρίου G. ὄνομα σου Κύριε A. quamvis recentiori manu super spatio raso scriptum, adeo ut prius habuisse videatur ὄνομα Κυρίου. 102: 1. ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. H. 3. πᾶσις τὰς ἀνομίας G. πᾶσις τὰς ἀνομιὰς A. H. 5. ἐμπιπλύντω G. ἐμπιπλύντω A. 10. ἀνομίας . . . ἀμαρτίας G. ἀμαρτίας . . . ἀνομίας A. H. 13. In priori sticho, φύλισοντι G. οἰκίσθαι A. 17. υἱοῖς G. υἱὸς A. 20. ἄγγελοι G. & Walt. οἱ ἄγγελοι A. 103. in titulo, ὑπὲρ τῆς τῆς κέρμα συστάσεως G. Non est in A. & H. 8. τὸν τόπον G. τόπον A. H. 13. χορηγεῖσιν A. χορηγεῖσιν A. H. 17. ἡρωδιῷ ἢ καλοικία G. ἡρωδιῷ ἢ οἰκία A. 21. περὶ τῷ Θεῷ G. περὶ τῷ Θεῷ A. H. 28. ἀνοίξαντες G. ἀνοίξαντες δὲ A. 33. ζῶη G. τῇ ζῶῃ A. 35. ἐκλιποῖται G. ἐκλιποῖται A. 104: 10. αὐτὸν G. αὐτῇ A. 13. διῆλθεν G. διῆλθεν A. H. 20. λαὸν G. λαὸν A. H. 37. ἡ ἀδωνῶν G. ἀδωνῶν A. H. 45. ἐκλήθησαν G. ἐκλήθησαν A. 105: 10. ἐχθρὸν G. ἐχθρῷ A. H. 12. ἥσαν G. ἥσαν A. 13. ἐπιδάδοντο G. ἐπιδάδοντο A. 20. ἰδοῖσιν G. ἰδοῖσιν A. 21. καὶ ἐπιδάδοντο G. ἐπιδάδοντο A. H. Ibid. σωζέσθαι G. τῷ σωζέσθαι A. 38. ἐν αἵματι G. ἐν τοῖς αἵματι αὐτῶν A.

Versus 39. καὶ ἱμᾶνθη usque ad finem, omisus est in Alex. occasione recurrentis finalis vocis αὐτῶν. 106: 23. ποιῶντες G. οἱ ποιῶντες A. 107: 3. ἐξηγήθητι ἡ δόξα μου, non est in Alex. neque in Hebræo. 108: 13. ἐξαλειφθήτω G. ἐξαλειφθήτω A. 14. contrā, ἐξαλειφθήτω G. ἐξαλειφθήτω A. 21. Κύριε G. Κύριε κύριε A. H. 23. ἀντανειρέθην G. ἀντανειρέθην A. 29. αἰχρύνει G. αἰχρύνει αὐτῶν A. H. 115. versus 15. τὰς εὐχὰς κ. τ. λ. non extat in Alex. ac in Hexaplati Editione cum ✕ est insertus. 116: 1. ἱππικιστῶν G. & Walt. καὶ ἱππικιστῶν A. nam καὶ interiori margini est adscriptum. 117: 4. Κύριον G. τὸν Κύριον A. 7. παρὰ G. καὶ ἰγὼ A. 24. ἡ ἡμέρα G. & Walt. ἡμέρα. A. 118: 17. ζήσονται G. ζήσονται A. H. 18. θαυμαστά G. τὰ θαυμαστά σου A. 41. τὸ λόγιον G. λόγιον A. 48. ἡγάπησα G. ἡγάπησα σφόδρα A. ut vers. 47. 62. ἐξομολογήσασθαι G. τῷ ἐξομολογήσασθαι A. H. 64. ἔλθεις σου Κύριε G. ἔλθεις Κυρίῳ A. 67. ἐφύλαξα G. & Walt. ἐγὼ ἐφύλαξα A. 72. ἀγαθὸς G. ἀγαθὸν A. H. 77. ζήσονται G. ζήσονται A. 83. ἡς G. ἡς A. 91. σὺ πάντων G. τὰς πάντων A. H. 109. χερσὶ σου G. & Walt. χερσὶ μου A. H. 171. ἐξελεύσονται G. ἐξελεύσονται A. H. 173. χεῖρ G. ἡ χεῖρ A. 120: 3. δὴν G. δὴν A. 5. φυλάξαι G. φυλάξαι A. Ibid. σὺ πᾶσι G. σὺ πᾶσι A. H. 121: 4. τὸ ἱερεῖον G. τῷ ἱερεῖον A. 126: 1. Κύριος G. ὁ Κύριος A. 5. fin. αὐτῷ G. αὐτῶν A. 128: 3. νύκτωρ μου G. μου omittit A. 130: 2. ἀνταποδώσεις G. ὡς ἀνταποδώσεις A. H. 134: 8. ἡς G. ὅς A. 18. οἱ παῖντες G. πάντες οἱ παῖντες A. Ibid. πάντες G. καὶ πάντες A. 137: 1. ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. H. 3. δυνάμεις σου f2 G. δυνάμεις

G, *δυναμίς* A. H. 138: 1. τῷ Δαυὶδ G, εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυὶδ A. H. 4. δόλος G, λόγος ἀδικίας A. H. nisi quod *adikos perperam fit additum*. 9. ἀναβαλοῦμι G, ἀναλαῶ A. H. 11. τὸ σκότος G, σκότος A. H. Contrā v. 12. σκότος G, τὸ σκότος A. 13. νεφρὸς μὴ G, νεφρὸς μὴ, Κύρις A. 15. κρυφῇ G, ἐν κρυφῇ A. H. Ibid. κατατάτοις G, ταῖς κατώτατοις A. 16. εἶδον G, εἶδον A. Ibid. ἡμίσεϊ G, ἡμίσεως A. 20. ἱερταί ἱεῖς G, ἱερεῖς A. Mox, διαλογισμὸς G, διαλογισμὸς A. H. 21. ἐπὶ τὰς ἐχθρὰς G, ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς A. H. 23. καὶ εἰ G, καὶ εἶδε εἰ A. H. 139: 1. ψαλμὸς G, εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς A. H. 5. διλογισμὸς G, ἐλογισμὸς A. 6. παγίδα μοι. Διὰ ψαλμὸν G, παγίδα μοι A. H. Ibid. θοοῖς . . . παγίδα . . . σπανδαλα G, θοοῖς . . . παγίδας . . . σκάνδαλον A. 9. Διὰ ψαλμὸν G. Non est in A. 11. καὶ ἢ μὴ G, ἢ μὴ A. H. 13. τὴν πτωχῶν G, τὴν πτωχῶν A. H. 140: 6. κριταί G, κριτικοί A. 7. ἐξέτασεν G, διεξέτασεν A. 8. Κύρις G, {Κύρις, κύρις A. H. 10. αὐτῶν G, αὐτῷ A. H. 141: 1. προσευχαμεν G, προσευχή A. H. 3. δέξεν G, δέξιν μὴ A. H. 5. καὶ ἢ ἢ G, ὅτι ἢ ἢ A. 6. μέρις μὴ εἰ G, μέρις μὴ A. H. 8. ὀνοματί σμ G, ὀνοματί σμ Κύρις A. 142: 1. ὅποτε κατεδίδωκεν αὐτῶν Ἀδυσκλωμὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ G, ἔτε αὐτὸν ὁ υἱὸς κατεδίδωκεν A. 5. ἐμελέτησεν G, καὶ ἐμελέτησεν A. 9. πρὸς σέ G, ὅτι πρὸς σέ A. 10. ἀγαθὸν G, ἄγιον A. 11. Ἐνεκεν G, Ἐνεκα A. 143: 1. ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ G, τῷ Δαυὶδ A. H. 3. λογιζῇ αὐτῶν G, λογιζῇ αὐτὸν A. H. 5. ὑεραῖς G, ὑεραῖς σμ A. H. 14. πλασίσαις G, ἐκπύλουν A. 144: 5. τὴν . . . δόξης G, καὶ τὴν . . . τῆς δόξης A. Ibidem ἀγιωσύνης G, ἀγιωσύνης σμ A. H. 14. ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις G, ἐν τοῖς λόγοις

A. 15. ὅτι ἐφθάσμαι G, εἰ ἐφθάσμαι A. H. vers. 16. τὴν χρεῖαν G, τὰς χρεῖας A. 19. ἐπισκώσται G, ἐπισκώσται A. 145: 2. τῇ ζωῇ G, ζωῇ A. H. 3. ἐπὶ υἱὸς G, καὶ ἐπὶ υἱὸς A. 4. διαλογισμὸς αὐτῷ G, διαλογισμὸς αὐτοῦ A. 146: 1. Ἀθελυῖα G, Ἀθελυῖα Ἀγγαῖα καὶ Ζαχαρίᾳ A. 2. τὰς G, καὶ τὰς A. 6. γῆς G, τῆς γῆς A. 9. δίδοντι G, καὶ δὲ δόντι A. 11. καὶ ἐν τοῖς G, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς A. 147: 1. Ἀθελυῖα G, Ἀθελυῖα Ἀγγαῖα καὶ Ζαχαρίᾳ A. Ibid. ὅτι ἀγαθὸς ψαλμὸς G, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμὸς A. H. 5. (vers. 16. in G.) δίδοντας χρεῶτα αὐτῷ G, τῷ δίδοντας χρεῶτα, absque αὐτῷ, A. H. 7. (18. in G.) ἐξαπτεταῖ G, ἀπτεταῖ A. 8. (19. in G.) ὁ ἀππηγύκων τὸ λόγιον G, ἀππηγύκων quoque rectentum in Bibl. Polyglottis, ἀππηγύκων τὸν λόγον A. 148: 12. πρεσβύτην G, πρεσβύτης A. 13. ἰσομολόγησεν G, ἢ ἰσομολόγηται A. 149: 4. τῷ λαῷ G, λαῷ A. H. 9. εἰαί G, εἰσὶν A.

§. 2. *Jobi* quidem Editionem longè accuratiorē nobis dedit *Patrius Junius*; attamen hujus quoque oculum & industriam, licet maximam, fecerunt, sive fugerunt, quædam aliter in Codice *Alex.* scripta, quàm typis sunt excusa. Atque horum itidem Catalogum, omisiss manifestis sphaematibus ac anomalis sive obsoletis Scripturis, nec non Itichorum differentis, modò subjungo, litera l. *Junii* Editionem designans, & τῷ *Wale. Waltoni* Biblia Polyglotta indigittans, utpote in quibus subinde iidem occurrunt errores, à *Huiffo*, variarum Lectionum *Alex.* collectore, pariter ac à *Junio* comissi.

J O B I.

Cap. 1. vers. 3. *τριάχλιας* I. *τριάχ-*
λαιο A. 12. *αὐτῶν* I. *αὐτῶν* A. 15. *αὐτῶν* I. *αὐτῶν* A. 2: 11. *βαλδὰδ*
I. βαλδὰς A. 6: 17. *πικίον* I. *πικίς*
 A. 7: 8. *ἐκείνι* I. *ἐκείνι* I. & *Walt.* Sed
ἐκ I. *ἐκ* A. & H. 9: 17. *πικίον* I.
μοι I. *πικίον* A. 29. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I.
 A. H. 32. *ἐπὶ* I. A. 11: 12. *ἐπὶ* I.
 Non est in A. 13: 8. *γινέσθαι* I. *γινέ-*
σθαι A. 10. *θαυμάσιον* I. *θαυμάσιον*
 A. 14: 13. *τάξην* I. *τάξην* I. A. H.
 15: 17. *ἀπαγγέλλω* I. *ἀπαγγέλλω* A. 30.
μακάριοι I. *μακάριοι* A. 19: 3. *κατα-*
λαλεῖν I. *καταλαλεῖν* I. A. 14.
εἰδότες I. *εἰδότες* A. Contra 19. *εἰδότες*
 I. *εἰδότες* I. c. *εἰδότες* A. H. Vers 16.
 prius δὲ omisit I. 20. *εἰδόντες* I. *εἰ-*
δόντες A. 28. *εὐρήσονται* I. *εὐρή-*
σονται A. 20: 7. *εἰδότες* I. *εἰδότες* A. 18.
ἀκατάπειστον I. *ἀκατάπειστον* A. 20. *ἰσας*
 I. *ἰσας* A. 24. *χάλκειον* I. *χάλκειον* (i. e.
χάλκειον) A. 21: 33. *ἀναξιδμήτοι* I. &
Walt. *ἀναξιδμήτοι* A. quamvis perpe-
 ram omnino. 22: 8. *ἐυφροσύνη* I. *ἐυ-*
φροσύνη A. 15. *ἐπείτησαν* I. *ἐπείτησαν* A.
 26. *ἐν* I. *ἐν* I. *ἐν* I. *ἐν* I. *ἐν* I. *ἐν* I.
 (pro quo in *Walt.* B. P. malè, *ἐν*
παρέστη I. *ἐν* I. *ἐν* I. *ἐν* I. *ἐν* I. *ἐν* I.)
 hoc minus usitatum sit quàm sim-
 plex *παρέστη* I. 23: 12. *τὰ* I. *τὰ* I.
 I. *ἐξέκλιναν* A. H. 24: 4. *ἐξέκλιναν* I.
ἐξέκλιναν A. 20. *ἀσπὴς* I. *ἀσπὴς* A.
 21. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I.
 25: 4. *οὐδανὸς* I. *οὐδανὸς* I. & *Walt.* quorum
 ille *ἀσπὴς* reponendum, in margi-
 ne annotavit. Sed *ἀσπὴς* leg-
 gendum est, licet Scriba signum
 abbreviationis super *ανος* ponere ne-
 glexerit. Mox vers. 5. *σλήνη* I. *σλή-*
νη I. *σλήνη* I. *σλήνη* I. *σλήνη* I.
 A. 26: 7. *βορέας* I. & *Walt.* *βορέας*
 A. 27: 6. *προερχόμενος* I. *προερχόμενος* A. 7.

ἐπαινεσάμενος I. *ἐπαινεσάμενος* A. 28:
 17. *ἐκ* I. *ἐκ* A. 21. *ἐκ* I. *ἐκ* I.
 A. 27. *εἶδεν* I. *εἶδεν* A. 29: 6. *ἐ-*
κείνῳ I. *ἐκείνῳ* A. 30: 20. *καίτοι* I. *καί-*
τοι I. *καίτοι* I. *καίτοι* I. *καίτοι* I. *καίτοι* I.
 I. *καίτοι* I. *καίτοι* I. *καίτοι* I. *καίτοι* I.
 (i. e. *καίτοι*) A. H. 37: 22. *εὐφροσύνη* I.
εὐφροσύνη A. 38: 6. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I.
 A. 39: 24. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I.
 42: 8. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I.
 A. 11. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I. *ἐπὶ* I.
 A. 16. *ἐξ* I. *ἐξ* A. In Appendice: *ἐν*
τοῖς I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I.
τοῖς I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I.
 I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I.
 I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I. *τοῖς* I.

§. 3. Quod attinet diligentissimi
Huiffi παραρτήματα in variis Lectio-
 nibus MS. *Alexandrini*, quas *Walsoni*
 Biblia Polyglotta per omnem pa-
 ginam ad calcem textus τῶν ἐ. (jux-
 ta Edit. *Romanam* aut potius *Par-*
isiensem Græco-Latin.) subnexas ex-
 hibent; horum aliqua in libro *Psal-*
terium & *Jobi* commissa, inter er-
 rores *Galei* & *Junii* obiter memo-
 ravi; reliquorum autem in quibus
Huiffi tam à laudatorum Duumvi-
 rorum, quàm à nostra Editione di-
 screpat, catalogum dare haud ne-
 cessarium duco, quod absque eo
 benevolus Lector facile sibi persua-
 surus sit, non nos ambos, sed il-
 lum solum vel Typothetam errasse.
 Quocirca ista tantummodo loca,
 in quibus *Salomonis* ac duorum in-
 super Apocryphorum huius Tomi
 librorum textus juxta MS. *Alexan-*
drinum in Bibliis Polyglottis haud
 accurate est expressus, hic recensere
 placet.

PROVERBIORUM.

Cap. 1. v. 15. præpositio *ἐν* unà
 cum sequenti *ἐν* excludi debebat,
 f 3 cum

PROLEGOMENA.

Cap. II:

cum in *Alex.* non legatur. Vers. 16. *πρεχουσιν* habet MS. 4: v. ult. *προαίξαι*. 5: 8. *προδύσεις*, pro *πρὸς θύρας* vel *προθύσεις*. 7: 5. *ἐμβάληται*. 9. Verbum ὁ occasione ultimæ literæ *η* in MS. est omissum. 25. lege *ἀτραποῖς*. 10: 12. *καλύψει* juxta *Hebraum* habet MS. 22: 29. *μὴ περιεῖναι*. 23: 32. *αὐτῷ ὁ ἰός*. 25: 22. vocem *πυρὶς* omittit *Alex.* 26: 19. *ἔτω* est in MS. ac ibidem *δε φεραθῶσι* legendum, non *δ' ἐφεραθῶσι*, ut in Bibl. Polygl. male est expressum. 28: 2. *διὰ ἀμαρτίας* habet *Alex.* 31: 14. *συνάγει δὲ αὐτὴς τὸν πλάτον*.

ζυβος ἀγαθῶν, χαρίτος ἀμνησία legitur in *Alex.* 15: 12. *καὶ ἐκ κακῶν*. 16: 6. *συνβαλεῖν*. 18: 7. *προεδιχθῆ*. 16. *δὲ ἐπὶ γῆς*.

ECCLESIASTICI.

In Prologo, sticho 7. in MS. est *συγχεροῖσας* (pro *συγχεροῖσας*) non *συγχεροῖσας*, ut alibi habere solet. Ibid. sticho 8. *ἀγαγίττα*. Cap. 1. v. 6. *πανουρηγῆματα*. v. 26. *ἐπιθυμίας*. 4: 16. *ἰαὺ* (non *ὁ αὖ*.) 17. *μετ' αὐτῶν*. 18. *ἐφραῖνι*. 6: 35. *ἐκφυγίτωσαν*. 7: 27. *δυσάμμι σου*. 9: 11. *τίς ἔσται*. 10: 13. prius scriptum fuit, *ἀρχὴ ὑπερφανίας ἀμαρτίας*: sed postea Librarius errorem animadvertens, postremo *ε* raso, hanc literam voci *ὑπερφανία* adscripsit, ita ut *ἀρχὴ ὑπερφανίας ἀμαρτίας* legi voluerit: quam lectionem cum insuper ipsa constructio suadeat, & proximè præcedentia confirmant, in Editione nostra pariter exprimere placuit. Eodem cap. 10: 27. *ἡ* ante *δοξαζόμενος* abest ab *Alex.* & abesse debet. 11: 12. *ἰαυὶ* rectè MS. 13: 11. *ἰσχυροῦσθαι*. 15: 3. *ποτιῇ*. 20: 9. *εὐδία*. 27. *προσάξει*. 21: 10. *ἰχάτω*. 15. *τὸν ὄπτον*. 24. *ἀτιμίαν*. 23: 20. *τελεθῶσι*. 25: 9. *διηγόμενος* nam: eadem, uti videtur, manu superscriptum est. 27: 27. *αὐτῶν*. 29: 1. *δανιστ'* & v. 2. *δανισον*. Atqui *δανιστ'* aliquando scriptum reperiri, notarunt Lexicographi. v. 5. *χίτας*. 30: 14. *περὶ ὕγιας*, id est, *ὕγιας*. Cap. 46. (in *Complut.* Edit. 35.) 19. *τὰ ἐνθυμήματα*. Cap. 46. (in *Complut.* 32.) titulus, *Περὶ ἰσχυρίων*, non est in *Alex.* Cap. 36: 17. *οἰκτῶν* MS. 37: 11. *πάσης* deest. 41: 2. *ἰαυὶ* MS. 45: 25. *οὐρ' ἰεραὶ ἐκ Φιλιππῶν*. 51: 12. *καὶ ἐξελεῖται ἐκ χειρὸς*.

Πολυ.

ECCLESIASTÆ.

Cap. 3. v. 20. *ὑπερέβη* MS. juxta *Hebraum*. 5: 17. *ἰδὲ ὁ ἰδὼν*, itidem ut in *Hebræo*. 7: 8. *εὐτορίας*. 8: 17. *εἰς πάντα*, & 9: 1. bis *εἰς πάν*.

CANTICI CANTICORUM.

Cap. 1. v. 8. in fine *ποιμῆνιν* MS. juxta *Hebraum*. 8: 1. *ἰξυδινῆσαν*. 8. *ἄν*. 11. *ἰγενῆθην*.

SAPIENTIÆ SALOMONIS.

Cap. 1. v. 2. *πιστεύουσιν* MS. quam malè, nisi *μὴ* omittatur; quomodo Vet. Interpres: *cis qui fidem habent in illum*. 2: 12. *παιδίας* juvenutinis MS. rectè, non *παιδίας* disciplina, uti quidem & V. Interpres legit, ac omnes Editt. perperam habent. 3: 9. *οἰοῖς*, (non *οἰοῖς*.) 13. *ψυχῶν αὐτῶν*. 7: 4. *ἀντράξην*. 11: 14. *εὐεργετημένους*. 18. *ἡ πλῆθος*. 19. *λυχμαμένης*. 12: 5. *μύσας*. 13: 6. *ἀπ' ἑμὲ* male excluditur in Bibl. Pol. cum extet in MS. 14: 4. *ἄν* non est in *Alex.* 14. *τὸν κόσμον* habet MS. 25. 26. *ἀπίστια*, *τάραχος*, *ἰστορία*, *θό-*

Cap. II.

PROLEGOMENA.

πονηρῶ, καὶ ἐξήλωμαι, (id est ἐξέλω με) non εὖ ἰδοῦμαι, uti malè prorsus in Bibl. Polygl. expressum. Nimirum postrema, καὶ ἐξέλω με, ad emendanda priora, καὶ ἐξέλωμαι, forte in margine erant posita, deinde vero textui haud suo loco inserta.

§. 4. Methodum in editis hoc Tomo libris Metricis eandem, quam in reliquis, observavi; ita nempe, ut exemplar *Alexandrinum* verbatim & exactè ad litteram, quoad ejus fieri potuit, expressum dederim, ac sicuti id vitio vel defectu laborare videretur, emendationes atque supplementa minori charactere excudi, vitiatam vero *Alex.* scripturam insuper ad marginem apponi curaverim: exceptis manifestis Scribæ erroribus, nec non peculiaribus ac obsoletis scribendi modis, quos hoc potius loco indicandos duxi, ne benevolus Lector in ipsâ sacri textus lectione frequenter, & sæpe frustra turbatus impederetur. Primò igitur sphalmata Codicis *Alex.* recensèbo, quæ excerpere mihi quidem permolestum, & tamen desiderio quorundam κριτικῶν satisfaciendum fuit; qui haud inanem prorsus hanc operam fore rati sunt, siquidem is qui ingenio pollet, istiusmodi vitia horumque occasione bene pensitans, eadem vel similia aliis in libris commissâ inde deprehendere, ac facilius corrigere queat. Brevitatis autem causâ vitiolam lectionem *Alexandrinam* solum ponam, haud addita rectiori, (quæ in ipsâ Editione nostra dictis locis videri potest,) nisi ubi non ita facile pa-

ter, ad quam vocem facti textus sphalma pertineat.

DAVIDIS.

Psal. 2: 9. αἰ σκίου. 3: 7. κύκλῳ. 7: 5. ἀνταποδώκαας τοῖς ἀνταποδίδουσι. . . ἀποπέσειν. v. 13. σίλωσσιν. 11: 3. voces καὶ ἐν καρδίᾳ perperam bis scriptæ sunt, indeque semel recenti calamo expunctæ. 13: 3. ὅχρῳδῆσαι. 15: 3. τὰ θύλαμα. 16: 11. ἐκλείναι. 15. τῷ προσώπῳ. 17: 20. in fine malè è versu 18. repetita sunt verba: ἐύσπεται με usque μισύτων με, ideoque à me omiſsa. 20: 12. ἐκλείναι. 21. 10. ἐκπασαι. 22: 4. ἡ ῥάβδος. 23: 1. τίς μὲ. 2. ἡτοίμασας ἐν αὐτῇ. 4. ἀλαβὴν ἐπὶ ματαίῳ. 24: 5. τῇ ἀληθείᾳ. 15. ἐκπασαι. Confer suprà Psal. 21. 26: 1. τῷ χειρὶ. 12. ἐκπασσας. 27: 3. vocem ἀδικίαν omisit Scriba, licet articulum posuerit. 5. συνέκα. . . χειρὸν αὐτῶν. 29: 7. περισχῶν. 30: 9. ἐνρυχῶ. 10. παστρ. 11. οὐ ἐδύνη. 31: 10. ἐπὶ Κύριον bis scriptum. 33: 3. ἐκπινεθήσεται. 34: 10. ἐρύομιεν. 21. ἐπλατύναι. 36: 4. καὶ ἀφῆρτησαν. 37: 10. πᾶ ῥ. 15. ἔχω. 17. μήποτε bis scriptum. 39: 3. ὑπὸ πλῆ. 41: 11. καὶ ἐκαθέκασιν. 43: 15. κίησιν κεφαλῇ. 44: 12. καὶ ἔκ. 13. prius scriptum fuit θυγατέρις, sed ex τρεῖς factum Τύρη, quod dcerat, sicque imperfecta vox θυγα relicta. 45: 10. vox γῆ omiſsa est, solo articulo τῆς exarato; vel loco τῆς legendum γῆς. 46: 4. ὑπάταξεν. . . τὰς πόδας. 6. ἀναλαγμῶ. 47: 3. πᾶσα τῇ γῇ. 49: 6. διαψαλμα malè in fine prioris stichici recentiori, uti videtur, manu voci αὐτῷ adscriptum est; cum post κριτῆς ἐστὶν demum sequi debeat. 17. τὰς λόγους. 88: 17. ἀνέλα διεξῶ. 89. γινέ ερασμ, & solum τὴν relictum est. 90: 7.

κλίτε

PROLEGOMENA.

Cap. II.

πλὴν σκ. 97: 3. τῇ ἱακωβῇ, pro τῇ ἱακωβῇ· sicuti mox habet, τῇ οἰκῇ ἱερεῶν. 101: 8. ὡς ἐκείνους. 27. ἀγαπήσανται. 104: 41. πάλαι. 105: 13. ἐπὶ λαοῦ. 36. εἰς κύνδαλον. 108: 19. ζῶντες. 118: 18. νόμους. 95. ὑπὸ μίαν. 118. σοί. 129. διὰ τῶν. 132. ἀγαπήσαντων. 121: 1. περιουσίαν. 123: 7. ὡς ἐκείνους. 124: 5. τὰ τραγῳδικά. 125: 2. χάρις. 128: 3. τῷ νότῳ. 131: 3. εἰ σπῆνται. 6. ταῖς δαῖσιν· qui error quoad articulum in nostram quoque Editionem irrepfit. 134: 11. Χαναναί. 140: 4. ἀμαρτίας. 143: 13. ἐξερυσμένα. 145: 2. κλέος. In Cantico *Mosis Deuterion*. 32: 7. ἐν γενεαῖς. v. 14. πύργῳ. v. 30. ἀπὸ τοῦ. In Cantico *Annae* sticho penultimo, τοῖς τοῖς βασιλεῦσιν. In Oracione Ἀβραάμ v. 10. φαντίας, loco φαντασίας. 17. τοῖς ἀμπέλοις. In Hymno *Daniel* 3: 62. ἡ λαιός. In Cantico *Zacharia* v. 78. ἐπιστάτης.

J O B I.

Cap. 3. v. 18. τῷ νότῳ 2: 11. Λυχάων. Confer cap. 18: 1. & in margine Appendicis hujus libri. 3: 8. κατὰ τοὺς τοῖς. . . χιμερῶσιν. 21. ὁμίονται. 4: 11. βορέας. 5: 4. σχολαστικῶς. 5. ἐξερυσμένα. 23. ἡ δόξα. 6: 19. ἀτραπὸς ἀσέβων. 7: 1. μισθῷ. 8. καὶ ἐκείνῳ, perperam additum post καὶ ἐκείνῳ. 9: 3. χιλιών. 23. ἐξουσία. 26. βορέας. Conf. cap. 4: 11. 12: 18. ζῶντες ὡς ἐκείνους· quanquam literam ε delendam esse punctum superne positum significet. 13: 16. τὸ τοῦ μοι. 22. ὑπὸ μίαν. 15. ult. ἐκ γαστρί. 16: 15. ἐξερυσμένα. 18: 1. Λυχάων. 9. ἰλδοι δὲ ἐν δὲ. 10. ἐπὶ ἐξουσία. 19: 3. ἐκείνους. 15. ἀσέβων. 16. ἰδού. 20: 15. ἐξερυσμένα. 28. ἡμέρας. 21. 24. πλήρης σιάνος. 22: 4. συντελεσμένοι.

10. ἐξουσία. 13. ἐκείνους. 24: 15. πρὸς μὲ πῦ (loco προσώπῳ) 21. ἡλῶσαν. 25: 4. γινώσκεις, quamvis super postremum ἡ minio scriptum sit ο. 28: 3. αὐτῆς. 18. ἰδού. 30: 1. ἐξερυσμένα. 3. ἡμῶν. 26. ἐπὶ καὶ & συνήτησεν. 31: 34. τὴν θυγατέρα. 36. ἀντιγνώσκον. 33: 6. καὶ σὺ. 36: 20. αὐτὸς pro λαός. Vers. 21. stichus, ὡς αὐτὸς φησὶ μὴ πράξῃς ἄνομα, perperam praecedat prius comma versus 20. καὶ πάντα τὸς κρατύνοντας τοῦ μὴ ἐξελκύσῃ τὴν νότον. 37: 9. οἰκία δὲ. 17. ἐκείνους. 38: 29. παχὴν· neque enim ullum vestigium literæ γ vel lineolæ cam designantis apparet: id quod *Huissus* & *Junius* haud animadvertentes, παχὴν retinuerunt. 39: 1. stichus, ἡ ἔγνων κ. τ. λ. male priori sticho versus 3. ἐξερυσμένα κ. τ. λ. subnexus est. v. 7. πολυοχλίας. 40: 17. δαῖσιν. 42: 6. ἡν δὲ. 14. Μαδίας. In Appendice ἑλφάς, cum aliis habeat ἑλφάς· item βαλδὰς, quod alibi in margine genuinæ lectionis βαλδὰς posui; hoc autem loco neglectum hic inter Sphalmata recensere placuit.

PROVERBIORUM.

Cap. 1. v. 12. τὴν μήνην, licet recentior manus minio fecerit μήνην. v. 6. ἔγνων. 6: 3. ἐγγύς. 8. ὡς γαστρί. 7: 15. μὴ, loco σκ. 9: 17. κοπή. 10: 7. ἀσέβων occasione sequentis κ. 20. πικρὸς. 11: 22. νότος. 26. ὑποκρίνομαι. 12: 14. γαστρί. 15: 20. καὶ γαστρί. 16: 32. in postremo commate, κέρας. 17: 5. καὶ γαστρί. 17. ἀσέβων. 18: 6. θρασυ. 13. αὐτῷ bis scriptum. 21. θάνατος ζῶντος. 24: 22. in ultimo sticho. ὡς. 27: 14. διαφίεμι. 28: 10. ἀγαθός. 15. ἰδού. 17. ἀγγαλὰ pro αἰτίῃ. 30: 8. καὶ πικρὸς

Cap. II.

PROLEGOMENA.

παίδειαν μὴ. 17. αὐτὴν bis, licet posteriorius correctum, atque η in ο mutatum fit. 31: 5. ἐπιλαμβάνονται.

ECCLESIASTÆ.

Cap. I. v. 15. διεσπαρμένον. 3: 12. ἐκων. 15. ἔγονεν. 4: 1. ἐπίσρεψα. 7: 30. ἀνθρῶπον εὐρεθῇ. 9: 6. sticho primo, καί γε μισός. 11: 6. ἀφίτω.

CANTICI CANTICORUM.

Cap. I. v. 8. γῆ ἵππων. 2: 9. νεφεῶ ἰαβῶν. 3: 6. ὦ στελέχη. 5: 7. ἐρευνατίαςαν. 6: 10. in fine, συ. 7: 13. μανδραγόρες.

SAPIENTIÆ SALOMONIS.

Cap. 4. v. 2. ποτίμπαι. v. 3. ἰδράσσει. 5: 24. ἐκλιμύσσει. 8: 7. σωφροσύνης, unde recentior Librarius quispiam minio v supra σ pinxit. 18. θμιλία. 21. ἄλως. 9: 18. pro posteriori καὶ scriptum κε, id est Κύριε. 10: 5. τέκνος, 7. ἐξηκῆς, occasione utrobique sequentis σ. 12: 26. πειγνίος. 13: 4. εἰς δέ. 19. ἀδελφεῶν. 17: 2. κατακλιθῆντος. 3. περικαλύμματι. 16. δυσάληλον. 19: 8. θεωρήσαντας.

ECCLESIASTICI.

Cap. 3. v. 10. ἀτιμίαν. 6: 15. πικρός. 29. παῖδες. 9: 18. κρεπετής. 10: 7. ἀεὶ ἀμείβεων. 13. τέλει. 12: 18. διαψυρίζει. 21. κλίδων. 14: 17. θανά. θανάτω. 22. τοῖς ὁδοῖς. 16: 22. ὑπομονεῖ. 18: 16. καύσων. 29. ἐν ante παροίμας prorsus superfluum ac perperam additum est. 19: 15. ἀβολή. 20: 11. παπεινῶς. 29. ἀποτρέμει. 21: 19. χροπαῖδες. 22: 5. θεησιᾶ (pro θεασεία.) 14. βόλβον. 25: 2. προσώφθισα. 28: 15. ἐξέρεσαν. Cap. 15: (33.) vers. 12. ἀποστάσις, loco σῆσις. Eodem cap. 36: 19. βάρυνξ

pro φέρυνξ, ob similem forte pronuntiationem. 24. καταλαύων. 37: 12. ἐπὶ γνῶ. 38: 33. καθίστονται. Capitis 39. versus 24. male stichum posteriori versum 23. præcedit. 40: 2. καρδίαν. 41: 2. ἐπιδευμένω. 6. ἐν δειλεχέι. 43: 24. stichus, καὶ ἀκούσῃ κ. τ. λ. perperam positus ante alterum, οἱ πλείοντες κ. τ. λ. 49: 1. μνερμαῖ.

§. 5. Cæterum sunt menda quædam ab ipso primævo Scriba vel aliis Antiquariis bene correctæ, quorum idcirco emendationes in ipso Editionis nostræ textu secutus sum. Quippe, ut ea quæ *Patricius Junius* sive alius quispiam nupere minio correxit, modò à me indicata prætercam, neve de mendis rasura plane sublatis quicquam dicam; sunt aliqua loca ubi vitiosa lectio vel vestigia ejus unà cum emendatione ejusdem vel antiquæ prorsus manus apparent. Sic *Psalms*. 136. v. 5. 6. prius legebatur in *Alex*. ἐπιλάθωμεν & προανατάξωμεν sed postremo v utrobique crasso ἐπιλάθωμαι & προανατάξωμαι recte legi voluit Librarius, & pro αι, ut alibi sæpe, accepto. Similiter *Psalms*. 139: 13. pluralis τῶν πτωχῶν in singularem τῷ πτωχῷ bene mutatus est. *Job* 4: 14. συνέπεσιν scriptum fuit; sed recte factum inde συνέσεισεν. Deinde cap. 11. v. 5. μετ' αὐτῆ bene transformatum in μετὰ αὐτῆ & vers. 12. ex ἀλόγοις factum λόγοις, lineola super literam α ducta, quæ hæc expungenda indicatur. Cap. 33: 7. σν (post Φοβος) literam μ in capite literæ æ gerit, ut μν legatur. Porro *Prov*. 26: 12. in voce δοξάζοντα Librarius circumscriptit ζο, ut δό-

ἐκπερ faceret : & Cap. 30 : 16. ubi perperam ἄγης scriptum erat, literæ ε superposuit δ, quo ἀδης inde fieret. Denique, ut alia exempla taceam, *Ecclesiasta* 5 : 5. super primam syllabam vocis αἰμα scriptum ε, ut genuina perspicceretur lectio &c. Hæc igitur rectiora eodem quo reliqua, caractere in textu Editionis nostræ exprimenda curavi, mendo ne quidem in margine posito. Contra ubi Librarius Codicem nostrum non emendavit, sed vitiauit, siquidem primâ scripturâ integrâ relictâ, notâ quâpiam seu superscripta litera vitium subintulit, huius itidem nullam habui rationem. Sic *Job*. 42 : 8. ubi in verbo ποιήεις literam σ tenui virgula transfixit, huius ποιήεις fieret, (quomodo & in *Rom.* aliisque Edit. legitur) posthabita censoria ista virgula, ποιήειν retinui, non solum quod ad *Hebraum* propius accedat, sed & quod mox sequentia verba cum particula adversativa, ὡς δὲ ὁ διαγγέλλων μὲν κ. τ. λ. alteri lectioni ποιήειν adversentur. Sic & *Proverb.* 6 : 6. ubi ἰδὲ recte scriptum, σ vero, ut ἰδὲ legeretur, perperam superscriptum est, & *Sapient.* 6 : 21. ubi vocis ἀέφ præfixum γ, (quasi γὰρ inde fieri deberet) superadditas istas literas debere neglexi : idemque feci, ubi Librarius errorem suum deprehendens à cœpta vitiatione destitit, & aliquam genuinæ lectionis vocem intactam reliquit ; verbi gratia *Psal.* 113 : 2. ubi ἰεργὴν ἐκείνην in ἰεργὴν sic ἐκείνην transmutaturus, raso ἰη. vel ἰον superscripsit εις, atque huic in interiori margine recentiori atramento

appinxit ἰηλ, voci ἐκείνην autem non adjunxit ν, adeo ut jam sic ἐκείνην mendose legatur ; nolui ista vitii parte, ut ita appellem, marginem libri nostri conimaculare, sed primævam scripturam, cuius posterior vox intacta erat, iisdem, quibus reliquum textum, literis expressi. Verum ubi Librarius rāsā vel deleta prorsus genuina lectione, corruptam ejus loco substituit, ibi, hac in marginem relegata, illam aliunde petitam, ac obscuris quandoque vestigiis in Codice nostro relictis confirmatam, minori caractere textui Editionis inserui ; veluti *Psal.* 88 : 23. 101 : 16. 105 : 41. 118 : 139. 120 : 5. 140 : 7. 144 : 7. &c. Atque idem obsecuravi *Proverb.* 30 : 3. ubi vocem ἀγίου Scriba non quidem rasura sustulit, attamen calamo transformavit in ανου, id est, ἀσθενέων. Cæterum quæ ibidem vers. 4. apparet scriptura *Cyriaci Lucarii* τῷ νῦν super τοῖς τέκνοις, (quas voces idem linea transversâ expungendas voluit) eam, utpote recentissimam, plane omittendam censui ; (quanquam hunc locum juxta versionem reliquorum Interpretum ita allegaverit *Pseudo-Ignatius* in Epist. ad Philipp. §. 2.) indeque τοῖς τέκνοις retentis, sâtem in margine, τῷ τέκνῳ auctoritate Codicis à *Nobilio* in Notis memorari, minoribus literis in textu excudi feci ; siquidem & *Augustinus* Epist. 49. Quæst. 5. habet : *Quod est nomen filii ejus ?* Cæterum *Psal.* 7 : 7. prima litera pronominis, vocem ἐχθρῶν sequentis, prorsus deleta, nec alia substituta est, ex raso tamen spatio colligitur non σ, sed μ scriptum fuisse ;

fuisse; unde isthic ex *Romana* & *Hebraica* Editione juxta *Hebraum* repositum, consentientibus *Didymo* & *Theodoro* in Comment. ad hunc locum. Denique *Cantic.* 6: 9. ἐκκυπύσσας extat in Editione nostra, perinde ut reliquis, licet in MS. recentius factum sit ἐκκυπύσσας.

§. 6. Vocalium ac diphthogorum ejusdem fere vel haud absimilis soni permutationem quod attinet, de qua jam in Prolegomenis Tomi I. Cap. 1. & 2. §. 6. dixi, illius plurima in hujus quoque Tomi libris mihi occurrerunt exempla; adeo ut si anomalam Codicis nostri scripturam ubique in textu vel margine Editionis nostrae exprimi curassem, Lectori sapissime offendiculum posuissem, remoram saltem iniecissem; cum verba diversae significationis, vel ejusdem vocis aut radices diversae flexiones sapius inde exsurgant. Atque ut à promiscuo *ε* & *η* uo usu incipiam, scripsit, verbi gratia, Librarius ἀγαθίσαις pro ἀγαθίσαις *Psal.* 29: 6. ἀναπύσας pro ἀνάπυσας *Job.* 3: 23. ἐπι pro ἐν *Proverb.* 16: 23. 27. contra νικος pro νίκος, ibidem 10: 12. & 29: 22. ἰχθυ pro ἰχθύς ibid. 18: 19. πινω pro πινών, 28: 15. χιμαῖροι pro χιμαῖροι bis *Ecclesiastes* 1: 7. atque παιδία pro παῖδια frequentissime, alia ut taceam. Porro κατανύγητε pro κατανύγητε extat *Psal.* 4: 5. κοιων loco κυών *Job.* 30: 1. ὑποίσω pro ὑπόσω ibid. 31: 23. contra γυνον pro γούνον *Psal.* 138: 3. & διήνυξτε pro διήνοιξας *Job.* 29: 19. & insuper pro *αι* posito; atque hinc συ pro σοι *Psal.* 9: 35. contra σοι pro σύ *Psal.* 118: 114. ac *Job.* 18: 4.

&c. Ulterius scriptum est *ἐνδεὺς* pro *ἐνδεὺς*, *Proverb.* 11: 12. & *ἐυδὴς* pro *εὐδὴς* ibid. 21: 29. ac 27: 21. Imo & *ε* cum *ι* & *η* permutatum reperitur; hinc *εὐδεια* pro *εὐδία* *Psal.* 18: 9. *εὐδίων* & *εὐδίων* loco *εὐδίων* *Psal.* 110: 1. & 111: 2. porro *ἐλαλομεν* pro *ἐλάλομεν* *Job.* 6: 10. *ἀπενεχθη* pro *ἀπηνέχθη* ibid. 21: 32. & *ἐξέλθεν* pro *ἐξήλθεν*, 37: 20. &c. indeque etiam ortum videtur ibid. cap. 11: 12. *ἐρημαίται* pro *ἐρημίται*, quod *αι* pro *ε* insuper sit scriptum. Hujus quippe vocalis ac diphthongi promiscuus usus innumeris in locis offenditur, ac saepe etiam offendit; siquidem commutantur *καινός* novus & *κενός* vanus, *Psal.* 7: 5. in Cantico Moysi *Deuter.* 32: 17. *Job.* 6: 6. & 29: 20. *Sapient.* 1: 11. *ἐπέσεν* cecidit & *ἐπέσεν* cecidit vel percussit *Job.* 4: 19. & 16: 10. *παιδίον* puer & *πιδίον* campus sapissime. Similiter *πιδας* pueros, & *πιδας* compedes, imo *πιδες*, & *πιδας* nec non *ἐλεον* misericordiam & *ἐλαιον* oleum, aliaque ejusmodi, hinc inde inter se confudit *Alex. Scriba*. Sed & *ε* loco *α* scriptum deprehendi; veluti *κακαθέραιμι* von *Psal.* 11: 7. *τίσεται* von *Psal.* 94: 10. *Job.* 42: 16. *τίσεται* *Proverb.* 3: 24. *πέτερον* *Proverb.* 9: 18. & vice versa *α* pro *ε* in *ἐξέβλας* *Psal.* 43: 3. & 49: 17. ac in verbo *ἐξενάω* & *ἐξερευνάω*, pro quo semper fere *ἐρευνάω* & *ἐξερευνάω* legitur, veluti *Psal.* 108: 11. 118: 2. 34. 69. 115. 129. &c. Denique Vocales *ο* & *ω* quod attinet, Genitivus pluralis pro Nominativo singulari neutrius generis, & vice versa hic pro illo saepe in Codice nostro positus est; atque etiam pro *αἰῶνος*, *αἰῶνι* &c. *αἰῶνος* *αἰῶνι* &c. In his

igitur alisque ejusmodi marginem Editionis nostræ anomalâ Codicis Alexandrini scripturâ haud ita frequenter deturpandum censui, sed vocalibus debite commutatis, voces ita emendatas eodem, quo reliquas, charactere exprimi curavi ubi scilicet lectionem nostram edita τὰν δ. exemplaria omnia, vel aliqua saltem confirmabant, & nulla, vel non sufficiens dubitandi ratio suppetebat. Non sufficiens à me additur, respectu unius præcipuè loci, nempe Jobi 21: 32. ubi σεψ in Alex. scriptum, in nostra verò, perinde ut Complutensi, Editione excusum σεψ. (Romana pluraliter σεψόν) juxta Hebræum שרץ quod cumulum live acervum significat, cum vox σεψ, quam unâ cum MS. Alex. Editio Aldina habet, tumulum vel loculum denoret. Atqui huic potius quam alteri lectioni congrua quidem videri poterat paulo antè facta mentio τὰς σεψελχρί; verumtamen Interpretem non statim, sed cumulum hoc loco intendisse collegi ex parallelo prorsus versu 26. capitis 5. hujus libri, ubi post ἰσχυρὰ ἐν ταῖς κ. τ. λ. sequitur: ἡ σωτηρία θυμαρία αἰωνος (aeternum aera, ex Hebræo שרץ) καὶ μέγας συγκομιδότης. Cæterum si hac in voce nimia forte libertate usus erudito Lectori videar, de reliquis tamen eundem certiore facio, me, ubicunque Hebraei textus vel S. Patrum, aut aliorum τὰν δ. Codicum auctoritate aliz vocales diphthongive in locum Alexandrinorum substituendæ mihi visæ sunt, majori usum esse cautela, ac sicubi dubium aliquod, licet levissimum

num, lubeſſe videretur, voces emendatas minoribus literis textui inferuiſſe, ſcripturam autem *Alex.* Codicis in margine Editionis noſtræ appoſuiſſe. Sic, verbi gratia, *Pſalm.* 103: 24. LXX. juxta ac reliquos Interpretes Hebræum מִן גִּרְעָה Græco κῆσις vertiſſe, vero eſt ſi millimum; attamen cum non ſolum in MS. *Alexandrino*, ſed & omnibus τῶν εἰ. Editionibus hic legatur vox κῆσις creatura, cumque *Proverb.* 8: 22. Hebræi radici קִיבֶּר reſpondeat verbum κῆσις, quod in omnibus, quos ſuperſtites habemus, Codicibus legitur, (non κῆσις,) & ab ipſo S. Joanne, *Apocalyps.* 3: 14. confirmatur; nolui lectionem κῆσις proſius abolere, ſed eam in margine appoſui, altera κῆσις, quæ mihi rectior videtur, minori charactere in textu poſita. Atque ut ex reliquis etiam libris exempla proferam, ob eandem rationem *Jobi* 36: 8. conjunctionem εἰ, 38: 32. καμῖς, *Proverb.* 22: 23. ῥῆρ, & 23: 8. ἱεμῖς, *Eccleſiaſta* 6: 5. ἀνταμῖς, *Cant.* 1: 8. & 2: 13. ſci in textu, in margine autem *Alexandrinis* literis οἱ, καμῖς, ῥῆρ, ἱεμῖς, ἀνταμῖς, εἰ expriſi curavi. Eadem quoque cautela uſus ſum in recudenda Editione *Romana* quoad iſtam, quæ à MS. *Alexandrino* abeſt, *Pſalterii* partem. Hinc, quemadmodum modo dictis Cantici *Canticorum* locis Editio noſtra quidem εἰ minori charactere expreſſum habet juxta Hebræum קִי, *Alexandrinum* tamen εἰ in margine extat, quòd & reliqua, quæ vidi, exemplaria ita habeant, quòdque paulo ductior videatur phraſis, ἱεμῖς οἱ, vel

ἰαδί αἰ. ita contrā *Psal.* 55 : 9. auctoritate Hebræi *נִשְׁמַע* in textu posui, idque sequentibus, *יִשְׁמַע* τὰ δὲ *ἀκούει* μὲν junxi, *Romana* vero ac reliquarum Editionum lectionem αἰ, quæ vox ibi ad præcedens comma, τῇ ζωῇ μὲν ἐγγύς, refertur, è regione apposui. Atque ista circumspeditione magis opus fuit in *Sapientia Salomonis & Ecclesiastico*, utpote quorum Græcum solum textum habemus, quàm in Canonicis Scripturis, ubi ex Hebræo certius iudicium capere licet; unde factum, ut in dictis Apocryphis libris sæpius *Alex.* Codicis literam in margine exprimentam curaverim. Sic, verbi gratia, in *Psalms* aliisque Scripturis Canonicis, ubi *Alex.* Codex sæpius habet *παιδῶν*, absque ullo scrupulo juxta Hebræum *בָּנִים*, *παιδῶν* eodem, quo reliqua, caractere excudi feci; at vero *Ecclesiastici* 4 : 17. Editio nostra *παιδῶν* in textu, *παιδῶν* in margine habet, quoniam Hebræo caremus textu, ex quo hæc lectionis diversitas certissime dijudicari queat, de qua vide *Drusium* ad hunc locum. Atque hinc etiam ambas lectiones *παιδῶν* & *παιδῶν* sequenti cap. 11 : 21. ἡδῖον & ἰδῖον cap. 22 : 11. περιψύχων & περιψύχων cap. 30 : 7. ἰκτῶν & οἰκτῶν cap. 36 : 17. &c. expressi. Cæterum sicubi forte vocales *Alexandrini* Codicis, quas ad marginem relegavi, in ipso textu retinendæ fuisset Lectori videantur, nolim ut is me continuò erroris eondemnet, priusquam rationes meas, quibus inductus id feci, ex Annotationibus suo tempore edendis perspexerit, aut ipsemet rem bene per-

penderit. Ut alia taceam loca, *Prov.* 3 : 3. è regione textus *ἐλεημοσύνας καὶ πείσεις*, prout omnes quoque Editiones habent, extat *Alexandrina* scriptura *πίσις*, quæ cùm Hebræo *נָחַם* singularis numeri bene respondeat, frivola videri posset mutatio *πίσις* in pluralem *πίσεις*, ac potius pro *ἐλεημοσύνης* singularem *ἐλεημοσύνη* juxta Hebræum *נָחַם* positum quispiam vellet. Sed emendationem nostram quivis facile approbaverit, si adverterit, sequenti cap. 16 : 6. pro *נָחַם* *נָחַם* in omnibus τῶν ὁ. Exemplaribus, ipsoque *Alexandrino*, legi, *ἐλεημοσύνης καὶ πείσεων*.

§. 7. Quod de literarum consonantium permutatione in Prolegomenis Tomi I. cap. 2. §. 7. monui, id ad hunc quoque *Alexandrini* Codicis Tomum ac libros eo comprehensos pertinet. Quippe & in his aliquando mutatum est in consonam proxime sequentem, indeque *ἰμῖν* scriptum *Psal.* 21 : 14. 22. 22 : 4. 39 : 8. 100 : 2. 115 : 10. &c. *ἰγγασι* *Job.* 21 : 10. Contrā in verbis ex præpositione *ἐν* aliaque voce compolitis, ubi nos *ν* in *μ* vel *γ* &c. vertimus, MS. *Alex.* primitivum, plerumque servat, indeque habet, verbi gratia, *Psal.* 2 : 4. *ἐνγλαστῶν*, *Psal.* 9 : 23. *ἐνπυλῶν*, vers. 35. *ἐνκαὶ ἀλλήλοις*, *Psal.* 15 : 10. *ἐνκαὶ ἀλλήλοις* & *Psal.* 36 : 10. *ἐνκαὶ ἀλλήλοις* &c. Attamen ibidem vers. 9. prima manu scriptum est *ἐνκαὶ ἀλλήλοις*, & *Job.* 28 : 19. *συμβασιχθίσταις*, nec non *Ecclesiaste* 1 : 10. 16. & 2 : 9. *ἐμπροσθεν* atque *Psal.* 36 : 33. Librarius raso *ἐκεί*

ἐγκλίσι. Aliis autem in locis ple-
risque nativum ὦ fuit retentum ;
imo & ἰνός, ἰνγίξαι, ἰνγίζω, ἰνγί-
σας exaratur in Canticis *Deut.* 32 :
35. *Isaia* 26 : 17. *Habacuci* 3 : 2.
Isaia 38 : 12. Nos vero in Editio-
ne hodiernam scribendi rationem
secuti sumus, uti præter loca antè
dicta, *Psal.* 29 : 1. 34 : 3. 37 : 8.
10. 38 : 6. 48 : 17. &c. videre est.
De *Ecclesiaste* solum monendum,
quod licet ibi quoque excudi fec-
erim ἰμπεροθεν cap. 2 : 9. ἰμπίλα-
ται 4 : 8. εὐληφθήσεται 7 : 27. cum
MS. habeat ἰμπεροθεν, ἰμπίλαται, εὐ-
ληφθήσεται, ob certam tamen ra-
tionem subinde εὐν πάντα, εὐν πῶ-
τας, εὐν πῶτας, studio posuerim.
Scilicet Interpres huius libri imita-
tus *Aquilam*, (de quo vide Prolego-
mena nostra Tomi I. cap. 2. §. 9.)
pro Hebræo נָח saepe posuit εὐν,
verbi gratia cap. 2 : 17. εὐν τὴν ζωὴν,
cap. 3 : 10. εὐν τὸν περισσασμόν, v. 11.
εὐν τὸν αἰῶνα, v. 17. εὐν τὸν δίκαιον καὶ
εὐν τὸν ἀσεβῆ· indeque נָח-נָח ver-
tit εὐν πάντας, εὐν πάσας & εὐν πάντα·
quocirca nos quoque ita excudend-
um curavimus, etiam ubi Scriba
Alexandrinus istius rei ignarus μ po-
suit, veluti cap. 1 : 14. cap. 3 : 11.
cap. 4 : 1. &c. Confer quæ de par-
ticipula εὐν ad Lib. I. Constitut. Apo-
stol. cap. 8. annotavit diligentiss-
mus *Cotelierus*, ubi & vitia aliqua
inde nata pro more emendavit.
Porro * & χ commutatis, * pro
ἐχ scriptum reperitur, *Job.* 19 : 16.
& 38 : 26. ἐχθες pro ἰχθες, ibidem
cap. 30 : 3. ἐχθρὸν 34 : 26. utraq-
ue autem littera junctâ, ἰχθρὸν 36 : 16.
& ἰχθες *Psal.* 89 : 4. Imò & γ pro
* positum in *δαιμόνι* *Sapient.* 18 : 21. ac

ἐδαιμόνι in Hymno *Asariae Daniel.*
3 : 44. Porro τ pro θ scriptum in
ἐπιστότοις in Canticis *Mosis Deuter.* 32 :
24. & ἐντρεπῆς, *Ecclesiastici* 4 : 25.
Augmenta litterarum consonanti-
um quod attinet, præter ὦ ἐλλεικτικόν,
etiam sequenti consona plerumque
additum, eandem litteram quibus-
dam quoque Accusativis præter
morem adjectam in MS. *Alexandri-
no* reperias ; v. g. ἀεβῶν *Psal.* 9 : 23.
10 : 5. 36 : 35. &c. μοτογενῶν *Psal.*
21 : 20. 34 : 17. ἀδινῶν in Canticis
Annae I. Reg. 2 : 10. ἐλπίδων *Eccles.*
13 : 6. similiter cum augmento ε,
τὸς ἰγγίσας *Psal.* 14 : 3. Cæterum
primitivum ὦ retentum in media
voce εἰνδῶντος, loco εἰδῶντος, *Sa-
pient.* 2 : 3. μ autem in verbo λήμ-
ψομαι, ἐλημφθῆν & compositis, v. g.
εὐλημφομαι, εὐελημφθῆν, &c. item-
que nominibus, αὐτὴ λήμψαι, αὐτὴ
λήμψαι &c. frequentissimè, veluti
Psal. 3 : 4. 6. 9 : 16. 17. 17 : 2.
21 : 1. 20. 23 : 5. 41 : 10. 45 : 8. 12.
48 : 18. &c. Similiter αὐτάμειψιν
pro αὐτάμειψιν legere est *Psal.* 118 :
112. item ἀνακύψαι pro ἀνακύψαι
Job. 10 : 15. nisi hoc potius inter
sphalmata sit referendum. Sæpius
etiam consonas duplicavit Scriba
Alexandrinus ; veluti γ in Ἀγγαρηνοί,
Psal. 82 : 7. λ in ἀνιδῶν *Psal.*
27 : 7. & ἐληγξεν *Psal.* 104 : 14. βαλ-
λῶντιν *Job.* 14 : 17. μ in ἀλμυμα *Job.*
30 : 4. bis, & in σνκρημα, *Eccles.*
16 : (32) 5. (quanquam mox vers.
17. habeat, uti nos, σνκρημα) ὦ in
αμαρτανειν, *Psal.* 38 : 2. (quan-
quam prius ὦ ibi sit erasum) φθάν-
νι *Ecclesiaste* 8 : 14. bis, & φθάννι
Sapient. 16 : 28. χιμαζέες pro χιμα-
ζες *Psal.* 49 : 9. ε in Ἀοιδῶν *Job.*
39 : 13. (quanquam alterum ε li-
neola

Cap. II.

PROLEGOMENA.

ncola transversâ expunctum videatur,) & aliquoties in verbo *προσκόψης* indeque derivatis, ubicunque fere in *Ecclesiastico* occurrit; veluti *προσκόψης* Cap. 30: 13. & Cap. 18. (31:) 17. (sed Cap. 16. vel 32: 20. scriptum, *προσκόψης*) item *πρώσκημα* Cap. 18. (31:) 7. 30. & 39: 24. Contrâ ubi nos duplici utimur consona, in MS. *Alexandrino* simplex quandoque reperitur: veluti *εὐγυνος* *Sapient.* 6: 7. 13: 8. *εὐγύνμη* *Ecclesiastici* 3: 13. *θρῦλμα* *Job.* 17: 6. 30: 9. & *θρῦλθίση* 31: 30. *ψελίψ* *Job.* 40: 21. (quamvis hoc in margine annotaverim, quoniam hodie quoque aliqui ita scribere amant) *μεταλευμένη* *Sapient.* 16: 25. *αἰνας* *Job.* 19: 25. *μεγαλοήματα* *Psalms.* 11: 4. (ubi & Editio nostra ita forte habet) *πελυήμων* *Job.* 8: 2. *ἀπορίμμη* (i pro ai) *Psalms.* 30: 23. *ἀπορίμμη* *Job.* 27: 22. & *ἀπείρως* 30: 32. *ἀρῖος* 31: 9. *ὀπίσσω* *Eccles.* 50: 1. *ἐρύσας* *Psalms.* 17: 1. & 106: 6. *ἐρύσθη* & *ἐρύσθημι* *Psalms.* 123: 7. *προσωτός* *Psalms.* 44: 14. *καταπίησι* *Proverb.* 30: 30. Cæterum γινήματα *fructus terra* sæpius cum simplici, aliquando cum duplici, exarata reperias. Denique in voce *λέγετε γ* exclusum est *Psalms.* 5: 10. *Job.* 6: 30. & 12: 11. Jam nil amplius singularis scripturæ in MS. *Alex.* memini, præterquam augmentum duplicatum in *πρεσβυτέρω* *Psalms.* 48: 13. & 21. sicuti contrâ *Psalms.* 102: 13. habet *ὀπίσσω* pro *ὀπίσθεν*. Ad ultimum haud abs re erit monere, quod vox *δαuid* in MS. semper abbreviata occurrat, tribus scilicet literis *δαδ*, cum linea superne posita; unde nos *δαuid* juxta Hebræum excudi curavimus, non *δαβιδ* de

quo vide *Clariss. D. Montsaulconi* *Præliminaria* Editionis Commentariorum *Eusebii* Cap. 10. §. 6. De his igitur mendis ac anomalis five obsoletis *Alexandrini* Codicis literis hoc potius loco Lectorem mone-re, quam illis five in textu, five in margine Editionis nostræ positis, scrupulum aut remorem toties quoties eidem injicere volui. Atque ne etiam corruptæ aliquantum lectiones, ideoque ad marginem relegatæ, nimiam legentibus præberent offensam, hinc si istæ in manifesto insuper Scribæ mendo cubarent, hoc sæpius non ibi exprimendum, sed Catalogo sphalmatum modo recensitorum interendum censui. Verbi gratia, *Job.* 16: 15. *ἐρέψαν* auctoritate Hebræi textus & duorum MSS. Codicum in Bibliotheca *Bodlejana*, *Baroc.* 176. & 178. in textu excudi curavi; *ἐρέψαν* in margine, prout Editiones omnes minus recte habent, & *Alexandrinus* quoque Codex habuisset, nisi imperitus Scriba vitium augens, *ἐρέψαν* inde fecisset; quod inter sphalmata idcirco enumeravi. Similiter Cap. 18: 9. pro *ἐλθουσιν*, quæ est genuina lectio, ideoque textui Editionis nostræ inserta, *ἐλθουσιν* è regione est positum; licet in MS. *Alexandrino* duplicato errore *ἐλθουσιν* sit scriptum: sicuti mox vers. 10. *τρίων* juxta Hebræum textum & Editionem *Romanam* atque *Hexaplam* nostra quoque habet, margo autem plurale *τρίων* exhibet, ut in *Aldino* & *Complutensi* excusum est Exemplari, ac in *Alexandrino* etiam Codice legeretur, nisi forte in Autographo, ex quo is est descriptus, commutato *θ* & *τ*, *θρίων* scrip-

scriptum fuisset, ignara autem *Theola* socia inde *εἰς* pinxisset, & pro accipiens, utpote quæ literæ in unciali scriptura parum sunt diversæ. Vide suprà Catalogum mendorum.

§. 8. Cæterum in libro *Jobi* plures quàm in ullo alio lectiones *Alexandrini* Codicis in marginem sunt relegate; siquidem *Lucianæ* Versionis τῶν ὁ. emendationes, quibus eundem interpolatum esse, Cap. 1. §. 7. sequi probavi, ex ipso textu eliminandas, & antiqua primæ Interpretationis verba, licet aliquando minus commoda minusve recta, nec sine ratione à *Luciano* correctâ, suo loco restituenda putavi, ut dictam τῶν ὁ. Versionem, quoad ejus fieri potest, illibatam Lectori exhiberem. Atqui cum ejus tenor non solum ex primævorum Patrum, sed & ex *Hieronymi* Latina Versione *Origeniana* Editionis *Jobi*, suffragantibusque Græcis tam editis quam MSS. Codicibus, à *Luciani* interpolatione liberis, colligi possit; hinc ubi ab omnibus istis *Alexandrinum* exemplar discrepat, ejusdem voces in marginem amandavi: exceptis minutis, verbi gratia, ubi conjunctiva particula καί, verbo præfixa, mutata est in τε vel δὲ eidem suffixam, vel ubi ἰσομεν pro ἰσοι est positum &c. Contrà ubi Codex *Alexandrinus* sive Patrum *Luciano* antiquiorum allegationibus, sive *Origeniani* Exemplaris versioni aliisque Græcis MSS. libris est consonus, posthabita *Romana* cæterisque Editionibus, illius textum servavi, ac quæ in his sive corrupta, sive addita erant, abjeci.

Sic Cap. 34: 26. ubi *Romana* ac reliquæ Editiones habent, ἰαντιον αὐτῶ, *Alex.* autem Codex, ἰαντιον τῶν ἰχθῶν, auctoritate exemplaris *Origeniani*, in cujus Latina Versione legitur, coram inimicis, *Alexandrinam* lectionem in ipso Editionis nostræ textu exprelli: & cap. 41: 10. ubi *Romanum* atque *Aldinum* exemplar ὡς præfigunt tam ante λαμπάδες quàm ante ἰχθῶνες, illud cum Scriba *Alexandr.* utrobique omisi; quia ab *Hexaplar*i æquè ac *Hebræo* Codice abest, & neutrum in Scholio *Origenis*, MS. *Catena* *Laud.* K. 96. inserto reperitur. Verum aliquando non solum à *Romana*, sed *Hexaplar*i quoque Editione discessi, & *Alexandrini* aliorumque Codicum literam secutus sum, ubi scilicet hanc genuinam esse, diserto Scriptoris cujusdam testimonio constaret, vel altera lectio eò saltem dubia redderetur. Hinc. cap. 33: 26. προσέειπε ἰλαξῶ, quod *Hieronymus* vertit, facie bilari, haud in Editione nostra exprimendum, & *Alexandrinam* vocem καδαξῶ in marginem relegandam censui, sed hanc in ipso textu retinui: quippe *Olympiodorus* in hunc locum haud obicure innuit, istud καδαξῶ, quod in MSS. quibusdam Codicibus ac Editione *Complutensi* extat, τῶν ὁ. esse; ἰλαξῶ autem cæteris tribuit Interpretibus. Atque horum voces identidem illorum verbis adjunxit, aut eorum loco substituit *Origenes*, ubi hæc ei minus placerent; ex cujus exemplari in alia deinde interpolationes istæ dimanarunt. Aliquando etiam sola conjectura, licet satis certa, fecit, ut *Alexandrinam* lectionem omnibus Editionibus, ipsique *Hexaplar*i

xaplari (quæ licet omnium optima sit, non tamen omni vitio caret) præferrem ac retinerem; veluti cap. 20: 15. ubi ἐξ οἰκίας in cunctis legitur, atque *Origenianam* ita habuisse indicio est Latina *Hieronymi* versio, de *domo*. Sed ἐκ κοιλίας, ut in Codice *Alexand.* scriptum extat, juxta Hebræum וּמִבֶּטֶן, omnino genuinum videtur interpretamentum, congruum etiam cæteris Interpretibus, qui ἐκ γαστρός verterunt, teste *Olympiodoro* in hunc locum. Facile autem ἐκ κοιλίας in ἐξ οἰκίας transire, aut studio mutari à Librario potuit; cui scilicet magis decorum videbatur, si Angelus diceretur divitias ē domo, quam ē ventre extrahere vel surripere.

§. 9. Quemadmodum autem operam dedi, ut vitia Codicis *Alexandrinæ* debite emendarem; ita quoque sollicitè cavi, ne quod vitium textui ipsemet inferrem, sive accentibus, quibus MS. liber caret, perperam appositis, sive prava commatuum distinctione: id quod in editis Exemplaribus subinde factum deprehendi, quæ idcirco vel inter se, vel cum Hebræo textu collata correxi. Sic Prov. 12: 7. & 15: 22. non παραμύνηται & μάντι, sed παραμυνοῦν & μαντεύ; excudi feci, juxta Hebræa verba וְיִחְיֶה & וְיִנְחֵה, quæ futuri sunt temporis: & *Cantic.* 5: 11. non Adjectivum ἰδαῖαι ductiles, quod in *Romana* & *Complutensi* Editionibus legitur, sed Substantivum ἰδαῖται juxta exemplar *Aldinum* expressi, id est, *palme* sive *elate palmarum*, uti *Vulgatus* Interpretes reddidit: quippe præcedens vox βό-

σφυχοῖ est generis masculini, ac proinde ἰδαῖται sequeretur, sicuti mox μέλαινες, si foret Adjectivum: ut de significatione Hebræi וְיִחְיֶה nil dicam. Nolui verò *Jobi* 2: 7. observare crisin *Polychronii* in Catena Patrum pag. 77. Edit. *Junii*, ἰλακὺ πονήρη, non πονήρῃ, legendum monentis; quoniam Hebræum וְיָ non grave vel molestum propriè, sed generaliter malum significat. Cæterum haud rectè divisi per comma textus exeniplum unicum ē dicto *Jobi* libro cap. 31: 14. modò afferam, ubi in *Romana* indeque expressis Editionibus ita legitur: τί γὰρ ποιῶ, ἰὰν ἴτασις μὴ ποιῇται; ἰὰν δὲ ἐπισκοπήν τινα, ἀποκρίσιν ποιῶμαι; cum postremum colon auctoritate Hebræi textus ita sit distinguendum: ἰὰν δὲ ἐπισκοπήν, (subintellecto præcedenti ποιῇται) τινα δὲ ἀποκρίσιν ποιῶμαι; quod si & visitationem, quod responsum dabo? uti præca *Hieronymi* versio rectè habet in Codice MS. *Bodleiano* NE. F. 6. 7. de quo sequenti Capite dicam. Sed ad alia est properandum.

§. 10. Canonicos libros Hebraico metro ligatos, nec non Apocrypham *Salomonis* Sapientiam atque *Ecclesiasticum*, in Codice *Alexandrino* συχρῆς scriptos esse, Cap. 1. §. 2. dixi. Atque eandem per stichos divisionem in hac Editione plerumque observavi; nisi ubi textum aliter distinguere manifesta fuisset ratio, cui in *Psalms* aliorum Exemplarium auctoritas sæpissime accessit: quorum ope istos etiam, qui in MS. libro nostro desunt, *Psalms* stichis distinctos edere licuit. Om-

nia autem & singula loca, in quibus stichos *Alexandrini* Codicis mutavi, recensere, ac rationes facti exponere, nimis radiosum, nec operæ pretium foret. Uno igitur atque altero exemplo contentus erit benevolus Lector. Nempe *Psalmo* 82: 12. in MS. *Alexand.* καὶ ζῆς novum incipit stichum, atque jungitur cum καὶ ζῆς καὶ Σαλμωνά· at vero nos juxta alia Exemplaria καὶ ζῆς ad præcedentem stichum atque τὸν ἄλλο retulimus, cum historia libri *Judicum* id omnino requirat. Deinde *Proverb.* 31: 22. prior stichus in MS. *Alex.* ita se habet: Δισσὰς χλαίνας ἵνισσον τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· at nos δισὰς in δισὰ mutantes, hanc vocem cum præcedenti sticho versûs 21. ac verbo ἰνδιδύσκονται junximus, auctoritate Hebræi textûs, in quo viginti duo postremi versûs *Proverbiorum* à totidem Alphabeti Hebraici elementis incipiunt, adeoque ם״ץ ratione ordinis versum non inchoare, sed claudere debet. Codex quoque 2263. in Bibliotheca Regis *Gallie*, teste *Cotelerio* in *Notis* ad *Lib. I.* *Constitutionum Apostol.* cap. 8. δισὰ jungit cum ἰνδιδύσκοντες εἰς (licet mox subjungat, δισὰς χλαίνας κ. τ. λ.) & apud *Cassianum* *Collat.* 14. cap. 8. legitur: Omnes enim qui apud eam sunt, vestiti sunt dupliciter. Sunt etiam loca aliqua, ubi *Scriba Alexandrinus* de distinctione stichorum dubius fuisse videtur, in quibus proinde vel aliorum Codicum auctoritate, vel proprio judicio stichos feci. Unius tamen divisionis me iam fere pœnitet; nempe *Psal.* 94: 10. ubi τὴν σκεπκάντω ἐν τῇ προσώχθισι initium no-

vi stichi feci, cum dubium sit, utrum cum præcedenti commate ἰδὼν τὰ ἔργα μου, an cum sequenti προσώχθισιν construi debeat. *Apostolus* sane *Hebr.* 3: 9. 10. priorem, ac *vers.* 17. posteriorem constructionem confirmat.

§. 11. Postquam de methodo, quam in edendo *Alexandrini* Codicis textu, ipsiusque literis & vocibus, nec non stichis emendandis observavi, deque cautelis, quas debere adhibui, satis actum est; jam de ejusdem supplementis, iisque affixis alterisq̃orum vel crucium signis, nec non de obelis, sive additis sive studio omisis in hoc Tomo, quædam dicenda sunt: brevius sane, quia prolixius ista jam in *Prolegomenis* *Tomi I.* cap. 2. §. 9. exposui. Omnia nimirum verba vel commata, quæ *Versioni τῶν ο.* è *Theodotionis* aliorumve Interpretationibus ab *Adamantio* addita esse constat, hujus exemplo ejusmodi stellulis ✕ ✕ appolitis lucidiora, adeoque à reliquo textu distincta feci; & siquidem illa in ipsis *Alexandrinis* membranis exarata essent, uti rarius sane in libro *Psalmodorum Davidis* ac *Proverbiorum Salomonis*, sæpissime autem in libro *Jobi* factum est, (quem omnibus fere *Origenianis* supplementis auctum esse, jam cap. 1. §. 7. monui) tunc talem notam finalem insuper adjeci, cujus beneficio sciri queat, quousque ista procedant: ab hac autem abstinui, ubi quæ *Adamantius* addidit, ab *Alexandrino* exemplari absunt, ac proinde minori caractere Editioni nostræ sunt inserta; quoniam dictorum addita-

men-

Cap. II.

PROLEGOMENA.

mentorum idem qui minorum literarum terminus esse intelligitur. Cæterum ubi nec *Origenianæ* Editionis exemplo, neque Scriptoris cuiusdam testimonio certior fieri potui, hæc vel illa ab *Adamantio* cum alteris versionibus τῶν ὁ. adjecta fuisse, sed probabilibus solum id deprehendi argumentis; ibi X X signa adhibui, ex quibus, appositis quatuor punctis, alteris facile fieri possent, quodcumque inventum fuerit exemplar signis istis ornatum. Quemadmodum autem *Origenes* ea, quæ sive primi Interpretes, sive Librarii Græco Scripturæ textui explanationis gratia forte addiderunt, ac universè omnia quæ ipse in Hebræo haud reperit, verba obelo nudo ~ vel punctato ~ confixit; ita in hac quoque Editione eandem notam cum tali signo finali" (quod alia exemplaria duobus punctis: exprimunt) istiusmodi additamentis apposui, ubicunque eam in editis & MSS. libris reperi, nisi manifesta ratio aliud suaserit. Quippe in *Hieronymi* Latina *Psalmorum* Editione, præsertim quibusdam ejus exemplaribus, (quorum plura Cap. sequenti enumerabo) obelos sæpe sæpius quam fieri debebat, appictos deprehendi. Ac primum quidem haud recte adhibiti sunt, ubi significatio Hebrææ vocis adjectam in Græco includit; v.g. *Psalm.* 5. versu ultimo, ~ bona: voluntatis, ἡ δὲ οὐσία: nam Hebræum בָּרָא non voluntatem simpliciter, sed bonam voluntatem sive beneplacitum significat: ut & ubi additio significationis in Hebræo haud expressa à Græca vo-

ce vix separari poterat; v.g. *Psalm.* 44: 2. Scriba velociter ~ scribentis, γράμματις ἐσπεύων. & *Psalm.* 68: 21. qui ~ simul: contristaretur, εὐθὺς πένοντες. atque sic etiam alibi. Assiquoties etiam obelum deprehendi Librariorum forte culpa appositum iis vocibus, quæ in Hebræo extant; veluti *Psalm.* 43: 26. ~ in: terra; *Psalm.* 44: 9. ~ ex: quibus; *Psalm.* 54: 13. sustinuissem ~ utique: (particulam enim ~ LXX. posuerunt pro Hebræo Van, quod verbo præfixum est, uti videre licet etiam *Psalm.* 50: 18.) *Psalm.* 65: 17. ~ ad: ipsum, πρὸς αὐτόν. &c. ubi cum omnino omittendum quilibet videt. Aliquando autem ipse *Origenes* vel *Hieronymus*, rem haud satis perpendentes, verbum veru transfixerunt, quod non solum LXX. in Hebræo legisse constat, sed & ipsi, licet aliquantum diversè, legerunt, aut iisdem plane literis lectum, in diverso tamen acceperunt sensu. Prius obvium est, verbi gratia, *Psalm.* 4: 3. ubi cum ~ ὁ. לֵךְ pro לָכֶם legerint, ut quid obelo haud notandum erat. Posterius observavi *Psalm.* 17: 49. quem locum præ aliis pro exemplo affero, quia disertam ejus mentionem fecit *Hieronymus*, ac improvidam, ut alibi sæpe, in LXX. Interpretes Criticam excruciat in Epistola ad Suniam & Fretellam: Et quia semel veritati studemus, inquit, si quid vel transferentis festinatione, vel scribentium vitio depravatum est, simpliciter confiteri & emendare debemus. In Hebræo nihil aliud habetur nisi hoc: Liberator meus ab inimicis meis; Septuaginta autem, iracundis, addiderunt. Unde

hæc vox in sæpe dicto *Hieronymi* Psalterio obelo est notata. Verum haud advertit doctissimus Pater, quod citato *Psalmi* versu post מַחֲזִיק sequatur הָא, quod non modo significat *etiam*, *verumtamen*, in principio præsertim commatis, sed & tanquam Nomen Substantivum *iram* denotat. Noster itaque Interpres dictas duas voces reddidit ὁ θεὸς μὴ ἐργίζων· sicuti αἰνὴς θυμῷδης vertitur הָא הָא Proverb. 29:22. & הָא בְּעַל ibidem cap. 22:24. atque hoc loco מַחֲזִיק הָא φίλος ἐργίζας. Simile παροξύσμα adverti *Psalms*. 26:12. 103:15. & 121:6. ideoque obelos in Psalterio *Hieronymi* ibi debite neglexi. Semel tamen in simili casu hoc signum retinendum videbatur; nempe *Psalms*. 89:3. ubi Interpres postremam versûs 2. vocem הָא Deus, male הָא ne legens camque cum versû 3. conjungens, hanc minus rectam nobis dedit versionem: μὴ ἀποστρίψης ἀνδρῶπον οἷς ταπείνωσιν· unde auctoritate *Hexaplaris* Editionis ὁ θεὸς ibi inserui, & negativam μὴ obelo circumscripti. Denique dictum modò signum in nostra Editione haud poterat apponi istis in locis, ubi vocibus eo notatis carebat *Alexandrinus* Codex, vel *Romana* Editio, ex qua lacunam illius supplevimus: neque consilium visum fuit istis, quæ *Origenes* in suis exemplaribus reperit, additamentis nostrum interpolare. Hic tamen quoque semel à proposita nobis regula discedendum, ac vox veru transfixa minori charactere textui inferenda fuit ob constructionem, nempe *Psalms*. 43. in titulo ὁ θεὸς ἐν μέσῳ. Verum & verba cum

asteriscis ab *Hieronymo* inserta aliquando omittenda videbantur; verbi gratia, ubi Græca vox præcedens, vel sequens, additam Hebræam includit; veluti *Psalms*. 41:8. *abyssus* ✕ ad: *abyssum* invocat; siquidem Hebræam præpositionem הָא in Interpres verbo καλῶν jungens, ἐπικαλεῖται vertit. Semel necessitate exclusa fuit vox bene aliqui cum ✕ inserta, nempe *Psalms*. 146:1. ✕ *decoraque*; quoniam Græcam ei respondentem in nullo exemplari reperire potui, nec ex propria conjectura aliquam substituere volui. Quod de *Psalterio* hætenus dixi, de *Jobi* quoque versione, quam *Hieronymus* ex *Origeniana* Græca Latinam magno Ecclesiæ primævæ commodo fecit, intelligi velim; quippe isthic etiam obelos & asteriscos cum verbis additis omittere, vel hæc signa male à Librariis inter se commixta, aut haud suis locis posita emendare ac rectius collocare necessarium fuit, ut pluribus exemplis ostenderem, nisi ad finem hujus Capituli properearem. Quocirca etiam tribus solum verbis addo, me talibus uncis ( ) circumscriptis illas sacri textûs interpolationes, quas ab *Origenis* Editione *Hexaplaris* abfuisse, ex sæpe laudatis Latinis Versionibus *Psal-morum* & *Jobi* constat, vel quas ipso *Adamantio* recentiores esse, quantum ad *Salomonis* libros, ex aliis colligitur indiciiis. Atque harum interpolationum aliquæ in ipso Codice *Alexandrino* non prima, sed aliquantum recentiori manu atque atramento sunt exaratæ, sive ad marginem stichis annexæ; veluti

Cap. II.

PROLEGOMENA.

με *Psalms*. 38: 10. *ὅτι* 48: 10. καὶ ἄλλ.
Deus 102: 8. *ἐφ' ὅδε* 118: 48. &c.
 alia vero primava; inque ipso tex-
 tu posita; rasura pene sunt subla-
 ta; veluti *ὡς φάσμα*, *Jobi* 33: 15.
Κυρίε, 36: 33. &c.

§. 12. Jam nihil de methodo in hoc Tomo observata dicendum restat, nisi ut de divisione sacri textus in Capita & versus quædam moneam. Ac in *Psalms* quidem distinctione ac numero non Masorethici Codicis, sed LXX. Interpretum ab illo hac in parte diversorum rationem habui, ne eandem, quâ doctissimus *Waltonus* Londinensis τῶν ὁ. Editionis Curatores merito perstrinxit, censuram incurerem. Vide Prolegomena Tomi I. Cap. 3. §. 3. & Epistolam nostram ad Clariss. *D. Millium* pag. 2. & seq. Quoad reliquos autem libros Canonicos distinctionem Capitulorum in Hebræo textu, prout in modo laudati *Waltoni* Bibliis Polyglottis est expressus, semper fere observavi, etiam ubi incongrua mihi visa est; verbi gratia *Ecclesiastice* Cap. 10. cujus primus versus vel stichus cum postremo Capitis 9. prorsus cohæret, huncque similitudine illustrat; adeo ut haud sejungi debuerint. Attamen *Jobi* Caput 36. versu primo Capitis 37. auxi, hocque à versu 2. inchoavi, quoniam *Eliu* ibi quasi de novo sermonem exorditur: *ἀκούε τῶς ἀκροῦν* κ. τ. λ. quæ idcirco in Cod. *Alex.* minio sunt exarata; versu 1. autem tanquam Epiphonemate Caput 36. concludere videtur. Similiter in Apocrypha *Salomonis Sapientia* & *Ecclesiastico* ab ea, quæ in *Anglicanis* Bibliis Poly-

glottis juxta *Romanam* τῶν ὁ. Editionem facta est, Capitulorum distinctione haud recessi; licet & ibi aliquando aliter fieri, ac, verbi gratia, prioris libri Caput 8. à versu 2. inchoari, atque versu 1. Caput 7. finire, posterioris autem, nempe *Ecclesiastici*, Caput 43. à versu 15. Cap. 42. incipere debuisset, alia ut taceam. Attamen in *Ecclesiastico* necessitas uno atque altero loco me coegit, alia Capitulorum initia facere; veluti Capituli 39. cujus prior in nostra Editione stichus Caput 38. in *Romana* male prorsus claudit; & Capituli 42. cujus primordium in hac perperam capitulum à duobus postremis versibus nostri Capituli 41. ἀπὸ δευτερερίου, κ. τ. λ. neque rectè noster versu 1. Capituli 20. facit finem Capituli 19. *Romane* Editionis; unde *Anglicane* potius Versionis distinctionem in his secutus sum. Caterum quod transpositionem capitulum in *Proverbiis Salomonis* & *Ecclesiastico* attinet, (de qua in Prolegom. Tom. I. Cap. 3. §. 2. egi) illam non quidem prorsus è medio tollendam censui, ne ordo scripturæ in Codice *Alexandrino* turbaretur; ne vero & Lector perturbaretur, in margine translocati textus numerum capitulum versuumque juxta Hebræum aliaque accuratiora Græca exemplaria apposui, ac isto, quo Caput extare debebat, loco indicavi, ubinam id reperiatur. Consule capp. 24. 30. & 31. *Proverborum*, nec non cap. 30. ac sequentia *Ecclesiastici*. Eadem methodo medelam quoque attuli transpositioni minorum partium sive paucorum versuum, uti *Proverb.* 15. post versum 27. & 20. post versum 9.

videre est. Quippe in his etiam Hebræorum divisionem, quoad ejus fieri potuit, observavi, ac singulos versus ab iisdem, quibus in Masorethico Codice inchoantur, vocibus incepti; nisi ubi aliam distinctionem omnino exegit Interpretis nostri sensus ac intentio, & ubi ipsa Græci textus constructio ita arctè cohæret, ut juxta Hebræorum divisionem divelli nullo modo possit. Id quod perspicere licet *Psalms*. 16: 4. 41: 7. 45: 13. 15. 49: 3. 67: 20. 71: 4. 75: 13. 89: 12. 94: 8. 100: 2. 4. 124: 2. ac, ut Orationes *Psalterio* subnexas præteream, *Jobi* 15: 24. 32. 18: 11. 12. 19: 26. 23: 11. 24: 19. 28: 25. 34: 18. 36: 19. 20. 37: 22. juxta nostram Editionem, aliisque in locis. Et tunc in quibusdam distinctio LXX. Interpretum alteri apertissime videtur præferenda non modo Christianis ob auctoritatem Apostolicam, sed & quibusvis ob manifestam rationem. Prioris exemplum est *Psalms*. 94: 8. si conferatur cum citatione Apostoli *Hebr.* 3: 15. & posterioris, *Psalms*. 41: 7. ubi Masorethæ literas indeque & voces Hebræas haud rectè distinxerunt atque punctis insigniverunt hunc in modum: *ישועה פני אליהו*, à voce *אליהו* novum incipientes versum: LXX. verò tria ista verba bene junxerunt, ac legerunt >

ישועה פני אליהו, prout in fine tam hujus quam sequentis Psalmi ipsi posuerunt Masorethæ. Semel tantum, quantum memini, sticho *Alexandrino* distinctionem versûs accommodavi, nempe *Psalms*. 133: 2. & quamvis ibi quoque eandem connexio verborum suadeat. Atqui dum ita stricte Hebræorum versuum distinctionem observavi, hinc factum ut par etiam numerus eorundem in singulis Librorum Capitibus ac *Psalms* (exceptis nono & decimo, qui à LXX. Interpretibus vel antiquissimis Librariis in unum conflati sunt) inde exsurxerit. Neve in hoc Græco exemplari nostro diversus ab Hebræo fieret versuum numerus, quo illi, qui ambo inter se conferre voluerint, identidem turbarentur, ipsam Psalmorum inscriptionem sæpe *Waltoni* exemplo primum feci versum contra Scribæ *Alexandrini* mentem; utpote qui uniuseujusque *Psalms* numerum in margine primis ejus verbis, non titulo, apponens, non ab hoc, sed ab illis cum incipere statuit. Cæterum cum in Apocrypha *Salomonis Sapientia* & *Ecclesiastica Romana* LXX. Interpretum Editio nullam habeat versuum distinctionem, uti nec *Aldina* atque *Complutensis*; eam quæ est in Bibliis *Anglicanis*, præ aliis mihi probatam, semper fere observavi.

CAP. III.

*Recensio atque usus Editorum ac MSS. Codicum
Psalterii, Jobi, &c. nec non aliorum Monumentorum,
quorum ope Textus*

ALEXANDRINUS

est emendatus atque suppletus.

DE *Complutensi*, *Aldina*, *Romana* denique *LXX.* Interpretum Editionibus, aliisque quæ ex triplici hoc fonte dimanarunt, satis dictum est in genere Cap. 3. Prolegomenorum Tomi primi. Jam quinam singularum præcipue usus hoc in Tomo fuerit, exponere mearum est partium. Exemplar *Complutense* maximo mihi adminiculo fuit in suppleendis lacunis *Ecclesiastici*, quibus *Alexandrinus* perinde ac *Vaticanus* MS. Codex, indeque *Romana* pariter ac *Aldina* Editio scarent; cum contrâ *Complutensis* longè perfectior exhibeat dicti libri textum, huncque non nupere fictum aut interpolatum, sed jam olim à Patribus, horumque antiquissimo *Clemente Alexandrino*, ita lectum, ut ex variis locis patet. Sic Cap. 1. versûs 21. priorem stichum, *Φόβος* *ἡγεῖται ἀπὸ τοῦ φόβου ἀμαρτημάτων*, cum *Complut.* Editione habet *Clemens Alexand.* Lib. I. Pædagog. cap. 8. & posterioriorem quoque subiungit, licet paulo diverſum, de quo postea

§. 9. Et cap. 9: 9. ubi *Complut.* addit: *καὶ μὴ κατακληθῇ ἐπ' ἀγαλλων μὲν αὐτοῦ*, *Clemens* Lib. II. Pædag. cap. 7. p. 171. similiter citat: *καὶ μὴ συμμετακληθῇ ἐπ' ἀγαλλων μὲν αὐτοῦ*; unde & nos ita excudi fecimus. Porro augmentum cap. 23: 4. 5. *καὶ γέγραπται ψαλμὸς ἀπόστολου διαπαντός κ. τ. λ.* confirmat *Clemens* Lib. II. Pædag. cap. 10. pag. 193. licet textum aliter distinxerit. De aliis Patribus veterique Interpretatione Latina, quibus *Complutensis* supplementa subinde confirmantur, brevitatis studio jam nil dicam; sed potiùs rationem reddam, quare in libro *Jobi*, ubi *Complutensis* Editio sæpe Hebræo textui magis congruam, ac quandoque meliorem Interpretationem exhibet, hanc haud æquè simi secutus, nec talibus minori charactere excusis, *Alexandrina* verba in exteriorem libri nostri oram pro more extrulserim. Nempe monendus est Lector benevolus, quod iste *Complutensium* socius, cui cura Editionis *Jobi* fuit commissa, haud rectè sparta sua fuerit defunctus; dum

dum non puram τῶν ῥ. Versionem exprimendam dedit, sed ubi hæc ei minus placuit, *Aquila*, vel *Symmachii* interpretationem ejus loco substituit; prouti liquidò patebit ei, qui discrepantias Editionis istius contulerit cum fragmentis dictorum Interpretum, quæ in Scholiis *Romanis* ac *Nobilii* Annotationibus, nec non in *Nicetæ* Catena Patrum sæpius recensentur.

§. 2. In dicto igitur *Jobi* libro *Aladinum* ac *Romanum* præcipuè exemplar secutus sum, atque ex his aliisque MSS. Codicibus, (de quibus paulo post dicam) tam inter se, quàm cum Latina *Hexaplaris* Editionis Versione consentientibus, genuina primævæ versionis verba in locum *Lucianæorum* debite substitui; uti jam §. 8. Capitis 2. monui. E *Romana* etiam Editione magnum Codicis *Alexandrini* in *Psalterio* defectum, de quo cap. 1. §. 6. dixi, supplere placuit; quòd hæc istà parte aliis accuratior ac præstantior mihi sit visà: ubi tamen in ea mendum Typothetæ, sive vitium Scribæ, vel pravam textûs divisionem deprehendi, atque eandem ab ipso MS. Codice *Vaticano* discrepare comperi, vel hunc pariter atque illam ab accuratioribus Exemplaribus defletere observavi, ex his eandem pari, qua *Alexandrinum* Codicem, methodo correctiorem reddidi atque integriorem. Sic *Psal.* 68 : 24. *ἐὺγκαψον* pro *ἐὺγκαψον* excudi feci: & *Psal.* 71 : 5. *γυναις* mutavi in *γυναις*, juxta Hebræum *נָשִׁים* consentiente *Hexaplaris* Editionis versione; quamvis hæc habeat, in generationem, præfixa præ-

positione, quòd absque hac diffici-
lior sit verborum constructio.
Periodos quoque & commata sub-
inde aliter distincti; veluti *Psal.*
55. versu 4. quem ab *ἡμέρας* incepti,
cum in *Romana* Editione vox ista
præcedenti *ἡμέρας* adhareat. Contrà
nomine *Θεὸς Psalmi* 67 : versum 11.
clausi, cùm illud in *Romano* exem-
plari minùs rectè sequenti *Κύριος*
junctum, novum inchoet versum.
Similiter *Psal.* 68 : 14. verbis, *ἐν*
ἀλλοθίᾳ τῆς εὐθείας σου, periodi finem
feci; *Romani* verò hæc cum sequen-
tibus, *εὐθὺν μὲ*, construxerunt.
Confer *Psal.* 70 : 18. A dicta quo-
que Editione discessi, ubi ea ab ip-
so MS. *Vaticano* defleat; veluti
Psal. 67 : 9. ubi in illa malè excu-
sum est, *τὴ Σινὰ*, in hoc autem, te-
ste *Nobilio* in Notis ad hunc locum,
juxta Hebræum rectè legitur, *τὴ*
Σινὰ, prouti nostra idcirco Editio
habet. Sin autem duplex Codicis
Vaticani scriptura mihi occurrit,
meliorem elegi. Sic *Psal.* 76 : 4.
in Codice *Vaticano* priùs scriptum
est: *ἐκὶ συνέτριψεν τὰ κράτη τῶν τῶων*
sed post *ἔπλεον καὶ ἐμφανίαν καὶ πόλε-*
μον, sequitur altera interpretatio:
ἐκὶ συνέκλινεν τὰ κέρατα id quod an-
notandum communicavit cum *Pos-*
sevino Cardinalis *Carafa*, præcipuus
Romana Editionis Curator, ut ex il-
lius Apparatu sacro, Tom. I. in vo-
ce *David*, didici. Hic igitur unà
cum *Romanis* Editoribus priorem
elegi lectionem; hanc enim præ-
ter plura alia exemplaria *Psalterii*,
Hexaplaris Latina Versio confirmat,
utpote quæ *potentias arcum* habet.

§. 3. Præter tres dictas integræ
τῶν ῥ. Versionis Editiones, aliquas
infu-

insuper *Psalmodum & Ecclesiastici* sortum excusis consului. Atqui illorum quidem antiquissima est, quæ *Veneriis* prodit 1486 in 4to, quam perinde ut aliam ejusdem formæ ibidem anno 1521. typis expressam, è splendidissima Bibliotheca sua usui meo pro benevolo in me immeritum affectu commodavit Reverendus admodum in CHRISTO Pater, Dominus JOANNES, Episcopus *Eliensis*. His accessit *Psalterium*, in quatuor linguis, *Hebræa, Græca, Chaldaea, Latina impressum Colonia* 1518. (uti titulus habet) in folio, uti vocant, & quidem curâ *Joannis Potken*, Præpositi Ecclesiæ *S. Georgii Colonienfis*, cujus Epistola in fine extat: in quo *Psalmi* iisdem plerumque, quibus in *MS. Alexandrino*, divisi sunt stichis, aliquando autem paulo accuratioribus; adeo ut ex hoc atque duobus MSS. Codicibus jamjam nominandis *Alexandrinum* identidem corrigere, & ubi hic mancus est, ex illis stichorum divisionem petere liceat. Atque hujus libri diuturnum usum eximie erga me humanitati doctissimi Viri Dn. *Joannis Postlethwayte*, Scholæ pertinentis ad Ecclesiâ *S. Pauli* Rectoris meritissimi; uti aliud *Psalterium* è *MS. S. Victoris* Codice emendatum, ac in minori forma 12ma *Parisis* anno 1559. excusum, prompto meam Editionem juvandi studio amicissimi *Humphredi Wanleji* debeo. Denique missis aliis Editionibus, quas omnes ne quidem videre, multò minùs evolvere licuit, consuli subinde *Corderii* Catenam Patrum in *Psalms*, *Antverpiæ* anno 1643. tribus *Tomis* in folio impressam, quæ

Tom. IV.

sacrum textum ante omnia exhibet. *Ecclesiastici* duæ Editiones magnò mihi fuisse adminiculo, nempe *Jani Drusii*, & *Davidis Hoefschelii*. Harum illa ad exemplar *Romanum*, cum Latina Interpretatione excusâ est *Frankeræ* in quarto, additis Notis, in quibus variantes Lectiones aliarum Editionum affert, ut & *MS. cujusdam Codicis Heidelbergensis*; quem cum *Alexandrino* sæpe sæpius convenire observavi. Altera verò *Augusta Vindelicorum* año 1604. in 8vo prodit, hunc habens titulum: *Sapientia Sirachi, sive Ecclesiastici, collatis lectionibus variantibus membranarum Augustinarum vetustissimarum, & XIV. præterea exemplarium, addita versione vulgata ex editione Romana, cum notis Davidis Hoefschelii &c.* Quænam XIV. illa exemplaria fuerint, ex averfa tituli pagina discere est; inter quæ cum *J. Sirachus à Joach. Camerario editus Basileæ* anno 1551. & *Lipsiæ* cum interpretatione anno 1568. memoretur, harum Editionum neutram oculis me usurpasse, fateor; neque multum in eas inquirere necessarium duxi, quia varæ utriusque lectiones ab *Hoefschelio* partim à *Drusio* diligenter sunt annotatæ.

§. 4. Græci Codices Manuscripti, quos vel verbatim cum editis contuli, vel in locis saltem difficilioribus consului, jam veniunt recensendi, Latinis *Hexaplaris* Editionis Versionibus ultimo loco reservatis; licet hæc ob asteriscorum & obelorum signa primum mereantur locum. *Psalms* quod attinet, cum plura horum MSS. exemplaria in *Angliæ* Bibliothecis repeniantur,

tur, quàm à me evolvi potuerint, iolis *Bodlejanis* contentus fui; neque horum omnibus sum usus, sed iis tantum, qui vel nudum *Psalterii* textum, vel hunc coagmentatis in *Catenam*, quam appellant, diversorum Patrum expositionibus illustratum continent, missis singulorum Patrum commentariis unà cum textu manu exaratis, quos adire temporis ratio mihi non permisit. Primus *Psalterium* Codex MS. est inter *Baroccianos* num. 15. membranaceus in 12mo, qui præfixas habet *Basilii M. Theodoret* ac *Cosmæ Indicopleustæ* Præfationes in *Psalms*, nec non *Cyclos Paschales* cum tabulis co spectantibus: quorum primus cum incipiat ab anno mundi 6613. i. e. Christi 1105, ultimus verò desinat A. M. 6648. Christi 1140, cum initio huius intervalli, ac proinde Seculi duodecimi, scriptum esse haud dubito; siquidem jam tunc, perinde ut nostra ætate, moris erat, futuro temporis in computo ejusmodi Ecclesiastico prospicere. Inter eodem Codd. *Baroccianos* tres sunt *Catenæ* Patrum in *Psalms* in folio; quarum una num. 223. eorum commentarios abbreviatos exhibet, duæ aliæ, num. 154. & 235. (quarum illa huius longè vetustioris ac Seculo XI. vel XII. itidem scriptæ ἀπογέφυον esse videtur) expositiones Patrum prolixiores totidem verbis recitant; sed hæc, quod dolendum, in *Psalmo* L. desinunt, cum prior usque ad finem pertingat, ac Cantica insuper Scripturæ subnexa habeat: priores duæ sunt chartaceæ; posterior 235. membranacea. Sequitur inter Codices

Cromwellianos num. 110. *Psalterium* cum methaphrasi interlineari, ob perpetuas fere abbreviationes lectu difficillima, scriptum in papiro quartæ formæ minoris, trecentis abhinc annis circiter, uti conjicio; inter *Landinos* verò C. 41. insignitus liber *Psalterium*, An. Christi 1336. in membrana aliquanto majoris formæ exaratus, interfectis precibus aliisque ex Menæo Græcorum excerptis, ac præmissa S. *Ephraem Syri* ac S. *Basilii* exomologchi; nec non alter, qui eum præcedit, C. 38. itidem membranaceus ac paulo vetustior, sed mancus initio, indeque à *Psalmo* 8. incipiens, atque media parte à *Psalmo* 71. versu 12. usque ad *Psalmi* 74. versum 7. (neque enim folia, quæ ibi desiderantur, aliorum transposita reperi, uti quidem principium *Psalmo* 36. deprehendi *Psalmo* 82. interfectum) ac declinens in *Psalmi* 149. sticho: καὶ τὸς ἁγίους αὐτῶν ἐν χαίρειν δαίς ὁδόν ἐγὼ. Sunt in hoc omnes *Psalmi* stichis distincti, hisque singulis explicatio brevior subnexa. Prolixior verò commentarius, è diversis S. Patribus contextus, subjicitur in alio antiquiori ac egregio prorsus Codice, qui NE. B. 2. 17. inscriptus est, in quo *Psalterium* itidem *σοφιστὴς* in membrana quartæ formæ oblongæ exaratum legitur. Antiquiorem hunc altero dixi, atque ad Seculum X. pertinere colligo ex primo circulo Paschali, qui anno mundi 6459. incipit, i. e. A. C. 951. Est denique sub signo NE. E. 6. 9. liber chartaceus in folio, continens *Catenam* Patrum in *Psalterii* partem, à *Psalmo* scilicet 67. usque ad 102. inclusivè, recentissima

tissima manu, nec una, scriptus; qui textum *Psalmodum* non per partes expositionibus Patrum interspersum habet, sed illos singulos hinc integros præmittit, hasque non ita concisas exhibet, uti Codex 223. sed prolixiores; adeo ut iis, qui quinquagenam solum Hymnorum *Davidis* commentariis Patrum illustratam complectuntur, supplendis apprimè inservire posset, si quando rotunda in *Psalms* Catena ad exemplum *Corderiane*, huiusque supplementum pariter ac emendationem plurimis in locis necessariam, è MSS. Codicibus *Bodlejanis* contexenda foret. Et sane plerique Auctores, qui in his ad explicandos quinquaginta priores *Psalms* allegantur, in illo etiam, de quo jam agimus, Codice adducuntur; uti patet ex Præfatione Tomi I. Spicilegij Patrum Seculi II. in qua nomina Patrum, è quibus pleræque Catene *Bodlejanæ* sunt contextæ, recensui. Cæterum enumerari hucusque MSS. libri, demptis iis, quos imperfectos vel mancos quibusdam *Psalms* esse indicavi, petita è Scripturis Cantica cum Orationibus, quæ in *Alexandrino* Codice nostraque inde Editione *Psalterium* sequuntur, iridem subnexa habent, vel omnia, vel pleraque saltem, addito insuper in *Barocciano* 15. & NE. B. 2. 17. hymno Ecclesiastico, *Gloria in excelsis Deo*, &c. Sed ad aliorum librorum exemplaria MSS. recensenda propero.

§. 5. Octo Patrum Catenas in librum *Jobi* habet instructissima Bibliotheca *Bodlejana*. Nimirum quatuor sunt inter *Baroccianos* Codices,

numéro 176. 178. 195. & 201. quarum tres priores in charta, postrema in membranis est exarata, omnes autem in folio, quod vocant; tres extant inter libros, à sapientissimo Archiepiscopo ac sancto Martyre *Lando* laudatæ Bibliothecæ donatos, indeque hæc gerunt signa, *Laud.* C. 49. & 109. atque K. 96. quarum media est chartacea in folio ac recentissima, reliquæ duæ in quarto, illa quidem minori, hæc majori, utraque vero membranaea; qualis etiam est octava, sed in folio, quæ servatur in *Archivo Bodlejano* sub signo B. 34. Atqui quomodo hæc Catene inter se differant, quave ratione edita à *Patricio Junio* ex illis locupletari, & quoad Patrum nomina pariter ac verba emendari posset, dicere nimis longum foret, ac à præsentī instituto alienum. Id potius notandum, quod in omnibus hinc Catenis, quarum alia trecentis, quadringentis alia, imo & quingentis quædam abhinc annis sunt exarata, textus *Jobi* à *Luciani* interpolationibus liber esse videatur; unde nil mirum, quod in *Romane* atque *Aldine* Editioni magis sit consonus, quàm exemplari *Alexandrino*. Cæterum duo ex recensitis Codicibus, iique omnium vetustissimi, nempe *Laud.* K. 96. & *Archiv.* *Bodlej.* B. 34. præter Catenam in *Jobum*, habent quoque *Proverbia*, *Ecclesiasten* & *Canticum Canticorum Salomonis*, Patrum commentariis similem in modum illustrata; *Baroccianus* vero liber num. 195. Catenam in sola *Proverbia* alteri suffixam habet; & quidem diversam aliquantum à duabus modo lauda-

tis in membrana scriptis, *Laud.* K. 96. & *Archiv. Bodlejan.* B. 34. quæ fere conveniunt cum Codice *Barocciano* 232. & altero *Archivi Bodlejani* B. 84. in folio chartaceo recenti manu exaratis, quorum posterior hanc gerit inscriptionem: Ἐκ γρησι διαφερων, ὑπὸ Πολυχρονίου συνταχθεῖσα unde Auctor istius Catenæ cognoscitur. Atqui in eodem *Archivo* B. num. 35. habentur ejusdem *Polychronii* & alterius Auctoris Catenæ in *Canticum Canticorum*, à *Meursio Lugduni Batavorum* anno 1617. publicæ luci donatæ, nec non Catenæ in *Ecclesiastem*, quam itidem *Polychronii* esse puto; eadem sane cum duabus membranaceis, sed chartaceæ, in folio minoris formæ recenter scripta. Neque avorum vel proavorum atatem excedere videtur Scriptura aliis expositionum *Cantici* è Patribus collectionis, quæ ibidem num. 48. extrat; cuius perinde ut alterius Auctor ignoratur. Perperam enim altera illa Catenæ *Eusebio Pamphili* est adscripta à *Meursio*; cum ex ipsius quidem, sed & aliorum Patrum scriptis sit coagmentata, ac aliquorum quidem paulo recentiorum, veluti *Gregorii Nysseni* & *Philonis*. His denique accedit Liber *Lectiōnarius* Ecclesiæ Græcæ *Laud.* C. 88. de quo in Prolegomenis Tomi I. Cap. 3. §. 6. dixi: atque in hoc exaratos passim *Psalms* quidem neglexi, utpote quorum tot alia præsto fuerunt exemplaria; pericopas autem *Jobi* & *Proverbiorum* cum *Alexandrino* exemplari diligenter contuli, hocque non uno in loco *Proverbiorum* inde supplevi, ac emendavi. Lectiōnes vero quæ ibi habentur, sunt se-

quentes: *Jobi* Cap. 1. integrum, Cap. 38: 1. usque ad 20. inclusivè, & totum Cap. 42. sive ultimum; *Proverbiorum* sedecim priora capita integra, & partes quædam Capp. 17. 18. 19. 21. 22. 23. 24. & 31. Ista omnia cum ibi sint hinc inde disiecta; ut singulorum loca ordine in schedâ notata ad faciendam inde collationem promptè inveniri possent, dictum Codicem numero paginarum insignire mihi benevole indulgit, ac liberum omnium hucusque enumeratorum librorum MSS. usum nunquam non concessit, dignus, si quis unquam, *Bodlejana* Bibliotheca: Præfectus, ac majori loco pro eximix eruditionis ac tot laborum exantlatorum merito dignissimus, D. *Joannes Hudsonus*; quem amicitia & honoris causa nominare volui, debui. His omnibus accedit denique MS. Bibliothecæ *Regiæ* liber chartaceus in 4to, trecentorum annorum atatem superans, in Catalogo MSS. *Angliæ* Codicum Part. IV. num. 8550. recensitus. Ac ibi quidem *Proverbia* & *Ecclesiastes* tantum illo contineri dicuntur; at verò ipsum Codicem pervolvens, Canonica *Salomonis* Sapientia (quo cognomine *Proverbia* à *Melitone* apud *Eusebium* Lib. IV. Hist. Eccl. Cap. 26. aliisque appellata sunt) Apocrypham Sapientiam suffixam deprehendi, ac post *Ecclesiasten* etiam *Canticum Canticorum* reperi, Latina Versione Vulgata singulis libris è regione appositâ, & subnexa omnibus *Nili* Expositione *Cantici Canticorum*. Licet autem hic Codex aliquantò seriùs in manus meas venerit; cum tamen nuper cum Editione nostra confere-

rens,

rens, nullam, quæ non antea mihi aliunde succurrerit, emendationem inveni.

§. 6. Transmarinas quod attinet Bibliothecas, dum *Lambecii* Commentarios de Bibliotheca *Vindebonensi* jam pridem perlustravi, plurima librorum, quos hic LXX. Interpretum Tomus complectitur, Græca exemplaria MSS. ibi recensita inveni. Ac de iis quidem, qui *Psalterium* & *Jobi* Historiam exhibent, parum sollicitus fui, quoniam non modo sufficientem eorundem numerum hic habemus, ut ex ante dictis patet; sed & quia omnium præstantior utriusque Editio, *Hexaplaris* scilicet ab *Hieronymo* versa, nobis ad manum fuit, de qua jamjam dicam. *Sextum* vero atque *septimum* Codicem à *Lambecio* Lib. III. memoratum ideo desideravi, quod iis non modo tres Canonici libri *Salomonis*, sed & duo Apocryphi, videlicet ejusdem *Sapientia* ac altera *Jesu Siracide*, continerentur, quorum posterior in nullis *Anglicanis*, quas sciam, Bibliothecis manuscriptus extat: quodque Codices isti ambo membranaeci, pervetusti, ac optimæ notæ à *Lambecio* vocentur. Atqui huic desiderio meo ex voto satisfactum fuit, postquam adii Celeberrimum D. *Richardum Bentlejum*, Collegij S. Trinitatis apud *Cantabrigienses* Præfectum meritissimum, ac magnum istius Academiæ lumen atque ornamentum. Quippe cum is varias è *Patricij Junij*, ejus in *Regia* Bibliothecæ custodia Antecessoris, supellectile libraria coëmptas schedas, ad LXX. Interpretum Editionem,

quam is meditabatur, pertinentes, liberaliter usui meo commodasset; in his variantes lectiones laudatorum Codicum *Vindebonensium*, cum *Wecheliano* Græcorum Bibliorum Exemplari collatorum, ipsa *Junij* manu nitidè descriptas reperi. Licet enim isti diverso ibi numero, nempe 55. & 56. sint insigniti, hos tamen eosdem cum antè dictis esse, è Nota marginali *Lambecij* didici; qua monet, Codicem *sextum* olim inter Theologicos Græcos *quingagesimum quintum*, *septimum* vero *quingagesimum sextum* fuisse. Hicce igitur *Vindebonensibus* pluribusque *Oxoniensibus* Codicibus Græcis contentus, aliis, qui in ditissima *Regis Gallie* Gaza libraria extant, conferendis, optimo *Amicorum Parisiensium* pari molestiam creare nolui; partim quòd eos propriis negotiis satis occupatos nôrim, partim quòd ante annum & quod excurrat, cum ad hujus Tomi Editionem me accingerem, haud satis tutum fuerit epistolæ commercium. Ubi tamen diligentissimus MSS. librorum perscrutator *Cotelæus* Exemplaria *Regia* ad versionem *tûr o.* emendandam vel illustrandam in eruditissimis Notis adduxit, debitam eorum rationem habui; uti vel ex allegata præcedenti Cap. 2. §. 10. Annotatione in Lib. I. Constituit. Apostol. Cap. 8. patet, in qua tres *Proverbiorum* MSS. Codices *Christianissimi Regis* memorat, nempe 721. 2221. & 2263. ac paulo antè ad Cap. 7. aliis insuper, numero 495^u, mentionem facit; alia ut taceam.

§. 7. B. *Hieronymum* omnes V. T. libros Canonicos è Græca Editione

Hexaplar, cum asteriscis & obelis, tanquam accuratiori, in Latinum sermonem versos edidisse, ipse inuit Epist. 28. ad *Lucinium* his verbis: *LXX. Interpretum Editionem & te habere non dubito, & ante annos plurimos diligentissimè emendatam studiosis tradidi.* Eadem verba habet Apol. 2. contra *Rufinum*; ac in Epist. ad *Suniam & Fretellam*: *Aliam, inquit, editionem LXX. Interpretum, qua & in ἱεραλοῖς Codicibus reperitur, & à nobis in Latinum sermonem fideliter versa est &c.* Mox iterum: *Ea autem que habetur in ἱεραλοῖς, & quam nos vertimus, ipsa est que in eruditorum libris incorrupta & immaculata Septuaginta Interpretum translatio servatur.* Quoniam autem in hac Epistola de solo *Psalterio* loqui videtur, addo testimonium ex literis ad *Augustinum*, quibus V. T. *Libros Canonicos* universè memorat: *Quar*, inquit, *cur prior mea in Libris Canonicis interpretatio asteriscos habeat & virgulas prænотatas &c.* Ac in altera ad eundem epistola, quæ est nume 94. partem aliquam istius Latinæ Editionis sibi surreptam conqueritur his verbis: *Præceptis tuis parere non potuimus, maxime in Editione LXX. que asteriscis verubusque distincta est.* Pleraque enim prioris laboris ob fraudem cunctas amissimus. Unde nil mirum, quod post tantum temporis intervallum nos Latinam istam *Hexaplaris τῶν ὁ.* Editionis versionem *Hieronimi* magna ex parte haud amplius habemus. Habemus tamen *Psalterium*, quod primo quidem circa A. C. 383. cursoria opera è Græco textu multis in locis emendaverat, postea autem circa A. C. 389. diligentiori studio ver-

batim correctum è Codice *Hexaplar* cum asteriscis & obelis Latinè edidit; ut ipse testatur in Præfatione posterioris Editionis ad *Paulam & Eustochium*, quæ in prioribus operum *Hieronimi* imprecilionibus omissa, novissimæ *Parisiensis* è volumine Bibliorum, cum Glossa ordinaria & interlineari ac *Nicolai Lyran*i commentariis editorum, ac è *Postilla Hugonis de S. Charo* bene inserta, atque laudato *Psalterio* præfixa est. Unde ipse *Hieronymus* in alia alterius *Psalterij*, è Hebræo scilicet in Latinum translati, Præfatione ad *Sophronium* de LXX. Interpretum versione scribit, quod eam diligentissime emendatam olim lingue sua hominibus dederit. Et Apol. 2. contra *Rufinum*: *Psalterium certe emendatissimum juxta LXX. Interpretes nostro labore dudum Roma suscepit.* Dicit *Romam* istud suscepisse, quod illuc missum fuerit, non autem quod in usum Ecclesiæ Romanæ receptum fuerit. Hæc quippe primâ S. Patris correctione semper contenta fuit, indeque *Psalterium* priori ejus operâ emendatum *Romanum* dici suevit; *Gallicanum* verò, quod posteriori eoque accuratori ejusdem studio fuit emendatum, quoniam *Gallicana* Ecclesia in divinis officiis hōc jam pridem usâ est. Atque *Gallicanum* hoc *Psalterium* cum asteriscorum & obelorum signis commentario *Brunonis* Episcopi *Herbipolensis* illustratum, primò typis excusum fuit anno Christi 1494. ac inde Anno 1618. in Bibliotheca Patrum *Coloniensi* Tom. XI. recusum, è recognitione, uti vocant, *Joannis Cochlaei*. Hujus aliam Editionem Anno 1531. laudat *Usserius* de LXX.

Ver-

Versione Cap. 9. pag. 104. mihi autem eam videre non contigit; uti nec alteram J. Cari Presbyteri, decurrente superiori seculo *Roma* luci donatam, quam memorat *Martianus* in Praefatione *Psalterii Romani & Gallicani* ex adverso sibi invicem oppositi, quod *Divine*, quam vocavit, *Hieronymi Bibliotheca*, sive Tomo I. Operum ejus inseruit, è diversis MSS. *Gallia* Codicibus emendatum. Atqui hoc exemplari præcipue sum usus, contuli tamen istud cum tribus MSS. libris, ac quædam X & 4 signa ex iis addidi; uno scilicet *Cottoniano* in 12mo, quod Regis *Ethelsani* fuisse dicitur, atque anno Christi 703. scriptum est; & duobus aliquantò recentioribus *Lamberhanis*, uno in forma quarta, altero permagnis in folio Bibliis inserto: quorum usum *Londini*, (etiam extra ædes *Lamberhanas* præter morem) gratiosissime mihi concessit Maxime Reverendus in CHRISTO Pater, Dn. THOMAS, Archi-Episcopus *Cantuariensis*, & totius *Anglia* Primas. Reliquos, qui in *Anglia* reperiuntur, Codices *Psalterii Gallicani*, cum asteriscis & obelis, haud ita facile ob distantiam locorum consequi potui, neque istos adeo necessarios censui.

§. 8. Librum *Jobi* ab *Hieronymo* ex LXX. Interpretatione Latine versum, ac cum asteriscis atque obelis editum esse, non modo hujus Versionis, sed & alterius ex Hebræo factæ præfatio testatur, in qua posteriori hæc habet verba: *Apud Latinos ante eam translationem, quam sub asteriscis & obelis nuper edidimus,*

septingenti ferme aut octingenti versus desunt; ut decurtatus & laceratus corrolusque liber seditatem sui legentibus præbeat. De qua *Jobi* mutilatione vide Dissertationem nostram de Vitiis LXX. Interpretum Cap. 1. §. 5. Hanc versionem primus è MS. Codice *Bibliothecæ Majoris-Monasterij* edidit *Clariss. Martianus* in *Divina S. Hieronymi Bibliotheca* col. 1189. usque ad col. 1218. sed haud paucis vitiis decurtatum, quæ partim ex ejusdem Versionis Codice MS. *Bodleiano* NE. F. 6. 7. (quem verbatim cum dicta Editione contuli) partim è Græco τὸν 6. textu & *S. Augustini* commentariis, ejusdem Dissertationis Cap. 3. emendavi. Neque solum emendationem, sed & supplementum aliquorum verborum identidem suppeditat dictus *Codex Bodlejanus* una cum quibusdam asteriscis & obelis atque signis finalibus, in *Martianæ* Editione aut prorsus omisiss, aut non recto loco positus, quæ idcirco in nostra debite sunt expressa. Denique liberos *Salomonis* pari ratione ab *Hieronymo* editos esse, testatur ejusdem Praefatio, quam his exorsus est verbis: *Tres libros Salomonis, id est, Proverbia, Ecclesiasten, Canticum Canticorum, veteri LXX. Interpretum auctoritati reddidi; vel antepositis lineis 4 superflua quæque designans, vel stellis X titulo prænotatis ea quæ minus habebantur, interserens.* Verum isti nec à *Martiano* in *Gallia*, neque à me hic in *Anglia* inveniri hucusque potuerunt.

§. 9. Præter omnes hucusque enumeratos sacrorum librorum Codices,

dicēs, commentaria etiam atque alia S. Patrum scripta, in quibus textus τῶν ὁ. explicati vel saltem allegati sunt, debite consului: atque ex his sapius didici, quānam ex discrepantibus diversorum exemplarium lectionibus esset eligenda; qua in re, quantum ad *Psalms*, magno prae aliis adjumento mihi fuere *Eusebii* commentarius, nuper à Clariss. *Montfaucon* editus, ac *Hieronymi* Epistola ad *Suniam* & *Fretellam*. Aliquando autem licuit etiam vitia, quae omnes editos ac MSS. quos ego vidi, Codices Biblicos occupaverunt, è S. Patrum allegationibus emendare, atque aliqua insuper verba vel commata, quae ex illis omnibus exciderant, ex his restituere. Ac in *Psalms* quidem & *Iob* id rarissime, in *Proverbiis* verò *Salomonis* aliisque libris sapius id contigit. Sic *Prov.* Cap. 5: 3. καὶ ὁὖν in χαῖριν mutavi, auctoritate *Clementis Alex.* Lib. III. *Pædagogi* Cap. 11. pag. 250. D. ex cuius Lib. II. *Pædag.* Cap. 11. etiam ὡς αὐτὸς ἀφ' ἑωυτοῦ pro ὡς αὐτὸς ἀφ' ἑωυτοῦ reposui Cap. 19. *Proverb.* versu ultimo. Vide de his locis Epistolam nostram ad D. *Millium* pag. 52. Cap. 7: 8. in ἀγνοεῖ inferui ex *Pseudo-Clementis Romani* Lib. I. *Constitut.* Apostol. Cap. 7. & futurum ὡς ἀνθρώπου in *Proverb.* 23: 24. sumpsi ex interpolata *S. Ignatii* Epistola ad *Philadelphenos* §. 44. nec non eodem Cap. 23: 29. ἀνδρὶς λέγειν excudi feci juxta *Clementis Alex.* *Pædag.* Lib. II. Cap. 2. pag. 155. B. Deinde *Ecclesiastæ* 7: 3. auctoritate *Cyrilli Alex.* comment. in *Joel.* col. 441. editionis *Ingolstadtensis*, τὸ non solum priori προϋπαρῶν præfixi, sed

& idem sequenti commate substitui loco ἔτι, utpote quod plane incongruum est, ideoque in Edit. *Complut.* ac duobus MSS. *Bodlejanis* binisque *Vindobonensibus* prorsus omissum. Eodem quoque Cap. 7: 27. δὲ αὐτοὶ οὐκ ἔχουσιν exprimere placuit è Lib. I. *Constitut.* Apost. Cap. 8. quandoquidem & Latina τῶν ὁ. versio antiqua apud *Hieronymum* habet: *vinctula sunt manus ejus.* Porro *Cantici* 1: 4. μετὰ post ἡλασθαι posui auctoritate antè laudati *Cyrilli* Lib. IX. de *Adorat.* in spiritu & veritate pag. 309. C. & Cap. 8: 5. ἐκείνη δὲ μὴν, monitò *Origenis* Homil. I. in *Canticum Canticorum*, ab *Hieronymo* versa. *Uterius Sapiëntia* 7: 21. ἐμφανῶς mutavi in contrarium ἀφανῶς siquidem ita rectè legitur apud *Eusebium* Lib. XI. *Præparat. Evang.* Cap. 7. pag. 521. D. quamvis sequenti Cap. 14. pag. 532. D. perperam excuderint ἐμφανῶς. Ceterum in *Ecclesiastico* non solum unam atque alteram emendationem, sed & varia supplementa nobis suppeditavit *Clementis Alexandrini* *Pædagogus*. Ex hujus enim Lib. I. Cap. 8. pag. 116. sumpsimus posteriore ἵσθιχum vers. 21. Cap. I. ἀποδοτε δὲ ὁ δυνάστητι δικαιοσύνην consentiente antiqua versione Latina: qui sine timore est, non poteris justificari. Cap. 9: 7. ἰερμίας, & vers. 8. κερματισμὸν excudi feci; prius è Lib. III. *Pædag.* Cap. 4. pag. 230. posterius è sequenti Cap. 11. pag. 257. Cap. 21: 6. ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ pro ἐν καρδίᾳ posui è Lib. I. *Pædag.* Cap. 8. pag. 113. quæ lectio confirmatur non modò ex antiqua Latina hujus loci versione, sed & è *Psal.* 84: 9. juxta Vulgatam Latinam: qui con-

vertuntur.

vertuntur ad cor. Atque ex modo citato capite pag. 115. etiam accipi duo commata, *eis αἰδοῦσιν ἄγων τὴν γῆν, καὶ τὸν ἀπελπιμένον εἰς οὐρανὸν ἐξέρων* quæ alioqui ab omnibus tam editis, quam MSS. libris, quibus post *Camerarium*, *Druſium*, *Hoefchelium* egomet usus sum, omnino absunt; in uno tamen vetusto *Ecclesiastici* Codice à *Nobilio* reposita sunt isto, quo ego illa reposui, loco, nempe Cap. 22: 7. Sequenti Cap. 26: 9. singularem *μετὰ τῆς γῆς* pro *μετὰ τῆς γῆς* posui è Lib. III. Pædag. Cap. 2. pag. 251. consentiente vetere Interprete; ac Cap. 32. (al. 24) v. 11. necessariam omnino vocem *ἀναστάντες*, ut & pronomen *ἐν* post *οὐκ* adjecti è Lib. II. Pædag. Cap. 7. pag. 172. B. Denique Critica etiam *Origenis* signa in MSS. editivæ libris apposita Patres quandoque confirmarunt; quoad *Psalmos* præsertim, *Hieronymus* in antè laudata ad *Saniam* & *Fretellam* Epistola, atque *Eusebius* in Commentario, videlicet *Psalms*. 28. pag. 107. D. & 44. pag. 191. D. atque 72. pag. 434. C. In *Iob*o autem, Cap. 1: 3. & 6. unum atque alterum obelum in Latina *Hexaplaris* Editionis versione omisſum suppeditarunt *Chrysostomus* in *Catena* Patrum à *Junio* edita pag. 14. ipseque *Origenes* in Epistola ad *Julium Africanum*, Disſertat. de *Vitiis* LXX. Interpret. *Versioni* illatis &c. Cap. 1. §. 2. allegatus: in quos frustra *Martianæum* animadvertiſſe, ibidem Cap. III. ostendi.

§. 10. Cæterum ne culpa oſciſtantiz in LXX. Interpretum textibus, qui à S. Patribus allegati sunt, cum Codice *Alexandrino* conferen-

Tom. IV.

dis, hocque ex illis emendando atque supplendo, mihi impingatur, Lectorem præmonendum duxi, me quasdam Patrum lectiones à nostris discrepantes studio neglexiſſe, quod vitij. vel interpolationis suspicio animo meo obverſaretur: hoc enim nomine quamcunque τῶν ὁ. mutationem, licet in melius fiat, appellare haud dubito. Verbi gratia, *Iustinus* M. in Dialogo cum Tryphone Judæo pag. 284. pericopen è *Proverb.* 8. citans, loco τῆς οὐρανὸν posuit, τῆς ἀβύσσου ac *Irenæus* Lib. IV. Cap. 37. pag. 331. nostræ Editionis, itidem vocem *abyſſi* habet; quam Hebræum אַבְיִס propriè denotat. Sed vereor, ne *Iustinus* pro more, quem subinde in hac cum Judæo disputatione observavit, niſſa τῶν ὁ. interpretatione, juxta aliam Judæis receptam istud comma allegaverit; neve *Irenæus*, in illius scriptis veratissimus, ac plura inde muruatus, ut alibi observavi, in hac quoque *Proverbiorum* lectione illum sit secutus: vel fieri potuit, ut jam olim quispiam Græcum textum cum Hebræo conferens, illum ex hoc emendandum exiſtimaverit; id quod aliis in locis factum, hincque duplicem interpretationem ortam esse, in antè dicta Disſertatione Cap. 1. §. 15. & 16. probavi. Iſta igitur ejus emendatio, vel corruptela potiùs, *Iustini* etiam atque *Irenæi* Codices forte occupavit, aliis tamen manentibus illibatis, ac inter hosce illo, quo *Itale* versionis auctor usus est; siquidem hanc receptæ lectioni consonam citarunt *Tertullianus* adversus *Hermoge-*

k

ncm

rem Cap. 18. & 32. ac *Cyprianus* Lib. II. Testimon. adversus *Quirinum* Cap. 1. *ejus qua sub calo est phrasin retinentes.* Atque idem de citatione capitis 31. *Prov.* vers. 26. seqq. in *Clementis Alexandrini* *Pædagogo* Lib. III. Cap. 11. pag. 260. & in *Pseudo Clementis Romani* Lib. I. *Constitut. Apostolicarum* Cap. 8. sentiendum est; alia loca ut taceam. Una tamen genuina, uti nunc mihi videtur, lectio à me est omiſſa, nempe *Pſalm.* 81 : 7. ubi LXX. Interpretum versionem habuisse *idē dē ōs ānθρωποι ἀποθνήσκῃτε*, expresse testatur *Justinus* in *Dialogo* cum *Tryphone* pag. 353. cum in nostra Editione perinde ut omnibus aliis excusum sit : *ὅτι οἱ ἀνθρῶποι ἀποθνήσκῃτε*.

Sane vulgatam hanc lectionem confirmat *Irenæus*, *Justino* fere suppar, Lib. III. Cap. 21. ac Lib. IV. Cap. 75. & reliqui Patres ad unum omnes, nec non *Hexaplae Origenis* exemplar, cujus Latina versio sonat : *Vos autem sicut homines moriemini*; qui cunctorum consensu meum quoque impetavit, ac fecit, ut posthabita unius *Justiniani* animadvertione *Alexandriani* cunctorumque Codicum verba haud mutaverim, præsertim cum dissensus parvi, imo nullius fere sit momenti. Attamen fateor, me jam S. Martyris testimonio fidem habere, ac credere, quod LXX. ita scripserint, prout ipse refert; cujus sententiæ rationes in Notis ad hunc textum dabo.

CAP. IV.

Enumeratio locorum, quæ per conjecturas sunt emendata, ac emendanda videri poterant.

Sunt loca quædam ubi nullum exemplar Græcum genuinam mihi viſum est habere lectionem; adeo ut facta collatione cum Hebræo textu, aliisque Interpretibus, *Aquila*, *Theodotione*, *Symmacho* vel cum Latina ex Græco versione, per conjecturam illa emendaverim. Ne autem hocce institutum fraudi sit Lectoribus, illa omnia hic recensere, ac singulorum emendationum rationem reddere placet. *Pſalm.* 4 : 8. vocem

καρῶ loco *καρῶ* substitui juxta Hebræum *קָרָה*, & Latinam apud *Augustinum* versionem : à tempore; de cujus loci sensu consule *Drusium* Lib. III. *Quæstionum Ebraicarum* Quæst. 21. Atque ejusdem monito *Pſalm.* 7 : 14. ex duabus vocibus *יְאִוָּ*, feci unam *יְאִוָּ*, juxta Hebræam *יָאֵן*. Deinde *Pſalm.* 9 : 30. *אֶנְיָאֵרִי* ex Hebræo posui loco *אֶנְיָאֵרִי*, quod Librariis ex præcedenti commate repetere placuit. *Pſalm.* 21 : 18. *יִשְׁעִי־מִיְּמִנִי* mutavi in *יִשְׁעִי־מִיְּמִנִי*.

μικρα, Hebræo עֲבָרָה quoad numerum & personam suffragante, licet futurum ibi pro præterito sit positum. *Psal.* 29: 12. χαράν transformavi in χορόν, quia חֲלוּל LXX. nusquam alibi verterunt χαράν, sæpe verò χορόν, præsertim in loco, qui huic nostro quoad phrasin parallelus est, quanquam sensu contrarius, *Thren.* 5: 15. ἐστράφη εἰς πένθος ὁ χορός ἡμῶν. *Psal.* 30: 16. καιροὶ pro κληροὶ exprimere placuit, adstipulantibus cæteris ex Hebræo Interpretibus, de quibus post *Theodoretum* Scholiasτες: οἱ Ἑβραῖοι καὶ οἱ Λοιποὶ οἱ καιροὶ μὴ. Confer Capellum Criticæ sacræ Lib. IV. Cap. 18. *Psal.* 49: 9. ἐκώπιασεν cessavit substitui in locum ἰκοπίασεν laboravit, (quod contrarium prorsus ac corruptum facit sensum) quia חֲרַל οἱ δ'. nusquam κοπιάζειν reddiderunt, sed verbo κοπιάζειν verterunt *Judic.* 15: 7. & 20: 28. aliisque in locis; atque hoc nostrò *Aquila* & *Symmachus* synonymum παντομάς adhibuerunt. *Psal.* 55: 13. αἰνέσεις σοι loco αἰνέσεις σου excudi feci juxta textum Hebræum, & Latinam *Hieronymi* ex Græco versionem, laudationes tibi. *Psal.* 58: 5. κατεύθυναν in κατεύθυναν mutavi, ut Græca Hebræis responderent. *Psal.* 64: 4. substantivum ἀνομιῶν loco adjectivi ἀνομίων posui juxta Hebræum מַעֲשֵׂי עֲוֹן iniquitatum; sunt autem verba iniquitatum, Hebraico loquendi more, ipsæ iniquitates. *Psal.* 68: 27. τραυματίων σου pro τραυματινών σου excudi feci, Hebræa voce חַלְלִיךָ id omnino exigente. Nam & *Ezech.* 11: 6. τραυματινών mendosè habet *Aldina* Editio; reliqua vero

exemplaria rectè, τραυματίων cæterum σου & μην sæpius à Librariis male permutata sunt, veluti *Psal.* 5: 9. plurima alia loca ut taceam. *Psal.* 77: 36. ἠπάτησαν feci ex ἠγάπησαν, mutatione quadratarum litterarum perfacili, quia Hebræum חֲתַפּ nusquam alibi verbo ἀγαπάω, sæpiissime autem altero ἀπατάω redditum est. Mox versu 54. ὅρος montem in ὅριον terminum transformavi juxta Hebræum גְּבוּל, quandoquidam aliis etiam in locis duæ istæ voces à Scribis sunt inter se permixtæ, veluti *Judic.* 2: 9. ubi *Rom.* & *Complut.* Editiones malè habent ὅρει, sed *Aldina* unà cum MS. *Alexandrino* bene ὅριον contra vero *Ezech.* 11: 10. *Complut.* rectè ὅριον cætera autem exemplaria modo dicta perperam, ὅρειον. Porro v. 57. ὡς τὸ ζην pro εἰς τὸ ζην juxta Hebræum בְּקֶשֶׁת excudi feci. *Psal.* 78: 9. καὶ inserui, quod primà Interpretis manu scriptum, à Librariis autem perperam mutatum videtur in vocem Κύριε, obelo ab *Origene* idcirco transfixam. Lege, si placet, *Drusium* Miscell. Centur. 2. Cap. 4. *Psal.* 101: 23. βασιλεὺς in βασιλείας mutavi, juxta Hebræum & Latinas è Græco versiones, quæ regna sonant. Sequenti versu 27. textus Editionis nostræ habet ἀλλὰ ζεις, pro ἰλιζεις de quo loco consule *Drusium* Miscell. Centur. 2. Cap. 24. & *Clariss.* *Hodierni* pag. 274. cruditi operis, de Bibliorum textibus originalibus &c. *Psal.* 105: 41. vocem ἰδνών, juxta Hebræum & Latinam ex *Hexaplari* Editione versionem, posui loco ἐχθρῶν sicuti contra *Ezech.* 39: 27. pro ἰδνῶν legendum ἐχθρῶν, uti suo

loco probabitur. *Psal.* 118 : 116. *ῥησμαι* pro *ῥηόν* mi excudi feci, auctoritate Hebræi & Latini textus; siquidem & v. 77. ac 144. eadem corruptela in *Alex.* Codicem irrepsit, cum alia exemplaria in his recte habcant, *ῥησμαι.* vers. 158. *ἀσυνδιδάκτας* pro *ἀσυντάκτας* exprimere placuit, quia non modo *Aquila*, *Symmachus* & *Theodotus* hoc loco ita habent, sed & LXX. sic vertisse indicio est Latina vox, *prævaricantes*. Sane *Psal.* 72 : 15. οἱ δ. Hebræum *אֲשׁוּדַעֲתֵי* reddiderunt, & Participium hujus verbi *Jerem.* 3 : 8. 10. 11. ter interpretati sunt *ἀσυνδιδάκτες*. *Psal.* 137 : 2. *ἄγισιν* mutavi in *λόγισιν*, quomodo & alium Interpretem ex Hebræo vertisse, testis est *Chrysostomus*, in Scholiis Romanis allegatus. *Psal.* 138 : 20. *ἐγὼ* et posui pro *ἐγὼς*, quod postremum occasione ejusdem literæ proxime sequentis excidisse mihi videatur; quauquam *ἐγὼς* et pluraliter juxta Hebræum legi deberet, quomodo *Theodotus* vertit : *ἐγὼς* *ἐγὼ*, *concerabant tecum*. Denique *Psal.* 143 : 12. *ἐνδουμάνα* mihi magis placuit, quam *ἐνδουμάνα* : quamvis hoc non proflus rejiciam.

§. 2. *Jobi* Cap. 4 : 10. pro *δύρος* *robore*, *dyros* *rugitus*, aut *fremitus* juxta *Hieronymi* versionem, in nostra extat Editione; nullo quidem Græco exemplari suffragante (nisi quod in *Complut.* *dyros* mendose legatur, ac dubie, utrum pro *δύρος*, an pro *δύρος*) Hebræo autem *רָעַשׁ* emendationem omnino confirmante. Cap. 9 : 13. negativam *ux* inserui, auctoritate Hebræi textus ac *Hieronymiana* & Græco versionis : *ipsum*

enim inavertibilis est ira; quam hic, perinde ut aliis pluribus in locis mox recensendis, secutus est *S. Augustinus*. Ibidem v. 21. verbum *ἔτι* contrariō *ὑπεύθυνος* commutandum, ac vers. 24. nomen *γῆ* pro *γῆς* ponendum, Hebræa nos dubitare non sinunt; consentiente, quoad posterior, modō dicta Latina interpretatione, ac proxime sequenti in plurimis Græcis exemplaribus pronomine *αὐτῆς* id ipsum postulante. Versu 25. insuper *ἀγαθὸν* addidi, quandoquidem Hebræus Codex *אֱדֹם* & *Hieronymi* Latinus *bonitatem* habet. Cap. 10 : 9. futurum *ἀποσείψης*, & Cap. 12 : 10. *πάντες* *σαρκὸς ἀνθρώπων* excudi feci, juxta Hebræum textum, ac Latinam & Græco versionem, *convertes*, & *omnis carnis hominis*. Cap. 13 : 16. *δύλος* magis mihi placuit quàm *δύλος*, ob Hebræam vocem *אֲדָמָה* quæ *hypocritam* significat; ac ibidem v. 20. *μὴ* ex authentico textu & *Aquila* versione inserendum mihi visum est, ob continuo sequens *μοι*, nisi fallor, omissum. Cap. 14 : 20. *ἐπισήσας* in margine posui, in textu autem *μετίσῃσας*, *mutasti*, quod *Hieronymi* versio habet & Hebræum *הִשְׁתַּחֲוִיתִי* confirmat : atque in fine versus *αὐτὸν* adjeci, pro quo MS. *Barocc.* 178. male *αὐτῶν*, & reliqui Græci Codices nihil habent, Latinus vero *eum* bene sonat. Cap. 16 : 10. pro *ἐπὶ* vel *ἐν* (uti rectius extat in omnibus Edit.) *τὰ γόνατα*, facili mutatione expressi, *ἐν* *εὐαγγέλιον*, Hebræo *עַל* ita omnino exigente; unde & in *Hieronymi* versione in *genas*, non *ingens*, legi debet. Cap. 19 : 28. *ἐγὼ* *concerabimus* reposui, pro

pro *ἐγὼν* dicemus, uti Librarii occasione præcedentis *ἐγὼν* videntur perperam scripſiſſe; quippe *הָיָה* nunquam dicendi ſignificationē habet, in hoc ipſo autem Libro Cap. 13: 25. verbo *ἀντίκειμαι*, & Prov. 19: 8. *ἐπιδίξω* redditum eſt. Cap. 20: 7. *ιδόντες*, & vers. 25. *ἀνερπὴ* exprimi curavi juxta Hebraicam veritatem, ſuffragante quoad poſterio- rem vocem *Hieronymi* verſione; quamvis hæc pluraliter *fulgura* habeat. Cap. 21: 21. τὸ in τὶ interrogativum mutavi, Hebræo *מָה* & ſenſu verborum *Jobi* id requirente. Cap. 22: 23. *πυρίεις* excuſum eſt juxta textum Hebræum, nec non Latinum, *facies*, Cap. 23: 4. *ἐμπλή- σιμι* feci ex *ἐμπλήσω* me, conſentiente quoad primam perſonam *Aldina* & *Complutenſi* lectione *ἐμπλήσω*, ac Latinā, *impleam*: atque vers. 15. pro *ἐπ' αὐτῶ*, ex Hebræo *עַל אֵין* αὐτῶ poſui; ſiquidem & altera interpreta- tio ibidem ſubnexa ſonat: *ἀπὸ προσώπου αὐτῶ*. Cap. 24: 5. *ὕπὲρ ἡμῶν* in *ἐπ' ἐγὼν* transformavi; quomodo Hebræum habere, Græcus quoque Scholiaſtes ad hunc locum notavit. Ibidem vers. 22. *ἀδυνατῆς* mutavi in *δυνατῆς* quia *דָּבָר* *δυνατῆς*, *ἰσχυρὸς*, *ἰσχύων*, indeque etiam *Θεὸς* ac *ἀγγέ- λος* ratione *fortitudinis* à LXX. ver- titur, nunquam autem de *impotentie* uſurpatur. Cap. 26: 12. vitioſum *ἐγρεσεν* emendavi verbo *ἐγρεσεν*, ſua- dente Hebræo *הָרָה*, & *Hieronymi* verſione: *vulneratus eſt*. Cap. 28: 26. pro *ἔτος ἰδὼν* excudi feci *ἐτος ἰδὼν*, priorem vocem à *Complutenſibus* accipiens, poſterio- rem verò conjecturā affecutus; quam tamen apertili- mē confirmat Hebræa vox *רָחֵץ*,

Græcā *ὕστες* à LXX. ſemper reddita. Cap. 29: 8. *πάντες* pro *πάντες*, & vers. 15. *τοφλῶ* ac *χωλῶ* loco *τοφλῶν* atque *χωλῶν* ſecundum Hebræa repoſui. Cap. 30: 1. inter duas voces *μήρι* & *ὠν* tertiam *ἡμερῶν*, quæ ob earundem ſimilitudinem excidiſſe mihi videtur, inferui, ut *ὡν* exprimeretur. Deinde v. 17. pro *νύκτες* Editio noſtra habet *νυκτε- licuti* reliquæ *νυκτε*, & Latina, *nocte*. Vers. 20. *ἰσηκαταπόνησας*, & vers. 21. *ἐπίθεσας* excudi feci, quòd Hebræa verba, nec non antecedentia id exigant; ſuffragante inſuper quoad poſtremum lectione *Complutenſi*, *ἐπίθεσας*, & *Hieronymi* interpretatione, *aggreſſus es*. Cap. 31: 9. vocem *ἐτί- ρη* ſimili *ἐταίρῳ* commutavi; & vers. 31. negativam *ἢ* poſt *αὐτῶ*, hujus occasione forte omiſſam, juxta Hebræum inferui. Cap. 32: 1. loco *αὐτῶν* ſubſtitui *αὐτῶ*, Hebræo & *Hexaplati* textu conſentiente. Cap. 33: 14. pro *λαλῆσαι* poſui *λαλήσει*, ex Hebræo *דָּבַר*. Atque ejusdem authenticæ Codicis auctoritate, Cap. 34: 9. *παρὰ Κυρίῳ* pro *παρὰ Κυρίῳ*, & vers. 17. *καὶ* pro *εἰ* exprimi cura- vi; adſtipulante quoad poſterius ſæpe laudata *Hieronymi* verſione. Cap. 36: 8. *εἰ* pro *οἱ*, & vers. 16. *προεῖπεν* loco *προεῖπεν*, vel *ἐπεί* repo- nere, non modò genuinus verborum *Jobi* ſenſus ſuaſit, ſed & poſtularunt plane iſta particulæ *καὶ* & *καὶ*, quarum poſterio- rem Græcus Scholiaſtes quoque *προεῖπεν* hoc loco interpretatus eſt. Vers. 21. *τῶ- τον* in *τῶτο* mutavi, juxta Hebræum *הַי* & Latinum *hoc*; atque vers. 30. *ἐλπίσιν* pro *ἐλπίσιν* poſui, quod in utroque modo dicto textu præſens

legatur tempus. Cap. 37: 7. pluralem *καίτοις* loco *καίτοις* juxta Hebræum substitui; & vers. 8. *αὶ δὲ* exaudi feci, pro *ἰδὲ*, consentiente præter Hebraicam veritatem Hieronymi versione, in qua *tempestas* legitur. Sane postquam typis expressus erat nostræ Editionis textus, in *Francfurtensi* dictam lectionem annotatam deprehendi; sed haud nominato, unde deprompta sit, Codice: unde ex conjectura *Francisci Junii*, qui isti Editioni præfuisse dicitur, illam ibi appositam puto. Vers. 10. *καὶ ἀπλήσι* pro *καὶ ἀπλάσι* exprimendum curavi, quia *נָח* *Esaia* 1: 14. redditum est per *πλησμονήν*. Vers. 17. *ἰχθυή* juxta Hebræum posui pro *ἰχθυή*, ita ut ad *παλαίωμα* referatur, non ad *εἰρηώσις*: quod verbum futuri temporis Librarii pro nomine substantivo perperam accipientes, *ἰχθυή* inde scripserunt. Cap. 38: 12. *οἶδεν* habet Editio nostra juxta Hebraicam veritatem, & Latinam interpretationem, *cognovit*. Vers. 38. vox *χωνία* in textu extrat, *κονία* verò in marginem extrusa est, quia Hebræum *קניא* huic nullo modo respondet, illi autem optimè; siquidem & 3. Reg. 8: 16. *χωνιυτών*, vel juxta quædam exemplaria *χωνιυμα*, versum est, & 2. *Paralip.* 4: 3. *χωνιυσις*, cui *χωνία* æquipollet. Cap. 39: 16. Dativo *ἰαυτῇ* usus sum, ita requirente Hebræo *לָהּ* & sensu verborum *Jobi*, quem rectè exprimit Hieronymi versio: *ne sint ejus*. Vers. 26. *ἱερκεν* mutavi in *ἱπῆκεν*, (quod licet sit minus usitatum, à flexione tamen Grammatica non aberrat) quoniam *volandi* notionem contex-

tus postulat, & Hebræum verbum confirmat, siquidem ejus paronymum *יָרַח* *Psal.* 54: 6. ab ipsis LXX. redditum est *πῆγε*. Cap. 40: 15. vocem *ἀγῆ* pro *ταῖς* juxta Hebræum *תָּה* substitui, ac vers. 18. *ὅτι* pro *ἐτι*, suffragante Hieronymi versione: *quoniam illius fuerit* &c. Vers. 19. participium *ἱεροκλινομένους* cum *αὐ* exprimendum duxi, (quamvis melius forte legeretur *ἱεροκλινομένοις*) quia Hebræum *עָרִיב* *Exod.* 10: 7. & *Deut.* 7: 16. LXX. *ἐκώλον*, id est, *scandalum* redderunt. Atqui si quis objecerit, quòd *ἱεροκλινομένοις* vel *ἱεροκλινομένοις* irritatus, ut interpretari placet, nusquam alibi legatur; idem vulgatæ lectioni *ἱεροκλινομένοις* intortus opponere licebit. Cap. 41: 3. loco *δυναμεις* pluralem *δυναμειν* juxta veritatem Hebræam & Hieronymianam interpretationem *virtutum* posui. Cap. 42: 10. *τά* in *πάντα* mutavi, consentiente iterum Hebræico Canone & modò laudata versione, quæ omnia habet. Vers. 16. post *πάντα* articulum *αὐ*, quem occasione ultimæ literæ *α* proximè præcedentis omissum conjicio, inserui; siquidem absque illo paulo durior est textus constructio.

§. 3. In *Proverbiis Salomonis* Cap. 6: 3. *ἰδοὺ μὲ ἐκκλησίαν* in textu Editionis nostræ legitur, juxta Hebræa verba *הִנֵּנִי הָעֵדָה*. Ac de priori quidem vix ullum est dubium: posterius autem à LXX. ita versum esse, collegi è *Psal.* 67: 13. ubi idem *ἐκκλησίαν* reddiderunt. Significat vero *ἐκκλησία* & *ἐκκλησίαν* *ἰδοὺ*, intercludo alicui iter, è via aliquem semo-

Cap. IV.

PROLEGOMENA.

fermoveo; adeo ut ἵθι μὴ ἐκκαίμενος, sit: *vade*, in cursu haud prohibitus; vel, uti Vulgatus Interpres: *discurte, festina*. Cap. 7: 8. αἰώντα vagantem (ab inusitato αἰών, pro quo plerumque αἰάωμα legitur) posui pro λαλῶντα, præeunte fere Cotelerio in Notis ad Lib. I. Constit. Apostolicarum Cap. 7. quem de varia hujus loci lectione legas quæso. Cap. 8: 18. vocem παλαίον in locum παλῶν substitui, juxta Hebræum פָּרָן, quod Theodotion quoque & Symmachus hic voce παλαιός verterunt. Cap. 9: 12. ubi MS. Alex. & Romana Editio habent, αἱ ἀντλήσεις, Aladinum vero & Complutense exemplar una cum MSS. Laud. K. 96. & Archiv. Bodlej. B. 34. partiucula αἱ omisissas, ἀντλήσεις, duas feci voces, ἀντλήσεις, quod phrasis ἀντλήσεις κακά, *hauries mala*, sit durior ac ab Hebræo textu discrepans, τλήσεις κακά, autem perpetuo apud alios Scriptores usu, primoque intuitu probari videatur, ac Hebræo exactè respondeat. Cap. 10: 11. χιλι pro χιλι posui, quia in Hebræo est ח, quod os, indeque etiam *labia* denotat, manum autem nulla ratione significare potest. Atqui χιλιόν & χιλίων permutatorum exempla habes infra Cap. 12: 14. & Cap. 31. vers. ult. Vers. 18. δίκαια mutavi in ἀδικα, ut hoc ipso loco habet Symmachii interpretatio, juxta Hebræum דָּרָך, quod & LXX. innumeris in locis ἀδικόν & ἀδικίαν reddiderunt. Vers. 24. mendosam, uti mihi videtur, lectionem ἀπωλεία emendavi haud absimili voce ἀπορία, siquidem Hebræa קָוָה timorem significat vel anxietatem; & vers. 29. ὁδὸς juxta

Hebræum דָּרָך posui pro φέρος. Cap. 12: 14. vocem χιλιόν loco χιλίων juxta Hebræum substitui, eo facilius quidem, quod & Cap. 31. vers. ult. in plurimis exemplaribus perperam χιλίων legatur; ubi tamen Editio Complutensis rectè habet χιλιόν, quomodo etiam Aquila, Theodotion & Symmachus ibi interpretati sunt. Cap. 13: 13. futurum ὑγιαίνει pro præsentī ὑγιαίνει posui juxta Hebræum. Cap. 17: 7. πεισά mutavi in περιεσά, quia Hebræum נָחַר sæpissime à LXX. redditum πεισῶν & περιεσῶν, nunquam autem πεισόν, quod significationem prorsus diversam habet. Cap. 19: 5. in Editione nostra reponere volui ἐκκαίων ἀδικίας, (licet mendose ibi legatur ἰγκάίων) quoniam LXX. Hebræum קָוָה aliquoties ita verterunt in Proverbiis, veluti Cap. 6: 19. Cap. 14: 5. & 27. hocque ipso Cap. 19: 9. ὅς δ' αἱ ἐκκαύσῃ κακίαν, unde & vers. 5. ἐκκαίων ἀδικίας genuina videtur lectio; quam non intelligens forte Scriba ob metaphoram, perperam inde fecit ἰγκάίων ἀδικίας. Eodem Cap. 19: 10. pro verbo δυναστεύειν exendi feci δυναστῶν, juxta Hebræum מַלְכִּים. Nata autem videtur vitiosa lectio ex eo, quod Librarii præcedens verbum ἀρχεται in significatione incipiendi haud rectè sumentes, Infinitivum δυναστεύειν inde subjunxerint; cum ἀρχεται ibi juxta Hebræum dominandi notionem habeat. Mox vers. 11. νοήμων extat pro ἰσχυρῶν, quia οἱ ὁ. Hebræum חָכָם ejusque paronyma nusquam alibi in misericordia sensu interpretati, voce autem νοήμων usi sunt in hoc ipso Proverbiorum libro Cap.

Cap. 10 : 6. 20. Cap. 14 : 37. Cap. 17 : 2. &c. Porro Cap. 22 : 23. *ῥύσει τὴν* exprimendum curavi pro *ῥύσῃ σὴν*, τὴν quidem è Codice MS. *Land.* K. 96. juxta Hebræum *רָחַץ*, *ῥύσει* autem solius authentici textus auctoritate, in quo verbum tertiæ personæ legitur ; unde etiam vice versa Cap. 23 : 8. *ἔξμεν* in secunda persona pro *ἔξμεται*, licet absque ullius Græci Codicis suffragio, reposui. Eodem capite vers. 16. pro *ἐνδιατρίβῃ*, quod *immorandi* vel *conversandi* significationem habet, mutatis insuper literis *ἐνδιαθρύβῃ* excudi feci ; siquidem Hebræa radix *רָחַץ* exultationem significat, perinde ut Græcum verbum *ἐνδιαθρύβῃ*. Atque inde etiam mox vers. 23. pro *ἐκτρέφῃ* educat, legendum conjeci *ἐκτρέφῃ*, in deliciis aget, juxta Hebræum *רָחַץ*, quandoquidem & *Habacuc.* 1 : 10. *ἐκτρέφῃ* in hac significatione occurrit ; quanquam alia exemplaria ibi habeant *ἐκτρέφῃ*, adeo ut hoc quoque *Proverbiorum* loco ita exprimendum foret, nisi aliis exemplis usus verbi *ἐκτρέφῃ* probari posset. Cap. 26 : 3. pro *πνεύματι* Genitivum pluralem *πνεύματων* juxta Hebræum posui, & vers. 6. *πίστα* pro *ποιήται*, Hebræo *פָּעַל* id suadente : quippe medium *πίστω* in significatione activa quoque occurrit *Eclesiastæ* Cap. 2 : 24. ac Cap. 3 : 13. & *πίστιν* *ὀνειδος* æque recte dicitur, ac *πίστιν* *ἀδικίαν* *Job.* 15 : 16. Mox vers. 7. post vocem *σκελῶν* adjeci alteram *χωλῶν*, (quam occasione illius omisam conjeci) ut exprimaturs Hebræum *חֲסָדִים*, quod

LXX. semper *χωλῶν* reddiderunt, & *Symmachus* hōc quoque loco *ἀπό χωλῶν* vertit. Cap. 27 : 6. *ἐκείνη* mutavi in *ἐκείνη*, siquidem & *Aquila* Hebræum *הַמַּלְאָכָה* *ἐκείνη* interpretatus est. Cap. 28 : 10. pro *ἀνομοὶ διελύσονται* excudi curavi, *ἀνομοὶ διελύτῃ*. Nam *דִּבְרֵי* sæpe sapius *ἀνομος* est apud LXX. nusquam autem contrariam significationem *ἀνόμῃ* habet : ac *διελύτῃ* itidem substitui juxta Hebræum *הַמַּלְאָכָה* suffragante *Theodotione*, quem verbum *διελύτῃ* hic adhibuisse, ex Scholiis *Romana* Editionis colligere est ; cum autem interpretationem τῶν ὁ. sæpe retinuisse, itidem constat. Denique Cap. 31 : 21. *χωρίζῃ* pro *χωρίζῃ* legendum esse, Hebræus textus neminem dubitare sinit ; qui eandem conjecturam suggessit etiam *Coletrio* in Notis ad Lib. I. *Conflit. Apostol.* Cap. 8.

§. 4. In Libro *Eclesiastæ* unam solum atque alteram voculam per conjecturam mutavi vel addidi ; addidi scilicet Cap. 7 : 29. *ἐν* ante *ἐξήτησεν*, id suggerente *Romana* lectione *ἐπεξήτησεν*, pro quo *ἐν* *ἐξήτησεν* reponendum esse, ex Hebræo *וְעַתָּה* conjeci : mutavi autem Cap. 8 : 12. *αὐτῶν* in *αὐτῶν*, ut iterum Hebræo *וְ* responderet. Plures vero emendationes, easque majoris momenti, in *Canticum Canticorum* suppediavit Græci cum Hebræo textu collatio. Nimirum Cap. 2 : 5. omnes, quos vidi, Codices MSS. pariter ac editi mendose prorsus habent, *ἐν μύρον* *Origenis* vero exemplaria, *ἐν ἀμύρον* *
sed

* *Origenes* vel ejus *Interpres Homil.* 3. in *Canticum Canticorum* fol. 91. col. 1. *In Graeco quidem habetur* : *Confrimare me in amyris ; amyram quoddam genus arboris nominant, quod Latini pincusamyram dictum, angustia interpretati sunt.*

Cap. IV.

PROLEGOMENA.

fed neque sic rectè. Quippe in αἰών-
 εως legendum esse, Hebræa vox
 עוֹלָם me edocuit; quam uti 2. Reg.
 6: 19. verterunt >άωνον, id est, pla-
 centiam è similia oleoque recenti
 confectam; ita in loco parallelo
 1. Paralip. 16: 3. αὐσρίτην reddide-
 runt οἱ ὅ. (juxta exemplaria Ald.
 Rom. atque Alex.) ita dictum ab αἰ-
 μόνα, quam Athenæus Lib. XIV.
 Dipnosophist. Cap. 14. pag. 646. è
 Philæta docet esse μιλῖτισμα πεπεμα-
 νον & Hesychius in Lexico: αἰμός,
 σερβιδας ἐρδῆ σὺν μίλιτι. Aptissime
 igitur hic dicitur: σπείρατι μὲν ἐν αἰ-
 μόνασι; siquidem ἀετος καρδίαν ἀνδρῶν
 πνί σπείρει, Psalm 103: 15. Quema-
 dum autem Scribæ hoc loco
 placentiam mellitam perdiderunt; sic
 contrà sequenti Cap. 5: 1. perpe-
 ram supposuerunt ἀετον μετὰ μίλιτος
 pro quo ἀετὸν reposui, inductus
 Hebræa voce נָחַשׁ, quæ nunquam
 panem, sed sylvam δρυμὸν propriè sig-
 nificat, indeque & voce ἀεὶς Psalm.
 49: 10. verâ legitur in Edit. Ald.
 Complut. ac MS. Alexandrino. Unde
 cum Interpres hic quoque scripsis-
 set: ἰφάγον ἀετὸν, comedi agnum, id
 est, fructus agri; Librarius hanc
 phrasin non intelligens, indeque
 textum corruptum ratus, voce ἀε-
 τῶ eum emendandum frustra cen-
 suit. Eodem Cap. 5: 13. & Cap.
 6: 1. φυτῶναι & φυτῶναι reposui,
 pro Φιῶναι & Φιῶναι, juxta Hebræum
 נִרְחַץ, quod sulcos sive areolas hor-
 torum significat. Denique Cap. 8:
 9. ἐπαλξί.ε mutavi in ἐπαύλας, quia
 LXX. Hebræum נָחַשׁ nusquam il-
 là, hac autem voce aliquoties ver-
 terunt, nempe Genes. 25: 16. Num.
 31: 10. & Psalm. 68: 26.

Tom. IV.

§. 5. Sed & Apocrypha Salomonis
 Sapientia, perinde ut in Canonica, suis
 laborat vitiis; quibus solâ conjec-
 turâ medelam adhibui, veteri Latino
 Interprete identidem obstricti-
 cante Sic Cap. 8: 6. ἐρῶζεται sub-
 stitui in locum ἐργάζεται, quia hoc
 mancans facit sententiam, (unde
 in uno MS. Codice Vindebonensi τὴ
 additum est) neque præcedenti
 voci ἐπισθύντων, ac sequentibus ἀ-
 γαπή & ποθεῖ congruit; optimè au-
 tem istis respondet nostrum ἐρῶζεται
 amatur; cujus verbi rarior ac solis
 fere Poëtis receptus usus in causâ
 fuisse videtur, ut in ἐργάζεται per-
 peram transformaretur. Deinde
 Cap. 10: 10. ἐνπάρησιν exprimendum
 duxi, pro ἐνπάρησιν quoniam ἐνπα-
 ρῆσιν significat quidem ditescere, sed
 non, ditare; in qua notione ver-
 bum ἐνπάρησιν, à Lexicographis
 prætermisum, occurrit apud Lu-
 cianum, Quomodo Hist. scribenda sit,
 Tom. II. pag. 395. Edit. Basil. 1563.
 Porro Cap. 15: 9. ἀντιέριζται, con-
 certatur, ut est in Latino, magis mi-
 hi placuit, quàm ἀντιερίδεται, obni-
 titur, utpote quod non ita bene
 convenit sequenti μιμούται. Atque
 ibidem vers. 18. ἵνα reposui pro αἰ-
 νίς, ex conjectura Patricij Junij,
 apposita ad marginem sui τῶν ὁ. ex-
 emplarum, quod ex instructissima
 supra laudati D. Galei Bibliotheca,
 in quam devenit, usui meo bene-
 vole commodavit hujus filius atque
 hæres dignissimus Dn. Rogerus
 Galeus. Cap. 16: 20. ἔχοντα muta-
 vi in ἔχοντα, habentem, uti vertit V.
 Interpres; & v. 21. ὑπόστασις, quod
 prorsus incongruum est, in ἀπόστα-
 σις. Sequenti Cap. 17: 10. pro προ-
 σέληντι, juxta Latinam interpreta-
 tionem,

tionem, *praesentit*, posui προειληφε· quomodo etiam *Baduellus* in Commentario hic legendum suspicatus est. Mox vers. 12. τῇ ἀγχινόῳ in textu excudi feci, & τὴν ἀγχίναν in marginem extruxi; ubi an mea me fecerit ἀγχινόα vel ἀγχίνα, penes benevolum Lectorem esto iudicium. Ibidem vers. 13. loco ἀδυνάτου, praetunte *Grotius* in Notis, ἀδύτου substitui, proxime praecedentem ἀδυνάτον νύκτα vitiosae lectioni occasionem praebuisse coniectans. Cap. 18: 8. προσκαλεσάμενος *provocans* huc prorsus non quadrare videtur, optimè vero παρακαλεσάμενος *consolatus*. Ultimo Cap. 19: 13. ἀγνοῦντας in ἀγνώτας mutavi, praetunte *Grotius* ad hunc locum. Vers. 14. idem corrupto textui medelam allaturus, ei pro ἡ, ἐστὶν pro ἴσαι, οἱ δὲ pro οἱ δὲ reponendum censet; atque alij alias commentari sunt emendationes, sed nimis violentas. Nostra, nisi me omnia fallunt, est genuina ac facillima; dum pro αἰδ' ἦ τις, (ut in *Romana* excusum est Editio) accentu solum & spiritu, quibus MS. *Alex.* caret, mutatis, reposui αἰδ' ἦ τις, & ante αἰδ' inferui αἰδ', quod occasione istius vocis excidisse videtur, & tamen legendum esse, è proximè praecedenti ἢ μόνον certissime colligitur. Forte etiam particula καὶ, quae in aliquibus extat exemplaribus, addenda, ac ita legendum foret: αἰδ' καὶ αἰδ' ἦ τις; aſt nolui citra necessitatem ab *Alexandrino* Codice nimium deflectere.

§. 6. Quod denique Sapientiam *Siracidae* attingit, in huius Prologo pro εὐρον excudi feci εὐρών; quod melius atque facilius mihi videtur,

quàm si in sequentibus ἔν addatur. Cap. 1: 17. αὐτῶν pro ἀπὸ τῶν, & Cap. 12: 5. εὐρήσει σε pro εὐρήσασιν reposui, ex coniectura *Drusij*; qui & εὐρήσεις σοι legi posse rectè censet pro εὐρήσει σε, ut in aliis extat exemplaribus. Cap. 26: 18. vocem σίγειας vitio laborare videns *Grotius*, (& mirum sane, quod *Drusius*, aliique idem haud animadverterint) è Latina interpretatione, quae plantas habet, σιγῆος substituendum coniecit. Verum σιγῆα in ista significatione nusquam reperio; ideoque πλέγναις à veteri Interprete lectum, ac ita legendum esse, nullus dubito. Cap. 27: 6. pro καρδία, ut in *Alex.* perperam scriptum est, καρδίαν exprimendum censui; quae emendatio sane facior est quàm *Grotij*, qui cum *Complutensibus* ἐν καρδίᾳ legens, ἐν θυμῷ reponi voluit. Aſt jam video, nullà opus esse coniecturà, sed retinendam *Romanam* atque *Aldinam* lectionem καρδίας; dummodo hæc vox pro Accusativo plurali sumatur, non pro Genitivo singulari, uti malè accepit vetus Interpres Latinus, ac cum ipso alij, qui inde textum frustra immutarunt atque perverterunt. Cap. 28. (in Editione *Complut.* 31.) vers. 2. vulgò legitur: μέγιστα ἀγρυπνίας ἀπαιτήσεις νυκταγών; quod cum meritò displiceret *Drusio*, aſsert Latinam cuiuspiam versionem: arceſ ſomnum; ſed quærit: Quid legit, cum ita verteret? Reſpondeo, ἀπυθῆσαι, quod & veteri quoque interpretationi, averſit, congruum, noſtra idcirco habet Editio. Vidit id *Grotius*, & tamen retentò ἀπαιτήσεις, alium commentus eſt ſenſum, ob quem in ſequen-

sequenti commate ἐκνίψας pro ἐκνήψας legendum conjecit; sed perperam, uti mihi quidem videtur. Bene autem idem Vir magnus Cap. 37: 8. κληῖον sortem mutavit in σκληρόν durum quid; quorum vicinitas etiam fecit, ut pro vitio alvearium, quo innatis araneis favi corrumpuntur, modo κληῖον, modo κληρόν scriptum reperias. Cap. 38: 28. verbum καινίς mendoſum omnino videtur: quòd enim Grotius istud καινίς interpretatur deſectas, tunc erit approbandum, cum probatum fuerit, quòd ſonitus mallei atque incudis delectet aures. Quapropter Beza legendum putavit κινός, concavus aut excavat; quod placuit Badvello, quia creber ſonitus mallei atque incudis, aures vehementer ſerians, majus earum foramen efficit, planeque obtundit, uti huius verba ſonant. Et ſenſus quidem eſt veriſſimus; eidem autem exprimendo haud commodum videtur verbum κινός. Quamobrem repoſui κνάϊς: quia κνάϊς Hefychio ſignificat καίποιν, vexare, & διαφθείρει, corrumpere; ac Suidæ etiam κναιόμενον eſt καίποινόμενον, & κνάϊς, κνάϊς, id eſt, tundo, uti Latine ibidem vertitur. Cap. 40: 2. duo verba διαλογιſμός feci, ubi unum διαλογιſμός cum præfixo articulo τός, vel λογιſμός habent reliqua exemplaria, textu proſus non coherente. Cap. 41: 19. vocem λιθός loco αλιθίας cum Grotio ſubſtituendam cenſui, quia ſenſus alioqui eſt abſurdus. Denique Cap. 45: 24. præeunte laudato Viro, non προσατην, ſed προσατέν exprimendum duxi; & vers. 25. Genitivum κληρονομίας, ad διαθήκην referendum, pro κληρονομία poſui. Cap. 48: 12. pro ὅς, quòd

ſuperabundare videtur, ὅς poſui ex conjectura Bezae, quam Badvellus in Notis aliique approbarunt. Cap. 49: 8. ut iterum ſuperfluum ὅς, poſt Ἐξουσία, è medio tollatur, unicum verbum Ἐξουσία reponere placuit; ſiquidem Divini Prophetæ nomen, addita terminatione, à Siracide ita ſcribi potuit, perinde ut cognominis Judaicarum Tragœdiarum Ποῦτα à Clemente Alexandrino Lib. I. Strom. pag. 344. ac Eusebio Lib. IX. Præparat. Evangel. Cap. 28. p. 436. & Cap. 29. p. 444. quamvis in hoc legatur cum circumflexo, Ἐξουσία.

§. 7. Cæterum aliæ inſuper ad alia quædam loca emendanda mihi ac doctioribus ante me Viris inciderunt conjecturæ; à quibus tamen abſtinui, quòd illas haud ita faciles, minusve certas, vel non neceſſarias, aut proſus ſtiles atque falſas cenſuerim. Sic *Psalm.* 2: 12. loco παιδίας vocem παιδία ſubſtituendam exiſtimabam, utpote congruam plane Hebrææ 72, quæ filium vel puerum denotat. Aſt ubi Chaldaum quoque Paraphraſten eandem doctrinæ vocabulo reddidiſſe animadverti, receptam lectionem intactam reliqui. *Psalm.* 6: 8. tertiam perſonam ἐπικαίωθι pro ἐπικαίωθην eligenti *Druso* Lib. II. Animadvers. Cap. 26. obſtant verſiones *Aquila* & *Symmach*, qui ambo pariter primæ perſonæ verba poſuerunt; adeo ut Hebræos quoque Codices, ſaltem aliquos, eandem habuiſſe, vix ullum ſit dubium. Neque juxta alteram ab eodem ibi allatam emendationem *Psalmi* 7: 10. 11. quâ pro δίκαις maſculinum δίκαιος legendum, & cum præ-

precedenti *Θεός* construendum putat, textum pariter ac stichum *Alexandrinum* immutare volui; quia utrumque confirmat *Hexapla* exemplar Latinum. *Psalms*. 11. vers. ult. pro *ἐπελυσεν* *αὐτὴν*, contrariā juxta Hebræum notatione *ἐπελύνισας* reposuissim, si id in usu esset, perinde ut *ἐπύνισας*. Quippe alius etiam *Interpres*, teste *Chrysostomo* apud *Nobilium*, hunc textum vertit: *ἐπύνισται τοὶ τοῖς υἱοῖς ἀνδρώπων*. *Psalms*. 24: 17. nolui juxta conjecturam *Nobilij* *ἐπλάτυνθησαν* exprimere, rejecto *ἐπλάτυνθησαν*, quia LXX. *וַיִּבְרָא* forte *וַיִּבְרָא* legerunt. *Psalms*. 30: 21. loco *ταπεινός* prius scriptum fuisse *τραχυτέλος*, colligere quispiam posset ex *Esaia* 40: 4. ubi LXX. idem vocabulum Hebræum reddiderunt *τραχυτὴ ἀσπερα*. Sed difficilior ac minus necessaria visa est hæc emendatio. *Psalms*. 31: 6. pro *καὶ ἐν ὕδατι* excudi curassim juxta Hebræum *אֲנִי*, quod inveniendi significationem habet, *καὶ ἐν ὕδατι*, nisi & hoc duriusculum videretur. *Psalms*. 38: 7. & 15. pro *λιμώξουσιν* legendum *μαιμάξουσιν*, contendit *Bochartus* *Microzoici* parte priori Lib. II. Cap. 55. col. 665. seq. cum verbum *מָהַ*, quo hic utitur *Psaltes*, commune nihil habeat cum *his* verbis, quæ famem vel esuriam significant ut ipse ibidem asserit. Sed non observavit *Vir doctus*, quòd *מָהַ* *Deut.* 28: 20. LXX. reddiderint *ἐκλιμάν*, *Symmachus* *ἀρχελασίαν*, *Vulgatus Latinus* *Interpres* *esuriem*; adeo ut falso plane fundamento nitatur correctio ista, adeoque & ipsa absque dubio sit falsa. *Psalms*. 71: 14. *ὄνομα* in ai-

μα transmutassim, nisi suspicatus fuissim, *τὸς ὁ* שָׁמַּח pro שָׁמַח legissim. *Psalms*. 73: 3. autem fere vellem, ut juxta Hebræum *כִּי* *ἐλα* pro *ὅσα* posuissim. Cæterum alia *Psalmodiarum* loca, in quibus voces quædam emendandæ videri poterant, missa facio, quòd proflus incerta vel falsa sit vitij suspicio; unum tamen silentio prætere vix possum, quod omnino videatur mihi in mendo, coque duplici vel triplici, cubare, nec tamen ei medelam asserre commodè poterim vel ausus fuissim. Nimirum *Psalms*. 83: 12. mira & ab authenticò Codice plane dissona est versio: *ἐλας* (vel *ἐλας* juxta *Complut.* Editionem) καὶ ἀληθειαν ἀγαπή Κύριος. Conjeci itaque, *Interpretem* ex Hebræo fati bene versissim: *ἐλας* καὶ *βουθειαν* Κύριος; quòd autem metaphorica ac paulo durior sit phrasis ista, hinc ex *ἐλας*, (pro quo aliquando scribi solitum *ἐλας*, ut in *Alex.* Codice *Eccles.* 46: 4. legitur) vocali atque diphthongo mutatis, factum *ἐλας*, siquidem in hoc ipso *Psalmi* commate & alibi sæpius MS. *Alex.* habet *ἐλας* pro *ἐλας*, & vice versa *ἐλας* pro *ἐλας* alijs in locis: similiter pro *βουθειαν* (quâ voce Hebræam *בְּנֵי* LXX. verterunt *Psalms*. 7: 11. & geminâ ἀντίληψις, *Psalms*. 78: 18.) *Scribas* posuisse *ἀληθειαν*, utpote quam frequenter cum *ἐλας* junctam in *Psalms* legere est *, atque, ut sensum complerent, addidisse verbum *ἀγαπή*, quod idcirco veru transfixit *Origenes*. Verum cum posterior hæc mutatio sit aliquantum difficilis, textum potiùs intact-

* Vide *Psalms*. 14: 11. 35: 6. 39: 11. 13. 56: 11. 60: 7. 84: 11. 88: 15. 24. &c.

intactum relinquere, quàm violentas ei manus inferre volui; præsertim quoniam Scholiastes *Theodotioni* eandem adscribit interpretationem, licet mendum in Scholio haud frustra suspicetur *Nobilis* in Notis ad hunc locum.

§. 8. Sed & reliquis in libris *Jobi*, *Salomonis* &c. meas aliorumque conjecturas aliquas sacro textui ob rationes suprà dictas inferere nolui; quas hic nudè recensebo, quoniam ad finem Prolegomenorum propero. *Jobi* Cap. 5 : 12. pro *ἐξ ὄρεων, ἐκ montibus*, ex *χωρῶν ex agris* legendum conieci, siquidem *חַרְרָא חֻוּעַ* *Esaia* 19 : 17. vertitur. Cap. 30 : 15. *διώκετο* Hebraicè veritati magis congrueret quàm *ἔχιστο*. Cap. 31 : 14. *ἐσέν* potius quàm *ἐτασέν* eligeret forte quispiam ob Hebræum verbum *עָשָׂה*, voce *ἐσέν* in sensu Rhetorico pro *statu questionis* acceptà. Cap. 39 : 19. *Φόβον*, non *Φέρον* legi voluit *Bochartus* Hierozoici Parte priori Lib. II. Cap. 8. col. 119. & vers. 28. *ἀποκρέμω* pro *ἀποκρύψω* reponendum censuit, Parte posteriori Lib. I. Cap. 2. col. 173. *Proverb.* Cap. 3 : 15. *παθητόν*, non *πονηρόν*, legere, & vers. 32. negativum *ν* excludere Hebræus textus suadet. Cap. 6 : 8. *σημνὴν* repudiat, & vocem *σημνὴν* substituit *Bochartus* Hierozoici Parte posteriori Lib. IV. Cap. 11. Cap. 8 : 26. *תַּרְבֵּי* qua ratione *οἰκόμενα* significet, haud perspicere potui, ideoque conieci *κεχωμμένα* legi debere, à *χωμνών*, siquidem *רָוַי* sæpe *חֵוֹס* & *חֵוָה* à LXX. vertitur; adeo ut à *κρη* *κεχωμμένα* ibi forent *tumuli* & *ter-*

ra aggesta facti. Cap. 13 : 1. pro *ἀπωλει* videtur reponendum *ἀπαιτῶ*, quia *נָשָׂא* hoc ipso capite vers. 8. & Cap. 17 : 10. *וְיָדָה* ita reddiderunt. Eodem Cap. 13 : 10. *κακὰ* in *μάχας* transformaret forte quispiam ob Hebræum *מַחֲרָה*, quòd *μάχη* vertit Interpres sequenti Cap. 17 : 20. & pluraliter *μάχας*, *Esaia* 58 : 4. Porro Cap. 23 : 24. magis placuerit *πατὴρ δίκαιος*, quàm *πατὴρ δίκαιος* & Cap. 26 : 18. *Φλόγας* potius quàm *λόγας* eligeret aliquis, quia LXX. ita verterunt *Esaia* 50 : 11. Cap. 27 : 11. *ἀποσφύζω* pro *ἀπέσφυν*, & Cap. 28 : 20. *ταχύς* pro *κακός* legere, Hebræa verba itidem suadent. Denique Cap. 31 : 13. *μνησμένη*, non *μνησμένη*, arridet *Cocelerio* in Notis ad Lib. I. Constit. Apostol. Cap. 8. Atque ut *Ecclesiasten* præteream, *Cantici Canticorum* Cap. 1 : 12. *ἀνακυκλίσει* pro *ἀνακλίσει* forte reponeret quispiam ob Hebræum *סָבַב*, quod sæpe redditur *κύκλος* & *κύκλωμα*. Cap. 4 : 11. non *ἐν* *μαῖ* *ἐνθίματι*, sed *ἐν* *ἐν* *καθίματι* libenter legerem, quia illa Grammaticæ regulæ sunt adversa. In *Sapientia Salomonis* Cap. 2 : 1. pro *ἰασίς* fingere posset quispiam vocem *ἰασίς*, ab *ἰαίνομαι*, *refrigeror*, *letitia perfundor*, quia *Vetus* Interpres Latinus habet *refrigerium*. Mox vers. 2. *ὀλίγος σπινθήρ* magis placuit *Nobilis*, quàm *ὁ* *λίγος σπινθήρ*. Cap. 4 : 12. & Cap. 16 : 25. verbum *μεταβολίσιον* eligendum mihi videbatur præ altero *μεταλλένω*, quod in significatione *mutandi* usurparum haud observavi. Eodem Cap. 4 : 19. *Osiander* in correctione Latinæ *Vulgatæ* Editionis *ἀφῆκε* legit, non *ἀφῆκε*. Cap. 5 : 12. *ἀν-*

ἀλλὰ pro ἀλλὰ substituentium
conjecit *Grotius* ; & Cap. 17 : 13.
ἀδυνατοῖ in διποτάτην mutavit. Simi-
liter in *Ecclesiastico* ipse pariter ac
Drusius voces quasdam corrigendas
censuerunt, atque mihi etiam qua-
dam emendandæ sunt visæ. Qua-
re autem in his atque pluribus aliis
textum *Alexandrinum* haud immuta-
verim, in Notis, DEO volente,
exponam.

§. 9. Antequam verò finem præ-
fandi faciam, de duobus mihi est
dicendum : & primum quidem,
quare Historicis atque Propheticiis
libris, qui in *Alex. Codice* Metri-
cos præcedunt, prætermisiss, ho-
sec, qui ultimo ibi stant loco, ul-
timo hoc Tomo prius edam. Sci-
licet res ita se habet. Ante bien-
nium finito primo LXX. Interpre-
tum Tomo, jam bina Libri I. *Re-
gum* vel *Samuelis*, (ut ab Hebræis in-
scribitur) folia prælo à Typotheta
erant parata, mihiq; propositum,
ut continuò Historicos V. T. li-
bros, quos maximam partem è
MS. exemplari nostro descriptos
habebam, typis cûsos Tomo se-
cundo evulgarem. Ecce verò pri-
die istius dici, quâ primum foli-
um imprimendum dare constitue-
ram, literas accipiebam, ab Ami-
co antiquissimo ac Fautore hono-
ratissimo, Reverendo admodum
& Doctissimo Dn. *Daniele Ernesto
Jablonski*, S. Theologiæ Doctore,
atque Scenissimo *Borussia* Regi à
sacris domesticis, nec non Unitatis
Fratrum, pridem *Bohemorum*, jam
Polonorum, Superintendente sive
Episcopo, ob sinceram pietatem,
eximiam doctrinam atque sum-

mam prudentiam dignissimo; qui-
bus mihi significabat, ubi deside-
ratus diu ac tam à me quam ab
aliis anxie quæsitus *Masii* Codex,
(de quo in Prolegomenis Tomi I.
Cap. 3. §. 5. dixi) asservaretur; in
vico nempe quodam haud procul
Herbornâ Nassoviorum, inter libros
Doctores *Lentij*, Orientalium Lin-
guarum in Gymnasio *Herbornensi*
olim Professoris: cujus rei lauda-
tum Amicum certiorum fecerat
Reverendus Dn. *Scrammius*, S.
Theologiæ Doctor, ab ipso mei
causâ rogatus, ut in dictum Codicem
diligenter inquireret: utpote
quem isthic terrarum alicubi deli-
tescere, celeberrimus *Grævius* quon-
dam Clarissimo D. *Gothofredo Oleario*,
S. Theologiæ apud *Lipsienses*
Professori, hic verò postea mihi
benevole significaverat. Atqui si
privati commodi rationem habuis-
sem, in cœpto Tomo excudendo
nihilominus perrexissem, cautus
haud consultum esse, ut operarum
Typographicarum cursus tamdiu
sustaminaretur, donec *Masiani* li-
bri copia mihi fieret. Verum non
sine Divini Numinis providentia
factum mihi videbatur, ut in ipso
temporis articulo, quò librorum
Historicorum impressio inchoanda
erat, desideratissimi ac unici, quod
Origenis asteriscos atque obelos in
istis appositos habere constat, ex-
emplaris notitia ad me perveniret,
ac ejusdem obtinendi spes mihi da-
retur. Quapropter gradum sistens,
id per literas agebam, ut laudati
Codicis sive possessionem, sive
usum saltē, iusto nanciscerer pre-
tio. Cum autem elapsis tribus
mensibus nihil responsi accepissem,
câ,

Cap. IV.

PROLEGOMENA.

ea, quæ ad me hac de re reddita erat epistola, nescio quo casu, perditâ, (neque sane aliis postea acceptis literis de illo adipiscendo certior factus sum, atque adhuc in ancipiti hæreo) nolebam committere, ut plus temporis abiret, quo nullæ operis mei lineæ ducerentur; ideoque aliam LXX. Interpretum partem interea prælo parandam existimabam, Amicis hoc meum institutum omnino comprobantibus. Ac libenter profecto *Propbetas*, ante *Psalms* aliosque Metricos libros, tertiò edidissém Tomo; quandoquidem plures illorum quàm horum collationes cum MSS. Codicibus ac S. Patrum allegationibus, jam ante aliquot annos factæ, mihi præsto erant, quarum ope multa loca corrupta partim, partim detruncata, emendari ac integritati suæ restitui possunt. Sed ad istum etiam Tomum cum Criticis *Adamantij* signis ubique apposis edendum, duobus præterea Propheticiis opus est Codicibus; uno Eminentissimæ Cardinalis *Chigij*, altero Reverendorum Patrum *Societatis Jesu Parisijs* in Collegio *Ludovici Magni*, de quibus in Dissertatione nostra de *Vitijs LXX. Interpretum* &c. Cap. 3. agitur: quorum cum itidein non adeo facîle, saltem non ita citò compos fieri possem, nolens volens ad libros Metricos prius evulgandos me accinxi; siquidem eorundem plura exemplaria Græca, ac quorundam Latina cum asteriscis & obelis, superius Cap. 3. recensita, in *Angliæ* Bibliothecis extant, nec ullum in transmarinis novi, quod propter *Origenianæ* signa, vel alias ob ratio-

nes necessàrias, mihi foret expectandum.

§. 10. Cæterum cum accuratum *Alexandrini* Codicis Apographum, facta iterum iterumque revisione, debite parari, illiusque emendandi ac supplendi ergo tot alij Codices MSS. cum ipso conferri, ac variæ insuper in S. Patrum scriptis occurrentes lectiones inde colligi nequeant, absque literatorum quorundam juvenum mihi quotidie in hoc opere assistentium auxilio, ac digno proinde assiduitatis eorundem præmio; cumque alij etiam sumptus haud exigui ad exacte corrigenda singula libri folia, priusquam imprimantur, ac ubi impressa fuerint, cum *Alexandrino* exemplari denuo conferenda requirantur; istis aliisque ejusmodi ferendis impar fuissém, nisi de his mihi benigne prospectum esset. Atque hoc est alterum, de quo dicendum restat: neque enim vel aliam Supremi Numinis providentiam, vel eximiam Principum munificentiam, ac singularem Fautorum benignitatem silentio transire fas est. Horum primus, ac unicus qui solida hujus Tomi fundamenta jecit, est Maximè Reverendus in Christo Pater, Dn. JOANNES, *Eboraci* Archi-Episcopus, ac *Angliæ* Primas: qui sicuti communem omnium honestorum, literatorum atque modestorum Viroorum Patronum imò Parentem se palam ostendit; ita eam quoque tenuitatem paterno complexus affectu, Augustissimam Reginam octodecim abhinc mensibus mei causâ sollicitavit, & magnificum ab Ejus picta-

pietate ac clementia donum mihi impetravit : id quod laudatus Præful duabus post horis, cum egomet nescius facti forte fortuna cum salutarem, gratiosissimè in manus meas tradidit. Pro quo publicas jam gratias Eidem ago, ac ritu Græcæ Ecclesiæ ipsi acclamo : *ὡς ποτὶ δὲ ἰσὴν κύριε*. Imo Deus, à quo omnia vitæ humanæ momenta dependent, magnum hunc Evergetam non meo solum, sed & publico bono per multos annos saluum atque sospitem conservet, ac cuncta quæ vitam ipsius possint facere prosperiorem, benignè Eidem largiatur. Sed & aliunde Divina mihi providentia affulsit. Cum enim primi LXX. Interpretum Tomi exemplar Serenissimo ac Potentissimo Borussia Regi, FRIDERICO I. germanus, qui ei à consiliis Aulicis est, frater meo nomine obrulisset, in qualecunque innatæ mihi erga Clementissimum Dominum meum reverentiæ ac perennantis, in alio licet orbe, devotionis meæ testimonium ; cumque Regiæ Majestati Ejus ad Aulam Britannicam Legatus extraordinarius meritissimus, & tam hoc munere, quàm stupenda ac incredibili omnis ge-

neris doctrina Perillustris atque Excellentissimus Dn. EZECHIEL SPANHEMIUS, pro singulari erga me immetitum favore, opus meum de optima, ut ajunt, nota commendasset ; hinc factum, ut Rex Augustissimus, qui est maximus omnium literarum, & piissimus sacrarum Mecænas, splendendum itidem donum per fratrem dilectissimum mihi huc transmiserit. Quibus Regiis muneribus dotatus, hujus Tomi Editionem non modò feliciùs inchoare, sed & finem ejus felicissimè tandem facere potui. Quocirca cum, *qui est beatus & solus potens, Rex Regum & Dominus dominantium, quiq; solus habet immortalitatem, ac lucem inhabitat inaccessibilem*, supplici prece veneror, ut utrique Regiæ, tam Britannicæ, quàm Prutenicæ Majestati *felix ac potens* imperium in terris, & *immortalem* vitam atque *lucidam* æternæ gloriæ mansionem in cœlis pro infinita bonitate sua concedat. Cui meo voto ut pius hujus libri Lector suum jungat, illique robur addat, nec non mei, miserrimi peccatoris, in precibus suis meminerit, est quod etiam atque etiam rogo.

LAMBERTI BOS

ANIMADVERSIONES

CRITICAE.

AD PSALMOS.

Psalm. I. 3. Καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποξύνεται,) Suidas ex h. l. ἀποξύνεται, ἀντὶ τοῦ ἀποξησθῆναι.

Psalm. XV. 5. Σὺ εἶ ὁ ἀπκαθίζων τὴν κληρονομίαν μου ἱμοί.) Suidas in V. Ἀπκαθίζων, hæc verba sic explicat: ταῖς τῇ τῶν ἰδίων βασιλείαν, τὴν προτέραν διαδοτικὴν ἀποδοιδύς.

Psalm. XXVI. 1. Κύριος Φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου, τίνα Φοβηθήσομαι ;) Simile illud dictum Euripid. in Heracl. vers. 706. Ζεὺς μοι ἐνμαχος, ἢ φοβῆμαι.

Psalm. XXVIII. 6. Καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς ὡς τὸν μάγον τὸν Λιβανέν.) Videntur ei O. scripsisse, τὴν Λιβανέν. sic etiam Vulg. & Arabs, *virtutum Libani*.

Psalm. XXXI. 4. Ἐσφαῖν ἐν ταλαμῶνι, ἐν τῷ ἐμπυγῆναι ἀκανθάν.) Cod. Alex. habet ἐν τῷ πυγῆναι μοι ἀκανθάν. Vera mihi videtur lectio, ἐν τῷ ἐμπυγῆναι μοι ἀκανθάν. Ita Suidas hunc locum citat in voce Ἀκανθα. Ἀκανθα, inquit, ἡ αἵμαρτια. Δαυίδ. Ἐν τῷ ἐμπυγῆναι μοι ἀκανθάν. An vero ἀκανθα hic αἵμαρτια significet, ut Suidas ex Theodoro vult, nā illud vehementer addubito. Ego potius intelligerem grave aliquod malum, quod premebat & affligebat Davidem, hoc enim in S. Litteris occurrit nomine *spina*, *furculi*, *aculei*, *teli* &c. Sic Psalm. XXXVII. 2. Ὅτι τὰ βέλη μου ἐμπύγησάν μοι, (NB. hic etiam additur μοι) καὶ ἐπείσθησάν ἐν ἱμοῖ τὴν χροῖός σου. Job. VI.

Tom. IV.

4. Βέλη κυρίου ἐν τῷ σώματί μου. Hoc Paulus expressit, ἰδοὺ μοι σκόλοψ τῇ σαρκεῖ. 2. Cor. XII. 7. Vide quæ de h. l. diximus *Obs. Miscell.* p. 104.

Psalm. XXXIX. 6. Θυσίαν καὶ προσφοράν οὐκ ἔθιλονας, σῶμα δὲ κατητήσασθαι μοι.) Quaritur quo pacto LXX. reddere potuerint σῶμα &c. *corpus aptasti mihi*, quum Hebr. habeat, *aures perforasti mihi*. Vir Doct. Is. Vossius existimavit, vel vocabulum Hebr. non *aures* tantum, sed & *corpus* significare, ut verterunt LXX., vel corrupisse Judæos locum. Prius tamen se malle addit. Equidem neutram amplecti possum sententiam. nam vocem illam Hebr. etiam *corpus* denotare, probari neutiquam potest ; & Judæos locum corrupisse, minus probabile est. Quare meam de h. l. sententiam paucis dicam. Existimen, lectionem a librariis esse corruptam ; veram autem lectionem esse ὡτία. Et quidem hoc modo corrupta videtur. Primo littera C repetita ex fine vocis proxime præcedentis, ἔθιλονας. Dein ex litteris T & I junctis nata est una M, hoc modo :

L. { vera, H Θ Ε Λ Η C A -
C Ω Τ Ι Α .
corrupta, H Θ Ε Λ Η C A C -
C Ω Μ Α .

Simile mendum observavi natum ex repetito C. in *Eccles.* X. 15. ubi Cod. Alex. Μάχδης τοῦ ἀφρονος σκοτάει

ταῖς αὐτῶν. Pro *πιστώσει*, legendum *πιστώσει*, ut rectè habent *Ald.* & *Complut.* & convenit cum Hebr. sed librarius ille Alexandrinus oscitanter ex præcedente voce repetiit litteram C, & dein pro Π legit Τ, hoc modo :

L. { vera, ΑΦΡΟΝΟΚΟ-
ΠΩ CΕΛ.
corrupta, ΑΦΡΟΝΟ-
CΚΟΤΩ CΕΛ.

Similiter ad *Esaï.* XL. 3. Ἐτοιμάσ-
τε τοὶ ὁδοὶ κυρίου, *Marchali Codex*
addit, διὰ τῆς σαββάτου, ubi legen-
dum αἰβάτου.

L. { vera, ΔΙΑΤΗCΑΒΑ-
ΤΟΥ.
corrupta, ΔΙΑΤΗCΑΒ-
ΒΑΤΟΥ.

Apud Julianum *Epist. ad Athen.*
pag. 286. legitur ἐπὶ τὰς Στοτίας Ἀλ-
πης, pro ἐπὶ τὰς Κοτίας Ἀλπης, ut
in margine correctum. ubi pariter
vides το e perperam repetitum ex
fine præcedentis dictionis. Idem
huic loco accidisse puto. Et olim
in Versione Græca fuisse, ὡς τὰ δὲ
κατερίσω μοι, videtur colligi posse
ex eo, quod in editione vulgata
latina, ab Hieronymo ad Græco-
rum exemplarium fidem hic cor-
recta, ita redduntur verba : *Aures*
autem perfecisti mihi. id quod Græcæ
lectioni respondisse, vel ex eo con-
stare monet Usserius pag 85. de *Edit.*
LXX. *Intt.* quod a Sunia & Fretella
alias id fuisse objectum, minores
longe quam hæc est inter textum
Græcum & Versionem Hieron. dif-
ferentias hic colligentibus. Docet

ibidem Usserius, eandem lectio-
nem secutum esse Ensebiū Cæ-
sarensē, qui in Commentariis
suis ad Psalterium sic est interpre-
tatus : *Aures meas & eloquiorum tuo-
rum obedientiam, perfecisti mihi.*

Psalm. XLIII. 12. Ἀπιδὺ τὸν λαόν
σου ἀντι τιμῆς, καὶ οὐκ ἦν πλεῖστος ἐν τοῖς
ἀλαλαγμασιν αὐτῶν.) Versio Lat. *Ven-*
didisti populum tuum sine pretio, & non
suit multitudo in jubilationibus eorum.
Sed Hebr. pro membro posteriore
habet, & non multiplicasti in pretiis
eorum. Syrus, & non multiplicasti
commutationem eorum. Unde igitur
Græci suas hic habent *jubilaciones* ?
Persuasum habeo, Græcos recte
vertisse, nimirum ἀλαλγμασι, quæ
vox ipsis sæpe pro pretio vel permuta-
tione usurpata, adeoque recte
cum τιμῇ jungitur. ita 3. Reg. X. 28.
Καὶ ἐλαύσαντο ἐν θεοῦ ἐν ἀλάγματι.
& Cap. XX. 2. Δώσω σοι ἀργύριον ἀλ-
λαγμα ἀμυλῶντος σου τέττι. apud Jo-
hannem XXVIII. 15. de sapientia, ἡ σα-
φής ἐστι ἀργύριον ἀνταλάγμα αὐτῆς, &
vers. 17. καὶ τὸ ἀλάγμα αὐτῆς ἐκείνη
χευσα Thren. V. 4. Ἰδοὺ ἡμῶν ἐν ἀ-
ργυρίῳ ἐπίομεν, ζῆλα ἡμῶν ἐν ἀλάγματι
ἔλθοι. Amos. V. 12. λαμβάνοντες ἀλάγ-
ματα. Ita hic etiam scripserant Inter-
pretes ἀλαλγμασι. Sed vox hæc
recte posita ab antiquis, turpiter
deinde à Librariis depravata est in
ἀλαλγμασι.

Psalm. XLVII. 1. 2. Μίγες κύριος,
καὶ αἰνῶς ἐφύδα ἐν πύλαι τῷ Θεῷ ἡμῶν,
ἐν ὅροι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ Εὐερίῳ ἀγαθά-
ματι πάντες τῆς γῆς.) Haud dubie cor-
rupta est vox Εὐερίῳ, nam nihil ha-
bet quo referri queat. Vera itaque
videtur lectio quam exhibent *Ald.*
& *Compl.* εὐερίῳ. Similiter apud He-
lychium

ANIMADVERSIONES CRITICÆ.

ſychium corrupta legitur hæc vox, ubi hunc allegat locum h. v. Εὐρίζων ἀγαθιάματι, καλὰς εἰζας ἔχοντι καὶ χαρμοσύνη. Ex τῷ, ἔχοντι ſatis patet, ſcripſiſſe Lexicographum εὐρίζω, in caſu ſexto; non vero εὐρίζων. Suidas recte, Εὐρίζω, Δαβὶδ· Εὐρίζω ἀγαθιάματι πίστεως τῆς γῆς· ἀντὶ τῷ ἐπιμόνῳ, καλῶς ἐερίζουμένῳ. Sed præterea minus recte diſtincta ſunt (ut mihi quidem videtur) hæc verba. nam vox εὐρίζω non pertinet ad ſequentem ἀγαθιάματι, ſed ad præcedentem ἔρει. Diſtingue igitur hoc modo : Μῆγας κυρίου - - - ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ εὐρίζω, ἀγαθιάματι πίστεως τῆς γῆς. *Magnus eſt Dominus in monte ſuo ſancto bene fundato, exultatione totius terre.* Ita ut mons Sion a Davide prædicetur bene radicatus, firmus & fundatus, idemque mons etiam dicatur gaudium & exultatio omnium hominum. Referri debet huc locus *Eſai.* LX. 14. 15. - - - καὶ κληθήσῃ Πόλις Σιών ἁγίου ἱεροῦ· - - - καὶ θῆσῃ ἐν ἀγαθίᾳ αἰώνιον, εὐφροσύνην γενιῶν γενιᾶς. & *Jeremia* in *Threnis.* c. II. 15. Λότῃ ἡ πόλις, ἐρεῖσι, εὐφρανὸς εὐφροσύνης πίστεως τῆς γῆς. adde *Eſai.* LXII. 7. - - - καὶ πικρὰ ἱερουσαλὴμ γυνεῖαμα ἐπὶ τῆς γῆς.

Pſalm. LXI. II. Ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός. Hæc verba apud Suidam in v. Ἀπαξ citantur. ubi ἀπαξ exponitur omnino h. v. Ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, ἀντὶ τῷ ἀπφαιτικῷ, ἢ πεντελῶς, τὸ ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, οὐκ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ παντὶ φωνήνῳ. Ad quem locum notavit Vir Doctiſſ. deſumpta eſſe verba ex *Hebr.* I. 1. Verum ibi non reperiuntur. procul omni dubio ex hoc *Pſalmi* loco deſumptum ſit Suidas.

Pſalm. LXXII. 4. Ὅτι οὐκ ἔστιν θάνατος ἐν τῷ θανάτῳ.) Hefſych. Ἀνάπτυσις, ἀναβίωσις, ἀναπαυσις, πανάτης. Ad quem locum Vir Doctus pro Ἀνάπτουσι emendat Ἀνάπτυς, & pro ἀνάπτυς, ἀνάληψις. Verum ego nihil mutarem. reſpexiſſe enim videtur Lexicographus ad hunc *Pſalmi* locum, ubi vocem ἀνάπτουσι interpretatus eſt vel ἀναβίωσις; ad vitam reditus, vel ἀνάπτυς, evigilatio, vel etiam ἀναπαυσις, requies. Nota, verſionem Arabicam hic etiam habere, *requies.* Sic illa, *Non eſt enim requies in morte eorum.*

Pſalm. LXXVI. 2. Ἀπνηνῆατο παρεκκληθῆαι ἡ ψυχὴ μου.) Suidas ex hoc loco ἀπνηνῆατο exponit, ἀπνηνῆατο, παρηνῆατο, οὐκ ἠδύλαστο. apud *Matth.* II. 18. pro eo dicitur, ἡ ἡδύλα πα-
ρεκκληθῆναι.

Pſalm. LXXXII. 1. Μὴ στήσῃς, μηδὲ καταπραῖνῃς ὁ Θεός.) καταπραῖνεν hic eſt quietum ſe tenere. Hefſych. hunc locum forte ſpectans, καταπραῖνεις, ἡμεροποιήσεις, ειωπήσεις. Sed emenda ex hoc *Pſalm.* καταπραῖνεις, ἡμεροποιήσεις, σιωπήσεις.

Pſalm. LXXXIX. 9. Ὅτι πᾶσι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξελίπον, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐξελίπομεν, τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἐμελίτων. Αἱ ἡμέραι τῶν ἱτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἐβδωμήκοντα ἔτη.) Verſio Lat. *Et in ira tua deſecimus. Anni noſtri ſicut aranea meditati ſunt, & Vulg. Anni noſtri ſicut aranea meditantur.* Ex quibus verbis ſenſum commodum quis eliciet? Aliter diſtinguenda ſunt verba (non jam diſputo utrum recte ex *Hebræo* expreſſa ſint, nec ne:) hoc modo : - - - τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη. Ἐμελίτων, αἱ ἡμέραι τῶν

LAMBERTI BOS

ἐτῶν ἡμῶν, ἢ αὐτοῖς ἰσοδμήκοντα ἔτη. *Anni nostri ad instar araneæ. Meditari solem, quod attinet ad dies annorum nostrorum, in iis septuaginta anni. Constructio similis Psālm. CII. 15. Ἄνθρωπος, ὡς ἡ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ. apud Job. XXVIII. 5. Ἐν ἡμέραις ἐλευσεται ἄνθρωπος. & vers. 7. Τρίβος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πτείνον. 2. Reg. XXII. 31. Ὁ ἰαχρὺς, ἀμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. ita hic nominativus absolute ponitur, ἅ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν.*

Psālm. XCI. 10. Καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκίρκος τὸ κίρκος μου, καὶ τὸ γέρας μου ἢ ἐλὼν πῖον.) Quod ad priora verba attinet, similis locus est *Numer. XXIII. 22. ὡς δοῦλα μονοκίρκος αὐτοῦ. & Deuter. XXXIII. 17. κίρκος μαυροκίρκος τὰ κέρατα αὐτοῦ. Psālm. CXI. 9. τὸ κίρκος αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἢ δόξῃ. In posterioribus verbis, ἢ ἐλὼν πῖον manifestum vitium, quæ tamen Lat. vertuntur, in *miseriordia pingui*. Pro ἐλὼν leg. ἐλαίῳ, ut rectè *Ald. & Compl.* atque ita *Hebr.* hab. oleo pingui, id quod *Homerus* dicere amat, λιπὲ ἐλαίου. Ortum est hoc mendum e pronunciationis affinitate. similiter enim fere pronuntiabant diphthongum αι & vocalem ε, ut alibi dixi. Idem in hac voce mendum occupavit editionem *Rom.* in Psālm. LXXXVIII. 20. Εὐρον Δαυὶδ τὸν δούλον μου, ἢ ἐλὼν ἀγίῳ ἔχρισεν αὐτόν. ubi iterum Lat. Versio, in *miseriordia sancta unxit eum*. Lege ἐλαίῳ ἀγίῳ, ut habet *Alex.* *Hebr.* oleo sancto, quæ locutio est etiam *Numer. XXXV. 25. ὃν ἔχρισαν αὐτόν τῷ ἐλαίῳ τῷ ἀγίῳ. ita contra ἐλαίῳ pro ἐλὼν est in versione Aquila apud Esai. XVI. 5.**

Psālm. CVII. 8. Ἐφεσὶμ, ἀντίληψις

τῆς κεφαλῆς μου.) *Hesych.* eadem hæc verba habet, additque, καὶ Ἐφεσὶμ, ὁ περιεκελευμένος, κεφαλῇ δὲ ἡ διακονία.

- - - vers. 9. Μωαβ λίθος τῆς ἐλπίδος μου.) Hæc verba habet etiam *Hesych.* in voce Μωαβ, additque, ἵδων ἵδων τὸ σῶμα διὰ τῆς τοῦ Μωαβ προσήγορίας ἀνίσταται, &c.

Ibid. Ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐπιβαλὼν τὸ ὑπόδημά μου.) *Hesych.* pro ἐπιβαλὼν leg. ἵκνῳ, his verbis: Ἰδουμαία, τὸ πορὶ φρεσὶν γὰρ, ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκλινῶν τὸ ὑπόδημά μου, πετῆσιν, ἐπὶ τὴν ἐκλείψαν οἰκὸμένη ποιήσεται τὴν περιάν.

Psālm. CXVIII. 70. Ἐτρυβήν ὡς γὰρ ἡ καρδία αὐτοῦ.) *Ἐτρυβήν* notat obdurnatum est. Ex h. l. emendandus *Hesychius*, qui, Ἐτρυβήν, ἐκκληρύνθη. postcrius rectè emendavit *Salmasius* per ἐκκληρύνθη. Sed prius non attigit, vel forsan typothetæ est vitium. Lege ut in hoc Psālm. Ἐτρυβήν, quod etiam literarum series postulat. nam ponitur apud cum hæc vox inter Ἐτυμπαυίδουσαν, & Ἐτυψωσιν. Schol. ad hunc Psālm locum etiam exponit per ἐκκληρύνθη.

- - - vers. 78. Ἐγὼ δὲ ἀδολογήσω ἐν ταῖς ἐπιτολαῖς σου.) ἀδολογήσω hic est *jugiter meditabor*. sic optime interpretatur *Suidas* v. Ἀδολογία, quam postquam exposuerat per φλυαρία &c. addit, Ἀδολογία δὲ παρὰ τῇ Γεωφῇ, ἡ συνεχρὺς μελέτη, καὶ ἀδολογήσω, ἀντὶ τοῦ, συνεχρὺς μελέτη. Sic vers. 15. huius Psālm, Ἐν ταῖς ἐπιτολαῖς σου ἀδολογήσω. & vers. 27. καὶ ἀδολογήσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου, & Psālm. LXXVI. 6. Καὶ ἐμελέτησα· νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολογήσων.

Psālm.

ANIMADVERSIONES CRITICÆ.

AD JOBUM.

Pſalm. CXXI. 6. Ἐρωτήσατε δὴ τὰ
εἰς εἰρήνην τὴν ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐθηνία
τοῖς ἀγαπῶσι σι.) Ἐυθηνία *abundantiam*
& *fertilitatem* denotat, uti etiam
Genes. XLI. 29. & in hoc Pſal. vers.
ſeq. καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοῦσιν αὐ-
τῶν. Alij Interpretes pro hac voce ha-
bent ἡρεμία, i. e. *tranquillitas*, *quies*.
Sed cavendum, ne legamus *hermia*,
solitudo: quemadmodum legiſſe Ho-
dium obſervavi pag. 289. ubi addu-
citur locus e Pſalm. XXIX. 6. Ἐγὼ δὲ
ἦπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου. &c. ad quæ ver-
ba Origen. κατὰ δὲ Συμ - - ἐν τῇ
ἡρεμίᾳ μου. Sic legit Hodus pro ἡρε-
μία, vertitque, in *solitudine mea*,
quod ἀπεροδιόντων.

Pſalm. CXXXVIII. 7. Πῶ πορευθῶ
&c.) Simile est illud Plutarchi de
Superſtit. pag. 166. Πῶ μετασθῶ, πῶ Φυ-
γῶ, ποῖαν γῆν ἀδίων εὐχῇ, ποῖαν θάλασσαν,
εἰς τί καταδύς τοῦ κόσμου μέρος καὶ
ἀποκρύψας σεαυτὸν, ὃ ταλαίπωρος, πιστεύ-
εις, ὅτι τὸν Θεὸν ἀποπέφυγας.

Pſalm. CXXXVIII. 11. Ἄσος σκότος
καὶ ἀπατήσις μου.) h. c. *Forſitan tenebra*
conſpiciebant me. Sed Interpretes for-
ſan pro καὶ ἀπατήσις ſcripſerunt καὶ ἀ-
πῆτασι, *velabunt*. Sic etiam verſio
Arab. & alius Interpr. Gr. καλύψει,
quemadmodum monuit Chryſo-
ſtomus. Sed in eodem Pſalmo
paullo ante vers. 9. Ἐὰν ἀναλάβω τὰς
πῆρυγας μου κατ' ὄρθρον lege ὄρθρον,
pro ὄρθρον, uti habent *Alex. Ald. &*
Complut. Sic enim hab. Hebr. di-
luculo.

Pſalm. CXLII. 4. Καὶ ἠκιδίωσεν ἐν
ἐμῇ τὸ πνῆμα.) Citar hunc locum Sui-
das in voce Ἀκιδία. ubi Ἀκιδία, ἡ
ἐραθυμία, ἀκιδιῶν, λύπη. Δαβίδ. καὶ
ἠκιδίωσεν ἐν ἐμῇ τὸ πνῆμα μου.

Cap. V. 4. Πόρρω γένοντο οἱ υἱοὶ αὐ-
τῶν ἀπὸ σωτηρίας, καλῶς ἐβριδείονεν δὲ ἐπὶ
θύρασι ἡσανίων.) Apud Heſychium
legitur primo per α, Καλῶς ἐβριδείονεν,
quod exponitur, *χλινυαδότησαν*. &
poſtea per ω, Κωλῶς ἐβριδείονεν, quod
explicatur, *κωπηθείονεν*, *ποδοκωπηδείονεν*.
De eo videndus omnino eru-
diſſimus Kuſterus ad Suidam.

Cap. VI. 7. Βρόμος γὰρ ὁρᾷ τὰ οὐτά
μου, ὥσπερ ὄρμην λίοντος.) Vox βρόμος
hic alio ſignificatu ſumitur quam
infra cap. XVII. 11. Αἱ ἡμέραι μου πε-
ρῆλθον ἐν βρόμῳ ubi *ſtrepitus* ſigni-
ficat; hic vero *ſoſcitorem*, uti etiam
Joel. II. 20, καὶ ἀναβίβηται ἡ σαρπὶς
αὐτοῦ, καὶ ἀναβίβηται ὁ βρόμος αὐτοῦ.
Heſychio etiam βρόμος ἐστὶ ὄρμη.

Cap. IX. 9. Ὁ ποιὴν Πλειάδα καὶ
Ἑσπέρην καὶ Ἀρκιῦρον, καὶ ταμίᾳ Νό-
του.) Vera eſt hæc lectio, ταμίᾳ
Νότου non verò illa altera *Aldine*
edit. quæ habet ταμίαν. Confirmari
iſta poteſt ex Heſychio, qui ver-
ſum hunc integrum pari modo ha-
bet in voce. Ὀρίων, Ὀρίων ἐν ταῦθ' αὖ-
τοισι τὸ ὄνομα ἐν Ἠεραῖ τῷ προφῆτῃ
τῷ Ὀρίωντος, ὅτι τοῦ Ἀρκιῦρου καὶ τοῦ
Ἑσπέρου καὶ τῆς Πλειάδος ἐν τῷ ἰώθ. ὅς
φκειν, Ὁ ποιὴν πλειάδα, καὶ Ἑσπέρην,
καὶ Ἀρκιῦρον, καὶ ταμίᾳ Νότου.

Cap. XI. 17. Ἡ δὲ εὐχὴ ἐν ὥσπερ
Ἑσπέρης· ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀναλίσσει τοὶ
ζωή.) Pro εὐχῇ legendum puto ψυ-
χῇ· nam εὐχῇ hic eſt ἀπεροδιόντων.
Sed ψυχῇ & ζωῇ ſæpe in uno verſu
junguntur etiam alibi in hoc libro.
Sic Cap. XXXIII. 22. Ἠγγίσι δὲ εἰς
θάλασσαν ἡ ψυχὴ αὐτῆς, ἡ δὲ ζωὴ αὐτῆς ἐν
Ἄδῃ. & vers. 28. Σῶσον ψυχὴν μου, τὴν
μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν, καὶ ἡ ζωὴ μου
φῶς

LAMBERTI BOS

ἐὼς ὀψέσκει. VRS. 30. Καὶ ἐξέρυστο τὸν
 ψυχὴν μὴ ἐκ θανάτου, ἵνα ἡ ζωὴ μὴ ἐν
 φωτὶ αἰνῇ αὐτόν. dein Cap. XXXVI.
 14. & Psalm. VII. 5. καταδιώξεις ὁ
 ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μὴ καὶ καταλάβῃ, καὶ
 καταπαύσῃ εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου. Thren.
 III. 58. Ἐδικάσθης κύριε τὰς δίκας τῆς
 ψυχῆς μὴ, ἐλυλώσω τὴν ζωὴν μου. Si-
 rach. LI. 6. Ἠγγισεν εἰς θανάτου ἡ ψυ-
 χὴ μὴ, καὶ ἡ ζωὴ μὴ ἦν σύνεγγυς ἄδου
 καί τω.

Cap. XXV. 3. - - - ὅτι ἐστὶ περίελ-
 κυνος περιστάσις.) Hefychius ex h. l.
 περίελκυστος, βεσβῶτος, βεσβυτίς. Hæc
 Jobi verba debuisse adducere So-
 pingius ad illum Hefychij locum,
 non vero illa Sirach. ubi est περι-
 κυνος.

Cap. XXXVI. 30. Ἰδὼ ἰδέναι ἐν
 αὐτόν ἡδῶ, καὶ εἰζῶματα τῆς θαλάσσης
 ἐκαλύψεν.) Quod attinet ad vocem
 Ἰδῶ. Interpretes retinuisse viden-
 tur Hebræam, sed aliter lectam ac
 hodic. Cum enim in codicibus
 hodiernis legatur *יָדָא* *lumen suum*,
 illi legerunt *יָדָא* quam vocem ser-
 varunt scribentes Ἰδῶ, in cod. sc.
Vaticano, sed in *Alex.* pro ἡδῶ est τὸ
 τῶν. Jam ex Vatic. cod. lect. He-
 fychius hunc ipsissimum Jobi lo-
 cum spectans, Ἰδῶ, inquit, ἵεσι,
 ἔγαν τοξόν. Si Gujetus intellexisset,
 vocem illam Hebræam, & apud
Jobum occurrere, non ita in No-
 tis ad illa Hefychij verba de ejus
 vocis origine scripsisset, ac si παρὰ
 τὸ ἡδῶ esset ἡδῶ, quia τοῖς εὐδαίμοις
 ἡδῶ ἵεσι.

Cap. XXXVII. 9. Loquitur Eliu
 de magnis Dei operibus, inter alia,
 Ἐκ ταμίων ἐπὶ ἐρχονται ὀδύνη, ἀπὸ δὲ
 ἀνεμῶν ψύχας.) Quum in eo hic
 est, ut recenset varia opera quæ

quotidie producit Deus, ut plu-
 vias, tonitru, fulmen, grandinem,
 ventos, turbines; quem, quæso,
 locum habebunt hic ὀδύνη, *dolores*,
 quibuscum mox jungitur ψύχας, *frigus*?
 Non mihi sane videtur hæc
 vox a manu Græcorum Interpre-
 tum esse profecta, sed potius imperiti
 ejusdam scribæ. Interpre-
 tes haud dubie scripserant δῖναι, h.
 e. *vortices, turbines*. quam vocem
 etiam supra bis adhibuerant in hoc
 ipso libro, sc. Cap. XIII. 11. &
 XXVIII. 10. atque ita hic Codex
 Hebr. *E penetralibus venit turbo*.
 Idem Græci dixerunt, Ἐκ ταμίων
 ἐπὶ ἐρχονται δῖναι. quo modo hic le-
 gendum. Ceterum pro ἀνεμῶν
 quod sequitur in hoc versu, suspi-
 caretur quis scripsisse Interpretes
 Ἀερίων, i. e. *Boeotumτόπων*, ut habet
 Hefych. vcl Ἀερίον, vcl simile
 quid. Certe *Vulg.* habet, & *ab Arc-*
turo frigus. Convenit hoc etiam
 cum Hebr.

AD PROVERBIA.

Proverb. VIII. 30. Ἥμην παρ' αὐτῷ
 ἀμύζοντα.) Hefych. hoc ipsum ἀμύ-
 ζοντα exponit *ευμφυνόσα, ευνοικειμή-*
νη, ἡ κοσμήσα. Tertull. *adv. Hermog.*
 Cap. XVIII. hab. *Ego eram compin-*
gens cum ipso. Sed Cap. XXXII. hab-
 bet, *Ego eram modulans cum ipso*.

Cap. XI. 5. Δικαιοσύνη ἀμύμνη ἔρθε.
 τομὴ ὀδός.) Pro ἀμύμνη lege αὐμύμη,
 quam lectionem exhibent *Alex.* &
Complut. Sic etiam *Vulg.* & alii.

Cap. XVIII. 18. Ἀντιλογία παύει σι-
 γήσας.) Corrupta à librariis vox po-
 strema, pro qua legi debet κλήσας,
 ut habet *Ald.* Edit. Sic enim Hebr.
 & *Syrus*.

Cap.

ANIMADVERSIONES CRITICÆ.

Cap. XXI. 1. ὡς ἐν ὕδατι, ὡς καρδία βασιλεὺς ἐν χειρὶ Θεοῦ.) Huc spectat illud Themistij *Orat.* V. pag. 141. Περίσκει γὰρ ἐν ποίῳ τῷ λόγῳ τῷ Ἀστυρίῳ, ὃς τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως λέγει, ἐν λέγων, ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ πηλᾶμα δουφρεῖσθαι. Vide etiam pag. 201.

Cap. XXV. 19. Ὅδός κακὴ καὶ πᾶς περὶ τοῦ αἵματος. Pro ὁδός certe legendum est ὁδός, ut habet *Alex.*

Hebr. enim *Codex & Syrus* interpretes habent *dens*.

Cap. XXVI. 19. Ὅταν δὲ ἐρεθῶσι) *Legē* cum *Compl.* ἔταν δὲ φρεσθῶσι. atque sic etiam *Alex.* sed vitiose exhibetur, ἔταν δ' ἐφρεσθῶσι. *Litera* i, quæ prima est in ἐφρεσθῶσι, perperam distracta est a præcedente vocula. Confirmant hanc lectionem ceteræ versiones, quæ habent, dum deprehenduntur.

PRÆFATIO

IN

NOVAM HANC EDITIONEM.

Institur Orbi Literato desideratissimi Operis Sacri Tomus IV. canonicos Libros hebraico metro ligatos, apocrypham item Salomonis Sapientiam & Siraciden, in Codice Alexandrino scriptos, complectens: qui libri, utut Sacrum Veteris Testamenti Codicem claudant, si vetustissimarum membranarum, quas hæc nostra editio κατὰ πῶτα sequitur, seriem spectes; præteritis tamen, qui eos ordine præcedunt, historicis reliquis & propheticiis libris, proxime post *Orthotichum* abs Clarissimo Viro J. O. ERNESTO GRABE quondam sunt editi: Rationes, quibus adductus ὁ δὲ τὴν Seriem Librorum Sacrorum quemadmodum in MS. Alexandrino habetur, editione huius Tomi præverterit, ipse in *Prolegomenis* ad hunc tomum Cap. VI. §. 9. plenissime exposuit.

Nos, ut eundem in edendis sacris Voluminibus Græcis ordinem servaremus, præter Clarissimi Viri exemplum, factorum iniquitas quæ editionem huius tomī consecuta est, permovit: Ultimus enim, quamquam secundo loco editus, erat hic tomus, qui vigilem τὴ πάντων curam, manusque artifices exercuit; quippe anno huius Seculi undecimo magno bonorum luctu & insigni divinarum Literarum detrimento extinctus, non ultra biennium illi in publicam lucem exposito superfuit: Ita Tomum alterum & tertium, opus non adfectum tantum; sed prorsus confectum, ut nonnisi ultimam manum desideraret, mortalitate interceptus, alijs ex schedis & scrinijs suis vulgandos reliquit; qui interposita aliquot annorum intercapedine tandem in lucem producti sunt, obstetriciam operam præclare navantibus Duūmvis inter Anglos ingenij sagacitate, eruditione, & quod

PRÆFATIO

quod primum est, singulari animi temperantia spectatissimis, quorum alter alteri in hoc munere digne succellit. Posthumi ergo sunt binii operis sacri tomi intermedii, Libros qui Oſtateuchum sequuntur historicos & Prophetarum Volumina complexi; camque ob causam tantisper a nobis suppressi, dum hic foret editus. Perfecto tandem opere integrum erit in compingendis collocandisque quatuor ejus Tomis, vel MS. Codicis Alexandrini, vel editionis nostræ ordinem, pro cuiusque arbitrio, præferre. Hæc in limine Præfationis excusanda statim duximus, ne quis forte, ut sunt Hypercriticorum ingenia, calumniandi materiam inde sibi caperet.

Accedo nunc ad ea explicanda, quæ in hac Tomi IV. editione a nobis sunt præstita: Textum damus ad fidem editionis Grabianæ summo studio ac diligentia expressum, quin etiam expunctis erroribus typographicis, si qui in Archetypo nostro reliqui erant, probe castigatum; quibus ne incuria nostra alij succederent, providenter cavimus. De MS. Codice Alexandrino, cujus puram & sinceram lectionem hæc nostra editio post Grabianam sola refert, quæ addam non habeo, quæcunque enim ad hanc rem pertinent, gravissime, ut solet, & accuratissime in Prolegomenis suis disputavit primus ejus Editor Doctiss. GRABE, cujus singularem & incredibilem prope diligentiam (quod præfiscine dixerim) nemo unquam mortalium æquavit: Id unum nobis restare videtur, ut nobilissimi hujus Codi-

cis antiquitatem & auctoritatem adversus iniquas scolorum quorundam cavillationes, quibus cam atterere & tantum non suspectam reddere nefario ausu conari sunt, strenue vindicemus: Quod E. & suo loco præstabimus.

Variantes Romani Codicis lectiones, quas ad imas paginarum oras textui græco subjecimus, ut uno conspectu duorum totius orbis nobilissimorum Codicum vel concordia vel disensus facillima opera cognosceretur, ex ipsa prima & rarissima editione Sixtina comparatis inter se exemplaribus singulari *anglicæ* excerpti, & subinde cum sequioribus, iis tamen accuratioribus ectypis, qualia sunt *Morini* Parisinum, Londinense *Waltoni*, & *Bosj* Franequeranum, contuli, ut explorarem qua fide ante nos alij in hoc opere fuerint versati. Quanquam autem confidenter & citra vanam gloriam asseverare ausim, Exemplaris Romani lectiones ab Alexandrino diversas summa religione in nostram hanc editionem esse translatas; neque tamen omnes prorsus absque discrimine inter utrumque Codicem discrepantias protinus in numerum variarum lectionum adscripsi; sed adhibita crisi in suas classes digestas notavi, de quibus h. l. pluribus agere visum est, ut operi sua constet ratio.

Sunt autem primo in Exemplari Romano plures manifesti errores typographici, quos incuria fudit & humana parum cavit natura: horum ego in colligendis varijs Lectionibus nullam prorsus rationem habui, quod cum illis nihil omni-

IN NOVAM HANC EDITIONEM.

no commune haberent, & ab ipsa MS. Vaticani norma temere dissentirent: Ejus generis, ut ex multis paucos excerpam, sunt: *Psal.* VII. 5. ἀρετῶν, pro ἀρετῶν ἀπό τῶν. XII. 6. ἐπὶ τὸ ἐλπί. XIX. 1. εἰς τὴν τέλει ψαλμὸς τοῦ δαυὶδ. XXXIII. 13. ἀνδρωπος, & XLVIII. 8. ἀνδρωπος. XLII. 1. ἀπὸ προσώπου ἀδίκου, pro quibus editio Francquerana substituit ἀπὸ ἀνδρώπων ἀδίκου, quemadmodum in Scholiis Romanæ editioni adjectis expressum legitur: Sed hæc fortassis differentia inter errores numeranda non est. XLIV. 10. βασιλισσα. LXXXVII. 1. προσέχρη. CV. 30. ἐξήλαστο, pro ἐξήλασται. CXIII. 26. τὸ κύριον. CXXVII. 6. τὸν υἱόν. CXXXI. 11. τοῖς καλῆς. CXLIV. 13. οἱ διασολοί. CXLIX. 1. αἰνεῖτε, pro αἰνεῖται. *Job.* Cap. I. 3. ζευγη βοῶν πεντακόσιαι. III. 25. ἐνδείκναι. XLII. 11. καὶ πίνοντες. *Prov.* IX. 18. τὸ σὸν ὄνομα, loco τὸ σὸν ὄμμα. XV. 18. μέμνησα, pro μέμνησαν. XXV. 3. ἀνέειλεγτος, pro ἀνέειλεγτος. *Sapient.* *Salom.* II. 3. ἀποβήσεαι. XIX. 20. εὐθάρτων, pro εὐφθάρτων. *Syrac.* IV. 31. ἐκτεταμένη, pro ἐκτεταμένη. XIII. 7. ἐν τίς βρωμασι. XIV. 4. συνοικηθήσεται. XX. 2. ἀνθολογούμενος, pro ἀνθολογούμενος. XXVII. 21. ἀποκακάλυσας. XXX. 9. συμπαῖον. ib. 15. 16. υἱοῦ. XXXIII. 23. ΠΕΡΙ, pro ΠΕΡΙ, XXXVII. 6. ἀμνημονήσης, pro ἀμνημονήσης. ib. 23. καὶ καὶ οἱ καρποί. Et ut nonnulla ex *Genesi* adjiciam, cap. XIV. 23. πέντων. XXXVI. 37. Σαμαά, pro Σαλαμά. XLI. ἐπὶ καὶ ποταμοῦ, pro ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ. XLV. 26. ἰωγήφ. κ. τ. λ. Prudens alios prætereo, ne cumulando errorum numero de rarissimâ hujus editionis, cui semper suum constabit pretium, dignitate & ex-

Tom. IV.

stimatione maligne detrahère videar; etenim in

Opere tam longo fas est obrepere somnum,

& quam nos impetrare studemus veniam, aliis concedere æquum est. Constat tamen, ut arbitror, ex citato mendorum Syllabo, non ita omnibus numeris absolutam & supra humanarum rerum fortem positam esse editionem Romanam, ut nihil prorsus in illa desiderari, aut sine scelere mutari possit, quod *Sixtus Papa V.* superstitione nimis de ea statuisse videtur in Diplomate huic ipsi Romanæ editioni præmissio, quod ita habet: „Ad perpetuam rei memoriam. Cupienti, tcs, quantum in nobis est, commisi nobis gregis salutem quacunque ratione ac via prospicere; „ad pastorem nostram curam „pertinere vehementer arbitramur, Sacræ Scripturæ libros, quibus salutaris doctrina continetur, „ab omnibus maculis expurgatos, „integros purosque pervulgari. „Id nos in inferiori gradu constituti, quantum potuimus, studio „& diligentia nostra præstitimus, „& in hac altissima specula a Deo collocati, assidue mentis nostræ oculis spectare non desistimus. „Cum itaque superioribus annis „piæ recordationis Gregorius Papa XIII. prædecessor noster, nobis suggerentibus, Græcum Vetus Testamentum juxta LXX. Interpretum editionem, qua ipsi etiam Apostoli nonnunquam usi fuerunt, ad emendatissimum Codicum fidem expoliendum, mandaverit; ejus rei cura dilecto „filio

PRÆFATIO

„ filio nostro Antonio S. Romanæ
 „ Ecclesiæ Presbytero Cardinali Ca-
 „ raxæ, & ad id per eum delectis
 „ eruditis aliquot Viris demanda-
 „ ta; & jam expolitio hujusmodi,
 „ permultis exemplaribus ex diver-
 „ sis Italiæ bibliothecis, & præci-
 „ pue ex nostra Vaticana diligen-
 „ ter collatis, matureque exami-
 „ natis, absoluta sit. Volumus &
 „ sancimus ad Dei gloriam & Ec-
 „ clesiæ utilitatem, ut Vetus Græ-
 „ cum Testamentum, juxta LXX.
 „ ita recognitum & expolitum, ab
 „ omnibus recipiatur ac retineatur,
 „ quo potissimum ad Latinæ Vul-
 „ garæ editionis, & veterum SS.
 „ Patrum intelligentiam utantur.
 „ Prohibentes, ne quis de hac no-
 „ sta Græca editione audeat in po-
 „ sterum, vel ADDENDO, vel
 „ DEMENDO, QUICQUAM
 „ IMMUTARE. Si quis autem
 „ aliter fecerit, quam hac nostra
 „ sanctione comprehensum est, no-
 „ verit se in Dei Omnipotentis,
 „ beatorumque Apostolorum Pe-
 „ tri & Pauli indignationem incur-
 „ surum. Datum Romæ apud S.
 „ Marcum sub Anulo Piscatoris.
 „ VIII. Octobris MDLXXXVI.
 „ Pontificatus Nostri Anno secun-
 „ do.

Theo. Thom. Gualterutius.

Occurrunt deinde, ut in viam re-
 deamus, præter manifestos errores
 typographicos, alius generis discre-
 pantia, quæ iidem non ex ipsa
 MSS. Codicum discordia originem
 trahunt, sed diverso Editorum in-
 genio, nonnunquam & incuriæ
 tribuendæ sunt, qui veterum mem-
 branarum Scripturam nulla vo-
 cum seu incisorum distinctione in-

terruptam, sed continuis nexibus
 coherentem pro arbitrio suo var-
 rie dividere, quinetiam accentibus
 & spiritibus, quibus omnino ca-
 rent, munire ac illustrare cœpe-
 runt: Qua in parte minus adhibuiſ-
 se diligentia Editores Romanos,
 nemo inficias iverit, qui vel cur-
 sive quem recensuere Codicem in-
 spexerit; innumeris enim in locis
 accentuum spirituumque signa in-
 epte permutantur, v. g. *Psalms*. 88:
 30. *ut*, pro *ut*. *Job*. 8: 12. male
ut *an* *ip* *et* *et* *et*. 21: 10. *et* *et*, pro *et*
et. ita *Genes*. 21: 23. 24. *et* *et* &
et *et*. *Exod*. 14: 8. *et* *et*. cap. 27.
 constanter *et* *et*, pro *et* *et*: Quæ-
 dam etiam nomina propria præter
 usum aspirant, ut *Genes*. 36. *et* *et*
et *et*, alibi *et* *et*, *et* *et*. &c. &
 contra *et* *et*, *et* *et*. &c. Frequen-
 tissima autem hæc varietas circa vo-
 cem *et*, pro qua *et* substitui-
 unt *et*: sic *Genes*. 43: 32. *et*
et *et*, pro *et* *et* expressum legitur,
 ita quoque *Psalms*. 2: 5. bis. &c.
 Quanquam autem circa solos ac-
 centus & spiritus variant istæ, de
 quibus nunc nobis sermo est, di-
 screpantiæ; sensum tamen nonnun-
 quam mutant, subinde & ever-
 tunt: quamobrem non ita profus
 sunt negligendæ, quasi nullius ef-
 sent momenti: licet pro veris ip-
 sorum Codicum MSS. differentiis
 neutiquam sint habendæ: Non
 est animus magna exemplorum vi
 Lectores fatigare, ex numero eo-
 rum, quæ in promptu sunt, pauca
 quædam depromam: Frequent
 sola accentus varietate *Casus* *et*
et in *Dativum*, *Presens* in *Futurum*,
 modus *Indicativus* in *Subjunctivum*
 &c. & vicissim. v. g. *Psalms*. 9: 8.
 Oxon.

IN NOVAM HANC EDITIONEM.

Oxon. Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μένει, *Rom.* μένει. 32: 20. *Oxon.* ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπα-
μένει, *Rom.* ὑπομένει, & notat *Clar.*
Bos. Ald. & Compl. Futurum præfer-
re. 101: 13. *Oxon.* μένεις, *Rom.* μέ-
νεις, & vers. 27. διαμένεις, *Rom.* δια-
μένεις, ita quoque *Psal.* 118: 90.
Ecclesiast. 10: 14. πληθύνει, *Rom.* πλη-
θύνει. *Sirac.* 39: 7. κατεθύνει, *Rom.*
κατεθύνει. 43: 31. μεγαλύνει, *Rom.*
μεγαλύνει. *Job.* 28: 12. 13. εὐρεθῇ,
Rom. εὐρίδῃ. *Prov.* 7: 4. εἰπὸν, *Rom.*
εἰπον. *Job.* 37: 3. βοῶσινται φωνῇ, *Rom.*
βοῶσινται φωνῇ. 39: 24. ὀργῇ ἀφανίσαι τὴν
γῆν, *Rom.* ὀργῇ. &c. &c. Confer
Clariss. GRABII *Prolegomena* ad
h. rom. Cap. II. §. 9. Ita quoque
diversa vocum distinctio sensus
quandoque varietatem inducit.
Job. 31: 26. uterque Codex MS.
πνευματικῶν, quæ *Rom.* Ed. ita
distinguit ἡ οὐκ ὁρίωνται ἥλιον, melius
Alex. juxta *Hebr.* ἡ οὐχ ἰσχύει μὲν ἥλιον.
Sirac. 48: 18. *Rom.* ἀνίστησι ταχέως:
in MS. continuis literis scriptum
ἀνίστησιν ταχέως, distinguendum ve-
ro cum Edit. nostra ἀνίστησιν ταχέως.
Job. 10: 15. εἰναι τε γὰρ ἀσθενὲς ὢ,
Rom. ἀσθενὲς. &c. &c.

Observandum præterea Editiones
Romanam & *Oxoniensem* Clarissimi
GRABII pluribus in locis ortho-
graphia inter se differre; quando-
quidem illa receptum nobis scri-
bendi morem sequitur; hæc ab
usu nostro recedens passim MS.
Alexandrinæ vetustissimi orthogra-
phiam servat. Has ego inter
utramque editionem discrepantias,
quod itidem non ex ipso MSS. dis-
sensu, sed ab Editorum ingenio
penderent, e Variarum Lectionum
numero excerptas & in suas clas-
ses distributas h. l. recensere malui.

Rom. editio constanter habet ἰδόν,
ubi in *Oxon.* Grabiana legimus ἰδον,
idque per omnes personas & mo-
dos: *Genes.* Cap. I. octies hæc dif-
ferentia occurrit, nimirum vers. 4.
8. 10. 13. 18. 21. 25. 31. ita *Psal.*
106: 24. ἰδον, *Rom.* ἰδον, CVIII. 25.
ἰδον, *Rom.* ἰδον. CV. 44. ἰδον,
Rom. εἶδον; quinimmo & in compo-
sitis, *Psal.* XXI. 18. ἐπιδον, *Rom.*
ἐπιδον. XCI. 12. ἐπιδον, *Rom.* ἐπιδον.
Job. Cap. VI. 14. ὑπερίδον, & vers.
15. προρίδον, *Rom.* ὑπερίδον & προρί-
δον. *Sirac.* Cap. XXIII. 11. *Oxon.* ὑπε-
ρίδον, *Rom.* ὑπερίδον. &c. Exemplar
pro eo quod in editione Grabiana le-
gitur ἰλνιπον, constanter habet ἰλν-
πον. *Prov.* XI. 4. ἰλνιπον, *Rom.* ἰλνι-
πον. & in compositis, *ibid.* cap. IX. 12.
ἀπείλνιπον, *Rom.* ἀπείλνιπον. *Psal.* VIII. 7.
ἐξείλνιπον, *Rom.* ἐξείλνιπον, sic etiam
Psal. LXXXIX. 7. 9. Cl. 4. CVI. 5.
CXVIII. 82. 123. &c. *Prov.* XXIV.
10. ἐκλείπῃ, *Rom.* ἐκλείπῃ. *Pf.* CXVIII.
87. ἰγκλείλνιπον, *Rom.* ἰγκλείλνιπον, ita
quoque *Pf.* XXXIX. 13. *Prov.* IV. 6.
&c. Constanter editio *Romana* pro
eo quod in MS. *Alex.* scriptum legi-
tur ἐξολοθρευσαι, habet ἐξολοθρευσει, ita
Pf. XLIII. 3. ἐξολοθρευσωμεν, *Rom.* ἐξο-
λοθρευσωμεν. LXXXII. 5. ἐξολοθρευθῶ-
σαν, *ibid.* vers. 11. ἐξολοθρευθῶσιν
XXXVI. 9. hujus differentia plura
occurrunt exempla *Pf.* XXXVI. 22.
28. 38. XCI. 8. C. 8. CV. 23. &c.
Codex *Alexandrinus* uti exprimitur
in editione Grabiana passim ex du-
plicato consona alteram abjicit. e.
g. *Pf.* XLI. 8. καὶ ἀφῃλν, *Rom.* καὶ ἀφ-
ῃλν. XXI. 5. ἰεῦσαι, *Rom.* ἰεῦσαι, *ib.*
v. 11. ἐπερίφην, *Rom.* ἐπερίφην. XI. 4.
μεγαλορήματα, *Rom.* μεγαλορήματα. ita
Psal. XXXVII. 17. ἡμεγαλορήμονεσιν,
Job. XLI. 10. διαερίπνιπαι, *Rom.* δια-
ερίπνιπαι.

PRÆFATIO

ἐπιπύλαι, *Prov.* III. 21. παρέρυς, *Rom.* παρέρυς. cap. V. 23. ἐξερύθη, *Rom.* ἐξερύθη. *Pf.* XLIV. 17. LXXXVI. 4. ἐγερύθησαν, *Rom.* ἐγερύθησαν. CVI. 37. γυνήμας, *Rom.* γυνήμας. *Sirac.* XLV. 20. περὶ γυνήματων, *Job.* XXX. 4. 5. ἱμαστίον, *Rom.* ἱμαστίον, &c. Ex hac scribendi consuetudine natæ quoque sunt illæ anomaliz, cum antiqui librarij in diversis etiam vocibus ex præso more sine ulla distinctione sibi invicem junctis, alteram ex concurrentibus iisdem consonis abicere solebant, una tantum expressa; & miror profecto plurimæ ejus generis exempla a Claris. *Græbio* in numerum vitiosarum Codicis Alexandrini lectionum esse adscripta. v. g. *Pf.* II. 9. in MS. *Alex.* legitur *σκευη*, quod divilis vocibus ex nostro scribendi usu ita habet *ὡς σκευή*. *Pf.* XC. 7. MS. *Alex.* *κλιτουν*, pro *κλιτους σου*. CI. 8. CXXIII. 7. MS. *Alex.* *ὡστρούσιον*, pro *ὡς τρουσιον*. CV. 36. *εσκανδαλον*, pro *εἰς σκανδαλον*. CXXIV. 5. *ταπεινωγαλιας*. CXXXI. 3. *εισκηνημα*, &c. Adeoque cum in antiquissimis monumentis constanter hic scribendi usus obtineat, pro certa potius scripturæ proprietate, non pro calami vitio erunt habenda. Circa augmenta verborum temporalia, quæ vocant, sequentes potissimum occurrunt inter utramque editionem discrepantiæ ex præso librariorum usu ortæ. *Sirac.* XXX. 5. *Alex.* *νύφρανθη*, *Rom.* *νύφρανθη*, ita quoque cap. LI. 15. nec non *Psal.* XXXIV. 15. LXXXIX. 14. CVI. 30. *Prov.* VIII. 31, *ἐνυφρανίελο*, *Rom.* *ἐνυφρανίελο*. *Psal.* XXXIX. 3. *καλῶδυν*, *Rom.* *καλῶδυν*. *Sirac.* XLIX. 2. *καλῶδυνθη*. *Job.* XLII. 12. *νύλογνη* passim pro *νύλογνη*. *Prov.* XI. 25. *νύλο-*

γημην. *Sirac.* XLV. 19. *νύδοκνη*, *Rom.* *νύδοκνη*. *Pf.* CXXVIII. 2. *ἐδυνήθησαν*, *Rom.* *ἐδυνήθησαν*. CXVIII. 129. *ἐξερύνησαν*, *Rom.* *ἐξερύνησαν*. CXXXVIII. 18. *ἐξερύγθη*, *Rom.* *ἐξερύγθη*. &c. Denique & aliæ nonnullæ sunt ejusdem originis discrepantiæ, quibus Variantium numerum incepte locupletare nolui. v. g. *Pf.* XXX. 8. *ἐπείδε*, *Rom.* *ἐπείδε*. CXVIII. 43. 49. 74. 81. 114. 147. &c. *ἐφίλπισα*, *Rom.* *ἐφίλπισα*. CXLV. *ἐπ' υἱόν*, *Rom.* *ἐφ' υἱόν*. CXXXIV. *Αἰνι*, *Rom.* *Αἰνι*. XXXV. 9. *χημαίρον*, *Rom.* *χημαίρον*. *Sirac.* XLIX. 8. *χημαίριμ*, *Rom.* *χημαίριμ*. *Job.* V. 26. *θιμνία*, *Rom.* *θιμνία*. ibid. cap. XX. 24. *χάλλιον*, *Rom.* *χάλλιον*. *Prov.* III. 14. *κρίτιον*, *Rom.* *κρίτιον*. *Genes.* XII. 20. *εὐπροπίμψαι*, *Rom.* *εὐπροπίμψαι*, &c. Notandum quoque Cod. *Alex.* *Pf.* LXXXIX. 11. legere *γυνήσκε*, pro *γυνήσκε*, uti hæc nostra habet editio.

Quamquam autem Editio *Romana* lectionem suam constanter ad receptum hoc tempore scribendi usum accomodat, plura nihilominus hinc inde veteris scripturæ vestigia conservat, uti jam *Præfatione* nostra ad *Tom. I.* subindicavimus, id quod novis exemplis confirmare, erit (ut arbitror) operæ pretium. Huc referendum primo, quod nomina propria, divina, gentilitia &c. in editione *Sixtina* præter usum nobis receptum literis majoribus ceu initialibus a reliquo contextu distincta non habentur, excepta voce *ΔΙΑΥΛΑΜΑ*, quæ per integrum *Psalmodum* Librum uncialibus literis expressa legitur, idque procul omni dubio ad imitationem membranarum veterum, in quibus ista vox auro vel minio picta & ita a reli-

IN NOVAM HANC EDITIONEM.

reliquo contextu distincta cernitur: Huc quoque pertinet, quod editio *Rom.* ἡ ἐφελκυμένη quamvis proxime sequente consona plurimis in locis servat. e. g. *Genes.* XXX. 16. οὐτὸν δι. XXXIX. 7. εἶπεν κοιμήθητι. *Exod.* IV. 3. εἶπεν κύριος. *ibid.* v. 6. ἐξήγγειλεν τὴν. v. 7. εἶπεν πάλιν. VII. 7. ἐλάλησεν πρὸς. IX. 10. ἐλαβεν τὴν. XXVI. 18. ἐκασιν εὐλοῦν. *Levit.* I. 1. ἐλάλησεν κύριος. VIII. 28. ἐλαβεν μυστή. *Deuter.* VII. 10. μισοῦσιν κατὰ. *Psal.* XXII. 3. οὐδὲ γησὶν με. CXIII. 19. ἐσιν, κύριος. *Sirac.* XXXVI. 11. 12. εὐλόγησιν καὶ αὐτῶν σεν, καὶ ἐξ αὐτῶν ἡγίασεν καὶ &c. Aliquando, rarius tamen, abjicit illud ἡ. quamvis proxime sequente vocali. *Exod.* XIV. 6. ἐξῆλθεν οὐν. *Deuter.* I. 21. πηροῦσιν ὑμᾶς. X. 21. ἵστασιν ὑ. XXXIV. 1. ἐστὶ ἐπὶ. *Psal.* CXVIII. 97. ἐστὶ, ὑπὲρ. κ. τ. λ. Exempla duplicis consonæ pro simplici in editione *Romana*; *Psal.* VI. 1. ἐκλύθη. Cl. 28. & CIII. 29. ἐκκλίσθησιν, ita quoque *Jobi* XIV. 28. Vicissim simplex loco duplicis, *Psal.* XXXVI. 24. καὶ ἀπερχθήσιν. *Sirac.* IV. 17. διεσπέρμας. XLVI. 12. ft. 2. ἀδικαὶ ἀλαστούμενοι &c. Frequens etiam permutatio consonantium & vocalium in exemplari *Rom.* v. g. (τ. in θ.) *Pf.* LXXXVIII. 1. ἰσραηλίδη. *Prov.* XXIII. 20. οἶνοπόθης. (ι. in η.) *Psal.* IX. 5. δηκαιοσύνη. LXXXII. 7. ἰσραηλῆται. *Prov.* XX. 1. ὕβρις καὶ; & vicissim (η. in ι.) *Psal.* Cl. 4. συνθροῦνται, rariores tamen in antiquissimis membranis iotacismi. *Psal.* CIV. 21. κτίστω, loco κτίστω, ut ex nostro scribendi usu recte habet Editio *Franequerana*. (η. in υ.) in vocibus ἡμεῖς & ὑμεῖς, quæ promiscue positæ singulis ferme paginis occurrunt, sic *Job.* XLII. 8. ἀπώλισται αἱ ἡμεῖς; loco ὑμεῖς, uti ha-

bet Editio *Franeq.* XI. 19. οὐχ ἡμεῖς. (vicissim) *Sapient.* XII. 17. ft. 3. ἡ γνῆσις. (υ. in ι.) *Psal.* CXIII. 15. λαὸν ἐγγύ. *Sirac.* XXVII. 14. ποταμῶν. (ι. in υ.) *Psal.* LXXXVIII. 5. ὕμνωσας. CXXXV. 4. ἀποκρίσις. *Job.* XVIII. 17. ἀπώλει. *ibid.* v. 11. ὠδύνει. XXI. 31. ἀπώλει. *Eccles.* VI. 10. ἰσχυροῦνται. (vicissim.) *Psal.* XIX. 9. ἀνεσθάνουν. XXI. 9. εὐεσάντο. LXXXIV. 13. δέσιν. *Sirac.* LI. 2. ft. 2. ἀπώλει. (ι. in υ.) *Prov.* IV. 15. ἐρᾶσιν αἱ εὐνοῖαι. (ι. in ι.) *Sirac.* L. 9. πνεῦμα. (ι. in η.) *Job.* XIX. 2. ποιήσῃ, pro ποιήσῃ. Præterea alia nonnulla conservat Editio *Romana* veteris scripturæ vestigia, v. g. *Psal.* XVII. 41. ἐκκλίσθησας, pro ἐκκλίσθησας. *Deuter.* XXXIII. 1. ἐκκλίσθησας. *Psal.* LXXXVIII. 31. ἐκκλίσθησας, servato ἡ. præpositionis radicali, pro ἐκκλίσθησας. *Job.* XV. 17. ft. 2. μετὰ ἰχθῆος, haud eliso per apostrophum α. *Sirac.* XLIV. 19. ft. 2. οὐκ ἐξέθῃ. *Prov.* XXIX. 7. ἡ ἐκκλίσθη, quibus adde quod *Eccles.* V. 17. legitur πνεῦμα, pro πνεῦμα, nisi forte mendum est, habet tamen edit. *Rom.* *Psal.* V. 10. ἐκκλίσθησας, pro ἐκκλίσθησας &c. &c. Adeoque apparet vix aliquam in MS. *Alexandrino* deprehendi scripturæ anomaliā, cujus non perinde & ipsa *Romana* editio exempla plurima supeditet. Hæc autem pluribus sum persequutus, ut pleniorē ipsius Editionis Romanæ notitiā darem, atque fidem meam diligentiam in excerpendis diversis ejus lectionibus probarem: Quandoquidem enim a Doctis. *Huissio*, & post illum a Claris. Duumviris *Waltono* atque *Bosio* omnes inter utrumque Codicem discrepantiæ sine discrimine in numerum Variarum Lectionum

PRÆFATIO

tionum sunt relatæ, me tacente quivis editiones illorum cum hac nostra paulo curiosius componens suspicari potuisset, quasi parum diligenter in hac opera fuerim versatus : Binæ tamen (neque pudet commissa fateri,) Variantes Editionis Rom. LL. attentionem nostram subterfugerunt, quas h. l. indicabimus ; nimirum Jos. VII. 12. *Alex.* Οὐ μὴ , *Rom.* καὶ οὐ μὴ. *Job.* XXV. 5. *Alex.* ἐπιφάνει , *Rom.* ἐπιφανέει.

Quod superest, ad instituti nostri rationem pertinere videtur, quæ in adornanda hujus tomi editione circa Editionem *Franequeranam* a nobis quasi aliud agentibus sunt animadversa, paucis explicare, ut iis, quæ Præfatione ad Tomum primum in hanc rem prælusimus major fides accedat. Et primo, quod Textum editionis *Franeq.* adtinet, nonnulla quoque in Libris hoc Tomo comprehensis occurrunt loca, in quibus ab Archetypo suo temere nonnunquam discedit, v. g. *Psal.* XIII. 3. Edit. *Rom.* habet ἰὸς ἀκρίδων τὰ χεῖλη αὐτῶν, hanc lectionem exprimit *B. Waltonus* in *Bibl. Polygl.* Editio autem *Franeq.* ἰὸς ἀκρίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν, neque quicquam de genuina Archetypi lectione monct. XXXIV. 15. Edit. *Rom.* expresse legit : εὐφρανθήσαν καὶ συνήχθησαν, συνήχθησαν ἐν ἡμῖν, prorsus ut *Alex.* & *Bibl. Polygl. Franequerana* autem male vocem συνήχθησαν omisit. ibid. v. 26. *Rom.* μεγαλοῦρημοῦντις, *Franeq.* μεγαλοῦρημοῦντις emendate. XLIII. 3. *Rom.* αὐτὸς ἡ δεξιὰ σου, *Franeq.* αὐτὸς ἡ δεξιὰ σου. XLIV. 6. *Rom.* ἐν καρδίᾳ τῶν ἰσχυρῶν μου τῷ βασιλεῖ, &c. *Franeq.* post *Walton.* illud με omisit.

XLVII. 5. *Rom.* in textu quidem habet οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, in notis autem ultima verba τῆς γῆς proferibit, quoniam & in *Hebr.* non sint ; recipiunt tamen in textum *Walt.* & *Bos.* L. 14. Cod. *Rom.* Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαθίαν σου, εὐαγγέλιον σου, καὶ πνεῦματι ἡγμενικῷ ἐκτελεῖν με, perperam autem editio *Franeq.* illud καὶ omittit nulla addita ratione. LXXXIX. 14. *Rom.* ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν εὐφρανθήσῃ, ἀνδ' ὅτι ἡμεῖς &c. in notis autem subjectis leguntur sequentia : Ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν) in ceteris libris sequitur εὐφρανθήσῃ, quod abest etiam a metaphrasi *Apollinarij* ; ex quibus verbis colligas vocem εὐφρανθήσῃ abesse quoque a *MS. Vaticano* : Conservat tamen illam post *Waltonum* *Clariss.* *Bos.* *Romana* editionis notā in compendium redacta seu potius mutilata, ne quis errorem subolfaceret. *Job.* XXX. 14. κίχεται, siquidem recte assequor, rafa enim altera syllaba in exemplari, quo utor ; superferiptum autem est κχ, ut legatur κίχεται, quemadmodum *Alex.* habet. *Prov.* XVI. 30. *Rom.* διαλογίζεσαι, *Franeq.* secutus *Walt.* διαλογίζεσαι. XXIX. 27. Textus edit. *Rom.* habet βδίδυγμα δικαίος ἀνὴρ ἀνδρὶ δικαίῳ, ad exteriorem libri marginem, ne quem offenderet hoc mendum, ab ipsis Editoribus correctum ἀδίκῳ. *Sapient.* XVI. 16. *Rom.* ἐν ἰσχύι, *Franeq.* autem juxta eum *Walt.* ἐν ἰσχύι. XIX. 4. *Rom.* προαναπληρώσω, emendate *Bosius* προαναπληρώσω, XXII. 11. *Rom.* ἐπὶ νεκρῷ κλαῖσιν Φῶς, sensu quidem turbato : *Franeq.* ἐπὶ νεκρῷ κλαῖσιν, ἐξέλιπε γὰρ Φῶς, ut *Alex.* habet, in quo *Clariss.* *Bos* secutus est *Waltonum* ; adjicit autem

IN NOVAM HANC EDITIONEM.

autem in notis deesse in aliis libris istud non
 yag, cum & in Archetypo suo desideretur.
 Quantum vero ad Lectiones MS. *Alex.* a *Ra-*
mano Codice diversas attinet, in editione
Franeq. desiderantur plurimæ, & perperam
 traduntur multo plures: non loquar de illis,
 quas notante Clariss. GRABIO Huiusmodi
 jam olim neglexerat, & quæ ne in Bibliis
 quidem Polygl. comparent; illas tantum bre-
 viter attingam, quæ a Clariss. Basse, cum
 ex Bibliis Waltoni Polygl. transcriberet,
 vel prorsus omisissæ, vel depravatae sunt: utri-
 usque generis pauca quædam exempla pro-
 feram. Perperam traduntur in Editione *Frane-*
querana, quantum in Bibliis Polygl. An-
 glicanis recte habeant, sequentes Lectiones.
Psalm. II. 7. *Alex.* *δυσγιδω*, non ut Clar.
Bos tradit *δυσγιδω*, neque enim ita a *Rom.*
 dissentiret. *Job.* II. 4. *Alex.* *τὸ ἀδύσπον*, non
 absque articulo, ut refert ed. *Franeq.* VIII.
 10. *Alex.* *ἐν κελύβει* *et*, edit. *Franeq.* corrupte
 loco *et* substituit *ἐν*. XXVII. 19. *Alex.*
κινουμένη, non ut ut Clar. *Bos* perhibet *νο-*
μωμένη. XXXI. 12. *Alex.* *εὐρησθή*, perinde ut
Rom. Prov. XVII. 4. *Alex.* *τὸν χερμαῖον*, non
 sine articulo, uti habet *Franeq.* *Sapiens.* II.
 3. *Alex.* *ἐφ' ὅσους*, non *ἐφ' ὅσους*. XI. 19.
Alex. *δυσκρινῶν*, neutiquam *λακωνῶν*, ut
 tradit Clar. *Bos*, neque vero h. lect. habent
Bibl. Polygl. Sirac. VI. 31. *Alex.* perinde ut
Rom. *εὐαγγέ*, non *αὐγέ*, quod unde hauserit
 Clar. *Bos* nescio, neque enim *Walt.* habet h.
 l. variantem; forte in Edit. *Franeq.* pro *Alex.*
 legendum *Ald.* LI. 13. *Alex.* *ἀνδιδίκεται*,
 vel ut in *Bibl. Polygl.* scribitur *ἀνδιδίκεται*,
 non vero *ἀνδιδίκεται*. *Eccl.* *Eccl.* Exemplis ne-
 glectarum in Edit. *Franeq.* LL. utut in *Bibl.*
Polygl. Anglicanis habeantur. *Psalm.* XXXIX.
 12. *Alex.* *ἀντιδύσπον*, *Rom.* *ἀντιδύσπον*;
 vocat vero Clar. *Bos* *Ald.* & C. habere quem-
 admodum *Alex.* LXXXVII. 10. *Alex.* *ἐν τῇ*
ἐκ, copula *ἐν* haud præfixa; quam lectionem
 a *Rom.* diversam Clar. *Bos* tribuit *Ald.*
 & *Compl.* edit. *Job.* VII. 7. *Alex.* *ὁ ὁδὸν*
αὐτοῦ, *Rom.* absque articulo. XXXIV. 16. *Alex.*
αὐτὸς ὁ, *Rom.* vero quam *Bos* male sequitur,
ὁ *αὐτὸς*. *Eccles.* IX. 9. *Alex.* *ὁ* *μαχὼν*;
Rom. *ὁ* *μαχὼν*. *Sap.* XVII. 6. *fl.* 3. *Alex.*
τὴν *δουλομένην*, non *τὴν* *μαχὼν* *δουλομένην*. *Sirac.*

XXIX. 12. *Alex.* *ταμῖος*, *Rom.* *ταμῖος*,
 XXX. 3. *fl.* 3. *Alex.* *λόγος*, *Rom.* *ὁ* *λόγος*.
Eccl. *Eccl.*

De insigni denique illa accessione, quæ pri-
 oris consilij limites proferre & Editionem
 hanc quinto insuper Tomo locupletare ac il-
 lustrare satago, plura nunc dicere superste-
 deo, ne majora polliceri videar, quam præ-
 stare possim: Quanquam enim prolixæ sit no-
 stra in Literarum commodum voluntas, non-
 dum tamen quid in hoc genere possim præ-
 cise constare, neque ego temere definire aus-
 sum; nonnulla enim ex aliorum arbitrio pen-
 dent, quos ut in partes nostras pertrahamus,
 nil intentatum relinquimus: Et profeci hac-
 tenus nonnihil amicorum opera in concilian-
 dis eorum studiis, quibus nihil antiquius esse
 solet, quam omnem de literis bene me-
 rendi opportunitatem cupidissime amplecti,
 quo nomine multum imprimis me debere
 publice profiteor Viris Eruditione & Huma-
 nitate Clariss. J. E. KAPPJO, in *Wustf.* *Lip-*
sien. Acad. *Elog.* Prof. P. & J. G. SCHEL-
 HORNIO, *Lypsi* *Stamm.* Vicario ac
Reip. *Bibliothecario*, qui ita me sunt comple-
 xi, ut omnem in meis commodis atque or-
 namentis curam & cogitationem fixisse vide-
 antur; quibus non tam a me gratæ sunt ha-
 bendæ, quod ipsi sua sponte rebus nostris
 student, quam quod alios ad me augendum
 atque honestandum gratiæ, quæ plurimum
 valent & exemplo suo excitant, quos in-
 ter præcipue nobis laudandi sunt Reverendus
 M. P. H. JAC. CROPHIUS P. L. C. *Reip.*
August. *Bibliothec.* P. & Vir in hoc Litera-
 rum genere Doctissimus MAGNUS CRU-
 SIUS, nuper Illustrissimo Dania Regis Ora-
 tori ad Comitiam Slesson. a Sacris, quorum
 in Sacrum istud opus merita vel tuebor, vel
 etiam illustrabo, & si studio ac diligentia
 profici hoc genere quicquam potest, ut cer-
 te potest; magnopere spero fore, ut illos
 officiorum nunquam peniteat. Ego vero in
 hanc curam sedulo incumbam, ne quis vel
 fidem vel operam nostram jure desiderare
 possit, atque omnem movebo lapidem, ut
 expectationi publicæ quam citissime & lu-
 culentissime satisfiat.

J. B.

POSTSCRIPTUM.

CUM unus atque alter Amicorum mihi suaserit, ut quæ de methodo nostræ LXX. Interpretum Editionis, deque signis ✕ vel × & ~ vel ~ atque uncis ( ) Cap. II. Prolegomenorum tam hujus quam I. Tomi fusiùs, nec uno loco, dixi, ea omnia summam ac simul benevolo Lectori ob oculos ponerem, eorum consilio morem gerere, idque hic præstare volui. Nimirum Editio nostra textum Codicis *Alexandri* majusculis, iisque perpetuis fere, typis expressum exhibet; quæ autem minori charactere sunt hinc inde inserta, vel pro emendationibus dicti Codicis sunt habenda, vitiosâ sive minùs rectâ ejusdem lectione in marginem rejecta; vel pro supplementis, ubi scilicet nihil in exteriori folij ora appositum cernitur. Deinde quæcunque verba vel commata asteriscos ✕ ✕ præfixos habent, ea ad mutilam τὸν ὁ. Interpretationem redintegrandam, ex *Theodotionis* vel aliùs Versione ab *Origene* cum eodem signo addita fuisse constat; crucibus × × illorum loco à me positis, ubi probabilibus solum argumentis id factum colligitur. Contrâ sicut ὀβελό, sive nudo ~ sive punctato ~ vel ÷ in LXX. versione notavit *Adamantius*, quæ in Hebræis Codicibus haud reperit; ita idem signum, prout in *Hexaplaris* Editionis Codicibus istud reperi, in nostra Editione apposui: & ejus exemplo finalem insuper notam, (quam ita" exprimere placuit) adjeci, ut sciri queat, quousque ὡς λαμβάνει procedant. Cæterum supplementis *Origenianis* minori charactere cum ✕ insertis signum finale suffigere haud necessarium duxi, quòd ipsa typorum differentia illorum terminum ostendat; ubi verò addita menta *Origenis* Codici *Alexandrino* fuere inserta, ac majoribus proinde literis à nobis exprimenda, ibi notâ finali à reliquo textu ea secernenda curavi. Denique uncis ( ) inclusi vel circumscripsi istas versionis τὸν ὁ. interpolationes, quæ *Origene* recentiores, vel etiam exemplari *Alexandrino* peculiares sunt visæ. Atque sic Te, BENEVOLE LECTOR, ad ipsos sacros libros legendos dimitto; Deum precatus, ut Tibi semper coeleste affulgeat jubar, utque in lumine divini Verbi videas lumen divinæ veritatis, quia Verbum ejus est veritas.

ΨΑΛΤΗ-

ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ.

ΨΑΛΜ. Α'. Ι.

Ακαίριος αὐτῆς ὅς ἐκ ἐ-
πορεύθη ἐν βελῇ ἀ-
σεβῶν,

Καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτω-
λῶν ἐκ ἔστη,

Καὶ ἐπὶ καθεδρᾶς λοι-
μῶν ἐκ ἐκάθισεν·

2. Ἄλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλη-
μα αὐτῆς,

Καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῆς μαλετήσῃ ἡμέ-
ρας καὶ νυκτός.

3. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον ἢ τὸ πεφυ-
τευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν
ὕδατων,

Ὅ τὸν καρπὸν αὐτῆς δώσει ἐν καιρῷ
αὐτῆς,

Καὶ τὸ φύλλον αὐτῆς ἐκ ἀποβύσσειται·
Καὶ πάντα τὰ ἀν ποιήσῃ, κατενο-
δωθήσεται.

4. Οὐχ ὅτως οἱ ἀσεβεῖς, ἢ ἐχ' ὅτως·
Ἄλ' ἢ ὡς ὁ χνῦς, ὃν ἐκρίψει ὁ ἀ-
νεμος ἢ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς·

5. Διὰ τὸ τοῦτο ἐκ ἀναστήσονται ἀσεβεῖς
ἐν κρίσει,

Οὐδὲ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἐν βελῇ δικαίαν·

6. Ὅτι γνώσκῃ Κύριος ὅδον δικαίων,
Καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολείπεται.

ΨΑΛΜ. Β'. ΙΙ.

Ινατί ἐφρόνισαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμε-
λίτησαν κενά;

2. Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς·

Τομ. IV.

Καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ
αὐτό

Κατὰ τὴν Κυρίαν καὶ κατὰ τὴν Χριστὴν
αὐτῆς. ἢ Διάψαλμα·

3. Διαφρόνησαν τὰς δεσμὰς αὐτῶν,
Καὶ ἀποβύψαμεν αὐτῶν ἡμῶν τὸν ζυ-
γὸν αὐτῶν.

4. ἢ Ὅς κατοικῶν ἐν θρονοῖς· ἐγγελα-
σεται ἢ αὐτῆς,

Καὶ ὁ Κύριος ἐκμυκήσῃ αὐτάς.

5. Τότε λαλήσῃ πρὸς αὐτῆς ἐν ὀργῇ
αὐτῆς,

Καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς ταράξῃ αὐτάς.

6. Εγὼ δὲ κατετάθην βασιλεὺς ἢ ὑπ'
αὐτῆς

Ἐπὶ Σιών ὅρος τὸ ἄγιον αὐτῆς,

7. Διαγγελῶν τὸ πρόσωπον Κυρίου.

Κύριος εἶπε πρὸς μέ· υἱός μου εἶ σύ,
Ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·

8. Λίτῃσαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοὶ
ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου,

Καὶ τὴν καταρχαὴν σὲ τὰ πέρατα πέρα
τῆς γῆς·

9. Ποιμανεῖς αὐτὰς ἐν βόσκει σιδηρῷ,
ἢ Καὶ ὡς ἐκὼν κεραμίας συντρί-
ψει αὐτάς.

10. Καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε·

Παιδεύθητε (πάντες) ἢ οἱ κρινον-
τες τὴν γῆν.

11. Δελεῖσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ,

Καὶ ἀγαλλιάσθε ἢ αὐτῶν ἐν τρομῇ.

12. Δράζασθε παιδείας μήποτε ἐργιδοῖ
ἢ Κυρίου,

A

Καὶ

ΨΑΛΜΟΙ. Psalm. I. v. 3. ποιῶν) ποιῶν. v. 5. δεξιῶν) οἱ δεξιῶν. ibid. οἱ ἀμαρτωλοὶ) ἀμαρ-
τωλοὶ. Psalm. II. v. 2. διαψαλμα) deest. v. 4. ἐγγελάσεται) ἐκμυκήσεται, v. 7. διαγγελῶν)
διαγγέλλω. v. 8. σίμα) σίμα. v. 9. Καὶ ὡς ἐκὼν) ὡς ἐκὼν.

ΨΑΛΜ. Δ'. IV.

- Καὶ ἀπολεύθε ἐξ οὗτο ὁ δικαίος.
 13. Ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς αὐτοῦ,
 Μακαίριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῦ.

ΨΑΛΜ. Γ'. III.

Ψαλμοὶ τῷ Δαυὶδ, ὅποτε ἀπειθ-
 δρασκεν ἀπὸ προσώπου Ἀβσα-
 σαλὼμ τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

2. Κύριε τί ἐπληθύνθησαν, οἱ θλιβόντες
 με;

Πολλοὶ ἐπαύνησαν ἐπ' ἐμέ·

3. Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου, ἐκ ἐστὶ
 σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ τῷ αὐτοῦ.
 ✕ Διάψαλμα.

4. Σὺ δὲ κύριε ἀντιλήψαι με τῷ αἵματι.
 Δόξα μου, καὶ ὑψών τὴν κεφαλὴν μου.

5. Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐπέκραξα,
 Καὶ εἰσηκούσέ μου ἐξ ὅρου ἁγίου αὐτοῦ.
 Διάψαλμα.

6. Ἐγὼ (δὲ) ἐκοιμήθην καὶ ὕπνωσα·
 Ἐξηγέσθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψα-
 ταί μου.

7. Οὐ φοβήθησάμην ἀπὸ μυριάδων λαῶν,
 Τῶν κύκλῳ συνεπιτιθεμένων μοι.

8. Ἀνάσας Κύριε· σῶσόν με ὁ Θεός μου·
 Ὅτι τῷ σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς
 ἐχθραίοντάς μοι ματαίως,
 Ὅδόντας ἀμαρτανῶν συνέτριψας.

9. Τῷ Κυρίῳ ἡ σωτηρία μου καὶ ἐπὶ
 τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου, ✕ Διά-
 ψαλμα.

Εἰς τὸ τέλος ἡ ὕμνος Ψαλμὸς τῷ
 Δαυίδ.

2. Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι με, εἰσηκού-
 σέ μου ὁ Θεός τῆς δικαιοσύνης μου.
 Ἐν θλίψει ἐπαύνησάς μοι.

Οἰκτίρησόν με, καὶ εἰσακούσον τῆς
 προσευχῆς μου.

3. Ὑπο ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυ-
 κάρδιοι;

Ἰνατί ἀγαπᾶτε ματαίτητα, καὶ ζη-
 τεῖτε ψεῦδος· Διάψαλμα.

4. ✕ Καὶ γινώτε ὅτι ἰθαυμάστωσε Κύ-
 ριος τὸν ὄσον αὐτοῦ.

Κύριος εἰσακούσεται τῷ μου, ἐν τῷ
 κεκραγένοι μου πρὸς αὐτόν.

5. Ὁργίζεσθε, καὶ μὴ ἀμαρτανέετε·
 τῷ Ἄ λήγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν
 ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν, καὶ καίσα-
 νήγητε. Διάψαλμα.

6. Θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἐλ-
 πίσατε ἐπὶ Κύριον.

7. Πολλοὶ λέγουσι· τίς δεῖξει ἡμῶν τὰ
 ἀγαθά;

Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τῷ
 προσώπῳ σου Κύριε.

8. Ἐδόκμας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν
 μου,

Ἀπὸ καρπῶ σίτου, καὶ οἴνου, τῷ καρυῖ
 ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.

9. Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι
 καὶ ὑπνώσω.

Ὅτι σὺ, Κύριε, κατὰ μίαν ἐπ' ἐλ-
 πίδι καλώμεσάς με.

ΨΑΛΜ.

Psalm. III. v. 1. τῷ Δαυίδ) Ψάλλας τῷ Δαυίδ. v. 1. ἰκανήσων) ἰκανήσωντάς. v. 4. Σὺ δὲ ἀντιλ. Σὺ δὲ κύριε ἀντιλήψαι. v. 5. εἰσηκούσέ μου) ἐπέκραυξάς μου. v. 6. (δὲ) abscl. v. 7. συνεπιτιθεμέ-
 νων) ἐπεσυνέπιπτον. Psalm. IV. v. 1. Ψαλμοὶ τῷ Δαυίδ. v. 1. ψαλμοὶ καὶ τῷ Δαυίδ. v. 3. μα-
 ταίτητας) ματαίτηται.

ΨΑΛΜ. Ε. V.

ΕΙς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς κληρονομίας, Ψαλμός τῷ Δαυίδ.

2. Τὰ ἑμέτερά μου ἐνώτισαι Κύριε, Σύνες τῇ κραυγῇ μου, 3. πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δέσσεώς μου,

Ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου.

Ὅτι πρὸς σὲ προσεύχομαι Κύριε.

4. Τὸ πρῶτόν μου εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς μου.

Τὸ πρῶτόν μου παραστήσωμαί σοι, καὶ ἐκείνημαί.

5. Ὅτι ἐχὼ Θεὸς Δέλαν ἀνομίαν σὺ καὶ ἐγώ.

Οὐ παρεκλήσεις σοι ποιησέμενος,

6. Οὐδὲ διαμενεῖσι παρανομοὶ κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου.

Ἐμίσησας (Κύριε) πάντας καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν,

7. Ἀπολεῖς καὶ πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος.

Ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσεται Κύριος.

8. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ πληθύνει τῷ ἐλίσσεσθαι σου ἐπελευσέμαι εἰς τὸν οἶκόν σου.

Προσκυλήσω πρὸς τὸν ἅγιόν σου ἐν φόβῳ σου.

9. Κύριε δόξησόν μοι ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου.

Ἔσεκα τῶν ἐχθρῶν μου, Κατεύθυνον ἐνώπιόν μου τὴν ὁδόν σου.

10. Ὅτι ἐκ ἔστιν ἐν τῷ φόβῳ αὐτῶν ἀληθεία,

Ἡ καρδία αὐτῶν ματαίαια,

Τάφος ἀνερωμένος ὁ λαρυγξ αὐτῶν,

Ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολύσαν.

11. Κρίνον αὐτοὺς ὁ Θεός.

Ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβηλῶν αὐτῶν

Καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβῶν αὐτῶν

Ἐξωσον αὐτοὺς, ὅτι παρεπίκρανόν σε καὶ Κύριε.

12. Καὶ εὐφρανθήτωσαν (ἐπὶ σοὶ) πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ.

Εἰς αἰῶνα ἀγαλλιάσονται, καὶ καὶ ἀσκησάσεις ἐν αὐτοῖς.

Καὶ καυχῆσονται ἐν σοὶ καὶ πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου.

13. Ὅτι σὺ ἐλογίστην δικαίαν.

Κύριε, οἷς ὅπλα εὐδοκίας ἐξεφώνησας ἡμᾶς.

εὐλογοῖς

ΨΑΛΜ. 5. VI.

ΕΙς τὸ τέλος ἡ ὕμνος ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ, Ψαλμός τῷ Δαυίδ.

2. Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με,

Μὴ τῇ ἔργῃ σου παιδεύῃς με.

3. Ἐλπίσόν μου Κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι.

Ἰάσαι με Κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὦτά μου,

4. Καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη σφόδρα. Καὶ σὺ Κύριε ἕως πότε;

5. Ἐπίστεψον Κύριε, ἔσται τὴν ψυχὴν μου,

Σωσόν με ἕνεκεν τῷ ἐλίσσεσθαι σου.

6. Ὅτι ἐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ καὶ ὁ

μημονεύων σου,

Ἐν τῷ θανάτῳ τίς ἐξαμαλγόησται σοὶ;

A 2

7. Ἐκο-

Psalm. V. v. 2. τῇ κραυγῇ μου. τῇ κραυγῇ μου. v. 4. ἐκείνημαί ἐκείνημαί. v. 8. τῷ ἐλίσσεσθαι σου. v. 12. ἐν σοὶ πάντες. v. 13. εὐλογοῖς. Psalm. VI. v. 1. τίλει ὑπὲρ τίλει ἐν ὕμνῳ ὑπὲρ.

7. Ἐκοπίασα ἐν τῷ σπασμῷ μου.
Λύσω καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου,
Ἐν δάκρυσι μου τὴν σρωμὴν μου
βρίξω.
8. Ἐταραχθῇ ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμός μου.
Ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς μου.
9. Ἀπόστη ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζέμενοι τὴν ἀνομίαν.
Ὅτι εἰσέκασε Κύριος τῆς Φαῦλης τὴν κλαυθμὴν μου,
10. Ἦκουσε Κύριος τῆς δέησέως μου,
Κύριος τὴν προσευχήν μου προσεδέξατο.
11. Αἰσχυρθεύσαν καὶ ταραχθεύσαν
✕ σφόδρα* πάντες οἱ ἐχθροὶ μου.
Ἀποσπείραντες εἰς τὰ ὅπισθον, καὶ
καταειχθεύσαν ✕ σφόδρα διὰ τῆς αἰσχύνης.

ΨΑΛΜ. Ζ'. VII.

Ψ Ἀλλ' ὁ Κύριος, ὃν ᾔσχετο τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χριστοῦ υἱοῦ Ἰερωνίμου.

2. Κύριε ὁ Θεός μου, ἐπὶ σοὶ ἠλπίσα.
Σώσων με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με, καὶ ῥύσαι με.
3. Μὴ ποτε ἀρπαγῇ ὡς λέων τὴν ψυχὴν μου,
Μὴ ὅπως λυτρεμένην, μὴδὲ σώζοντος.
4. Κύριε ὁ Θεός μου, εἰ ἐποίησα τῆτο,
Εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν χειρὶ μου,

5. Εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδόναι μοι κακὰ,
Ἀποπέσοιμι ἄερα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός.
6. Καταδιώξαι ἄερα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου καὶ καταλάβει,
Καὶ καταπατήσεται εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου,
Καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσεται. ✕ Διάψαλμα.
7. Ἀνάστηθι Κύριε ἐν ὀργῇ σου,
Ἵψώθητι ἐν τοῖς πύλαις τῶν ἐχθρῶν μου,
✕ Καὶ ἔξεγέρθητι ✕ Κύριε ὁ Θεός μου ἐν προστάγματι ᾧ ἐνετείλω,
8. Καὶ συναγωγὴ λαῶν κυκλώσει σε.
Καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπιστρέψον.
9. Κύριος κρινεὶ λαούς.
Κρινόν με Κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου,
Καὶ κατὰ τὴν ἀκεσίαν μου ἐπ' ἐμοί.
10. Συντελεσθήτω δὴ πατὴρσία αἰματωμένων.
Καὶ κατενδυνεῖς δικαίως,
✕ Καὶ ἐτάξον καρδίας καὶ νεφρὸς ὁ Θεός.
11. Δικαία ἡ βοήθειά μου παρὰ τῷ Θεῷ,
Τῷ σώζοντος τοὺς ἐνδοῦς τῇ καρδίᾳ.
12. Ὁ Θεὸς κριτὴς δικαίος καὶ ἰσχυρὸς ✕ καὶ μακροθύμος,
Μὴ ὀργῇ ἐπάγων καθ' ἑκάστην ἡμέραν.
13. Ἐάν μὴ ἐπιστραφῇ, τὴν βομβήσαν αὐτῷ σιλωῶσει.
Τὸ τόξον αὐτοῦ ἐπέτεινε, καὶ ἵππομασεν αὐτό.

14. Καὶ

v. 7. ἐν τῷ σπασμῷ) ἐν σπασμῷ. v. 10. Ἦκουσε) εἰσέκασε. v. 11. Ἀποσπείραντες εἰς τὰ ὀπίσθον, καὶ καταειχθεύσαν) ἀποσπείραντες καὶ αἰσχυρθεύσαν. Psalm. VII. v. 1. Ἰερωνίμου) Ἰερωνίμ. v. 7. Καὶ ἔξεγέρθητι) καὶ non habet. v. 9. Κρινόν μου) κρίνον με.

- ἐν αὐτῷ 14. Καὶ ἡνὶκ ἡτοίμασε σκευὴ θανάτου,
τὰ βέλη αὐτῷ τοῖς καιμένοις ἐξεργάσατο.
15. Ἰδοὺ ἀνίστηεν αἰδιόμην, * καὶ συνέλαβε πόνην, καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν.
16. Δάκκων ἔφρυξε καὶ αἰτέσκαψεν αὐτὸν, καὶ ἐμπεσοῖται εἰς βίθρον ἐν ἐργάσατο.
17. Ἐπιτρέψει ὁ πόνος αὐτῷ εἰς κεφαλὴν αὐτῷ,
καὶ ἐπὶ κορυφῇ αὐτῷ ἡ αἰδιόμην αὐτῷ καταβήσεται.
18. Ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτῷ,
καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τῷ ὑψίστῳ.

ΨΑΛΜ. Η'. VIII.

- Ε**ἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληρῶν, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σε ἐν πάσῃ τῇ γῇ.
* Ὅτι ἐπῆρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σε ὑπεράνω τῶν ἑραυνῶν.
3. Ἐκ σώματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον
* Ἔνεκα τῶν ἐχθρῶν σου,
τῷ καὶ ἀλῶσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικήσῃ.
4. * Ὅτι ὤφμεθα τοῖς ἑρασές * σε,
ἔργα τῶν δακτύλων σου,
Σελήνην καὶ ἀστέρας αὐτῶν σου * ἰδοὺ μελίσσας.
5. Τίς ἐστιν ὁ ἄθροπος, * ὅτι μνηστήκη αὐτῷ,
* Ἡ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;

6. Ἠλάττωσας αὐτὸν βρεχρὺ τι παρ' ἀγγέλους.
Δέξῃ καὶ τιμὴ ἐξεφάνωσας αὐτόν,
7. * Καὶ κατήτησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου.
Πάντα ὑπτάσας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῷ,
8. Πρέβατα καὶ βόας ἀπάσας,
* Ἐτι δὲ καὶ τὰ κτήνη τῶ πεδίου,
9. Τὰ πετενὰ τῷ ἑραυνῷ, καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης,
τὰ διαπορευόμενα τρεῖς θαλάσσης.
10. Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σε ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

ΨΑΛΜ. Θ'. IX.

- Ε**ἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν κρυφίων τῷ υἱῷ, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Ἐξομολογήσομαι * σοὶ * Κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμαστά σου.
3. Εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοὶ,
ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου ὑψίστῳ,
4. Ἐν τῷ ἀποστραφῆναι τὸν ἐχθρὸν μου εἰς τὰ ὀπίσω.
* Ἀθροήσου καὶ ἀπολυνταὶ ἀπὸ προσώπου σου.
5. * Ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δικήν μου.
* Ἐκάθισας ἐπὶ θρόνῳ σου * ὁ * κρίναν δικαιοσύνην.
6. Ἐπετίμησας ἔθνεσι, * καὶ * ἀπώλετο ὁ ἀσεβής.
τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐξῆλθεν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ * εἰς * τὸν αἰῶνα * τῷ αἰῶνος *.

A 3

7. Τ8

v. 18. τῷ Κυρίῳ) κυρῶ. ibid. καὶ ψαλῶ) καὶ ἀβήθ. Psalm. VIII. v. 5. τῷ ἑσπ) τῷ ἑσπ. v. 8. ἀπάσας) πάσας. v. 10. τὸ ὄνομα) ὄνομα. Psalm. IX. v. 6. τὸ ὄνομά σου) τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

7. Τῷ ἔχθρῳ ἐξέλειπον αἱ βομφαῖαι εἰς τίλας, καὶ πόλεις καθεῖλες·
Ἀπόλετο τὸ μαμήσκειν αὐτῶν μετ' ἥχου.
8. Καὶ ὁ Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ·
Ἡτοίμασεν ἐν κρίσει τὸν θρόνον αὐτοῦ·
9. Καὶ αὐτὸς κρνεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ,
Κρνεῖ λαὸν ἐν εὐθύτητι.
10. Καὶ ἐγένετο Κύριος καταφυγὴ τῷ πένιτι,
Βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει.
11. Καὶ ἠλπισάτωσαν ἐπὶ σοὶ (πάντες) οἱ γινώσκοντες τὸ ὄνομά σου·
Ὅτι ἐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε, Κύριε.
12. Ψάλατε τῷ Κυρίῳ ~ τῷ κατοι-
κῶντι ~ ἐν Σιών,
Ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἱπι-
τηδεύματα αὐτοῦ·
13. Ὅτι ἐκζητῶν τὰ αἵμματα αὐτῶν ἐμνήθη,
Οὐκ ἠπελάθετο τῆς κηρυγῆς τῶν πε-
νιτῶν.
14. Ἐλέησέν με Κύριε, ἴδε τὴν ταπει-
νωσίν μου,
Ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου,
Ὅ ὕψων με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου·
15. Ὅπως ἀν' ἐκωγγεῖλω πάσας τὰς ἀντίσεις σε
Ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών·
Ἀγαλλιάσσομαι ἐν τῷ σωτηρίῳ σου.
16. Ἐνεπάγησαν ἔθνη ἐν διαφορᾷ ~ ἢ ~ ἐποίησαν·
Ἐν παγίδι ταύτῃ ἢ ἔκρυψαν, συνε-
λήφθη ὁ πῶς αὐτῶν.
17. Γινώσκται Κύριος κρίματα ποιῶν·
Ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συν-
ελήφθη ὁ ἀμαρτανῶς. Ὡδὴ δια-
ψάλματος.
18. Ἀποραφῆτ' αὖ οἱ ἀμαρτανῶται εἰς τὸν ἄδην,
Πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα τοῦ Θεοῦ.
19. Ὅτι ἐκ εἰς τέλος ἐπιληθῆσεται ὁ πτωχός,
Ἡ ὑπομὴ τῶν πενήτων ἐκ ἀπολεῖται εἰς τέλος.
20. Ἀνάστηθι Κύριε, μὴ κραταιέωθω ἀν-
θρῶπος·
Κριθῆτωσαν ἔθνη ἐνώπιόν σου.
21. Κατάστησον Κύριε νομοθέτην ἐπ' αὐτάς·
Γινώτωσαν ἔθνη ~ ὅτι· ἀνθρῶποι εἰ-
σιν. ✕ Διάψαλμα·
22. Ἰνατί Κύριε ἀφέηκας μακρέθεν,
Ἵπεροῦς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει;
23. Ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἀσεβῆ,
ἐμπυρίζεται ὁ πτωχός.
Συλλαμβάνονται ἐν διαβηλοῖς οἱ δια-
λογίζονταί.
24. Ὅτι ἐπαλείψαι ὁ ἀμαρτανῶς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ,
Καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνυλογεῖται.
25. Παράξινε τὸν Κύριον ὁ ἀμαρτανῶς·
Κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ ἐκ ἐκζητήσει·
Οὐκ ἐστὶν ὁ Θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ.
26. Βεβηλώταται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν πα-
τὶ καίρῳ·
Ἀνταναρῆται τὰ κρίματά σου ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ·

Πάν-

ν. 7. μετ' ἥχου) μετ' ἥχου. ν. 11. ἐπὶ σοὶ πάντες αἱ) ἐπὶ αἱ αἱ. ν. 13. τῆς θυγῆς) τῆς θυγατρὸς.
ν. 15. ἐν τῷ σωτηρίῳ) ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ. ν. 19. ἀπολείται εἰς τέλος) ἀπολείται αἰς τὸν αἰῶνα.

Πάντων τῶν ἰχθυῶν αὐτῷ κατεκυ-
ρευσεν.

17. Εἶπε ἡ γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· ἢ
μοὶ σαλευθῶ, ἀπὸ γενεᾶς εἰς
γενεάν· ἀνεν κακῷ.

18. Οὐ ἀρῶς τὸ σῶμα αὐτοῦ γέμει καὶ
πικρίας καὶ δόλου,

Ἵπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κόπος καὶ
πένος.

19. Ἐγκαθήλῃ ἐν ἐνδράσιν μετὰ πλεσίαν,
Ἐν ἀποκρύφῳ ἀποκτεῖναι αἰῶνα·

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πῖνθα
ἀποβλέψουσιν.

30. Ἐνδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ, ὡς λέων ἐν τῇ μαν-
δρᾷ ἡ αὐτοῦ.

Ἐνδρεύει τῷ ἀρπαῖσαι πλωχόν.

Ἀρπαῖσαι πλωχόν ἐν τῷ ἐλκυσαι αὐτόν

Ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ. 31. Ταπεινάσει
αὐτόν.

Κύβει καὶ πεσέται ἐν τῷ αὐτόν κα-
τακυρεῖσαι τῶν πνήτων.

32. Εἶπε ἡ γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· ἐπι-
λήψασαι ὁ Θεός,

Ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τῷ
μὴ βλέπειν εἰς τέλος.

33. Ἀνάσσει Κύριε ὁ Θεός (μὴ), ὑψων
θήτω ἡ χεὶρ σου· μὴ ἐπιλάθῃς
τῶν πνήτων.

34. Ἐνεκεν τίνος παροξύνει ὁ ἀσεβὴς
τὸν Θεόν;

Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· ἐκ ἐκ-
ζητήσεως.

35. Βλέπεις, ὅτι σὺ κόπον καὶ θυμὸν
κατανοεῖς,

Τῷ παραδόναι αὐτοὺς εἰς χεῖρας σου.
Σοὶ (ὦν) ἰγκαὶ ἀλέλειπται ὁ πλωχόν,
Ὁρῶν σὺ ἦδρα βοῶν.

36. Σύντηξεν τὸν βεσυχίονα τῷ ἁμαρ-
τωλῷ καὶ ποιητῷ.

Ζητηθήσεται ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ, καὶ
ἢ μὴ εὔρεθῇ (δι' αὐτόν).

37. Βασίλευσαι Κύριε εἰς τὸν αἰῶνα καὶ
εἰς τὸν αἰῶνα ἡ τῷ αἰῶνος.

Ἀπολείπει ἔθνη ἐκ τῆς γῆς ἡ αὐτοῦ.

38. Τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πνήτων ἐπέκρινε εἰσέκοσσε
κύριε· κύριος

Τὴν ἐτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν
προσέχε· τὸ ὅς ἐσ· αὐτοῦ

39. Κεῖται ὀφθαλμοὶ καὶ ταπεινῶν,

ἵνα μὴ προδῇ ἐτι τῷ μεγαλυνοῦ
ἀνδραπος ἐπὶ τῆς γῆς.

ΨΑΛΜ. Ι' X.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.

Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα, πῶς
ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου· τὴν ψυ-

Μιταναστεύει ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς τρεθίον; χάν

2. Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐνέπνεον τόξον,
Ἡτοίμασαν βέλη εἰς φαεῖρας,

Τῷ κατατοξεύσαι ἐν σκοτομῇ τοὺς
εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

3. Ὅτι αὐτὸ (σὺ) κατητήτισον, (αὐτοὶ)
καθεῖλον

Ὁ ἡ δὲ δικαίος τί ἐποίησε;

4. Κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ αὐτοῦ,

Κύριος ἐν ἱερῶν ὁ θρόνος αὐτοῦ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἡ εἰς τὸν πῖνθα-
ταῖ ἀποβλέψουσιν,

Τὰ

v. 29. ἀσεβεῖται· τῷ ἀσεβεῖται. v. 30. Ἐνδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ ὡς λέων ἐν τῇ μανδρᾷ αὐτοῦ, Ἐνδρεύει τῷ ἀρπαῖσαι. v. 31. ἐν καρδίᾳ ἐν τῇ καρδίᾳ. v. 33. (μὴ) abest. ibid. ἐπιλάθῃ· κελεύει. v. 34. σὺ ἐκζητῶν αὐτὸν ἐκζητῶν. v. 35. κύριος κύριος. ibid. (ὦν) abest. ib. βοῶν· βοῶν. v. 36. (ἢ) αὐτόν· non habet. v. 38. τὸ ἐν αὐτοῦ τὸ ἐν σου. v. 39. τῷ μεγαλ· τῷ abest. Psalm. X. v. 1. τὴν ψυχῇ· τῇ ψυχῇ. v. 3. (ἐν) abest. ibid. (αὐτοῦ) abest.

Τὰ ἑλπίφραος αὐτῷ ἐξετάζει τοὺς
υἱὸς τῶν ἀνθρώπων.

5. Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν
ἀσεβῆ·

καὶ ὁ δὲ ἀγαπᾷ τὴν ἀδικίαν, μι-
σεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.

παύσαι 6. Ἐπιερεῖται ἐπὶ ἀμαρτωλοῖς παύσαι.

Πῦρ καὶ θεῖον καὶ πνεῦμα
καταιγίδος ἡ μερὶς τῆ ποτηρίου
αὐτῶν.

7. Ὅτι δίκαιος Κύριος καὶ δικαιο-
σύνας ἐγάπησεν·

Εὐθύτη- Εὐθύτητα εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτῷ.
τας

ΨΑΛΜ. ΙΑ'. XI.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ,
ὑπὲρ τῆς ὀνόμας.

2. Σῶσόν με Κύριε, ὅτι ἐκλέ-
λοιπεν σοὺς·

Ὅτι ἀληγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ
τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.

ἐλάλησεν 3. Μάταια ἠάληται ἕκαστος πρὸς τὸν
πλησίον αὐτοῦ·

Χεὶλὴ δόλια ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ
καὶ ἐλάλησεν (κακά).

4. Ἐξολοθρεύσει Κύριος πάντα τὰ χει-
λὴ τὰ δόλια

καὶ γλώσσας μεγαλοφημονας,

5. Τὲς εἰπόντας· τὴν γλώσσας ἡμῶν
μεγαλυλῶμεν,

ἡμῶν Τὰ χεὶλὴ ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστὶ,

Τίς ἡμῶν κύριος ἐστὶ;

6. Ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν,
καὶ ἀπὸ τῆς φεναγμῆς τῶν πνήτων,
νῦν ἀνστήσομαι, λέγει Κύριος·

ἐλπίσσομαι ἐν σωτηρίῳ, παθήσασθαι
ἐν αὐτῷ.

7. Τὰ λόγια Κυρίου λόγια ἀγνῶν,
ἀγρυπνῶν πεπυρωμένων δοκίμων τῇ γῇ,
κακαθαρσμένων ἐπίσπλάσις.

8. Σὺ Κύριε φυλάξεις ἡμᾶς, καὶ διατη-
ρήσεις ἡμᾶς

Ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης (καὶ) εἰς
τὸν αἰῶνα.

9. Κύνῳ οἱ ἀσεβεῖς περιπατήσι·

κατὰ τὸ ὕψος σε ἐπολυώησας
(πάντας) τοὺς υἱὸς τῶν ἀνθρώ-
πων.

ΨΑΛΜ. ΙΒ'. XII.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

Ἔως πότε Κύριε ἐπιλήσῃ με εἰς
τέλος;

Ἔως πότε ἀσπρήναι τὸ πρόσωπόν σου ἀποσφρί-
αὖ ἐμοῦ;

3. Ἔως τίνας θήσομαι βελὰς ἐν ψυ-
χῇ μου,

Ὅδους ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας (καὶ
νυκτός);

Ἔως πότε ὑψωθήσεται ὁ ἔχθρός μου
ἐπ' ἐμῇ;

4. Ἐπίβλεψον, εἰσακούσων με Κύριε ὁ
Θεός μου;

Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου,
μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον·

5. Μήποτε εἶπῃ ὁ ἔχθρός μου, ἔχυσά
πρὸς αὐτόν·

Οἱ θλιβόντες με ἀγαθολογῶνται ἐὰν
σαλευθῶ.

6. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἐλπί σου ἤλπισα·

Ἄγαλ·

7. 5. τὸν ἀδικίαν) ἀδικίαν. 6. παύσαι) παύσαι. 7. Εὐθύτητας) εὐθύτητα. Psalm. XI.
v. 1. Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ, ὑπὲρ τῆς ὀνόμας) transposita. v. 3. (κακά.) deest. v. 4. Ἐξολοθρεύσει)
ἐξολοθρεύσει. v. 9. (αὐτῶν) abest. Psalm. XII. v. 2. ἀσπρήναι) ἀσπρήναι. v. 3. (καὶ)
καὶ) non habet. v. 5. (εἶπῃ) εἶπῃ.

Ἀγαθιάσεται ἡ καρδία μου ἐπὶ
τῷ σωτηρίῳ σου.

Ἄσω τῷ Κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με.
καὶ ψάλλω τῷ ὀνόματι Κυρίου τῷ
υἱίσῃ σου.

ΨΑΛΜ. ΙΓ'. XIII.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
Ἐπὶ φωνῇ ἀφρονὶν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ.
ὣς ἐστὶ Θεός.

Διεφθάρησαν καὶ ἡ ἐδελύχθησαν
ἐν ἐπιτηδεύμασιν.

Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, καὶ ὣς ἐστὶν
ὡς ἐνός.

1. Κύριος ἐκ τῆς ἐρασῆς διέκυψεν ἐπὶ τοὺς
υἱούς τῶν ἀνθρώπων,
τῷ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνιών, καὶ ἡ ἐκζητῶν
τὸν Θεόν.

3. Πάντες ἐξέκλιναν ἅμα, ἡχρεώθησαν
Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, ὣς ἐστὶν
ὡς ἐνός.

4. Οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζό-
μενοι τὴν ἀνομίαν,
οἱ κατεβλίντες τὸν λαόν μου ἐν
βρώσει ἀρετῆς.
Τὸν Κύριον ἐκ ἐπεκαλέσαντο.

5. Ἐκεῖ ἐδεδίλυσαν φόβον καὶ ὡς ἐκ ἧν
φόβου.

δικαίων Ὅτι ὁ Θεὸς ἐν γενεᾷ δικαίων.

6. Βυλὴν πλωχοῦ κατηχύνετε.

Ὅτι Κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ ἐστὶ.

7. Τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τῷ
Ἰσραὴλ;

Τομ. IV.

ν. σ. ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ) ἐν τῷ σωτηρίῳ. Psalm. XIII. ν. 1. διεφθάρησαν) διεφθάρησαν. ν. 3. Inter ν. 3. & 4. huc adjicit C. Rom. τῶν ἀνθρώπων ὁ λόγος αὐτῶν, ταῦτ' ἐλάττωσαν αὐτῶν ἐδελύσαν, ἐπὶ ἀσπίδι ταῖς χεῖρσιν αὐτῶν. ἐν τῷ ὅλῳ αὐτῶν καὶ κατέβησαν ἐπ' αὐτοὺς, ἐξῆλθε οἱ ποιεῖν ἐκ τῶν ἐκ τῆς αἰσῆς συντημάτων καὶ ταλαιπωρίας ἐν ταῖς ἐδελύσαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ ἀσπίδι οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. Hæc omnia, ab Hexaplis abesse notat Schell. ν. 4. κατεβλίντες) κατεβλίντες. ibid. ἐν βρώσει) βρώσει. ν. 5. ἡ οὐκ ἐν) ἡ ἐκ ἧν. ibid. δικαίων) δικαίων. ν. 7. Ἀγαθιάσεται) ἰακωβ καὶ εὐεργετήσαντι) ἀγαθιάσεται ἰακωβ, καὶ εὐεργετήσαντι. Psalm. XIV. ν. 1. Ἡ τῷ) καὶ τῷ. ibid. ἐν ἧν) ἐν τῷ ὅλῳ. ν. 4. (πᾶς) deest.

Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τῷ λαῷ αὐτοῦ,

Ἀγαθιάσεται ἰακωβ, καὶ ἡ εὐφρανθήσεται Ἰσραὴλ.

ΨΑΛΜ. ΙΔ'. XIV.

Υαλμὸς τῷ Δαυίδ.
Κύριε τίς παρακλήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου;

καὶ ἡ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει τῷ ἁγίῳ σου;

2. Πορευόμενος ἄμωμος, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην.

λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ.

3. Ὃς ἐκ ἐδελύσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐποίησε τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν, καὶ οὐκ ἐνεδίδωκεν ὡς ἐλάσεν ἐπὶ τοὺς ἔργους αὐτοῦ.

4. Ἐξεδύνωνται ἐνώπιον αὐτοῦ (πᾶς) ποτηρευόμενος,

τοὺς δὲ φοβεμένους Κύριον δοξάζει.

καὶ ὁ ὁμῶν τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐκ ἀδελφῶν.

5. Τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ἐκ εἰσόδου ἐπὶ τόκον, καὶ δῶκεν ἐπ' ἄδυν ὡς ἐλάσεν.

Ὅ ποιῶν ταῦτα, ἐσκαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

ΨΑΛΜ. ΙΕ'. XV.

Σηλογραφία τῷ Δαυίδ.
Φύλαξόν με Κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα.

B

2. Ἐπὶ σοὶ

2. Εἶπα τῷ Κυρίῳ· κύριός μὲ εἰ σύ·
 "Οτι τῶν ἀγαθῶν μου ἐχρεῖαν ἔχεις.
 3. Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ ~ αὐτῶ,
 ἰθαυμάσῃσιν
 ✕ πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν
 αὐτοῖς.
 4. Ἐπληθύνθησαν αἱ ἀδελφείαι αὐτῶν,
 Μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν·
 Οὐ μὴ συναγαγῶν τὰς συναγωγὰς
 αὐτῶν ἐξ αἱμάτων,
 Οὐδ' ἐμὴ μηδὲ τῶν ὀνομάτων αὐ-
 τῶν διὰ χειλῶν μὲ.
 5. Κύριος ἡ μὲρίς τῆς κληρονομίας μὲ
 καὶ τῆ ποτηρίας μὲ·
 Σὺ εἶ ὁ ἀποκαθίστων τὴν κληρονομίαν
 μὲ ἐμοί.
 6. Σχονία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρη-
 τίσιοις·
 Καὶ ~ γὰρ ἡ κληρονομία μὲ κρατί-
 ση μοι εἴςιν.
 7. Εὐλογῆσω τὸν Κύριον τὸν συντίσαν-
 τά μὲ·
 "Ετι δὲ καὶ ὥς νυκτὸς ἱπαιδεύσάν μὲ
 οἱ νεφροί μὲ.
 8. Προεώραμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μὲ
 διαπαντός·
 "Οτι ἐκ δεξιῶν μὲ εἴςιν, ἵνα μὴ σα-
 λευθῶ.
 9. Διὰ τοῦτο ἠψευσάμην ἡ καρδία μὲ,
 καὶ ἠγαπήσατο με ἡ γλῶσσά μὲ·
 ~ "Ετι δὲ καὶ ἡ σάρξ μὲ κατα-
 σκηνοῦσιν ἐπ' ἐλπίδι.
 10. "Οτι ἐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν
 μὲ εἰς ἄβυθον,
 Οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σε ἰδεῖν δια-
 φθορᾶν.

11. Ἐργασίας μοι ὁδὸς ζωῆς·
 Πληρώσεις με ἐφροσύνῃ μετὰ τῷ προσ- εῦφροσύ-
 ῶπι σου·
 Τερπνότητι ἐν τῇ δεξιᾷ σου ~ εἰς τερπνό-
 τίλος. της

ΨΑΛΜ. 15. XVI.

- Π**ροσευχὴ τῷ Δαυίδ.
 Εἰσέκοσσαν Κύριε δικαιοσύνης
 ~ μου·
 Πέριες τῇ δέσει μου·
 Ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν μου, ὥς ἐν
 χεῖλεσι δολίκοις.
 2. Ἐκ προσώπου σε τὸ κρέμα μὲ ἐξήλθοι
 Οἱ ὀφθαλμοί σε ἰδύσσαν εὐδότηας. μὲ
 3. Ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μὲ, ἔπε-
 σκέψω νυκτός·
 Ἐπύρωσάς με, καὶ ἔχ εἰρήνη ἐν
 ἐμοὶ ἀδικία.
 4. "Οπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μὲ
 τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων,
 Διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλῶν σε
 ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδὸς σκληράς.
 5. Κατάρτισαι τὰ διαδήματά μὲ ἐν
 ταῖς τρίβοις σου,
 Ἴνα μὴ σαλευθῶσιν τὰ διαδήμα-
 τά μὲ.
 6. Ἐγὼ ἐπέκραζα, ὅτι ἐσθήκαί μὲ ὁ εὐσθήκα-
 Θεός·
 Κλῆνον τὸ ὄσος ἐμοί, ~ καὶ εἰσα-
 κουσιν τῶν φημάτων μὲ.
 7. Θαυμάσῃσιν τὰ ἔλεός σου, ~ εἰς σά-
 ζον τοὺς ἐλπίζοντας ~ ἐπὶ σέ·
 Ἐκ τῶν ἀνδραγαγόντων τῇ δεξιᾷ σου.
 8. Φύλαξόν με ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ·
 Ἐν

Psalm. XV. v. 4. εὐδ' ἐ μὲ) εὐδὲ μὲ. v. 5. ἡ μέρη) μέρη. v. 10. εἰς ἦδον) εἰς ἦδον. v. 11. εὐ-
 φροσύνη) εὐφροσύνη. ibid. τερπνότητι) τερπνότητι. Psalm. XVI. v. 1. δικαιοσύνη) τὴν δικαιο-
 σύνην. v. 5. σαλευθῶσιν) σαλευθῶ. v. 6. εἰσθήκαί) ἐσθήκαί.

Ἐν σκέπη τῶν πτερυγῶν σου σκεπά-
σεις με,

9. Ἀπὸ προσώπου ἁγίων τῶν ταλαιπω-
ρησάντων με.

Οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχὴν μου πε-
μήχον·

10. Τὸ εἶπε αὐτῶν συνέκλυσαν,
Τὸ εἶμα αὐτῶν ἐλάλησεν ὑπερη-
φάναν.

11. Ἐκβάλλοντές με νὺν περικύκλω-
σάν με,
Τὲς ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἔθνητο ἐκκλι-
ναι ἐν τῇ γῇ.

12. Ὑπὸ λαοῦ μοι ὥστε λέων ἔτοιμος εἰς
θήραν,
Καὶ ὥστε σκύμος οἰκῶν ἐν ἀποκρύ-
φει.

13. Ἀνάστηθι Κύριε, πρόφθασον αὐτούς,
καὶ ὑποσκέλισον αὐτάς·

ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ ἀστέως
ῥυμφίης σου, ἰδ. ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς
χειρὸς σου,

Κύριε, ἀπὸ ὀλέθρου ἀπὸ γῆς·
Διαμέρισον αὐτούς ἐν τῇ ζῳῇ αὐτῶν.
Καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπλήσθη ἡ
γαστήρ αὐτῶν·

Ἐχορταώθησαν υἱόν, καὶ ἀφῆκαν
τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐ-
τῶν.

15. Ἐγὼ ἵδ' ἐν δικαιοσύνῃ ὀφθῆσομαι
τῷ προσώπῳ σου.

Χορταώθησομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί (μοι)
τὴν δόξαν σου.

ΨΑΛΜ. ΙΖ'. XVII.

Εἰς τὸ τέλος τῷ παιδί Κυρίου τῷ
Δαυὶδ, ᾧ ἐλάλησε τῷ Κυρίῳ
τοὺς λόγους τῆς ᾠδῆς ταύτης,
ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἐβόησατο αὐτὸν Κύριος
ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐ-
τοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαβὴλ. 2 καὶ
ἔπεν·

Ἀγαπήσω σὲ Κύριε ἡ ἰσχύς μου·

3. Κύριος σφετόμαί μου, καὶ καταφυγὴ
μου, καὶ φύσις μου,
Ὁ Θεός μου, βοηθός μου, (καὶ) ἐλ-
πίω ἐπ' αὐτόν·

Ἵππερασπιστής μου, καὶ κίρας σωτη-
ρίας μου, ἀντιλήπιός μου.

4. Λιπὼν ἐπικαλίσσομαι Κύριον,
Καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι.

5. Περιέχον με ὥδνες θανάτου,
Καὶ χεῖμαρροι ἀνομίας ἐξετάραζάν
με·

6. Ὡδνες ἄλλο περιεκύκλωσάν με,
Προέφθασάν με παγίδες θανάτου.

7. Ἢ Καὶ" ἐν τῷ θλίβεσθαι με ἐπικα-
λεσάμεν τὸν Κύριον,
Καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου ἐκέκραξα·
Ἦκουσεν ἐκ ναοῦ ἡ ἀγία, αὐτῷ Φω-
νῆς μου,

Καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσε-
λεύσεται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ.

8. Καὶ ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη
ἡ γῆ·

Καὶ τὰ θεμέλια τῶν ὀρέων ἐταράχ-
θησαν

Καὶ ἐσαλεύθησαν, ὅτι ἀφρίδιθαι αὐ-
τοῖς" (ὁ Θεός).

B 2

9. Ἀνέ-

v. 9. ἀστέως) ἀστέως. v. 11. Ἐκβάλλοντές μου) ἐκβάλλοντες μου. v. 14. ἀπὸ ὀλέθρου) ἀπὸ θανάτου. ibid.
υἱόν) υἱόν. v. 15. (μοι) deest. Psalms XVII. v. 2. ἡ ἰσχύς μου) ἡ deest. v. 3. (καὶ) abest.
ibid. ἀντιλήπιός μου) πρὸς αὐτόν.

9. Ἀνέβη καπνὸς ἐν ὀργῇ αὐτῷ,
Καὶ πῦρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατε-
φλόγησεν.
Ἀνθρώπους αἰήφθησαν ἀπ' αὐτοῦ.
10. Καὶ ἔκλινεν ἕραν ἐν, καὶ κατέβη.
Καὶ γνέφος ὑπὸ τοῦ πόδας αὐτοῦ.
- Χερσεὶν 11. Καὶ ἐπέβη ἐπὶ Χερσεῖν, καὶ ἐπε-
ταῖσεν.
Ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων αἰνέμων.
12. ὦ Καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν
αὐτῷ.
Κύκλω αὐτῷ ἡ σκῆπη αὐτῷ
Σκοτεῖν ὕδωρ ἐν νεφέλαις αἰέων.
13. Ἀπὸ τῆς τηλαυγίσεως ἰσάπιον αὐ-
τῷ αἰ νεφέλαι διήλθον.
Χάλαζα καὶ ἄνθρωποι πυρός.
14. Καὶ ἐξέρίστηεν ἐξ ἕραν ὁ Κύριος,
Καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτῷ.
Ἥ χαλαζὰ καὶ ἄνθρωποι πυρός.
15. Καὶ ἐξαπέσειλε βέλη αὐτῷ, καὶ
ἐσκόρπισεν αὐτούς.
Καὶ ἀντραπὰς ἐπλήθυνη, καὶ συνε-
τάραξεν αὐτούς.
16. Καὶ ὥφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων,
Καὶ ἀνεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια τῆς
οἰκουμένης,
Ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου Κύριε,
Ἀπὸ ἱμηνύσεως πνεύματος ὀργῆς σου.
17. Ἐξαπέσειλαν ἐξ ὕψους, καὶ ἔλα-
βέ με.
Προσελαβέτό με ἐξ ὑδάτων πολλῶν.
18. Ρύσεται με ἐξ ἔχθρων μου θνητῶν,
Καὶ ἐκ τῶν μισούντων με.
Ὅτι ἐσερεύθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
19. Προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς
με.
Καὶ ἐγένετο Κύριος ἀντιστήριγμά με.
20. Καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμόν.
Ρύσεται με, ὅτι ἠθέλησέ με.
21. ὦ Καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος
κατὰ τὴν δικαιοσύνην με,
ὦ Καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν
χειρῶν με ἀνταποδώσει μοι.
22. Ὅτι ἐφύλαξα τὰς ἐντολὰς Κυρίου,
Καὶ ἐκ ἠτίεσσα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου.
23. Ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ ἐνό-
πιόν με,
Καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐκ ἀνίστη ἀπέστη-
σάν ἐμέ.
24. Καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ' αὐτοῦ,
Καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου.
25. Καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ
τὴν δικαιοσύνην με,
ὦ Καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν
χειρῶν με ἀνταποδώσει μοι
Ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
26. Μετὰ οἷσις ἐσωθήτην,
Καὶ μετὰ ἀνδρὸς ἀδῶς ἀδῶς ἐσθ',
27. ὦ Καὶ μετὰ ἐκλεκτῶν ἐκλεκτὸς ἐσθ',
Καὶ μετὰ τρεβλῆς διατρέψεις.
28. Ὅτι σὺ λαὸν ταπεινὸν σώσεις,
Καὶ ἐφθαλμὸς ὑπερηφάνων ταπει-
νώσεις.
29. Ὅτι σὺ φωτισὲς λύχνον μου Κύριε.
Ὁ Θεός μου, φωτισεῖς τὸ σκότος μου.
30. Ὅτι ἐν σοὶ ἐσώθησμαι ἀπὸ πειρα-
τηρίαις,
Καὶ ἐν τῷ Θεῷ μου ὑπεβήσονται τῷ
χρῶ.
31. Ὁ

Υ. 31. Χερσεῖν) Χερσεῖν. Υ. 14. ὁ Κύριος) κύριος. Υ. 15. Ἐξαπέσειλε) praefigit Καὶ. Υ. 16. ἀνε-
καλύφθησαν) ἀνεκαλύφθη. Υ. 25. τῶν χειρῶν μου, ἀνταποδώσει μοι ἐνώπιον.) τῶν χειρῶν με,
ἐνώπιον.

31. Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ·
τὰ λόγια Κυρίου πεπυρωμένα·

ὑπερασπιστὴς ἐστὶ πάντων τῶν ἐλπίζοντων ἐπ' αὐτόν.

32. Ὅτι τίς Θεὸς πλην τοῦ Κυρίου·

καὶ τίς Θεὸς πλην τοῦ Θεοῦ ἡμῶν;

33. Ὁ Θεὸς ὁ περιζωνύων με δύναμιν,
καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου·

34. Ὁ καταρτίζων τὰ πόδας μου ὥστε ἐλάφης,

καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἰσῶν με·

35. Διδάσκων χεῖρας μου εἰς πόλεμον,
καὶ ἔδω τόξον χαλκῶν τοὺς βραχίονάς μου.

36. Καὶ ἔδοκας μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας σου,

καὶ ἡ δεξιὰ σου ἀντελάβετό με·

καὶ ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσέ με ἵνα εἰς τέλος·

καὶ ἡ παιδεία σου αὐτὴ με διδάξει·

37. Ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου,

καὶ ἐκ ἡθύνθησαν τὰ ἵχνη μου.

38. Καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ καταλήψομαι αὐτούς,

καὶ ἐκ ἀποστροφῆσμαι ἕως ἐκλείπωσιν·

39. Ἐκθλίψω αὐτούς, καὶ ἔ μὴ δύνανται ἤναι·

Προσθῆται ὑπὸ τὰς πόδας μου.

40. Καὶ περιέξωσάς με δύναμιν εἰς πόλεμον·

Συνεπόδισας (πάντας) τοὺς ἐπανισταμένους ἐπ' ἐμὲ ὑποκάτω μου.

41. Καὶ τὸς ἐχθρούς μου ἔδοκας μοι νότον,

καὶ τὸς μισούντάς με ἐξωλόθρευσας.

42. Ἐκέκραξαν, καὶ ἐκ ἡν ὁ σάξων·

Πρὸς Κύριον, καὶ ἐκ εἰσέκυσεν αὐτῶν.

43. Καὶ λεπίσιν αὐτὸς ὥστε χροὺν κατὰ πρόσωπον ἀνέμω·

Ὡς πηλὸν πλαίσιον λεανῶ αὐτούς.

44. Ῥῥαί με ἀπὸ ἀντιλογιών * λαῶ·

Καταστήσεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν.

Λαὸς δι' ἐκ ἔργων, ἐδάλευσέ μοι·

45. Εἰς ἀκοὴν αὐτῆς ὑπέκει με.

Οἱ υἱοὶ ἀλλότριαι ἐψεύσαντό μοι·

46. Τοὶ ἀλλότριαι ἐπαλαιώθησαν, καὶ ἐχώλουν ἐκ τῶν τριβῶν αὐτῶν.

47. Ζῇ Κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς μου·

καὶ ὑψώσῃτω ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου·

48. Ὁ Θεὸς ὁ διδὼς ἐκδικήσεις ἐμοί, καὶ ὑποτάξας λαὸς ὑπ' ἐμέ.

49. Ὁ ῥύτης μου ἐξ ἐχθρῶν μου ἐργίλων,

Ἀπὸ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμὲ ὑψώσεις με·

Ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκων ῥύσαι με.

50. Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσονται σοὶ ἐν ἔθνεσι Κύριε·

καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ·

51. Μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τῶ βασιλείας αὐτῆς,

καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτῆς,

τῷ Δαυιδ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

ν. 34. Ὁ καταρτίζων) ὁ καταρτίζομαι. ibid. ἐλάφης) ἐλάφην. ν. 40. ὑπερασπισμένους) ὑπερασπιστὰς. ν. 41. ἐξωλόθρευσας) ἐξολόθρευσας. ν. 42. εἰσέκυσεν) ἐπέκυσεν. ν. 43. ὥστε χροὺν) ὥς χροὺν. ν. 44. ῥῥαί με ἀπὸ ἀντιλογιών λαῶν) ῥῥαί με ἐξ ἀντιλ. λαῶν. ibid. δι' ἐκ) δι' ἐκ. ν. 45. ὑπέκει με) ὑπέκει με. ibid. οἱ υἱοὶ) υἱοί. ν. 46. ἐκ τῶν) ἀπὸ τῶν. ν. 49. ἐχθρῶν μου) μου ἐχθρῶν. ibid. ῥύσαι με) ῥύση με.

ῥύσεται
* λαῶν
ὥς
ἐπὶ ἡμέ-
ρας

ΨΑΛΜ. ΙΗ'. XVIII.

ΕΙς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
 2. Οἱ ἔρανοι διηγούντοι ὄξαν Θεῷ.
 Πόισιν δὲ χεῖραν αὐτῷ ἀναγγέλει
 τὸ σπέρμα.

ἀναγγε-
λει

3. Ἡ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥίμα,
 Καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγελεῖ ᾠδῶν.

4. Οὐκ εἰσι λαλοῦντες ὁδὸν λέγει, ὧν ἐχὶ
 ἀκούονται αἱ Φωναὶ αὐτῶν.

5. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ Φόβος
 αὐτῶν,

Καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης
 τὰ ῥήματα αὐτῶν.

6. ~ Ἐν τῷ ἡλῶν ἔδετο τὸ σκῆνωμα
 αὐτῷ.

Καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορεύομενος
 ἐκ πατρὸς αὐτοῦ,

Ἀγαλλιάσεται ὡς ῥίγας δρᾶμεν ὁδὸν
 ~ αὐτῷ.

7. Ἀπ' ἄκρη τῷ ἔρασι ἡ ἐξοδος αὐτοῦ,
 Καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ὥς ἄκρη
 τῷ ἔρασι.

Καὶ ἐκ ἔσθης ὡς ἀποκερδύσσεται τῇ
 Σέμνῃ

8. Ὁ νόμος Κυρίου ἄμωμος, ἐπιτρέψαν
 ψυχάς.

Ἡ μαρτυρία Κυρίου πιστὴ, ~ σοφίζουσα
 ἡπία.

9. Τὰ δικαιώματα Κυρίου εὐθέα, ἐν-
 φραίνονται καρδίας.

Ἡ ἐντολὴ Κυρίου τιμωρὴς, φωτίζου-
 σα ὁρθολογίας.

10. Ὁ φόβος Κυρίου ἀγνός, διαμένων
 εἰς αἰῶνα ~ αἰῶνος.

Τὰ κρίματα Κυρίου ἀληθινὰ, δο-
 κασιμμένα ἐπὶ τὸ αὐτό.

11. Ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσοῦν καὶ λίθον
 τίμιον πολὺν,

Καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρὸν.

12. Καὶ ~ γὰρ ὁ δούλος σε φυλάσσει
 αὐτά.

Ἐν τῷ φυλάσσει αὐτὰ ἀνταποδοῖς
 πολλή.

13. Παροπλίσματα τίς συνήσει;
 Ἐκ τῶν κρυφίων ~ με' καθάρι-
 σάν με.

14. Καὶ ἀπὸ αἰθερίων φεῖσαι τῷ δό-
 λῳ σε.

Ἐάν μὴ με κατακρίνομαι, τότε ἄμω-
 μος ἔσομαι,
 Καὶ καθαρῶς ῥησέωμαι ἀπὸ ἀμαρτίας
 μεγάλης.

15. ~ Καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν τὰ λό-
 για τῷ στόματός με,

Καὶ ἡ μελέτῃ τῆς καρδίας με ἐνώ-
 πιον σε (ἐστὶν) ~ διαπαντός,
 Κύριε βοηθὲ με καὶ λυτρωτὰ με.

ΨΑΛΜ. ΙΘ'. XIX.

ΕΙς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
 2. Ἐπακούσαι σε Κύριος ἐν ἡμέρᾳ
 θλήψεως.

Ἵπερασπίσαι σε τὸ ὄνομα τῷ Θεῷ
 Ἰσραὴλ.

3. Ἐξασπείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίων,
 Καὶ ἐκ Σιών ἀντιλαβούτ' σε.

4. Μηδὲν πάσης δυσεως σε,
 Καὶ τὸ ἐλοκαύτωμα σε πιασάτω.

Διὰ ψαλμοῦ.

Ἦ. Δοῦν

Psalm. XVIII. v. 1. ἀναγγελεῖ ἀναγγέλει. v. 3. Ἡ ἡμέρα ἡμέρα. ibid. ἀναγγελεῖ ἀναγγέ-
 λει. v. 8. Ὁ νόμος Κυρίου ὁ νόμος τῷ Κυρίῳ. v. 14. κατακρίνομαι κατακρινώμαι. v. 15.
 (ἐστὶν) ἀεὶ.

5. Δαίη σοι (Κύριος) κατὰ τὴν καρδίαν
σε,

Καὶ πᾶσαν τὴν βελὴν σε πληρώσει.

6. Ἀγαλλιασόμεθα ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σε,
Καὶ ἐν ὀνόματι Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυ-
νησόμεθα.

Πληρώσει Κύριος πάντα τὰ αἰτήμα-
τά σε.

7. Νῦν ἔργον ὅτι ἔσωσε Κύριος τὸν χει-
ρὸν αὐτοῦ.

Ἐπακούσεται αὐτῷ ἐξ ἑρσυνῶ ἀγγί-
αυτῷ.

Ἐν δυνατείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς
αὐτοῦ.

8. Οὗτοι ἐν ἁμαρτίαις, καὶ ἔτοι ἐν ἵπποις·
Ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν
ἐπικαλεσώμεθα.

μεγαλυ-
νησόμε-
θα
9. Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν·
Ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν.

10. Κύριε σῶσον τὸν βασιλέα,
Καὶ ἐπαύξασον ἡμῶν, ἐν ἧ ἅν ἡμέρα
ἐπικαλεσώμεθα ἑ σέ.

ΨΑΛΜ. Κ'. XX.

ΕΙς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Κύριε ἐν τῇ ὀνείματι σε εὐφραν-
θήσεται ὁ βασιλεὺς,
Καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σε ἀγαλλιασέ-
ται σφόδρα.

ψυχῆς 3. Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ εὐφ-
ρανέτω,

ἀψαλ-
μα 4. Καὶ τὴν εὐλογίαν τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἐκ
ἐξήρσεως αὐτοῦ. Διάψαλμα.

4. Ὅτι προφθάσας αὐτὸν ἐν εὐλο-
γίαις χρηστότητος.

Ἐθῆκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σέ-
φανον ἐκ λίθου τιμίου.

5. Ζωὴν ἠτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ
Μακρότητα ἡμερῶν ὡς πάντα καὶ εἰς
αἰῶνα καὶ αἰῶνος.

6. Μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτη-
ρίῳ σε.

Δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπέθηκεν
ἐπ' αὐτόν.

7. Ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα
καὶ αἰῶνος.

Εὐφρανέτω αὐτὸν ἐν χαρᾷ μετὰ τῷ
προσώπῳ σου.

8. Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίξει ἐπὶ Κύριῳ.
Καὶ ἐν τῷ ἔλει τῷ ὑψίστῳ καὶ μὴ σα-
λευθῇ.

9. Εὐερεθείη ἡ χεὶρ σε πᾶσι τοῖς ἐχ-
θροῖς σε.

Ἡ δεξιὰ σε ἔσται ὡς πάντα τὰς
μυστήτας σε.

10. Θῆσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς
εἰς καιρὸν τῷ προσώπῳ σε.

Κύριε ἐν ὀργῇ αὐτὰ συνταράξει αὐτούς, Κύριε σε
καταφάγεται αὐτὸς πῦρ. συνλαρά-
ξεις

11. Τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ γῆς ἀπολείψας,
Καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἱῶν ἀν-
θρώπων.

12. Ὅτι ἔκλιναν εἰς σέ κακὰ,
Διηλογίσαντο βλαβὰς ἀς οὐ μὴ δύνα-
ται ἑ σῆσαι.

13. Ὅτι θῆσεις αὐτοὺς νῶτον·
Ἐν τοῖς περιλοιποῖς σου ἐτοιμάσεις
τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

14. Τῷ ψαλμῷ Κύριε ἐν τῇ ὀνείματι σου·
Ἄσμεν καὶ ψαλλόμεν τὰς ἀναστasiaς
σου.

ΨΑΛΜ.

Psal. XIX. v. 5. (Κύριος) absq. ibid. πληρώσει) πληρώσει. v. 6. ἐπὶ τῷ σωτ. ἐν τῷ σωτηρίῳ.
v. 8. ἐν ὀνόματι Θεοῦ ἐν ὀνόματι κυρία Θεοῦ. Psal. XX. v. 10. Κύριε) κύριος, ibid. ἐν ὀργῇ σε
συνταράξει) ἐν ὀργῇ αὐτὰ συνταράξει. v. 12. βλαβὰς ἀς) βλαβὰς ἐν. ibid. γέναι) γέναι.

ΨΑΛΜ. ΚΑ'. XXI.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ἀντίληψιν
τῆς βασιλείας, Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

2. Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου, ἥ πρό-
χης μου, ἰναὶ ἔγκατέλιπες με.

Μακράν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ
λόγοι τῶν παραπλημμάτων μου.

3. Ὁ Θεός μου, κερᾶζομαι ἡμέρας
(πρὸς σέ), καὶ ἐκ εἰσακέρῃ.

Καὶ νυκλὸς, καὶ ἐκ εἰς ἀνοίαν ἡμερᾶς.

4. Σὺ δὲ ἐν ἁγίῳ κατοικεῖς, ὁ ἥπιος
Ἰσραὴλ.

5. Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν οἱ πατέρες ἡμῶν.
Ἠλπισαν, καὶ ἐξέσω αὐτούς.

6. Πρὸς σέ ἐκέραζαν, καὶ ἐσώθησαν.
Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν, καὶ ἐκωλύθησαν.

7. Ἐγὼ δὲ εἰμι σκώληξ καὶ ἐχὶ ἀν-
θρώπου,

Ὁνειδὸς ἀνθρώπου καὶ ἐξουθένημα
λαοῦ.

8. Πάντες οἱ θεωροῦντές με ἐξεμακρί-
νισάν με,

Ἐλάλησαν ἐν χρίλεσιν, ἐκίνησαν κε-
φαλὴν.

9. Ἠλπισεν ἐπὶ Κύριον, ἐσώσάτω αὐτόν.
Σωσάτω αὐτόν, ὅτι θέλει αὐτόν.

10. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκσωτάς μου ἐκ γα-
στροῦ,

Ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ ματῶν τῆς μη-
τρός μου.

11. Ἐπὶ σέ ἐπερίβην ἐκ μήτρας,
Ἐκ κοιλίας μητρός μου Θεός μου εἶ σὺ.

Μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ ὅτι θλίψις
ἐγγύς,

12. Ὅτι ἐκ ἔστιν ὁ βοηθός.

13. Περιεκύλισάν με μάχοι πολλοί,
Ταῦροι πίονες περιέχον με.

14. Ἦνοιξαν ἐπ' ἐμὲ τὸ σῶμα αὐτῶν,
Ὡς λέων ὁ ἀρπάξων καὶ ἀφρούμενος.

15. Ὡσεὶ ὕδαρ ἐξέχυθην, καὶ διεσκορ-
πίθη πάντα τὰ ὡτά μου.

Ἐγενήθη ἡ καρδία μου ὥστε κηρὸς τη-
κόμενος ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου.

16. Ἐξηραίνθη ὡς ὄσρακον ἡ ἰσχὺς μου,
Καὶ ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου,

Καὶ εἰς χεῖρας θανάτου κατήγαγίς με.

17. Ὅτι ἐκύλισάν με κύνες ἄπολλοι,
Συναγαγὼν πονηρομένων περιέχον με.

Ἦρξαν χεῖράς μου καὶ πόδας μου.

18. Ἐξηράνω πάντα τὰ ὡτά μου.

Αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπίδον με.

19. Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐαυτοῖς,
Καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον.

20. Σὺ δὲ Κύριε μὴ μακρύνῃς τὴν βοή-
θειάν μου.

Εἰς τὴν ἀντίληψίν μου πρόσχες.

21. ῥύσαι ἀπὸ βρομφαίας τὴν ψυχὴν μου.
ἥ καὶ ἐκ χειρὸς κυνὸς τὴν μοσχο-
νὴ μου.

22. Σῶσόν με ἐκ σώματος λέντος,
Καὶ ἀπὸ κεράτων μονοκροῦται τὴν
ταπεινότητά μου.

23. Διηγῆσομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελ-
φοῖς μου.

Ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.

24. Οἱ φοβούμενοι Κύριον αἰνέσατε αὐτόν,
Ἄπαν τὸ σπέρμα Ἰακώβ δοξάζατε
αὐτόν,

Φοβή-

Psalm. XXI. v. 1. τῆς βασιλείας) adjicit Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ. v. 4. ἐν ἁγίῳ) ἐν ἁγίῳ. ibid. Ἰσραὴλ) τῷ Ἰσραὴλ. v. 7. καὶ ἐχὶ) καὶ ἐχὶ. ibid. ἀνθρώπου) ἀνθρώπου. v. 9. Σωσάτω) σωσάτω. v. 16. ὡς) ὡς. v. 17. πόδας μου) πόδας μου. v. 18. δεξιὰς μου) δεξιὰς μου.

Φοβηθήτωσαν αὐτὸν ἅπαν τὸ σπέρμα
μα Ἰσραὴλ·

25. "Οτι ἀπ' ἐκδόγωνσιν ἐπὶ προσώχθισε
τῇ δεήσει τῷ πλάχῳ,
Οὐδὲ ἀπέσπευψε τὸ προσώπον αὐτῷ
ἀπ' ἐμῷ,

Καὶ ἐν τῷ κεκραγῆναι με πρὸς αὐτὸν
ἐπήκουσέ με·

26. Παρὰ σὺ ὁ ἑπαινὸς με ἐν ἐκκλησίᾳ
μεγάλῃ·

Τὰς εὐχὰς μὲ ἀποδοῦναι ἐνώπιον
(πάντων) τῶν φοβημένων αὐτόν.

27. Φάγονται πίνητες καὶ ἐμπληθίσονται,
καὶ

καὶ αἰνίσουσι Κύριον οἱ ἐκζητῶντες
αὐτόν·

Ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς αἰῶνα
καὶ αἰῶνος·

28. Μνηθίσονται καὶ ἐπιστραφήσονται
πρὸς Κύριον πάντα τὰ πύματα
τῆς γῆς,

Καὶ προσκύνησιν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι
αἱ πατριαὶ τῶν ἔθνων·

29. "Οτι τῷ Κυρίῳ ἡ βασιλεία, καὶ
αὐτὸς· δεσπόζει τῶν ἔθνων.

30. Ἐφάγον καὶ προσεκύνησαν πάντες
οἱ πίστες τῆς γῆς,

Ἐνώπιον αὐτοῦ προσπεύνται πάντες
οἱ καταβαλόντες εἰς τὴν γῆν·

Καὶ ἡ ψυχὴ μου αὐτῷ ζῇ.

31. καὶ τὸ σπέρμα καὶ αὐτοῦ δα-
λεύσει αὐτῷ·

Ἀναγγελήσεται τῷ Κυρίῳ γενεὰ ἡ
ἐρχομένη,

32. Καὶ ἀναγγελεῖσι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ
τοῖς υἱοῖς.

Τομ. IV.

ν. 25. ἐκδόγων μου. ν. 26. (πάντων) ἀβελ. ν. 28. πύματα πύματα. ν. 31. σπέρμα αὐτοῦ σπέρμα αὐτοῦ. ν. 32. Κύριος ὁ κύριος, Πσλμ. XXII. ν. 1. σπέρμα αὐτοῦ σπέρμα αὐτοῦ. ν. 4.

λαῶ τῷ τεχνησομένῳ, ὃν ἐποίησε
ὁ Κύριος·

ΨΑΛΜ. ΚΒ'. XXII.

ΨΑΛΜΟΣ Τῷ ΔΑΥΪΔ.

Κύριος σπικνύει με, καὶ καὶ ἐν ποιμαίνει
με ὑπερήσει.

2. Εἰς τόπον χλῆος καὶ ἐκεῖ με κατε-
σκήνωσεν·

Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ
με.

3. Τὴν ψυχὴν μου ἐπέσπευξεν·
Ὁδήγησέ με ἐπὶ τρεῖς ἀκαιουσῆς
ἕνεκεν τῷ ὀνόματος αὐτοῦ.

4. Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς
θανάτου,

οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ' ἐμῷ εἶ·

Ἡ βοήθεός σου καὶ ἡ βακτηρία σου
αὐτὰ με παρεκάλεσαν.

5. Ἡτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν
ἕξιναντίας τῶν θλυόντων με·

Ἐλίπυνας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου,
καὶ τὸ ποτήριόν μου μεθύσκον ὡς σου
κράτιτον.

6. Καὶ τὸ ἐλεός σου καταδιώχεται
με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
μου·

καὶ τὸ καστοκεῖν με ἐν οἴκῳ
Κυρίου εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

ΨΑΛΜ. ΚΓ'. XXIII.

ΨΑΛΜΟΣ Τῷ ΔΑΥΪΔ καὶ τῆς μιᾶς
σαββάτου·

Τῷ Κυρίῳ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρω-
μα αὐτῆς,

C

Ἡ οἰκὸς

ΨΑΛΜΟΣ Τῷ ΔΑΥΪΔ καὶ τῆς μιᾶς
σαββάτου·

Τῷ Κυρίῳ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρω-
μα αὐτῆς,

C

Ἡ οἰκὸς

ν. 25. ἐκδόγων μου. ν. 26. (πάντων) ἀβελ. ν. 28. πύματα πύματα. ν. 31. σπέρμα αὐτοῦ σπέρμα αὐτοῦ. ν. 32. Κύριος ὁ κύριος, Πσλμ. XXII. ν. 1. σπέρμα αὐτοῦ σπέρμα αὐτοῦ. ν. 4.

Ἡ οἰκμένη καὶ ἡ πάντες" οἱ κατακύντες ἐν αὐτῇ·

2. Αὐτὲς ἵσταται ἐπὶ θαλάσσης ἐθελήσαντες αὐτήν,
καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἡτοίμασεν αὐτήν.

3. Τίς ἀναθήσεται εἰς τὸ ἔτος τοῦ Κυρίου;
καὶ τίς ἑστήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ;

4. Ἀδῶς χερσὶ καὶ καθαροῖς τῇ καρδίᾳ,
ὅς ἐκ ἔλαθεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν μου,

καὶ ἐκ ὤμωσεν ἐπὶ δόλῳ ἡ ψυχή μου.
καὶ ἐκ ὤμωσεν ἐπὶ δόλῳ ἡ ψυχή μου.

5. Οὐτός· λήφεται εὐλογίαν παρὰ Κυρίου,
καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ Θεοῦ σωτήρος αὐτοῦ·

6. Αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων αὐτόν,
ζητήσαντες τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ.

7. Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
καὶ ἐπαρθήτε πύλας αἰώνιοι·
καὶ εἰσέλυσσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

8. Τίς ἐστὶν ἔτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
κύριος κραταιὸς καὶ δυνατὸς,
κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ.

9. Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
καὶ ἐπαρθήτε πύλας αἰώνιοι·
καὶ εἰσέλυσσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

10. Τίς ἐστὶν ἔτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
κύριος τῶν δυνάμεων αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. ✕ Διψάλμα.

ΨΑΛΜ. ΚΔ'. XXIV.

Ψαλμός τοῦ Δαυὶδ.
Πρὸς τὸν Κύριον ἤμας τὴν ψυχὴν μου· 2. ὁ Θεὸς μου,

Ἐπὶ σοὶ πέποιθα· μὴ κατασχυνθεῖν,
μὴ καταγελασάτωσάν με οἱ ἐχθροί μου.

3. Καὶ ἡ γὰρ πάντες οἱ ὑπομένοντές σε ἢ μὴ κατασχυνθῶσιν·

ἀλγυνθήτωσαν ἡ πάντες" οἱ ἀνομήτες διακρίνῃς.

4. Ταῖς ἐδὼς σε Κύριε γνώρισόν μου,
καὶ ταῖς τρέψας σε διδάξόν με·

5. Ὅδῃ γησόν με ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου,
καὶ διδάξόν με, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ σωτήρ μου·

καὶ καὶ σὲ ὑπέμεμα ὅλην τὴν ἡμέραν.

6. Μνήσθητι τῶν οἰκτιρισμῶν σου, Κύριε,
καὶ τὰ ἐλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἵματος εἶσιν.

7. Ἀμαρτίας νεότητός μου καὶ ἀγνοίας μου μὴ μνησθῇς·

κατὰ τὸ ἔλεός σου μνησθῇτι μου
✕ σὺ

Ἐνεκα τῆς χρηστότητός σου, Κύριε.

8. Χρηστὸς καὶ εὐδὺς ὁ Κύριος·
διὰ τοῦτο νομοθετῆται ἀμαρτανότας ἐν ὁδοῖς.

9. Ὅδῃ γησὶ περὶ αἵματος ἐν κρίσει·
διδοῖται περὶ αἵματος αὐτοῦ.

10. Πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Κυρίου ἔλεος καὶ ἀλήθεια,

Τοῦ

Psal. XXIII. v. 4. ψυχὴν μου) ψυχὴν αὐτοῦ. ibid. τῷ πλεόν) addit αὐτοῦ. v. 6. in fine Rom. adjicit διψάλμα. v. 10. αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς) αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς. Psalm. XXIV. v. 3. πᾶσαι postea, loco abest à C. Rom. v. 5. ἐν τῇ ἀληθείᾳ) ἐπὶ τῇ ἀληθείᾳ. v. 7. ὁδὸς) ὁδὸς. v. 8. εὐδὺς) εὐδὺς.

Τοῖς ἐκζητοῦσι τὴν διαθήκην αὐτῷ
καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.

11. Ἐνεκα τῷ ἐνοματός σε Κύριε
καὶ ἰλίσθη τῇ ἀμαρτίᾳ μου· πολλὴ
γὰρ ἐστίν.

12. Τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ φοβόμενος τὸν
Κύριον;
Νομοθετήσει αὐτῷ ἐν ὁδῷ, ἣ ἡρε-
τίσαστο·

13. Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς αὐλο-
γῆσεται,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει
γῆν.

14. Κραταίωμα Κύριος τῶν φοβημένων
αὐτόν,
(καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου τῶν ἐπικαλε-
μένων αὐτόν·)

καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τῷ δηλῶσαι
αὐτοῖς.

15. Οἱ ὀφθαλμοί μου διασπαντὸς πρὸς
τὸν Κύριον·

Ὅτι αὐτὸς ἐσπαύσει ἐκ παγίδος τὰς
πόδας μου.

16. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὴν, καὶ ἰλέυσόν με·
Ὅτι μονογενὴς καὶ πτωχός εἰμι ἐγώ.

ἐπληθύνθησαν 17. Αἱ θλίψεις τῆς καρδίας μου ἐπλη-
θύνθησαν.

Ἐκ τῶν αἰσθητῶν μου ἐξάγαγέ με.

18. Ἴδε τὴν ταπεινώσάν μου καὶ τὸν
κόπον μου,

καὶ ἄφες πάσας τὰς ἀμαρτίας μου.

19. Ἴδε τὰς ἐχθράς μου, ὅτι ἐπληθύν-
θησαν,

καὶ μῖσος ἄδικον ἐμίσησάν με.

20. Φύλαξον τὴν ψυχὴν μου, καὶ ῥυ-
σαί με·

Μὴ καὶ αἰσχυρθεῖν, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ.

21. Ἀκακοὶ καὶ εὐθεῖς ἐκολλῶντό μοι,
ὅτι ὑπέμενά σε (Κύριε).

22. Λύτρωσαι ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πα-
σῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ.

ΨΑΛΜ. ΚΕ'. XXV.

ΤΟΥ ΔΑΥΙΔ.

Κεῖνόν με Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν
ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην·

καὶ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἐλπίζαν ἔμὴ ἀ-
δενῆσαι.

2. Δοκίμασόν με Κύριε, καὶ πείρα-
σόν με·

Πύρρον τὰς νεφρὰς μου καὶ τὴν καρ-
δίαν μου.

3. Ὅτι τὸ ἑλεῖς σε κατήκοντι τῶν
ὀφθαλμῶν μου ἐστίν, σε

καὶ εὐφρέθησα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

4. Οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιό-
τητος, ματαιό-
τητας

καὶ μετὰ παρανομούντων ἔμὴ ἐισ-
έλθω·

5. Ἐμίσησα ἐκκλησίαν ποιηρευμένην,
καὶ μετὰ ἀσεβῶν ἔμὴ καθίσω.

6. Νήψομαι ἐν αἰσέσι τὰς χεῖράς μου,
καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου

Κύριε·

7. Τὸ αἰδοῖσθαι φωνὴν αἰνέσεως,
καὶ δηγησάσθαι πάντα τὰ θαυ-
μάσιά σε.

8. Κύριε ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σε,
καὶ τόπον σκηνοῦματός σου ὁδὸς σε.

9. Μὴ συναπολέθης μετὰ ἀσεβῶν τὴν
ψυχὴν μου,

Κ 2

καὶ

Υ. 14. (καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου τῶν ἐπικαλεμένων αὐτόν) hzc absint ab Ed. Rom. Psalm. XXV.

Υ. 1. αἰνέσεις) αἰνέσθαι. Υ. 3. ὀφθαλμοῖν σε) ὀφθ. μου. Υ. 4. ματαιότητας) ματαιότητος.

Υ. 7. φωνῇ) φωνῇ.

- Καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἰμαμάτων τὴν ζωὴν μου·
 10. Ὡς ἐν χερσὶν αἱ ἀνομίαι,
 Ἡ δόξα αὐτῶν ἐπλήσθη δαΐμων.
 11. Ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην·
 Λύτρωσαι με (Κύριε), καὶ ἐλθέσόν με.
 12. Ὁ (γὰρ) πᾶς μου ἔστι ἐν εὐθύτητι·
 Ἐν ἐκκλησίᾳ μου εὐλογήσω ἅς σε Κύριε.

ΨΑΛΜ. Κς'. XXXVI.

- Τ**ῷ Δαυίδ, ἅς πρὸ τῆς χειρὸς τοῦ
 Κυρίου φωτισμός μου καὶ σωτήρ
 μου, τίνα φοβήσομαι;
 Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου,
 ἀπὸ τίνος δειλιάσω;
 2. Ἐν τῷ ἐγγίξειν ἐπ' ἐμέ κακοῦντας,
 τῷ φοβῆναι τὰς ἀσέβειας μου,
 Οἱ θλίβοντές με καὶ οἱ ἐχθροί μου,
 αὐτοὶ ἠδύνησαν καὶ ἔπεσαν.
 3. Ἐὰν παρατάξῃται ἐπ' ἐμέ παρεμ-
 βολή, ἢ φοβηθῇσεται ἡ καρδία μου·
 Ἐὰν ἐπαινασῇ ἐπ' ἐμέ πόλεμος, ἐν
 ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω.
 4. Μίαν ἡττησάμεν παρὰ Κυρίου, ταύ-
 τὴν ἐκζητήσω·
 Τὸ κατακτεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας
 τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου;
 Τῷ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητάς Κυρίου,
 Καὶ ἐπικατέπλεσαι τὸν ναὸν (τὸν ἁ-
 γιον) αὐτοῦ.
 5. Ὅτι ἐκρυψέ με ἐν σπητῇ αὐτοῦ ἐν ἡ-
 μέρας κακῶν (μου),
 Ἐσκέπασέ με ἐν ἀπακρύφῳ τῆς σπη-
 τῆς αὐτοῦ, ἐν πέτρῳ ὑψώσέ με·

6. Καὶ νῦν (ἰδὲ) ὑψώσε (Κύριος) τὴν
 κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου·
 Ἐκύκλωσα καὶ ὄθυσσα ἐν τῇ σπητῇ
 αὐτοῦ θυσίαν ἀλαλαγμῶν,
 Ἄσπεμαι καὶ ψαλῶ τῷ Κυρίῳ.
 7. Εἰσάκουσον Κύριε τῆς φωνῆς μου, ἧς
 ἐκένεράξαι ἅς σε·
 Ἐλέησόν με, καὶ εἰσακούσον μου· 8. σοὶ
 ὅσπιν ἡ καρδία μου.
 Ἐξέζητι τὸ πρόσωπόν σου * μου, ἰξεζήτη-
 τὸ πρόσωπόν σου Κύριε ζητήσω. σα. * σε
 9. Μὴ ἀποτρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ'
 ἐμοῦ,
 Μὴ ἐκκλίνῃς ἐν ὀργῇ ἀπὸ τῆς δόξης σου·
 Βοηθός μου γενεῖ, μὴ ἀποσταλέναι με, ἰγκατα-
 Καὶ μὴ * ἰγκαταλίπῃ με ὁ Θεός ὁ σω- λήτης
 τῆς μου· * ὑπερί-
 10. Ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μητὴρ μου ἰγκατέλιπόν με,
 Ὁ δὲ Κύριος προσελαβέτό με.
 11. Νομοθέτησόν μου Κύριε τῇ ὁδῷ σου,
 Καὶ ὁδήγησόν με ἐν τριβύνῳ εὐθείας ἐνε-
 κα τῶν ἐχθρῶν μου.
 12. Μὴ παραδῷς με εἰς ψυχὰς θλιβόν-
 των μου·
 Ὅτι ἐπατίστησάν μοι μάστιγες ἀδίκου,
 Καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία αὐτοῦ.
 13. Πιστεύω τῷ ἰδεῖν τὰς ἀγαθὰς Κυρίου
 ἐν γῇ ζώντων.
 14. Ὑπόμεινον τὸν Κύριον·
 Ἀνδρίζου, καὶ κραταυρῶσθαι ἡ καρδία
 σου, καὶ ὑπόμεινον τὸν Κύριον. με

ΨΑΛΜ.

- v. 10. αἱ ἀνομίαι) ἀνομίες. v. 11. (Κύριε) abest. v. 12. (γὰρ) non habet. Psalm. XXXVI.
 v. 1. τῷ Δαυίδ) τῷ Δαυίδ. v. 4. τὸ κατακτεῖν) τὸ κατακτεῖν, ibid. (τὸν ναόν) abest. v. 6. (Κύ-
 ρος) deficit. v. 7. πρὸς σε.) non habet. v. 11. τῇ ὁδῷ) ἐν τῇ ὁδῷ. v. 14. ἡ καρδία μου)
 ἡ καρδία σου.

ΨΑΛΜ. ΚΖ'. XXVII.

Τῷ Δαυιδ.

Πρὸς σὲ Κύριε κερᾶίζομαι, ὁ
Θεὸς μου· μὴ παρασιωπήσης
ἀπ' ἐμοῦ,

✠ Μήποτε παρασιωπήσης ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ ὁμοιωθῶμαι τοῖς καταβιβάνουσιν
εἰς λάκκον.

2. Εἰσαίηκον τῆς Φωνῆς τῆς δεήσεώς
μου, ἐν τῷ εἰσελθεῖν με πρὸς σὲ,
ὅς ἐκ-
κραῖζα ἔν τῷ αἶρεν με χεῖράς μου πρὸς ναὸν
ἁγίων σου.

3. Μὴ συνελκίσῃς με μετὰ ἀμαρτωλῶν
(τὴν ψυχὴν μου),
καὶ μετὰ ἐργαζομένων τὴν ἀδικίαν
καὶ μὴ συναπολέσῃς με,
τῶν λαλόντων εἰρήνῃ μετὰ τῶν
πλησίων αὐτῶν,
καὶ ὁ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

4. Δὸς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν,
καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτη-
δευμάτων αὐτῶν·
κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς
αὐτοῖς,
ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς.

5. Ὅτι ἂν συνῆκαν εἰς τὰ ἔργα Κυρίου,
καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν·
καθελκύς αὐτὸς, καὶ ἂν μὴ ἐκδομή-
σεις αὐτάς.

6. Εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι εἰσήκουσε τῆς
Φωνῆς τῆς δεήσεώς μου.

7. Κύριος βοηθὸς μου καὶ ὑπερασπιστής
μου·
ἐπ' αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδία μου, καὶ
ἐβοηθήτην,

καὶ ἀνέθαλεν ἡ σάρξ μου·

καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσο-
μαι αὐτῷ·

8. Κύριος κραταίωμας τῷ λαῷ αὐτοῦ,
καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν σωτηρίων τῷ
Χριστῷ αὐτοῦ ἐστίν.

9. Σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον
τὴν κληρονομίαν σου·

καὶ ποιήσαντο αὐτοὺς, καὶ ἔπαυον
αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΚΗ'. XXXVIII.

Ψαλμός τῷ Δαυιδ, ἡ ἐξομολογία
σκηνῆς.

Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ ἡμεῖς υἱοὶ Θεοῦ,
Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱὸς κριῶν·
Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν.

2. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι
αὐτοῦ·

προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁ-
γίᾳ αὐτοῦ.

3. Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων.
Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησε·
κύριος ἐπὶ ὑδάτων ποταμῶν.

4. Φωνὴ Κυρίου ἐν ἰσχύϊ·
φωνὴ Κυρίου ἐν μεγαλοπρεπείᾳ.

5. Φωνὴ Κυρίου συντρίβοντος κέδρεας,
καὶ συντρίβει Κύριος τὰς κέδρεας τῷ
Λιβάνῳ,

6. καὶ λεπλυνεῖ αὐτάς ὡς τὸν μόχον
τῷ Λιβάνῳ.

καὶ ὁ ἡγαπημένος αὐτοῦ υἱὸς μονοκερῶ-
των.

7. Φωνὴ Κυρίου διακόπτοντος φλόγας
πυρός.

C 3

8. Φωνὴ

Psal. XXVII. v. 1. κερᾶίζομαι) ἐκράζω. ibid. ἀπ' ἐμοῦ) ἐκ' ἐμοῦ utroque loco. v. 2. ἢ ἐκ-
κραῖζα) ἐν τῷ εἰσελθεῖν με. ibid. πρὸς ναόν) εἰς ναόν. v. 3. τὴν ἀδικίαν) αἰτίαν. v. 4. χειρῶν δός)
χρησίων αὐτῶν δός.

8. Φωνὴ Κυρίου συσείοντος ἔρημον·
Συσείσει Κύριος τὴν ἔρημον Κάδης.
9. Φωνὴ Κυρίου καταρτιζομένη ἐλάφους,
Καὶ ἀποκαλύψει ὁρυμνές·
Καὶ ἐν τῷ κατῷ αὐτῷ πᾶς τις λόγει
δόξαν.
10. Κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατακαίει.
Καὶ καδεῖται Κύριος βασιλεὺς εἰς
τὸν αἰῶνα.
11. Κύριος ἔχων τῷ λαῷ αὐτῷ δώσει·
Κύριος εὐλογήσει τὸν λαὸν αὐτῷ ἐν
εἰρήῃ.

ΨΑΛΜ. ΚΘ'. XXIX.

Ψαλμὸς ᾠδῆς τῷ ἑγκανισμῷ τῷ
οἴκου τοῦ Δαυὶδ.
2. Ὑψώσω σε Κύριε, ὅτι ὑπέ-
λαβες με,

Καὶ ἐκ ἡυφρανας τοὺς ἐχθρούς μου
ἐπ' ἐμοί.

3. Κύριε ὁ Θεός μου ἐκίκραξαι πρὸς σέ,
καὶ ἰάσω με·
4. Κύριε ἀνήγαγες ἐξ ᾧδα τὴν ψυχὴν μου,
Ἐσωσάς με ἀπὸ τῶν καταδαινόντων
εἰς λάκκον.
5. Ψάλλετε τῷ Κυρίῳ οἱ ὅσιοι αὐτοῦ,
Καὶ ἑξομολογεῖτε τῇ μαῖνῃ τῆς ἀ-
γιασμένης αὐτοῦ.
6. Ὅτι ὄργῃ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ,
Καὶ ζῶν ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ·
Τὸ ἱσθῆρας αὐλοῦσθεται κλαυθμὸς,
Καὶ εἰς τὸ πρῶν ἀγαθίσαις.
7. Ἐγὼ δὲ ἔπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου, ἃ
μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα·
8. Κύριε ἐν τῷ θελήματι σε παρίχη τῷ
καὶ δυνάμην.

- Ἀπέστρεψας (δὲ) τὸ πρόσωπόν σου,
καὶ ἐγενήθη τεταραγμένος.
9. Πρὸς σέ Κύριε κειράζομαι, καὶ πρὸς
τὸν Θεόν τῷ μου* δεηθῆσομαι.
10. Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν
τῷ καταβῆναι με εἰς διαφθοράν;
Μὴ ἑξομολογησεται σοι χῆς,
Ἡ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν σου;
11. Ἦκουσε Κύριος, καὶ ἤλυσέ με·
Κύριος ἐγενήθη βοηθός μου.
12. Ἐστρεψας τὸν κοπετόν μου εἰς χυμὸν χαφάν
ἐμοί,
Διέβηξας τὸν σάκκον μου, καὶ περιέ-
ζωσάς με εὐφροσύνην,
13. Ὅπως ἀν' ψάλλῃ σοι ἡ δόξα τῷ μου*,
καὶ ἃ μὴ κατασυνῶ·
Κύριε ὁ Θεός μου εἰς τὸν αἰῶνα ἑξομο-
λογήσομαί σοι.

ΨΑΛΜ. Λ'. XXX.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ,
(ἐκτάσεως).

2. Ἐπὶ σοὶ Κύριε ἤλπισα, μὴ κατ-
αχλυθεῖν εἰς τὸν αἰῶνα·
Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥύσαι με, (καὶ
ἐξέλθ' με).
3. Κλῶν πρὸς μέ τὸ ἔς σε, τάχυνον
τῷ ἐξιλεῖσθαι με·
Γηῶ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιστήν,
Καὶ εἰς οἶκον καταφυγῆς, τῷ σῶσαι με.
4. Ὅτι κραταίωσίς μου καὶ καταφυγὴ
μου εἶ σύ·
Καὶ ἕνεκεν τῷ ὀνόματός σου ὀδηγήσεις
με, καὶ διατρέψεις με.
5. Ἐξήξεις με ἐκ παγίδος ταύτης, ἧς
ἐκρυψάν μοι·

* Ὅτι,

Psalms. XXIX. v. 1. Ψάλλω (ἐκτάσεως) Ibid. τῷ Δαυὶδ) τῷ Δαυὶδ. v. 1. ἐπ' ἐμοί)
ἐπ' ἐμοί. v. 8. θελήματι μου) θελήματι σου. Psalm. XXX. v. 4. κραταίωσιν) κραταίωμα.

Ἔτι σὺ εἶ ὁ ὑπερασπιστὴς μου (Κύριε).
6. Εἰς χεῖρας σου παραθήσομαι τὸ πνεύ-
μά μου·

Ἐλутρεύω με Κύριε ὁ Θεὸς τῆς ἀ-
ληθείας.

7. Ἐμίσσας τοὺς διαφυλάσσοντας μα-
ταιότητάς διακεντῶ·

Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἤλπισα.

8. Ἀγαλλιάσομαι καὶ εὐφρανθήσομαι
ἐπὶ τῷ ἔλεει σου·

Ἵσως ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχὴν
μου·

9. Καὶ ὁ συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας
ἐχθροῦ,

Ἔστησας ἐν ἐνερουργίᾳ τοὺς πόδας μου·

10. Ἐλήσων με Κύριε, ὅτι ἑλίβημαι·
Ἐταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλμός μου,
Ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ γαστήρ μου.

11. Ὅτι ἐξέλιπεν ἐν ὁδῷ ἡ ζωὴ μου,
καὶ τὰ ἔτη μου ἐν σαναγμοῖς·
Ἡδίνηκεν ἐν πλῶχεϊ ἡ ἰχὺς μου,
καὶ τὰ ὀστέα μου ἰταράχθησαν.

12. Παρὰ πάντας τὸς ἐχθρούς μου ἐγε-
νήθη ὄνειδος,
καὶ τοῖς γείτοσί μου σφόδρα,
καὶ φίλος τοῖς γνωστοῖς μου·
Οἱ θεωρῆντές με ἔξω, ἔφυγον ἀπ'
ἐμοῦ.

13. Ἐπελήθην ὥστε νεκρὸς ἀπὸ καρδίας·
Ἐγενήθην ὥστε σκεῦος ἀπολωλός.

14. Ὅτι ἤκουσα ψῆγον παλῶν παροι-
κάντων κυλεῖσθαι·

Ἐν τῷ ἱπποναχθῆναι αὐτοὺς ἄμα
ἐπ' ἐμῶ,

Τῷ λαβεῖν τὴν ψυχὴν μου ἐκτελείσαντο.

15. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ Κύριε ἤλπισα· ὅπα,
σὺ εἶ ὁ Θεός μου.

16. Ἐν ταῖς χερσὶ σου οἱ κηλεῖ μου· κληροῖ
Ἵσσαι με ἐκ χερῶν ἐχθρῶν μου,
καὶ ἐκ τῶν καταδιωκόντων με.

17. Ἐπῆφανε τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν
δούλόν σου·

Σώσων με ἐν τῷ ἔλεει σου.

18. Κύριε μὴ κατακυριεύσῃς, ὅτι ἔπα-
καλεσάμην σε·

Λιχυνθήσων ἀσθεῖς, καὶ κατακυ-
ρίωσιν εἰς αἶδον.

19. Ἀλλὰ γνηθῶν τὰ χεῖλη τὰ
δούλου,

Τὰ λαλήθῃα κατὰ τῷ δικαίῳ ἀνομιάν,
Ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἰξυδονώσει.

20. Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρησό-
τητός σου ὦ Κύριε,

Ἦς ἔκρυψας τοῖς φοβεμένοις σε,
Ἐξείργασας τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σοὶ

Ἐναντίον τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων·

21. (καὶ) κατακρύψεις αὐτοὺς ἐν ἀπε-
κρίφῳ τῷ προσώπῳ σου

Ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων, σκεπά-
σεις αὐτούς

Ἐν σκηνῇ ἀπὸ ἀντιλογίας γλωσσῶν.

22. Εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι ἰθαυμάσω-
σε τὸ ἔλεος αὐτοῦ Χ' ἰμοὶ ἐν πό-
λει περιοχῆς.

23. Ἐγὼ δὲ ὅπα ἐν τῇ ἱκίσσει μου·

Ἀπῆβόμμαι ἀπὸ προσώπου τῶν ὀ-
φθαλμῶν σου·

Διὰ τὸτο εἰσέκοις τῆς φωνῆς τῆς δεξι-
αῆς μου,

Ἐν τῷ κεραιγῆναι με πρὸς σέ.

Ἄγα-

γ. 14. ἱκίσσει χεῖρας) συναχθῆναι. γ. 15. Κύριε ἤλπισα) transposita. γ. 18. ἀπεκρίβη) οἱ ἀσθεῖς.
γ. 20. ἰμοὶ σοὶ) ἰμοὶ σέ. γ. 21. (καὶ) decel. γ. 23. εἰσέκοις τῇ) εἰσέκοις Κύριε τῇ.

24. Ἀγαπήσατε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἔσσοι αὐτῶ·

→ "Οτι," ἀληθεύεις ἐκζητεῖ ὁ Κύριος,
καὶ ἀνταποδίδωσι τοῖς περυσῶς ποιῶ-
σιν ὑπερβιβάντων.

25. Ἀνδρίζετε, καὶ κραταιώσῃ ἡ καρ-
δία ὑμῶν,
πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ Κύριον.

ΨΑΛΜ. ΛΑ'. XXXI.

Ψαλμός (τῷ Δαυὶδ, συνέσει.
Μακαριοὶ ὧν ἀφίθησαν αἱ ἀ-
νομίαι,

καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι.

2. Μακαριοὶ αὐτῆς, ἣ ἔ μὴ λογίσῃται
Κύριος ἀμαρτίαν,
οὐδὲ ἐστὶν ἐν τῷ πνύματι αὐτῷ ὄλος.

3. "Οτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀσά
με,

Ἄπο τῷ κράζειν με ἔλην τὴν ἡμέραν

4. "Οτι ἡμίρας καὶ νυκτὸς ἐδαρύνθη ἐπ'
ἐμὶ ἡ χεὶρ σου,

Ἐστράφην εἰς ταλαιπωρίαν ✕ με,
ἐν τῷ παγῆναι μοι ἀκούσθαι.

✕ Διψάλαμα.

ἀνομίαν 5. Τὴν ἀμαρτίαν μου ἐγνώρισά ✕ σοι,
ἀμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν μου ἐκ ἐκάλυψα·

Ἐπα, ἐξαγορεύσω κατ' ἐμὲ τὴν ἀ-
νομίαν μου τῷ Κυρίῳ·

καρδίας καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς
ἀμαρτίας μου. Διψάλαμα.

6. Ὅτι τούτης προσεύχεται πρὸς σέ
Πᾶς ὅστις ἐν καιρῷ εὐθίτω·

Πλὴν ἐν κατακλυσμῷ ὑδάτων παλῶν
πρὸς αὐτὸν ἐκ ἐγγύσε.

7. Σὺ μὲ ἐ καταφυγὴ ἀπὸ θλάψεως
τῆς περυσῆς με.

Τὸ ἀγαθάμαμά μου λύτρωσαι με ἀπὸ
τῶν κυκλωσάντων με. Διψάλαμα.

8. Συνετίω σε καὶ συμβιβῶ σε ἐν ὄψῳ
ταύτῃ ἢ πορεύσῃ·

Ἐπιστηριῶ ἐπὶ σέ τοὺς ὀφθαλμούς μου.

9. Μὴ γένηθαι ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος, οἷς
ἐκ ἐστὶ συνέσεις·

Ἐν κημῷ καὶ χαλινῷ τὰς σιαγόνας
αὐτῶν ἀγέσεις,

τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς σέ.

10. Πολλὰ αἱ ματίγες τῷ ἀμαρτωλῷ·
τὸν δὲ ἐλπίζοντα ἐπὶ Κύριον ἔλεος
κυκλώσει.

11. Εὐφρανέσθαι ἐπὶ Κύριον καὶ ἀγαλ-
λιάζεσθαι δίκαιοι,

καὶ κευχάδε πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ
καρδίᾳ.

ΨΑΛΜ. ΛΒ'. XXXII.

Ψαλμός τῷ Δαυίδ·.

Ἀγαθὰ ἔδωκε δίκαιοι ἐν τῷ Κυρίῳ
τοῖς εὐθεῖς πρέπει ἡ αἴσθησις.

2. Ἐξομολογεῖται τῷ Κυρίῳ ἐν κινδύει,
Ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδον ψάλαται
αὐτόῳ·

3. Ἄσπετε αὐτῷ ἄσμα κακόν,
καλῶς ψάλατε ἐν αἰθαλαγμῇ.

4. "Οτι εὐθὺς ὁ λόγος τῷ Κυρίῳ,
καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῆ ἐν πίσει·

5. Ἀγασ-

v. 24. ὁ Κύριος) Κύριος. Psalm. XXXI. v. 1. Ψαλμός τῷ Δαυίδ) Συνέσει τῷ Δαυίδ. v. 2. 5 ὁ
με) ὁ εὐ με. v. 4. παγῆναι μοι) ἐπαγῆναι. ibid. ἃ fine Rem. adjicit Διψάλαμα. v. 5. ἀνο-
μίαν) ἀμαρτίαν. ibid. ἀμαρτίαν) ἀνομίαν. v. 7. Rem. in fine addit Διψάλαμα. v. 9. Ἐν κη-
μῷ καὶ χαλινῷ) Ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ. ibid. ἀγέσεις) ἀγέσεις. Psalm. XXXII. v. 1. Ψαλμός)
abst. ibid. ὁ αἴσθησις) αἴσθησις. v. 4. εὐθὺς) εὐθὺς.

5. Ἀγαπή ἡλεημοσύνη καὶ κρίσις (ὁ Κύριος),
 Τῷ ἡλίῳ Κυρίῳ πλήρης ἡ γῆ.
 6. Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ ἔρανοι ἐξεραώθησαν,
 καὶ τῷ πνεύματι τῷ ζώσαντος αὐτῷ
 πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν.
 7. Συνάγων ὡσεὶ ὁσὸν ὕδατα θαλάσσης,
 Τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους.
 8. Φοβηθήτω τὸν Κύριον πᾶσα ἡ γῆ,
 Ἄπ' αὐτῆς δὲ σαλευθήτωσαν πάντες
 οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκυμένην.
 9. Ὅτι αὐτὸς ἔπε, καὶ ἐγενήθησαν·
 Αὐτὸς ἐντείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν.
 10. Κύριος διασκεδάζει βελαὶς ἐθνῶν,
 Ἀθετεῖ ἄ ὀ λογισμὸς λαῶν,
 Ἄ καὶ ἀθετεῖ βελαὶς ἀρχόντων.
 11. Ἡ ἄ βελαὶ τῷ Κυρίῳ εἰς τὸν
 αἰῶνα μῖνει,
 Λογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ εἰς γε-
 νεάν καὶ γενεάς.
 12. Μακαρίων τὸ ἔθνος ἃ ἐστὶν Κύριος
 ὁ Θεὸς αὐτῶν,
 Λαὸς ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν
 ἑαυτῶν.
 13. Ἐξ ἔρανος ἐπέβλεψεν ὁ Κύριος,
 Εἶδε πάντας τοὺς υἱὸς τῶν ἀνθρώπων.
 14. Ἐξ ἔτοιμος κατοικητήρις αὐτῷ
 Ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τὰς κατοι-
 κήντας τὴν γῆν.
 15. Ὁ πλάσας καταμένους τοὺς καρ-
 δίας αὐτῶν,
 Ὁ συνιεὶ εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.
 16. Οὐ σύζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν
 δύναμιν,
 Καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει
 ἰσχύος ἄ αὐτῷ.
 17. Ψευδὴς ἥππος εἰς σατῆρα,
 Ἐν δὲ πλήθει δυνάμεως αὐτῷ ὁ σω-
 θήσεται.
 18. Ἰδὲ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς
 φοβούμενους αὐτόν,
 Τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 19. ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς
 αὐτῶν,
 Καὶ διαδρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ.
 20. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομένει τῷ Κυρίῳ,
 Ἄ Ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς
 ἡμῶν ἐστὶ.
 21. Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐφρανθήσεται ἡ καρ-
 δια ἡμῶν,
 Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτῷ
 ἡλπίσαμεν.
 22. Γένοιτο Κύριε τὸ ἔλεος σὺ ἐφ' ἡμῶν,
 καθάπερ ἡλπίσαμεν ἐπὶ σοί.

ΨΑΛΜ. ΛΓ'. XXXIII.

- Τῷ Δαυὶδ, ὅποτε ἡλπίσας τὸ πρόσ-
 ωπον αὐτῷ ἐναντίον Ἀβιμέ-
 λεχ, καὶ ἀπέλυσεν αὐτόν,
 καὶ ἀπῆλθεν.
 2. Εὐλογῆσαι τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ,
 Διαπαντὸς ἡ ἀψις αὐτῷ ἐν τῷ ζώ-
 ματί μου.
 3. Ἐν τῷ Κυρίῳ ἐκανεθήσεται ἡ ψυ-
 χή μου.
 Ἀκυσάτωσαν πρᾶξις καὶ εὐφραν-
 θήτωσαν.
 4. Μεγαλύνετε τὸν Κύριον σὺν ἡμῖν,
 Καὶ ὑψώσομεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπι-
 ταυτά.
 5. Ἐξεζήτησα τὸν Κύριον, καὶ ἐπήκου-
 σέ μου.

D

Καὶ

v. 5. (ὁ Κύριος) deest. v. 6. Κυρίου τοῦ Κυρίου. v. 11. εἰ γενὴν καὶ γενὴν ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.
 v. 22. Κύριε τὸ ἔλεος σου transposita. ibid. ἐπὶ σοί. Psalms XXXIII. v. 4. ὑψώσομεν
 ὀνόματι.

Tom. IV.

- Καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεών με ἐξή-
σατό με.
6. Προσέλθατε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτί-
σθητε,
καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἔ μὴ κατα-
χυθῶσι.
7. Οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκκράζει, καὶ ὁ Κύ-
ριος εἰσῆκυσεν ἑ αὐτῷ,
καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ
ἔσωσεν αὐτόν.
8. Περιβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ
τῶν φοβημένων αὐτόν, καὶ ῥύσ-
ται αὐτόν.
9. Γαῖσάδε καὶ ἴδετε, ὅτι χρηστὸς ὁ
Κύριος·
μακάριος ἀνὴρ, ὃς ἐλπίζει ἐπ'
αὐτόν.
10. Φοβήθητε τὸν Κύριον ἑ πάντες· οἱ
ἄγγιοι αὐτοῦ·
ὅτι ἐκ ἐσιν ὑσῆρημα τοῖς φοβεμέ-
νοις αὐτόν.
11. Πλάσωσι ἐπ' ὠχέουσιν καὶ ἐπεινάσας·
οἱ δὲ ἐκζητῶντες τὸν Κύριον ἐκ ἐλα-
λισθήσοιαι παύσι ἀγαθῶ. ἑ Διὰ-
ψαλμα·
12. Δεῦτε τίνα, ἀκούσατέ με, φόβον
Κυρίου διδάξω ὑμᾶς.
13. Τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζῶν,
ἀγαπῶν ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθᾶς;
14. Πᾶυσεν τὴν γλῶσσαν σου ἀπὸ κακῶ,
καὶ χεῖρ σου τῷ μὴ λαλήσῃς δόλον·
15. Ἐκάλῃσεν ἀπὸ κακῶ, καὶ ποιήσῃς
ἀγαθόν·
ζητήσῃς εἰρήνην καὶ διώξῃς αὐτήν.
16. Ὁφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους,
καὶ ὡτα αὐτοῦ εἰς ὁρᾶσιν αὐτῶν·
17. Πρόσωπον ἑ δὲ· Κυρίῃ ἐπὶ ποιῶν-
τας κακά,
τῷ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυ-
νον αὐτῶν.
18. Ἐκέκραζαν ἑ οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύ-
ριος εἰσῆκυσεν ἑ αὐτῶν,
καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν
ἐῤῥύσατο αὐτάς.
19. Ἐγγὺς Κύριος τοῖς συντετριμμένοις
τὴν καρδίαν,
καὶ τοὺς ταπεινὸς τῷ πνεύματι σώσει.
20. Πολλοὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων·
καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτάς
ὁ Κύριος.
21. Φυλάσσει ἑ Κύριος· πάντα τὰ ὅσα
αὐτῶν·
ἑ ἐξ αὐτῶν ἔ συντελεῖται.
22. Θάνατος ἀμαρτωλῶν ποιητὸς,
καὶ οἱ μισούντες τὸν δίκαιον πλημ-
μελήσωσι·
23. Δυνστεύεται Κύριος ψυχὰς δόλον
αὐτοῦ,
καὶ ἔ μὴ πλημμελήτωσι πάντες οἱ
ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

ΨΑΛΜ. ΛΔ'. XXXIV.

- Ψαλμός) τῷ Δαυίδ.
Δίδαξον Κύριε τοὺς ἀκούοντάς
με·
Πολέμησον τοὺς πολεμοῦντάς με.
2. Ἐπιλαβῶ ὅπλῃ καὶ θυρεῷ, καὶ ἀνέ-
στηθι εἰς βοήθειάν μου·
3. Ἐκχεον βομφαίαν (σε), καὶ σύγ-
κλεισον ἐξενοστήσις τῶν καταδιω-
κόντων με·

Εἶπον

γ. 5. θλίψων με) καρπῶν μου. γ. 8. ῥύσται αὐτόν.) ῥύσεται αὐτόν. γ. 21. Κύριε) δεσφ.
Psalms. XXXIV. γ. 1. (Ψαλμοὶ) δεσφ. γ. 2. με) μου. γ. 3. (σε) abscl.

Ἐπὶ τῇ ψυχῇ μου, σωτηρίας σου ἐν-
μι ἐγώ.

4. Λήχυνθήτωσαν καὶ ἐντραπήτωσαν οἱ
ζητῶντες τὴν ψυχὴν μου.

Ἀποσφαθήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ
καταβρυθήτωσαν

Οἱ λογιζόμενοι μοι κακά.

5. Γενηθήτωσαν ὡςτε χυθῆς κατὰ πρόσω-
πον αὐτῶν,

Καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐκθλίβων
αὐτούς.

6. Γενηθήτω ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκότος καὶ
ἐλπίδιμος,

Καὶ ἄγγελος Κυρίου καὶ ἀδικῶν αὐτοῦ.

7. Ὅτι δωρεὰν ἐκρυψάν μοι διαφθορὰν
παγίδος αὐτῶν.

Μάτην ἀνείδιξαν τὴν ψυχὴν μου.

αὐτοῖς 8. Ἐλθάτω αὐτῷ παγίς, ἣν ὁ * γινώσκω·
καὶ ἡ θῆρα ἣν † ἐκρυ-
σκωσιν † ἐκρυ-
ψαν

Καὶ ἡ θῆρα ἣν † ἐκρυψαν, συλλαβέτω
αὐτόν,

καὶ ἡ ψυχὴ μου πεσεῖται ἐν
αὐτῇ.

9. Ἡ δὲ ψυχὴ μου ἀγαλλιάσεται ἐπὶ
τῷ Κυρίῳ,

Τερφθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ.

10. Πάντα τὰ ὅσα με ἔβρι· Κύριε (Κύ-
ριε) τίς ὁμοίός σοι;

Εὐόμενος πλωχὸν ἐκ στερεωτέρων αὐτοῦ,
Καὶ πλωχὸν καὶ πίνητα ἀπὸ τῶν δι-
απραχόντων αὐτόν.

11. Ἀνοσάντες μάστιγες ἀδικοί, αὖ ἐκ
ἐγίνωσκον, ἤρωταν με.

12. Ἀνταποδίδουσί μοι ποιητὰ ἀντὶ ἀ-
γαθῶν,

Καὶ ἀπεικάζουσι τῇ ψυχῇ μου.

13. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοῖς παρενοχλεῖν
μοι, ἐνδύμενον σάκκον,

(Καὶ) ἐταπείνου ἐν νηστίᾳ τὴν ψυ-
χὴν μου,

Καὶ ἡ προσευχή μου εἰς κόλπον μου
ἀποσφαθήτω.

14. Ὡς πλησίον, ὡς ἀδελφὸν ἡμέτερον
ὥτως εὐηρέτησεν.

Ὡς πενθῶν καὶ σκυθρωπῶν ὥτως
ἐταπείνωσεν.

15. Καὶ κατ' ἐμὴν ἠμφράθησαν καὶ συ-
νέχθησαν.

Συνέχθησαν ἐπ' ἐμὴ μάστιγες, καὶ
ἐκ ἐγώ.

Διεσχίθησαν καὶ ἐκατενύγησαν.

16. Ἐπείρασάν με, ἐξεμνήχησάν με
μακίησμάς,

Ἐβρυζαν ἐπ' ἐμὴ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν.

17. Κύριε πότε ἐπόψῃ;
Ἀποκατάστησον τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ
τῆς κακουργίας αὐτῶν,

Ἀπὸ λεόντων τὴν μονογενῆ μου.

18. Ἐξομολογήσασαί σοι ἐν ἐκκλησίᾳ
πολλῇ,

Ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε.

19. Μὴ ἐπιχαρεῖσάν μοι οἱ ἐχθροί μου·
τίς μοι ἀδικῶς,

Οἱ μισθιτῆς ᾧ δωρεάν, καὶ διανέου-
τες ὀφθαλμοῖς.

D 1

20. Ὅτι

Ibid. εἰμὶ ἐγώ.) transposita. v. 4. Λήχυνθήτωσαν καὶ ἐντραπήτωσαν) αἰχρυνθήτωσαν καὶ ἐντραπήτωσαν.
ibid. Ἀποσφαθήτωσαν) ἀποσφαθίσκωνται. ib. καταβρυθήτωσαν) καταβρυθήσονται. v. 5. χυθῆς) χυθῶ.
v. 8. Ἐλθάτω) ἰλθίτω. ibid. ἐνδύμενον αὐτόν) ενδυμῶν αὐτόν. ib. πεσεῖται) πεσέσθω. v. 10.
(Κύριε) abest. ibid. ἐκ στερεωτέρων) ἐκ χειρὸς στερεωτέρας. v. 11. ἐγίνωσκον) ἐγινώσκον μοι. v. 12.
Ἀνταποδίδουσί) ἀνταποδίδουσι. ibid. ἀγαθῶν) καλῶν. v. 13. ἀνταφώτῳ) ἀνταφώτῳ. v. 18.
οὐ ἐν) οὐ καὶ ἐν. v. 19. αἰνέσω) μακταίω. ibid. μισθιτῆς) ἀδικῶς.

20. Ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηκὰ ἐλάλουν,
καὶ ἐπ' ἔργῃν ✕ γῆ καλῶνται, δόλως
διαλογίζοντο·

21. Καὶ ἐπλάτυναν ἐπ' ἐμὲ τὸ σόμα
αὐτῶν,
εἶπον· εὖγε εὖγε, ἔθεν οἱ ὀφθαλμοὶ
ἡμῶν.

22. Εἶδες Κύριε, μὴ παρασιωπήσης·
Κύριε μὴ ἀποσῇς ἀπ' ἐμοῦ.

23. Ἐξενέρεθτι (Κύριε), καὶ πρέσβυς
τῇ κρίσει μὲν,
Ὁ Θεός μου καὶ ὁ Κύριός μου εἰς τὴν
δικήν μου.

24. Κεῖνόν μου (Κύριε) κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου·
Κύριε ὁ Θεός μου, καὶ μὴ ἐπιχαρείησαν
μοι.

25. Μὴ εἴποισαν ἐν καρδίαις αὐτῶν, εὖγε
εὖγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν·
Μὴδ' εἴποισαν, κατεπίομεν αὐτόν.

26. Αἰσχυνθεῖσάν καὶ ἐντραπήσσαν ἄμα
οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κακοῖς μου·
Ἐνδοσαῖσάν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν
οἱ μεγαλοφημονοῦντες ἐπ' ἐμέ.

27. Ἀγαλλιάσονται καὶ εὐφρανθεῖσάν
(ἐπὶ σοὶ)
οἱ θέλοντες τὴν δικαιοσύνην μου·
καὶ εἰπάτωσαν διαπαντός, μεγα-
λυθήτω ὁ Κύριος,
οἱ θέλοντες τὴν εἰρήνην τῷ δούλῳ
αὐτοῦ.

28. Καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσει τὴν
δικαιοσύνην σου,
Ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαυόν σου.

ΨΑΔΜ. ΛΕ'. XXXV.

Εἰς τὸ τέλος τῷ δούλῳ Κυρίῳ τῷ Δαυὶδ
(Ψαλμός).

2. Φησὶν ὁ παρανόμος τῷ ἀμαρ-
τάνῃ ἐν αὐτοῦ·
Οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

3. Ὅτι ἐδύλασεν ἐνώπιον αὐτοῦ,
τῷ εὖρεϊν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μι-
σῆσαι.

4. Ταῖς ἐλπίματά τῷ σώματος αὐτοῦ ἀνο-
μία καὶ δόλος·
Οὐκ ἠδολήθη συνίναί τῷ ἀγαθύνῳ.

5. Ἀνομίαν διελογίσατο ἐπὶ τῆς κοίτης
αὐτοῦ·

Παρέστη ~ πάση ὁδῷ ἐκ ἀγαθῆς,
κακία ~ δὲ ἢ προσώχθισα.

6. Κύριε ἐν τῷ ἔραυῳ τὸ ἔλεός σου,
~ καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νε-
φελῶν·

7. Ἡ δικαιοσύνη σου αἰς ὅρη Θεοῦ,
ταῖς κρίματά σου ὡδυσσος ποδῆ·
Ἀνθρώπους καὶ κλῆην σώσεις Κύριε.

8. Ὡς ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου ὁ Θεός·
οἱ δὲ (οἱ) υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σκέ-
πῃ τῶν πτερυγῶν σου ἐλπίζουσιν·

9. Μεθυθήσονται ἀπὸ πύθης οἴκου σου,
καὶ τὸν χιμαῖόβουν τῆς τρυφῆς σου
ποτιεῖς αὐτούς.

10. Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς·
ἐν τῷ φωτὶ σου ὀφύμεθα φάος.

11. Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γη-
σκούσι σε,

καὶ

ν. 10. ἐπ' ἔργῃν) ἐπ' ἔργῃ. ν. 11. εἶπον) ἔσαν. ν. 14. Κεῖνόν μου) κείνόν μου. ν. 17. μὴδ' εἴποισαν) καὶ οὐκ εἶπεν. ν. 16. μεγαλοφημονοῦντες) μεγαλοφρονῶντες. ν. 17. Ἀγαλλιάσονται) ἀγαλλισσόμενα. ibid. (ἐπὶ σοὶ) deficit. ib. μεγαλυθήτω) μεγαλυνθήτω. Psalm. XXXV. ν. 1. Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυίδ (Ψαλμός). Εἰς τὸ τέλος τῷ δούλῳ Κυρίῳ τῷ Δαυίδ. ν. 5. διελογίσατο) διελογίσαντο. ibid. Κα- κία) καὶ ἡ κακία. ν. 7. σε ἔβυσσος) σε ὡς ἡ βύσσος. ν. 8. (οἱ) deficit.

Καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τοῖς εὐδαίμοις
τῇ καρδίᾳ.

12. Μὴ ἐλθῶν μοι πῶς ὑπερηφανίας,
σαλευσέαι. Καὶ χεὶρ ἀμαρτανῶν μὴ σαλευέαι με.

13. Ἐκεῖ ἐπῆσαν (πάντες) οἱ ἐργαζο-
μενοι τὴν ἀνομίαν.
Ἐξώθησαν, καὶ ἔμην δύνανται εἶναι.

ΨΑΛΜ. Λς'. XXXVI.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμός) τῷ Δαυίδ.
Μὴ παραζήλῃς ἐν πονηρευμένοις,
Μηδὲ ζήλῃς τοῖς ποιήντας τὴν
ἀνομίαν.

2. Ὅτι ὥστε χόρτος ταχύ ἀποξηραν-
θήσονται,

Καὶ ὥστε λάχανα χλῆς ταχύ ἀπο-
πεσόνται.

3. Ἐλπίσον ἐπὶ Κύριον, καὶ ποίει χρη-
στότητα,

καὶ κατασκηνῇς τὴν γῆν, καὶ ποι-
μανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλάτῳ αὐτῆς.

4. Κατατρέψῃς σου τὴν Κυρίῳ, καὶ δέξου
σοι τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου.

5. Ἀποκάλυψον πρὸς Κύριον τὴν ὁδόν σου,
Καὶ ἐλπίσον ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς
ποιήσει.

6. Καὶ ἰξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου,
Καὶ τὸ κρίμα σου ὡς μεσημβρίαν.

7. Ὑποτάγηθι τῷ Κυρίῳ, καὶ ἰκέτου-
σον αὐτόν.

Μὴ παραζήλῃς ἐν τοῖς κατενοθεμένοις
ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῶν,

παρενο-
μῶν.

8. Πάσαι ἀπὸ ἐργῆς, καὶ ἐγκατάλιπε
θυμόν.

Μὴ παραζήλῃς, ὥστε πονηρεύεσθαι.

9. Ὅτι οἱ πονηρευόμενοι ἐξολοθρευθή-
σονται.

Οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν Κύριον, αὐτοὶ
κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.

10. Καὶ ἐτι ὀλίγον, καὶ ἔμην ὑπάξει
ὁ ἀμαρτανῶδης,

Καὶ ζητήσῃς τὸν τόπον αὐτοῦ,
Καὶ ἔμην εὐρεῖς.

11. Οἱ δὲ πρᾶξις κληρονομήσουσιν τὴν γῆν,
Καὶ κατατρεφθήσονται ἐπὶ πλῆθει εὐ-
εργίας (ἐπ' αὐτῆς).

12. Παρατρεφῆσεται ὁ ἀμαρτανῶδης τὸν
δικαίον,

Καὶ βρύξει ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας
αὐτοῦ.

13. Ὁ δὲ Κύριος ἐκγελασέται αὐτόν,
Ὅτι προσβλέπει ἐτι ἥξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ.

14. Ῥομφαίαν ἐσάσαντο οἱ ἀμαρτανῶδαι,
Ἐτέτεταν τόξον αὐτῶν τῷ καταβα-
λεῖν πλῆχρον καὶ πένητα,

Τῷ σφαῖζαι τοὺς εὐδαίμοις τῇ καρδίᾳ.

15. Ἡ Ῥομφαία αὐτῶν εἰσέλθοι εἰς τὴν
καρδίαν αὐτῶν,

Καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντρίβειν.

16. Κρεῖσσον ὀλίγον τῶ δικαίῳ
Ὑπὲρ πλῆθον ἀμαρτανῶν πολύν.

17. Ὅτι βραχίονες ἀμαρτανῶν συντρε-
θήσονται.

Ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους ὁ Κύριος.

18. Γινώσκει Κύριος τοὺς ὁδοὺς τῶν ἀνό-
μων,

Καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς αἰῶνα
ἔσται.

D 3

19. Ὁδ

ν. 12. ἐλθῶν) ἐλθόν. Ibid. ἀμαρτανῶν μὴ σαλευέαι) ἀμαρτανῶν μὴ σαλευέαι. ν. 13. κρίσειν) κρίσει. Psalm. XXXVI. ν. 1. (Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμός) defunct. ν. 4. δὲν σου) δέξου σου. ν. 7. παρενομῶν) παρενομίας. ν. 9. γῆν) τὴν γῆν. ν. 10. ὑπάξει ὁ ἀμαρτανῶδης) ὑπάξει ἀμαρτανῶδης. ν. 11. εἰς αἰῶνα) non habet. ν. 18. εἰς αἰῶνα) εἰς τὸν αἰῶνα.

19. Οὐ καταχυνθήσεται ἐν καιρῷ
πονηρῶ,
Καὶ ἐν ἡμέραις λιμῷ χρεταθήσονται.
20. "Ὅτι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπολῶνται.
Οἱ δὲ ἰχθῦοι τῷ Κυρίῳ ἅμα τῷ δο-
ξαθῆναι αὐτὸς καὶ ὑψωθῆναι,
Ἐκλείποντες ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον.
21. Δανείζεται ὁ ἀμαρτωλὸς, καὶ ἐκ
ἀποτίσει.
Ὁ δὲ δικαίος ἐκτελεῖ, καὶ δίδωσιν.
22. "Ὅτι οἱ εὐλογοῦντες αὐτὸν κληρονο-
μήσουσιν γῆν.
Οἱ δὲ καταπαύμενοι αὐτὸν ἐξολεθρευ-
θήσονται.
23. Παρὰ Κυρίῳ τὰ διαβήματα ἀν-
θρώπου κατευθύνεται,
Καὶ τὴν ὁδὸν αὐτῷ θελήσει (σφόδρα).
24. "Ὅταν πίσος ᾖ καταραχθήσεται,
"Ὅτι Κύριος ἀντιστρίβει χεῖρας αὐτοῦ.
25. Νεώτερος ἐγενόμην, καὶ γὰρ ἐγήρασκα,
Καὶ ἐκ ἐσθὸν δικαίον ἐγκαταλείψιμ-
μόν,
Οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητῶν ἄρετας.
26. "Ὅλην τὴν ἡμέραν ἔλεε καὶ δανείζει
(ὁ δικαίος),
Καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν
τῷ ἔσται".
27. Ἐκκλινον ἀπὸ καυῷ, καὶ πείσων
ἀγαθόν,
Καὶ κατασκήνῃ εἰς αἰῶνα τῷ αἰῶνος.
28. "Ὅτι Κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν,
Καὶ ἐκ ἐγκαταλείψει τοὺς ὀπίσους αὐτοῦ,
Εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται.
τῷ Ἄνομοι δὲ ἐκκαθίστανται",
Καὶ σπέρμα ἀσεβῶν ἐξολεθρευθή-
σεται.
29. Δικαίος τῷ δὲ κληρονομήσει γῆν,
Καὶ κατασκηνώσῃ εἰς αἰῶνα τῷ αἰ-
ῶνος ἐπ' αὐτῆς.
30. Στόμας δικαίῳ μελετήσει σοφίαν,
Καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν.
31. Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ
αὐτοῦ,
τῷ Καὶ ἔχ ὑποσκληυθήσεται τὰ δια-
βήματα αὐτοῦ.
32. Κατανοεῖ ὁ ἀμαρτωλὸς τὸν δικαίον,
Καὶ ζητεῖ τῷ θανατώσαι αὐτόν.
33. Ὁ τῷ δὲ Κύριος ἢ μὴ ἐγκαταλί-
πη αὐτόν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ,
Οὐδ' ἢ μὴ καταδικάσῃται αὐτόν,
ἵνα κρίνεται τῷ αὐτῷ.
34. Ἰπόμενον τὸν Κύριον, καὶ φυλάξον
τὴν ὁδὸν αὐτοῦ,
Καὶ ὑψώσει σε τῷ κατακληρονομή-
σαι γῆν.
Ἐν τῷ ἐξολεθρευέσθαι ἀμαρτωλὸς,
ὅλη.
35. Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψωμένον καὶ
ἐπαυρόμενον, ὡς τὰς κίδες τῷ
Λεβάν.
36. Καὶ παρελθὼν καὶ ἰδὼ ἐκ ἧν,
Καὶ ἐξήτησα αὐτόν, καὶ ἔχ εὐρέθη
τῷ ὁ τέπος αὐτοῦ.
37. Φύλασσε ἀκακίαν, καὶ ἴδε εὐδότησαι.
"Ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπου
εἰρηκαῶ.
38. Οἱ δὲ παραινόμενοι ἐξολεθρευθήσονται
ἐπιτοσωτό.
Τὰ ἐγκαταλείμματα τῶν ἀσεβῶν
ἐξολεθρευθήσονται.
39. Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ
Κυρίου,

τῷ Καὶ

ἐκδιω-
χθήσο-
νται

ψ. 31. ἀδελφ. ψ. 33. (σφίση) abell. ψ. 36. (ὁ δικαίος) deest. ψ. 38. Ἄνομος δὲ ἐκκα-
θίστανται) ἄνομος ἐκκαθίστανται. ψ. 33. Οὐδ' ἢ μὴ) οὐδὲ μὴ. ibid. καταδικάσῃται αὐτόν κρι-
νεται) καταδικάσῃται αὐτόν, ἵνα κρινῇται. ψ. 34. γῆν) τὴν γῆν. ibid. ἔχ) ἔχεν.

καὶ ἐπὶ ὑπερασπίῃς αὐτῶν ἔσιν ἐν
καρῷ θλίψεως·

40. Καὶ βοηθήσει αὐτοῖς Κύριος, καὶ
ῥύσεται αὐτούς,

καὶ ἐξελεύεται αὐτοὺς ἐξ ἁμαρ-
ταλῶν,

καὶ σώσει αὐτούς, ὅτι ἠλπίσαν ἐπ'
αὐτόν.

ΨΑΛΜ. ΛΖ'. XXXVII.

ἀμνησθὲν **Ψ**αλμὸς τῷ Δαυὶδ, εἰς ἀνάμνησιν
καὶ περὶ τῷ σαββάτῳ·

2. Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγ-
ξῃς με,

Μὴδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύῃς με.

3. Ὅτι τὰ βέβηλ σου ἐνεπαύσατό μοι,
καὶ ἐπετίξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου·

4. Οὐκ ἔστιν ἰσχύς ἐν τῇ σαρκεὶ μου ἀπὸ
προσώπου τῆς ὀργῆς σου,
οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ
προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου.

5. Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπεῖρξαν τὴν κα-
φαλὴν μου,
Ὅσοι φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ'
ἐμὲ.

6. Προσώξεσάν καὶ ἐσάπησαν οἱ μύλοι-
πέες μου,
Ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου·

7. Ἐταλαιπώρησάν καὶ κατεκράμψθη
ἡς τέλεις,
Ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπο-
ρευόμην·

8. Ὅτι αἱ ψυχαὶ μου ἐπληρώθησαν ἱμνωγυ-
μάτων,

καὶ ἐκ ἔσιν ἰσχύς ἐν τῇ σαρκεὶ μου.

9. Ἐκακούσθην καὶ ἐταπεινώσθην ἕως
σφόδρα·

ᾠδουμένη ἀπὸ φωνῆς τῆς καρδίας
μου.

10. Κύριε ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυ-
μία μου,
καὶ ὁ φωνημὸς μου ἀπὸ οὐ ἐκ ἐκρύβη.

11. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλι-
πέ με ἡ ἰσχὺς μου,
καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου καὶ
αὐτὸ ἐκ ἐστὶ μετ' ἐμοῦ.

12. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου
ἔξεναντίας μου ἠγγίσαν καὶ ἔησαν,
καὶ οἱ ἐγγισά με ἀπὸ μακρόθεν
ἔησαν·

13. Καὶ ἐξεδιάσαντο οἱ ζητοῦντες τὴν
ψυχὴν μου,
καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι, ἐλά-
λησαν ματαιότητάς, καὶ
καὶ δολιότητάς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμα-
λήτησαν.

14. Ἐγὼ δὲ ὥσπερ καφὸς ἐκ ἤσαν,
καὶ ὥσπερ ἀλας ἐκ ἀνύγων τὸ σῶ-
μα αὐτῷ·

15. Καὶ ἐγενήμην ὥσπερ ἀνδρωποῦς ἐν
ἀκίστῳ,
καὶ ἐκ ἔχων ἐν τῷ σώματι αὐτῷ
ἐλεγμούς.

16. Ὅτι ἐπὶ σοὶ Κύριε ἠλπίσα,·
Σὺ εἰσακούσῃ Κύριε ὁ Θεός μου.

17. Ὅτι ἔπαυ, μήποτε ἐπηρεασῶμαι μὴ
καὶ οἱ ἐχθροὶ μου·

καὶ

Psalm. XXXVII. v. 1. εἰς ἀμνησθὲν περὶ τῷ σαβ.) εἰς ἀνάμνησιν περὶ σαββάτου. v. 3. ἐκακούσθην) ταπεινώσθην. v. 4. ἐν τῷ ὀστέῳ) τοῖς ὀστέοις. v. 5. φορτίον) ἀνάγκη βαρὺ. v. 8. αἱ ψυχαὶ) ἡ ψυχὴ. ibid. ἐπληρώσθην ἱμνωγμάτων) ἐπληρώθη ἱμνωγμάτων. v. 10. Κύριε ἐναντίον καὶ ἐναντίον. ibid. ἀπὸ οὐ ἐκ ἐκρύβη) ἐκ ἀνταποκρίσεως ἀπὸ σοῦ. v. 11. καὶ ὁ φωνημὸς αὐτοῦ ἐκ ἐστὶ) μου οὐκ ἐστὶ. v. 12. ἀπὸ μακρόθεν) ἀπὸ δεξιῆς. v. 13. ἐξεδιάσαντες) ἐξεδιείκοντες.

- Καὶ ἐν τῷ σταλευθῆται πόθος μου, 4. Ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἑντός μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ.
18. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος, Ἐλάλησα ἐν γλώσσῃ μου. Καὶ ἡ ἀληθείᾱ μου ἐνώπιόν μου (ἐστὶν) διαπαντός.
19. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου (ἐγὼ) ἀνέγνωλα, Καὶ μεμενήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου.
20. Οἱ δὲ ἐχθροὶ μου ζῶσι, καὶ κεκραταίνονται καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, Καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισῶντές με ἀδικῶς.
21. Οἱ ἀνταποδιδόντες (μοι) κακὰ ἀντί ἀγαθῶν Ἐνδύσαθ' ἐν μοί, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθότητα.
22. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με Κύριε ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ.
23. Πρόχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου.
24. Ἐκαυθίστην καὶ καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ.
25. Ἐλάλησα ἐν γλώσσῃ μου. Καὶ ἡ ἀληθείᾱ μου ἐνώπιόν μου (ἐστὶν) διαπαντός.
26. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου (ἐγὼ) ἀνέγνωλα, Καὶ μεμενήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου.
27. Οἱ δὲ ἐχθροὶ μου ζῶσι, καὶ κεκραταίνονται καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, Καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισῶντές με ἀδικῶς.
28. Οἱ ἀνταποδιδόντες (μοι) κακὰ ἀντί ἀγαθῶν Ἐνδύσαθ' ἐν μοί, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθότητα.
29. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με Κύριε ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ.
30. Πρόχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου.

ΨΑΛΜ. ΛΗ'. XXXVIII.

Ἰλθὲμ **Ε**ἰς τὸ τέλος, τῷ Ἰλθὼ ᾠδὴ τῷ Δαυὶδ.

2. Ἔπαυσα, φυλάξω τὰς ὁδούς μου, τῷ μὴ ἀμαρτάνειν (με) ἐν γλώσσῃ μου.
- Ἐθάρμην τῷ στόματί μου φυλακὴν, Ἐν τῷ συστῆναι τὸν ἀμαρτωλὸν ἐναντίον μου.
3. Ἐκαυθίστην καὶ καὶ ἐταπενώθην, καὶ καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν, Καὶ τὸ ἄλγος μου ἀνεκωνίδη.
4. Ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἑντός μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ.
5. Ἐλάλησα ἐν γλώσσῃ μου. Καὶ ἡ ἀληθείᾱ μου ἐνώπιόν μου (ἐστὶν) διαπαντός.
6. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου (ἐγὼ) ἀνέγνωλα, Καὶ μεμενήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου.
7. Οἱ δὲ ἐχθροὶ μου ζῶσι, καὶ κεκραταίνονται καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, Καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισῶντές με ἀδικῶς.
8. Οἱ ἀνταποδιδόντες (μοι) κακὰ ἀντί ἀγαθῶν Ἐνδύσαθ' ἐν μοί, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθότητα.
9. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με Κύριε ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ.
10. Πρόχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου.

v. 18. (ἐν) abest. v. 19. (ἐγὼ) deest. v. 20. μισῶντι addit μου. v. 21. (μου) non habet. Psalm. XXXVIII. v. 1. Ἰλθὲμ. v. 2. (μου) abest. v. 5. ἡμεῶν τίς) ὑμεῶν μου τίς. v. 6. παλαιῶν) παλαιῶν. ibid. ἡ ἀνέστη) ἡ deest. v. 7. συνέγει) συνέγει. v. 8. παρὰ σὲ) παρὰ σὲ. ibid. 3 fine addit C. Rom. διόψαλμα. v. 10. σὺ ἐπείρασέν με) σὺ ἂν ἐπείρασέν με. v. 11. (γὰρ) abest. v. 12. μᾶλλον πᾶν ἡδύμην. μᾶλλον ταρσίζεσαι πᾶν ἡδύμην. διόψαλμα.

Καὶ τῆς δέησός με ἐνίσταται,
 Τῶν δακρύων μὴ μὴ παρασιωπήσῃς·
 Ὅτι πάρεσκες ἐγὼ εἰμι παρὰ σοί
 Καὶ παρετίδησας, καθὼς πάντες οἱ
 πατέρες με.

14. Ἄνες μοι ἦα ἀναψύξω, πρὸ τῆ με
 ἀπελθῶν, καὶ ἐκέτι ἔμὴ ὑπάρξω.

ΨΑΛΜ. λθ'. XXXIX.

ΕΙς τὸ τέλος, Ψαλμός τῷ Δαυίδ.
 2. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον,
 καὶ προσέχε μοι,
 Καὶ εἰσήκουε τῆς δέησός με·

3. Καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λάκκου ταλαι-
 παρίας,

ῥήσας

καὶ ἀπὸ πηλῆς λίθου,
 Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτρᾳ τοὺς πόδας μου,
 Καὶ κατήχησε τὰ ὀστέματά μου·

4. Καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα μου ἄσματος
 καπνόν, ὡς μὲν τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Ὅψονται πολλοὶ καὶ φοβηθήσονται,
 Καὶ ἐλπίσαν ἐπὶ Κύριον.

5. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐστὶ τὸ ὄνομα Κυρίου
 ἐλπὶς αὐτοῦ,

Καὶ ἐκ ἐνέβλεψεν εἰς ματαιότητας
 καὶ μοιρίας ψευδούς.

6. Πολλὰ ἐποίησας σὺ Κύριε ὁ Θεός μου
 τὰ θαυμάσιά σου,

Καὶ τοῖς διαλογισμοῖς σου ἐκ ἔστι τις
 ὁμοιωθήσεται σου.

Ἀπήγγειλα καὶ ἐλάλησα, ἐπληθύ-
 νησαν ὑπὲρ ἀριθμῶν.

7. Θυσίαν καὶ προσφορὰν ἐκ ἠθέλησας,
 Σῶμα ἢ δὲ κατήτησάν μοι·

ΤΟΜ. IV.

13. παρὰ σοί) ἐν τῇ γῇ. v. 14. ἀνὴρ σὺ μὲν) ἀνὴρ μὲν. Psalm. XXXIX. v. 1. Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ)
 transposita. v. 3. ῥήσας) ῥήσας. v. 5. ἐνέβλεψεν) ἐνέβλεψεν. v. 6. ὁμοιωθήσεται) addit σὺ. v. 7.
 Ὀλοκαυτωμένα) ὀλοκαυτωμένα. ibid. ἐκ ἠθέλησας) οὐκ ἔστειλες. v. 9. τῇ κοιλίᾳ μου) τῇ κοιλίᾳ
 μου. v. 11. δικαιούσιν σου) δικ. μου. v. 12. ἀντιλάβου) ἀντιλάβου. 13. ἐπληθύνη) ἐπληθύ-
 νη. v. 14. σπένδω) πρέχει.

Ὀλοκαυτωμένα καὶ περὶ ἁμαρτίας
 ἐκ ἔστειλες.

ἐξήτησας

8. Τότε ἔπουν, ἰδὼ ἦν·

Ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται πε-
 ρὶ ἐμῶ·

9. Τῷ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου ὁ Θεός
 μου ἠδελήθην,

Καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς κοι-
 λίας μου.

10. Εὐηγγελισάμην δικαιοσύνην ἐν ἐκ-
 κλησίᾳ μεγάλῃ,

Ἰδὼ τὰ χεῖρά μου ἔμὴ καλύσω·
 Κύριε σὺ ἔργως.

11. Τὴν δικαιοσύνην σου ἐκ ἐκρυψα ἐν τῇ
 καρδίᾳ μου,

Τὴν ἀλήθειάν σου καὶ τὸ σωτήριόν σου
 ἔπαι,

Οὐκ ἐκρυψα τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀ-
 λήθειάν σου

Ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς.

12. Σὺ ἢ δὲ Κύριε μὴ μακρύνῃς τὰς
 οἰκτιρμούς σου ἀπ' ἐμῶ·

Τὸ ἔλεός σου καὶ ἡ ἀλήθειά σου δια-
 παντὸς ἀντιλαβόντό με.

13. Ὅτι περιέχον με κακὰ, ὧν ἐκ ἔστιν
 ἀριθμός·

Κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, καὶ ἐκ
 ἠδυνήθην τῷ βλέπεσθαι·

Ἐπληθύνησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας
 τῆς κεφαλῆς μου,

Καὶ ἡ καρδία μου ἐγκατελείπε με.

14. Εὐδόκησεν Κύριε τῷ ῥύσασθαι με·

Κύριε εἰς τὸ βοηθήσαι μοι πρέχει

σώσωσόν

15. Κατακρυψάσεις καὶ ἐντραπέσεις
 ἐμῶν

ἄμα

- ἄμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μὲ, τῇ ἐξάρει αὐτήν·
 Ἀποτραφέισαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ κατήσυχθησαν οἱ θείλοίς μοι κακά.
 16. Κοιμασάδωσαν παρὰ χεῖρας αἰχλὺν αὐτῶν
 Οἱ λέγοντές μοι, εὖ γε, εὖ γε.
 17. Ἀγαλλιάσονται καὶ εὐφρανθήσονται ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε, (Κύριε).
 + Καὶ ἐπαύωσαν διαπαντός, μεγαλυνήσῃς ὁ Κύριος,
 Οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου.
 18. Ἐγὼ δὲ πτωχός εἰμι καὶ πένθης, ὁ Κύριος φρονεῖτί μου·
 βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου ὁ σὺ, Ὁ Θεός μου μὴ χρονίσῃς.

ΨΑΛΜ. Μ'. XL.

- Ε**ἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
 1. Μακάριος ὁ συνίων ἐπὶ πτωχόν + καὶ πένθης,
 Ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτὸν ὁ Κύριος·
 3. Κύριος διαφυλάξαι αὐτὸν, καὶ ζῆσαι αὐτὸν, καὶ μακαρίσαι αὐτὸν ἐν τῇ γῇ.
 Καὶ μὴ περαιοῦν αὐτὸν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτοῦ·
 4. Κύριος βοηθήσει αὐτῷ ἐπὶ κλίνῃ οὐδυν + αὐτοῦ·
 Ὅλην τὴν κοίτην αὐτῷ ἔσσεψας ἐν τῇ ἀβύσσῳ αὐτοῦ.
 5. Ἐγὼ ἔπα· Κύριε ἐλέησόν με, ἴασαί τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι.
 6. Οἱ ἐχθροί μου ἔπαυον κακὰ μοι· Πότε ἀποθανήταί καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
 7. Καὶ ἡ εἰσπορεύετο τῷ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει· Ἡ καρδία αὐτοῦ συνήγαγεν ἀνομίαν ἑαυτοῦ· Ἐξεπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει.
 8. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατ' ἐμὲ ἐψιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροί μου, Κατ' ἐμὲ ἐλογίζοντο κακά μοι·
 9. Λόγον παράνομον κατήθεντο κατ' ἐμὲ· + Μὴ ὁ καινόμενος ἐχὼ προδῆσει τῷ ἀνάστηναι.
 10. Καὶ γὰρ ὁ ἀνδρὸς τῆς εἰρήνης μου, ἐφ' ὃν ἤλπισα, Ὁ ἐδίδον ἀρετὸς μου, ἐμεγαλύνει ἐπ' ἐμὲ πληροσμένον.
 11. Σὺ δὲ Κύριε ἐλέησόν με, καὶ ἀνάστησόν με, Καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς.
 12. Ἐν τέτῳ ἔργον, ὅτι τετέληκάς με, Ὅτι ἔμὴ ἐπιχαρῇ ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμὲ.
 13. Ἐμὲ δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντετάξω, Καὶ ἐδυσκολεύσας με ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα.
 14. Εὐλογητός Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῷ αἰῶνος, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα· γένοιτο γένοιτο.

ΨΑΛΜ.

ν. 15. κατησυχθήσονται posteriore loco) ἡσυχάζονται. ν. 17. Ἀγαλλιάσονται) ἀγαλλιάσονται. ν. 18. πτωχός εἰμι) εἰμὶ δεῖς. ibid. καὶ πένθης εἰμὶ. ib. ὁ Κύριος) κύριος. Psalms. XL. v. 3. διαφυλάξαι) φυλάξει. ibid. βοηθήσει αὐτὸν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν) παραστήσει αὐτὸν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν. ν. 4. βοηθήσει) βοηθήσῃ. ν. 7. Καὶ εἰσπορεύετο. Καὶ ἡ εἰσπορεύετο.

ΨΑΛΜ. ΜΑ'. XLI.

εις σύν-
θεσιν

ΕΙς τὸ τέλος, συνήκει τοῖς υἱοῖς Κο-
ρέ, (Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ).

2. Ὁν τρέπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος
ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὕδατων,
οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου πρὸς σὲ
ὁ Θεός.

3. Ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν Θεόν
✠ τὸν ἰσχυρόν τὸν ζῶντα.

Πότε ἤξω καὶ ἐφθήσομαι τῷ προσώ-
πῳ τῷ Θεῷ;

4. Ἐγενήθη τὰ δάκρυά μου ἡμοὶ ἄρτος
ἡμέρας καὶ νυκτός,
ἔν τῳ λέγεσθαι μοι καθ' ἑκάστην ἡ-
μέραν· πῶ ἐστιν ὁ Θεός σου;

5. Ταῦτα ἐμνήσθην, καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμὲ
τὴν ψυχὴν μου.

Ὅτι διαλεισσομαι ἐν τέπῳ σκηπῆς θαν-
μαστῆ ἵως τῷ οἴκῳ τῷ Θεῷ,

ἔν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἑξομολο-
γήσεως, ἣ καὶ ἐσφράζοντος.

ἡχῶς

6. Ἰνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου;
καὶ ✠ ἰνατί συνταραύσεις με;

Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ✠ ἐπὶ ἑξο-
μολογήσομαι αὐτῷ,

σωτήριον τῷ προσώπῳ μου, καὶ ὁ
Θεός μου.

7. Πρὸς ἑμαυτὸν ἡ ψυχὴ μου ἑταραύχθη
διὰ τὸτο μηδεήσομαι σοι (Κύριε) ἐκ
γῆς Ἰερουσαλὴμ

καὶ ἑξομολογήσομαι, ἀπὸ ὅρου μικροῦ.

8. Ἀδυναστος ἄδυνατος ἐπικαλεῖται εἰς φων-
ὴν τῶν καταρακτῶν σου.

Πάντες οἱ μετανοήσαντες σε καὶ τα κύ-
ματά σου ἐπ' ἐμὲ διήλθον.

9. Ἡμέρας ἐντελεῖται Κύριος τὸ ἔλεος
αὐτῷ.

καὶ νυκτός ἀπὸ αὐτῆ παρ' ἐμοί,
προστυχή τῳ Θεῳ τῆς ζωῆς μου.

10. Ἐρῶ τῳ Θεῳ· ἀντιλήψω με, δικα-
σί μου ἐπελάθου;

καὶ ἰνατί σκυθρωπάζων πορεύομαι,
ἔν τῳ ἐκθλίβῃ τὸν ἐχθρόν (μου),

11. Ἐν τῳ καταθλάσῃ τὰ ὀσά μου.
Ἐπιβλέπον με οἱ θλιβόντες μου,

ἐχθροί μου

ἔν τῳ λέγειν αὐτός μοι καθ' ἑκάστην
ἡμέραν· πῶ ἐστιν ὁ Θεός σου;

12. Ἰνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου;
καὶ ἰνατί συνταραύσεις με;

Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ✠ ἐπὶ ἑξο-
μολογήσομαι αὐτῷ,

σωτήριον τῷ προσώπῳ μου, ✠ καὶ ὁ
Θεός μου.

ΨΑΛΜ. ΜΒ'. XLII.

ΕΙς τὸ τέλος, συνήκει τοῖς υἱοῖς
Κορέ, (Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ).

Κρῖνόν μου ὁ Θεός, καὶ δίκασον μοι
τὴν δίκην μου ἐξ Ἰθρὺς ἕως ὅσας.

Ἀπὸ αἰθρώπου ἀδίκου καὶ δολίου ἔ-
σσαι με.

2. Ὅτι σὺ ὁ Θεός κραταίωμα μου, ἰνα-
τί ἀπόσω με;

καὶ ἰνατί σκυθρωπάζων πορεύομαι,
ἔν τῳ ἐκθλίβῃ τὸν ἐχθρόν (μου);

Ε 2

3. Ἐξα-

Psalm. XLI. v. 1. (Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ) abfunt. v. 3. τὸν ἰσχυρόν) deest. v. 5. ἐχθροὶ ἐσφράζοντες) ἔχου ἐσφράζοντες. v. 6. καὶ ὁ Θεός μου) καὶ abest. v. 7. (Κύριε) abest. v. 9. καὶ ἐπὶ αὐτῷ) καὶ ἐπὶ αὐτῷ. v. 10. ἀντιλήψω με) addit a. ibid. καὶ ἰνατί) ἰνατί. v. 11. καταθλάσῃ) καταθλάσῃ. ibid. ἐπιβλέπον μου εἰ ἐχθροί μου) ἀντιβλέπον μου εἰ θλιβόντες μου. v. 12. σωτήριον) ὁ σωτήριον. Psalm. XLII. v. 1. (Εἰς τὸ τέλος, συνήκει τοῖς υἱοῖς Κορέ) abfunt a. Cod. Rom. ibid. Κρῖνόν μου) κρῖνόν μου. v. 2. Ὅτι εὐ) ὅτι εὐ ὁ Θεός.

3. Ἐξαπέστειλον τὸ Φῶς σε καὶ τὴν ἀλήθειάν σου·
 Αὐτὰ με ὠδήγησαν καὶ ἤγαγόν με εἰς ὄρος ἁγίων σου,
 Καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου.
 4. Καὶ ἐπιστεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τῷ Θεῷ,
 Πρὸς τὸν Θεὸν τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου·
 Ἐξομολογήτομαί σοι ἐν κιθάρα ὁ Θεὸς, ὁ Θεός μου.
 5. Ἰνατί περιλυπὸς εἶ ἡ ψυχὴ μου;
 Καὶ ἰνατί συνταράσσεις με;
 Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἔτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ,
 Συτήρην τῶ προσώπῳ μου, ✠ καὶ ὁ Θεός μου.

ΨΑΛΜ. ΜΓ'. XLIII.

- Ε**ἰς τὸ τέλος τοῖς υἱοῖς Κορέ ~ ἐκ σύνοου (Ψαλμός).
 2. Ὁ Θεός ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἠκούσμεν,
 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν Ἔργον ὃ εἰργάσθη ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν,
 Ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις.
 3. Ἡ χεὶρ σου ἔθηκε ἑξολέθρευσε, καὶ κατεφύτευσας αὐτές·
 Ἐκάλυπτας λαούς, καὶ ἐξέβαλες αὐτές.
 4. Οὐ γὰρ ἐν τῇ βεμφαίᾳ αὐτῶν ἐκλήρομένους γῆν,
 Καὶ ὁ βεμφαχίαν αὐτῶν ἐκ ἑσπεν αὐτές·
 Ἀλλ' ἡ δεξιὰ σου, καὶ ὁ βεμφαχίαν σου,

- Καὶ ὁ φωτισμός τῶ προσώπῳ σου, ὅτι εὐδίκησας ἐν αὐτοῖς.
 5. Σὺ εἶ αὐτός ὁ βασιλεὺς μου ~ καὶ ὁ Θεός ~ μου,
 Ὁ ἐντεταμένος τὰς σωτηρίας ἱακωβ.
 6. Ἐν σοὶ τὸς ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιῶμεν, ~ καὶ ἐν τῷ ὀνόματι σου ἐξεθελώσομεν τοὺς ἐπανησανομένους ἡμῶν.
 7. Οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἐλπιδῶ, καὶ ἡ βεμφαχία μου ἐ σώσει με·
 8. Ἐσώσας γὰρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμᾶς,
 Καὶ τοὺς μισήσας ἡμᾶς κατήχλησας.
 9. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπανηθησόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,
 Καὶ ~ ἐν τῷ ὀνόματι σου ἐξομολογήσόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα. ἀληθά,
 10. Νυνὶ δὲ ἀπώσω καὶ κατήχλησας ἡμᾶς, καὶ ἐκ ἐξελεύσῃ ~ ὁ Θεός ~ ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν.
 11. Ἀπέσπεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ἐπίσω παροὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν,
 Καὶ οἱ μισήτες ἡμᾶς διήραζον ἑαυτοῖς.
 12. Ἐδόκας ἡμᾶς οἰς πρέβατα βρώσεως, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι διέσπειρας ἡμᾶς.
 13. Ἀπέθε τὸν λαόν σου ἀνευ τιμῆς, καὶ ἐκ ἦν πληθὺς ἐν τοῖς ἀλλόγεσσιν ἀλλοαύμασιν ἡ-
 14. Ἐθα ἡμᾶς εἰς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
 Μικρήναιμὸν καὶ καταγλυτὰ τοῖς κύχλευσ-
 κλῶ ἡμῶν,
 (καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκρήναισαν ἡμᾶς)·
 μόν

15. Ἐθα

v. 4. ὁ Θεός μου) ὁ Θεός ὁ Θεός μου. v. 5. καὶ ὁ Θεός μου.) καὶ abest. Psalm. XLIII. v. 1. Κορέ) addit eis σύνοου. v. 6. ἐπανησανομένους) ἐπανησανοίμην. v. 9. ἄ fine Rom. addit ἀληθά. v. 10. ὁ νεὶδος) abest. v. 13. ἀλλὰ, ἡμῶν) ἀλλοαύμασιν αὐτῶν. v. 14. εἰς ὄνειδος) οὐκ ἐκ. ibid. χλευσμάτων) καταγλυτὰ. ib. καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκρήναισαν ἡμᾶς) hac non habet Rom.

15. Ἐθὺ ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι,

Κήρυξ κεφαλῆς ἐν τοῖς λαοῖς.

16. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπή μου καὶ ἐνώπιόν μου ἔστι·

Καὶ ἡ αἰσχύνῃ τῷ προσώπῳ μου ἐκόλυψέ με,

17. Ἀπὸ φωνῆς ἐνεδιζόντος καὶ καταλαλῶντος,

Ἀπὸ προσώπου ἐχθρῶ καὶ ἐκδιώκόντος.

18. Ταῦτα πάντα ἔλθον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐκ ἐπελατόμεθα σὺ,

Καὶ ἐκ ἠδικήσαμεν ἐν διαδίκη σου,

19. ὦ Καὶ ἐκ ἀπίστη εἰς τὰ ὅπισω ἡ καρδία ἡμῶν·

Καὶ ἐξέκλινας τὰς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου.

20. Ὅτι ἐταπεινώσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως,

Καὶ ἐπεκαλύψεν ἡμᾶς σκία θανάτου.

21. Εἰ ἐπελατόμεθα τῷ ἐνόμῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν,

Καὶ ὦ ἐὶ διεπετάσαμεν χεῖρας ἡμῶν πρὸς Θεὸν ἀλλότριον,

22. Οὐχὶ ὁ Θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα; Αὐτὸς γὰρ γινώσκει τὰ κρύφια τῆς καρδίας.

23. Ὅτι ἔνεκέν σου θανατόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,

Ἐλογίζομεν ὡς πρέβαντα σφαγῆς.

24. Ἐξηγέρθητι, ἰναὶ ὑπνοῖς Κύριε; Ἀνάστητι ὦ καὶ μὴ ἀπόσῃ εἰς τέλος.

25. Ἰναὶ πρόσωπόν σου ἀποστέλῃς; Ἐπιλαοδόμη τῆς πτωχείας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν;

26. Ὅτι ἐταπεινώθη εἰς χθὺν ἡ ψυχὴ ἡμῶν,

Ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γαστήρ ἡμῶν.

27. Ἀνάστα ὦ Κύριε, βοήθησον ἡμῖν, Καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἕνεκεν τῷ ὀνόματός σου.

ΨΑΛΜ. ΜΔ'. XLIV.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλαλιζομένων τοῦ κυρίου κατὰ εἰς σύνθεσιν, ἐξ ἡ (τῷ Δαυὶδ) ὑπὲρ τῶ ἀγαπητῷ.

2. Ἐξηρεύξασθω ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν,

Λίγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ· Ἡ γλώσσά μου κλάμος γραμματίων ὀδυροῦ.

3. Ὁραῖός κάλει παρὰ τὸς υἱὸς τῶν ἀνθρώπων,

Ἐξερχίθη χάρις ἐν χειλεσί σου· Διὰ τὸτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

4. Περιέλωσαι τὴν βομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, δυνατὴ

τῇ ωραιότητί σου καὶ τῷ κάλει σου·

5. Καὶ ἔντενον, (καὶ) κατευσὸς, ὦ καὶ βασιλεὺς

Ἐνεκεν ἀληθείας καὶ πραύτητος ὦ καὶ δικαιοσύνης·

✠ Καὶ ὀδηγήσει σε θαυμασίως ἡ δεξιὰ σου.

6. Τὰ βέλη σου ἠκηνομένα, (δυνατὴ)· Λαοὶ ὑποκάτω σου πεσούντοι

Ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τῷ βασιλεῖ σου.

7. Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τῶ αἰῶνος·

Ε3

Ῥαβ-

V. 16. κατ'ὀνομα (κατ'ὀνομα) κατ'ὀνομα. V. 17. καταλαλῶντος (καταλαλῶντος) παραλαλῶντος. V. 21. ἐπελατόμεθα ὁδούς τοῦ ἐνόμου. V. 23. ἐνέκέν σου (ἐνέκέν σου) ἐνέκέν σου. V. 25. πρόσωπον (τὸ πρόσωπον). Psalm. XLIV. V. 1. τῷ Δαυὶδ ὑπὲρ τῶ ἀγ. (τῷ Δαυὶδ ὑπὲρ τῶ ἀγ.) Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶ ἀλαλιζομένων τοῦ κυρίου κατὰ εἰς σύνθεσιν, ἐξ ἡ κατὰ τῶ ἀγαπητῷ. V. 2. Ἐξηρεύξασθω (Ἐξηρεύξασθω). V. 7. εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος (εἰς αἰῶνα αἰῶνος).

- ῥαβδὸς ἐν ὀνόματι σου ἡ ῥαβδὸς τῆς βασιλείας σου.
8. Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν·
Διὰ τὸτο ἤγχισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου·
Ἐλκυσεν ἀγαθὰς σου παρὰ τὰς μέλλουσας σου.
9. Σμύρνα καὶ σακτὴ καὶ κασία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου,
Ἄπὸ βάραν ἐλεφαντίνων, ἐξ ὧν ἠνθοῦσάν σε.
10. Θυγατέρες βασιλῶν ἐν τῇ τιμῇ σου·
Παρέστη ἡ βασιλοῦσα ἐκ δεξιῶν σου,
Ἐν ἱματίῳ διακρύψω ἅ περιβεβλημένη πεποικιλμένη·
11. Ἄκουσον θυγατερ καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ ἔς σε,
Καὶ ἐπιδάμω τὴ λαὸν σου καὶ τὴ οἶκον σου καὶ τὸν πατέρα σου,
12. Καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τὴν καλὴν σου·
Ὅτι αὐτὸς ὁ ἴσῃ ὁ κύριός σου.
13. ✠ Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ✠ καὶ θυγατέρες Τύρου ἐν δώροις·
Τὸ πρόσωπόν σου λυταυνεύσουσιν οἱ πλόσιοι τῇ λαῷ.
14. Πᾶσα ἡ δόξα αὐτῇ θυγατέρες τῆ βασιλείας ἐσώθεν·
Ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεποικιλμένη.
15. Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρὰ αὐτῆς οἱ πλοῖοι αὐτῆς,
Οἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται αὐτῇ
16. Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει,
Ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως.
17. Ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγενήθησάν (σου) υἱοὶ σου·
Καταστήσεις αὐτοὺς ἀρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
18. (Καὶ) κηρύσσουσιν τὴν ἐντολήν σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ·
Διὰ τὸτο λαοὶ ἐξομολογήσονται σοὶ εἰς τὸν αἰῶνα,
Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ἅ τῷ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΜΕ'. XLV.

- Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ καὶ ὑπὲρ τῶν κροσσῶν (τῷ Δαυὶδ) Ψαλμός.
2. Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ σωτήρ,
Βοηθὸς ἐν θλίψεσι ταῖς ἐνδοῖς αὐτοῦ ὁ Θεός.
3. Διὰ τὸτο ἐφωβήθησόμεθα ἐν τῷ ταράσσειναι τὴν γῆν,
Καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλάσσης.
4. Ἠχῆσαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν,
Ἐταράχθη τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτῆς. Διὰ ψαλμοῦ.
5. Τῇ ποταμῷ τὰ ὀρμηματα εὐφρανῶσιν τὴν πόλιν τῷ Θεῷ·
Ἠγάσθη τὸ σκῆνωμα αὐτῆς ὁ ὕψιστος.
6. Ὁ Θεὸς ἐν μίσῳ αὐτῆς, ἐσαλευθήσεται·
Βοηθήσει αὐτῇ ὁ Θεὸς τῇ προσώπῳ πρώτῳ.
7. Ἐταρ-

v. 8. ἀδικίαν) ἀνομίαν. v. 10. βασιλεὺς) βασιλῆα. v. 12. Καὶ ἐπιδάμω) ὅτι ἐπιδάμω. v. 13. τοῦ λαοῦ) ἀδελφὸν τῆς γῆς. v. 14. τῆς θυγατρὸς) αὐτῆς θυγατρὸς. ibid. ἐκ δεξιῶν. v. 15. ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ) ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. ibid. Οἱ πλησίον) οἱ πλησίον. v. 18. (Καὶ) abest. Psalm. XLV. v. 1. ita legitur in Ed. Rom. Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν κροσσῶν καὶ ὑπὲρ τῶν κροσσῶν. v. 4. Ἐταράχθη) ἐταράχθη. v. 6. τὸ πρῶτον) τὸ πρῶτον. ibid. πρώτῳ) δευτέρῳ.

7. Ἐταράχθησαν ἔθνη, ἐκλιναν βασιλεῖαι·

Ἐδωκε Φωνὴν αὐτῷ (ὁ ὕψιστος) ἐσαλεύθη ἡ γῆ.

8. Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, Ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ· Διὰ ψαλμοῦ.

Θεῷ 9. Δεῦτε καὶ ἴδате τὰ ἔργα τῆς κυρίας, ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς·

10. Ἀντατελῶν πολέμους μέχρι τῶν περσάτων τῆς γῆς,

Τόξαν συλλήψει καὶ συγκλάσει ἔπλοισι, καὶ θυρεὺς κατακαύσει ἐν πυρὶ.

11. Σχολάσατε καὶ γινῶτε, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεός·

Ἑψωθήσονται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσονται ἐν τῇ γῇ.

12. Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, Ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ.

※ Διάψαλμα.

ΨΑΛΜ. Μς'. XLVI.

ΕΙΣ τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὶ Ψαλμός (τῷ Δαυίδ).

2. Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας·

Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν Φωνῇ ἀγαλλιᾶσθε.

3. Ὅτι Κύριος ὕψιστος, Φοβερός·

Βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

4. Ὑπέταξε λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τὰς πόδας ἡμῶν·

5. Ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ,

τὴν καλλονὴν Ἰακώβ, ἣν ἠγάπησε.

Διάψαλμα.

6. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν Φωνῇ σάλπιγγος.

7. Ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν, ψάλατε· Ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν, ψάλατε.

8. Ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ Θεός. Ψάλατε συνετῶς.

9. Ἐβασίλευσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ (πάντα) τὰ ἔθνη·

Ὁ Θεὸς ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνῳ ἁγίῳ αὐτοῦ.

10. Ἀρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τῷ Θεῷ Ἀβραάμ·

Ὅτι τῷ Θεῷ οἱ κραιναῖοι τῆς γῆς σφόδρα ἐπῆρθησαν.

ΨΑΛΜ. ΜΖ'. XLVII.

ΕΙΣ τὸ τέλος (Ψαλμός ψῆς τοῖς υἱοῖς Κορὶ (τῷ Δαυίδ)).

2. Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα,

Ἐν πόλει τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἐν ἔρει ἁγίᾳ αὐτοῦ,

3. Εὐρίξεν, ἀγαλλιᾶματι πάσῃ τῇ γῇ. Εὐρίξαν Ὅρη Σιών τὰ πλευρά τῷ βορρᾷ·

Ἡ πόλις τῷ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ.

4. Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτοῦ γινώσκειται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτοῦ.

5. Ὅτι ἰδοὶ οἱ βασιλεῖς (τῆς γῆς) συνήχθησαν, διηλθον ἐπιτοσαυτό·

6. Αὐτοὶ ἰδοὺ ἔσταις, ἐθαύμασαν· Ἰδοὺς Ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν· 7. τρέμεις ἐκλάβετο αὐτῶν·

Ἐκεῖ ὠδῖνες ὡς τιλίσην. ὑπελάβετο

8. Ἐν

ν. 7. (ὁ ὕψιστος) deest. ν. 9. ἴδαντες ἴδαντες. ibid. τοῦ Θεοῦ τοῦ Κορίου. ν. 10. Ἀντατελῶν ἀντατελῶν. Psalm. XLVI. v. 1. Ed. Rom. εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὶ Ψαλμοῦ. ν. 5. αὐτοῦ αὐτοῦ. ibid. Ed. Rom. à fine addit διάψαλμα. ν. 9. (πάντα) abest. Psalm. XLVII. v. 1. Ed. Rom. Ψαλμός ψῆς τοῖς υἱοῖς Κορὶ ἀντιλήπτωρ αὐτοῦ. ν. 3. πάση τῇ γῇ) πάση τῇ γῇ. ν. 5. (τῆς γῆς) in textu quidem Ed. Rom. hæc verba habentur; sed in notis proferuntur. ibid. διηλθον) διηλθον. ν. 6. ἰδοὺς) ἰδοὺς. ν. 7. ἐκλάβετο) ἐκλάβετο.

συτρίψι
ψι

8. Ἐν πνεύματι βλαβὴν ἐντοίμῃσι πλοῖα
Θαρεσίαι.
9. Καθάπερ ἠέξαμεν, ἔτως ἴδαμεν
Ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων,
Ἐν πόλει τῷ Θεῷ ἡμῶν.
Ὁ Θεὸς ἐβεβλήσεν αὐτὴν εἰς τὸν
αἰῶνα. Διείλαμα.
10. Ὑπελάβεμεν ὁ Θεὸς τὸ ἑλεῖς σε ἐν
μέσῳ τῶ καὶ σε.
11. Κατὰ τὸ ὁμοίᾳ σε ὁ Θεὸς, ἔτως
καὶ καὶ ἡ αἰνεσίς σε ἐπὶ τὰ πέ-
ρατα τῆς γῆς.
Δικαιοσύνης πλήρης ἡ δεξιὰ σου.
12. Εὐφρανθήτω τὸ ἔρος Σιών,
καὶ αἱ ἀγαλλιάσασαι αἱ θυγατέ-
ρες τῆς Ἰερουσαλὴμ,
Ἐνεκεν τῶν κρημάτων σου καὶ Κυρίου.
13. Κυκλώσασθαι Σιών καὶ περιλάβετε
αὐτήν,
Διηγῶσθε ἐν τοῖς πύργοις αὐτῆς.
14. Θέθετε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν
δύναμιν αὐτῆς,
καὶ καὶ καὶ ἀνὰ τὴν ἐκείνην βάρεις αὐτῆς
Ὅπως ἀνὰ διηγῶσθε εἰς γενεὰν ἐτέραν.
15. Ὅτι ἔσθις ἐστὶν ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν
εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα
καὶ τὸ αἰῶνος".
Αὐτὸς ποιμανεὶ ἡμᾶς εἰς τὸς αἰῶνας.

ΨΑΛΜ. ΜΗ'. XLVIII.

Εν τῷ τέλος τοῦ νόμου Κυρίου Ψαλμοῦς (τῷ
Δαυιδ).
2. Ἀκούσατε ταῦτα πάντες οἱ ἔθνη,
Ἐνωτίσατε πάντες οἱ κατοικοῦντες
τὴν οἰκὸμένην.

3. Οἵτε γιγνηντο καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀν-
θρώπων,
Ἐπιταυτὸ πλέσις καὶ πίνης.
4. Τὸ φόβος μὴ λαλήσει σοφίαν,
καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μὴ σύνεσις.
5. Κλινῶ εἰς παραβλήν τὸ ἔς με,
Ἀνοιξω ἐν ψαλμῷ τὸ πρέβλημα μου.
6. Ἰνατί Φοβῶμαι ἐν ἡμέρᾳ ποικίλῃ,
Ἡ αἰσχύνη τῆς πύξης μὴ κυκλώσει
με,
7. Οἱ πεπειθότες ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν,
καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τῷ πλέκει αὐτῶν
καυχώμενοι.
8. Ἀδελφός ἐ λυτρώται· λυτρώσεται
ἀνθρώπος;
Οὐ δώσει τῷ Θεῷ ἐξίσλασμα αὐτῆς,
9. καὶ τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως τῆς
ψυχῆς αὐτῆς.
καὶ ἵστανται εἰς τὸν αἰῶνα. 10. καὶ ἐκποία-
σεται καὶ ἐν εἰς τέλος, σὺ
(Ὅτι) ἐκ ὕψους καταβήσεται.
11. Ὅταν ἴδῃ σοφὸς ἀποδηήσοντας,
Ἐπιταυτὸ ἀφρον καὶ αἶψα ἀπο-
λυνταί,
καὶ καταλείψουσιν ἀπλοῦς τὸν
πλάταν αὐτῶν.
12. καὶ καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν οἰκίσαι αὐ-
τῶν εἰς τὸν αἰῶνα.
Σκηνώματα αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ
γενεάν,
Ἐπεκατέσσαντο τὰ ὄνειμα αὐτῶν
ἐπὶ τῶν γαίων καὶ αὐτῶν.
13. καὶ ἀνθρώπος ἐν τιμῇ ὧν ἐ συνήκε,
Παρασυνοβλήθη τοῖς κλήρεσι καὶ τοῖς
ἀνοήτοις, καὶ ὁμοιωθὲν καὶ αὐτοῖς".
14. Αὕτη

v. 8. ἐντοίμῃσι ἐντοίμῃσι. ibid. Θαρεσίαι. Θαρεσίαι. v. 9. ἔως ἴδαμεν αὐτὴν καὶ εἰδόμεν. ibid. à
fine Ed. Rom. addit διείλαμα. v. 12. Σιών, καὶ ἀγαλλ. καὶ ἀβεβ. ibid. ἵστανται ἵστανται.
Psalms. XLVIII. v. 1. Ed. Rom. Εἰς τὸ τέλος τοῦ νόμου καὶ ψαλμοῦ. v. 8. λυτρώται λυτρώται
ibid. αὐτῶν ἰωυτῶν.

14. Αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ φόβῳ αὐ-
τῶν εὐδοκήσαντιν. Διάψαλμα.

15. Ὡς πρέβεται ἐν ἀδῇ ἔγεντο,

Θάνατος ποιμανεὶ αὐτὰς.

κατακυ-
ριεύουσιν Καὶ κατακυριεύουσιν αὐτῶν οἱ εὐθεῖς το-
πῶται,

Καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσε-
ται ἐν τῷ φόβῳ

Ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν (ἐξώδησαν).

16. Πλὴν ὁ Θεὸς λυτρώσεται τὴν ψυ-

χὴν μου ἐκ χειρὸς ἀδῶ, ὅταν λαμ-
βαίη με. Διάψαλμα.

17. Μὴ φοβῆ ὅταν πληθύνῃ ἀνθρώπος,

Ἢ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τῆ οἴκου
αὐτοῦ.

18. Ὅτι ἐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκειν αὐτὸν

λήφεται τὰ πάντα,

Οὐδὲ συγκρατεῖσθαι αὐτῷ ἡ δόξα
αὐτοῦ.

19. Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ

εὐλογηθήσεται.

Ἐξομολογήσεται σοι ὅταν ἀγαθύνῃς
αὐτῷ.

20. Εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων

αὐτοῦ.

Ἔως αἰῶνος ἐκ ὤψεται Φοῖς.

21. Καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ᾧ ἐ συνῆκε,

Παραστειβήθη τοῖς κτήνεσι ἢ τοῖς
ἀνθρώποις, καὶ ὁμοιωθῇ αὐτοῖς.

ΨΑΛΜ. ΜΘ'. XLIX.

Δαυὶδ

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαβὶ.

Θεὸς Θεὸν Κύριος ἐλάλησε, καὶ
ἐκάλεσε τὴν γῆν,

Τομ. IV.

Ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου (καὶ) μέχρι
δυσιῶν.

2. Ἐκ Σιών ἡ εὐπρέπεια τῆς ὠραιότη-
τος ἢ αὐτοῦ

3. Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἤξει,

Ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐ παρασιωπήσεται

Πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ καυθήσεται,

Καὶ κύκλῳ αὐτοῦ καταγῆς σφόδρα.

4. Προσκαλέσεται τὸν ἑρανόν ἄνω,

Καὶ τὴν γῆν, τῷ διακρίναι τὸν λαόν

αὐτοῦ.

5. Συναγάγετε αὐτῷ τὰς οἰκίας αὐτοῦ,

Τοῖς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐ-
τοῦ ἐπὶ θυσίαις.

6. Καὶ ἀναγγελεῖσιν οἱ ἑρανοὶ τὴν δικαιο-
σύνην αὐτοῦ.

Ὅτι Θεὸς κριτὴς ἐστὶ. Διάψαλμα.

7. Ἄκουσον λαός μου, καὶ λαλήσω σοφ

Ἰσραὴλ, καὶ διαμαρτυρεῖμαι σοι.

Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς σε εἰμι ἐγώ.

8. Οὐκ ἐπὶ ταῖς θυσίαις σε ἐλέγξω σε,

Τὰ δὲ ὀλοκαυτωματά σε ἐνώπιόν μου

ἐστὶ διαπαντός.

9. Οὐ διέχομαι ἐκ τῆ οἴκου σε μόχθους,

Οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σε χιμαῖρας.

10. Ὅτι ἐμοὶ ἐστὶ πάντα ἰα θηρία τῶ ἀγροῦ,

Κτήνη ἐν τοῖς ὄρεσι ἢ καὶ βόες.

11. Ἐργάκα πάντα τὰ πέλεινα τῷ ἑρανοῦ,

Καὶ ὠραιότης ἀγέγῃ μετ' ἐμοῦ ἐστίν.

12. Ἐὰν πεντάσω, ἐ μὴ σοι εἶπω.

Ἐμὴ γὰρ ἐστὶν ἡ οἰκμένη καὶ τὸ πλη-

ρωμα αὐτοῦ.

13. Μὴ Φάγομαι κρέα ταύρων;

Ἢ αἶμα τρώγων πίμαι;

F

14. Θῦσεν

v. 14. εὐδοκήσαντιν) εὐλογήσαντι. v. 15. κατακυριεύουσιν) κατακυριεύσασιν. ibid. (ἐξώδησαν) abest.

v. 16. ἂ ἥος addit Ed. Rom. Διάψαλμα. v. 17. Ἢ ὅταν) καὶ ὅταν. v. 21. Καὶ ἄνθρωπος) καὶ

deest. Psalm. XLIX. v. 1. (Εἰς τὸ τέλος) abest. ibid. τῷ Δαυὶδ. ib. (καὶ) abest.

v. 4. τοῦ διακρίναι) διακρίναι. v. 10. τῷ ἀγροῦ) τοῦ ἀγροῦ. v. 13. Φάγομαι) φάγομαι. ibid.

πίμαι) πίμαι.

ΨΑΛΜ. Ν'. L.

14. Θῦσον τῷ Θεῷ ~ θυσίαν* αἰτίσσεως,
Καὶ ἀπέδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχάς σου.
15. ✕ Καὶ ἐπικάλυψαί με ἐν ἡμέρᾳ θλίψ-
εως (σε),
~ Καὶ ἐξέλυμαί σε, καὶ δοξάσεις
με. (Διὰ ψαλμοῦ).
16. Τῷ δὲ ἀμαρτωλῷ εἶπεν ὁ Θεός·
Ἰακὼβ σὺ ἐκδηγῇ τὰ δικαιώματά μου,
Καὶ αἰσθαμβήσεις τὴν διαθήκην μου
διὰ τοῦ σώματός σου;
17. Σὺ δὲ ἐμίσησας παιδεῖαν,
Καὶ ἐξέβαλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ
ὀπίσω.
18. Εἰ ἐθεώρεις κλέπτην, συνιτερῆρες
αὐτῷ,
Καὶ μετὰ μοχλῶν τὴν μερίδα σου
~ ἐτίθεις*.
19. Τὸ σῶμα σου ἐπλέονσας κακίαν,
Καὶ ἡ γλῶσσοί σου περιέπλεκε δο-
λιχότητα.
20. Καθήμηνος κατὰ τῆ ἀδελφῆ σου
κατελαλείς,
Καὶ κατὰ τῆ υἱῆ τῆς μητρὸς σου ἐτί-
θεις σκάνδαλον.
21. Ταῦτα ἐποίησας, καὶ ἐσίγησας,
Ὑπέλασες ἀνομίαν, ὅτι ἔσομαι σοι
ὅμοιος·
Ἐλέγξω σε, καὶ παραστήσω κατὰ
πρόσωπόν σου.
22. Σύνετε δὴ ταῦτα οἱ ἐπιλανθανόμε-
νοι τῷ Θεῷ,
Μὴ ποτε ἀρεπάσῃ, καὶ μὴ ᾗ ἐνόημενος.
23. Θυσία αἰτίσσεως δοξάσει με·
Καὶ ἐκεῖ ὁδὸς ἡ δεξιὰ αὐτοῦ τὸ σωτή-
ριον Θεῷ.

- Ε**ἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ,
2. ἐν τῷ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν
Ναῦθαν τὸν προφήτην, ἡνίκα
εἰσῆλθε πρὸς Βηρσαβέη.
3. Ἐλάναν με ὁ Θεὸς κατὰ ~ τὸ μέγα
ἔλεός σου,
~ Καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οὐκί-
μων σου ἐξάλειψον τὸ αἰνίγματά μου.
4. Ἐπιπλεῖον πλύνον με ἀπὸ τῆς ἀνο-
μίας μου,
Καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθά-
ρισόν με.
5. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω,
Καὶ ἡ ἀμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ
διαπαντός.
6. Σοὶ μόνῳ ἤμαρτον, καὶ τὸ πικρὸν
ἐνώπιόν σου ἐποίησα·
Ὅπως ἀν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις
σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνωδαί σε.
7. Ἰδὼ ~ γὰρ* ἐν ἀνομίαις συνεληφθην,
Καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίστητέ με ἡ μή-
τηρ μου.
8. Ἰδὼ γὰρ ἀλήθεαν ἠγαπήσας·
Τὰ ἀδύλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σο-
φίας ~ σου* ἐήλωσάς μοι.
9. ῥαντίεις με ὑσώπω, καὶ καθαρι-
θήσομαι·
Πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνας λευκαν-
θήσομαι.
10. Ἀκρτιεῖς με ἀγαλλιάσιν καὶ ἐν-
φροσύνην·
Ἀγαλλιάσονται ὅσα τέταπθωμένα.
11. Ἀπότρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ
τῶν ἀμαρτιῶν μου,

Καὶ

v. 15. (σε) abest. v. 16. ἐκδηγῇ ὁ υἱὸς. v. 19. Καὶ ἡ γλῶσσοί σου περιέπλεκε δολιχότητα. ab his
verbis in MS. Alex. insignis hiatus est, usque ad Psilm. LXXIX. v. 21. verba: τὰς αἰτίας
τῶ ἐθν. quem ex Ed. Rom. supplēvit Clariss. Græb. Videsis Prolegom. Cap. I. §. 6.

Καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μὲ ἐξά-
λεψον.

12. Καρδίαν καθάραν κτίσεν ἐν ἑμοὶ
ὁ Θεός,

Καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισεν ἐν τοῖς
ἐγκάτοις μου.

13. Μὴ ἀποβῆβῃς με ἀπὸ τῆ περσώ-
πιδος σου,

Καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἁγίον σου μὴ ἀντα-
νίλης ἀπ' ἐμοῦ.

14. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαθμίαν σου τῇ σω-
τηρίᾳ σου,

Καὶ πνευματικῶς στήριξόν με.

15. Διδάξω ἀνέμους τοὺς ὁδοὺς σου,
Καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσιν.

16. ῥύσαι με ἐξ αἱμάτων ὁ Θεός, ὁ
Θεός τῆς σωτηρίας μου.

Ἀγαθμιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δι-
καιοσύνην σου.

17. Κύριε τὰ χεῖρά μου ἀνοίξεις, καὶ
τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰνε-
σὴν σου.

18. Ὅτι εἰ ᾔθελῃσας θυσίας, ἔδωκεν ἅν-
'Ὀλοκαυτώματα ἐκ εὐδοκῆσεως.

19. Θυσία τῷ Θεῷ πνεῦμα συνετερε-
μένων.

Καρδίαν συνετερεμένην καὶ τεταπει-
νωμένην ὁ Θεός ἐκ ἐξέστης.
ἐξεδυνά-
σει

20. Ἀγαθήνουν ἡ Κύριε" ἐν τῇ εὐδοκίᾳ
σου τὴν Σιών,

ἡ Καὶ" οἰκοδομηθήτω τὰ τεῖχη Ἱε-
ρουσαλὴμ.

21. Τότε εὐδοκήσεις θυσίας δικαιοσύνης,
Ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα.

Τότε αἰσίστησιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν
σου μέγας.

ΨΑΛΜ. ΝΑ'. LI.

Εἰς τὸ τέλος, συνέσεως τῷ Δαυὶδ,
2. ἐν τῷ ἔλθειν Δαυὶδ τὸν Ἰθα-
μαῖον καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ Σα-
ὺλ, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ· ἤλθε Δαυὶδ
εἰς τὸν οἶκον Ἀβιμέλεχ.

3. Τί ἐγκαυχᾷ ἐν κακίᾳ ἡ ὁ" δυνατὴ;
Ἀνομίαν ὤλην τὴν ἡμέραν,

4. Ἀδικίαν ἐλογίζατο ἡ γλῶσσά σου·

Ὡσεὶ ζυγὸν ἠκοημένον ἐποίησας δόλον.

5. Ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγαθωσύνην,
Ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύ-
νην. Διάψαλμα.

6. Ἠγάπησας πάντα τὰ ψήματα κα-
ταποντισμῷ, γλώσσας δόλων.

7. Διὰ τῶτο ὁ Θεός κατέλοι σε εἰς τέλος·
Ἐκτίλει σε καὶ μετασπεύσαι σε ἀ-
πὸ σκηνώματος,

Καὶ τὸ εἶξωμά σου ἐκ γῆς ζώντων.
Διάψαλμα.

8. Καὶ ὄψονται δίκαιοι καὶ φοβηθήσονται,
Καὶ ἐπ' αὐτὸν γελάσονται, ἡ καὶ
ἐρεῶσιν.

9. Ἰδὲ ἄνθρωπος, ὃς ἐκ ἔθετο τὸν Θεὸν
βοηθὸν αὐτοῦ,

Ἀλλ' ἐπήλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶ

πλάθου αὐτοῦ,

ἡ Καὶ" ἐνεθιναμάθη ἐπὶ τῇ ματαιό-
τητι αὐτοῦ.

10. Ἐγὼ δὲ ὥστε ἐλαία κατὰ καρπὸς ἐν
τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ.

Ἠλπιστα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰς
τὸν αἰῶνα,

Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ἡ τῷ αἰῶνος.

11. Ἐξεμολογήσεται σοὶ εἰς τὸν αἰῶνα,
ὅτι ἐποίησας.

Καὶ ὑπομενῶ τὸ ὄνομά σου, ὅτι χρη-
στὸν ἐκόντιόν τῶν ὁσίων σου.

ΨΑΛΜ. ΝΒ'. LII.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Μαελλέθ, συνέ-
σεως τῷ Δαυὶδ.
2. Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ,
ὅτι ἔστι Θεός·

Διέφθειραν καὶ ἐδόλυνθησαν ἐν
ἀνομίαις,
Οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθόν·

3. Ὁ Θεὸς ἐκ τῶ ἔρειθ' διεκύβην ἐπὶ
τὰς υἱὸς τῶν ἀνθρώπων,
Τῷ ἰδεῖν, εἰ ἔστι συνῶν, ἢ ἐκζη-
τῶν τὸν Θεόν.

4. Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν·
Οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθόν, ὅτι ἔστιν ἕως
ἐνός.

5. Οὐχὶ γινώσκονται ἅ πάντες· οἱ ἐργα-
ζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
Οἱ κατεβδιόντες τὸν λαόν με βρω-
σει ἄφρων;
Τὸν Θεὸν ὅτι ἐπεκαλέσατο.

6. Ἐκεῖ ἐφωβήθησαν φόβον, ὅτι ἔκ τῃ
φόβος·

Ὅτι ὁ Θεὸς διεσκόρπισεν ὅσα ἀνθρώ-
ποι παύσαν·

Κατηγήνηθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξεδένω-
σεν αὐτὸν.

7. Τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τῷ
Ἰσραὴλ;

Κύριον Ἐν τῷ ἀποστέλλει τὸν Θεὸν τὴν αἰχ-
μαλωσίαν τῷ λαῷ αὐτοῦ,
Ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ, ἢ καὶ ἐν
φρωθήσεται Ἰσραὴλ.

ΨΑΛΜ. ΝΓ'. LIII.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέσεως
τῷ Δαυίδ, 2. ἐν τῷ ἰλθεῖν τὸς
Λευβαίους, καὶ εἰπεῖν τῷ Σαύλ·
ὅτι ἰδὼ Δαυὶδ κέκρυπται παρ' ἡμῶν;

3. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσέν με,
Καὶ ἐν τῇ διόσῃ με κερὶν με.

4. Ὁ Θεὸς εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου,
Ἐνώτισαι τὰ ῥήματα τῶ στόματός μου·

5. Ὅτι ἀλλότριοι ἐπαύτησαν ἐπ' ἐμέ,
Καὶ κερταύω ἐξήτησαν τὴν ψυχὴν μου·
Οὐ πρόβητο τὸν Θεὸν ἐνοπίον αὐ-
τῶν. Διάψαλμα.

6. Ἰδὼ ἢ γὰρ ὁ Θεὸς βοηθεῖ μοι,
ἢ καὶ ὁ Κύριος ἀντιλήψωρ τῆς
ψυχῆς μου·

7. Ἀποστέλλει τὰ κακὰ τοῖς ἐχθροῖς μου·
Ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολόθρευσον
αὐτούς.

8. Ἐκβόσας θύσω σοι,
Ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου Κύ-
ριε, ὅτι ἀγαθόν·

9. Ὅτι ἐκ πάσης θλίψεως ἐξήρσω με,
Καὶ ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου ἐπείδεν ὁ ὁ-
φθαλμός μου.

ΨΑΛΜ. ΝΔ'. LIV.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ
Δαυίδ.

2. Ἐνώτισαι ὁ Θεὸς τὴν προσευ-
χὴν μου,

Καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν διησὶν μου·

3. Πρόσχε μοι, καὶ εἰσάκουσόν μου·
Ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδελφείᾳ μου, καὶ
ἐταράχθην

4. Ἀπὸ φωνῆς ἐχθροῦ, ἢ καὶ ἀπὸ θλί-
ψεως ἀμαρτυλῶ.

Ὅτι

- "Οτι ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμὲ ἀνομίαν,
καὶ ἐν ὄργῃ ἐνεκότεν μοι.
5. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν ἐμοί,
καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμὲ.
6. Φόβος καὶ τρόμος ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ, καὶ
ἐκάλυψε με σκότος.
7. Καὶ ὅσα· τίς δώσει μοι πτέρυγας
ὥστε περιτερεᾶς;
καὶ πεταθήσομαι, καὶ καὶσαυαύσω.
8. Ἰδὲ ἐμάκρυνεν Φυγαδεύων, καὶ ἠλύ-
θην ἐν τῇ ἐρήμῳ. ✠ Διάψαλμα.
9. Προσεδιέχθη τὸν σώζοντά με
ἄπο ἐλγυφυχίας καὶ καλαινίδος.
10. Καταπόντισεν, Κύριε (καὶ) κατα-
διέλε τὰς γλώσσας αὐτῶν.
"Οτι εἶδον ἀνομίαν καὶ ἀντιλογίαν ἐν
τῇ πόλει.
11. Ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλαίσει αὐτὴν
ἐπὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς.
καὶ ἀνομία καὶ πόνος ἐν μέσῳ αὐτῆς,
12. καὶ ἀδικία.
καὶ ἐκ ἐξέλιπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐ-
τῆς τόκος καὶ δόλος.
13. "Οτι εἰ ἐχθρὸς ἀνείδυσέ με, ὑπὲρ-
καὶ ἄν·
καὶ εἰ ὁ μισὸν μου ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλο-
φημόνησεν, ἐκρύβην ἄν ἅπ' αὐτῷ.
14. Σὺ δὲ ἄνθρωπε ἰσόφυγε, ἡγεμὸν
μου καὶ ᾠγασέ με,
15. "Ὅς ἐπιτοσαυτὸ ἐγλύκωνας ἐδύσμαϊα·
Ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Θεῷ ἐπορεύθημεν ἐν
ὁμοίᾳ.
16. Ἐλθέτω θάνατος ἐπ' αὐτὸς, ✠ καὶ
καταβήτωσαν εἰς ἅδην ζῶντες.
"Οτι ποιηρία ἐν ταῖς παρεκκλίαις αὐ-
τῶν, ἐν μέσῳ αὐτῶν.
17. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν ἐνέκραζα, καὶ
ὁ Κύριος εἰσήκουσέ με.

18. Ἐσπέρως καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίας
διηγῆτομαι, καὶ ἀπαγγελωῶ,
καὶ εἰσακούτεται τῆς Φωνῆς μου.
19. Λυτρώσεται ἐν εἰρήῃ τὴν ψυχὴν
μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι.
"Οτι ἐν πολλοῖς ἦσαν σὺν ἐμοί.
20. Εἰσακούτεται ὁ Θεὸς, καὶ ταπεινώ-
σει αὐτὸς ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν
αἰῶνων. Διάψαλμα.
Οὐ γὰρ ἐστὶν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα,
καὶ ἐκ ἐφοβήθησαν τὸν Θεόν.
21. Ἐξέτενε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ
ἀποδιδόναι·
Ἐξεδήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ.
22. Διμεριδῶσαν ἀπὸ ὀργῆς τὸ πρὸς-
ῶπτε αὐτῷ,
καὶ ἤγγισεν ἡ καρδία αὐτοῦ.
Ἠπαλυσθησαν οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ
ἔλαιον,
καὶ αὐτοὶ εἰσι βολίδες.
23. Ἐπὶ ἐρέψαν ἐπὶ Κύριον τὴν μέριμνά-
ν τε, καὶ αὐτὸς σε διαθρέψει.
Οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ
δικαίῳ.
24. Σὺ δὲ ὁ Θεὸς καταΐξεις αὐτὸς εἰς
Φρεῖαν διαφθορᾶς.
Ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος ἔ με
ἡμισεύσασιν τὰς ἡμέρας αὐτῶν.
Ἐγὼ δὲ ἐλπιδὼ ἐπὶ σὲ ✠ Κύριε".

ΨΑΛΜ. ΝΕ'. LV.

- Ε**ΙΣ τὸ τέλος ὑπὲρ τῷ λαῷ τῷ ἀπὸ
τῶν ἁγίων μεμακρυμμένῃ, τῷ
Δαυιδ εἰς τηλεγραφίαν, ἐπὶ τὸν
ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ ἐν
Γιβ.
2. Ἐλέησάν με ὁ Θεός, ὅτι κατεπάτησέ
με ἄνθρωπος.

"Ολην τὴν ἡμέραν πελεμῶν ἐβλυψέ με.

3. Κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροὶ μὲ ὅλην τὴν ἡμέραν·

"Οτι ποθοὶ οἱ πολυμῶντες με ἀπὸ ὕψους.

4. Ἡμέρας φοβηθήσομαι, ἐγὼ δὲ ἐλπίζω ἐπὶ σὺ.

5. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπάνισα τὰς λόγους μου· Ἐπὶ τῷ Θεῷ ἤλπισα, ὃ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι σάβηξ.

6. "Ολην τὴν ἡμέραν τὰς λόγους μου ἐβηλύσονται·

Κατ' ἐμὲ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν.

7. Παραοκλήσσι καὶ κατακρύψουσιν·

Αὐτοὶ τὴν ψήφον μου φυλάξουσιν, Κεῖθ' ἀπὲρ ὑπὸ τοῦ θυγῆ μου.

8. Ὑπὲρ τῶ μηθενὸς σώσεις αὐτός, Ἐν ἐργῇ λαὸς καταΐξεις, ὁ Θεός.

9. Τὴν ζῶν μου ἐξήγγειλα·

Σὺ ἔθε ταῖς δούρεσί μου ἐνώπιόν σου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου.

10. Τότε ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροὶ μου εἰς τὰ ὀπίσω,

Ἐν ᾧ ἂν ἡμέρας ἐπικαλέσασμαι ἑ σέ· Ἰδὲ ἔργον ὅτι Θεός μου εἶ σύ.

11. Ἐπὶ τῷ Θεῷ αἰέτω βῆμα·

Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ αἰέτω λόγον.

12. Ἐπὶ τῷ Θεῷ ἤλπισα, ὃ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἀνθρώπος.

13. Ἐν ἐμοὶ ὁ Θεός αἱ εὐχαὶ ἄς, αἰδέσθης

14. "Οτι ἐξέσω τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου,

Καὶ τὰς πόδας μου ἐξ ἐλιδήματος, Τὸ εὐαρεσῆσαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν φωτὶ ζήτων.

ΨΑΛΜ. Νς'. LVI.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυὶδ εἰς σπληγμασίαν, ἐν τῷ αὐτῷ ἀποδιόρασκειν ἀπὸ προσώπου Σαὺλ εἰς τὸ σπλῆλαιον.

2. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, ἐλέησόν με·

"Οτι ἐπὶ σοὶ πέποιθεν ἡ ψυχὴ μου, Καὶ ἐν τῇ σκιά τῶν πτερυγῶν σου ἐλπῶ,

"Εως ὃ παρέλθῃ ἡ ἀνομία.

3. Κεκραίξομαι πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον, Τὸν Θεὸν τὸν εὐεργετήσαντά με.

Διάψαλμα.

4. Ἐξαπέτειλεν ἐξ ἑραῶν καὶ ἔσωσέ με, Ἐδωκεν εἰς ὄνειδος τὰς καταπατούντάς με·

Ἐξαπέτειλεν ὁ Θεὸς τὸ ἔλεος αὐτῷ καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ,

5. ἑ Καὶ ἐξέσωσάτ' τὴν ψυχὴν μου ἐκ μέσων σκύμων.

Ἐκοιμήθην τεταραγμένος·

Τίσι ἀνθρώπων εἰ ὀδόντες αὐτῶν ὄπλον καὶ βέλη,

Καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν μάχαιρα ὀξεῖα.

6. Τῷ ψάθῃ ἐπὶ τὰς ἑραῖς ὁ Θεός, ἑ Καὶ ἐπὶ πάντων τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

7. Παγῖθ' ἠτοίμασαν τοῖς ποσὶ μου, Παγῖδας

ἑ Καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχὴν μου· Ὄρουσαν πρὸ προσώπου μου βόθρεν,

ἑ καὶ ἐπέτεσαν εἰς αὐτόν. Διάψαλμα.

8. Ἐτοίμη ἡ καρδία μου ὁ Θεός,

Ἐτοίμη ἡ καρδία μου· ἄσσομαι καὶ ψαλῶ.

9. Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, Ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα· Ἐξεγερθήσομαι ὄρεθον.

10. Ἐξο-

10. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς Κύριε, ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν·
 11. Ὅτι ἐμεγαλύνθη ἔως τῶν ἑρραῶν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἔως τῶν νεφελῶν ἡ ἀληθεία σου.
 12. Ὑψώθητι ἐπὶ τὰς ἑρραῖς ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

ΨΑΛΜ. νζ'. LVII.

- Ε**ἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυὶδ εἰς ψηλογραφίαν.
 2. Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε, Εὐθεία κρίνετε οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων;
 3. Καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάσθηκε ἐν τῇ γῇ· Ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν.
 4. Ἀπηλυστήθησαν οἱ αἵμαρταιοὶ ἀπὸ μήτρας, Ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστρὸς, ἐλαλήσαν ψεύδη.
 5. Θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ἰμοίωσιν τῷ ὄφρατος, Ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς καὶ βυθὸς τοῦ ὕδατος αὐτῆς·
 6. Ὅτι ἐκ εὐσκακείας Φαλὴν ἐπαδόντων, Φαρμάκῃ τε Φαρμακευμένη παρὰ σοφῆ.
 7. Ὁ Θεός συνιτρίψε τὰς οὐδύντας αὐτῶν ἐν τῷ σέματι αὐτῶν· Τὰς μάλας τῶν λεόντων συνέθλασεν ὁ Κύριος.
 8. Ἐξώκεναιθήσονται ὡς ὕδαρ διαπορευόμενοι· Ἐτινεῖ τὸ τόξον αὐτῶν, ἔως ἃ ἀδινώσιν.
 9. Ὡσεὶ κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναίρεθήσονται·

- Ἐπεσε πῦρ, καὶ ἐκ εἶδον τὸν ἥλιον.
 10. Πρὸ τῆ συνιναί τὰς ἀκαΐδας ὑμῶν τὴν ἑρραῖον, Ὡσεὶ ζῶντας ὡσεὶ ἐν ἐργῇ καταπαίνεται αὐταί. ὑμᾶς
 11. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ὅταν ἴδῃ ἐκδικητὴν (ἀσεβῶν).
 Τὰς χεῖρας αὐτῶν νήψεται ἐν τῷ αἵματι τῶ ἀμαρτωλοῦ.
 12. Καὶ ἐρεῖ ἀνθρώπος· εἰ ἄρα ἐστὶ καρπὸς τῷ δικαίῳ, Ἄρα ἐστὶν ὁ Θεὸς κρίνων καὶ αὐτὸς ἐν τῇ γῇ.

ΨΑΛΜ. νη'. LVIII.

- Ε**ἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυὶδ εἰς ψηλογραφίαν, ὅποτε ἀπέσειλε Σαβλ, καὶ ἐφύλαξε τὸν οἶκον αὐτῶν, τῷ θανάτῳ αὐτόν.
 2. Ἐξελθὼν με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ὁ Θεός, καὶ ἐκ τῶν ἐπικνηταμένων ἐπ' ἐμὲ λύτρωσαί με·
 3. Ῥῦσαί με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, καὶ ἐξ ἀνδρῶν αἱμάτων σῶσόν με.
 4. Ὅτι ἰδὼ ἐθήρευσαν τὴν ψυχὴν μου, Ἐπίθεντο ἐπ' ἐμὲ κραταιαί· Οὔτε ἡ ἀνομία μου, ἔτε ἡ ἀμαρτία μου, Κύριε.
 5. Ἄνω ἀνομίας ἔδραμον καὶ κατέβην· καλεῖσθαι καὶ ἐξοργίσθητι εἰς συνάντησίν μου, καὶ ἴδε· κα
 6. Καὶ σύ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν θυσιῶν, ὁ Θεὸς τῶ Ἰσραὴλ, Πρέχες τῷ ἐπισκέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη·
 Μὴ οἰκτιρήσης πάντας τὰς ἐργαζομένας τὴν ἀνομίαν. Διάψαλμα.
 7. Ἐπι-

7. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσθήραν, καὶ λιμώ-
ξουσιν ὡς κύνες, καὶ κυκλώσουσι
πόλιν.

8. Ἰδοὺ ἀποφθίγγονται ἐν τῷ σώματι
αὐτῶν,

καὶ κατ' ἐρημίας ἐν τοῖς χεῖλεσιν
αὐτῶν· ὅτι τίς ἤκουσε;

9. Καὶ σὺ Κύριε ἐκγελάσῃ αὐτοὺς,
Ἐξεδυνάστες πάντα τὰ ἔθνη.

10. Τὸ κράτος μὲ πρὸς σὲ φυλάξω·
Ὅτι σὺ ὁ Θεὸς ἀντιλήπιορ μὲ εἶ.

11. Ὁ Θεὸς μὲ τὸ ἔλεος αὐτοῦ προφθά-
σει με·

Ὁ Θεὸς μὲ δεῖξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς
μου.

12. Μὴ ἀποκλείης αὐτοὺς, μήποτε ἐπι-
λάθωνται τὰ λαὸί μου.

Διασκεπίστων αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει σου,
καὶ κατάρταγε αὐτοὺς, ὁ ὑπεράσπι-
τής μου Κύριε,

13. Ἀμαρτίαν σώματος αὐτῶν, λόγον
χειλέων αὐτῶν·

καὶ συληφθῆντας ἐν τῇ ὑπερηφά-
νῳ αὐτῶν,

καὶ ἐξ ἀρεῶν καὶ ψευδὲς διαγγελή-
σονται· 14. ἐν συντελείᾳ,

Ἐν ἐργῇ συντελείας, καὶ ἐ μὴ ὑπάρ-
ξουσιν·

καὶ γινώσκονται ὅτι ὁ Θεὸς τῷ Ἰακώβ
θεσπίσει τῶν περὶ αὐτῶν τῆς γῆς.
Διάψαλμα.

15. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσθήραν, καὶ λιμώ-
ξουσιν ὡς κύνες, καὶ κυκλώσουσι
πόλιν·

16. Αὐτοὶ δισκορπισθήσονται τῷ φα-
γεῖν· ἐὰν δὲ μὴ χερταθῶσι, καὶ
γογγύσασιν.

17. Ἐγὼ δὲ ἄσσομαι τὴν δυνάμει σου,
καὶ ἀγαλλιάσομαι ἰσχυρῶς τὸ ἔλεός σου·

Ὅτι ἐγενήθης ἀντιλήπιορ μὲ,
καὶ καταφυγὴ μὲ ἐν ἡμέρᾳ θλί-
ψεώς μου.

18. Βοηθός μὲ σοὶ ψαλᾶ·
Ὅτι ὁ Θεός (μὲ) ἀντιλήπιορ μὲ εἶ,
Ὁ Θεός μὲ τὸ ἔλεός μου.

ΨΑΛΜ. ΝΘ'. LIX.

Εἰς τὸ τέλος, τοῖς ἀδελωθισμένοις
ἔτι, εἰς σκληροκαψίαν τῷ Δα-
υὶδ εἰς διδάχην, 2. ὅποτε ἐπε-
πύρισε τὴν Μεσοποταμίαν

Συρίας καὶ τὴν Συρίαν Σοβαὶ, καὶ
ἐπίστρεψεν Ἰακώβ, καὶ ἐπάταξε
τὸν ἔθνη ἐν τῇ φάργγι τῶν ἀλῶν δώ-
δεκα χιλιάδας.

3. Ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς, καὶ κα-
θίλες ἡμᾶς,

Ὁργισθῆς, καὶ ὠκείρησας ἡμᾶς.

4. Συνέστεισας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας
αὐτήν·

Ἰασαι τὰ συντρίμματα αὐτῆς, ὅτι
Ἰσαλεύθη.

5. Ἐδείξας τῷ λαῷ σου σκληρό·

Ἐπόντισας ἡμᾶς εἰς καταστροφὴν.

6. Ἐδόκας τοῖς φρονημένοις σε σημείωναι,
τῷ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τῶν. Δια-
ψαλμα.

7. Ὅπως ἀν' ἐνδοῶσαν οἱ ἀγαπητοὶ σου,
σώσων τὴν δεξιὰ σου, καὶ ἐπάκουσόν μου.

8. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ·
Ἀγαλλιάσομαι καὶ διαμερεῖω Σί-
κιμας,

καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκητῶν διαμε-
τρήσω.

9. Ἐμὲ

νόμω σου

συντέ-
λειαν

τῇ δυνά-
μει

τὴν φά-
ραγγα

9. Ἐμός ἐστι Γαλααδ, καὶ ἔμός ἐστι
Μανασσῆ,

καὶ Ἐφραΐμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου.

Ἰδοὺς βασιλεὺς μου.

10. Μωσὲς λέγεις τῆς ἐλπίδος μου.

Ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκένω τὸ ὑπόδημά μου.

Ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.

11. Τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιστοχῆς;
Τίς ὀδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας.

12. Οὐχὶ σὺ ὁ Θεὸς ὁ ἀπώσας ἡμᾶς;
καὶ ἐκ ἐξουλήσεως ὁ Θεὸς ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν;

13. Δὲς ἡμῶν βοήθειαν ἐκ θλίψεως.
καὶ ματαίᾳ σωτηρίᾳ ἀνθρώπων.

14. Ἐν τῷ Θεῷ ποιήσομεν δύναμιν.
καὶ αὐτοὶ ἐξουδένωσι τὰς θλίβοντας ἡμᾶς.

ΨΑΛΜ. Ξ'. LX.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις τῷ Δαυὶδ.

2. Εἰσακούσων ὁ Θεὸς τῆς δεήσεώς μου.

Πρόχως τῇ προσευχῇ μου.

3. Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σὲ ἐκκραξέω, ἐν τῷ ἀκηρότατῳ τῇ καρδίᾳ μου.

Ἐν πέτρᾳ ὑψώσας με.

Ὁδηγήσας με, 4. ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου,

Πύργος ἰσχύος ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ.

5. Παροικήσω ἐν τῷ σκηνωματί σου εἰς τὸς αἰῶνας.

Σκεπαθήσομαι ἐν σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου. Διὰ ψαλμα.

προστυ- 6. Ὅτι σὺ ὁ Θεὸς εἰσηκούσας τῶν ἐχθρῶν μου.

Tom. IV.

Ἐδοκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου.

7. Ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλεὺς προθήσεις.

Τὰ ἔτη αὐτῷ ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς.

8. Διαμνεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ Ἑλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτῷ τίς ἐκζητήσει αὐτῶν;

9. Οὕτως ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου εἰς τὸν αἰῶνα ἡμεῶν καὶ τῷ αἰῶνος.

Τὸ ἀποδοῦναι με τὰς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

ΨΑΛΜ. ΞΑ'. LXI.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδουθὲν, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2. Οὐχὶ τῷ Θεῷ ὑποταγήσεται ἡ ψυχὴ μου;

Παρ' αὐτῷ γὰρ τὸ σωτήριόν μου.

3. Καὶ γὰρ αὐτὸς Θεὸς μου καὶ σωτὴρ μου, Ἀντιλήπιορ μου ἢ μὴ σαλευθῶ ἐπὶ πλείον.

4. Ἐως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἀνθρώπων; Φονεῦτε πάντες ἡμᾶς,

Ὡς τοίχῳ κεκλιμένῳ καὶ φραγμῷ ὀσμένῳ.

5. Πλὴν τὴν τιμὴν μου ἐβουλεύσαντο ἀπώσασθαι.

Ἐδραμον ἐν δόψει.

Τῷ σώματι αὐτῶν εὐλόγουν, καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν κατηρώντο. Διὰ ψαλμα.

6. Πλὴν τῷ Θεῷ ὑπετάγηθι ἡ ψυχὴ μου Ὅτι παρ' αὐτῷ ἡ ὑπομονή μου.

7. Ὅτι αὐτὸς Θεὸς μου καὶ σωτὴρ μου. Ἀντιλήπιορ μου ἢ μὴ μεταναστεύσω.

G

8. Ἐπὶ

8. Ἐπὶ τῷ Θεῷ τὸ σωτήριόν μου καὶ ἡ
δόξα μου.

Ὁ Θεὸς τῆς βοηθείας μου, καὶ ἡ ἐλ-
πίς μου ἐπὶ τῷ Θεῷ.

9. Ἐλπίατε ἐπ' αὐτὸν πᾶσα συναγω-
γὴ λαῶν·

Ἐκχέετε ἐν ἄνισιν αὐτῷ τὰς καρδίας
ὑμῶν·

Ὅτι ὁ Θεὸς βοηθὸς ἡμῶν, Διάψαλμα.

10. Πλὴν μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων·
Ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυ-
γοῖς τῆ ἀδικήσου·

Αὐτοὶ ἐκ ματαιότητος ἐπιτοαυτοί.

11. Μὴ ἐλπίζετε ἐπ' ἀδικίαν,

ἀεργά- Καὶ ἐπὶ ἥμαρμα μὴ ἐπιποθεῖτε·

ματα Πλῆτος ἴαν ῥήν, μὴ προσιδεῖτε καρ-
δίας.

12. Ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, δύο ταῦτα
ἤκησα·

Ὅτι τὸ κράτος τῷ Θεῷ,

εὖ 13. Καὶ οὐ Κύριε τὸ ἔλεος·

Ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἑκάστῳ κατὰ τὰ
ἔργα αὐτοῦ.

ΨΑΛΜ. ΞΒ'. LXII.

Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ, ἐν τῷ ὄνει
Ἰδουμαίας αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας.

2. Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου πρὸς σὲ
ὀρροῖζω·

Ἐδύψησέ σοι ἡ ψυχὴ μου,

Ποσαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου,

Ἐν Χ γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ
ἀνύδρῳ.

3. Οὕτως ἐν τῷ ἁγίῳ ὤφθην σοι,
Τῷ ἰδεῖν τὴν δυνάμιν σου καὶ τὴν δύ-
ξαν σε.

4. Ὅτι κενύσας τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωῆς·
Τὰ χεῖλη μου ἐπαύνησέν σε,

5. Οὕτως εὐλογῆσά σε ἐν τῇ ζωῇ μου·

Ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀρῶ τὰς χεῖράς μου.

6. Ὡσεὶ σέματος καὶ πύκνους ἐμπλη-
θεῖν ἡ ψυχὴ μου·

Καὶ χεῖλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ χεῖλη
εἶμα μου. ἰομασ

7. Εἰ ἐμνημόνευσεν σε ἐπὶ τῆς τραυμοῦς μου,
Ἐν τοῖς ὄρεσιν ἐμελέτων εἰς σέ·

8. Ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου,
Καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν περιούγων σε
ἀγαλλιάσομαι.

9. Ἐκολλήθῃ ἡ ψυχὴ μου ὅπισθόν σου·

Ἐμὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.

10. Αὐτὸ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυ-
χὴν μου·

Εἰσελεύσονται εἰς τὰ κλίματα τῆς γῆς·

11. Παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ξομφαίας·
Μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται.

12. Ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ
τῷ Θεῷ·

Ἐπαινεθήσεται πᾶς ὁ ὀμιλῶν ἐν αὐτοῖς,

Ὅτι ἐνεφραγὴ σόμας λαλοῦντων ἀδικῶν.

ΨΑΛΜ. ΞΓ'. LXIII.

Εἰς τὸ τίλος, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2. Εἰσάκησαν ὁ Θεὸς τῆς προσενο-
χῆς μου, ἐν τῷ ὀνόματι μου
(πρὸς σέ)·

Ἀπὸ φόβου ἐχθρῶ ἐξελεῖ τὴν ψυ-
χὴν μου.

3. Ἐσκέπασάς με ἀπὸ συστροφῆς πονη-
ρευμένων,

Ἀπὸ πλῆθους ἐργαζομένων ἀδικίαν·

4. Οὔτινες ἠκόνησαν ὡς ξομφαίαν τὰς
γλώσσας αὐτῶν,

Ἐτέπειναν λίξον αὐτῶν, πρᾶγμα πικρὸν,

5. Τῷ κατατοξεύσαι ἐν ἀποκερφέος ἀ-
μωμον·

Ἐξά-

- Ἐξάπανα κατατοξεύουσιν αὐτόν, καὶ ὁ φοβηθήσεται.
6. Ἐκραταίωσαν ἐσωτοῖς λόγον ποιηρόν·
Δηγήσαντο τῷ κρύβει παγίδας,
Εἴπαν· τίς ὄψεται αὐτάς;
7. Ἐξηρεύνθησαν ἀνομίαν·
Ἐξέλιπον ἐξερευνώτες ἐξερευνήσαι·
Προσελεύσεται ἄνθρωπος καὶ καρδία
βαθεῖα,
8. Καὶ ὕψωθήσεται ὁ Θεός.
Βέλος ηἰκίαν ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ
αὐτῶν,
9. Καὶ ἐξεδέχθησαν ἐν αὐτῇ αἱ γλῶσσαι
αὐτῶν.
Ἐταράχθησαν πάντες οἱ θεωροῦντες
αὐτούς,
10. Καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος·
Καὶ ἀνῆγγειλαν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ,
Καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνῆκαν.
11. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ,
Καὶ ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν·
Καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς
τῇ καρδίᾳ.

ΨΑΛΜ. ΞΔ'. LXIV.

ΕΙΣ τὸ τίλος, Ψαλμός τοῦ Δαυὶδ
✕ αὐτοῦ.

1. Σὺ πρέπει ὕμνος ὁ Θεὸς ἐν Σιών,
Καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ.
3. Εἰσαέκκον προσευχῆς ἄμην· πρὸς
σε πάσα σὰρξ ἔχει.
4. Λόγος ἀνθρώπων ὑπερεδυνάμωσαν ἡμᾶς·
Καὶ τὰ πόδας ἡμῶν σὺ ἰλάσῃ.
5. Μακάριος ὃς ἐξελεῖξαι καὶ προσελάβη,
Καὶ ἀσπασαί· ἐν ταῖς αὐλαῖς σου·
Πληθυσίμαδα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ
Θεοῦ σου.

- Ἄγιος ὁ ναὸς σου, 6. θαυμαστὸς ἐν
δικαιοσίᾳ.
- Ἐπαύκυσον ἡμῶν ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν,
Ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περὶ τὸν
γῆς,
Καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακρῶν·
7. Ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύϊ σου,
Περικλωσμένοι ἐν δυνατείᾳ·
8. Ὁ συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θα-
λάσσης,
Ἦχος κυμάτων αὐτῆς.
Ταραχθήσονται τὰ ἔθνη, 9. καὶ φο-
βηθήσονται.
- Οἱ κατακαύντες τὰ πέρατα ἀπὸ τῶν
σημείων σου·
Ἐξέδωκε πρῶτας καὶ ἑσπείρας τέρψεις;
10. Ἐπεκρίνω τὴν γῆν καὶ ἰμύσας
αὐτήν,
Ἐπλήθυνες τῷ πλατίσαι αὐτήν·
Ὁ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ ἐπληρώθη ὕδα-
τον·
Ἠτοίμασας τὴν τροφὴν αὐτῶν, ὅτι
ἔτως ἡ ἐτοιμασία.

11. Τὰ αὐλάκας αὐτῆς μύθουν, Τὰς
Πλήθυνον τὰ γενήματα αὐτῆς·
Ἐν ταῖς παρσίπ αὐτῆς εὐφρανθήσονται
ἀνατίλβουσαι.
12. Εὐλογῆσιν τὸν σέφανον τῷ ἐκιστῇ
τῆς χρηστότητός σου,
Καὶ τὰ πεδία σου πληθήσονται πύ-
λκους·
13. Πισυνθήσεται τὰ ἄκρα τῆς ἐρήμου, ὄρη
Καὶ ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώ-
σονται.
14. Ἐνεδύσαντο οἱ κροὶ τῶν προβάτων,
Καὶ αἱ καλαῖες πληθύουσιν αὐτῶν·
Κηρύσσονται, καὶ γὰρ ὑμνήσων.

ΨΑΛΜ. ΞΕ'. LXV.

ΕΙς τὸ τέλος, ᾠδὴ Ψαλμῷ ᾧ ἀνα-
στάσεως·

Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ.

2. Ψάλατε (δὴ) τῷ ὀνόματι αὐτοῦ,
ὅτε ὄξεν ἀήθει αὐτῷ.

3. Εἰπάτε τῷ Θεῷ· ὡς φοβερά τὰ ἔρ-
γα σου;

Ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύ-
σονται σε οἱ ἐχθροί σου.

4. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνήσάτωσάν σοι,
καὶ ψαλτάτωσάν σοι·
Ψαλτάτωσαν τῷ ὀνόματί σου. Διὰ-
ψαλμα.

5. Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ,
Φοβερός ἐν βελαῖς ὑπὲρ τῆς υἱὸς
τῶν ἀνθρώπων.

6. Ὁ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν
εἰς ξηρὰν,

Ἐν ποταμῷ διελεύσονται ποδί·

Ἐκεῖ εὐφρανθήσονται ἐπ' αὐτῷ.

7. Τῷ δεσπόζοντι ἐν τῇ δυνατείᾳ αὐτοῦ
τῷ αἰῶνος·

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπι-
βλέψουσιν·

Οἱ παρακινερούμενοι μὴ ὑψώσωνται
ἐν ἑαυτοῖς. Διὰψαλμα.

8. Εὐλογεῖτε ἔθνη τὸν Θεὸν ἡμῶν,
καὶ ἀκτένισατε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέ-
σεως αὐτοῦ·

9. Τῷ θεμένῳ τὴν ψυχὴν μου εἰς ζωὴν,
καὶ μὴ δόντος εἰς σάλαν τὰς πό-
δας μου.

10. Ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς ὁ Θεός,
Ἐπύρωσας ἡμᾶς, ὡς πυρῆται τὸ
ἀργύριον.

11. Εἰσήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα·

Ἔθνη θλίψεις ἐπὶ τὸν γυῖον ἡμῶν.

12. Ἐπεδύσας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κε-
φαλὰς ἡμῶν·

Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος,

καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν.

13. Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν ὀλο-
καυτῷ μου·

Ἀποδώσω σοι τὰς εὐχὰς μου, 14. ἃς

διέτειλε τὰ χεῖρά μου,

καὶ ἐλάλησε τὸ στόμα μου ἐν τῇ θλί-
ψει μου·

15. Ὅλοκαυτώματα μεμελωμένα αἰτοί-
σω σοι,

μετὰ θυμιάματος (καὶ) κριῶν·

Ἀσίου ᾧ σοι· βόας μετὰ χιμάρων. ποιήσας
διὰψαλμα,

16. Δεῦτε ἀκούσατε, καὶ διηγῆσθεμαι,

πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν,

Ὅσα ἐποίησε τῇ ψυχῇ μου.

17. Πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα,
καὶ ὑψώσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου.

18. Ἀδικίαν εἰ ἰδεύρου ἐν καρδίᾳ μου,
μὴ εἰσακυσάτω Κύριος·

19. Διὰ τοῦτο εἰσήκουσέ (μου) ὁ Θεός,
προσέχε τῇ φωνῇ τῆς ἡτίαις μου. προσευ-

20. Εὐλογητός ὁ Θεός, ὃς ἐκ ἀπέτησε χῆς
τὴν προσευχήν μου

καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

ΨΑΛΜ. ΞΖ'. LXVI.

ΕΙς τὸ τέλος ἐν ὕμνοισ· Ψαλμὸς
ᾧ δαὶ τῷ Δαυὶδ·

2. Ὁ Θεὸς οὐκ ἐλιγνέσας ἡμᾶς, καὶ
εὐλογῆσαι ἡμᾶς·

Ἐπιφώναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ'
ἡμᾶς. Διὰψαλμα.

3. Τῷ γινῶαι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου,

Ἐν

- Ἐν πᾶσιν ἔδωκε τὸ σωτήριόν σου.
 4. Ἐξομολογησάμενος σοι λαοὶ ὁ Θεός·
 Ἐξομολογησάμενος σοι λαοὶ πάντες.
 5. Εὐφρανθήτωσαν καὶ ἀγαλλιάσωνται
 ἔθνη·
 "Οτι κρητὶς λαὸς ἐν εὐθύτητι,
 Καὶ ἔθνη ἐν τῇ γῇ ὀδηγήσεις. Διά-
 ψαλμα.
 6. Ἐξομολογησάμενος σοι λαοὶ ὁ Θεός·
 Ἐξομολογησάμενος σοι λαοὶ πάντες.
 7. Γῆ ἔδωκε τὸν καρπὸν αὐτῆς·
 Εὐλόγησαι ἡμᾶς ὁ Θεός ὁ Θεὸς ἡμῶν,
 8. Εὐλόγησαι ἡμᾶς ὁ Θεός·
 Καὶ βοηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ
 πνεύματα τῆς γῆς.

ΨΑΛΜ. ΞΖ'. LXVII.

Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαυὶδ Ψαλμὸς
 ὧδης.

2. Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ δια-
 σκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ,
 καὶ Καὶ φυγέτωσαν οἱ μισήτες αὐ-
 τὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
 3. Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέντων·
 Ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου
 πυρός,
 καὶ Οὕτως ἀπόλεστο οἱ ἀμαρτωλοὶ
 ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ.
 4. Καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν·
 Ἀγαλλιάσωνται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
 καὶ τετραθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ.
 5. Ἀσατε τῷ Θεῷ, ψάλατε τῷ ὀνόμα-
 τι αὐτοῦ·
 Ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιδοκίμῳ ἐπὶ δυσ-
 μῶν, Κύριος ὄνομα αὐτοῦ·
 Καὶ ἀγαλλιάσθω ἐνώπιον αὐτοῦ.
 6. καὶ Ταραχθήσονται ἀπὸ προσώπου
 αὐτοῦ,

- Τῶ πατρὸς τῶν ὀρφανῶν, καὶ κρητὶς
 τῶν χηρῶν·
 Ὁ Θεὸς ἐν τόπῳ ἀγίῳ αὐτοῦ.
 7. Ὁ Θεὸς κατοικεῖ ἐν μονοτρόπῳ ἐν οἴκῳ,
 Ἐξάγων πεπνυμένοις ἐν ἀνδρείᾳ,
 Ὁμοίως τὸς παραπικραίνοντας τὸς
 κατακύντας ἐν ταύροις.
 8. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε ἐνώ-
 πιον τοῦ λαοῦ σου,
 Ἐν τῷ διαβαίνειν σε ἐν τῇ ἡμέρᾳ Διά τὸν ἔρη-
 ψαλμα.
 9. Γῆ ἰσοίδη, καὶ καὶ γὰρ οἱ ἔρανοι
 ἔταξαν
 Ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, τὸτο Σηαί,
 καὶ Ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ.
 10. Βροχὴν ἐκτίσιν ἀφοριεῖς ὁ Θεὸς τῇ
 κληρονομίᾳ σου·
 Καὶ ἠδύνησε, σὺ καὶ δεῖ καθηγήσῃ
 αὐτήν.
 11. Τὰ ζῶα σου κατοικῶσιν ἐν αὐτῇ·
 Ἡτοίμασας ἐν τῇ χρηστότητί σου τῷ
 πλινθῷ ὁ Θεός.
 12. Κύριος δώσει ἔθνος τοῖς εὐαγγελιζο-
 μένοις διδάμει πολλῇ,
 13. Ὁ βασιλεὺς τῶν δυναμένων τοῦ ἀγα-
 πητοῦ καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ,
 Καὶ αἰσιότητι τῷ οἴκῳ διελέσθαι
 σκυλά.
 14. Ἐὰν κοιμηθῇτε ἀνά μέσον τῶν
 κλῆρων,
 Πτέρυγες περιτεταῖς περιτρυγω-
 μέναι,
 Καὶ τὰ μετὰφρενα αὐτῆς ἐν χλω-
 ρότητι χρυσίᾳ·
 15. Ἐν τῷ διατίθειν τὸν ἐπηρεάσαν βα-
 σιλεῖς ἐπ' αὐτῆς,
 Χιονοθήντονται ἐν Σελμών.
 16. Ὅρος τοῦ Θεοῦ ὅρος πῖον·
 Ὅρος

- ὅρος τετυρωμένοι, ὅρος πῖον.
17. Ἰνατί ὑπολαμβάνετε ἔρη τετυρωμένα;
Τὸ ὅρος ὃ εὐλόκησεν ὁ Θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ.
Καὶ γὰρ ὁ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.
18. Τὸ ἄρμα τῷ Θεῷ μυριαπλάσιον, χιλιάδες εὐθνήντων.
Κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σιναὶ ἐν τῷ ἁγίῳ.
19. Ἀναβὰς εἰς ὕψος, ἤχμαλά τευσας αἰχμαλωσίαν.
ἄνθρωποι, ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώποις,
καὶ γὰρ ἀπειθούντες, τῷ κατασκηνώσει.
20. Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητὸς, Εὐλογητὸς (Κύριος) ἡμέραν καὶ ἡμέραν.
(καὶ) κατευθάλσει ἡμῖν ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν. Διάψαλμα.
21. Ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ Θεὸς τῷ σώζειν.
καὶ τῷ Κυρίῳ Χ' κυρία αἱ διεξοδοὶ τῷ θανάτῳ.
22. Πλὴν ὁ Θεὸς συνθλάσει κεφαλὰς ἐχθρῶν αὐτῆς,
Κερυφὴν θρηγῶς διαπορευομένων ἐν πλημμελείαις αὐτῶν.
23. Εἶπε Κύριος· ἐκ Βασάν ἐπιτρέψω,
Ἐπιτρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης.
24. Ὅπως ἂν βαφῇ ὁ πῦρ σὺ ἐν αἵματι,
Ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σὺ ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτῆς.
25. Ἐθελωθήσαν αἱ πορεῖαι σὺ ὁ Θεὸς, λί πορεῖαι τῷ Θεῷ μὲν τῷ βασιλεύῳ μὲν ἢ τῷ ἐν τῷ ἁγίῳ.
26. Προέφθασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλλόντων,
Ἐν μέσῳ νεανίδων τυμπανιστῶν.
27. Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, τὸν κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ.
28. Ἐκεῖ Βενιαμὴν νεώτερος ἐν ἐκτάσει, Ἄρχοντες Ἰδδα ἡγεμόνες αὐτῶν, Ἄρχοντες Ζαβουλὼν, ἄρχοντες Νεφθαλί.
29. Ἐντεῖλαι ὁ Θεὸς τῇ δυνάμει σου· Δυνάματον ὁ Θεὸς τῶτο, ὁ κατηρτίσω ἐν ἡμῖν.
30. Ἀπὸ τῆς ναῦ σου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ Σοὶ εἴσθσι βασιλεῖς δάρα.
31. Ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τῷ καλάμῳ· Ἡ συναγωγὴ τῶν ταύρων ἐν τοῖς δαμάλεσι τῶν λαῶν,
ἢ τῷ μὴ ἀποκλεισθῆναι τὰς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ.
Διασκόρπισον ἔθνη τὰ τὰς πολέμους θέλοντα.
32. Ἦξουσὶ πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου· Αἰθιοπία προφθάσει χεῖρα αὐτῆς τῷ Θεῷ.
33. λί βασιλεῖαι τῆς γῆς ἀσάτε τῷ Θεῷ, Ψάλατε τῷ κυρίῳ. Διάψαλμα.
34. ἢ Ψάλατε τῷ Θεῷ, τῷ ἐπιβεβηκίτι ἐπὶ τὸν ἑρῶν τῷ ἑρῶν κατὰ ἀνατολάς.
Ἰδοὺ δάσει ἐν τῇ φωνῇ αὐτῆς φωνὴν δυνάμεως.
35. Δότε δέξαν τῷ Θεῷ.
Ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἡ μεγαλσπρέπεια αὐτῆς,
καὶ ἡ δύναμις αὐτῆς ἐν ταῖς νεφέλαις.
36. Θανμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς αἰσίοις αὐτῆς.
Ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ αὐτὸς δάσει δύναμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ ἢ αὐτῆς.
Εὐλογητὸς ὁ Θεός.

ΨΑΛΜ. ΞΗ'. LXVIII.

ΕΙς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀπολωθ-
σάντων τῷ Δαυὶδ.

2. Σῶσόν με ὁ Θεός, ὅτι ἐσέληθον
σὺν ὕδατι ἔως ψυχῆς μου.

3. Ἐνεπαύην εἰς ἱλὺν βυθῶν, καὶ ἐκ ἔστιν
ὕψιστος.

Ἦλθον εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης,
καὶ καταγίγς καταπόντισέ με.

4. Ἐκπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ
λαβύνη μου.

Ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ
ἐλπίξεν με ἐπὶ τὸν Θεόν μου.

5. Ἐπληθύνησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας
τῆς κεφαλῆς μου οἱ μισοῦντές με
διωρεῖαν.

Ἐκραταιώθησαν οἱ ἐχθροί μου, οἱ
ἐκδικούντές με ἀδικῶς.

ἐκ Ἄ εἰς ἤρπασα, τότε ἀπετίnyον.

6. Ὁ Θεός σὺ ἔγνως τὴν ἀφροσύνην μου,
καὶ αἱ πλημμέλειαι μου ἀπὸ σοῦ ἐκ
ἐκρύβησαν.

7. Μὴ αἰχρυνθῆισαν ἐπ' ἐμὸν οἱ ὑπομίνον-
τές σε κύριε, κύριε τῶν δυνάμεων.
Μὴ ἐντραπήνησαν ἐπ' ἐμὸν οἱ ζητοῦντές
σε ὁ Θεός τοῦ Ἰσραὴλ.

8. Ὅτι ἔνεκα σοῦ ὑπῆνεγκα ἐνειδισμὸν,
Ἐκάλυψεν ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν μου.

9. Ἀπηλωτοίμενος ἐγενήθην τοῖς ἀδελ-
φοῖς μου,

καὶ ἕνος τοῖς υἱοῖς τῆς μητρός μου.

10. Ὅτι ὁ ὄμιλος τοῦ οἴκου σου κατήφα-
γέ με,

καὶ οἱ ἐνειδισμοὶ τῶν ἐνειδίζοντων σε
ἐπὶ πέσον ἐπ' ἐμέ.

συνέκαμ 11. Καὶ συνέλαβόν με ἐν νηθείᾳ τὴν ψυχὴν
ψα μου.

καὶ ἐγενήθη εἰς ἐνειδισμὸν ἱμοί.

12. Καὶ ἐθέμην τὸ πνεῦμά μου σάκεον,
καὶ ἐγενήμην αὐτοῖς εἰς παραβελήν.

13. Κατ' ἐμὸν ἠδολίχουν οἱ καθήμενοι ἐν
πύλῃ,

καὶ τ' εἰς ἐμὸν ἔψαλλον οἱ πίνοντες
τὸν οἶνον.

14. Ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σὺ
κύριε.

καί μοι εὐδοκίας, ὁ Θεός.

Ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐπάκου-
σόν μου,

Ἐν ἀληθείᾳ τῆς σωτηρίας σου.

15. Σῶσόν με ἀπὸ πηλῆ, ἵνα μὴ ἐμπαύω·
ῥυθίζην ἐκ τῶν μισούντων με, καὶ ἐκ
τῶν βαθύνων τὸν ὕδατος.

τὸ βά-

16. Μὴ με καταποντισάτω καταγίγς
ὕδατος,

θες

μηδὲ καταπίτω με βυθός,

μηδὲ συχέτω ἐπ' ἐμὸν φρέαρ τὸ στό-
μα αὐτῶν.

17. Εἰσάκουσόν μου κύριε, ὅτι χερσὶν τοῦ
ἐλεός σου.

κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρημάτων σου
ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ.

18. καὶ μὴ ἀποτρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου
ἀπὸ τοῦ παιδός σου.

Ὅτι θλιβόμαι, ταχύ ἐπάκουσόν μου.

19. Πρόχες τῇ ψυχῇ μου, καὶ καὶ ἡ
τραύσαι αὐτήν.

Ἐνεκα τῶν ἐχθρῶν μου ῥυσαί με.

20. Σὺ (γὰρ) γινώσκεις τὸν ἐνειδισμὸν
μου, καὶ τὴν αἰχρύνην μου, καὶ τὴν
ἐντροπήν μου.

Ἐναντίον σου πάντες οἱ θλιβόντες με.

21. Ὁνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου
καὶ ταλαιπωρίαν.

καὶ

- Καὶ ὑπέμεινα συλπιπέμενον, καὶ ἔχ 33. Ἰδέτωσαν πλάχοι καὶ εὐφρανθή-
 ὑπῆρξε,
 παρακα- Καὶ παρακαλέσας, καὶ ἔχ εὐρεν.
 λῆτα 12. Καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ βρωμαί μου χολήν,
 Καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισαν με
 ὕδατος.
 23. Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώ-
 πιον αὐτῶν εἰς παγίδα,
 Καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν, καὶ εἰς σκαίν-
 ὁδον.
 24. Σκοτιθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν
 τῷ μὴ βλέπειν,
 Καὶ τὸν ὄντων αὐτῶν διαπαντός σύγ-
 καμφον.
 25. Ἐκχεον ἐπ' αὐτὰς τὴν ὀργὴν σου,
 Καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου καταλά-
 βει αὐτάς.
 26. Γενηθήτω ἡ ἔπαυσις αὐτῶν ῥη-
 μωμένη,
 ~ Καὶ ἐν τοῖς σικνωμασιν αὐτῶν
 μὴ ἔσω ~ ὁ κατακοῦν.
 27. Ὅτι ἐν σὺ ἐπάταξας, αὐτοὶ κα-
 τεδύωξαν,
 τραυμα- Καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυματιῶν σου
 ταν μου προσέθηκαν.
 28. Πρέσβες ἀνομίαν ἐπὶ τὴν ἀνομίαν
 αὐτῶν,
 Καὶ μὴ ἐισέλθétωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου·
 29. Ἐξάλειψθήτωσαν ἐκ βιβλίου ζώντων,
 Καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.
 30. Πτωχοὶ καὶ ἀλγῶν εἰμι ἐγώ·
 (Καὶ) ἡ σωτηρία (τῷ προσώπῳ) σου
 ὁ Θεὸς ἀντιλάβοιτό με.
 αὐτελά- 31. Αἰνέσω τὸ ὄνομα τῷ Θεῷ με μετ'
 βετο αὐτοῦ,
 καὶ μεγαλυνῶ αὐτὸν ἐν αἰέσει·
 32. Καὶ ἀρέσει τῷ Θεῷ ὑπὲρ μόχον νέον,
 Κρίσαστα ἐκφύροντα καὶ ὀπλοῖς.
- Ἐκζητήσατε τὸν Θεόν, καὶ ζήτει ὁ ζήσιος
 ἦναι.
 34. Ὅτι εἰσέκησσε τῶν πνεύτων ὁ Κύριος,
 Καὶ τὰς πεπεδημένους αὐτῷ ἔκ ἐξ-
 ὄντων.
 35. Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ ἑρανοὶ καὶ
 ἡ γῆ,
 Θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν
 αὐτοῖς.
 36. Ὅτι ὁ Θεὸς σώσει τὴν Σιών,
 Καὶ εὐκοδομηθήσονται αἱ πόλεις τῆς
 Ἰουδαίας,
 Καὶ κατοικήσῃσιν ἐκεῖ, καὶ κληρονο-
 μήσῃσιν αὐτήν·
 37. Καὶ τὸ σπέρμα τῶν δούλων αὐτῷ κα-
 θίσῃσιν αὐτήν,
 Καὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομα αὐτῷ
 κατασκευάσῃσιν ἐν αὐτῇ.

ΨΑΛΜ. ΞΘ'. LXIX.

Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαυὶδ εἰς ἀνά-
 μνησιν, ~ εἰς τὸ σῶσαί με
 Κύριον·

2. Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου ~ πρό-
 χες·
 ~ Κύριε εἰς τὸ βοηθεῖν μοι σπεῦσον.
 3. Ἀρχυθρήσαν καὶ ἐντραπήσαν εἰς ζη-
 τοῦντες τὴν ψυχὴν μου.
 Ἀποσφαφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ
 καταρχυθρήσαν εἰς βιβλόμενοι μοι
 κακὰ·
 4. Ἀποσφαφείησαν παραντίκας ἀρχυθ-
 μένοι εἰς λέγουσιν ~ μοι, εὐγὲ εὐγε.
 5. Ἀγαπλιάδιωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν
 ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητούντες σε·

Καὶ

Καὶ λυγέτωσαν διαπαντός, μεγα-
λυομένη ὁ Θεός,
Οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου.
6. Ἐγὼ δὲ πλῆρες καὶ πένης,
Ὁ Θεὸς βοήθησόν μοι.
Βοηθὲς μου καὶ φύξις μου ἦ σὺ,
Κύριε μὴ χερνοῖς.

ΨΑΛΜ. Ο΄. LXX.

† Τῷ Δαυὶδ, υἱῶν Ἰωνάδαβ καὶ τῶν
† πρώτων αἰχμαλωτιζέντων.
Ἐπὶ σοὶ Κύριε ἠλπίσα, μὴ κατ-
αχυνθῇν εἰς τὸν αἰῶνα.
2. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥυσαί με, καὶ
ἐξελεύ με.
Κλῆσον πρὸς μέ γ' ὅς σε, καὶ σωθὼν με.
3. Γενῶ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιστήν,
καὶ εἰς τόπον ὄχυρόν τῷ σώσει με.
Ὅτι σφετέρωτά μου καὶ καταφυγὴ μου
ἦ σὺ.
4. Ὁ Θεός μου ῥυσαί με ἐκ χειρὸς ἀ-
μαρτανῶν,
Ἐκ χειρὸς παρανομῶντος καὶ ἀδι-
κούντος.
5. Ὅτι σὺ ἦ ἡ ὑπομονὴ μου Κύριε,
Κύριε ἡ ἐλπίς μου ἐκ νεότητός μου.
6. Ἐπὶ σὲ ἐπεσπείχθη ἀπὸ γαστρὸς,
Ἐκ κοιλίας μητέρος μου σύ μου εἶ σκε-
παστής.
Ἐν σοὶ ἡ ὑμνήσις μου διαπαντός.
7. Ὡσεὶ τίρας ἐγενήθην τοῖς παιδαῖς.
καὶ σὺ βοηθός κραταίος.
8. Πληρωθήτω τὸ στόμα μου ἀντίσας,
† Ὅπως ὑμῶσθαι τὴν δόξαν σου,
† Ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέ-
πειάν σου.
9. Μὴ ἀποβῇνίης με εἰς καιρὸν γῆρας.

Τομ. IV.

Ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχύ μου, μὴ
ἐγκαταλίπης με.
10. Ὅτι εἶπαν οἱ ἐχθροὶ μου ἱμοί,
καὶ οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχὴν μου
ἐβλαύσαντο ἐπιτοιαυτοί,
11. λέγοντες· ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτόν,
κατασπείρασε καὶ καταλάβει αὐτόν,
Ὅτι ἐκ ἔστιν ὁ βυθόμενος.
12. Ὁ Θεός μου μὴ μακρύνῃς ἀπ' ἐμέ.
Ὁ Θεός μου εἰς τὴν βοήθειάν μου
πρόχες.
13. Αἰχμωθίωσάν μου καὶ ἐκλιπέτω-
σαν οἱ ἐδιαβάλλοντες τὴν ψυ-
χὴν μου.
Περὶβαλέτωσαν αἰχμὴν καὶ ἐντρο-
πὴν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.
14. Ἐγὼ δὲ διαπαντός ἐλπιδῶ.
καὶ προσήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἰ-
σίν σου.
15. Τὸ στόμα μου ἐξαγγελεῖ τὴν δικαιο-
σύνην σου,
Ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτήριάν σου,
Ὅτι ἐκ ἔργων ἡμμελῆται. πραγμα-
16. Εἰσελεύσομαι ἐν δυναστείᾳ Κυρίου. τείας
Κύριε μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου
μόνα.
17. Ἐδίδαξάς με ὁ Θεός ἐκ νεότητός μου,
καὶ μέχρι νῦν ἀπαγγελῶ τὰ θαυ-
μάσιά σου.
18. καὶ ἕως γῆρας καὶ πρεσβείας ὁ Θεός
μὴ ἐγκαταλίπης με,
ἕως ἀν' ἀπαγγέλω τὸν βραχίονά
σου, πάσῃ τῇ γενεᾷ τῇ ἐρχομένῃ
τὴν δυναστείαν σου 19. καὶ τὴν δικαιο-
σύνην σου,
Ὁ Θεός, ἕως ὥσπερ, ἃ ἐποίησας
μεγαλεῖα.
Ὁ Θεός τίς ὁμοίός σοι;
20. Ὅσας

Η

20. Ὅσας

10. "Οσας ἐδείξας μοι θλίψεις πολλὰς
καὶ κακὰς;
Καὶ ἐπιτρέψας ἐξωποιοῦσάς με,
Καὶ ἐκ τῶν αἰδύων τῆς γῆς πάλιν
ἀνήγαγές με·
- δικαιοσύ- 21. Ἐπλεόνασας τὴν μεγαλοσύνην μου,
νῆν σου Καὶ ἐπιτρέψας παρεκάλεσάς με,
(Καὶ ἐκ τῶν αἰδύων τῆς γῆς πάλιν
ἀνήγαγές με).
22. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἐξομολογήσεμαί σοι
ἐν σκευῇ ψαλμῷ τὴν ἀληθείάν σου
ὁ Θεός,
Ψάλλω σοι ἐν κιθάρᾳ ὁ ἄγιος τῷ Ἰσ-
ραὴλ.
23. Ἀγαλλιάσονται τὰ χεῖρά μου ὅταν
ψάλλω σοι,
Καὶ ἡ ψυχὴ μου ἦν ἐλυτρώσω·
24. Ἐτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσά μου ὅλην τὴν
ἡμέραν μελετήσῃ τὴν δικαιοσύ-
νην σου,
Ὅταν ἀρχιθυῶμαι καὶ ἐντραπῶσιν οἱ
ζητοῦντές τὰ κακά μοι.
- ΨΑΛΜ. οα'. LXXI.
- Ε**ἰς Σαλωμὼν.
Ὁ Θεός τὸ κρῖμά σου τῷ βασι-
λεῖ δός,
Καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τῷ
βασιλεῖ·
2. Κρίνει τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ,
Καὶ τὸς πτωχοὺς σου ἐν κρίσει.
3. Ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ
(σου) καὶ οἱ βετοί.
4. Ἐν δικαιοσύνῃ κενεῖ τὸς πτωχοὺς τῷ
λαῷ,
Καὶ σώσει τὸς υἱὸς τῶν πενήτων,
Καὶ ταπεινώσει συκοφάντην.
5. Καὶ συμπαράσχει τῷ ἡλῷ.
Καὶ πρὸ τῆς σελήνης γενεῶν·
6. Καταβήσεται ὡς ὑπὸς ἐπὶ πέσον,
Καὶ ὥστε θανόντες σταθεῖσαι ἐπὶ
τὴν γῆν.
7. Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς δι-
καισύνη
Καὶ πολλὰς εἰρήνης, ὥς ὃ ἀνταναι-
ρεθῇ ἡ σελήνη.
8. Καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ὥς
θαλάσσης,
Καὶ ἀπὸ ποταμῶν ὥς περάτων τῆς
οὐκείνης.
9. Ἐνώπιον αὐτῆς προσπεσῶνται Αἰθίοπες,
Καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς χροῖν λείψουσιν.
10. Βασιλεῖς Θωροὶ καὶ αἱ ἡσσαι δῶρα
προσάξουσιν,
Βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβὰ δῶρα
προσάξουσιν·
11. Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ
βασιλεῖς,
Πάντα τὰ ἔθνη θαυμάσουσιν αὐτῷ.
12. Ὅτι ἐξήρυσσας πτωχὸν ἐκ διπλῆς,
Καὶ πένητα ὃ ἐχ' ὑπῆρχε βοηθός·
13. Φεῖσεται πτωχὸς καὶ πένητος,
Καὶ ψυχὰς πενήτων σώσει·
14. Ἐκ τόκου καὶ ἐξ αἰδοῦς λυτρώσεται
τὰς ψυχὰς αὐτῶν,
Καὶ ἔντιμον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον
αὐτῆς.
15. Καὶ ζήσεται, καὶ δοθήσεται αὐτῷ
ἐκ τῶν χρυσῶν τῆς Ἀραβίας·
Καὶ προσέξονται περὶ αὐτῆς δια-
παντοί,
Ὅλην τὴν ἡμέραν εὐλογήσουσιν αὐτόν.
16. Ἐσὶν σήμερον ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων
τῶν ὄρεων,
Γπε-

ὑπερεξήσεται ὑπὲρ τὸν Λίβανον ὁ
καρπὸς αὐτοῦ·

καὶ ἐξανθήσουσιν ἐκ πόλεως ὡσεὶ χόρ-
τος τῆς γῆς.

17. Ἐσὼ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ~ εὐλογημένων
εἰς τὰς αἰῶνας,

Πρὸ τοῦ ἡλίου διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
καὶ εὐλογηθήσονται ἐν αὐτῷ ~ πᾶ-
σαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς·

Πάντας τὰ ἔθνη μακαριεύσιν αὐτόν.

18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς, ὁ Θεὸς τοῦ
Ἰσραὴλ,

Ὁ ποιεῖν θαυμασίας μόνος,

19. Καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης
αὐτοῦ

Εἰς τὸν αἰῶνα (καὶ εἰς αἰῶνα τοῦ
αἰῶνος)·

καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης αὐτοῦ
πᾶσα ἡ γῆ· γένοιτο, γένοιτο.

Ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι Δαυιδ, τὸ υἱὸν
Ἰεσσαί.

ΨΑΛΜ. 66. LXXII.

ΨΑΛΜὸς τοῦ Ἀσαφ.

Ὡς ἀγαθὸς ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ,
τοῖς εὐθέσι καρδίᾳ.

2. Ἐμὲ δὲ παρὰ μικρὸν ἰσαλευθήσαν οἱ
πόδες·

Παρεὶ ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ διαθήμα-
τά μου.

3. Ὅτι ἐξήλωσα ἐπὶ ταῖς ἀνόμοις,
Εἰρήνην ἀμαρτωλῶν θεωρῶν·

4. Ὅτι ἐκ ἐσῶ ἀνένευσεν ἐν τῷ θανά-
τῳ αὐτῶν,

καὶ τρεῖς μᾶστις αὐτῶν·

5. Ἐν κόποις ἀνθρώπων ἐκ εἰσὶ,
καὶ μετὰ ἀνθρώπων ὁ μαστιγωθή-
σεται.

6. Διὰ τοῦτο ἐκράτησεν αὐτὸς ἡ ὑπερ-
ηφανίας·

Περιεβάλλοντο ἀδικίαν καὶ, ἀσέβειαν
αὐτῶν,

7. Ἐβόλουν ~ οἷς ἐκ σέπτος ἡ ἀδικία
αὐτῶν·

Διήλθον εἰς διάθεσιν καρδίας.

8. Δινοήθησαν καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ.
Ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐλάλησαν·

9. Ἐθεντο εἰς ἕρανὸν τὸ τόμα αὐτῶν,
καὶ ἡ γλῶσσαι αὐτῶν διπλῆν ἐπὶ
τῆς γῆς.

10. Διὰ τοῦτο ἐπιστρέψει ὁ λαὸς μου
ἐνταῦθα·

καὶ ἡμέραι πλήρεις εὐερεθήσονται ἐν
αὐτοῖς,

11. Καὶ ὁππῶν· πᾶς ἔγνω ὁ Θεός;
καὶ εἰ ἐστὶ γνώσις ἐν τῷ ὕψει;

12. Ἰδὲ ἔτοι οἱ ἀμαρτωλοὶ καὶ εὐθιπῆτες
Εἰς τὸν αἰῶνα, κατέχουν πλότῃ.

13. ~ Καὶ εἶπα· ὅρα ματαίως ἰδικαίω-
σα τὴν καρδίαν μου,

καὶ ἐνψάμην ἐν ἀθώοις ταῖς χεῖ-
ράς μου·

14. Καὶ ἐγενόμην μαμαστιγωμένος ὅλην
τὴν ἡμέραν,

καὶ ὁ ἐλεγχὸς μου εἰς τὰς προίτας.

15. Εἰ ἔλεγον, διηγέσμαι ἔτος·
Ἰδὲ τῇ γενεᾷ Ἰωνυῶν σὺ ἡσυνθέτηκα.

16. Καὶ ὑπέλαβον τὸ γυνῶναι·
Τὸτο κόπος ἐστὶν ἐναντίον μου,

17. Ἐως εἰσέλθω εἰς τὸ ἀγναστήριον τοῦ
Θεοῦ.

Συνῶ εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ.

18. Πλήν διὰ τὰς δολιότητας ἔθε αὐτοῖς.
κατέβαλες αὐτοὺς ἐν τῷ ἱερῷ θήναι.

19. Πῶς ἐγίνοντο εἰς ἐξήμισον;
Εἰ 2

Ἐξα-

- Ἐξάπνια ἐξέλιπον, ἀπώλοντο διὰ
τὴν ἀνεμίαν αὐτῶν.
20. Ὡσεὶ ἐνύπνιον ἐξεγειρόμενε,
Κύριε ἐν τῇ πόλει σε τὴν εἰκόνα αὐ-
τῶν ἐξεδεύσεις.
21. Ὅτι ἠγαπήθη ἡ καρδία μου, καὶ οἱ νε-
φροὶ μου ἠλαιοῦθησαν.
22. Καὶ γὰρ ἐξεδευαμένος, καὶ ἐκ ἔγνων,
Κτηνώδης ἐγενόμην παρὰ σοί.
23. Καὶ γὰρ διαπαντός μετὰ σὺ,
Ἐκρατήσας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου.
24. Ἐν τῇ βελῇ σε ὠδήγησάς με,
Καὶ μετὰ δόξης προσελάβε με.
25. Τί ἢ γὰρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ
ἔρειπῳ;
Καὶ παρὰ σὺ τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς;
26. Ἐξέλιπεν ἡ καρδία μου καὶ ἡ σὰρξ μου.
Ὁ Θεὸς τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ με-
ρίς μου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.
27. Ὅτι ἰδὼ οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ
σὺ, ἀπολύνται.
Ἐξωλόθρευσας πάντα τὸν πορνέον-
τα ἀπὸ σὺ.
28. Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολληῖσθαι τῷ Θεῷ
ἀγαθόν ἐστι,
Τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου,
Τὸ ἐξαγγεῖλαι πάντα τὰ ἀσεγήματα
σε,
ἢ Ἐν ταῖς πύλαις τῆς Συναγωγῆς
Σιών.
- ΨΑΛΜ. ΟΓ'. LXXIII.
- Σύντασας τῷ Ἀσάφ.
- Ἰνατί ἀπάσω ὁ Θεὸς εἰς τέλος;
Ἰνατί ἡ ἀνομία σου ἐπὶ πρόβα-
τα νομῆς σου;
2. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτί-
σω ἀπ' ἀρχῆς.
- Ἐλυτρώσας βλάβην κληρονομίας σου,
Ὅρος Σιών τῷ ὁ κατεσκήνωσας ἐν
αὐτῷ.
3. Ἐπαρον τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς ὑπερ-
ῆφαινας αὐτῶν εἰς τέλος,
Ὅσα ἐπονηρεύσαιο ὁ ἔχθρος ἐν τῇ
ἀγῇ (σε).
4. Καὶ ἐνεκαυχῆσαντο οἱ μισούντές
σε ἐν μέσῳ τῆς ἐστῆς σου.
Ἐθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα,
5. καὶ ἐκ' ἔγνωνσαν,
Ὡς εἰς τὴν ἰσθμὸν ὑπεράνω.
6. Ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων ἀξίναις ἐξε-
κοψαν 6. τὰς θύρας αὐτῆς ἐπι-
τοσαυτό.
- Ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέφ-
ράξαν ἢ αὐτήν.
7. Ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἀγιαστήριόν σου.
Εἰς τὴν γῆν ἐβεβήλωσαν τὸ σκῆνωμα
τῶ ὀνόματός σου.
8. Εἶπαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἡ συγγέ-
νεια αὐτῶν ἐπιτσαυτό.
(Δεῦτε) κατακλινόμενοι πάσαι τὰς ἐρη-
ταῖς * τὰ θεῶ ἀπὸ τῆς γῆς.
9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν ἐκ εἶδομεν.
Οὐκ ἔστιν ἐτι προφῆτης, καὶ ἡμᾶς ἐ
γνωστέται ἐτι.
10. Ἐως τότε ὁ Θεὸς ὀνειδιεὶ ὁ ἔχθρος;
Παραζηνοῖ ὁ ὑπερπαντός τὸ ὄνομά σου
εἰς τέλος;
11. Ἰνατί ἀποστρέψεις τὴν χεῖρά σου
καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τῶ κόλπου
σου εἰς τέλος;
12. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος.
Εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.
13. Σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου
τὴν θάλασσαν.
- (Σὺ)

πάσαι
ταῖς αἰ-
νήσεις

σωμεν
* κυρίως

(Σὺ) συνέτριψας τοὺς κεφαλὰς τῶν
δρακόντων ἐπὶ τῷ ὕδατι·

14. Σὺ συνέτριψας τοὺς κεφαλὰς τῶν δρα-
κόντων,

"Εδωκας αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς
Λιβύῃ.

15. Σὺ διέβηξας πηγὰς καὶ χεῖμαί εἰς·
✠ Σὺ ἐξήρανας ποταμὸς Ἡβὼν·

16. Σὴ ἐστὶ ἡ ἡμέρα, καὶ σὴ ἐστὶ ἡ ρύξ·
Σὺ κατηρτίσω φαῖσιν καὶ ἔλαιον.

17. Σὺ ἐποίησας πάλιν τὰ ὄρεα τῆς γῆς·
ἐποίησας ὄρεος καὶ εὐρὺ σὺ ἵκησαι αὐτά.

18. Μνήθητι ταύτης (τῆς κλίσεώς σου)
Ἐχθρὸς ἀντιπλεῖ τὸν Κύριον,
καὶ λαὸς ἄφρων παρῴζει τὸ ὄνο-
μά σου.

19. Μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν
ἐξομολογημένην σοι·
τῶν ψυχῶν τῶν πενήτων σε μὴ ἐπι-
λάβῃ εἰς τέλος.

20. Ἐπίβλεψον εἰς τὴν διαθήκην σου·
Ὅτι ἐπληρώθησαν οἱ ἐσκοταμένοι τῆς
γῆς οἶκον ἀνομῶν.

21. Μὴ ἀποστρεφῆτω τεταπεινωμένος
(καὶ) κατηχυμένος·
Πτωχὸς καὶ πίνης αἰνέσῃ τὸ ὄνο-
μά σου.

22. Ἀνάστα ὁ Θεός, δίκασον τὴν δίκην σου·
Μνήθητι τῶν ἐνεδισμῶν σου, καὶ τῶν
ὑπὸ ἄφρονος ὅλην τὴν ἡμέραν.

23. Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς Φωνῆς τῶν ἐχθρῶν σου
ἀγαθαίη Ἡ ὑπερηφανία τῶν μισήτων σε αὐτῶν
διαπαντὸς (πρὸς σέ).

ΨΑΛΜ. οδ'. LXXIV.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, ψαλ-
μὸς ὧτον τῷ Ἀσάφ.
2. Ἐξομολογησόμεθα σοι ὁ Θεός,

Ἐξομολογησόμεθα καὶ ἐπικαλεσόμε-
θα τὸ ὄνομά σου·

Δηγήσομαι (πάντα) τὰ θαυμά-
σιά σου.

3. Ὅταν λαῶν καιρὸν,
Ἐγὼ εὐδύτητας κρινῶ.

4. Ἐτάκη ἡ γῆ καὶ πάντες οἱ κατοί-
κωντες αὐτήν,

Ἐγὼ ἐξεβόωσα τὰς ζύλινς αὐτῆς.
Διάψαλμα.

5. Εἴπα τοῖς παρενομῶσι, μὴ περημεῖν· παρενο-
καὶ τοῖς ἀμαρτανύουσι, μὴ ὑψάτε μὲν
κέρας,

6. Μὴ ἐπαίετε εἰς ὕψος τὸ κέρας ὑμῶν,
καὶ μὴ λαλεῖτε κατὰ τὴν ὁδοῦ ἀδικίαν·

7. Ὅτι ἔτε ἀπὸ ἐξόδου, ἔτε ἀπὸ δυσ-
μῶν, ἔτε ἀπὸ ἐρῶν ὀρέων.

8. Ὅτι ὁ Θεὸς κριτὴς ἐστὶ·
Τέτον ταπεινοί, καὶ τέτον ὑψῶ.

9. Ὅτι ποτήριον ἐν χειρὶ Κυρίου, οὗν
ἀνθρώπων πλήρες κεράσματος,
καὶ ἔκλινεν ἐκ τέττε καὶ εἰς τέττο·
Πλὴν ὁ τρυγίας αὐτῆς ἐκ ἐξερκωθῇ,
πίεται πάντες οἱ ἀμαρτωλοὶ τῆς γῆς.

10. Ἐγὼ δὲ ἀπαγγέλω εἰς τὸν αἰῶνα, ἀγαθαί-
ψαλῶ τῷ Θεῷ Ἰακώβ· σομαι

11. Καὶ πάντα τὰ κέρατα τῶν ἀμαρτω-
λῶν συγκλάσω,
καὶ καὶ ὕψωθήσεται τὰ κέρατα τῶ
δικαίου.

ΨΑΛΜ. οε'. LXXV.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις ψαλμὸς τῷ
Ἀσάφ, ὧδὴ καὶ πρὸς τὸν Ἀσ-
σύριον·

2. Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός·

Ἐν τῷ Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
H 3

3. Καὶ

3. Καὶ ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτῷ,
Καὶ τὸ κατακτηθέν αὐτῷ ἐν Σιών·
4. Ἐκεὶ συνέτριψε τὰ κράτη τῶν τέξων,
Ὅπλον καὶ θρυψάσαν καὶ πύλεμον.
Διάψαλμα.
5. Φωτίζει σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων
αἰωνίων.
6. Ἐταράχθησαν ἅ πάντες· οἱ αἰνέον
τοὶ τῇ καρδίᾳ·
Ἐπύκνωσαν ὕπνον αὐτῶν, καὶ ἔχεν
ἐν ὄνῳ.
Πάντες οἱ ἄνδρες τῷ πλάτῃ ταῖς χερ-
σὶν αὐτῶν.
7. Ἀπὸ ἐπιτιμῆσάς σε, ὁ Θεὸς Ἰακώβ,
Ἐνύαξαν οἱ ἐπιδοηκότες τὸς ἵππους.
8. Σὺ φοβερὸς εἶ,
Καὶ τίς ἀντιστήσεται σοι, ἀπὸ τίτις
ἐργῶν σου,
Ἐκ τῶ ἔραυνῃ ἡκάστους κρίσιν,
Γῇ ἐφελθή καὶ ἡσύχασεν·
10. Ἐν τῷ ἀναστῆναι εἰς κρίσιν τὸν Θεόν,
Τῷ σώσει πάντας τὸς πραεῖς τῆς γῆς.
Διάψαλμα.
11. Ὅτι ἐν δυνάμει ἀνιθροῶπις ἐξομολογῇ-
σεται σοι·
καὶ ἔγκατάλειμμα ἐν θυμῷ ἑορ-
τάσει σοι.
12. Εὐζάει καὶ ἀπόδοτε Κυρίῳ τῷ Θεῷ
ἡμῶν·
Πάντες οἱ κύκλοι αὐτῷ οἶσθσι δῶρεα
πνεύμα- 13. Τῷ φοβερῷ καὶ ἀφαιρεμένῳ πνιγμοῦ
τα ἀρχόντων,
Φοβερῷ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.
- ΨΑΛΜ. Ος'. LXXVI.
- E**ἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰακώβ, Ψαλ-
μὸς τῷ Ἀσάφ.
2. Φωνή μου πρὸς Κύριον ἐκτεράξα, (Καὶ) τῇ φωνῇ μου πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἡ φωνὴ
προσέχε μοι.
3. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν Θεόν ἐξη-
ζήτησα·
Ταῖς χερσὶ μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ,
καὶ ἐκ ἠπατήθην.
Ἀπηνήγατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου
4. Ἐμνήθην τῷ Θεῷ καὶ εὐφρανθήν.
Ἠδολέχθησα, καὶ ἀλυγοψύχῃσε τὸ
πνεῦμά μου. Διάψαλμα.
5. Προκατελάβοντο φυλακὰς οἱ ὀφθαλμοὶ πάντες
μου· οἱ ἐχθροὶ
Ἐταράχθη καὶ ἐκ ἐλάλησα.
6. Διελογισάμενον ἡμέρας ἀρχαίας,
καὶ ἔτι αἰώνια 7. ἐμνήθην,
καὶ ἡμελέτησα·
Νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέ-
χην, καὶ ἔσκαλθον τὸ πνεῦμά μου·
8. Μὴ εἰς τὸς αἰῶνας ἀπώσεται Κύριος;
Καὶ ἐπροθήσει τῷ εὐδοκῆσαι ἐτι;
9. Ἡ εἰς τέλος ἀποκόψει τὸ τέλος αὐτῶν;
Χ συντελεσι ἔτι ἀπὸ γενεᾶς εἰ καὶ
γενεᾶς
10. Ἡ ἐπιλήσεται τῷ οἰκλειεῖσθαι ὁ Θεός;
Ἡ συνέξει ἐν τῇ ὀργῇ καὶ αὐτῷ τὸς
οἰκλιμένους αὐτοῦ. Διάψαλμα.
11. Καὶ εἶπα, καὶ νῦν ἠρξάμην·
Αὕτη ἡ ἀδικαίωσις τῆς δεξιᾶς τῷ ὑ-
ψίστῳ.
12. Ἐμνήθην τῶν ἔργων Κυρίου·
Ὅτι μαθηθῆσμαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν
θαυμασίων σου,
13. Καὶ μελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου,
Καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασί σου ἀδο-
λεσχῶ.
14. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ αἴγων ἡ ὁδὸς σου·
Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεός καὶ ἡμῶν;
15. Σὺ εἶ ὁ Θεός ὁ ποιῶν θαυμάσια·
Ἐγνώ-

- Ἐγνωρίσας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύναμιν σου.
16. Ἐλυτρώσω ἐν τῷ βραχύνῳ σου τὸν λαόν σου,
Τὸς υἱὸς Ἰακώβ, καὶ Ἰωσήφ. Διαψαλμα.
17. Εἰδούσας σε ὕδατα ὁ Θεός,
Εἰδούσας σε ὕδατα, καὶ ἐφοβήθησαν.
Καὶ ἐταράχθησαν ἄβυσσοι, 18. πλήθος ἡχῆς ὑδάτων.
Φωνὴ ἔδωκεν αἱ νεφέλαι, καὶ γὰρ τὰ βῆλι σου διαπορεύονται.
19. Φωνὴ τῆς βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ,
Ἐφαναν αἱ ἀστροπαὶ σου τῇ οἰκωμένῃ.
Ἐσταλεύθη καὶ ἔνιρμος ἐγενήθη ἡ γῆ.
20. Ἐν τῇ θαλάσῃ ἡ ὁδός σου,
Καὶ αἱ τρίβες σου ἐν ὕδασι ποταμῶν,
Καὶ τὰ ῥχρη σου ἐγνωθήσονται.
21. Ὁδήγησας ὡς πρόβατα τὸν λαόν σου
Ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών.

ΨΑΛΜ. ΟΖ'. LXXVII.

- Σ**ΥΝΕΣΕΩΣ Τῷ Ἀσάφ.
Προσέχθε λαός μου τὸν νόμον μου,
Κλίνετε τὸ ὅς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα τῶ ζώματός μου.
2. Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ ζώμα μου,
Φθίγγομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς.
3. Ὅσα ἠκούσαμεν καὶ ἔγνωμεν αὐτὰ,
Καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν διηγήσαντο ἡμῶν.
4. Οὐκ ἐκρέβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν
εἰς γενεὰν ἑτέραν,
Ἀπαγγέλλοντες τὰς ἀντίσεις Κυρίου,
Καὶ τοῖς δυνατείαις αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμασία αὐτοῦ ἃ ἐποίησε.
5. Καὶ ἀνέστησε μαρτύριον ἐν Ἰακώβ,
Καὶ νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραὴλ.

- Ὅσα ἐντεταλὰ τοῖς πατράσιν ἡμῶν, Ὅν
Τὴ γνωρίσαι αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν αὐτὸν
6. Ὅπως ἂν γινῶ γενεὰ ἑτέρα, υἱοὶ οἱ
τεχνησόμενοι,
καὶ καὶ ἀσπῆσονται καὶ ἀπαγγέλω-
σιν (αὐτὰ) τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.
7. Ἵνα θῶνται ἐπὶ τὸν Θεὸν τὴν ἐλπί-
δα αὐτῶν,
Καὶ μὴ ἐπιλάθωνται τῶν ἔργων
τῷ Θεῷ,
Καὶ τὰς ἐντολαῖς αὐτοῦ ἐκλήθησαν.
8. Ἵνα μὴ γένανθαι οἱ οἱ πατέρες αὐτῶν,
Γενὰ σκολιὰ καὶ παραπικραίνεσθαι,
Γενὰ ἧτις ἐκατεύθυνε τὴν καρδίαν ἐν τῇ
αὐτῆς, καρδίᾳ
- Καὶ ἐκ ἐπιστάθῃ μετὰ τῷ Θεῷ τὸ
πνεῦμα αὐτῆς.
9. Υἱοὶ Ἐφραίμ ἐντεινόντες καὶ βάθλων-
τες τόξον,
Ἐστράφησαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.
10. Οὐκ ἐφύλαξαν τὴν διαθήκην τοῦ Θεοῦ,
Καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ ἐκ ἤθελον πο-
ρεύεσθαι.
11. Καὶ ἐπελάθοντο τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ,
Καὶ τῶν θαυμασιῶν αὐτοῦ ὧν ἐδείξεν
αὐτοῖς.
12. Ἐναντίον τῶν πατέρων αὐτῶν (αὐ)
ἐποίησε θαυμάσια,
Ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν πεδίῳ Ταίνας.
13. Διέβηκε θάλασσαν, καὶ διήγαγεν
αὐτοὺς.
- Ἔστηsen ὕδατα ὡσεὶ ἀσόν.
14. Καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν νεφίλῃ ἡμέρας,
Καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐν φατιμῇ
πυρός.
15. Διέβηκε ἵπτεραν ἐν ἔρημῳ,
Καὶ ἐπότισεν αὐτοὺς ὡς ἴναι ἰαβώσας
ποταμῶν.

16. Καὶ

16. Καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ πέτρας,
Καὶ κατήγαγεν ὡς ποταμὸς ὕδατα.
17. Καὶ προσέειπεν ἔτι τῷ ἀμαρτάνειν
αὐτῷ,
Παρεπίκραναν τὸν ὕψισον ἐν ἀνδράσιν·
18. Καὶ ἐξέπειρασεν τὸν Θεὸν ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν,
Τῷ αἰτῆσαι βρώματα ταῖς ψυχαῖς
αὐτῶν.
19. Καὶ κατελάλησαν τῷ Θεῷ, καὶ εἶπαν
Μὴ δυνήσεται ὁ Θεὸς ἐτοιμαῖσαι τρο-
φεὰν ἐν ἐρήμῳ;
20. Ἐπεὶ ἐπάταξε πέτραν, καὶ ἐβύβη-
σαν ὕδατα, καὶ χεῖμα βροχῆ κατε-
κλύθησαν·
Μὴ καὶ ἄρτον δυνήσεται δίνειν;
Ἥ ἐτοιμαῖσαι ἱεράζειν τῷ λαῷ αὐτοῦ;
21. Διὰ τὸτο ἤκουσε Κύριος καὶ αἰτεῖσθαι
λατο,
Καὶ πῦρ ἀνέφθη ἐν Ἰακώβ,
Καὶ ὄργη ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.
22. Ὅτι ἐκ ἐπίστευσαν ἐν τῷ Θεῷ,
Οὐδὲ ἠλπισαν ἐπὶ τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
23. Καὶ ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπεράνωθεν,
Καὶ θύρας θρόνου ἀνέωξε·
24. Καὶ ἔδρεξεν αὐτοῖς μάιναι φαναγνῶν,
Καὶ ἄρτον θρόνου ἐδώκεν αὐτοῖς·
25. Ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἀνθρώπος·
Ἐπιστισμὸν ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς
πλησμονήν.
26. Ἀπῆρε Νότον ἐξ ἑρανοῦ,
Καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυνατείᾳ αὐτοῦ
λίβα·
27. Καὶ ἔδρεξεν ἐπ' αὐτὸς ὥστε χθὲν
σάββατος,
Καὶ ὥστε ἄμμον θαλασῶν πετεινὰ
πλεοντά·
28. Καὶ ἐπέπεισον εἰς μέσον τῆς παρεμ-
βολῆς αὐτῶν,
Κύκλῳ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν.
29. Καὶ ἐφάγσαν καὶ ἐνεπλήθησαν
σφόδρα,
Καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἠνεγκεν
αὐτοῖς·
30. Οὐκ ἐσερήθησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυ-
μίας αὐτῶν.
Ἔτι τῆς βρώσεως αὐτῶν ὥσπερ ἐν τῷ
σώματι αὐτῶν,
31. Καὶ ὄργη τῷ Θεῷ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸς,
Καὶ ἀπέκλειεν ἐν ταῖς πύλαις αὐτῶν,
Καὶ τὸς ἐκκλίβει τῷ Ἰσραὴλ συνε-
κρύπτειν.
32. Ἐν πᾶσι ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ,
Καὶ ἐκ ἐπίστευσαν ἡ τοῖς θάυμα-
σίοις αὐτοῦ·
33. Καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέ-
ραι αὐτῶν,
Καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σιωπῆς.
34. Ὅταν ἀπέκλειεν αὐτὸς, ἐξήτουν
αὐτὸν,
Καὶ ἐπέτρεπον, καὶ ὠρρίζον πρὸς
τὸν Θεόν·
35. Καὶ ἐμνήθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς βοηθὸς
αὐτῶν ἐστίν,
Καὶ ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος λυτρωτὴς αὐ-
τῶν ἐστίν.
36. Καὶ ἐκτίθει αὐτὸν ἐν τῷ σώματι ἡγάπη-
σαν
αὐτῶν,
Καὶ ἡ γλῶσση αὐτῶν ἐνεύσαντο αὐτῷ·
37. Ἡ δὲ καρδία αὐτῶν ἐκ εὐθείας μετ'
αὐτοῦ,
Οὐδὲ ἐπιστάθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ.
38. Αὐτὸς δὲ ἢ ἐστὶν οἰκτίρμων,
ἢ καὶ ἰλαίσεταί ταῖς ἀμαρτίαις
ἢ αὐτῶν, καὶ ἢ διαφθερεῖ,

Καὶ

Καὶ πληθύνει τὴ ἀποσρέψαι τὸν θυ-
μὸν αὐτῆ,
Καὶ ἔρχι ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὀργὴν
αὐτῆ·

39. Καὶ ἐπιβῆθη ὅτι σάρεξ· εἰσι,
Πνεῦμα πορευόμενον καὶ ἐκ ἐπιστρέφον.

40. Ποσάκις παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ
ἐρήμῳ,

Παρώργισαν αὐτὸν ἐν γῇ ἀνδρῶν;

41. Καὶ ἐπέσρεψαν, καὶ ἐπείρασαν τὸν
Θεόν,

Καὶ τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ παρώξυναν.

42. Οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς αὐτῆ,
Ἡμέρας ἧς ἐλυτρώσατο αὐτὴς ἐκ
~ χειρὸς" θλιόντος·

43. Ὡς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ σημεῖα
αὐτῆ,

Καὶ τὰ τέρατα αὐτῆ ἐν πεδίῳ Τάνεως.

44. Καὶ μετέσρεψεν εἰς αἷμα τὰς πο-
ταμὸς αὐτῶν

Καὶ τὰ ὀμβρέματα αὐτῶν, ὅπως
μὴ πίωσιν.

45. Ἐξάπέτειλεν εἰς αὐτὰς κυνόμεναν,
καὶ κατέφαγεν αὐτὰς·

Καὶ βάτρεχον, καὶ διέφθειρεν αὐτὰς·

46. Καὶ ἔδωκε τῇ ἐρυσίβῃ τὸν καρπὸν
αὐτῶν,

Καὶ τὰς πόνας αὐτῶν τῇ ἀκρίδι.

47. Ἀπέκλεινεν ἐν χαλαζῇ τὴν ἄμπε-
λον αὐτῶν,

Καὶ τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ
πάχυν.

ἐν χα- 48. Καὶ παρέδωκεν εἰς χυλῶζον τὰ κτήνη
λαΐζι αὐτῶν,

Καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν τῷ πυρὶ.

49. Ἐξάπέτειλεν εἰς αὐτὰς ὀργὴν θυ-
μῷ αὐτῆ,

Θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλίψιν,

Tom. IV.

Ἀποσολὴν δι' ἀγγέλων ποτηρῶν.

50. Ὡδοποίησε τρίβον τῇ ὀργῇ αὐτῆ·

Οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανάτου τῶν ψυ-
χῶν αὐτῶν,

Καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν εἰς θάνατον συν-
έκλεισε·

51. Καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν
~ γῇ" Αἰγύπτῳ,

Ἀπαρχὴν πόνων αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώ-
μασι Χάμ.

52. Καὶ ἀπῆρεν ὡς πρόβατα τὸν λαὸν
αὐτῆ,

Καὶ ἠγάγετο αὐτὰς ὡσεὶ ποίμνιον ἐν ἡγάγετο
ἐρήμῳ.

53. Καὶ ἀδηγήσεν αὐτὰς ἐν ἐλπίδι, καὶ
ἐκ ἐδειλίσας·

Καὶ τὰς ἐχθρὰς αὐτῶν ἐκάλυψε
θάλασσα.

54. Καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὰς εἰς ἔρημον ἀγίασ-
~ ματος αὐτῆ,

Ὅρος τῆτο ὃ ἐκτίσαστο ἡ δεξιὰ αὐτῆ:

55. Καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν
ἔθνη,

Καὶ ἐκληροδότησεν αὐτὰς ἐν χρονίᾳ
κληροδοσίας,

Καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς σκηνώμα-
σιν αὐτῶν τὰς φυλάς τῷ Ἰσραὴλ.

56. Καὶ ἐπείρασαν καὶ παρεπίκραναν
τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον,

Καὶ τὰ μαρτύρια αὐτῆ ἐκ ἐφυλά-
ξαντο·

57. Καὶ ἀπέσρεψαν, καὶ ἠσυνθέτησαν,
καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν·

Μετεςτάφησαν ὡς τόξον σφεδρόν. eis

58. Καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ τοῖς βε-
νοῖς αὐτῶν,

Καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεξή-
λωσαν αὐτόν.

I

59. Ἡκα-

16. Καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ πέτρας,
Καὶ κατήγαγεν ὡς ποταμὸν ὕδατα.
17. Καὶ προσέειπεν ὅτι τῷ ἀμαρτανένῳ
αὐτῷ,
Παρεπλήρωσαν τὸν ὕψιστον ἐν ἀνδρῶν·
18. Καὶ ἐξεπείρασεν τὸν Θεὸν ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν,
Τὸ αἰτῆσαι βρώματα ταῖς ψυχαῖς
αὐτῶν.
19. Καὶ κατεδάλυσαν τῷ Θεῷ, καὶ εἶπαν
Μὴ διήσεται ὁ Θεὸς ἐτοιμάσαι τρα-
πέζαν ἐν ἐρήμῳ;
20. Ἐπεὶ ἐπάταξε πέτραν, καὶ ἐξήρ-
ησαν ὕδατα, καὶ χεῖμαρ ῥοὶ κατε-
κλύθησαν·
Μὴ καὶ ἄρτον διήσεται δύναι;
Ἥ ἐτοιμάσαι τραπέζαν τῷ λαῷ αὐτοῦ;
21. Διὰ τὸτο ἤκουσε Κύριος καὶ ἀπεβό-
λετο,
Καὶ πῦρ ἀνήθθη ἐν Ἰακώβ,
Καὶ ὄργη ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ·
22. Ὅτι ἐκ πίστευσαν ἐν τῷ Θεῷ,
Οὐδὲ ἠλπισαν ἐπὶ τὸ σῶτήριον αὐτοῦ.
23. Καὶ ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπεράνωθεν,
Καὶ θύρας θραυῖ ἀνέωξε·
24. Καὶ ἔβρεξεν αὐτοῖς μάννα φάγειν,
Καὶ ἄρτον θραυῖ ἔδωκεν αὐτοῖς·
25. Ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος·
Ἐπισιτισμὸν ἀπέτειλεν αὐτοῖς εἰς
πλησμοῖν.
26. Ἀπῆρε Νότον ἐξ ἑραυῖ,
Καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυνατείᾳ αὐτοῦ
λίβα·
27. Καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐτὰς ὥσεί χθὲν
σάκχα,ς,
Καὶ ὥσεί σῆμνος θαλασσῶν πετεινῶν
κίρηντά·
28. Καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς παρεμ-
βολῆς αὐτῶν,
Κύκλω τῶν σκηνοματῶν αὐτῶν.
29. Καὶ ἐφάγασαν καὶ ἐνεπλήθησαν
σφόδρα,
Καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἤνεγκαν
αὐτοῖς·
30. Οὐκ ἐξερέθησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυ-
μίας αὐτῶν.
Ἔτι τῆς βρώσεως αὐτῶν ὕσιν ἐν τῷ
σώματι αὐτῶν,
31. Καὶ ὄργη τῷ Θεῷ ἀνέβη ἐπ' αὐτὰς,
Καὶ ἀπέκλειεν ἐν τοῖς πίοσιν αὐτῶν,
Καὶ τὸς ἐκλεκτοὺς τῷ Ἰσραὴλ συνε-
πόδισεν.
32. Ἐν πᾶσι τέτοις ἤμαρτον ἔτι,
Καὶ ἐκ ἐπίστευσαν Χ' ἐν τοῖς θαυμα-
σίοις αὐτοῦ·
33. Καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέ-
ραι αὐτῶν,
Καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σωδῆς.
34. Ὅταν ἀπέκλειεν αὐτὰς, ἐξήτουν
αὐτὸν,
Καὶ ἐπέσρεπον, καὶ ὠρρίζον πρὸς
τὸν Θεόν·
35. Καὶ ἐμνήθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς βοηθὸς
αὐτῶν ἐστι,
Καὶ ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος λυτρωτὴς αὐ-
τῶν ἐστι.
36. Καὶ ἐμνήσαν αὐτὸν ἐν τῷ σώματι ἡγάπη-
αὐτῶν,
Καὶ ἡ γλῶσση αὐτῶν ἐψεύσασιν αὐτῶν·
37. Ἡ δὲ καρδία αὐτῶν ἐκ εὐθείας μετ'
αὐτοῦ,
Οὐδὲ ἐπισώθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ.
38. Αὐτοὺς δὲ ἔστιν οἰκτίρμων,
καὶ ἰλάσεται ταῖς ἀμαρτίαις
αὐτῶν, καὶ ὁ διαφθερεῖ,

Καὶ

Καὶ πληθύνει τὴ ἀποστροφή σου τὸν θυμὸν αὐτῷ,

Καὶ ἔχει ἑκαύσαις πᾶσαν τὴν ὀργὴν αὐτῷ.

39. Καὶ ἐμνήσθη ὅτι σάρξ ἐστίν, Πνεῦμα πορεύμενος καὶ ἐκ ἐπιστροφῆς.

40. Ποσειδὼν παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Παρώργισαν αὐτὸν ἐν γῇ ἀνδρῶν;

41. Καὶ ἐπίστροφον, καὶ ἐπείρασαν τὸν Θεόν,

Καὶ τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ παρώξιναν.

42. Οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς αὐτῷ, Ἡμέρας ἧς ἐλυτρώσατο αὐτὸς ἐκ χειρὸς Ἑλίου.

43. Ὡς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ σημεῖα αὐτῷ,

Καὶ τὰ τέρατα αὐτῷ ἐν πεδίῳ Ταίνεως.

44. Καὶ μετέστρεψεν εἰς αἷμα τὰς ποταμὸς αὐτῶν

Καὶ τὰ ὀμβρέματα αὐτῶν, ὅπως μὴ πίωσιν.

45. Ἐξέπεμψεν εἰς αὐτὸς κυνέμια, καὶ κατέφαγεν αὐτὰς.

Καὶ βάτρωσεν, καὶ διέφθειρεν αὐτὰς.

46. Καὶ ἔδωκε τῇ ἐρυσίβῃ τὸν καρπὸν αὐτῶν,

Καὶ τὸς πόνας αὐτῶν τῇ ἀκριδί.

47. Ἀπέκλειπεν ἐν χαλᾷ τὴν ἄμπελον αὐτῶν,

Καὶ τὰς συκαμῖνας αὐτῶν ἐν τῇ πύλῃ.

ἐν χαλᾷ 48. Καὶ παρέδωκεν εἰς χαλᾶς τὰ κτήνη αὐτῶν,

Καὶ τὴν ὑπαρχὴν αὐτῶν τῷ πυρὶ.

49. Ἐξέπεμψεν εἰς αὐτὸς ὀργὴν θυμὸν καὶ ἐργὴν καὶ θλίψιν,

Tom. IV.

Ἀποστέλλει δὲ ἀγγέλων ποιητῶν.

50. Ὡδοποιεῖς τρεῖς τῇ ὀργῇ αὐτῷ.

Οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανάτου τῶν ψυχῶν αὐτῶν,

Καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν εἰς θάνατον συνέκλεισε.

51. Καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ,

Ἀπαρχὴν πόων αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώμασι Χάμ.

52. Καὶ ἀπῆρεν ὡς πρόβατα τὸν λαὸν αὐτῷ,

Καὶ ἀνέγκη αὐτὸς ὡσεὶ πόμωμον ἐν ἡγαγεν ἐρήμῳ.

53. Καὶ ἀνέστη αὐτὸς ἐν ἐλπίδι, καὶ ἐκ ἐπιλήσας.

Καὶ τὸς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐκάλυψε θάλασσα.

54. Καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὸς εἰς ἡμῶν ἀγίαστος ὄρος αὐτῷ,

Ὅρος τὸ ἐκτίσαστο ἡ δεξιὰ αὐτῷ.

55. Καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν ἔθνη,

Καὶ ἐκλεροδότησεν αὐτὸς ἐν ἡμερᾷ κληροδοσίας,

Καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς σκηνώμασι αὐτῶν τὰς φυλάς τῷ Ἰσραὴλ.

56. Καὶ ἐπείρασεν καὶ παρεπίκραναν τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον,

Καὶ τὰ μαρτύρια αὐτῷ ἐκ ἐπιλήσας.

57. Καὶ ἀπέστρεψαν, καὶ ἠσυνέτησαν, καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν.

Μετεστράφησαν ἐν τόξῳ ἐρεβλίν. εἰς

58. Καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ τοῖς βουνοῖς αὐτῶν,

Καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεξήλυσαν αὐτόν.

I

59. Ἦκου-

59. Ἦκυσεν ὁ Θεὸς καὶ ὑπερέβη,

Καὶ ἐξεδέσσωτε σφόδρα τὸν Ἰσραὴλ·

60. Καὶ ἀπώσατο τὴν σκηνὴν Σηλῶμ,
Σκηνώμα ~ αὐτῆς, ὃ κατεσκήνωσεν
ἐν αἰθράσι·

61. Καὶ παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν
τὴν ἰχὺν αὐτῶν,

Καὶ τὴν καθλονὴν αὐτῶν εἰς χεῖρας
ἐχθρῶ.

62. Καὶ συνέκλεισεν εἰς βομφαίαν τὸν
λαὸν αὐτῆς,

Καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτῆς ὑπερέβη·

63. Τὲς νεανίσκας αὐτῶν κατέφαγε πῦρ,
καὶ αἱ παρθέναι αὐτῶν ἐκ ἡπαρτίδων
ἐπείθηςαν

64. Οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐν βομφαίᾳ ἔπεσον,
καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν ὃ κλαυδῆσονται.

65. Καὶ ἐξηγήρηθ' ὡς ὁ ὑπνῶν κύριος,
ὅς δυνατός κεκραυγαλῆκώς ἐξ οὐνο·

66. Καὶ ἐπάταξε τὲς ἐχθρὰς αὐτῆς εἰς
τὰ ὀπίσω,

Ὅνειδος αἰώνιον ἔδωκεν αὐτοῖς·

67. Καὶ ἀπώσατο τὸ σκηνώμα Ἰωσήφ,
καὶ τὴν φυλὴν Ἐφραίμ ἐκ ἐξελέξατο·

68. Καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ἰούδα,
τὸ ἔρος τὸ Σιών ὃ ἠγάπησε.

69. Καὶ ἀνοδέμωσεν ὡς μονοκερῶτα τὸ
ἀγίασμα αὐτῆς·

Ἐν τῇ γῇ ἐδεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν
αἰῶνα.

70. Καὶ ἐξελέξατο Δαυὶδ τὸν δούλον αὐτῆς,
καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τῶν ποιμνίων
τῶν προβάτων·

71. Ἐξέσπυνεν τῶν λασχευομένων ἔλαβεν
αὐτόν,

Ποιμαίνειν Ἰακώβ τὸν δούλον αὐτῆς,
καὶ Ἰσραὴλ τὴν κληρονομίαν αὐτῆς·

72. Καὶ ἐποίησαν αὐτὲς ἐν τῇ ἀνικανίᾳ
τῆς καρδίας αὐτῆς,

Καὶ ἐν ταῖς συνέσει τῶν χειρῶν αὐτῆς τῇ συνέ-
σσει αὐτῆς.

ΨΑΛΜ. ΟΗ'. LXXVIII.

Ψαλμός τῷ Ἀσάφ.

Ὁ Θεὸς ἤλυσεν ἔθνη εἰς τὴν
κληρονομίαν σε,

Ἐμίαναν τὸν ναὸν τὸν ἁγίον σε,

Ἐθέντο Ἱερουσαλὴμ εἰς ὀπωροφυ-
λάκιον.

2. Ἐθέντο τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σε
βρώματα τοῖς πετεινοῖς τῷ ἔραυνῇ,

Τὰς σάρκας τῶν οἰῶν σε τοῖς θη-
ρίοις τῆς γῆς·

3. Ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς ὕδωρ κύ-
κλω Ἱερουσαλὴμ,

Καὶ ἐκ τῆς οὐραίας.

4. Ἐγενήθημεν (εἰς) ὄνειδος τοῖς γείτο-
σιν ἡμῶν,

Μυκήνησι καὶ χλευασμὸς τοῖς κύ-
κλω ἡμῶν.

5. Ἔως πότε Κύριε ἀργυρίσῃ εἰς τέλος;
Ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ ζήλος σε;

6. Ἐκχεομένη ὀργὴν σε ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ
ἐπεγνωκότα σε,

Καὶ ἐπὶ βασιλείας αἱ τὸ ὄνομα σε ἐκ
ἐπεκαλέσαντο·

7. Ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακώβ, καὶ τὸν
τόπον αὐτῆς ἠρώματιον.

8. Μὴ μνηστῆς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων·
Ταχύ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ
οἰκλήμοι σε,

Ὅτι ἐπ' ἡλωχυσάμεν σφόδρα.

9. Βοήθησον ἡμῖν ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν
Ἔνεκα τῆς δόξης τῆς ὀνόματός σε,

~ Κύριε, καὶ ῥύσαι ἡμᾶς,

Καὶ ἰλάσθητι ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν
ἔνεκα τῆς ὀνοματίας σου·

10. Μήποτε εἶπασιν ἐν τοῖς ἔθνεσι· πῦρ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν;

Καὶ γνωθῆτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν

Ἡ ἐκδικήσις τῆ αἵματος τῶν δέλων σε τῷ ἐκκεχυμένῳ.

11. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σε ὁ σенаγμός τῶν πεπεδημένων·

Κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τῆ βραχίονός σε

Περιποιήσαι τὰς υἱὰς τῶν τεθνατωμένων.

12. Καὶ ἀπὸδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἐπαπλάσια εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν

Τὸν οὐκ ἐκιδόντων αὐτῶν, ὃν οὐκ ἐκιδόντων σε Κύριε.

γὰρ 13. Ἡμεῖς διὰ λαὸς σε καὶ πρόβατα νομῆς σε

Ἀνθομολογησόμεθά σοι εἰς τὸν αἰῶνα·

Εἰς γεγεῖαν καὶ γεγεῖαν ἐξαγγελέμεν τὴν αἰῶσιν σε

ΨΑΛΜ. ΘΘ'. LXXIX.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωησομένων, μαρτυρίαν τῷ Ἀσάφ, ψαλμός (ὑπὲρ τῆ Ἀσσυρίας).

2. Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόχες, Ὁ ὁδηγῶν ὡσεὶ πρόβατον τὸν Ἰωσήφ·

Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερυβὶμ ἐμφάνησι,

3. Ἐναντίον Ἐφραΐμ καὶ Βενιαμὴν καὶ Μανασσῆ·

Ἐξέγειρεν τὴν δυνατείαν σε, καὶ ἐλθέ εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς.

4. Ὁ Θεὸς ἐπίσχεψον ἡμᾶς, Καὶ ἐπίφανεν τὸ πρόσωπόν σε, καὶ σωθῆσόμεθα.

5. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἕως πότε ἐργίξῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῆ δούλης σε;

6. Ψωμίεις ἡμᾶς ἄρτον δακρύων· Καὶ πόλεις ἡμᾶς ἐν δακρυαῖς ἐν μέτρῳ

7. Ἐδὲ ἡμᾶς εἰς ἀντιλογίαν τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,

Καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυλίσθησαν ἡμᾶς.

8. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίσχεψον ἡμᾶς,

Καὶ ἐπίφανεν τὸ πρόσωπόν σε, καὶ σωθῆσόμεθα. Διόψαλμα.

9. Ἀμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετήρας· Ἐξέβαλες ἔθνη, καὶ κατεφύτευσας αὐτήν·

10. Ὡλοποιήσας ἐμπροσθεν αὐτῆς, Καὶ κατεφύτευσας τὰς ῥίζας αὐτῆς, καὶ ἐπλήρωσε τὴν γῆν.

11. Ἐκάλυψεν ὅλη ἡ σκιά αὐτῆς, Καὶ αἱ ἀναγεννῶντες αὐτῆς τὰς κέδρους τῷ Θεῷ.

12. Ἐξέτεινε τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης,

Καὶ ἕως ποταμῶν τὰς παραφυάδας ποταμῶν αὐτῆς.

13. Ἵνατί καθεῖλες τὸν θραγμὸν αὐτῆς, Καὶ τρυγῶσιν αὐτήν πάντες οἱ παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν,

14. Ἐλυμνίσθη αὐτὴν ὡς ἐκ θουμῆς, Καὶ μονίως ἄγριος κατενεμήσατο αὐτήν.

15. Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίσχεψον δὴ, (Καὶ) ἐπίσχεψον ἐξ ἐνανθὶ καὶ ἴδε, Καὶ ἐπίσχεψαι τὴν ἀμπελον ταύτην·

16. Καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σε,

Καὶ ἐπὶ τὴν ἀνθρώπου ἐν ἐκτραταίῳ σὰς σεαυτοῦ.

17. Ἐμπε-

12

17. Ἐμπε-

17. Ἐμπεπυρισμένη ἔστι πυρὶ καὶ ἀνεσκαμμένη·

Ἀπὸ ἐπιτιμώσεως τῆ προσώπου σου ἀποσώνται.

18. Γενηθήτω ἡ χεὶρ σου ἐπ' ἀνδρα δεξιᾶς σου,
καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνδράπων, ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ,

19. Καὶ ἐ μὴ ἀποσῶμεν ἀπὸ σοῦ·

Ζωήσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικαλεσόμεθα.

20. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστροφον ἡμῶς,
καὶ ἐπιφανὸν τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθисόμεθα.

ΨΑΛΜ. Π'. LXXX.

αἰθου-
θησομέ-
νων
* Δαυιδ.

ΕΙς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν λεπτῶν (Ψαλμός) τῷ * Ἀσάφ.

2. Ἀγαλλιᾶθε τῷ Θεῷ τῷ βοηθῷ ἡμῶν,

Ἀλαλιᾶτε τῷ Θεῷ Ἰακώβ·

3. Πάθετε Ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον, Ψαλτήριον τερπνόν μετὰ κιθάρας·

4. Σαλπίζατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι, ἡμέρας
ἑνὸς ἡμέρας ἑορτῆς ἡμῶν.

5. Ὅτι πρόσωγμα τῷ Ἰσραὴλ ἐστὶ, καὶ κῆριμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ·

αὐτὸν 6. Μακρύνει ἐν τῷ Ἰωσήφ ἔξωθεν αὐτοῦ,
Ἐν ᾧ ἐξεληθεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου·
Γλῶσσαν ἦν ἐκ ἔργου ἤκισεν.

αὐτῶν 7. Ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῦτον αὐτοῦ
Αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδέλευσαν.

8. Ἐν θλίψει ἐπικαλέσω ἑ με, καὶ ἐξψύσασθαι σε·

Ἐπήκουσά σε ἐν ἀποκρίσει καὶ αἰγνίδος·
Ἐδοκίμασά σε ἐπὶ ὕδατος ἀνίλωνος.
Διούλημα.

9. Ἄκουσον λαός μου καὶ διαμαρτυρεῖμαι σοι
Ἰσραὴλ, ἐὰν ἀκούσῃς μου·

10. Οὐκ ἔσαι ἐν σοὶ Θεὸς πρόσφατος, οὐδὲ προσκυνήσεις Θεῷ αἰσθητῶν.

11. Ἐγὼ ἑ γάρ εἰμι· Κύριος ὁ Θεός σου,
Ὁ ἀναγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου·
Πλάτυνον τὸ σῶμα σου, καὶ πληρῶσαι αὐτό.

12. Καὶ ἐκ ἤκουσεν ὁ λαός μου τῆς φωνῆς μου,
καὶ Ἰσραὴλ ἐ προσέχε μοι·

13. Καὶ ἐκαπέσειλα αὐτὲς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν,
Πορεύονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.

14. Εἰ ὁ λαός μου ἤκουσέ μου,
Ἰσραὴλ ἐ τοῖς ὁδοῖς μου ἑ εἰ ἐπορεύθη,

15. Ἐν τῷ μηδενὶ ἑ ἀν' τὸς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐταπείνωσα,
καὶ ἐπὶ τὸς θλίβοντας αὐτὲς ἐπέβαλον ἑ τὴν χεῖρά μου·

16. Οἱ ἐχθροὶ Κυρίου ἐφύεσαντο αὐτῷ,
καὶ ἔσαι ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα·

17. Καὶ ἐψώμωσεν αὐτὲς ἐκ σέματος πυρὸς,
καὶ ἐκ πέτρας μέλι ἐχόρτασεν αὐτὰς.

ΨΑΛΜ.

Psalm. LXXX. v. 1. τῶν αἰθουθησομένων) τῶν λεπτῶν, ibid. τῷ Δαυιδ) τῷ Ἀσάφ. v. 4. ἡμέρας ἑορτῆς ἡμῶν) ἡμέρας ἑορτῆς ἡμῶν. v. 7. νῦτον αὐτοῦ) νῦτον αὐτοῦ. v. 8. ἑ ἔφη Rom. adjicit Διούλημα. v. 9. λαὸς μου --- ἐγὼ) λαὸς μου καὶ λαλήσω σοι, Ἰσραὴλ καὶ διαμαρτυρήσω σοι ἐγώ.

ΨΑΛΜ. ΠΑ'. LXXXI.

Ψ Αλλὰς τῷ Ἀσάφ.
 Ὁ Θεὸς ἔση ἐν συναγωγῇ θεῶν.
 Ἐν μίσῳ + δὲ Θεὸς διακρίνει.

2. Ἔως πότε κρῖνετε ἀδικίαν,
 Καὶ πρόσωπα ἀμαρτωλῶν λαμβάνετε ; Διψάλμα.
3. Κρῖνετε ὄφραυὸν καὶ πλῆχθῃ.
 Ταπεινὸν καὶ πίνητα δικαιοῦσατε.
4. Ἐξίλεθε πίνητα καὶ πλῆχθον,
 Ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ ῥύσασθε (αὐτούς).
5. Οὐκ ἔγνωσαν ἐδὲ συῆκαν, ἐν σκότει διαπορεύονται.
 Σαλευθήσονται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.
6. Ἐγὼ εἶπα· Θεοὶ ἔσε καὶ υἱοὶ ὑψίστη πάντες.
7. Ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε,
 Καὶ ὡς τὸν ἀρχόντων πίπτετε.
8. Ἀνάστα ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν.
 Ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις (αὐτὸς) ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν.

ΨΑΛΜ. ΠΒ'. LXXXII.

- Ω** Ἠ ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.
 1. Ὁ Θεὸς τίς ὁμοιωθήσεται σοί ;
 Μὴ σιγήσης, μὴδὲ καὶ ἀπραΰνης ὁ Θεός.
3. Ὅτι ἰδὼ οἱ ἐχθροὶ σε ἥχησαν,
 Καὶ οἱ μαυόντες σε ἔραν κεφαλὴν.
  4. Ἐπὶ τὸν λαόν σου (Κύριε) κατεπαυρενύσαντο ὀνόμην,
 Καὶ ἐβελεύσαντο κατὰ τῶν ἀγίων σου.
  5. Εἶπαν· δεῦτε καὶ ἐξολοθρεύσωμεν αὐτούς ἐξ ἔθνης,

Καὶ ἐ μὴ μοηθῇ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ἔτι.
 6. Ὅτι ἐβελεύσαντο ἐν ὁμοιοῖα ἐπίσταυδῷ,
 Κατὰ σὲ διαθήκην διέθεντο.

7. Τὰ σκηνώματα τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ οἱ Ἰσραηλιταί,
 Μωὰβ καὶ οἱ Ἀγαρηοί,
 8. Γεβὰ καὶ Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλὴκ,
 (Καὶ) ἀλλόφυλοι μετὰ τῶν κατοικούντων Τύρον.
9. Καὶ γὰρ καὶ Ἀσὰρ συμπαρεγίνετο μετ' αὐτῶν,
 Ἐγενήθησαν + εἰς ἀντίληψιν τοῖς υἱοῖς Λάτ, διψάλμα.

10. Πείησον αὐτοῖς ὡς τῇ Μαδιὰμ καὶ τῷ Σισάρα,
 Ὡς τῇ Ἰαβὴν ἐν τῷ χειμαρρῷ Κισζὼν ;
 11. Ἐξολοθρεύθησαν ἐν Ἀπιδώρ,
 Ἐγενήθησαν ὡσεὶ κόπρος τῇ γῇ.
12. Ὅθι τὸς ἀρχοντας αὐτῶν ὡς τὸν Ὁρῆβ καὶ Ζήβ,
 Καὶ Ζεβεὶ καὶ Σαλμανὰ πάντας τὸς ἀρχοντας αὐτῶν.

13. Οἵτινες εἶπαν· κληρονομήσωμεν ἑαυτοῖς τὸ ἁγίαστέριον τῷ Θεῷ.
14. Ὁ Θεὸς με θῷ αὐτὸς ὡς τροχόν,
 Ὡς καλὰ μιν κατὰ πρόσωπον αἰνέμα.
15. Ὡσεὶ πύρ + ὁ διαφλέξει ὄφραυον,
 Ὡσεὶ φλέξ κατακαύσαι ὄφρ.
16. Οὕτως καταδιώξεις αὐτούς ἐν τῇ καταργίᾳ σου,
 Καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ταράξεις αὐτούς.
17. Πλήξωσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας.

Καὶ ζητήσῃς τὸ ὄνομά σου Κύριε. πρῶτον

I 3

18. Αἰ- τον

Psalms. LXXXI. v. 3. Κρῖνετε ὄφραυὸν καὶ πλῆχθῃ κρῖνετε ὄφραυὸν καὶ πλῆχθον. v. 4. (αὐτοὶ) deest. v. 8. (αὐτοὶ) abest. Psalm. LXXXII. v. 4. (Κύριε) deest. v. 9. à fine addit Rom. διψάλμα. v. 10. Σισάρα + Ἰαβὴν) σισάρα, ὡς τῇ Ἰαβὴν, ibid. Κισζὼν) κισζὼν. v. 13. τὸ ἁγίαστέριον) τὸ θιαστέριον. v. 17. τὸ πρόσωπόν σου) τὸ ὄνομά σου.

18. Αἰχμωθήτωσαν καὶ ταραχθήτωσαν
εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος,
καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπολέθωσαν
19. Καὶ γνώτωσαν ἔτι ὄνομά σοι Κύριε,
Σὺ μόνος ὤψιος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

ΨΑΛΜ. ΠΓ'. LXXXIII.

- Ε**ἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληῶν τοῖς
οἰοῖς Κορὲ ψαλμός.
2. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά
σε Κύριε τῶν δυνάμεων.
3. Ἐπιπαθεὶ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου
εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου.
Ἡ καρδίᾳ μου καὶ ἡ σάρεξ μου ἡγαλ-
λάσκητο ἐπὶ Θεὸν ζῶντα.
4. Καὶ γὰρ τρυθῖον εὗρεν ~ ἐαυτῷ
οἰκίαν,
καὶ τρυγῶν νοσσιᾶν ἐαυτῇ, ἥ θῆσει τὰ
νοσσία ἐαυτῆς.
τὰ θυσιαστήρια σε Κύριε τῶν δυνά-
μεων,
Ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου.
5. Μακάριοι (πάντες) οἱ κατοικοῦντες
ἐν τῷ οἴκῳ σου.
Εἰς τὸς αἰῶνας ~ τῶν αἰῶνων αἰτέ-
σθαι σε, Διέψαλμα.
6. Μακάριος ἀνὴρ ἃ ~ ἐστὶν ἀντίληψις
αὐτῷ παρὰ τοῦ Κυρίου.
Ἀνασάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθελθ
7. Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμοῦτος, εἰς
τόπον ὃν ἔδετο.
καὶ γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν.
8. Πορεύονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν.
Ὁφθῆσεται ὁ Θεὸς τῶν Θεῶν ἐν Σιών.

9. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων εἰσαέκασον
τῆς προσευχῆς μου.
Ἐνώτισαι ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Διέψαλμα.
10. Ὑπερασπιστὰς ἡμῶν ἰδοὺ ὁ Θεός,
καὶ ἐπέβλεψον ~ ἐπὶ τὸ πρόσωπον
τοῦ χειρὸς σου.
11. Ὅτι κρείσσον ἡμέρας ~ μίας ἐν τοῖς
αὐλαῖς σε ὑπὲρ χιλιάδας.
Ἐξελεξάμην παρατίπτεσθαι ἐν τῷ οἴ-
κῳ τοῦ Θεοῦ μου μαθήσαν.
Ἡ οἰκὴν ἐν σκηνώμασιν ἀμαρτωλῶν.
12. Ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ~ ἀγαπᾷ
Κύριος ὁ Θεός,
Χάριν καὶ δόξαν δώσει.
Κύριος ἔχ' ὑπερήσει τὰ ἀγαθὰ τὸς
πορευομένους ἐν ἀκακίᾳ.
13. Κύριε τῶν δυνάμεων, μακάριος ἀν-
θρώπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ.

ΨΑΛΜ. ΠΔ'. LXXXIV.

- Ε**ἰς τὸ τέλος, τοῖς οἰοῖς Κορὲ ψαλμός,
2. Εὐδόκησας Κύριε τὴν γῆν σου,
Ἐπίστρεψας τὴν αἰχμαλωσίαν
Ἰακώβ.
3. Ἀφῆκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου,
Ἐκάλυψας πάσας τὰς ἀμαρτίας
αὐτῶν. Διέψαλμα.
4. Κατέπαυσας πᾶσαν τὴν ἐργὴν σου,
Ἀπέστρεψας ἀπὸ ἐργῆς θυμὸν σου.
5. Ἐπίστρεψον ἡμᾶς ὁ Θεός τῶν σωτη-
ρίων ἡμῶν,
καὶ ἀπέστρεψον τὸν θυμὸν σου ἀφ'
ἡμῶν.
6. Μὴ εἰς τὴν αἰῶνα ἐργαζῶς ἡμῶν; ~ Ἡ τὸς αἰῶ-
νας

Psal. LXXXIII. v. 5. (πάντες) abest. ibid. à fine adjicit Rom. Διέψαλμα. v. 6. ἀντίλ.) ἡ
ἀντίληψις. v. 7. εἰς τόπον) ἐν τὸν τόπον. v. 9. à fine Rom. addit Διέψαλμα. v. 11. παρετίπτε-
σαι) παρατίπτεσθαι. ibid. Θεοῦ μου) μου abest. ibid. οἰκὴν) οἰκίαν. v. 12. τοῖς
πορευομένοις) τοῦ πορευομένου. Psalm. LXXXIV. v. 2. Ἐπίστρεψας) ἀπεστρέφαι. v. 6. εἰς
τοὺς αἰῶνας) εἰς τὸν αἰῶνα.

- ~ Ἡ διατενεῖς τὴν ὀργὴν σε ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν;
 7. ~ Ὁ Θεός, σὺ ἐπιτρέψας ζωώσεις ἡμᾶς,
 Καὶ ὁ λαός σε εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοί.
 8. Δείξον ἡμῖν Κύριε τὸ ἔλεός σε,
 Καὶ τὸ σωτηρίόν σε (Κύριε) δάης ἡμῶν.
 9. Ἀκρόσομαι τί λαλήσει ~ ἐν ἔμοι" Κύριος ὁ Θεός.
 "Οτι λαλήσει εἰρήνην ἐπὶ τὸν λαόν αὐτῆ,
 Καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτῆς,
 Καὶ ἐπὶ τὰς ἐπιτρέφοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν.
 10. Πλήν ἐγγυσ τῶν φοβερύμενων αὐτὸν τὸ σωτήριον αὐτῆς,
 Τῷ καθάσκησιν δόξαν ἐν τῇ γῇ ἡμῶν.
 11. Ἐλεος καὶ ἀλήθεια συνήτησαν, Δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη κατεφίλησαν.
 12. Ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλε, Καὶ δικαιοσύνη ἐκ τῆς ἑραυῆς διέκυψε.
 13. Καὶ γὰρ ὁ Κύριος δώσει χερσότηλα, Καὶ ἡ γῇ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς.
 14. Δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτῆς προπορεύεται,
 Καὶ θῆσει εἰς ὁδὸν τὰ διαβήματα αὐτῆς.
 ΨΑΛΜ. ΠΕ'. LXXXV.
Τῷ Δαυίδ.
 Κλῆνον Κύριε τὸ ἔς σε, ~ καὶ ἑπάκουσόν με.
 "Οτι πτωχὸς καὶ πένις εἰμι ἐγώ.
2. Φύλαξον τὴν ψυχὴν μου, ἥτις ὅσιός εἰμι Σῶσον τὸν δούλόν σε ὁ Θεός μου, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ.
 3. Ἐλέησόν με Κύριε, ὅτι πρὸς σέ κεκράζομαι ὅλην τὴν ἡμέραν.
 4. Εὐφρανὼν τὴν ψυχὴν τῷ δούλῳ σου Ὅτι πρὸς σέ Κύριε ἤρα τὴν ψυχὴν μου.
 5. "Οτι σὺ Κύριε χερσὸς καὶ ἐπιεικής, Καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικαλεμένοις σε.
 6. Ἐνώτισαι Κύριε τὴν προσευχήν μου, Καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου.
 7. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκκραζὰ πρὸς σέ, ὅτι ἐπήκυσάς με.
 8. Οὐκ ἔστι ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς Κύριε, Καὶ ἐκ ἑστὶ κατὰ τὰ ἔργα σε.
 9. Πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐποίησας ἤξεσι, Καὶ προσκυνήσασιν ἐνώπιόν σου Κύριε, Καὶ δοξάσονται τὸ ὄνομά σε.
 10. "Οτι μέγας εἶ σὺ, Καὶ ποῶν θαυμάσια, σὺ ~ εἶ ὁ Θεός μόνος.
 11. Ὁδήγησόν με Κύριε τῇ ὁδῷ σου, Καὶ πορεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. Εὐφρανθήτω ἡ καρδία μου τῷ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου.
 12. Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε ὁ Θεός μου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. Καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα.
 13. "Οτι τὸ ἔλεός σε μέγα ἐπ' ἐμὲ, Καὶ ἐξύσω τὴν ψυχὴν μου ἐξ ἁδὲς κατωτάτης.
 14. Ὁ Θεὸς παρανόμοι ἐπαπέστησαν ἐπ' ἐμὲ,

Καὶ

v. 8. (Κύριε) abest. v. 12. δικαιοσύνη) καὶ δικαιοσύνη. v. 14. ἐνώπιον) ἐναντίον. Psalm. LXXXV.
 v. 1. τῷ Δαυίδ.) προσευχὴ τῷ Δαυίδ. ibid. ἐπάκουσον) εἰσάκουσον. v. 2. ὁ Θεός μου) με desest.
 v. 7. ἐπήκυσας) εἰσῆκυσας. v. 10. ὁ Θεός μόνος) addit ὁ μέγας. v. 11. τῇ ὁδῷ) ἐν τῇ ὁδῷ.
 ibid. τῇ ἀληθείᾳ) ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

Καὶ συναγαγὴ κραταίων ἐζητήσαν
τὴν ψυχὴν μου,
Καὶ ἐπρόθεντό σε ἠνώπιον αὐτῶν.
15. Καὶ σὺ Κύριε ὁ Θεὸς οἰκτίρῃς καὶ
ἐλέημων,
Μακροθύμως καὶ πολυέλεος, καὶ ἀ-
ληθινός.

16. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐλέησόν με
Δὸς τὸ κράτος σε τῷ παιδί σου,
Καὶ σῶσον τὸν υἱὸν τῆς παιδείας σου.
17. Παύσων μετ' ἐμὲ σημεῖον εἰς αἰῶζόν·
Καὶ ἰδέτωσαν οἱ μισήντίς με, καὶ αἰ-
σχυνθήτωσαν,
Ὅτι σὺ Κύριε ἐβοήθησάς μοι καὶ πα-
ρεκάλεσάς με.

ΨΑΛΜ. Πς'. LXXXVI.

ΤΟῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμὸς ᾠδῆς·
Οἱ θεμέλιοι αὐτῶ ἐν τοῖς ὄρεσι
τοῖς ἁγίοις·

2. Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών,
Ἵπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ.
3. Δεδοξασμένα ἠλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πό-
λις τῷ Θεῷ. Διὰ ψαλμοῦ.
4. Μνησθήσομαι ῥαῦδ καὶ βασιλεύωντες
τοῖς ἠνοσκησὶ με·
(Καὶ) ἰδὲ ἀλλόφυλοι, καὶ Τύρος,
καὶ καὶ λαὸς Αἰθιοπῶν, οἳ ἐγε-
νήθησαν ἐκεῖ.

Μήτηρ 5. Μὴ τῇ Σιών ἐρεῖ· ἄνθρωπος καὶ ἄν-
θρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ;
Καὶ αὐτοὶ ἰθιμελίωσεν αὐτήν ὁ ὕ-
ψιστος.
6. Κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν
καὶ ἀρχόντων,

Τῶν τῶν γεγεννημένων ἐν αὐτῇ.
Διὰ ψαλμοῦ.

7. Ὡς εὐφρανόμενον πάνταν ἡ καρδί-
α ἐν σοί.

ΨΑΛΜ. ΠΖ'. LXXXVII.

Ω Δὴ ψαλμὸς τοῖς υἱοῖς Κορὲ εἰς τὸ
τέλος, ὑπὲρ Μασελάθ τῷ ἀπο-
κριθῆναι, συνέσεως Αἰμάν τῷ Αἰθάμ
Ἰσραὴλ.
Ἰσραὴλ.

2. Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου,
Ἡμέρας ἱκέτευα, καὶ ἐν νυκτὶ κεκραῶμαι
ἐναντίον σου.

3. Εἰσελθάτω ἠνώπιόν σου ἡ προσευχή
μου,
Κλῖνον τὸ ὤς σου εἰς τὴν βοήσιν μου
(Κύριε).

4. Ὅτι ἐπλήσθη καρτὴν ἡ ψυχὴ μου,
Καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ᾄδει ἤγγισε.

5. Προσελογίσθη μετὰ τῶν καταβαίνον-
των εἰς λάκκον·
Ἐγενήθη ὥστε ἄνθρωπος ἀδοξήσιος,
6. ἐν νεκροῖς ἐλευθερός·

Ὡσεὶ τραυματίαν καθευδόντες ἐν
τάφῳ, ὧν ἐκ ἐμοῦ ἔστι·
Καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου αἰώ-
ησαν.

7. Ἐθεντό με ἐν λάκκῳ κατατάττω,
Ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιά θανάτου.

8. Ἐπ' ἐμὲ ἐπετηρέχθη ὁ θυμὸς σου,
Καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμὸς σου ἐ-
πήγαγες ἐπ' ἐμέ. Διὰ ψαλμοῦ.

9. Ἐμάκρυνες τὰς ἠρώδεις μου ἀπ' ἐμοῦ·
Ἐθεντό με βδελύγμα ἑαυτοῦ·
Παρεδόθην καὶ ἐκ ἐξεπορευέμεν.

10. Οἱ

Psalms. LXXXVI. v. 6. i. fine Rom. addit Διὰ ψαλμοῦ. Psalm. LXXXVII. v. 1. Αἰθάμ) Αἰμάν.
v. 2. ἱκέτευα) ἱκέτευα. v. 3. Εἰσελθάτω) εἰσελθόν. v. 5. ὥς) ὡς. ibid. τραυματίαν)
addit ἱερμηνεύω.

10. Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἠδένησαν ἀπὸ
πλοχέας·

Ἐκίκραζα πρὸς σὲ Κύριε ὅλην τὴν
ἡμέραν,

Διετίτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.

11. Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμασία;
Ἡ λατρεὶ ἀνάστησιν, καὶ ἐξομολο-
γήσονται σοί;

12. Μὴ διηγῆται τις ἐν τάφῳ τὸ ἔ-
λεός σου,

Καὶ τὴν ἀληθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ;

13. Μὴ γνωθῆσται ἐν τῷ σκότει τὰ
θαυμασία σου,

Καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλε-
λησμένη;

14. Καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ Κύριε ἐκίκραζα,
Καὶ τρυφῶ ἡ προσευχή μου προσφθά-
σει σοι.

15. Ἰνατί Κύριε ἀπαθεῖς τὴν ψυχὴν μου;
Ἀποτρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;

16. Πτωχός ἐ εἰμι· ἐγὼ, καὶ ἐν κόποις
ἐκ νεότητός ἐ μὲν·

Ἐψαυθεὶς δὲ ἐταπενώθην καὶ ἐξηπο-
ρήθην.

17. Ἐπ' ἐμὲ δῆλodon αἱ ὀργαὶ σου,
καὶ Καὶ οἱ φοβερισμοὶ σου ἐξετάρα-
ζάν με·

18. Ἐκινλώσάν μου ὡς ὕδωρ ὅλην τὴν
ἡμέραν,
Περίεχον με ἅμα.

19. Ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον καὶ πλη-
σίον·
καὶ τὸς γνωστὸς μου ἀπὸ ταλαι-
πωρίας.

Tom. IV.

ΨΑΛΜ. ΠΗ'. LXXXVIII.

ΣΥΝΕΣΕΩΣ Αἰθῶν τῷ ἔξωτῳ.

2. Τὰ ἐλπίη * κυρία εἰς τὸν αἰῶνα
ἄσονται·

Εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν
ἀληθειάν σου ἐν τῷ σέματι μου.

3. Ὅτι εἶπας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκο-
δομηθήσεται·

καὶ ἔν τοις ἑτανοῖς ἐτοιμαθήσεται
ἡ ἀληθεία σου ὡς ἰν αὐτῷ.

4. Διετέμην διαθήκην τοῖς ἐκλεκτοῖς μου,
Ὡμωσα Δαυιδ τῷ δέλω μου·

5. Ἔως τῷ αἰῶνος ἐτοιμάσω τὸ σωτῆ-
μα σου,

Καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν
τὸν θρόνον σου. Διάβλημα.

6. Ἐξομολογήσονται οἱ ἑτανοὶ τὰ θαυ-
μασία σου Κύριε,

Καὶ κατὰ τὴν ἀληθειάν σου ἐν ἐκ-
κλησίᾳ ἁγίῳ.

7. Ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσώθῃσεται τῷ
Κυρίῳ;

Ὁμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεῶ;

8. Ὁ Θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίῳι,
Μέγας καὶ φοβερός (ἐστὶν) ἐπὶ πάν-
τας τὰς περικύκλῳ αὐτοῦ.

9. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν ἀνέμων τίς ὁμοίός
σοι;

Δυνατὸς εἶ Κύριε, καὶ ἡ ἀληθεία σου
κίκλω σου.

10. Σὺ δεσπόζεις τῷ κράτει τῆς θα-
λάσσης·

Τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς
σύ καταπραΰνεις.

K

II. Σὺ

v. 10. ἐκίκραζα) καὶ ἐκίκραζα. v. 14. Καὶ ἐγὼ) καὶ ἐγώ. v. 15. τὸν ψυχῆν μου) τὸν προσώχον μου.
v. 19. καὶ πλησίον) non habet. Psalm. LXXXVIII. v. 1. Αἰθῶν) Αἰθῶν. v. 5. à fine Rom.
addit Διάβλημα. v. 6. Καὶ κατὰ τὴν) Καὶ κατὰ. v. 7. Ὁμοιωθήσεται) καὶ τὰ ὁμοιωθήσεται. v. 8.
(ἐστὶν) decet. v. 10. καταπραΰνεις) καταπραΰνεις.

11. Σὺ ἐταπείνωσας, ὡς τραυματίαν, ὑπερέβανον·
 Ἐν τῷ βραχίονι τῆς δυνάμεώς σου διεκέρπισσας τὰς ἐχθράς σου.
12. Σοὶ εἰσιν οἱ θρανοὶ, καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ·
 τὴν οὐκ ἐμμένυν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας.
13. Τὸν Βαβυλῶν καὶ τὴν θάλασσαν σὺ ἐκτίσας·
 Θάλαρ καὶ Ἑρμὸν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται.
14. Σὺ δὲ βραχίων μετὰ δυνάτειας·
 Κραταίνω δὴ τὴν χεῖρά σου, ὑψωθήτω ἡ δεξιὰ σου.
15. Δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἐτοιμασίας τῷ θρόνῳ σου·
 Ἐλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύονται πρὸ προσώπου σου.
16. Μακάριος ὁ λαὸς ὁ γινώσκων ἀλαλαγμὸν·
 Κύριε ἐν τῷ φωτὶ τῷ προσώπῳ σου πορεύονται.
17. Ὁ καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέραν,
 καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται.
18. Ὅτι καύχημα τῆς δυνάμεως αὐτῶν ὁ σὺ,
 καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὑψωθήσεται τὸ κέρας ἡμῶν.
19. Ὅτι τῷ Κυρίῳ ἡ ἀντίληψις ✕ ἡμῶν,
 καὶ τῷ ἁγίῳ Ἰσραὴλ βασιλεύς ἡμῶν.
20. Τότε ἐλάλησας ἐν ὁράσει τοῖς ἁγίοις σου,
 καὶ ἅπας ἐθέλην βοήθειαν ἐπὶ δυνάτον,
21. Ὡς τὸν ἐκλεκτὸν ἐκ τῶ λαοῦ τῷ μῇ·
 Εὗρον Δαυὶδ τὸν δόλον μῇ,
 Ἐν ἱλαίῳ ἁγίῳ μῇ ἔχρισται αὐτόν.
22. Ἡ ὁ γὰρ χεὶρ μῇ συναντήληται αὐτῷ,
 καὶ ὁ βραχίον μῇ κατιχύσει αὐτόν·
 Οὐκ ἀφίλησται ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ,
 καὶ υἱὸς αἰμομάς ὁ κακίῳ αὐτόν·
24. Καὶ συγκάψω τὰς ἐχθράς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,
 καὶ τὰς μισοῦντας αὐτὸν τροπώσομαι.
25. Καὶ ἡ ἀλήθεια μῇ καὶ τὸ ἔλεός μῇ μετ' αὐτῇ,
 καὶ ἐν τῷ ὀνόματί μῇ ὑψωθήσεται τὸ κέρας αὐτοῦ.
26. Καὶ θήσομαι ἐν θαλάσῃ χεῖρά αὐτοῦ,
 καὶ ἐν ποταμοῖς δεξιὰν αὐτοῦ.
27. Αὐτὸς ἐπικαλεῖται μῇ πατὴρ μῇ ὁ σὺ,
 Ὁ Θεός μῇ ἀντιλήψῃ τῆς σωτηρίας μῇ.
28. Καὶ ἐγὼ πρώτοκον θήσομαι αὐτόν,
 Ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.
29. Εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξω αὐτῷ τὸ ἔλεός μῇ,
 καὶ ἡ διαθήκη μῇ πιστὴ αὐτῷ.
30. Καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα ὁ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ,
 καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τῶ θρανοῦ.
31. Ἐὰν ἐγκαταλίπωσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὸν νόμον μῇ,
 καὶ ἐν τοῖς κρίμασι μῇ μὴ πορευθῶσιν
32. Ἐὰν τὰ δικαιώματά μῇ βεβλήωσι, βεβλήωσι καὶ σέσω

Ψ. 11. ἐν τῷ βραχίονι καὶ ἐν τῷ βρ. Ψ. 13. καὶ τὴν θάλασσαν καὶ θάλασσαν. ibid. Ἑρμῶν (Ἑρμῶν ἐν. v. 18. Ὅτι καύχημα ἔστι τὸ καύχημα. ibid. ὁ σὺ) transposita. v. 21. Ἐν ἱλαίῳ (ἐν ἱλαίῳ. ibid. ἁγίῳ μου) μου deest. v. 24. τὰς ἐχθράς μου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. v. 27. Ὁ Θεός μῇ ὁ Θεός μου. v. 28. καὶ ἐγὼ) πρῶτον. v. 32. βεβλήωσι (βεβλήωσι) βεβλήωσι.

Καὶ τὰς ἐντολάς μὴ φυλάξωσιν·
33. Ἐπισκίψομαι ἐν βλάβῃ τὰς ἀνομίας
αὐτῶν,

Καὶ ἐν μακρίῃ τὰς ἀδικίας αὐτῶν·
34. Τὸ δὲ ἔλεός μὲ ἐ μὴ διασκεδάσω
ἀπ' αὐτῶν,

Οὐδ' ἐ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου·

35. Οὐδὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου,
Καὶ τὰ ἐκπεσέμενα διὰ τῶν χει-
ρῶν μου ἐ μὴ ἀθετήσω.

36. Ἀπαξ ὤμωσα ἐν τῷ ὀνόματι μου, εἰ τῷ
Δαυὶδ ψεύσομαι·

37. Τὸ ἀπέρχου αὐτῶν ἐ τὸν αἰῶνα μνησθῆναι,
Καὶ ὁ Θρόνος αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος ἐναν-
τίον μου,

38. Καὶ ὡς ἡ σελήνη κατηρητισμένη
ἐς τὸν αἰῶνα·

Καὶ ὁ μάρτυς ἐν ἑρανῶ πιστός. Διά-
ψαλμα.

39. Σὺ δὲ ἀπάσω καὶ ἐξυδένωσας, ἀνε-
βάλλω τὸν χροῖόν σου·

40. Κατέργευσας τὴν διαθήκην τῷ δού-
λῳ σου,
Ἐβεβήλωσας ἐς τὴν γῆν τὸ ἁγίον-
μα αὐτῶν.

41. Καθεῖλες πάντας τὰς φρεγάδας
αὐτῶν,

Ἔθε τα ὀχυρώματα αὐτῶν δειλίαν·

42. Διήσπαζον αὐτὸν πάντες οἱ παρα-
πορευόμενοι τὴν ὁδόν,

Ἐγενήθη ὀνειδος τοῖς γέγιτοσιν αὐτῶν.

43. Ἰψώσας τὴν δεξιάν των θλιβόν-
των αὐτὸν,
Εὐφρανῶναι πάντας τὸς ἐχθρούς αὐτῶν·

44. Ἀπέργεψας τὴν βοήθειαν τῆς βο-
φίαις αὐτῶν,

Καὶ ἐκ ἀντελάβε αὐτῶν ἐν τῷ πο-
λέμῳ.

45. Κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμῶ αὐτῶν. αὐτὸν
Τὸν Θρόνον αὐτῶν εἰς τὴν γῆν κατέβ-
βαζας·

46. Ἐσμήκυσας τὰς ἡμέρας τῶ χροῖου
αὐτῶν·

Κατέχευας αὐτῶν αἰσχύνην. Διάψαλμα.

47. Ἔως πότε Κύριε ἀποτρέψει εἰς τέλος; ἀποστρέ-
ψεται ὡς πῦρ ἡ ὀργὴ σου; Φεῖς

48. Μνησθῆτι τίς με ἡ ὑπόστασις·
Μὴ γὰρ ματαίως ἐκίστας ἡ πόλις σου
τὸς υἱὸς τῶν ἀνθρώπων;

49. Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ
ἐκ ὄψεταί θάνατον;

Ῥύσεται τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἐκ χειρὸς
ἁδῶν; Διάψαλμα.

50. Πῶ εἰσιν τὰ ἔλεός σου τὰ ἀρχαῖα
Κύριε,

Ἄ ὤμωσας τῷ Δαυίδ ἐν τῇ ἀληθείᾳ
σου;

51. Μνησθῆτι Κύριε τῶ ἀνείδισμῶ τῶν δού-
λων σου,

Οὐ ὑπέσχον ἐν τῷ κόλπῳ μου πολλὰν
ἐλπίαν·

52. Οὐ ἀνείδισαν οἱ ἐχθροί σου Κύριε,
Οὐ ἀνείδισαν τὸ ἀντάλλαγμα τῶ χροῖ-
ου σου.

53. Εὐλογητὸς Κύριος ἐς τὸν αἰῶνα· γέ-
νοιτο, γένοιτο.

Κ 2

ΨΑΛΜ.

ν. 13. τὰς ἀδικίας) τὰς ἀνομίας. ν. 34. οὐδ' ἐ μὴ) ἀλλ' ἐ μὴ. ν. 42. Διήσπαζον) διέσπασαν. ibid. παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν) ἀποδίδονται ἑλπίαν. ν. 43. τῶν θλιβόντων αὐτὸν) τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ν. 46. τῶ χροῖου) τοῦ χρόνου. ν. 47. ἀποτρέψει) ἀποστρέψει. ν. 48. με ἡ ὑπόστασις) ἡ ὑπόστασις μου. ν. 50. πῶ εἰσιν) πῶ ἔστιν.

ΨΑΛΜ. ΠΘ'. LXXXIX.

Προσευχῇ τῷ Μωσῇ ἀνθρώπῳ τῷ Θεῷ.

Κύριε καταφυγὴ ἧς ἐ ἐγενή-
θης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ.

1. Πρὸ τῷ ὅρῳ γεννηθῆναι καὶ πλασθῆναι
τὴν γῆν καὶ τὴν ἐκκεμένην,

Καὶ ἀπὸ τῷ αἰῶνος καὶ ἕως τῷ αἰ-
ῶνος σὺ ὁ Θεός.

3. ὦ Μωσῆ ἀποστρέψης ἀνθρώπων εἰς τα-
πείνωσιν,

Καὶ ἔσπας· ἐπιστρέψατε οἱ υἱοὶ τῶν
ἀνθρώπων.

4. Ὅτι χίλις ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σε
(Κύριε)

Ὡς ἡμέρας ἡ ἐχθρὸς ἤτις διήλθε, καὶ
φυλακὴ ἐν νυκτί.

5. Τὰ ἐξουδυνάματα αὐτῶν ἔτη ἔσονται·
τοπρῶν ὥστε χλὴν παρῆλθαι,

6. Τὸ πρῶν ἀνθῆσαι καὶ παρῆλθαι·

Τὸ ἱατέρως ἀποπέσει, σκληρυθεὶς
καὶ ξηρανθεὶς.

7. Ὅτι ἐξελείπομεν ἐν τῇ ὀργῇ σε,
καὶ ἐν τῷ θυμῷ σε ἱταράχθημεν.

8. Ἔθε τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σε·
Ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τῷ προσ-
ώπῳ σε.

9. Ὅτι παῖσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλε-
πον,

καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σε ἐξελείπομεν·
τὰ ἔτη ἡμῶν ὥστε ἀεράχην ἡμελέτων.

10. Αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν ἐν αὐτοῖς
ἐδόμηκοντα ἔτη,

Ἐάν δε ἐν δυναστείαις, ὀγδοήκοντα ἔτη,

Καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπας καὶ πένος·
Ὅτι ἐπῆλθε πραότης (ἐφ' ἡμᾶς),
καὶ παιδεύθησόμεθα.

11. Τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς
σε;

Καὶ ἀπὸ τῷ φόβῳ σε τὸν θυμὸν σε
ἐξαριθμήσασθαι;

12. Τὴν δεξιάν σου ὥτως γνώρισόν (μοι),
καὶ τὰς πεποιθόμηναι τῇ καρδίᾳ ἐν πεπειθη-
μένες

13. Ἐπίστρεψον Κύριε, ἕως πότις;
καὶ παρακληθήσῃ ἐπὶ τοῖς δέλοις σε.

14. Ἐνεπλήθηνεν τιπρῶν τῷ ἔλῃς σε,
καὶ ἡγαυασάσασθαι καὶ ἡφραάν-
θηνεν.

Ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ἐν-
φραίνθημεν,

15. Ἄνθ' ὧν ἡμερῶν ἱταπένωσας ἡμᾶς,
Ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά.

16. Καὶ ἔδε ἐπὶ τὰς δόλους σε, καὶ ἐπὶ
τὰ ἔργα σε,

καὶ ὀνήγησον τὰς υἰδας αὐτῶν.

17. Καὶ ἔσω ἡ λαμπρότης Κυρίου τῷ Θεῷ
ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς,

καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατ-
εύθυνον ἐφ' ἡμᾶς,

καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν
κατεύθυνον.

ΨΑΛΜ. 5. XC.

Αἱνος ὁδοῦ τῷ Δαυὶδ,
Ὁ κατοικῶν ἐν βοήθειᾳ τῷ ὑ-
ψίστῳ,

Ἐν σκέπῃ τῷ Θεῷ ὦ τῷ θρανῷ αὐ-
λιθίζεται,

2. Ἐρεῖ

Psal. LXXXIX. v. 1. τῷ Μωσῇ τῷ μωσῇ. v. 2. καὶ ἕως τῷ καὶ abest. v. 3. οἱ υἱοὶ τῶν ἀν-
θρώπων υἱοὶ ἀνθρώπων. v. 4. (Κύριε) abest. v. 9. ὡσεὶ αἱ. v. 10. πραΰνεται πραΰνεται. v. 11.
Φόβος σου τὸν θυμὸν σε φόβος τῷ θυμῷ σε. v. 12. (μοι) deest. ibid. πεπειθόμηναι πεπειθό-
μηναι. v. 14. ἡμῶν ἐφραίνθημεν ἡμῶν ἐφραίνθημεν. v. 17. καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν κατ-
εύθυνον) hac verba desiderantur in Cod. Rom.

2. Ἐρεῖ τῷ Κυρίῳ· ἀντιλήψω με ἥ
καὶ καταφυγὴ μου,
Ὁ Θεὸς μου, ἐλπὶς ἐπ' αὐτόν.
με 3. Ὅτι αὐτὸς ῥύσεται σὺ ἐκ παγίδος
θηρευτῶν,
καὶ ἀπὸ λόγου ταραχώδους.
4. ✠ Ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτῷ ἐπι-
σκιάσει σὺ,
καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐλπίεις·
Ὅπλῳ κυκλώσει σὺ ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.
5. Οὐ φοβήθησ' ἀπὸ φόβου νυκτερινῶ,
ἰσχυρὸς βέλος πετομένης ἡμέρας·
6. Ἀπὸ πρᾶγματος διαπορευομένης ἐν
σκότει,
ἰσχυρὸς συμπλήρωματος καὶ δαιμονίᾳ με-
σημερινῇ.
7. Πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σὺ χιλιᾶς,
καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου, πρὸς σὲ δὲ
ἐκ ἐγγίης·
8. Πλὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου καὶ ἀνοήσεις,
καὶ ἀνταποδοσὶν ἀμαρτωλῶν ὄψῃ.
9. Ὅτι σὺ Κύριε ἡ ἐλπίς μου·
τὸν ὕψιστον ἔδω καταφυγὴν σου.
10. Οὐ προσελεύσεται πρὸς σὲ κακὰ,
καὶ μάστιξ ἐκ ἐγγίης τῷ σκηνώματί
σου.
11. Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται
περὶ σοῦ,
τὸ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς
ὁδοῖς σου·
12. Ἐπὶ χειρὶν ἀρξήσιν σε,
μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν
πόδα σου·
13. Ἐπὶ ὠοῖδα καὶ βασιλίσκον ἐπι-
βήσῃ,

- καὶ κατὰπατήσεις λέοντα καὶ
δράκοντα.
14. Ὅτι ἐπ' ἐμὲ ἤλπισε, καὶ ῥύσομαι
αὐτόν·
Σκεπάσω αὐτόν, ὅτι ἔγνων τὸ ὄνομα
μου·
15. Κεκαῖζεται ἡ πρὸς μου, καὶ ἐπα-
κύσομαι αὐτῷ·
Μετ' αὐτῷ εἰμι ἐν θλίψει, (καὶ) ἐξ-
λῶμαι αὐτόν, καὶ δεξάσομαι αὐτόν·
16. Μακρότητά ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτόν,
καὶ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου.

ΨΑΛΜ. 54' XCI.

- Ψαλμὸς ὠδὴς εἰς τὴν ἡμέραν τῷ
σαββάτῳ.
2. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι
τῷ Κυρίῳ,
καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου ὕψις·
3. Τὸ ἀναγγέλλειν τοπρῶ τὸ ἔλεός σου,
καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα,
4. Ἐν δεκαχόρδῳ ψαλτηρίῳ μετ' ὠδῆς
ἐν κιθάρᾳ.
5. Ὅτι εὐφρανάς με Κύριε ἐν τῷ ποιή-
ματί σου,
καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου
ἀγαλλιάσομαι.
6. Ὡς ἡμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε·
Σφόδρα ἐθαυμάσθησαν οἱ διαλογισμοί
σου.
7. Ἀνὴρ ἄφρων ἐ γνώσεται,
καὶ ἀσύνετος ἐ συνήσει ταῦτα.
8. Ἐν τῷ ἀνατεῖλαι ἀμαρτωλὸς ὥσπερ
χόρτον,
καὶ διέκλυαν πάντες οἱ ἐργαζέμενοι
τὴν ἀνομίαν,

Κ 3

Ὅπως

Psal. XC. v. 3. ῥύσεται με) ῥύσεται σὺ. v. 8. ὕψις) ὕψις. v. 13. Ἐπὶ ὠοῖδα) ἐπ' ὠοῖδα. v. 15.
Κεκαῖζεται) ἐπικαλύπτεται. ibid. ἐπακύσομαι) ἐπισκιάσομαι. v. 16. Μακρότητα) μακρότητα.
Psal. XCI. v. 8. ἀμαρτωλὸς) τὰς ἀμαρτωλὰς

“Ὅπως ἂν ἐξολεθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος”.

9. Σὺ δὲ ὕψιστος εἰς τὸν αἰῶνα Κύριε.

10. ✕ “Ὅτι ἰδοὶ οἱ ἐχθροὶ σε Κύριε”, ὅτι

ἰδοὶ οἱ ἐχθροὶ σε ἀπολῶνται,

καὶ διασκορπισθῶσιν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

11. Καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκέρωτος τὸ κέρας μὲν,

καὶ τὸ γένος μὲν ἐν ἐλαίῳ πίνει·

12. Καὶ ἐφίδει ὁ ὀφθαλμός μὲν ἐν τοῖς ἐχθροῖς μὲν,

~ καὶ ἐν τοῖς ἐπανιστανομένοις ἐπ’ ἐμὲ πηγευομένοις ἀνέσεται τὸ ἔς μὲν.

13. Δίκαιος ὡς φωνὴ ἀνθήσει·

ἴσσει κέδρος ἢ ἐν τῷ λιβαίῳ πληθυνθήσεται.

14. Πηγευόμενοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου

ἐν ταῖς αὐλαῖς τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐξαυθήσασιν·

15. Ἐτι πληθυνθήσονται ἐν γήρει πῖνοι, καὶ ὑπασπόμενοι ἔσονται· 16. τῷ ἀναγγεῖλαι,

ἡμῶν “Ὅτι εὐθὺς Κύριος ὁ Θεός μὲν, καὶ ἔκ ἔξιν ἀδικίαν ἐν αὐτῷ.

ΨΑΛΜ. 48. XCII.

~ **E**ἰς τὴν ἡμέραν τῷ σαββάτῳ, ὅτε ἐκατανώμεται ἡ γῆ, αἶνος ῥῶθις τῷ Δαυίδ·.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο·

Ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο·

καὶ γὰρ ἐσερέωσε τὴν οἰκομένην, ἥτις ἐσαλευθήσεται.

2. Ἐτοίμος ὁ θρόνος σε ἀπὸ τότε·

Ἀπὸ τῷ αἰῶνος σὺ εἶ.

3. Ἐπήραν οἱ ποταμοὶ Κύριε,

Ἐπήραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν·

✕ Ἀρῶσιν οἱ ποταμοὶ ἐπιτρέψει αὐτῶν,

4. Ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων παλῶν.

Θαυμαστοὶ οἱ μεταωρισμοὶ τῆς θαλάσσης·

Θαυμαστός ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος.

5. Τὰ μαρτύριά σε ἐπιστάθισαν σφόδρα·

τῷ οἴκῳ σε πρέπει ἀγίασμα Κύριε

εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

ΨΑΛΜ. 49. XCIII.

~ **Ψ**αλμός ᾧδης τῷ Δαυίδ, τετραδί ~ σαββάτῳ· ~

Θεὸς ἐκδικήσεων Κύριος,

Θεὸς ἐκδικήσεων ἐπαρξισάσαστο.

2. Ὑψάσῃτι ὁ κρινὼν τὴν γῆν,

Ἀπόδος ἀνταπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις.

3. Ἐως πότε ἀμαρτωλοὶ Κύριε,

Ἐως πότε ἀμαρτωλοὶ καυχῆσονται;

4. Φθέγγονται ~ καὶ λαλήσασιν ἀδικίαν,

✕ λαλήσασιν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν;

5. Τὸν λαόν σε Κύριε ἐταπείνωσαν,

καὶ τὴν κληρονομίαν σε ἐκάκωσαν·

6. Χήραν

v. 10. “Ὅτι ἰδοὶ οἱ ἐχθροὶ σε Κύριε” hzc verba in Rom. desiderantur, in Hexaplis sub asterisco posita. v. 11. ἐν ἐλαίῳ ἐν ἑλ. ἐν. v. 12. ἐπανιστανόμενοι ἐπανιστάνομαι. v. 13. ἴσσει κέδρος ὡς ἡ κέδρος. v. 14. Ἐτι τότε. v. 16. εὐθὺς κ. ὁ Θ. ἡμῶν εὐθὺς Κύριος ὁ Θεός μου. Psalm. XCII. v. 1. τῷ σαββάτῳ τοῦ προσαββάτου. ibid. ἐκατανώμεται κατέφικται. v. 3. Ἀρῶσιν οἱ ποταμοὶ ἐπιτρέψας αὐτῶν) hzc verba defunct in Cod. Rom. Psalm. XCIII. v. 1. ῥῶθις) abest. ibid. flich. 3. Θεός) ὁ Θεός.

6. Χήραν καὶ ἑρφάνον ἀπέκλειαν,
καὶ προσήλυτον ἐφάνευσαν.

7. Καὶ ἔπαιον· ἔκ ὕψους Κύριος·
οὐδὲ συνήκει ὁ Θεὸς τῷ Ἰακώβ.

8. Σύνετε (δη) ἄφρονες ἐν τῷ λαῷ.
καὶ μαρτο ποτὲ φρονήσατε;

9. Ὁ Φυτεύσας τὸ ἔσ, ἐχὶ ἀκνέι;
Ἡ ὁ πλάσας τὸν ὀφθαλμὸν, ἐχὶ
κατανοῇ;

10. Ὁ παιδεύων ἔθνη, ἐχὶ ἐλέγξει,
Ὁ διδάσκων ἀνδρῶν γνῶσιν;

11. Κύριος γινώσκει τὰς διαλογισμὰς τῶν
ἀνθρώπων, ἔτι εἰς μάταιαι.

12. Μακάριος ἀνδρὼς, ὃν ἂν παιδεύ-
σῃς Κύριε,
καὶ ἐκ τῶ νόμου σου διδάξῃς αὐτόν.

13. Τὸ πρᾶναι αὐτῷ ἀφ' ἡμερῶν πο-
νηρῶν,

ἕως ἃ ὀρυσθῇ τῷ ἀμαρτανῷ βόθρος.

14. Ὅτι ἐκ ἀπώσεται Κύριος τὸν λαὸν
αὐτῆ,
καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτῆ ἐκ ἐγκα-
ταλείψει.

15. ἕως ἃ δικαιωσῇ ἐπιστρέψει εἰς κρίσιν,
καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς
τῇ καρδίᾳ. + Διάψαλμα.

πνεύρεο- 16. Τίς ἀναστήσεται μοι ἐπὶ πνευνομένης;
μνῆσι + Ἡ τίς συμπαροστήσεται μοι ἐπὶ
τὰς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν;

17. Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβόησέ μοι,
Παραδραχὺ παρώκησε τῷ ἄδῃ ἡ ψυ-
χή μῃ.

18. Εἰ ἐλεγον, σσαύλευται ὁ πῶς μῃ,
τὸ ἔλδος σε Κύριε ἐβόησει μοι.

19. Κατὰ τὸ πληθὺς τῶν ὀδυνῶν μῃ ἐν
τῇ καρδίᾳ μῃ,

Αἱ παρακλήσεις σε ἠύφραναι τὴν
ψυχὴν μῃ.

20. Μὴ συμπερίσῃς σοι θρόνος αἰμαίας, συνπρῶ-
ῦ πλάσων κόπον ἐπὶ πρῶταγμα; σέψῃ

21. Θηρεύσῃς ἐπὶ ψυχὴν δικαίᾳ,
καὶ αἷμα ἀδῶν καταδικάζονται.

22. Καὶ ἐγένετό μοι Κύριος εἰς ἀσφαγήν,
καὶ ὁ Θεὸς μῃ εἰς βοηθὸν ἐλπίδες μῃ.

23. Καὶ ἀποδώσει αὐτοῖς (Κύριος κατὰ)
τὴν ἀνομίαν αὐτῶν,

καὶ κατὰ τὴν ποιεῖαν αὐτῶν ἀφα-
νιεῖ αὐτούς. ✕ ἀφανιεῖ αὐτὸς Κύριος
ὁ Θεὸς ἡμῶν.

ΨΑΛΜ. 47. XCIV.

Αἶνος ὡδῆς τῷ Δαυὶδ.
Δεῦτε ἀγαλλιασάμεθα τῷ Κυ-
ρίῳ,
Ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι
ἡμῶν.

2. Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτῆ ἐν
ἐξομολογήσει,

+ καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν
αὐτῷ.

3. Ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος, καὶ βασι-
λεὺς μέγας ἐπὶ πάντα τοὺς θεοί. πάντας

4. Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆ τὰ πύρατα
τῆς γῆς, τῇ γῇ.

καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτῆ εἰσιν.

5. Ὅτι αὐτῆ εἰς ἡ θάλασσα, καὶ αὐτὸς
ἐποίησεν αὐτήν,

καὶ

V. 12. ἀνδρῶν ἐν τῷ πνεύ. ὁ ἂν σὺ πνεύ. V. 15. ἀντρέψει) ἀντρέψῃ. V. 16. πνευνο-
μένης) πνευνομένης. V. 19. κατὰ τὸ πλῆθος) Κύριος κατὰ τὸ πλ. ibid. ὑψίστου) ὑψίστου.
V. 20. συμπερίσῃς) συμπερίσῃς. ibid. πρῶταγμα) πρῶταγμα. V. 23. (Κύριος κατὰ) desumpt.
ibid. καὶ κατὰ τὴν) κατὰ deest. Psalm. XCIV. v. 3. ἐπὶ πᾶσι τῇ γῇ) ἐπὶ πάντας τὰς
θροῦς, ὅτι ἐκ ἀπώσεται Κύριος τὸν λαὸν αὐτῆ. V. 4. εἰς) ἐν.

- Καὶ τὴν ξηράν αἱ χεῖρες αὐτῆς ἔπλασαν.
6. Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπίσωμεν (αὐτῷ),
καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον Κυρίου τῷ ποιήσαντος ἡμᾶς.
7. Ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτῆς καὶ πρόβατα τῆς χειρὸς αὐτῆς.
8. Σήμερον ἐὰν τῆς Φωνῆς αὐτῆς ἀκούσῃς, μὴ σκληρύνῃτε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατα τὴν ἡμέραν τῷ πειρασμῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ.
9. Οὐ ἐπείρασάν μ' οἱ πατέρες ὑμῶν, ἔδοκίμασάν * μ', καὶ ἴδον τὰ ἔργα μὲ.
10. Τροσφαίνοντα ἔτη προσέχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπον· αἱ ἐπλανῶνται τῇ καρδίᾳ, αὐτὰ δὲ ἐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μὲ.
11. Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μὲ,
* ἢ * Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μὲ.

ΨΑΛΜ. 46. XCV.

- α Δὴ τῷ Δαυὶδ, ὅτε ὁ οἶκος ἀνοδομήτο μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν.
- α Ω Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ὄσους καὶ καινόν, Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πάντα ἡ γῆ.
2. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ, εὐλογήσατε τὸ ὄνομα αὐτῆς.
- Εὐαγγελίζετε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτῆς.
3. Ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτῆς,
Ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτῆς.
4. Ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνέλος σφόδρα· Φοβερός ἐστὶν ἐπὶ πάντας τὸς Θεούς.
5. Ὅτι πάντες οἱ Θεοὶ τῶν ἔθνων δαιμόνια· Ὁ δὲ Κύριος τὸς ἑσπεῖς ἐποίησεν.
6. Ἐξομολόγησις καὶ ὁμολογία ἐνώπιον αὐτῆς.
- Ἄγνωστος καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἀγιάσματι αὐτῆς.
7. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἔθνων,
Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν.
8. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτῆς.
- Ἄρατε θυσίας, καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτῆς.
9. Προσκυλήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἀγία αὐτῆς.
- Σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτῆς πᾶσα ἡ γῆ.
10. Εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἔτι· Κύριος ἐβασίλευσε.
Καὶ γὰρ κατέσβεσε τὴν οὐκ ἐκείνην, ἥτις ἐσαλευθήσεται.
- Κερεὶ λαὸς ἐν εὐθύτητι.
11. Εὐφρανέσθωσαν οἱ ἔρανοί, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ.
- Σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλῆρωμα αὐτῆς.
12. Χαρήσεται τὰ πεδία καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

Τότε

ν. 7. τῆς χειρὸς) χειρὸς. ν. 8. τῷ πειρασμῷ) τοῦ παρασμῶ. ν. 9. ἐκείνην) addit μὲ. ibid. ἔδοκίμασάν μὲ, καὶ ἴδον) ἔδοκίμασάν καὶ ἴδον. ν. 10. Καὶ εἶπον) καὶ ἴδον. ibid. αὐτὰ δὲ ἐκ) καὶ αὐτοὶ ἐκ. ν. 11. εἰ) εἰ. Psalm. XCV. v. 1. Rom. Psalmi Inscript. ita refert: Ὅτι ὁ οἶκος ἐκδομήτο μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν, ἐκ τῷ Δαυὶδ. ν. 10. ἐπὶ Κυρίῳ) ὁ κύριος.

Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ζύ-
λα τῶ δρυμῆ.

13. Ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται,
Ὅτι ἔρχεται κρῖναι τὴν γῆν.
Κρῖναι τὴν οἰκομένην ἐν δικαιοσύνῃ,
καὶ λαὸς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτῆ.

ΨΑΛΜ. 75. XCVI.

Τῷ Δαυὶδ, ὅτε ἡ γῆ αὐτῷ καθί-
σεται.
Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλ-
λιάσῃ ἡ γῆ.
Εὐφρανθήτωσαν νῆσοι παλαιά.

2. Νεφέλη καὶ γνόφος κύκλω αὐτῷ.
Δικαιοσύνη καὶ κρίμα κατόρθωσις τῷ
Θρόνῳ αὐτῆ.

3. Πῦρ ἐναντίον αὐτῆ προπορεύεται,
καὶ φλογίζει κύκλω ἰσὺς ἐχθρὸς αὐτῆ.

4. Ἐφάναν αἱ ἀστραπαὶ αὐτῆ τῇ οἰκ-
μένῃ.
Εἶδε καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ.

5. Τὰ ὄρη ἐτάκῃσαν ὡσεὶ κηρὸς * ἀπὸ
προσώπου Κυρίου.
* ἀπὸ προσώπου Κυρίου πάσης τῆς γῆς.

6. Ἀνῆγγειλαν οἱ ἔρανοὶ τὴν δικαιοσύνην
αὐτῆ.
καὶ εἶδον πάντες οἱ λαοὶ τὴν δό-
ξαν αὐτῆ.

7. Ἀληθύνθησαν πάντες οἱ προσκυνῶ-
ντες τοῖς γλυπτοῖς,
οἱ ἐγκαυχώμενοι ἐν τοῖς εἰδώλοις
αὐτῶν.

Προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες οἱ ἄγ-
γελοὶ αὐτῆ.

Tom. IV.

8. Ἦκουσε καὶ εὐφράνθη Σιών,
καὶ ἠγαλλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς
Ἰερουσάλαμ,

Ἐνεκεν τῶν κριμάτων σε Κύριε.

9. Ὅτι σὺ Κύριος ὕψιστος ἐπὶ πάσαν τὴν
γῆν,
Σφύρασα ὑπερυψώσης ὑπὲρ πάντα
τὰς θεάς.

10. Οἱ ἀγαπῶντες τὸν Κύριον, μιστεῖτε
πονηρίαν.
Φυλάσσει ὁ Κύριος τὰς ψυχὰς τῶν
δούλων αὐτῆ,
Ἐκ χειρὸς ἀμαρτανῶν ῥύσεται αὐτάς.

11. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ,
καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ ἐνφροσύ-
νην.
12. Εὐφρανθήτε δικαιοὶ ἐν τῷ Κυρίῳ,
καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀ-
γαθότητος αὐτῆ.

ΨΑΛΜ. 75. XCVII.

Ψ Ἀλμὸς τῷ Δαυὶδ.
Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾄσμα καινόν,
Ὅτι θαυμαστά ἐποίησεν (ὁ Κύ-
ριος).

Ἔσωσεν αὐτῷ ἡ δεξιὰ αὐτῆ,
καὶ ὁ βραχίον ὁ ἅγιος αὐτῆ.

2. Ἐγνώρισεν Κύριος τὸ σωτήριον αὐτῆ.
Ἐναντίον τῶν ἐθνῶν ἀπεκάλυψε τὴν
δικαιοσύνην αὐτῆ.

3. Ἐμήθη τῆ ἐλπίς αὐτῆ (τῷ Ἰακώβ),
καὶ τῆς ἀληθείας αὐτῆ τῷ οἴκῳ
Ἰσραὴλ.

Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς
τὸ σωτήριον τῷ Θεῷ ἡμῶν.

L

4. Ἀλα-

v. 13. Ἀπὸ προσώπου Κυρίου) πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου. Psalm. XCVI. v. 5. ἐτάκῃσαν ὡσεὶ κηρὸς)
transposita. v. 7. οἱ ἄγγελοι) ἄγγελοι. v. 9. Ὅτι σὺ Κύριος ὕψιστος) ὅτι σὺ ὁ Κύριος ὁ ὕψιστος.
v. 10. πονηρία) πονηρίαν. ibid. ἀμαρτανῶν) ἀμαρτανῶν. v. 11. ἐνφροσύνην) ἐνφροσύνη.

4. Ἀλαλάζετε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ·
Ἄσατε καὶ ἀγαλλιᾶσθε καὶ ψαλμᾷτε.

5. Ψάλλετε τῷ Κυρίῳ ✕ ἐν κιθάρα·
Ἐν κιθάρα καὶ Φαῦῃ ψαλμῷ,

Φωνῆς 6. Ἐν σάλπιγγιν ~ ἰλαταῖς· καὶ Φωῖ
σάλπιγγος κερατίνης·
Ἀλαλάζετε ἐνώπιον τοῦ βασιλέως
Κυρίου.

7. Σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλή-
ρωμα αὐτῆς,
Ἡ οἰκυμένη καὶ (πᾶντες) οἱ κατοί-
κοντες ἐν αὐτῇ.

8. Πτοκαμοὶ κροτήσῃσι χεῖρι ἐπιτοσαυτό·
Τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται 9. ἀπὸ προσ-
ώπῃ Κυρίου, (ὅτι ἔρχεται,)
Ὅτι ἦκει κρῖναι τὴν γῆν·
Κροεῖ τὴν οἰκυμένην ἐν δικαιοσύνῃ,
Καὶ λαὸς ἐν εὐδότητι.

ΨΑΛΜ. 49. XCVIII.

Ψαλμός τῷ Δαυίδ·
Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ἐργιζέ-
θωσαν λαοί·

Χερθεῖν Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερθεῖμ, σα-
λευθήτω ἡ γῆ.

2. Κύριος ἐν Σιών μέγας,
Καὶ ὑψηλός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς
λαούς.

3. Ἐξομολογησάθωσαν τῷ ὀνόματί σε
τῷ μεγάλῃ·
~ Ὅτι· φοβερόν καὶ ἅγιόν ἐστι.

4. Καὶ τιμὴ βασιλέως κρῖναι ἀγαπᾷ·
Σὺ ἡτοίμασας εὐδύτητάς,

Κρῖναι καὶ δικαιοσύνην ἐν Ἰακώβ σου
ἐπαίσεις.

5. Ὑψέτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν,
Καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποπόδιω τῶν πο-
δῶν αὐτοῦ, ~ Ὅτι· ἅγιόν ἐστι.

6. Μουσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν
αὐτοῦ,
Καὶ Σαμὴὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλεσμένοις
τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
Ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς
εἰσέγκωσεν αὐτῶν.

7. Ἐν σὺλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς·
(Ὅτι) ἐφύλασεν τὰ μαθήριά αὐτοῦ
Καὶ τὸ πνεῦμα (αὐτοῦ), * ἔδωκεν τὰ προσ-
αύγματα·

8. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν σὺ ἐπήκουες αὐτῶν ἰα * α
Ὁ Θεὸς ~ σὺ εὐλόγησας ἐγγὺς αὐτοῦ,
Καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ ~ πάντα· τὰ ἐπι-
τηδεύματα αὐτῶν.

9. Ὑψέτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν,
Καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὄρος ἅγιον αὐτοῦ·
Ὅτι ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

ΨΑΛΜ. 50. XCIX.

Ψαλμός εἰς ἐξομολόγησιν.
Ἀλαλάζετε τῷ Κυρίῳ πᾶσα
ἡ γῆ·

2. Διαλέψατε τῷ Κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ·
Εἰσέλθατε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλ-
μασί.

3. Γινῶτε ὅτι Κύριος αὐτός ἐστιν ὁ Θεὸς
(ἡμῶν)·
Αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς, καὶ ἔχ ἡμεῖς·
Ἡμεῖς

Psalm. XCVII. v. 4. τῷ Κυρίῳ τῷ Θεῷ. v. 6. Φωνῆς) Φωῖ. ibid. Κυρία) Κυρία. v. 7. (π'ναι)
deest. ibid. ἐν αὐτῇ) αὐτῶν. v. 9. ἀπὸ προσώπου Κυρία, ὅτι ἔρχεται) hac verba non habet
Edit. Rom. Psalm. XCVIII. v. 1. Χερθεῖν) Χερθεῖμ. v. 5. Ὅτι ἅγιόν ἐστι. ὅτι ἅγιόν ἐστι
v. 6. εἰσέγκωσεν αὐτῶν) εἰσέγκωσεν. v. 7. (ὅτι) deest. ibid. (αὐτῶ) non habet. v. 8. Ὁ Θεὸς
εὖ) εὖ deficit. Psalm. XCIX. v. 3. (ἡμῶν) abest.

Ἡμεῖς δὲ λαοὶ αὐτῷ καὶ πρόβατα
νομῆς αὐτοῦ.

4. Εἰσελθόντες εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ ἐν
ἐξομολογήσει,
Εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις· ἐξο-
μολογεῖσθε αὐτῷ,
Λιγεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
5. Ὅτι χρηστὸς Κύριος, (ὅτι) εἰς τὸν αἰ-
ῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
Καὶ ἕως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλή-
θεια αὐτοῦ.

ΨΑΛΜ. Ρ'. C.

Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.
Ἔλεος καὶ κῆριον ἄσπομαι σοι
Κυριε.

2. Ψαλῷ ἄ καὶ συνήσω ἐν ὁδῷ αἱμάτων,
πίστε ἤξεις πρὸς με·
Διεπερευμένη ἐν ἀνικνίας καρδίας μου
ἐν μέσῳ τῶ οὐκοῦ μου.
3. Οὐ ἄ πρὸ ἐθέμην πρὸ ὀφθαλμῶν
μου πρᾶγμα παράνομον·
Ποιοῦντας παραβάσεις ἐμίσησα·
Οὐκ ἐκολήθην μοι καρδίᾳ σκομβή·
4. Ἐκκλινόντος ἀπ' ἐμοῦ τῷ ποιητῇ ἐκ
ἐγνώσκον.
5. Τὸν καταλαλῶντα λέξιμα τῷ πλη-
σίῳ αὐτοῦ, τῷτον ἐξεδιώκον·
ὑπερηφάνῳ ὀφθαλμῷ καὶ ἀπλήτῳ
καρδίας
Τῷτον ὁ συνήδιον.
6. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ τὰς πύλας τῆς
γῆς,
Τῷ συγκαθίσθαι (αὐτὸς) μετ' ἐμοῦ.

Προευόμενος ἐν ὁδῷ αἱμάτων, ὅτις μοι
ἐλειτέργει.

7. Οὐ κατῴκει ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας μου
παιὼν ὑπερηφάνου·
Λαλοῦν ἀδικία ὁ κατευθύνει ἐνώπιον
τῶν ὀφθαλμῶν μου.
8. Εἰς τὰς πύλας ἀπέκλινον πάντας
τὰς ἀμαρτανίας τῆς γῆς,
Τῷ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ πόλεως Κυρίου
πάντας τὰς ἐργαζομένους τὴν ἀ-
νομίαν.

ΨΑΛΜ. ΡΑ'. CΙ.

Προσυχὴ τῷ πλάτῳ, ὅταν ἀκη-
διάσῃ, καὶ ἵκωντι Κυρίῳ ἐκχέτῃ
τὴν δέσπον αὐτοῦ.

2. Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσυχῆς μου,
καὶ ἡ κραυγὴ μου πρὸς σὲ ἐλθάτω.
3. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ'
ἐμοῦ.
Ἐν ἄ ἡ ἀν' ἡμέρας θλίβεμαι, κλύον
πρὸς με τὸ ὅς σε·
Ἐν ἄ ἡ ἀν' ἡμέρας ἐπακαλέσομαι
ἄ σε, ταχὺ εἰσάκουσόν μου.
4. Ὅτι ἐξίλειπον ὥστε καπνὸς αἱ ἡμέ-
ραι μου,
καὶ τὰ ὅσα μου ὥστε φρύγιον συνε-
φρύγησαν.
5. Ἐπλήγην ὥστε χόρετος, καὶ ἐξηρά-
θη ἡ καρδιά μου,
Ὅτι ἐπιλαβόμεν τῷ φαγεῖν τὸν ἄρ-
τον μου.
6. Ἀπὸ φωνῆς τῆς σενναγμῆ μου ἐκολήθην
τὸ ὅσούν μου τῇ σαρκί μου.

L 2

7. Ὡμοῖώ-

7. 3. Ἡμεῖς δὲ λαοὶ. ibid. καὶ πᾶσι τῶν κατὰ. v. 4. Εἰς τὰς αὐλὰς) ἐν δεξί. v. 5. (ἵτι) non habet. Psalm. C. v. 1. τῷ Δαυιδ.) Ψαλμοὶ τῷ Δαυιδ. ibid. (ἔλεος) ἔλεος. v. 7. ἡμῶν) ἡμῶν. v. 8. τοῦ οὐκοῦ) τὸν οὐκοῦ. Psalm. CΙ. v. 1. ἵκωντι) ἵκωνται. v. 2. ὁ δὲ) ὁ δὲ. v. 3. ἐπακαλέσομαι) ἐπακαλέσομαι.

7. Ὡμοῶσθιν πελεκᾶνι ἐρημικῶ,
Ἐργισθιν ὥσει νυκτικόραξ ἐν οἴκο-
πιδῶ·

8. Ἠγρύπνησα καὶ ἐγενέμην ὡς τρυθῖον
μουσάξεν ἐπὶ δοῦματι.

9. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἀντιβιβζόν με οἱ ἐχ-
θροί μου,
καὶ οἱ ἐπαυνοῦντές με κατ' ἐμὲ
ᾄμουν.

10. Ὅτι ἀσπὸν ὥτει ἄρτον ἔφαγον,
καὶ τὸ πόμα μὲ μετα κλαυθμῷ
ἐκίρην.

11. Ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου καὶ
τῆ θυμῶ σου·

Ὅτι ἐπαράς κατέββαζάς με.

12. Αἱ ἡμέραι μὲ ὥσει σκιά ἐκλήθησαν,
καὶ ἐγὼ ὥσει χόρτος ἐξηράθην.

13. Σὺ δὲ Κύριε εἰς τὸν αἰῶνα μετεῖς,
καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ
γενεάν.

14. Σὺ ἀνάσας οἰκειρήσεις τὴν Σιών·
Ὅτι καιρὸς τῷ οἰκειρήσαι αὐτήν,
ὅτι πρὶς καιρὸς·

15. Ὅτι εὐδόκησαν οἱ δούλοι σου τῷς Λί-
θους αὐτῆς·

καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἰκειρήσῃσι.

16. Καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνο-
μα Κυρίου,
καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς τὴν
δόξαν σου·

17. Ὅτι ἐκοδομήσει Κύριος τὴν Σιών,
καὶ ὀφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.

18. Ἐπέσπευεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν
ταπεινῶν,
καὶ ἐκ ἐξέδωκε τὴν ἄσπιν αὐτῶν.

19. Γραφήτω αὐτῇ εἰς γενεὰν ἑτέραν,
καὶ λαὸς ὁ κλιζόμενος αἰνέσει τὸν
Κύριον·

20. Ὅτι ἐξεκύψεν ἐξ ὕψους ἀγία αὐτοῦ,
κύριος ἐξ ἑραυτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέ-
σπευε,

21. Τῷ ἀκούσαι τὸν στεναγμὸν τῶν πε-
ποθμένων,
τῷ λῦται τὸς υἱὸς τῶν τιθασαυτα-
μένων·

22. Τῷ ἀναγγεῖλαι ἐν Σιών τὸ ἔνομα
Κυρίου,

καὶ τὴν ἀψιν αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ,
23. Ἐν τῷ ἐπισυναχθῆναι λαὸς ἐπι-
ταυτὸ,

καὶ βασιλεῖς τῷ δελεῖν τῷ Κυρίῳ, βασιλεῖς
24. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὁδοῖς ἰσχύος αὐτοῦ·
τὴν ὀλγότητα τῶν ἡμερῶν μὲ ἀναγγ-
γεῖλόν μοι·

25. Μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμέσῃ ἡμερῶν
μὲν·

Ἐν γενεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου.

26. Κατ' ἀρχάς σου Κύριε τὴν γῆν
ἐθεμελίωσας,
καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου καὶ εἰσὶν οἱ
ἑρανοί.

27. Αὐτοὶ ἀπολαύνται, σὺ δὲ διαμετεῖς·
καὶ πάντες ὡς ἰμάτιον παλαιωθή-
σονται,

καὶ ὥσει περιβόλαιον ἀμείβῃ αὐτὸς, ἐλίξεις
καὶ ἀπαργήσονται.

28. Σὺ δὲ καὶ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη
σου ἐκ ἐκλείψουσιν.

29. Υἱοὶ τῶν δούλων σου κατασκηνώσῃσι,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα
κατευδυθήσεται.

ΨΑΛΜ.

Ἡ. 8. ἡγρύπην ὡς ἡγρύπην ὥσει. Ἡ. 11. καὶ ἐγὼ ἀγία. Ἡ. 16. βασιλεῖς τῇ γῇ τῇ βασιλεῖ τῇ.
Ἡ. 21. τὸν στεναγμὸν τοῦ στεναγμῶν. Ἡ. 23. ἐπισυναχθῆναι ἐπισυχθῆναι. Ἡ. 26. σὺ Κύριε τὴν γῆν
transposita. Ἡ. 29. τῶν υἱῶν εἰ υἱοί.

ΨΑΛΜ. ΡΒ'. CII.

Τῷ Δαυιδ.
Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον,
καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου αὐτοῦ.

2. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον,
καὶ μὴ ἐπιλανθάνω πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ.
3. Τὸν εὐλατεύοντα πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου,
τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου.
4. Τὸν λυτρεύμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου.
τὸν σεφανεύοντά σε ἐν ἰλίῳ καὶ οὐκ ἡμιῶς.
5. Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐκδομίαν σου.
6. Ἀνακαταστήσει αἰς αἰῶνα ἡ νεότης σου.
Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος.
- καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς ἀδικημένοις.
7. Ἐγνώρισε τὰς ὁδούς αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ,
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ.
8. Οὐκ ἔλιπον καὶ ἐλεῆμαν ὁ Κύριος,
Μακροθύμως καὶ πολυέλεος (καὶ ἀληθεπὴς).
9. Οὐκ εἰς τέλος θρηγισθήσεται,
οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνηιεῖ.
10. Οὐ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν,
οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἄνταπέδωκεν ἡμῖν.
11. Ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ ἔρανος ἀπὸ τῆς γῆς,
Ἐκραταίωσε (Κύριος) τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τὸς φοβεμένους αὐτόν.

12. Καθίσεν ἀπὸ ἄρχης ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν,
Ἐμάκρυνεν αἶφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν.
13. Καθὼς οὐκίρει πατὴρ υἱόν,
Ὁκίρεισε Κύριος τὸς φοβεμένους αὐτόν.
14. Ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν,
Ἐμνήθη ὅτι χεὶς ἴσμεν.
15. Ἄνθρωπος ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ,
Ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ ἕως ἐξασθήσει.
16. Ὅτι πνεῦμα ἠῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ ἔχ. ὑπάρξει,
καὶ ἐκ ἐργασίας ἐστὶ τὸν τόπον αὐτοῦ.
17. Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τὸς φοβεμένους αὐτόν.
- καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱὸν υἱόν,
18. τοῖς φυλάσσουσιν τὴν διαθήκην αὐτοῦ,
καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τὸ ποιῆσαι αὐτάς.
19. Κύριος ἐν τῷ ἔρανος ἠτάμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ,
καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει.
20. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ,
Δυνατοὶ ἰσχύι, ποιῶντες τὸν λόγον αὐτοῦ,
τὸ ἀκούσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ.
21. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ,

L 3

Λειτουργ.

Psalm. CII. v. 2. τὰς ἀνταποδόσεις) τὰς αἰτίους. v. 8. (καὶ ἀληθεπὴς.) defunct. v. 14. Ἐμνήθη) μεμνήθη. v. 20. οἱ ἄγγελοι) ἄγγελοι.

- Λειτουργοὶ αὐτῷ, ποιῶντες τὸ θέλη-
μα αὐτοῦ.
22. Εὐλόγητε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔρ-
γα αὐτοῦ
Ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δασιότητος αὐτοῦ·
Εὐλόγῃ ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.

ΨΑΛΜ. ΡΓ'. CIII.

ΤΟΥ Δαυὶδ.
Εὐλόγῃ ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον·
Κύριε ὁ Θεός μου ἐμγαλιύθης
σφόδρα·

- μεγαλο- Ἐξομολόγησιν καὶ ἐνέπαινον ἐνεύσαι,
πρέπεναν 2. Ἀναδαπλάμενος Φῶς ὡς ἱμάτιον,
Ἐκίπων τὸν ἕρπον ὡσεὶ δέβρον.
3. Ὁ στυάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ,
Ὁ τιθεὶς ἰσφὴ τὴν ἐπίδασιν αὐτοῦ,
Ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων αἰνέμων.
4. Ὁ ποιῶν ἴσος ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα,
καὶ τὰς λειτουργίας αὐτοῦ πύρος
φλόγα.
5. Ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφα-
λειαν αὐτῆς·
οὐ κλινέσται εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος.
6. Ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον
αὐτοῦ,
Ἐπὶ τῶν ὀρέων κήσονται ὕδατα·
7. Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου φυέζονται,
Ἀπὸ φωτὸς βροντῆς σου δειλιάσονται·
8. Ἀναβαίνουσι ὅρα, καὶ καταβαίνου-
σι πεδία,
εἰς τόπον ὃν ἐθεμελίωσας αὐτοῖς·
9. Ὅραν ἔθνη ὃ ἐπαρελεύσονται,
οὐδὲ ἐπιστρέψουσιν καλύψαι τὴν γῆν.

10. Ὁ ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν Φαράγγῃ,
Ἄνα μέσον τῶν ὀρέων διελύσονται
ὑδατα·
11. Ποτίῃσι πάντα τὰ θηρία τῷ ἀγρῷ,
προσέξουσιν ὡς ἀγορεύει εἰς διψῶσαν αὐτῶν.
12. Ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τῷ ἔρπον κα-
τασκυῶσι·
Ἐκ μέσων τῶν πετρῶν δάσυσιν φαυλὴν.
13. Ποτίζων ὅρα ἐκ τῶν ὑπερῶων αὐτοῦ·
Ἀπὸ καρπῶν τῶν ἔργων σου χορτα-
θίσεται ἡ γῆ.
14. Ὁ ἐξανατέλλων κέρτεον τοῖς κήνεσι,
καὶ χλόην τῇ θαλειᾷ τῶν ἀνδρώπων,
τῷ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς·
15. καὶ ὅσος εὐφραίνει καρδίαν ἀνδρώπων,
τῷ ἱλαρῆναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ·
καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνδρώπων κηρύξει.
16. χορταθήσονται τὰ ζῦλα τῷ πείδι,
αἱ κότες τῷ λιβάδι ὡς ἰφύττει·
17. Ἐκεῖ στυθία ἐννοσέυσται,
τῷ ἐκκληῖ ἡ οἰκία ἡγείται αὐτῶν.
18. Ὅρα τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις,
πέτρα καὶ αὐρυγὴ τοῖς λαγωαῖς.
19. Ἐποίησε σελήνην εἰς καιρὸς·
Ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ.
20. Ἐθὺς σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ·
ἐν αὐτῇ διελύσονται πάντα τὰ θη-
ρία τῷ ὄρνυ·
21. Σκύμνοι ἀνιέμενοι τῷ ἀεράσαι,
καὶ ζητῆσαι παρὰ τῷ Θεῷ βρώσιν
αὐτοῖς.
22. ἀντίειλεν ὁ ἥλιος, καὶ συνήχθησας,
καὶ εἰς τὰς μάκτρας αὐτῶν κοιτα-
θήσονται·

23. Ἐξ-

Ψ. 11. τὸ θάλασσαν, τὰ θάλασσαν, v. 12. τῆς δασιότητος) τῆς δασιότητος. Psalm. CIII. v. 1. Τὸ Δαυὶδ.)
τὸ Δαυὶδ. ibid. μεγαλοκρίνεται) ἐνέπαινον. v. 4. πύρος (φλόγα) πῦρ (φλόγα). v. 5. κληνέσται) κληνέσται. v. 16. χορταθήσονται) χορταθήσονται. ibid. ἰφύττει) ἰφύττει. v. 17. ὁ (καὶ)
ἐκκληῖ. v. 18. ταῖς λαγωαῖς) τοῖς λαγωαῖς. v. 21. τὰ ἀεράσαι) ἀεράσαι. v. 22. συνήχθησας,
καὶ εἰς τὰς μάκτρας) συσχετίζονται, καὶ ἐν ταῖς μάκτρας.

23. Ἐξελευσάτω ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ

Καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας.

24. Ὡς ἡμεγαλύνθη τὰ ἔργα σε Κύριε Πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας·

κρίσιμός ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σε.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ ὁ εὐχάροτος ἔχεις·

Ἐκεῖ ἔρετὰ ὧν ἔστιν ἀριθμὸς, Ζῶσα μικρὰ μετὰ μεγάλων·

διαπορεύονται 26. Ἐκεῖ πλοῖα διακινεῖται, Δράκων ἔστος ὃν ἐπλάσας ἐμπαίζειν αὐτοῦ.

27. Πάντα πρὸς σὲ προσδοκῶσι, Δίδωμι τὴν τροφὴν αὐτῶν εἰς καιρόν·

28. Δόντος σε αὐτοῖς, συλλέξουσιν· Ἀνοίξαντος (δὲ) σε τὴν χεῖρα, καὶ τὰ σύμπαντα πληθήσονται χρηστότητι.

πίστεως

29. Ἀποσρέψαντος δὲ σε τὸ πρόσωπον, ταρασθήσονται·

Ἄντα νεκροὶ τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐκλείψουσιν,

Καὶ εἰς τὸν χῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν·

30. Ἐξαποστείλεις τὸ πνεῦμά σε, καὶ κλιθήσονται,

Καὶ ἀνακαταβίσεις τὸ πρόσωπον ἰσῆς γῆς.

τὸς αἰῶνας

31. Ἦτω ἡ δοξα Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα· Εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.

32. Ὁ ἐκωλόπουν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτήν τρέμει· Ὁ ἀπίστων τῶν ὀρέων, καὶ καπνίζονται.

33. Ἄστω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου,

Ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω·

34. Ἦδυνθῇ αὐτῷ ἡ διαλογὴ μου,

Ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ.

35. Ἐκλείψουσιν ἀμαρτῶλαι ἀπὸ τῆς γῆς Καὶ ἀνομοί, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτός· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.

ΨΑΛΜ. ΡΔ'. CIV.

Ἀλληλέια.
Ἀ Εξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπακαλῶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ·

Ἀπαγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔργα αὐτοῦ.

2. Ἄσατε αὐτῷ καὶ ψάλατε αὐτῷ·

Διηγῆσθε πάντα τὰ θαυμαστά αὐτοῦ.

3. Ἐπαμειβθε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ·

Εὐφρανθήτω καρδία ζητῶντων τὸν Κύριον.

4. Ζήτησατε τὸν Κύριον, καὶ κραταίωθήτω· Ζήτησατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός.

5. Μνησθήτε τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὧν ἐποίησε,

Τὰ τέρατα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματά αὐτοῦ ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ·

6. Σπέρμα Ἀβραάμ διέλω αὐτῷ,

Υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλελοί αὐτοῦ.

7. Αὐτὸς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν·

Ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματά αὐτοῦ.

8. Ἐμνήσθη εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, Λόγος ὃ ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς·

9. Ὅν διέθετο τῷ Ἀβραάμ,

Καὶ τῷ Ἰσραὴλ αὐτοῦ·

τῷ ἔργῳ

10. Καὶ

11. 27. αὐτῶν εἰς καιρὸν. αὐτῶν ὅμοιοι. 28. πύκνους) χρηστότητες. 29. 31. εἰς τοὺς αἰῶνας) εἰς τοὺς αἰῶνας. Psalm. CIV. γ. 9. τῇ ἡμέρᾳ) τῇ ἡμέρᾳ.

αὐτὴν 10. Καὶ ἔστηεν αὐτὸν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσ-
ταγμα,

Καὶ τῷ Ἰσραὴλ εἰς διαθήκην αἰώνιον,

11. Λέγων· σοὶ ὡς τὴν γῆν Χαναναί,

Σχίσμα κληρονομίας ὑμῶν·

12. Ἐν τῷ εἶναι αὐτὸς ἀριθμῷ βραχεῖς,

Ὀλιγοτὲς καὶ παρקים ἐν αὐτῇ.

13. Καὶ διῆλθον ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος,

καὶ ἐκ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον

14. Οὐκ ἀφῆκεν ἀνθρώπον ἀδικῆσαι
αὐτὲς,

Καὶ ἤλεγξεν ὑπὲρ αὐτῶν βασιλεῖς·

15. Μὴ ἀπιδε τῶν χειρῶν μου,

Καὶ ἐν τοῖς προφῆταις μου μὴ ποιη-
ρεῖσθε.

16. Καὶ ἐκάλεσε λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν·

Πᾶν σῆνγμα ἄρτε συνέτριψεν.

17. Ἐξάπειλεν ἐμπροσθεν αὐτῶν ἀν-
θρώπον,

Εἰς δόλον ἐπράθη Ἰωσήφ.

18. Ἐταπεινῶσαν ἐν πίδασι τὰς πόδας
αὐτῶ,

Σίδηρον διῆλθον ἡ ψυχὴ αὐτῶ·

19. Μέχρι τῶ ἐλθόν· τὸν λόγον αὐτῶ,

Τὸ λόγον Κυρίου ἐπύρωσεν αὐτόν.

20. Ἀπέπειλεν βασιλεὺς καὶ ἔλυσεν
αὐτόν·

Ἀρχὸν λαῶν, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν.

21. Κατέστηεν αὐτὸν κύριον τῆ οἴκου αὐτῶ,

Καὶ ἄρχοντα πάσης τῆς κλήσεως αὐτῶ

22. Τῶ παιδύσσει τὰς ἀρχοντας αὐτῶ
ὡς ἑαυτόν,

Καὶ τὰς πρωτεύουσας αὐτῶ σφίσει.

23. Καὶ εἰρήλασεν Ἰσραὴλ καὶ εἰς Δι-
γυλίον,

Καὶ Ἰακώβ παρήκυσεν ἐν γῇ Χαμ·

24. Καὶ ἠύχθη τὸν λαὸν αὐτῶ σφόδρα,
Καὶ ἐκραταίωσεν αὐτὸν ὑπὲρ τὰς ἐχ-
θρὰς αὐτῶ.

25. Μετέστρεψε τὴν καρδίαν αὐτῶ τῷ μ-
σῆσαι τὸν λαὸν αὐτῶ,

Τῶ δολιθῆναι ἐν τοῖς δόλοις αὐτῶ·

26. Ἐξάπειλε Μαμυθὸν τὸν δόλον αὐτῶ,
Ἀπαρὼν ἐν ἐξελέχαστο αὐτόν.

27. Ἐσέτο ἐν αὐτοῖς τὰς λόγους τῶν ση-
μείων αὐτῶ

Καὶ τῶν τεράτων (αὐτῶ) ἐν γῇ Χαμ·

28. Ἐξάπειλε σκότος καὶ ἐσκότασε,
Καὶ ἐπαρτίκρυσεν τὰς λόγους αὐτῶ.

29. Μετέστρεψε τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς
αἷμα,

Καὶ ἀπέκλεισε τὰς ἰχθύας αὐτῶν.

30. Ἐξήρψεν ἡ γῆ αὐτῶν βατράχους
Ἐν τοῖς ταμίαις τῶν βασιλείων
αὐτῶν·

31. Εἶπε, καὶ ἦλθε κυνόμενα,
καὶ σκυῖες ἐν πᾶσι τοῖς ὄρις
αὐτῶν.

32. Ἐσέτο τὰς βροχὰς αὐτῶν χαλάσαι,
Πῦρ καταφλέγον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν·

33. Καὶ ἐπάταξε τὰς ἀμπέλους αὐτῶν
Καὶ τὰς συκάς αὐτῶν,

Καὶ συνέτριψε (πάν) ξύλον ὅρις
αὐτῶν.

34. Εἶπε, καὶ ἦλθεν ἀκρεῖς καὶ βεῦχος,
ὃ ἐκ ἦν ἀριθμός·

35. Καὶ κατέφαγε πάντα χόρτον ἐν τῇ
γῇ αὐτῶν,

καὶ κατέφαγε πάντα χόρτον ἐν τῇ
γῇ αὐτῶν.

36. Καὶ

V. 15. ἐπιδε) ἐλθόν. V. 17. Ἐξάπειλεν) ἀπέκλεισε. V. 19. Κυρίον) τοῦ Κυρίου. V. 25. Μετέστρεψε) καὶ μετέστρεψε. ibid. καρδίαν αὐτῶ) καρδίαν αὐτῶ. V. 26. ἐκλείψει) αὐτόν. V. 27. (αὐτῶ) abest. V. 28. ὅτι παρὰ.) καὶ παρτίκρυσεν. V. 31. σκυῖες) σκυῖες. V. 35. χόρτον) τὸν χόρτον. ibid. πάντα τὸν χόρτον) πάντα decel.

36. Καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν τῇ
γῇ αὐτῶν,

Ἐπαρχὴν παντός πόνου αὐτῶν·

37. Καὶ ἐξήγαγεν αὐτὰς ἐν ἀργυρίῳ καὶ
χρυσῷ,

Καὶ ἔκ τῃ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ἀ-
δενῶν.

38. Εὐφρανῶν Ἀγγυλῖος ἐν τῇ ἐξέδῳ
αὐτῶν·

Ὅτι ἐπέπεσεν ὁ φόβος αὐτῶν ἐπ'
αὐτάς.

39. Διεπίτασε νεφέλην εἰς σκέπην
τῶν αὐτῶν,

Καὶ πῦρ τῆ φωλίσαι αὐτοῖς ἰὴν νύκτα.

40. Ἦγθησαν καὶ ἦλθεν ὀργυρομήτρας,
καὶ ἄρτον ἔραυ ὑπέπλησεν αὐτάς·

41. Διέβηξε πίστεα, καὶ ἐξβύησαν
ὕδατα,

Ἐπορεύθησαν ἐν ἀνύδροις ποταμοί.

42. Ὅτι ἐμνήθη τῷ λόγῳ τῆ ἀγίας αὐτῆς,
τῆ πρὸς Ἀβραάμ τὸν δέλον αὐτῆς·

43. Καὶ ἐξήγαγε τὸν λαὸν αὐτῆς ἐν ἀ-
γαθαισίαι,

καὶ τὰς ἐκκλησίας αὐτῆς ἐν εὐ-
φροσύνῃ.

44. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἰσθμῶν,
καὶ πόνους λαῶν κατεκληρονόμησαν·

45. Ὅπως ἂν φυλάξωσι τὰ δικαιώμα-
τα αὐτῆς,

ἐκζητή- Καὶ τὸν νόμον αὐτῆς ἐκζητήσωσι. Ἄλ-
σουσι λαίμ.

ΨΑΛΜ. ΡΕ'. CV.

Αλλήλῃα.

Ἐξομολογήσῃ τῷ Κυρίῳ, ὅτι
χρηστὸς,

Τομ. IV.

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

2. Τίς λαλήσει ταῖς δυνατείαις τῷ Κυρίῳ;
Ἀκμάς ποιήσει πάσας τὰς αἰτίσεις
αὐτοῦ;

3. Μακάριοι οἱ φυλάσσοντες κρίσιν,
καὶ ποιῶντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ
καιρῷ.

4. Μνήσθητι ἡμῶν Κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τῆ
λαῶ σου,

Ἐπίσχεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου·

5. Τῷ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλε-
κτῶν σου,

Τῷ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τῇ
ἔσθης σου,

Τῷ ἐπανεῖδαι μετὰ τῆς κληρονο-
μίας σου.

6. Ἡμάρμομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν,
ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν·

7. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Ἀγγύλῳ εὐση-
καν τὰ θαυμασά σου,

Οὐκ ἐμνήθησαν τῷ πλήθει σου ἐλίας
σου·

Καὶ παρεπίκραναν ἀναθεόντες ✠ ἐν
θαλάσσῃ, ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ.

8. Καὶ ἔσωσεν αὐτάς ἔκκεν τῷ ὀνόματός
αὐτῆς,

Τῷ γνωρίσαι τὴν δυνατείαν αὐτῆς·

9. Καὶ ἐπέτιμνε τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ,
καὶ ἐξηραίνῃ,

Καὶ ὥληγῃσεν αὐτάς ἐν αἰῶνι ὡς ἐν ἀβύσσῳ
ἐρῆμῳ.

10. Καὶ ἔσωσεν αὐτάς ἐκ χειρὸς μα-
σούντος,

Καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς
ἐχθροῦ.

M

11. Ἐκα-

V. 36. ἐν τῇ γῇ) ἐν τῇ γῇ. V. 37. ἀδενῶν) ὁ ἀδενῶν. V. 43. ἐκκλησίαι) addit αὐτά. V. 44. πατε-
ρὶ κληρονόμησαν) ἐκκληρονόμησαν. V. 45. ἐκζητήσωσι.) ἐκζητήσωσι. Psalm. CV, v. 7. Οὐκ ἐμνή-
θησαν) καὶ ἐκ μνήθησαν. V. 10. μεμύνηται) μεμύνηται.

11. Ἐκάλυψεν ὕδαρ τοὺς θλίβοντας αὐτούς.
Εἰς ἐξ αὐτῶν ἔχ' ὑπελείφθῃ.
12. Καὶ ἐπίστυσαν ἐν τοῖς λόγοις αὐτῶ, καὶ ἦσαν τὴν αἰτίαν αὐτῶ.
ἦσαν
13. Ἐτάχυναν, ἐπελάθοντο τῶν ἔργων αὐτῶ.
Οὐχ ὑπέμνησαν τὴν βελὴν αὐτῶ.
14. Καὶ ἐπειθύμνησαν ἐπιθύμειν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
Καὶ ἐπείρασαν τὸν Θεὸν ἐν ἀνδρά.
15. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ ἱκανέωκεν πλησμονὴν εἰς * τὴν ψυχὴν αὐτῶν.
ἔξαπό-
σειλεν
* τὰς
ψυχὰς
16. Καὶ παρώργισαν τὸν Μωσῆν ἐν τῇ παρεμβολῇ,
Τὸν Ἀαρὼν τὸν ἅγιον Κυρίου.
17. Ἠνοίχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιε Δαδὰν, καὶ ἐκάλυψεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Ἀβελράν.
18. Καὶ ἔξεκαύθη πῦρ ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν,
Φλόξ κατέφλεξεν ἀμαρτωλούς.
19. + Καὶ * ἐποίησαν μόχον ἐν Χιρῆθ, καὶ προστεκνύσαν τῷ γλυπτῷ.
αὐτῷ
20. Καὶ ἤλαζαντο τὴν δίκαν αὐτῶ.
Ἐν ὁμοιωματι μόχῳ ἔδοντος χόρτον.
21. Ἐπελάθθη Θεὸς τῷ σάῳτος αὐτοῦς, τῷ ποιῶντος μεγαλείῳ ἐν Αἰγύπτῳ.
22. Οὐαμίσις ἐν γῇ Χαμ,
Φοβερά ἐπὶ Βαλαάσις, ἱερυθραῖς.
23. Καὶ ἔπε τῷ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς,
Εἰ μὴ Μωσῆς ὁ ἰσχυρὸς αὐτῷ.
Ἔσθ' ἐν τῇ θραύσει ἐνώπιον αὐτῷ,
- Τῷ ἀποστρέφαι τὸν θυμὸν αὐτῷ,
Τῷ μὴ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς.
24. Καὶ ἐξεδένωνσαν γῆν ἐπιθυμητήν,
Οὐκ ἐπίστυσαν τῷ λόγῳ αὐτῷ.
25. Καὶ ἐνόγγυσαν ἐν τοῖς σκηνομασίῳ αὐτῶν,
Οὐκ εἰσῆκσαν τῆς Φωνῆς Κυρίου.
26. Καὶ ἔπρεε τὴν χεῖρα αὐτῷ ἐπ' αὐτούς,
Τῷ καταβαλεῖν αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ.
27. Καὶ τῷ καταβαλεῖν τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἐν τοῖς ὕδατι,
Καὶ διασκορπίσαι αὐτούς ἐν ταῖς χεραῖς.
28. Καὶ ἐτελέθησαν τῷ Βεελφεργῶρ, καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν.
29. Καὶ παρώργυναν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι αὐτῶν,
Καὶ ἐπληθύνη ἐν αὐτοῖς ἡ πλῆσις.
30. Καὶ ἔση Φινεὺς καὶ ἔξολοθρεῦσαι, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραύσις.
31. Καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, εἰς γενεάν καὶ γενεάν ἕως τῷ αἰῶνος.
32. Καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας,
Καὶ ἠκανώθη Μωσῆς δι' αὐτῆς.
33. Ὅτι παρεπίκραναν τὸ πνεῦμα αὐτῷ, καὶ διέσειλεν ἐν τοῖς χιλεσι αὐτῷ.
34. Οὐκ ἐξολοθρεῦσαν τὰ ἔθνη ἃ ἔπε Κύριος αὐτοῖς,
Καὶ ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι.
35. Καὶ ἔμαθον τὰ ἔργα αὐτῶν.
36. Καὶ ἐδόλευσαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς σκάνδαλον.

37. Καὶ

v. 11. ἔχ' οὐκ, ita δε 13. versu. v. 11. ἐν τοῖς τοῦ. v. 15. ἱκανέωκεν κλ. εἰς τὰς ψυχὰς) καὶ ἱκανέωκεν κλ. εἰς τὴν ψυχὴν. v. 16. τὸν Μωσῆν) μωσῆν. ibid. Τὸν Ἀαρὼν) καὶ Ἀαρὼν. v. 18. Φλόξ) καὶ φλόξ. v. 20. δίκαν αὐτῶ) δίκαν αὐτῶν. v. 21. Θεὸς τῷ) τῷ Θεῷ τοῦ. ibid. μεγαλείῳ) μεγαλ. v. 22. Οὐαμίσις) Οὐαμσι. ibid. Φοβερά) καὶ φοβερὰ. v. 23. τὴν θραύσιν αὐτῶ) αὐτῶ θραύσιν ἐγγὺς αὐτῶ. ibid. ἃ ἦσαν νεκρῶν) deest. v. 24. Οὐκ) καὶ οὐκ.

37. Καὶ ἔδυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
Καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαυ-
μονίοις·

38. Καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῶον,
Αἷμα υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων
Ἰακώβ,

Ὡς ἔδυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χαναναίον.

Καὶ ἐφρονόκησεν ἡ γῆ ἐν τοῖς αἵμα-
σιν αὐτῶν,

39. Καὶ ἰμώθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν·

Καὶ ἠείρονταν ἐν τῇ κατακλύσει αὐτῶν.

40. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὸν
λαὸν αὐτῶν,
Καὶ ἐδδλίχετό τὴν κληρονομίαν αὐτῶν·

41. Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας
ἐθνῶν,
Καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ μισοῦντες
αὐτούς.

42. Καὶ ἐδδλίψαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ
αὐτῶν,
Καὶ ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὰς χεῖρας
αὐτῶν.

43. Πλεονακίς ἐβήσαστο αὐτούς·
Αὐτοὶ δὲ παρεπίκραναν ἅ αὐτὸν ἐν
τῇ βουλῇ αὐτῶν,

Καὶ ἐταπεινώθησαν ἐν ταῖς ἀνομίαις
αὐτῶν.

44. Καὶ ἴδε (Κύριος) ἐν τῷ θλίβεσθαι
αὐτούς,

Ἐν τῷ αὐτὸν εἰσακῆσαι τῆς δέσσεως
αὐτῶν·

45. Καὶ ἐμνήσθη τῆς διαθήκης αὐτῶν,
Καὶ μετεμελήθη καὶ τὸ πλεῆθος τῶ
ἐλπίς αὐτῶν·

46. Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς οἰκισμοὺς

Ἐναντίον πάντων τῶν αἰχμαλωτι-
σάντων αὐτούς.

47. Σῶσον ἡμᾶς Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν,
Καὶ ἐπισυνάγαγε ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν,
Τῷ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου
τῷ ἁγίῳ,

Τῷ ἐγκανυχᾶσθαι ἐν τῇ αἰνέσει σου.

48. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ
Ἀπὸ τῶ αἰῶνος καὶ ἕως τῶ αἰῶνος·
Καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς· γένοιτο, ἅ γέ-
νοίτο·

ΨΑΛΜ. Ρε'. CVI.

Ἀλληλία.
Ἀ Ἐξομολογεῖθε τῷ Κυρίῳ ὅτι
χερσὶς,

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτῶν.

2. Εἰπάτωσαν οἱ λελοβωμένοι ὑπὸ Κυρίου,
Ὅς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν·

3. καὶ ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτούς,
Ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ βορ-
ρᾶ, καὶ θαλάσσης.

4. Ἐπλανήθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν ἀνδρῶν,
Ὅδον πόλεως κατοικήτηρις ἔχοντες·

5. Πενῶντες καὶ διψῶντες,
Ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἐξέλεπεν.

6. Καὶ ἐκκράζαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλί-
βεσθαι αὐτούς,
ἅ καὶ ἐκ τῶν ἀνγκῶν αὐτῶν ἐβρύ-
σαστο αὐτούς·

7. Καὶ ὠδήγησεν αὐτούς εἰς ὁδὸν εὐθείαν,
Τῷ παρυσθῆναι εἰς πόλιν κατοικήτηρις.

8. Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ
ἐλεῖν αὐτῶν,
Καὶ τὰ θαυμάσια αὐτῶν τοῖς υἱοῖς τῶν
ἀνθρώπων·

38. αἷμασιν αὐτῶν) αἷμασιν. [v. 39. Cod. Rom. integrum hoc supplementum habet. v. 46. αἰχμαλωτισάντων) αἰχμαλωτισθέντων. Psalm. CVI. v. 3. ἐκ τῶν χωρῶν) καὶ ἐκ τῶν χωρῶν.]

9. Ὅτι ἐχέρατε ψυχὴν κενὴν,
καὶ ψυχὴν πενῶσαν ἐνέπλησεν ἀ-
γαθῶν.

10. Καθήμενος ἂν ἐν* σκότει καὶ σκιᾷ
θανάτου,

Ἰπεποδήμηνος ἂν ἐν* πλοχεῖα καὶ σιδήρῳ
11. Ὅτι παρεπικράναν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ,
καὶ τὴν βουλὴν τοῦ ὑψίστου παρεξήσαν.

12. Καὶ ἐταπεινώθη ἐν κόποις ἡ καρδία
αὐτῶν,

(καὶ) ἠδύνησαν, καὶ ἐκ ἦν ὁ βοηθῶν.

13. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ
θλιβεῖσθαι αὐτοὺς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν
αὐτούς.

14. Καὶ ἐξηγάγεν αὐτοὺς ἐκ σκότους καὶ
σκιᾶς θανάτου,
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν διέβηξεν.

15. Ἐξομολογησάμενοι τῷ Κυρίῳ τὰ
ἐλεῖα αὐτῶν,
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτῶν τοῖς υἱοῖς
τῶν ἀνθρώπων.

16. Ὅτι συντέτριψε πύλας χαλκᾶς,
καὶ μαχλοῦς σιδηρῆς συνέθλασεν.

17. Ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας
αὐτῶν.
Διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐτα-
πεινώθησαν.

18. Πᾶν ἔρωμα ἐβδελύξατο ἡ ψυχὴ
αὐτῶν,
καὶ ἤγγισεν ἕως τῶν πυλῶν τοῦ θά-
νατου.

19. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ
θλιβεῖσθαι αὐτούς,
καὶ καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσω-
σεν αὐτούς.

20. Ἀπέτειλε τὸν λόγον αὐτῶν, καὶ ἰά-
σατο αὐτούς,

καὶ ἐβύβαστο αὐτοὺς ἐκ τῶν θαυμά-
σιων αὐτῶν.

21. Ἐξομολογησάμενοι τῷ Κυρίῳ τὰ
ἐλεῖα αὐτῶν,

καὶ τὰ θαυμάσια αὐτῶν τοῖς υἱοῖς
τῶν ἀνθρώπων.

22. Καὶ θυσάτωσαν (αὐτῶν) θυσίας
αιδέσσεως,

καὶ ἐξαγγελάτωσαν τὰ ἔργα αὐτῶν
ἐν ἀγαλλίασει.

23. Οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν
ἐν πλοίοις,

οἱ πειοῦτες ἐργασίας ἐν ὑδασι πολλοῖς.

24. Αὐτοὶ ἴδον τὰ ἔργα Κυρίου,
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτῶν ἐν τῷ βυθῷ.

25. Εἶπε, καὶ ἔφη πνεῦμα καταγίδος,
καὶ ὑψώθη τὰ κύματα αὐτῆς.

26. Ἀναβάντων ἂν ἕως τῶν ἑρῶντων,
καὶ καταβαίνουσαν ἂν ἕως τῶν ἀβύ-
σσων.

Ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν κακοῖς ἐτήκετο.

27. Ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν ὡς ὁ
μεθύων,

καὶ πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπέσθη.

28. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ
θλιβεῖσθαι αὐτούς,

καὶ ἐκ τῶν θανατικῶν αὐτῶν ἐξήγαγεν
αὐτούς.

29. καὶ ἐπέταξε τῇ καταγίδι, καὶ
ἔφη εἰς αὐραν,

καὶ ἐστύγησαν τὰ κύματα αὐτῆς.

30. Καὶ ἠψεύσθησαν, ὅτι ἠσύχασαν,
καὶ ἀδύγησεν αὐτοὺς ἐπὶ λίμναις θη-
λήματός αὐτῶν,

αὐτῶν

31. Ἐξο-

ν. 9. καὶ ψυχὴν πενῶσαν καὶ πενῶσαν. ν. 13. (καὶ) deest. ν. 23. εἰ τὴν θάλα. εἰ θάλασσαν.
ibid. Οἱ αὐτῶν αὐτῶν. ν. 30. θηλήματος αὐτῶν θηλ. αὐτῶν.

31. Ἐξομολογήσάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ
ἐλθεῖν αὐτῷ,
καὶ τὰ θαυμασία αὐτῷ τῷ υἱοῦ
τῶν ἀνθρώπων·
32. καὶ ὑψώσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλη-
σίᾳ λαοῦ,
καὶ ἐν καθάρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσά-
τωσαν αὐτόν.
33. Ἔθετο ποταμούς εἰς ἔρημον,
καὶ διεξέδωκε ὑδάτων εἰς ὄψαν,
34. Ἦν καρποφόρον εἰς ἀλμην,
Ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ.
35. Ἔθετο ἔρημον εἰς λίμνας ὑδάτων,
καὶ γῆν ἀνύδρον εἰς διεξέδωκε ὑδάτων·
36. καὶ κατόικισεν ἐκεῖ πενῶντας,
καὶ συνεθήσαντο πόλιν κατοικεσίας·
37. καὶ ἔσπειραν ἀγρούς, καὶ ἐφύτευ-
σαν ἀμπελώνας,
καὶ ἐποίησαν καρπὸν γενήματος.
38. καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ ἐπληθύν-
θησαν σφόδρα,
καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἔκ ἐσμήκυνε.
39. καὶ αἰλγώθησαν, καὶ ἐκακώθησαν
Ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης·
40. Ἐξέχυθη ἐξυδάνας ἐπ' ἀρχοντας
(αὐτῶν),
καὶ ἐπλάνησαν αὐτοὺς ἐν ἀβάτῳ καὶ
ὄχ' ἔδει.
41. καὶ ἐδόθησε πίνῃτι ἐκ πίνακας,
καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατρίδας.
42. Ὁφονται εὐθεῖς, καὶ εὐφρανθή-
σονται·
καὶ πᾶσα ἀνομία ἐμφράζει τόμος
αὐτῆς.
43. τίς σφόδρ καὶ φυλάξει ταῦτα;
καὶ συνήσσει τὰ ἐλθεῖν τῷ Κυρίῳ.

- Ω Δὴ φάλαμ τῷ Δαυίδ.
2. Ἐτείμη ἡ καρδία μου ὁ Θεός,
ἔτοιμη ἡ καρδία μου·
ἄσομαι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου.
3. Ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κθάρα·
ἔξεγέρθησομαι ὄρθρην.
4. Ἐξομολόγησομαί σοι ἐν λαοῖς Κύριε,
καὶ ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν·
5. Ὅτι μέγα ἐπάνω τῶν ἑρραῶν τὸ ἔ-
λεός σου,
καὶ ὥς τῶν νεφελῶν ἡ ἀληθεία σου.
6. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς ἑρρανοὺς ὁ Θεός,
καὶ ἐπὶ πᾶσιν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.
7. Ὅπως ἂν θυθῶσιν οἱ ἀγαπητοὶ σου,
σῶσον τὴν δεξιὰν σου, καὶ ἐπάκουσόν μου.
8. Ὁ Θεός ἐλάλησεν ἐν τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ·
Ὑψώθησομαι καὶ καὶ διαμερῶ
Σίκιμα,
καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηρῶν διαμε-
τήσω.
9. Ἐμός ἐστι Γαλαὰδ, καὶ ἐμός ἐστι
Μαανασσῆς,
καὶ Ἐφραίμ ἀντίληψις τῆς κεφα-
λῆς μου·
Ἰούδας βασιλεύς μου.
10. Μωὰβ λίθος τῆς ἐλπίδος μου·
ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐπέβαλόν τὸ ὑπό-
δημά μου·
Ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.
11. τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περὶ ὧν;
(Ἡ) τίς ὁδηγήσει με ὥς τῆς Ἰδο-
μαίας;
12. Οὐχὶ σὺ ὁ Θεός ὁ ἀποστάμενος ἡμᾶς;
καὶ ἐκ ἐλεεινότητος ὁ Θεός ἐν ταῖς θύλα-
μεσιν ἡμῶν;

13. Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως.
Καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπων.

14. Ἐν τῷ Θεῷ ποιήσομεν δύναμιν.
Καὶ αὐτοὶ ἐξεδυνάσει τοὺς θλίβον-
τας ἡμᾶς.

ΨΑΛΜ. ΡΗ'. CVIII.

Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
Ὁ Θεὸς τὴν αἰψὴν μὴ πα-
ρασιγήσῃς.

2. Ὅτι εἴμα ἁμαρτωλῶ καὶ εἴμα δο-
λὴς ἐπ' ἐμὲ ἠοίχθη,

Ἐλάλησαν κατ' ἐμὲ γλώσση δολία.

3. Καὶ λόγοις μίσους ἐνύκλωσάν με,
Καὶ ἐπολέμησάν με δωρεάν.

4. Ἀλλ' ἡ τῷ ἀγαπᾶν ἄνευ ἐνδιέβαλλόν με,
Ἐγὼ δὲ προσπυχόμεν.

5. Καὶ ἔθεντο κατ' ἐμὲ κακὰ ἀντὶ ἀ-
γαθῶν,

Καὶ μῖσος ἀντὶ τῆς ἀγαπήσεώς μου.

6. Κατάστησιν ἐπ' αὐτὸν ἁμαρτωλὸν,
Καὶ διάβολος σήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ.

7. Ἐν τῷ κρῖναι αὐτὸν ἐξέλθοι κα-
ταδικασμένος,

Καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ γενέσθω εἰς
ἁμαρτίαν.

8. Γενηθήτωσαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὀλγαι,
καὶ ἡ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι
ἕτερος.

9. Γενηθήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὀφθαλοί,
Καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα.

10. Σαλευόμενοι μεταναστεύωσαν οἱ υἱοὶ
αὐτοῦ καὶ ἐπικτησάτωσαν,

Ἐκβλήθητωσαν ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτῶν.

11. (Καὶ) ἐξερυνησάτω δανειστὴς πάν-
τα ὅσα ὑπάρχει αὐτοῦ.

✠ Καὶ διαρπαγὰς αὐτοῦ ἀλλότριον
τοὺς πόδας αὐτοῦ.

12. Μὴ ὑπαρξάτω αὐτῷ ἀντιλήπλωρ,
Μηδὲ γενηθήτω οἰκίσμων τοῖς ὀφθα-
λοῖς αὐτοῦ.

13. Γενηθήτω τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξο-
λέθρουν,

Ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ.

14. Ἀναμνηθεῖ ἡ ἀνομία τῶν πατέρων
αὐτοῦ ἐναντὶ Κυρίου,

Καὶ ἡ ἁμαρτία τῆς μητρὸς αὐτοῦ μὴ
ἐξαλειφθεῖ.

15. Γενηθήτωσαν ἐναντίον Κυρίου διαπαντός
Καὶ ἐξολεθρευθεῖ ἐκ γῆς τὸ μνημό-
συνον αὐτῶν.

16. Ἀνθ' ὧν ἐκ ἐμνήθη τῇ ποιῆσαι
ἔλεος,

Καὶ κατεδίωξεν ἀνδρωπον πένητα
καὶ πλωχόν

Καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ τῇ
θανατοῦσαι.

17. Καὶ ἠγάπησε καταράσαι, καὶ ἤξει
αὐτοῦ.

Καὶ ἐκ ἠθέλησεν εὐλογίαν, καὶ μα-
κρυθήσεται ὡς αὐτοῦ.

18. Καὶ ἐνεδύσατο καταράσαι ὡς ἱμάτιον,
Καὶ εἰσῆλθεν ὡσεὶ ὕδωρ εἰς τὰ ἔγκα-
τα αὐτοῦ,

Καὶ ὡσεὶ ἔλαιον ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ.

19. Γενηθήτω αὐτῷ ὡς ἱμάτιον ὃ περι-
βάλλεται,

Καὶ ὡσεὶ ζώνη ἣν διαπαντός περι-
ζώνεται.

20. Τέτο τὸ ἔργον τῶν ἐνδιεβαλλόντων
με παρὰ Κυρίου,

αὐτοῦ.

Κυρίου

Καὶ

v. 14. τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς.) τὰς ἰσχυράς ἡμῶν.
v. 15. αὐτοῦ.) αὐτῶν.
v. 16. τῇ ποιῆσαι) ποιῆσαι.
v. 20. παρὰ Κυρίου)
παρὰ Κυρίου.

Psalms. CVIII. v. 11. (Καὶ) deest. v. 13. ἐξα-
λειφθήτω) ἐξαλειφθήτω. v. 15. αὐτοῦ.) αὐτῶν.
v. 16. τῇ ποιῆσαι) ποιῆσαι. v. 20. παρὰ Κυρίου)
παρὰ Κυρίου.

Καὶ τῶν λαλόντων πονηρὰ κατὰ τῆς
ψυχῆς μου.

21. Καὶ σὺ Κύριε κύριε ποίησον μετ' ἐμὲ
(ἔλεος) ἕνεκεν τῆς ὀνομασίας σου,

Ἵσχυρὸν τὸ ἔλεός σου·

Ῥύσαι με, 22. ὅτι πλῆγες καὶ πένθος
ἐμὲ ἔγαυ,

Καὶ ἡ καρδία μου τελέσθη ἐν ὀνείδῃ μου.

23. Ὡστε σιωπᾷ ἐν τῷ ἐκκλινῶν αὐτήν,
ἀνταπερίδην·

ἀνταναι-
ρέθην

Ἐξέτινάχθην ὥστε ἀκρίδες.

24. Τὰ γένητά μου ἠδύνησαν ἀπὸ νη-
στείας,

Καὶ ἡ σάρξ μου ἠλωιώθη δι' ἔλαιον.

25. ✕ Καὶ ἔγω ἐγενήθην ὄνειδος αὐτοῖς·
Ἰδοὺσαν με, ἐσαύλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν.

26. Βοήθησάν μοι Κύριε ὁ Θεός μου,

(καὶ) σώσόν με κατὰ τὸ ἔλεός σου·

27. Καὶ γνώωσαν ὅτι ἡ χεὶρ σου αὐτῇ,

καὶ σὺ Κύριε ἐποίησας αὐτήν.

28. Καταρσάσονται αὐτοὶ, καὶ σὺ εὐλο-
γήσεις·

Οἱ ἐπανιστάμενοί μοι αἰχμυρδή-
τωναν,

Ὁ δὲ δόλος σου εὐφραίνῃσεται.

29. Ἐνδυσάθωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντές μου
ἐντροπὴν,

Καὶ περιβαλέθωσαν ὡς διπλοῖδα αἰ-
σχύνην αὐτῶν.

30. Ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ σφόδρα
ἐν τῷ φόματι μου,

Καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν ἀνέσω αὐτόν·

31. Ὅτι παρέστη ἐν δεξιῶν πένθους,

Τῷ σώσει ἐκ τῶν καταδιωκόντων τὴν
ψυχὴν μου.

ΨΑΛΜ. ΡΘ'. CIX.

Τῷ Δαυιδ ψαλμός.

Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίῳ μου·

κάθε ἐκ δεξιῶν μου,

Ἔως ἂν θῶ τὸς ἐχθρούς σου ὑποπό-
διον τῶν ποδῶν σου.

2. Ῥάβδον δυνάμεώς σου ἐξαποστείλει Κύ-
ριος ἐκ Σιών·

(καὶ) κατακυριεύει ἐν μέσῳ τῶν ἐχ-
θρῶν σου.

3. Μετὰ σὴ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνά-
μεώς σου,

Ἐν ἰαῖς λαμπρότητι τῶν ἀγίων (σου).
Ἐκ γαστρός πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε.

4. Ὡμοσε Κύριος, καὶ ἐμεταμεληθή-
σεται·

Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα,

Κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ·

5. Κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν ἐν ἡ-
μέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασιλεῖς·

6. Κρίνει ἐν τοῖς ἔθνεσι, πληρώσει πλώ-
ματά,

Συνθλάσει κεφαλὰς ἐπιγῆς πολλῶν.

7. Ἐκ χειμάρρου ἐν ὁδῷ πίεται (ὑδάρ).
Διὰ τῆτο ὑψώσει κεφαλὴν.

ΨΑΛΜ. ΡΙ'. CX.

Δηλθεῖα.

Ἐξομολογήσομαι ~ σοι· Κύριε
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ~ μου,

Ἐν βελῇ εὐθέων καὶ συναγωγῇ. 2.

Μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου,

Ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήμα-
τα αὐτοῦ·

3. Ἐξο-

v. 21. (ἔλεος) abest. v. 23. ἀνταπερίδην· ἀνταναιρέθην. v. 25. Καὶ ἔγω· κήρυ. v. 28. ἱκανιστά-
μενοι· ἱκανισμένοι. Psalm. CIX. v. 1. Τῷ Δαυιδ ψαλμός. transposita. v. 2. ἐξαποστείλει)
add t. σοι. ibid. (καὶ) abest. v. 3. (σε) decit. v. 7. (ὑδάρ) non habet.

3. Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια
τὸ ἔργον αὐτῆ.
καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτῆ μένει εἰς τὸν
αἰῶνα + τῷ αἰῶνος".
4. Μικτὸν ἐπαύσατο τῶν θαυμασίων
αὐτῆ.
Ἐλεῆμων καὶ οἰκτίρμων ὁ Κύριος.
5. Τροφὴν ἔδωκε τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
Μηράσεται εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκη
αὐτῆ.
6. Ἰχὺν ἔργων αὐτῆ ἀνῆγγειλε τῷ λαῷ
αὐτῆ,
τῷ δοῦναι αὐτοῖς κληρονομίαν ἐθνῶν.
7. Ἔργων χειρῶν αὐτῆ ἀλήθεια καὶ κρίσις.
Πιστὰ πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτῆ,
8. Ἐπνευγμένοι εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος,
Πεπονημένοι ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι.
9. Λύτρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτῆ.
Ἐντείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην
αὐτῆ.
Ἄγιον καὶ Φοβερόν τὸ ὄνομα αὐτῆ.
10. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου,
Σύσεις (δὲ) ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιῶ-
σιν αὐτήν.
Ἡ ἀσέσεις αὐτῆ μένει εἰς τὸν αἰῶνα
+ τῷ αἰῶνος".
3. Δόξα καὶ πλῆτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆ,
καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτῆ μένει εἰς τὸν
αἰῶνα + τῷ αἰῶνος".
4. Ἐξαντίειν ἐν σκότει φῶς τοῖς ἐν-
θρόν.
Ἐλεῆμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος
(Κύριος ὁ Θεός).
5. Χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτίρων καὶ κατῶν.
Οἰκονομῆται τὰς λόγους αὐτῆ ἐν κρίσει.
6. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται σωλευθήσεται.
Εἰς μαρτύριον αἰῶνος ἔσται δίκαιος.
7. Ἀπὸ ἀκαρπείας ποτηρῆς ἔσται φοβηθήσεται.
Ἐτοίμη ἡ καρδία αὐτῆ ἐλπίζειν ἐπὶ
Κύριον.
8. Ἐσῆρκται ἡ καρδία αὐτῆ, ἔ μὴ φο-
βῇθ,
Ἔως ἔ ἐπὶ ἐπὶ τὰς ἐχθρὰς αὐτῆ.
9. Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πηνην.
Ἡ δικαιοσύνη αὐτῆ μένει εἰς τὸν αἰῶ-
να + τῷ αἰῶνος".
- Τὸ κέρας αὐτῆ ὑψώθησεται ἐν δόξῃ.
10. Ἀμαρτωλοῖς ὕψεται καὶ ἐργωθή-
σεται,
τοὺς ἐδόντας αὐτῆ βρούζει καὶ τακῇ-
σεται.
Ἐπιθυμία ἀμαρτωλῶν ἀπολείται.

ΨΑΛΜ. ΡΙΑ'. CXI.

ΨΑΛΜ. ΡΙΒ'. CXII.

- Α**λληλία.
Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβόμενος τὸν
Κύριον,
Ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτῆ θελήσει
σφόδρα.
2. Δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα
αὐτῆ,
Γενεὰ εὐθὺς ἐν εὐλογηθήσεται.
- Α**λληλία.
Λινεῖτε παῖδες τὸν Κύριον,
Λινεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.
2. Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον,
Ἀπὸ τῶ νῦν καὶ ἔως τῷ αἰῶνος.
3. Ἀπὸ ἀνατολῶν ἥλιος (καὶ) μέχρη
δυσμῶν
Λινετὸν τὸ ὄνομα Κυρίου.

4. Ὑψη-

Psal. CXI. v. 4. (Κύριος ὁ Θεός.) non habet. v. 8. ὁ μὲν) εἰ. v. 10. ἀμαρτωλῶν) ἀμαρτωλῶς.

Psal. CXII. v. 1. τὸν Κύριον) κύριον. v. 3. (καὶ) abest.

4. Ὑψηλός ἐπὶ πάντας τὰ ἔθνη ὁ Κύριος·
Ἐπὶ τοὺς ἑρραὺς ἡ δόξα αὐτοῦ.
5. Τίς ὡς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν;
Ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, ὁ ἄνω καὶ
τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν.
Ἐν τῷ ἑρραῷ καὶ ἐν τῇ γῇ.
7. Ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πλάχον,
καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα·
8. Τὸ καθίσαι αὐτὸν μετὰ ἀρχόντων,
μετὰ ἀρχόντων λαῷ αὐτοῦ.
9. Ὁ κατοικίζων τειρεῖν ἐν οἴκῳ,
μητέρας ἐπὶ τέκνοις εὐφρανομένην.

ΨΑΛΜ. ΡΓ'. CXIII.

- Α**λληλῆια.
Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου,
οἴκος Ἰακώβ ἐκ λαῶ βαρβαρῶν,
2. Ἐγενήθη Ἰσραὴλ ἀγίασμα αὐτοῦ,
Ἰσραὴλ ἔξοσις αὐτοῦ.
3. Ἡ θάλασσα ἶδε καὶ ἔφυγεν,
Ὁ ἱερδάνης ἐξράφη εἰς τὰ ὅπισω·
4. Τὰ ὄρη ἐσκίερησαν ὥστε κριοί,
καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων.
5. Τί ἔστι σοι ἐπὶ θάλασσα ὅτι ἔφυγεν,
καὶ σοι ἱερδάνη ὅτι ἐξράφη εἰς
τὰ ὅπισω;
6. Τὰ ὄρη ὅτι ἐσκιερήσατε ὥστε κριοί,
καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων;
7. Ἀπὸ προσώπου Κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῆ,
ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ·
8. Τὸ σείφαινος τὴν πέτραν εἰς λίθους
ὕδατος,
καὶ τὴν ἀκρότομον εἰς πηγὰς
ὕδατος.
9. Μὴ ἡμῶν Κύριε, μὴ ἡμῶν,
ἀλλ' ἡ τῷ ὀνόματί σου ὡς δόξαν

Τομ. IV.

- Ἐπὶ τῷ ἐλθεῖν σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου·
10. Μὴ ἄποτε εἰπωσὶ τὰ ἔθνη· πᾶς
ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν;
11. Ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ ἑρραῷ (καὶ
ἐν τῇ γῇ).
Πάντας ὅσους ἐτίθεισεν, ἐποίησε.
12. Τὰ εἰδῶλα τῶν ἱδνῶν ἀργύριον καὶ
χρυσίον,
Ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.
13. Στόμας ἔχουσι, καὶ ἔλαλήθησαν·
ὄφθαλμοὺς ἔχουσι, καὶ ἐκ οὐφθαλμοῦ·
14. Ὡτα ἔχουσι, καὶ ἐκ ἀκούσονται,
ῥῖνας ἔχουσι, καὶ ἐκ ὀσφραυνήσουσιν·
15. Χεῖρας ἔχουσι, καὶ ἐψηλαφήσουσι·
Πόδας ἔχουσι, καὶ ἐπεριπατήσουσιν·
Οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λαφύγγῳ αὐτῶν.
16. Ὁμοιοὶ αὐτῶν γίνοντο οἱ ποιοῦντες
αὐτά·
καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ'
αὐτοῖς.
17. καὶ οἶκος Ἰσραὴλ ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐ-
τῶν ἐστίν.
18. Οἶκος Ἀρεῶν ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον·
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐ-
τῶν ἐστίν.
19. Οἱ φοβούμενοι Κύριον ἤλπισαν ἐπὶ
Κύριον·
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐ-
τῶν ἐστίν.
20. Κύριος μοναθεὶς ἡμῶν εὐλόγησεν
καὶ ἡμᾶς·
εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ,
εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἀρεῶν·
21. εὐλόγησε τοὺς φοβούμενους τὸν Κύριον,
τοὺς μικροὺς μετὰ τῶν μεγάλων.

N

22. Προσ-

Psalm. CXIII. v. 5. καὶ σοι) καὶ σὺ. v. 16. ὁμοιοὶ αὐτῶν) ὁμοιοὶ αὐτοῦ. v. 19. φοβούμενοι Κύ-
ριον) φοβούμενοι τὸν Κύριον.

22. Προδίκη Κύριος ἐφ' ὑμᾶς,
 ✕ Ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τὸς υἱὸς ὑμῶν.
 23. Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ Κυρίῳ,
 Τῷ ποιῶσιν τὸν ἔρανον καὶ τὴν γῆν.
 τῷ ἔρανώ 24. Ὁ ἔρανος τῷ ἔρατῷ τῷ Κυρίῳ.
 Τὴν δὲ γῆν ἔδωκε τοῖς υἱοῖς τῶν ἀν-
 θρώπων.
 25. Οὐχ οἱ νεκροὶ αἰδέσασί + σέ
 Κύριε,
 Οὐδὲ πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς
 ἅδῃ.
 26. Ἀλλ' ἡμεῖς + οἱ ζῶντες" εὐλογήσω-
 μεν τὸν Κύριον,
 Ἀπὸ τῶ νῦν καὶ ἕως τῶ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΡΙΔ'. CXIV.

- Αλληλία.
 Ἠγαπήσα, ὅτι εἰσακήσεται Κύ-
 ριος τῆς Φωνῆς ἡς δεήσεώς με,
 2. Ὅτι ἐκλινε τὸ ὤς αὐτοῦ ἐμοί.
 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις με ἐπικαλέ-
 σμαι.

ΨΑΛΜ. ΡΙΔ'. CXIV.

- Αλληλία.
 Ἠγαπήσα, ὅτι εἰσακήσεται Κύ-
 ριος τῆς Φωνῆς ἡς δεήσεώς με,
 2. Ὅτι ἐκλινε τὸ ὤς αὐτοῦ ἐμοί.
 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις με ἐπικαλέ-
 σμαι.
 3. Περιέχον με ὡδίνες θανάτου,
 Καὶ κίνδυνοι ἄλλοι εὐροσάν με,
 Θλίψιν καὶ ὀδύνην εὐρον.
 4. Καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπεκαλεσάμην.
 Ὡ Κύριε ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου.
 5. Ἐλεήμων ὁ Κύριος καὶ δικαίος,
 Καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἑλεῖ.
 6. Φυλάσσω τὰ νήπια ὁ Κύριος.
 Ἐταπενώθη καὶ ἔσωσέ με.
 ψυχὴν 7. Ἐπίβηψον θυγὴ με εἰς τὴν ἀνάπαυ-
 σίν σου,

- Ἅ Ὅτι Κύριος ἐνηργήσῃ με.
 8. Ὅτι ἐξήλατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θα-
 νάτου,
 Τὸς ὀφθαλμοῖς μου ἀπὸ δακρύων,
 Καὶ τὸς πόδας μου ἀπὸ ἐλιδῆμάτων.
 9. Ἐταπενώθη ἐνώπιον Κυρίου ἐν χώρᾳ
 ζώντων.

ΨΑΛΜ. ΡΙΕ'. CXV.

- Αλληλία.
 Ἐπίστευσα, διό ἐλάλησα.
 Ἐγὼ δὲ ἐταπενώθην σφίθεα.
 2. Ἐγὼ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου πᾶς ἄν-
 θρωπος ψεύτης.
 3. Τί ἀνταποδύσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάν-
 των ὧν ἀνταπεδωκέ μοι;
 4. Ποτήριον σωτηρίᾳ λήψομαι,
 Καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλίσσομαι.
 5. ✕ Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀνελύξω, ἐναντίον
 παντὸς τῷ λαῷ αὐτοῦ. ✕
 6. Τίμος ἐναντίον Κυρίου
 Ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ.
 7. Ὡ Κύριε ✕ ἵτι ἐγὼ ὄφελος σός, ἐγὼ
 ὄφελος σός, + καὶ υἱὸς τῆς παι-
 δεύσεώς σου.
 Διέβηξας τὸς δεσμούς μου.
 8. Σοὶ ὅσω θυσίας ἀνέστεως,
 ✕ Καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου ἐπικαλίσσο-
 μαι.
 9. Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδύσω
 Ἐναντίον παντὸς τῷ λαῷ αὐτοῦ,
 10. Ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου,
 Ἐν μέσῳ σου Ἱερουσαλήμ. ✕ Ἀλληλία.

ΨΑΛΜ.

ν. 24. τῷ ἔρατῳ) τῷ ἔρατῳ. ν. 26. εὐλογήσωμεν) εὐλογήσωμεν. Psalm. CXIV. ν. 7. ψυχὴν μου,
 ψυχὴν μου. ibid. ἐνηργήσῃ με) ἐνηργήσῃ σε. ν. 8. ἐξήλατο) ἐξήλατο. Psalm. CXV. ν. 2.
 Ἐγὼ εἶπα) Ἐγὼ εἶπα. ν. 5. Integrum supplementum exhibe Editio Rom. ν. 6. ὄφελος
 αὐτοῦ) ὄφελος αὐτοῦ.

ΨΑΛΜ. ΡΙΣ'. CXVI.

- ~ **Α** Ληλέϊα.
 Ληύτε τὸν Κύριον πάντα τὰ
 ἔθνη,
 (Καὶ) ἑπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάν-
 τες οἱ λαοί.
 2. "Οτι ἐκραταιώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ ἔλεος
 αὐτοῦ,
 Καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου ~ μένει εἰς
 τὸν αἰῶνα.

ΨΑΛΜ. ΡΙΖ'. CXVII.

- Α** Ληλέϊα.
 Ἐξομολογεῖθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι
 ἀγαθός,
 "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 2. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ ~ ὅτι ἀ-
 γαθός,
 "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 3. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαφράν· (ὅτι ἀγα-
 θός),
 "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 4. Εἰπάτωσαν δὴ (πάντες) οἱ Φοβέμε-
 νοι τὸν Κύριον·
 "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 5. Ἐκ θλίψεως ἐπεκαλεσάμην τὸν
 Κύριον,
 Καὶ ἐπήκουσέ με εἰς πλατυσμὸν
 ~ κήρυξ.
 6. Κύριος ἔμοι ~ βοηθός, (καὶ) ὁ Φο-
 βηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἀνθρω-
 πος.
 7. Κύριος ἔμοι βοηθός, καὶ ἐγὼ ἐπόψο-
 μαι τὸς ἐχθρούς μου.
 8. Ἀγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ Κύριον,

"Η πεποιθέναι ἐπ' ἀνθρώπων·

9. Ἀγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον,
 "Η ἐλπίζειν ἐπ' ἀρχοντας.
 10. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με,
 Καὶ ἡ τῷ ὀνόματι Κυρίου ~ ὅτι ἡμω-
 νάμην αὐτός·
 11. Κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με,
 ~ Καὶ ἡ τῷ ὀνόματι Κυρίου ~ ὅτι
 ἡμωλάμην αὐτός·
 12. Ἐκύκλωσάν με ὥστε μέλυσαι (κη-
 ρίον),
 ~ Καὶ ἡ ἐξεκαύθησαν ὥστε πῦρ ἐν αἰ-
 καίθαις·
 ~ Καὶ ἡ τῷ ὀνόματι Κυρίου ~ ὅτι
 ἡμωλάμην αὐτός.
 13. Ὡδὶς ἀντετάπην τὸ πνεῦν,
 Καὶ ὁ Κύριος ἀντελαβέτο με·
 14. Ἰσχύς μου καὶ ὑψηλὸς μου ὁ Κύριος,
 Καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.
 15. Φωνὴ ἀγαλλιάσεως καὶ σωτηρίας
 Ἐν σπηγαῖς δικαίων·
 ~ Δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν,
 16. Δεξιὰ Κυρίου ὕψωσέ ~ με,
 ~ Δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν.
 17. Οὐκ ἀποθανῶμαι, ἀλλὰ ζήσομαι,
 Καὶ ἐκδηγήσομαι τὰ ἔργα Κυρίου·
 18. Παιδεύων ἐπαίδευσέ με ὁ Κύριος,
 Καὶ τῷ θανάτῳ ἡ παρρησία μου.
 19. Ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης·
 Εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι
 τῷ Κυρίῳ.
 20. Αὕτη ἡ πύλη τῷ Κυρίῳ δικαιοὶ εἰ-
 σελευσονται ἐν αὐτῇ.
 21. Ἐξομολογήσομαι σοι ὅτι ἐπήκουσάς
 μου, καὶ ἐγένε μοι εἰς σωτηρίαν.

N 2

22. Λίθον

Psalm. CXVI. v. 1. Καὶ ἑπαινεσάτωσαν) ἑπαινεσάτω. v. 2. ἐφ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ) transposita.
 Psalm. CXVII. v. 4. Κύριος· "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα) κύριον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα. v. 7. καὶ ἐγὼ ἐπόψο-
 μαι. v. 9. ἐπ' ἀρχοντας) ἐπ' ἀρχαίς. v. 12. ὥστε) αἰ. v. 17. ἐκδηγήσομαι) ἐκδηγήσομαι.

22. Λίθον ὃν ἀπέδοκίμασαν οἱ οικοδομῶν-
τες,
✠ Οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γων-
ίας·
23. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο ✠ αὕτη,
καὶ ἐστὶ θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.
24. Αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος·
Ἀγαλλισάμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν
ἐν αὐτῇ.
25. ✠ Ω Κύριε σῶσον ἡ·
✠ Ω Κύριε εὐλόγησον ἡ·
26. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
Κυρίου·
Εὐλογηκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου Κυρίου.
27. Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν·
Συνήσαθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πικαρίζουσιν
ἕως τῶν κεράτων τῷ θυσιαστηρίῳ.
28. Θεὸς μὲ ✠ εἰ σὺ, καὶ ἐξομολογή-
σομαί σοι·
Θεὸς μὲ ✠ εἰ σὺ, καὶ ὑψώσω σε·
✠ ✠ Ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκα-
σάς με,
✠ ✠ καὶ ἐγένεθαι μοι εἰς σωτηρίαν·
29. Ἐξομολογείτω τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγα-
θός,
✠ Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
- ΨΑΛΜ. ΡΗ'. CXVIII.
- ✠ Αλληλέα·
Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ,
Οἱ πορεύμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου·
1. Μακάριοι οἱ ἐξεργυνῶντες τὰ μαρτυ-
ρίαις αὐτοῦ,
✠ Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητήσων αὐτόν·
3. Οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πορεύθησαν.
4. Σὺ ἠετέλω τὰς ἐντολαῖς σε τῷ φυ-
λάσσεσθαι σφόδρα.
5. Ὁφείλον κατευθυνεῖσθαι αἱ ὁδοί μου,
τῷ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματά σου·
6. Τότε ἢ μὴ ἐπαυχῶμαι,
✠ Ἐν τῷ μὴ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσαις ταῖς
ἐντολαῖς σε.
7. Ἐξομολογήσομαί σοι (Κύριε) ἐν εὐ-
θύτητι καρδίας,
✠ Ἐν τῷ μεμαρτηκίῳ με τὰ κρίματα
τῆς δικαιοσύνης σου.
8. Τὰ δικαιώματά σου φυλάξω·
Μὴ με ἐγκαταλίπῃς ἕως σφόδρα.
9. Ἐν τίνι κατερῶσαι νωότερος τὴν ὁδὸν
αὐτῆς;
✠ Ἐν τῷ φυλάσσεσθαι τὰς λόγους σου.
10. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μὴ ἐξεζητήσῃ σε·
Μὴ ἀπώσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.
11. Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγια
σου, ὥπως ἂν μὴ ἀμαρτῶ σοι.
12. Εὐλογητὸς εἰ Κύριε· διδάξόν με τὰ
δικαιώματά σου.
13. Ἐν τοῖς χεῖλεσί μου ἐξηγγεῖλα πᾶν-
τα τὰ κρίματα τῷ ζῴοντός σου·
14. Ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτίε-
ρθην,
✠ Ὡς ἐπὶ παντὶ πλέτω.
15. Ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεχθῶ,
καὶ κατανοήσω τὰς ὁδούς σου·
16. Ἐν τοῖς δικαιώμασί σου μελετήσω·
Οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων σου.
17. Ἀνταπόδος τῷ δούλῳ σου·
Ζήσομαι καὶ φυλάξω τὰς λόγους σου.
18. Ἀποκάλυψον τὰς ὀφθαλμούς μου,
καὶ κατοικήσω
τὰ θαυμάσιά σου (σε) ἐκ τῷ νόμῳ σου.

19. Πά-

ν. 14. Αὕτη ἡμέρα) αὕτη ἡ ἡμέρα. Psalm. CXVIII. ν. 1. οἱ ἄμωμοι) ἄμωμοι. ν. 4. φυλάσσεσθαι) φυλά-
ττειν. ν. 6. ἐπαυχῶμαι) αἰχλυνῶ. ν. 7. (Κύριε) abest. ν. 9. φυλάσσεσθαι) φυλά-
ττειν. ν. 18. (σε) deest.

19. Πάρεος ἐγώ εἰμι ἐν τῇ γῇ.
Μὴ ἀποκρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντο-
λάς σου.

20. Ἐπεπείσθην ἡ ψυχὴ μου τῷ ἐπιθυ-
μῆσαι
Τὰ κρίματά σου ἐν παντὶ καιρῷ.

21. Ἐπετίμησας ὑπερφαίνουσ·
Ἐκπαύονται οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ
τῶν ἐντολῶν σου.

22. Πέριελα ἀπ' ἐμοῦ ὀνειδος καὶ ἐξυ-
δένανται,
Ὅτι τὰ κρίματά σου ἐξεζητήσα.

23. Καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἀρχόντες, καὶ κατ'
ἐμὲ καταλάλουν,
Ὅ δὲ δούλος σου ἠδολέχει ἐν τοῖς δι-
καιώμασί σου.

24. Καὶ γὰρ τὰ κρίματά σου μελέτη
μου ἐστίν,
καὶ καὶ ἡ συμβουλία μου τὰ δικαιώ-
ματά σου.

25. Ἐκολλήθη τῷ ἰδοῦναι ἡ ψυχὴ μου.
Ζῆσόν μου κατὰ τὸ λόγιόν σου.

σε 26. Τὰς ὁδούς μου ἐξηγγείλας, καὶ ἐπὶ
κυστὰς μου.
Δίδαξόν μου τὰ δικαιώματά σου.

27. Ὅδὸν δικαιωμάτων σου συνέτισόν μου,
καὶ ἀδολεσχῶ ἐν τοῖς θαυμασίοις
σου.

Ἐνύστα- 28. Ἐνύστα ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας·
ξεν
Βεβαίωσόν μου ἐν τοῖς λόγοις σου.

29. Ὅδὸν ἀδικίας ἀπέστησόν ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ τὰ νόμους σου ἐλήψον μου.

30. Ὅδὸν ἀληθείας ἠρετίσάμην·
Τὰ κρίματά σου ἐκ ἐπελαδομένην.

31. Ἐκολλήθην τοῖς κρίματί σου Κύριε,
μή με κατακτείνῃς.

32. Ὅδὸν ἐντολῶν σου ἱδραμὸν, ὅταν
ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου.

33. Νομοθέτησόν μου Κύριε τὴν ὁδὸν τῶν
δικαιωμάτων σου,
καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διαπαντός.

34. Συνέτισόν μου, καὶ ἐξερευνήσω τὸν
νόμον σου,
καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ
καὶ μου.

35. Ὅδὸν ἡσόν μου ἐν τρέλλῳ τῶν ἐντο-
λῶν σου,
Ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα.

36. Κλῖνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ κρίμα-
τά σου,
καὶ μή εἰς πλεονεξίαν.

37. Ἀπόστρεψόν τὸς ὀφθαλμούς μου, τῷ
μὴ ἰδεῖν ματαιότητα.
Ἐν τῇ ὁδῷ σου ζῆσόν μου.

38. Στήσον τῷ δούλῳ σου τὸ λόγιόν σου εἰς
τὸν φόβόν σου.

39. Πέριελα τὸν ὀνειδισμόν μου ὃν ὑπὸ
πλεῖστα.
Ὅτι τὰ κρίματά σου χρῆστα.

40. Ἰδοὺ ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σου·
ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζῆσόν μου.

41. Καὶ εἰδοὶ ἐπ' ἐμὲ τὸ ἔλεός σου Κύριε,
τὸ σωτήριόν σου κατὰ λόγιόν σου.

42. Καὶ ἀποκρινέσθαι τοῖς ὀνειδίζουσι
μου λόγον,
Ὅτι ἠλπικα ἐπὶ τὰς λόγους σου.

43. Καὶ μὴ περὶ ἄλλης ἐκ τῆς σωματικῆς μου
λόγον ἀληθείας ἕως σφύδρας,

19. η συμβουλία) α συμβουλία. 25. τὸ λόγιόν σου) τὸν λόγον σου. 26. ἰδοὺ σου) ἰδοὺ με.
27. 30. Τὰ κρίματά σου) καὶ τὰ κρίματά σου. 31. ἐν τρέλλῳ) ἐν τῇ τρέλλῳ. 2. 41. κατὰ λόγιόν σου)
κατὰ τοῦ λόγον σου. 2. 42. ἀποκρίσεις με) ἀποκρίσεις μοι. ibid. ἐπὶ τοῖς λόγοις σου) ἐπὶ τοῖς
λόγοις σου.

- "Οτι ἐπὶ τοῖς κρίμασι σε ἐφύλασσα· 58. Ἐδείχθη τὸ προσώπῳ σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἡ μὴ".
44. Καὶ φυλάξω τὸν νόμον σε διαπαντός, εἰς τὸν αἰῶνα, Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνα.
45. Καὶ ἐπορευόμενόν ἐν πλατυσμῷ, "Οτι τὰς ἐντολάς σε ἐξεζήτησα·
46. Καὶ ἐλάλῃς ἐν τοῖς μαρτυρίαις σε ἐναντίον βασιλέων, καὶ ἔκ ἔχοντόν σου·
47. Καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου, αἷς ἡγάπησα (σφύδρα)·
48. Καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου, ὡς ἡγάπητα σφύδρα, Καὶ ἠδολέσχον ἐν τοῖς δικαιοῦμασί σου.
49. Μηνύθῃ τὸν λόγον ἡ σὺ τῷ δούλῳ σου, ὃ ἐφύλαξάς με.
50. Αὕτη με παρεκάλεισεν ἐν τῇ ταπεινότητι μου, "Οτι τὸ λόγιόν σου ἔζησέ με.
51. Ὑπερέφαιον παρηγόμην ὥς σφύδρα· Ἀπὸ ἡμῶν τὸ νόμῳ σου ἐκίχληται.
52. Ἐμνήσθη τῶν κρίματόν σου ἀπ' αἰῶνος Κύριε, καὶ παρεκλήσθη.
53. Ἀθυμία κατέχευέ με ἀπὸ ἀμαρτωλῶν τῶν ἐγκαταλιμπανόντων τὸν νόμον σου.
54. Ψαλτὰ ἥσάν μοι τὰ δικαιοῦματά σου, ἐν τόπῳ παροιμίας μου.
55. Ἐμνήσθη ἐν νυκτὶ τὸ ὄνοματός σου Κύριε, Καὶ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου.
56. Αὕτη ἐγενήθη μοι, ὅτι τὰ δικαιοῦματά σου ἐξεζήτησα.
57. Μερίς μου εἰ Κύριε· ἔπαυ τὴ φυλάσσειν με τὸν νόμον σου.
58. Ἐδείχθη τὸ προσώπῳ σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἡ μὴ".
59. Διελογισάμην (καί) τὰς ὁδούς μου, καὶ ἐπέσρεψα τὰς πόδας μου εἰς τὰ μαρτύριά σου.
60. Ἠτοιμάσθην καὶ ἐκ ἐταράχθη, Τὸ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς σου.
61. Σχηματίζω ἀμαρτωλῶν περιπλάκησάν μοι· ἡ καὶ τὸ νόμῳ σου ἐκ ἐπελαθέμην.
62. Μεσονύκτιον ἐξεγείρομαι τὸ ἐξομολογήσασθαι σοι Ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
63. Μέτοχος ἐγὼ ἡ εἰμ' πάντων τῶν φεβόμενων σε, Καὶ τῶν φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου.
64. Τὸ ἐλέος σου Κύριε πλήρης ἡ γῆ· Κυρίως τὰ δικαιοῦματά σου διδάξόν με.
65. Χρηστότητα ἐποίησας μετὰ τῷ δούλῳ σου Κύριε κατὰ τὸ λόγιόν σου·
66. Χρηστότητα καὶ παιδείαν καὶ γνώσιν διδάξόν με, "Οτι ταῖς ἐντολαῖς σου ἐπίστευσα.
67. Πρὸ τῆς με ταπεινωθῆναι, ἐγὼ ἐπλημμέλησα· Διὰ τὸτο τὸ λόγιόν σου (ἐγὼ) ἐφύλαξα.
68. Χρηστὸς εἰ σὺ (Κύριε)· καὶ ἐν τῇ χρηστότητί σου διδάξόν με τὰ δικαιοῦματά σου.
69. Ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμὲ αἰδία ὑπερφάνων·

Ἐγὼ

v. 48. σφύδρα) abscl. v. 49. τὸν λόγον) τῶν λόγων. ibid. ἡ) ἢ. v. 57. φυλάσσειν) τοῦ φυλάσσειν. v. 58. λόγον) τοῦ λόγου. v. 59. (κατὰ) abscl. v. 62. ἐξομολογήσασθαι) ἐξομολογῆσαι. v. 64. ὁδούς) ὁδοὺς. v. 65. τὸ λόγιόν σου) τὸν λόγον σου. v. 67. (ἡ) abscl.

Ἐγὼ δὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ (με) ἐξερευ-
νήσω τὰς ἐντολάς σου.

70. Ἐλυάθῃ ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν
Ἐγὼ + δὲ τὸν νόμον σου ἐμελέτησα.

71. Ἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπείνωσάς με,
Ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου.

72. Ἀγαθόν μοι ὁ νόμος τῶ σώματός σου,
Ἵπὲρ χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου.

73. Δι' χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἐπλα-
σάν με.

Συνέτισόν με, καὶ μαθήσομαι τὰς
ἐντολάς σου.

74. Οἱ Φοβούμενοί σε ὄψονται με καὶ
εὐφρανθήσονται,

Ὅτι εἰς τὸς λόγους σου ἐφύλπισα.

75. Ἐγὼν Κύριε ὅτι δικαιοσύνη τὰ κρί-
ματά σου,

Καὶ ἀληθεία ἐταπείνωσάς με.

76. Γενήθῃω ὅτ' τὸ ἔλεός σου τῷ παρα-
καλέσαι με,

Κατὰ τὸ λόγιόν σου τῷ δέλω σου.

77. Ἐλθάτωσαν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ
ζητήσω με

Ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη με + ἐστίν.

78. Αἰχμυδῆτ' αὖν ὑπερήφανοι,

Ὅτι ἀδικῶς ἠνόμισαν εἰς ἐμέ.

Ἐγὼ δὲ ἀδολεσχῆσω ἐν ταῖς ἐντο-
λαῖς σου.

79. Ἐπιστρέψάτωσαν μοι οἱ Φοβούμενοί σου
καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύριά σου.

80. Γενήθῃω ἡ καρδία μου ἄμωμος
Ἐν τοῖς δικαιώμασί σου, ὅπως ἂν μὴ
αἰσχυθῶ.

81. Ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριόν σου ἡ ψυ-
χή μου,

Εἰς τὸν λόγον σου ἐφύλπισα.

82. Ἐξίλειπεν οἱ ἐφθαλμοί μου εἰς τὸ
λόγιόν σου,

Λύγισται πότε παρακαλέσεις με;

83. Ὅτι ἐγενήθην ὡς ἐκ σκότος ἐν πάγχρῃ.
Τὰ δικαιώματά σου ἐκ ἐπελαθόμεν.

84. Πόσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι τῷ δέλω σου;
Πότε ποιήσεις (μοι) ἐκ τῶν καὶ αὐθι-
κῶντων με κρίσεις;

85. Διαγῆσαντό μοι παράνομοι ἀδο-
λεχίας,

Ἀλλ' ἔχ ὡς ὁ νόμος σου (Κύριε).

86. Πάσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια.

Ἀδικῶς κατεδιώξαν με, βοήθησέν μοι.

87. Παραβραχύν συνέλιπασάν με ἐν τῇ γῇ.
Ἐγὼ δὲ ἐκ ἐγκατέλειπον τὰς ἐντο-
λάς σου.

88. Κατὰ τὸ ἔλεός σου ζήσόν με,
καὶ φυλάξω τὰ μαρτύριά σου τῷ σώμα-
τός σου.

89. Εἰς τὸν αἰῶνα Κύριε ὁ λόγός σου δια-
μνεῖ ἐν τῷ ἔρειπῳ.

90. Εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἡ ἀλήθειά σου.
Ἐδεμνίωσας τὴν γῆν, καὶ διαμετεῖ.

91. Τῇ διατάξει σου διαμέτει ἡ ἡμέρα.

Ὅτι τὰ σύμπαντα ὅσας σά.

92. Εἰ μὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη με
+ ἐστίν,

Τότε ἂν ἀπαλόμην ἐν τῇ ταπεινώ-
σει μου.

93. Εἰς τὸν αἰῶνα ἢ μὴ ἐπιλαθώμαι
τῶν δικαιωμάτων σου,

Ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με.

94. Σὺ εἰμι ἔγω, σώσόν με.

Ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα.

95. Ἐμὲ

v. 72. Ἀγαθόν) ἀγαθόν. v. 77. Ἐλθάτωσαν) ἐλθόντων. ibid. ζήσόν με) ζήσονται. v. 81. Ἐπὶ τὸν λόγον) εἰς τὸν λόγον. v. 82. Supplem. minori charact. expressa habet Edit. Rom. v. 83. ὥστε) αἶ. v. 91. ἢ μὴ) ἢ μὴ.

95. Ἐμὶ ὑπέμνησαν ἀμαρτωλοὶ τὴν ἀπο-
λέσαι με·
Τὰ μαρτύριά σου συνῆκα.
96. Πάσης συντελείας ἴδον πέρας·
Πλατύνῃς ἡ ἐντολή σου σφόδρα.
97. Ὡς ἠγάπησα τὸν νόμον σου ὦ Κύριε·
Ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μου ἐστίν.
98. Ὑπὲρ τῆς ἐχθρῆς μου ἐσέφισάς με
τὴν ἐντολήν σου,
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα μοι ἐστίν.
99. Ὑπὲρ πάντας τὰς διδάσκοντάς με
συνῆκα,
Ὅτι τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ὦ ἐξόν.
100. Ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα.
Ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζητήσα.
101. Ἐκ πάσης οὐδὲ πονηρᾶς ἐκάλυσα
τὰς πόδας μου,
Ὅπως ἂν φυλάξω τὰς λόγους σου·
102. Ἀπὸ τῶν κριμάτων σου ἐκ ἐξέκλυνα,
Ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με.
103. Ὡς γλυκίαν τῇ λαρυγγί μου τὰ λό-
για σου,
Ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί μου.
104. Ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα·
Διὰ τὸτο ἐμίσησα πᾶσαν ὁδὸν ἀδι-
κίας.
(Ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με)
105. Λύχνος τοῖς ποσὶ μου ὁ νόμος σου,
καὶ φῶς ταῖς τρίβους μου.
106. Ὡς μου καὶ ἐτήσα τὴν φυλάξας-
θαὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύ-
νης σου.
107. Ἐταπενώθην ἕως σφόδρα·
Κύριε ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου.
108. Τὰ ἐκείσια τῷ στόματός μου εὐδό-
κησον ὦ Κύριε,
- καὶ τὰ κρίματά σου διδάξόν με.
109. Ἡ ψυχὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ μου δια-
παντός·
καὶ τὴν νόμον σου ἐκ ἐπαιθεθόμην.
110. Ἐθεντο ἀμαρτωλοὶ παροῖός μοι·
καὶ ἐκ τῶν ἐν ὁλῶν σου ἐκ ἐπαιθεθόμην.
111. Ἐκληρονόμησα τὰ μαρτύριά σου
εἰς τὸν αἰῶνα,
Ὅτι ἀγαθήματα τῆς καρδίας μου
εἰσὶν·
112. Ἐκλυσαν τὴν καρδίαν μου τὴν ποιῆσαι
τὰ δικαιώματά σου
εἰς τὸν αἰῶνα δι' ἀντάμειψιν.
113. Παρανόμως ἐμίσησα, τὸν δὲ νόμον
σου ἠγάπησα.
114. Βοηθές μου καὶ ἀνιλήπιός μου ὁ σὺ
εἰς τὰς λόγους σου ἐφύλαξισα.
115. Ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμὲ πονηροὶ ἐκείνοι,
καὶ ἐξερευνήσω τὰς ἐντολάς τῷ Θεῷ
μου.
116. Ἀντιλαβὴ μου κατὰ τὸ λόγιόν σου,
καὶ ζήσεται·
καὶ μὴ καίσει αἰσίνης μου ἀπὸ τῆς προσ-
δοκίας μου·
117. Βοηθήσόν μοι, καὶ σωθήσομαι,
καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαιώμασί σου
διαπαντός.
118. Ἐξυθίνωσας πάντας τὰς ἀποστα-
τόντας ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων σου,
Ὅτι ἄδικον τὸ ἐθιμῆμα αὐτῶν.
119. Παραβαίνοντας ἐλογισάμην πάν-
τας τὰς ἀμαρτωλὰς τῆς γῆς·
διὰ τὸτο ἠγάπησα τὰ μαρτύριά σου.
120. Καθύλωσον ἐκ τῆς φύβου σου τὰς
σάρκας μου·
Ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφθορήθην.

121. Ἐποίη-

ψ. 98. μοι σου.) ἐμὲ σου. ψ. 103. γλυκίαν) γλυκίαν. ψ. 104. (Ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με) ἔπεσ νε-
ba delictu. ψ. 109. χερσὶ μου) χερσὶ σου.

121. Ἐποίησα κῆρυμα καὶ δικαιοσύνην·
Μὴ παραδῶς με τοῖς ἀδικεῦσι με.
122. Ἐκδόξαι τὸν δόλον σου εἰς ἀγαθόν·
Μὴ συκοφαντησάτωσάν με ὑπερή-
φανοι.
123. Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐξέλειπον εἰς τὸ
σωτήριόν σου,
καὶ εἰς τὸ λόγιόν τῆς δικαιοσύνης σου·
κατὰ τὸ ἴαίς σου,
καὶ τὰ δικαιώματά σου διδάξόν με.
125. Δόλός σου ἡ εἰρήνη· ἐγὼ συντίτισόν με,
καὶ γνωσώμαι τὰ μαρτύριά σου.
126. Καίρεις τὴ ποιήσῃσι τῷ Κυρίῳ·
Διεπείρασάν τὸν νόμον σου.
127. Διὰ τὸτο ἠγάπησα τὰς ἐντολάς σου
Ἵπὲρ τὸ χρυσίον καὶ τοπάξουν·
128. Διὰ τὸτο πρὸς πάσας τὰς ἐντο-
λάς σου κατωρθόμην,
Πᾶσαν ὁδὸν ἀδικῶν ἐμίσησα.
129. Θαυμάζω τὰ μαρτύριά σου·
Διὰ τὸτο ἐξηρεύνησεν αὐτὰ ἡ ψυ-
χή μου.
130. Ἡ δόλωσις τῶν λόγων σου φανταῖ
καὶ συνετιεῖ νηπίους.
131. Τὸ εἶμας μὴ ἥνοιζα, καὶ εἴλκυσα
πνεῦμα,
"Οτι τὰς ἐντολάς σου ἐπεπόθουν·
132. Ἐπὶ δόλῳ ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με,
κατὰ τὸ κῆρυμα τὸν ἀγαπώντων τὸ
ὄνομά σου.
133. Τὰ διακείμενά μου κατεύθυνον κα-
τὰ τὸ λόγιόν σου,
καὶ μὴ κατακυριεύσάτω με πᾶσα
ἀνομία·
134. Λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας
ἀνθρώπων,
καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σου.
135. Τὸ πρὸς ὅπῃον σου ἐπύκνωσεν ἐπὶ τὸν
δόλον σου,
καὶ διδάξόν με τὰ δικαιώματά σου·
136. Διεξόδους ὑδάτων κατέβησαν οἱ ὀ-
φθαλμοί μου,
Ἐπεὶ ἐκ ἐφύλαξον τὸν νόμον σου. ἐφύλαξαι
137. Δίκαιος ἔτι Κύριε, καὶ εὐθὺς αἱ κρί-
σεις σου
138. Ἐντείλω δικαιοσύνην, τὰ μαρτύ-
ριά σου,
καὶ ἀλήθειαν σφόδρα.
139. Ἐξετηξέ με ὁ ζῆλος σου· ἵδού σε
"Οτι ἐπελάθοντο τῶν λόγων σου οἱ ἔχ-
θροί μου. ἐντολῶν
140. Πεπυρωμένοι τὸ λόγιόν σου σφόδρα·
καὶ ὁ δόλος σου ἠγάπησεν αὐτό.
141. Νεώτερος ἐγὼ εἰμι καὶ ἐξυθεν-
μένος·
τὰ δικαιώματά σου ἐκ ἐπελάθον.
142. Ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν
αἰῶνα,
καὶ ὁ νόμος σου ἀλήθεια.
143. Ὁλίβεις καὶ ἀνάγκαι εὖροσάν με·
ἀλλ' ἐντολαί σου μελέτη μου.
144. Δικαιοσύνην τὰ μαρτύριά σου εἰς
τὸν αἰῶνα·
συντίτισόν με, καὶ ζήτωμαι. ζήσόν με
145. Ἐκέκραξα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἡ μου,
ἐπαύστησέν με Κύριε·
τὰ δικαιώματά σου ἐκζητήσαι.
146. Ἐκέκραξά σε, σωσέν με, καὶ φυ-
λάξω τὰ μαρτύριά σου.

ΤΟΜ. IV.

Ο

147. Προ-

V. 122. Ἐκδόξαι) ἐδόξαι. V. 124. (Κύριε) abest. ibid. κατὰ τὸ λόγιόν σου) κατὰ τὸ ἴαίς σου.
V. 127. Ἵπὲρ τὸ χρυσίον) ὑπὲρ χρυσίον. V. 136. διέβησαν) κατέβησαν. V. 139. ζῆλοι τῶ εἰκόν
σου) ζῆλός σου. ibid. τὸν ἐντολῶν) τὸν λόγον. V. 143. ἀλλ' ἐντολαί) ἐντολαί. V. 144. ζήσόν με)
ζήτωμαι. V. 146. Ἐκέκραξά σε) ἐπέκραξά σε.

147. Πρεῖφθασα ἐν αἰρώ, καὶ ἐπὶ-
κραζω.

Εἰς τὰς λόγους σου ἐφύλαπτα.

148. Πρεῖφθασαν οἱ ὀφθαλμοὶ μου
πρὸς ὄρθρον,

τὴ μελῶν τὰ λόγια σου.

149. Τῆς Φωνῆς μου ἀκούσον Κύριε κατὰ
τὸ ἑλεός σου

κατὰ τὸ κῆμά σου ζῆσόν με.

150. Προσῆγγισαν οἱ καλῶνόντες με
ἀνομίαι.

Ἀπὸ τοῦ δε' τῷ νόμῳ σου ἱμακύν-
θσαν.

151. Ἐγγὺς εἶ σὺ Κύριε, καὶ πάσαι αἱ
ἐντολαὶ σου ἀληθεῖαι.

152. Κατ' ἀρχαῖς ἔργον ἐκ τῶν μαρτυ-
ρίων σου,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἰδεμενίωσας αὐτά.

153. Ἰὲ τῇ ταπεινώσει μου, καὶ ἐξα-
λῶ με.

Ὅτι τῷ νόμῳ σου ἐκ ἐπελαθόμην.

154. Κρῖνον τὴν κρίσιν μου, καὶ λύτρω-
σαί με.

Διὰ τὸν λόγον σου ζῆσόν με.

155. Μακρὰν ἀπὸ ἀμαρτωλῶν σωτηρίαν,
ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐκ ἐξεξή-
τησαν.

156. Οἱ οἰκτιροὶ σου πολλοὶ Κύριε.
κατὰ τὸ κῆμά σου ζῆσόν με.

157. Πολλοὶ οἱ ἐκδικούντές με καὶ ἐκθλί-
βόντές με.

Ἐκ τῶν μαρτυρίων σου ἐκ ἐξέκλυσας.

ἀσυνέβη- 158. Ἰδὼν ἀσυνετήτητα καὶ ἐξετηκόμην.
τας ὅτι τὰ λόγια σου ἐκ ἐφύλαξαντο.

159. Ἰδὲ ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα.
Κύριε ἐν τῷ ἔλπει σε ζῆσόν με.

160. Ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια.
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάντα τὰ κῆμα-
τα τῆς δικαιοσύνης σου.

161. Ἀρχόντες κατεδιδασάν με δωρεάν.
καὶ ἀπὸ τῶν λόγων σου ἐδεδίδαξέν ἡ
καρδία μου.

162. Ἀγκυλιόομαι ἐγὼ ἐπὶ τοῖς λόγοις
σου,

ὥς ὁ σὺρίσκον σκύλα παλά.

163. Ἀδικίαν ἐμίσησα καὶ ἐβδελυζόμην.
τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα.

164. Ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἡμεῶς σοι
ἐπὶ τὰ κῆματα τῆς δικαιοσύνης σου:

165. Εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὴν
κίμην σου,

καὶ ἐκ ἐξ αὐτοῖς σκάνδαλον.

166. Προτεδύκου τὸ σωτήριόν σου Κύριε,
καὶ τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα.

167. Ἐφύλαξεν ἡ ψυχὴ μου τὰ μαρ-
τύριά σου,

καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφοδρὰ.

168. Ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ
μαρτύριά σου,

ὅτι πάντα αἱ ὁδοὶ μου ἐνώπιόν σου
(Κύριε).

169. Ἐγγισάτω ἡ θέσις μου ἐναντίον σου.
Κύριε κατὰ τὸ λόγιόν σου συνέτισόν με.

170. Εἰσέλθοι τὸ ἀξίωμα μου ἐνώπιόν
σου.

Κύριε κατὰ τὸ λόγιόν σου * ἴσθαι με.

171. Ἐξερευνήσανταί μοι χεῖρές μου ὕμνον,
ὅταν διδάξης με τὰ δικαιώματά σου.

κῆμα * ζῆσόν

172. Φθίγ-

v. 151. ὃ σὺ Κύριε) ὃ κῆμα. ibid. αἱ ἐντολαὶ) αἱ ὁδοὶ. v. 157. ἐφύλαξαν) ἐφύλαξαν. v. 164. ἴσθαι σου) ἴσθαι σου. v. 165. τὸ ὅμα σου) τὸν νόμον σου. v. 166. Προτεδύκου) προτεδύκου. v. 168. ἐναντίον) ἐναντίον. v. 169. Ἐγγισάτω) Ἐγγισάτω. ibid. ἐναντίον) ἐναντίον. v. 170. κατὰ τὸ κῆμα) κατὰ τὸν λόγον. ibid. ἴσθαι με) ἴσθαι με. v. 171. Ἐξερευνήσανταί) ἐξερευνήσανταί.

172. Φθιγγέται ἡ γλῶσσά μου τὸ λόγιόν σου,

"Οτι πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου δικαιοσύνη.

173. Γενῶμαι ἡ χεὶρ σου τῷ σώσει με,

"Οτι τὰς ἐντολάς σου ἡρετισάμην.

174. Ἐπετίθησα τὸ σωτήριόν σου Κύριε, καὶ ὁ νόμος σου μελέτη μου ~ ἐστί'.

175. Ζήσεται ἡ ψυχὴ μου, καὶ αἰνέσει σε καὶ τὰ κείμενά σου βοηθήσει μοι.

176. Ἐπληθύνῃν ὡς πρόβατον ἀπολωλός·

Ζήτησον τὸν θεόν σου, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐπελαθόμην.

ΨΑΛΜ. ΡΙΘ'. CXIX.

Ω Δὴ τῶν ἀνασθασιμῶν.
Πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπέκραξα, καὶ εἰσέκουσέ με.

2. Κύριε ἔλπισαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ χειρῶν ἀδικῶν,

~ Καὶ ἀπὸ γλώσσης δολίας.

3. Τί δοθεῖ σοι καὶ τί προσεθεῖ σοι πρὸς γλώσσαν δολίαν;

4. Τὰ βίβλη τῷ δυνατῷ ἠκουμέναν, Σὺν τοῖς ἀνδραῖ τοῖς ἐρημικοῖς.

5. Οἴμμοι ἔτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη, Κατεστῆνωσα μετὰ τῶν σκηνοματῶν Κυράς·

6. Πολλὰ παραώκησεν ἡ ψυχὴ μου.

Μετὰ τῶν μισούντων εἰρήνην 7. ἤμην εἰρηνικός·

"Οταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμουν με ~ δωρεάν".

ΨΑΛΜ. ΡΚ'. CXX.

Ω Δὴ τῶν ἀνασθασιμῶν.
Ἦρα τῆς ὀφθαλμῶς μου εἰς τὰ ἔρη, πόθεν ἔξει ἡ βοήθειά μου.

2. Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίῃ, Τῷ ποιήσαντος τὸν ἔρανον καὶ τὴν γῆν.

3. Μὴ ἴνῃ εἰς σάλον τὸν πόδας σου, δαίης
Μὴδὲ νυσᾶζει ὁ φυλάσσων σε·

4. Ἰδὲ ἐ νυσᾶζει, ὅδε ὑπνώσει ὁ φυλάσσων τὸν Ἰσραὴλ.

5. Κύριος φυλάξει σε, Κύριος σκέπη σου ἐπὶ χειρὰς δεξιῶν σου.

6. Ἡμέρας ὁ ἥλιος ἐ συγκαύσει σε, Οὐδὲ ἡ σελήνη τὴν νύκτα.

7. Κύριος φυλάξει σε ἀπὸ παντὸς κακοῦ, Φυλάξει τὴν ψυχὴν σου ~ ὁ Κύριος·

8. Κύριος φυλάξει τὴν εἰσόδον σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου,

Ἀπὸ τῷ νῦν καὶ ἕως τῷ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΡΚΑ'. CXXI.

Ω Δὴ τῶν ἀνασθασιμῶν.
Εὐφρανθήνῃ ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μου Εἰς οἶκον Κυρίῃ πορευτόμεθα·

2. Ἐσῶτες ἥσαν οἱ πόδες ἡμῶν

Ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ~ Ἰερουσαλὴμ·

3. Ἰερουσαλὴμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, Ἦς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπιτοιαυτό.

4. Ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαί, οἱ μέτοχοι
Αἱ φυλαὶ Κυρίῃ, μαρτύρων τῷ Ἰσραὴλ,

Τῷ ἐχομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι Κυρίῃ·

5. "Οτι ἐκεῖ ἐκαθίσαν θρόνοι εἰς κρίσιν,

Ο 2

Θρόνοι

v. 172. Φθιγγέται) Φθιγγεσθαι. Ibid. τὰ λόγια σου) τὰ λόγια σου. Psalm. CXIX. v. α. εἰρήνη) τὴν εἰρήνην. Psalm. CXX. v. 1. αἶδον) ἴδον. v. 3. νυσᾶζει) νυσᾶξ. v. 5, δεξιῶν) δεξιῶν. v. 7. φυλάξει σε) φυλάξει σε. Psalm. CXXI. v. 3. αἱ μετοχοὶ) ἡ μετοχὴ. v. 4. Αἱ φυλαὶ Κυρίῃ) φυλαὶ Κυρίῃ.

Θρόνοι ~ ἐπ' οἶκον Δαυιδ.

6. Ἐρωτήσατε (δὴ) ~ τὰ εἰς εἰρήνην
τὴν Ἱερουσαλήμ·

Καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσί σε·

7. Γενέτω (δὲ) εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου,
~ Καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοβάρε-
σί σου.

8. Ἐνεκεν τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν
πλησίων μου

δε Ἐλάλουν δι' εἰρήνην περὶ σὺ·

9. Ἐνεκεν τῷ οἴκῳ Κυρίου τῷ Θεῷ ἡμῶν
ἐξεζήτηται ἀγαθαί σου.

ΨΑΛΜ. ΡΚΒ'. CXXII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Πρὸς τὴν οὐρανὸν ὁφθαλμοί μου,
τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ ἔρειπῳ.

2. Ἰδὲ ὡς ὁφθαλμοὶ δέλων ἐἰς χεῖρας
τῶν κυρίων αὐτῶν,

ὥς ὁφθαλμοὶ παιδίσκης ἐἰς χεῖρας
τῆς κυρίας αὐτῆς.

Οὕτως οἱ ὁφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον
τὸν Θεὸν ἡμῶν,

ἕως ἃ οὐκ ἐκλεῖρησιν ἡμεῖς.

3. Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς,
"Ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπλήσθημεν ἐξουθενώ-
σεως·"

4. Ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν·
τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθνήσιν,
καὶ ἡ ἐξουθενώσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

ΨΑΛΜ. ΡΚΓ'. CXXIII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Εἰ μὴ ~ ὅτι· Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν,
εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ·

2. εἰ μὴ
~ ὅτι· Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν,

Ἐν τῷ ἐπινασθῆναι ἀνιθεώπους ἐφ'
ἡμᾶς,

3. Ἄρα ζῶντας ἀν κατέπιον ἡμᾶς,
Ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτῶν
ἐφ' ἡμᾶς·

4. Ἄρα τὸ ὕδωρ κατεπόντισεν ἡμᾶς,
Χείμαρρον διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν·

5. Ἄρα διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ
τὸ ἀνυπόστατον.

6. Εὐλογητὸς Κύριος, ὃς ἐκ ἔδωκεν ἡμᾶς
εἰς θῆραν τοῖς ὁδοῦν αὐτῶν.

7. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς φρουρίον ἐξῆνθη
ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων·

Ἡ παγὶς συνετρέψη, καὶ ἡμεῖς ἐξῆν-
θημεν.

8. Ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου,
τῷ ποιήσαντος τὸν ἔρειπον καὶ τὴν
γῆν.

ΨΑΛΜ. ΡΚΔ'. CXXIV.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Οἱ πεποιδότες ἐπὶ Κύριον, ὡς
ὄρος Σιών·

οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα

ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ.

2. Ὁρῇ κύκλῳ αὐτῆς·

καὶ Κύριος κύκλῳ τῷ λαῷ αὐτῆς,
ἀπὸ τῶν νῦν καὶ ἕως τῶν αἰώνων.

3. Ὅτι ἐκ ἀφῆσει τὴν βλάβην τῶν ἀμαρ-
τωλῶν

ἐπὶ τὸν κληρὸν τῶν δικαίων,

ὅπως ἀν μὴ ἐκλείνωσιν οἱ δίκαιοι ἐν
ἀνομίᾳ χεῖρας αὐτῶν.

4. Ἀγάθυνον Κύριε τοῖς ἀγαθοῖς,
καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.

5. Τὸς

ν. 5. ἐπ' οἶκον.) ἐπὶ οἶκον. ν. 7. Γενέτω δὲ.) γενέτω δὴ. ν. 8. Ἐνεκεν.) ἔνεκα. ibid. ἐλάλουν δὲ.) ἐλά-
λουν δὴ. ν. 9. Ἐνεκεν.) ἔνεκα. ibid. ἀγαθαί.) addit σου. Psalm. CXXIII. ν. 4. ὕδωρ.) addit αὐ.
Psalm. CXXIV. ν. 2. Καὶ Κύριος.) καὶ ὁ κύριος. ν. 3. ἀφῆσει.) adjicit Κύριος. ibid. ἐν ἀνομίᾳ.)
ἐν ἀνομίαις.

5. Τὸς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς τραγαλίας

Ἀπαξεί Κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν αἰониάν·

Εἰρήνῃ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

ΨΑΛΜ. ΡΚΕ'. CXXV.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἐν τῷ ἐπιστρέφει Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών,

Ἐγενήθημεν ὡς παρακεκλημένοι.

2. Τότε ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ σῶμα ἡμῶν, Καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως· Τότε ἔρυσεν ἐν τοῖς ἔθνεσιν·

Ἐμεγαλύνε Κύριος τὴ ποῖσαι μετ' αὐτῶν.

3. Ἐμεγαλύνε Κύριος τὴ ποῖσαι μετ' ἡμῶν·

Ἐγενήθημεν εὐφραυνόμενοι.

4. Ἐπίστρεφον Κύριε τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν·

Ὡς (ὁ) χειμαῖζός σου ἐν τῷ Νότῃ.

5. Οἱ ἀσπείροντες ἐν δακρυσπῇ, ἐν ἀγαλλιάσει θερῶσι·

6. Πορευόμενοι ἐπορευόντο καὶ ἔκλειον, Λίοντες τὰ ἀτέμεστα αὐτῶν·

Ἐσχυόμενοι ἄ δὲ ἤξουσιν ἐν ἀγαλλιάσει,

Λίοντες τὰ θράγματα αὐτῶν.

ΨΑΛΜ. ΡΚΣ'. CXXVI.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν τῇ Σιλωμῶν.

Ἐάν μὴ ὁ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον,

Εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες αὐτόν·

Ἐάν μὴ ὁ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, Εἰς μάτην ἠγγρύπησεν ὁ φυλάκων.

2. Εἰς μάτην ὡμῶν ἐστὶ τὸ ἐρθεῖν· Ἐγείρεσθαι μετὰ τὸ καθεῖσθαι, Οἱ ἑδόντες ἄρτον ὀδύνης·

Ὅταν δοῖ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον.

3. Ἰδὲ ἡ κληρονομία Κυρίου υἱοί, Ὅ μωδοὶ τῷ καρπῷ τῆς γαστρὸς.

4. Ὡσει βίβλην ἐν χειρὶ θνητῶν, Οὗτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτεταγμένων.

5. Μακάριος ἀνδρωπὸς ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν·

Οὐ κατασχυνθῶσιν, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς ἃ αὐτῶν ἐν πύλῃ·

ΨΑΛΜ. ΡΚΖ'. CXXVII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Μακάριοι πάντες οἱ φοβόμενοι τὸν Κύριον,

Οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ·

2. Τοὺς πότι τοῦ * καρπῷ σου ✠ ὅτι φά· καρπὸς * πόνου

γαστρῶν, Μακάριος εἶ, καὶ καλὸς σοὶ ἔσας.

3. Ἡ γυνὴ σου ὡς ἄμπελος ἐνθιγῶσα Ἐν τοῖς κλίματι τῆς οἰκίας σου·

Οἱ υἱοὶ σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν

Κύκλῳ τῆς τραπέζης σου.

4. Ἰδὲ ἔτις εὐλογηθήσεται ἀνδρωπὸς ὁ φοβόμενος τὸν Κύριον.

5. Εὐλογίτω σε Κύριος ἐκ Σιών,

Καὶ ἴδῃς τὰ ἀγαθὰ Ἰερουσαλὴμ

Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου,

Ο 3

6 Καὶ

Psalm. CXXV. v. 1. αὐτῶν. v. 4. (ὁ) deest. v. 6. Αἰωνίαν. Psalm. CXXVI. v. 1.

Ἐάν μὴ ὁ Κύριος (ἰδὲ μὴ κύριος. ibid. οἰκοδομήσῃ αὐτόν) αὐτόν deest. ib. ὁ Κύριος κτίσει.

v. 2. τὸ ἐρθεῖν) τὸ ἐρθεῖν. ibid. Ἐγείρεσθαι) ἐγείρεσθαι. ib. ἑδόντες) ἑδόντες. v. 5. ἐκτεταγμένων) deest. ibid. κατασχυνθῶσιν) κατασχυνθῶσιν. ib. ἐν πύλῃ) ἐν αἰλῃ. Psalm. CXXVII.

v. 2. Τοὺς πότις σου πότις) τὰ πότις σου καρπῷ. v. 3. Ἐ τοῖς αὐτῶν) ἐν ταῖς αὐτῶν. v. 5. εὐλογίτω) εὐλογίτω.

6. Καὶ ἰδοὺ υἱὸς τῶν υἰῶν σε·
Εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

ΨΑΛΜ. ΡΚΗ'. CXXVIII.

Ω Δὴ τῶν ἀναδαθμῶν.

Πλεονάκης ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,

Εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ· 2. πλεονάκης ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,
Καὶ γὰρ ἐκ ἐδυήθησάν μοι.

3. Ἐπὶ τῶ νότῳ με ἐτέκλεινον οἱ ἀμαρτωλοί·

Ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.

4. Κύριος δικαίως συνέλαψεν αὐχλῆνας ἀμαρτωλοῦν.

5. Διχρηθίσαντες καὶ ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὅπισθον πάντες οἱ μισοῦντες Σιών·

6. Γενηθήτωσαν ὡσεὶ χόρτος δαμάταν,
Ὅς πρὸ τῆ ἐκκασιδῆται ἐξηρανθή·

7. Οὐδ' ἐκ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερῖζων,

Καὶ τὸν κλάπον αὐτῷ ὁ τὰ δαγμάματα συλλέγων·

8. Καὶ ἐκ ὅπαν οἱ παράγοντες· εὐλογίᾳ Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς,

Εὐλογηκαμεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΨΑΛΜ. ΡΚΘ'. CXXIX.

Ω Δὴ τῶν ἀναδαθμῶν.

Ἐκ βαθέων ἐκήραξά σε Κύριε.

προσευ-
χῆς 2. Κύριε εἰσακούσων τῆς φωνῆς μου,
Γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα

Εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.

3. Ἐὰν ἀνομίας παρετήνη Κύριε, παρὰ ἡ-
Κύριε τίς ὑποστήσεται; εἴρη

4. Ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἰλασμός ἐστιν,

Ἐνεκεν τῆ νόμι σου 5. ὑπέμεινά σε ὀνόμαίος

Κύριε,
Ἵπέμεινον ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου·

6. Ἠλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον,
Ἀπὸ φυλακῆς πρωίας καὶ μέχρι νυκτός.

(Ἀπὸ φυλακῆς πρωίας) ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον·

7. Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεός (ἐστιν),
Καὶ πολλὰ παρ' αὐτοῦ λύτρωσις·

8. Καὶ αὐτοὺς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ
Ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν.

ΨΑΛΜ. ΡΛ'. CXXX.

Ω Δὴ τῶν ἀναδαθμῶν * τῷ Δαυίδ·
Κύριε ὅχι ὑβλώθη με ἡ καρδία,
Οὐδὲ ἐμετεωρίσθωσαν οἱ ὀφθαλμοί μου·

Οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις,
Οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ.

2. Εἰ μὴ ἐκτακτοῦμαι, ἀλλὰ ὕψωσα τὴν ἐταπει-
καρδίαν μου, νοδόν

Ὅς τὸ ἀπογενναλισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτῶν,

Ὅς ἀτακτοῦμαι ἐπὶ τὴν ψυχὴν με ἀνταπο-

3. Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον,
Ἀπὸ τῆ νῦν καὶ ἕως τῶ αἰῶνος·

ΨΑΛΜ.

Psal. CXXVIII. v. 3. Ἐπὶ τῷ νότῳ) ἐπὶ τὸν νότον με. Psalm. CXXIX. v. 1. ἐκκασιδῆται σε) ἐκκασιδῆται σου. v. 2. τῶν προσευχῶν) τῆς φωνῆς. v. 3. παρετήνη) παρετήνηται. v. 6. καὶ μέχρι) καὶ deest. ibid. (Ἀπὸ φυλακῆς πρωίας) haec verba desunt. v. 7. (τεο) deest. Psal. CXXX. v. 1. τῷ Δαυίδ) non habet. ibid. με εἰ καρδία) transposita. v. 2. ἐκτακτοῦμαι) ἐκτακτοῦμαι. ibid. τὸν νοδόν μου) τῆς ψυχῆς μου. ib. ἀντακτοῦμαι) ἀντακτοῦμαι.

ΨΑΛΜ. ΡΑΛ'. CXXXI.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Μὴ θῶπιτι Κύριε τῷ Δαυὶδ,
καὶ πάσης τῆς πρᾶυτης αὐτοῦ
2. Ὡς ὤμοσε τῷ Κυρίῳ, ἤξατο τῷ Θεῷ
Ἰακώβ·

3. Εἰ εἰσπεύσομαι εἰς σκῆνωμα οἴκου μου,
εἰ ἀναδήσομαι ἐπὶ κλῆνης σρωματῶν
μου,

4. Εἰ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου,
καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυπαγμὸν,
καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις
μου,

5. Ἐως ἢ εὖρω τόπον τῷ Κυρίῳ,
σκῆνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ·

6. Ἰδὲ ἠκέσασμεν αὐτὴν ἐν Εὐφραταί,
εὕραμεν αὐτὴν ἐν τοῖς δάσσεσι τῷ
δρυμῷ·

7. Εἰσπεύσομεθα εἰς τὸ ἐκίχημα αὐτοῦ,
ταῖς σκη- Προσκυλισομεν εἰς τόπον ὃ ἔστησαν οἱ
νώματα πόδες αὐτοῦ·

8. Ἀνάστηθι Κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου,
σύ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἀγιάσματος σου.

9. Οἱ ἱερεῖς σου ἐκδύσονται δικαιοσύνην,
καὶ οἱ ὅσιοι σου (ἀγαλλιᾶται) ἀγαλ-
λιάσονται.

10. Ἐπείκεν Δαυὶδ τῷ δόλῳ σου,
μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τῷ χρι-
στῷ σου.

11. Ὡς μοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν,
καὶ ἡ αὐτὸν καὶ ἡ ἀληθεία αὐτοῦ·
Ἐκ καρπῆς τῆς καλίας σου θήσομαι
ἐπὶ τὸν θρόνον σου.

11. Ἐὰν φυλάσσῃται υἱοὶ σου τὴν δια-
θήκην μου,
καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα ἃ διδά-
ξω αὐτούς,
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καθιῶνται ἕως τῆ
αἰωνος ἐπὶ τῷ θρόνῳ σου.

13. Ὅτι (ἐκεῖ) ἐξελέξατο Κύριος τὴν
Σιών,
ἡρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν
ἐαυτοῦ·

14. Ἀὐτὴ ἡ κατὰπαυσίς μου εἰς αἰῶνα
καὶ αἰῶνας,
ὧδε κατοικήσεται ἡ ἐρετίσασθαι αὐτήν.

15. Τὴν ἐξῆς αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογῶ, χέρας
τὸς πλάγους αὐτῆς χορτάσσω ἀέτῳ·

16. Τὰς ἱερεῖς αὐτῆς ἐκδύσω σαττηρίαν,
καὶ οἱ ὅσιοι αὐτῆς ἀγαλλιᾶται ἀγαλ-
λιάσονται.

17. Ἐκεῖ ἐξαντελῶ κέρας τῷ Δαυὶδ,
ἡτοιμασάτω τῷ χριστῷ μου λύχνον· ἡτοιμα-
σας

18. Τὰς ἐχθρὰς αὐτοῦ ἐκδύσω αἰχμήν,
ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξανθήσει τὸ ἀγίασ-
μά μου.

ΨΑΛΜ. ΡΑΒ'. CXXXII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν, ✠ τῷ
Δαυίδ.
Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἡ τί τεργνόν,
'Αλ' ἡ τὸ κατακεῖν ἀδελφῆς ἐπι-
ταυτοῦ;

2. Ὡς μῦρον ἐπὶ κεφαλῇ, τὸ καταβαί-
νον ἐπὶ πάγωνας,
τὸν πάγονας τὸν Ἀραβῶν,

Τὸ

Psalms. CXXXI. v. 1. ἐκίχηται ὁ ἐκίχηται. v. 6. Εὐφραταί) Εὐφραταί. Ibid. Εὐρωμεν) Εὐρωμεν.
ib. τοῖς δάσσεσι) τοῖς δάσσεσι. v. 7. ἐκίχηται) ἐκίχηται. v. 9. (ἀγαλλιᾶται) deest. v. 11.
ἀληθεία αὐτοῦ) ἀληθεία αὐτοῦ. Ibid. ἐπὶ τῷ θρόνῳ) ἐπὶ τῷ θρόνῳ. v. 12. υἱοὶ αὐτοῦ) οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.
Ibid. καθιῶνται) καθιῶνται. Ibid. ἐπὶ τῷ θρόνῳ) ἐπὶ τῷ θρόνῳ. v. 13. (ἐκεῖ) deest. v. 15. τὸν χέρος) τὸν θρόνον.
v. 17. ἡτοιμασας τὸν χριστὸν) ἡτοιμασας τὸν χριστὸν. Psalm. CXXXII. v. 1.
τῷ Δαυίδ) deest. v. 2. ἐπὶ κεφαλῇ) ἐπὶ κεφαλῇ.

- (Πόδας ἔχουσα, καὶ ἡ περιπαλήσασα)
(Οὐ Φωνήσουσα ἐν τῷ λαῷ αὐτῶν.)
Οὐδὲ γὰρ ἐστὶ πνεῦμα ἐν τῷ σώματι αὐτῶν.
18. Ὁμοιοὶ αὐτοῖς γέγοντο (πάντες) οἱ ποιῦντες αὐτά,
Καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.
19. Οἶκος Ἰσραὴλ εὐλογῆσατε τὸν Κύριον·
Οἶκος Ἀραβῶν εὐλογῆσατε τὸν Κύριον·
20. Οἶκος Λευὶ εὐλογῆσατε τὸν Κύριον·
Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον εὐλογῆσατε τὸν Κύριον.
21. Εὐλογητός Κύριος ἐκ Σιών,
Ὁ κατοικῶν ἱερουσαλὴμ.

ΨΑΛΜ. ΡΛΕ'. CXXXV.

- Α**λληλῆια.
Ἐξομολογήσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι
χρηστός.
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
2. Ἐξομολογήσθε τῷ Θεῷ τῶν Θεῶν.
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
3. Ἐξομολογήσθε τῷ Κυρίῳ τῶν Κυρίων·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
4. Τῷ ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα
μόνῳ·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
5. Τῷ ποιήσαντι τὰς θάλασσας ἐν συνέσει·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
6. Τῷ σερεψάσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
7. Τῷ ποιήσαντι Φῶτα μεγάλα (μόνῳ)·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
8. Τὸν ἄνθρωπον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας.

Τομ. IV.

- v. 18. (πάντες) abest. v. 21. ἐκ Σιών) ἐκ Σιών.
v. 9. τὰ ἔσχατα) τὰ ἔσχατα. v. 15. τῇ ἐκκλησίᾳ) καὶ ἐκκλησίᾳ.

- Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
9. Τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστρα εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
10. Τῷ πατάξαντι Αἰγύπτion σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
11. Καὶ ἐξαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
12. Ἐν χειρὶ κραταῶν καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῶν·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
13. Τῷ καταδελόντι τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαρίσεις·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
14. Καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ διὰ μέσου αὐτῆς·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
15. Καὶ τῷ ἐκτιναῖζοντι Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν ἐρυθρὰν·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
16. Τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
17. Τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
18. Καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταίους·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
19. Τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
20. Καὶ τὸν Ὀγγ βασιλέα τῆς Βασάν·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
21. Καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν·
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

P

22. Κλη.

- Psalm. CXXXV. v. 1. ὅτι χρηστός) ὅτι ἀγαθός.

22. Κληρονομίαν Ἰσραὴλ δόλω αὐτῷ.
 "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 23. "Οτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἡμεῶν
 ἡμῶν (ὁ Κύριος).
 "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 24. Καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχ-
 θρῶν ἡμῶν.
 "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 25. "Ο δόξος τροφὴν πάση σαρκί.
 "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 26. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῷ ἑρανῷ.
 "Οτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

κυρίου

ΨΑΛΜ. ΡΛΖ'. CXXXVI.

- Τ**ῷ Δαυιδ.
 Ἐπὶ τῶν πόλεων Βαβυλῶνος,
 Ἐκεῖ ἐκαθίσταμεν καὶ ἐκλαύ-
 σαμεν.
 Ἐν τῷ μεμνηθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών.
 2. Ἐπὶ ταῖς ἱτίαις ἐν μέσῳ αὐτῆς (ἐκεῖ)
 ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανά ἡμῶν.
 3. "Οτι ἐκεῖ ἐπηρεύθησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμα-
 λωτεύοντες ἡμᾶς λόγους αὐτῶν,
 Καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς ὕμνον.
 Ἄσατε ἡμῖν ἐκ τῶν ᾠδῶν Σιών.
 4. Πᾶς ἄσμεν τὴν αἰὲν Κυρίῳ ἐπὶ γῆς
 ἀλλοτρίαις;
 5. Ἐὰν ἐπιλάθωμαι σὺ Ἱερουσαλὴμ, ἐπι-
 ληθεῖν ἡ δόξα μου.
 6. Καὶ ἡ Δεῖν ἡ γλῶσσά μου τῷ λατρυνγί
 μου, ἐὰν μὴ σὺ μεμνηθῶ,
 Ἐὰν μὴ προανατίζωμαι τὴν Ἱερου-
 σαλὴμ ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου.

7. Μεμνηθῆτι Κύριε τῶν υἱῶν Ἐδὼμ τῆς
 ἡμέρας Ἱερουσαλὴμ,
 Τῶν λεγόντων· ἐκτανῶτε, ἐκτανῶτε,
 ὥς ὃ ὁ Θεμέλιος ἐν αὐτῇ.
 8. Οὐγατῆρ Βαβυλῶνος ἡ ταλαίπαρος,
 Μακάριος ὃς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀν-
 ταποδόματά σε, ὃ ἀνταπέδωκας
 ἡμῖν.
 9. Μακάριος ὃς κρατήσει καὶ ἰδαφίῃ τὰ
 νήπιά σου πρὸς τὴν πέτραν.

ΨΑΛΜ. ΡΛΖ'. CXXXVII.

- Τ**ῷ Δαυιδ, (Ζαχαρίας).
 Ἐξομολογήσομαι σοι Κύριε ἐν ὁ-
 λῇ καρδίᾳ μου,
 + Καὶ ἵκαντιον ἀγγέλω ψαλῶ σοι
 2. Προσπλήσω πρὸς ναὸν ἁγίων σου,
 Καὶ ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου
 Ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου
 "Οτι ἐμεγάλυνας ἐπὶ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομά σου
 πᾶντας ἁγίων
 3. Ἐν + ἡ αἶψα ἡμέρα ἐπικαλέσομαι
 + σε (ταχυ) ἐπακούσόν μου.
 Πολυνήσεις με ἐν ψυχῇ μου (ἐν)
 δυνάμει.
 4. Ἐξομολογήσασθωσαν σοι Κύριε πᾶν-
 τες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς,
 "Οτι ἤκουσαν + πάντα τὰ ῥήματα
 τῷ σώματός σου.
 5. Καὶ ἀσάτωσαν ἐν ταῖς ὁδοῖς Κυρίου,
 "Οτι μεγάλη ἡ δόξα Κυρίου.
 6. "Οτι ὑψηλὸς Κύριος, καὶ τὰ ταπεινά
 ἐφορεῖ,

Καὶ

v. 16. τῷ Κυρίῳ) τῷ Θεῷ. Psalm. CXXXVI. v. 1. τῷ Δαυιδ) τῷ Δαυιδ ἱερουζ. v. 2. ἐκεῖ) abest.
 v. 3. αἰχμαλωτεύοντες) αἰχμαλωτισθέντες. v. 6. ἐν ἀρχῇ) ὡς ἐν ἀρχῇ. v. 7. καὶ ὁ Θεμέλιος ἐν
 αὐτῇ) τῶν τῶν Θεμέλιος αὐτῆς. Psalm. CXXXVII. v. 1. Psalmi Inscriptionem ita refert
 Edit. Rom. Ψαλμοὶ τοῦ Δαυιδ ἀγγέλω καὶ Ζαχαρίῳ. ibid. à fine adjicit Rom. ὅτι ἤκουσαν πᾶ-
 να τὰ ῥήματα τῷ σώματί σου. v. 2. καὶ πᾶν τὸ ὄνομά σου τὸ ἁγίον. ibid. καὶ πᾶν τὸ ὄνομά σου
 σου. v. 3. ἐπικαλέσομαι) ἐπικαλέσασθαι. ibid. ἐν δυνάμει) δυνάμει σου.

- Καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀπομακρύνει γνώ-
σκει.
7. Ἐάν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψεως,
ζώσκει με·
Ἐπ' ὄρεγν' ἐχθρῶν μὲν ἐξέτεινας χει-
ράς σου,
Καὶ ἐσωσέ με ἡ δεξιὰ σου.
8. Κύριος ἀνταποδώσει ὑπὲρ ἐμῶ·
Κύριε τὸ ἑλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα·
Τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδης.

ΨΑΛΜ. ΡΗ'. CXXXVIII.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ Δαυὶδ, ψαλμὸς
(Ζαχαρίας ἐν τῇ διασωρᾷ).
Κύριε ἰδοκίμασάς με, καὶ ἔγνωσ
+ με·

2. Σὺ ἔγνωσ τὴν κατέδραμ μου καὶ τὴν
ἐγερσίν μου,
(Σὺ) συνήκας τὰς διαλογισμὰς μου
ἀπομακρύνει·
3. Τὴν τρεῖς μου καὶ τὴν χορὸν μου
(σὺ) ἐξήχησας,
Καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς μου προσίδες.
4. Ὅτι ἐκ ἐξ ἰ λόγος (ἀδικος) ἐν γλώσ-
σῃ μου,
Ἰδὲ Κύριε + σὺ ἔγνωσ πάντας, ὅτι τὰ
ἔργα καὶ τὰ ἀρχαῖα·
+ Σὺ ἔπλασάς με, καὶ ἔθηκες ἐπ'
ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.
6. Ἐθαυμασθήσῃ ἡ γνώσις + σου ἐξ
ἐμῶ·
Ἐκραυγῶνται, ὃ μὴ δύναμαι πρὸς
αὐτήν.

7. Πῶ πορευθῶ ἀπὸ τῆ πνεύματός σου;
Καὶ ἀπὸ τῆ προσώπου σου πῶ φῶγ;
8. Ἐάν ἀναβῶ εἰς τὸν ἔρειον, + σὺ
ἐξ ἐκεῖ·
Ἐάν καταβῶ εἰς τὴν ἄβυσσον, πάρε·
9. Ἐάν ἀναλαβῶ τὰς πλίνθους + με·
κατ' ὄρεθρον,
+ Καὶ κατασκευάσω εἰς τὰ ἔγκατα
τῆς θαλάσσης,
10. Καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χεὶρ σου ὀδηγήσει με,
Καὶ καθήξει με ἡ δεξιὰ σου.

11. Καὶ ἔπα· ἄρα σκότος καταπατή-
σει με·
Καὶ νῦν φωτισμὸς ἐν τῇ τρυφῇ μου.
12. Ὅτι τὸ σκότος ἐ σκοτεινίσταται ἀπὸ
σου,

Καὶ νῦν ὡς ἡμέρα φωτίζεται·

- Ὡς τὸ σκότος αὐτῆς, ἔστω καὶ τὸ
φῶς αὐτῆς.
13. Ὅτι σὺ ἐκλήσω τὰς νεφροὺς μου (Κύριε)
Ἀντελαβὼ με ἐκ γαστρὸς μητρὸς μου·
14. Ἐξομολογήσομαι σοι, ὅτι φοβερὸς
ἐθαυμασθήσῃ·

Θαυμάσιαι τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχὴ
μου γινώσκει σφόδρα.

15. Οὐκ ἐκρέβη τὸ ὄσόν μου ἀπὸ σου ὃ
ἐποίησας ἐν κρυφῇ,
Καὶ ἡ ὑπόστασις μου ἐν τοῖς κατωτά-
τοις τῆς γῆς·

16. Τὸ ἀκατήργαστόν μου εἶδον οἱ ὁ-
σοὶ φθαλμοί σου, καὶ
Καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γρα-
φίσονται·

P 2

Ἡμέ-

v. 7. ζώσκει με) ζώσκει με. v. 8. Κύριος ἀνταποδώσει) Κύριε ἀνταποδώσει. Psalm. CXXXVIII.
v. 1. τῷ Δαυὶδ, ψαλμὸς) transposita. ibid. (Ζαχαρίας ἐν τῇ διασωρᾷ) desant. v. 3. (σὺ) deest.
v. 8. σὺ ἢ ἐκεῖ) σὺ ἐκεῖ ἢ. v. 9. κατ' ὄρεθρον) κατ' ὄρεθρον. v. 12. Ὅτι τὸ σκότος) ὅτι σκότος.
ibid. stichum 2. habet Edit. Rom. uti hic suppletur. v. 15. ἐν τῇ κατωτάτῃ) ἐν τῇ κα-
τωτάτῃ. v. 16. stichus 1. in Edit. Rom. ita habet: ἀκατήργαστόν μου ὅσον οἱ φθαλμοί σου.

- Ἡμέρας πλαθήσονται, καὶ ἔθεις ἐν αὐτοῖς.
 17. Ἐμοὶ δὲ λαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι
 σὺ ὁ Θεός,
 λαν ἐκεραϊώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν
 18. Ἐξαριθμήσομαι αὐτὸς, καὶ ὑπὲρ
 ἀμμου πληθυνθήσονται.
 Ἐξεγέρην, καὶ ἔτι εἰμι μετὰ σθ.
 19. Ἐὰν ἀποκλείης ἀμαρτωλὸς ὁ Θεός·
 Ἄνδρες αἱμάτων ἐκκλίνετε ἀπ' ἐμῆ.
 ἐρεῖς 20. Ὅτι ἡγῇ εἰς διαλογισμὸν,
 ἀλφύονται εἰς ματαιότητα ταῖς πό-
 λεις σθ.
 21. Οὐχὶ τὰς μυσθτάς σε Κύριε ἐμίσησα;
 Καὶ ἐπὶ τοῖς ἰχθυοῖς σὺ ἐξετηπόμην;
 22. Τέλειον μῖσος ἐμίσην αὐτὸς.
 Κύριε Εἰς ἰχθύες ἐγένοντό μοι.
 23. Δοκίμασόν με ὁ Θεός, καὶ γινῶθι τὴν
 καρδίαν μου.
 Ἐτασόν με, καὶ γινῶθι τὰς τρίβους μου
 ἢ ὅπως ὁ 24. Καὶ ἴδε, εἰ ἰδοὶ ἀνομίας ἐν ἐμοί,
 δὸν Καὶ ἐδήγησόν με ἐν ὁδῷ αἰσινία.
 ΨΑΛΜ. ΡΛΘ'. CXXXIX.
- Ε**ἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
 2. Ἐξελεῖ με Κύριε ἐξ ἀνδρώπων
 ποτηρῶ,
 ἀδικίαν 3. Ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥύσαι με.
 Οἷσιντες ἐλογίσαντο ἀδικίαν ἐν καρδίᾳ,
 Ὅλην τὴν ἡμέραν παρετάσσοντο πο-
 λέμευς.
 4. Ἠκόνθησαν γλωσσῶσαν αὐτῶν ὥστε ὄφρου·
 ἴος αἰσιῶδον ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν.
 Διάψαλμα.
5. Φύλαξόν με Κύριε ἐκ χειρὸς ἀμαρ-
 τωλῶ,
 Ἀπὸ ἀνδρώπων ἀδίκου ῥύσαι με.
 Οἷσιντες ἐλογίσαντο τῇ ὑποσηλίσαι
 τὰ διαβήματά μου.
 6. Ἐκρυβαν ὑπερήφανοι παγίδαί μοι,
 Καὶ χροῖα διέτειναν παγίδαίς (τοῖς
 ποσὶ μου).
 Ἐχόμενα τρίβω σκάνδαλον ἐθνή μοι.
 Διάψαλμα.
 7. Εἶπα τῷ Κυρίῳ· Θεός μου εἶ σύ·
 Ἐνώτισται Κύριε τὴν φανὴν τῆς δεή-
 σεώς μου.
 8. Κύριε Κύριε ὁπαιμὶς τῆς σωτηρίας μου,
 Ἐπεσκέασας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐν
 ἡμέρᾳ πολέμου.
 9. Μὴ παρασῶς με Κύριε ἀπὸ τῆς ἐπι-
 θυμίας τ' μου ἀμαρτωλῶν.
 Διελογίσαντο κατ' ἐμῶ, μὴ ἐγκατα-
 λείψης με, μήποτε ὑψωθῶσαν.
 Διάψαλμα.
 10. Ἡ κεφαλὴ τῆ κυκλαίματος αὐτῶν·
 Κόπος τῶν χερσίων αὐτῶν καλύψει
 αὐτὸς.
 11. Πεσοῦνται ἐπ' αὐτὸς ἀνδρακες·
 Ἐν πυρὶ κατακαλεῖς αὐτὸς.
 Ἐν ταλαιπωρίαις εἰ μὴ ὑποσῶσαν.
 12. Ἀνὴρ γλωσσώδης εἰ κατευθυνθήσεται
 ἐπὶ τῆς γῆς.
 Ἄνδρα ἀδικον κακὰ θηρεύσει εἰς δια-
 φθοράν.
 13. Ἐγνων ὅτι ποιήσει Κύριος τὴν κρίσιν
 τῶ πλοχῶ, τ' καὶ τὴν δίκην τῶν
 πενήτων.

14. Πλὴν

v. 11. ἐπὶ τοῖς ἰχθυοῖς) ἐπὶ τοῖς ἰχθύεσσιν. v. 23. Κύριε) ὁ Θεός. v. 23. ἢ ὅπως ἴδοι) εἰ ἴδοι. Psalms. CXXXIX. v. 1. ψαλμοὶ τοῦ Δαυὶδ) transposita. v. 3. ἀδικίαν) ἀδικίας. v. 5. slich. 1. ita Rom. Edit. ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδικῶν ἐξελεῖ με. ibid. ὑποσηλίσαι) πρᾶξις τοῦ. v. 6. εἰ sine adjectiv Rom. Διάψαλμα. ita δε v. 9. quoque. v. 11. ἄνδρακεν) Ἐν πυρὶ κατακαλεῖς) ἀνδρακεν πυρὶ ἐπὶ τῇ γῆς, καὶ κατακαλεῖς. v. 11. διαφθοράν) καταφθοράν.

14. Πλὴν δίκαιοι ἐξομολογήσονται τῷ
ὀνόματί σου,
† Καὶ κατακλῆσθαι εὐθιὲς σὺν τῷ
προσώπῳ σου.

ΨΑΛΜ. ΡΜ'. CXL.

ΨΑΛΜΟΣ τῷ Δαυίδ.
Κύριε ἐνέκραξα πρὸς σέ, εἰσά-
κυσόν μου.
Πρόχες τῇ Φωνῇ (τῆς δεξιᾶς) μου,
ἐν τῷ κενρωμένῳ με πρὸς σέ.

2. Καταθυθήτω ἡ προσυχὴ μου ὡς
θυμίαμα ἐνώπιόν σου,
Ἐπαύσεις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐ-
σπερινή.
3. Ὁ Κύριε φυλακὴν τῷ σώματί μου,
† Καὶ δύρειν περισχῆς περὶ τὰ
χεῖλη μου.

4. Μὴ ἐκκλίνης τὴν καρδίαν μου εἰς λό-
γους πονηρίας,
Τὸ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἀ-
μαρτίαις
Σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις τὴν αἰ-
νομίαν.

Καὶ ἃ μὴ συνδυάσω μετὰ τῶν ἐκλε-
κτῶν αὐτῶν.
5. Παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγ-
ξει με,
Ἐλεῖται † δὲ ἀμαρτωλὸν μὴ λιπα-
νάτω τὴν κεφαλὴν μου.
Ὅτι ἐγὼ καὶ ἡ προσυχὴ μου ἐν ταῖς
εὐδοκίαις αὐτῶν.

6. Κατεπίθῃσαν ἐχόμενα πέτρες οἱ
κράταιοι κραταῖοι αὐτῶν.

Ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου, ὅτι ἠλύ-
θῃσαν.

7. Ὡσεὶ πάχος γῆς διεβύβῃ ἐπὶ τῆς
γῆς,

Δισκοπεύει τὰ ὅσα ἐμὴ παρὰ τὸν αὐτῶν
ἄβυσσος.

8. Ὅτι πρὸς σέ Κύριε Κύριε οἱ ὀφθαλ-
μοί μου.

Ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, μὴ ἀντανέλης τὴν
ψυχὴν μου.

9. Φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος ἧς συνεστή-
σαντό μοι,

Καὶ ἀπὸ ἐκκεῖλων τῶν ἐργαζομένων σκανδα-
λίσαι.

10. Πεσοῦνται ἐν ἀμφιδότῳ αὐτῷ ὅς
ἀμαρτωλοί.

Καταμόνας εἰμὶ ἐγώ, ὥς ἂ παρέρθω.

ΨΑΛΜ. ΡΜΑ'. CXLI.

ΣΥΓΓΕΜΜΕΝΟΣ τῷ Δαυίδ, ἐν τῷ εἶναι αὐ-
τὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ, προσευχῇ.

2. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκ-
κράξα,

(Καὶ) φωνῇ μου πρὸς * Κύριον ἰδοὺ, ἡ Φωνὴ
καὶ προσέχῃ μοι. * Ἰὼν θεόν

3. Ἐκχεῶ ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν δεισίν μου
τὴν θλίψιν μου ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπαγ-
γελῶ,

4. Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὸ πνεῦμά
μου.

Καὶ σὺ ἔγνων τὰς τρεῖς μου.

Ἐν ὁδῷ ταύτῃ ἡ ἐπαρευμένη, ἔκρυ-
ψαν παγίδας μοι.

5. Κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἐπέβλεπον
καὶ ἔκ ἤν ὁ ἐργονόσκων με.

P 3

Ἀπώ-

V. 14. Καὶ καίτοι καὶ δεστ. Psalm. CXL. v. 4. ἐκκεῖλον) ἐκκεῖλον. v. 7. ἐπὶ αὐτῶν) ἐπὶ αὐτῶν. v. 9. ἐκκεῖλον) ἐκκεῖλον. v. 10. οἱ ἀμαρτωλοί) οἱ ἀμαρτωλοί. v. 10. ἡ παρέρθω) ἡ παρέρθω. Psalm. CXLI. v. 2. flich. 2. ita refertur in Edit. Rom. φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἰδοὺ. v. 3. ἐκκεῖλον) ἐκκεῖλον.

- Ἀπαίτετο Φυγὴ ἀπ' ἐμοῦ,
Καὶ ἐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχὴν μου·
6. Ἐνέκραξα πρὸς σὲ Κύριε,
Εἶπα· σὺ εἶ ἡ ἔλπις μου,
Μερίς μου ἐν γῇ ζώντων.
7. Πρόσες εἰς τὴν δέησίν μου, ὅτι ἐτα-
πειώθη σφόδρα·
Ῥῦσαι με ἐκ τῶν καταδικαζόντων με,
Ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
8. Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου,
Τὸ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου
(Κύριε)·
Ἐμὲ ὑπομένῃσι δίκαιοι, ὥς εἰ ἀντα-
ποδῶς μοι.

ΨΑΛΜ. ΡΜΒ'. CXLII.

- ✠ **Ψ** ΑΛΜὸς τῷ Δαυὶδ, ✠ ὅτε αὐτὸν
ὁ υἱὸς κατεδίωξε·
- Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευ-
χῆς μου,
Ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ αἰλή-
θειά σου,
Εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου·
2. Καὶ μοὶ εἰσάδης εἰς κρίσιν μετὰ τῷ
δούλῳ σου,
Ὅτι εἰ δικαιοθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς
ζών.
3. Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυ-
χὴν μου·
Ἐταπεινώσεν εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου·
Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς, ὡς νεκρὸς
αἰῶνος.
4. Καὶ κηκῆσεν ἐπ' ἐμέ τὸ πνεῦμά μου,

- Ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου·
5. Ἐμοήθη ἡμερῶν ἀρχαίων,
(Καὶ) ἐμελέτησα ἐν πάσι τοῖς ἔρ-
γοις σου,
Ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελίταν.
6. Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου·
Ἡ ψυχὴ μου ✠ ὡς γῆ ἀνυδρὸς σοι.
Διάλωμα.
7. Ταχύ εἰσάκουσόν μου Κύριε, ἐξέλαιπε
τὸ πνεῦμά μου·
Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ'
ἐμοῦ,
Καὶ ὁμολογήσομαι τοῖς καταδικάουσιν
εἰς λάκκον.
8. Ἀκούσων ποιήσόν μοι ἰσχυρὰ τὸ ἔλεός σου,
Ὅτι ἐπὶ σοὶ ἠλπισα·
Γινώριστόν μοι (Κύριε) ὁδόν, ἐν ἣ πο-
ρεύσομαι,
Ὅτι πρὸς σὲ ἤρα τὴν ψυχὴν μου.
9. Ἐξελεῖ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου Κύριε,
(ὅτι) πρὸς σὲ κατήφυγον.
10. Διδαξόν με τῷ ποιεῖν τὸ θέλημά σου,
ὅτι θοὶς με ✠ ὃ" εἶ.
Τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἄγιστον
ἐν γῇ εὐθείας.
11. Ἐνεκα τῷ ὀνόματός σου Κύριε ζήσεις
με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου·
Ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου·
12. Καὶ ἐν τῷ ἔλει σου ἐξολοθρεύσεις τὸς
ἐχθρὸς μου,
Καὶ ἀπολεῖς πάντας τὸς θλιδοντας
τὴν ψυχὴν μου·
Ὅτι ἐγὼ δούλος σου εἰμί.

ΨΑΛΜ.

ν. α. Ἐνέκραξα πρὸς σὲ Κύριε) transposita. ibid. Εἶπα) καὶ εἶπα. ν. 7. εἰ τὴν δέησίν) πρὸς τὴν
δέησιν. Psalm. CXLII. ν. 1. κατεδίωξε.) κατέδιωκε. ibid. Εἰσάκουσον) ἰσάκουσον. ν. 3. εἰς γῆν
ταύτην) εἰς τὴν γῆν ταύτην. ν. α. ἄ fine Rom. addit Διάλωμα. ν. 10. θέλημά σου) addit Rom. ὅτι
θέλει μου ἢ σὺ. ibid. τὸ ἀγαθόν. ib. ἐν γῇ εὐθείᾳ) ἐν τῇ εὐθείᾳ. ν. 12. Ὅτι ἐγὼ δούλος
σου εἰμί) ὅτι δούλος σου εἰμί ἐγώ.

ΨΑΛΜ. ΡΜΓ'. CXLIII.

Γολιάθ **Τ**ῷ Δαυὶδ, ἄ. πρὸς τὸν Γολιάθ.
Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς μῶ,
Ὁ ἀνάσκειν τὰς χεῖράς μῶ εἰς
παράταξιν,

Τὰς δακτύλους μῶ εἰς πόλεμον·

2. Ἐλεός μῶ καὶ καταφυγή μῶ,
Ἀντιλήπιός μῶ καὶ βύτης μῶ,
Ἵπερασπίζης μῶ, καὶ ἐπ' αὐτῷ
ἤλπισα·

αὐτῷ Ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μῶ ὑπ' ἐμῆ.

3. Κύριε τίς ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι ἐγνώ-
σθης αὐτῷ,
ἄ. Ἦ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι λογίζῃ
αὐτόν;

4. Ἄνθρωπος ματαιότητι ὁμοιωθή·
Αἱ ἡμέραι αὐτῷ ὥστε σκιὰ παραγούσι.

5. Κύριε κλῖνον ὤταός σου, καὶ καλίσθηθι·
Ἄψαι τῶν ὀφείλων, καὶ καπνώσθησιν αὐ·

6. Ἀσφαλισ ἀσφαπὴν (σε), καὶ σκεφ-
πίεις αὐτός·

Ἐξαπόσειλον τὰ βέλη σε, καὶ συν-
ταράξεις αὐτός.

7. Ἐξαπόσειλον τὴν χεῖρά σε ἐξ ὕψους·
Ἐξελθὲ μῶ καὶ βῦσαι μῶ ἐξ ὑδάτων
ποθέων,

Ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀσπατριῶν·

8. Ὡν τὸ σῶμα ἐλάλησε ματαιότητά,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας.

9. Ὁ Θεὸς ὠδήν καινὴν ἄσπομαί σοι,
Ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψαλῶ σοι·

10. Τῷ δίδόντι σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσι,
Τῷ λυτρομένῳ Δαυὶδ τὸν δούλον αὐτῷ
ἐκ βομφαίας ποιητῆς.

11. Ὑψαί μῶ καὶ ἐξελθὲ μῶ ἐκ χειρὸς
υἱῶν ἀσπατριῶν,

Ὡν τὸ σῶμα ἐλάλησε ματαιότητά,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας·

12. Ὡν οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς νεόφυτοι ἐνημ-
μα ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, καὶ
αἱ θυγατέρες αὐτῶν κεκαλωπισμέ-
ναι, περικεκοσμημέναι ὡς ὁμοί-
μα ναῶ·

13. Τὰ ταμίαι αὐτῶν πλήρη, ἐξεργου-
μένα ἐκ τέτυς εἰς τέτυς·

Τὰ πρόβατα αὐτῶν πολύτοκα, πλη-
θύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις αὐτῶν,

14. Οἱ βόες αὐτῶν παχεῖς·
Οὐκ ἐστὶ κατάπλωμα φραγμῶ, ὅθι
διέρχεται,
Οὐδὲ κρουγὴ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῶν. Ἐπαύλε-
ται

15. Ἐμακάριε τὸν λαόν ὃ ταῦτά ἐστι·
Μακάριος ὁ λαὸς, ὃς Κύριος ὁ Θεὸς
αὐτῶν.

ΨΑΛΜ. ΡΜΔ'. CXLIV.

Αἰνῶν τῷ Δαυίδ. Αἰνέσεις.
Ἐψάσω σε ὁ Θεὸς μῶ ὁ βασι-
λεὺς (μῶ),
καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνομά σε εἰς τὸν
αἰῶνα

καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ἄ. τῷ αἰῶνος·

2. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε,
καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σε εἰς τὸν αἰῶνα
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ἄ. τῷ αἰῶνος·

3. Μένει Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα,
καὶ τῆς μεγαλυνούσης αὐτῷ ἐκ ἑστῆ-
πύρας.

4. Γενεά

Psal. CXLIII. v. 2. λαόν αὐτῷ) λαόν μου. v. 3. τίς ἐστιν) τίς ἐστιν. v. 6. (σε) deest. v. 10. σωτηρίαν) τὴν σωτηρίαν. v. 12. οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς νεόφυτοι) οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς νεόφυτοι. Psal. CXLIV. v. 1. Αἰνέσεις τῷ Δ.) Αἰνῶν τῷ Δαυίδ. v. 3. Κύριος) ὁ Κύριος.

4. Γενὰ καὶ γενὰ ἐπαίσεις τὰ ἔργα σου,
καὶ τὴν δυνάμιν σου ἀπαγγεῖλθαι·
5. (Καὶ) τὴν μεγαλοπρεπείαν τῆς δόξης (σου) τῆς ἀγωνίης σου λαλήσουσι,
καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγῶνται·
6. καὶ τὴν δυνάμιν τῶν φοβερῶν σου ἐρῶσι,
καὶ τὴν μεγαλυνούην σου διηγῶνται
(καὶ τὴν δυνατείαν σου λαλήσουσι).
7. Μνήμην τῶν πληθους τῆς χρηστότητος σου ἐρεῖζονται, καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται.
8. Οἰκτίρων καὶ ἐλεῆμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος·
9. Χρηστὸς Κύριος τοῖς σέμναι, καὶ οἱ οἰκτιροὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.
10. Ἐξομολογησάμενοι σοι Κύριε πάντα τὰ ἔργα σου,
καὶ οἱ οἶοί σου εὐλογησάτωσάν σε·
11. Δόξαν τῆς βασιλείας σου ἐρῶσι, καὶ τὴν δυνατείαν σου λαλήσουσι·
12. Τῷ γνωρίσαι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυνάμιν σου,
καὶ τὴν δόξαν τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς βασιλείας σου.
13. Ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων,
καὶ ἡ δεσποτεία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
14. Ὑπομένει ὁ Κύριος ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ,
καὶ ὅσους ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ· ὑποστηρίζει Κύριος πάντας τὸς καταιπνιόντας,

- καὶ ἀνέρθοι πάντας τὸς κατεβήσαντας.
15. Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσιν, καὶ σὺ αἶσθαι τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαρίᾳ·
16. Ἀνοίξαι ὁ σὺ * τὴν κηρὰν σου, καὶ ἐμ· ἄνοιξαι * τὰς πτερυγίας σου, καὶ ἐμ· πτερυγίσαι πᾶν ζῶον εὐδοκίας.
17. Δίκαιος Κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ,
καὶ ὅσους ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
18. Ἐγγύς Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλεμένοις αὐτόν,
* Πᾶσι τοῖς ἐπικαλεμένοις αὐτόν ἐν ἀληθείᾳ·
19. Θέλημα τῶν φοβερῶν αὐτόν ποιήσει, καὶ τῆς δέησης αὐτῶν ἐπακούσεται, καὶ σώσει αὐτούς.
20. Φυλάσσει Κύριος πάντας τὸς ἀγαπώντας αὐτόν·
καὶ πάντας τὸς ἀμαρτανῶν ἐξολοθρεύσει.
21. Ἀνίστη Κύριε λαλήσει τὸ στόμα μου· καὶ εὐλογεῖται πᾶσα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ τῷ αἰῶνος·

ΨΑΛΜ. ΡΜΕ'. CXLV.

- Α. Διηγήσῃ ὁ ἄγγελος καὶ Ζαχαρίας·
ἄνθρωπος ὁ ψυχὴ μου τὸν Κύριον·
2. Λιγὴν Κύριον ἐν ζωῇ μου,
ψαλῶ τῷ Θεῷ μου εἰς ὑπάκουον.
3. Μὴ πεποιθῶτε ἐπ' ἀρχοντας, (καὶ) ἐπ' υἱὸς ἀνθρώπων, οἳ ἀπ' ἑσῶσθησιν·

4. Ἐξέ-

v. 5. (σε) deest. v. 6. (καὶ τὴν δυνατείαν σου λαλήσουσι) deest. v. 7. ἐρεῖζονται) ἐξηρῶνται. ibid. ἀγαλλιάσονται) ἀγαλλιάσονται. v. 9. ὑπομένοντες αὐτόν) αὐτοῖς deest. v. 12. τὴν δυνάμιν σου) τὴν δυνατείαν σου. v. 16. ἄνοιξαι) ἀνοίγει.

4. Ἐξελεσεται τὸ πνεῦμα αὐτῶ, καὶ ἐπιστήψει εἰς τὴν γῆν αὐτῶ.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολούνται

αὐτῶν

καὶ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶ.

5. Μακάριος ὁ Θεὸς Ἰακώβ βοηθὸς αὐτῶ,
Ἡ ἐλπίς αὐτῶ ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶ.

6. Τὸν ποτήσαντα τὸν ἔρειπον καὶ τὴν γῆν,
τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς.

Τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα.

7. Ποιῶντα κρέμα τοῖς ἀδικημένοις.
Δίδοντα τροφὴν τοῖς πεινώσι.
Κύριος λύει πεπεδημένους.

8. Κύριος ἀνορθοῖ κατεβυγμένους.
Κύριος σοφοῖ τυφλούς.
Κύριος ἀγαπᾷ δικαίους.

9. Κύριος φυλάσσει τὸς προσηγυγμένους,
Ὁρῶντες καὶ χεῖρας ἀναστήσεται.
καὶ ὁδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανίσει.

10. Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα,
Ὁ Θεὸς σε Σιών εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

ΨΑΛΜ. ΡΜς'. CXLVI.

Αλληλεία καὶ Ἀγγαίε καὶ Ζαχαρίας.

Ἀνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός.

Τῷ Θεῷ ἡμῶν ᾠδῶσιν ᾠδεῖτε.

2. Οἰκοδομὴν Ἱερουσαλὴμ ὁ Κύριος.

(καὶ) τὰς διασποράς τῆ Ἰσραὴλ ἐπισυνάξει.

Τομ. IV.

3. Ὁ ἰάμειός τῶς συστειρμένους τὴν καρδίαν,

καὶ δεσμένους τὰ συλρίμμαίς αὐτῶν.

4. Ὁ ἀρειθμῶν πλήθη ἄστρων, καὶ παῶν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν.

5. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτῶ.

καὶ τῆς συνέσεως αὐτῶ ἐκ ἔξιν ἀριθμός.

6. Ἀναλαμδάναν πρᾶξις ὁ Κύριος.

ταπεινῶν καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς ὡς τῆς γῆς.

7. Ἐξάρξαιε τῷ Κυρίῳ ἐν ἑξομολογήσει,
ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ.

8. Τῷ περιβάλλοντι τὸν ἔρειπον ἐν νεφέλαις,
τῷ ἐτοιμάζοντι τῇ γῇ ὑέτην.

τῷ ἐξαιατέλλοντι ἐν ὄρεσι χέρτων,

9. (καὶ) δίδωσι τοῖς κλήσεσι τροφὴν αὐτῶν,

καὶ τοῖς νεοσσὶς τῶν κοράκων τοῖς ἐπικαλεμένοις αὐτόν.

10. Οὐκ ἐν τῇ δυνατείᾳ τῶ ἵππου θελήσει,
οὐδὲ ἐν ταῖς κινήμασι τῶ ἀνδρὸς εὐδοκεῖ.

11. Εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τοῖς φοβεμένοις αὐτόν,

καὶ ἐν (πᾶσι) τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτῶ.

ΨΑΛΜ. ΡΜΖ'. CXLVII.

Αλληλεία Ἀγγαίε καὶ Ζαχαρίας.

Ἐπαινέι Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον,
Ἄνει τὸν Θεὸν σε Σιών.

Q

2. Ὅτι

Psalms. CXLV. v. 8. βελτίον· addit αὐτῶ. v. 8. Edit. Rom. stichum 1. & 2. transponit. v. 9. ἀφαιρῶν) ἀφανίζ. Psalms. CXLVI. v. 8. à fine Edit. Rom. adjicit καὶ χλῆρον τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν ἀδελφῶν.

1. "Οτι ἔκχυσε τὰς μοχλὰς τῶν πυλῶν σου,
Εὐλόγησε τὰς υἷας σου ἐν σοί.
3. "Ο τινεὶς τὰ ὄρεά σου εἰρήνη,
καὶ τὴν ἑσπέραν σου πυρρὴ ἐμπιπλῶν σου.
4. "Ο ἀποσέβηκε τὸ λόγιον αὐτῇ τῇ γῇ,
ἕως τὰ χεῖρας ὁρμαίνεται ὁ λόγος αὐτῇ.
5. Τὴ διδοῖς τοῖς χιῶσι ὥσπερ ἔριον,
Ὁμίχλην ὥσπερ ἀποδὸν πάσσοντες.
6. Βάλλοντας κρύσταλλον αὐτῇ ὥσπερ ψαμμόν.
Κατὰ πρόσωπον ψυχῆς αὐτῇ τίς ὑποστήσεται;
7. Ἀποτελεῖ τὸν λόγον αὐτῇ, καὶ τήξει αὐτά.
Πνεύσει τὸ πνεῦμα αὐτῇ, καὶ βυθισταὶ ὕδατα.
8. Ἀπαγγελῶν τὸν λόγον αὐτῇ τῷ Ἰακώβ,
καὶ τῷ
Δικαιοματίας καὶ κείμενα αὐτῇ τῷ Ἰσραὴλ.
9. Οὐκ ἐποίησεν ὅπως παντὶ ἔθνει,
καὶ τὰ κείμενα αὐτῇ ἐκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς. Ἀλληλούια.

ΨΑΛΜ. ΡΜΗ'. CXLVIII.

Αλληλῆια, (Ἀγγαλίη καὶ Ζαχαρίη).

- Λινεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν ἑρῶν.
Λινεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς υἱοῖς.
2. Λινεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ.
Λινεῖτε αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ.
  3. Λινεῖτε αὐτὸν ἥλιος καὶ σελήνη.
Λινεῖτε αὐτὸν πάντα τὰ ἄστρα καὶ καὶ τὸ φῶς.

4. Λινεῖτε αὐτὸν οἱ ἑρανοὶ τῶν ἑρῶν.
καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν ἑρῶν.
5. Λινεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου.
"Οτι καὶ αὐτὸς εἶπε, καὶ ἐγενήθησαν.
αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίθησαν.
6. Ἐσπεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ τὸ αἰῶνος.
Πρόσχαμα ἐθέλω, καὶ ἐπαρελεύσεται.
7. Λινεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς.
Δρακόντες καὶ πᾶσαι αἰῶνες.
8. Πῦρ, χαλάζας, χιῶν, κρύσταλλος,
πνεῦμα κατακρίδος,
τὰ ποιοῦντα τὸν λόγον αὐτοῦ.
9. Τὰ ὄρη καὶ πάντες οἱ βενοί,
Ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κίδες.
10. Τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη.
Ἐρεταὶ καὶ πετεινὰ πτεροῦντα.
11. Βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί,
Ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς.
12. Νεανίσκοι καὶ παρθένοι,
Πρεσβύτεροι μετὰ νεωτέρων.
13. Λινεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου.
"Οτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνον,
Ἡ ἐξομολόγησις αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ ἑρῶν.
14. Καὶ ὑψώσει κίρας λαῶν αὐτοῦ.
Ἦμνος πᾶσι τοῖς ὅμοις αὐτοῦ,
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῶν ἐγγιζόντων αὐτοῦ. Ἀλληλούια.

ΨΑΛΜ. ΡΜΘ'. CXLIX.

Αλληλῆια.
Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾄσμα καπνόν.
Ἡ αἰεσις αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων.

2. Εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποταμῷ
σαντι αὐτόν,
καὶ καὶ

- ~ Καὶ υἱοὶ Σιών ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῷ βασιλεὶ αὐτῶν·
3. Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν χορῷ, Ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλτηρίῳ ψαλτάτωσαν αὐτῷ.
4. Ὅτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν λαῷ αὐτοῦ· ~ Καὶ ὑψώσει περὶς ἐν σωτηρίᾳ.
5. Καυχήσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, (καὶ) ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.
6. Αἱ ὑψώσεις τῷ Θεῷ ἐν τῷ λάτρυν αὐτῶν, Καὶ βομφαταὶ ὄψοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν·
7. Τὸ ποιῆσαι ἐκδικησὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, Ἐλεγμὸς ἐν τοῖς λαοῖς·
8. Τὸ δῆσαι τὰς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, Καὶ τὰς ἐδοῦξας αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς·
9. Τὸ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον· Δόξα ~ αὐτῇ ἔστιν πᾶσι τοῖς ὅσοις αὐτῷ. Ἀλληλούια.

ΨΑΛΜ. ΡΝ'. CL.

- Α**λληλούια·
- Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ,
- Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν σερραύματι δυνάμεως αὐτοῦ·
2. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς θυνασεαῖς αὐτοῦ, Αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ.

3. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος, Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ·
4. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ἰσθάριον· ἐργασίαις
5. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐχάρειας, Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμῷ.
6. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Ἀλληλούια.

Ούτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος τῷ Δαυὶδ, καὶ ἔχων τὸν ἀριθμὸν, ὅτε ἱμομεμαίχθη πρὸς τὸν Γολιάθ.

Μικρὸς ἦμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου, Ψαλμ.
καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τῶ πατρὸς μου· ρνα·
Ἐποίμαον τὰ πρέδαικα τῶ πατρὸς μου·
Αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον,
οἱ δακτύλοι μου ἤρμουν ψαλτήριον. 5.
καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ Κυρίῳ μου;
Αὐτὸς Κύριος, αὐτὸς εἰσακούσεται μου·
Αὐτὸς ἐξαπέστειλε τὸν ἀγγελὸν αὐτοῦ,
καὶ ἤρξά με ἐκ τῶν πρεδῶτων τῶ πατρὸς μου,
καὶ ἔχρισέ με ἐν τῷ ἑλαίῳ τῆς χρίσεως ἐλπίς αὐτοῦ.
οἱ δὲ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι· 11.
καὶ ἐκ εὐδοκήσεν ἐν αὐτοῖς ὁ Κύριος.
Ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ,
καὶ ἐπικατηράσατό με ἐν τοῖς εἰδαλοῖς αὐτοῦ·
Ἐγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' ἐκείνου μά· 15.
χαίρειν,
Ἀπεκαθάλυσεν αὐτὸν,
καὶ ἔρεα ἑνὸς ἐξ υἱῶν Ἰσραὴλ.
Ψαλμοὶ ρν'.
καὶ ἰδιόγραφος.

Q₂

TMN.

Psalm. CXLIX. v. 6. ἐν τῷ λάτρυν) ἐν λάτρυν. Psalm. CL. v. 4. ἐργασίαις) ἐργασίαι. Psalm. Idigraphus. Inscript. τοῦ Δαυὶδ.) ἐκ Δαυὶδ. Ibid. τὸν Γολιάθ.) τῷ Γολιάθ. Stich. 5. οἱ εἰσθ.) καὶ οἱ εἰσθ.) Stich. 7. εἰσακούσεται μου) εἰσακούσας, Stich. 10. ὅλην) ὅλην. Stich. 11. οἱ δ.) οἱ. Stich. 12. ὁ Κύριος) κύριος. Stich. 15. παρ' ἐκείνου) παρ' αὐτοῦ.

* ΤΜΝ. Α'.

* Exod.
Cap. XV.
v. 1. 169q.

Ω Δὴ Μουσικὸς ἐν τῇ Ἐξόδῳ.
"Ἄσω μὲν τῷ Κυρίῳ, ἐδόξως γὰρ
δοξάζεται·

"Ἰππον καὶ ἀναβάτην ἔβηψεν εἰς θάλασσαν.

2. Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν·

Οὗτος Θεὸς μὲ, καὶ δοξάσω αὐτόν·
Θεὸς τῶ πατρὸς μὲ, καὶ ὑψώσω αὐτόν.

3. Κύριος συντρίβων πολέμους·

Κύριος ὄνομα αὐτοῦ.

4. Ἀρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ
τῷ ἔβηψεν εἰς θάλασσαν·

Ἐπὶ κλίβῳ ἀναβάτας τριτάτος
κατεπόντισεν ἐν ἑρυθρῇ θαλάσῃ.

5. Πάντα ἐκάλυψεν αὐτὰς·

κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος.

6. Ἡ δεξιὰ σὺ Κύριε δοξάζεται ἐν ἰσχύϊ·
Ἡ δεξιὰ σὺ χεὶρ Κύριε ἔδραυσεν

ἐν χθρῶς.

7. Καὶ τῷ πληθεὶ τῆς δόξης σὺ συνέτριψας τὸς ὑπεναντίους·

Ἀπέτειλας τὴν ὀργὴν σὺ, καὶ κατέφαγεν αὐτὰς ὡς καλάμην.

8. Καὶ διὰ πνεύματος τῷ θυμῷ σὺ διέστη τὸ ὕδωρ·

Ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα,

Ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

9. Εἶπεν ὁ ἐν χθρῶς διώξας καὶ ἀληψόμεαι, μερῶν σκύλα, ἐμπλήσω ψυχὴν μὲ,

Ἀνελῶ τῇ μαχαίρῃ μὲ, κυριεύσει ἡ χεὶρ μὲ.

10. Ἀπέτειλας τὸ πνεῦμά σὺ, (καὶ)
ἐκάλυψεν αὐτὰς θάλασσα·

"Εδυσαν ὡσεὶ μόλιθος ἐν ὑδαὶι σφοδρῶς.

11. Τίς ὁμοίος σοι ἐν θεοῖς Κύριε;

Τίς ὁμοίος σοι; δοξάζασμένος ἐν αἰγίοις,
Θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποίων τέρατα.

12. Ἐξέτεπες τὴν δεξιάν σου, καὶ κατέπινεν αὐτὰς ἡ γῆ.

13. Ὡδήγησας Χ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τέτον, ἐν ἐλυτρώσῃ·

Παρεκάλεσας Χ ἡ τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατόλισμα ἁγίων σου.

14. Ἦκουσαν ἔθνη, καὶ ἐφοβήθησαν·

Ὡδῆες ἔλαβον καὶ καινύσας φυλιτεῖμα.

15. Τότε ἔαυσαν ἡγεμόνες Ἐδομ,
καὶ ἄρχαντες Μααδιτῶν, ἔλαβεν αὐτὰς τρέμος·

Ἐτάκῃσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαισάιν.

16. Ἐπιπίσσοι ἐπ' αὐτὰς φόβος καὶ τρόμος·

Μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν,

"Εως αὖν παρέλθῃ ὁ λαός σου Κύριε,

"Εως αὖν παρέλθῃ ὁ λαός σου ἔτος, ὃν ἐκλήσω.

17. Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτὰς εἰς ὄρος κληρονομίας σου,

εἰς ἔτοιμον καὶ καινῆν σου, ὃ καλεῖται γάσσω Κύριε,

Ἀγίασμα Κύριε, ὃ ἡτοίμασεν αἱ χεῖρές σου.

18. Κύριε βασιλεύων * τῶν αἰώνων, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι.

19. Ὅτι ἐσπλήθην ἵππος Φαραὼ σὺν ἄρμασι καὶ ἀναβάταις αὐτοῦ εἰς θάλασσαν,

καὶ ἐπήγαγον ἐπ' αὐτὰς Κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης·

Οἱ

* Hymni illi non habentur in Edit. Rom.

Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ
ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

TMN. B'. II.

Deutero-
nom. Cap.
XXXII.
v. 1. 189q.

Ω Δὴ Μαύσις ἐν τῷ Δευτερονόμῳ.
Πρόσχευε ἑρᾶν, καὶ λαλήσω.
Καὶ ἀκούτω γῇ ῥήματα ἐκ στό-
ματός μου.

2. Προσδοκάτω ὡς υἱὸς τὸ ἀπόφθγγ-
μά μου,
Καὶ καταβῆτω ὡς θρόνος τὰ ῥήμα-
τά μου,
᾿Ωσὶ ὄμβρος ἐπ' ἀγρῶσιν, καὶ ὥσπ' ἡ-
νιφτὸς ἐπὶ χορτοῖν.

3. Ὅτι ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα·
Δότ' μεγαλυνήσῃ τῷ Θεῷ ἡμῶν.

4. Θεὸς ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ,
Καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσις·
Θεὸς πιστὸς, καὶ ἐκ ἔστιν ἀδικία·
Δίκαιος καὶ ὅσιος Κύριος.

5. Ἡμάρτησαν, ἐκ αὐτῶ τέκνα μομητά·
Γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη.

6. Ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδότε,
Οὕτω λαὸς μωρὸς καὶ ὄχι σοφὸς;
Οὐκ αὐτὸς ὥς σὺ πατὴρ ἐκτίσας
τό σε,

Καὶ ἐποίησέ σε, καὶ ἐκίσε σε;

7. Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος,
Σύνετε ἔτη γενεᾶς γενεῶν·
Ἐπερωτήσων τὸν πατέρα σου, καὶ ἀ-
ναγγελεῖ σοι,

Τὸς προσδωτέρους σου, καὶ ἐρῶσί σοι.

8. Ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη,
ὥς
᾿Ώς διέσπειρεν υἱὸς Ἀδάμ,
Ἔστηεν ὅρακα ἔθνων κατὰ ἀρεθμὸν
ἀγγέλων Θεῦ.

9. Καὶ ἐγενήθη μερὶς Κυρίου λαὸς αὐτοῦ
Ἰακώβ,

Σχοίνιγμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

10. Αὐτάρεκσεν αὐτὸν ἐν γῇ ἐρήμῳ,
Ἐν ὀφεί καύματος ἐν αἰνέσει·
Ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν
αὐτόν,

Καὶ διεφύλαξεν αὐτόν ὡς κόρη ὁ
Φαλαῦμ.

11. Ὡς αἰετός σκεπάσαι νεοσσὸν αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐκπέτηεν ἐπεπό-
θῃς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ, ἐδείξατο
αὐτὸς,
Καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸς ἐπὶ τῶν μετα-
φρένων αὐτοῦ.

12. Κυρίως μόνος ἦγεν αὐτὸς,
Καὶ ἐκ ἦν μετ' αὐτοῦ Θεὸς ἀλλότριος. αὐτῶν

13. Ἀνεβώσασεν αὐτὸς ἐπὶ τὴν ἰχθύν
τῆς γῆς,
Ἐψώμασεν αὐτὸς γενήματα ἀγρῶν·
Ἐθήλασεν μέλι ἐκ πέτρας,
Καὶ ἔλακον ἐκ σκεπέας πέτρας,

14. Βύτρου βωῶν καὶ γάλα προβάτων,
Μετὰ σίματος ἀρνῶν καὶ κριῶν,
Τῶν ταύρων καὶ τραγῶν,
Μετὰ σίματος νεφρῶν πυρῶ,
Καὶ αἷμα φαυλῆς ἐπιον ὀνον.

15. ~ Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνε-
πλήθη,

Καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἱγλαπημένος·
Ἐλυπάνθη, ἐπαχύνηθη, ἐπλατύνθη·
Καὶ ἱγκατίλειπε Θεὸν τὸν ποιῶσαν-
τα αὐτόν,
Καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.

16. Παρώξυναν με ἐπ' ἀλλοτρίοις,
Ἐν βελύγματι αὐτῶν ἐξέπικρα-
νάν με·

17. Ἐδυσαν δαιμονίους, καὶ ὁ Θεὸς
Θοοὶς οἷς ἐκ ἤδευσαν·

Q3

Και-

- Κανὼν καὶ πρόσφατοι ἦσαν,
Οὓς ἐκ ἤλεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν.
18. Θεὸν τὸν γινώσκῃ σε ἐγκατέλιπες,
καὶ ἐπελάθῃ Θεὸς τὸ τρίφοντός σε.
19. Καὶ εἶδε Κύριος, ὅτι καὶ ἐξήλωσέ,
καὶ παρωζύνθη δι' ὀργὴν υἱῶν αὐτῆς
καὶ θυγατέραν.
20. Καὶ ἔπειν· ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν
μου ἀπ' αὐτῶν,
καὶ δεῖξω τί ἔσαι αὐτοῖς ἐπ' ἰσχύαν
ὅτι γενεὰ ἐξετραμμένη ἐστίν,
Τιὸ εἰς ἐκ ἐστὶ πίστις ἐν αὐτοῖς.
21. Αὐτοὶ παρεξήλωσάν με ἐπ' ὅ Θεῷ,
Παρωζύγισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις
αὐτῶν.
Καὶ γὰρ παραξήλωσά αὐτὲς ἐπ' ἐκ
ἔθνευ,
Ἐπ' ἔθνευ ἀσύνετω παρωζύγισαν αὐτὰς.
22. Ὅτι πῦρ ἐκκαύσῃαι ἐκ τῷ θυμῷ μου,
καυθήσεται ὥς ἄδὲ κάτω·
καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήμα-
τα αὐτῆς,
Φλέξει θεμέλιος ὄρεων.
23. Συναῶς εἰς αὐτὰς κακά,
καὶ τὰ βέλη μου συλλέξω εἰς αὐτὰς.
24. Τηκέμνοι λιμῶ καὶ βρώσει ὀρεῖαν,
καὶ ὀπιθότονος ἀνιάτος·
Ὀδόντας θηρίων ἐξαποσελῶ εἰς αὐ-
τοὺς,
μετὰ θυμῷ συρόντων ἐπὶ γῆς.
25. Ἐξώθει ἀτεκνώσει αὐτὰς μάχαιρας,
καὶ ἐκ τῶν ταμείων Φέβος·
Νεανίσκες σὺν παρθένοις,
Θηλάζουσιν μετὰ καθεστηκότος πρεσ-
βυτέρου.
26. Εἶπα· διασπέρω αὐτὰς,
καταπαύσω δὴ ἐξ ἀνθρώπων τὸ σπη-
μίσουν αὐτῶν·

27. Εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ὥς καὶ μα-
κροχρόνιστος,
καὶ ὥς καὶ συνεπιθῶνται αἱ ὑπεναν-
τίαι,
Μὴ εἴπωσι· ἡ χεὶρ ἡμῶν ὑψηλή,
καὶ ὄχι Κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.
28. Ὅτι ἔθνος ἀπολαλκεὶς βελὴν ἐστίν,
καὶ ἐκ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη,
29. Οὐκ ἐφρένησαν συνῆναι ταῦτα·
καταβλάθωσαν εἰς τὸν ἐπίοντα
χρόνον.
30. Πῶς διώζεται εἰς χιλίους,
καὶ δύο μετακλήσονται μυριάδας;
Εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτοῖς,
καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτὰς.
31. Οὐ γὰρ εἰσὶν αἱ θεοὶ αὐτῶν ὡς ὁ
Θεὸς ἡμῶν.
Οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.
32. Ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἀμπε-
λος αὐτῶν,
καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας·
Ἡ σαφυλὴ αὐτῶν σαφυλὴ χολῆς,
βέτρους πικρίας αὐτοῖς.
33. Θυμὸς δρακόντων ὁ οὖτος αὐτῶν,
καὶ θυμὸς αἰωνίων ἀνιάτος.
34. Οὐχὶ ταῦτα (πάντα) συνήκισα
παρ' ἐμοί,
καὶ ἐσφράγισα ἐν τοῖς θησαυροῖς
μου;
35. Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω,
Ἐν καιρῷ ὅταν σφαλῇ ὁ πῆς αὐτῶν·
Ὅτι ἐγγύς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτῶν,
καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὕμν.
36. Ὅτι κενεῖ Κύριος τὸν λαόν αὐτῆς,
καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτῆς παρακλη-
θήσεται·
Ἴδε γὰρ αὐτὰς παραλελυμένους, καὶ
ἐκλειπόμενους

Ἐν ἐπαγγελίᾳ, καὶ παρειμένους.

37. Καὶ ἔπεε ~ Κύριος· πῶ εἰσὶν οἱ
Θεοὶ αὐτῶν,

Ἐφ' οἷς ἐπεποθέισαν ἐπ' αὐτοῖς;

38. Ὡν τὸ σῆμα τῶν θυσιῶν αὐτῶν
ἐδίετε,

Καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν
αὐτῶν.

Ἀναστήτωσαν καὶ βοηθήσάτωσαν ὑμῖν,

Καὶ γενηθήτωσαν ὑμῖν σκεπασαί.

39. Εἰδότε εἰδότε ὅτι ἐγὼ εἰμι,

Καὶ ἔκ ἐτι Θεὸς πλὴν ἑμῷ.

Ἐγὼ ἀπακλινῶ, καὶ ζῆν ποιήσω.

Πατάξω, καὶ γὰρ λάσσομαι.

Καὶ ἔκ ἐστιν ὅς ἐκ τῶν χειρῶν μὲ ἐξ-

αιρέμενος.

40. Ὅτι ἔρῳ εἰς τὸν ἔρανον τὴν χεῖ-
ρά μὲ,

~ Καὶ ὁμῶμαι τῇ δεξιᾷ μου.

Καὶ ἔρῳ· ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.

41. Ὅτι παρεξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μά-
χαιράν μου,

Καὶ ἀνθίσταται κήματος ἡ χεὶρ μου,

(Καὶ ἐκδικήσει), καὶ ἀνταποδώσει δικὴν

τοῖς ἐχθροῖς μου,

Καὶ τοῖς μιστοῖς μου ἀντιπιδώσω.

42. Μεθύσω τὰ βέλη μου ὡς αἷμα,

Καὶ ἡ μάχαιρά μου καταφάγεται
κρέα,

Ἄφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχ-

μαλωσίας,

Ἀπὸ κεφαλῶν ἀρχόντων ἐχθρῶν.

43. Εὐφρανθήτε ἑρανοὶ αἶμα αὐτῶ,

Καὶ προσκυνήσάτωσαν αὐτῷ πάντες
οἱ ἄγγελοι Θεοῦ.

Εὐφρανθήσεθι μετὰ τῷ λαῷ αὐτοῦ,

~ Καὶ ἐνιχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες
υἱοὶ Θεοῦ.

Ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδι-
κήται,

Καὶ ἐκδικήσει, καὶ ἀνταποδώσει

~ δικὴν τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ,

~ Καὶ τοῖς μιστοῖς ἀνταποδώσει δικὴν.

Καὶ ἐκκαθαρίει Κύριος τὴν γῆν τῷ
λαῷ αὐτοῦ.

ΤΜΝ. Γ'. III.

Προσευχὴ Ἀννας μητρὸς Σαμεὴλ.

Ἐστερωθή ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ,

Τυβώθῃ κέρας μου ἐν Θεῷ μου.

Ἐπλάτυνθ' ἐπ' ἐχθροῦς μου τὸ σῶ-
μα μου,

Ὅτι ἠυφρανθήναι ἐν σωτηρίᾳ σου.

2. (Ὅτι) ἐκ ἐστὶν ἅγιος ὡς Κύριος,
Καὶ ἐκ ἐστὶν δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν.
Καὶ ἐκ ἐστὶν (ἅγιος) πλὴν σου.

3. Μὴ καυχᾶσθε, καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψη-
λὰ ἐν ἑαυτοῖς,
Μηδὲ ἐξηλαθᾶτω μεγαλοφημοσύνη ἐκ
τῷ σώματος ὑμῶν.

Ὅτι Θεὸς γνώσεται Κύριος,
Καὶ Θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα
αὐτοῦ.

4. Τύξον δυνατῶν ἠδένῃσε,
Καὶ ἀδενούλῃς περιεζώσαντο δύναμιν.

5. Πλήρεις ἄρτων ἠλατλώθησαν,
Καὶ οἱ πεινῶντες παρέκταν γῆν.

Ὅτι σείρα ἔτεκεν ἐπὶ τὰ,
Καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠδένῃσε.

6. Κύριος θανάτοι καὶ ζωογονεῖ.
Κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει.

7. Κύριος πλωχίζει καὶ πλωτίζει.
Ταπεινῶ καὶ ἀνυψοῦ.

8. Ἀντὶ ἀπὸ γῆς πένθητα,
Καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πλάχον,

1. Reg.
Cap. II.
v. 1. 1cqq.

ἀνταπο-
δώσει
ἀνταπο-

ἐχθρῶν

Τὴ καθήσται αὐτὸν μετὰ θυνασῶν λαῶ,
καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομήσιν
αὐτοῖς.

9. Δίδως εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ,
καὶ ἐνδύσῃσιν ἐπὶ δικαίων·
Ὅτι ἐκ ἐν ἰσχύι θυνατὸς ἀνέγ.

10. Κύριος ἀντιθεῖ ποιήσει τὸν ἀντίδικον
αὐτῷ·

Κύριος ἄγιος.

Μὴ καυχᾶσθαι ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ
αὐτοῦ,

καὶ μὴ καυχᾶσθαι ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυ-
νάμει αὐτοῦ,

καὶ μὴ καυχᾶσθαι ὁ πλούσιος ἐν τῷ
πλούτῳ αὐτοῦ·

Ἄλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχᾶσθαι ὁ καυ-
χόμενος,

Συνιεῖν καὶ γνωσκειν τὸν Κύριον,

καὶ ποιῆν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν
μέσῳ τῆς γῆς.

Κύριος ἀνέβη εἰς ἑραβὺς, καὶ ἐβρόν-
τησεν·

Αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, δικαιοσύνην ὦν·
καὶ δίδωσιν ἰσχύϊ τοῖς βασιλευσὶν ἡμῶν,

καὶ ὑψώσει κέρας χειρὸς αὐτοῦ.

ΥΜΝ. Δ'. IV.

Ἦχος
Εἰσα Cap.
XXVI.
v. 9. 100q.

Προσευχὴ Ἰσραὴλ.
Ἐκ κυλὸς ἐρριζέει τὸ πνεῦμα
μου πρὸς σὲ ὁ Θεός·

Διότι φῶς τὰ προσάγματά σου ἐπὶ
τῆς γῆς.

Δικαιοσύνην μαθήτε οἱ ἐνοικῶντες ἐπὶ
τῆς γῆς·

10. Πέπαιται γὰρ ὁ αἰσθεὶς, ἢ μὴ μά-
θη δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς,
Ἄλλοθεν ἢ μὴ ποιήσει·

Ἀρθίτω ὁ αἰσθεὶς, ἥα μὴ ἴδῃ τὴν
δόξαν Κυρίου·

11. Κύριε ὑψηλὸς σε ὁ βραχίον, καὶ
ἐκ ὑψίστου·

Γνότες δὲ ἀρχιθρόνους.

Ζῆλος λήφεται λαὸν ἀπαίδευτον·
καὶ νῦν πῦρ τῆς ὑπειρατίας ἔδεται.

12. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰρήνην δὲς ἡμῖν·

Πάντα γὰρ ✠ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀπιδό-
κας ἡμῖν.

13. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν κῆσαι ἡμᾶς·

Κύριε ἐλὶς σε ἄλλων ἐκ οὐσάμεν,
τὸ ὄνομά σε ὀνομάζομεν.

14. Οἱ δὲ νεκροὶ ζῶν ἢ μὴ ἴδωσιν,

οὐδὲ ἰατροὶ ἢ μὴ ἀναστήσασιν·

Διὰ τὸτο ἐπηγάγες, καὶ ἀπάλεσας
✠ αὐτοὺς, καὶ ἤρας πᾶν ἄρσεν
αὐτῶν.

15. Πρόδες αὐτοῖς κακὰ Κύριε,

Πρόδες κακὰ (ἐπὶ) τοῖς ἐνδοχοῖς·
✠ ἑμίστηται πᾶσι τὰ πείρα τῆς γῆς.

16. Κύριε ἐν θλίψει ἐμνήσμεθα σε·

Ἐν θλίψει μικρᾷ ἡ παιδεία σου ἡμῖν.

17. Καὶ ὡς ✠ ἔγνων ἡ ὠδύνασα ἐγγί-
ζει τὸ τεκεῖν,

καὶ ἐπὶ τῇ ὠδίνι αὐτῆς ἐκτεράξεν·

Οὕτως ἐγγήθημεν ἡμῶν τῷ ἀγαπη-
τῷ σε·

Διὰ τὸν φόβον σου Κύριε 18. ἐν γαστρὶ
ἐλαβόμεν,

καὶ ὠδητήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν·

Πνεῦμα σωτηρίας ἐκ ἐποίησαμεν ἐπὶ ἡ-
μῖν τῆς γῆς.

Ὁν πεσέμεθα·

Ἄλλα πιστεύονται οἱ ἐνοικῶντες ἐπὶ
τῆς γῆς.

19. Ἄνω

19. Ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ ✠ σε, καὶ ἐ-
γεγῆσονται οἱ ἐν τοῖς μνήμασιν,

✠ ἔκτισθαι καὶ εὐφρανθήσονται
οἱ ✠ πνεύματι ἐν τῇ γῇ·

Ἥ γὰρ δόσος ἡ παρὰ σὺ ἰαμαὶ αὐ-
τοῖς ἐσιν.

Ἥ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.

10. Βάλλε λαός μου, εἰσελθε εἰς τὰ
ταμεία σου·

Ἀπέκλεισον τὴν θύραν σου ✠ κατὰ σὺ,
ἀποκρίσθαι μικρὸν ὅσον ὅσον,

Ἔως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου.

ΥΜΝ. Ε'. V.

Jonæ
Cap. II.
v. 3. seqq.

Προσευχὴ Ἰανᾶ.

3. Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς
Κύριον (τὸν Θεόν μου),

Καὶ εἰσήκουσέ με ἐκ κοιλίας ἁδὲ
κρυαυγῆς μου·

Ἦκησας φωνῆς μου.

βιάθη. 4. Ἀπέβληψάς με εἰς βάθος καρδίας θα-
λάσσης,

Καὶ πταμένοι με ἐκύκλωσαν·

Πάντες οἱ μετεωρισμοὶ σου καὶ τὰ κύ-
ματα σου ἐπ' ἐμέ διπλῶν.

5. Καὶ γὰρ ἔπα· ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλ-
μῶν σου·

Ἄρα προδίσῳ τῷ ἐπιβλέψαι πρὸς
ναὸν τὸν ἅγιόν σου.

6. Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς μου,
Ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐχάτη,

Ἔδω ἡ κεφαλὴ μου εἰς χισμαὶς ὀρέων·

7. Κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς
κάτοχοι αἰώνιοι·

Καὶ ἀναβῆναι ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου,
Κύριε ὁ Θεός μου.

8. Ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ψυχὴν μου ὡς
ἱμῶ, τὸ Κυρίως ἐμνηθῆν.

Tom. IV.

Καὶ ἔλθοι πρὸς σὺ ἡ προσευχὴ μου
εἰς ναὸν ἁγίων σου.

9. Φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῇ ἔλεος
αὐτῶν ἐγκατέλιπον·

10. Ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ
ἐξομολογήσεως θύσω σοι·

Ὅσα ἠυξάμην ἀποδώσω σοι·

(Εἰς) σωτηρίαν (μου) τῷ Κυρίῳ.

σωτηρίαν

ΥΜΝ. ζ'. VI.

Προσευχὴ Ἀμβακέμ.

Habac.
Cap. III.
v. 2. seqq.

2. Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν
σου, καὶ ἐφοβήθην·

Κύριε καλέσῃς τὰ ἔργα σου, καὶ ἐξέστην.

Ἐν μέσῳ δύο ζωῶν γνωδίσῃ,

Ἐν τῷ ἐγγίξειν τὰ ἔτη ἐπγνωδίσῃ,

Ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδενχ-
θῆσθαι·

Ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχὴν μου,
ἐν ὀργῇ ἔλεις μνηθίσῃ.

3. Ὁ Θεός ἐκ Θαμιμάν ἤξει,
Καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους (Φαράν) κα-

ταστικὸς δασέος, διψήλυμα.

Ἐκαλύψεν ἑρηνὸς ἡ ἀρετὴ αὐτῆς,
Καὶ αἰνέσεως αὐτῆς πλήρης ἡ γῆ.

4. Καὶ φέγγος αὐτῆς ὡς φῶς ἔσται·
κίματα ἐν χερσὶν αὐτῆς ὑπέρχει αὐτῆς· τέρατα

Καὶ ἔστω ἀγάπησιν κραταίαν ἰχθύος
αὐτῆς.

5. Πρὸ προσώπου αὐτῆς πορεύσεται λόγος,
Καὶ ἐξελεύσεται ἐν πεδίλοις κατὰ πόδας οἱ πόδες

αὐτῆς.

6. Ἔσθι, καὶ ἑσταλέυθῃ ἡ γῆ·
Ἐπέβλεψε, καὶ ἐτάκη ἔδην·

Καὶ διεθρύβη τὰ ὄρη βίας,
Ἐτάκυσαν βουνοὶ αἰώνιοι

Πορείαις κινήσας αὐτῆς· 7. Ἀντὶ κόπων Πορείας
αἰώνιους αἰώνιους

R

Σκηνώ·

Μαδιάμ

Σκηνοίματα Αιδιόπαν, πλοηθήσονται
Καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ. Διάψαλμα.

8. Μὴ ἐν ποταμοῖς ἀργύρης Κύριε;

Μὴ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός σου;

* Ἡ ἐν θαλάσῃ τὸ ὄρημαί σου;

* Ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τὰς ἵππους σου,

Καὶ ἡ ἵππασίᾳ σου σωτηρία.

9. Ἐπλεῖον ἔντενός τὸ τόξον σου ἐπὶ τὰ
σκήπτρα, λέγει Κύριος. Διάψαλμα.

ποίησιν 10. Παταμοὶ ζαγῆσται γῆ·

* Ὀφονται σε καὶ ὠδῆσσαι λαοί,

Σκορπίζον ὕδατα πορείας (αὐτῶ).

* Ἐδωκεν ἡ αἰσώσεως Φωνὴ αὐτῆς·

* Ὑψος Φαντασίας αὐτῆς

* Ἐπῆρθη. 11. Ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη

ἔσῃ ἐν τῇ τάξει αὐτῆς·

Εἰς φῶς βολίδες σου πορεύσονται,

Εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου.

12. Ἐν ἀπειλῇ (σου) ὀλιγάσεις γῆν,

Καὶ ἐν θυμῷ κατάρξεις ἔθνη.

13. Ἐξήλθες εἰς σωτηρίαν λαὸν σου, τῷ
σῶσαι τὰς χεῖράς σου.

* Ἐβλας εἰς κεφαλὰς ἀνέμων θά-

νατον·

* Ἐξηγειρας διαμῆς (σου) ἕως τραχή-

λε αὐτοῦ τι τινα.

14. Διέκοψας ἐν ἐκτάσει κεφαλὰς δυ-

νατῶν,

Σειδήσονται ἐν αὐτῇ·

Διανοίξαι χαλκὸς αὐτῶν, ὡς ἔδωκεν

πλοῦτος λαόφρα.

15. Καὶ ἐπεβίβασας εἰς θαλάσσαν τὰς

ἵππους σου, ταρώσοντας ἵατα

ποδά.

16. Ἐφουλαξέμεν, καὶ ἐπιβήσῃ ἡ κοι-

λιά σου

* Ἀπὸ φωνῆς προστυχῆς χειλῶν σου,

Καὶ ἐσπῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὄσα σου,

Καὶ ὑποκατάβῃ με ἱταροχθὴ ἡ ἔ-

ξις σου·

* Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου,

Τῷ ἀναβῆναι με εἰς λαὸν παρεκίνας

σου.

17. Διότι συκὴ ἢ καρποφορήσει,

Καὶ ἔκ ἔσται γενήματα ἐν ταῖς αἰ-

πέλοις·

Ψεύσεται ἔργον ἐλαίας,

Καὶ τὰ πεδία ἢ ποιήσει βρώσιν·

* Ἐξέλειπον ἀπὸ βρώσεως πρέβατα,

Καὶ ἔχ' ὑπάρχουσι βόες ἐπὶ φάντασις

(ἐξέλασεως αὐτῶν)·

18. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι,

Χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σώτῃ μου.

19. Κύριε ὁ Θεός μου δυνάμις μου,

Καὶ τὰξις τὰς πόδας μου εἰς συντέ-

λειαν·

* Ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιδόσῃ με,

Τῷ νικῆσαι ἐν τῇ ὁδῇ αὐτῇ.

Κύριε

TMN. ζ'. VII.

Προσυχὴ Ἐξέκλι.

10. Ἐγὼ ἔπα· ἐν τῷ ὕψει τῶν

ἡμερῶν μου

Πορεύσομαι ἐν πύλαις αἰῶν·

Καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπιλοιπα.

11. Ἐπα· ἐκέτι ἢ μὴ ἴδω τὸ σωτήριον

τῷ Θεῷ ἐπὶ τῆς γῆς ✕ ζῶτω·

Οὐ μὴ πῶ ἀνδρωπον ✕ ἐν μετα

κατοικούντων·

12. Ἐξέλειπον ἐκ τῆς συγγενείας μου,

Κατέλειπον τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς μου·

* Ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ

* Ὡστερ' ὁ καταλύων σκηνὴν πύξας·

Τὸ πνεῦμά μου παρ' ἐμοῦ ἐγένετο

Ως

Efiux Cap.

XXXVIII.

v. 10. seqq.

Ὡς ἰσὺς, ἐρίθῃ ἐγγιζήσης ἑκτεμῖν.

13. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθη εἰς
πρῶτ' οἷς λόντι,
Οὕτως συνέτριψε πάντα τὰ ἐγὰ μὲν
Ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας τῆς τῆς καλῆς
παραδόθη.

14. Ὡς χελιδὼν, ὅτω φωνήσω.
Καὶ οἷς περιτερά, ὅτω μαλτήσω.
Ἐξέλειπον γὰρ οἱ ὀφθαλμοί μου, τῷ
βλέπειν
Εἰς τὸ ὕψος τῷ ἑραυτὸ πρὸς τὸν Κύριον,
Ὅς ἐξείλατό με, 15. καὶ ἀφείλατό
με τὴν ὁδὸν τῆς ψυχῆς.

16. Κύριε (καὶ) περὶ αὐτῆς γὰρ ἀνηγ-
γέλη σοι.
Καὶ ἐξηγήσεις μὲ τὴν πνοήν, καὶ πα-
ρακληθεὶς ἔζησα.

17. ✕ Ἰδοὺ εἰς ἐξήκοντα καὶ ἑπτὰ
Εἶπε γὰρ μὲ τὴν ψυχὴν, ὥς μὴ
ἀπόληται.
Καὶ ἀντίβλεψας ὀπίσω με πάσας
ταῖς ἀμαρτίαις μου.

18. Οὐ γὰρ οἱ ἐν ἁλὶ αἰνέσουσί σε,
Οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογήσουσί σε,
Οὐδὲ ἐλπίσαν οἱ ἐν αἵδῃ τὴν ἐλεημο-
σύνην σε.

19. Οἱ ζῶντες εὐλογήσουσί σε, ὃν τρέ-
πον καὶ γὰρ.
Ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδία ποιή-
σω,
Ἄναγγελεῖ τὴν δικαιοσύνην σου Κύ-
ριε τῆς σωτηρίας μου.

20. Καὶ ἐκ παύσεσθαι εὐλογῶν σε μετὰ
ψαλτηρίῳ
Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου,
Κατέναντι τῷ οἴκῳ τῷ Θεῷ.

ΤΜΝ. Η'. VIII.

Προσευχὴ Μανασσῆ.
Κύριε παντοκράτωρ ἐπιχεράνῃ,
Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
Τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ,
Καὶ τῷ ἀστέματος αὐτῶν τῷ δικαίῳ.
Ὁ ποιήσας τὸν ἑραυτὸν καὶ τὴν γῆν
σὺν παντὶ τῷ κόσμῳ αὐτῶν,
Ὁ πεθίσας τὴν θάλασσαν τῷ λόγῳ
τῷ προσάγματός σου,
Ὁ κλείσας τὴν αἴβυσσον, καὶ σφρα-
γισάμενος αὐτὴν τῷ φοβερῷ καὶ
ἐνδόξῳ ὀνόματί σου.

Ὅν πάντα φερίθει καὶ τρέμει ἀπὸ προσ-
ώπῃς δυνάμεώς σου,
Ὅτι ἀστέλης ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δό-
ξης σου,

Καὶ ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἀμαρ-
τωλὰς ἀπειλῆς σου.

Ἀμέτητόν τε καὶ ἀνεξίτητόν τὸ ὄνομα ἱλασι-
νῆς ἐπαγγελίας σου.

Ὅτι σὺ ὁ Κύριος ὕψιστος,
Εὐαγγελίχης μακροθύμου καὶ πολέ-
λου,

Καὶ μετάνοιαν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων.
Σὺ Κύριε κατὰ τὸ κλέος τῆς χρηστότητός σου ἐ-
παγγελίᾳ μετάνοια καὶ ἔβριστο τὸ ἡμέ-
τερόν σου,

Καὶ τῷ κλέει τῶν οὐρανῶν σε ἔβριστο μετάνοια
ἀμαρτωλῶν εἰς σωτηρίαν.

Σὺ ὁ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δικαίων
Οὐκ ἔδε μετάνοιαν δικαίους,

Τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ,
τοῖς ἐχ' ἡμαρτησέναι σοι,

Ἀλλ' ἔδε μετάνοιαν ἐμοὶ τῷ ἀμαρτωλῷ.
Διότι ἡμαρτον ὑπὲρ ἀρετῶν ψάμμι
θαλάσσης.

R 1

Ὅτι

2. Paral.
C. XXIII.
mixta qua-
dam ex-
emplaria.

TMN. Θ'. IX.

"Οτι ἐπλήθυναι αἱ ἀνομίαι μου,

Κύριε ἐπλήθυναι αἱ ἀνομίαι μου,

Καὶ ἐκ ἐμοῦ ἄξιον ἀτείναι καὶ ἰδεῖν τὸ ὕψος τῆς ἔραυθ' ἀπὸ πληθους τῶν ἀδικιῶν μου·

Κατακαμπύλομαι παθῶν δεσμῶν σιδήρεω,
Εἰς τὸ μὴ ἀναστήσαι με ὑπὲρ ἀμαρτιῶν μου τὴν κηρυλὴν μου, καὶ ἐκ ἐστὶ μοι ἀνεσις·

Διότι παράργισαι τὸν θυμὸν σου,
Καὶ τὸ ποτηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα,
Μὴ ποῖσται τὸ θάλασσά σου, καὶ μὴ φυλάξαι τὰ προσηυκνῆτά σου,

Στήσας βδελύγματα, καὶ πληθύνας
πρесоφθίσματα.

Καὶ νῦν κλίνω γόνυ καρδίας μου, δέόμενος
τῆς παρὰ σὺ χρηστότητος·

Ἡμάρτηκα, Κύριε, ἡμάρτηκα,

Καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ γινώσκω·

Ἄλ' αἰτῶμαι δέόμενος σου·

Ἄνε μοι Κύριε, ἄνε μοι,

Καὶ μὴ συναπολέσῃς με ταῖς ἀνομίαις μου,

Μηδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνήσῃς, τηρήσῃς
τὰ κακὰ μοι,

Μηδὲ καταδικάσῃς με ἐν τοῖς κατωτάτοις
τῆς γῆς·

Κύριε "Οτι σὺ εἶ Θεός, ὁ Θεὸς τῶν μετανούντων,

Καὶ ἐν ἐμοὶ διέζης πᾶσα τὴν ἀγαθωσύνην σου,

"Οτι ἀνάστην ὄντα σώσεις με κατὰ τὸ
πολὺ ἔλεός σου.

Καὶ αἰνίσω σε διαπαντός ἐν πάσαις ταῖς
ἡμέραις τῆς ζωῆς μου·

"Οτι σὺ ἔμεν πᾶσαι ἡ δυνάμεις τῶν ἑραυθῶν,

Καὶ σὺ ἐστὶν ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας· Ἀμήν.

Προσευχὴ Ἀδαρίου.

† 26. Εὐλογητός εἶ Κύριε ὁ Θεὸς

τῶν πατέρων ἡμῶν,

Καὶ αἰνετὸν καὶ δεδξαμένον τὸ ὄνομα σου εἰς τὰς αἰῶνας.

27. "Οτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησας ἡμῶν,

Καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ, καὶ
εὐθεῖαι αἱ ὁδοὶ σου,

Καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθεῖς·

28. Καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας,

Κατὰ πάντα ὅσα ἐπέγνω ἡμῶν ἐποίησας

Καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν τὴν τῶν τῶν

πατέρων ἡμῶν Ἰερουσαλήμ·

"Οτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν·

29. "Οτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποσάντες ἀπὸ σοῦ,

Καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, 30. καὶ
τῶν ἐντολῶν σου ἐκ ἠκόσασμεν.

Οὐδὲ συντηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποίησαμεν
Καθὼς ἐνετείλα ἡμῶν, ὥς εὖ ἡμῶν

γένηται.

31. Καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῶν, καὶ
πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῶν, ἐν ἀ-

ληθινῇ κρίσει ἐποίησας·

32. Καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνέμων καὶ ἐχθίστων ἀποστατῶν,

Καὶ βασιλεῖ ἀδίκων καὶ ποτηροτάτω
παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

33. Καὶ νῦν ἐκ ἐστὶν ἡμῶν ἀνοῖξαι τὸ στόμα
ἀλγύνῃ καὶ οὐκ εἶδος ἐγρηθῇ τοῖς δούλοις σου καὶ τοῖς σεβομένοις σε.

34. Μὴ δὲ παραδώῃς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομα σου,

Καὶ

† Iste hymnus, cum sequente, totus lemnificis ὡς à margine notandus.

- Καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου,
 35. Καὶ μὴ ἀποσπῇς τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν,
 Δι' Ἀβραάμ τὸν ἡγαπημένον ὑπὸ σῶ,
 Καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δούλον σου,
 Καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἁγίον σου,
 36. Ὅς ἐλάλησας πρὸς αὐτὸς λέγων,
 Πληθύνει τὸ σπέρμα αὐτῶν, ὡς τὰ
 ἄστροι τῶ ἔρανος,
 Καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χει-
 λος τῆς θαλάσσης.
 37. Ὅτι ἑσπῶτα ἱσμεκρύθημεν παρὰ
 πάντα τὰ ἔθνη,
 Καὶ ἐσμὲν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ
 σήμερον διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.
 38. Καὶ ἐκ ἑξῆς ἐν τῷ καιρῷ τάττω ἄρ-
 χων καὶ προφῆτης καὶ ἡγούμενος,
 Οὐδὲ ἐλκεαὶ τῶσις, ἔδδ θυσίαι,
 Οὐδὲ προσφορὰ, ἔδδ θυμιάματα,
 Οὐδὲ τόπος τῷ καρπῶσαι ἐνώπιόν σου,
 καὶ εὐρεῖν ἔλεος.
 39. Ἄλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένη καὶ
 πνεύματι ταπεινώσεως προσδύχ-
 θείημεν.
 40. Ὡς ἐν ἐλκεαὶ τῶσις κριῶν καὶ
 ταύρων,
 Καὶ ὡς ἐν μυριάσιν αἰρῶν πτόνων,
 Οὕτως γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν
 σου σήμερον,
 Καὶ ἐκτελέσῃς ὀπιθίδι σου.
 Ὅτι ἐκ ἑξῆς αἰχρύνῃ τοῖς πεποιθόσι
 ἐπὶ σοί.
 41. Καὶ νῦν ἐξακολουθῶμεν ἐν ὅλῃ καρ-
 δια καὶ φοβούμεθά σε.
 Καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου.
 42. Μὴ καταρχύῃς ἡμᾶς,
 Ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν
 ἐπιεικειάν σου,

- Καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶ ἔλεός σου.
 43. Καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμά-
 σιά σου,
 Καὶ δὲς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε.
 44. Καὶ ἐντραπήνησαν πάντες οἱ ἔθνη
 κνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακὰ,
 Καὶ καταρχυθήσονται ἀπὸ πάσης δου-
 λείας καὶ δουλείας,
 Καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντρίβει.
 45. Καὶ γνώτωσαν, ὅτι σὺ εἷ Κύριος ὁ
 Θεὸς μόνος,
 Καὶ ἐδόξας ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

ΤΜΝ. Ι'. Χ.

- Τῶν πατέρων ἡμῶν.
 52. Εὐλογητὸς εἷ Κύριε ὁ Θεὸς
 τῶν πατέρων ἡμῶν,
 Καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς
 τὰς αἰῶνας.
 Καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης
 σου τὸ ἁγίον (σε), καὶ ὑπερανε-
 τὸν καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τὰς αἰ-
 ὄνας.
 53. Εὐλογημένος εἷ ἐν τῷ ναοῖ τῆς ἁγίας
 δόξης σου,
 Καὶ ὑπερυψηλότες καὶ ὑπερένδοξοι εἰς
 τὰς αἰῶνας.
 * 55. Εὐλογημένος εἷ ὁ βλάσπων ἀδύσους,
 καθεμένος ἐπὶ τῶν Χερυβείμ,
 Καὶ ὑπερυψηλότες καὶ ὑπερυψούμενος
 εἰς τὰς αἰῶνας.
 * 54. Εὐλογημένος εἷ ἐπὶ θρόνῳ τῆς βα-
 σιλείας σου,
 Καὶ ὑπερυψηλότες καὶ ὑπερυψούμενος
 εἰς τὰς αἰῶνας.
 56. Εὐλογημένος εἷ ἐν τῷ στερεώματι τῷ
 ἔρανος,

Danielis
 Cap. III.
 v. 52. seqq.

Χερυβείμ

R 3

Καὶ

- Καὶ ὑπερμνηστὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας.
57. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
- * 59. Εὐλογεῖτε θρασύϊ τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
- * 58. Εὐλογεῖτε ἄγγελοι Κυρίου τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
60. Εὐλογεῖτε ὕδατα πάντα τὰ ἐπάνω τῆ θρασύϊ τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
61. Εὐλογεῖτε πάσαι αἱ δυνάμεις Κυρίου τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
62. Εὐλογεῖτε ἥλιος καὶ σελήνη τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
63. Εὐλογεῖτε ἀστραὶ τῆ θρασύϊ τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
64. Εὐλογεῖτε πᾶς ὄμβρος καὶ δρόσος τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
65. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ πνεύματα τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
66. Εὐλογεῖτε πῦρ καὶ καῦμα τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
67. Εὐλογεῖτε ψυχὸς καὶ καύσαν τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
68. Εὐλογεῖτε δρόσοι καὶ νεφέλαι τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
- * 71. Εὐλογεῖτε νύκτες καὶ ἡμέραι τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
72. Εὐλογεῖτε Φῶς καὶ σκότος τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
- * 69. Εὐλογεῖτε πάγος καὶ ψυχὸς τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
- * 70. Εὐλογεῖτε πᾶν χάρις καὶ χρίστος τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
73. Εὐλογεῖτε αἰσραπαὶ καὶ νεφέλαι τὸν Κύριον,
Ἑμεῖτε καὶ ὑπερυψύετε αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
74. Εὐλογεῖται ἡ γῆ τὸν Κύριον,
Ἑμεῖται καὶ ὑπερυψύεται αὐτὸν εἰς τὰς αἰῶνας.
75. Εὐλογεῖται ὄρη καὶ βουνοὶ τὸν Κύριον,
Ἑμεῖται καὶ ὑπερυψύονται αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
76. Εὐλογεῖται πάντα τὰ Φύσματα ἐν τῇ γῇ τὸν Κύριον,
Ἑμεῖται καὶ ὑπερυψύονται αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
77. Εὐλο-

77. Εὐλογεῖτε αἱ πηγαὶ τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

78. Εὐλογεῖτε θάλασσαι καὶ ποταμοὶ
τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

79. Εὐλογεῖτε κῆτη καὶ πάντα τὰ κιν-
νόμενα ἐν τοῖς ὕδασι τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

80. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ πεπεσὼτα τῷ
ἔρειθῳ τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

81. Εὐλογεῖτε τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ
κίνητα τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

82. Εὐλογεῖτε υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν
Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

83. Εὐλογεῖτω Ἰσραὴλ τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτω καὶ ὑπερυψώτω αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

84. Εὐλογεῖτε ἱερεῖς Κυρίου τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

85. Εὐλογεῖτε δούλοι Κυρίου τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

86. Εὐλογεῖτε πνεύματα καὶ ψυχὰι δι-
καιῶν τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

87. Εὐλογεῖτε ὅτι αἱ καὶ ταπεινὰ καρ-
δίας τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

88. Εὐλογεῖτε Ἀναβία, Ἀζαρία, Μι-
σαὴλ τὸν Κύριον,
Ἵμνεῖτε καὶ ὑπερυψῶτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

ΥΜΝ. ΙΑ' XI.

Προτευχὴ Μαρίας τῆς Θεοτόκου. Luc. C. 1.
46. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μὲ τὸν
Κύριον,

47. Καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ
τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου.

48. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινω-
σιν τῆς δούλης αὐτοῦ.
Ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τῆ νῦν μακαριβοῖ μοι
πάντα αἱ γενεαί.

49. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δο-
νατός.
Καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

50. Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐκ γενεῶν γενεῶν ἀπὸ γε-
νοῦς φοβεμένους αὐτόν. νεὰς εἰς

51. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· γενεὰς
Δυσκόλεπισεν ὑπερφάνους διανοίας καρ-
δίας αὐτῶν.

52. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ
ὑψωσε ταπεινούς.

53. Πενῶντας ἐπέπλησεν ἀγαθῶν,
καὶ πλετώντας ἐξαπέσειλε κενούς.

54. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ,
Μηροθῆναι ἐλέος 55. (καθὼς ἐλάλη-
σε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,
Τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ Ἰσαάκ αὐ-
τοῦ) εἰς αἰῶνας.

ΥΜΝ. ΙΒ'. XII.

Luc.
Cap. II.
v. 29. seqq.

- Π**ροσευχὴ Συμεών.
 19. Νυν ἀπολύεις τὸν δούλόν σε,
 ὡς ἔσται κατὰ τὸ ῥημά σε,
 ἐν εἰρήνῃ.
 30. Ὅτι ἰδὼν οἱ ἐφθάλμι με τὸ σωτή-
 ρειόν σε,
 31. Ὁ ἡτοιμασας κατὰ πρόσωπον πάν-
 των τῶν λαῶν,
 32. Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἰδῶν,
 καὶ δόξαν λαῷ σε Ἰσραὴλ.

ΥΜΝ. ΙΓ'. XIII.

Luc.
Cap. I.
v. 68. seqq.

- Π**ροσευχὴ Ζαχαρίου.
 68. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς
 τῷ Ἰσραὴλ.
 Ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύ-
 τρῶσιν τῷ λαῷ αὐτῷ,
 69. Καὶ ἤγειρε κίρας σωτηρίας ἡμῶν
 Ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τῷ παιδὸς αὐτοῦ.
 70. Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν
 ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν
 αὐτοῦ.
 71. Σωτηρίας ἐξ ἔχθρῶν ἡμῶν,
 καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισόντων
 ἡμᾶς.
 72. Ποῦσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων
 ἡμῶν,
 καὶ μεμνηθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ,
 73. Ὅρνον ὃν ὤμισε πρὸς Ἀβραάμ τὸν
 πατέρα ἡμῶν,
 τῷ δεῖναι ἡμῶν, 74. ἀφόβως ἐκ χει-
 ρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν
 ῥυθιέντας, λατρεῦειν αὐτῷ 75. ἐν
 ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ
 Ἐνοπῶν αὐτοῦ πάσης τῆς ἡμέρας
 ἡμῶν.

76. Καὶ σὺ δὲ παιδίον προφήτης ὑψίστη
 κληθήσῃ.
 Προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυ-
 ρίου, ἐτοιμάσαι ὁδὸς αὐτοῦ.
 77. Τῷ δεῖναι γινῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ
 αὐτοῦ,
 Ἐν αἰψίστοις αἰμαρτιῶν ἡμῶν
 78. Διὰ πολλὰ γὰρ ἔλεος Θεοῦ ἡμῶν,
 Ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ
 ἐξ ὕψους,
 79. Ἐπιφανῆσαι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ
 θανάτου κατημένοις,
 τῷ καταστῆναι τὰς πόδας ἡμῶν εἰς
 ὁδὸν εἰρήνης.

ΥΜΝ. ΙΔ'. XIV.

- Τ**μνος ἐαυτοῦ.
 Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,
 καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
 Ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.
 Αἰνῶμέν σε,
 Εὐλογοῦμέν σε,
 Προσκυνοῦμέν σε,
 Δοξολογοῦμέν σε,
 Εὐχαριστοῦμέν σοι,
 διὰ τὴν μεγάλην σε δόξαν,
 Κύριε βασιλεῦ
 Ἐπεραίνε,
 Θεὲ πατρὶς παντοκράτωρ,
 Κύριε υἱὲ μονογενεῖς
 Ἰησοῦ Χριστέ,
 καὶ ἅγιον πνεῦμα.
 Κύριε ὁ Θεός,
 Ὁ ἀμὸς τῷ Θεῷ,
 Ὁ υἱὸς τῷ πατρί,
 Ὁ αἶων τὰς αἰμαρτίας τῷ κόσμῳ,
 Ἐλέησον ἡμᾶς.

μοιρογενῇ

Ὁ αἰ.

Ὁ αἶρων τὰς αἱμαρτίας τῷ κόσμῳ, Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, διδάζον με τὰ δι-
 (ἐλέησον ἡμᾶς) καὶ ὀνόματά σε.
 Πρὸς δεξίαν τὴν δεξιάν ἡμῶν. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, διδάζον με τὰ δι-
 Ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τῷ πατρὸς, καὶ ὀνόματά σε.
 Ἐλέησον ἡμᾶς. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, διδάζον με τὰ δι-
 Ὅτι σὺ εἶ ὁ μόνος ἅγιος, καὶ ὀνόματά σε.
 Σὺ εἶ ὁ μόνος Κύριος, Κύριε καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ
 Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ γενεᾷ.
 Εἰς δεξιάν Θεοῦ πατρός. Ἀμήν. Ἐγὼ εἶπα. Κύριε ἐλέησον με,
 Καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλόγησάω σε, Ἰασαί τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἡμαρτόν σοι.
 Καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σε εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε πρὸς σὲ κατέφυγα.
 Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος. Δίδαζόν με τῷ ποιῆν τὸ θέλημά σε, ὅτι
 Καταξίωσον Κύριε καὶ τὴν ἡμέραν ταύτην σὺ εἶ ὁ Θεός μου.
 Ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς. Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς.
 Εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, Ἐν τῷ φωτί σε ὁψόμεθα φῶς.
 Καὶ αἰνεῖτεν καὶ δοξάζουσιν τὸ ὄνομά Παράτενον τὸ ἑλὸς σε τοῖς γνώσκει-
 σε εἰς τὸς αἰῶνας. Ἀμήν. σί σε.

Ὡδοὶ
 18.

I Ω B.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ανθρωπος ἦν ἐν χάρει
τῇ Αὐσινίδι, ὃ ὄνο-
μας Ἰωβ.
Καὶ ἦν ὁ ἀνθρώπος
ἐκεῖνος ἀμμουίος, δι-
καίος, καὶ ἀληθοῦς.

καὶ Θεοσεβῆς,
Ἀπεχόμενος ἀπὸ παντός πονηροῦ
πρόγματος.

2. Ἐγένοντο δὲ αὐτῶν υἱοὶ ἐπὶ τὰς, καὶ θυγατέρες τρεῖς·

3. Καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτῷ πρόβατα ἐπικυρία.

Κάμηλοι τριχίλοι,
Ζεύγη βοῶν πεντακόσια,
καὶ οἱ στήλειαι νομαῖδες πεντακόσιαι,
καὶ ὑπηρεσία πολλὴ σφίδρας,
καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς
γῆς·

Καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εὐγενὴς
τῶν ἀπὸ ἡλίας ἀναστολῶν.

4. Συμπεριφερόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς
ἀλλήλους,

Ἐποίησαν πότον καθ' ἑκάστην ἡμέραν,
 Συμπαρελαμβάνοντες (ἅμα) καὶ
 τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν,
 Ἐθίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν.

ς. Καθ' ὡς ἂν συνετελέσθωσιν αἱ ἡμέραι
τῇ πότει,

Ἀπέστειλεν Ἰωβ, καὶ ἐκαθάριζεν αὐ-
τὸς, ἀνιστάμενος τοπρωί·

Προσέφερε τε θυσιάαις περὶ αὐτῶν κα-
τὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν,

† Καὶ μόχον ἔνα περὶ ἁμαρτίας ὑ-
πὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν. †

Ἔλεγεν γὰρ Ἰωβ· μήποτε οἱ υἱοὶ μου
 ἔπαυσαν, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
 τῶν κακὰ ἐνενόησαν πρὸς τὸν Θεόν.
 Οὕτως ἐποίησεν Ἰωβ πάσας τὰς ἡμέ-
 ρας (αὐτῶν).

6. Καὶ ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη,
καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τῷ Θεῷ παρὰ-
στῆσαι ἐνώπιον τῷ Κυρίου·

Καὶ ὁ διάβολος ἦλθε μετ' αὐτῶν,
 ⁂ περιελθὼν τὴν γῆν.

Καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' ἑβραϊκόν. ~

7. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν διάβολον
πόθεν παραγέγονας;

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ Κυρίῳ·
εἶπε·

Περιελθὼν τὴν γῆν, καὶ ἐμπεριπα-
τήσας τὴν ὑπ' ἡρανὸν, πάρεμιμ.

8. Καὶ εἶπεν αὐτῶ ὁ Κίβρις·

Προσέ-

Προσέ-

[illegible]

Δεράπον-
τος

Προσέχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τὸ
καὶ με ἰωδ;
Ἵτι ἐκ ἐστίν (ἀνθρώπος) ὅμοιος αὐ-
τῷ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς,
Ἀνθρώπος ἀμειψίας, (δικαίος), ἀ-
ληθινός, θεοσεβής,
Ἀπεχόμενος ἀπὸ παντός ποτηρῆ
πρώματος.

9. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ διάβολος ἐναντίον Κυ-
ρίου, καὶ ἔειπεν·

Μὴ δορεῖν ἰωδ σέβεται τὸν Θεόν;

10. Οὐ σὺ περιέφραξας αὐτῷ τὰ ἔξω,
καὶ τὰ ἴσα τῆς οἰκίας αὐτοῦ,
καὶ τὰ ἔξωθεν πάντων τῶν ὄντων
αὐτῷ κυκλόθεν;

Τὰ (δὲ) ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἐν-
λόγησας,

καὶ τὰ κήνη αὐτοῦ παλά ἐποίησας
ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Ἀλλὰ ἀπέσειλαι τὴν χεῖρά σου, καὶ
ἄψαι πάντων ὧν ἔχει·

Εἰ μὴ εἰς πρόσωπόν σου οὐκ ἐυλο-
γήσει.

12. Καὶ ἔπεν ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ·
Ἰδοὺ πάντα ὅσα ἐστίν αὐτῷ, ἐν τῇ χει-
ρί σου ἔδωκα,

Ἀλλὰ αὐτῷ μὴ ἄψῃ.

καὶ ἐξῆλθεν ὁ διάβολος ἀπὸ προσώ-
που Κυρίου.

13. Καὶ ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη,
καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ ἰωδ καὶ ἀνταγέτες
αὐτῷ ἔχοντες καὶ ἔπεν ὁ πῶν
Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ
προσβυτέρου.

14. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθεν· πρὸς ἰωδ,
καὶ ἔπεν αὐτῷ·

Τὰ ζεύγη τῶν βοῶν προετρία,

καὶ αἱ θήλειαι ὄνοι ἐδόσαντο ἐχόμε-
ναι αὐτῶν·

15. Καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες
ἠχμαλώτευσαν αὐτὰς,

καὶ τοὺς παῖδας ἐπάταξαν ἐν φόβῳ
μαχαίρας· καὶ ἐσώθη ἐγὼ μόνος,
καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαι σοι.

16. Ἐτι τότε λαλοῦντος, ἦλθεν ἕτερος
ἄγγελος πρὸς ἰωδ, καὶ ἔπεν
αὐτῷ·

Πῦρ ἔστι ἐπὶ τῷ ἀραβῷ (ἐπὶ
τῇ γῇ),

καὶ κατέκαιεν τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς κατήφα-
ποιμένας κατέφαγεν ὁμοίως·

καὶ ἐσώθη ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον κατὰ
τοῦ ἀπαγγεῖλαι σοι.

17. Ἐτι τότε λαλοῦντος, ἕτερος ἄγγε-
λος ἔρχεται πρὸς ἰωδ,

καὶ λέγει αὐτῷ· οἱ ἰππεῖς ἐποίησαν
ἡμῖν ἀρχαὶς τρεῖς, καὶ ἐπύκλωσαν

S 2

ταῖς

v. 2. stich. 2. Δεράποντος) κατέβη. ibid. st. 3. ἔστι ἀνθρώπος ὅμοιος αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῇ γῇ) καὶ κατ' αὐτὸν
καὶ. ib. st. 4. (δικαίος) ἀβελθ. v. 9. ἐναντίον Κυρίου) καὶ ὅτι ἐναντίον τοῦ κυρίου. ibid. τὸν Θεόν)
τὸν κύριον v. 10. stich. 1. αὐτῷ τὰ ἔξω) τὰ ἔξω αὐτοῦ. ib. st. 2. ἔξωθεν) ἔξω. ib. αὐτῷ κυ-
κλόθεν) αὐτοῦ κύκλῳ. v. 11. εἰ μὴ) ἢ μὴ. v. 12. stich. 1. καὶ ἄν) τίς αὐτοῦ. ib. st. 2. ἐν
τῇ χ. σου ἔδωκα) ἔδωκα ἐν τῇ χειρὶ σου. ib. st. 3. Ἀλλὰ) ἀλλ'. ib. st. 4. ἀπὸ προσώπου Κυρίου)
παρὰ τὸ πρόσωπον. v. 13. stich. 1. καὶ ἐγένετο ὡς) καὶ ὡς αὐτὸ. ibid. st. 2. καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ ἰωδ) αἱ υἱοὶ
τοῦ ἰωδ. ib. ἔχοντες καὶ) ἔχοντες. v. 15. stich. 1. αὐτὰς) αὐτὰς. ibid. st. 2. ἐπάταξαν ἐν φόβῳ) ἐπάταξαν ἐν φόβῳ
μαχαίρας. v. 16. stich. 1. πρὸς ἰωδ, καὶ ἔπεν αὐτῷ) καὶ ἔπεν πρὸς ἰωδ. ibid. st. 2. (καὶ τὸν γῶν) non habet.
ib. st. 3. κατέφαγεν τοὺς πρόβατα.) κατέκαιεν τοὺς πρόβατα. ib. κατέφαγεν ὁμοίως) κατέφαγεν ὁμοίως.
ib. st. 4. καὶ ἐσώθη) ἐσώθη δὲ. ib. καὶ ἦλθον) ἦλθον. v. 17. stich. 1. ἔτιτος ἄγγελος ἔρχεται
πρὸς ἰωδ, καὶ λέγει αὐτῷ) ἦλθον ἔτιτος ἄγγελος καὶ ἔπεν πρὸς ἰωδ. ibid. st. 2. ἔρχεται) ἐφύλαται.

τάς καμήλας, καὶ ἤχμαλῶν-
σαν αὐτάς,

καὶ τὰς παῖδας ἀπέκλειναν ἐν μα-
χαίραις·

καὶ ἐσώθη ἐγὼ μόνος, καὶ ἤλθον
τῷ ἀπαγγεῖλαι σοι.

18. Ἔτι τότε λαλοῦντος, ἄλλος ἄγγε-
λος ἔρχεται καὶ πρὸς Ἰωβ, λέγων·
Τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου
Ἐδιδότων καὶ πινόντων Χ αἶον παρὰ
(τῷ υἱῷ σου)

τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ,

19. Ἐξείφθη πνεῦμα μέγα ἤλθεν ἀπὸ
τῆς ἐρήμου,

καὶ ἦψατο τῶν τοσάων γονιῶν τῆς
οἰκίας,

καὶ ἔπεσεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παῖδας σου,
καὶ ἐτελεύτησαν· καὶ ἐσώθη ἐγὼ
μόνος, καὶ ἤλθον τῷ ἀπαγγεῖ-
λαι σοι.

20. Οὕτως (ἀκύντας) Ἰωβ ἀναστὰς διέ-
βηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
καὶ κείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ, (καὶ κατεπάσατο γῆν ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ),

καὶ πεσὼν χαμῶαι προσεκύνησε (τῷ
Κυρίῳ), 21. καὶ εἶπεν·

Αὐτὸς γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας
μητρός μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύ-
σομαι ἐκεῖ·

Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλατο·
καὶ Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, ἔτω (καὶ)
ἐγένετο·

Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον (eis
τὰς αἰῶνας).

22. Ἐν τούτοις πᾶσι καὶ τοῖς συμβεβηκό-
σιν αὐτῷ· ἔχῃ ἡμαρτεν Ἰωβ ἄδην
καὶ ἑναντί Κυρίῳ, (ὅθεν ἐν τοῖς
χειλέσιν αὐτοῦ)·

καὶ ἐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ Θεῷ.

ΚΕΦ. Β'. II.

Εγένετο δὲ αἰς ἡμέρα αὕτη,
καὶ ἤλθον οἱ ἄγγελοι τῷ Θεῷ
παρασθῆναι ἐνώπιον Κυρίου·

καὶ ὁ διάβολος ἐν μέσῳ αὐτῶν ἦλθε
καὶ παρασθῆναι ἑναντί Κυρίου·

2. καὶ εἶπεν ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ· πό-
θεν σὺ ἔρχῃ;

τότε εἶπεν ὁ διάβολος ἑναντί Κυρίου·
Διαπερνεῖς τὴν γῆν ἀεὶ ἀεὶ καὶ ἐμ-
περιπατήσας τὴν σήμεραν, πά- γῃν
ειμι.

3. εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς τὸν διάβολον· Σαῖαντα
προσέχες οὖν τῷ θεράποντι μου Ἰωβ;
Ὅτι ἔκ ἐς κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς
γῆς ἀνθρώπων (ὁμοιος αὐτῷ),
ἄμμεπιος, (δικαιος) ἀληθινός, θεο-
σεβής,

Ἄπε-

v. 17. stich. 4. καὶ ἐσώθη) ἐσώθη δὲ. v. 18. stich. 1. πρὸς Ἰωβ λέγων) λέγων τῷ Ἰωβ. ibid. st. 3. (v. 18. st. 4. καὶ ἐσώθη) ἐσώθη δὲ. v. 19. stich. 1. ἤλθον ἀπὸ τοῦ) ἐπῆλθον ἐκ τοῦ. ibid. st. 3. καὶ ἐσώθη) ἐσώθη δὲ. v. 20. (ἀκύντας) abst. ibid. Ἰωβ ἀναστὰς διέβηξε) ἀναστὰς Ἰωβ διέβηξε. ib. αὐτοῦ) αὐτοῦ. ib. stich. 2. κεφαλήν αὐτοῦ) κεφαλῇ. ib. (καὶ κατεπάσατο γῆν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ) hęc omnia defunt. ib. st. 3. (τῷ Κυρίῳ) deest. v. 21. stich. 3. ἔτι καὶ) οὕτως. ibid. st. 4. (ἐκ τοῦ σπλάχνου) non habet. v. 22. ἔχῃ ἡμαρτεν) - Κυρίῳ, (ὅθεν) ἡμαρτεν Ἰωβ ἑναντί τῷ Κυρίῳ. ibid. (ἐκ τοῦ σπλάχνου αὐτοῦ) defunt. CAP. II. v. 1. stich. 2. ἰσχυρὸς) ἰσχυρὸς. ib. st. 3. ἐν μέσῳ αὐτῶν ἦλθεν) transposita. ib. ἑναντί Κυρίῳ) ἑναντίον τοῦ Κυρίου. v. 2. stich. 2. ἰσχυρὸς Κυρίῳ) ἰσχυρὸς τῷ Κυρίῳ. ibid. st. 3. τὴν γῆν) τὴν σήμεραν. v. 3. stich. 1. τὸν Σατανᾶν) τὸν διάβολον. ibid. st. 3. (ὁμοιος αὐτῷ) defunt. ib. st. 4. ita legitur in Rom. ἄμμεπιος, ἀληθινός, ἀμμεπιός, θεοσεβής.

Ἀπερχόμενος ἀπὸ παντὸς κακῆ, ἐτι
δὲ ἔχεται ἀνακίας.

Σὺ δὲ ὥσπερ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ
ἀπολέσαι διακεῖν.

4. Ὑπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος, ὥσπερ τῷ
Κυρίῳ· ἔβηκε ὑπὲρ ἑξαμάτος,
καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει τῷ ἀνδρῶ-
πι, δώσει ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

5. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀποσεύλας τὴν χεῖ-
ρά σου, ἀψαι τῶν ὄντων αὐτοῦ καὶ
τῶν σαρκαῶν αὐτοῦ.

Εἰ μὴ εἰς πρόσωπόν σου σὲ εὐλογῇ.

6. Ἐπεὶ δὲ ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ· ἰδοὺ πα-
ραδίδωμι σοι αὐτόν.

Μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον.
7. Ἐξῆλθε δὲ ὁ διάβολος * ἀπὸ * προσώπου
τῷ Κυρίῳ,

καὶ ἔπαυσε τὸν ἰωδὲ ἔλκει ποτηρῷ
ἀπὸ ποδῶν ἑαυτοῦ καὶ φάλλῃ.

8. Καὶ ἔλαβεν (ἰωδὲ) * ἰοντὴ ὄσρακον,
ἵνα ἀποξήσῃ τὸν ἰχώρα αὐτοῦ.
καὶ * αὐτὸς * ἐκαθήθη ἐπὶ τῆς κο-
πρίας ἑξω τῆς πόλεως.

9. Χρόνος δὲ πολλὰ προδεηκότες, * καὶ
ἐπὶ τῷ ἰωδὲ ἐπὶ τῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

Μέχρις τίνος κατερεήσεις * λέγων·

ἰδοὺ, ἀναμνῶ χρόνον ἐτι μικρόν,
προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς
σωτηρίας μου.

ἰδοὺ γὰρ ἠφρόνισαι τὸ μνημόσυνόν σου
ἀπὸ τῆς γῆς,

τίσι σε καὶ θυγατέρες, τῆς ἡμέρας κοι-
λίας ὁδῶν καὶ πόνοι,

οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐσπίασαι μετὰ
μόχθων.

Σὺ δὲ αὐτὸς ἐν σαρκί σου σκαλίῃσιν κα-
θήσαι διασπλιρεύων αἰθρίας.

καὶ ἐγὼ πλαῆγῃσι καὶ λάτρεσι,
τόπον ἐκ τόπου περιερχομένη, καὶ οὐ
κίαν ἐξ οἰκίας,

προσδεχόμενη τὸν ἥλον πότος δόση,
ἵνα ἀναπαύσωμαι τῶν μόχθων,

καὶ τῶν περιερχομένων μου ὁδῶν, αἱ
με νῦν συνήχουσιν.

Ἀλλ' εἰπὸν τὴν ῥῆμα εἰς Κύριον, καὶ τε-
λεῦτα.

10. Ὁ δὲ * ἐμβόλῃσας * αὐτῇ ἔπεν·
(ἰνατί) ὥσπερ μία τῶν ἀφῆρτων γυ-
ναϊκῶν (ἔως) ἐλαλήσας.

Εἰ τὰ μὲν ἀγαθὰ ἰδεξάμεθα ἐκ
χειρὸς Κυρίου, τὰ δὲ κακὰ ἐχὺ ὑ-
ποίσωμεν;

Ἐν τότεσι πᾶσι * τοῖς συμβεβηκό-
σιν αὐτῷ * ἐχὺ ἡμαρτεν ἰωδὲ ἔθῃ
ἐν τοῖς χεῖλεσιν * αὐτοῦ * ἵνα-
τίς τῷ Θεῷ.

11. Ἀκούσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ
τὰ κακὰ πάντα * ταῦτα τὰ ἐ-
πελθόντα αὐτῷ.

S 3

Παρε-

- v. 3. stich. 6. τὰ ὑπάρχοντα) ὑπάρχοντα. ib. ἀπολέσαι διακεῖν) transposita. v. 4. stich. 2. καὶ πάντα) deest. ibid. τῷ αὐτῷ. τῷ deest. ib. δώσει ὑπὲρ τ. φ. αὐτοῦ) δώσει τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἰαλί-
σιν. v. 5. stich. 2. εἰ μὴ) ἢ μὴν. v. 6. stich. 2. διατίμενος) διαφύλαξον. v. 7. stich. 1. πα-
ρά) ἀπὸ. v. 8. (ἰωδὲ) deest. ibid. ἵνα ἀποξήσῃ τὸν ἰχώρα αὐτοῦ) ἵνα τὸν ἰχώρα ξήσῃ. ib. st. 2.
αὐτοῦ) deest. v. 9. stich. 1. τῷ ἰωδὲ) αὐτῷ. ibid. st. 2. Μέχρις) μέχρι. ib. st. 3. τὸ μνημό-
συν) σου τὸ μνημόσυνον. ib. st. 4. τίσι σε) τοῖς. ib. τῇ ἡμέρῃ) ἡμέρῃ. ib. st. 6. Σὺ δὲ) σὺ τε.
ib. st. 7. καὶ ἐγὼ πλαῆγῃσι) καὶ ἐγὼ πληγῇσι. ib. st. 8. προσδεχόμενη) non habet. ib. st. 9.
δόση) δίδωται. ib. st. 10. μόχθων) addit μου. ib. st. 11. περιερχομένων μου) deficit. ib. st. 12.
(Ἀλλ') Ἀλλὰ. ib. πρὸς Κύριον) εἰς Κύριον. v. 10. stich. 1. αὐτῷ σου) transposita. ibid. st. 2.
(ἰνατί) deest. ib. (ἔως) abest. ib. st. 3. Εἰ τὰ μὲν) εἰ τὰ. ib. τὰ δὲ κακὰ) τὰ κακὰ. ib. st. 4.
(Ἐν τότεσι πᾶσι) ἐν πᾶσι τότεσι. ib. ἐχὺ) εἰδή. ib. ἐλθὲν ἐν τοῖς χ. αὐτοῦ) τοῦ χιλιῶτος.

πόλεως Παρεγγήντο ἕκαστος ἐκ τῆς ἰδίας
 χείρας πρὸς αὐτὸν (τὴ παρακαλέ-
 σαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτὸν).

Βασιλεὺς Ἐλφαζὶ ὁ Θαυμασιῶν βασιλεὺς.
 Χ Καί· βασιλεὺς ὁ Σαυχαίου τυράννος,
 Καὶ Σωφῶρ ὁ Μιναιῶν βασιλεὺς.
 Καὶ παρεγγήντο ἑμαυμάδων πρὸς
 αὐτὸν, τὴ παρακαλέσαι καὶ ἐπι-
 σκέψασθαι αὐτὸν

12. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν πέρβωθεν, ἐκ ἐπέ-
 γνωσαν,
 Καὶ βοήσαντες Φωνῇ μεγάλῃ ἔκλαυ-
 σαν·

Τύξαντες δὲ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ σολήν,
 καὶ καταπασσάμενοι ᾗν ἐπὶ τὰς
 κεφαλὰς αὐτῶν * εἰ τὸν ἑαυτοῦ,

13. Παρεκάθιστο αὐτῷ * καὶ τοῖς τοῖς ἐ-
 πίαι ἡμέρας καὶ ἐπὶ αἰνίας,
 Καὶ ὅδε αὐτῶν ἐλάλησε * πρὸς
 αὐτὸν λόγον·

✕

Ἐαίρων γὰρ τὴν πληγὴν + δεομένην ἔ-
 σαν καὶ μεγάλην σφόδρα.

ΚΕΦ. Γ'. III.

Κ ΑΙ) μετὰ ταῦτα ᾗνοιζεν ἰωβ τὸ
 σῶμα αὐτοῦ,
 Καὶ κατηράσατο τὴν ἡμέραν
 αὐτοῦ·

2. * Καὶ ἀπεκρίθη ἰωβ, λέγων·

3. Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐγεννήθην
 * ἐν αὐτῇ·

Καὶ ἡ νύξ ἐν ᾗ ἔειπον· ἰδοὺ ἄρσεν.

4. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη εἴη σκότος, καὶ μὴ
 ἀναζητήσῃ αὐτὴν ὁ Κύριος ἀνω-
 θεν,

Μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος·

5. Ἐκλαύσει δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σιω-
 πῶνά τε,

(Καὶ) ἐπὶ αὐτὴν γνώφος.

* Καὶ ταχυνήνῃ ἡ ἡμέρα (ἐκείνη), καίσαρ-
 δεῖη

6. καὶ ἡ νύξ ἐκείνη·

* Ἀπειθήκοιτο αὐτὴν σκότος·

Μὴ εἴη εἰς ἡμέρας ἡμεῖς,

Μηδὲ ἀρβυμδεῖη εἰς ἡμέρας μωρῶν·

7. Ἀλλὰ ἡ νύξ ἐκείνη εἴη ἰδία, ἐκαστῶν
 Καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ' αὐτὴν εὐφροσύνη,

+ μηδὲ χαρμονή·

8. Ἀλλὰ καταράσαιοτο αὐτὴν ὁ καταρά-
 μενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην,

* Ὅ μάλιστ' αὐτὴν κήτος χερσίσαι-
 δαι.

9. Σκοτωθεῖται τὰ ἄστρα τῆς νυκτός ἐκεῖ-
 νης· ὑπομένει, καὶ μὴ ἔλθοι εἰ καὶ μὴ
 φωτισθῇ,

Μηδὲ ἰδοὺ εὐσφόρον ἀνατείλοντα·

10. Ὅτι εἰ συντελέσειτε πύλας γαστρός μη-
 τρός μου·

* Ἀπήλαξε γὰρ ἂν πόσι ἀπὸ ὀφθαλ-
 μῶν μου.

11. Διὰ τί γὰρ ἐν κοιλίᾳ ἐκ ἐτελεύτησα;
 Ἐκ γαστρός δὲ ἐξῆλθον, καὶ ἐκ + εὐ-
 θύς· ἀπαλώμενη;

12. (Καὶ)

v. 11. stich. 2. πύλας) χεῖρας. ibid. (τὴ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκεψάσθαι αὐτὸν) deficiunt. ib. st. 4. Βασιλεὺς ὁ Σαυχαίου) βασιλεὺς ὁ Σαυχαίου. ib. st. 5. Καὶ Σωφῶρ ὁ) σωφῶρ. ib. st. 6. ἑμαυμάδων πρὸς αὐτὸν) transposita. v. 12. stich. 3. Τύξαντες δὲ) δὲ abest. ibid. τοῖς τοῖς κεφαλὰς αὐτῶν) non habet. v. 13. stich. 1. Παρεκάθιστο) παρεκάθιστο. ibid. st. 2. πρὸς αὐτὸν λόγον) defunt. CAP. III. v. 1. stich. 1. Καὶ μετὰ ταῦτα) Μετὰ ταῦτα. v. 2. Καὶ ἀπεκρίθη ἰωβ) defunt. v. 3. stich. 1. ἐν αὐτῇ) defest. ibid. st. 2. νύξ ἐν ᾗ ἔειπον) νύξ ἐκείνη ἢ ἡμεῖς. v. 4. Ἡ ἡμέρα ἡ νύξ. v. 5. stich. 2. (Καὶ) abest. ibid. st. 3. (ἰδία) non habet. v. 6. stich. 2. ἡμεῖς) ἡμεῖς. v. 7. stich. 1. ἐκαστῶν) ἐκαστῶν. v. 9. stich. 1. καὶ μὴ ἔλθοι καὶ μὴ φωτισθῇ) καὶ εἰ φωτισθῇ καὶ μὴ ἔλθοι. ibid. st. 2. Μηδὲ ἰδοὺ) καὶ μὴ ἰδοὺ. v. 10. stich. 2. πόσι) πόσι.

12. (Καὶ) ἵνατί συνήτησέ μοι γόνата; Ἰνατί δὲ ματούς ἐδήλασα (μητρός με);

13. (Νῦν ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα, ὑπνώσας δὲ ἀνεπαυσάμην,

14. Μετὰ βασιλείων καὶ βαλευτῶν γῆς, Οἱ ἐγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν,

15. Καὶ μετὰ ἀρχόντων, ὧν πολὺς ὁ χρυσός, οἱ ἐπλησαν τὰς οἰκας αὐτῶν ἀργυρίε.)

16. Ἦ ὥσπερ ἐκίρωμα ἐκπορευόμενον ἔκ μητρας μητρός,

Ἦ ὥσπερ νήπιοι οἱ ἐκ εἶδον Φῶς.

ἐπαυσαν 17. Ἐκεῖ ἀσεβεῖς ἱκνωσαν θυμὸν ὀργῆς.

Ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο καὶ ἀκόποι σώματι.

18. Ὅμοθυμαδὸν δὲ δι' αἰῶνος ἔζησαν, ἐκ (ἔτι) ἦκασαν Φωτὴν Φορολόγιον.

19. Μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἐστὶ, καὶ θεράπων ἔδεδωκας τὸν Κύριον αὐτῷ.

20. Ἰνατί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ (ψυχῆς) Φῶς,

Ζωὴ δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς;

21. Οἱ ἰμειρόνται θανάτου, καὶ ἔτι γυναιχεύουσιν,

Ἀνορύσσοντες αὐτὸν ὥσπερ θησαυρόν.

22. Περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο, ἐὰν κατανύχωσι (θανάτου).

23. Θάνατος γὰρ αἰὶνός ἀνάπαυσις, ἧ ὁδὸς ἀπεκρυβή.

Κύριος Σπύκευσε γὰρ ὁ Θεὸς κατ' αὐτῷ.

24. Πρὸ γὰρ τῶν αἰώνων με γεννημένος

με ἦκει, δακρύα δὲ ἐγὼ συνεχόμενος Φέρω.

25. Φόβος γὰρ ὃν εὐλαβέμην, ἦλθέ μοι, Καὶ ὃν ἐδεδοίκεν, συνήτησέ μοι.

26. Οὔτε εἰρηνεύσα, ἔτε ἡσύχασα, ἔτε ἀνεπαυσάμην. ἦλθε δὲ μοι ὀργή.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Πολαβὼν δὲ Ἐλιφάξ ὁ Θαμμιανίτης, λέγει.

2. Μὴ παλαίῃς σοι λελαλήῃαι ἐν κόπῳ;

Ἰχὺν δὲ ἐξημάτων σε τίς ὑποίσει;

3. Εἰ γὰρ σὺ ἐνεθέτησας παλαῖας, Καὶ χεῖρας ἀνδρῶν παρεκάλεσας,

4. Ἀδυνούοντας δὲ ἐξανέστησας ἐρήμασι, Γόνασι δὲ ἀδυνατοῦσι περιέθηκες θάρος.

5. Νυνὶ δὲ ἦκει ἐπὶ σὲ πόνος, καὶ ἡψατό σε, σὺ δὲ ἐπαύδακας.

6. Πότερον ἐχλὶ ὁ Φόβος σε ἐστὶν ἐν ἀφροσύνῃ,

Καὶ ἡ ἐλπίς σε, καὶ ἡ ἀκμὴ τῆς ὁκακίας δὲ σε;

7. Μνησθητὶ σὺν, τί καθάρους ὧν ἀπώ-στι ἐδίδελετο;

Ἦ πότε ἀληθινοὶ ἐλόριζο ἀπώλῳ;

8. Καθ' ὃν τρόπον ἰδὼν τὰς ἀεστρωτάς τὰ ἄτοπα.

Οἱ δὲ ἀπειρόντες αὐτὰ, ὀδύναις θέρῃσιν ἱαντοῦ.

9. Ἀπὸ

v. 11. stich. 1. ita exhibet Edit. Rom. ἵνατί δὲ συνήτησάν μοι τὰ γόνата. ibid. st. 2. (μητρός με) defunt. v. 14. stich. 1. καὶ) abest. v. 15. Καὶ μετὰ) ἢ μετὰ. v. 17. stich. 1. ἱκνωσαν) ἐξήκωσαν. ibid. st. 2. σώματι) τῷ σώματι. v. 18. δι' αἰῶνος) οἱ αἰῶνες. ib. (ἔτι) deest. v. 19. ε) deest. v. 20. (ψυχῆς) deest. v. 21. stich. 1. θανάτου) τοῦ θανάτου. ibid. st. 2. αὐτὸν ὥσπερ θησαυρόν) ὥσπερ θησαυρὸν. v. 22. (θανάτου) deest. v. 23. stich. 1. ita legit Rom. θάνατος αἰφύ ἀνάπαυμα. ibid. st. 2. ὁ Κύριος) ὁ Θεός. v. 24. με) deest. v. 25. stich. 1. εὐλαβέμην) φόβου. CAP. IV. v. 3. stich. 2. ἀδυνούοντας) ἀδυνάτοις. v. 4. ε) τε. bis. ibid. περιέθηκες θάρος) transposita. v. 5. Νυνὶ) νῦν. ibid. δὲ ἐπαύδακας) ἐπαύδακα. v. 6. ἐχλὶ) εἴχ. v. 7. stich. 1. ὅτι ἐδίδε) τίς. v. 8. stich. 2. ἐν αὐτοῦ) ἐν αὐτοῦ.

9. Ἀπὸ προσώματος Κυρίῳ ἀπολούσαιο,
Ἀπὸ δὲ πνεύματος ὀργῆς αὐτοῦ ἀφαι-
νιθῆσονται.

Σθένος 10. Σύνις λόντος, Φωνῇ δὲ λεαίνης,
Γαυρίσαμε δὲ δρακόντων ἐσθίει.

11. Μυεμμελῶν ὠλετο παρὰ τὸ μὴ
ἔχεν βορᾶν.
Σκύμνοι δὲ λεόντων ἔλιπον ἀδελφάς.

12. Εἰ δὲ τι ἔφημα ἀληθινὸν ἐγενόνη ἐν
λόγῳ σου,
+ Οὐδὲν ἂν τέτων κακῶν συνήτη-
σί σοι.

μοι

Πότερον οὖν ἐ δίζεταί (σου). τὸ ὅς
με ἐξάισα
(Ἐξάισαι γάρ) παρ' αὐτῷ; 13. Φό-
βος καὶ ἥχῳ ὑπέρηται,
Ἐπιπίπτον φόβος ἐπ' ἀνδρώπες,

14. Φρίκη (δὲ) μοι συνήτησε καὶ τρόμος,
καὶ μεγάλως με τὰ ὅσα συνέσεις.

15. Καὶ πνεῦμα ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπύλ-
θεν,

Ἐφρίξαν δὲ με τρίχες καὶ σάρκες.

16. Καὶ ἀνέστη καὶ ἐκ ἐπέργων.

Ἰδοὺ καὶ ἐκ ἧν μερφέη πρὸ ὀφθαλμῶν
μου.

Ἄλ' ἢ αὖρας καὶ Φωνὴν ἤκουον.

17. Τί γὰρ; μὴ καὶ θαρρὸς ἔσται βροτῶς
ἵνατι Κυρίῳ;

Ἡ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἀμωμπίος
αἴτης;

18. Εἰ κατὰ παίδων αὐτοῦ ἐ πιστεύει,
κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκολίον τι
ἐπενόησε.

19. Ἐὰν δὲ τὰς κατοικοῦντας οἰκίας πη-
λῖνας, ἐξ ἧς καὶ αὐτοὶ ἴσμεν ἐκ τῆς
αὐτῆς πηλῆς.

Ἐπάσκει αὐτοὺς σπῆτος τρέπον,

20. Ἀπὸ προΐθεν ἕως ἐσπείρας (καὶ)
ἀπὸ ἐκεί.

(καὶ) παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς
ἐαυτοῖς βοηθῆσαι, ἀπώλυντο.

21. Ἐνεφύσησε γὰρ αὐτοῖς, καὶ ἐτελεύ-
τησαν,

καὶ παρὰ τὸ μὴ ἔχεν αὐτοὺς σφ-
φίαν, ἀπώλυντο.

ΚΕΦ. Ε'. V.

ΕΠικάλεσαι δὲ εἰ τις σε εἰσακούσεται, δὲ
Ἡ εἴτινα ἀγίαν ἀγγέλιον ὕψη.

2. Καὶ γὰρ ἀφρονος ἀνακρεῖ ὀργή,
Πεπλοσημένον δὲ θανάτῳ ἔζηλος.

3. Ἐγὼ δὲ εὐρακας ἀφρονος ἔριξαν βάλ-
λοντας.

Ἄλ' εὐδὺς ἡ διαίτα αὐτῶν ἐβρώδη.

4. Πόρβον ἐγένοντο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σω-
τηρίας,
Καλαρενδείησαν δὲ ἐπὶ θύραις ἡσ-
σόντων.

καὶ ἐκ ἔσται ὁ ἐξαυρέμενος.

5. Ἄ γὰρ

v. 12. stich. 2. ita habet Rom. ἄδῃ δὲ σε τούτων κακῶν ἀπήγαγε. ibid. st. 5. αὐτὸν deest. ib. σε
τὸ ὅς με) κατὰ τὸ ἦ. ib. st. 4. (Ἐξάισαι γὰρ) defunct. v. 13. φόβος καὶ ἥχῳ ὑπέρηται) φόβῳ δὲ
καὶ ἥχῳ ὑπέρηται. v. 14. (Ἄλ') abest. ibid. συνέσεις) ἀδύναται. v. 16. καὶ αὐτῶν) καὶ deest.
v. 17. ἵνατι Κυρίῳ) ἵνατι τῷ Κυρίῳ. v. 19. stich. 1. Ἐὰν δὲ τὰς) τοῦ δὲ. ibid. ἐξ ἧς καὶ αὐ-
τοὶ ἴσμεν ἐκ τοῦ α. κ.) ἐξ ἧς καὶ αὐτοὶ ἐκ τῶν αὐτῶν πηλῆς ἴσμεν. v. 20. stich. 1. (ἀπὸ) καὶ ἀπὸ.
ibid. καὶ ἐκ, καὶ) μὴ καὶ ἵνατι. ib. st. 2. (καὶ) deest. v. 21. ἐτελεύτησαν καὶ παρὰ) ἐτελεύτη-
σαν, ἀπώλυντο παρὰ. ibid. ἀπώλυντο) deest. CAP. V. v. 1. stich. 1. σε εἰσακούσεται) σε
ἐκαστεύεται. ibid. st. 2. ἀγίαν ἀγγέλιον) transposit. v. 3. stich. 1. ita habetur in Rom. ἀλ'
εὐδὺς ἵνατι αὐτῶν ὁ διαίτα. v. 4. stich. 1. ἐγένοντο ὁ γένοντο.

ἐξέρισαν γ. Ἄ γὰρ ἑκάποι συνέγωγον, δικαιοὶ ἔδον-
ταὶ αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν ἐκ ἐξαιρε-
θῆσονται,

Καὶ ἐκσιφανιδεῖται αὐτῶν ἡ ἰσχὺς.

6. Οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ γῆς κόπος,
οὐδὲ ἐξ ὀρέων ἀναβλαστήσει πόνος·

7. Ἀλλ' αἰνέθωπος ἐν κόπῳ γενῶνται,
νεοσσοὶ δὲ γυνῶν τὰ ὑψηλὰ πέτον-
ται.

8. Οὐ μὲν δὲ ἀλλ' ἐγὼ δεηθήσομαι Κυρίῳ,
Κύριον δὲ τὸν πάντων ὑποπύτην ἐπικαλέ-
σομαι,

9. Τὸν ποιοῦντα μεγάλα καὶ ἀνεξί-
χιστα,

Ἐνδοξά + τε καὶ ἐξάσιον, ὧν ἐκ
ἐστὶν ἀριθμός·

10. Τὸν διδόντα ὑπέτον ἐπὶ ✕ περίευσ-
της γῆς,

Τὸν ἀποστρέφοντα ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ'
ἄρην·

11. Τὸν ποιοῦντα ταπεινὸς εἰς ὕψος, καὶ
ἀποδωλῶντας ἐξεγείροντα ✕ ἐν
συνορίῳ·

✕ 12. ✕ Τὸν διαλαβῶντα βυλαῖς πα-
ύρων,

✕ Καὶ ἢ μὴ ποιήσων αἱ χεῖρες αὐτῶν
✕ ἀληθείς·

13. Ὁ καταλαμβάνων σοφὸς ἐν τῇ φρο-
νήσει αὐτῶν,

Tom. IV.

v. 5. stich. 1. ἰδύσκει) συνέγωγον. ibid. ἰθαμθίζονται, καὶ) ἰθαμθιζονται. v. 6. stich. 1. ἐν
γῆ) ἐν τῇ γῇ. v. 7. stich. 1. ἐν κόπῳ γενῶνται) γενῶνται κόπῳ. ibid. st. 2. γυνῶν) γυναι-
κ. v. 8. stich. 1. ἀλλ' ἐγὼ) ἀλλ' ἐγώ. ibid. stich. 2. παυτοκράτορα) πάντων ὑποπύτην. v. 10. st. 1.
ἐπὶ τῇ γῇ) ἐπὶ τῇ γῇ. ibid. st. 2. τὸν) deest. v. 13. stich. 1. τὸν) deest. v. 13. stich. 1.
αὐτῶν) deest. ibid. st. 2. βολαῖς) βολαῖς. v. 14. stich. 1. ἰτα Rom. ἡμέρας συναντῶνται αὐτοῖς
ἐκείναι. ibid. st. 2. φολαφύσσων) φολαφύσσων. v. 15. ἀπὸλασσε) ἀπὸλασσε. v. 16. καὶ εἰς)
εἰς δὲ. ibid. καὶ ἀδικα) ἀδικα δὲ. v. 17. (καὶ τῇ γῇ) defunct. v. 18. stich. 2. παύειν) παυ-
σε. ibid. ἀνίσταται) ἀνίσταται. v. 19. stich. 1. ἐξέλθεται σε) transposita. ibid. stich. 2. ἐκ ὕψο-
ς) εὐ μὴ ὑψοῦται. v. 20. stich. 2. καὶ ἐν κοίτῃ) ἐν κοίτῃ δὲ. ibid. εἰσενταῖ) λίστα. v. 21.
stich. 1. κρίνει σε) transposita. ibid. stich. 2. εὐ φρονηθῇ) εὐ μὴ φρονηθῇ. ib. st. 3. 4. non
habetur in Edit. Rom. uncis inclus. v. 22. stich. 2. τῇ γῇ ἐ φρονηθῇ) εὐ μὴ φρονηθῇ.

καὶ ἐν πολυπλόκῳ ἐξέστηεν.

14. Ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῖς συναντήσεται σκό-
τος,

Τὸ δὲ μεσημβρινὸν ἡλιαφῆσται ἴσα
νυκτὶ· 15. ἀπὸλασίῳ δὲ ἐν πολίμῳ.
Ἀδύνατος δὲ ἐξέλθαι ἐκ χειρὸς δυνά-
σε, 16. καὶ εἴη ἀδυνατῶν ἐλπίς·
καὶ ἀδικα τόμα ἐμφραχθεῖ.

17. Μακάριος ἰδὲ αἰνέθωπος ἐν ἡλεγγεν
ὁ Κύριος (ἐπὶ τῇ γῇ)·

Νυθέτημα δὲ παντοκράτορος μὴ ἀ-
παναίει.

18. Λύτος γὰρ ἀλγεῖν ποιῇ, καὶ πάλιν
ἀποκαθίστησιν·

Ἔκαστε, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν ἰάσσονται· παύξει

19. Ἐξάσις ἐξ ἀναγκῶν ἐξελεύεται σε,
Ἐν δὲ τῷ ἐδεξέμῳ ἐκ ἀφίλει σε κακόν,

20. Ἐν λιμῷ ῥύσεται σε ἐν θανάτῳ·

καὶ ἐν πολίμῳ ἐκ χειρὸς σιδήρεο λύου ῥύσεται
σε.

21. Ἀπὸ μάστιγος γλώσσης κρύψει σε,
καὶ ἢ φοβηθήσῃ ἀπὸ κακῶν ἐρχο-
μένων·

(καὶ ἢ φοβηθήσῃ ἀπὸ ταλαιπωρίας,
Ὅτι ἡλεύσεται ταλαιπωρία·)

22. Ἀδικῶν καὶ ἀνόμων καταγελάσῃ,
Ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων τῆς γῆς ἢ
φοβηθήσῃ·

23. Θῆρες γὰρ ἀγριοὶ εἰρηνεύουσι σοι,

Τ ✕ Ὅτι

- ✠ "Οτι μετα τῶν λῶθων τὸ ἀγρὺ ἢ διαθήκη σθ,
✠ Καὶ τὰ θέρια τὸ ἀγρὺ εἰσπνεύσει σοι.
✠ 24. Καὶ γινώσῃ ὅτι ἐν εἰρήνῃ τὸ σπέρμα σθ
✠ Καὶ ἐπισκοπὴ τῆς εὐπρεπείας σθ,
✠ καὶ οὐ μὴ ἀμάρτης".
Εἴτα γινώσῃ ὅτι εἰσπνεύσει σθ ὁ οἶκος,
Ἥ δὲ διαίτα τῆς σκηπῆς σθ ἢ μὴ ἀμάρτης.
25. Καὶ γινώσῃ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σθ,
Τὰ δὲ τέκνα σθ ἔσαι ὡσπερ τὸ παμ-
βότανον τὸ ἀγρὺ.
26. Ἐλπίον δὲ ἐν τάφῳ ὡσπερ σίτος αἶρι-
μος κατὰ καιρὸν αὐτῷ Θερμίζο-
μενος,
Ἥ ὡσπερ θημιονία ἀλλανος καθ' ὥραν
συγκυμαδεύειται.
27. Ἰδὲ ταῦτα ἔτως ἐξῆρχνάσαμεν,
ταῦτά ἐστιν αἰκηκόαμεν.
ἐποίησας Σὺ δὲ γινώθι σεαυτῷ τί ὑπερβαί.

ΚΕΦ. 5. VI.

- τι **Τ** Πολαβὸν δὲ Ἰωβ, λέγει·
2. Εἰ γὰρ τις ἰσῶν γήσται με τὴν
οργὴν,
Τὰς δὲ οὐδυνας με ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμο-
θυμαδόν,
3. Καὶ δὴ ἀμμὴ παρὰ λίας βαρύτεραι
εἶσιν·
Ἄλ', ὡς ὅμοιο, τὰ ῥήματά με ἐστὶ
Φαῦλα.
4. Βέλη γὰρ Κυρίου ἐν τῷ σώματί μου
εἶναι,
Ἵδω δὲ θυμὸς ἐκπίνει με τὸ αἷμα·
Ὅταν ἀρξώμαι λαλεῖν, κεντρεῖ με.
5. Τί γὰρ; καὶ διακεντῆς κεκραζέται ὄνας
ἀγριος, αἰὲν ἢ τὰ σῖτα ζητῶν;
Εἰ δὲ καὶ ὄντι Φωνὴν βῶς, ἐπὶ Φα-
τῆς ἔχων τὰ βρώματα;
6. Εἰ βρωθήσεται ἄρτος αἵνου αἰλός;
Εἰ δὲ καὶ ἔστι γεῦμα ἐν ῥήματι κενεῖς;
7. Οὐ δύναται δὲ με παύσασθαι ἡ ψυχὴ·
Βρώσων γὰρ ὀρεῖ τὰ σῖτά μου, ὡσπερ
ὁσμήν λέντος.
8. Εἰ γὰρ δώη, καὶ ἔλθῃ με ἡ αἰτήσις,
Καὶ τὴν ἐλπίδα μου δώῃ ὁ Θεός,
9. Ἀρξάμενος ὁ Κύριος τρασάτω με, εἰς
τέλος δὲ μὴ με ἀνελέτω·
10. Εἴη δὲ (μοι) ἡ πέλις με τάφος,
ἐφ' ἧς ἐπὶ τειχίῳ ἡλωμένον (ἐπ'
αὐτῆς).
Οὐ μὴ Φείσομαι· ἢ γὰρ ἐψευσάμεν
ἐν ῥήματι ἀγίου Θεοῦ μου.
11. Τίς γὰρ με ἡ ἰσχὺς ὅτι ὑπομενῶ;
Ἥ τίς με ὁ χρόνος, ὅτι ἀντήχεται με
ἡ ψυχὴ;
12. Μὴ ἰσχὺς λῶθων ἡ ἰσχὺς μου;
Ἥ αἱ σάρκες με εἰσὶ χαλκαῖ;
13. Ἥ ὅκ' ἐπ' αὐτῷ ἐπεποιθεῖν;
Βοήθεα δὲ αἶψ' ἐμὲ ἄψεν·
14. Ἀπείπατο δὲ με ὄλεος, καὶ ἐπισκο-
πῇ Κυρίου ὑπερίδῃ με.

15. Οὐ

v. 23. Stich. 2. 3. & v. 24. ft. 1. 2. "Οτι μετα" = Εἴτα exclusive omnia defunct in Edis. Rom.
v. 25. Stich. 1. Καὶ γινώσῃ γινώσῃ δὲ. v. 26. Stich. 1. ἀνελίεθ) θανόν. ibid. παρὸν αὐτοῦ) αὐτῷ
deest. ib. ft. 2. θημιονία) θημιονία. v. 27. Stich. 2. τί κεντρεῖται) εἰ τί κεντρεῖται. CAP. VI.
v. 3. Stich. 1. τι γὰρ τις) εἰ γὰρ τις. v. 3. Stich. 1. βαρύτεραι εἶσιν) βαρύτερα εἶσιν. v. 4. ft. 2.
ὁ θυμὸς) addit οὗτος. v. 7. Stich. 1. δὲ με παύσασθαι ἡ ψυχὴ) γὰρ παύσασθαι μεν ἡ ἐργῆ. v. 8.
Stich. 1. ἰλδῶ) ἰλδῶ. ibid. ft. 2. ὁ χρόνος) ὁ χρόνος. v. 9. Stich. 1. τρασάτω) addit με. v. 10.
Stich. 1. καὶ ὁ αἶμας με τ.) με πόλεος τάφος. ibid. ft. 2. Οὐ μὴ Φείσομαι) καὶ deest. ib. ἐπ'
μεντι αὐτῷ) ῥήματι Θεοῦ. v. 12. Stich. 2. χαλκαῖ) χαλκαῖ. v. 14. Stich. 1. Ἀπείπατο δὲ) δὲ
abest. ibid. καὶ ἐπισκοπῇ) ἐπισκοπῇ.

15. Οὐ προσέidon με οἱ ἐγγύτατοι με·

ὥσπερ χειμαῖζες ἐπλάκων,

ἢ ὥσπερ κύματα, παρήλθον με·

16. Οὐτὸς με ἐυλαβούντο, νῦν ἐπιπο-
πύκασι μοι.

ὥσπερ ῥαῖν, ἢ κρύσταλλος πεπηγώς,

17. Καθὼς τακεῖς θέρμης γενομένης,
ἐκεῖ ἐργαζήθη ἡν·

18. Οὕτως καὶ ἐγὼ κατελαίφθην ὑπὸ
πάντων,

Ἀπωλόμην τε, καὶ ἔξοκος ἐγενόμην.

19. Ἰδετε οὐδὲ θωαιμάνων, καὶ αἰτραπὸς
Σαῶν

διορωγίης Οἱ ἐμίζοντο αἰχρύνθητε·

20. Λιχρύνη (οἱ ἐρώντες) ὀφειλήσαν,

Οἱ ἐπὶ πόλεσι καὶ χρήμασι πεποι-
θότες.

21. Ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμῖς ἐπέβητέ μοι ἀνε-
λημένας·

ὥστε ἰδόντες τὸ ἐμὸν τραῦμα φοβή-
θητε.

22. Τί γὰρ; καὶ τι ὑμᾶς ἤτῃσεν; ἢ τῆς
παρ' ὑμῶν ἰσχύος ἐπίδομαι;

κακῶν 23. ὥστε σῶσαι με ἐκ χειρὸς ἰσχυρῶν, ἢ
ρύσασθαι με ἐκ χειρὸς δυνατῶν;

24. Διδοίξατέ με, ἐγὼ δὲ καφρέσω·

Εἴτι πεπλάνημαι, Φροῦσατέ μοι.

25. Ἀλλ', ὡς εἶπε, Φαῦλα ἀνδρὸς αἰλη-
θινῶν ῥήματος.

Οὐ γὰρ παρ' ὑμῶν (ῥῆμα, εἰδὲ)

ἰσὺν αἰτᾶμαι, 26. εἰδὲ ὁ ἐλεγχος
ὑμῶν τὰ ῥήματά με παύσει,

Οὐδὲ φθέρματος ῥήματος ὑμῶν ἀνέ-
ξομαι.

27. Πλὴν ὅτι ὀφθανῶ ἐπιπίπτειτε,
Ἐνάλθετε δὲ ἐπὶ φίλων ὑμῶν.

28. Νυνὶ δὲ ἐμδελύσας εἰς πρόσσωπα ὑμῶν,
ἐ ψεύσομαι.

29. Καθίστατε δὴ, καὶ μὴ εἴη ἀδικον (ἐν
κρίσει)·

Καὶ πάλιν τῷ δικαίῳ συνέχευθε.

30. Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀδικον ἐν γλώσσῃ μου·

Οὐχὶ δὲ (καὶ) ὁ λαίφυγός με σύνεσθ
μελετᾷ;

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

Πότερον ἐχὼ πειρατιζέον ἐστὶν ὁ
βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς;

Καὶ ὥσπερ μωδὶς αὐθημερὸν ἢ
ζωὴ αὐτῶ;

2. Ἡ ὥσπερ θερρόπαν θεροκῶς τὸν κύριον
αὐτῶ, καὶ τετυχηκὼς σκυῶς;

Ἡ ὥσπερ μωδωτὸς ἀναμένει τὸν μω-
δὸν αὐτῶ;

3. Οὕτως καὶ ἐγὼ ὑπέμνησα μῆνας κε-
ρούς,

Νύκτες δὲ ὀδυρῶν δοδρμέναι μοι εἰσιν.

4. Ἐὰν κοιμηθῶ, λίγω· πέτεται ἡμέρας;

ὥστε δ' αὖ ἀνάσσω πάλιν πότε ἰσπέρα,

T 2

ΠΛΗ-

v. 15. stich 3. κύματα) κύμα. v. 16. stich 1. ἐυλαβούντο) ἐυλαβήσαντο. v. 17. ita Edit. Rom. κα-
θεῖ τακεῖς θέρμης γενομένης, οὐκ ἐργαζήθη ἡν. v. 18. stich 1. Ὀφταναι καὶ ἰσὺν) ὀφταναι καὶ ἰσὺν.
ibid. st. 2. 2.) δὲ. v. 19. stich 1. καὶ) deest. ibid. stich 2. αἰχρύνθητε) abest. v. 20. Λιχρύν-
ον εἰ δούνητε) καὶ λιχρύνον. v. 21. stich 1. δὴ) δὲ. v. 23. ἐκ χειρὸς κακῶν - - fin.) ἐκ χειρὸς κακῶν,
ἢ ἐκ χειρὸς δυνατῶν ρύσασθαι με. v. 25. stich 1. ἀνδρὸς) deest. ibid. st. 1. (stich 2. δὴ) deest. v. 26. ἐλεγχος) ἐλεγχος. v. 27. stich 1. ὀφθανῶ) ἐν ὀφθαλμοῖς. v. 28. ἐμδελύσας) ἐμδελύσας. v. 29. καθίστατε) καθίστατε. v. 30. stich 1. λαίφυγός με) λαίφυγός με. CAP. VII. v. 1. stich 1. τετυχηκὼς) τε-
τυχηκὼς. v. 3. stich 1. καὶ ἰσὺν) καὶ ἰσὺν.

Πλήρης δὲ γίνομαι ὁδυνῶν αὐτῷ ἐσπέρως ἕως θανάτου.

5. Φύρεται δὲ με τὸ σῶμα ἐν σαρκὶ σκαλοῦν.

Τίτω δὲ βιάλακας γῆς ἀπὸ ἰσχυρῶς ζήλου.

6. Ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος λαλῶν.

Ἀπέλωλα δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι.

7. Μνήσθητι δὲ, ὅτι πνεῦμά μου ἡ ζωὴ, καὶ ἐκέντι ἐπανελύσεται ὁ ὀφθαλμός μου με ἰδεῖν ἀγαθόν.

αἰτενοί 8. ✕ Οὐκ ἀνστή μοι ὁ ὀφθαλμός ὁρῶντός με.

✕ Οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν ἡμῶν καὶ ἐν ἐμῷ,

9. Ὡς περ νίκος ἀποκαθαρεθὲν ἀπ' ἐξουσίας.

Ἐὰν γὰρ ἄνθρωπος καταβῇ εἰς ἄβυσσον, ἐμὴ ἀνάνησις ἔτι,

10. Οὐδὲ μὴ ἐπιστραφῇ ἔτι εἰς τὸν ἴδιον ὁδόν,
Οὐδὲ μὴ ἐπὶ γυνὴ αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ ἔτι.

11. Τοιγαροῦν ἐδὲ ἐγὼ φρίσσομαι τῷ ζῴματί μου,

λαλήσω δὲ ἐν ἀνάγκῃ ὡς τῷ πνεύματός μου,

Ἀνοίξω τὸ στόμα μου ἐν πικρίᾳ ψυχῆς καὶ συνηχήμετος.

12. Πότερον θαλάσσιός εἰμι, ἢ ὄρεάκιον, ἐπεὶ κατέταξας κατ' ἐμῷ φυλακῇ;

13. ✕ Ὅτι εἶπον· παρακαλέσει με ἡ κλῆσις μου,

Ἀνοίσω δὲ πρὸς ἑαυτὸν διάλογον ἰδίᾳ τῇ κοίτῃ μου.

14. (Διατί) ἐκφοβεῖς με ἐν ἐνυπνίοις, καὶ ἐν ὁρᾶμασί μου καταπλήσσεις.

15. Ἀπαλάσσεις δὲ ἀπὸ πνεύματος τὴν ψυχὴν μου,

Ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστέα μου.

16. Οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ἔξομαι, καὶ ἦνα μακροθυμήσω.

Ἀπόστα ἀπ' ἐμῷ κενός γάρ με ὁ βίος.

17. Τί γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι ἡμεγάλυνας αὐτόν;

Ἡ ὅτι προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτόν;

18. Ἡ ἐπισκοπὴν αὐτῷ ποιῇ τοκρεαί; καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρῖνεις;

19. Ἔως τίνος ἔκ ἐξέ με, ἐδὲ πρὸς με, ἔως ἂν καταπίω τὸν πῖνελόν μου ἐν ὁδῷ;

20. Εἰ ἐγὼ ἤμαρτον, τί δικάμαί σοι προῖξαι,

Ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν ἰὼν ἀνθρώπου;

Διατί ἔδω με κατεντενκλήν σου,

Ἐμὴ δὲ ἐπὶ σοὶ φορτῶν;

21. Καὶ διατί ἐ λήθην ἐποήσω τῆς ἀμαρτίας μου,

καὶ

v. 4. stich. 3. ἀπὸ) ἀπὸ. v. 5. stich. 2. ζῶν) ζῶν. v. 6. stich. 1. ἀνέμους) λαλῶν. v. 7. stich. 1. δὲ) οὐκ. v. 8. stich. 1. ὁ ὀφθαλμός μου) ὁ ὀφθαλμός μου. v. 9. stich. 2. ἐμὴ) ἐμὴ. v. 10. stich. 1. Οὐδὲ μὴ ἐπιστραφῇ) οὐκ ἐπιστραφῇ. v. 11. stich. 1. Τοιγαροῦν) οὐκ ἐπιστραφῇ. v. 12. stich. 1. ἐμὴ) ἐμὴ. v. 13. stich. 1. ἀνέμους) ἀνέμους. v. 14. stich. 1. (Διατί) ἐκφοβεῖς με. v. 15. stich. 1. ἀνέμους) ἀνέμους. v. 16. stich. 1. ὁ ὀφθαλμός μου) ὁ ὀφθαλμός μου. v. 17. stich. 1. ἀνέμους) ἀνέμους. v. 18. stich. 1. ἀνέμους) ἀνέμους. v. 19. stich. 1. ἀνέμους) ἀνέμους. v. 20. stich. 1. ἀνέμους) ἀνέμους. v. 21. stich. 1. ἀνέμους) ἀνέμους.

Καὶ καθαρὰ μὲν τῆς ἀνομίας μὲ·
 Νυνὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσονται, ὁρθεύ-
 ζον δὲ ἐπὶ εἰμί.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Τ Πολλὰ δὲ βαλδοὶ ὁ Σαυχίτης,
 λέγει·

2. Μὴ γὰρ τίνος λαλήσεις ταύ-
 τα· πνεῦμα πολυβέβηκεν τῷ σό-
 ματός σε.

3. Μὴ ὁ Κύριος ἀδικήσει κρίναν·
 Ἡ δὲ τὰ πάντα ποιήσας ταράζει τὸ
 δίκαιον·

4. Εἰ υἱοὶ σὺ ἤμαρτον ἵκαντίον αὐτῷ,
 τὴν ἀνο- Ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀνομίας αὐτῶν.

5. Σὺ δὲ ὁρθεύεις, πρὸς Θεὸν παντοκρά-
 * Κύριον τορος δεόμενος·

6. Εἰ καθαρὸς εἶ, καὶ ἀληθινὸς Χρῆς,
 ἀθήσεις σε ἱκανόσεται,
 Ἀποκαταστήσει δὲ σοὶ δίκαιον δικαιο-
 σύνης·

7. Ἐστὶν οὖν τὰ μὲν πρῶτα σε ὀλέγα,
 τὰ δὲ ἔκτατά σε αἰμύθηται,

8. Ἐπερώτησον γὰρ γενεὰν πρώτην,
 Ἐξοχίασον δὲ κατὰ γένος παλῆραν·

9. (Χθίζοι γὰρ ὅσμων, καὶ ἐκ οὐδαμην,
 Σκιά δὲ ἔστι ἡμῶν ὁ βίος ἐπὶ τῆς γῆς·)

10. Ἡ ὅχ ἔτοι σε διδάξουσιν (ἐρήματα),
 Καὶ ἀναγγελοῦσί σοι (σύνεσιν σο-
 φίας),

σε διδά- Καὶ ἐκ καρδίας Χ αὐτῶν ἐκίσει ἐρή-
 ξουσιν ματα·

11. Μὴ θάλασι πάντες αἶνον ὑδάτος·
 Ἡ ὑψωθήσεται βέτομον αἶνου ποτῆ,

12. Ἐπὶ δὲ ἐπὶ ῥίζης,

Καὶ ἢ μὴ θεριδῇ· πρὸ τῷ πικρῷ πᾶ-
 σαν βοτάνῃ,
 (Ἐάν δὲ μὴ πῆ) ξηραίνεται.

13. Οὕτως ταῖν ἔσαι τὰ ἔκτατα πάν-
 των τῶν ἐπιλαυνομένων τῷ Θεῷ
 ἔλπις γὰρ ἀσεβῶς ἐλείπεται·

14. Ἀδικητος δὲ ἔσαι αὐτῷ ὁ οἶκος, (καὶ
 ἡ ὁδὸς αὐτῷ),
 Ἡ δὲ σκηνὴ αὐτῷ ἀράχνη ἀποδύ-
 σεται.

15. Ἐάν ὑπερείσῃ τὴν οἰκίαν αὐτῷ, ἢ
 μὴ εἴ·

Ἐπιλαυόμενα δὲ αὐτῆς, ἢ μὴ ὑπο-
 μένη.

16. Ὑγρὸς γὰρ ἔστιν ὑπὸ ἡλίου·
 Καὶ ἐκ σαπρίας αὐτῷ ὁ βράδμονος αὐ-
 τῷ ἐξελεύσεται.

17. Ἐπὶ συναγωγῇ λίθων κοιμᾶται,
 Ἐν δὲ μέσῳ χαλίκων ζήσεται·

18. Ἐάν καταπῇ αὐτὸν ὁ τόπος, ψεύ-
 σεται αὐτῷ.

Οὐχ ἰώρακας τοιαῦτα, 19. ὅτι κα-
 ταστροφὴ ἀσεβῶς τοιαύτη·

Ἐν δὲ γῆς ἄλλο ἀναβλαστήσει.

ἀλλο

20. Ὁ γὰρ Κύριος ἢ μὴ ἀποποιήσεται
 τὸν ἀκακον,

Πᾶν δὲ δάρον ἀσεβῶς ἢ δεῖται·

T 3

21. Ἄλλῃ

v. 21. stich. 2. τῷ ἀνομίᾳ) τὴν ἀνομιάν. CAP. VIII. v. 4. stich. 1. οἰκῶ) οἰκῶ. ib. st. 2. τὴν ἀνομιάν) ἀνομίαν. v. 6. stich. 1. αἰ, ἐπὶ τῷ σε ἵκαν.) ἀπὸ τῆς ἱκανότητος σε. v. 8. ἔπειτα αὐτῶν) addit γὰρ. v. 9. stich. 2. Σκιά δὲ) σκιά γὰρ. ibid. ὁ βίος τοῦ τῷ γῆ) transposita. v. 10. stich. 1. (ῥήματα) deest. ibid. stich. 2. οἱ οὐκ ἐστὶν οὐφας) defunct. ib. st. 3. σε διδάξουσιν) ἐκίσει. v. 12. stich. 2. πᾶσαν βοτάνην, ἔπειτα δὲ μὴ πῆ ξηραίνεται) πᾶσαν βοτάνην οὐχὶ ξηραίνεται. v. 13. τῷ Θεῷ) τῷ Κυρίῳ. ibid. ἀνολέται) ἀνολέται. v. 14. ica habetur in Rom. αἰκιστοὶ γὰρ αὐτῷ εἶναι ὁ οἶκος. ἀράχνη δὲ αὐτῷ ἀποδύσεται ὁ οἶκος. v. 15. stich. 1. ὑπερείσῃ) ὑπερείσῃ. ibid. stich. 2. αὐτῷ) αὐτῷ. v. 17. stich. 1. Ἐπὶ συναγωγῇ) ἐπὶ συναγωγῇ. v. 18. αὐτῷ ὁ τόπος φεύσεται) ὁ τόπος φεύσεται αὐτῷ. (v. 19. ἄλλο) ἄλλο. v. 20. stich. 1. ἀποποιήσεται) ἀποποιήσεται.

21. Ἀληθινῶν δὲ τόμος ἐμπλήσει γέλωτος,

Καὶ τὰ χεῖλη αὐτῶν ἀγαλλιάσονται.

22. Οἱ δὲ ἰχθυοὶ αὐτῶν ἐνδύονται αἰχρῶν·

Καὶ δύνανται αἰσθῆς ἐκ ἔσας.

Κ Ε Φ. Θ'. IX.

Υπολαβὼν δὲ ἰωβ, λέγει·

2. Ἐπ' ἀληθείας οἶδός ἐστις ὅτως ἐστίν·

Πῶς γὰρ ἔσαι δικαίος βροτὸς παρὰ Κυρίου;

3. Εἴαν γὰρ βυβλήται κριθῆναι μετ' αὐτῷ, ἢ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ

(ἵνα μὴ ἀντείπῃ) πρὸς ἕνα λόγον αὐτῷ ἐκ χιλίων·

4. Σοφὸς γὰρ ἐστὶ διανοίᾳ, κραταιὸς τε καὶ μέγας.

Τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτῷ, ὑπέμεινεν;

5. Ὁ παλαιῶν ὄρεθ, καὶ ἐκ οὐρανόθεν,

Ὁ κατασφύρων αὐτὰ ἐν ὄργῃ·

6. Ὁ σείων τὴν ὑπ' ἑρανόθεν ἐκ θεμελίων,

Οἱ δὲ σύλοι αὐτῆς σαλευντοῦται·

7. Ὁ λήγων τῷ ἡλίῳ (μὴ αἰστέλλῃ), καὶ ἐκ αἰατέλλῃ,

Κατὰ δὲ ἄστρων κατασφραγίζει·

8. Ὁ ταυῖσας τὸν ἑρανόθεν μόνος,

Καὶ περιπατῶν ἐπὶ θαλάσσης, αἰς ἑπ' ἐοάφους·

9. Ὁ ποιῶν Πλεῖάδας, καὶ Ἑσπερον, καὶ Ἀρκτῦρον, καὶ ταμίαν νότον·

10. Ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεγχεύσας, Ἐνδοξά τε καὶ ἐξείσας, ὧν ἐκ ἔστιν ἀριθμός.

11. Εἴαν ὑπερβῇ με, ἢ μὴ ἴδω·

Καὶ εἴαν παρέλθῃ με, ἢδ' ὡς ἔγνων.

12. Εἴαν ἀπαλαῶξῃ, τίς ἀποσφύσει;

Ἢ τίς ἐρεῖ αὐτῷ· τί ἐποίησας;

13. Αὐτὸς γὰρ ἐκ ἀπέτραπται ἑγὼν·

Ἦν αὐτῷ ἐκαύθη κήτη τὰ ὑπ' ἑρανόθεν.

14. Εἴαν δὲ με εἰσακῶσῃ, ἢ διακρήνῃ τὰ ὅρηματά μου ὥς μὲν αὐτῷ,

15. Εἴαντε γὰρ ὦ δικαίος, ἐκ εἰσακῶσται με,

Ὡς τῷ κριματός αὐτῷ δηθήσομαι·

16. Εἴαν τε καλέσω, καὶ εἰσακῶσῃ,

Οὐ πτενύω ὅτι εἰσακῆκοί μου τῇ φωνῇ.

17. Μὴ ἐν γνώφῳ με ἐκτερίψῃ;

Πολλὰ δὲ με τὰ συτρίμματά (μου) πεποίηκε διακρήνῃς.

18. Οὐκ ἰδὼ γὰρ με αἰσπνεύσαι;

Εἰτέπλησε δὲ με παύριος.

19. Ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύι κρατεῖ·

Τίς οὖν κριματί αὐτῷ ἀντιστήσεται;

20. Εἴαν γὰρ ὦ δικαίος, τὸ τόμος με ἀσβήσῃ·

Εἴαν τε ὦ ἄμμεπιος, σκολιὸς ἀποβήσομαι.

Εἶπε

v. 11. stich. 2. Rem. ita: τὰ δὲ χεῖλη αὐτῶν ἱερολογήσονται. v. 12. stich. 2. Καὶ δύνανται αἰσθῆς δι. C A P. IX. v. 3. stich. 1. μετ' αὐτῷ αὐτῷ. v. 5. stich. 2. ἐν ὄργῃ ὄργῃ. v. 7. stich. 1. (μὴ ἀντέλλῃ) desunt. v. 8. stich. 2. ἐπὶ θαλάσσης ἐπὶ θαλάσσης transposita. v. 11. stich. 2. Καὶ ἐκ εἰσακῶσῃ καὶ desunt. v. 13. stich. 1. ὄργῃ ὄργῃ. ibid. stich. 2. ἐκασφύσει ἐκασφύσει. v. 14. εἰσακῶσῃ ἢ διακρήνῃ ὑπακούσας ἢ διακρήνῃ. v. 15. stich. 1. Εἴαντε γὰρ καὶ γὰρ. v. 16. stich. 1. καὶ εἰσακῶσῃ καὶ μὴ ὑπακούσῃ. ibid. st. 2. εἰσακῶσῃ καὶ addit τῇ φωνῇ. v. 17. stich. 1. ἐν γνώφῳ γνώφῳ. ibid. st. 2. (μου) voculam me abbreviatam pro Genitivo me accipit ἡ ἀντίστιξις, non me, ut Huijssini legendum ideo existimavit, quia me proxime precessit. Huijssini punctum posuit. v. 19. stich. 2. ἰσχύι κατὰ ἰσχύι κατὰ.

- οὐδὲ 7. Οὐκ ἔστι ἐκ ἡσέθου· ἀλλὰ τίς ἐστι ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἐξαίρετός;
8. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με, καὶ ἔπλασαν με·
- Μετὰ δὲ ταῦτα μεταβαλὼν, με ἔπαισας.
9. Μνήσθητι ὅτι πληρόν με ἔπαισας, ἀποστρέφεις
Εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀπερέσθης.
10. Ἦ ἔχῃ ὥσπερ γάλα με ἡμελξας;
Ἐπῆξας δὲ με ὥς τυρῶν;
11. Δέρμα καὶ κρέας με ἐνέδυσας,
Ὅσῳ δὲ καὶ νεύροισι ἐνερέας με·
12. Ζωὴν δὲ καὶ ἔλεον ἔδωκε μοί·
Ἦ δὲ ἐπισκοπὴ σου ἐφύλαξέ με τὸ πνεῦμα.
13. Ταῦτα ἔχων ἐν σκευαῖς, οὐδὲ ἐστὶ πάντας δύνασαι, ἀδυνατεῖ δὲ σοι ἔδωκεν.
14. Ἐάν τε γὰρ αἰμάρτω, φυλάξεις με, Ἀπὸ δὲ αἰνομίας ἐκ αἰθῶν με ἐσέσεις·
15. Ἐάν τε γὰρ ἀσεβῆς ὦ, αἰμοί· Ἐάν τε ὦ δίκαιος, ἔδωκε μοι αἰνομίας
Πλήρης γὰρ εἰμι αἰνομίας,
16. Ἀγρεύομαι δὲ ὥσπερ λέων ἐν σφαγῇ.
Καὶ πάλιν μεταβαλὼν (με), δεινῶς με ὀλέκεις, 17. ἐπανακαινίζων ἐπ' ἐμὴν τὴν ἔσασιν σου·

- Ὁργὴ δὲ μεγάλη μοι ἐχρήσω, καὶ ἐπάγει ἐπ' ἐμὲ πειρασθήσεα.
18. Ἰναὶ οὖν ἐκ κοιλίας με ἐξηγάγες, καὶ ἐκ ἀπέθανον·
- Ὁφθαλμός δὲ με ἐκ εὐδῆ, 19. καὶ ὥσπερ ἐκ ὧν ἐγενόνην.
- Διατί δὲ ἐκ γαστρὸς εἰς μῆμα ἐκ ἀπαλάσθης;
20. Ἦ ἐκ ὀλγος ἐστὶν ὁ χρόνος τῷ βίῳ μου;
- Ἐατὸν με ἀναπαύσασθαι μικρόν,
21. Πρὸ τῷ με πορευθῆναι ὅθεν ἐκ ἀπερέσθης,
- Εἰς γῆν σκοτεινὴν καὶ γνοφερῶν,
Εἰς γῆν σκότους αἰωνίου, ἧ ἐκ ἐστὶ φῆγος, ὡδὲ ὁρᾶν ζῶν βροτῶν.

ἀπῆλθον

ἀναστρέφω

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΧΙ.

- Ταλαβῶν δὲ σωφάρ ὁ Μναῖος, λέγει·
2. Ὅ τὰ πολλὰ λέγων καὶ ἀντακούσεται·
- Ἦ καὶ ὁ εὐλαλος οἰεται δίκαιος εἶναι;
3. Εὐλογημένος ἡνωσὶς γεννητὸς ὀλογός.
- Μὴ πολλὸς ἐν ἔργοις ἡνῶ·
- Οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ ἀντικεινόμενός σοι.
4. Μὴ γὰρ λέγῃ, ὅτι καὶ θαυρὸς εἰμι τοῖς ἔργοις,
Καὶ ἀμειψίλος ἐναντίον αὐτοῦ.

§. Ἀλλὰ

- ν. 7. οὐδὲ) οὐδὲ. ν. 8. ἐκ τοῦ ἐμοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἐμοῦ) transposita. ibid. stich. 2. Μετὰ δὲ) δι' ἀβεβ.
- ν. 10. stich. 2. Ἐπῆξας) ἐπῆξας. ν. 11. Δέρμα καὶ) δέρμα δὲ καὶ. ibid. stich. 2. Τυρῶν) τυρῶν.
- transposita. ν. 12. stich. 1. Ἰδοὺ) ἰδοὺ. ν. 13. εὐδῆ) εὐδῆ. ν. 14. stich. 1. Φυλάξου) φυλάξου.
- ν. 15. stich. 1. ἀσεβῆς) ἀσεβῆς. ibid. st. 2. Τυρῶν) τυρῶν.
- ν. 16. stich. 1. δι' ὥσπερ) δι' ὥσπερ. ibid. st. 2. Καὶ πάλιν) πάλιν γὰρ. ν. 17. ἐπῆξας) ἐπῆξας.
- ν. 18. stich. 2. ἐγενόνην) ἐγενόνην. ibid. st. 3. Διατί δὲ) διατί γὰρ.
- ν. 19. ἀπαλάσθης) ἀπαλάσθης. ν. 20. stich. 1. ὁ χρόνος τῷ βίῳ μου) ὁ βίος τῷ χρόνῳ μου.
- ν. 21. ἀναστρέφω) ἀναστρέφω. CAP. XI. ν. 2. stich. 2. δίκαιος αἰμοί) transposita. ν. 3. ἡνω-

5. Ἄλλὰ πῶς ἂν λαλήσαις οὐ Κύριος πρὸς σὲ,

✠ Καὶ ἀνοιξή χειρὶν αὐτῷ μετὰ σὺ·

6. Εἴτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας,
Ὅτι ἀπλῆς ἐστὶ τῶν κατὰ σέ·

παρέβη Καὶ τότε γνώσῃ, ὅτι ἀξιά σοι κτίσθαι
ἀπὸ Κυρίου ὧν ἡμάρτηκας.

7. Μὴ ἔχῃς Κυρίῳ εὐχόμενος;
Ἦ εἰς τὰ ἐρχομαι ἀφίκεσθαι ὧν ἐποίησεν
ὁ παντοκράτωρ;

8. Ὑψηλὸς ὁ ἔρανος, (γῆ δὲ βαθεῖα),
καὶ τί ποιήσεις;
Ἦ βαδύντερά σου ἐν ᾧ, τί οἶδας;

9. Ἦ μακρότερος μέτρον γῆς (ἐπίσασσαι)
ἢ εἶναι θαλάσσης;

10. Ἐὰν δὲ κατασρέψῃ τὰ πάντα, τίς
ἐρεῖ αὐτῷ· τί ἐποίησας;

11. Αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμιμα·
Ἰδὼν δὲ ἄτοπον, ἐπαρόψεται.

12. Ἀνθρώπου δὲ ἄλλως ἡγήσεται λόγοις·
Βροτῆς δὲ γεννητὸς γυναικὸς καὶ ἐν ὕμῳ
ἐρμητῇ.

13. Εἰ γὰρ σὺ καθαράν ἔδεξαι τὴν καρ-
δίαν σου,
ὑπλήσας ἱππικῶν δὲ ἰσχυρὰς σε πρὸς αὐτόν.

14. Εἰ ἀνομὸν τὴν ἔστιν ἐν χειρὶ σου, πό-
ρῳ ποιήσῃς αὐτὸ ἢ ἀπὸ σὺ·
Ἀδικία δὲ ἐν δικαίῳ σε μὴ αὐλώδηται·

15. Οὕτως γὰρ ἀναλαμβύσει τὸ πρόσω-
πόν σου ὥσπερ ὕδωρ καθαρόν·

Tom. IV.

Ἐκλύθη δὲ ῥύπον, καὶ ἔμεινε φοβηθῆς·

16. Καὶ τοὺς κίρκους (σε) ἐπιλήσῃ, ὥσπερ τῶν κό-
κυμβας παρελθόν, καὶ ἔμεινε πλῆθος
θύτης.

17. Ἦ δὲ εὐχὴ σου ὥσπερ ἐωσφόρος·
Ἐκ δὲ μεσημέριας ἀνατελεῖ σοι
ζωή.

18. Πεποιθὼς τε ἔσῃ, ὅτι ἐστὶ σοι ἐλ-
πίς·

Ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντίδος ἀνα-
φανεύται σοι εἰρήνη·

19. Ἦσυχάζεις γὰρ, καὶ ἐκ ἔσας ὁ πο-
λεμῶν σε·

Μηδωδόμενοι δὲ πολλοὶ σε δεηθήσονται. μεταβα-
λομένη

20. ✠ Ὁφθαλμοὶ δὲ ἀσθενεῖται ταπεινῶν,
καὶ σωτηρία αὐτῶν ἀπολείψει·

Ἦ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀκάλυκτος ὡς ψῆφος. ἀπολε-
(Ὁφθαλμοὶ δὲ ἀσθενεῖται ταπεινῶν.)

Παρ' αὐτῷ γὰρ σοφία καὶ δύναμις.)

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

Πολαβὼν δὲ ἰωβ, λέγει·

2. Ἐπεὶ ὑμεῖς ἐστὲ ἀνθρώποι μόνον; Μη

Ἦ μεθ' ὑμῶν τελευτήσῃ σοφία;

3. Καὶ ἐμοὶ μὲν καρδίας καθ' ὑμᾶς ἐστὶ.

4. Δίκαιος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἀμεμπτος
ἐγενήθη εἰς χλευασμὸν· ἐγενόμην

5. Εἰς χροῖον γὰρ τακτὸν ἠτοίμαζον πο-
σὲν (με) ὑπ' ἄλλοις,

U

6. Οἶκός

v. 5. stich. 1. λαλήσαις οὐ Κύριος) transposita. ibid. st. 2. ἀφίκεσθαι) ἀφίξει. v. 6. stich. 2. ἐν τῷ) ἐκ τῷ. ibid. st. 3. παρέβη) ἀπέβη. v. 7. stich. 1. Μὴ ἔχῃς) ἢ ἔχῃς. ibid. st. 2. εὐχόμενος) εὐχόμενος. v. 8. stich. 1. (γῆ δὲ βαθεῖα) desumpt. ibid. st. 2. Ἦ βαδύντερά) βαδύντερα δι. v. 9. μέτρον) μέτρον. ibid. (ἐπίσασσαι) desumpt. ib. st. 2. εἶναι) εἶναι. v. 11. stich. 1. ἀνόμιμα) ἀνομία. v. 12. stich. 2. γυναικὶς, εἶπε) γυναικὶς, ἔτα ἔτα. v. 13. stich. 2. ἐν ὕμῳ, ὑπὸ ὕμῳ) ἐν χερσὶ πρὸς αὐτόν. v. 14. stich. 1. τὸ πρὸς αὐτόν) transposita. ibid. st. 2. φοβηθῆς) φοβηθῆς. v. 16. τῶν κίρκων) τῶν κίρκων. ibid. καὶ ἔμεινε) καὶ οὐ. v. 19. stich. 2. μεταβαλομένην) μεταβαλομένην. v. 20. stich. 2. καὶ σωτηρία) σωτηρία δι. ibid. st. 3. ἀσθενεῖται) ἀσθενεῖται. ib. stich. ult. abest ab Edit. Rom. C. A. P. XII. v. 2. stich. 1. Μὴ ὑμῶν) ἀπὸ ὑμῶν. ibid. μόνον) desumpt. v. 3. καὶ ἐμοὶ) ἀπὸ ἐμοὶ. v. 4. ἐγενήθη εἰς χλευασμὸν) ἐγενήθη εἰς χλευασμὸν. v. 5. με ὑπ' ἄλλοις) ἐπὶ ἄλλοις.

- μη 6. Οἶκος τε αὐτῷ ἐκπορεύεσθαι ὑπὸ ἀνό-
 μων.
 Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μηδεὶς πεποιθέντω ,
 ποιητὴς αὐτῶν αἰδῶσι ἐσθῆναι ,
 γὰρ ὁρ- Ὅσοι καταρτίζον τὸν Κύριον, ὡς ἐχὶ καὶ
 γίγνηται ἔτασις αὐτῶν ἔσαι.
 7. Ἀλλὰ δὴ ἐπερώτησεν τετραπόδα, ἰάν
 σοι εἶπη ,
 Πλείωνά τε ἑρᾶν, ἰάν σοι ἀναγγεῖλη·
 8. Ἐκδοθήσεται δὲ γῆ, ἰάν σοι φράσῃ,
 * Καὶ (εἰ) ἐξηγήσονται σοι οἱ ἰχ-
 θύες τῆς θαλάσσης.
 * 9. (Ὅτι) τίς ἐκ ἔργων ἐν πᾶσι τέτοικ',
 * ὅτι χεὶρ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα ;
 10. Ὅτι ἐν χειρὶ αὐτοῦ ψυχὴ πάντων
 παντῶν τῶν ζώντων, καὶ πνεῦμα πάντων
 * * σαρκὶ ἀνθρώπων.
 Νῶς 11. Οὐ μὲν γὰρ ῥήματα διακρίνει ,
 Δάφυγξ δὲ σίτα γέυεται * ἰαντῶ.
 12. Ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία εὐρίσκεται·
 Ἐν δὲ μακρῷ βίῳ ἐπιστήμη.
 13. Παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις,
 (Παρ' αὐτῷ βελή καὶ σύνεσις.
 14. Ἐάν καταβῇ, τίς οἰκοδομήσει ;
 κατὰ- Ἐάν δὲ καὶ ἀποκλείσῃ * κατὰ ἀν-
 τρέψῃ θρώπων, τίς ἀνοίξει ;
 15. Ἐάν καλύψῃ τὸ ὕδωρ, ξηρασθὶ τὴν
 γῆν·
- Ἐάν δὲ (καὶ) ἐπαφῇ, ἀπώλειται
 αὐτὴν καταστρέψας.
 16. Παρ' αὐτῷ κράτος καὶ ἰσχύς·
 (Παρ' αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ σύνεσις.
 17. Διόγων βουλευτὰς (γῆς) αἰχμα-
 λώτας,
 Κριτὰς δὲ γῆς ἐξέστητε·
 18. Καθίζων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους
 * Καὶ περιζώνον (αὐτὰς) ζώνῃ
 ὁσφύας αὐτῶν·
 19. Ὁ ἐξαποστέλλων ἱερεῖς αἰχμαλωτῆρας,
 Δυνάστας δὲ γῆς κατέστρεψε.
 20. Διαλλάσων χεὶλῃ πῖσιν·
 Σύνεση δὲ πρεσβυτέρων ἔργων.
 21. Ἐκχρίων ἀτιμίαν ἐπ' ἀρχόντας·
 Ταπεινὸς δὲ ἰάσατο.
 22. Ὁ ἀποκαλύπτων βαθύναι ἐκ σκότους,
 Ἐξήγαγε δὲ εἰς Φῶς σκιὰν θανάτου.
 23. * Πλανῶν ἔβη, καὶ ἀπαθύνων
 αὐτὰ·
 Καταστρεφόντων ἔβη, καὶ καθοδηγῶν
 αὐτά.
 24. Διαλλάσων καρδίας ἀρχόντων
 * λαῶν τῇ γαίᾳ,
 Ἐπλάνησε δὲ αὐτὰς ὁδῷ ἣ ἐκ ἡδε-
 σαν·
 25. Ψηλαφῆσαιεν σκότος, καὶ ὁ Φῶς,
 Πλανηθεῖσθαι δὲ ὥσπερ ὁ μεθύων.

ΚΕΦ.

v. 6. stich. 1. Οἶκος τε μου) οἶκος τε αὐτοῦ. ibid. st. 3. γὰρ ἐργάζον) καταρτίζον. v. 7. stich. 1.
 ἐκπορεύων) ἰαίνωνται. ibid. stich. 1. εἰς) εἰς αὐτὸν. ib. st. 2. τε) δὲ. ib. ἀναγγεῖλη) ἀναγγεῖλαι. v. 8.
 stich. 1. δὲ γῆ) δὲ ἀβέστ. ibid. st. 2. (εἰ) deest. v. 9. Ὅτι τίς ἐκ) τίς ἐκ ἐκ. v. 10. Ὅτι
 ἐ) οἱ μὲν ἐκ. ibid. τῶν ζώντων) τῶν deest. v. 11. Νῶς) ἐκ. v. 12. σοφία εὐρίσκεται·) Ἐν δὲ μακρῷ
 βίῳ) σοφία, ἐν δὲ μακρῷ βίῳ. v. 13. st. 2. (παρ') deest. v. 14. stich. 1. Ἐάν καταβῇ) ἰάν
 καταβῇ. ibid. st. 2. in Rom. ita habetur : ἰάν αὐτὸς κατ' ἀνθρώπων, τίς ἀνοίξει. v. 15.
 stich. 2. (καὶ) abest. v. 16. stich. 2. (Παρ') deest. v. 17. stich. 1. (γῆς) deest. v. 18.
 stich. 1. καθίζων) καθίζωνται. ibid. st. 2. Καὶ περιζώνον αὐτὰς ζώνῃ) καὶ περιζώνον αὐτὰς ζώνῃ.
 stich. 1. Ὁ) abest. v. 22. stich. 1. Ὁ ἀποκαλύπτων βαθύναι) ἀποκαλύπτων βαθύναι. v. 24. st. 1.
 ἀρχόντων) addit γαίᾳ. ibid. stich. 2. ὁδῷ) ἐκ ὁδοῦ. v. 25. stich. 1. Ψηλαφῆσαιεν) ψηλαφῆσαιεν.
 ibid. καὶ εἰ) καὶ μὴ.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

Ι Δὲ, ταῦτα Χ πάντα εἰρακέν με ὁ
ὀφθαλμός, καὶ τὸ ὅς με αἰσῆος,
2. Καὶ οἶδ' ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίσασθε
καὶ Χ γ' (νῶτερος ὑμῶν), ἐκ εἰμ
ἀσυνετώτερος ὑμῶν.

3. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πρὸς Κύριον λαλήσω
ἐγώ·

Ἐλέγξω δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, ἵνα βύ-
ληται.

4. Ὑμῖς γάρ ἐτε ἱατροὶ ἀδικοί, καὶ ἰα-
ταὶ κακῶν πάντες,

5. Εἴη δὲ ὑμῶν καμφεῖσαι, καὶ ἀποδῆσ-
ται ὑμῖν εἰς σοφίαν.

6. Ἀκούσατε ἐν ἐλεγχοῦν σόματος με,
Κρίσει δὲ χεῖλόν μου προσέχετε.

7. Πότερον ἐκ ἐναντίον Κυρίου λαλήτε
ἢ ἐναντίον αὐτοῦ φθίγγετε δόλον;

8. Ἡ ὑποσελῖθε αὐτοὶ ὑμεῖς κριταὶ γιν-
έσθαι (καλῶς γε λαλήτε);

Εἴν γάρ 9. καλὸν γὰρ ἰὼν ἐξῆρχισάθι ὑμᾶς· εἰ καὶ
οὐδ' αὐτῷ

αὐτῷ, 10. ὥδ' ἔτιον ἐλγχει ὑμᾶς.

Εἰ δὲ καὶ κρυφῇ πρόσσωπον θαυμάσε-
τε, 11. πότερον ἐχ' ἀπὸ αὐτοῦ

τροδόσει ὑμᾶς;

Φόβος δὲ Κυρίου ἐπιπυροῦται ὑμῖν;

12. Καὶ ἀποδῆσται ὑμῶν τὸ θαυμάσιον
ἴσα ἀσφῶν·

Τὸ δὲ σῶμα πῆλινον.

13. Καμφεῖσατε ἵνα λαλήσω Χ ἡν', καὶ
ἀναπαύσασμαι θυμῷ·

θυμῷ με

14. Ἀναλαβὼν τοῖς σάρκας με τοῖς οὐ-
σί με,

Ψυχὴν δὲ με θῆσω ἐν χερσὶ με.

15. Ἐάν (μὴ) με χειρώσῃται ὁ θνητῆς,
ἐπεὶ καὶ ἡκίαι,

Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ λαλήσω, καὶ ἐλγ-
ξω (ὑμᾶς) ἐναντίον αὐτοῦ·

16. Καὶ τότε μοι ἀποδῆσται εἰς σω-
τηρίαν·

Οὐ γὰρ εἰσελεύσεται ἐναντίον αὐτοῦ
δύλος.

17. Ἀκούσατέ (με) ἀκούσατέ με τὰ
ῥήματα·

Ἀναγγελῶ γάρ, ὑμῶν ἀκούστων.

18. Ἰδὲ ἐγὼ ἐγγύς εἰμι τῷ κριματός με·
Οἶδ' ἐγὼ ὅτι δικαίος ἀναφανέμεμαι.

19. Τίς γάρ ἐστιν ὁ κρινοσόμενός μοι, ἵνα
ἦν καμφεῖσαι καὶ ἐκλείψω;

20. Δυνεῖ δὲ μή μοι χρεῖς, Χ τότε ἀπὸ
τῷ προσώπῳ σε ὁ κρυβήσομαι·

χρεῖας

Χ

21. Τὴν χεῖρά σε ἀπόχρη ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ ὁ φόβος σε μή με καταπλησάτω·

22. Εἴτα καλέσεις, ἐγὼ δὲ σοὶ ὑπακούσω·

Υ 2

Ἡ λα-

CAP. XIII. v. 1. τὸ 2 με αἰσῆος) αἰσῆος μου τὸ 2. v. 2. stich. 2. in Rom. ita habetur: καὶ ἐκ ἀσυνετώτερος εἰμι ὑμῶν. v. 3. ἀλλὰ πρὸς) ἀλλ' ἐγὼ πρὸς. ibid. ἡν' deest. v. 4. γὰρ) δι. v. 5. ἐκ ἐναντίον) ἐναντί. v. 6. ἐλεγχοῦν σου. με, κρίσει δὲ) δι ἐλεγχοῦν τῷ σόματί μου, κρίσει δι. v. 8. αὐτοὶ ἡμεῖς καὶ γὰρ ὑμεῖς) ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γίνεσθαι. ibid. (καλῶς γε λαλήτε) non habet. v. 9. in Rom. ita habetur: καλὸν γάρ (à margine ἰὼν) ἐξῆρχισέτε ὑμᾶς. εἰ γὰρ γὰ πάντα σωκύντ' ἀποδῆσται αὐτῷ. v. 10. πρόσσωπον θαυμάσετε) κρυβήσομαι θαυμάσετε. v. 11. ἐν χερσὶ δύλος) ἐν χ' ὅπου. ibid. stich. 2. Φόβος δὲ κατ' αὐτοῦ. v. 12. καὶ ἀναβήσεται) ἀνα-
ψήσεται δι. v. 13. θυμῷ με) θυμῷ. v. 14. οὐδ' ἐμοὶ) οὐδ' ἐμοί. ibid. stich. 2. δι χερσὶ μου) δι
χερσὶ. v. 15. (μὴ) ἀβεστ. ibid. stich. 2. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ λαλήσω) ἢ μὴν λαλήσω. ib. (ὑμᾶς)
deest. v. 16. stich. 2. εἰσελεύσεται ἐναντίον αὐτοῦ δόλος) ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύσεται. v. 17.
stich. 1. in Rom. ita habetur: ἀκούσατε ἀκούσατε τὰ ῥήματά μου. v. 19. ἴνα γιν' ἦν) ἵνα γιν'. v. 20.
χρεῖας) χρεῖς. v. 21. stich. 2. ita in Rom. τὴν χεῖρά σε ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχρη. v. 22. ὑπακούσω) ὑπα-
κούστωμα.

13. Εἰ γὰρ ὀφείλου ἐν αἰθ' με φυλάττεις,
Κρύψεις δέ με ἕως ἀν παύσῃται σὺ
ἡ ὀργή, καὶ τάξῃ μοι χρόνον ἐν ᾧ
μείναι με ποιήσῃ.

14. Ἐάν γὰρ ἀποδάνῃ ἀνδρωπος, μὲν
ζήσεται,

Συντελέσας ἡμέρας τῷ βίῳ αὐτῷ;
Ἵπομονῶ (σε) ἕως ἀν πάλιν γένωμαι

15. Εἴτα καλέσεις (με), ἐγὼ δέ σοι ὑπ-
ακούσομαι.

Τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀπο-
ποιῶ. 16. Ἡρῶμηνσας δέ με μὴ τοῖ
ἐπιτηδεύματι, καὶ ὃ μὴ παρήλ-
θῃ σε ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν μου.

17. Ἐσφράγισας δέ με μὴ τοῖ ἀμαρτήμα-
τα ἐν βαλαντίῳ, καὶ ἐπιστημῶν
εἴ τι ἄκων παρέβην.

18. ✕ Καὶ πληρὸς πίπτον πεσεῖται,
✕ Καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τῷ
✕ τόπῳ αὐτῆς.

✕ 19. Λύθους ἐλάσαν ὕδατα,
✕ Καὶ κατέκλυσε ὕδατα ὑπὲρ τοῦ χώ-
✕ ματος τῆς γῆς.

Καὶ ὑπομονὴν ἀνδρώπῃ ἀπέωλεσας,
20. Ὡσας αὐτὸν εἰς τέλος, καὶ ἄχλει.

(Καὶ) μετέσας αὐτῷ τὸ πρόσωπόν
(σου), καὶ * ἐκπέσῃς Χ αὐτῶν.

21. Πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτῷ,
ὅς οἶδεν.

Ἐάν τε ὄλγοι γένωνται, ὅς ἐπίσταται.

22. Ἀλλ' ἡ αἰ σάρκες αὐτῷ ✕ ἐν αὐτῷ
ἤλγησαν.

Ἡ δὲ ψυχὴ αὐτῷ ✕ ἐν αὐτῷ ἐπέν-
θησεν.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

Υπολαβὼν δὲ Ἐλφιαζ ὁ Θαυμασί-
της, λέγει·

2. Πότῃ σοφὸς ἀπέκρινεν δώσει τίνα ἀ-
σύντατος πνεύματος;

Ἐμπλήσει δὲ πόνον γαστρός,
3. Ἐλέγχων (με) ἐν ῥήμασιν οὐ ἐ ἐπ',

καὶ ἐν λόγοις οἷς ἐδὲν ὀφελος;

4. Ὅτι καὶ ἐν ἀπεποιήσας φόβος, σοῦ

Συντελέσω δὲ ῥήματα τοιαῦτα ἵστα-
τι Κυρίῳ.

5. Ἐνοχος εἰ ῥήματι φόματός σου,
Καὶ ἐ δίκηνσας ῥήματα δυναστῶν.

6. Ἐλέγχει σε τὸ σὺν φόμα, καὶ μὴ ἐγὼ,
Τὰ δὲ χεῖρή σου καὶ ἀμαρτυρήσεις σου.

7. Τί γὰρ; μὴ πρῶτος ἀνδρωπος ἱγε-
νήθης;

8. Ἡ σύνταγμα Κυρίῳ ἀκήκοας;
Ἡ εἰς σὲ ἀφίκετο σοφία;

9. Τί γὰρ οἶδας ὃ ἐκ οἶδαμεν;
Ἡ τί σὺ νοήσεις ὃ ἐχ' καὶ ἡμεῖς;

10. ✕ Καίγε πρεσβύτερης, καίγε πα-
λαιὸς ἐν ἡμῖν,

Βαρύτερος τῷ πατρί σου ἡμέραις.

U 3 II. Ὅλῃ·

v. 13. φυλάττει, κρύπτει) ἰφύλαττει, ἐκρύπτει. v. 14. Rich. 3. σε ἕως ἀν πάλιν) ἕως πάλιν. v. 15. (με) ἀβελ. v. 17. τὰ ἀμαρτήματα) τὰς ἀμαρτίας. ibid. καὶ ἐπὶ πηκ. ἱεραμενὶ δὲ. v. 18. με-
σεῖται) ἀμαρτύνει. v. 19. ὀλγόν) ὀλγόν. v. 20. Rich. 2. (Καὶ) ἀβελ. ibid. (σου) ἀβελ.
ib. ἱεραμενὶ) ἱεραμενὶ. v. 21. Rich. 2. Ἐάν τε) ἐάν τε. v. 22. Rich. 2. ἐν αὐτῷ) δεσφ.
C.A.P. XV. v. 2. τίνα ἀν) τίνα. ibid. πνεύματος) ἑμπελῶν δὲ) πνεῦμα καὶ ἰσχυρῶς. v. 3.
(με) δεσφ. ibid. κρύπτει ἐν λόγοις) οὐ ἐν λόγῳ, καὶ ἐν λόγῳ. v. 4. Ὅτι καὶ ἐν) ὃ καὶ ἐν.
ibid. Rich. 2. Κυρίῳ) τοῦ κυρίου. v. 5. Rich. 2. Καὶ ἐν) ἐν. v. 6. Ἐλέγχει) ἐλέγχει. ibid.
Rich. 2. παλαιότερος σε) παλαιότερος σου. v. 7. Ἐνδύσας) ἐνδύσας. v. 8. πρεσβύτερος
Ἡ εἰς σε ἀφίκετο) ἀφίκεται; ὁ συνελθὼν σε ἱεραμενὶ) εἰς σε ἀφίκεται. v. 9. Rich. 2. σὺ
νοήσεις, ὃ ἐχ' σου) σὺν σου, ὃ σου.

ἐπέση-
σας αὐ-
τῷ
✕ ἔξαπε-
σάλη

- ✕ 11. Ὅλγ' αὖν ἡμάς θηκας μεμαστ' ἰγασαι·
Μεγάλως ὑπερβαλόντως λελαίληκας.
12. Τί (ὅτι) ἐπόλμησεν ἡ καρδία σου;
Ἡ τί (σοι) ἐπόλμησεν οἱ ὀφθαλμοὶ σου;
13. Ὅτι θυμὸν ἐβήξας ἐναντί Κυρίου,
Ἐξήγαγες δὲ ἐκ σώματος βήματα
τοιαῦτα.
14. Τίς γάρ αὖν βροτὸς, ὅτι ἔται ἀμμη-
πλος,
Ἡ αἷς ἐσόμενος δικαίος γεννητὸς γυ-
ναϊκός;
15. Εἰ κατα ἀγίων ✕ αὐτὰ δὲ πιστεύει,
(μυμψις)
Ὁ ἐξαμένος δὲ ἐκ καθαροῦ ἐναντίον αὐτῆ,
(Ἄσρα δὲ ἐκ ἀμμηπλῆ).
16. Ἐὰ δὲ ἐδελυνμένος καὶ ἀκαθάριστος
ἀνὴρ, πίνων αἰκίαν ἵσα ποτῶ.
17. Ἀγγελῶ (οὖν) σοι, σὺ δὲ μὲ ἀκμῆ·
ἀναγ- γέλω, δὴ Ἄ δὲ ἐώρακας, * ἀγγελῶ σοι,
18. Ἄ σοφὸν ἀνήγγειλσαν, καὶ ἐκ ἐκρυ-
ψαν πατέρες αὐτῶν.
19. Αὐτοῖς μόνος ἐβόη ἡ γῆ,
Καὶ ἐκ ἐπ' ἤλθεν αἰδογενὴς ἐπ' αὐτῆς.
20. Πᾶς ὁ βίος αὐτῆς ἐν φροντίδι·
Ἐτη δὲ ἀεθμητὰ δεδομέναι δυνάστη,
21. Ὁ δὲ φόβος αὐτῆς ἐν αἰσὶν αὐτῆς·
Ὅταν δοκῇ ἤδη εἰρηστεύεσθαι, τότε
ἤξει ἡ κατατροφὴ αὐτῆς.
22. Μὴ περὶ τὴν ἀποστροφῇ ἀπὸ σκό-
τους· ἰντάλται γάρ ἡδὲ εἰς χεῖρ ἐντάτα-
ρας σκότους,
Καὶ κατατίτται εἰς εἴτα γυμνῶν·
Οὐδὲ δὲ ἐν αὐτῶν ὅτι μῆτις εἰς πλῶμα.
24. Ἡμέρα σκοτεινὴ τροβήσει αὐτόν,
Ἀνάγκη δὲ καὶ θλίψις αὐτοῦ καθέξει·
Ὡς περ τραχηλὸς πρωτοστάτης πο-
πλοκαῖς.
25. Ὅτι ἦρε χεῖρας ἐναντί Κυρίου,
Ἐναντί δὲ Κυρίου παντοκράτορος ἐτρα-
χηλάσεν·
26. Ἐδραμεν δὲ ἐναντίον αὐτῶ ὕβρις,
✕ Ἐν πύχῃ οὐτα ἀσπίδος αὐτῆ· πανχυ-
27. Ὅτι ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτῆ ἐν
τέατι αὐτῆς, ✕
Καὶ ἐποίησε περιστόμος ἐπὶ τῶν μη-
ρῶν (αὐτῆς) ✕
Ἄσος δὲ αὐτῶ ὕβρις.)
28. Λύλιθι δὲ πόλεως ἐρημῆς, καὶ εἰς-
έλθοι εἰς οἶκους ἀεικέτους·
Ἄ δὲ ἐκεῖνος ἠτοιμάσεν, αἰθλοὶ ἀφαι-
σονται·
29. Οὔτε μὴ πλατιδίῃ, ἔτε μὴ μείνῃ
ταῶ ὑπέρχοντα αὐτῆ·
Οὐδὲ μὴ βάλῃ ἐπὶ τὴν γῆν σικάν,
30. Οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ σκότος·
Τὸν βλαστὸν αὐτῆ μαρμαίνον αἰνεμος, μαρμαίνει
Καὶ ἐκπέσει αὐτῆ τὸ αἶδρος.

31. Μή

v. 12. (ἦτι) deest. ibid. (συ) abest. v. 14. βροτὸς, ἵσα. v. 15. (μυμψις)
abest. ibid. flich. 2. Ὁ ἐξαμένος ἰρανίς. ib. fl. 3. abest ἡ Cad. Rom. v. 16. αἰκίαν ἵσα. αἰ-
κίαις ἵσα. v. 17. in Rom. ἀγγελῶ δὲ σοι, ἀκούε με, ἢ δὲ ἐώρακα ἀγγελῶ σοι. v. 18. ἀνι-
στραφίαν ἡρώς. v. 20. ἀνιστρῶν ἀνιστρῶν. v. 21. flich. 2. εἰρηστεύεσθαι, τότε ἔξει ἡ κατατροφὴ αὐτῆς
εἰρηστεύεσθαι, ἔξει αὐτῆς ἡ κατατροφὴ. v. 22. ἰντάλται; ἐντάλται. v. 23. flich. 1. uncis incl.
abest ἡ Rom. ibid. flich. 2. Καὶ κατατίτται εἰς καταντίκται δὲ. v. 24. Ἡμέρα addit δὲ.
ibid. τροβήσει αὐτόν) transposita. ib. flich. 3. ποπλοκαῖς. πύλται. v. 25. ἐναντί Κυρίου) ἐνα-
ντίον τῷ Κυρίῳ. v. 26. flich. 2. Ἐν πύχῃ οὐτα ἀσπίδος. v. 27. flich. 2.
μεινὸν αὐτῆς) μαρμαίνον. ibid. fl. 3. non habetur in Rom. v. 28. καὶ εἰσέλθοι) εἰσέλθοι δὲ. ibid.
flich. 2. Ἄ δὲ ἐκεῖνος ἠτοιμάσεν) ἢ δὲ ἐκεῖνος ἠτοιμάσεν. v. 29. τὸν ὑπέρχοντα αὐτοῦ) transposita.
ibid. flich. 2. Οὐδὲ μὴ) οὐ μὴ. v. 30. σκότος) τὸ σκότος. ibid. flich. 2. μαρμαίνον) μαρμαίνον.
ib. fl. 3. Καὶ ἐκπέσει) ἐκπέσει δὲ.

31. Μὴ πιστεύτω ὅτι ὑπομένει·
Κινῶ γὰρ αὐτῷ ἀποδίδεται.
32. Ἡ τομὴ αὐτῷ πρὸ ὧρας φθαρήσεται,
καὶ ὁ βόσκων αὐτῷ ἐν μὴ πυκνάσῃ.
33. Τρυγηθεὶ δὲ ὥσπερ ὄμφαξ πρὸ ὧ-
ρας, καὶ ἐκπέσει ὥσπερ αὐθός
ἐλαίας.
34. Μαρτύριον γὰρ αἰσθεὶς θάνατος,
Πῦρ δὲ κατακαύσει οἴκας δουροεικῶν·
λήψονται 35. Καὶ ἐν γαστρὶ λήθεται ὀδύνας,
Ἀποδίδεται δὲ αὐτῷ κενά,
πόνος ἥ δὲ κακίαι αὐτῷ ὑποίσει ὅλον.

ΚΕΦ. Ις'. XVI.

- Τ** Παλαβῶν δὲ Ἰαθ', λέγει·
2. Ἀκήκοα τοιαῦτα παλαιά·
Παρακλήτορες κακῶν πάντες
X ἡμεῖς.
3. + Τί γάρ; ; μὴ τάξῃς ἐπὶ ῥήμασι
πνεύματος;
X Ἡ τί παρενοχλήσει σοι ὅτι ἀπο-
κρίνῃ;
4. Καὶ ἐγὼ δὲ καθ' ὑμᾶς λαλήσω·
Ἐγὼ ἐπὶ κεντῶ ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς
ἡμῆς ψυχῆς,
Ἐγὼ ἐναλλάξω ὑμῶν λόγους,
Κηρύξω δὲ καθ' ὑμῶν κεφαλῇ.
5. Εἴη δὲ ἰσχύς ἐν τῷ σώματί μου, καὶ
κίνησιν χερσίων μου ἐφείσομαι.
6. Ἐάν γὰρ λαλήσω, ἐκ ἀλλαγῆς τὸ
τραυμά μου;

- Ἐάν δὲ καὶ σιωπήσω, τί ἑλαττον τρα-
υμάσομαι;
7. Νῦν δὲ κατακόπον με πεποιήκα, μα-
ρόν, σπασπύτα,
8. X Καὶ ἐπελάβε με· εἰς μαρτύριον
ἡγοῦμαι, ἐγενήθην
καὶ αἰνέσῃ ἐν ἡμοῖς τὸ ψυδὸς μου, κα-
τὰ πρόσωπόν μου ἀνταπεκρίθῃ. X
9. 10. Ὁρῶν χρησάμενος κατέβαλλέ με,
Ἐβρυξέ (δὲ) ἐπ' ἡμὶ τὰς ὀδύνας αὐ-
τῷ· βέβηλ πειρατηρίων αὐτῷ ἐπ'
ἡμοῖς ἔπεσεν.
Ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐνήλατό μου,
Ὁρῶν ἔπασσά με εἰς σπηλεῖν· ἐπὶ τῷ
Ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἡμῶν γόνυτα
11. Παρέδρακε γὰρ με ὁ Κύριος εἰς χει-
ρας ἀδίκων,
Ἐπὶ δὲ αἰσθεὶς ἐβρύξέ με·
12. Εἰρηπύοντα δυσκέδασά με,
Λαβὼν με τῆς κόρης διέτιλε.
Κατέτισσέ με ὥσπερ σκοπὸν·
13. Ἐκύνκλασάν με λόγχοις βιάλλοντες
εἰς νεφρὲς μου, ἐφείδομαι·
Ἐξίχθην εἰς γῆν τὴν χολῇ μου. ζῶν
14. Κατέβαλόν με πῖνυμα ἐπὶ πῖνυματι·
Ἐδραμον ἐπ' ἡμῶν δυνατοί.
15. Σάκκον ἤματι ἐπὶ βύρση μου·
τὸ δὲ ὄδιος μου εἰς γῆν ἡγοῦμαι·
16. Ἡ γαστήρ μου συγκνέσσεται ἀπὸ
κλαυθμῶ, ἐπὶ δὲ βλεφάρων μου
σκυῖα X θανάτου·

17. Ἄδικον

- v. 31. stich. 1. αὐτῷ ἀποδίδεται) transposita. v. 33. ὥσπερ) αἰ, bis hoc versu. ibid. καὶ ἐκεί-
νοι) καὶ οὗτοι δὲ. v. 34. stich. 1. κατακαύσει) καύσει. v. 35. Καὶ ἐν γ. λήθεται) ἐν γαστρὶ δὲ λή-
θεται. ibid. stich. 3. πόνος) ὅλον. CAP. XVI. v. 4. Καὶ ἐγὼ δὲ) καὶ ἐγώ. ibid. stich. 2.
Ἐγὼ ἐπὶ κεντῶ) εἰ παύσεται γρ. ib. ἡμῶν ψυχῆς) ψυχῆς abest. stich. 3. λόγους) ῥήματα. v. 5. καὶ
κίνησιν) κίνησιν δὲ. v. 6. μου) abest. v. 8. ἡγοῦμαι) ἡγοῦμαι. v. 9. 10. κατέβαλλέ) κατέβαλε.
ibid. stich. 2. (δὲ) abest. ib. ὀδύνας αὐτῷ) βίβλ. αὐρατήριον) ὀδύνας, βίβλ. αὐρατῶν. ib.
ἔβρυξεν) βρυξεν. ib. st. 4. ἐπὶ τῷ γ. αἰ) τῷ γόνυ. ib. st. 5. ἐπ' ἡμῶν) ἐπ' ἡμῶν. v. 11. ὅλον)
ὅλον. stich. 3. ἀντιβίβλ. ἀντιβίβλ. v. 13. stich. 2. εἰς γῆν τὴν χολῇ μου) εἰς τὴν γῆν τὴν χολῇ μου.
v. 14. stich. 2. ἐπ' ἡμῶν) ἐπὶ μου. v. 15. βύρση) βύρση. ibid. stich. 2. αἰ γῆν
ἡγοῦμαι) ἐν γῇ ἡγοῦμαι. v. 16. βλεφάρων) βλεφάρων. ibid. θανάτου) δεσφ.

17. Ἄλκων γὰρ ἔην ἦν ἐν χερσὶ μου.
Εὐχὴ δὲ μου καὶ θαρσά.
18. Γῆ μὴ ἐπακαλύψῃς ἰφ' αἵματι σαφ-
κός μου, μὴδὲ εἴη τύπος τῇ κρητῇ
γῆς.
19. Καὶ νῦν ἰδὲ ἐν ἑρανοῖς ὁ μαρτυρῶς μου,
Ὁ δὲ συνέταξε μου ἐν ὑψίστοις.
20. Ἀφίκοιτο ἡ δεισις μου πρὸς Κύριον,
Ἐναντίον αὐτῷ σταῖται ὁ ὀφθαλμός μου.
21. Εἴη δὲ ὁ ἡλεγχτός ἀνδρὶ ἑναντίον Κυρίου,
ὡς
✠ Καὶ οὐκ ἀνθρῶπι τῷ πλησίον
αὐτοῦ.
22. Ἐτι δὲ ἀείψιμτα ἤκουσά μοι.
Ὅδῳ δὲ ἣ ἐκ ἡπαναστραφύσσομαι, πο-
ρευσομαι.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

- Ο Λέγομαι πνεύματι Φερόμενος.
Δέομαι δὲ ταφῆς, καὶ ἐ τρυ-
χάνω.
2. Λίσσομαι κάμωμαι, καὶ τί ποιήσω;
3. Ἐκλεψαν δὲ (μου) ἀλλότριον τὰ ὑ-
πάρχετά μου. ✠ Τίς ἐστὶν ἔτος;
✠ τῇ χειρὶ μου συνδεθήτω.
✠ ἔκρυψαν 4. Ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἔκρυψαν ἀπὸ Φρο-
νήσεως,
✠ ἔν
✠ Διὰ τῶτο ὃ μοὶ ὑψώσῃς αὐτές.
12. Νύκτα εἰς ἡμέραν ἔθνησαν.
Ὡς ἐγγὺς ἀπὸ προσώπου σκότους.
13. Ἐάν γὰρ ὑπομείνω, ἄδῃς μου ὁ οἶκος,
Ἐν δὲ γνώφῳ ἔσταιται μου ἡ τρεμότης.
14. Θαύματον προσεκαλεσάμενον παντὶ ἔρα
μου ἔσται,
Μητίρας δὲ μου καὶ ἀδελφῆν, σαπρίαν.
15. Πῶς οὖν μου ἐστὶ ἡ ἔλπίς;
Ἡ τὰ αἰγαδιά μου ἔσονται (ἐτι);
16. Ἡ μετ'

Υ. 17. Ἄλκων γὰρ ἔδων δὲ. Υ. 18. σαρὰς δὲ τῇ σαρὰς. ibid. τῇ κρητῇ τῇ κρητῇ Υ. 19. μαρτυρῶς addit μου. Υ. 20. ὁ δεισις μου transposita. ib. stich. 2. ταῖς δὲ ἰφ. μου ταῖς μου δὲ ἰφ. Υ. 21. ὁ ἡλεγχτός μου ἑναντίον ἡλεγχτός ἀνδρὶ ἑναντίον. ibid. stich. 2. οὐκ οὐκ. Υ. 22. ἡκουσά μοι ἡκουσά. CAP. XVII. Υ. 2. ποιήσω ποιήσω. Υ. 3. ἀλλότριον τὰ ὑπάρχετα transposita. Υ. 4. ἐκρύψαν ἔκρυψαν. ibid. stich. 2. ἐν μετ' οὐ μετ'. Υ. 5. stich. 2. (μου) deest. Υ. 6. ἐ3;) adjicit δὲ. ibid. καὶ αὐτῶν αὐτῶν γίλως γίλως δὲ αὐτῶν αὐτῶν. Υ. 7. Παντὶ ἔρα δὲ πενυμέναι γὰρ. ib. (σε) abest. ib. stich. 2. καὶ) deest. ib. οὐκ πάντως μεγάλως transposita. Υ. 8. καὶ τῶτος δὲ καὶ τῶτος. ibid. stich. 2. in Rom. δικαιο δὲ καὶ παρασώμῃ ἡπαναστασίῃ. Υ. 9. stich. 2. καὶ ὁ καθαρὸς χερσὶν καθαρὸς δὲ χερσὶν. Υ. 10. δεῦτε addit δὲ. Υ. 11. καὶ ἡ μέμῃς αὐτῶν αὐτῶν. ibid. ἡμέμῃς βεῖμῃς. Υ. 12. ἔθνησαν ἔθνησαν. Υ. 14. προσεκαλεσάμενον ἡπαναστασίῃ. Υ. 15. πῶς ἐ) ἐν ἐν ἡ. ibid. stich. 2. (ἐτι) abest.

16. Ἡ μὲν ἐμὴ εἰς τὸν αἶθρα καταβή-
σεται;

※ Ἡ ἡμιθυμαδὲν ἐπὶ χύματος κα-
ταβησόμεθα;

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

Βαλδός Πολαδὸν δὲ βαλὼν ὁ Σαυχίτης,
λέγει·

2. Μέχρι τίνος ἡ παύση;

Ἐπύχες, ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν.

3. Ἰνατί δὲ ὥσπερ τετραπόδα στυιωπή-
καμεν ἐναντίον σοι;

4. Κέχησαι δὲ ὀρέγῃ.

Τί γάρ; ἐάν σου ἀποθάνης, αὐκίηλος
ἔσαι ἢ ὑπ' ἑρανό;

ἢ γῇ Ἡ καὶ κατασφάσσεται ἐν ἐκ Θεμελίῳ;

5. Καὶ φῶς ἀεῖδων σθεδθήσεται,
καὶ ἐκ ἀναβήσεται αὐτὴ ἡ φλόξ·

6. Τὸ φῶς αὐτῆς σκότες ἐν διαίτῃ αὐτῆς,
Ὅ δὲ λαῖχος αὐτῆς ἐπ' αὐτῷ σθεδθή-
σεται.

7. Θηρεύσειαν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς ἐλα-
χοί, καὶ σφαλεῖα αὐτῆς ἡ βαλὴ.

8. Ἐμβληθεὶς δὲ ὁ πῶς αὐτῆς ἐν παγίδι,
καὶ ἐν δικλίῳ εἰληχθεὶς·

ἐλθοντες 9. Ἐλθοντες δὲ ἐπ' αὐτὸν παγίδες (κύ-
κατιχύν- κλοθεν, καὶ) ※ κατιχύσει ἐπ' αὐ-
σασθ- τὸν * ἐλθόντες· 10. κέντυται δὲ ἐν

* διψών- τῇ γῇ ἡχοῖον αὐτῆς,

Τομ. IV.

※ Καὶ ἡ σύλληψις αὐτῆς ἐπὶ τριῶν περὶ δυν
κύκλοθεν· ※

11. (καὶ) ὀλέσκειαν αὐτὸν ὀδοῖναι· πολλὰ παλαιῶν
δὲ περὶ πόδας αὐτῆς ἐλθοντες ἐν λαμῷ ἔλθει
συνῶ,

12. Καὶ πῖσμα αὐτῷ ἡτοιμασοῦν ἑξαισίον.

13. Βραδείησαν αὐτῷ κλῶνες ποδῶν,
κατέδετοι δὲ αὐτῷ τὰ ἄρτια θάνατος. ὦμα

14. Ἐκφυγῇ δὲ ἐκ διαίτης αὐτῆς ἵασις·
Σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη (καὶ) αἰτία
βασιλικῇ,

15. ※ Κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτῆς
(καὶ) ἐν καλῇ αὐτῆς. σάματι

Κατασπαρῆσεται τὰς εὐπρεπῆς αὐτῆς ※

Θεῖα· 16. ὑποκατάσκει αἱ βίαι· ※

αὐτῆς ξηρανθήσονται, καὶ ἐπείνω- ※
θεν ἐκπνεύσεται θερμὸς αὐτῆς· ※

17. Τὸ μνημόσυον αὐτῆς ἀπέλοιτο ἐκ
γῆς, καὶ ※ ἐκ ὑπάρχει ὄνομα αὐ-
τῆς ἐπὶ πρέσβωπον ἑξωτέρω·

18. (καὶ) ἀπώσκειαν αὐτὸν ἐκ φωτός
εἰς σκότες.

19. Οὐκ ἔσται ἐπιγνώτος ἐν τῷ λαῷ
αὐτῆς,

Οὐδὲ σεσωσμένος ἐν τῇ ὑπ' ἑρανό ὁ
οἶκος αὐτῆς·

Ἄλλ' ἐν τοῖς αὐτῷ ζῆσονται ἕτεροι. ἐντός

20. Ἐπ' αὐτῷ ἐξέναζαν ἔχαιτο·

Πρώτης δὲ ἔχε θάναμα.

X

21. Οὐ-

v. 16. ἐν τὸν ἦεν καταβήσεται) ἐν αἶθρα καταβήσεται. CAP. XVIII. v. 1. Βαλδός) Βαλ-
δός. v. 3. Ἰνατί) Ἰνατί. v. 4. Stich. 1. in Rom. κέχησαι σοι ὀρέγῃ. ibid. st. 2. ἵασι) deest.
ibid. st. 3. ἢ γῇ) ἐκ. v. 5. Stich. 2. ὀλεσθήσεται αὐτὸν) ἀποβήσεται αὐτῷ. v. 6. ὀδοῖναι αὐτῷ
αὐτὸν abest. ibid. Stich. 3. αὐτῷ) deest. v. 7. in Rom. θηρεύσειαν τὰ ὑπάρχοντα
αὐτῆς. σφαλεῖα δὲ αὐτῆς ἢ βαλὴ. v. 8. Ἐκφυγῇ) ἐκφυγῇ. ibid. Stich. 2. καὶ) deest. ib.
ἐκφυγῇ. v. 9. in Rom. ὀλέσκειαν αὐτὸν) αὐτὸν παγίδες, κατιχύσει ἐπ' αὐτὸν ἐλθόντες.
v. 10. κέντυται δὲ) δὲ abest. ibid. & v. 11. in Rom. ἐπὶ τριῶν, κύκλον ἑλθοντες αὐτὸν ὀδοῖναι,
πολλὰ δὲ περὶ πόδας αὐτῆς ἐλθοντες ἐν λαμῷ σενῶ. v. 12. καὶ πῖσμα) πῖσμα δὲ. ibid. ἡτοιμασοῦν
αὐτῷ) v. 13. Stich. 2. τὰ ἄρτια) τὰ ἄρτια. v. 14. Stich. 2. (καὶ) deest. v. 15. καὶ ἐπεί-
νωθεν αὐτῆς) ἐν καλῇ αὐτῆς. ibid. Stich. 2. Κατασκηνώσει) κατασκηνώσει. v. 17. ὑπάρχει) ὑ-
πάρχει. v. 18. καὶ ἀπώσκειαν αὐτὸν) ἀπώσκει. v. 19. ἐν τῷ λαῷ) ἐν λαῷ. ibid. Stich. 3. ἐντός) ἐν τοῖς.

21. Οὗτοι εἰσιν οἰκοὶ αἰδίκων, ἔτος δὲ τό-
πος τῶν μὴ εἰδέντων τὸν Κύριον.

Κ Ε Φ. ΙΘ'. XIX.

Πολυβίων δὲ Ἰωβ, λέγει·

2. Ἔως πότε ἔγκοπον ποιήσεις τὴν
ψυχὴν μου, καὶ καθελεῖτέ
με λόγοις;
3. Γινώτε μόνον, ὅτι ὁ Κύριος ἐποίησέ μοι
ἔτος· (καὶ) καταλαλεῖτέ με,
ἐκ αἰχμηνομένων (με καὶ) ἐπικαι-
ρῶ δέ μοι.
4. Ναὶ δὴ ἐγὼ ἐπ' ἀληθείας ἐπλανήθην,
καὶ κατ' ἐμοὶ αὐλίζεσθαι πλάνος,
καὶ λαλήσαι βῆμα δὲ ἐκ ὁδοῦ, τὰ δὲ
ἐρησάσθαι με πλανᾶται, καὶ ἐκ
ἐπὶ καιρῶ.
5. Ἐὰν δὲ ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνῃτε,
Ἐνάλειθε δὲ μοι ἐνείδει·
6. Γινώτε ὅτι ὁ Κύριος ἔσται ὁ ταράζων
με,
Ὁ χύρωμαι δὲ αὐτῷ ἐπ' ἐμὲ ὕψωσεν.
λαλῶ 7. Ἰδὲ γὰρ ἐνείδη, καὶ ἐ λαλήσω·
Κεκράζομαι, καὶ ἔδομαί κρίμα.
8. Κίχλα περιποδόμεμαι, καὶ ἐ μὴ
διαβῶ·
Ἐπὶ δὲ ἀτραπῆς μου σκότος ἔθετο.
9. Τὴν δέξαν μου ἀπ' ἐμῷ ἐξήλυτε, καὶ
ἀφείδα τίφαινον ἀπὸ κεφαλῆς μου

10. Διάσπασε δὲ με κύκλω, καὶ
ἀχόμην·

Ἐξέκοψε δὲ ὥσπερ δειδρον τὴν ἐλπί-
δα μου.

11. Δευῶς δὲ μοι ἐργῇ ἐχρήσατο,
Ἠγήσατο δὲ με ὥσπερ ἐχθρὸν·
12. Ὁμοθυμαδὸν αὐτῷ ἤλθον τὰ πειρα-
τήρια ἐπ' ἐμὲ, ταῖς ὁδοῖς μου ἐκ-
κλωσάν (με) ἐγυάζετο.
13. Ἀπ' ἐμῷ (δὲ) ἀπέστησαν ἀδελφοί μου,
Ἐργώσαν ἀποτρίβες ἡ ἐμὲ·
Οἱ φίλοι δὲ μου ἀνελεήμονες γενόνα-
σιν, 14. (καὶ) ἐ προσεποίησαντό
μοι ἐγγύτατόι μου,
καὶ οἱ εἶδόν μου τὸ ὄνομα ἐπελάθον· ἰδόντες
τό μου· 15. γείτονες οἰκίαι, (θε-
οικεῖαι
ἐάοντες) θεράπονταί τε μου,
Ἀπογενῆς ἐγενόμην ἐναντὶον αὐτῶν·
16. θεράποντα (δὲ) μου ἐκάλεσα, θεράπον-
καὶ ὅχι * οἰκίαι (μου), τας
στόμα δὲ μου ἔδετο ἑαυτά. * ὑπήκα-
σαν
17. Καὶ ἰκέτευον τὴν γυναῖκά μου,
καὶ προσεκαλέμην καὶ κολασκοῦν * ἑαυτῶν
οὐδὲ παλασκίδων μου·
18. Οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνά με ἀπεκρίσαντο, ἀπεί-
ᾠται ἀναστῶ, κατ' ἐμῷ λαλοῦσιν. πάντα
19. Ἐβδελύξαντο (δὲ) με οἱ εἰδότες μου·
καὶ ὥς ἡγάπων, ἐπαινέτησάν μου.

20. Ἐσ

v. 21. οἰκοὶ) οἱ οἶκοι. ibid. τόπος) ἡ τέσσας. CAP. XIX. v. 2. in Rom. καὶ τίς τῶν τοῦτον ποιήσας
φύσιν μου, καὶ καθιστῶν με λόγους v. 3. καὶ ἔτος * καὶ καταλ. με) με ὅντος. καταλαλεῖτέ μου.
ibid. καὶ ἐπικαιρῶ) καὶ deest. v. 4. ἔτος ἐπ' ἀληθείας) transposita. ibid. σlich. 2. καὶ ἐν ἐμοὶ)
κατ' ἐμοὶ δὲ. ib. ἔτος δὲ ὅτι ἐμοὶ) ῥήματα δὲ ἐκ ὁδοῦ. v. 6. ὅτι ὁ Κύριος) ὅν ὅτι κύριος. ib. με)
abest. v. 7. λαλῶ εἰδόντες, καὶ ἐ) γὰρ εἰδόντες, δ. v. 8. σlich. 2. δὲ ἀτραπῆς μου σκ.) ἀπὸ σκοτίας
μου σκότος. v. 9. τὴν δέξαν μου ἀπ') τὴν δὲ δέξαν. ibid. καὶ ἀφ' ἡλ. ἀφ' ἡλ. δ. v. 10. δὲ μου) δὲ
abest. v. 11. Δευῶς) addit δ. v. 12. αὐτῷ ἤλθον) δὲ ἤλθον. ibid. ἐν ἐμῷ) αὐτῷ ἐν ἐμῷ. ib.
(μου) abest. v. 13. δὲ ἀπὸν. ἀδελφοὶ) ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφῶν. ibid. σlich. 3. οἱ φίλοι) φίλοι. v. 14.
(καὶ) deest. ibid. σlich. 2. οἱ εἰδόντες μου) καὶ οἱ εἰδόντες μου. v. 15. οἰκίαι) οἰκίαι. ibid. (θε-
οικεῖαι) abest. ib. θεράπονταί τε) addit κα. ib. ἐγενόμην) ἔγεν. v. 16. in Rom. θεράπονταί μου
ἐκάλεσα, καὶ ὅχι ἐκάλεσα. στόμα δὲ μου ἔδετο. v. 17. σlich. 2. καὶ προσεκα.) προσεκαλέσασθαι δὲ.
v. 18. ἀπεκρίσαντο) ἀπεκρίσαντο. v. 19. δὲ με οἱ εἰδόντες μου) καὶ δὲ ἡγάπων) με οἱ εἰδόντες με. οὐ
δὲ ἡγάπων.

10. Ἐν ὀσμῇ μου ἰσαύτησαν σάρκες μου,
ὁδούς Τα δὲ ὅσα μὲν ἐν ἔσση ἔχεται.

21. (Ἐγγίσαστέ μοι), ἐλεήσατέ με, ὦ
Φίλοι, ἐλεήσατέ με·
Χεῖρ γὰρ Κυρίου ἐστὶν ἡ ἀψυμένη μου.

22. Διὰ τὴν δὲ με δύνάτε ὥσπερ καὶ ὁ
Κύριος;

Ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου ἐκ ἐμπύπλασθε.

23. Τίς γὰρ ἀνδρῶν γραφῶναι τὰ
ῥήματά μου, τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν
βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα,

24. ✕ Ἐν γραφείῳ σιδηρῷ καὶ μολύβῳ,
Ἡ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι ✕ εἰς
μαρτύριον;

25. Οἶδα γὰρ ὅτι αἰνῶνας ἐστὶν ὁ ἐκλύειν
με μέλλον ἐπὶ γῆς·

σῶμα 26. Ἀναστήσει δὲ με τὸ ἔθνος τὸ ἀναν-
τλοῦν ταῦτα.

Παρεὶ γὰρ Κυρίου μοι ταῦτα συνετε-
λέσθη,

27. Ἄ ἰσχύ ἐμαυτοῦ συνεπίσταμαι,

Ἄ οἱ ἐφθαλμοί μου ἐωράκασι, καὶ ἐκ
ἄλλος· πάντα δὲ μοι συνετέλε-
σαι ἐν κόλπῳ.

ἐρεῖμην 28. Εἰ δὲ καὶ ἐρεῖται· τί ἐρεῖμην ἐναντίον
αὐτῶ;

εὐρηστον Καὶ ῥίξαν λόγῳ στήθεσιν ἐν αὐτῷ·

κρίματος 29. Εὐλαβήθητε δὲ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἱκανο-
λύματι.

Θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμοις ἵππευσέσθαι,
Καὶ τότε γνώσονται, πᾶς αὐτῶν ἡ ὅτι ὁδοί
ἐστὶν. μὴ ἰσχύς

ΚΕΦ. Κ' XX.

ΥΠΟΛΑΒΩΝ Δὲ ΣΑΦΑΙΡ ὁ ΜΙΝΑΙΟΣ,
ΛΕΓΕΙ·

2. Οὐχ ἔσταις ὑπελαβάνον (σε
εἶναι, καὶ) ἀντιρεῖν σε ταῦτα·

Καὶ ἐχ' οὐκίτι μάλλον ἢ ἐγώ. συνέναι

3. ✕ Παιδείαν ἑντροπῆς με ἀκούσομαι, σε
καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεώς με ἀπο- ✕ σε
κρίνεται μοι. ✕

4. Μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τῶ ἐτι, ἀφ' ✕ ✕
ἢ ἐπὶ θ' ἀνδρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; ✕

5. Εὐφροσύνη γὰρ ἀπεδῶν πλῆρωμα ἑξαι-
σιον,

Χαρμονὴ δὲ παραίμασι ἀπάλλεται. ἀσεδῶν

6. Ἐὰν ἀνάβῃ εἰς ἔρπονδον τὰ ὄντα αὐτῶ,
Ἡ δὲ δύσις αὐτῶ νεφῶν ἀψήτα·

7. Ὅταν δεκῇ ἡδὴ ἐξηρχῆσθαι, τότε εἰς
τέλος ἀπολείται·

Οἱ δὲ ἴστικα αὐτόν, ἐρεῖσι· πᾶς ἐστιν; εἰδότες

8. Ὡσπερ ἐνύπνιον ἐκπεταδὸν ἐ μὴ εὐ-
ρεθῇ,

Ἐπὶ δὲ ὥσπερ φάντασμα νυκτερινόν

9. ✕ Ὅφθαλμός παρέδωκε, καὶ ἐ
προώθησε, ✕

Καὶ ἐπροσώθησε αὐτόν ὁ τόπος αὐ-
τῶ ἐκέτι. ✕

X 2

ΙΟ. Τὸς

v. 30. σῆμα) al σάρκες. ibid. stich. 2. ἐδύσα) ὁδούς. v. 21. stich. 1. in Rom. ἐλεήσατέ με,
ἐλεήσατέ με ὦ φίλοι. ibid. stich. 2. ἐστὶν ἡ ἀψυμένη μου ἐστὶν. v. 22. δὲ) abest. v. 23.
ἐν) δὴ. v. 24. ῥ) καὶ. v. 26. Ἀναστήσει δὲ με τὸ ἔθνος τὸ ἀναντλοῦν μου ταῦτα. ibid.
stich. 2. μοι ταῦτα transposita. v. 27. stich. 2. οἱ ἐφθαλμοί μου ἐωράκασι) οἱ ἐφθαλμοί μου
ἐώρακα. v. 28. ἐναντίον αὐτοῦ) ἐναντίον αὐτοῦ. ibid. stich. 2. εὐρηστον) εὐρηστον. v. 29. δὲ καὶ
καὶ. ibid. κρίματος) ἱκανολύματι. ib. stich. 2. ἰσ' ἀνάμα) ἰσ' ἀνάμα. ib. st. 3. ὅτι ἀναμα
αὐτοῦ ἢ ἰσχύς ἐστὶν.) καὶ δὲ αὐτοῦ ἢ ἰσχύς. C.A.P. X X. v. 2. (σε εἶναι, καὶ) non habet. ibid.
stich. 2. συνέναι) συνέναι. ib. ἢ ἰσχύς) ἢ καὶ ἰσχύς. v. 3. σε) μοι. ibid. stich. 2. ἐνόςτοις σε) σε
deest. v. 5. γὰρ) δὲ. ibid. stich. 2. ἀσεδῶν) παραίμασι. v. 6. τὰ ἔθνη αὐτοῦ) transposita.
v. 7. Ὅταν δεκῇ ἡδὴ ἐξηρχῆσθαι) ὅταν γὰρ δεκῇ ἡ κατεργασθῆναι. v. 8. stich. 2. φάντασμα) φάν-
τασμα. v. 9. stich. 2. καὶ οὐ) καὶ οὐ ἐστὶν. ibid. αὐτῶ) deest.

✕ 10. Τὲς νιὲς αὐτῆ θλαστέων ἦσαν·
ψλα- Αὶ δὲ χεῖρες αὐτῆ περιτίσταναι ὀδύνας.
φύσκειν 11. Ὅσα αὐτῆ ἐπεπλήθη νεότητος αὐτῆ,

✕ Καὶ μετ' αὐτῆ ἐπὶ χρώματος κομη-
✕ θήσεται·.

12. Ἐν γλυκυνθῇ ἐν φόματι αὐτῆ κακία,
ἰγλυκύν 9η Κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν
αὐτῆ·.

13. (Οὐ) φείσεται αὐτῆν, καὶ ἐκ ἐγ-
καταλείψει αὐτήν,
συναίξει Καὶ συνίξῃ αὐτὴν ἐν μέσῳ τῶ λαρυγ-
γος αὐτῆ, 14. καὶ ἂ μὴ δυνήθῃ
βοηθῆσαι ἑαυτῷ.

Χολή αἰσίδος ἐν γαστρὶ αὐτῆ (καὶ
πίος)·.

15. Πλήτος αἰῶνας συναγόμενος ἐξεμα-
θήσεται, ἐκ κοιλίας αὐτῆ,
(Ἐξ οἰκίας δὲ αὐτῆ) ἐξελεύσεται αὐ-
τὸν ἀγγέλος (θανάτου).

Θυμὸς 16. θυμὸς δὲ δρακόντιον θηλάσει,
καὶ ἀνέλοι αὐτὸν γλώσσα ὄφeos.

17. Μὴ ἴδῃ ἀμελξιν νομάδων, μηδὲ νο-
μαῖς μέλιτος καὶ βετύρω.

18. Εἰς κενὰ καὶ μάταια ἠκούασε
(Σχοιή δὲ) πλῆτον ἐξ ἧ ἂ γινύσεται,
ἀκατα- ὥσπερ φρίχον αἰμάσητον, ἀκα-
πάτητον τάντων.

ἔθρασαν 19. Πολλῶν γὰρ ἀδύνατον οἶκος ἔθλυνε,

δαίταιν δὲ (αὐτῶν) ἤρασαν, καὶ ἐκ
ἐσησε.

20. ✕ Διὰ τῆτο ἐκ ἴται αὐτῶ σωτηρίας ἐση
ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆ, ✕
(Οὐδὲ ἀνθήσει αὐτῆ τὰ ἀνάδα·) ✕

✕ Ἐν ἐπιθυμία αὐτῆ ἂ σωθήσεται. ✕

21. Οὐκ ἐση ὑπὸ λειμμα τοῖς βρώμασιν ✕
αὐτῆ· ✕

Διὰ τῆτο ἐκ ἀνθήσει αὐτῆ τὰ ἀνάδα·.

22. Ὅταν δοκῇ ἡδὴ πεπληρωθῆαι, θλα-
θήσεται·.

Πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελευ-
σται, 23. ἂ πῶς ἂ πληρώται γαστῆ· καὶ πλη-
ρω αὐτῆ. ρώται

Ἐπαποστύλαι ἐπ' αὐτὸν θυμὸν ἐργῆς,
ῥίψαι δὲ ἐπ' αὐτὸν ὀδύνας·.

24. Καὶ ἂ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς σιδήρι,
τρώσαι (δὲ) αὐτὸν τόξον χάλκεον,

25. Καὶ διεξέλθοι διὰ σώματος αὐτῆ
βίλος.

Ἀρμονί δὲ ἐν δαίταις αὐτῆ (μὴ) πα- Ἄιδρα
ριπατήσεται·.

Ἐπ' αὐτῷ φόβῳ, 26. καὶ πᾶν σκό-
τος αὐτὸν ὑπομένει·.

Κατέδειται (δὲ) αὐτὸν πῦρ ἄσβεστον,
καὶ κακώσεις αὐτῆ ἐπὶ πάλιν τὸν οἶκον.

27. Ἀνακαλύψαι αὐτῆ ὁ ἄρανος τὰς
ἀνομίας·.

Γῇ δὲ ἐπανασταίη αὐτῷ.

28. Ἐλ-

v. 10. θλαστέων) θλαστέων. ibid. stich. 2. θλαστέων) περιτίσταναι. v. 11. ἐπεπλήθη) ἐπεπλή-
θηται. v. 12. ἰγλυκύν) ἰγλυκύνθῃ. v. 14. (καὶ) πίος) deest. v. 15. ἐκ κοιλίας) ἐξ οἰκίας.
ibid. stich. 1. (Ἐξ οἰκίας δὲ αὐτῆ) defunct. ib. (θανάτου) deest. v. 16. θυμὸν) θυμὸν. ibid.
θηλάσει) θηλάσει. ibid. stich. 2. καὶ ἀνέλοι) ἀνέλοι δὲ. v. 18. stich. 2. (Σχοιή δὲ) non habet.
ibid. φρίχον αἰμάσητον ἀκατάπατον) φρίχον αἰμάσητον ἀκατάπατος. v. 19. ἀδύνατον εἶ-
και θλυνται) θλυνταὶ οἶκος ἔθλυνε. ibid. stich. 1. (αὐτῶν) deest. v. 20. stich. 1. in Rom.
ἐν γ' ἔκ' αὐτοῦ συνεπὶ τοῦ ὑπάρχοντος. ibid. stich. 2. uncis inclus. deest in Rom. Edit. v. 21.
stich. 2. habet hoc supplementum Edit. Rom. v. 22. Ὅταν) addit δὲ. v. 23. καὶ πληρώται)
εἴ πῶς ἂ πληρώται. ibid. (ῥίψαι δὲ ἑαυτῷ) ῥίψαι ἑαυτῷ. v. 24. stich. 2. (δὲ) abest. v. 25. καὶ διεξέλ-
θοι) διεξέλθοι δὲ. ibid. stich. 2. Ἄιδρα) ἔσρα. ib. μὴ ἀνομίας) ἀνομιανήσεται. v. 26.
καὶ πῶς ἐν αὐτῶν) πῶς δὲ αὐτῶν αὐτῷ. ibid. stich. 2. (δὲ) abest. ib. ἄρανος) ἄρανος. ib.
stich. 3. καὶ ἀνακαλύψαι) ἀνακαλύψαι δὲ. v. 27. Ἀνακαλύψαι) addit δὲ.

28. Ἐλκύσαι τὸν οἶκον αὐτῷ ἀπώλειαι
eis telos.

(Καὶ) ἡμέρας ἐπέλθοι αὐτῷ.

29. Αὕτη ἡ μερίς ἀνθρώπου ἀσεβῆς πα-
ρὰ Κυρίου,

Καὶ κίλημα ὑπερχόντων αὐτῷ παρὰ
τῷ ἐπισκόπῳ.

ΚΕΦ. ΚΑ'. XXI.

ΤΠολαβὼν δὲ ἰωβ, λέγει·

2. Ἀκούσατέ (με) ἀκούσατέ με
τῶν λόγων,

Ἵνα μὴ εἴη μοι αὕτη παρ' ὑμῶν πα-
ρεκλήσις.

3. Βασαύσατέ με, ἔγω δὲ λαλήσω·

Εἴτα μὴ με καταγελᾷτε.

4. Τί γὰρ; μὴ (ἐξ) ἀνθρώπου ἡ ἐλεγ-
ξίς μου;

Καὶ διατί ἢ θυμαίνομαι;

5. Ἐμβλέψαντες εἰς ἐμὲ θουμάσατε,
τῷ μοι
χεῖρας δίντες ἐπὶ σπυρίν.

6. Ἐάντι γὰρ μοχθῶ, ἐσπούδακας·

Ἐχῃσι δὲ με τὰς σάρκας οὐδύναι.

7. Διατί (δὲ) ἀσεβεῖς ζῶσι,

Πεπαισύνονται δὲ καὶ ἐν πλῆτει;

8. Ὁ σπῆρος αὐτῶν κατὰ ψυχὴν,

Τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς
αὐτῶν.

9. Οἱ οἶκοι αὐτῶν εὐθνήσῃ, φόβος δὲ
ἐδοκαμῷ.

Μάτηξ δὲ παρὰ Κυρίου ἔκ ἐστιν ἐπ'
αὐτοῖς.

10. Ἡ βῆς αὐτῶν ἐκ ὠμοτόκῃς,
Διμοιῶθι δὲ αὐτῶν ἡ ἐν γαστρὶ ἔχματα,
καὶ ἐκ ἐσφαλῆ.

11. Μένουσι δὲ ὥσπερ πρόβατα αἰώνια·
Τὰ δὲ παιδία αὐτῶν προσπαίζει ἐν-
τοῖς,

12. Ἀναλαμβάνοντα ψαλτήριον καὶ κι-
θάραν,

Καὶ εὐφραίνονται Φωνῇ ψαλμῶ.

13. Συντίλεισαν ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον
αὐτῶν,

Ἐν δὲ ἀναιπαύσει αἶθε ἐκοιμήθησαν.

14. Λέγει δὲ (ὁ ἀσεβὴς) τῷ Κυρίῳ· ἀπό-
σα αἶψ' ἐμοῦ·

Τὰς οὐδὲς σὺ εἰδέναι ἢ βέλομαι.

15. ✕ Τί ἱκανὸς ὅτι δαλεύσωμεν αὐτῷ;
Καὶ τίς ὠφέλεια ὅτι ἀπαντήσωμεν ✕
αὐτῷ; ✕

16. Ἐν χερσὶ γὰρ αὐτῶν ἦν τὰ ἀγαθὰ,
ἔργα δὲ ἀσεβῶν ἢ κακῶν. κα-θαρά

17. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσεβῶν λῦχνος
σθεδίσσεται,

Ἐπελευσέσθαι δὲ αὐτοῖς ἡ καταστροφὴ,

Καὶ αὐδῖνες αὐτὰς ἐξῆλθον ἀπὸ ὀργῆς· αὐτοῖς

18. Ἔσονται δὲ ὥσπερ ἄχρυσος πρὸ ἀνέμου,
Ἡ ὥσπερ κοινοτρόπος ἐν ὑφέλατο λαί-
λαψ.

X 3

19. Ἐκλή-

v. 28. stich. 2. (Καὶ) deest. v. 29. stich. 2. αὐτῷ αὐτῷ. CAP. XXI. v. 2. (με) abest. ibid. stich. 2. ἴσ μοι αὕτη παρ' ὑμῶν παρ. ἢ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἡ παρεκλήσις. v. 3. Βασαύσατέ) ἀμαρ. ibid. stich. 2. in Rom. 17. οὐ καταγελᾷσάντι μου. v. 4. (ἐξ) deest. ibid. ἢ ἐλογξί-
μα) transposita. ib. st. 1. Καὶ διατί) ἢ διὰ τί. v. 5. in Rom. ἐμβλέψαντες ἐπὶ τοῖς θουμάσασιν, χεῖρας δίνετε ἐπὶ σπυρίν. v. 7. (ἐκ) abest. ibid. stich. 2. πλῆτει) ἐν πλῆτει. v. 8. stich. 2. ὀφθαλ-
μοῖς αὐτῶν) αὐτῶν deest. v. 10. stich. 1. ἢ ἐν) ἐν. v. 11. ὥσπερ) ὡς. ibid. stich. 2. προσπαίζει) αὐτοῖς) προσπαίζουσα. v. 12. Ἀναλαμβάνοντα) ἀναλαμβάνοντες. v. 13. Συντίλεισαν) addit δι. v. 14. (ὁ ἀσεβὴς) deest. ibid. τῷ Κυρίῳ) κυρίῳ. ib. stich. 2. Τὰς οὐδὲς) ἐδὲ. v. 15. δαλεύωμεν) ἀναλεύωμεν. ibid. stich. 2. ἀπαντήσωμεν) ἀπαντήσεσθαι. v. 16. αὐτῶν ἐν) transposita. ibid. ἢ κα-
θάρου) καὶ ἴσ. v. 17. stich. 3. Καὶ αὐδῖνες αὐτοῖς) αὐδῖνες δὲ αὐτοῖς. v. 18. πρὸ αὐτοῦ) ἐπ' αὐτοῦ. ibid. stich. 2. ὑφέλατος) ὑφέλετος.

19. Ἐκλείπει υἱοῦ * αὐτὴ τὰ ὑπάρχον- 30. *Οτι εἰς ἡμέραν ἀπαλείας καθίζ-
τα αὐτῆ· ται ὁ ποιηρὸς, *
✕ Ἄνταποδοῦσι πρὸς αὐτὸν καὶ ἀπαχ-
γνώσεται". (καὶ) εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτῆ ἀπαχ-
θῆσεται
20. Ἰδοὺ δὲ οἱ φθαρταὶ αὐτῶ τὴν ἑαν- 31. Τίς ἀπαγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆ *
τῷ σφαγῇ, τὴν ὁδὸν αὐτῆ; *
καὶ ὑπὸ Κυρίου μὴ διασωθῇ. καὶ ἂ αὐτὸς ἐπαίησιν, τίς ἀνταπο-
τὸ ✕ *Οτι τί ἔθλημα αὐτῆ ἐν οἴκῳ αὐ- δώσει αὐτῶ; *
✕ τῷ μετ' αὐτόν; 32. καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, *
καὶ ἀριθμοὶ μνηῶν αὐτῆ διηρέθησαν. καὶ ἐπὶ σωρῶ ἠγρύπνησεν. *
21. ✕ *Οτι ἐπὶ ἔθλημα αὐτῆ ἐπὶ διδασκάν 33. Ἐγγυκαίνθησαν αὐτῶ χάλκες χει-
σύσεων καὶ ἐπιστήμην; μάβη· *
σοφὸς Αὐτὸς δὲ φῶς διακρίνει. καὶ ὅπισω αὐτῆ πᾶς ἄνθρωπος ἀ-
✕ 22. ✕ Οὗτος* ἀποθαινεῖται ἐν κράτει πελειῖσται, *
αἰφροσύ- ἀλασύνη αὐτῆ, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῆ ἀνιήσεται". ἀρεθμητοί
νης *Ολος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν.
23. Τὰ δὲ ἔργα αὐτῆ πλήρη γέας, 34. Πῶς δὲ παρακαλεῖτὲ με κενά;
ὅδε μιν αὐτῆ διαχέεται. Τὸ δὲ ἀφ' ὑμῶν καταπαύσαι με οὐδὲν
24. Ὅδε γὰρ τελευταῖα ὑπὸ πικρίας ψυ- ἐστίν.
25. Ὅμοθυμαδὸν δὲ (οἱ υἱοὶ αὐτῆ) ἐπὶ 5. ΠΟΛΑΔΩΝ Δὲ ἘΛΦΑΖ ὁ Θαιμασί-
τῆς κοιμηθῆσονται, τῆς, λέγει·
Σαπείρια δὲ αὐτὸς ἐκάλυψεν (ἐπὶ γῆς). 2. Πότερον ἐχ' ὁ Κύριος ἐστίν ὁ δι-
26. *Ωστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τόλμῃ ἐπύκει- δασκάν σύσεις καὶ ἐπιστήμην;
27. *Ωστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τόλμῃ ἐπύκει- 3. Τί γὰρ μέλει τῷ Κυρίῳ, ἵαν σὺ ἤρ
28. ✕ *Οτι ἱερεῖτε· πῦ ἐστίν οἶκος * ἡρ- αἰμαμπλος τοῖς ἔργοις;
✕ καὶ πῦ ἐστίν σκέπη τῶν σκηνωμάτων * Ἡ ἀφίλεια (αὐτῶν), ὅτι ἀπλόσθη
✕ τῶν αἰσέων; τὴν ὁδὸν σε;
29. Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδὸν, 4. *Ἡ λόγον σε ποθέμενος ἐλθέτω σε,
καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν ἐκ ἀκαθάρτου. καὶ συνισταλεῖσθαι σοι εἰς κρίσιν;

ΚΕΦ. ΚΒ'. XXII.

ΥΠΟΛΑΔΩΝ Δὲ ἘΛΦΑΖ ὁ Θαιμασί-
της, λέγει·

2. Πότερον ἐχ' ὁ Κύριος ἐστίν ὁ δι-
δασκάν σύσεις καὶ ἐπιστήμην;

3. Τί γὰρ μέλει τῷ Κυρίῳ, ἵαν σὺ ἤρ
αἰμαμπλος τοῖς ἔργοις;

*Ἡ ἀφίλεια (αὐτῶν), ὅτι ἀπλόσθη
τὴν ὁδὸν σε;

4. *Ἡ λόγον σε ποθέμενος ἐλθέτω σε,
καὶ συνισταλεῖσθαι σοι εἰς κρίσιν;

5. Πότε-

v. 19. υἱοῦ) υἱοῦ. v. 20. Ἰδοὺ δὲ οἱ) ἴδουσαν αἰ. ibid. stich. 2. καὶ ὑπὸ Κυρίου) ἀπὸ δὲ κυρίου. v. 21. μετ' αὐτόν) μετ' αὐτόν. v. 22. stich. 2. σφαγῇ διακρίνει) φῶς διακρίνει. v. 23. αἰφροσύνης) ἀπλοσύνη. v. 24. stich. 2. Ὅδε μιν αὐτῆ) μελεῖ δὲ. v. 25. γέ) abest. ibid. ἠγρυπνῶν οὐδὲν) transposita. v. 26. (οἱ υἱοὶ αὐτῶ) non habet. ibid. κοιμηθῆσονται) κοιμησονται. ib. stich. 2. (καὶ γῆς) deest. v. 28. ἀρχαῖς) ἀρχαῖς. v. 29. stich. 2. σκέπη) ὁ σκέπη. v. 29. stich. 2. ἀπλόσθη) ἀπλοσθῆσθαι) ἀκαθάρτου. v. 30. stich. 2. (καὶ) abest. ibid. ἀκαθάρτου) ἀκαθάρτου. v. 31. πρόσωπον) προσωπον. ibid. stich. 2. α) non habet. v. 32. stich. 2. καὶ ἐπὶ σωρῶ) καὶ ἐπὶ σωρῶ. v. 33. stich. 3. ἀνιήσεται) ἀνιήσεται. v. 34. stich. 2. in Rom. τὸ δὲ ὑμῶν καταπαύσαι αὐτῶ ὑμῶν οὐδὲν. C. A. P. X X I I. v. 3. ἢ ἡμ. τοῖς ἔργοις) ἢ αὐτῶ τοῖς ἔργοις ἀνιήσεται. ibid. stich. 2. (αὐτῶ) deest. v. 4. ἐλθέτω σε) ἐλθέτω.

5. Πότερον ἔρχῃ ἡ κακία σου ~ ἐπὶ πολλῇ
'Αναριθμητοὶ δὲ σὺ αἱ ἀμαρτίαι;
6. Ἠνεχράβεγες * γὰρ τὸς ἀδελφούς
σὺ διακενῆς,
'Αμφίβασιν δὲ γυνῶν ἀφείλη·
7. Οὐδὲ ὕδωρ διψῶντας ἐπότισας,
'Αλλὰ πεινώτων ἐτήρησας ψαμόν.
8. Ἐδαύμασας δὲ τινων πρὸς ὥπα,
ἐκόμεσας ἑσόμεσας δὲ πλῶχός ἐπὶ γῆς·
9. Χήρας δὲ ἐξαπέτειλας κενάς,
καὶ ὀρφανὸν ἐκώκωσας.*
10. Τονγαροὺν ἐνύκλωσάν σε παγίδες,
καὶ ἐσώδωσά σε πόλεμος ἱξάσιος·
11. Τὸ φῶς σου εἰς σκότος ἀπέβη,
Κοιμηθέντα δὲ σε ὕδωρ ἐκάλυψε.
12. Μὴ ὁ τὰ ὑψηλὰ ναίαν ἐκ ἐφορέ;
Τὸς δὲ ὕδρει φερομένοις ἐταπεινώσας.
13. * Καὶ ἔπαυ· τί ἔγνω ὁ ἰσχυρὲς; ἡ
κατὰ τῷ γρόφῳ κρενί;
14. Νεφέλη ἀποκερυφῇ αὐτῷ, καὶ ἔρχ
ὀραθήσεται.
15. Καὶ γῆρον ἑρᾶν διαπερνεύσεται.
16. Μὴ τρεῖς αἰῶνιον φυλάξεις, ἢ
ἐκείνων ἀνδρες * ἔδικαι.
17. Οἱ συνελήφθησαν ἄωροι,
Ποταμὸς ἐπὶ ῥέαν οἱ θεμέλιοι αὐτῶν·
18. Οἱ ἀγγέλιες τὴ ποιήσεις ἡμῖν ὁ Κύριος;
'Ἡ τί ἐπαίξας ἡμῖν ὁ πατακράτωρ;
'Οτε γε 18. * Οἱ ἐκ ἐπλήσθη τὰς οἰκας αὐτῶν ἀ-
γαθῶν·

- Βελλὴ δὲ ἀσέβων πύξω ἀπ' αὐτῷ.
19. Ἰδόντες δίκαιοι ἐγέλασαν,
'Αμμηπίος δὲ ἐμακλήρουν αὐτὸς.
20. * Εἰ μὴ ἠφρονίσθῃ ὑπὸ σπασίς αὐτῶν,
καὶ τὸ καταλείμμα αὐτῶν καταφά-
γεται πῦρ; *
21. Γενῶ δὲ σκληρὸς, ἐὰν ὑπομένης, δὲ
Εἴη ὁ παρπὲς σὺ εἶσαι ἐν ἀγαθοῖς. *
22. Ἐκλαβε δὲ ἐκ σώματος αὐτῷ σὺν δὲ
ἐξηγορίαν,
καὶ ἀνάλαβε τὰ βήματα αὐτῷ ἐν
καρδίᾳ σου.
23. Ἐὰν δὲ ἐπιστραφῇς, καὶ ταπεινώσῃς
σεαυτὸν ἐναντι Κυρίου,
(καὶ) πόρρω κινήσῃ ἀπὸ διαίτης σὺ ποιήσων
τὸ ἀδικον,
24. καὶ θῆσεις ἐπὶ χράματος ἐν πέτρᾳ,
καὶ αὐτὴν χειμαρρῶς ὠφείρ· ὥσπερ
25. Ἔσαι δὲ σοὶ ὁ πάντοκράτωρ βοηθὸς
ἀπὸ ἐχθρῶν,
καθαροὶ δὲ ἀποδώσει σε ὥσπερ ἀρ-
γύριον πεπυρωμένον.
26. Εἴτα ἐνπαρθέσιαί σου ἐναντι Κυρίου, ἀ-
ναβλέψας εἰς τὸν ἑρᾶν ἱλαρῶς·
27. Εὐχάμενι δὲ σὺ πρὸς αὐτὸν, εἰσα-
κτάσεται σὺ,
Δώσει δὲ τὰς ἐχθὰς σου ἀποδοῦναι·
28. Ἀποκαταθήσει δὲ σοὶ δίκαιαν δικαιο-
σύνην,
* Ἐπὶ δὲ ἰδοὺ σε ἔσαι φέγγος· σοὶ
29. * Ὅτι

v. 5. ἐρχῃ) ἔρχ. ibid. stich. 2. δὲ σε αὐτὸν v. 6. γὰρ) δὲ. v. 8. πρὸς ὥπα - "fin. vers.) πρὸς ὥπα, φαίνεται δὲ τὸν αὐτὸν γῆ. v. 9. stich. 2. καὶ ἀφρονίσθῃ) ἀφρονίσθῃ δὲ. v. 11. εὐ-
νοῖα) ἐκείνος. ibid. stich. 2. σὺ ὕδωρ) transposita. v. 12. Μὴ ὁ) μὴ ἐχθρῶν. ibid. εὐν) deest.
v. 14. stich. 2. διακενῆς) διακενῆς. v. 15. ἀμφίβασιν) ἀμφίβασιν. v. 17. τί σοὶ αὐτῷ ὁ
Κύριος;) αὐτὸς τί ποιήσει ἡμῖν; ibid. stich. 2. ἐπαίξας) ἐπαίξας. v. 18. ὅτε γε) δὲ δὲ. v. 19.
stich. 2. αὐτῶν) deest. v. 20. ὑπὸ σπασίς) ὑπὸ σπασίς. v. 21. δὲ) ibid. stich. 2. ἡ δὲ) ἡ δὲ.
v. 22. σὺν ἐξηγορίαν) σὺν ἀβελ. v. 23. stich. 2. in Rom. πόρρω κινήσῃ ἀπὸ διαίτης σὺ ποιήσῃς
v. 24. in Rom. θέτω ἐπὶ χράματος ἐν πέτρᾳ, καὶ αὐτὴν χειμαρρῶς ἐκείνη. v. 25. Ἔσαι δὲ σοὶ ὁ
ἐκείν) ἐκείν. v. 26. ἐκείνη) ἐκείνη. v. 27. stich. 2. τὰς ἐχθὰς σε
ἀποδοῦναι) σε ἀποδοῦναι τὰς ἐχθὰς. v. 28. stich. 2. ἰδοὺ σε) ἰδοὺ σε.

- εταπεί- 19. Ὅτι ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, καὶ ἡμῶν (εἰ) 9. Ἄριστεροὶ ποιήσαντος αὐτοῦ, καὶ ἐ
 νασας ὅτι ὑπερβουλήσατο, κατέχον. ✕
 σεαυτὸν ✕ Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει", Περιβαλεῖ δεξιὰ, καὶ ἐκ ὀφθαλμοῦ. ✕
 * ἐρεῖς 30. ὕσταται (δὲ) ἀθῶον. 10. Οἶδε γὰρ ἡδὲ ὅδ' ἐν μὲ (αὐτὸς),
 † ἵππερη- Καὶ διασωθήσῃ ἐν καθάραις χειρὶ σθ. Καὶ διεκρένῃ με ὥσπερ χρυσίνον.
 Φανεν-
 σάμην

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

Τ Πολυβίων δὲ ἰαβ, λέγει.
 2. Καὶ δὲ οἶδα ὅτι ἐκ χειρῶν μὴ
 ἤλεγξίς ἐστιν.
 Ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν (ἐπ'
 ἡμοῖ)

- Στεινάζω Ἐπ' ἰαῡ στεναγμῷ.
 δὲ ἐπ' ἐ- 3. Τίς γὰρ ἀν γνῶν ὅτι εὖροιμι αὐτόν, 13. Εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν ἔτως,
 μαυτόν. καὶ (ὅτι) ἔλθοιμι εἰς τέλος; Τίς ἐστιν ὁ ἀντερῶν αὐτῶ; Verfus 14.
 4. Εἴποιμι δὲ ἐπ' αὐτῇ κέρμα, Τὸ δὲ σῶμα μὴ ἐμπλήσαιμι ἰλγχαν. Ὅ γὰρ αὐτὸς ἠδύλησε, καὶ ἐποίησε. deest.
 ἐμπλή- 5. Γνῶν δὲ ῥήματα. Ἄ μοι ἔρεῖ, Νεφετῆμεν δὲ ἐφρόντισα αὐτῷ. ἐπ' αὐτῷ
 σει με ἐ- 5. Γνῶν δὲ ῥήματα. Ἄ μοι ἔρεῖ, Νεφετῆμεν δὲ ἐφρόντισα αὐτῷ.
 λέγχεθ * ἀπαγα- 6. Καὶ εἰ ἐν πολλῇ ἰαῡ ἐπελεύσεταί μοι; 15. Διὰ τῶτο ἀπ' αὐτῶ ἐσπουδάκειν, ἐπ' αὐτῷ
 γέλλει 6. Καὶ εἰ ἐν πολλῇ ἰαῡ ἐπελεύσεταί μοι; ✕ Ἐπὶ τῶτο ἀπὸ προσώπῃ αὐτῷ Alia inter-
 7. Ἀλήθεια γὰρ καὶ ἔλεγχος παρ' καλίστουδάδω. pretatio
 αὐτῶ. Κατανοήσω, καὶ πληθῆσομαι ἐξ αὐ- ✕
 8. Ἐξαγάγοι με εἰς τέλος τὸ κέρμα μὴ. τῶ. 16. Κύριος δὲ (μὴ) ἐμαλά- ✕
 9. Ἐάν γὰρ περυσθῶ εἰς τὰ πρῶτα, ἐκ- κυνε τὴν καρδίαν μὴ,
 ἐτι εἰμί. Ὅ δὲ παντοκράτωρ ἐσπουδάκειν (ἐπ')
 Τὰ δὲ ἐπ' ἐχάτοις, τί οἶδα ✕ αὐτόν; ἐμέ.
 17. Οὐ γὰρ ἦδεν ὅτι ἐπελεύσεταί μοι γνῶφος,
 Πρὸ προσώπῃ δὲ μὴ καλύψει σκότος. πρῶτον

ΚΕΦ.

πὸν

v. 29. εἰ ὑπερβουλήσατο (ἐπὶ) ὑπερβουλήσατο. v. 30. (δὲ) abest. ibid. διασωθήσῃ διασωθήσῃ.
 CAP. XXIII. v. 2. ἡ χεὶρ (αὐτοῦ) ἐκ χειρὸς. ibid. stich. 2. Ἡ χεὶρ καὶ ἡ χεὶρ. ibid. (ἐπ'
 ἡμῶν) non habet. ib. st. 3. in Rom. ἐπ' ἡμῶν στεναγμῷ. v. 3. Τίς γὰρ ἀν γνῶν τίς δ' ἄρα γνῶν.
 ibid. (ὅτι) abest. v. 4. ἐπ' αὐτοῦ ἡμῶν. ibid. stich. 2. ἐμπλήσει με ἰλγχαν. ἐμπλήσει
 ἰλγχαν. v. 5. stich. 1. in Rom. γνῶν δὲ ῥήματα ἐμοὶ ἔρεῖ. ibid. st. 2. ἀπαγγέλλει ἀπαγγέλλει.
 v. 6. Καὶ εἰ καὶ ἐν. ibid. stich. 2. Καὶ εἰ (ἐν) ἅπα ἐν. ib. οὐ χρεῖται μοι μοι οὐ χρεῖται μοι.
 v. 7. παρ' αὐτοῦ παρ' αὐτοῦ. v. 8. stich. 1. in Rom. εἰ γὰρ πᾶσι πρὸς ἑστέον, καὶ οὐκ ἐτι εἰμί.
 v. 10. (αὐτῷ) deest. ibid. stich. 2. καὶ δὲ δὲ. διὰ δὲ. ib. χρεῖται. τὸ χρεῖται. v. 12.
 ἰστολῶν ἰστολῶν. ibid. ἡ μὴ καὶ οὐ μὴ. ib. (ἡ μὴ ἀποδάνω) defunt. v. 13. stich. 2.
 ἀντεῖν ἀντεῖν. v. 15. ἐσπουδάκειν ἐσπουδάκειν. v. 16. Κύριος μὴ Κύριος δὲ. ibid. stich. 2.
 ἐσπουδάκειν ἐπ' ἡμῶν ἐσπουδάκειν με. v. 17. γνῶφος σκότος. ibid. stich. 2. in Rom. πρὸ προσώπῃ
 δὲ μὴ καλύψει γνῶφος.

ΚΕΦ. ΚΔ'. XXIV.

κύριε
* ὦρας

Ἰατὶ δὲ Κύριος ἐν ἑλαθον * ἡμεῖς,
ἀσπερ δὲ (ἀσπιδες) ✕ ἐν πόντῳ
ἡμεῖς αὐτῶν;

2. Ὅριον (δὲ) ὑπερέβησαν, καὶ ποίμιον
σὺν ποιμένι ἤρπασσαν.

3. Ὑποζύγιον (δὲ) ἐρφανῶν ἀπήγαγον,
καὶ βούνους χήρας ἠνεχύρασαν, 4. ἐξέ-
κλινον δὲ ἀδυνατῆς ἐξ ἐδῶ τ' δι-
καίας *.

Ὁμοθυμαδὸν (δὲ) ἐκρύβησαν πρὸς
γῆς, 5. 6. καὶ ἀπέβησαν ὥσπερ
οἱ ἐν ἀγροῦ.

ὑπὲρ ἡμῶν Ἐπ' ἡμέμας ἐξεληθόντες τῇ ἑαυτῶν πρᾶ-
ξει, ἀγρόν προ ὦρας ἐκ αὐτῶν
ὄντα ἐδέρσαν.

ἐδολήθη ✕ Ἠὸν δὲ αὐτῶν ἄρετος εἰς νεωτέ-
ρους *· ἀδυνατοὶ δὲ ἀσπερ αἰμπε-
λῶνας ἀσίβη καὶ αἰμυδι εἰσγάσσας.

7. Γυμνὸς (δὲ) πολλὸς ἐκοίμισαν αὐτοῦ
ἱματίων,

ἑαυτῶν Ἀμφίπασιν δὲ ψυχῆς αὐτῶν ἀφείλατο.

8. ✕ Ἀπὸ ψυκαδῶν ὀρνέων ὑγραίνονται,
καὶ περὰ τὸ μὴ ἔχειν ἑαυτὸς σι-
πην, πέτραν περιβάλλοντο.

ἐρφανὲς 9. Ἠρπασαν (δὲ) ἐρφανὸς ἀπὸ ματῶν,
καὶ ἐκπεπλοκῶτα ἐταπείνωσαν.

Tom. IV.

10. Γυμνὸς ἐκοίμισαν ἀδικας,
Πεπῶντων δὲ ψυχῶν ἀφείλατο.

11. Ἐν σπητὶ ἐνήδρευσαν ἀδικας,
Ὅδον δὲ δικαίων ἐκ ἤρπασαν.

σκιεπνοῦς
δικαίων

12. Ἐκ πόλεως καὶ ἐξ οἰκῶν ἰδίων ἐξέ-
βαλαν αὐτούς·

Ψυχὴ δὲ νηπίων ἐτίναξε μεγάλως.

Αὐτοὺς δὲ διατὶ τέτων ἐπισκοπὴν ἔ-
πεποιήται;

13. (Ἐτι) ὄντων αὐτῶν ἐπὶ γῆς, καὶ ἐκ
ἐπείγνωσαν,

Ὅδον δὲ δικαιοσύνης ἐκ ἤρπασαν,

Οὐδὲ ἐπορεύθησαν ἀτραπὸς αὐτῆς·

14. Γνὺς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα, παρεδω-
κεν αὐτὸς εἰς σκότος,

✕ Καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς κλέπτης.

15. Καὶ ἐφθαλμὸς μοιχῆς ἐφύλαξε σκό-
τος,

Λήγον· ἔ· προσποήτει με ὁ ἐφθαλμός·

καὶ ἀποκουρὴν προσώπῳ ἔδετο·

16. Διῶρυξεν ἐν σκότει οἰκίας,

Ἡμέρας (δὲ) ἐσφραγίσαν ἑαυτὸς,

Οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς·

17. Ὅτι ὁμοθυμαδὸν αὐτοῖς τὸ πρῶ-
τον θανάτου,

Ὅτι ἐπινύσσεται ταραχαῖς * σκῆ-
ματά·

διεσκέδα-
σεν
* σκιά

· Υ

18. Ἐλα·

CAP. XXIV. v. 1. & 2. in Rom. διατὶ δὲ κύριος ἐν ἑλαθον ἡμεῖς, ἀσπερ δὲ ἡμεῖς ὑπερέβησαν,
ποιμῶν σὺν ποιμένι ἠρπασσαν. v. 3. (δὲ) abest. v. 4. ἐξέκλινον δὲ ἀδυνατῆς. v. 5. & 6. καὶ
ἀπέβησαν δὲ. ibid. flich. 2. τῇ ἑαυτῶν πρᾶξει) τὴν ἑαυτῶν πρᾶξιν. ib. ἀγρόν προ -
usque ad fin. vers.) in Rom. hoc ordine leguntur: ἡμεῖς αὐτῶν ἄρετος εἰς νεωτέ-
ρους, οἱ αὐτοὶ ὄντα ἐδέρσαν, ἀδυνατοὶ αἰμυδι καὶ ἀσίβητα εἰσγάσσας. v. 7. (δὲ)
abest. ibid. flich. 2. ἑαυτῶν) αὐτῶν. v. 8. flich. 2. καὶ σκῆμα) καὶ scilicet. v. 9. δὲ ἐφθαλμὸς
ἐφύλαξε. ibid. flich. 2. καὶ ἐκπεπλοκῶτα) ἐκπεπλοκῶτα δὲ. v. 10. Γυμνὸς) addit δὲ. ibid. f. 2.
ἐκίμα) τὸν ψυκαδῶν. v. 11. flich. 1. in Rom. ἐκ σπητὶ ἀδικας ἐνήδρευσαν. ibid. flich. 2. δι-
καίων) δικαίων. v. 12. flich. 1. in Rom. ἐκ τῶν πόλεων καὶ ἐκ τῶν ἰδίων ἐξέβαλαν. ibid. flich. 2.
μεγάλως) μέγα. v. 13. Ἐτι ὄντων αὐτῶν ἐπὶ γῆς) ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν. ibid. flich. 3. ἐπισκο-
πῆν ἀποποιήσας αὐτοῖς) ἀτραπὸς αὐτῶν ἐπισκοπῆν. v. 15. flich. 2. ὁ ἐφθαλμός) articul. deest.
v. 16. flich. 2. (δὲ) abest. v. 17. διεσκέδασεν) ἐκ τῶν θανάτων. ibid. flich. 2. ταραχαῖς σκῆ-
ματά) ταραχῶν σκῆμα.

✠ 18. Ἐλαφρείς ἐστιν ἐπὶ προσώπῳ ὕδα-
τος·

Καταραθεῖη ἡ μερίς αὐτῶν ἐπὶ γῆς,
'Αναφανείη δὲ τὰ φυτὰ αὐτῶν ἐπὶ
γῆς ξηρᾶ·

ἐρφανῶ 19. 20. Ἀγκαλίσθαι γὰρ ἱφαινῶ ἤρκα-
σαν.

αὐτῶν Εἶτα ἐμνήσθη αὐτὴ ἡ ἀμαρτία,
καὶ ὥσπερ ἐμύχλη θρόνῳ, ἀφωσῆς
ἐγένετο·

'Αποδοθεῖη αὐτῇ καθὰ ἔπραξε,
Συντριβεῖη δὲ πᾶς αἰδικὸς ὥσα ζύλω
ἀνιάτω.

ἐποικίλει 21. Στείραν γὰρ ἐκ τοῦ ἐκίησαν, ἢ δὲ * γί-
ναντο ἄλλοι.

* ἀγρύ- 22. Θυμῶ δὲ † κατέρηκε δαπνά.
ναίον ἡ- Ἄριστάς τοιγαροῦν ἢ μὴ πισεύσῃ ὁ
λέησαν πᾶς τῆς ἐαυτῇ ζωῆς,

† κατέ- 23. Μαλακώδεις δὲ μετ' ἐλπιζέτω ὕψω-
σεν ψαν- ναι, ἀλλὰ ποιεῖται νόσφ·
ιδούσιν

24. Πολλὲς γὰρ ἐκάκωσε τὸ ὕψωμα
αὐτῆς.

χλόη Ἐμαρτίθη δὲ ὥσπερ μολίχη ἐν καύ-
ματι,

'Ἡ ὥσπερ εἴχους τ' αὐτόματος' αὖ-
ποπεσὼν ἀπὸ καλᾶμης·

25. ✠ Εἰ δὲ μὴ, τίς ἐστιν ὁ φάμενός με
ψευδῇ λέγειν,

✠ Καὶ θῆσται εἰς ἔθνη τὰ ῥήματά μου;

ΚΕΦ. ΚΕ'. XXV.

Υπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυρίτης,
λέγει·

2. Τί γὰρ ἔστι προσέμουν ἢ ὁ
φῶτος παρ' αὐτῶν,

Ὁ ποιῶν τὴν σύμπασαν ἐν ὕψει·
(ἐστίν)

3. Μὴ γὰρ τις ὑπολάβω, ὅτι ἐξὶ παρίλ-
κυσιν πειραταῖς;

Ἐπὶ τίνος δὲ (αὐτῶν) ἐκ ἐπελευσε-
ται ἐνέδρα παρ' αὐτῶν;

4. Πῶς γὰρ ἔσαι βροτὸς δικαίος ἔναντι
Κυρίου;

* Ἡ τίς ἂν ἀποκαθαρίσαι ἑαυτὸν γε-
νητὸς γυναικίς;

(Οὐδ' ἀνδρῶπος ἢ καθαρὸς.

5. Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ μὴ ἀνατέλλειν, καὶ
ἐκ ἀνατέλλει·)

Εἰ σελήην (δὲ) συντάσσει, καὶ ἐκ
ἐπιφάνουσι,

* Ἄστρο δὲ ἢ κωμῆν ἑναντίον αὐτῆς· ἐκ ἁμμε-

6. Ἐὰν δὲ (πᾶς) ἀνδρῶπος σωπῇ, καὶ πᾶς
νῖος ἀνδρῶν σκώληξ.

ΚΕΦ. Κς'. XXVI.

Υπολαβὼν δὲ Ἰαΐδ, λέγει·

2. Τίνι πρόσκεισαι; ἢ τίνι μελ-
λεις βοηθεῖν;

Πότερον ἔχῃ ὃ παλὴ ἡ ἰχθυὶ καὶ ὁ
βραχίον κραταῖς ἐστίν;

3. Τίνι

v. 18. προσώπῳ * ἐκίησαν. v. 19. & 20. ἐρφανῶ) ἐρφανῶν. ibid. stich. 2. Εἶτα ἐμνήσθη αὐτῶν)
ἀν' ἀμνησθεῖν αὐτοῦ. ibid. stich. 3. Καὶ ὥσπερ) ὥσπερ δὲ. ib. st. 4. αὐτῇ καθὰ) δὲ αὐτῇ δ. v. 21.
in Rom. κρίαν δὲ ἐκ τοῦ ἐκίησαν, καὶ γύναιον οὐκ ἔλκεται. v. 22. κατέρηκεν) κατέρηκεν. ibid.
stich. 2. καὶ) κατὰ. v. 23. δὲ) ἀβεστ. ibid. θύμῳ) θυμῶν. v. 24. stich. 2. χλόη) μολ-
λίχη. ib. st. 3. αὐτῇ. ἀποπεσὼν αὐτὴ καλᾶμης) ἀπὸ καλᾶμης αὐτόματος ἀποπεσὼν. v. 25. κα
ἐκίη) transposita. ibid. stich. 2. ἐθῆ) ἐθῆ. CAP. XXV. v. 2. ἐν) deest. ibid. ὁ
φῶτος παρ' αὐτῶν) ὁ φῶτος παρ' αὐτῶν. ibid. stich. 2. (ἐκ) ἀβεστ. v. 3. stich. 2. (αὐτῶν) deest.
v. 4. σελήην) transposita. ibid. stich. 2. ἐναντίον) ἐναντίον. ib. stich. 3. & v. 5. stich. 1.
uncis inclusi à Rom. absunt. ibid. stich. 2. σελήην δὲ) εἰ σελήην. ib. st. 3. ἢ ἁμμε) ἢ
οὐ καθάρ. v. 6. (πᾶς) deest. CAP. XXVI. v. 2. stich. 2. ἢ ἰχθυὶ καὶ) ἢ ἰχθυὶ καὶ ἢ.

3. Τὴν συμβεβηλευσαι ;
Ο'χ ᾧ ἡ πᾶσα σοφία ;
Ἡ τίς ἐπακολούθει ; ἔχ ᾧ ἡ μεγί-
στη δύναμις ;

4. Τὴν ἀνηγάτας ἔηματα ;
Πνεῦ δὲ τίνας ἐστὶν ἢ ἐξελεῖσθαι ἐκ σῶ ;

5. ✕ Μὴ γίγαντες μαιωθήσονται
✕ Ὑποκατάθεν ὑδάτας καὶ γεσίοναν αὐτῶ ;

6. Γυμνὸς ὁ ἀδὴς ἐνάπιον αὐτῶ, καὶ ἐκ
✕ ἐτι περιβάλλαιον τῇ ἀπωλείᾳ.

- βοήθεια 7. Ἐκλείων βοήθει ἐπ' ἑδὲν,
✕ Κρεμάν γῆν ἐπ' ἑδενός.

- ✕ 8. Δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτῶ,
✕ Καὶ ἐκ ἐβράγγη νεφὲς ὑποκατάθεν
✕ αὐτῶ.

- ✕ 9. Ὁ κρατῶν πρόσωπον θρόνῳ,
Σκέπων ✕ Ἐκπιάζων ἐπ' αὐτὸν νῆφος αὐτῶ.

- ✕ 10. Πρόσωγμα ἐγύρυσεν ἐπὶ πρόσωπον
✕ ὕδατος,

- ✕ Μέχρι σιτυλείας φωτὸς μετὰ σκό-
✕ τως.

- ἐπεσά- 11. Στῦλοι ἑρᾶν ἐπεσάσαν.
θησαν ✕ Καὶ ἐξέσταν ἀπὸ τῆς ἐπιτιμήσεως
✕ αὐτῶ.

12. Ἰχθύς (μέν) κατέπαυσε τὴν θά-
λασσαν,
✕ Ἐπισήμη δὲ ἔκρωσε τὸ κῆτος.

- ἐξέρωσε 13. Κλειθεῖται δὲ ἑρᾶν δαδόναι αὐτόν.
✕ Προσάγματοι δὲ ἑδανάτωσε δαδόνοντα
✕ ἀποσάτην.

14. Ἰδὲ ταῦτα μέρη οὐδ' αὐτῶ,
✕ καὶ ἐπὶ ἱκμάδα λόγῳ ἀκασόμεθα ἐν
αὐτῶ ;

- ✕ Σθένος δὲ βροντῆς αὐτῶ τίς οἶδεν ὁ-
✕ πότε ποιήσει ;

ΚΕΦ. ΚΖ'. XXVII.

ΕΤΙ δὲ προδοῖς ἰαδὲ τῷ προσομίῳ,
εἴπε·

2. Ζῇ Κύριος ὅς ἔτῳ με κέκρικε,
✕ καὶ ὁ παντοκράτωρ ὁ πικρώσας με
τὴν ψυχῇν.

3. Εἰ μὴν ἐτι τῆς ποιῆς με ἐνέστης ἐν
ἐμοί,

- ✕ Πνεῦμα δὲ θεῶν (ἐτι) περὶν ἐν ἐμοὶ ἐήμαστιν
με,

4. Οὐ μὴ λαλήσει τὰ χεῖλα με ἀδικα, τὸ σῶμα
✕ Οὐδὲ ἡ ψυχὴ με μελετήσει ἀνομία.

5. Μὴ μοι εἴη, δικαίως ὕμῳς ἀποφθῆναι,
✕ ὥς ἀν ἀποθάνω.

- ✕ Οὐ γὰρ ἀπαλαῖξω τὴν ἀκακίαν μου,
6. Δικαιοσύνη δὲ προσέχω ἢ μὴ προσέχω· προσέχω

- ✕ Οὐ γὰρ σύννομα ἑμαυτῶ ἄσπετον
πράξας.

7. Οὐ μὴν δὲ ἀλλ' εἰήσαν οἱ ἐχθροί μου
✕ ὥσπερ ἡ καταστροφὴ τῶν ἀσεβῶν,
✕ καὶ οἱ ἐπαισιγασμένοι μοι ὥσπερ ἡ ἀ-
✕ πώλεια τῶν παρανομῶν.

8. Ναὶ μὴν τίς γὰρ ἐστὶν (ἐτι) ἐλπίς
✕ ἀσεβεῖ ὅτι ἐπύχει ;

Υ 2

(Μη)

v. 3. stich. 2. ἡ πᾶσα) ἡ abest. ibid. stich. 3. Ἡ τίς ἐπακολούθει) τὴν ἐπακολούθησεν. ib. ᾧ ἡ) ἡ δεστ. v. 5. stich. 2. γεσίοναν) τῶν γεσίοναν. v. 7. βοήθει) βοήθει. ibid. stich. 2. in Rom. περιβάλλων γῆν ἐκὶ οὐδενός. v. 8. stich. 2. ὑποκατάθεν) ὑποκάτω. v. 9. stich. 2. Σκέπων) ἐκπιάζων. v. 11. ἐπεσάσαν) ἐπεσάσαν. v. 12. (μέν) abest. ibid. stich. 2. ἐκρωσε) ἐκρωσε. v. 13. τε) δέ. CAP. XXVII. v. 1. τῷ προσομίῳ) ἵππε) transposita. v. 2. Κύριος δὲ σῶμα) ὁ θεός, ὁ αὐτός. ibid. stich. 2. πικρώσας) πικράνεις. v. 3. ἐν ἐμοί) non habet. ibid. stich. 2. ἐτι περὶν ἐν ἐμαυτῶ) τὸ περὶν μοι ἐν ἐμοί. v. 4. stich. 1. in Rom. με λαλήσει τὰ χεῖλα με ἀδικα. ibid. stich. 2. ἀνομία) ἀδικα. v. 5. stich. 2. ἀπαλαῖξω) addit μου. v. 6. προσέχω ἢ μὴ) προσέχω ἢ μὴ. ibid. stich. 2. ἄσπετον) ἄσπετον. v. 7. ὥς) ἀλλ'. ibid. stich. 2. οἱ ἐπαισιγασμένοι μοι) οἱ ἐπ' ἐμὲ ἐπαισιγασμένοι. v. 8. Ναὶ μὴν τίς γὰρ ἐστὶν ἐτι) καὶ τίς γὰρ ἐστὶν.

- (Μή) πεποιθὼς ἐπὶ Κύριον εἰ ἄρα
συνθήσεται;
9. Ἡ τὴν δέσιν αὐτῆ ἀκούσῃ ὁ Κύριος;
Ἐπελάθης δὲ αὐτῷ ἀνάγκης, 10. μὴ
ἔχει τιὰ παρήρησιον ἐναντίον αὐτῆ;
Ἡ ὡς ἐπικαλεσαμένη * αὐτὸν, εἰσακ-
* αὐτῆ
σεται αὐτῆ;
11. Ἄλλω δὴ ἀγαγγελῶ ὑμῖν τί ἐστὶν ἐν
χειρὶ Κυρίου,
Ἄ ἐστὶ παρὰ τῷ παντοκράτορι ἢ ψευ-
σομαι.
12. Ἰδὲ (δὴ) πάντες ὑμεῖς ἐώρακατε.
Διατί δὲ κενὰ κενοὶς ἐπιβάλλετε;
13. Αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀρεθὺς πα-
ρὰ Κυρίου.
Ὁργὴ κτῆμα δὲ δυνατῶν ἐξελεύσεται παρὰ
παντοκράτορος ἐπ' αὐτές.
14. Ἐὰν ποῖαι γένωνται οἱ υἱοὶ αὐτῆ,
εἰς σφαγὴν ἔσονται,
Ἐὰν δὲ καὶ ἀνδραβῶσι, προσαίψωσιν
αὐτῶν
15. Οἱ δὲ περιότες αὐτῆ (κακῶ) θανά-
τω τελευτήσωσι,
Καὶ χήρας αὐτῶν ἔδειξ ἑλεήσει.
16. Ἐὰν συναγάγῃ ὥσπερ γῆν ἀργυρίου,
Ἰσα δὲ πηλῶ χρυσίον ἐτοιμάσῃ,
17. Ταῦτα πάντα δικαιο περιποιήσου-
ται,
Τὰ δὲ χεῖματα αὐτῆ ἀληθινὸ κα-
θέξουσιν.

18. Ἀπέβη δὲ ὁ οἶκος αὐτῆ ὥσπερ στήλες,
Καὶ ὥσπερ ἀράχνη αὐτῆς. ὁ πλετος
αὐτῆ
19. Πλέτος * κοιμηθήσεται καὶ ὁ προδῆ-
σει, * κοιμη-
* οὐφθαλμοὶ αὐτῆ διήνοιξε, καὶ ἐκ
ἐστὶ. θείς
† οὐφ-
θαλμοὶ
20. (Κοιμηθέντι) συναντήσονται αὐτῆ
ὥσπερ ὕδωρ ὀδύνας, *
Νυκτὶ δὲ ὑφείλατο αὐτὸν γνώφες. *
21. Ἀναλήφεται αὐτὸν καύσαν, καὶ ἀ-
πελεύσεται, *
Καὶ λιμήσει αὐτὸν ἐκ τῆ τέπης αὐ-
τῆ, 22. καὶ ἀποβήψει ἐκ αὐτὸν, *
καὶ ἢ φέσεται. *
Ἐκ χειρὸς αὐτῆ Φυγὴ φεύζεται.
23. Κροτήσῃ ἐπ' αὐτὸν χεῖρας αὐτῆ,
Καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τῆ τέπης αὐτῆ.

ΚΕΦ. ΚΗ'. XXVIII.

- Εἰ γὰρ ἀργυρίῳ τόπος ὅθεν γίνε-
ται,
Τόπος δὲ χρυσίου ὅθεν διηθεῖται;
2. Σίδηρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται,
Χαλκὸς δὲ ἴσα λιθῷ λατομεῖται,
3. Τάξιν ἔθετο σκότει, *
* Καὶ (καιρῶν) πᾶν πέρας αὐτὸς
ἐξακριβάζεται. *
Λίθος σκοτία καὶ σκιά θανάτου. *
4. διακοπὴ χειμάρρους ἀπὸ κονίας. *
Οἱ δὲ

v. 8. stich. 2. (Μή) deest. ib. εἰ ἄρα ἄρα. v. 9. ἀκούσῃ ὁ Κύριος) εἰσακούσεται ὁ Θεός. ibid. Ἐπελάθης δὲ) ἢ ἐπιλάθης. v. 10. μὴ ἔχει) adjicite τιὰ. ibid. ἐναντίον) ἐναντί. ib. stich. 2. πῶς) ὡς. v. 11. stich. 2. παρὰ τῷ π.) τῷ deest. v. 12. in Rom. ἴσα πάντες οὐδάνε, ὅτι κενὰ κενοὶς ἐπιβάλλετε. v. 13. stich. 2. Ὁργὴ) κτῆμα. ibid. ἐξελεύσεται) ἐλευσεται. v. 14. Ἐὰν) addit δὲ. ibid. υἱοὶ αὐτῆ) υἱοὶ αὐτῶν. ibid. stich. 2. προσαίψωσιν) προσαίψωσιν. v. 15. αὐτῶν κακῶ θανάτῳ τελευτήσωσι) αὐτοῦ ἐν θανάτῳ τελευτήσωσι. ibid. stich. 2. Καὶ χήρας) χήραι δὲ. v. 16. stich. 2. χρυσίον ἐτοιμάσῃ) transposita. v. 18. στυγὶ) στυγί. ibid. stich. 2. ὁ πλετος αὐτοῦ) non habet. v. 19. κοιμηθῆς οὐ) κοιμηθήσεται καὶ ἂ. ibid. stich. 2. ὀφθαλμοὶ) ὀφθαλμοὶ. v. 20. stich. 1. in Rom. συναντήσαν αὐτῆ ὥσπερ ὕδωρ αἰ ὀδύνας. ibid. stich. 2. ὑφείλατο) ὑφείλατο. v. 21. Ἀναλήφεται) addit δὲ. v. 22. ἀποβήψει αὐτὸν) ἀποβήσει ἐκ αὐτοῦ. v. 23. ἐκ αὐτοῦ) ἐκ αὐτῆ. CAP. XXVIII. v. 1. stich. 2. χρυσίῳ) χρυσίῳ. v. 3. stich. 2. Καὶ καιρῶν πέρας) καὶ πᾶν πέρας.

ὁδὸς Οἱ δὲ ἐπιλαίωθαι μένουσιν ἰδίᾳ δικαιοσύνης κηδεύσαντες ἐκ βροτῶν ✕ ἡμελειώσαντες.

✕ Γ. Ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄγρος,

✕ Ἰσχυάτω αὐτῆς ἐκράβη ὡς πυρ.

✕ 6. Τόπος σαπφείρου (καὶ) οἱ λίθοι

✕ αὐτῆς,

✕ Καὶ χάσμα χρυσίου αὐτῶ.

✕ 7. Τρίβος, ἐκ ἔργου αὐτὴν πετεινὸν,

✕ Καὶ ἐπαρτέλεψεν αὐτὴν ὀρθαλμὸς

✕ γυμνός.

✕ 8. Οὐκ ἐπάτησαν αὐτὴν οἱ αἰαζέροντες,

γὰρ ἡλ- Οὐκ ἐπαρτέλεψεν ἐπ' αὐτῆς λέων.

✕ 9. Ἐν ἀκρετόματι ἐξέτενε χεῖρα αὐτῶ,

✕ Κατέτερεψε (δὲ) ἐκ βύζων ὄρη.

✕ 10. Δίπλος δὲ ποταμῶν ἐξήλθε,

✕ Πᾶν δὲ τίμιον ἰδὼν αὐτὸ δ' ὀρθαλμὸς.

✕ 11. Καὶ βαδίσθη ποταμῶν ἀνεκάλυψεν,

✕ Ἐδείξε δὲ αὐτῶ δόξαν εἰς Φῶς.

✕ 12. Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὗρεθῆ;

✕ Πῶς δὲ τόπος ἐστὶν ἐπιστήμης;

✕ 13. Οὐκ οἶδε βροτεὸς ὅθεν αὐτῆς,

✕ Οὐδὲ μὴ εὗρεθῆ ἐν ἀνθρώποις.

✕ 14. ✕ Ἄβυσσος εἶπεν, ἐκ ἔσθης ἐν ἡμοί.

✕ Καὶ θάλασσα εἶπε, ἐκ ἔσθης μετ' ἡμῶ.

✕ 15. Οὐ δώσει συγκλεισμένον αὐτῆς,

✕ Καὶ ἐσθιάσεται ἀφ' ὧν ἀντάλ-

✕ λαγμα αὐτῆς.

✕ 16. Καὶ ἐ συμβασαχθήσεται χρυσίῳ

✕ ὠφείρ,

✕ Ἐν θυγί τιμῶν καὶ σαπφείρου.

17. (Καὶ) ἐκ ἰσχυάσεται αὐτὴ χρυσίον ἐκ

✕ καὶ ὕαλος,

✕ Καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς σκευὴ χρυσῶ.

✕ 18. Μετέωρα καὶ Γαλιεὶς ἐκ μαθηθήσεται,

✕ Καὶ ἔλκυον σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἑσώτα-

✕ τα· 19. ἐκ ἰσχυάσεται αὐτὴ το-

✕ πάζον Λιβυαίαν,

✕ Χρυσίῳ καὶ ἀφ' ὧν συμβασαχθήσεται.

✕ 20. Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὗρεθῆ;

✕ Πῶς δὲ ἐστὶ τόπος συνέσεως;

✕ 21. Λέληθε πάντα ἀνθρώπων.

✕ Καὶ ἀπὸ πετεινῶν τῶ ἑρᾶν (ἐκ)

✕ ἐκράβη.

✕ 22. Ἡ ἀπώλεια καὶ ὁ θάνατος ἡμῶν, εἶπεν

✕ ἀκηκόαμεν αὐτῆς τὸ κλῆος.

✕ 23. Ὁ Θεὸς εὐ συνέσῃσεν αὐτῆς τὴν ὁδὸν κυρίου

✕ Αὐτὸς γὰρ οἶδε τὸν τόπον αὐτῆς.

✕ 24. Αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπ' ἑρᾶν πᾶσαν

✕ ἐφορᾷ, εἰδὼς τὰ ἐν τῇ γῇ πάντα

✕ ἃ ἐποίησεν,

✕ 25. (Ἐποίησε δὲ) ἀνίμῳν σαθρὸν, καὶ

✕ ὑδάτων μέτρα.

✕ 26. Ὅτε ἐποίησεν ἑκεῖ ὑπὸν, ἡρῆμῃσιν, ἔσθως ἰδὼν

✕ Καὶ ὁδὸν ἐντανάγκματι Φωνᾶς.

✕ 27. Τότε ἰδὼν αὐτὴν, καὶ ἐξηγήσατο αὐ-

✕ τὴν,

✕ Ἐτοιμάσας ἐξηγήσασεν.

✕ 28. Εἶπε δὲ ἀνθρώπων ἰδοὺ ἡ Θεοσείδει

✕ ἐστὶ σοφία,

✕ Τὸ δὲ ἀπὸ χεῖρας ἀπὸ κακῶν, ἐστὶν

✕ ἐπιστήμη.

Υ 3

ΚΕΦ.

v. 4. stich. 2. ἰδίᾳ δικαιοσύνης) ἰδίᾳ δικαίᾳ. ibid. βροτῶν) addit ἡμελειώσαντες. v. 5. stich. 2. αὐ) αὐτῇ. v. 6. (καὶ) abest. v. 8. Οὐκ) καὶ αὐ. ibid. αὐτῶν) αὐτῶν. ib. stich. 2. γὰρ ἡλ-σιν) παρ- ἡλ-σιν. v. 10. ἰσχυάσεται) ἐκράβη. ibid. stich. 2. τίμιον ἰδὼν αὐτὸ δ') ὅτι οὐκ αὐτὸν δ'. v. 11. Καὶ βαδίσθη) βαδίσθη δ'. v. 12. stich. 2. ἀνεκάλυψεν) τῇ κατέκρυψε. v. 13. stich. 2. Οὐδὲ μὴ) οὐδὲ μὴ. v. 14. ἐκ ἔσθης) ἐκ ἔσθης, bis hoc veru. ibid. stich. 2. Καὶ θάλα) καὶ ἡ θάλασσα. v. 16. ὠφείρ) σωφίρ. v. 17. Καὶ ἐκ) ἐκ. v. 18. Γαλιεὶς) γαλιλ. v. 20. Ἡ δὲ) ἡ δὲ. ibid. stich. 2. ἑκεῖ τίμῳ συνέσεως) τίμῳ ἑκεί τῇ συνέσει. v. 21. stich. 2. (ἐκ) abest. v. 22. ἡμῶν) ἀκηκόαμεν) ἡμῶν, ἀκηκόαμεν δὲ. v. 23. Ὁ κύριος) ὁ Θεός. ibid. stich. 2. Αὐτὸς γὰρ) αὐτὸς δὲ. v. 25. (Ἐποίησε δὲ) non habet. ibid. καὶ ὑδάτων) ὕδατος. v. 27. ἰδὼν) αὐτὴν.

ΚΕΦ. ΚΘ' XXIX.

Προδεις δὲ ἐτι τῷ προσιμίῳ Ἰωδ,
λέγει·

2. Τίς ἂν με θείῃ (μῦνα) κα-
τὰ μῆνα (ἡμερῶν) τῶν ἔμπροσθεν
ἡμερῶν, ὧν ὁ Θεὸς ἐφύλαττε με;

3. Ὡς ὅτε ἤνυγε λύχνος αὐτῷ ὑπὲρ κε-
φαλῆς μου,

Ὅτε ἐν τῷ Φωτὶ αὐτῷ ἐπορεύομην ἐν
σκότει·

4. Ὅτε ἤμην ἐπιβριθὴν ὁδοῖς,
Ὅτε ὁ Κύριος ἐπισκοπὴν ἐποιεῖτο τῷ
οἴκῳ μου·

5. Ὅτε ἤμην ὑλῶδης λίαν, κύλαω δὲ μου
οἱ παῖδες μου·

6. Ὅτε ἐχρῆτό μου αἱ ὁδοὶ βετύρῃ, καὶ
δὲ ὄρη μου ἐκείτο γαλακτὶ·

7. Ὅτε ἐξεπορεύομην ἐρθεῖος ἐν πόλει,
Ἐν δὲ πλατείαις ἐτίθειλό μου ὁ ὀφθαλμός.

8. Ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν αὐλοῖς,
Πρεσβύτεροι δὲ συνέτη ἐπανέστησαν·
πάντες

9. Ἄνδρες δὲ ἐπαύσαντο λαλοῦντες, δά-
κρυλον ἐπιτιθέντες ἐπὶ στόματι
αὐτῶν.

10. Οἱ δὲ ἀκούσαντες (περὶ ἐμοῦ) ἡμα-
κάρισάν με,
καὶ ᾠλοῦσα αὐτῶν τῷ λαύγγῳ αὐ-
τῶν ἐκαλήθη·

11. Ὅτι ὅς ἦκουσε, καὶ ἡμακάρισέ με,
Ὁφθαλμοὶ δὲ μου ἰδοὺν ἐξέκλυσαν·

12. Διάσσωσα γὰρ πλῶχόν ἐκ τῶ χειρὸς·
διέσσω,

καὶ ὁφθαλμῶν, ᾧ ἔχ ὑπὲρ ἑχην βοηθός,
ἐβοήθησα·

13. ✕ Εὐλογία ἀπολυμένη ἐπ' ἐμῷ
ἔλθῳ,

Στόμα δὲ χήρας ἐνέλογήσέ με.

14. Δικαιοσύνην δὲ ἐνέδικον,
ἡμφιασάμην δὲ κρίμα ἵτα διπλοῖδι.

15. Ὁφθαλμοὶ ἤμην τυφλῶν, πῶς δὲ
χρῶν·

16. Ἐγὼ ἤμην πατὴρ ἀδυνατῶν,
Δίκην δὲ ἦν ἐκ ἧδεν ἐχρηχίασα·

17. Συνέτριψα δὲ μύλας αἰδῶν,
Ἐκ δὲ μέσων ὁδῶν αὐτῶν ἄρπαγα-
μα ἐξήσπασα.

18. Εἶπον δὲ ἡλικία μου γηράσει ὥσπερ
ἐρίλεχος φεῖνικος,

Πολὺν (δὲ) χρόνον βιώσω·

19. ✕ Ἡ βίξα μου ἀνηνοκία ἐπὶ ὕδατις,
καὶ δρόσος αὐλωθήσεται ἐπὶ τῷ στε-
ρισμῷ μου·

20. Ἡ δύξα μου καὶ ἡ μετ' ἐμοῦ, καὶ τῷ
τόξῳ μου ἐν χειρὶ μου πορεύσεσθαι·

21. Πρεσβύτεροι ἀκούσαντίς με προσ-
έχον,

Ἐσώπησαν δὲ ἐπὶ τῇ ἐμῇ βελῳ·

22. Ἐπὶ

CAP. XXIX. v. 1. in Rom. Ἐτι δὲ προδεις Ἰωδ ἄνε τῷ προσιμίῳ. v. 2. (μῦνα) deest. ibid. (ἀμῶν) abest. ib. τῶν ἡμερῶν τῶν non habet. ibid. stich. 2. ὧν ὁ Θεὸς ἐφύλαττε με) ὧν ὁ Θεὸς ἐφύλαττε. v. 3. λύχνος) ὁ λύχνος. ibid. stich. 1. Ὅτε ἐν τῷ) ὅτε τῷ. v. 4. ἐκείτο) ἐκείτο. ibid. stich. 2. ὁ Κύριος) ὁ Θεός. v. 5. καὶ αἱ ὁδοὶ) transposita. ibid. ἐκείτο γαλακτὶ) ἐ-
χρῆτο γαλακτὶ. v. 8. ἐκρύβη) desideratur. ibid. stich. 2. νεανίσκων) νεανῶν. v. 9. ἐπανέ-
στη καὶ σ. αὐτῶν) ἐπιδίδου καὶ στόματι. v. 10. (περὶ ἐμοῦ) deest. v. 11. stich. 2. καὶ ἐμῷ) transposita. v. 12. stich. 2. ᾧ ἔχ ὑπὲρ ἑχην βοηθός) ᾧ ἔχ ὑπὲρ ἑχην. v. 13. stich. 2. ἐνέλογήσέ με) με ἐνέλογον. v. 14. ἐνέδικον) ἐνέδικον. v. 17. stich. 2. in Rom. καὶ μετὰ τῶν ἰδόντων αὐ-
τῶν. ἄρπαγμα ἐξήσπασα. v. 18. Εἶπον ἡλικία μου) ἡλικία δὲ, ἡ ἐλπίς μου. ibid. stich. 2. (δὲ) abest. v. 19. βίξα μου) βίξα. ibid. stich. 1. καὶ τῷ) ἐν τῷ. v. 20. καὶ τῷ) καὶ. ibid. τοῖς αὐτοῖς) τῷ-
ξῳ καὶ. ib. πορεύεται) πορεύεται. v. 21. (Πρεσβύτεροι) deest. ibid. ἀκούσαντίς μου) ἰσοῦ
ἀκούσαντι.

22. Ἐπὶ (δέ) τῷ ἐμῷ ῥήματι ἔπροσέ-
διντο,

Καὶ περιχαρεῖς ἦγοντο ὅποτε αὐτοῖς
ἐλάλουν·

23. Ὡς περ γῇ ἀψῶσα προσδεχομένη
υἱὸν,
Οὕτως ἔτοι τὴν ἐμὴν λαλίαν (προσ-
εδύχοντο).

24. Εἰ ἐγέλαν πρὸς αὐτοὺς, ἐκ ἐπίστευον·
✠ Καὶ ὥς τὸ προσώπῳ με ἐκ ἀ-
πέπλην.

✠ 25. Ἐξελεξάμεν ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἐκα-
θίστα ἀρχῆς,

✠ Καὶ κατεσκήνουν ὡσεὶ βασιλεῖς ἐν
μοισζώσκει,

✠ Ὅν τρόπον κινῶσι παρακαλῶν·

συνπα-
θεῖς

ΚΕΦ. Α'. XXX.

Νυν δὲ κατέγελασάν με ἐλάττωτος
Νῦν νεθετούσι με ἐν μέρει ἡμῶν
ὧν ἐξουδύνουν τὰς πατέρας
αὐτῶν,
Οὕς ἐχ ἡγήσαμένη αἰχίς εἶναι κυτῶν
τῶν ἐμῶν νεμάδων.

2. Καί γε ἰχθύς χειρῶν αὐτῶν ἵνατί μοι;
✠ Ἐπ' αὐτὰς ἀπώλετο συντέλεια.

3. Ἐν ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ ἄγονος·
Οἱ Φειγύοντες ἀνύδρον ἐχθρὲς συνοχῇ
καὶ ταλαιπωρίᾳ·

περπα-
λῶτες 4. Οἱ περπαῶντες ἄλιμος ἐπὶ ἡχοῦντι,
(Ὡς ἄλιμος ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα)·

Ἄτιμοί τε καὶ πεφουλισμένοι, ἐνδείᾳ
κατὰ ἀγαθῶν,

Οἱ καὶ βίβας ξύλων ἐμασῶντο ὑπὸ
λιμῷ μεγάλῳ·

Ἐπαυέστην μοι κλέπται, 6. ὧν οἱ
οἶκος αὐτῶν ἦσαν τρώγλαι τῶν
πετρῶν·

7. ✠ Ἀναμύσαν εὐήχων βοήσονται, οἱ
ὑπὸ Φρύγανας ἀγρίας διτῶντο·

8. Ἀφρίων υἱοὶ ✠ καὶ ἀτίμων, ὅμοια
καὶ κλέος ἰσθεσμένοι ἀπὸ γῆς. ἐπὶ

9. Νυνὶ δὲ κινάρεα αὐτῶν ἐγώ εἰμι,
Καὶ ἐμὲ θρῦλῆμα ἔχουσιν·

10. Ἐδελύξαντό με ἀποσάβις μακράν,
Ἀπὸ δὲ προσώπῳ με ἐκ ἐφείσαντο
πύλιν.

11. Ἀνοίξεις γὰρ (ὁδε) Φαρέτραις αὐτῷ
ἐκαστὸν με·

Καὶ χαλινὸν τῷ προσώπῳ με ἔκ-
κίττω·

12. Ἐπὶ δεξιῶν τῷ βλασθῷ ἐπαυέστησαν,
Πέλοι αὐτῶν ἐξέτεσαν, καὶ ὠδοποίη-
σαν ἐπ' ἐμὲ τρεῖς ἀπώλειαι αὐ-
τῶν.

13. Ἐξετρίβησαν τρεῖς μοι·

Ἐξέδυσαν γὰρ με τὴν σολήν μοι.

14. Βέλεσιν αὐτῷ κατηκόντισέ με·

Κόχρηται δὲ μοι ὡς ἐβόλετο.

Ἐν ὁδῷ μου πέφουμαι,

15. Ἐπιστρέφονται (δέ) μοι αἱ ὁδοί·

Ὡς περ πνεύματος,

Καὶ

v. 22. (δὲ) abest. ibid. stich. 2. Καὶ περιχα.) περιχαρεῖς δὲ. ib. ὅποτε) ὅποτε. v. 23. ἐνδείᾳ) τὴν ἐνδείαν. ibid. stich. 1. (προσδεχόντο) deest. v. 24. stich. 1. in Rom. λέει γὰρ λέγει πρὸς αὐ-
τοὺς, οὐ μὴ κινῶνται. v. 25. stich. 3. συνοχῇ) κινῶνται. CAP. XXX. v. 1. stich. 3. εἶναι)
deest. v. 4. & 5. Ὡς ἄλιμος) ὥστε ἄλιμος. ibid. stich. 3. Ἄτιμοί τε) ἄτιμοι δὲ. ibid. ἐνδείᾳ)
addit. κατὰ. v. 6. τῶν πετρῶν) πετρῶν. v. 8. ἐπὶ γῆς) ἀπὸ γῆς. v. 9. αὐτῶν ἐγώ εἰμι) ἐγώ εἰμαι
αὐτῶν. v. 10. με) δὲ με. ibid. stich. 2. προσάβις) προσάβις. ib. πύλιν) πύλιν. v. 11.
(τῷ) abest. ibid. stich. 2. ἐκαστὸν με) ἐκαστὸν με. v. 12. τῷ βλασθῷ) τῷ βλασθῷ. v. 13. (δὲ) abest.
stich. 2. με τὴν σολήν) με τὴν σολήν. v. 14. stich. 2. ἐβόλετο) βοῶνται. v. 15. (δὲ) abest.

Καὶ ὡς περ νίκος ἡ σωτηρία μου * παρ-
* ἥλαθην.

* 16. Καὶ νῦν ἐπ' ἐμὲ ἐνχυθήσεται ἡ ψυ-
* χὴ μου.

* Ἐχέτω δὲ με ἡμέραι ὀδυῶν,
νύκτες 17. Νυκτὶ δὲ μου τὰ ὅσα συνέθλασαν,
καὶ τὰ τεύρεά μου διαλέλυται.

18. Ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελάσεται μου τῆς
τολῆς.

* Ὡς περ τὸ περιστόμον τῷ χιτῶνός
μου περιέχευε με.

19. Ἠγήται δὲ με ὡς πηλῶ.

Ἐν γῇ καὶ σποδῶ ἡ μερίς μου.

20. Κέκραγα δὲ πρὸς σέ, καὶ ἐκ εἰσα-
κτεῖς μου.

Ἔσπασεν * ἔσπασεν, καὶ * κατηνέουσι με.

* κατε- 21. Ὡς ἐπίθουσι δὲ μοι * ἀνελπισμένοι,
ἐνέστην

22. Ἐταῖος δὲ με ἐν ὁδύσiais, * καὶ
ἂν ἐξήνυσάς με ἀπὸ σωτηρίας.

Ἄπεί- 23. Οἶδά γάρ * ὅτι θάνατός με ἐκλήριψεν.
θισσάν

οἶκός μου γὰρ γῇ παντὶ θνητῷ.
αἰτελο- 24. Εἰ γὰρ ὅφελον θνητὴν ἐμαυτὸν
ήμους

χειροτάθει,
Ἡ δεξιότης ἐνέρε, καὶ ποιῇται μοι
τέτο.

25. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἐκλαυσαι
καὶ ἐνέταξαι ἰδὼν ἀνδρὰ ἐν ἀνάγκῃ.

26. Καὶ ἐπύχων ἐγὼ (ἐν) ἀγαθοῖς καὶ
ἰδὼ συνήτησάν μοι μάλλον ἡμέραι
κακῶν.

27. * Ἡ κοιλία μου ἐξέχευε, καὶ ἔσται *
πίσται.

Προέφθασαν (δὲ) μοι ἡμέραι πλῶ-
* χείας.

28. Στένον πεπόμεναι ἀνευ θυμῶ.
Ἔσθκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ κεκραγώς.

29. Ἀδελφεὶς γέγονα σειρήνων,
Ἐταῖρος δὲ φριδιῶν.

30. Τὸ (δὲ) ἔδραμα μου μεμελάνωται
μεγάλως,

Τὰ δὲ ὅσα μου ἀπὸ καύματος * συν-
εφύγη.

31. Ἀπίθῃ δι εἰς πένθος ἡ καθαῖρά μου,
Ὅ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν
(ἐμὸν).

ΚΕΦ. ΛΑ'. XXXI.

Ἰαθῆρην ἐθίμην τοῖς ὀφθαλμοῖς *
μου,

Καὶ ἔ συνήτω ἐπὶ περὶναι. *
παρθέ-
νων

2. Καὶ * ἐ ἐμῶν ὁ Θεὸς ἀνῶθεν, καὶ
κληρονομία ἱκανῶ ἐξ * ὧν;

3. Ὁὐχὶ (καὶ) ἀπώλεια τῷ ἀδίκῳ, καὶ
ἀπαλλοτρίωσις τοῖς ποιῶσιν ἀνο-
μίας;

4. Οὐχὶ αὐτὸς ὕψεται ὁδὸν μου, καὶ
πάντα τὰ διαβήματά μου ἔσται * ἐξαριθμῇ
μῶνται;

5. Ἐγὼ ἤμην πεπορευμένος μετὰ γυναικα-
ῶν.

Εἰ δὲ

v. 15. flich. 3. κατέλθον) abest. v. 17. ὁδὸν) πάλιν. ibid. συνέθλασαν καὶ τὰ 2.) συγκρίψαι,
τα δὲ ὅσα. v. 18. σποδῶ) ἐν σποδῇ. v. 19. Ἠγήται) ἡγήσας, ibid. flich. 2. ἡ μερίς μου) μετὰ
μερίων. v. 20. ἐπὶ θύσας) ἀνέστη. ibid. flich. 2. ἐν Rom. ἰσχυρὸν δὲ καὶ κατηνέουσι με. v. 21.
flich. 1. ἐν Rom. ἰσχυρὸν δὲ μοι ἀνελπισμένοι. ib. flich. 2. Ὡς χυμῶ) χυμῶ. v. 23. flich. 2. γῇ
σπασεν θνητῷ) παντὶ θνητῷ γῇ. v. 24. flich. 2. Ἡ δεξιότης) ἡ δεξιότης γε. v. 25. f. 2. Καὶ) abest.
ibid. ἀνέστη) ἀνέστη. v. 26. Καὶ ἰσχυρὸν ἐγὼ ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἰδὼ) ἐγὼ δὲ ἰσχυρὸν ἀγαθῶν ἐστὶ.
v. 27. flich. 2. (δὲ) abest. v. 30. μεμελάνωται) ἐκασπύται. ibid. flich. 2. συνεφύγη) deest.
v. 31. Ἀπίθῃ) addit δι. ibid. ἡ καθαῖρά μου) μου ὁ καθαῖρος. CAP. XXXI. v. 1. flich. 2.
κατέλθον) κατέλθον. v. 2. ἐταῖρος) τὸ ἐταῖρος. ibid. ὁδὸν) ὁδόν. v. 3. (καὶ) deest. v. 4.
ἐξαριθμῶνται) ἐξαριθμῶνται. v. 5. Ἐγὼ) εἰ δὲ.

Εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν εἰς δόλον ὁ πᾶς
μὲν.

6. Ἰσᾶ με γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίου,
Οὐδὲ ἢ ὁ Κύριος τὴν ἀκακίαν μου.

7. Εἰ ἐξέκλινεν ὁ πᾶς με ἀπὸ τῆς οἰᾶς
(αὐτοῦ),

Εἰ δὲ καὶ τῷ ὀφθαλμῷ μου ἐπηκολό-
θησεν ἡ καρδία μου,

Καὶ εἰ ἐν ταῖς χερσὶ μου ἡ ψάμην δά-
ρων· 8. σπείρωμι ἄρα, καὶ ἄλλοι
ἐσώσωμαι,

Ἀβύσσος δὲ γνοίμην ἐπὶ γῆς.

9. Εἰ ἐξηκολόγησεν ἡ καρδία μου γυναι-
κὶ (ἀνδρὸς) ἐταίρᾳ·

Εἰ (δὲ) καὶ ἐγκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ
θύρας αὐτῆς·

Ἀρείσας 10. Ἀλίεμα ἄρα καὶ ἡ γυνὴ μου ἄλλα, τὰ
δὲ νηπιά μου ταπεινώσει.

11. Θυμὸς γὰρ ὀργῆς ἀκάθεκτος, τὸ
μᾶλλον αὐτοῦτος γυναικᾶ·

ἐκ. 12. Πῦρ γὰρ ἐστὶ καυόμενον ἐπὶ πάντων
μερῶν
τῶν ἡμεῶν·

Οὐ δ' ἂν ἐπέλθῃ, ἐκ βυζῶν ἀπώλεσεν.

13. Εἰ δὲ καὶ ἐφάυλισα κρέμα θεράπον-
τός με ἡ θεράπωνίς, κερνομένων
αὐτῶν πρὸς ἐμέ·

14. Τί γὰρ ποιήσω, ἐὰν ἑτασίμῃ μου ποιή-
σῃ ὁ Κύριος;

Ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπῇ, τίνα ἀπέκρι-
σιν ποιήσομαι;

Tom. IV.

15. Πότερον ἔχῃ ὡς ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γοᾷ
τρεῖς, καὶ ἐκεῖνοι γεγόνασιν;

Γεγόνασμεν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ καιλίᾳ.

16. Ἀδύνατοι δὲ ἦν ποτε εἶχον χρεῖαν,
ἐκ ἀπέτυχον,

Καὶ χρεῖας τὸν ὀφθαλμὸν ἐκ ἔτηξα.

17. Εἰ δὲ καὶ τὸν ψυχρόν μου ἔφαγον μό-
τος, καὶ ἔχῃ μετέδωκα ἐρφανθῆ
✕ ἐξ αὐτῶν·

18. Ὅτι ἐκ νεότητός με ἐξέτρεψον ὡς καὶ
πατὴρ,

✕ Καὶ ἐκ γαστρὸς μητρός μου αἰδή-
γησα·

19. Εἰ δὲ καὶ ὑπερίδον γυμνὸν ἀποδύμε-
νον, καὶ ἐκ ἡμφιάσας·

20. Ἀδύνατοι δὲ εἰ μὴ εὐλόγουν με,
Ἀπὸ δὲ κερᾶς ἀράων μου ἐθερμάνθη-
σαν οἱ ἄνθρωποι αὐτῶν·

21. Εἰ (δὲ) καὶ ἐπῆρα ὀφθαλμῷ χειρὰ
✕ μου, πεποιθὼς ὅτι πολλὴ μου
βοήθεια πάρεστιν·

22. Ἀποσταίῃ ἄρα ἀπὸ τῆς κλειδὸς ὁ ὤ-
μός μου,

Ὅ δὲ βραχίον μου ἀπὸ τῶ ἀγκυλῶς
μου συντρεχέει.

23. Φόβος γὰρ Κυρίου συντέχεῖ με·
✕ Καὶ ἀπὸ τῶ λήμματος αὐτοῦ ἔχῃ
υποίσω.

24. Εἰ ἔταξα χρυσὸν ἔχῃ μου;

Ζ

Εἰ δὲ

eis χῶν

v. 5. slich. 2. αὐ δόλον ὁ πᾶς μου) transposita. v. 6. ἡ γῆ μου) ἡ γῆ μου. ibid. slich. 2. Ὁ γῆ) addit
δὲ. v. 7. ἀπὸ τῆς οἰᾶς αὐτοῦ) ἐκ τῆς οἰᾶς. ibid. slich. 2. ὀφθαλμῷ μου) με deest. ibid. fl. 3.
καὶ εἰ ἐν ταῖς) εἰ δὲ καὶ ταῖς. v. 8. σπείρωμι) σπείρωμαι. ibid. φάγονται) φάγουσιν. v. 9.
slich. 2. (δὲ) abest. v. 10. ἄρα) ἐταίρᾳ. v. 11. ἀκαθάρτος) ἀκαθάρτος. v. 12. ἐκ πάντων)
ἐπὶ πάντων. v. 13. πρὸς με) πρὸς με. v. 14. πείσῃ) πείσας. v. 15. αὐ γυνὴ) αὐ καὶ γυνὴ. v. 16.
ἦν ποτε ἔχον χρεῖαν) χρεῖαν ἦν ποτε ἔχον. ibid. slich. 2. καὶ χρεῖας) χρεῖας δὲ. ib. ἐτρεψῇ)
ἐτρεψα. v. 17. μετέδωκα ἐρφανθῆ) transposita. v. 18. καὶ ἐκ) ἐκ. v. 19. ἡμφίαν) adjicit
αὐτόν. v. 20. εὐλόγουν) εὐλόγησαν. ibid. slich. 2. ἀρκῶς) ἀρκῶς. v. 21. (δὲ) καὶ) non habet.
ibid. πείσας) πείσας. v. 22. ἀπὸ τῆς κλειδὸς ὁ ὤμός μου) transposita. ibid. slich. 2. ἡ γυνὴ
μου) με deest. v. 23. συντέχεῖ) συντέχε. ibid. slich. 2. καὶ ἀπὸ) ἀπὸ.

Εἰ δὲ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ ἐπεποι-
θησα,

25. Εἰ δὲ καὶ εὐφρανέσθην πολλῷ πλέτῳ
γενομένῳ μοι,
καὶ εἰ ἐπ' ἀναερημάτων ἐθέμην χεῖ-
ράς μου·

26. (Ἡ ἐχ' ὁρᾷ μὲν ἥλιον τὸν ἐπιφαι-
σκοντα (καὶ) ἱκλείποντα,
σελήνην δὲ φθίνουσαν, ὃ γὰρ ἐπ' αὐ-
τοῖς ἐστίν·)

27. ✕ Καὶ εἰ ἠπατήθῃ λαΐθρα ἡ καρ-
δία μου,
εἰ δὲ (καὶ) χεῖράς μου ἐπιθείς ἐπὶ
σώματί μου ἐφίλησας·

28. Καὶ τὸτό μοι ἄρα ἀνομία λογιζοί-
μεγάλη,

ὅτι ἐψευσάμην ἔσαντι Κυρίῳ τῷ
ὕψιστῳ. 29. Εἰ δὲ καὶ ἐπιχαραγῆς
ἐγενόμην ἐπὶ πλῶματι ἐχθρῶ μου,
καὶ εἰ ἦν ἐν καρδίᾳ μου, εὐγε, εὐγε·

30. Ἀκούσαι ἄρα τὸ ἔς με τὴν κατα-
ραν μου,

Θρυλληθεῖν δὲ ὑπὸ λαῶν με κοκῶ-
μενος. 31. Εἰ δὲ καὶ πολλὰς εἰ-
πον αἱ θεράπαιναι μου,

τίς ἂν δόξῃ ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτῷ
ἀπεδοῖται;

ἐμπλη-
θῶμαι

λίαν με χρηστὸν ὄντος.

32. Ἐξω δὲ ἐκ ἡυλίζετο ζῆτος, καὶ ἡ
θύρα μου παντὶ ἐλθόντι ἠνεῳχέτο.

33. 34. Εἰ δὲ καὶ αἵμαρτῶν ἀκασίως,
ἐκρυψα τὴν ἀμαρτίαν μου

(οὐ γὰρ διέραπην πολυσχλίαν λαῶν,
τῷ μὴ ἐξαγορευεῖναι ἑαυτὸν αὐτῶν·)

Εἰ δὲ καὶ εἴασα ἀδύνατον ἐξελεῖν
τὴν θύραν με κίλπωι κενῷ·

35. ✕ Τίς δόξῃ ἀκούσά μου;
Χεῖρα δὲ Κυρίου εἰ μὴ ἰδοῖσκον·

συγγραφὴν δὲ ἦν ἔχον κατὰ τινος,

36. Εἰ ἐπ' ὧμοις περιθιμένος ὡς τίφα-
νον, ἀνεγίνωσκον,

37. Καὶ εἰ μὴ ῥέξας αὐτὴν ἀπέδοκα,
οὐδὲν λαβὼν παρὰ χρεωφιλέτου
(μου)·

38. Εἰ ἐπ' ἐμοὶ ποτε ἡ γῆ ἐσέταξεν,
εἰ δὲ καὶ αὐτάνους αὐτῆς ἐκλαυ-
σαν ὁμοθυμαδόν·

39. Εἰ τὴν ἰσχύν αὐτῆς ὦραγον ἀνευ τι-
μῆς ἰσότητος,

εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς γῆς ἐκ-
βαλὼν ἐλύπησας·

40. Ἀντὶ πυρὸς ἐξέλεθ' μοι κνίδη, ἀντὶ
δὲ κριθῆς βάτος.

ΚΕΦ. ΛΒ'. XXXII.

ΚΑΙ ἐπαύσατο Ἰωβ ῥήμασιν· ἥσυχ-
ασαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι αὐ-
τῷ ἔτι (δὲ) ἀνταπεῖν Ἰωβ· ἦν ἀντεῖπεν
γὰρ ὁκαὶς ἑαυτὸν αὐτῷ Ἰωβ.
2. Ὡργισθὲν δὲ Ἐλίας, ὁ τῷ βασιλεὶς, αὐτῶν
ὁ τῷ Βαζῖ,

Ἐκ

- v. 25. γενομένη μοι) transposita. ibid. stich. 2. καὶ εἰ ἐπ' (καὶ εἰ ἐπ' ἐπ'· v. 26. (καὶ) abest.
v. 27. stich. 2. (καὶ) deest. v. 28. λογιζοίμεγάλη) ἡ μέγιστος λογιζοίμε. ibid. stich. 2. ἔπα-
ντι) ἐπαύσατο. v. 29. ἐπὶ πλῶματι ἐχθρῶν) πλῶματι ἐχθρῶν. ibid. stich. 2. in Rom. καὶ ἦν ἐν
καρδίᾳ μου εὐγε. v. 30. stich. 2. δὲ ὑπὸ λαῶν) δὲ ὑπὸ λαῶν μου. v. 31. stich. 2. ἐμπληθῶμαι)
ἀπεδοῖται. v. 32. καὶ ἡ θύρα) ἡ δὲ θύρα. v. 33. 34. stich. 2. λαῶν) πλεονάζει. ibid. stich. 3.
ἐκλαυσαν) ἐκλαυσαν. ibid. stich. 4. τὴν ἰσχύν) ἰσχύν. v. 35. Εἰ ἐπ' ἐμοὶ) ἐπ' ἐμοὶ αὐτῷ. ibid. αὐτῷ)
deest. v. 37. stich. 2. οὐδὲν) ἀδύνατον. ibid. (μου) abest. γ. 39. Εἰ τὴν) εἰ δὲ καὶ τὴν. ibid. ἦν
τιμῆς ἰσότητος) transposita. ibid. stich. 2. ἐκβαλὼν) ἐκβαλὼν. v. 40. πυρὸς ἐξέλεθ' μοι) πυρὸς ἐξέλεθ'
μοι. CAP. XXXII. v. 1. δὲ ἀντεῖπεν) ἀντεῖπεν. ibid. ἦν γὰρ ἐπὶ αὐτῷ) ἦν γὰρ ἐπὶ αὐτῷ Ἰωβ.
καὶς ἑαυτὸν αὐτῷ. v. 2. ὁ τῷ Βαζῖ) ὁ βασιλεὺς.

Ταμί

Ἐκ τῆς συγγενείας Τάμ, ~ τῆς Λυ-
σίτιδος χώρας,
Καὶ ἀργίθη τῷ Ἰωβ σφόδρα, διότι
ἀπέφθινεν αὐτὸν δίκαιον ἐναντί
Κυρίου.

3. Καὶ κατὰ τῶν δὲ τριῶν φίλων αὐτῷ
ἀργίθη σφόδρα,
Διότι ἐκ πηλυθήσαν ἀποκριθῆναι ἀν-
τίθετα τῷ Ἰωβ,
Καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ.

4. Ἐλὶς δὲ ὑπέμεινε δέναι ἀπέκρισιν τῷ
Ἰωβ.

ἡμερῶν

ἽΟτι πρεσβύτεροί εἰσιν αὐτῷ ἡμέραι.

5. Καὶ ἰδὲν Ἐλὶς ὅτι ἐκ ἐξιν ἀποκρισὶν
ἐν σώματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν,
Ἐκ καὶ ἐδυαίθη ὀργῇ αὐτῷ.

6. Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλὶς, ὁ τῷ Βαζί, λέγει·

7. Νεώτερος μὲν εἰμι τῷ χρόνῳ,
Ἵμεῖς δὲ ἔξε πρεσβύτεροι·
Διότι ἡσύχασα, Φοβηθεὶς τῷ ἀναγω-
γεῖλαι ὑμῶν τὴν ἐμὴν ἐπιστήμην.

8. Εἶπον δὲ, ὅτι χρόνος ἐστὶν ὁ λαλῶν,
Ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν οὐκ αἶσιν σοφίαν.

9. (Καὶ ἐχ ἔως,) ἀλλὰ πνεῦμά ἐστιν
ἐν βροτοῖς,

Ποῇ δὲ παντοκράτορος ἔσαι ἡ διδά-
σκουσα αὐτά·

μ

10. Οὐ γὰρ οἱ πολυχρόνιοι εἰσι σοφοί,
Οὐδὲ οἱ γέροντες οὐδ᾽ αἶσιν κρίματα.

11. Διὸ ἔπον· ἀκούσατέ με, καὶ ἀναγω-
γεῖτέ ὑμῶν ἃ οἶδα·

(Ἐνατίξτε τὰ ῥήματά με, ἐρῶ γὰρ
ὑμῶν ἀκούστων).

✕ Ἰδὲ, ἤκουσα τὰς λόγους ὑμῶν, ἐνω-
τισάμην μέχρι συνήσεως ὑμῶν·

✕ Ἀχρις ἃ ἐτάσθη τὰς λόγους (ὑμῶν), ✕

12. καὶ ἔως ὑμῶν συνήσω· ✕

Καὶ ἰδὲ ἐκ ἧν τῷ Ἰωβ ὁ ἐλέγχων, ✕

Ἀνταποκρινόμενος ῥήμασιν αὐτῷ ἐξ
ὑμῶν. ✕

13. Ἵνα (δὲ) μὴ εἴπῃτε· εὖρομεν σοφίαν, ✕
προδόμενοι Κυρίου·

14. Ἀνθρῶπῳ δὲ ἐπετρέψατε λαλήσαι
τοιαῦτα ῥήματα.

15. Ἐπλοήθησαν, ἐκ ἀπεκρίθησαν ἔτι·
Ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους.

16. Ὑπέμεινα, ἐ γὰρ ἠλάσσω, ὅτι ἔση· ἐλάλησα
σαν, ἐκ ἀπεκρίθησαν· 17. ✕ ὅτι

ἀποκριθῶ κατὰ μέτρον.

Ἵπολαβὼν δὲ Ἐλὶς, λέγει·

18. Πάλιν λαλήσω, πλήρης γὰρ εἰμι
ῥημάτων·

ἽΟλκεῖ δὲ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστρὸς
μα·

19. Καὶ ἡ γαστήρ μου ὥσπερ ἀσκὸς γλεῦ-
κτος γέμον δεδεμένος,

ἽἩ ὥσπερ Φυστήρ χαλκῆος (δεδεμέ-
νος καὶ) κατεβέβηγός.

Ζ 2

20. Λα-

v. 2. stich. 2. Ταμί) ῥάμ. ib. st. 3. Καὶ ἀργίθη) ἀργίθη δὲ. ibid. ἵκαντι) ἵκαντιον. v. 3. δὲ τριῶν φ.
αὐτῷ) τριῶν δὲ φίλων. ibid. stich. 2. τῷ Ἰωβ) Ἰωβ. v. 4. τῷ Ἰωβ) τῷ deest. ib. st. 2. εἰς αὐ-
τῷ ἡμερῶν) αὐτῷ εἰς αὐτῷ ἡμέραις. v. 6. ὁ τῷ Βαζί, λέγει) ὁ βαζίτη, ἀπεν. v. 7. stich. 3. Διότι)
διό. ibid. ἀναγγεῖλαι ὑμῶν τὴν ἐμὴν) ὑμῶν ἀναγγεῖλαι τὴν ἐμὴν αὐτῷ. v. 8. Εἶπον δὲ, ὅτι χρ.) ὅπου
δὲ, ὅτι ἐχ ὁ χρόνος. v. 9. (Καὶ ἐχ ἔως) defunct. ibid. stich. 2. ἵται) ἵται. ib. ἀπὸ ἀκούσας με)
με abest. v. 10. Οὐ γὰρ οἱ) αὐχ οἱ. ibid. stich. 2. Οὐδὲ οἱ) οὐδὲ οἱ. v. 11. ἵκαν) ἵκαν. ibid.
stich. 2. τὰ ῥήματά με) με τὰ ῥήματα. ibid. stich. 3. Ἰδὲ, ἤκουσα - συνήσεως ὑμῶν) omnia
defiderantur in Rom. ib. st. 4. τὰς λόγους ὑμῶν) λόγους. v. 12. ἵται) ἵται. ibid. stich. 2. ὁ
ἐλέγχων) ὁ deest. ibid. stich. 3. ῥήμασιν) ῥήματα. v. 13. (δὲ) abest. ibid. προδόμενοι Κυ-
ρίου) transposita. v. 18. stich. 2. Ὀλκεῖ δὲ με) ὀλκεῖ γὰρ με. v. 19. Καὶ ἡ γαστήρ) ἡ δὲ γαστήρ.
ibid. γέμον) ῥῖσι. ibid. stich. 2. δεδεμένος καὶ κατεβέβηγός) ἐβέβηγός.

20. Λαλήσω ἵνα ἀναπαύσῃμαι, ἀνοί-
ξας τὰ χεῖρά μου.
21. Ἄνθρωπον γάρ ἐ μὴ αἰχρυνθῶ,
Ἄλλα μὴν εἰς βροτὸν ἐ μὴ ἐντραπῶ.
22. ἐ γάρ ἐπίσταμαι θανάτῳ
πρόσωπον.
Εἰ δὲ μὴ, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.

ΚΕΦ. ΛΓ'. XXXIII.

- Οὕ μὴν δὲ αἰσά ἄκυσον ἰωὺς τὰ
ῥήματά μου,
Καὶ τὴν λαλίαν μου ἐνωτίξῃ.
2. Ἰδὼ γάρ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλά-
λησεν ἡ γλῶσσά μου.
3. Καθαροὶ μὲν ἡ καρδία ἐν ῥήματι,
Σύνεσις δὲ χεὶρῶν μου καθαροὶ νοήσει.
4. Πνεῦμα θεῖον τὸ ποιῆσάν με,
Πνοὴ δὲ παντοκράτορος ἡ διδάσκου-
σά με.
5. Ἐάν πληθῇς, ὅς μοι ἀπέκρυσιν πρὸς
ταῦτά·
Ἵπόμουν, (καὶ) σῆθι σὺ κατ' ἐμὲ,
καὶ ἐγὼ κατὰ σέ.
6. Ἐκ πληθὲ διηρτίσται σὺ ὡς καὶ ἐγώ·
Ἐκ τῷ αὐτῷ διηρτίσμεθα (πληθῆ).
7. Οὐχὶ ὁ φόβος μου τροβήσῃ σε,
Οὐδὲ ἡ χεὶρ μου βαρεῖα ἔσαι ἐπὶ σοί.
8. ✠ Πλὴν εἴπας ἐν αἰσί μου, (Φωνὴν
δὲ ῥημάτων σε ἀκήκοα.)

9. Διότι λέγεις· καθαρὸς εἰμι, ἐχ' ἡμαρ-
τον (τοῖς ἔργοις),
Ἄμμεπιος (δὲ) εἰμι, ἐ γὰρ ἠύμνησα·
10. Μίμψιν δὲ κατ' ἐμὲ εὗρε, καὶ ἡ γη-
ταί με ὥσπερ ὑπεραντιὸν ✠ αὐτῶ·
11. Ἔθετο δὲ τὸν πόδα μου ἐν ῥύλῳ, κυλά-
καὶ ἐφύλαξέ με πάσας τὰς ὁδοὺς. ματι
12. Πῶς γὰρ λέγεις· δικαίος εἰμι, καὶ
ἐκ ἐπακήκεί με;
Αἰώνιος γὰρ ἔην (ὁ) ἐπάνω βροτῶν.
13. Λέγεις γάρ· διατί τῆς δικῆς μου ἐκ δικαιοσύ-
ἐπακήκουν ἐν παντὶ ῥήματι; νης
14. Ἐν γὰρ τῷ ἁπαλῇ λαλῶν ὁ Κύριος· λαλήσας
Ἐν δὲ τῷ θυμῷ 15. ἐνύπνιον,
Ἥ (ὡς φάσμα) ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ,
Ὡς ὅταν ἐπιπίπῃ φόβος θένος ἐπ'
ἀνθρώπους, ἐπὶ νυκταγμάτων ἐπὶ
κοίτης.
16. Τότε ἀνακαλύπτει τοὺν ἀνθρώπον,
Ἐν εἶδει φόβῳ τοιούτοις ἐξεφύβησεν
αὐτὸς,
17. Ἀποστρέψαι ἄνθρωπον ἐξ ἀδικίας
αὐτοῦ.
Τὸ δὲ σῶμα αὐτῷ ἀπὸ (ἀδικίας)
πρώματος ἐβρύσαστο,
18. Καὶ ἐφείσαστο τῆς ψυχῆς αὐτῷ ἀπὸ
θανάτου,
Τῷ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πολέμῳ.
19. Πάλιν δὲ ἠλεγξεν αὐτὸν ἐν μαλακίᾳ
ἐπὶ κοίτης,

Καὶ

v. 20. τὰ χεῖρά μου δεξι. v. 21. κρίνοντες κρίνοντες. CAP. XXXIII. v. 1. stich. 2. τὴν λαλίαν μου ἐνωτίξῃ) λαλίαν ἐνωτίξῃ μου. v. 3. ἐν ῥήματι) ῥήματι. v. 5. ἐνύπνιον) ὕπνῳ. v. 6. stich. 1. (ἐπὶ) abest. v. 7. Οὐχὶ) οὐχ. v. 8. ἐνύπνιον) ἐνύπνιον. v. 8. φωνὴ) φωνή. v. 9. ἐχ' ἡμαρτον) ἐχ' ἡμαρτον. v. 10. καὶ ἡ γηταί) καὶ ἡ γηταί. v. 11. τὸν π. μου ἐν πολέμῳ) ἐν πολέμῳ. v. 12. καὶ ἐφύλαξέ με) ἐφύλαξέ με. v. 13. γὰρ) γὰρ. v. 14. τῆς δικαιοσύνης) τῆς δικαιοσύνης. v. 15. ἐν παντὶ ῥήματι) ἐν παντὶ ῥήματι. v. 16. stich. 1. ἐνύπνιον) ἐνύπνιον. v. 17. ἐξ ἀδικίας) ἐξ ἀδικίας. v. 18. καὶ ἐφείσαστο) ἐφείσαστο. v. 19. μαλακίᾳ) μαλακίᾳ.

- Καὶ πληθὺς ὅσων αὐτῷ ἐνέγκουσιν·
 20. Πᾶν δὲ βρωτὸν οἷτος ἢ μὴ δύνηται
 προσδέξασθαι,
 ✠ Καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρωσὴν ἐπιθυ-
 μήσει·
 21. Ὡς ἂν σαπῶσιν αὐτῷ αἱ σάρκες,
 Καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὡς αὐτῷ κενά·
 22. Ἐγγίσει δὲ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς θά-
 νατον,
 Ἡ δὲ ζωὴ αὐτοῦ ἐν τῷ ᾄδῃ.
 23. Ἐὰν ὡς χίλιοι ἄγγελοι θανατη-
 φόροι,
 Εἰς ἐξ αὐτῶν ἢ μὴ τρώσῃ αὐτόν.
 Ἐὰν νόσῃ τῇ καρδίᾳ ἐπισραφῇται
 ἐπὶ τὸν Κύριον,
 Ἀναγγεῖλη δὲ ἀνθρώπων τὴν ἑαυτοῦ
 μέμψιν,
 ✠ Καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῷ δείξῃ·
 24. Ἀντίκειται αὐτῷ, τῷ μὴ πεσεῖν αὐ-
 τὸν εἰς θάνατον,
 ✠ Ἀνανοῦσι δὲ αὐτῷ τὸ σῶμα, ὃ
 σπερ αἰολοφῇ ἐπὶ τοίχῃ,
 Καὶ τὰ ὡς αὐτῷ ἐμπλῶσει μαλεῖ·
 25. Ἀπαλυνεῖ δὲ αὐτῷ τὰς σάρκας ὡ-
 σπερ νηπίς,
 Καὶ ἀποκαταστήσει αὐτὸν ἀνδρωθέντα
 ἐν ἀνδράποισι.
 26. Εὐξεται πρὸς Κύριον, καὶ δεκίᾳ αὐ-
 τῷ ἔσται,

Εἰσελεύσεται δὲ πρόσωπον καθαροῦ
 σὺν ἐξηγορίᾳ·

Ἀποδώσει δὲ ἀνθρώπῳ τὴν δικαιοσύ-
 νην αὐτοῦ.

27. Εἴτα τότε ἀπομύνηται ἄνθρωπος αὐτῷ ἀποπρί-
 τος ἑαυτοῦ, λέγων·
 Οὗκ συνετελέμην· καὶ ἐκ ἀξίας ἦτο·
 σέ μὲ ὡς ἡμαρτον.

28. ✠ Σῶσον τὴν ψυχὴν μου, τῷ μὴ
 ἰδοῦν εἰς διαφθοράν,
 Καὶ ζωὴ μου φῶς ὅψεται.

29. Ἴδὲ, ταῦτα πάντα ἐργάται οἱ ἰχθυ-
 ρὸς ὁδὸς τρεῖς μετὰ ἀνδρός·

30. Καὶ ἐξήυστο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θά-
 νατος,

Ἦνα ἡ ψυχὴ μου ἐν φωτὶ αἰνῇ αὐτός.
 (Ἵπολαβὼν δὲ ἑλῦς, λέγει·

Ἀκύνάτε μου σοφοί, ἐπιστάμετοι ἐνω-
 τίζεσθε τὸ καλόν·

Ὅτι εἰρηκεν ἰωβ· ἰδὲ, ταῦτα πᾶν-
 τα ἐργάται οἱ ἰχθυρὸς

Ὅδοις τρεῖς μετὰ ἀνδρός,
 Τῷ ἐπιστρέφειν ψυχὴν αὐτῷ ἐκ δια-
 φθορᾶς,

Τῷ φωτίσαι αὐτῷ ἐν φωτὶ ζῶντα.)

31. Πρέσχε ἰωβ, καὶ ἀκύνσον μου,
 Καὶ φουσεν, καὶ ἴνῃ λαλήσω.

32. ✠ Εἰ εἰσὶ σοὶ λόγοι, ἀποκριθήτω μοι,
 Λάλησον, θέλω γὰρ σέ δικαιωθῆναι·

Ζ 3

33. Εἰ

v. 19. flich. 2. δένω) δένω. v. 22. flich. 1. in Rom. ἔργασται δὲ ἐν θάνατον ἢ ψυχὴ αὐτοῦ. ibid. flich. 2. ἐν τῷ ᾄδῃ. v. 23. flich. 2. εἰς ἐξ αὐτῶν) εἰς αὐτόν. ibid. flich. 3. καὶ τὸν Κύριον) πρὸς Κύριον. ib. f. 5. Καὶ τὴν) τὴν δὲ. v. 24. αὐτῷ) αὐτοῦ. ibid. αὐτὸν δεξιῇ. ibid. flich. 3. Καὶ τὰ ὡς) τὰ δὲ ὡς. v. 25. flich. 2. Καὶ ἀκύνσον.) ἀκύνωνται δὲ. v. 26. Εἰζήτην πρὸς) εὐχόμενος δὲ πρὸς. ibid. flich. 2. ἢ) αὐτοῦ. ibid. καθάρῃ) Διαφθ. ibid. flich. 3. ἀνέστη τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ) ἀνέστης δικαιοσύνην. v. 27. ἀπομύνηται) ἀπομύνηται. ibid. flich. 2. συνετελέμην) συνετέλεον. v. 28. τὴν ψυχὴν) ψυχὴν. ibid. ἰδοῦν) ἰδοῦν. ibid. flich. 2. ζωὴ) ἢ ζωὴ. v. 30. flich. 2. ἢ ψυχῇ) ἢ ζωῇ. ibid. flich. 3. 4. 5. 6. 7. 8. quæ uncis incula sunt non habet Edit. Rom. v. 31. flich. 1. in Rom. ἐν τῷ ἰωβ, καὶ ἀκύνσον μου. ibid. flich. 2. ἴνα λαλήσω) καὶ ἴνῃ λαλήσω. v. 32. flich. 2. σὺ δικαιωθῆναι) transposita.

- ✠ 33. Εἰ δὲ μὴ, σὺ ἀκκῶς μὲν,
✠ Κἀφυσον, καὶ διδάξω σε σοφίαν.

ΚΕΦ. ΛΔ'. XXXIV.

ΤΠολαβὼν δὲ Ἐλιὲς, λέγει·
2. Ἀκούσατε ῥήματά μου σοφοί, ἐ-
πιστάμενοι ἠνωτίξθετε (τὸ κα-
λόν).

- γες 3. ✠ Ὅτι ἔτι δοκιμάζει λόγος,
✠ Λάφυγξ δὲ γένεται βρωσιν.
✠ 4. Κρίσιν ἐλαύμεθα ἑαυτοῖς·
✠ Γνωμὴν αἰνέμεν αὐτῶν, τί καλόν·
5. Ὅτι εἰρηκεν Ἰωβ, δίκαιός εἰμι,
καὶ ὁ Κύριος ἀπληλαξέ μὲ τὸ κρίμα,
6. Καὶ ἐφύεσται τῷ κρίματί μου·
✠ Βίωσαν τὸ βέλος μου ἀνὴρ αἰδίας.

- ✠ 7. Τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ἰωβ, πῶς μακλήρη-
σάν ὥσπερ ὕδωρ;

- ✠ 8. Οὐχ ἀμαρταν, ἢ δὲ ἀσεβήσας,
Οὐδὲ κορολήσας οὐδὲ μετὰ τῶν ποιόν-
των τὰ ἀνομα,

Τῷ πορευθῆναι μετὰ ✠ ἀνὴρ ἀσεβῶν.

9. Μὴ γὰρ εἶπες, ὅτι ἐκ ἔστιν ἐπισκοπὴ
ἀνδρός·

Κυρίε Καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ Κυρίῃ.

10. Διὸ συνετοὶ καρφῶς, ἀκούσατέ μου·
Μὴ μοι εἴη ἔναντι Κυρίῃ ἀσεβῆσαι,
Ἐισαντι δὲ παντοκράτορος ταράξαι
τὸ δίκαιον·

11. Ἀλλ' ἄγε ἀποδώσω ἀνδραπῶν

✠ καὶ ἃ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν,
Καὶ ἐν τρεῖσι ἀνδρὶς εὐρήσει αὐτόν·

12. Οἷον δὲ τὸν Κύριον τὰ ἄνθρωπα ποιήσας
Ἦ ὁ παντοκράτωρ ταράξει τὸ δι-
καιον;

13. Ὃς ἐποίησε τὴν γῆν;
Τίς δὲ ἔστιν ὁ ποιήσας τὴν ὑπ' ἑραυνόν,
καὶ τὰ ἐνώτα πάντα;

14. Εἰ γὰρ βάλαιτο συνέχειν, καὶ τὸ
πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν,

15. Τελυτῆσει πᾶσα σὰρξ ὁμαθυμαδόν,
Βροτὸς δὲ εἰς γῆν ἀπελευθεύεται ἢ ὅ-
θεν καὶ ἐπλάσθη.

16. Εἰ δὲ μὴ νθετῇ, ἄκουε ταῦτα
(Ἰωβ), ἐνωτίξῃ Φωνὴν ἡμαῖτων.

17. Εἰ δὲ σὺ ἐκ οἷοι τὸν μυστήτα τὰ ἀνο-
μα καὶ τὸν ὀλιώτα τὸς ποιητὲς,

Ἵνα αἰώνιον καὶ δίκαιον;

18. ✠ Ἀσεβὴς ὁ λέγων βασιλεῖ, παρκα-
νομεῖς,

† Ἀπεθνήσκει, τοῖς ἀρχουσιν·

19. Ὃς ἐκ αἰχμηθῇ πρόσωπον ἐνίμω,
οὐδὲ αἶψα (δὲ) τιμὴν θίβειαι ἢ ἀφού, οὐκ ἔ-

Τῷ θαυμαθῆναι τὰ πρόσωπα αὐτῶν.

Καὶ δὲ αὐτοῖς ἀποδοῦναι ἢ τῇ κεκα-
γῆναι καὶ δεῖσθαι ἀνδρός·

20. Ἐχρήσαντο γὰρ καρμῶν, ἐκλεισμέ-
νω ἀνόντων,

21. Ἀν-

v. 33. Εἰ δὲ μὴ) εἰ μὴ. ibid. flich. 2. σοφίαν) Ideest. CAP. XXXIV. v. 2. (τὸ καλόν.)
deest. v. 3. καὶ δοκ. λέγει) ἢ λέγει δοκιμάζει. ibid. flich. 2. Λάφυγξ δὲ) καὶ λάφυγξ. v. 4.
flich. 2. αὐτῶν, τί) ἑαυτῶν, ἔτι. v. 6. Καὶ ἡνός.) ἡνός) αὐτῶν. v. 8. flich. 2. in Rom. ἢ οὐδ'
οὐ κορολήσας μετὰποιήσαντα τὰ ἄνομα. v. 9. ἔστιν) ἔστιν. ibid. flich. 2. αὐτῷ) αὐτῷ. v. 10. καρ-
φῶς) καρφῶς. ibid. flich. 3. Ἐισαντι δὲ) καὶ ἔστιν. v. 11. Ἀλλ' ἄγε ἀποδώσω ἀνδρ. καὶ δὲ)
ἀλλ' ἄγε ἀποδώσω ἀνδρ. καὶ δὲ. v. 12. Οἷον) οἷον. ibid. τὰ ἄνθρωπα) ἄνθρωποι. ibid. flich. 2. τὸ δι-
καιον) κρίσις. v. 13. flich. 2. ποιήσας) ποιεῖ. v. 14. flich. 2. Βροτὸς δὲ) καὶ δὲ βροτῶν. v. 16.
Εἰ δὲ μὴ) ἔτι μὴ. ibid. (Ἰωβ) deest. v. 17. Εἰ δὲ σὺ ἐκ οἷοι τὸν μ. τὰ ἄνομα) ἔτι δὲ σὺ τὸν μ.
εἰσὶντα ἄνομα. ibid. flich. 2. ἄκουε δίκαιον) ἀκούε deest. v. 18. flich. 2. ἀσεβήσαντες) ἀσεβήσαντες.
v. 19. αἰχμηθῇ) αἰχμηθῇ. ibid. flich. 2. in Rom. οὐδὲ αἶψα τιμὴν θίβειαι ἀφού. ib. flich. 3.
τῷ) deest. ib. τὰ μετὰποιήσαντα) τὰ deest. v. 20. in Rom. ἐχρήσαντο γὰρ καρμῶν, ἐκλεισμέ-
νω ἀνόντων,

21. Αὐτὸς γὰρ ὁρατὴς ἐστὶν ἔργων ἀνθρώπων,

Διήλθε δὲ αὐτὸν ἔδεν ὁν πρῶτος αὐτοῦ
ἔσαι 22. Οὐδὲ ἐπὶ τόπος * αἱ ἐμὰ θανάτου, τῷ

κρυβῆναι τὰς ποιούντας τὰ αἰνομα.

23. * Ὅτι ἐκ ἐπ' ἀνδρα θῆται ἔτι.
Ὁ γὰρ Κύριος τὰ πάντα ἰφορεῖ,

24. Ὁ καταλαμβάνων ἀνεξήγητα,
Ἐνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὡς ἐκ ἐστὶν
ἀριθμῶς.

25. * Γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα.

* Καὶ κρύβει νύκτα, καὶ ταπεινωθή-
* σονται.

* 26. Ἔσθες δὲ ἀσεβεῖς, καὶ ὁρατοὶ ἐγγέ-
* νοτο ἑναντίον τῶν ἐχθρῶν.

* 27. Ὅτι ἐξέκλυσαν ἐκ νόμου Θεοῦ,
* Δικαιώματα δὲ αὐτῷ ἐκ ἐπίγνωσαν.

* 28. Τῷ ἐπαγαγῆναι ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν
* πίνητος,

* Καὶ κραυγὴν πλωγῶν εἰσακίσσεται.

* 29. Καὶ αὐτὸς ἡνυχίαν παρεῖχει, καὶ τίς
* καταδικάζεται;

* Καὶ κρύβει πρῶτον, καὶ τίς ὄψε-
* ται αὐτόν;

* Καὶ κατὰ ἔθνη, καὶ κατὰ ἀνθρώ-
* πους ὅμῃ,

* 30. Βασιλεὺς ἀνθρώπων ὑποκριτὴν ἀπὸ
* δυσκολίας λαβῇ.

* 31. Ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὁ λίγαν· εὐλη-
* φα, ἐκ ἰσχυροῦ. 32. ἀνευ ἡμετέ-
* ρου Ὀψομαι, σὺ διδάξον με.

Εἰ ἀδικίαν ἠγάσάμην, ἢ μὴ προῶμαι. *

33. Μὴ παρὰ σὺ ἀποτίσει αὐτήν, ὅτι *
ἀπώσω;

* Ὅτι σὺ ἐκλήρη καὶ ἐκ ἐργῶν, καὶ τί ἐ-
* κλήριζας.

34. Διὸ συντετοὶ καρδίας ἐρεῖσι ταῦτα,
Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἀκήκοα μὲν τὴν
ἐξήμην.

35. Ἰωὺς ἐκ ἐν συνίσσει ἡλάσθη, ἐλάλη-
Τὰ δὲ ῥήματα * αὐτῷ ἐκ ἐν ἐπιστήμῃ. σας
* σμ

36. Οὐ μὴν δὲ αἰσθῆ μάξει Ἰωὺς,
Μὴ ὅπως ἔτι ἀπέκρισεν ὥσπερ οἱ ἀ-
φρονες.

37. Ἵνα μὴ προῶμαι ἐφ' ἀμαρτίαις
ἡμῶν.

Ἀνομιὰς δὲ ἐφ' ἡμῶν λογιζέσθαι, πολ-
λαὶ λαλῶσι ῥήματα ἐναντὶ Κυρίου. ἔσαι

ΚΕΦ. ΛΕ'. XXXV.

Τὸ Παλαιὸν δὲ Ἑλῆς, λέγει.

2. Τί τῆτο ἡγήσω ἐν κρίσει;

* Σὺ τίς εἶ ὅτι εἴπας. * δι-
καιῶς εἰμι ἐναντὶ Κυρίου;

3. Ἡ ἐρεῖς· τί συμβαλεῖται σοι; τί ποιήσω
ἀμαρτῶν;

4. Ἐγὼ σοι δώσω ἀπόκρισιν, καὶ τοῖς
τρισὶ σὺ φίλοις.

5. Ἀνάβλεψον εἰς τὸν ἑρῶν, καὶ ἴδε.
Κατάμαθε δὲ τὰ νύφη, (καὶ ἴδε)
ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σοῦ.

6. Εἰ ἡμαρτες, τί πράξεις;

Εἰ δὲ

v. 23. stich. 2. τὰ πάντα) πάντας. v. 25. Γνωρίζων) ἐ γνωρίζων. v. 26. καὶ ὁρατοὶ ἐγγένοτο ἑναντίον τῶν ἐχθρῶν) ὁρατοὶ δὲ ἑναντίον αὐτῶν. v. 28. πίνητος) πίνω. v. 32. ἰσχυροῦ) ἰσχυροῦς. v. 32. ἀδικίαν με) ἀδικίαν μου. ibid. st. ult. ἠγάσάμην, ἢ μὴ προῶμαι) ἠγάσάμην, ἢ μὴ προῶμαι. v. 33. παρὰ σὺ) ἀπὸ σοῦ. ibid. ὅτι ἀπώσω) ὅτι σὺ ἀπώσω. ibid. stich. 2. ἐκλήριζας, καὶ ἐκλήριζες, καὶ ἐκ ἐργῶν) ἐκ ἐργῶν. v. 34. καρδίας) καρδίαν. ibid. stich. 2. φρόνιμος) σοφός. v. 35. Ἰωὺς) ἰδοὺ. ibid. ἡλάσθη) ἡλάσθη. v. 37. stich. 2. ἐγὼ) λογιζέσθαι. ibid. λαλῶσι ῥήματα ἐναντὶ Κυρίου) λαλῶσιν ῥήματα ἑναντίον τοῦ κυρίου. CAP XXXV. v. 3. non habetur in Edit. Rom. v. 4. σὺ φίλοις) transposita. v. 5. stich. 2. τὰ νύφη καὶ ἴδε) δὲ νύφη, ἴδε.

ΚΕΦ. ΛΣ'. XXXVI.

- Εἰ δὲ καὶ ἡρόμησας πολλὰ, τί δύνασαι ποιῆσαι;
7. Καὶ εἰ δίκαιος εἶ, τί δώσεις αὐτῷ;
 * Ἥ τι ἐκ χειρὸς σε λήψεται;
- * 8. Ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σε ἡ ἀσέβειά σε,
 * Καὶ υἱῷ ἀνθρώπου ἡ δικαιοσύνη σε.
- * 9. Ἀπὸ πλήθους συκοφαντῆμετοι κεκραύ-
 * ζονται,
 * Βοήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν.
10. Καὶ ἐκ εἴπε· πῦ ἐστιν ὁ Θεὸς, ὁ ποιή-
 σας με; ὁ κατατάσων Φυλακάς
 νυκτερινάς,
11. Ὁ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς,
 καὶ ἀπὸ πετενῶν ἐρανῶ * σοφίζε-
 με.
- κίεραζον 12. Ἐκεῖ κηρύσσεται, καὶ ἡ εἰσακδή*
 ἀπὸ ὕψους πτερῶν.
13. Ἄτοπα γὰρ ἰδεῖν ἢ βέλεται ὁ Κύ-
 ριος·
 Αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ ὁρατὴς
 ἐστὶ. 14. τῶν συντελούντων τὰ ἄ-
 νομα, καὶ σώσει με.
- ὅς
 Κερίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι
 αὐτὸν αἰνέσαι ὡς ἐστὶ.
15. * Καὶ νῦν ὅτι ἐκ ἐστὶν ἐπισκεπτόμε-
 νος ὁργὴν αὐτῷ,
 * Καὶ ἐκ ἐγνω παραπλῶμα τι σφόδρα.
- * 16. Καὶ ἰὼδ ματαιῶς ἀνοίγει τὸ στόμα
 αὐτοῦ,
 * Ἐν ἀγνοσίᾳ ῥήματα βαρύνει*.
- Προδίδει δὲ Ἐλὺς ἐτι, λέγει·
 2. Μικρὸν με μεῖνον ἐτι, ἵνα δι-
 δάξω σε· ἐτι γὰρ μοι ἐνεσι
 λέξις.
3. Ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστήμην με μακράν,
 Ἔργοις δὲ με δίκαια ἐρῶ ἐπ' ἀλη-
 θείας.
4. Καὶ ἐκ ἀδίκων ῥήματα ἀδίκως συνιεῖς.
5. Γίνωσκαι δὲ, ὅτι ὁ Κύριος ἢ μὴ ἀποποιή-
 σεται τὸν ἀκακόν· γινώσκω
 δε ἐγὼ.
- * Δυνατὸς ἰσχύϊ καρδίας 6. ἀσεβῶν ἢ
 ἀσεβῶν
 μὴ ζωοποιήσει, *
 Καὶ κρίμα πλωχῶν δώσει. *
7. Οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίης ὀφθαλμὸν
 αὐτοῦ,
 Καὶ μετὰ βασιλείαν εἰς θρόνον κα-
 θιεῖ αὐτὰς (καὶ) εἰς νίκος, καὶ ὑψωθή-
 σεται.
8. Καὶ εἰ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδαις, οἱ
 συχεθήσονται ἐν χονίοις πένιας· *
9. Καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐ-
 τῶν,
 Καὶ τὰ παραπλῶματα αὐτῶν, ὅταν
 ἰχθύσωσιν. *
10. Ἀλλὰ τῷ δικαίῳ εἰσακδέσεται· *
- Καὶ εἶπεν, ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ
 ἀδικίας. *
11. Ἐὰν ἀνέσωσι καὶ δελεύσωσι,
 Συντελέσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν
 ἀγαθοῖς, *

Καὶ

v. 6. stich. 2. ἡρόμησας πολλὰ) transposita. v. 7. Καὶ εἰ δίκαιος) ἐκεῖ δὲ οὐκ δίκαιος. v. 11. καὶ
 ἀπὸ πετ.) ἀπὸ δι πετενῶν. v. 12. κίεραζον) κηρύσσεται. ibid. ἀπὸ ὕψους) καὶ ἀπὸ ὕψους.
 v. 13. ἰδὼν οὐ βλέπεται) transposita. v. 14. δε σώσει) καὶ σώσει. C.A.P. XXXVI. v. 1.
 Ἐλὺς ἐτι) transposita. v. 2. Μικρὸν με μεῖνον ἐτι) μικρόν με μακράν ἐτι. ibid. μοι ἐνεσι
 ἐτι) μοι ἐτι. v. 5. γινώσκαι δὲ ἐγὼ) γινώσκαι δὲ. v. 6. ἀσεβῶν) ἀσεβῶν. ibid. ζωοποιήσει) ζωοποιήσῃ.
 v. 7. ὀφθαλμὸν) ὀφθαλμοῖς. ibid. stich. 2. καθεῖς αὐτὰς καὶ εἰς νίκος ὑψωθήσονται) καὶ καθ' ἑ-
 κατέρη εἰς νίκος καὶ ὑψωθήσονται. v. 9. stich. 2. ὅταν ἰχθύσωσιν) ἐπὶ ἰχθύσας.

✱ Καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν εὐπρεπέαις.

12. Ἀπεβῆς δὲ ὃ διασφάζει, παρὰ τὸ μὴ
βέλεσθαι αὐτὲς εἰδέναι τὸν Κύριον,
καὶ διότι νεοθετῶνται ἀνθρώποι ἦσαν.

13. ✱ Καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ ταῖς ψυ-
χαῖς.

✱ Οὐ βοήσονται, ὅτι ἔδωκεν αὐτάς.

14. Ἀποδύνη τοῖνυν ἐν νεότητι ἡ ψυχὴ
αὐτῶν,
ἥ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιτρωσκόμενη εἰς ὑ-
πὸ ἀγγέλων.

15. Ἀν' ὃν ἐβλήψαν ἀδελφὴ καὶ ἀδελφόν.
Κρίμας δὲ πρᾶξαν ἐκδύσαντες.

πρὸς ἐπὶ 16. ✱ Καὶ κρείττε ἡπάτησέ σε ἐκ σώμα-
τος ἐχθροῦ,

✱ (Ἀδυστος κατὰ χυσις ὑποκάτω αὐ-
τῆς,)

✱ Καὶ κατὰ τὴν τρεπείξῃ σε πλήρης πεί-
τηος.

17. Καὶ ὅχ ὑπερήσει ἀπὸ δικαίων κρι-
μαί. 18. θυμός δὲ ἐπ' ἀσεβείας ἦται,
διὰ ἀσέβειαν δύναν ὃν ἐδίχοντο ἐπ'
ἀδικίας.

19. Μὴ σε ἐκκλήνῃ ὁ νῦν ἔκων
Διήσεως ἀδυνάτων ἐν ἀνάγκῃ ὄντων.

ἰχθύν 20. Καὶ πάντας τὰς κραταιοῦντας ἰχθύν
μὴ ἐξελευσῆς τὴν νύκτα,

✱ Τὴ ἀναβῆναι λαὸς ἀντ' αὐτῶν.

✱ 21. Ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξης ἄνομα.
τῶν 22. Ἐπὶ τῆς γὰρ ἐξέλειν ἀπὸ πλοησίας.

22. Ἰδὲ, ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσει (σε) ἐν
ἰχθύν αὐτῶν.

Tom. IV.

Τίς γὰρ ἐστὶ κατ' αὐτὸν δύναμις;

23. Τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἐτάξαν αὐτὰ τὰ ἔργα;
ἢ τίς ὁ εἰπὼν ἔπραξεν ἄδικα;

24. Μνησθῆτι (οὖν ἰωβ),
ὅτι μεγάλα αὐτῷ ἐστὶ τὰ ἔργα, ὃν
πῆραν ἄνθρωποι.

25. ✱ Πᾶς ἄνθρωπος ἴδεν ἐν ἑαυτῷ,
ὅσοι τιτρωσκόμενοι εἰσι βροτοί. ✱

26. Ἰδὲ, ὁ ἰσχυρὸς πολὺς, καὶ ὃ γνω-
σόμεθα. ✱

Ἀριθμὸς ἐτῶν αὐτῷ καὶ ἀπείρατος. ✱

27. Ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ ἡμεῖς ταραγίτες. ✱
καὶ ἐπιγυθίσονται ὑπὸ αὐτοῦ ἐν νεφελῇ. ✱

28. Ῥυθίνονται παλαιώματα,
Ἐσκίασε δὲ νύφῃ ἐπὶ ἀμυδίῃ βροτῶν. ✱

29. ✱ Ὡραν ἔδετο κλῆσιν, καὶ οὐδὲς τὸν βρο-
κοῖτης τῶν. Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν τῶν
ἐκ ἐξίστατό σε ἡ διάδοις;

Οὐδὲ διαλασίσσεται σε ἡ καρδία ἀπὸ
τῆς σώματος. ✱

29. ✱ Καὶ ἰὼν σὺ ἐκπύσεις νεφέλης, ἰσό-
τητα σκηνῆς αὐτῆς. ✱

30. Ἰδὲ ἐκταίει ἐπ' αὐτὴν * ἐλὼ,
καὶ † γέμματα τῆς θαλάσσης ἐκά-
λυψεν. ✱

31. Ἐν γὰρ αὐτοῖς κρηεῖ λαός. ✱
Δάσει τροφὴν τῶ ἰσχυρί. ✱

32. Ἐπὶ χειρῶν ἐκάλυψε φῶς,
καὶ ἐνέλειπτο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαι-
τῶντι. 33. ἀναγγελεῖ περὶ αὐτῆς
τῶν αὐτῶν (Κυρίῳ) κλήσεις, καὶ
περὶ ἀδικίας. ✱

A a

34. Καὶ

v. 14. Ἀποδύνη) ἀποδύναμις. ibid. stich. 2. εἰς) deest. v. 17. Καὶ ὅχ ὑπερήσει) οὐχ ὑπερήσει δι.
v. 18. ἔξει, διὰ ἀσέβειαν) ἔξει δι' ἀσέβειαν. ibid. stich. 2. ἀδικίας) ἀδικίας. v. 19. in Rom.
μὴ σε ἐκκλήνῃ ἰὼν ὁ νῦν) διότι σε ἐκκλήνῃ ἰὼν ὁ νῦν. v. 21. ὅσοι) ὅσοι. ib. stich. 2.
τῶν) τῶν. v. 22. (ei) abest. v. 24. (οὖν ἰωβ) deest. ibid. stich. 2. αὐτῶ ἰωβ) transpo-
sita. v. 27. ὑπὸ αὐτοῦ ταραγίτες) transposita. v. 28. stich. 2. ἀμυδίῃ βροτῶν) ἀμυδίῃ βροτῶν.
ibid. stich. 3. καὶ οὐδὲς) οὐδὲς δι. ibid. ἔξιστατό σε) ἔξιστατό σε. ibid. stich. 4. τῆ σώμα-
τος) σώματος. v. 29. σὺ ἐκπύσεις) σὺ ἐκπύσεις. v. 30. ἐπ' αὐτὴν τὰ ἔλῃ) ἐπ' αὐτὴν τὰ ἔλῃ.
ibid. stich. 2. γέμματα) γέμματα. v. 33. Κυρίῳ κλήσεις) κύριος, κλήσεις.

- ✠ 34. Καὶ ὑπὲρ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρ-
 ✠ δια μῆ,
 ✠ Καὶ ἀπεβύβη ἐκ τῆ τέτση αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΛΖ'. XXXVII.

✠ **Α**Κσε (ἰωβ) ἀκοὴν ἐν ὄργῃ θυμῷ
 ✠ Κυρίε,
 ✠ Καὶ μελέτη ἐκ σώματος αὐτῷ
 ✠ ἐξελεύσεται.

- ✠ 1. Ὡς αὐτὸ πάντες τὰ ἔργα ἡ ἀρχὴ αὐτῆς,
 ✠ Καὶ τὸ Φῶς αὐτῆ ἐπὶ πλερίαν γῆς.
 ✠ 3. Ὅπως αὐτῷ βοηθῆται Φωνή,
 ✠ Βροντήσῃ ἐν Φωνῇ ὕβρεως αὐτῆς.
 ✠ Καὶ ἐκ ἀνταλλάξῃ αὐτὸς, ὅτι ἀκέ-
 ✠ σει Φωνὴ αὐτῆς.
 ✠ 4. Βροντήσῃ ὁ ἰχυρὸς ἐν Φωνῇ αὐτῷ θαν-
 ✠ μάσις.

Ἐποίησε γὰρ μεγάλα, ἃ ἐκ ἤδεμεν.

- ✠ 5. ✠ Συντάσων χιόνι, ἐπὶ γῆς γίνω·
 ✠ Καὶ χιμῶν ὑετῶν, καὶ χειμῶν ὑετῶν
 ✠ * δυνάσις αὐτῆς.
 ✠ 6. ✠ Ἐν χειρὶ πάντες ἀνθρώπων καται-
 ✠ σφραγίζει,
 ✠ ἵνα γινῶ πᾶς ἀνθρώπος τὴν ἐαυτοῦ
 ✠ ἀδυνατίαν.

Εἰσῆλθεν 7. Εἰσῆλθε δὲ θηρία ὑπὸ σκέπης, καὶ ἡ
 ✠ κοίτης
 ✠ οὐνοῦ

- ✠ 8. Ἐκ ταμείων ἐξέρχονται αἱ ἱμαί·
 ✠ Ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψύχος.

9. ✠ Καὶ ἀπὸ πνεῦς ἰχυρῶ δάσει πάγος·
 ✠ Οἰακίζει δὲ ὕδαρ, ὡς εἰν βέληται.

10. Καὶ ἐκλεκτὸν κατακτείνει νεφέλη· καται-
 ✠ Διασκορπίσει νέφος Φῶς αὐτῆς. πλῆσσει

11. Καὶ αὐτὸς κυκλώματα διασπέρψει.
 ✠ Ἐν Θεοβλαδίᾳ αἱ ἔργα αὐτῶν τοῖς κα-
 ✠ Πάντα ὅσα ἂν ἐντέλῃ αὐτοῖς, τωτάται
 ✠ Ταῦτα συντέτακται παρ' αὐτῆ ἐπὶ θείας
 ✠ τῆς γῆς.

12. ✠ Ἐάν τε εἰς παιδείαν, εἰν τε εἰς
 ✠ τὴν γῆν αὐτῆς, εἰν τε εἰς ἔλεος ✠
 ✠ (αὐτῆς), ἡγάσῃ αὐτῆς. ✠

13. Ἐνατίξῃ ἰωβ ταῦτα·
 ✠ Στῆθι καὶ νεθετῶ δύναμιν Κυρίε.

14. Οἶδας ὡς ἔθετο ὁ Θεὸς ἔργα αὐτῆς,
 ✠ ποιήσας Φῶς ἐκ σκέτης;

15. Ἐπίσταςαι δὲ διάκρισιν νεφῶν,
 ✠ Ἐξάσαι δὲ πλάσματα ποιήσας;

16. Σὺ δὲ ἡ σολὴ θεμελῆ, ἡσυχάζεται
 ✠ δὲ ἐπὶ τῆς γῆς ✠ ὑπὸ νότα.

17. Στοιχεῖται μετ' αὐτῆ εἰς παλαιόμιαίαι, σερρω-
 ✠ * ἰχυρῶ ὡς ὄρασις ἐπιχρύσεως;

18. Διατὶ δίδαξόν με, τί ἔρξῃμεν αὐτῶν· * ἰχυρῶ
 ✠ Καὶ παυσώμεθα πολλὰ λέγοντες.

19. Μὴ βιβλος ἡ γραμματεὺς μοι πα-
 ✠ ρέτηκεν, ἵνα ἀνθρώποι ἐως κα-
 ✠ τασιωπήσῃ;

20. Πᾶσι γὰρ ἐχ ὁρατὸν Φῶς·
 ✠ Τηλαυγὲς ἔστιν ἐν τοῖς παλαιόματιν,

✠ Ὡς περ

v. 34. ab hoc versu incipit Cap. 37. in Edir. Rom. ibid. (ὁρῶ) ὑπὸ. CAP. XXXVII.
 v. 1. (ἰωβ) deest. v. 2. stich. 2. Supplementum minoribus litteris expressum habetur
 in Edir. Rom. ibid. stich. 1. γῆς) τῆς γῆς. v. 5. ἐν γῆ γίνω) transposita. ibid. stich. 2.
 in Rom. καὶ χιμῶν ὑετῶν, καὶ χιμῶν ὑετῶν δυνάσις αὐτῆς. v. 7. in Rom. εἰσῆλθε δὲ θηρία ὑπὸ
 τῆς σκέπης, ἡ κοίτης οὐνοῦ) αἱ ἱμαί. v. 8. ταμείων ἐξέρχονται) ταμείων ἐκέρχονται. v. 9. stich. 2.
 ἰχυρῶ) τὸ ὕδωρ. v. 10. κατακτείνει) κατακτείνει. ibid. stich. 1. Διασκορπίσει) διασκορπίζει.
 v. 11. stich. 2. Ἐν τῇ παλαιόμιαίᾳ) ἐν τῇ παλαιόμιαίᾳ, εἰ. ibid. stich. 3. ἐντέλῃ) ἐντέλῃ.
 v. 12. εἰν τε) altero de tertio loco Rom. εἰν. ibid. εἰν τε) εἰν τε. v. 13.
 ἰωβ ταῦτα) transposita. ibid. stich. 2. νεθετῶ) νεθετῶ. v. 14. Οἶδας ὡς ἔθετο ὁ Θεός) οἶ-
 δας ὡς ἔθετο ὁ Θεός. ibid. ποιήσας Φῶς) transposita. v. 15. Ἐπίσταςαι) ἐπίσταςαι. v. 17.
 εἰσῆλθε) εἰσῆλθε. v. 19. εἰν) εἰν. v. 20. Πᾶσι γὰρ) πᾶσι γὰρ. ibid. εἰν) εἰν.

Ἦσπερ τὸ παρ' αὐτῷ ἐπὶ νεφῶν ἐ-
ξήλθεν.

21. Ἀπὸ βορρᾶ νέφος χρυσαυγόντα·
Ἐπὶ τέτοις μεγάλη ἡ δόξα καὶ τιμὴ
τῷ παντὶ κρείττονος,
22. Καὶ ἔχ' εὐρίσκομον ἄλλον ἔμοιον (αὐ-
τῷ καὶ) τῇ ἰσχύϊ αὐτῷ.
Ὅ τὰ δίκαια κέρων, οἷοι ὅτι ἐκ εὐ-
σκέει αὐτός;
23. Διὸ Φοβηθήσονται αὐτὸν ἄνθρωποι·
Φοβηθήσονται δὲ αὐτὸν καὶ οἱ σοφοὶ
τῇ καρδίᾳ.

ΚΕΦ. ΛΗ'. XXXVIII.

Μετά δὲ τὸ παύσαθαι Ἐλιὺν
τῆς λέξεως, εἶπεν ὁ Κύριος τῷ
Ἰωβ διὰ λαίλαπος καὶ νέφους·
2. τίς ἔστος ὁ κρύπλων με βελὺν,
συνέχων δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὰ
δὲ οἷάται κρύπτειν;

3. Ζῶσαι ὥσπερ αἴηρ τὴν ὁσφύν σου·
Ἐρατήσῃ δὲ σε, σὺ δὲ μοι ἀποκρί-
σητι.

4. Πῦρ ἦδα ὅτε ἰθμελίωσαι τὴν γῆν;
Ἀναγγεῖλόν μοι εἰ ἐπίστασαι σύνεσιν.

5. Τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, * εἰ
οἶδας;

Ἡ τίς ὁ ἐπαγαγὼν σπαρτίον ἐπ'
αὐτῆς;

6. Ἐπὶ τῆος (δὲ) οἱ κῆρυ αὐτῆς πεπή-
γασιν;

Τίς δὲ ἐστιν ὁ βαλὼν λίθον γυναικίαν
(ἐπ') αὐτῆς;

7. Ὅτε ἐγενήθη ἄστρα, ἦνσαν με ἐν Φω-
νὴ μεγάλῃ πάντες ἀγγελοὶ μὲ
(καὶ ὕμνησαν).

8. Ἐφραζα δὲ θαλάσσαν πύλαις, ἔτε
ἐμαῖοτο,
Καὶ ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς ἐξεπο-
ρεύετο·

9. Ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφίσαιν,
Ὅμιγλῃ δὲ αὐτὴν ἑσπεραγάνουσα·

10. Ἐθέμην δὲ αὐτῇ ὄρεα, περιθίεις
κλειδεῖρας καὶ πύλας·

11. Εἶπον δὲ αὐτῇ· μίχρι τότε ἐλευσθή,
καὶ ἔχ' ὑπερέσση,

Ἄλλ' ἐν σκαυτῇ συντερίθονται σε τὰ
κύματα.

12. Ἡ ἐπὶ σὺ συντέταχα φέγγος προῦ-
νόν·

Ἐασφόρος δὲ ὡς τὴν ἑαυτῷ τάξιν, ἐπίδει

13. ἐπιλαβεῖσθαι πτερόγων γῆς, καὶ
ἐκλινάξαι ἀστέρας ἐξ αὐτῆς;

14. Ἡ σὺ λαβοῦν γῆν πληθὺν ἑπλάσας
ζῶων;

Καὶ λαλήτων αὐτὸ ὅτι ἐπὶ γῆς;

15. Ἀφείλω δὲ ἀπὸ ἀστέων τὸ Φῶς;

Καὶ βροχίονα ὑπερηφάνων συντε-
ψας;

16. Ἥλθες δὲ ἐπὶ πηγὴν θαλάσσης; ἐν γῇ
δὲ ἔρχεσθαι αἰδύους περιπατήσας;

17. Ἀνοίγονται δὲ σοι πόρθαι πύλαι θαι-
νάτου;

Α α α

Πύλας

v. 10. stich. 3. ἰσφύων deest. v. 21. τῷ παντὶ.) τῷ abest. v. 22. (αὐτῷ καὶ) non habet.
ibid. stich. 1. οἷοι ὅτι ἐκ εὐσκέει αὐτός;) οἷοι οἱ θεοὶ αὐτῶν; v. 23. ἄνθρωποι) οἱ ἄνθρωποι.
ibid. stich. 2. τῇ καρδίᾳ) καρδίᾳ. CAP. XXXVIII. v. 1. νέφος) νεφών. v. 4. in Rom.
πῦρ ἐν τῷ ἰθμελίωσιν με τὴν γῆν;) ἐπαγγεῖλον δὲ μοι εἰ τίς ἐστι σύνεσις. v. 6. (δὲ) abest. ibid.
οἱ κύλοι) οἱ κῆρυ. v. 7. ἐγενήθη) ἐγενήθησαν. ibid. ἐν Φωνί) Φωνί. ib. (καὶ ὕμνησαν) deest.
v. 8. ἐμαῖοτο καὶ ἐν) ἐμαῖοτο καὶ ἐν. ibid. stich. 2. ἐσπεραγάνουσα) ἐσπεραγάνουσα. v. 11. ἔτεον) ὡ-
ς. v. 12. stich. 2. λαβοῦν αὐτῶν. v. 13. γῆν, καὶ λαβόν.) καὶ deest. v. 14. stich. 2. αὐτῇ) αὐτῇ.
v. 15. Ἀφείλω) ἀφείλω. ibid. stich. 2. καὶ βροχίονα) βροχίονα δὲ. v. 16. γῆν) πηγῇ.

- Πυλαρεὶ δὲ ἀδὴ ἰδίτης σε ἐπίνηξαν;
18. Νειθεύτηται δὲ τὸ εὖρος τῆς ὑπ' ἑραίων;
- Ἀναγνίσκων δὲ μοι, πόση ἦ τις ἐστίν.
19. Ἐν ποίᾳ δὲ γῇ αὐλίζεται Φῶς;
- Σκότους δὲ ποῖος ἐστὶ τόπος;
20. Εἰ ἄρα ἀγάγεις με εἰς ὄρια αὐτῶν;
- Εἰ δὲ καὶ ἐπίσταςαι τρεῖς αὐτῶν;
- Οὐδὲ 21. Οὐαὶ ἄρα, ὅτι * τέτι γεγίνησται,
- * εἰς τῷ 22. Ἀριθμὸς δὲ ἐπ' αὐτῶν σε πολὺς;
- το 23. Ἦλθες δὲ ἐπὶ θησαυρὸς χιόνος;
- Θησαυρὸς δὲ χαλαῆς ἐσθλας;
23. Ἀπένετται δὲ (σοι) εἰς ὥραν ἐχ. θῶν,
- Εἰς ἡμέραν πολέμου καὶ μάχης.
24. Πόθεν δὲ ἐκπορεύεται πάχη,
- Ἡ διασκεδαινύται νότος εἰς τὴν ὑπ' ἑραίων;
25. Τίς δὲ ἠτοίμασεν ἱετῶ λαίβεω ἐν- κιδιομαῖν
- σιν, ὅσον δὲ πυλμαῖ;
- γῆς 26. ✕ Τῷ ὑπέταται ἐπὶ γῆν ἔκ ἀνῆρ,
- ✕ Ἐρημον ἔχ' ὑπάρχει ἀνδρωπος ἐν
- ✕ αὐτῇ.
- ✕ 27. Τῷ χερτάσται ἄβατον καὶ αἰκίλιον,
- ✕ Καὶ τῷ ἐκδλασῆσαι ἔξοδον χλόης.
28. Τίς ἐστιν ὑετῶ πατήρ; τίς δὲ ἐστιν ὁ τετακός (συναχὰς καὶ) βώλης δρῶν;
29. Ἐκ γαστρός δὲ τίνος ἐκπορεύεται κρυάσματος;
- Πάχην δὲ ἐν ἑραῶν τίς τέτοκεν,
30. Ἡ καταβαίνει αἰς ὕδωρ ῥέον;
- Πρόσωπον δὲ αἰώσαν τίς * ἱππῆ, συνη- αστεῖον
- κα; * ἔτηξεν
31. Δεσμὸν δὲ πλειάδος ἔγνω;
- Ἡ Φραγμὸν αἰρίανος ἠνείσας;
32. ✕ Ἡ διαοίξεις Μαζεραῖ ἐν καιρῶ αὐτῶ;
- Καὶ ἔσπερον ἐπὶ κόμης αὐτῶ (καὶ) ἀ- κόμης
- ξίς αὐτά;
33. Ἐπίσταςαι δὲ τρεπὰς ἑραῶν,
- Ἡ τὰ ὑπ' ἑραίων ἐμοδυμαδὸν γινόμενα;
34. Καλέσεις δὲ νίφος Φανῆ, καὶ δρόμω ὕδατος λάβεω ὑπακίσταται σε;
35. Ἀποσελεῖς δὲ κεραυνὸς, καὶ πορεύ- σονται; ἐρῶσι δὲ σοι, τί ἐστι;
36. Τίς ἔδωκε γυναίῃ ὕφασμαλος σοφίαν, γυναίκα
- Καὶ παικιτικὴν (σοφίας) ἐπιστήμην;
37. Τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νίφης σοφίας,
- Οὐραῶν δὲ εἰς γῆν ἔκλινε;
38. Κέχυται γάρ ὥσπερ γῆ χωρὶς, γῆς κοίτα
- Κεκόλληκε δὲ αὐτὸν ὥσπερ κύβον λί- θους.
39. Θηρεύσεις δὲ λέκται βοράν,
- Ψυχὰς δὲ δρακόντων ἐμπλήσεις;
40. Δεδόικαςι γάρ ἐν κοίταις αὐτῶν,
- Καίθηται δὲ ἐν ὕλαις ἐνεδρευούσας.
41. Τίς δὲ ἠτοίμασε κόρακι βοράν;
- Νεοσοὶ δὲ αὐτῶ πρὸς Κύριον (αὐτῶ)
- κεκράγασι, πλασάμωσι τὰ σῖτος
- ζητῶντες.

ΚΕΦ.

v. 18. flich. 2. δὲ μοι κ. ἦτοι) δὲ μοι κ. τί. v. 19. Ἐν ποίᾳ) in abest. ibid. Φῶς) τὸ Φῶς. ibid. flich. 2. ἵεν τίποτε) ἔ τίποτε. v. 20. Εἰ ἄρα) ἄρα deest. v. 21. αἰ τῶν) τότε. v. 23. Ἀριθμῶντος) ἀρίθμωται. ibid. flich. 2. πολλῶν) πολλῶν. v. 26. γῆ) γῆ. v. 28. (συναχὰς καὶ) non habet. v. 29. κρυάσματος) ὁ κρυάσματος. v. 30. αἰ) ὥσπερ. ibid. flich. 2. δὲ) abest. ib. ἱππῆ) ἱππῆ. v. 31. Δεσμὸν - - Φραγμὸν) δὲ δεσμὸν πλειάδος, καὶ Φραγμὸν. v. 32. flich. 2. (καὶ) abest. v. 34. ἐρῶν) τρέμω. v. 36. Τίς ἔδωκε γυναίκα) τίς δὲ ἔδωκε γυναίκα. ib. flich. 2. καὶ) ἔ. ibid. (σοφίας) deest. v. 38. γάρ) δὲ. ibid. γῆς κοίτα) γῆ κοίτα. ibid. flich. 2. Κε- κούληκε) κεκόλληκε. ibid. κύβον λίθου) λίθω κύβον. v. 41. flich. 2. δὲ πρὸς) γὰρ αὐτῶ πρὸς. ibid. (αὐτῶ) deest.

ΚΕΦ. ΛΘ'. XXXIX.

✱ **Η** ἔγνωσ καιρὸν τοκεῖν τραγελά-
 ✱ **Φ**ων πίττας,

✱ Ἐφύλαξας δὲ ὠδῖνας ἐλάφωσι;

2. Ἡρήμισσας δὲ αὐτῶν μῆτας πλήρεις
 τοκετῶν,

✱ Ὤδῖνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας;

3. Ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία ἀνευ
 φέβου,

✱ Ὤδῖνας δὲ αὐτῶν ἐξαποστελεῖς;

✱ 4. Ἀποβήξῃσι τὰ τέκνα αὐτῶν,

✱ Πληθυνθήσονται ἐν γεννήματι.

✱ Ἐξελεύσονται, καὶ ἡ μὴ ἀνακαμψέ-
 ✱ σιν αὐτῶν.

5. Τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἀφρεὶς ὄνον ἄγριον ἐλεύ-
 θερον;

✱ Δεσμους δὲ αὐτῆς τίς ἔλυσεν;

6. Ἐθίμην δὲ αὐτῆς τὴν διαίταν ἔρημον,

✱ Καὶ τὰ σκηνώματα αὐτῆς αἰλμα-
 ρίδα.

7. Καταγελῶν πολυσχλίας πέλειος,
 Μίμψιν δὲ φορολόγῃ ἐκ αἰέων.

8. ✱ Κατασκήψεται ὅρη νομὴν αὐτῆς,
 ✱ Καὶ ὀπίσω παντός χλωρῆς ζητήσῃ.

9. Βαλῆσεται δὲ σοι (ἀτράπελος) μο-
 νόκερος δελεῦσαι,

✱ Ἡ κοιμηθῆναι ἐπὶ φατῆς σου;

10. Δήσεις δὲ αὐτῆς ἐν ἱμάσι ζυγόν;

✱ Ἡ ἐλκύσει σοι αὐλάκας ἐν πεδίῳ;

11. Πέποιδας δὲ ἐπ' αὐτῶν, ὅτι πολλὴ ἡ
 ἰχὺς αὐτῆς;

✱ Καὶ ἐπαφῆσεις αὐτῶν τὰ ἔργα σου;

12. Πιστεύσεις δὲ αὐτῶν, ✱ ὅτι ἀποδώσει

σοι τὸν σπέρμα,

✱ Καὶ εἰσίοισι σοὶ τὴν ἄλωνα;

13. Πτέρυξ τερπομένην Νείλασσα,

✱ Ἐὰν συλλάβῃ Ἀσίδα καὶ Νέεσσα.
 ✱ (ἐλάλησαν)

14. Ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ ἡ ἀὐτῆς,

✱ Καὶ ἐπὶ χροῦν θάλλῃ.

15. Καὶ ἐπελάθεται ὅτι πῶς σκορπῇ

αὐτῆς,

✱ Καὶ θηρία ἀγρῶ καταπατήσει αὐτῆς.

16. Ἀπεσπλήρησε τὰ τέκνα αὐτῆς ὥστε

✱ μὴ ἰαυτῆς,

✱ Εἰς κενὸν ἐκοπίασεν ἀνευ φέβου.

17. Ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ Θεὸς

✱ σεφίαι,

✱ Καὶ ἡ ἐμέρισεν αὐτῇ (ὁ Θεὸς) ἐν

✱ τῇ συνέσει.

18. Κατὰ καρδίαν ἐν ὕψει ὑψώσεις,

✱ Καταγελᾷσεται ἵππη καὶ τῆ ἐπιβί-
 ✱ ας αὐτῆς.

19. Ἡ σὺ περιέθikas ἵππω δύναμιν,

✱ Καὶ ἐνέδusas τραχήλῳ αὐτῆς φόδον;

20. Περιέθikas δὲ αὐτῶν πανοπλίαν,

✱ Καὶ δόξῃ στηθεὶν αὐτῆς τόλμην;

21. Ἀνορύσων ἐν πεδίῳ γαυριᾶ,

✱ Ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον ἐν ἰχθύι.

✱ Συναντῶν βέλει 22. καταγελᾷ,

✱ Α α 3

✱ Καὶ

CAP. XXXIX. v. 1. Ἡ ἔγνω (Εἰ ἔγνω). v. 2. αὐτῶν μῆτας) transposita. ibid. τοκετῶν) addit
 αὐτῶν. v. 3. ἀνευ φέβου) ἐξου φέβου. v. 4. σlich. 3. ἰαυτῆς) αὐτῆς. v. 6. αὐτῆς τὴν διαίταν)
 transposita. v. 8. σlich. 1. ζητήσῃ) ζητεῖ. v. 9. (ἀτράπελος) deest. v. 10. αὐτῆς ἐν ἱμ. ζ') ἐν
 ἱματί) ζυγὸν αὐτῆς. ibid. σlich. 1. σοι) σου. v. 11. σlich. 1. Καὶ ἐπαφῆσεις) ἐπαφῆσεις δὲ. v. 12.
 αὐτῆς) deest. ibid. σlich. 1. Καὶ εἰσίοισι) εἰσίοισι δὲ. ibid. τὸν ἄλωνα) τὸν ἄλωνα. v. 13.
 Νείλασσα) Νείλασσα. ibid. σlich. 1. Νέεσσα) Νέεσσα. ibid. (ἐλάλησαν) deest. v. 14. ὡς) ὡς.
 v. 16. αὐτῆς) ἰαυτῆς. v. 17. ἐκοπίασεν) ἐκοπίασεν. ibid. (ὁ Θεὸς) deest. v. 18. καὶ) παρὸν.
 v. 19. σlich. 1. Καὶ ἐκπορεύεται) ἐκπορεύεται δὲ. v. 20. σlich. 1. in Rem. δίξας) ἐκπορεύεται αὐτῆς τόλμην.
 v. 21. σlich. 3. βέλει) βεταλῇ.

- σίδηεν Καὶ ἔ' μὴ ἀποστραφῇ σίδηεν.
 23. Ἐπ' αὐτῷ γαυρία τέξεν καὶ ἐξυθε-
 νης μάχαιρα.
 24. Καὶ ἐργῇ ἀφανιεῖ τὴν γῆν.
 σημανιεῖ Καὶ ἔ' μὴ πτείνεσι ἕως ἀν σημῇ σάλ-
 πιγῆ.
 25. Σάλπινγος δὲ σημανήσκει, ἔρεϊ· εὐγε.
 Πέβρωθεν δὲ ὅσφραίνεται πολέμῃ,
 ἄλματι (Καὶ) σὺν ἀλλήλῳματι καὶ κραυγῇ
 (ἐκπικρεύεται).
 26. Ἐκ δὲ Ἰῆς σῆς ἐπισήμης ἦλθεν ἱέραξ,
 Ἀπαπετάσας τὰς πτέρυγας ἀκινή-
 τος, * καθορῶν τὰ πρὸς νότον;
 27. Ἡ ἐπὶ τῷ σὺ προσάγματι ὑψῆται
 αἰτός;
 Γυψ δὲ ἐπὶ νοστιάς αὐτῷ 28. καθε-
 δεῖς αὐλίζεταί.
 * Εἰς ἐσχλὴ πέτρας καὶ ἀπο-
 κρύφῳ;
 29. Ἐκεῖσε ἀν ζητεῖ τὰ σῖτα· * πόρ-
 βωθεν (δὲ) οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῷ σκο-
 πεύουσι.
 30. Νεοσοὶ δὲ αὐτῷ φύρονται ἐν αἵματι·
 Οὐ δὲ ἐὰν ὥσι τεθνεώτες, παρὰχρη-
 μα εὐρίσκονται.
 31. Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἰωβ,
 καὶ εἶπε· 32. μὴ κρίνῃ μετὰ ἱκα-
 νῷ ἐκκλινεῖ; * Ἐλέγχων Ἐοὐν, ἀ-
 ποκριθῆσεται αὐτὴν;
 33. Ὑπολαβὼν δὲ Ἰωβ, εἶπε τῷ Κυρίῳ·

34. * Τί ἔτι ἐγὼ κρίνομαι, νεθετέμε-
 νος καὶ ἐλεγχόμενος ὑπὸ Κυρίου, *
 Ἀκῶν ταιαῦτα; μηδὲν ὧν ἐγὼ, *
 Ἀπέκρισιν δὲ τίνα δῶ πρὸς ταῦτα;
 Χεῖρα θῆσω ἐπὶ φόματι μὲ·
 35. Ἀπαξ ἐλάλησα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ
 οὐ προδήσω.

ΚΕΦ. Μ'. XL.

- ΕΤΙ δὲ ὑπολαβὼν ὁ Κύριος, εἶπε τῷ
 Ἰωβ διὰ τῷ νέφους.
 2. Μὴ, ἀλλὰ ζωσας ὡσπερ ἀνήρ
 τὴν ὀσφύν σου·
 Ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δὲ μοι ἀποκριθῇ.
 3. Μὴ ἀποποιῇ μὲ τὸ κρίμα; ἀποποιῷ
 Οἷμ δὲ με ἄλλως σοι κερχηματικῆναι, μὴδὲ οἷς
 ἀλλ' ἵνα δίκαιος αἰαφανῆς;
 4. Εἰ βραχίων σοὶ ἐς, κατὰ Κύριον,
 Ἡ Φωτῇ (βροντῆς) κατ' αὐτόν
 βροντῆς;
 5. Ἀνάλαβε * δι' ὕψος καὶ δύναμιν·
 Δόξαν καὶ τιμὴν ἀμφιάσαι. *
 6. Ἀπόσειλον δὲ ἀγγέλους ἐν ὀργῇ (σε),
 Πάντα δὲ ὑβρίσῃν ταπεινώσων,
 7. Ὑπερήφανον δὲ σβέσον·
 Σῆψον δὲ ἀσεβεῖς παρὰχρημά,
 8. Κρύβον δὲ αὐτοὺς εἰς γῆν (ἔξω) ὁμο-
 θυμαδόν, τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν
 ἀτιμίαις ἐμπλησον.

9. Ὅμο-

v. 22. α μὴ) οὐμὴν. ibid. σίδηεν) ἀπὸ σίδηρος. v. 23. ἐξυθεν) deest. v. 24. stich. 2. σημα-
 νιῇ) σημάνειν. v. 25. ἐρεϊ) λίγναι. ibid. stich. 3. (Καὶ) abest. ibid. (ἐκπικρεύεται) deest. v. 27.
 Ἡ ἐπὶ τῷ σὺ) ἐπὶ δὲ σὺ. v. 29. (δὲ) abest. v. 30. stich. 2. οὐ δὲ ἐὰν) οὐ δ' ἂν. v. 32. Ἐλέγ-
 χων) addit δι. v. 33. ἀπὲρ) λίγναι. v. 34. ἐλεγχόμενος ὑπὸ Κυρίου) ἐλεγχων κύριον. ibid. stich.
 2. 3. μηδὲν ὧν ἐγὼ, Ἀπέκρισιν δὲ τίνα δῶ) εἰδὲν ὧν; ἐγὼ δὲ τίνα ἀπέκρισιν δῶ. v. 35. ἐλάλησα)
 ἀλλήλῳμα. CAP. XL. v. 1. διὰ τῷ) ἐκ τοῦ. v. 2. stich. 2. ἀποκριθῇ) ἀποκρίναι. v. 3.
 stich. 2. μὴδὲ οἷς) οἷς δὲ. ibid. ἀλλ' ἵνα δίκαιος αἰαφανῆς) ἢ ἵνα ἀνοφανῆς δίκαιος. v. 4. Εἰ) ἢ.
 ibid. κατὰ Κύριον) κατὰ τὴν κρίσιν. ibid. stich. 2. (βροντῆς) deest. ibid. κατ' αὐτόν βροντῇ
 ἵνα) κατ' αὐτόν βροντῆς. v. 5. δι' ἐκ ὕψους) δι' ὕψος καὶ. ibid. stich. 2. Δόξαν καὶ) δόξαν ἐκ καὶ.
 v. 6. ἐν ὀργῇ σε) ὀργῇ. v. 8. αὐτοῖς) abest. ibid. (ἔξω) abest.

9. Ὁμολογήσω ἄρα ὅτι δύναται σε ἡ
δεξιὰ σώσαι ἐν.
10. Ἀλλ' ἰδὲ, παρὰ σοὶ θηρίαι ὡς βα-
σιν χέρον ἐθίλει.
11. Ἰδὲ δὴ ἡ ἰχθὺς αὐτῷ ἐπὶ ὀσφύος
✠ αὐτῷ,
Ἡ δὲ δύναμις ✠ αὐτῷ ἐπ' ὀμφαλοῦ
γαστρός ✠ αὐτῷ. 12. ἔστηεν ἑ-
ραὶν ✠ αὐτῷ ὥσπερ κυπάρισσον,
Τὰ δὲ νεῦρα αὐτῷ (ὥσπερ χροῖα)
συμπέπλεκται.
13. Αἱ πλευраὶ αὐτῷ ὡς πέτραι χαλκαῖ,
σίδερος Ἡ δὲ βράχις αὐτῷ ὡς κύβητις σίδερος.
Χυτός 14. 15. Τὸτό ἐστιν ἀρχὴ πλάσματος
Κυρίου, πεποιημένον
Εἰς τὸ ἐγκαταπαύεσθαι ὑπὸ τῶν
ἀγγέλων αὐτοῦ.
Ἐπελθὼν δὲ ἐπ' ἔρος ἀκρότομον,
Ἐποίησε χαρμυλὴν τετράποσιν ἐν τῷ
ἀγγῷ.
16. Ὑπὸ παντοδαπὰ δένδρα κοιμᾶται,
Παρὰ κάλαμον καὶ πάπυρον καὶ βό-
τομον.
17. Σκιαζονται δὲ αὐτῷ δένδρα μεγάλα
Σὺν βλάστημοις, καὶ κλάων ἀγνῶ.
18. ✠ Ἐὰν γένηται πλημμύρα, ἢ μὴ
αἰδέσθαι,
✠ ὅτι ✠ Πέποιθεν ἔτι προσκρέσει, ὁ Ἰορδάνης
✠ εἰς τὸ ρόμα αὐτῷ.
19. Ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ διέξεται ✠
αὐτόν, ✠
Ἐκπυλινόμενος τήσσει βῆνα (αὐτῷ). ✠
ἐνσκολι-
εὐόμενος ✠
20. 21. Ἄρξει δὲ θράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ;
Περὶθήσεις δὲ Φορβαίαν περὶ βῆας αὐ-
τῷ; (καὶ) ✠ εἰ εἰλήσεις κλοῖον
ἐν τῷ μακίτρῳ αὐτῷ;
Ψαλίῳ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτῷ; Ψελλῷ
22. Λαλήσει δὲ σοι δέησις καὶ ἱκετηρίας
μαλακαῖς;
23. Θήσεται δὲ μετὰ σὺ διαθήκη;
Λήψῃ δὲ αὐτόν διπλὸν αἰώνιον;
24. Καὶ ἐμπαίξεις αὐτῷ ὥσπερ ὀφθαλμῷ;
Δήσεις δὲ αὐτόν ὥσπερ τρυβλίον παι-
διῷ;
25. Ἐπιστοῦνται δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη, αὐτόν
Καὶ μεριτεύνονται αὐτόν Φοινίκων
γένει;
26. Πᾶν δὲ πλωτὸν συναλθὼν ἢ μὴ ἐνὶ-
κη (μῖαν) βύρσαν ἔρας αὐτῷ,
✠ Καὶ ἐν πλοίοις ἀλιεῖται κεφαλὴν
αὐτῷ.
27. Ἐπαθήσεις δὲ ἐπ' αὐτῷ χεῖρα, μη-
δαῖς πολέμῳ τῷ γιγγομένῳ ἐν τῷ
σώματι αὐτῷ;
Καὶ μακίτη γινέσθω
28. Οὐχ ἰώρακας αὐτόν, ἢ ἐπὶ τοῖς
λεγόμενοις τεταυμμάκας;

ΚΕΦ.

v. 9. ἡμ) non habet. ibid. ea ἡ δεξιὰ) transposita. v. 10. in Rom. ἀλλὰ δὲ ἰδοὺ θηρία παρὰ
σοι, χέρον ἰσα βασιὶ ἰδίωται. v. 11. καὶ ὀσφύος αὐτοῦ) ἐν' ὀσφί. ibid. στή. 1. γαστρός αὐτοῦ)
αὐτοῦ deest. v. 12. ἐρὰν αὐτῷ ὥσπερ) ἐρὰν αὐτῷ. ibid. (ὥσπερ χροῖα) non habet. v. 13. αἱ
πέτραι χαλκαῖ) πλευραὶ χαλκαῖαι. ibid. στή. 2. αἱ σίδεροι) αἱ abest. v. 14. 15. Τὸτό ἐστιν)
ταύτου. ibid. στή. 1. Ἐν τῷ) abest. v. 16. στή. 2. κάλαμον καὶ πάπυρον) transposita.
v. 17. δὲ αὐτῷ) δὲ ἐν αὐτῷ. ibid. στή. 2. ἡγίε) ἀγγῷ. v. 18. αἰδέσθαι) αἰδέσθῃ. v. 19. β. 1.
(αὐτῷ) deest. v. 20. 21. καὶ εἰλήσεις κλοῖον) ὁ δόσεις κλοῖον. ibid. στή. 3. Ψαλίῳ) Ψελλῷ.
v. 22. δέσεις καὶ ἱκετηρίας) δέσεις ἱκετηρίας. v. 24. καὶ ἐμπαίξεις αὐτῷ) παίξῃ δὲ ἐν αὐτῷ. ibid.
στή. 2. Δάσεις δὲ) ὁ δόσεις. v. 25. αὐτόν) ἐν αὐτῷ. ibid. στή. 2. καὶ μακίτη) μεριτεύνεται δὲ.
ibid. γένει) ἡμ. v. 26. ἐπὶ γένει μῖαν βύρσαν) ἐπὶ γένει βύρσαν μῖαν. v. 27. ἐν' αὐτῷ) αὐτῷ. ib.
καὶ μακίτη τῷ γιγγομένῳ ἐν τῷ σώματι) καὶ μακίτη τὸν γιγγομένον ἐν σώματι. v. 28. ab hoc verbum Edit.
Rom. incipit Cap. 41.

ΚΕΦ. ΜΑ'. ΧΛΙ.

ΟΙ ΔΕΔΟΙΚΑΙ (αὐτὸν), ὅτι ἦτοί-
μασαι μοι;

Τίς γάρ ἐστιν ὁ ἰμοὶ αἰδιώ-
μενος;

2. Ἡ τίς (ἐστιν ἐς) αἰτιῆσεται μοι, καὶ
ὑπομεινῇ;

(Ἡ ἐχί) πᾶσα ἡ ὑπ' ἐρεῶν ἐμῇ ἐστιν.

3. ✕ Οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτὸν,
διὰ μένος καὶ λόγος ἐνέμουν ἐλεήσει τὸν ἴσον
αὐτῶν.

4. Τίς (δε) ἀνακαλύψει πρόσωπον ἐν-
δύσεως αὐτῶν, εἰς δὲ πύλιν θάλασ-
σας αὐτῶν τίς ἀν' εἰσέλθοι;

5. Πύλας (δε) πρόσωπου αὐτῶν τίς ἀνεί-
ξει;

Κύκλῳ δένταν αὐτῶν φέβος.

6. Ἐγκαῖα (δε) αὐτῶν ἀσπίδες χαλκαῖαι,
καὶ σύνθετοι αὐτῶν ὥσπερ * σμύρνος
λίδας, 7. ✕ εἰς ἐκ τῶ ἐνὸς καλ-
λῶνται,

✕ Πνεῦμα δὲ ἐ μὴ διέλθῃ αὐτόν.

✕ 8. Ἀλλ' ἐ τῶ ἀδελφῷ αὐτῶν προσκαληθή-
σεται, συνέχωνται, καὶ ἐ μὴ ἀ-
ποσπαδῶσιν.

9. Ἐν πλερμῷ αὐτῶν ἐπιφάνεται φέγ-
γος.

Οἱ δὲ ἐφ' θαλάμῳ αὐτῶν εὖδος ἐσφίξευ.

10. Ἐκ σώματος αὐτῶν ἐκπορεύονται λαμ-
πάδες καίμεναι,

καὶ διαριπτοῦνται ἐχάρακας πυρός.

11. Ἐκ μυκήθων αὐτῶν ἐκπορεύεται κα-
πνὸς καμῆναι καίμενης πυρὶ ἀν' φλογὶ
θράσκων.

12. Ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἀνδρακες,
φλόξ δὲ ἐκ σώματος αὐτῶν ἐκπορεύε-
ται. 13. Ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτῶν
αὐλίζονται δύναις.

Ἐμπροσθεν αὐτῶν προτρέχει ἀπάλεια.

14. Σάρκες δὲ σώματος αὐτῶν κεκίλην-
ται.

✕ Καταχρεῖ ἐπ' αὐτόν, ἐ σαλευ-
θήσεται.

15. Ἡ καρδία αὐτῶν πίπτηεν ὥσπερ λί-
θος, ἐσκη δὲ ὥσπερ ἀκμὴν ἀνή-
λατος.

16. Στραφέντος αὐτῶν, φέβος θηρίοις
τετραέποσιν ἀλλομνίαις ἐπὶ γῆς.

17. Ἐάν συναντήσασιν αὐτῶν λόγχοι,
ἐδὲν ἐ μὴ ποιήσων αὐτῶν ✕ δό-
ρυ ἐσημῶν καὶ θάραξ.

18. Ἡγῆται μὲν γὰρ σιόησεν ὥσπερ ἄ-
χυρα,

χαλκὸν δὲ ὥσπερ ξύλον σαφρόν.

19. Οὐ μὴ τρώσῃ αὐτόν τίςιν χαλκῶν.

Ἡγῆται γὰρ πέτερόβλεν ὡς χέρσις,

20. Ὡς καλαμὴ ἐλογιζῇ αὐτῶ σφύρα.

Καταγελᾷ δὲ σεισμῷ πυρφόρεν.

21. Ἡ φρυγὴ αὐτῶν ἐδολίσκει ἐξήϊς,

πᾶς δὲ χροστὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτόν
ὥσπερ πηλὸς ἀμίδητος.

22. Ἀνα-

CAP. XLI. v. 1. (αὐτὸν) deest. ibid. σοι. ibid. stich. 2. ἀποσπᾶται) ἀντιπᾶς. v. 2. (ἐν ὧν) abest. ibid. stich. 2. Ἡ ἐχί πᾶσα) εἰ πᾶσα. v. 3. stich. 2. λήγει) λήγειν. ibid. ἴσον αὐτῶ) ἴσον αὐτῷ. v. 4. Τίς δὲ ἀνακαλύψει) τίς ἀποκαλύψει. v. 5. (δε) abest. v. 6. Ἐγκαῖα δὲ) τὰ ἱγνατα. ibid. χαλκαῖαι) χαλκῶν. ibid. stich. 2. in Rom. σύνθετοι δὲ αὐτῶ ὥσπερ σμύρνος λίδας. v. 7. αἱ ἐν τῷ) ἐν τῷ. v. 8. συνέχωνται) συνέχονται. v. 9. ἐπιφάνεται) ἐπιφάνισκται. v. 10. λαμπαδεῖ) αἱ λαμπαδαί. ibid. stich. 2. ἐχάρακας) αἱ ἐχάρακας. v. 11. φλογὶ) πυρὶ. v. 13. stich. 2. προτρέχει) τρέχει. v. 15. ὥσπερ λίδας) αἱ λίδας. v. 16. αὐτῶ) δὲ αὐτῷ. ibid. ἀπαλει-
ναι ἐπὶ γῆς) transposita. v. 17. ἄ μὴ) μὴ. ibid. αὐτῶ δόρυ καὶ θάραξ) δόρυ, καὶ θάρακας. v. 18. ὥσπερ ἄχυρα) ὥσπερ deest. v. 19. αὐτὸν Ἡγῆται γὰρ π. αἱ χροστὸς) αὐτὸν τίςιν χαλ-
κῶν. Ἡγῆται μὲν πέτερόβλεν χίρσις. v. 20. ἐλογιζῇ αὐτῶ) ἐλογίζονται.

22. Ἀναξεί τὴν αἵβουον ὥσπερ χαλκίειον
Ἦγηται δὲ τὴν θάλασσαν ὥσπερ ἐξ-
αλειπίσιν,

23. Τὸν δὲ τάρταρον τῆς αἵβουα ὥσπερ
αἰχμάλωτον·

✕ Ἐλογίσατο αἵβουον εἰς περίπαιον·

24. Οὐκ ἔστιν ἔδεν ἐπὶ γῆς ὅμοιον αὐτῷ,
Πεποιημένοι ἐγκαταπαίξεσθαι ὑπὸ
τῶν ἀγγέλων μὴ·

25. Πᾶν ὑψηλὸν ὄρεσ', αὐτὸς δὲ βασιλεὺς
πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι.

ΚΕΦ. ΜΒ' XLII.

Τ Πολαδῶν δὲ ἰωδ, λέγει τῷ Κυρίῳ
2. Οἶδα ὅτι δύνασαι πάντα, ἀ-
δυνατεῖ δὲ σοι ἔδεν.

3. Τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπτειν σε βελὴν,
Φειδόμενος δὲ ῥημάτων, καὶ σὲ οἴ-
σεται κρύπτειν;

Ἀνηγγέλι δὲ μοι ἃ ἐκ ἧδεν,
~ Μεγάλα καὶ θουμασά, ἃ ἐκ
ἡπιστάμην.

4. Ἄκουσον θῆ μοι Κύριε, ἵνα καὶ γὰρ λα-
λήσω·

Ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δὲ με διδάξον.

Ἔως 5. Ἄκου μὲν ὧτ' (ἀκούς) ἤκουόν σε το-
πρότερον,

Νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμός μου ἐώρακέν σε·

6. Διὸ ἐφωκίλσα ἐμαυτὸν, καὶ ἱστάκην,
Ἦγημαι δὲ ἐμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν.

Tom. IV.

7. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλήσαι τὸν Κύ-
ριον πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα τῷ
ἰωδ,

Εἶπεν ὁ Κύριος Ἐλιφάξ τῷ Θαιμα-
νίτῃ·

Ἡμετερες σὺ, καὶ οἱ δύο φίλοι σε·
ἐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀ-
ληθὲς ἔδεν, ὥσπερ ὁ θεράπων μου
ἰωδ.

8. Καὶ νῦν λάβετε ✕ ἑαυτοὶ ἐπὶ αὐ-
χους καὶ ἐπὶ κνήας, καὶ πορεύ-
σητε πρὸς τὸν παῖδά μου ἰωδ,

Καὶ ποιήσεις κάρπωμα περὶ ὑμῶν·

ἰωδ δὲ ὁ θεράπων μου εὐχεται περὶ
ὑμῶν·

Ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον αὐτῷ λήψομαι,
καὶ εἰ μὴ δι' αὐτῶν, ἀπώλεισας ἂν
ὑμᾶς·

Οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ✕ πρὸς μὲ κατὰ
τῷ θεράποντός μου ἰωδ ἔδεν, ἀ-
γαθόν.

9. Ἐπερεύθησαν δὲ Ἐλιφάξ ὁ Θαιμα-
νίτης,

καὶ Βαλλόδ ὁ Σαυκίτης, καὶ Σα-
φάρ ὁ Μναῖος,

καὶ ἐποίησαν (ἑαυτοῖς) καδῶς στυ-
τάξεν αὐτοῖς ὁ Κύριος·

καὶ ἔλυσεν τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν διὰ
ἰωδ.

10. Ὁ δὲ Κύριος ἤψησεν τὸν ἰωδ· εὐχα-
ρίστην δὲ αὐτῷ περὶ τῶν φίλων
αὐτοῦ,

Bb

Ἀφῆ-

v. 2. (εἰ γῆ) ἐπὶ τῇ γῆ. CAP. XLII. v. 2. δύναται πάντα) transposita. v. 3. stich. 2. Ἀνηγγέλι δὲ μοι) τί δὲ ἀναγγεῖλῃ μοι. ibid. stich. 3. ἡπιστάμην) ἐπιστάμην. v. 4. (εἰ μὲν) δὲ μὲν. v. 5. Ἔως μὲν) ἀπὸ μὲν. ibid. (ἀκούς) deest. v. 7. ῥήματα) addit ταῦτα. v. 8. καὶ νῦν) νῦν δὲ. ibid. τὸν παῖδα) τὸν θεράποντα. ibid. stich. 2. in Rom. καὶ ποιήσεις κάρπωμα περὶ ὑμῶν. ibid. stich. 5. καὶ εἰ μὴ δι') εἰ μὴ γὰρ δι'. ibid. ὑμῶν) ἐμοῦ. ibid. stich. 6. ἐλαλήσατε) addit ἀληθῆ. ibid. εἰς ἀγαθόν.) abest. v. 9. Ἐπερεύθησαν) ἐπερεύθη. ibid. stich. 3. (ἑαυτοῖς) abest. ibid. stich. 4. αὐτοῦ) αὐτοῦ. v. 10. αὐτῷ περὶ) αὐτῷ καὶ περὶ.

προσέβη-
κεν
* τῷ

Ἄφῃκεν αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν.
Ἐδωκε δὲ ὁ Κύριος τῷ Ἰωβ * πάντα δι-
πλᾶ ὧν ἔχεν ἐμπροδὶν (εἰς δι-
πλασιασμένον).

11. Ἦκουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτῆ πάντα τὰ
συμβεβηκότα αὐτῷ, καὶ ἦλθον
πρὸς αὐτὸν, καὶ πάντες (δὲ) ὅσοι
ᾔδεισαν αὐτὸν ἐν πρώτῃ.

πρὸ τούτῃ

Φαίνοντες δὲ καὶ πίνοντες παρ' αὐτοῦ,
παρεκάλεσαν αὐτόν.

Καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶσιν Χ κακοῖς,
εἰς ἐπήγαγεν αὐτῷ ὁ Κύριος.

Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἕκαστος ἀμνάδα μί-
αν, καὶ τετραδάραχμον χρυσοῦς
ἀσσημῶν.

τὸν 12. Ὁ δὲ Κύριος ὑλοποίησε τὰ Ἰωβ τὰ
ἐσχάτα μᾶλλον ἢ τὰ ἐμπροδὶν.

Ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτῆ, πρόβατα μύ-
ρια τετρακισχίλια,

κάμηλοι ἑξακισχίλιοι,

ζεύγη βοῶν χίλια,

ὄνοι θήλειαι τομαῖδες χίλιοι.

13. Γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἐπὶ καὶ θυ-
γατέρες τρεῖς.

14. Καὶ ἰκέλευσε τὴν μὲν πρώτην, Ἥ-
μέραν.

Τὴν δὲ δευτέραν, Καοσίαν.

Τὴν δὲ τρίτην, Ἀμαλθείας κέρας.

15. Καὶ ἔχ' εὐρέθησαν κατὰ τὰς Ἰωβ
θυγατέρας (καὶ τὸς υἱὸς αὐτῆ)

Βελτίας αὐτῶν ὑπὸ τὴν ὑπ' ἑρανόν.

Ἐδωκε δὲ αὐταῖς ὁ πατὴρ κληρονομίαν Ἰωβ ταῖς
ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν.

16. Ἐξῆζε δὲ Ἰωβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη
ἐκατὸν ^β τεσσαράκοντα.

† Ταῦτά ἐ πάντα ^α ἃ ἔχ' ἔτη διακόσια
τεσσαράκοντα ὀκτώ.

× Καὶ ἰδὼν Ἰωβ τὸς υἱὸς αὐτοῦ, καὶ
τὸς υἱὰς τῶν υἱῶν αὐτῆ, τετάρτην
γενεάν.

17. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωβ πρεσβύτερος,
καὶ πλήρης ἡμερῶν.

† Γέγραπται δὲ πάλιν ἀναστήσεσθαι
αὐτὸν μεθ' ὧν ἀνίστηται ὁ Κύριος.

Οὗτος ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς Συρια-
κῆς βέλαι,

Ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Λυσίτιδι, ἐπὶ
τοῖς ὄρεσι τῆς Ἰουμαίας καὶ Ἀ-

ραβίας.

Προὔπτερχε δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωβᾶδ.

Λαβὼν δὲ γυναῖκα Ἀραβίαν, γενεὰ
υἱὸν ᾧ ὄνομα Ἐναν.

Ἦν δὲ αὐτὸς πατέρας μὲν Ζαρέθ, τῶν
υἱῶν Ἠσαῦ υἱός,

Μητρός δὲ Βοσώρας ὥστε εἶναι αὐτὸν
πίμπληον ἀπὸ Ἀδραάμ.

Καὶ

v. 10. stich. 3. in Rom. ἔδωκεν δὲ ὁ κύριος διπλᾶ ὧν ἔχεν ἐμπροδὶν Ἰωβ εἰς διπλασιασμένον. v. 11. (H) abest. ibid. ἀπὸ τούτου. ibid. stich. 2. πίνοντες αὐτῷ πίνοντες παρ' αὐτοῦ. ibid. stich. 3. ἐπήγαγεν αὐτῷ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτόν. ibid. stich. 4. καὶ βουκαὶ Ἦσαν δὲ. ibid. χρυσοῦς ἀσσημῶν χρυσὸν καὶ ἀσσημῶν. v. 12. τὸν Ἰωβ τὰ ἐσχάτα μᾶλλον ἢ τὰ ἐμπροδὶν Ἰωβ. v. 14. stich. 2. καοσίαν καοσίαν. ibid. stich. 3. Ἀμαλθείας ἀμαλθείας. v. 15. Ἰωβ θυγατέρας transposita. ibid. (καὶ τὰς υἱὰς αὐτοῦ) defunct. ibid. stich. 2. ὑπὸ τὴν ὑπ' ἐν τῇ ὑπ'. ibid. stich. 3. Ἰωβ ταῖς θυγατέρας αὐτῆς αὐταῖς ὁ πατὴρ. ibid. ἀδελφοῖς αὐτῆς αὐτῆς deest. v. 16. stich. 2. ἔτη ἑκατὸν ἑκατὸν. ibid. deest. v. 17. stich. 2. Γέγραπται πάλιν ἀναστήσεσθαι αὐτόν μεθ' ὧν ἀνίστηται ὁ Κύριος. γέγραπται δὲ αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ κύριος ἀνίστηται. ibid. stich. 6. Ζαρέθ, τῶν υἱῶν Ἠσαῦ Ζαρέθ, ἐν τῶν γένου υἱῶν. ibid. stich. 7. Βοσώρας Βοσώρας.

+ Καὶ ἔτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες Ἐλιφάζ (υἱὸς Σαφαὶν) τῶν υἱῶν Ἡσαΐ, +
 + ἐν Ἑδὼμ, ἧς καὶ αὐτὸς ἤρξε χά- Θαιμανῶν βασιλεὺς, +
 + ρας· Βαλδαδ (υἱὸς Ἀμοὺν τῷ Χωδαίρ) ἰσαν- τῷ Αὐ-
 Σιμφαίρ Πρῶτος Βαλαὰκ ὁ τῷ υἱῷ, καὶ ὄνομα τῇ χύτης τῶν τυ-
 + πόλει αὐτῷ Διενασά· Σαφαὶρ ὁ Μπαίαν βασιλεὺς. ραίων
 + Μετὰ δὲ Βαλαὰκ Ἰωδαῖβ, ὁ καλέμενος (Θαιμανὺν υἱὸς Ἐλιφάζ, ἡγεμὸν τῆς +
 + Ἰωδ· Ἰδεμαίας· Οὗτος ἐγεμνείεταί ἐκ +
 + Μετὰ δὲ τῶτον Ἀσθαίμ, ὁ ὑπάρχων ἡγε- τῆς Συριακῆς βίβλου, +
 + μὸν ἐκ τῆς Θαιμανίτιδος χώρας· Ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Λυσίτιδι, ἐπὶ +
 + Μετὰ δὲ τῶτον Ἀδαδ, υἱὸς Βακαδ, ὁ τῶν ὀρίων τῷ Εὐφράτῃ· +
 + ἐκκόψας Μαδιαίμ ἐν τῷ πεδίῳ Προῦπῆρχε δὲ τὸ ὄνομα αὐτῷ Ἰωδαῖβ· +
 + Μααῖβ· ἦν δὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ζαρεθ, ἐξ αὐ- +
 Γεθθαίμ Καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτῷ Γεθαίμ. νατολῶν ἡλύα.) +
 + Οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι,

ibid. stich. 9. Σιμφαίρ) Βαίρ. ibid. stich. 11. Ἀσθαίμ) Ἀσθαίμ. ibid. stich. 13. Γεθαίμ) γε-
 θαίμ. ibid. stich. 15. (υἱὸς Σαφαίρ) non habet. ibid. τῶν υἱῶν Ἡσαΐ) τῶν υἱῶν υἱῶν. ibid.
 stich. 16. in Rom. Βαλδαδ ἰ) σαυχαίμ τῶν τῶν. ibid. stich. 18. 19. 20. uncis inclusis non
 habentur in Edit. Rom.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Παροιμίαι Σολομώντος
υἱὸς Δαυὶδ,
ὅς ἐβασίλευσεν ἐν
Ἰσραὴλ,

2. Γινῶσαι σοφίαν καὶ
παιδείαν,

Νοῦσαι τε λόγους φρονήσεως,

3. Διέκδοαί τε φροφάς λόγων,
Νοῦσαι τε δικαιοσύνην ἀληθείᾳ,
Καὶ κέρμα κατευθύνην.

4. Ἵνα δῶ ἀκόκκους πανουργίαν,
Παῖδι δὲ νέῳ αἰδέσθην τε καὶ εἰνοῖαν.

5. Τῶν τε γὰρ ἀκόκκας σοφὸς σοφώτερος
ἔσται,

Ὅ δὲ νόημα κυβέρνησιν κήσεται.

6. Νοῆσει τε παραβολὴν καὶ σκολιὸν
λόγον,

Ῥήσεις τε σοφῶν καὶ ἀνιγμάτων.

7. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου,
(Σύνσεις δὲ αἰγὰδὴ πᾶσι τοῖς ποιή-
σιν αὐτῇν.

ἀρετῇ) Εὐστρέχεια δὲ εἰς Θεὸν ἀεχὶ αἰδέσσει·
Σοφίαν δὲ καὶ παιδείαν ἀσέβεις ἐξου-
δεύουσιν.

νόμος 8. Ἄκου υἱὲ παιδίων πατέρος σου,
Καὶ μὴ ἀπώγῃ θεσμὸς μητρός σου.

9. Στέφανον γὰρ χαρίτων ἐξῆ σὴ κο-
ρυφῇ,

Καὶ κλοῖν χρέσσειν περὶ σῶ τρα-
χήλα.

10. Υἱὲ μὴ σε πλανήσασιν ἄνδρες ἀσε-
βεῖς,

Μηδὲ βεληθῆς, 11. ἵαν παρακαλέ-
σωσί σε, λέγοντες·

Ἐλθέ μεθ' ἡμῶν, κοινώησον αἱμάλιος·
Κρύψωμεν δὲ εἰς γῆν ἄνδρα δικαῖον
ἀδίκως,

12. Καταπίωμεν δὲ αὐτὸν ὥσπερ ἄβυσ-
ζοντα,

Καὶ ᾄρωμεν αὐτῷ τὴν μνήμην ἐκ γῆς,

13. Τὴν κῆσιν αὐτῷ τὴν περὶ τελευτῆς καὶ αἰ-
κλίας

λαβώμεθα, Πλήσωμεν δὲ οἶκος ἡμετέρους σκύλον.

14. Τὸν δὲ σὺν κλήρῳ βόαλε ἐν ἡμῖν·

Κοινὸν δὲ βαδισάντων κησώμεθα πάν-
τες,

Καὶ μαρσίππιον ἐν γεννηθῆτω ἡμῖν.

15. Μὴ πορευθῆς ἐν ὁδῷ μετ' αὐτῶν· ὁδὸς

Ἐκκλινον δὲ τὸν σὺν πόδα ἐκ τῶν τρι-
βῶν αὐτῶν.

16. Οἱ γὰρ πόδες αὐτῶν εἰς κακίαν τρε-
χουσι,

Καὶ ταχνοὶ οἷσι τῷ ἐκχρεῖαι αἷμα.

17. Οὐ γὰρ ἀδίκως ἐκλείνεται δικλῖνα
πλερωτοῖς.

18. Αὐτοὶ γὰρ οἱ φόνοι μετέχοντες, θε-
σαυρίζουσιν ἑαυτοῖς κακὰ.

(Ἡ δὲ

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ Titulus in Rom. Παροιμίαι Σολομώντι. CAP. I. v. 1. Σολομώντος) σολομῶ-
ντος. v. 5. Τῶν τε) τῶν δὲ. v. 7. flich. 3. ἀρετῇ) ἀρχῇ. v. 8. νόμος) παιδεία. v. 9. ἔφη)
ἔλεν. v. 13. κῆσιν) κῆσιν. v. 14. flich. 2. βαδισάντων) βαδισάντων. v. 15. ὁδῷ) ἐν ὁδῷ. Ibid.
flich. 2. τὸν σὺν πόδα) τὸν σὺν ποδὶ σου. v. 16. integer desideratur in Edit. Rom.

- (Ἡ δὲ καταστροφὴ αἰσθητῶν παρανόμων κακὴ).
19. Αὗται αἱ ὁδοὶ εἰς πάντων τῶν συντελούντων τὰ ἄνωμα.
Τῇ γὰρ ἀσεβείᾳ τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν αἰφαιρύνονται.
20. Σοφία ἐν ἐξόδοις ὑμνεῖται,
Ἐν δὲ πλατείαις παύξουσιν αἶγι'.
21. Ἐπ' ἄκραν (δὲ) τεχνῶν κηρύσσεται,
(Ἐπὶ δὲ πύλαις δυνατῶν παρεδρεύει)
Ἐπὶ δὲ πύλαις πόλεως θαμβήσασα λέγει.
22. Ὅσον ἂν χρόνον ἄνακοι ἔχονται τῆς δικαιοσύνης, ἐκ αἰχμηθῆσονται.
Οἱ δὲ ἄφρονες τῆς ὕβρεως ὄντες ἐπισυμταί, ἀσεβεῖς γινόμενοι ἐμισσησαν αἰδέσθαι.
23. Καὶ ὑπεύθυνοι ἐγένοντο ἐλέγχαις.
Ἰδοὺ προσέμοι ὑμῖν ἡμῖς πτοῆς ῥῆσαν·
Διδαξέτω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον.
24. Ἐπειὴ ἐκάλεσεν, καὶ ἔχ' ὑπικέετε,
Καὶ ἐξέτερον λόγους, καὶ ἔ' προσείχετε.
25. Ἀλλὰ αἰνέως ἐποιῶτε ἡμᾶς βελάς,
Τοῖς δὲ ἡμοῖς ἐλέγχαις ἔ' προσείχετε.
26. Τογαρεὺν καὶ γὰρ τῇ ὑμετέρᾳ ἀπαλείᾳ ἐπιγελάσσομαι,
Κατασχερῶμαι δὲ ἥλικα ἂν ἔρχηται ὑμῶν ἕλεθρος.
27. Καὶ ὡς ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφρων θόρυβος,
Ἡ δὲ καταστροφὴ ὁμοίως καταγίγδισται παρῇ,
Ἡ ὅταν ἔρχηται ὑμῶν θλίψις καὶ πολιορκία.

- (Ἡ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν ἕλεθρος)
28. Ἔσαι γὰρ ὅταν ἐπικαλέσῃ με,
Ἐγὼ δὲ ἐκ εἰσακτόμοι ὑμῶν.
Ζητήσασί με κακοὶ, καὶ ἔχ' εὐρήσασιν.
29. Ἐμίσησαν γὰρ σοφίαν. τὸν δὲ * φίλον παιδείαν Κυρίῳ ἔ' προσείλαντο. * λόγον
30. Οὐδὲ ἤθελον ἡμῶς προσέχειν βελάς,
Ἐμυκλήριον δὲ ἡμᾶς ἐλέγχους.
31. Τογαρεὺν ἔδονται τῆς ἑαυτῶν ὁδοῦ τὸς κερπῆς,
Καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσεβείας πληθύνονται.
32. Ἀλλ' ὧν γὰρ ἥδικον νηπίας, φοιτηθεύονται,
Καὶ ἐξετασμοὺς ἀσεβεῖς ὁλεῖ.
33. Ὁ δὲ ἡμᾶς αἰνέων κατὰσκηνοῦσι ἐν ἐλπίδι,
Καὶ ἡσυχάσει ἀφόδως ἀπὸ πάντος κακῆ.

ΚΕΦ. β'. II.

- Τ^Ε ἰὼν δεξιόμενος ἔησαν ἡμῖς ἐν πολλῇς κρύψης παρὰ σκαυτοῦ,
2. Ὑπακούσεται σοφίας τὸ ἔς σε,
Καὶ παραβαλεῖς καρδίαν σε εἰς σύνεσιν.
Παραβαλεῖς δὲ αὐτὴν ἐπὶ νεθίτησιν τῶ υἱῷ σε.
3. Ἐάν γὰρ τὴν σοφίαν ἐπικαλέσῃ,
Καὶ τῇ συνέσει ὡς Φωνῇ σε,
Τὴν δὲ αἰδέσῃς ζητήσῃς μεγάλην τῇ Φωνῇ*.

B b 3

4. Καὶ

V. 23. ἔχονται) ἔχονται. V. 24. ἐπικέετε) ἐπικέετε. V. 25. σιχ. 2. ἔ' προσείλαντο) ἐπικέετε. V. 26. σιχ. 2. ἥλικα ἂν ἔρχηται) ἥλικα ἔρχεται. V. 27. σιχ. 3. Ἡ ὅταν) καὶ ὅταν. V. 29. παιδείαν) σοφίαν. ibid. Κυρίῳ) τῷ κυρίῳ. CAP. II. v. 30. σιχ. 3. abest ab Edit. Rom.

4. Καὶ ἐὰν ζητήσῃς αὐτὴν ὡς ἀργύριον,
Καὶ ὡς θησαυρὸς ἐξερευνήσῃς αὐτήν·
5. Τίτε συνήσεις Φῶδον Κυρίῃ,
Καὶ ἐπὶ γυναικὶ Θεῶς εὐρήσεις·
6. ("Ὅτι Κύριος διδασί σοφίαν,
Καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῆς γνώσεις καὶ συνέσεις·
7. Καὶ θησαυρίζει τοῖς κατορθύουσι σωτηρίαν,
Ὡπερασπίζει τὴν πορείαν αὐτῶν, 8. τῇ Φυλάξει ὁδὸς δικαιοματίων,
Καὶ ὁδὸν εὐλαβεμένων αὐτὸν διαφυλάξει.)
9. Τίτε συνήσεις δικαιοσύνην καὶ κρίμα,
Καὶ καθορεύσεις πάντας ἄνομους ἀγαθός·
10. Ἐάν γὰρ ἔλθῃ ἡ σοφία εἰς σὴν διάνοιαν,
Ἡ δὲ αἰδοῖσθαι τῇ σῇ ψυχῇ καλὴ εἶται δόξῃ,
11. Βεβλή καλὴ φυλάξει σε,
Ἐννοια δὲ ὅσια τηρήσει σε·
12. Ἵνα ῥύσῃται σὺ ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς,
Καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς λαλοῦντος μὴδὲν πῶτον.
13. Ὡς οἱ ἐγκαταλείποντες ὁδὸς εὐθείας,
Τῷ πορεύεσθαι ἐν ὁδοῖς σκότους,
14. Οἱ εὐφραίνοντο ἐπὶ κακοῖς,
Καὶ χαίροντες ἐπὶ διαστροφῇ κακῇ,
15. Ὡς αἱ τρεῖς σκολοαῖ,
Καὶ καμπύλαι αἱ τροχαὶ αὐτῶν,
16. Τῷ μακράν σε ποιήσαι ἀπὸ ὁδοῦ εὐθείας,
Καὶ ἀλλοτρίον τῆς δικαίας γνώμης.
Τί μὴ σε καταλάβῃ κακὴ βεβλή,
17. Ἡ ἀπολιπῆτα διδασκαλίαν νεότητος,
Καὶ διαθήκην θείαν ἐπιλελησμένην.
18. Ἐθετο γὰρ παρὰ τῷ θανάτῳ τὸν οἶκον αὐτῆς,
Καὶ παρὰ τῷ ᾄδῃ μετὰ τῶν γηγενῶν τὰς ἔξουσι αὐτῆς· αὐξήσας
19. Πάντες οἱ πορευόμενοι ἐν αὐτῇ, ἐκ ἀναστρέψουσιν,
Οὐδὲ μὴ καὶ ἀλάβωσι τρεῖς εὐθείας·
20. Εἰ γὰρ ἐπορεύοντο τρεῖς ἀγαθός,
Εὗρσαν ἂν τρεῖς δικαιοσύνης λίαν· λείας
21. Χρηστοὶ ἔσονται οἰκήτορες γῆς,
Ἄκακοι δὲ ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ·
("Ὅτι εὐθεῖς κατασηκνωσάσι γῆν,
Καὶ ὅσοι ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ·)
22. Ὅδοι δὲ ἀσεβῶν ἐκ γῆς ἄλθεται,
Οἱ δὲ παράνομοι ἐξωθήσονται ἀπ' αὐτῆς.

ΚΕΦ. Γ'. III.

- ΤΙΕ ἐμὸν νομίμων μὴ ἐπιλαυδάνει,
Τὰ δὲ ῥήματά μου τηρεῖτω σὴ καρδίᾳ·
2. Μῆκος γὰρ βίῃς, καὶ ἔτη ζωῆς, καὶ εἰρήνην προθήσῃ σοι.
3. Ἐλεημοσύναι καὶ πίστις μὴ ἐκλείπεται πῶτον σὺν σοι·
- Ἄφραψαι δὲ αὐτάς ἐπὶ σῶ τροσχίλῳ, καὶ εὐρήσεις χάριν·
- Γράψον δὲ αὐτάς ἐπὶ πλακῆς τῆς καρδίας σου· τὸ πλάτος
4. Καὶ προσὸς καλὰ ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀνδρώπων.

5. Ἰδοὶ

v. 8. φυλάξει ὁδὸν) φυλάξει ὁδὸν. v. 9. flich. 2. αὐξήσας) ἔξουσι. v. 12. ῥύσῃται) addit se. v. 18. flich. 2. αὐξήσας) ἔξουσι. v. 19. flich. 3. καταλαμβάνονται) καταλαμβάνονται. v. 20. flich. 2. λίαν) λείας. v. 21. flich. 1. 2. non habet Edit. Rom. v. 22. Ὅδοι δὲ αὐτῶν) ὁδοὶ αὐτῶν. CAP. III. v. 3. πίστις) πίστις. ibid. flich. 3. integer desideratur in Edit. Rom.

5. Ἰδοὺ πεποιθὼς ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐπὶ Θεῷ,
Ἐπὶ δὲ τῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρει·

αὐτήν 6. Ἐν πάσαις ὁδοῖς σε γνώριζε αὐτή,
Ἵνα ὁρδοτομή τὰς ὁδούς σου.

7. Μὴ ἰδοὺ φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ·
Φοβῶ δὲ τὸν Θεόν, καὶ ἐκκλινε ἀπὸ
παντὸς κακῷ·

8. Τότε ἰσχύς ἔσται τῷ σώματι σου,
καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σου.

9. Τίμα τὸν Κύριον ἀπὸ σῶν δικαίων
πόνων,
καὶ ἀπάραχε αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν
δικαιοσύνης·

10. Ἵνα πληπλησθῇ τὰ ταμειᾶ σου
πλησμονῆς οὕτως,
Ὅπως δὲ αἱ ληροὶ σου ἐκδιλύσων.

11. Τὴ μὴ ἀλγύρει παιδείας Κυρίου,
Μηδὲ ἐκλύει ὑπ' αὐτῷ ἐλεγχόμενος·

12. Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει,
Μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραιδεύεται.

13. Μακάριος ἄνθρωπος ὃς εὖρε σοφίαν,
καὶ θνητὸς ὃς ἴδε φρόνησιν.

14. Κρεῖττον γὰρ αὐτὴν ἔμπορευνῶμαι
ἢ χρυσίον καὶ ἀργυρίῳ θησαυρὸς,

15. Τιμωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν·
οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ ἕδον πονηρὴν.
Ἐγνώρισεν ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἐγγίξουσιν
αὐτῇ,

Πᾶν δὲ τιμὸν ἔκ ἄξιον αὐτῆς ἐστὶ.

16. Μήκος γὰρ βίη καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ
δεξιᾷ αὐτῆς,

Ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς πλῆτος καὶ
δόξα·

Ἐκ τῶ σώματος αὐτῆς ἐκπορεύεται
δικαιοσύνη,

Νέμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλαύσῃ φρενί.

17. Αἱ ὁδοὶ αὐτῆς ὁδοὶ καλαῖ,
καὶ πάντες οἱ τρέβοι αὐτῆς (ἐν)
εἰρήνῃ·

18. Ξύλον ζωῆς ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἀντρυχο-
μένοις αὐτῆς,

καὶ τοῖς ἐπηρειδομένοις ἐπ' αὐτήν, αἵ
ἐπὶ Κύριον, ἀσφαλῆς.

19. Ὁ Θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐδεμελίωσε τὴν
γῆν,
Ἡτοίμασε δὲ ἕρπενος ἐν φρονήσει·

20. Ἐν αἰδίῳ αὐτῇ ἀβύσσος ἐξάρσενται,
Νέφη δὲ ἐξήρσαν ἕρπον, δρόσος

21. Τίς μὴ παραρῶς,

Τήρσεν δὲ ἐμὴν βυλὴν καὶ ἔννοιαν·

22. Ἵνα κρίσῃ ἡ ψυχὴ σου, καὶ χάρις
ἢ περὶ σῶ τεραχίλῳ·
(Ἐσθαι δὲ ἰσχύς ταῖς σαρξὶ σου,
καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σου·)

23. Ἵνα παρὲυὴ πεποιθὼς ἐν εἰρήνῃ παύ-
σας τὰς ὁδούς σου,

Ὅ δὲ πὺς σου μὴ προσκλύψῃ.

24. Ἐὰν καὶ θῇ, ἀφόβος ἐστὶ,

Ἐὰν δὲ καθεύδῃς, ἥλιος ὑπνώσει·

25. καὶ ἂ μὴ φοβῇ θῆσθ πλῆσιν ἐπελ-
θῶσαν,

οὐδὲ ὀρμάς ἀσθεῶν ἐπερχομένων·

26. Ὁ γὰρ Κύριος ἔσται ἐπὶ πτωχῶν ὁδῶν
σου,

καὶ ἐρείσει σὸν πόδα, ἵνα μὴ σαλευ-
θῇς.

27. Μὴ ἀπόχη εὖ ποιῇ ἐνδεῇ,

Ἥνικα ἂν ἐχη ἡ χεὶρ σου εὖ ποιῇ.

ποίηθ

28. Μὴ

ν. 5. ὅλη καρδία) ὅλη τῇ καρδίᾳ. ν. 6. Ἐν πάσαις) ἐν δεεθ. ν. 10. εἶρα) εἶρα. ν. 11. παιδείαν) διδασκαλίαν. ν. 15. στή. 2. ἀντιτάσσεται) ἀντιτίθεται. ν. 17. στή. 2. καὶ αὐτὴν οἱ τρέβοι) καὶ πᾶσαι αἱ τρέβοι. ν. 19. στή. 2. ἐν φρονήσει) ἐν δεεθ. ν. 21. στή. 3. ὁρῶς σου) σὺ ἐνδεῶς. ν. 24. Ἐὰν καθεύδῃς) ἰὸν γὰρ. ν. 25. καὶ ἂ μὴ) καὶ δεεθ. ν. 27. στή. 2. εὖ ποιῇ) βουλεύει.

28. Μὴ εἶπῃς· ἐπαλειθὼν ἐπαύηκε, καὶ
αὐρεῖον δάσω, δυνατὸ σε ὅστος εὖ
ποιεῖν.
Οὐ γὰρ οἶδας τί τίθεται ἡ ἐπιθεῖα.
29. Μὴ τέλειαιε ἐπὶ σὸν φίλον κακὰ,
Παροικίῃται καὶ πεποιθότα ἐπὶ σοί.
30. Μὴ Φιλεχθρήσης πρὸς ἄνθρωπον
ματῖνι,
Μῆτι εἰς σὲ ἐργάσῃται κακόν.
31. Μὴ κλήσῃ κακῶν ἀνθρώπων ἀνείδη,
Μηδὲ ζηλώσῃ ταῖς ὁδὸς αὐτῶν.
32. Ἀκαθάρατος γὰρ ἔναιτι Κυρίῳ πᾶς
παράνομος.
Ἐν δὲ δικαιοῖς ἡ συνεισφέρει.
- Θεὸς 33. Κατάρξας Κυρίῳ ἐν οἰκῇς ἀσεβῶν.
Ἐπαύλεις δὲ δικαιοῖς εὐλογεῖνται.
34. Κύριος ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται.
Ταπεινὸς δὲ δίδωσι χάριν.
35. Δίξαν σοφοὶ κληρονομήσασιν.
Οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὑψώσαν αἰτιμίαν.
- Μηδὲ παρίδης ὅταν ἐμὲ εἰσαγῇς).
5. Χ Κηῖσαι σοφίαν, κηῖσαι σύνεσιν· μη
ἐπιλάβῃ,
Μηδὲ ἐκκλήνῃ ἀπὸ βημάτων εἰσα-
γῇς με·.
6. Μὴ ἐγκαταλείπῃς αὐτήν, καὶ ἀνδ-
ξεταί σε·
Ἐραδίῃτι αὐτῇ, καὶ τηρήσει σε.
7. ✕ Ἀρχὴ σοφίας ἀῖψαι σοφίαν, καὶ ἐν πάσῃ
κῆται σε ἀῖψαι σύνεσιν. ✕
8. Περὶ χαράκωσαν αὐτήν, καὶ ὑψώσει
σε·
Τίμησον αὐτήν, ἵνα σε περιλάβῃ.
9. Ἴνα δὴ τῇ σῇ κεφαλῇ εἰσφάνον χα-
ρίτων,
Στεφάνῳ δὲ τρυφῇς ὑπερασπίσῃ σε.
10. Ἄκουε υἱὲ καὶ δεῖται ἐμὰς λόγους,
Καὶ πληθυνθήσεται σοὶ ἔτη ζωῆς
σε,
Ἴνα σοὶ γίνωνται πολλαὶ ὁδοὶ βίαι.
11. Ὅδὸς γὰρ σοφίας διδάσκει σε,
Ἐμβιβάξω δὲ σε τροχῶν ὁρμαῖς.
12. Ἐὰν γὰρ πορεύῃ, ἡ συγκληκθήσε-
ταί σε τὰ διαβήματα·
Ἐὰν δὲ τρέχῃς, ἡ κοπιᾷσεις.
13. Ἐπιλάβῃ ἐμὴς παιδείας, μὴ ἀφῇς·
Φύλαξον αὐτὴν σεαυτῷ εἰς ζωὴν σε.
14. Ὅδὸς ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς,
Μηδὲ ζηλώσης ὁδὸς παραινόντων.
15. Ἐν ᾧ ἂν τόπῳ στρατοπεδεύσῃ, μὴ
ἐπέλθῃς ἐκεῖ·
Ἐκκλινον (δὲ) ἀπ' αὐτῶν, καὶ πα-
ράβῃς.
16. Οὐ γὰρ μὴ ὑπνώσῃς, ἵαν μὴ κα-
κοποιήσῃς.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Α Κέσαστε παῖδες παιδείαν πατέρες,
Καὶ προσέχετε γνῶναι ἑνοικαν.
2. Δώρον γὰρ ἀγαθὸν δωρεῖται
ὁμῶν.
Τὸν ἑμὸν νόμον μὴ ἐγκαταλίπητε.

3. Τίος γὰρ ἐγενόμην καὶ γὰρ πατρί ὑπὲρ
κόως,
Καὶ ἀγαπαίμενος ἐν προσώπῳ μητροῦς
ἐλθον καὶ εἰδι-
δοσκόν
μα
4. Οἱ ἐλλοσκόν με, καὶ ἔλθον.
Ἐρεῖδεται ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν
καρδίαν.
Φύλασσε ἐντολαί με, (μὴ ἐπιλάβῃ),

Ἀφῇ-

v. 12. καὶ ἀφῇς) αἶψαι. v. 29. τέλειαιε) τελείῃς. v. 30. fitch. 2. εἰ σε) εἰ. v. 31. fitch. 2. εἰ-
λάσῃ) ἐκκλήνῃ. CAP. IV. v. 5. integer desideratur in Edit. Rom. v. 6. διὰ) μετὰ.
v. 10. fitch. 2. εν) δεξι. v. 13. fitch. 2. φύλαξον) ἀλλὰ φύλαξον.

Ἀφίρηνται ὁ ὕπνος (ἀπ') αὐτῶν,
καὶ ἔ κοιμῶνται.

17. Οἱ δὲ γὰρ σιτῶνται σῖτα ἀσβεσίας.
Ὅπως δὲ παρανέμω μεθύσκονται.

18. Αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ
λαμπρῶν.

Προπορεύονται καὶ φωτίζουσιν, ὥς
κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα.

19. Αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν σκοτειναί.
Οὐκ οἶδας πῶς προσκίψουσιν.

20. Τὴ ἡμῶν ῥήσις πρόσθε,

Τοῖς δὲ ἡμῶς λόγους παρὰβάλλε σὺν
ἡμῖν.

21. Ὅπως μὴ ἐκλίσπῃς σε αἱ πηγαί σου,
Φύλασσε αὐτάς ἐν τῇ καρδίᾳ.

22. Ζωὴ γὰρ ἐστὶ τῷ εὐρίσκῃσιν αὐτάς,
καὶ πάσι σαφὲς αὐτῇ ἰασίς.

23. Πάσι Φυλακὴ τήρει σὴν καρδίαν.
Ἐκ γὰρ τούτων ἐξοδοὶ ζωῆς.

24. Πέριελε σεαυτὴ σκολιὸν νόμον,
καὶ ἀδικα χεὶλιν ἀπὸ σὺ μακρὰν
ἀπώσων

25. Οἱ ὀφθαλμοὶ σε ὀρθὰ βλέπουν
σαν,

Τὰ δὲ βλέφαρά σε νύκτωρ δίκαια.

26. Ὅρθως τρεχῶς ποιεῖ σοὺς ποδῖ,
καὶ τὰς ὁδὸς σε κατεύθινε.

27. Μὴ ἱκελῆς εἰς τὰ δεξιὰ, μηδὲ εἰς
τὰ ἀριστερά.

Ἀπόστρεψον δὲ σὺν πόδα ἀπὸ ὁδοῦ
κακῆς.

Ὅδους γὰρ τὰς ἐκ δεξιῶν οἶδεν ὁ Θεός,
Διςτραμμέναι δὲ εἰσιν αἱ ἐξ ἀριστερῶν

Tom. IV.

Αὐτός δὲ ὀρθῶς ποιήσει τὰς τρε-
χιάς σου,

Τὰς δὲ πορείας σε ἐν εὐρίῃ προάξει

ΚΕΦ. Ε'. V.

Τ^ΙΕ ἡμῶν σοφία πρόσθε,
Ἑμῶς δὲ λόγους παρὰβάλλε σὺν
ἡμῖν,

2. Ἵνα φυλάξῃς ἔννοιαν ἀγαθὴν.

Ἀξίσην δὲ ἡμῶν χεῖλιν ἐντέλλομαι
σοι.

3. Μὴ πρόσθε Φαύλῃ γυναικί.

Μίλι γὰρ ἀποσάξει ἀπὸ χεῖλιν
γυναικὸς πόρνης,

Ἡ πρὸς χεῖρα λιπαίνει σὺν Φάρυγγα καίρῳ

4. Ὅτερον δὲ πικρότερον χολῆς εὐρήσεις,
καὶ ἠκουημένοι μᾶλλον μαχαίρας δι-
σόμε.

5. Τῆς γὰρ ἀφροσύνης οἱ πόδες κατα-
γῇ τὰς χρωμένους αὐτῇ μετὰ
θανάτου εἰς τὸν αἶθρα,
τὰ δὲ ἔχχη αὐτῆς ἐκ ἐρείδεται.

6. Ὅδους γὰρ ζωῆς ἐκ ἐπέρχεται,
Σφαλεραί δὲ αἱ τρεχῶν αὐτῆς, καὶ
ἐκ εὐγλασι.

7. Νῦν οὖν υἱὲ ἀκὴ μὲν,
καὶ μὴ ἀκούεις ποίησης ἡμῶς λόγους.

8. Μακρὰν ποίησον ἀπ' αὐτῆς σὴν ὁδόν,
καὶ μὴ ἐγγίσῃς πρὸς θυμὸν οὐκὼν αὐτῆς

9. Ἵνα μὴ πρὸς ἄλλοις ζῶῃς σε,
καὶ σὺν βίον ἀνελεήμων.

10. Ἵνα καὶ πληθύνῃς αἰετέριον σῆς
ἰσχύος,

C c

Oi δὲ

v. 16. Rich. 2. ἀπ' αὐτῶν, δ) αὐτῶν καὶ οὐ. v. 21. Rich. 2. ἐν τῇ καρδίᾳ) ἐν καρδίᾳ. v. 22. Rich. 2. αὐτῶν) δεξιῶν. v. 24. Rich. 2. ἀπὸ σὺ μακρὰν ἀπώσων) μακρὰν ἀπὸ σὺ ἀπώσων. v. 27. Rich. 6. προάξει) προάξει. C. P. V. v. 2. Rich. 1. Αἰθῆρα) αἰθῆρα. ibid. ἐντέλλομαι σοι) ἐντέλλομαι σοι. v. 4. Ὅτερον δὲ) ὅτερον μόνον. v. 7. Rich. 2. πικρότερον) πικρότερον. v. 8. Rich. 2. πρὸς θυμὸν) πρὸς θυμὸν. v. 10. Ἵνα) addit. μὲν.

- Οὐ δὲ σοὶ πόνοι ὡς οἴκῃς ἀλλοτρίων
εἰσέλθουσι,
11. Καὶ (μὴ) μεταμεληθῇς ἐπ' ἐχά-
των σε,
Ἥνικα ἂν κατατρεβῶσι σάγκας σῶ-
ματός σε,
12. Καὶ ἐρεῖς· πῶς ἐμίσηται παιδεῖαν,
Καὶ ἐλέγχῃς ἐξέκλινεν ἡ καρδία μου;
13. Οὐκ ἦκεν Φανὴν παιδεύοντός με καὶ
διδάσκοντός με,
Οὐδὲ παρέβαλλον τὸ ἔς με·
14. Παρ' ὀλίγον ἐγενόμην ἐν παντὶ κα-
κῷ (μὴ),
Ἐν μίῳ ἐκκλησίᾳ καὶ συναγωγῇ.
15. Πίνε ὕδατα ἀπὸ σῶν ἀγγείων,
Καὶ ἀπὸ σῶν φρεάτων πηγῆς·
16. Ὑπερεκχίδω σοὶ τὰ ὕδατα ἐκ τῆς
σῆς πηγῆς,
Εἰς δὲ σὰς πλατείας διαπορεύω
τὰ σὰ ὕδατα·
17. Ἔσω σοὶ μόνω ὑπάρχοντα,
Καὶ μηδὲς ἀλλότριος μεταχίτω σοι·
18. Ἡ πηγὴ σε τῷ ὕδατος ἔσω σοὶ ἰδίᾳ,
Καὶ συνυφραίνῃ μετὰ γυναῖκός τῆς
ἐκ νεότητός σε.
19. Ἐλαφος Φιλίας καὶ πῶλος σῶν
χαρίτων ἐμιλείτω σοι,
Ἡ δὲ ἰδίᾳ ἡγειῶν σε, καὶ συτίτω
σοὶ ἐν παντὶ καιρῷ·
ταύτῃ τῇ ἔω γὰρ τῇ ταύτῃ Φιλίας συμπεριφε-
ρόμενος, πολλοσὸς ἔσθι.
20. Μὴ πολὺς ἴδι πρὸς ἀλλοτρίαν,
Μηδὲ συτίχῃ ἀγκάλας τῇ μὴ * ἰδίᾳ

ταῖς
* ἰδίᾳς

21. Ἐνόπιον γὰρ εἰσι τῶν τῷ Θεῷ ὁ-
φθαλμῶν ὁδοὶ αἰθέρες,
Εἰς δὲ πάντα τροχίαις * αὐτὰ σκοπεύει. σὰς
22. Παρενομαίαι αἰδοῖ ἀγγεῖναι. * αὐτὰς
Σειραῖς δὲ τῶν ἱαυτῶ ἀμαρτιῶν ἑκα-
τος σφίγγεται.
23. Οὗτος τελευτᾷ μετὰ ἀπαιδευτῶν·
Ἐκ δὲ πλήθους τῆς ἱαυτῶ βιότητος
ἐξερύφη,
Καὶ ἀπώλετο διὰ ἀφροσύνης.

ΚΕΦ. ς'. VI.

- ΤΙΕ ἰάν ἡγγίῃ σὸν φίλον, ἡγγί
Παραδώσεις σὸν χεῖρα ἐχθρῷ.
2. Παγίς γὰρ ἰχυρὰ τὰ ἰδίᾳ
χείλη ἀνδρός,
Καὶ ἀλίσκεται ῥήματι ἰδὲ σώματος. χεῖλεσσι
3. Ποίει υἱὲ ἀ ἐγὼ σοὶ ἐπέλωμαι, καὶ
σάξω·
Ἦκει γὰρ εἰς χεῖρας κακῶν διὰ σὸν
φίλον·
Ἦ μὴ * ἐκλειψέτω
Παρέξτε δὲ καὶ τὸν φίλον σε, ὃν * ἐκλυό-
μενος ἡγγυῶσω.
4. Μὴ ὄως ὕπνοι σοῖς ὄμμασι,
Μηδὲ ἐπιστάξης σοῖς βλεφαρείς·
5. Ἵνα σάξῃ ὥσπερ δορκὰς ἐκ βεράχων,
Καὶ ὥσπερ ὀρνέον ἐκ παγίδος.
6. Ἰδί πρὸς τὸν μύρμηκα ὃ ὀκνηρῇ,
Καὶ ῥήλασεν ἰδὼν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,
Καὶ γειθῇ ἐκεῖσε σοφώτερος·
7. Ἐκὼν γὰρ γνωρίζῃ μὴ ὑπάρχοντος, ἐκεῖσε
Μηδὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων,
Μηδὲ ὑπὸ δεσποτῆν αὐν,
8. Ἔτοι·

v. 10. flich. 2. εἰσέλθουσι) εἰσέλθουσι. v. 11. (μὴ) deest. ibid. μεταμεληθῇς) μεταμεληθῇς. v. 14. (μου) abest. v. 16. Ὑπερεκχίδω σοὶ τὰ ὕδατα) καὶ ἐκχεῖ σοὶ ὕδατα. v. 19. flich. 3. ταύτῃ τῇ) τῇ ταύτῃ. v. 20. flich. 2. ταῖς μὴ ἰδίᾳς) τῆς μὴ ἰδίᾳς. v. 21. flich. 1. Εἰς δὲ σὰς τροχίαις αὐτῆς) εἰς δὲ πάντα τὰς τροχίαις αὐτῆς. v. 23. flich. 3. διὰ) δι'. CAP. VI. v. 1. ἡγγί) ἡγγύ. v. 2. τὰ ἰδίᾳ χεῖλη ἀνδρός) ἀνδρὶ τὰ ἰδίᾳ χεῖλη. v. 7. ἐκὼν) ἐκὼν.

8. Ἐτοιμάζεται θίβος τὴν τρυφήν,
Πάλιν τε ἐν τῷ ἀμνητῷ ποιεῖται τὴν
παράδειπτον.

~ Ἡ πορεύθητι πρὸς τὴν μέλισσαν,
~ Καὶ μάθε ὡς ἐργάτης ἐστὶ,
~ ποιεῖται τὴν τε ἐργασίαν ὡς σεμνὴν ἱμπερεύουσαν
~ Ἡς τὰς πόνας βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται
~ πρὸς ὑγίαιον φέρονται,
~ Ποδεσθὶ δὲ ἐστὶ πᾶσι καὶ ἐπίδοξος.
~ Καίπερ ὅσα τῇ βίῳ αἰδέσθης,
~ Τὴν σοφίαν τιμήσασα προήχθη*.

9. Ἔως τίνος ἀνηρὲς κατὰκεισαι;
Πότε δὲ ἐξ ὕπνου ἐγερθήσῃ;

10. Ὀλίγον μὲν ὑπνός, ὀλίγον δὲ κά-
θους, μικρὸν δὲ νυσάζεις,
Ὀλίγον δὲ ἀναγκάζει χερσὶ τῆθ*.

11. Εἴτ' ἐμπαράγινεται σοι ὥσπερ κα-
κὸς ἀειπάρους ἡ πείρα.

Καὶ ἡ ἐνδεῖα ὥσπερ αἰγὰς δὸς δρομύς.
Ἐὰν δὲ ἀκούσῃς, ἥξει σοι ὥσπερ
πηγὴ ὁ ἀμνητὸς σὺ,

Ἡ δὲ ἐνδεῖα ὥσπερ κακὸς ἀνὴρ αὐτο-
μολήτει.

12. Ἀνὴρ ἀφρονὴς καὶ παρὰ νόμον πορεύε-
ται ὁδὸς ἐκ αἰγᾶθός*.

13. Ὁ δ' αὐτὸς ἐννεύει ὀφθαλμῷ, ση-
μαίνει δὲ ποδὶ,

Διόσκει δὲ ἐννεύμασι δακτύλῳ,

14. Δυστραμμένη δὲ καρδίᾳ τεκλαίνεται
κακὰ*.

Ἐν παντὶ καιρῷ ὁ τοιοῦτος ταραχαῖς
συρίπτοι πέλει.

15. Διὰ (δὲ) τὸτο ἑξαπίνης ἐρχεται ἡ
ἀπώλεια αὐτῷ,

Διακοπὴ καὶ συτρεῖσθι ἀνάτος.

16. Ὅτι χαίρει πᾶσιν οἷς μισεῖ ὁ Κύριος,
Συτρεῖσται δὲ διὰ ἀκαθαρσίαν ψυ-
χῆς*.

17. Ὁφθαλμὸς ὕμνην, γλῶσσα ἀδικος, ὕδρευθι
Χεῖρες ἐκχύσαι αἷμα δικαίων,

18. (καὶ) καρδίᾳ τεκλαινομένη λογισ-
μὸς κακὸς, καὶ πόδες ἐπισπέν-
δυντες κακοποιῶν.

19. Ἐκκαίει ψευδὴ μάρτυς ἀδικος,
καὶ ἐπιπέμπει κρείσσει ἀναμίσειν ἀ-
δελφῶν.

20. Φύλασσε υἱὸν νόμου πατρός σου,
καὶ μὴ ἀπάσῃ θεομὸς πατρός σου*.

21. Ἀφᾶψαι δὲ αὐτὸς ἐπὶ σῇ ψυχῇ
διαπαντὸς,

καὶ ἐγκλείσσαι περὶ σὺ τραχήλῳ.

22. Ἦνικά αὖ περιπατῇς, ἐπαῖγν αὐ-
τὴν, καὶ μετὰ σὺ ἔσῃ*.

Ὡς δ' ἂν καθεύδῃς, φυλάσσετό σε,

ἵνα ἐγχειρομένη σουλαῇ σοι.

23. Ὅτι λύχνος ἐντολὴ νόμου καὶ φῶς, λήσω
καὶ ὁδὸς ζωῆς ἡλεγχοῦ καὶ παιδεία*.

24. Τὸ διαφυλάσσειν σε ἀπὸ γυναικὸς
ὑπάνδρου,

(καὶ) ἀπὸ διαβολῆς γλώσσης αἰσθη-
τείας.

25. Μὴ σε νίκησιν καὶ καὶ ἐπιθυμία,
μηδὲ ἀγρευθῇς τοῖς ὀφθαλμοῖς,

μηδὲ συνετραπῇ ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλα-
φάρον*.

26. Τμηλὴ γὰρ πένης ὅση καὶ ἐνὸς ἀέρος*
Γυνὴ δὲ ἀνδρῶν τιμίας ψυχὰς ἀ-
γρύνει.

C c 2

27. Ἀπο-

v. 8. stich. 6. ὑγίαιον φέρονται) ὑγίαιον προσφέρουσαι. v. 11. stich. 3. ἥξει σοι) σοι δεσφ. ibid. stich. 4. ἀπὸ ἀνταμιλλομένης) ἀνταμιλλομένης ἀπὸ τοῦ ἀνταμιλλομένου. v. 14. δι') abest. v. 15. (δι') abest. v. 16. ὁ κύριος) ὁ θεός. ibid. stich. 2. δι' διὰ) δι' δι'. v. 17. stich. 2. δικαίων) δικαίων. v. 20. φυλάσσε-
το σε) transposita. v. 22. stich. 3. σουλαῇ σοι) σουλαῇ σοι. v. 23. stich. 2. καὶ ἐνὸς αέρος)
ἐνὸς αέρος καὶ αἰσθητῆς. v. 25. stich. 3. συνετραπῇ) συνετραπῇ.

27. Ἀποδίδει τις πῦρ ἐν κάλπῃ, τὰ δὲ
ἱμάτια ἔ κατακαύσει;
28. Ἡ περιπατήσῃ τις ἐπ' ἀνδράκων.
πυρὸς,
Τὸς δὲ πόδας ἔ κατακαύσει;
29. Οὕτως ὁ ἐισελθὼν πρὸς γυναῖκα
ὑπανδρὸν
Οὐκ ἀθωωθήσεται, ὅθι πᾶς ὁ ἀπίσ-
μνος αὐτῆς.
30. Οὐ θαυμαστὸν ἐάν τις ἀλλῷ κλέπῃων
κλέπῃ· γὰρ ἵνα ἐμπλήσῃ ψυχὴν
πενῶσαν
31. Ἐάν δὲ ἀλλῷ ἀποτίτῃ ἐπιπλάσσει,
καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ
ὅς ἐρύσσεται ἑαυτόν.
32. Ὁ δὲ μοιχὸς δι' ἐνδοκίαν φρενῶν
Ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ αὐτῇ περιποιῇ-
ται,
33. Ὅθινας τε καὶ ἀτιμίας ὑποφέρει·
Τὸ δὲ οὐκ εἶδος αὐτοῦ ἐκ ἐξαλειφθήσε-
ται εἰς τὸν αἰῶνα.
34. Μετὸς γὰρ ζήλου θυμὸς ἀνδρὸς αὐ-
τοῦ·
Οὐ φέσσεται ἐν ἡμέραις κρίσεως·
35. Οὐκ ἀνταλλάσσεται ἐδνὸς λύτερε
τὴν ἔχθραν,
Οὐδὲ μὴ διὰ πολλῶν δάκρων.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

ΤΙΕ Φύλασσε ἑμὸς λόγους,
Τὰς δὲ ἑμέας ἑτολαῖς κρύψον
παρὰ σεαυτῶ·
Τίε τιμαὶ τὸν Κύριον, καὶ ἰσχύσεις·
Πλὴν δὲ αὐτῶ μὴ φοβῶ ἄλλον.

2. Φύλαξον ἑμέας ἑτολαῖς, καὶ βιώσεις,
Τὰς δὲ ἑμέας λόγους ὥσπερ κόρας ἐμ-
μάτων·
3. Περίθι αὐταὶ σοῖς δακτύλοις, αὐτοῖς
Ἐπίγραψον δὲ ἐπὶ πλάγι τῆς καρ- το πλά-
διάς σε. τος
4. Εἰπὼν τὴν σοφίαν σὴν ἀδελφῇν εἶναι,
τὴν δὲ φρόνησιν γνωρίζων περιποιή-
σαι σεαυτῶ·
5. Ἴνα σε τηρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἀλλο-
τρίας καὶ πονηρᾶς,
Ἐάν σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμ-
βάληται.
6. Ἀπὸ γὰρ θυμὸς ἐκ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ
εἰς τὰς πλατείας παρακλύψεται,
7. Ὅν ἀν' ἰσὴ τῶν ἀφρόνων τέκνων νεο-
νίαν ἰδεῖ φρενῶν,
8. Παραπορευόμενον ἢ ἀγνοῖ παρὰ γυν-
νίαν ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς, λαλοῦν-
καὶ αὐτῶν 9. ἐν σκότει ἐσπερινῷ, τα
Ἦνικα αὖ ἡσυχία νυκτερινῇ ἢ καὶ γνό-
φος·
10. Ἡ δὲ γυνὴ συναντᾷ αὐτῷ, εἶδος
ἔχουσα πορνικόν,
Ἡ ποιεὶ νέων ἐξίπλισθαι καρδίας·
11. Ἀνεπιγεωμένη δὲ ἐστὶ καὶ ἄσματος,
Ἐν οἴκῳ δὲ ἔχ ἡσυχάζουσιν οἱ πόδες
αὐτῆς·
12. Χρόνον γὰρ τῆς ἔξω ἐμβέσεται,
Χρόνον δὲ ἐν πλατείαις παρὰ πάντων
γυνικῶν ἐνδεδρεύει.
13. Εἴτος ἐπιλαβομένη ἐφίλησεν αὐτόν,
Ἀναιδεί δὲ προσώπων προσέειπεν αὐτῷ·
14. Οὐσίας εἰρηνικὴ μοι ἐστὶ,

Σίμα-

v. 27. Ἀποδίδει) ἀποδίδωμι. v. 30. τοι αὐτῷ) transposita. ibid. (sic. 2. θυγὴν ποιοῦσαν) τὴν ἐν-
χρὴν ποιοῦσαν. v. 35. (sic. 2. διὰ πολλῶν) διὰ πολλῶν. CAP. VII. v. 3. (Περὶ τῆς αὐτοῦ)
περὶ τῆς αὐτοῦ. v. 5. (sic. 2. ἐμβάλλεται) ἐμβάλλεται. v. 8. (sic. 3. ἢ καὶ γνόφῃ) καὶ
γνόφῃ.

Σήμερον ἀποδίδωμι τὰς εὐχάς μου·

15. Ἐνεκα τούτου ἐξῆλθον εἰς συνάντησίν σου,

Ποῦθ' αὖτ' ὃν πρόσωπον, εὐρεῖν αὖ σε.

16. Κεῖναις τέταται τὴν κλίνην μου,
'Ἀμφιτάποις δὲ ἐτρῶκα τοῖς ἀπ' Αἰ-
γύπτου·

17. Διέβυσκα τὴν κοίτην μου κρέου,
Τὸν δὲ οἶκόν μου κινναμώμῳ·

18. Ἐλθὲ καὶ ἀπολαύσωμεν φιλίας ἵως
ὄρθρου,
Διψῶ καὶ ἐγκυλιωῶμεν ἔσπευ·

19. Οὐ γὰρ πάρεστιν ὁ ἀνὴρ μου ἐν οἴκῳ,
Πεπνευμένοι (δὲ) ὁδὸν μακρὰν·

20. Ἐνδύσμενοι ἀργυρεῖς λαβῶν ἐν χειρὶ
αὐτῷ,
Δι' ἡμερῶν πολλῶν ἐπαύξει εἰς τὸν
οἶκον αὐτόν.

21. Ἀπεπλάνησε δὲ αὐτὸν πολλὴ ὁμι-
λία, βροχίους τε τοῖς ἀπὸ χει-
λέων ἐξώκειλαν αὐτόν·

κεΦΦω- 22. Ὁ δὲ ἐπικηλύθησεν αὐτῇ κροφιδίῳ,
θις ὡς ὡς ὡς ἐπὶ σφαιρῶν ἀγεται,
Καὶ ὥσπερ κύων ἐπὶ δασμῶς,

23. Ἡ δὲ ἑλαφὸς τοξυματὶ πεπληγὼς
εἰς τὸ ἥπαρ·

Σπεύδει δὲ ὥσπερ ὄρνειον εἰς παγίδα,
Οὐκ εἰδὼς ὅτι περὶ ψυχῆς τρέχει.

24. Νῦν οὖν υἱὲ ἀνὴρ μου,
ῥήσιν Καὶ πρόσθε ῥήματα σώματος μου.

25. Μὴ ἐκκλησῶμαι εἰς τὰς ὁδὸς αὐτῆς
ἡ καρδία σου·
Καὶ μὴ πλανηθῇς ἐν ἀτραποῖς αὐ-
τῆς.

26. Πολλὰς γὰρ τρεῖς αἰσά καταβέβηκεν,
Καὶ ἀναρτίθμῳτοί εἰσιν ὅς πεφόνεκεν·

27. Ὅδὲ αὖθις ὁ οἶκος αὐτῆς,
Καταγύσσει εἰς ταμνίαι τῷ θανάτῳ.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΣΤ τὴν σοφίαν κηρύξεις, ἵνα φρο-
νησί σοι ὑπακούσῃ·

2. Ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄκρου
εἶπεν,

'Ἀναμέσον δὲ τῶν τριῶν ἔστηκε·

3. Παρὰ γὰρ πύλαις δυναστῶν παρε-
δρεύει,
Ἐν αὐτῇ εἰσόδῳ ὑμνεῖται.

4. Ὑμῶς αὖ ἀνδραποκί παρακαλῶ,
Καὶ προίεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀν-
δραπῶν.

5. Νοήσατε ἀνέκασι πατριγίαι·
Οἱ δὲ ἀπαίδυνται ἐνδεθε καρδίαν.

6. Εἰσακούσατέ μου· σημαὶ γὰρ ἐρῶ,
Καὶ ἀκούω ἀπὸ χειλέων ὀρθῶν. αὐτοῖς γὰρ

7. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃς ὁ Φάρυξ
μου,
Ἐδολυγμένα δὲ ἰσταντίον ἐμῇ χεῖρὶ
ψυδῇ·

8. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα κείμενα
τῷ σώματός μου,
Οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιὸν ἢ δὲ τραγγα-τραγγα-
λαδίτι. λαδῆς

9. Πότα ἐνώπιον τοῖς συνήσι,
Καὶ ὀρθῶς τοῖς εὐρίσκεισι γινώσκον.

10. Λάβετε παιδείαν καὶ μὴ ἀργύριον,
Καὶ γινώσκον ὑπὲρ χρυσοῦν δεδομημα-
σῶν·

C c 3

(ΛΑ-

ν. 15. σκ) σοι. ν. 17. κρίμα) κροφιδίον. ν. 21. κροφιδίον) κροφιδίον. ν. 24. σκ) ῥή-
μασι. ν. 25. σκ) 2. integer ab Edit. Rom. abest. ν. 27. σκ) 2. εἰς ταμνίαι) εἰς τὰ ταμνία.
CAP. VIII. ν. 6. σκ) 2. αὐτοῖς γὰρ) αὐτοῖς γὰρ. ν. 8. κείμενα) ῥήματα. ibid. σκ) 2. ἐν ἡ-
ταῖ) ἰσταντίον. ibid. τραγγαλαδίτι) τραγγαλαδίτι.

(Ἄνταναιρεῖδε αἰψοῖσιν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ)

11. Κρείσσον γὰρ σοφία λίδων πολυτελῶν,
Πᾶν δὲ τίμιον ἐκ ἀξίον αὐτῆς ἐστιν.

12. Ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βελὴν,
Καὶ γῶσθῃ καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην.

13. Φόβος Κυρίου μιστὶ ἀνδρίαν,
Ἐξέσθῃ τε καὶ ὑπερφηανίαν καὶ οὐδὲς ποιεῖται.
Μεμίσθηκα δὲ ἐγὼ διεστραμμέναις οὐδὲς κακῶν.

14. Ἐμὴ βελὴ καὶ ἀσφαλείας,
Ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰχύς.

15. Δὶ ἐμῷ βασιλεὺς βασιλεύσας,
Καὶ οἱ δυναταὶ γράψουσιν δικαιοσύνην.

16. Δὶ ἐμῷ μεγάλῃς μεγαλύνονται,
Καὶ τυράννοι δι' ἐμῆς κρατῶσι γῆς.

17. Ἐγὼ τὰς ἐμῆς φιλοῦντας ἀγαπῶ,
Οἱ δὲ ἐμῆς ζητοῦντες, εὐρήσασιν με.

18. Πλῆθος καὶ δόξα ἐμοὶ ὑπάρχει,
Καὶ κλῖσις πολλῶν καὶ δικαιοσύνη.

19. Βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίδων τίμιον (πολύν).
κρείσσον Τὰ δὲ ἐμὰ γενήματα κρεῖσσον ἀργυρίῳ ἐκλεκτῷ.

20. Ἐν οὐδὲς δικαιοσύνης περιπατῶ,
κακοσύνῃς Καὶ ἀναμίστον τρεῖσαν ἀκαταμίμωτος ἀνατρεφόμεθα.

21. Ἰνα μείσῃ τοῖς ἐμῷ ἀγαπᾶσιν ὁ πατὴρ, καὶ τὸς θεοπαρεῖς αὐτῶν ἐμπλήσῃ ἀγαθῶν.

Ἐάν ἀναγγεῖλῃς ὑμῖν τὰ κατ' ἡμέραν γινόμενα, μνημονεύσαι τὰ ἐξ αἰῶνος ἀειδημῆσαι.

22. Κύριος ἐκίστ' με ἀρχὴν οὖων αὐτῷ εἰς ἔργα αὐτῷ.

23. Πρὸ τῷ αἰῶνος ἐδεμελῶσά με.
Ἐν ἡμέρᾳ, πρὸ τῷ τὴν γῆν ποιῆσαι,

24. Καὶ πρὸ τῷ ταῖς αἰδύσοις ποιῆσαι,
Πρὸ τῷ προσελθεῖν ταῖς πηγὰς τῶν ὑδάτων,

25. Πρὸ τῷ ὅρη ἐδραδίῃσαι,
Πρὸ δὲ πάντων βουλῶν γενᾶ με.

26. Κύριος ἐποίησε χώρας καὶ ἀεικίτας,
Καὶ ἄκρα οἰκόμενα τῆς ὑπ' ἑρανό.

27. Ἦνίκα ἠτοίμαζε τὸν ἑρανό, συμπαρήμην αὐτῷ,
Καὶ ὅτε ἀφώριξε τὸν ἑαυτῷ θρόνον ἐπ' ἀνέμων,

28. Ἦνίκα ἰχυρὰ ἐποίησε τὰ ἄνω νέφη.
Καὶ οἷς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς τῆς ὑπ' ἑρανό,

29. Χ' Ἐν τῷ τῷ εἶναι αὐτὴν τῇ θαλάσῃ ἀκραιβάσμον αὐτῷ,

Καὶ ὕδατα δ' παρελθούσιντος γόμας αὐτῷ,

Καὶ ὡς ἰχυρὰ ἐποίησε τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

30. Ἦμην παρ' αὐτῷ ἀρμέζουσα.
Ἐγὼ ἔμην, ἡ προστάχαιρεν,
Καθ' ἡμέραν δὲ εὐφραίνεσθαι ἐν προσώπῳ αὐτῷ ἐν παντὶ καιρῷ,

31. Ὅτε ἡφραίνετο τὴν οἰκμήν σου τελείας,

Καὶ

v. 10. Stich. 3. uncis inclusus integer abest ab Edit. Rom. v. 17. Stich. 2. εὐφραίνετο χάρις) χαρὴν δέσθ. v. 19. (πολύν) abest. Ibid. Stich. 2. κρεῖσσον) κρεῖσσον. v. 20. Stich. 2. δικαιοσύνης) δικαιοσύνης. v. 23. Stich. 2. πρὸ τῷ) In αρχὴν πρὸ τῷ. v. 26. Stich. 2. ὑπ' οὐρανόν) ὑπ' οὐρανόν. v. 28. Ἦνίκα) ἐπὶ αἰ. v. 29. Stich. 1. & 2. integri deficiunt in Edit. Rom. Ibid. Stich. 3. καὶ) addit αἰ. Ibid. θεμέλια) θεμέλια. v. 31. ἡφραίνετο) ἐνφραίνετο.

Καὶ ἐνηφραίετο ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων.

32. Νῦν σὺν υἱῷ ἀνέμει·

Φυλάσσοντες * καὶ μακάριοι οἱ ὁδὸς μὴ φυλάττειν.

33. Ἀνέστατε * παιδίαν καὶ σοφίδητε, καὶ μὴ ἀποφραγῆτε·

34. Μακάριος ἀνὴρ ὃς εἰσακούσεται μὴ, καὶ ἀνθρώπος ὃς τὰς ἐμαῖς ὁδὸς φυλάξει, ἀγρυπνῶν ἐπ' ἐμαῖς θύραις καθ' ἡμέραν,

Τηρῶν σαθροὺς ἐμῶν εἰσόδων·

35. Αἱ γὰρ ἐξοδοὶ μὴ ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θάλασσις παρὰ Κυρίου.

36. Οἱ δὲ εἰς ἐμὲ ἀμαρτάνοντες, ἀσέβησιν εἰς τὰς ἑαυτῶν ψυχάς· καὶ οἱ μισήτετές μὴ, ἀγαπᾶσι θάνατον.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

Η Σοφία ἀικοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, καὶ ὑψέρισε σῦλος ἐπ' αὐτήν.

2. Ἐσφαξε τὰ ἑαυτῆς θύματα, ἔκρεασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς ὄνον,

καὶ ἵτοιμάσατο τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν.

3. Ἀπέτριψε τὰς ἑαυτῆς δάλεις, συνέλαβεν μετὰ ὑψηλῶς κηρύγματος ἐπὶ κρατῆρα, λέγουσα·

4. Ὅς ἐσιν ἄφρων, ἐκκλινάτω πρὸς μέ· καὶ τοῖς ἐνδεῖσι φρενῶν εἶπεν·

5. Ἐλθατε, φάγετε τῶν ἐμῶν ἄρτων, καὶ πίετε ὄνον ἐν ἐκέραια ὑμῶν.

6. Ἀπολείπετε ἀφροσύνην, (ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύητε·

καὶ ζητήσατε φρένησιν,) Χ ἵνα βιώσῃτε·

καὶ κατεσθιάσατε ἐν γνώσει συνέτην.

7. Ὁ παιδεύων κακὸς, λήψεται ἑαυτοῦ αἰτίαν·

Ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ, μωμῆσεται ἑαυτόν.

8. Μὴ ἔλεγχε κακὸς, ἵνα μὴ μισᾷσι σε· ἔλεγχε σοφόν, καὶ ἀγαπήσει σε. (Ἄσφον, καὶ μισήσει σε)

9. Δίδω σοφῶ ἀφροσύνην, καὶ σοφώτερος ἔσται·

Γινώριζε (δὲ) δικαίω, καὶ προδῆσει τὸ δέχεσθαι.

10. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, καὶ βελὴ ἀγίων συνέσις·

Τὸ δὲ γινῶναι νόμον, διανοίας ἐσιν ἀγαθῆς·

11. Τέτω γὰρ τῷ τρόπῳ πολὺν ζήσῃ χρόνον, καὶ προτεθήσεται σοι ἔτη ζωῆς σου.

12. Τίτ' εἰάν σοφὸς γένη, σεαυτοῦ σοφὸς ἔσῃ καὶ τῷ πλησίον·

Ἐάν δὲ κακὸς ἀποθῇς, μόνος ἀντλήσεις κακά.

Ὅς ἐρεΐδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, ἔτος ποιμανεῖ ἀνέμους,

Ὁ δ' αὐτὸς διώζεται ἔρνεα πετόμενα·

Ἀπέλειπε γὰρ ὁδὸς τῷ ἑαυτοῦ ἀμπελώνως,

Τὸς

v. 32. stich. 2. & v. 33. non habentur in Edit. Rom. v. 36. εἰς ἐμὴν ἀμαρτάνοντες) transposita. CAP. IX. v. 6. stich. 2. ἵνα βιώσῃτε) non habet. v. 8. μισᾷσι σε) μισήσασί σε. ibid. stich. 3. uncis inclusus abest ab Edit. Rom. v. 9. stich. 2. (δὲ) abest. v. 10. st. 3. Τὸ δὲ) τὸ γὰρ. v. 11. ζήσῃ) ζήσεις. ibid. stich. 2. ζωῆς) addit se. v. 12. τῷ πλησίον) τοῖς πλησίον. ibid. stich. 3. ποιμανεῖ) ποιμαίνει.

Τὸς δὲ ἀζόους τῷ ἰδῷ γεωργίᾳ πε-
πλάνηται·
διαλείσας-
μήνην
Διαπορεύεται δὲ δι' ἀνδρῶν ἐρήμῳ,
καὶ γῆν διατταμῆται ἐν διψώσεσι,
Συνάγει δὲ χερσὶν ἀκαρπίαν.

13. Γυνὴ ἄφρον καὶ θρασυαία ἐνδὲς ψω-
μῷ γίνεται·

Ἡ ἐκ ἐπίσταται αἰχλὴν,

14. Ἐκάθισεν ἐπὶ θύραις τῷ ἑαυτῆς
οἴκῳ,
Ἐπὶ δίφρῳ ἐμφανῶς ἐν πλαείαις,

15. Προσκαλημένη τὰς παριόλους οὐδὸν,
καὶ κατευθύνοντας ἐν ταῖς οὐαῖς αὐ-
τῶν·

16. Ὅς ἐσιν ὑμῶν ἀφρονέστατος, ἐκκλη-
νάτω πρὸς μὴ·

Ἐνδείσει δὲ φρονησεως παρακαλεῖσθαι
λέγεται·

17. Ἄρταν κρυφίαν ἠδῶς ἀψάσθε,
καὶ υδατος κλοπῆς γλυκερῷ.

18. Ὁ δὲ ἐκ οὐδεν ὅτι γηγενεὶς παρ' αὐ-
τῇ ὄλυνται,

καὶ ἐπὶ πέταιρον αἶθε συναντᾷ.

Ἀλλὰ ἀποπηδήσας, μὴ ἐγχερίσῃς ἐν
τῷ τόπῳ,

Μηδὲ ἐπιστῇς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐ-
τήν·

Οὕτως γὰρ διαβήσῃ ὑδὴρ αἰθέριον,
καὶ υπερβήσῃ ποταμὸν αἰθέριον.

Ἀπὸ δὲ υδατος αἰθερίας ἀπόχρη,

καὶ ἀπὸ πηγῆς αἰθερείας μὴ πίης·

ἵνα πολὺν ζήσῃ χεῖρον,

Προσεσθὲ δέ σοι εἴη ζωῆς.

ΚΕΦ. Ι'. Χ.

Τὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα·
τίος δὲ ἄφρον λύπη τῇ μητρὶ.

2. Οὐκ ὠφελήσεται θνηταὶ ἀ-
νόμοις,

δικαιοσύνη δὲ ῥύεται ἐκ θανάτου.

3. Οὐ λησκολήσεται Κύριος ψυχὴν δικαίαν, δικαίαν
ζωὴν δὲ ἀσεβῶν ἀνατρέψει.

4. Πενία ἀνδρῶν ταπεινοί·

Χεῖρες δὲ ἀνδρῶν πλουτίζουσιν.

5. Τίος πεπαιδευμένος σοφὸς ἔσται,

τῷ δὲ ἄφρονι διακόνῳ χρῆσται·

Διεσώθη ἀπὸ καύματος υἱὸς νομήν,

Ἀνεμόφθορος δὲ γίνεται ἐν ἀμνητῷ

υἱὸς παράνομος.

6. Εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλῇ δικαίαν·

Στόμα δὲ ἀσεβῶν καλύψει πένθος

ἄωρον.

7. Μνήμη δικαίαν μετ' ἡγεμῶν·

ὄνομα δὲ ἁγίων σβέννυται.

8. Σοφὸς καρδίαν δέχεται ἐντολὰς· ὁ δὲ
ἀσεγος χεῖρας σκολιάζων ὑποσκα-† ἀσεβεῖς
λειδῆσται.

9. Ὅς πορεύεται ἀπλῶς, πορεύεται
πεποιθώς·

Ὁ δὲ διασφύρει τὰς οὐδὲς αὐτῷ,

γινώσκειται.

10. Ὁ ἐνέων ἐρῶν μετὰ δικαίαν, συν- ἐφθαλ-
αγεί ἀνδράσι λύπας· μοῖς

Ὁ δὲ ἐλεγχων μετὰ παφίσιας εἰ-
ρηνοποιεῖ.

11. Πηγή ζωῆς ἐν χερί δικαίαν·

Στόμα δὲ ἀσεβεῖς καλύψει ἀπώλεια.

12. Μῖσος ἐγείρει νῆκος·

13. Ὅς

v. 15. ἰδὸν) abest. v. 16. flich. 2. Ἐνδείσει δὲ) καὶ τῷ ἐνδείσει. v. 18. flich. 3. ἐγχερίσῃς) χερσί-
σιν. ibid. flich. 4. ἐπιστῇ τὸ σὸν ὄμμα) ἐντρέψῃ τὸ σὸν ὄμμα. ibid. flich. 5. integer defi-
ciat in Edit. Rom. ibid. flich. 9. ζῆτον) ζήτην. CAP. X. v. 6. ἐπὶ κεφαλῇ) ἐπὶ κε-
φαλῇ

- Πάντας δὲ τὰς μὴ φιλονεικῶντας κα-
λύψει Φιλία.
13. Ὃς ἐκ χιλιῶν προσφέρει σοφίαν,
ῥαῖδων τυπτεῖ αἰδῶς ἀκατέδων.
14. Σοφοὶ κρύψουσιν αἰδῶσιν.
Στόμα δὲ προσηύει ἐγγίγει συνιερῶ.
15. Κτήσις πλεσίαν πόλιν ὀχυρά·
αἰσέων Συντρεῖδὲ δὲ αἰδῶς πενία.
16. Ἔργα δικαίων ζωὴν ποιεῖ,
Καρποὶ δὲ αἰσέων αἰμαρτίας.
17. Ὅδὸς ζωῆς φυλάσσει παιδείαν·
Παιδεία δὲ ἀντήλεγχοις πλανᾶται.
δικαία 18. Καλύπτουσιν ἔχθραν χεῖλη ἄδικα·
Οἱ δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας, ἀφρονέ-
στατοι εἰσιν.
ἐκφύζου- 19. Ἐκ πολυλογίας ἐκ ἐκφύζου αἰμαρτίας·
ται αἰ- Φειδόμενος δὲ χεῖλησιν, νοήμων ἔσθι.
μαρτία 20. Ἀργύριος πεπυρωμένος γλώσσης δι-
καίῃ· καρδία δὲ αἰσέως ἐκλείπει.

21. Χεῖλη δικαίων ἐπίσταται ὑψηλά·
Οἱ δὲ ἀφρονες ἐν ἰνδῆς τελευτῶσιν.
22. Εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλῇ δικαίου,
αὐτὴ πλουτίζει.
Καὶ ἐ μὴ προσεθῇ αὐτῇ λύπη ἐν
καρδίᾳ.
23. Ἐν γέλωτι ἄφρων προΐσκει κακά·
Ἡ δὲ σοφία ἀνδρὶ τρέλει φρόνησιν.
ἀπωλεία 24. Ἐν ἀπειρῇ αἰσέως περιφέρεται·
(Διελύσει δὲ ἄφρων φρόνημα)
Ἐπαυμία δὲ δικαίῃ δεκτῇ.
(Καρδία δὲ αἰσέως ἐκλείπει).
25. Παραπορευομένης καταστροφῆς, ἀφρα-
νίσταται ὁ αἰσέτης·

Tom. IV.

- Δίκαιος δὲ ἐκκλίνει σάζεται εἰς τὸν
αἰῶνα.
26. Ὡσπερ ὄμφαξ ὁδὸς βλαβερός, καὶ
καπνὸς ὀμμῶσιν·
Οὕτως παρανομία τοῖς χρωμένοις
αὐτῇ.
27. Φόβος Κυρίου προσέθησεν ἡμέρας·
Ἐτῇ δὲ αἰσέων ὀλγωθήσεται.
28. Ἐγχεροῖσι δικαίους εὐφροσύνη·
Ἐλπίς δὲ αἰσέων ἀπολύται. ὀλυται
29. Ὁχύρωμα ὅστις ἐδὲ Κυρίῃ· φόβος
Συντρεῖδὲ δὲ τοῖς ἐργαζομένοις κακά.
30. Δίκαιος ἐκ τὸν αἰῶνα ἐκ ἐνδοῦσι·
Ἀσέως δὲ ἐκ οἰήσας γῆν.
31. Στόμα δικαίου ἀποσάξει σοφίαν·
Γλώσσα δὲ αἰδῶς ἐκλείπεται.
32. Χεῖλη ἀνδρῶν δικαίων ἐκίναται χά- ἀποσά-
ριτας· ζει
Στόμα δὲ αἰσέων ἀποστέφεται.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

Ζῆλοι δόλοι βδέλυγμα ἐνώπιον
Κυρίου·

Στάθμων δὲ δικαίων δεκτὸν αὐτῶ.

2. Οὐ ἐὰν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ αὐ-
μία·

Στόμα δὲ ταπεινῶν μετεῖ σοφίαν.

3. ✕ Τελειότης εὐδῶν ὁδηγήσει αὐτῶ·

Καὶ ὑποκλισμὸς ἀδεγόντων προνο- ✕

μύσει αὐτῶ. ✕

4. Οὐκ ἀφελήσει ὑπάγχοντα ἐν ἡμέρας ✕

θυμῶ. ✕

Καὶ δικαιοσύνη ῥύσεται ἀπὸ θανάτου. ✕

D d

(Ἄπο-

v. 12. sich. 1. καλύπτει) καλύπτει. v. 17. Ὅδὸς ζωῆς) ὁδὸς δικαίου ζωῆς. v. 19. ἐκφύζονται αἰμαρ-
τίας) ἐκφύζονται αἰμαρτίας. v. 22. ἐκεῖ κεφαλὴν δικαίου, καὶ) ἐκεῖ κεφαλὴν δικαίου, αὐτὴ πλουτίζει,
καὶ. v. 24. sich. 1. & 4. unciis inclusi integri absunt ab Edit. Rom. v. 25. ὁ αἰσέτης) ὁ αἰ-
σέτης. v. 26. βλαβερός) βλαβερός. v. 28. ὀλγῶν) ἀπολύται. v. 30. τὸν αἰῶνα) εἰς τὸν αἰῶνα.
C A P. XI. v. 3. integer & v. 4. sich. 1. & 2. desiderantur in Edit. Rom.

(Ἀποδῶν δίκαιος ἔλειπε μετὰ μέ-
λον·

Πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος
ἀσεβὴς ἀπαλεία).

5. Δικαιοσύνη αἰώμω ὀρεθομένη ὁδὸς·
Ἀσεβεία δὲ περιπλήθει ἀδικία.

6. Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ῥύσεται
αὐτούς·

Τῇ δὲ ἀβελία ἀλίσκονται παράνομοι.

7. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δίκαιε, ἕκ
ὅλνται ἔλπις·

Τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὀλνται.

8. Δίκαιος ἐκ θήρας δύνει·
Ἀντ' αὐτῷ δὲ παραδίδεται ὁ ἀσεβής.

9. Ἐν ζώματι ἀσεβῶν παντὶς πολίταις·
Ἀδύσους δὲ δικαίων εὐδοῖς.

10. Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατάρθωσε
πόλις·

✕ Καὶ ἐν ἀπαλείᾳ ἀσεβῶν ἀγαλ-
λίαμα.

✕ 11. Ἐν εὐλογίᾳ εὐθείᾳ ὑψωθήσεται
✕ πόλις·

Στόμασι δὲ ἀσεβῶν κατεσκάφη.

12. Μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεὴς φρενῶν·
Ἀντ' δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.

13. Ἀντ' ὀγλωσσὸς ἀποκαλύπτει βε-
λάς ἐν συνερίῳ·

Πῶτος δὲ πνοῇ κρύπτει πράγματα.

14. Οἷς μὴ ὑπάρχει κυβερνήσις, πίπτει-
σιν ὥσπερ φύλλα·

Σωτηρία δὲ ὑπάρχει ἐν πολλῇ βουλῇ.

15. Ποτηρὸς κομποποιεῖ, ὅταν συμμίξῃ
δικαίῳ·

Μισεῖ δὲ ἡχον ἀσφαλείας.

16. Γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν·

Θρόνος δὲ ἀτιμίαις γυνὴ μιστὰ δι-
καίας.

Πλάττει ὀνηροὶ ἐνδεεῖς γίνονται·

Οἱ δὲ ἀνδρείοι ἐρείδονται πλάττει.

17. Τῇ ψυχῇ αὐτῇ ἀγαθὸν ποιεῖ ἀντ'
ἐλεῖμων·

Ἐξολοῦει δὲ αὐτῷ σῶμα ὁ ἀνελείμων.

18. Ἀσεβὴς ποιεῖ ἔργα ἄδικα·

Σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας.

19. Υἱὸς δίκαιος γεννᾶται εἰς ζωὴν·

Διαγμός δὲ ἀσεβῶς εἰς θάνατον.

20. Βδελυγμα Κυρίου διεσπρμμένα ἐοῖ·

Προσδεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι
ἐν ἰσῷ (αὐτῶν).

21. Χεῖρὶ χεῖρας ἱεραλῶν ἄδικος ἐκ ἀτι-
μώρητος ἔται·

Ὅ δὲ σπείραν δικαιοσύνην, λήψεται
μισθὸν πιστῶν.

22. Ὡσπερ ἐνώτιον Χ κερῶν ἐν ῥηὶ υἱός,
Οὕτως γυναικὶ κακὸς φρονὶς κάλλος.

23. Ἐπιθυμία δικαίων πᾶσα ἀγαθή·
Ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολείται.

24. Εἰσὶν οἱ τὰ ἴδια σπείροντες πλεῖονα
ποιῶσιν·

Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ συνάγοντες Χ τὰ ἀκα-
τεια ἐλαττονοῦνται.

25. Ψυχὴ κυλογημένη πᾶσα ἀπλή·

Ἀντ' δὲ θυμῶδες ἐκ εὐχέμων.

26. Ὅ συνέχων σίτον ὑπολείπειτο αὐτὸν
τοῖς ἐθνεσιν·

Εὐλογία δὲ εἰς κεφαλὴν τῷ μετα-
διδόντος·

27. Τεκλιανόμενος ἀγαθὰ, ζητεῖ χάριν
ἀγαθὴν· ἐκζητῶντα δὲ κακὰ κα-
ταλήφεται αὐτόν.

28. Ὅ πε-

v. 5. αἰώμω) αἰώμων. v. 6. ῥύσεται) ῥύσται. ibid. stich. 1. τῇ δὲ ἀβελίᾳ ἀλ.) τῇ δὲ ἀπαλείᾳ
αὐτῶν ἀδικ. v. 8. δύνει) ἐκδύνει. v. 10. stich. 2. & v. 11. stich. 1. integri desiderantur in
Edit. Rom. v. 21. stich. 2. πιστῶν) πιστῶν.

18. Ὁ πεποιθὼς ἐπὶ πλέτῳ Χ ἰανῷ, 8. Στόμα συνετὸ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ
 ἔτος πεσεῖται· ἀνδρὸς·
 Ὁ δὲ ἀντιλαμβάνομενος δικαίων, (δ- Νωθερκαρδὸς δὲ μακίηριζεται.
 τος) ἀντατελεῖ. 9. Κρείσων ἀνὴρ ἐν ἀτίμῳ θυλεύων
 19. Ὁ μὴ συμπεριφερόμενος τῷ ἑαυτοῦ ἑαυτῷ,
 οἴκῳ, κληρονομήσει ἀνεμον· Ἡ τιμὴν ἑαυτοῦ περιτιθεῖς καὶ προσ-
 Δαλύσει δὲ ἄφρον φρονίμῳ. δέομενος ἔργα. ἄρταν
 30. Ἐκ καρπῷ δικαιοσύνης φύεται δύν- 10. Οἰκτεῖρει δικαίος ψυχὰς κληῶν
 δρον ζωῆς· αὐτῷ·
 Ἀφαιρῶνται δὲ αἶμας ψυχὰς παρα- Τὰ δὲ σπλάγγχνα τῶν ἀσεβῶν ἀνε-
 νόμων. λήμονα.
 31. Εἰ ὁ μὲν δικαίος μόλις σώζεται, ὁ 11. Ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν, ἐμ-
 ἀσεβὴς καὶ ἀμαρτωλὸς πῦ φαι- πληθήσεται ἄρταν·
 τεῖται;

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

- Ο** ἀγαθῶν παιδείαν, ἀγαπᾷ αὐ-
 ὄψαν·
 Ὁ δὲ μισῶν ἐλέγχους, ἄφρον·
 Κυρίῳ 2. Κρείσων ὁ εὐρὺν χάριν παρὰ Κυρία·
 Ἀνὴρ δὲ παρ' αὐτοῦ παραστεινηθή-
 σεται.
 3. Οὐ κατορθώσει ἀνθρωπος ἐξ ἀνόμιμ·
 Αἱ δὲ εἶξαι τῶν δικαίων ἐκ ἐξαρθή-
 σονται,
 4. Γυνὴ ἀνδρεία τέφρατος τῷ ἀνδρὶ αὐ-
 τῆς·
 Ὡς περὶ δὲ ἐν ζύλῳ σκώληξ, ἔσται
 ἀνδρα ἀπίδουσι γυνὴ κακοποιός.
 5. Λογισμοὶ δικαίων κρέματα·
 Κυβερώσι δὲ ἀσεβεῖς δόλως.
 6. Λόγοι ἀσεβῶν δόλοι Χ εἰς πῦμα·
 Στόμα δὲ ὁρῶν ῥύσεται αὐτός.
 7. Οὐ ἐὰν φραφῇ ὁ ἀσεβὴς, ἀφανίζεται·
 Οἶκοι δὲ δικαίων παραμεινῶσι.
12. Ἐπιθυμία ἀσεβῶν κακία·
 Αἱ δὲ εἶξαι τῶν εὐσεβῶν ἐν ὀχυρώ-
 μασι.
 13. Δι' ἀμαρτίαν χειλῶν ἐμπίπτει εἰς ἀμαρ-
 * πῦμα ἀμαρτωλός· τίας
 Ἐκφύγει δὲ ἐξ αὐτῶν δικαίος. * πασι-
 Ὁ βλέπων λεία ἐλεθθήσεται· δας
 Ὁ δὲ συναιτῶν ἐν λύπῃ, ἐκθλήψει πύλους
 ψυχᾶς.
 14. Ἀπὸ καρπῶν σέματος (ψυχῇ)
 ἀνδρὸς πληθήσεται ἀγαθῶν·
 Ἀνταπόδομα δὲ κινήσῃ αὐτὴ δοθήσε-
 ται αὐτῷ· χειλῶν
 15. Ὅδοι ἀφρόνων ἐξθαι ἐνώπιον αὐτῶν·
 Εἰσακίει δὲ συμβουλίας σοφός.
 16. Ἄφρον αὐθήμερον ἐξαγγέλλει ἐργὴν
 αὐτοῦ·

D d 2

Κρύπτει

CAP. XII. v. 9. flich. 2. ἔργων) ἔργα. v. 10. Οἰκτεῖρει δικαίος) transposita. v. 13. Δι' ἀμαρ-
 τίας) δι' ἀμαρτίαν.

Κρύπτει δὲ τὴν ἑαυτῆ ἀτιμίαν παν-
ἔργως.

ἀποστ- 17. Ἐπιδεικνυμένην πίσιν ἀγγελῶν δι-
γέλλει καίως·

Ὁ δὲ μάρτυς τῶν ἀδικῶν δόλιος.

μάχαι- 18. Εἰσὶν οἱ λήγοντες τιτρώσκοντες μακροί·
ραν Γλωσσῶσαι δὲ σοφῶν ἰστανται.

19. Χεῖλη ἀληθινὰ καταρθεῖ μάρτυ-
ρίαν·

Μάρτυς δὲ ταχύς γλώσσαν ἔχει ἀ-
δικας.

20. Δόλιος ἐν καρδίᾳ τεκτανομένη κακία.
Βεβλόμε- Οἱ δὲ βεβλόμενοι εἰρήνην, εὐφρανθή-
νοι σονται.

21. Οὐκ ἀρέσει τῷ δικαίῳ ἔδω ἀδικῶν·

Οἱ δὲ ἀσεβεῖς πληθήσονται κακῶν.

Κυρίου 22. Βέβληνμα Κυρίῃ χεῖλῃ ψευδῶ·

Ὁ δὲ ποιῶν πίσεις δεκτός παρ' αὐτῶ.

23. Ἀπὲρ συνετός θρόνος αἰδιθήσεως·

Καρδία δὲ αἰφρόων συναυτῆσται
ἀεράς.

ἐχθρῶν 24. Χεῖρ ἐκλεκτῶν κρατήσῃ νικητῶ·
Δόλιοι δὲ ἔσονται εἰς προνομίην.

25. Φοβερός λόγος καρδίων ταρώσει ἀν-
δρὸς (δικαίῳ)·

Ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐφρανεῖ αὐτόν.

26. Ἐπγνωμὼν δικαίος ἐαυτοῦ φίλος ἔσται·
(Διὲ γινώμει τῶν ἀσεβῶν ἀνεπιε-
κτός·

Ἀμαρτάνοντας καὶ αἰδιώζεται κακῶ)·

Ἡ δὲ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν πληθήσει
αὐτός.

27. Οὐκ ἐπιτιγίζεται δόλιος θήρας·

Κτήμας δὲ τίμιον ἀπὲρ καὶ θαρρός.

28. Ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωή·

Ὅδοι δὲ μοσηκάκων εἰς θάνατον.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

Υἱὸς παῦρος ὑπήκοος πατρί·

Τίς δὲ ἀνήκοος ἐν ἀπωλείᾳ.

2. Ἀπὸ καρπῆ δικαιοσύνης φά-
γεται ἀγαθός·

Ψυχαὶ δὲ παρασέμων ἐλδνται αἰσεί.

3. Ὃς φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, τηρεῖ
τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν·

Ὁ δὲ προσητής χεῖλεις, πῆσαι
ἑαυτόν.

4. Ἐν ἐπιθυμίᾳς ἐστὶ πᾶς ἀερόος·

Χεῖρες δὲ ἀνδρείων ἐν ἐπιμελείᾳ.

5. Λόγον ἀδικῶν μισεῖ δικαίος·

Ἀσεβὴς δὲ αἰσθύνεται, καὶ ἐκ ἔξει
παθήσας.

6. ✕ Δικαιοσύνη φυλάσσει ἀνάγκης ὁδῶ·

Τὸς δὲ ἀσεβεῖς Φαύλος ποιεῖ ἀμαρ-
τία· ✕

7. Εἰσὶν οἱ πλατίζουσιν ἑαυτοὺς, μηδὲν
ἔχοντες·

Καὶ εἰσὶν οἱ ταπεινῶντες ἑαυτοὺς ἐν
πολλῷ πλέτω.

8. Λύτρων ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλῆτος·

Πτωχὸς δὲ ἐχ ὑφίσταται ἀπειλήν.

9. Φῶς δικαίοις διαπαντός·

Φῶς δὲ ἀσεβῶν σβέννυται.

Ψυχαὶ δόλιαι πλησύνονται ἐν ἀμαρ-
τίαις·

Δίκαιοι δὲ οἰκτεῖσθαι καὶ ἐλεῆσαι.

10. Κακὸς μετ' ὕβρεως πράσσει κακῶ·

Οἱ δὲ αὐτῶν ἐπγνωμονες σοφοί.

11. Ὑπαρ-

v. 16. flich. 2. παῖργος) ἀπὲρ παῖργος. v. 18. μακροί) μακροί. v. 24. ἐχθρῶν) νικητῶν. ibid. flich. 2. εἰς προνομίην) ἐν προνομίᾳ. v. 25. flich. 2. νύφρασι) νύφρασι. v. 26. flich. 2. abest ab Edit. Rom. ibid. flich. 3. Ἀμαρτάνοντας) addit δι. CAP. XIII. v. 1. Ἀπὸ καρπῆ) ἀπὸ καρπῆ. v. 5. flich. 2. καὶ ἐκ) καὶ ἐκ. v. 6. integer desideratur in Ed. Rom. v. 7. πλατίζουσιν) πλησύνονται.

11. Ὑπαρξίς ἐπισπυνδαζομένη μετὰ ἀνομίας, ἐλάσων γίνεται.

Ὁ δὲ συνάγων ἑαυτοῦ μετ' εὐσεβείας, πληθυνθήσεται.

(Δίκαιος οὐκ ἐκλείρει καὶ κηχεῖ.)

12. Κρείσσων ἐναρχόμενος βοηθεῖν καρδία

τῷ ἐπαγγελλομένῳ καὶ εἰς ἐλπίδα ἄγοντος.

κακῇ Δένδρον γὰρ ζωῆς, ἐπιθυμία ἀγαθῆ.

13. Ὃς καταφρονεῖ πρᾶγματος, καταφρονηθήσεται ὑπ' αὐτοῦ.

Ὑγιαίνει Ὁ δὲ φοβόμενος ἐν ἰσότητι, ἔστος ὑγιαίν.

Τῷ δόλῳ ἔδεν ἔσαι ἀγαθόν.

Οἰκότηρ δὲ σοφῶ εὐδοκίαι εἰσὶν πρᾶξεις,

καὶ κατεβυθιθήσεται ἡ οὐδὲς αὐτῷ.

14. Νόμος σοφῆς πηγῆς ζωῆς.

Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὑπὸ παγίδος θανεῖται.

15. Συνεσις ἀγαθῆ διδωσι χάριν,

τὸ δὲ γινῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς.

Ὅδοι δὲ καταφρονούντων ἐν ἀπωλείᾳ.

16. Πᾶς πανουργος πρᾶσσει μετὰ γνώσεως.

Ὁ δὲ ἄφρων ἐξεπέτασεν ἑαυτοῦ κακίαν.

17. Βασιλεὺς θρασὺς ἐμπροσθεῖται εἰς κακά.

Ἀγγελος δὲ σοφὸς ῥύσεται αὐτόν.

18. Πενίαν καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδεία.

Ὁ δὲ φυλάσων ἐλέγχους, δοξαζήσεται.

19. Ἐπιθυμία εὐσεβῶν ἡδύνησι ψυχὴν.

Ἔργα δὲ ἀσεβῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως.

20. Ὁ συμπορευόμενος σοφοῖς, σοφὸς ἔσται.

Ὁ δὲ συρριζόμενος ἄφροσι, γνοθήσεται.

21. Ἀμαρτανόβιας καταδιώζεται κακά.

Τὸς δὲ δικαίους καὶ ἀληθινὰς ἀγαθὰ.

22. Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱὸς υἱῶν.

Θησαυρίζεται δὲ δικαίους πλῆθος ἀσεβῶν.

23. Δίκαιοι ποιήσασιν ἐν πλῆθει ἔτη ποσά.

Ἄδικοι δὲ ἀπολοῦνται συντόμως.

24. Ὃς φοβεῖται τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Ὁ δὲ ἀγαπῶν, ἐπιμελῶς παιδεύει.

25. Δίκαιος ἔδωκεν ἐμπιπλᾶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Ψυχὰ δὲ ἀσεβῶν ἐνδεής.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

Σ Ὁ φαί γυναῖκες ἀνοδομήσαν οἶκος ἢ δὲ ἄφρων κατέβρεψε ταῖς χερσὶν αὐτῆς.

2. Ὁ πορευόμενος ὀρθῶς, φοβεῖται τὸν Κύριον.

Ὁ δὲ σκολιάζων ταῖς οἰδοῖς αὐτοῦ, ἀτιμαζήσεται.

3. Ἐκ τοῦ αἵματος ἀφρόνων βασιλεία ὕβρεως. Χεὶρ δὲ σοφῶν φυλάξει αὐτούς.

4. Οὐ μὴ εἰσὶ βόες, φάτναι καθαραί. Οὐδὲ πολλὰ γενήματα, φανερά βοός ἰσχύς.

D d 3

γ. Μάρ.

v. 12. βοηθεῖν) βοηθῶν. ibid. stich. 3. κακῇ) ἀγαθῇ. v. 20. Ὁ συμπορευόμενος) ὁ ἀβελ. ibid. ἔσται) ἔσθ. ib. st. 2. συρριζόμενος) συμπορευόμενος. v. 22. Ὁ ἀγαθὸς) ἀγαθῇ. CAP. XIV. v. 1. κατέβρεψε) κατέκαψε. v. 3. stich. 2. φυλάξει) φυλάσσει.

9. Μάρτυς πιστός ἐ ψευδῆται·
 Ἐκκαίει δὲ ψευδῇ μάρτυς ἀδικος.
 10. Ζητήσεις σοφίαν παρὰ κακοῖς, καὶ
 ἔχ εὐρήσεις·
 Αἰσθσεις δὲ παρὰ φρονίμοις εὐχερής.
 7. Πᾶντα ἐναντίας ἀνδρὶ ἄφρονι·
 Ὅπλα δὲ αἰδησίης χειρὶ σοφῆ.
 8. Σοφία πανέργον ἐπγνωσεται τὰς
 ὁδὸς αὐτῶν·
 Ἀτοκαὶ δὲ ἀφρόνων ἐν πλᾶσιν.
 9. Οἰκίαι ἀφρότων ὑφειλήσονται καθαρ-
 ρισμὸν·
 Οἰκίαι δὲ δικαίων δικαίαι.
 10. Καρεῖας ἀνδρὸς αἰδητική, λυπηρὰ
 ψυχὴ αὐτῆ·
 Ὅταν δὲ εὐφραίνηται, ἐκ ἐπιμήνου-
 ται ὕβρι.
 11. Οἰκίαι ἀσεβῶν ἀφανισθήσονται·
 Σκηναὶ δὲ κατρωθέντων γήσονται.
 12. Ἔστιν ὁδὸς ἣ δοκεῖ ὀρθὴ εἶναι παρὰ
 ἀνθρώποις,
 αὐτῆ Τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς ἐρχεται εἰς
 πυθμένα ἄβυσ.
 13. Ἐν εὐφροσύναις ἐ προσμήνυται
 λύπη·
 Τελευταῖα δὲ χαρᾶς εἰς πένθος ἐρ-
 χεται.
 14. Τῶν ἐαυτῷ ὁδὸν πληθήσεται θρα-
 συκαρδίας,
 Ἀπὸ δὲ τῶν διανοημάτων αὐτῆς ἀνὴρ
 ἀγαθός.
 15. Ἀκακος πιστεῖται παντὶ λόγῳ·
 Πανέργος δὲ ἐρχεται εἰς μετανοίαν.
 16. Σοφὸς φοβήσεται ἐξέκλινεν ἀπὸ κακῆ·
 Ὁ δὲ ἄφρων ἐαυτῷ πεποιδὸς μένου-
 ται ἀνόμῳ.
 17. Ὁ ξύθυμος πρᾶσσει μετὰ ἀδικίας·
 Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος πολλὰ ὑποφέρει.
 18. Μερμυρίζονται ἄφρονες κακίαν·
 Οἱ δὲ πανέργοι κρατήσουσιν αἰδή-
 σιως.
 19. Ὀλιθήσονται κακοὶ ἐναντὶ ἀγαθῶν,
 Καὶ ἀσεβεῖς θεραπεύσουσι θύρας δι-
 καίων.
 20. Φίλοι μισήσιν φίλους πτωχούς·
 Φίλοι δὲ πτωσίων πολλοί.
 21. Ὁ ἀνιμάζων πίντα, ἀμαρτάνει·
 Ἐλεὼν δὲ πτωχός, μακάριος ἔσται.
 22. Πλανώμενοι τεκταίνουσι κακόν·
 Ἐλεον δὲ καὶ ἀληθεύουσι τεκταίνουσιν
 ἀγαθόν.
 Οὐκ ἐπίστανται ἔλεον καὶ πίσιν τέ-
 κλιονες κακῶν·
 Ἐλεημοσύνας δὲ καὶ πίσεις παρὰ τέ-
 κλιον ἀγαθούς.
 23. Ἐν παντὶ μερμυρίζοντι ἔνεσι περισσόν·
 Ὁ δὲ ἡδύς καὶ ἀνάληγτος, ἐν ἐνδείᾳ
 ἔσται.
 24. Στέφανος σοφῶν πλεῖτοι Χ αὐτῶν·
 Ἡ δὲ διατριβὴ ἀφρόνων κακὴ.
 25. Ῥύσσεται ἐκ κακῶν ψυχὴν μάρτυς
 πιστός·
 Ἐκκαίει δὲ ψευδὴ δόλος.
 26. Ἐν φόβῳ Κυρίου ἡλπίς ἰσχύος·
 Τοῖς δὲ τέκνοις αὐτῆς καλαιδέει ἔρεισ-
 μα.
 27. Φύγει Κυρεῖς πηγὴ ζωῆς,
 Ποιεῖ δὲ ἐκκλίνας ἐκ παγίδος θανάτου·
 28. Ἐν πολλῷ ἔθει δόξα βασιλείας·
 Ἐν δὲ ἐκλείψει λαὸς συντριβὴ θανάτου.
 29. Μακροθύμως ἀνὴρ πολλὸς ἐν φροή-
 σει·
 Ὁ δὲ

μισήσω-
 σιν
 πέντητας
 Duplex
 interpre-
 tatio.

πανέρ-
 γος

Πρώτα γ-
 μα

V. 9. ἄφρωνος) παρανόμου, V. 10. stich. 1. ὕβρις) ὕβρις, V. 11. ὁδὸς αὐτῆς παρὰ ἀνθρώπων) trans-
 positica, ibid. stich. 1. τελευταῖα αὐτοῦ) τελευταῖα αὐτῆς, V. 13. stich. 2. χαρᾶς) χαρὰ,
 V. 20. μισήσιν) μισήσονται, V. 21. stich. 1. ἐκκαίει) abest.

- 'Ο δὲ ἀλογίψυχος, ἰσχυρὸς ἄφρων.
 30. Πραυδύμος ἀνὴρ καρδίας ἰατρὸς·
 Σὴς δὲ ἐστὶν καρδία αἰδητική.
 31. 'Ο σωμαφιντὼν πείνηται, παροξύνει
 τὸν ποιήσαντα αὐτόν·
 'Ο δὲ τιμῶν αὐτόν, ἐλεᾷ πτωχόν.
 32. 'Εν κακίᾳ αὐτὴ ἀπωδήσεται ἀσε-
 βής·
 'Ο δὲ πεποιθὸς τῇ ἑαυτοῦ οὐσίᾳ
 δικαίος.
 33. 'Εν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς ἀποκατείδει
 σοφία,
 'Εν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων ἡ διαγνώ-
 σκεται.
 34. Δικαιοσύνη ὑπόψι εἶνος·
 Ἐλασσόνουσι δὲ φυλάς ἀμαρτίαι.
 35. Δεκίῃ βασιλεὶ ὑπερήτης νοήμων·
 Τῇ δὲ ἑαυτοῦ εὐσεβοφία ἀφαιρεῖται
 ἀτιμίαν.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

- Ο**ργὴ ἀπόβυστος καὶ φρονίμως·
 Ἀπόκρισις δὲ ὑποκρίσις ἀπο-
 στρέφει θυμόν·
 Λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργάς.
 2. Γλώσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται·
 Στόμα δὲ ἀφρόνων ἀπαγγέλλει κακά.
 3. 'Εν παντὶ τόπῳ ὀφθαλμοὶ Κυρίου
 σκοπεύουσιν κακίαν τε καὶ ἀγαθόν.
 4. Ἰασίς γλώσσης δένδρον ζωῆς·
 'Ο δὲ συντηρῶν αὐτήν, πληθύνεται
 πνεύματος.
 5. Ἀφρων μικτηρίζει παιδείαν πατέρος·
 'Ο δὲ φυλάσων ἐτολὰς, πανηγό-
 τερος.

6. 'Εν πλεοναξίᾳ δικαιοσύνη ἰσχύς πολλή·
 Οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐλάτριοι (ἐκ γῆς) ἐ-
 λύνται.
 Οἷος δικαίον ἰσχύς πολλή·
 Καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀπολύονται.
 7. Χεὶρ σοφῶν διδεται αἰδήσει·
 Καρδίαι δὲ ἀφρόνων ἐκ ἀσφαλείς.
 8. Θυσίαι ἀσεβῶν βδελυγμὰ Κυρίου·
 Εὐχαὶ δὲ κατεκυνόντων δεκταὶ παρ'
 αὐτοῦ.
 9. Βδελυγμὰ Κυρίου ὁδοὶ ἀσεβῶν·
 Διακρίνας δὲ δικαιοσύνην ἀγαπήσῃ.
 10. Παιδεία ἀνάγκη γνωρίζεται ὑπὸ τῶν
 παριόντων·
 Οἱ δὲ μισούντες ἐλέγχουσιν, τελευτῶ-
 σιν αἰχρῶν.
 11. Ἄδης καὶ ἀπάθεια φανεροὶ παρὰ
 τῷ Κυρίῳ·
 Πῶς ἐχὶ καὶ αἱ καρδίαι τῶν ἀνδρῶ-
 ν;
 12. Οὐκ ἀγαπήσει ἀπαίδευτος τὸς ἐλέγ-
 χοντας αὐτόν,
 Μετὰ δὲ σοφῶν ἐχὶ ὁμιλήσει.
 13. Καρδίας εὐφρανομένης, πρὸς ὅσον
 θάλλει·
 'Εν δὲ λύπῃς ἔστι, πνεῦμα σκυθρω-
 πάζει.
 14. Καρδία ἐρῇ ζητεῖ αἰδήσιν·
 Στόμα δὲ ἀπαυδόντων γινώσεται
 κακά.
 15. Πάντα τὸν χεῖρον οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν
 κακῶν προσέχονται κακά·
 Οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἡσυχάζουσιν διαπαντός.
 16. Κρείσων μικρὰ μερὶς μετὰ φει-
 Κυρίῳ,

Alia in-
terpreta-
tio.Alia in-
terpreta-
tio.
ἀναγ-
γέλλει

ἔστα

v. 31. slich. 2. (ἐλεᾷ) ἐλεῖ. CAP. XV. v. 6. slich. 2. (ἐλύονται) ἀπολύονται. v. 13. slich. 2.
 ἔστα) ἐστει. v. 16. Κρείσων) κρείσσων.

- Ἡ θησαυροὶ μεγάλοι μετὰ φόβου.
 17. Κρείσων ξενισμὸς λαχρόνιον πρὸς φίλων καὶ χάριν,
 Ἡ παρὰ θεοῦ μόχλιν μὲν ἔχθρας.
 18. Ἀνὴρ θυμώδης παρὰ σκευάζει μά-
 χας.
 Μακρόθυμος δὲ καὶ τὴν μέλλουσαν
 καταπραΰνει.
 Μακρόθυμος ἀνὴρ καλοσύνην κρείσσει.
 Ὁ δὲ ἀστεγὴς ἐγγίζει μάλλον.
 19. Ὅσοι ἀεργῶν ἐτραυμέναι ἀκάνθαις.
 Αἱ δὲ τῶν ἀνδρείων τετριμμέναι.
 20. Τίος σφόδρ εὐφραίνει πατέρα.
 Τίος δὲ ἀφρονι μακίληρίζει μητέρα
 αὐτοῦ.
 21. Ἀνοήτῃ τρεῖς ἡμέρας φρονῶν.
 Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος κατευθύων πο-
 ρεύεται.
 22. Ὑπερτίθεται λογισμὸς οἱ μὴ τι-
 μῶντες συνέδεια.
 Ἐν δὲ καρδίᾳ βεβαιομένῳ μενεῖ
 βολή.
 23. Οὐ μὴ ὑπανόστη ὁ κακὸς αὐτῇ.
 Οὐδὲ μὴ εἴπῃ καίριόν τι καὶ καλὸν
 τῷ κοινῷ.
 24. Ὅσοι ζωῆς διανοήματα συντεῖ,
 Ἴνα ἐκκλίνας ἐκ τῆς ἀδῆς σωθῇ.
 25. Οὐκ ἔστιν ὕψους κατασπαζὺ Κύριος.
 Ἐπιστο δὲ ὅριον χήρας.
 26. Βόλινγος Κυρίου λογισμὸς ἀδικος.
 Ἀγωνὶ δὲ ῥήσεις σερμαί.
 27. Ἐξόλυσαν ἑαυτὸν ὁ δουρελήπιος.
 Ὁ δὲ μισῶν δάφνην λήψεται, σώζεται.
- Ἐλεμσύνους καὶ πίσειν ἀποκαθαί-
 ρονται ἀμαρτίαι.
 Τῷ δὲ φόβῳ Κυρίου ἐκκλίνει πᾶς ἀπὸ
 καυῶ.
 28. † Καρδία δικαίων * μελετήσῃ πίσει.
 Στόμας δὲ ἀσεβῶν ἀποκαθίσταται κα-
 κά.
 Δεκίλοι παρὰ Κυρίου ὁδοὶ ἀνδρῶπων
 δικαίων.
 Διὰ δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἐχθροὶ φίλοι
 γίνονται.
 29. Μακρὰν ἀπέχει ὁ Θεὸς ἀπὸ ἀσε-
 βῶν.
 Εὐχαῖς δὲ δικαίων ἐπακούει.
 Κρείσων ἐλόγη λήψεται μετὰ δικαιο-
 σύνης,
 Ἡ πολλὰ γενήματα μετὰ αἰδίας.
 Καρδίας ἀνδρὸς λογίζεσθαι δικαιοσύ-
 νης.
 Ἴνα ὑπὸ τῷ Θεῷ διορθωθῇ τὰ δια-
 θέματα αὐτοῦ.
 30. Θεωρῶν ὀφθαλμὸς καλὰ, εὐφραίνει
 καρδίαν.
 Φήμη δὲ ἀγαθὴ πιαίνει ἐσθλ.
 31. Χ' Ὁ εὐακύνει ἐν ἔργῳ ζωῇ, ἐν μέσῳ τοῦ
 ὄντος αὐλοῦται.
 32. Ὅς ἀπωθεῖται παιδείαν, μιστὴν
 ἑαυτόν.
 Ὁ δὲ τρώων ἐλέγχεται, ἀγαπᾷ ψυ-
 χὴν αὐτοῦ.
 33. Φόβος Κυρίου παιδεία καὶ σοφία.
 Καὶ ἀρχὴ δόξης αὐτῷ ἀποκρίθησεται
 αὐτῷ.
 Χ' Προσπεύεται δὲ ταπεινὸς δόξα.

ΚΕΦ. ιαπεινός

V. 27. λαχρόνιον) μετὰ λαχρόνιον. V. 29. ἐπακούει) ἀκούει. V. 29. Stich. 5. ab hoc sticho Edit. Rom. incipit 16. Cap. V. 33. Stich. 2. δέξεται αὐτὴ ἀσπύ. αὐτῇ) δέξεται ἀποκαθίσταται αὐτῇ. ibi. Stich. 3. abest ab Edit. Rom.

ΚΕΦ. Ις'. XVI.

✕ **Τ**ῷ ἀδελφῇ περὶ τοῦ καλῆς.

✕ Καὶ παρὰ Κυρίου ἀκούσῃ γλύσῃ.

2. Πάντα τὰ ἔργα τῷ ταπεινῷ

Φανερά παρὰ τοῦ Θεοῦ.

✕ Καὶ ἰσχύον ἀντίματ᾽ Κυρίου.

✕ 3. Κόλλῃσιν ἐκὶ Κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ,

✕ Καὶ ἰσχυρῶνται οἱ λόγοι αὐτοῦ.

✕ 4. Πάντα ἐργάσατο Κύριος ἐν ἑαυτῷ.

Οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐν ἡμέραις κακῇ ὀλέσονται.

5. Ἀκαθάρατος παρὰ τῷ Θεῷ πᾶς ὑψη-

λοκάθετος,

Χεὶρ (δὲ) χειρὸς ἐμβαλὼν ἀδίκως

ἐκ ἀθωωθήσεται.

Ἀρχὴ ὁδὸς ἀγαθῆς τὸ ποιῆν τὰ δ-

καια,

Δεκλὰ δὲ παρὰ Θεοῦ μᾶλλον ἢ διάνο-

υσίας.

Ὁ ζητῶν τὸν Κύριον, εὐρήσει γνώσιν

μετὰ δικαιοσύνης.

Οἱ δὲ ἐρῶντες ζητῶντες αὐτὸν, εὐρή-

σιν εὐρήσιν.

Verbum
s. & seqq.
vide Cap.
preced.

Alia inter-
pretatio
versus 4.

4. * Πάντα τὰ ἔργα Κυρίου μετὰ δικαιο-

σύνης.

Φυλάσσεται δὲ ὁ ἀσεβὴς εἰς ἡμέρας

κακῇ.

10. Μαντεύον ἐπὶ χεῖλεσι βασιλέως.

Ἐν δὲ κρίσει ἢ μὴ πληθυνθῇ τὸ σῶμα

αὐτοῦ.

Κυρίῳ 11. Ῥοπή γυγῶ δικαιοσύνη παρὰ Κυρίου.

Τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ εὐδοκίμα δίκαια.

12. Βδύλινγμα βασιλεῖ ὁ ποῖον κακόν.

Μετὰ γὰρ δικαιοσύνης ἐτοιμάζεται

θρόνος ἀρχῆς.

Τομ. IV.

13. Δεκλὰ βασιλεῖ χεὶρ δίκαια,
Λόγος δὲ ἐρῶν ἀγαπᾷ.

14. Θυμὸς βασιλέως ἀγγελοῦ θανάτου.

Ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἐξιδιάσεται αὐτὸν.

15. Ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως.

Οἱ δὲ προσδεκτοὶ αὐτοῦ ὡς περὶ νέφος

ὄψιμον.

16. Νοσοῖαι σοφίας αἰρετώτεροι χρυσίου.

Νοσοῖαι δὲ φρονήσεως αἰρετώτεροι ὑ-

πὲρ ἀργυρίου.

17. Τρίβις ζωῆς ἐκλήνευσεν ἀπὸ κακῆ.

Μήκος δὲ βίῃ ὁδοὶ δικαιοσύνης.

Ὁ δεχόμενος παιδείαν ἐν ἀγαθοῖς

ἔσται.

Ὁ δὲ φυλάσας ἐν λόγῳ, σοφισθ-

εσται.

Ὁς φυλάσσει τὰς ἐαυτοῦ ὁδὸς, τηρεῖ

τὴν ἐαυτοῦ ψυχὴν.

Ἀγαπῶν δὲ ζωὴν αὐτοῦ, φείσεται το-

ματος αὐτοῦ.

18. Πρὸ συντριβῆς ἡγεῖται ὕδρις,

Πρὸ δὲ πλάματος κακοφροσύνη.

19. Κρείσσων προύδμιος μετὰ ταπεινώ-

σεως,

Ἡ ὃς διακρίνεται σκύλας μετὰ ἰσχυ-

ας.

20. Συνετὸς ἐν πρᾶγμασιν εὐετής ἀ-

γαθῶν.

Πηποιδῶς δὲ ἐπὶ Κυρίῳ, μακαριστός.

21. Τὸς σοφὸς καὶ συνετὸς φυλάσσει

καλῶς.

Οἱ δὲ γλυκεῖς ἐν λόγῳ, πλεονεκτή-

σονται.

22. Πηγὴ ζωῆς ἔννοια τοῖς κεκλιμένοις.

Παιδεία δὲ ἀφροσύνη κακῇ.

Ε c

23. Καρ-

CAP. XVI. v. 5. τῷ Θεῷ) διττ. v. * 4. ἔργα Κυρίου) ἔργα τοῦ Κυρίου. v. 11. παρὰ Κυρίου) παρὰ κυρίου. v. 16. χρυσίου) χρυσίου. v. 19. προύδμιος) προύδμιος. ibid. stich. 2. ὕδριος) ὕδριος. v. 20. stich. 2. ἐκὶ Κυρίου) ἐκὶ Κυρίου. v. 21. stich. 2. πλεονεκτήσονται) πλεονεκτήσονται.

23. Καρδίας σοφῶς νεύσει τοἱ ἀπὸ τοῦ ἰδίου
ζώματος,
Ἐπὶ δὲ χεῖλεσι φορέσει ἐπγνωμο- 33. Εἰς κόλπους ἐπέρχεται πάντα τοῖς
σύνην.
αἰδοῖς·
Παρά δὲ Κυρίῳ πάντα τὰ δίκαια.
24. Κλέρα μέλιτος λόγοι καλοί·
Γλώσσας δὲ αὐτῶν ἴσους ψυχῆς.
25. Εἰσὶν ὁδοὶ δοκῶσαι ἔσται ὁρθεῖν ἀνδρῶν,
Τὰ μέντοι τελευταῖα αὐτῶν βλέπει
εἰς πυθμένα ἄβυσσος.
26. Ἄνθρωπος ἐν πόντοις ποιεῖ ἑαυτοῦ,
καὶ ἐκδιάζεται ἑαυτοῦ τὴν ἀπώλειαν·
Ὁ μὲν τοι σκολιὸς ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ ζώ-
ματι, φορεῖ τὴν ἀπώλειαν,
27. Ἄνθρωπος ἀφρονὺς ὀρεῖται ἑαυτοῦ κακά,
Ἐπὶ δὲ τῶν ἑαυτοῦ χεῖλεσσιν ὁρμητικῶς
ἐρύσσει.
28. Ἄνθρωπος σκολιὸς διαπείμπεται κακά,
καὶ λαμπήσκει διὰ τὴν πρᾶξιν κακοῦ,
καὶ διαχωρίζεται φίλος.
29. Ἄνθρωπος παρανόμος ἀποπειρεῖται φί-
λων,
καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ὁδὸς ἐκ ἀγαθῶς.
30. Στεφάνος ὀφθαλμῶς αὐτοῦ, λογιζέ-
ται διεστραμμένα,
Ὁρμίζει ὁρμίζοντες δὲ τοῖς χεῖλεσσιν αὐτοῦ πάντα
τὰ κακά·
Οὗτος καίμενος ἐς κακῶν.
31. Στέφανος καυχήσεως ἡγρεῖται·
Ἐν δὲ ὁδοῖς δικαιοσύνης εὐρίσκεται.
32. Κρείσσον ἀνὴρ μακρόθυμος ἰσχυρῶν,
(καὶ ἀνὴρ φρόνησις ἔχων γενναίαν
μεγάλην).
33. Εἰς κράτων ὁρμῆς, κρείσσον τῷ κα-
ταλαμβανομῇ πόλιν.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

Κρείσσον ψωμὸς μετ' ἡδονῆς ἐν εὐ-
ρή·
Ἡ οἶκος πλήρης παθῶν ἀγα-
θῶν καὶ ἀδικῶν θυμάτων μετὰ
μάχης.

2. Οἰκίτης νόμιμον κρατήσῃ δεσποτῶν
ἀφρόνων,

Ἐν δὲ ἀδελφοῖς διελίτται μίση.

3. Ὡς περ δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἀργυ-
ρος καὶ χρυσός,
Οὕτως ἐκλεβῶν καρδίαι παρὰ Κυρίου.

4. Κακὸς ὑπακούει γλώσσῃς παρανομῶν
Δίκαιος δὲ ἐπὶ προσέχει χεῖλεσι ψευ-
δέσι.

Τὸ πιστὸν ὅλος ὁ κόσμος τῶν χρημά-
των·

Τὸ δὲ ἀπίστῳ οὐδὲ ὀβολός.

5. Ὁ καταγελῶν πτωχῶν, παροξύνει τὸν
ποιήσαντα αὐτόν·

Ὁ δὲ ἐπιχαίρων ἀποβληνέῳ, ἐκ ἀ-
θωπύσσεται·

Ὁ δὲ σπαραγχνύμενος ἐλεηθήσεται.

6. Στέφανος γενέσθων τέκνα τέκνων·
Καύχημα δὲ τέκνων πατέρες αὐτῶν.

7. Οὐχ

v. 14. stich. 1. αὐτῶν) αὐτοῦ. v. 16. stich. 1. ἑαυτοῦ τὴν ἀπώλειαν) ἐν ἀπώλειᾳ ἑαυτοῦ. v. 17. stich. 1. ἀφρονὺς πῶς) ὁρμητικῶς πῶς. v. 18. stich. 1. ἀφρόνων) ἀφροσύνη. v. 30. Στεφάνος) addit δι. ibid. λογίζεσθαι) διαλογίζεσθαι. ibid. stich. 1. Ὁ ἡγρεῖται) ὁ ἡγρεῖται. ibid. stich. 3. κακῶν) κακῶν. v. 31. stich. 1. uncis inclusus abest ab Edit. Rom. ibid. stich. 3. τὸ καταλαμβανόμενον) τοῦ ἀβελ. CAP. XVII v. 1. stich. 2. ἀπὸ τοῦ ἰδίου) deest. v. 3. stich. 1. παρὰ τοῦ) παρὰ τοῦ. v. 4. stich. 3. & 4. integri desiderantur in Edit. Rom. v. 5. stich. 3. σπαραγχνύμενος) σπαραγχνύμενος. v. 6. 2 sine huius versus adjicit Edit. Rom. utrumque ibi. chum supra v. 4. omisium: τὸν κατὰ ὅλον ὁ κόσμος τῶν χρημάτων, τοῦ δὲ ἀπίστου οὐδὲ ὀβολός.

7. Οὐχ ἀρέσκει ἄφρονι χεῖλη πησσά,
Οὐδὲ δικαίη χεῖλη ψευδῆ.
8. Μυθὸς χαρίτων ἢ παιδεία τοῖς χρω-
μίτοις.
Οὐδ' ἂν ἐπιστρέψῃ, εὐδοκῆσθεται.
9. Ὃς κρύπτει ἀδικήματα, ζητεῖ φίλον.
Ὃς δὲ μυστὶ κρύπτειν, δούσης φίλος
καὶ εὐκλείης.
10. Συντρίβει ἀπειλὴ καρδίας φρονίμου.
Ἄφρων δὲ ματαγωγεῖται ἐκ αἰδομένηται.
ἐγείρει 11. Ἀντιλογίας ἡγυῖ πᾶς κακός.
Ὁ δὲ Κύριος ἀγγελοῖς ἀνελήμμενα ἐκ-
πέμψῃ αὐτῷ.
12. Ἐμπεσεῖται μέριμνα ἀνδρὶ νοήμονι.
Οἱ δὲ ἄφρονες διαλογίζονται κακά.
13. Ὃς ἀποδώσιν κακά ἀντὶ ἀγαθῶν,
οὐ κατηθήσονται κακά ἐν τῷ σίκα αὐτοῦ.
εἰς τὰς οἴκους 14. Ἐξέσταν δίδωσι λόγοις ἀρχὴ δικαιο-
σύνης.
Προηγείται δὲ τῆς ἐνδείας εἰσὶς καὶ
μάχη.
15. Ὃς δίκαιον κρίνει τὸν ἄδικον, ἄδικον
δὲ τὸν δίκαιον,
Ἀκαθάριστος καὶ βδελυκτὸς παρὰ Θεῷ.
16. Ἰναὶ ὑπῆρχε χρήματα ἄφρονι;
δὲ σοφίας Κτήσασθαι γὰρ σοφίαν ἀκαθήριος ἢ δου-
σεται.
Posterius comma
vers. 19. Alia inter-
pretatio
secundi
commatis
versus 30.
17. Ὃς ὑψηλὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ δίκον,
ζητεῖ συντριβὴν.
Ὁ δὲ σκολιάζων τῷ μαθεῖν, ἔμπεσεῖ-
ται εἰς κακά.
18. Εἰς πάντα καιρὸν φίλος ὑπάρχει-
τω σοι,
Ἀδελφοὶ δὲ ἐν ἀνάγκαις χρήσιμοι
ἔσωσαν.
- Τότε γὰρ χάρεν γενώσται.
18. Ἀντὶ ἄφρων ἐπαρετεῖ καὶ ἐπιχαιρεῖ
ἑαυτοῦ,
Ὡς καὶ ὁ ἐγγνώμωνος ἐγγυῖ τὸν ἑαυ-
τοῦ φίλον.
19. Φιλαμαρτήμων κτερεῖ μάχαις * κτερεῖ
Χ' ὅτις θύει αὐτῷ, ἐντὶ συντριβῇ.
20. Ὁ δὲ σκληροκάριος ἢ συναντᾷ ἀ-
γαθοῖς.
Ἀντὶ εὐμεταβάλους γλώσσης, ἔμπεσεῖ-
ται εἰς κακά.
21. Καρδία δὲ ἄφρονος ἐδύνη τῷ κηλη-
μένῳ αὐτοῦ.
Οὐκ εὐφραίνεται πατὴρ ἐφ' υἱῷ ἀ-
παιδεύτῳ.
(Τίς δὲ φρόνιμος εὐφρανεῖ μητέρα
αὐτοῦ.)
22. Καρδία εὐφρανομένη εὐκλείην ποιεῖ.
Ἀνδρὸς δὲ λυπηρῆς ζηραίνεται τὰ ὄσα.
23. Λαμβάνοντος δώρεα ἐν κόλπῳ ἀδίκως
ἢ κατευσθύνονται ὁδοί.
Ἀπεθῆς δὲ ἐκκλίνει ὁδὸς δικαιοσύνης.
24. Πρόσωπον σωτῆ ἀνδρὸς * σωτῆ, συντητὸν
Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῷ ἄφρονος ἐπ' ἑαυτῷ * σοφῷ
γῆς. † ἄκρος
25. Ὁρῶν πατὴρ υἱὸς ἄφρων,
καὶ εὐνὴ τῇ τεκνῶσιν αὐτοῦ αὐτῷ
26. Ζημιτοῦν ἀνδρα δίκαιον ἢ καλόν.
Οὐδὲ σοφὸν ἐπιβελύειν δυνάσταις δι-
καίσις.
27. Ὃς φεῖδεται ἔρμα προέδαι σκλη-
ρὸν, ἐπγνωμὸν.
Μακροθύμως δὲ αἶνε φρόνιμος.
28. Ἀνέστη ἐπερωτήσαντι σοφία λαγο-
θήσεται.

E e 2

Ἐνδὲν

7. 2. ἢ πησσά) πησά. 7. 13. Rich. 2. εἰ τοῦ σίκα αὐτοῦ. 7. 16. Rich. 2. δὲ
σοφίας) γὰρ σοφίαν. 7. 18. Rich. 2. τὸν ἑαυτοῦ φίλον. 7. 19. κτερεῖ) χεῖρει.
7. 21. Rich. 3. εὐφρανεῖ) εὐφραίνει. 7. 23. ἢ κόλπῳ ἀδίκως) ἀδίκως ἐν κόλπῳ. 7. 25. Rich. 2.
σωτῆ) αὐτοῦ. 7. 28. σοφίαν λαγοθήσεται) σοφίαν λαγοθήσεται.

Ἐνὸν δὲ τις ἑαυτὸν πείσῃς, δόξει
φρόνιμος εἶναι.

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

Προφασίς ζητεῖ ἀνὴρ βεβλόμενος
χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων,
Ἐν παντὶ δὲ καιρῷ ἐπονείδιστος
εἶσσι.

2. Οὐ χρεῖαν ἔχει σοφίας ἐνδεὴς φρενῶν,
μᾶλλον γὰρ ἀγάγεται ἀφροσύνη.
3. Ὅταν ἔλθῃ ἀσεβὴς εἰς βλάβος κακῶν,
καταφρονεῖ.

Ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ ἀτιμία καὶ ὀνειδος.

4. Ὅπως βαδὺ λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός·
Ποταμός δὲ ἀναστῆναι (καὶ) πηγὴ
ζωῆς.

5. Θυμαίεσθαι πρόσωπον ἀσεβῆς ἔ καλὸν,
Οὐδὲ ὅσων ἐκκλίνει τὸ δικαίον ἐν
κρίσει.

αὐτὰ 6. Χεῖλη ἀφρονος ἀγυσσιν αὐτὸν εἰς κακὰ,
Τὸ δὲ τέμα αὐτῷ τὸ θρασυ θάνατον
ἐπικαλεῖται.

7. Στόμα ἀφρονος συτρίβῃ αὐτῶν,
Τὰ δὲ χεῖλη αὐτῷ παγίς τῇ ψυχῇ
αὐτῶ.

8. Ὁκηρὸς καταβάλλει φόβος·
Ψυχὰς δὲ ἀνδρῶν πεινᾷσται.

9. Ὁ μὴ ἰώμενος ἑαυτὸν ἐν τοῖς ἔργοις
αὐτῷ,
Ἀδελφός ἐστι τῷ λυμαιομένῳ ἑαυτόν.

10. Ἐκ μεγαλωσύνης ἰσχύος ὀνομαζέται Κυρίε·
Αὐτῷ δὲ προσδραμονίης δικαιοὺν ὑψών-
ται.

11. Ὑπαρξίς πλῆσις ἀνδρὸς πόλις ὀ-
χυρά·

Ἡ δὲ δόξα αὐτῆς μέγα ἐκπαύξει ἐπισκιά-
σει

12. Πρὸ συτρίβης ὑψύται καρδία ἀν-
δρός, καὶ πρὸ δόξης ταπεινῆται.

13. Ὅς ἀπεκρίνεται λόγον πρὶν ἀκούσαι,
Ἀφροσύνη αὐτῷ ἐστὶ καὶ ὀνειδος.

14. Θυμὸν ἀνδρὸς πρᾶνται στεράων
φρόνιμος·
Ὀλγὸν ψυχῶν δὲ ἀνδρὰ τίς ὑποίσει;

15. Καρδία φρονίμη κλῖται αἰδομένη·
Ὡς δὲ σοφῶν ζητεῖ ἵπποκον.

16. Δόμα ἀνθρώπου ἐμπλατύνει αὐτόν,
καὶ παρὰ θυλάταις καθίζανει αὐτόν.

17. Δίκαιος ἑαυτῷ κατήγορος ἐν πρωτο-
λογίᾳ·

Ὡς δ' ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἀντίδικος, ἐλέγ-
χεται.

18. Ἀντιλογίας παύει κλέος, σιγήρως
Ἐν δὲ θυλάταις ὀρίζει.

19. Ἀδελφός ὑπὸ ἀδελφῷ βοηθάμενος,
Ὡς πόλις ὀχυρά καὶ ὑψηλή,

Ἰσχύει δὲ ὥσπερ τεθελιωμένον βα-
σίλειον.

20. Ἀπὸ καρπῷ τέματος ἀνὴρ ἐμπλή-
σει κοιλίαν αὐτῷ,

Ἀπὸ δὲ καρπῶν χειλέων αὐτῷ ἐμ-
πληθίσεται.

21. Θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης·
Οἱ δὲ κρατύντες αὐτῆς, ἔσονται τὸς
καρπῶς αὐτῆς.

22. Ὅς εὖρε γυναῖκα ἀγαθὴν, εὖρε χά-
ριτας·

Ἐλαβε δὲ παρὰ Κυρίε ἰλαρότητα.

Ὅς

CAP. XVIII. v. 2. ἀγύσσει) ἀγύσσει. v. 6. ἄγυσσιν αὐτόν) ἀγύσει αὐτόν. v. 9. ἰώμενος ἑαυτόν) ἰώμενος αὐτόν. v. 11. flich. 2. ἐκπαύξει) ἐκπαύσει. v. 18. flich. 2. ὀνομαζέται) ὀνομαζέται. v. 20. Ἀπὸ καρπῶν) ἀπὸ καρπῶν. ibid. ἐμπλήσει) ἐμπλήσει. v. 22. flich. 2. παρὰ Κυρίε) παρὰ Θεοῦ.

Ὁς ἐκβάλλει γυναικα ἀγαθὴν, ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ.
Ὁ δὲ κατέρχων μοιχαλίδας, ἄφρων καὶ ἀσεβής.

23. ✕ Διήσεις φθιγγεται πίης·

✕ Ὁ δὲ πλάσεις ἀποκρίνεται σωτηρᾶ.

✕ 24. Ἀνὴρ ἐταίρις πρὸς ἐταίρις·

✕ Καὶ ἔστι φίλος προσκολληθεὶς ἐπὶ ἀδελφόν.

ΚΕΦ. ΙΘ'. XIX.

✕ **Κ**ρίσταν ἐπὶ πλῆθος πορνεύοντες ἐν ἀπλό-
✕ τῇ αὐτῇ,
✕ Ἡ τρεβλὸς τοῦ χυλίσου αὐτῶ, καὶ αὐ-
✕ τὸς ἀνέστη.

2. Καί γε χωρὶς ἐπιστήμης ψυχὴ ἐκ ἀγαθῆ·

✕ Καὶ ὁ σπένδων τοῦ πόνου, ἀμαρτάνει.

3. Ἀφροσύνη ἀνδρὸς λυμαίνεται τὰς ὁδὸς αὐτῆ·

✕ Τὸν δὲ Θεὸν αἰτιάται τῇ καρδίᾳ αὐτῆ.

4. Πλῆθος προσίθῃσι φίλος πολλός·

✕ Ὁ δὲ πλῆθος καὶ ἀπὸ τῶ ὑπάρχον-
✕ τος φίλος λείπεται.

5. Μάρτυς ψευδὴς ἐκ ἀτιμώρητος ἔσται·

✕ Ὁ δὲ ἡγκίμω ἀδικίας, ἢ διαφεύζεται.

✕ 6. Πολλοὶ θρασυπέυσι πρόσσωπα βασι-
✕ λῶν·

✕ Πᾶς δὲ ὁ κακὸς γίνεται ὀπίσθι ἀνδρῆ.

7. Πᾶς ὃς ἀδελφὸν πλῶχόν μασεῖ, καὶ

✕ Φιλίας μακραὶν ἔξει.

✕ Ἐνοια ἀγαθῇ τοῖς εἰδόσιν αὐτὴν ἐγ-
✕ γίμει·

✕ Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος εὐρήσει αὐτήν.

✕ Ὁ πολλὰ κακοποιῶν, τελεσιουργεῖ

✕ κακίαν·

✕ Ὁς δὲ ἐρεθίζει λόγους, ἢ σωθήσεται.

8. Ὁ κλώμενος φρόνησιν, ἀγαπᾷ ἑαυτὸν·

✕ Ὁς δὲ φυλάσσει φρόνησιν, εὐρήσει ἀγαθὰ.

9. Μάρτυς ψευδὴς ἐκ ἀτιμώρητος ἔσται·

✕ Ὁς δ' ἂν ἐκκαύσῃ κακίαν, ἀπολεί-
✕ ται ὑπ' αὐτῆς.

10. Οὐ συμφέρει ἀφρονεῖν τρυφή, καὶ ἐὰν οἰκίτης ἀρξῇται μεθ' ὕβρεως·
✕ δυνάσται.

11. * Νοήμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ·

✕ Τὸ δὲ καύχημα αὐτῆ ἐπέρχεται παρ' ἐλε-
✕ θανόμοις.

12. Βασιλείως ἀπειλὴ ὁμοία βρυγμῇ λίοντος·

✕ Ὡς περὶ δὲ θρόνος ἐπὶ χόρτω, ἔτως τὸ ἰλαρὸν αὐτῆ.

13. Αἰσχύνη πατρὶ υἱὸς ἀφρων, (καὶ ὁ-
✕ δύνῃ τῇ τεκνύσῃ αὐτῆ).
✕ Καὶ ἔχ' ἀγναι εὐχαὶ αἰπὸ μωδωμά-
✕ τος ἐταίρας.

14. Οἶκον καὶ ὑπαρξίν ἡρίζει πατέρες μεριῶν παῖσι·
✕ Παρὰ δὲ Κυρίῃ ἀεμύζειται γυνὴ ἀνδρῆ.

15. Δειλία κατέχει ἀνδρῶ-γυναι·

✕ Ψυχὴ δὲ ἀεργῇ πεπιάσει.

16. Ὁς φυλάσσει ἐντολὴν, τηρεῖ τὴν ἑαυτῆ ψυχὴν·

✕ Ὁ δὲ καταφρονῶν τῶν ἑαυτῆ ὁδῶν,
✕ ἀπολείται.

17. Δανείζει Κυρίῃ ὁ ἐλεῶν πλῶχόν·

✕ Κατὰ δὲ τὸ δόγμα αὐτῆ ἀνταποδώσει αὐτῷ.

18. Παίδευε υἱόν σου, ἔτως γὰρ ἔξει εὐελπίς·

✕ Εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαίρει τῇ ψυχῇ σου.

✕ Ε ε 3

19. Κα-

19. Κακὸν ὄφρα· ἀνὴρ πολλὰ ζημιώθησεται·

Ἐὰν δὲ λοιμύηται, καὶ τὴν ψυχὴν (αὐτοῦ) προδώσῃ.

20. Ἄκου υἱὲ παιδείαν πατέρος σου,
ἵνα σοφὸς γένη ἔπ' ἔχῃς αὐτὸν σου.

21. Πολλοὶ λογιῶται ἐν καρδίᾳ ἀνδρός·
Ἡ δὲ βελὴ τῇ Κυρίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ.

22. Καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη·
Κρῖναι δὲ πλῆθος δίκαιος ἢ πλῆθος ψεύστης.

23. Φέβος Κυρίᾳ εἰς ζωὴν ἀνδρὶ·
Ὁ δὲ ἀφόβος αὐλισθῆσεται ἐν τόποις, οὗ ἔκ ἐπισκοπεῖται γυνῶσις.

24. Ὁ ἰγκρύπλων εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ
χειρὰς αἰδίας,
Οὐδὲ τῷ σόματι ἢ μὴ προσαγάγῃ αὐτάς.

25. Λοιμὴ μοστρομένη, ἄφραυ παυε-
γότερος ἔσαι·

Ἐὰν δὲ ἐλέγχῃς ἀνδρα φρόνιμον, νοή-
σει αἰδέσθην.

26. Ὁ ἀτίμαζον πατέρα καὶ ἀπαυθό-
μενος μητέρα αὐτοῦ, καταταχυνθῆ-
σεται καὶ ἐπινειδίτος ἔσαι.

27. Τίς ἀπολειπόμενος φυλάξαι παι-
δείαν πατρός, μαλετήσῃ ῥήσεις κακίας.

καθυβρεῖ· 28. Ὁ ἠγγυόμενος παῖδα ἄφρατα, κα-
θεύκει δικαίωμα·

κρίσις· 29. Τόμος δὲ ἀσεβῶν καταπίπται κρίσει.

ἐμοίως αὐ- 30. Ἐτοιμάζονται ἀκαλάστοις μάστιγες,
Φροσν· Καὶ τιμωρεῖται ὕμνος ἀφρίων.

ΚΕΦ. Κ'. XX.

Α Κόλασον οἶκος, καὶ ὑβριστὸν μέθῃ
Πᾶς δὲ ὁ συμμένοντος, ἐκ ἔσαι σοφός.

(Πᾶς δὲ ἄφραυ τοίοις συμπλέ-
κται.)

2. Οὐ διαφέρει ἀπειλὴ βασιλέως θυμῷ
λέοντος· ὁ δὲ παροξύνων αὐτὸν, ἀ-
εαυτὸν μακταίνει εἰς τὴν αὐτοῦ ψυχὴν.

3. Δόξα ἀνδρὶ ἀποτρέφεται λαιδορίας· Ἀλλὰ inter-
Πᾶς δὲ ἄφραυ τοίοις συμπλέκται. precatio

4. Ὁ νεκρίζομενος ὀνηρὸς ἐκ αἰσχύνεται,
ἀσάυτως καὶ ὁ θανεῖζόμενος σίτον
ἐν ἀμντῷ.

5. Ἰδοὺ βαδὺ βελὴ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός·

Ἄνδρ' δὲ φρόνιμος ἐξαντλήσει αὐτήν.

6. Μέγα ἀνδρωπος καὶ τίμιον ἀνὴρ ἐ-
λήμων·

Ἄνδρα δὲ πιστὸν ἔργον εὐρεῖν.

7. Ὃς ἀνατρέφεται ἁμωμος ἐν δικαιο-
σύνῃ, μακαρίεις τὰς παῖδας αὐ-
τοῦ καταλείψει.

8. Ὅταν καθίσῃ βασιλεὺς δίκαιος ἐπὶ
θρόνῳ,

Οὐκ ἐναντιῶται ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ
πῶν ποιητόν.

9. Τίς καυχῆσται ἀγνὴν ἔχον τὴν
καρδίαν;

Ἡ τίς παρήσασσεται καθαρὸς ἔσας
ἀπὸ ἀμαρτιῶν;

20. Κακελογουῖτο πατέρα ἢ μητέρα
σβεδισθῆσεται λαμπλή,

Αἱ δὲ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὀ-
ψονται σκότος.

21. Μερὶς

v. 22. stich. 2. φόνος) θανάτος. v. 24. stich. 2. προσαγάγῃ) προστίσσει. v. 25. ἔται) γένετα.
v. 28. καθυβρεῖ) καθυβρίζει. ibid. stich. 2. κρίσις) κρίσις. CAP. XX. v. 1. stich. 2.
abest ab Eccl. Eccl. v. 2. φονὴν) αὐτόν. v. 8. καθίσθ βασιλεὺς δίκαιος) καταρτίζεται.

21. Μερὲς ἐπισπουδαζομένη ἐν πρώτοις,
Ἐν τοῖς τελευταίοις ἐκ εὐλογηθῆσ-
ται.

22. Μὴ εἶπες· τίσομαι τὸν ἐχθρόν·
Ἄλλω ὑπόμενον τὸν Κύριον, ἵνα σοι
βοηθήσῃ.

10 * Σταθμὸν μέγα καὶ μικρόν, καὶ μέ-
τρα διασά, ἀκάθαρτα ἐνώπιον Κυ-
ρίου καὶ ἀμφοτέρω.

11. Καὶ ὁ ποιῶν αὐτά, ἐν τοῖς ἐπιτηδεύ-
μασι αὐτῶ συμποδισθήσεται.
Νεανίσκος μετὰ οἷον, καὶ εὐθεὶα ἢ
ὁδὸς αὐτῶ.

12. Οὓς αἰκείη, καὶ ὀφθαλμοὶ ὀρεῖ·
Κυρίῳ ἔργα καὶ ἀμφοτέρω.

13. Μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν, ἵνα μὴ ἐξ-
αφῇς·
Διάνοιζον δὲ τὸς ὀφθαλμούς σου, καὶ
ἐμπλήσῃτι ἄρετων.

14. Χ Πνερὸν, σπαρὸν, ἐρεὶ ὁ αἰώματι·

× Καὶ περιχέουσι, τότε κορυφίσανται.

× 15. Ἐστὶ χροαὶον, καὶ «λῆθις λευκότητος, καὶ ταύτης
× τίμων χροαὶον γινώσκαι.

× 16. Λαίψ το ἰμάτιον αὐτῶ, ὅτι ἡγογγύοντο ἀλλή-
× τρων,

× Καὶ περὶ ζήτησι ἡγογγύοντο αὐτοῖν.

× 17. Ἡλίδη ἀδριανὸν ἔργα φέουσι·

× Καὶ μετὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ εἶμα αὐτῶ
× φεφύκε.

× 18. Λογισμοὶ ἐν βαλῇ ἡγογγύοντο·

× Καὶ ἐν κρυφίσαι αὐτοῖς πείλονται.

× 19. Ἀκουαλίστων μυστήριον, κρυφίται δόξα·

× Καὶ ἀπαύται χροαὶ αὐτῶ μὴ συναμύγχα.

Var. 10. 23. Βέβλυνμα Κυρίου διασὸν τὰ ἴμμιον,

Καὶ ζυγὸς ὅλλος ἢ καλὸν ἐνώπιον,
αὐτῶ.

24. Παρὰ Κυρίῳ εὐθύνεται διαβήματα
ἀνδρὶ·
Θητὸς δὲ πῶς ἀν νύσται τὰς ὁδὸς
αὐτῶ;

25. Παγὶς ἀνδρὶ ταχύ τι τῶν ἰδίων ἀ-
γιάσαι·

Μετὰ γὰρ τὸ εὐξαδαὶ μετανοῦν
γίνεται.

26. Λημέτωρ ἀσεβῶν βασιλεὺς σοφὸς.
Καὶ ἐπικαλεῖ αὐτοῖς τρεχόν.

27. Φῶς Κυρίῳ πνοή ἀνθρώπων,
(Ἡ λύχνος,) ὃς ἐρευνᾷ ταμιῆς
κοιλίας.

28. Ἐλεημοσύνη καὶ ἀλήθεια φυλακὴ
βασιλεῖ,
Καὶ περικυκλώσασιν ἐν δικαιοσύνῃ τὸν
θρόνον αὐτῶ.

29. Κόσμος νεανίας σοφία·
Δόξα δὲ προσευτῆρων πολιαί·

30. Ὑπόπια καὶ συντρίμματα συναπ-
τῶ κακίῃς, πληγαὶ δὲ εἰς ταμιῆς
κοιλίας.

ΚΕΦ. ΚΑ'. XXI.

Ω Σπερ ὀρεμὶ ὕδατος, ἔστω καρδία
βασιλέως ἐν χειρὶ Θεῷ·
Οὐδ' ἂν θέλων νύσση, ἔκλινεν
αὐτήν.

2. Πᾶς αἶψα φαίνεται ἑαυτοῦ δικαίος·
Κατευθύνει δὲ καρδίας Κυρίου.

3. Ποιῶν δίκαια καὶ ἀληθεύων,
Ἀρετὰ παρὰ Θεῷ μάλλον ἢ θυσίαν
αἶμα.

4. Με-

v. 23. stich. 2. (Ἄλλω ὑπόμεν.) ἀλλ' ὑπόμεινον. v. 13. stich. 2. Διάνοιζον δὲ) δι' ἀρετῶν. v. 23. δι-
βήματα) τὰ διαβήματα. v. 27. stich. 2. (Ἡ λύχνος) ἀβέβ. CAP. XXI. v. 1. stich. 2. in
καμ. ἐν τῷ δέλῳ νύσση καὶ ἐκλινεν αὐτήν.

4. Μεγαλόφρων ἐφ' ὕβρει θρασυκαρδίας·
λαμπτήρ δὲ ἀστῶν ἀμαρτίαι.
5. Χ λογισμοὶ συντίμωτοι πλὴν αἰ περισσίου*,
καὶ πᾶς ἱκανοῖσιν πλὴν αἰ ὑπέρμῳ.
6. Ὁ ἐνεργῶν θησαυρίσματα γλώσῃ
ψευδῇ,
Μάταια δίδωκε (καὶ ἔρχεται) ἐπὶ
παγίδας θανάτου.
7. Ὁλεθρὸς ἀσεβῆσιν ἐπιζηνωθήσεται·
οὐ γὰρ βέλονται πρῶσεν τὰ δι-
καια.
8. Πρὸς τὰς σκολιὰς σκολιὰς ὁδὸς ἀπο-
τελεῖ ὁ Θεός·
Ἀγνὰ γὰρ (καὶ) ὀρθὰ τὰ ἔργα
αὐτοῦ.
9. Κρείσσον οἰκεῖν ἐπὶ γονίας ὑπαίδρευ,
ἢ ἐν κεκοιμημένοις μετὰ ἀδικίας καὶ
ἐν οἴκῳ κοινῷ.
10. Ψυχὴ ἀσεβὺς Χ ἱκανομένη κοτηρὸν ἐν
ἐλεηθήσεται ὑπ' ἑδνὸς τῶν ἀν-
θρώπων.
11. Ζημιωμένη ἀκολάστῃ, πανουργότερος
γίνεται ὁ ἀκακος·
Συνιών δὲ σοφὸς δέχεται γνώσιν.
12. Συνιεὶ δικαίος καρδίας ἀσεβῶν,
καὶ φαυλίζει ἀσεβεῖς ἐν κακοῖς.
13. Ὃς φράσκει τὰ ὅσα αὐτῷ τῇ μὴ
ὑπακούσῃ ἀδενὺς,
καὶ αὐτὸς ἐπικαλεῖται, καὶ ἐκ
ἔσαι ὁ εἰσακνών.
14. Δόσις λάθριος ἀνατρέπει ὀργάς·
Δάραν δὲ ὁ φειδόμενος θυμὸν ἐγείρει
ἰχυροῖν.
15. Εὐφροσύνη δικαίον ποιεῖν κρίμα·
Ὅσιος δὲ ἀνάστατος παρὰ κακέρ-
γοις.
16. Ἀνὴρ πλανώμενος ἐξ ὁδοῦ δικαιοσύ-
νης, ἐν συναγωγῇ γιγάντων ἀνα-
παύσεται.
17. Ἀνὴρ ἐνδεὴς ἀγαπᾷ εὐφροσύνην·
Φιλῶν οἶνον καὶ ἔλαιον Χ ἡ πλεονεία· εἰς πλῆ-
τον
18. Περιμάζαμα δὲ δικαίε ἀνομος,
καὶ αὐτὶ ἐπίθω ἀσύνετον.
19. Κρείσσον οἰκεῖν ἐν γῇ ἐρήμῳ, τῇ
ἢ μετὰ γυναικὸς μαχίμῃ (καὶ
γλασσοῖς) καὶ ὀργίλῃ.
20. Θησαυρὸς ἐπιθυμητὸς ἀναπαύσε-
ται ἐπὶ θυμῷ σοφῷ·
Ἄφρονες δὲ ἄνδρες καταπίονται αὐ-
τόν.
21. Ὅδὸς δικαιοσύνης καὶ ἐλεημοσύνης
εὐρήσει ζωὴν καὶ δόξαν.
22. Πόλις ἔχουσα ἐπίβη σοφός, Πόλις
καὶ κατέβη τὸ ὄχυρόμα ἐφ' ᾧ ἔπε-
οῖδυσαν οἱ ἀσεβεῖς. ὄχυράς
23. Ὃς φυλάσσει τὸ εἶμα αὐτῷ καὶ
τὴν γλῶσσαν, διατηρεῖ ἐκ θλί-
ψεως τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.
24. Θρασυὺς καὶ αὐθάδης καὶ ἀλαζὼν
λοιμὸς καλεῖται·
Ὃς δὲ μνηστικακεῖ, παράνομος.
25. Ἐπιθυμίαι ὀκνηρὸν ἀποκτενεύουσιν·
οὐ γὰρ προσωρεῦνται αἱ χεῖρες αὐ-
τῷ ποιεῖν τι.
26. Ἀσεβεὶς ἐπιθυμεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν
ἐπιθυμίας κακίας·
Ὁ δὲ δικαίος πλεῖ καὶ οἰκτερεῖ ἀφει-
δῶς.
27. Θυσίαι ἀσεβῶν βδελύγμα Κυρίου.
καὶ γὰρ παρανόμως προσφέρουσιν
αὐτάς.
28. Μάρτυς ψευδὲς ἀπολείται·
Ἀνὴρ

ν. 4. ἐφ' ὕβρει) ἐν ὕβρει. ibid. Rich. 2. ἀμαρτίαι) ἀμαρτίαι. ν. 5. Rich. 2. (καὶ) ἔρχεται) desc.
ν. 8. πλεονεία) ἀσεβεία. ν. 13. ἱκανοῖσιν) ἱκανοῖσιν. ν. 25. ἀναπείθω) ἀναπείθω.

- Ἄνθρωπος ὑπὸ φόβου Φυλασσόμενος λα-
λήσει.
19. Ἀσεβὴς ἀνὴρ ἀναιδὴς ὑφίσταται
πρώτῳ·
Ὁ δὲ εὐθύς αὐτὸς συνῆ τὰς ὁδὸς
αὐτοῦ.
20. Οὐκ ἔστι σοφία, ἐκ ἔστιν ἀνδρεία,
Οὐκ ἔστι βελὴ πρὸς τὸν ἀσεβή.
21. Ἰππὸς ἰταυμάζεται εἰς ἡμέραν πο-
λέμου·
Παρά δὲ Κυρίου ἡ βοήθεια.

ΚΕΦ. κβ'. XXII.

- Α**ριετότερον ὄνομα καλὸν ἢ πλου-
τος πολὺς,
ὑπὲρ δὲ ἀργύρου καὶ χρυσίου
χαίρει ἀγαθὴ.
2. Πλάσιος καὶ πτωχὸς συνήτησαν αἰ-
λήλοις·
Ἀμφοτέρους δὲ ὁ Κύριος ἐποίησε.
3. Παιῖτος ἰδὼν ποιητὴν τιμωρόμενον
κραταιῶς, αὐτὸς παιδευέται·
Οἱ δὲ ἀφρονες παρελθόντες ἐξημώ-
θησαν.
4. Γενεὰ σοφίας φόβος Κυρίου,
καὶ πλῆτος, καὶ δόξα, καὶ ζωὴ.
5. Τριβόλοι καὶ παγίδες ἐν ὁδοῖς σκο-
λαίαι·
Ὁ δὲ φυλάσσων τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν,
αἰφίξεται αὐτῶν·
6. Ὑψαισμοὶ νῆα κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῶν,
καὶ ἔτι ὕψος γέρας, ἐκ ἀποσπένται ἀπ' αὐτῶν.
7. Πλάσιος πτωχῶν ἀρέχθαι·
καὶ οἰκτὴρ ἰδιοῖς δεσποταῖς δαειῖσθαι.
8. Ὁ σπείρων Φαῦλα, θείσει κακὰ·
Πληγὴν δὲ ἔργων αὐτῶν συντελέσει.

Tom. IV.

- Ἄνθρωποι λαρόν καὶ δότην ἀγαπῶ ὁ Θεός· εὐλογεῖ
Ματαιότητα δὲ ἔργων αὐτῶν συντε-
λέσει.
9. Ὁ ἐλεῶν πτωχόν, αὐτὸς· διατραφε-
σεται·
τῶν γὰρ ἑαυτοῦ ἔργων διδάσκει τὸν
πτωχόν·
Νίκην καὶ τιμὴν περιποιεῖται ὁ δῶρα
διδόν·
τὴν μὲν τοὶ ψυχὴν ἀφαιρεῖται τῶν
κεκλημένων.
10. Ἐκβάλει ἐκ συνεδρίου λαοῦ, καὶ συν-
εξελεύσεται αὐτῶν νεῖκος·
Ὅταν γὰρ καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ, πάν-
τας ἀτιμάζει.
11. Ἀγαπᾷ Κύριος ὁσίας καρδίας,
Δεκτοὶ δὲ αὐτῶ πάντες ἀγαθοὶ·
Χεῖλαι ποιμαίνει βασιλεῖς.
12. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Κυρίου διατηροῦν αἰ-
δίαν·
Φαυλίζει δὲ λόγους παρανόμους.
13. Προφασίζεται καὶ λέγει ὀκνηρός·
Λίαν ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς πλα-
τείαις φονευταί.
14. Βέθρος βαθὺς τόμος παρανόμους·
Ὁ δὲ μισθίζει ὑπὸ Κυρίου, ἐμπεσεῖ-
ται εἰς αὐτόν.
Εἰσὶν ὁδοὶ κακαὶ ἐν ἅπλοις ἀνδρες,
καὶ ἐκ ἀγαπᾷ τῶν ἀποσπένται ἀπ'
αὐτῶν·
Ἀποσπένται δὲ δεῖ ἀπὸ οὗτο σκολιὰς
καὶ κακῆς.
15. Ἀνοικα ἐξήπλις καρδία νῆα·
ῤάδος δὲ καὶ παιδεία μακρὰν ἀπ'
αὐτοῦ.

F f

16. Ὁ

CAP. XXII. v. 9. flich. 2. διδάσκει τῶν ἰδίων τῶν. ibid. flich. 3. διδοὶ δὲ. γ. 12. δια-
ρῆσαι) διατηροῦν. γ. 15. καρδία) καρδίας.

16. Ὁ συκοφαντῶν πίνῃται, πολλὰ πικρὰ
τὰ ἑαυτοῦ (κακά).
Δίδωσι δὲ πλησίον ἑπ' ἐλάσσονι.
17. Λόγους σοφῶν παραβάλα σὺν ἕς, καὶ
ἅμα ἑμὸν λόγον.
Τὴν δὲ σὴν καρδίαν ἐπίστησον, ὥς γινῶς
ὅτι καλοὶ εἰσιν.
18. Καὶ εἰάν ἐμβάλῃς αὐτὸς εἰς τὴν καρ-
δίαν σου,
Εὐφρανῶσί σε ἅμα ἐπὶ σοῖς χεῖλεσι.
19. Ἦρα σε γένῃται ἐπὶ Κύριον ἡ ἐλπὶς,
Καὶ γνωρίσῃ σοι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.
20. Καὶ σὺ δὲ ἀπύρραψαι αὐτὰ σκευ-
τῶ τριῶνός,
Εἰς βελὴν καὶ γνώσων (ἐπὶ τὸ πλά-
τος τῆς καρδίας σου).
21. Διδάσκων σὺν σε ἀληθῆ λόγον, (καὶ
γινῶσιν ἀληθῆ ὑπακούον,)
λόγους. Τὸ ἀποκριθεῖν (σε) λέγει ἀληθείας
σε τοῖς προσβαλλομένοις σου.
22. Μὴ ἀποδιώξῃς πίνῃτα, πλωχὸς γὰρ
ἐστὶ.
Καὶ μὴ αἰτιμάσῃς ἀδελφὴν ἐν πύλαις.
ἑαυτοῦ 23. Ὁ γὰρ Κύριος κρνεῖ αὐτὰ τὴν δικήν,
ἐύση σὴν καὶ ῥύον τὴν ἀστυλὴν ψυχῇ.
24. Μὴ ἰδοὶ ἐταῖρος ἀνδρὶ θυμώδει,
Φίλω δὲ ὀργίλω μὴ συναυλίζῃ.
25. Μήποτε μάθῃς τῶν ὁδῶν αὐτοῦ, καὶ
λάβῃς βρόχους τῆ σῆς ψυχῇ.
26. Μὴ ὁδὸν σκαυτὸν εἰς ἐγγύη, αἰχμυ-
νόμενος πρόσωπον.
27. Ἐὰν γὰρ μὴ ἔχῃς πόθιν ἀποτίσης,
Λήλυνται τὸ σπῆγμα τὸ ὑπὸ τὰς
πλευράς σου,
28. Μὴ μάταιρε ἔργα αἰῶνα, ἃ ἔθενται
οἱ πατέρες σου.
19. Ὁρατικὸν ἄνδρα καὶ ὀξὺν ἐν τοῖς
ἔργοις αὐτοῦ
Βασιλεῦσι δὲ παρεστάναι,
Καὶ μὴ παριστάναι ἀνδράσι καθροῖς.

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

ΕΛΝ καδίσῃς δειπνεῖν ἐπὶ τραπέ-
ζης δυνάτω,
Νοστήσῃς τὰ παρατιθέμενά σοι.

2. Καὶ ἐπίβαλε τὴν χεῖρά σου, εἰδὼς ὅτι
τοιαυτὰ σε οὐ παρεσπένονται.
Εἰ δὲ ἀπληστότερος εἶ, 3. μὴ ἐπιθύ-
μει τῶν ἐδεσμάτων αὐτοῦ.
Ταῦτα γὰρ ἔχεται ζωπὸς ψευδός.
4. Μὴ παρελίβῃς πίνῃς ὦν πλησίον.
Τῇ δὲ σῇ ἐννοίᾳ ἀπόχευ.

5. Ἐὰν ἐπισήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐ-
τὸν, ὁδὰμὲ φανεύεται.
Κατεσκαύσεται γὰρ αὐτῷ πλέγρυες
ὥσπερ αὐτοῦ,
Καὶ ὑποστρέψει εἰς τὸν οἶκον τῷ προ-
σηκότος αὐτοῦ.

6. Μὴ συνδείκνυι ἀνδρὶ βασκανίαν,
Μηδὲ ἐπιθύμει τῶν βρωμάτων αὐτοῦ.

7. Ὁν ἱρόπον γὰρ εἴ τις καὶσπίπῃ τρέχας
Οὕτως ἐδίει καὶ πίνει.
Μηδὲ πρὸς σὲ εἰσαγωγῇς αὐτόν, καὶ
φάγῃς τὸν ψωμὸν σου μετ' αὐτοῦ.
8. Ἐμνήσθῃ γὰρ αὐτόν, καὶ λυμνασθῇται.
Ἐξομέ-
σαι

9. Εἰς

v. 16. (κακά) abest. v. 17. παραβάλα) καρέβαλα. v. 19. σlich. 1. ἑμὸν αὐτοῦ) ἑμὸν σου. v. 21. γινῶσιν ἀληθῆ) γινῶσιν ἀγαθῆν. ibid. σlich. 2. λέγει) λέγει. ibid. σ) σ. v. 23. ἑαυτοῦ τὴν
δικήν) αὐτοῦ τὴν κρίσιν. v. 27. ἔχει πίνει αὐτοῦ) ἔχει πίνει αὐτοῦ. v. 29. σlich. 3. παρι-
στάναι) παρεστάναι.

9. Εἰς ὧτα ἄφρονος μηδὲν λῆγε,
Μήποτε μακρήσῃ τὰς συνετὸς λό-
γους σου.

10. Μὴ μεταδῇς ὅρα αἰώνια, (ὃ ἔδω-
κε οἱ πατέρες σου.)

Εἰς δὲ κλῆμα ὀρφανῶν μὴ εἰσέλθῃς.

11. Ὁ γὰρ λυτρεύμενος αὐτὸς Κύριος,
κράσιος ἐστίν.

Καὶ κρηεῖ τὴν κρίσιν αὐτῶν μετὰ σοῦ.

12. Δὲς εἰς παιδείαν τὴν καρδίαν σου,
Τὰ δὲ ὧτά σου ἐτοίμασον λόγοις
αἰδέσεως.

13. Μὴ ἀπέχῃς νήπιον παιδεύων.

Ὅτι ἐὰν πατάξῃς αὐτὸν βέβωλον, ὃ
μὴ ἀποδάσῃ.

14. Σὺ μὲν γὰρ πατάξεις αὐτὸν βέβωλον,
Τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου φύσῃ.

15. Τίς ἐὰν σοφὴ γίνῃται σε ἡ καρδία,
Εὐφρανεῖς καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν,

ἐνδιατρέψῃ
ψῇ

Πρὸς τὰ ἐμὰ χεῖλη, ἐὰν ὀρθοῖαι ᾖσι.

17. Μὴ ζηλώτῃς ἡ καρδία σου ἀμαρτωλοῦς,
Ἄλλω ἐν φόβῳ Κυρίου ἔδωκε ὅλην τὴν
ἡμέραν.

αὐτὰ 18. Ἐὰν γὰρ τηρήσῃς τὰυτα, ἔσται σοι
ἔργονα,

Ἡ δὲ ἐλπίς σου ἐκ ἀποστήσεται.

19. Ἄκουε υἱέ, καὶ σοφὸς γίνῃς,
Καὶ κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρδίας.

20. Μὴ ἔδωκεν οὐνοπότις,
Μηδὲ ἐκλείψῃ σιμβολαῖς, κρεῶν τε ἀ-
γορασμοῖς.

21. Πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνικός
πλοχῶσιν,

Καὶ ἰνδύσεται διεξηγημένα καὶ βακώ-
δη πᾶς ὑπνώδης.

22. Ἄκουε υἱέ πατέρος τῶ γενήσασίός σου,
Καὶ μὴ καταφρονεῖς ὅτι γεγήρακέν σε
ἡ μήτηρ.

23. Ἄλῃσιν αἰῶται, καὶ μὴ ἀπὸ τῆς σοφίας
καὶ παιδείας καὶ συνέως.

24. Καλῶς ἐληφθῇ πατὴρ δικαίος, ἐκτρέφει
Ἐπὶ δὲ υἱῷ σοφῷ ἐνφραδύσεται ἡ ψυ-
χὴ αὐτοῦ. εὐφρα-
νεται

25. Εὐφρανέσθω ὁ πατήρ X σε καὶ ἡ
μήτηρ X σε ἐπὶ σοί,
Καὶ χαίρετω ἡ τελευτὰ σε.

26. Δές μοι υἱὲ σὴν καρδίαν,
Οἱ δὲ σοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμὰς ὁδὸς τη-
ρεῖωσαν.

27. Πίδες γὰρ τετρημένος ἐστὶν ἀλό-
γιστος οἶκος, καὶ φρενὴς σενὸν ἀλ-
λότριστον.

28. Ὅστις γὰρ συντόμος ἀπολείπεται, ἔσται
Καὶ πᾶς παράνομος ἀναλωθήσεται.

29. Τίτι εἶαι; τίτι θέρους; τίτι κρύους;
τίτι ἀλγῶν λέγαι;

ἀπῆλαι
καὶ
πέλειαι

Τίτι συντερίμματα διακενῆς;
Τίτος πολλοὶ ὀφθαλμοί;

30. Οὐ τῶν ἐγχερομένων ἐν ὅποις;
Οὐ τῶν ἐχρηστούων πῶς πότοι γίνονται;

31. Μὴ μεθύσκειτε οἶνον, ἀλλὰ ὀμλεῖτε
αἰθεράποις δικαίοις,
Καὶ ὀμλεῖτε ἐν περιπάτοις.

Ἐὰν γὰρ εἰς τὰς Φυλάδας καὶ εἰς τὰ
ποτήρια ᾄδῃς τὸς ὀφθαλμούς σου,

Ἵστερον περιπατήσεις γυνώσκοντας ὑ-
πέρ, 32. τὸ δὲ ἔρχατο ὡς περὶ ὑ-
πὸ ὕψους πεπληγὼς ἐκτείνεται,

F f 2

Καὶ

CAP. XXIII. v. 10. (ὃ ἔδωκε οἱ πατέρες σου) non habet. v. 11. παιδείαν) παιδίσκον. v. 16.
ἐνδιατρέψῃ) ἐνδιατρέψει. v. 18. ἔργονα) ἔργον. v. 28. ἔσται) ἔσται. v. 39. τίτι ἀλγῶν) τίτι ἀλ-
γῶν. ibid. slich. 3. πλείαι) πλείαι. v. 31. εἶται) εἶται. ibid. slich. 3.
καὶ εἰς τὰ ποτ.) καὶ εἰς τὰ ποτήρια.

Καὶ ὡς περὶ ὑπὸ κεράτῃ διαχέεται
αὐτῷ ὁ ἰός.

33. Οἱ ὀφθαλμοὶ σε ὅταν ἴδωσιν αἰ-
λοτριάν.

Τὸ εἶδος σε τότε λαλήσει σκολιά·

34. Καὶ καίκανισή ὥσπερ ἐν καρδίᾳ θα-
λάσσης,

Καὶ ὡς περ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύ-
δανι.

35. Ἐρεῖς δὲ· τύπισαί με καὶ ἐκ ἐπό-
νεα,

Καὶ ἐνέπαιζάν μοι, ἐγὼ δὲ ἐκ ἥδην·

Πότε ἔρθεος ἔσαι, ἵνα ἐλθῶν ζητήσω
μεθ' ὧν συνελύσεται;

ΚΕΦ. ΚΔ'. XXIV.

ΤΙΕ μὴ ζηλώσης κακὸς ἀνδρὰς,
Μὴδὲ ἐπιθυμήσης εἶναι μετ' αὐ-
τῶν·

2. Ψευδὴ γὰρ μετὰ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν,
Καὶ πόσις τῶ χεῖλῳ αὐτῶν λαλεῖ.

3. Μετὰ σοφίας οἰκοδομεῖται οἶκος,
Καὶ μετὰ συνέσεως ἀνερῶνται·

4. Καὶ μετὰ αἰδέσσεως ἐμπίπλεται τα-
μεῖα

(Ἐκ) παντὸς πλέθῃ τιμῆ καὶ
καλῆ.

5. Κρείσσων σοφὸς ἰσχυρῷ,
Καὶ ἀνὴρ φρόνησιν ἔχων γεωργίᾳ με-
γαλῇ.

6. Μετὰ κυβερνήσεως γίνεται πόλεμος,
Βοήθεια δὲ μετὰ καρδίας βυβλυλίκης.

7. Σοφία καὶ εὐνοία ἀγαθῇ ἐν πύλαις
σοφῶν·

Σοφοὶ ἐκ ἐκκλήσεως ἐκ εἰμαρίας Κυρίου,

8. Ἀλλὰ λογίζονται ἐν συνεδρίοις.

Ἀπαιδευτοὶ συναντᾷ θάνατος,

9. Ἀποδινήσκει δὲ ἄφρων ἐν ἀμαρτίαις.
Ἀκαθαρσία ἀνδρὶ λοιμὸς· ἱμωλυσ-
θήσεται

10. Ἐν ἡμέρᾳ κακῇ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θλί-
ψεως, ὥς ἀν' ἐκλειπῆ.

11. Ῥῶσαι ἀγομένους εἰς θάνατον,
Καὶ ἱερὰ κτενομένους, μὴ φείσῃ.

12. Ἐὰν δὲ εἴπῃ· ἐκ οἴδα τέτον, ἑκπρία
Γίνωσκε, ὅτι ὁ Κύριος καρδίας πάν-
των γινώσκει, καὶ ὅ πλάσας πνοὴν

πάντων, αὐτὸς οἶδε πάντα, ὅς

ἀποδοῖα ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ἀποδοῖα

αὐτῷ.

13. Φάγε μέλι υἱέ, ἀγαθὸν γὰρ κηρίον,
ἵνα γλυκανθῇ σε ὁ φάρμακός·

14. Οὕτως αἰσθῆς σοφίας τῇ σῇ ψυχῇ· αἰδέσθη
Ἐὰν γὰρ εὐφρῇ, ἔσαι καλὴ ἡ τελευ-
τὴ σε, καὶ ἑλπίς σε ἐκ ἐγκατα-
λείψει·

15. Μὴ προσαγάγῃς ἀσεβῆ νομῇ δικαίᾳ, δικαιοσύνη
Μὴδὲ ἀπατηθῇς χορτασίᾳ κοιλίας.

16. Ἐπίαικός γὰρ πεσεῖται ὁ δίκαιος,
καὶ ἀναστήσεται·

Οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀδεδήνησεν ἐν κακοῖς.

17. Ἐὰν πίστις ὁ ἐχθρὸς σε, μὴ ἐπι-
χαρῆς αὐτῷ,

Ἐν δὲ τῷ ὑποσκελισματί αὐτοῦ μὴ

ἐπαίρει·

18. Ὅτι ὀψεται Κύριος καὶ ἐκ ἀρέσει
αὐτόν,

Καὶ ἀποσπείψει τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἀπ'

αὐτοῦ.

19. Μή

v. 32. Rich. 2. αὐτοῦ ὁ ἰός.) αὐτῷ ὁ ἰός. CAP. XXIV. v. 4. ἱμωλυσται) ἱμωλυσσεται. v. 9. Rich. 2. Ἀκαθαρσία) addit H. v. 11. Rich. 2. ἱερὰ) ἱερῶν. v. 12. Rich. 2. ὁ Κύριος) κύριος. v. 14. αἰδέσθη σοφίας) αἰδέσθη σοφίας. v. 16. ὁ δίκαιος) δικαίος.

19. Μὴ χαίρει ἐπὶ κακοποιοῖς,
Μὴδὲ ζήλει ἀμαρτανῶν.
πονηρῶν 20. Οὐ γὰρ μὴ γένηται ἐκγονα πονηῆ,
λαμπρὴ δὲ ἀσεβῶν σκευοθήσεται.
21. Φοβῆ τὸν Θεὸν υἱὸς καὶ βασιλεῦς,
καὶ μηδ' ἐνέρω αὐτῶν ἀπειθήτης.
22. Ἐξαιφῆς γὰρ τίσονται τὰς ἀσε-
βεῖς,
τὰς δὲ τιμωρίας ἀμφοτέρων τίς
γνώσκει;
λόγον φυλακισμένος υἱὸς, ἀπαλείας
ἐκλὺς ἔσται.
Δεχόμενος δὲ ἐδίδατο αὐτόν.
Μηδὲν ψεύδος ἀπὸ γλώσσης ἐσσι-
λέως λεγέτω,
καὶ ἔδεν ψῆδες ἀπὸ γλώσσης αὐτοῦ
ὃ μὴ ἐξέληθ.
- Μάχηται γλώσσα βασιλέως καὶ ὃ
σαρκίνη.
Ὅς δ' ἂν παραβῇ, συτριβήσεται.
Ἐὰν γὰρ ὀκνηθῇ ὁ θυμὸς αὐτοῦ,
σὺν νεύροις αἰδέσται ἀναλίσκει, καὶ
ὡς αἰ ἀνδρῶν κατατρώγει,
καὶ συγκαίει ὥσπερ φλόξ,
ὥστε ἀβρυτὰ εἶναι νεοσσὸς ἀετῶν.
- Cap. 30.
vcrs. 1. Τὰς (δι) ἡμῖς λόγους υἱὸς φοβήθητι,
καὶ δεξιόμενος αὐτὰς μετανοεῖ.
τὰς λέγει ὁ ἀνὴρ τοῖς πιστοῖς
Θεῷ, καὶ παύσεται.
2. Ἀφρονέστατος γὰρ εἰμι πάντων ἀν-
δρώπων,
καὶ φρονήτης ἀνδρώπων ἢ ἐγὼ ἐν
ἡμοῖς.
3. Θεὸς ἡ δούχαρχὲ με σοφίαν, καὶ
γνώσῃ ἀγίαν ἔργον. ἀνδρά-
4. Τὴς αἰδέῃ εἰς τὸν ἄρῃον, καὶ καλέσει; πῶν
τίς συτήγωνεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ;
τίς συντρέψεν ὕδωρ ἐν ἱματίῳ;
τίς ἐκράττει πάντων τῶν ἀέρων
τῆς γῆς;
τί ὄνομα αὐτοῦ; ἢ τί ὄνομα τῇ τῆς τοῖς τέ-
αὐτοῦ, ἥσα γνῶς. κνους
5. Πάντες λόγοι Θεοῦ πεπυρωμένοι.
Ἵπερασπίσει δὲ αὐτοὺς τῶν εὐλαβε-
μένων αὐτόν.
6. Μὴ προδῇς τοῖς λόγοις αὐτοῦ, ἥσα
μὴ ἐλέγξῃ σε, καὶ ψευδὴς γένη.
7. Δύο αἰτέματι παρὰ σοῦ,
μὴ ἀφέλης μου χάριν, πρὸ τοῦ ἀπο-
θανεῖν με.
8. Μάταιον λόγον καὶ ψυδοῦ μακρόν
μὴ ποίησον, πλεῖστοι δὲ καὶ πενίαν
μὴ μοι δῶς.
Σύνταξον δὲ μοι (πάντα) τὰ ὄντα
καὶ αὐτάρεκα.
9. Ἴνα μὴ πληθύνῃς, ψευδὴς γίνωμαι,
καὶ εἶπω· τίς με ὀρεῖ;
Ἡ πενήτης κλέψω, καὶ ὁμοῦ τὸ
ὄνομα τοῦ Θεοῦ.
10. Μὴ παραδῇς οἰκέτην εἰς χεῖρας δε-
σπότης,
μήποτε καταράσῃται σε, καὶ αἰφα-
νιθῇς.
11. Ἐκγόνον κακὸν πατέρα καταράσεται,
τὴν δὲ μητέρα ἢ εὐλογεῖ.

Ff 3

.

12. "Εκ-

v. 10. πονηρῶν) πονηρῶν. v. 21. σlich. 1. μὴδ') μηδ'. v. 22. σlich. 5. βασιλεῦς) βασιλεῖ. ibid.
σlich. 10. ἀδρῶν) ἀνδρῶν. Cap. 30. v. 1. (ἡ) abest. v. 2. πάντων) πάντων. ibid.
σlich. 2. ἀδρῶν) ἀνδρῶν. v. 3. ἀδρῶν) ἀνδρῶν. v. 4. σlich. 5. ἢ τῇ τῆς αὐτοῦ, ἥσα
γνῶς.) ἢ τί ὄνομα τῇ τῆς αὐτοῦ. v. 5. Πάντες λόγοι) πάντες γὰρ λόγοι. ibid. σlich. 2. ὁμο-
στατός) ὁμοστατός. v. 8. σlich. 2. (πάντα) abest. ibid. καὶ αὐτάρεκα) καὶ τὰ αὐτάρεκα.

12. Ἐκγονον κακὸν δίκαιον ἑαυτὸν κρύει,
Τὴν δὲ ἐξοδὸν αὐτῆ ἐκ ἀπένηψεν.
13. Ἐκγονον κακὸν ὑψηλὸς ἐφθαλμὸς
ἔχει,
Τοῖς δὲ βλεφάροις αὐτῆ ἐπαίρεται.
14. Ἐκγονον κακὸν μαχαίρας τὸς ὀδόν-
τας ἔχει,
Καὶ τὰς μύλας, τομιδάς· ὥστε ἀνα-
λίσκειν τὸς ἀδελφούς ἀπὸ τῆς γῆς,
Καὶ τὸς πένιτας αὐτῶν ἐξ ἡμερώ-
παν.
- Cap. 24.
vcrs. 23. Ταῦτα δὲ λέγω ὑμῖν τοῖς σοφοῖς
ἐπιγνώσκου·
Αἰδεῖσθαι πρόσωπον, ὃ καλὸν ἐν κρίσει.
24. Ὁ εἰπὼν τὸν ἀσεβῆ, δίκαιός ἐστιν,
Ἐπισκασάμενος λαοῖς ἔται καὶ μιση-
τὸς εἰς ἔθνη·
25. Οἱ δὲ ἐλέγχοντες βελτίους φωνοῦνται,
Ἐπ' αὐτοὺς δὲ ἥξει εὐλογία ἀγαθῆ.
26. Χεῖλη δὲ φιλήσουσιν, ἀπακρενόμενα
λόγους ἀγαθῶν·
27. Ἐτοίμαζε εἰς τὴν ἐξοδὸν τὰ ἔργα σου,
Καὶ παρασκευάσῃ εἰς τὸν ἀγρόν,
Καὶ πορεύῃ κατέπιθῃν μὴ,
Καὶ ἀνοικοδομήσεις τὸν οἶκόν σου.
28. Μὴ ἴδῃ ψευδὴς μάρτυς ἐπὶ σὸν
πολίτην,
Μηδὲ πλατύνῃ σοὺς χεῖρας.
29. Μὴ εἰπῇς· ὃν τρέπον ἐχρήσατό μοι,
χρήσεται αὐτῷ,
Τίσωμαι δὲ αὐτὸν ὃ μοι ᾔδικοσεν.
30. Ὡσπερ γεώργιον ἀνὴρ ἀφρον,
Καὶ ὥσπερ ἀμπελὼν ἀνδρῶπος ἐνδεὴς
φρενῶν·
31. Ἐὰν ἀφῇς αὐτὸν, κερσασθήσεται,
Καὶ χορτομαήσει ὅλος, καὶ γίνεται
ἐκλελειμμένος,
Οἱ δὲ φραγμοὶ τῶν λίθων αὐτῆ κα-
τασκάπτονται.
32. Ἦτερον ἐγὼ μετενόησα·
Ἐπέβλεψα τῇ ἐκείνῃ παιδείᾳ. ἐκλίξα-
μαι
33. Ὀλίγον νυσῶν, ὀλίγον δὲ καθυπνῶ,
Ὀλίγον δὲ ἐναγκαλιζέμαι χερσὶ τῆς θῆ.
34. Ἐὰν δὲ τῆτο ποιῇς, ἥξει προπορευο-
μένη ἡ πενία σε,
Καὶ ἡ εἰδέῃα σε ὥσπερ ἀγαθὸς δρο-
μέυς.
15. Τῇ βροδίᾳ τρεῖς θυγατέρες ἦσαν α'. Cap. 24.
γαπήσει ἀγαπώμεναι,
Καὶ αἱ τρεῖς αὐταὶ ἐκ ἐνιμπήλα-
σαν αὐτὴν,
Καὶ ἡ τετάρτη ἐκ ἡρεῖσθαι εἰπεῖν,
ἱκανόν·
16. Ἄδης, καὶ ἔρως γυναικὶς, (καὶ
τάς τας τας)
Καὶ γῆ ἐκ ἐμπιπλαμένη ὕδατος,
Καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ ἐ μὴ εἰπωσιν, ἀρεαί.
17. Ὁφθαλμοὶ καταγελῶντα πατέρος,
Καὶ ἀτιμίζοντα ἡγῆρας μητρὸς,
Ἐκκολάψουσιν αὐτὸν κόρας ἐκ τῶν
φραγῶν,
Καὶ καταφάγουσιν αὐτὸν νεοσσοὶ
αἰτῶν.
18. Τρεῖς δὲ ἐσιν ἀδυνατὰ μοι νοῦσαι,
Καὶ τὸ τέταρτον ἐκ ἐπιγνώσκω·
19. Ἰχθυ αἰετῶ πετομένη,
Καὶ ὀδὸς ὄφως ἐπὶ πέτρας,
Καὶ τρεῖδες ὑπὸς κοινοπορεύσης,

Καὶ

v. 12. stich. 2. δὲ ἔξοδον δ' ἔξοδον. v. 14. stich. 2. ὥστε ἀναλίσκειν) addit καὶ κατεδίωκεν. Cap. 24.
v. 23. stich. 2. ἀνέβλεψα) ἀνέβλεψα. ibid. δὲ καλὸν ἐν κρίσει) transposita. v. 25. stich. 2. ἀγα-
πῶν) abest. v. 16. σοφείας) ἀγαθῶν. v. 34. stich. 2. ἐνδεῶς) addit ου. Cap. 30. v. 15. stich. 2.
ἐκλελειμμένος) ἐκλελειμμένος. v. 16. (καὶ τας τας) deest. v. 17. stich. 3. ἐκκολάψουσιν)
ἐκκολάψουσιν.

- Καὶ οὗτος ἀνδρὸς ἐν νεότητι.
 20. Τοιαύτη ἔδως ἡττακὸς μοχαλίδος.
 Ἡ ὅτ' ἂν πρᾶξι, ἀπονηφάμενη ὄν.
 Φοι πεπραχέναι ἄτοπον.
 21. Διὰ τριῶν σείεται ἡ γῆ,
 Τὸ δὲ τέταρτον ἔ δύναται φέρειν.
 22. Ἐὰν οἰκίτης βασιλεύσῃ,
 Καὶ ἄφρων πληθὴ σιτίων,
 23. Καὶ σικέτης ἐὰν ἐκβάλλῃ τὴν ἐαυτοῦ
 κυρίαν,
 Καὶ μιστὴ γυνὴ ἐὰν τύχῃ ἀνδρὸς
 ἀγαθοῦ.
 24. Τίσασα (δὲ) ἔσιν ἐλάχιστα ἐπὶ
 τῆς γῆς, ταῦτα δὲ ἐς σοφώτερας
 τῶν σοφῶν.
 25. Οἱ μύρμηκες οἷς μὴ ἔσιν ἰσχύς,
 Καὶ ἰταμίζονται ἔξω τὴν τροφὴν.
 26. Καὶ οἱ χρογορύλλιοι ἔθνεσ' ἔκ ἰσχυ-
 ρῶν,
 Οἱ ἐποίησαντο ἐν πέτραις τὰς ἐαυ-
 τῶν οἰκας.
 27. Ἀβασίλευτόν ἐστι ἡ ἀκρίς,
 Καὶ ἐκτραφέναι αὐτὴ ἐνὸς κελεύσματος
 εὐτάκτως.
 28. Καὶ καλαβώτης χερσὶν ἐξειδόμενος
 καὶ εὐαλατός ὢν,
 Κατακαίῃ ἐν ὀχυρώμασι βασιλεύει.
 29. Τρία δὲ ἔσιν αἱ εὐδὼς πορεύονται,
 Καὶ τὸ τέταρτον ὁ καλῶς διαβαίνει.
 30. Σκύμος λέοντος ἰσχυρότερος κληῶν,
 Ὅς ἐκ ἀποσφίγεται, οὐδὲ καταπίη-
 σαι κίηνος.
 31. Καὶ ἀλέκτωρ ἐμπεριπατῶν θηλείας
 εὐψυχος,

- Καὶ τραγὸς ἡγόμενος αἰσπύλῃ,
 Καὶ βασιλεὺς ἀμνηγοῦν ἐν ἔθνι.
 32. Ἐὰν πρὸς σεαυτὸν εἰς εὐφροσύνην,
 Καὶ ἐκλήψῃ τὴν χεῖρά σου μετὰ μά-
 χης, ἀτμιαθήσῃ.
 33. Ἀμειλγε γάλα, καὶ ἔσαι βέβαιος.
 Ἐὰν δὲ ἐκπέλῃς μακίνας, ἐξελεύ-
 σεται αἷμα.
 Ἐὰν δὲ ἐξέλκῃς λόγους, ἐξελεύσονται
 κρίσεις καὶ μάχαι.
 1. Οἱ ἐμοὶ λόγοι ἐκρηταὶ ὑπὸ Θεοῦ Cap. 31.
 Βασιλεύς, χροματισμὸς ὃν ἐπα-
 δυναι ἡ μήτηρ αὐτοῦ.
 2. Τί τέκον (τηρήσεις), τί ἔρσεις Θεῷ;
 Πρωτογενὲς σοὶ λέγω υἱό.
 Τί τέκον ἡμῖς κοιλίας;
 Τί τέκον ἐμῶν εὐχῶν;
 3. Μὴ ὥς γυναιξὶ εἰς πλῆτον, σε
 καὶ τὸν σὸν ἰὺν καὶ βίον εἰς ὑπερο-
 βυλίαν.
 4. Μετὰ βυλῆς πάντα ποιεῖ.
 Μετὰ βυλῆς οἰκοπέτει.
 Οἱ δυνάσται θυμῶν εἰσὶν, οἶνον μὴ
 πιττωσαν.
 5. ἵνα μὴ πίνοντες ἐπιλάθωνται τῆς σο-
 φίας,
 Καὶ ἐρῶν κρῖναι ἔ δύνανται τὰς
 ἀδυνεῖς.
 6. Δίδοτε μίθην τοῖς ἐν λύπαις,
 Καὶ οἷον πῖνον τοῖς ἐν ὀδύσιν.
 7. ἵνα ἐπιλάθωνται τῆς πείνης,
 Καὶ τῶν πόνων μὴ μνησθῶσιν ἔτι.
 8. Ἀνομιε σὸν φόβος λόγος Θεοῦ,
 Καὶ κρῖναι πάντας ὕγιως:

9. Ἄνομι-

v. 24. Τίσασα δι ἐν) ἐστ ἀβεβ. v. 27. σlich. 2. ἐκτραφέναι) τραφέναι. v. 28. σlich. 2. βασιλεύς)
 βασιλεῖ. v. 29. περιόνται) περιέσται ibid. σlich. 2. Καὶ τὸ τέταρτον) τὸ δευτ. v. 32. εἰς
 εὐφροσύνην) ἐν εὐφροσύνῃ. Cap. 31.. v. 3. σε) σὸν. v. 4. σlich. 3. οἶον μὴ) οἶον δι μὴ. v. 5.
 ἐπιλάθωνται) ἐπιλάθονται. ibid. σlich. 2. κρῖναι) κρῖναι.

9. Ἄνογε σὸν τόμα καὶ κρίνε δίκαιως,
Διάκρινε δὲ πίνητα καὶ ἀδελφῇ.

ΚΕΦ. ΚΕ'. XXV.

Αἴται αἱ παροιμίαι Σολομῶντος
αἱ ἀδιάκριτοι, ἃς ἐξεγράψαν
το οἱ φίλοι Ἐζεκίᾶ τῷ βασι-
λέως τῆς Ἰουδαίας.

- κρίπτει 2. Δόξα Θεῷ κρύπτει λόγον.
τιμᾶ Δόξα δὲ βασιλέως τιμῇ πρέσβυται.
προσίαν 3. Οὐρανὸς ὑψηλός, γῆ δὲ βαθεῖα.
ματὰ Καρδία δὲ βασιλέως ἀνεξέλεγκτος.
4. Κρύπτει ἀδόκιμον ἀργύριον,
καὶ καθαρὴν ὀφείσεται καθαρὸν ἄπαν.
5. Κτενε ἀσέβεις ἐκ προσώπου βασιλέως,
καὶ κατορθώσει ἐν δικαιοσύνῃ ὁ θρό-
νος αὐτοῦ.
6. Μὴ ἀλαζονεύῃ ἐνώπιον βασιλέως,
μηδὲ ἐν τόποις δυνατῶν ὑψίστασο.
7. Κρείσσον γὰρ τὸ ἐρηθῆναι σοι, ἀντάβαι-
νε πρὸς μὲ,
ἢ ταπεινωθῆναι σε ἐν προσώπῳ δυ-
νάτου.
Ἄ ἴδον οἱ ἐφθαλμοὶ σε λέγε.
8. Μὴ πρόσπιπτε εἰς μάχην ταχείως,
ἵνα μὴ μεταμεληθῇς ἐπ' ἐχάτων,
Ἡίκα (δ') αὖ σε οὐκ εἶδον ὅ οἱ φίλος.
9. 10. Ἀναχώρει εἰς τὸ ὀπίσω, μὴ κα-
ταφρονεῖ,
Μὴ σε οὐκ εἶδον μὲν ὁ φίλος.
Ἡ δὲ μάχη σε καὶ ἡ ἐχθρα ἐκ ἀ-
πίστου, αἰδ' ἔσται σοι ἴση θανάτου.

- Χάρις καὶ φιλία ἐλευθεροῖ,
Ἄς τήρῃσον σεαυτῶ, ἵνα μὴ ἐπονεί-
δισος γένῃ,
Ἄλλα φύλαξον τὰς ὁδὸς σε εὖ συν-
αθᾶναιως.
11. Μὴλον χρύστεν ἐν ὁρμίσκῳ σαρκῶς,
ὅτως ἐπείν λόγον Χ τοῖ ἀμύστη
αὐτοῦ.
12. Εἰς ἐνώτιον χρυσὸν καὶ σάρδιον πο-
λυτελὲς οἴεται,
Λόγος σοφὸς εἰς εὐήκοον ἔσ.
13. Ὡσπερ ἔξοδος χιόνος ἐν ἀμυγρῷ κα-
τὰ καύμα ὠφελεῖ,
Οὕτως ἄγγελος πιστὸς τοὺς ἀποστεί-
λαντας αὐτόν.
Ψυχὰς γὰρ τῶν αὐτῶ χρωμένων
ὠφελεῖ.
14. Ὡσπερ ἄνεμοι καὶ ἰέφι καὶ ὑετοὶ
ἐπιφανίζονται,
Οὕτως ὁ καυχόμενος ἐπὶ δόσι ψευδεῖ. οἱ καυ-
15. Ἐν μακροθυμίᾳ εὐδοκᾷ* βασιλεῖ. χόμενοι
Γλώσσα δὲ μαλακῇ συντρεβεί ὅσα. * βασι-
16. Μέλι εὐρὺν φάγε τὸ ἱκανόν,
Μὴ ποτε πληθῶεις ἐξεμέστης. λῦσις
17. Σπᾶνιον εὐαγε σὸν πόδα πρὸς τὸν
σεαυτοῦ φίλον,
Μὴ ποτε πληθῶεις σε, μισήσῃ σε.
18. Ῥόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξον
μα ἀκλήτων* ἀκλήτων
Οὕτως (καὶ) ὁ ἀνὴρ ὁ καταμαρτυ-
ρῶν κατὰ τῷ φίλῳ ἑαυτοῦ μαρτυ-
ρίαν ψευδῆ. τον

19. Ὅδὸς

CAP. XXV. v. 1. παροιμίαι Σολομῶντος) πωδῆται Σολομῶντος. v. 2. stich. 3. πρέσβυται) πρέσβυται. v. 4. Κρύπτει) τὸ κρύπτει. v. 7. γὰρ τὸ ἐρηθῆναι σοι) γὰρ σοι τὸ ἐρηθῆναι. v. 8. stich. 3. (δ') abest. ibid. ὁ φίλος) ὁ σοὶ φίλος. v. 9. stich. 3. αἰδ' ἔσται) αἰδ' ἔσται. v. 11. χρύστεν) χρυσόν. v. 12. σάρδιον) καὶ σάρδιον. v. 14. ἐπιφανίζονται) ἐπιφανίζονται. ibid. stich. 2. οἱ καυχόμενοι) ὁ καυχόμενος. v. 17. πρὸς τὸν σεαυτοῦ) πρὸς σεαυτοῦ. v. 18. ἀκλήτων) ἀκλήτων, ibid. stich. 2. ὁ ἀνὴρ ὁ καταμαρτυρῶν κατὰ τῷ φίλῳ ἑαυτοῦ) ἀνὴρ ὁ καταμαρτυρῶν τῷ φίλῳ αὐτοῦ.

19. Ὅδες κακῇ καὶ πῶς παρανόμῳ ὀ-
λεῖται ἐν ἡμέρᾳ κακῇ·

20. Χ Οὕτως ὁ περιτλὺν ἱμαῖον ἐν εὐμένῃ δύσχει.

Ὡς περ ἔξως ἔλκει ἀσύμφορον,
οὕτως προσπεσὼν πᾶν σώματι
καρδίαν λυπεῖ.

Ὡς περ σῆς ἱμαστίῳ, καὶ σκαλίῃ
ξύλῳ,
οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρ-
δίαν.

τρίψε 21. Ἐὰν πεπῶ ὁ ἐχθρὸς σε, φόμῳ αὐ-
τῶν,

Ἐὰν διψῇ, πίττει αὐτόν·

22. Τέτο γὰρ ποιῶν ἀνθρώπος σωρεύ-
σεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,

Ὅ οὐ Κύριος ἀνταποδίδει σοι ἀγαθά.
ἀνταπο-
δοῦσι 23. Ἄνεμος βορέας ἐξεγείρει νέφη·

Πρόσωπον δὲ ἀναιδὲς γλῶσσαν ἐρε-
δίζει.

24. Κρείσσον οἰκῆν ἐπὶ γυνίαις δούμοις,
ἢ μετὰ γυναικὸς λαοδόρῳ ἐν οἰκίᾳ
κοιτῇ.

25. Ὡς περ ὕδωρ ψυχρὸν ψυχῇ διψώσῃ
προσπίπτει,

οὕτως ἀγγεῖλαι ἀγαθὰ ἐκ γῆς μα-
κροῦται.

26. Ὡς περ εἴ τις πηγὴν φρεάσιος καὶ ὕ-
δατος ἔξωδον λυμαίνοντο,

οὕτως ἀκοσμον δίκαιον περιπατεῖται
ἐνώπιον ἀσεβῶν.

27. Ἐδίδον μὲν πολλοὶ ὃ καλόν·

Τιμῶν δὲ χερὶ λόγους ἐνδοξους.

28. Ὡς περ πέλις τὰ τεῖχη καταβέβηλε-
μένη καὶ ἀτείχιστος,

Τομ. IV.

V. 19. ἰβὶδ. V. 20. slich. 3. πῶς τοι σώματι) πῶς τοι ἰσχύει. ibid. slich. 4. ἱμαῖον) ἱ-
μαῖον. V. 21. τ-ί-ψ-ε) δύσχει. V. 22. ἀνταποδίδει) ἀν-
ταποδίδωμι. CAP. XXXVI. V. 3. πίττει) πίττειν. V. 4. κατὰ τὴν) πρὸς τὴν. V. 5. ποῖ-
σιν) κατὰ τὴν. V. 6. ἰαυτῷ ἰδῶν) ἑαυτῷ ἰδῶν. V. 9. τῷ μύθῳ) μύθῳ. V. 11. ἱμαῖον αὐτοῦ)
ἱμαῖον.

οὕτως αἰνῆρ ὃς ἐ μετὰ βεβλήσ τι
πράσσει.

ΚΕΦ. Κς'. XXVI.

Ως περ δρόσος ἐν αἰμνῶ, καὶ ὥ-
ς περ ὕατος ἐν ἔρει,
οὕτως ἐκ ἑσπ. ἄφρονι τιμῇ.

2. Ὡς περ ὄρεα πίπτουσι καὶ τραβοῖ,
οὕτως ἀρὰ ματαῖα ἐκ ἐπιλεύσεται
ἰδένι.

3. Ὡς περ μᾶστιξ ἵππῳ, καὶ κέντρον ὄσῳ,
οὕτως βλάβος ἔδνει παραίμῳ.

4. Μὴ ἀποκρίνῃ ἄφρονι κατὰ τὴν ἐκεί-
νην ἀφροσύνην,
ἵνα μὴ ὅμοιος γένῃ αὐτῷ·

5. Ἀλλὰ ἀποκρίνῃ ἄφρονι πρὸς τὴν ἀ-
φροσύνην αὐτῇ,

ἵνα μὴ φαίνεται σοφὸς παρ' ἑαυτοῦ.

6. Ἐκ τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν ὄνειδος κίπται
Ὅ ἀποστείλας δι' ἀγγέλου ἀφρονος
λόγον.

7. Ἀφελῶ πορείαν σκελῶν χαλῶν, καὶ
παραίμῳ ἐκ τόματος ἀφρόνων.

8. Ὅς ἀποδισμαίνει λίθον ἐν σφενδόκῃ,
Ὅμοιος ἐστὶ τῷ δίδοντι ἄφρονι δέξαν.

9. Ἀκωδοῖαι φύσιναι ἐν χειρὶ τῷ μεθύοντι,
Δολία δὲ ἐν χειρὶ τῶν ἀφρόνων.

10. Πολλὰ χειμαίνεται πάντα σὰρξ ἀ-
φρόνων·

Συντρίβεται γὰρ ἡ ἔκστασις αὐτῶν·

11. Ὡς περ κύαν ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν
ἔμμετον αὐτῷ καὶ μισητὸς γίνηται,

οὕτως ἄφρονι ἐν τῇ ἑαυτοῦ κακίᾳ ἀ-
ναστρέφεται ἐπὶ τὴν ἐαυτοῦ ἀμαθίαν.

G g

Ἔσπ

- Ἔσιν αἰσχύνῃ ἐπάγεται ἀμαρτίαν,
καὶ ἔσιν αἰσχύνῃ δοῖα καὶ χάρις.
12. Ἴδὼν ἀνδρα δόξαντα παρ' ἑαυτῷ σο-
φὸν εἶναι,
Ἐλπίδα μνῆται ἔχεν ἄφρον μᾶλλον
αὐτῷ.
13. Λέγει ὀκνηρὸς ἀποκομιζόμενος εἰς ὀ-
δόν· Λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς
πλατείαις Φονεταί.
14. Ὡς περ θύρα ἐρίφεται ἐπὶ τῷ
τρεφγγί,
Οὕτως ὀκνηρὸς ἐπὶ τῆς κλήης αὐτῷ.
15. Κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα αὐτῷ ἐν
τῷ κόλπῳ αὐτῷ, ὃ δύναται ἐπι-
νεγκῆν εἰς τὸ σῶμα.
16. Σοφώτερος ὀκνηρὸς ἑαυτῷ φαίνεται
τῷ ἐν πληρομυῇ ἀποκομιζόντος ἀγ-
γελίαν.
17. Ὡς περ ἰ κρατῶν κέρου κυλὸς,
Οὕτως ὁ προσηγὼς ἀλλοτριᾶς κρίσους.
18. Ὡς περ οἱ πυρρίμυτι προβάλλουσιν λό-
γους εἰς ἀνδρώπυς,
Ὁ δὲ ἀπαντήσας τῷ λόγῳ πρώτος
ὑποσκληδιάσεται.
19. Οὕτω πάντες οἱ ἐνεδρεύοντες τὰς
ἑαυτῶν φίλας,
Ὅταν δ' ἐφοραθῶσι, λέγουσιν, ὅτι
παίξων ἐπραξα.
20. Ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πύρ·
Ὅπου δὲ ἂν ἔσιν ἐξυθύμος, ἡσυχάζει
μάχη.
21. Ἐχάρα ἀνδραξι, καὶ ξύλα πυρὶ·
Ἄνθρωποι δὲ λειδορὸς εἰς ἱσραελιαν μάχης.
22. Λόγοι κερκώπων μαλακοί·
Οὗτοι δὲ τύπτεσθαι εἰς ταμνίαις
σπλάγγχων.
23. Ἀργίριον διδοόμενον μετὰ δόλῳ,
Ὡς περ ὄσρακον ἡγντίον
Χεῖλη λῆτα καρδίαν καλύπτει λυπη-
ραν.
24. Χεῖλεσι πάντα ἀνθρώπου ἀποκλαῖο· ἐπινεύει
μενος ἐκ θρόνου·
Ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ τεκλαίνεται δόλος.
25. Ἐάν σοι δέηται ὁ ἑχθρὸς μεγάλη τῇ
φωνῇ, μὴ παιδῆς αὐτῷ·
Ἐπὶ γὰρ εἰσι ποιηρίαι ἐν τῇ καρ-
δίᾳ αὐτῷ.
26. Ὁ κρύψας ἔχθραν, συνήσκη δόλον·
Ἐκκαλύπτει δὲ τὰς ἑαυτῷ ἀμαρτίας
εὐγνωστός ἐν συνδείᾳ.
27. Ὁ ἐρίσων βόθρον τῷ πλησίον, ἐμ-
πεσέτω εἰς αὐτόν·
Ὁ δὲ κυλίαν λίθον, ἐφ' ἑαυτὸν κυλίει.
28. Γλῶσσα ψευδῆς μουσὶ ἀληθείαν·
Στόμα δὲ ἄστυγον ποιεῖ ἀκαταστάσις.

ἀκατα-
στασίας

ΚΕΦ. ΚΖ'. XXXVII.

ΜΗ κοινῶς τὰ εἰς αὐτὸν
Οὐ γὰρ γνώσκεις τί τίθεται
ἢ ἐπιβῆσα.

2. Ἐγκοιμισσέτω σε ἡ πέλας καὶ μὴ τὸ
τὸ σὸν σῶμα, ἀλλότριος καὶ μὴ
τὰ σὰ χεῖλη.
3. Βαρεὺ λίθος, καὶ δυσβάστακτον ἄμμος·
Ὅργη δὲ ἀφρονος βαρυτέρα ἀμφο-
τέρων.

4. Ἀνε-

v. 13. παρ' ἑαυτῷ) παρ' αὐτῷ. ibid. stich. 2. ἄφρον μᾶλλον) transposita. v. 14. τῇ τρεφγγί) τῇ τρεφγγί. v. 15. δύναται ἔσθαι, εἰς τὸ σῶμα) δύναται ἐκπνεῖν ἐκ τοῦ σώματος. v. 16. ἐπὶ καρδίᾳ αὐτῷ) transposita. v. 19. Οὕτω) ὅπως. ibid. stich. 2. δ' ἐφοραθῶσι) δὲ ἐφοραθῶσι. v. 20. stich. 2. ἐξυθύμος) ἀθύρμων. v. 24. ὁ ἀποκλαῖόμενος) ὁ δεικνύς. v. 25. αὐτῷ) αὐτῷ. ibid. stich. 2. ἐν τῇ καρδίᾳ) ἐν τῇ ψυχῇ. v. 26. stich. 2. ἐν συνδείᾳ) ἐν συνδείᾳ. CAP. XXXVII. v. 2. τὸ πλάγιον) ὁ πλάγιος.

4. Ἀνελπισθὼν θυμός, καὶ ἐξέως ἀργή·
'Αλλ' ἔθεν ὑφίσταται ζήλος.
5. Κρείσσους ἔλεγχον ἀποκαλυπόμενοι
κρυπτομένης φιλίας·
6. Ἀξιοπιστέτερον τραύματα φίλα, ἢ
ἐκείνα φιλημάτων ἐχθρῶν.
7. Ψυχὴ ἐν πλημμυρῇ ὥσα κηρίοι ἐμ-
παίζει·
Ψυχῇ δὲ ἰδεεὶ καὶ τὰ πικρὰ γλυ-
κίως φαίνεται.
8. Ὡσαύτως ὅταν καταπετασθῇ ἐκ
τῆς ἰδίας νοοσιᾶς·
Οὕτως αἰθέραπος δαλῆται, ὅταν
ἀποζηνοδῇ ἐκ τῶν ἰδίων τόπων.
9. Μύρεις καὶ οὖνοι καὶ θυμιάμασι τέρ-
πεται καρδία·
Καταβήχρυσται δὲ ὑπὸ συμπλομά-
των ψυχῇ.
10. Φίλον σὺν καὶ φίλον πατρῶν μὴ ἐγ-
καταλείπης·
Εἰς δὲ τὸν οἶκον τῷ ἀδελφῷ σε μὴ
εἰσέλθῃς αὐτοχρῶν.
Κρείσσων φίλος ἑγγυς, ἢ ἀδελφὸς
μακρὰν οἰκίαν.
σε 11. Σοφὸς γίνῃ υἱέ, ὥς εὐφραίνηται με-
τὰ καρδίᾳ·
Καὶ ἀπέστρεψον ἀπὸ σὲ ἐπονειδισ-
τὸς λόγος.
12. Πανῆργος κακῶν ἐπερχομένων ἀπε-
κρύβη·
ἐλθόντες Ἄφρονες δὲ ἐκείδοντι ζημίαν τίσιςσιν.
13. Ἀφελὲ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, (παρῆλ-
θε γὰρ
- Ἐξείνης) ὥς ἐκ τῶν ἀλλότριας λυμαινόμεναι. λυμαι-
νεται
14. Ὅς ἐν εὐλογίᾳ φίλον τοπρῶν μεγά-
λῃ τῇ φωτῇ,
Καταρωμένον ὅδον διαφέρειν δόξει.
15. Σταγόνες ἐκβάλλουσιν ἄνθρωποι ἐν
ἡμέρᾳ χειμεριῇ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῶ·
Ἄσσαντος καὶ γυνὴ λαίδωρος ἐκ τοῦ
ἰδίου οἴκου.
16. Βορίας σκληρὸς ἄνεμος,
Ὀνόματι δὲ ἐπιδήμιος καλεῖται.
17. Σιδήρος σίδηρον ἐξύνει·
Ἀτῆς δὲ παροξύνει πρόσωπον ἡμῶν. ἱτῆρῶ
18. Ὅς φυτεύει σικκῆν, φαίνεται τὰς
καρπὰς αὐτῆς·
Ὅς δὲ φυλάσσει τὸν ἑαυτοῦ κύριον,
τιμωρῆσεται.
19. Ὡσπερ ἐχθροὶα πρόσσωπον προ-
σάποις,
Οὕτως ἰδὲ αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων.
20. Ἄδης καὶ ἀπώλειαι ἐκ ἐμπόλων-
ται·
Ὡσαύτως καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀν-
θρώπων ἀπλῆσαι.
Βδελύγματος Κυρίου ἐφείξαν ὀφθαλμοί·
Καὶ οἱ ἀπαίδεστοι αἰκρατεῖς γλώσση.
21. Δοκίμιον ἀεγυρίων, καὶ χρυσίον πύ-
ρωσις·
Ἀτῆς δὲ δοκιμάζεται διὰ φόματος
ἐγκωμολογούντων αὐτόν.
Καρδία ἀνόμιμ' ἐκζητεῖ κακὰ·
Καρδία δὲ εὐδὺς ἐκζητεῖ γῶσιν.
22. Ἐὰν ματινοῖς τὸν ἄφροντα ἐν μέσῳ
συνεδρίῳ ἀτιμάζων,

G g 2

Οὐ

v. 5. ἀποκαλυπόμενοι) ἀποκαλυμμένοι. v. 6. Ἀφροσύνη) addit ἰσὶ. v. 7. σιχ. 2. γλυκύτη) γλυκύτη. v. 8. ὅταν ὅταν) transposita. v. 10. καὶ φίλον) ἢ φίλον. v. 11. εὐφραίνονται σε) εὐφραίνονται. v. 12. ἐλθόντες) ἐκείδοντες. v. 13. λυμαινόμεναι) λυμαινόμεναι. v. 17. σιχ. 2. ἑλθόν) ἡμῶν. v. 19. σιχ. 2. αἱ καρδίαι) αἱ δυνάμεις. v. 20. ἐμπόλωνται) ἐμπόλωνται. v. 21. χρυσίον) χρυσῷ. ibid. σιχ. 4. ἐκζητεῖ) ἐκζητεῖ. v. 22. τὸν ἄφροντα ἐν μέσῳ συνεδρίῳ) ὁ φροντα ἐν μέσῳ συνεδρίῳ.

- Οὐ μὴ περιέλῃς τὴν ἀφροσύνην αὐτῆ.
 23. Γνωτῶς ἐπιγνώσῃ ψυχὰς ποιμαίνουσα,
 καὶ ἐπιστήσης καρδίαν σε σαῖς ἀγγέλοις· 24. ὅτι ἐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀνδρὶ κρείστος καὶ ἰσχύς,
 οὐδὲ παραδίδωσιν εἰς γενεὰς καὶ γεγενεάς.
 χλωρῶν 25. Ἐπιμελῆ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ χλωρῶν, καὶ κερεῖς ποιᾶν,
 καὶ συνάγαγε χέρβιν ὀρεῖνόν, 26. ἵνα ἔχῃς πρόσβατος εἰς ἱμῶσιμόν·
 τίμα πεδίον, ἵνα ὥσι σοι ἄγνες.
 27. Τίτε παρ' ἡμῶν ἔχεις ῥήσεις ἰσχυραῖς εἰς τὴν ζωὴν σε, καὶ εἰς τὴν ζωὴν σὺν θεραπεύοντων.
 ΚΕΦ. ΚΗ'. XXVIII.
 Φ Εὐγὲ ἀσεβεῖς μηδὲν δίκαιον·
 δίκαιος δὲ ὥσπερ λέων πίπτοι.
 2. Διὰ ἀμαρτίας ἀσεβῶν κρείσσει ἐγγείρονται·
 ἄνθρωπος δὲ πανουργὸς καλίσσει αὐτάς.
 3. Ἀνδρείος ἐν ἀσεβείαις συκοφαντεῖ πτωχὸς,
 ὡς περ ὑπὸς λάβρος καὶ ἀνωφελής.
 4. Οὕτως οἱ ἐγκαταλείποντες τὸν νόμον, ἐγκαυμάτῃσιν ἀσέβειαν·
 οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὸν νόμον, περιβάλλουσιν ἑαυτοὺς τεύχος.
 5. Ἄνθρωποι κακοὶ ὃ συνήθουσι κρίμα·
 οἱ δὲ ζητῶντες τὸν Κύριον, συνήθουσι ἐν παντί.
 6. Κρείσσαν πτωχὸς περυσμένος ἐν ἀληθείᾳ πλεῖστον ψευδῆς.
 7. Φυλάσσει νόμον υἱὸς συνετός·
 ὅς ἐκ ποιμαίνει ἀσώτιαν, ἀτιμάζει πατέρα αὐτοῦ.
 8. Ὁ πληθύων τὸν πλῆθον αὐτοῦ μετὰ τέκνων καὶ πλεονασμῶν,
 τῷ ἐλεῖντι πτωχὸς συναγί αὐτόν.
 9. Ὁ ἐκκλίνων τὸ ἔς αὐτὴν τὴν μὴ εἰσεκῆσαι νόμον,
 καὶ αὐτὸς τὴν προστυχὴν αὐτῆ ἐβδόλυσται.
 10. Ὅς πλανᾷ εὐθεὶς ἐν ὁδῷ κακῇ,
 εἰς διαφθοράν αὐτὸς ἐμπεσεῖται·
 οἱ δὲ ἔμμεται ἀλλοτρίᾳ ἀγαθῇ. ἀνομος διελύσσεται
 (καὶ ἐκ εἰσελεύσεται εἰς αὐτά)
 11. Σοφὸς παρ' ἑαυτοῦ ἀνὴρ πλέσιος·
 Πήνθ δὲ νοήμων καταγνώσεται αὐτὴ.
 12. Διὰ βοήθειαν δικαίων πολεῖ γυνὴ δόξα·
 ἔν δὲ τόποις ἀσεβῶν ἀλίσκονται ἀνθρώποι.
 13. Ὁ ἱπποκαλύπτων ἀσέβειαν ἑαυτοῦ, ἐκ εὐδοκῆσται·
 ὁ δὲ ἐξηγμένος ἐλέγχους, ἀγαπήσεται.
 14. Μακάριος ἀνὴρ ὃς κατεπλήσσει πάντας δὲ εὐλαβείαν·
 ὁ δὲ σκληρὸς τὴν καρδίαν ἐμπεσεῖται κακοῖς.
 15. Λέων πενὴν καὶ λύκος διψῶν,
 ὅς τυραννεῖ, πτωχὸς ὢν, ἔδους πονηρῶν.
 16. Βασιλεὺς ἐνδεὲς προσδοῶν μέγας συκοφάντης·
 ὁ δὲ

v. 23. flich. 2. ἐπιστήσῃς) ἐπιστήσῃ. v. 24. ὅτι ἐκ εἰς τὸν αἰῶνα) ὅτι ἐκ εἰς τὸν αἰῶνα. ibid. flich. 2. εἰς γενεὰς καὶ γεγενεάς) ἐκ γενεῶν καὶ γεγενεῶν. v. 25. χλωρῶν) χλωρῶν. ibid. ποσὶν) ποσὶν. ibid. flich. 2. συναγί) συναγί. CAP. XXVIII. v. 2. ἀνὴρ) ἀνὴρ. v. 7. flich. 2. πατέρα αὐτοῦ) αὐτοῦ abel. v. 8. flich. 2. ἐλεῖντι) ἐλεῖντι. v. 9. αὐτὴν τὴν μὴ) αὐτοῦ μὴ.

Ὁ δὲ μισῶν ἀδικίαν, μακρὸν χρόνον ζήσεται.

17. Ἄνδρα τὸν ἐν αἰτίᾳ φόνος ἐγγυμνός,

Φυγὰς ἐστὶ καὶ ἐκ ἐν ἀσφαλείᾳ.

Παίδει υἱόν, καὶ ἀγαπήσει σε,

Καὶ δώσει κόσμον τῇ σῇ ψυχῇ,

Οὐ μὴ ὑπακούσῃ ἔθνει παραινόμενῳ.

18. Ὁ πορευόμενος δικαίως, βεβαιοθήσεται·

Ὁ δὲ σκολιᾶς ὁδοῖς πορευόμενος, ἐμ-

πλακισθήσεται.

19. Ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν, πλη-

θροῖται ἀγρῶν.

Ὁ δὲ δικάων χολὴν, πληθύνεται

πενίας.

20. Ἄνθρωπος ἀξιοσιμότερος πολλὰ εὐλο-

γηθήσεται.

Ὁ δὲ κακὸς ἐκ αἰτιμώρητος ἔσται.

21. Ὁς ἐκ αἰχρύνεται πρόσωπα δικαίων,

ἐκ ἀγαθός.

Ὁ τοιούτος ψωμὸν ἄετι ἀποδίδωσται

ἀνδρά.

22. Σπένδει πλυτὴν ἀνὴρ βόσκων,

Καὶ ἐκ οὐδὲν ὅτι ἐλεήμων κρατήσῃ

αὐτῇ.

23. Ὁ ἐλέγχων ἀνθρώπου ὁδὸς, χάρι-

τας ἔχει μάλλον τῷ γλωσσόχαρ-

τύντος.

24. Ὁς ἀποδίδεται πατέρα ἢ μητέ-

ρα καὶ δοκεῖ μὴ ἀμαρτάνειν,

Οὗτος κοινανὸς ἐστὶν ἀνδρὸς ἀσεβούς.

25. Ἄπλητος ἀνὴρ κρινεῖ εἰκῇ.

Ὁς δὲ πέπεισεν ἐπὶ Κύριον, ἐν ἱπ-

μελείᾳ ἔσται.

26. Ὁς πέποιθε θεοσεύει καρδίᾳ, ὁ τοιούτος ἄφρων.

Ὁς δὲ πορεύεται σοφίᾳ, σωθήσεται.

27. Ὁς δίδωσι πτωχοῖς, ἐκ ἐλεηθῆσεται.

Ὁς δὲ ἀποτρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐ-

τοῦ, ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ἔσται.

28. Ἐν τόποις ἀσεβῶν γίνονται δίκαιοι,

Ἐν δὲ τῇ ἐκείνων ἀπωλείᾳ πληθύν-

θσονται δίκαιοι.

ΚΕΦ. ΚΘ'. XXIX.

Κρείσσων ἀνὴρ ἐλέγχων ἀνδρὸς σκληροτραχήλην.

Ἐξαπίνης γὰρ φλεγόμενην αὐ-

τοῦ, ἐκ ἑνὸς καί.

2. Ἐγκωμιοῦμενον δὲ ὁ δίκαιος εὐφρανθήσεται ἔσται

λαοί.

Ἀρχόντων δὲ ἀσεβῶν γέννησι ἄνδρες.

3. Ἀνδρὸς φιλήντος σοφίαν εὐφρανθή-

σεται ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

Ὁς δὲ ποιμαίνει πρόβατα, ἀπολεῖ

πλῆτον.

4. Βασιλεὺς δίκαιος ἀνίστησι χώραν.

Ἀνὴρ δὲ παραινόμενος καταστρέφει.

5. Ὁς παρασκευάζεται ἐπὶ πρόσωπον

τοῦ ἑαυτοῦ φίλου δίκλινον,

Περιβάλλει αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ ποσί.

6. Ἀμαρτανόντι ἀνδρὶ μεγάλη παγίς.

Δίκαιος δὲ ἐν χάριτι καὶ εὐφροσύνῃ

ἔσται.

7. Ἐπίσταται δίκαιος κρίναι πτωχοῦς.

Ὁ δὲ ἀσεβὴς ἢ συνήσει γινώσκων,

Καὶ πτωχῶν ἐκ ὑπάρχοντος ἑσθ' ἐπληρώ-

μαν.

G g 3

8. Ἀν-

v. 17. slich. 5. ὑπακούσῃ) ὑπακούσει. v. 20. ἀξιοσιμότερος) ἀξιοσύν-
λεται. v. 25. Ἄπλητος) ἄπλητος. ibid. κρινεῖ) κρίνει. CAP. XXXIX. v. 1. slich. 2. ἐκ ἑνὸς)
οὐκ ἑστῶ. v. 2. Ἐγκωμιοῦμενον δὲ δίκαιον) Ἐγκωμιοῦμενον δίκαιον. v. 3. ὁ πατὴρ) πατὴρ. v. 6.
slich. 2. καὶ εὐφροσύνη) καὶ ἐν εὐφροσύνῃ. v. 7. slich. 2. συνήσει) συνήσει. ibid. slich. 3. ἐκ) ἐκ.

8. Ἄνδρες λαοὶ ἐξέκαυσαν πόλιν·
Σοφοὶ δὲ ἀπέφεραν ὀργήν.
9. Ἄνθρωπος σεφὴς κρηεῖ ἔλπῃ·
Ἄνθρωπος δὲ Φαῦλος ἐργιζόμενος κατα-
γελάται, καὶ ἐκ καταπλήσεως.
ζητήσω 10. Ἄνδρες αἱμάτων μέτρον μισήσω
ἐσιν·
Οἱ δὲ εὐθεὶς ἐκζητήσασιν ψυχὴν αὐτῶ.
11. Ὅλον τὸν θυμὸν αὐτῶ ἐκφέρει ἀ-
φρον·
Σοφὸς δὲ ταμιεύεται κατὰ μέρος.
12. Βασιλεὺς ὑπακούοντος λόγον ἀδικῶν,
Πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν παραινόμεναι.
ἀλλήλων 13. Δακτύλῳ καὶ χρεωφειλῆτι ἀλλήλους
συνελθόντων, ἐπισκοπὴν ποιεῖται
ἀμφοτέρω ἐν Κυρίῳ
14. Βασιλεὺς ἐν ἀληθείᾳ κρινόντος πλο-
χῆς,
Ὁ θρόνος αὐτῶ εἰς μαρτύριον καί-
σθησεται.
15. Πληγαὶ καὶ ἔλγυχι διδόναι σοφίαν
Παῖς δὲ πλανώμενος αἰγυίνει γονεῖς
αὐτῶ.
16. Πολλῶν ὄλων ἀσεβῶν πολλὰ γίνω-
ται αἰμαρτίαι·
Οἱ δὲ δίκαιοι ἐκείνων πειλόντων καί-
φοβοι γίνονται.
17. Παῖδινε υἱὸν σε καὶ ἀναπαύσει σε,
καὶ δώσει κόσμον τῇ ψυχῇ σε·
18. Οὐ μὴ υπέρξει ἐξηγητῆς ἔθνη πα-
ροϊμῶν·
Ὁ δὲ φυλάσσω τὸν νόμον μακαριζός.
19. Λόγοις ἐκ παιδευθήσεται οἰκτῆς
σκληρὸς·
Ἐάν γὰρ καὶ νόσῃ, ἔχῃ ὑπακούσει.
20. Ἐάν τις ἀνδρὰ ταχύνῃ ἐν λόγοις,
Γνώσκει ὅτι ἐλπίδος ἔχει μῆλλον ὁ
ἄφρων αὐτῇ.
21. Ὃς καὶ σπαταλεῖ ἐκ παιδὸς, εὐκ-
τῆς ἔσται·
Ἐχάτον δὲ ὀδληθήσεται ἐφ' ἑαυτῶ.
22. Ἄνθρωπος θυμώδης ὀρούσει νεκρός·
Ἄνθρωπος δὲ ὀργίλος ἐξώρυσεν ἁμαρτίαν, αἰμαρτίας
23. Ὑβρις ἀνδρὸς ταπεινῶ·
Τὸς δὲ ταπεινώφρονος ἐρεῖδι δόξη
Κύριος.
24. Ὃς μερίζεται κλέπῃ, μισεῖ τὴν
ἐαυτοῦ ψυχὴν·
Ἐάν δὲ ὅρκῳ προτεθίγος ἀνάσταντες
μὴ ἀναγγείλωσι, 25. Φοβηθίντες
καὶ αἰγυιόεντες αἰθρώπως, ὑπο-
σκαλιθῆνται·
Ὁ δὲ πεποιθὸς ἐπὶ Κύριον, εὐφραν-
θήσεται.
Ἀπέδωκε ἀνδρὶ δίδωσι σφάλμα·
Ὁ δὲ πεποιθὸς ἐπὶ τῷ δεσπότῃ, σω-
θήσεται.
26. Πολλοὶ θρασυπένοισι πρόσσωπα ἡγυ-
μῶν·
Παροὶ δὲ Κυρίῳ γίνονται τὸ δίκαιον
ἀνδρὶ.
27. Βδύλυγμα δίκαιος ἀνὴρ ἀνδρὶ ἀδίκῳ·
Βδύλυγμα δὲ ἀνίμῳ κατενύβυσσε
οὐδός.

ΚΕΦ.

γ. 8. λαοί) ἔθνη. γ. 10. ζητήσω) μισήσω. γ. 13. ἀλλήλων) ἀλλήλων. ibid. ποιεῖται ἀμφο-
τέρω) παρῑσβῆτα. γ. 18. υπέρξει) υπέρβη. γ. 23. σκληρὸς) ὀργῇ, ἔχῃ νόσῃ, ἀλ' ὀργῇ.
γ. 21. ὀρούσει) ὀργίσαι. ibid. σκληρὸς) ὀργῇ. γ. 25. υποσκαλιθῆνται) ὑποκα-
λιθῶσιν. ibid. σκληρὸς) ὀργῇ. γ. 27. ἀνίμῳ) ἐν τῷ κατὰ τὸν νόμον. γ. 27. ἀνίμῳ) ἐν τῷ κατὰ τὸν νόμον.
γ. 27. ἀνίμῳ) ἐν τῷ κατὰ τὸν νόμον. γ. 27. ἀνίμῳ) ἐν τῷ κατὰ τὸν νόμον.

ΚΕΦ. Λ'. XXX.

Integrum hocce 30. Caput supra

Capiti 24. post verbum 22. & 34.
insertum legere cft.

ΚΕΦ. ΛΑ'. XXXI.

Versus 1. & sequentes usque ad

10. ibidem Capiti 30. subnexi sunt,
Caput 25. immediatē prae-
cedentes.

10. Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὐρήσει;

Τιμαστέρα δὲ ἐστὶ λυθὸν πολυτελῶν ἢ
τοιαύτη.αὐτὴν 11. Θαρσέει ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τῷ ἀνδρὸς
αὐτῆς.Ἡ τοιαύτη (καλῶν) σκύλαν ἐκ ἀ-
πορήσει.12. Ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἀγαθόν, καὶ
ὁ κακὸν πάντα τὸν βίον.13. Μηρομένη ἔρε καὶ λόνον, ἐποίησεν
εὐχεστὰ ταῖς χερσὶ αὐτῆς.14. Ἐγένητο (δὲ) ὡσεὶ ναὺς ἐμπορευο-
μένη μακρόθεν.πλῆτον 15. Συνάγει δὲ αὐτῆς τὸν βίον. 15. Καὶ
αἰνίσταται ἐκ νυκλῶν,Καὶ εἶδκε βροίματα τῷ οἴκῳ,
Καὶ ἔργα ταῖς θεραπαῖαις,

16. Θεωρήσασα γεώργιον ἐπείατο.

Ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς κατε-
φύτευσε κήμη.17. Ἀναξωσαμένη ἰχυρεῶς τὴν ὁσφύν
αὐτῆς,ἤγειρε τὰς βραχίονας αὐτῆς εἰς
ἔργον.18. Ἐγέυσατο δὲ ὅτι καλὸν ἐστὶ τὸ ἐρ-
γαῖεσθαι,Καὶ ἐκ ἀποσβέννεται ὅλην τὴν νύκτα
ὁ λύχνος αὐτῆς.19. Τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐκλείπει ἐπὶ τῷ
συνφύροισι,Τὸς δὲ πύχους αὐτῆς ἱερίδει εἰς ἀ-
τρακτὸν.20. Χεῖρας δὲ αὐτῆς διήνοιξε πένιτι,
Καρπὸν δὲ ἐξέτετε πτωχῷ.21. Οὐ φροντίζη τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐ-
τῆς ὅταν πᾶς κοιμῇ.Πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῇ ἐνδιδύσκον-
ται * δασκ.χρονίζη
αὐτῆς
διδασκ.22. Χλαίνας ἐποίησε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς,
Ἐκ δὲ βύσσου καὶ πορφύρας ἰαυτῇ
ἐνδύματα.23. Περιέβλεπλος δὲ γινέσκει ἐν πύλαις ὁ
ἀνὴρ αὐτῆς,Ἦνικα ἂν καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ μετὰ
τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς.24. Σπένδους ἐποίησε καὶ ἀπέδωκε,
Περιζώματα δὲ τοῖς Χαναναίοις.25. Ἰχθὺν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο,
Καὶ ἠυφραίθη ἐν ἡμέραις ἰσχύαις.26. Στόμα αὐτῆς διηνοίξεν προσκύνει καὶ πρесе-
χόταις,

Καὶ

CAP. XXXI. V. 11. ἡ αὐτὴν) ἡ αὐτῇ. V. 12. ἀγαθόν, καὶ ὁ κακὸν πάντα) εἰς ἀγαθὰ πάντα.
V. 13. εὐχρηστα) εὐχρηστον. V. 14. (δὲ) abest. ibid. stich. 2. αὐτὴν τὴν πλῆτον) αὐτὴ τὴν βίον.
V. 18. Ἐγέυσατο δὲ) καὶ ἐγέυσατο. ibid. stich. 2. ὅλην τὴν νύκτα ὁ λύχνος αὐτῆς) transposita.
V. 19. Τὰς χεῖρας) τοὺς αἰχμοὺς. ibid. stich. 2. Τὸς δὲ πύχους) τὰς δὲ χεῖρας. V. 21. φροντίζη)
φροντίξῃ. ibid. stich. 2. ἐνδιδύσκονται δασκ.) ἐνδιδύμηναι εἰς δασκίαν. V. 23. ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ
αὐτῆς) transposita. ibid. stich. 2. τῶν πρεσβυτέρων) τῶν γερόντων κατόπισθεν. V. 24. stich. 2.
δὲ) abest. V. 25. & 26. in Rom. transponuntur.

Καὶ ταῖς ἐξείλατο τῇ γλώσῃ αὐ-
τῆς.

27. Στεγναὶ διατρίβαι οἶκον αὐτῆς·

Σίγα δὲ ὀκνηρὰ ἐκ ὕψους.

Alia inter-
pretatio
vers. 26.

Ἄνετη
ἐν

(Στέμα δὲ αὐτῆς ἀνοίγει σεφῶς καὶ
νομοθέσιμας,

Ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆς) 28. Ἀνι-
στὰς τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἐπλό-
τισαν·

Καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἤρεσιν αὐτήν.

Dux in-
terpreta-
tiones.

29. Παῖδες θυγατέρες ἐκλήσαντο πλῆ-
τον,

Παῖδες ἐποίησαν ὄνομα·

Σὺ δὲ ὑπέγκεισαι (καὶ ὑπερῆρας)
πάσας.

δυνατά

30. Ψευδεῖς ἀρέσκειαι, καὶ μάταιον
κάλλος γυναικός· γυνὴ γὰρ ἐνδοῦς συνετὴ
εὐλογεῖται, (φόβον δὲ Κυρίου αὐ-
τῇ αἰεῖται).

Alia inter-
pretatio.

31. Δότε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειρῶν αὐ-
τῆς,

Καὶ αἰνεῖτω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐ-
τῆς.

Παροιμίαι Σολομῶντος.

γ. 27. flich. 3. Στέμα δὲ αὐτῆς) τὸ στέμα δὲ. γ. 29. flich. 2. δυνατά) ὄνομα. ibid. flich. 3.
καὶ) deest.

ΕΚΚΛΗ-

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ἡμεῖς ἐκκλησιαστὴν υἱὸν
Δαυὶδ βασιλέως Ἰσ-
ραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ.
2. Ματαίωτης ματαίω-
τήτων, ἔπεν ὁ ἐκ-
κλησιαστής·

Ματαίωτης ματαιωτήτων, τὰ πάν-
τα ματαίωτης.

3. Τίς περιόσεις τῷ ἀνθρώπῳ.
Ἐν παντὶ μέχθῃ αὐτῷ ὃ μωχθεῖ ὑπὸ
τὸν ἥλιον;

4. Γενεὰ πορεύεται καὶ γενεὰ ἔρχεται,
καὶ ἡ γῆ εἰς τὸν αἰῶνα ἔστηκε.

5. Καὶ αἰσάτῃαι ὁ ἥλιος, καὶ δύνει ὁ ἥ-
λιος, καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτῷ
ἔλκει·

Ἀνατίθων αὐτὸς ἐκεῖ, 6. πορεύεται
πρὸς νότον,

βοῶν

καὶ κυκλοῖ πρὸς βοῆάν·

Κυκλοῖ κυκλῶν πορεύεται τὸ πνεῦμα,
καὶ ἐπὶ κύκλῳ αὐτῷ ἐπιστρέφει τὸ
πνεῦμα.

7. Πάντες οἱ χειμάρροι πορεύονται εἰς
τὴν θάλασσαν,

ἔτσι

καὶ ἡ θάλασσα ἐκ τῆς ἐμπιπλάμενης
εἰς τόπον ὃ οἱ χειμάρροι πορεύονται,
Ἐκεῖ αὐτοὶ ἐπιστρέφουσιν τῷ πορευθῆ-
ναι.

Tom. IV.

8. Πάντες οἱ λόγοι ἥκοιοι,
οὐ δυνήσεται ἀπὸ τῆς λαλεῖν·

καὶ ἐκ ἐμπληθίσεται ὀφθαλμὸς τῷ
ἔρειν,
καὶ ἐκ πληρωθίσεται ἕς ἀπὸ ἀκροά-
σεως.

9. Τί τὸ γεγονός; αὐτὸ τὸ γνησιόμενον.
καὶ τί τὸ πεποιημένον; αὐτὸ τὸ ποιη-
θισόμενον·

καὶ ἐκ ἑξὶ πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν
ἥλιον.

10. Ὃς λαλήσει καὶ ἔρει· ἴδε τὸτο και-
ρὸν ἔστι;

Ἡδὴ γέγονεν ἐν ταῖς αἰῶσι
τοῖς γινόμενοις ἀπὸ ἐμπροσθεν ἡμῶν.

11. Οὐκ ἔστι μνήμη τοῖς πρώτοις,
καὶ γὰρ τοῖς ἰσχύτοις γνησιόμενον ἐκ

* ἥτοι αὐτῶν μνήμη

μετὰ τῶν γνησιωμένων εἰς τὴν * ἔστιν
ἰσχύτην.

12. Ἐγὼ ἐκκλησιαστής ἐγενόμην
Βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ·

13. καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τῷ ἐκ-
ζητῆσαι

καὶ τῷ κατασκευάσαι ἐν τῇ σοφίᾳ
περὶ πάντων

τῶν γινόμενων ὑπὸ τὸν ἑρκενόν·
H h *Οτι

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ. CAP. I. v. 5. flich. 1. Ἀνατίθων αὐτὸς ἐκεῖ) transposita. v. 6. βοῶν) βοῶν.
v. 7. flich. 2. ἔτσι ἐμπιπλάμενη) ἐκ ἐμπιπλάμενης. ibid. flich. 3. εἰς τόπον) εἰς τὸν τόπον.
v. 8. flich. 3. ἐκ ἐμπληθίσεται) ἐκ πληθύνεται. v. 10. flich. 2. γέγονεν τοῖς) γέγονεν ἐν ταῖς.
v. 11. flich. 2. ἥτοι αὐτῶν) ἥτοι αὐτῶν. ibid. flich. 3. γνησιωμένων) γνησιωμένων. v. 13.
flich. 3. κατασκευάσαι) κατασκευάσαι.

- Ὅτι περιπατούν ποιηρὸν ἔδωκεν ὁ
Θεὸς τοῖς υἱοῖς τῷ ἀνθρώπῳ, τῷ
περιπατῶναι ἐν αὐτῷ.
14. Ἰδὼν ἐν κύματι τὰ ποιήματα τὰ πε-
ποιμένα ὑπὸ τὸν ἥλιον·
καὶ ἰδὼ τὰ πάντα ματαιότης καὶ
προαίρεσις πνεύματος.
15. Διατραμμένον ἔ διηίσταται τῷ κοσμη-
θῆναι,
καὶ ὑπέρημα ἔ διηίσταται τῷ ἀρι-
θυνηθῆναι.
16. Ἐλάλητα ἐγὼ ἐν τῇ καρδίᾳ μου τῷ
λέγειν·
Ἐγὼ ἰδὼ ἡμεγαλύνθην,
καὶ προσέθηκα σοφίαν ἐπὶ πᾶσιν
οἱ ἐγίνοντο ἔμπροσθεν μου ἐν Ἱερου-
σαλὴμ,
καὶ καρδίᾳ μου ἰδὼν πολλὰ, σοφίαν
καὶ γνῶσιν·
17. καὶ ἔδωκα καρδίαν μου τῷ γινῶναι
σοφίαν καὶ γνῶσιν,
Περὶ φόβου καὶ ἐπιστήμης· ἔγνων
ὅτι καὶ γὰρ τὸ τὸ ἐπὶ προαίρεσις
πνεύματος.
18. Ὅτι ἐν πληθει σοφίας πληθὺς γνῶ-
σεως,
καὶ ὁ κρεσσὺς γινώσκων, προδιήκει ἀλ-
γῆμα.
2. Τῷ γίλατι εἶπα περιφορᾶν,
καὶ τῇ εὐφροσύνῃ· τὶ τὸ τοιοῦτος;
3. καὶ κατεσκεψάμην ἐν καρδίᾳ μου εἰ ἢ
ἔλκυσεν οἱ οἰκον τὴν σάρκα μου·
καὶ καρδίᾳ μου ὠδήγησεν ἐν σοφίᾳ,
καὶ τῷ κρατῆσαι ἐπ' αἰσίου,
ἕως ἢ ἰδῶ ποῖον τὸ ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς
τῷ ἀνθρώπῳ, ὁ ποιήσας ὑπὸ
τὸν ἥλιον
Ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτῶν.
4. Ἐμεγαλύναι ποιήμα μου,
ὀλοδόμησά μοι οἶκον,
Ἐφύτευσά μοι ἀμπέλωνας,
5. Ἐποίησά μοι κήπας καὶ παραδείσους,
καὶ ἐφύτευσά ἐν αὐτοῖς ξύλον πάν
καρπῶ·
6. Ἐποίησά μοι κολυμβήθρας ὑδάτων,
τῷ ποτίσαι ἀπ' αὐτῶν ὄρεον βλα-
στῶντα ξύλα.
7. Ἐκίησάμην δάμεις καὶ παιδιόσκας,
καὶ οἰκογενεῖς ἐγένοντό μοι·
καὶ γὰρ κίλισ βεκολεῖν καὶ ποιμαίνει
πολλὰ ἐγένετό μοι
Ἵπὲρ πάντας τὸς γενομένους ἔμπρο-
σθεν μου ἐν Ἱερουσαλὴμ.
8. Συνήγαγόν μοι καὶ γὰρ ἀργύριον καὶ γὰρ
χρυσόν,
καὶ περισσασμὰς βασιλείων καὶ τῶν
χαρῶν·
Ἐποίησά μοι ἀδοντας καὶ ἀδέστας,
καὶ ἐντροφέματα υἱῶν τῷ ἀνθρώπῳ,
οἰσχύον καὶ οἰσχύας. οἰσχύας

ΚΕΦ. Β'. II.

Ἐἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου· δεῦρο δὴ,
πειράσω σε ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ
ἰδὼ ἐν ἀγαθῷ·
καὶ ἰδὼ καὶ γὰρ τὸ τοιοῦτος.

9. καὶ ἡμεγαλύνθην, καὶ προσέθηκα

Παρά

v. 13. stich. 4. τῷ ἀνθρώπῳ) τῶν ἀνθρώπων. v. 15. τῷ κοσμηθῆναι) διακοσμηθῆναι. ibid. stich. 2. τοῖς υἱοῖς. v. 16. ἐν τῇ καρδίᾳ) ἐν καρδίᾳ. ibid. stich. 2. Ἐγὼ ἰδὼ) transposita. ibid. stich. 5. & v. 17. stich. 1. transponuntur in Edit. Rom. v. 17. stich. 3. Ὅτι καὶ γὰρ) Ἰγὼ ὅτι καὶ γὰρ. v. 18. stich. 2. ποτιοῦντι γινώσκων) ποτιοῦντι γινώσκων. CAP. II. v. 3. stich. 4. εὐφρο-
σύνη) εὐφροσύνη. ibid. stich. 5. τῷ ἀνθρώπῳ) τῶν ἀνθρώπων. v. 8. stich. 4. & 5. τῷ ἀνθρώπῳ,
οἰσχύον) ἀδόντων, οἰσχύας.

Παρέ πάντας τὲς γενομένους ἔμπροσθεν
 μου ἐν Ἱερουσαλὴμ·

Καί γε σοφία μου ἐτάθη μοι.

10. Καὶ πᾶν ὃ ᾔτησαν οἱ ὀφθαλμοί μου,
 ἔχ' ὑφείλων ἀπ' αὐτῶν,
 Οὐκ ἀπεκάλυσα τὴν καρδίαν μου ἀ-
 πό πάσης εὐφροσύνης,
 Ὅτι καρδία μου εὐφράνθη ἐν παντί
 μέχθω μου·

Καὶ τὐτο ἐγένετο μερὶς μου ἀπὸ παν-
 τὸς μόχθου μου.

11. Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ ἐν πᾶσι τοῖς
 ποιήμασί μου

Οἷς ἐποίησαν αἱ χεῖρές μου·

Καὶ ἐν μέχθῳ (μου) ᾧ ἐμόχθησα
 τῷ ποιεῖν·

Καὶ ἰδὼ τὰ πάντα ματαιότης καὶ
 προαίρεσις πνεύματος,

Καὶ ἔκ ἐτι περίσσεια ὑπὸ τὸν ἥλιον.

12. Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ τῷ ἰδεῖν σοφίαν
 Καὶ περιφορὰν καὶ ἀφροσύνην·

Ὅτι τίς ἀνθρώπος ἐι ἐπελεύσεται
 ὁπίσω τῆς βαλῆς

Τὰ ὅσα ἐποίησαν αὐτήν·

13. Καὶ ἰδὼν ἐγὼ ὅτι ἐπὶ περίσσεια
 τῇ σοφίᾳ ὑπὲρ τὴν ἀφροσύνην,
 Ὡς περίσσεια τῇ φωτὶς ὑπὲρ τὸ
 σκότος·

14. Τῷ σοφῷ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐν κε-
 φαλῇ αὐτοῦ,

Καὶ ὁ ἄφρων ἐν σκότει περιέυεται.

Καὶ ἔργον καὶ γὰρ ἐγὼ, ἔτι συλάντη-
 μα ἐν

Συλάντησται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς·

15. Καὶ ἔπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου·

Ὡς συλάντημα τῷ ἄφρονος,

Καί γε ἐμοὶ συλάντησται μοι·

Καὶ ἰνατί ἐσοφισάμην;

Ἐγὼ τότε περισὸν ἐλάλησα ἐν
 καρδίᾳ μου,

(Διότι ἄφρων ἐκ περιεύματος λα-
 λῇ)

Ὅτι καὶ γε τὐτο ματαιότης.

16. Ὅτι ἐκ ἐτι μὴμη τῷ σοφῷ μετὰ
 τῷ ἄφρονος εἰς αἰῶνα,

Καθότι ἤδη ταῖς ἡμέραις ταῖς ἐπερ-
 χομέναις τὰ πάντα ἐπελήθη·

Καὶ πῶς ἀποθανεῖται ὁ σοφὸς με-
 τὰ τῷ ἄφρονος;

17. Καὶ ἐμίσησα σὺν τὴν ζωῇ·

Ὅτι παῖρὸν ἐπ' ἐμὲ τὸ πῶμα

Τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον·

Ὅτι τὰ πάντα ματαιότης καὶ προ-
 αῖρεσις πνεύματος.

18. Καὶ ἐμίσησα ἐγὼ σὺν πάντα μό-
 χθῳ μου,

Ὅ ἐγὼ μόχθῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον,

Ὅτι ἀφίω αὐτὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ
 γεινησμένῳ μετ' ἐμὲ·

19. (Καὶ τίς εἶδεν ἢ σοφὸς ἔται ἢ ἄ-
 φρων;)

Καὶ (οἱ) ἰσχυρότεροι ἐν παντὶ μέχθῳ ἰσχυρά-
 ζται

μη,

Η h 1

Ὡς ἐμὸς

v. 9. stich. 1. ἔμπροσθεν) ἀπὸ ἔμπροσθεν. v. 10. ἐχ' ὑφείλων) ἐκ ὑφείλων. ibid. stich. 2. εὐφροσύ-
 νης) addit μου. v. 11. τοῖς ποιήμασιν) τοῦ abest. ibid. stich. 3. (μου) abest. v. 12. stich. 1. περιφορὰν) παρεκτρέπον. ibid. stich. 3. ἐπελεύσεται) ἐπὶ ἐπελεύσεται. ibid. stich. 4. ἐπελήθη) ἐπελήθη. v. 15. stich. 5. τότε) abest. ibid. stich. 6. & 7. transponuntur in Edit. Rom. &
 stich. 6. legitur ὁ ἄφρων. v. 16. μὴμη· ἢ μὴμη. ibid. ἐπὶ αἰῶνα) εἰς τὸν αἰῶνα. ibid. stich. 2. ταῖς ἡμέραις ταῖς ἐπερχομέναις) αἱ ἡμέραι ἐρχόμεναι. v. 17. stich. 4. Ὅτι τὰ πάντα) ἐπὶ πάντα.
 v. 18. σὺν πάντα) σὺν παντί. ibid. stich. 2. μόχθῳ) κατὰ. ibid. stich. 3. γεινησμένῳ) γε-
 μνη. v. 19. αὐτὸν ἢ) αὐτὸν εἰ.

Ὡς ἐμέχθησα καὶ ὃ ἰσοφισάμην ὑπὸ τὸν ἥλιον·

Καὶ γὰρ τὸτο ματαιότης.

20. Καὶ ἐπίστροφαι ἐγὼ τῷ ἀποτάξαι·
δαί τῇ καρδίᾳ (με)

Ἐπὶ παντὶ τῷ μόχθῳ ὃ ἐμέχθησα
ὑπὸ τὸν ἥλιον·

21. Ὅτι ἐστὶν ἀνθρώπος ἡ μέχθος αὐτοῦ
Ἐν σοφίᾳ καὶ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀν-
δρείᾳ·

Καὶ ἀνθρώπος ἔκ ἐκ ἐμέχθησεν ἐν
αὐτῷ,

αὐτὸν Δώσει αὐτῷ μερίδα αὐτοῦ·

Καὶ γὰρ τὸτο ματαιότης καὶ πονηρία
μεγάλη.

22. Ὅτι τί γίνεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντί
μέχθῳ αὐτοῦ,

Καὶ ἐν προαιρέσει καρδίας αὐτοῦ,

Ὡς αὐτὸς μόχθῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον;

23. Ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ

Ἀλγημάτων καὶ θυμῷ περισπασμὸς
αὐτοῦ,

Καὶ γὰρ ἐν νυκτὶ ὃ κοιμᾶται ἡ καρδία
αὐτοῦ·

Καὶ γὰρ τὸτο ματαιότης ἐστίν.

24. Οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ, ἢ φά-
γεται καὶ πίεται,

Καὶ ὃ δεῖξει τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν
ἐν μόχθῳ αὐτοῦ;

Καὶ γὰρ τὸτο ἴδον ἐγὼ ὅτι ἀπὸ χειρὸς
τῷ Θεῷ ἔστιν.

25. Ὅτι τίς φάγεται καὶ τίς φύνται
παρεῖξ αὐτοῦ;

26. Ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἀγαθῷ πρὸ
προσώπου αὐτοῦ

Ἔδωκε σοφίαν καὶ γνώσιν καὶ ἐν-
φροσύνην,

Καὶ τῷ ἀμαρτανῶντι ἔδωκε περι-
σπασμὸν

Τῷ προδιδῶνι καὶ τῷ συναγαγεῖν,
Τῷ δούλῳ τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώ-
που τῷ Θεῷ·

Ὅτι καὶ γὰρ τὸτο ματαιότης καὶ προ-
αίρεσις πνεύματος.

ΚΕΦ. Γ'. ΙΙΙ.

ΤΟΙΣ πᾶσιν ὁ χρόνος,
Καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι
ὑπὸ τὸν ἑρῶν.

2. Καιρὸς τῷ τεκεῖν, καὶ καιρὸς τῷ ἀ-
ποθανεῖν·

Καιρὸς τῷ φυτεῦσαι, καὶ καιρὸς τῷ
ἐκλίλαι τὸ πεφυτευμένον·

3. Καιρὸς τῷ ἀποκτεῖναι, καὶ καιρὸς τῷ
λαοσάδαι·

Καιρὸς τῷ κατελεῖν, καὶ καιρὸς τῷ
οικοδομῆσαι·

4. Καιρὸς τῷ κλαῦσαι, καὶ καιρὸς τῷ
γελάσαι·

Καιρὸς τῷ κόψασθαι, καὶ καιρὸς τῷ
ὀρχήσασθαι·

5. Καιρὸς τῷ βαλεῖν λίθους, καὶ καιρὸς
τῷ συναγαγεῖν λίθους·

Καιρὸς τῷ περιλαβεῖν, καὶ καιρὸς τῷ
μακροθυμῆσαι ἀπὸ περιλήμματος·

6. Και-

v. 10. Rich. 1. 2. τῇ καρδίᾳ με Ἐπὶ παντὶ τῷ μόχθῳ v) τὴν καρδίαν μου, ἐν παντὶ μόχθῳ με ἔ.
v. 21. ἀνέλε(ν) ἀνέλε(ν)· ibid. Rich. 3. ἐν(τ) ἄν(τ) ἐν(τ) ἄν(τ)· ibid. Rich. 4. Δώσει αὐτοῦ)
δώσει αὐτῷ. v. 22. γίνεται τῷ) γίνεται ἐν τῷ. v. 24. δὲ φάγεται καὶ πίεται) ἢ φάγεται καὶ ἢ
πίεται. CAP. III. v. 3. Rich. 2. εὐνοδομήσας) εὐνοδομῶν. v. 5. Rich. 2. περιλήμματος) πε-
ριλήψας.

6. Καιρὸς τῷ ζητῆσαι, καὶ καιρὸς τῷ ἀπολῦσαι·

Καιρὸς τῷ φυλάξαι, καὶ καιρὸς τῷ ἐκβαλεῖν·

7. Καιρὸς τῷ ῥῆξαι, καὶ καιρὸς τῷ ῥάψαι·

Καιρὸς τῷ σῆναι, καὶ καιρὸς τῷ λαλεῖν·

8. Καιρὸς τῷ φιλεῖν, καὶ καιρὸς τῷ μισῆσαι·

Καιρὸς πολέμου, καὶ καιρὸς εἰρήνης·

9. Τίς περιστοιχίαν τῷ ποιοῦντος ἐν οἷς αὐτὸς μοχλεῖ;

10. Ἰδὼν σὺν τὸν κηρυκτικὸν ὃν ἔδωκεν ὁ Θεὸς

Τοῖς υἱοῖς τῷ ἀνθρώπῳ, τῷ περισπαύσαι ἐν αὐτοῖς.

Σύμπαντα 11. Σὺν πάντα (ᾧ) ἐποίησε καλὰ ἐν καιρῷ αὐτῷ.

Καὶ γε σὺν τὸν αἰῶνα ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ,

Ὅπως μὴ εὐρεῖ ὁ ἀνθρώπος τὸ ποιῆμα ὃ ἐποίησεν ὁ Θεός·

Ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους.

12. Ἔγνων ὅτι ἐκ ἔσθ' ἀγαθὸν ἐν αὐτοῖς, Εἰ μὴ τῷ εὐφρανθῆναι καὶ τῷ ποιῆν ἀγαθὸν ἐν ζωῇ αὐτῷ·

13. Καὶ γε πᾶς ὁ ἀνθρώπος ὃς φάγεται καὶ πίεται,

Καὶ ἰδῇ ἀγαθὸν ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ,

(Τῷτο) δόμα Θεοῦ ἔσθ'.

14. Ἔγνων ὅτι πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεός,

Αὐτὰ ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα·

Ἐπ' αὐτῷ ἐκ ἔσθ' προδίδουαι,

Καὶ ἀπ' αὐτῷ ἐκ ἔσθ' ἀφελῆναι·

Καὶ ὁ Θεὸς ἐποίησεν, ἵνα φοβηθῶσιν αὐτὸ προσώπῳ αὐτοῦ.

15. Τὸ γινώσκον ἤδη, ἐστὶ,

Καὶ ὅσα τῷ γίνεσθαι, ἤδη γέγονε·

Καὶ ὁ Θεὸς ζητήσει τὸν διακόμενον.

16. Καὶ ἔτι ἰδὼν ὑπὸ τὸν ἥλιον

Τόπον τῆς κρίσεως, ἐκεῖ ὁ ἀσεβής·

Καὶ τόπον τῆς κρίσεως, ἐκεῖ ὁ ἀσεβής·

17. (Ἐκεῖ) εἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου·

Σὺν τὸν δίκαιον καὶ σὺν τὸν ἀσεβῇ * εὐσεβής κρινεῖ ὁ Θεός,

Ὅτι καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι

Καὶ ἐπὶ παντὶ τῷ ποιήματι.

18. Ἐκεῖ ἔπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου

Περὶ λαλιᾶς υἱῶν τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι διακρινεῖ αὐτοὺς ὁ Θεός·

Καὶ τὰ δοῦναι ὅτι αὐτοὶ κλήρη εἰσὶ, τῷτο

19. Καὶ γε αὐτοῖς συνάντημα υἱῶν τῷ ἀνθρώπῳ,

Καὶ συνάντημα τῷ κλήρῳ συνάντημα ἐν αὐτοῖς·

Ὡς ὁ θάνατος τέτυκται, ὅπως ὁ θάνατος τέτυκται,

Καὶ πνεῦμα ἐν τοῖς πᾶσι.

Καὶ τί ἐπερίσσευσεν ὁ ἀνθρώπος παρὰ τὸ κλήρῳ;

Οὐδέν· ὅτι τὰ πάντα ματαιώσθ'.

H h 3

10. Τὰ

V. 10. Ἰδὼν σὺν τὸν κηρυκτικὸν ὃν ἔδωκεν ὁ Θεός. ibid. stich. 1. τῷ ἀνθρώπῳ) τὸν ἀνθρώπου. V. 11. Σύμπαντα) τὰ σύμπαντα. ibid. stich. 1. σὺν τὸν) σὺν παντί. ibid. αὐτῷ) αὐτοῦ. V. 13. πᾶς ὁ ἀνθρώπος. ibid. stich. 3. (τῷτο) abest. V. 14. stich. 3. ἔπα) αὐτῷ. ibid. stich. 4. ἀπ' αὐτοῦ) ἀπ' αὐτοῦ. V. 15. γινώσκον) γινώσκον. V. 16. stich. 3. τὸν δίκαιον) τοῦ δίκαιου. V. 17. Ἐκεῖ ἔπα ἐγὼ) καὶ ἔπα ἐγὼ. ibid. stich. 4. ποιήματι) τῷ ποιήματι. V. 18. stich. 3. Καὶ τῷτο) καὶ τῷ. V. 19. stich. 3. ὅπως ὁ) οὕτως καὶ ὁ. ibid. stich. 6. ὅτι τὰ πάντα) ὅτι πάντα.

10. Τὰ πάντα πορεύεται εἰς τόπον ἑνα·
Τὰ πάντα ἐγένετο ἀπὸ τῆ χούρας,
καὶ τὰ πάντα ἐπιστρέφει εἰς τὸν
χούρ.

11. Καὶ τίς οὐδὲν τὸ πνεῦμα υἱὸν τῆ ἀν-
θρώπου,
Εἰ αἰσθάνει αὐτὸ εἰς αἶν·
καὶ πνεῦμα τῆ κήρης, εἰ καταβαί-
νει αὐτὸ κάτω εἰς τὴν γῆν;

12. Καὶ ἴδον ὅτι ἐκ ἑνὸς ἀγαθόν
Εἰ μὴ ὃ εὐφραίνεται ὁ ἀνθρώπος
ἐν ποιήμασιν αὐτῶ,
Ὅτι αὐτὸ μερίς αὐτῶ.
Ὅτι τίς ἀξίαν αὐτὸν τῶ ἰδεῖν ἐν ᾧ ἂν
γίνεται μετ' αὐτόν;

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΚΑΙ ἐπέστρεψα ἐγὼ, καὶ ἴδον
Σὺν πάσας τὰς συκοφαντίας
τὰς γενομένας ὑπὸ τὸν ἥλιον·
καὶ ἰδὼ δάκρυον τῶν συκοφαντημέ-
νων,
καὶ ἐκ ἑνὸς αὐτοῖς παρακαλῶν.
καὶ ἀπὸ χειρὸς συκοφαντούντων αὐ-
τὸς ἰσχύς,
καὶ ἐκ ἑνὸς αὐτοῖς ὁ παρακαλῶν.

2. καὶ ἐπῆρσα ἐγὼ σὺν τῶς τεθνηκότας
τῶς ἥλῃ ἀποθανόντας ὑπὲρ τῶς ζῶν-
τας.

Ὅσοι αὐτοὶ ζῶσιν ἕως τῆ νῦν·

3. καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τῶς δύο τάτης
Ὅσις ἔπαι ἐγένετο,

Ὅς ἐκ εἶδε σὺν τὸ ποιῆμα τὸ πονη-
ρὸν τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.

4. καὶ ἴδον ἐγὼ σὺν πάντα τὸν μόχθον, σίμπα-
καὶ σὺν πᾶσιν ἀνθρώποις τῶ προή-
ματος, τα

Ὅτι αὐτὸ ξηλὸς ἀνὴρ ἀπὸ τῆ
ἐν αὐτῶ.

καὶ γε τὸ ματαιότης καὶ προαιε-
σις πνεύματος.

5. Ὁ ἄφρων περιέλαβε τὰς χεῖρας
αὐτῶ,
καὶ ἔφαγεν τὰς σάρκας αὐτῶ.

6. Ἀγαθὸν πλήρωμα δεκάς ἀναπαύ-
σεως,

Ἵπρι πληρώματι δύο δρακῶν μόχθῳ
καὶ προαιεσεως πνεύματος.

7. καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ, καὶ ἴδον μοιαιό-
τητα ὑπὸ τὸν ἥλιον·

8. Ἐστὶν εἷς, καὶ ἐκ ἑξὶ δευτερός,
καὶ γε υἱὸς καὶ γε ἀδελφὸς ἐκ ἑνὸς
αὐτῶ.

καὶ ἐκ ἑξὶ περασμὸς τῶ παντὶ μί-
χθῳ αὐτῶ,

καὶ γε εὐθάλμης αὐτῶ ἐκ ἐπι-
πλάται πλάται.

καὶ τίνι ἐγὼ μόχθῳ,

καὶ περιόσκω τὴν ψυχὴν με ἀπὸ ἀ-
γαθωσύνης;

καὶ γε τὸ ματαιότης καὶ κησικω-
μὴς ποιηρὸς ἐστίν.

9. Ἀγαθὸν αἰ δύο ὑπὲρ τὸν ἑνα,

Οἷς

v. 10. πορεύεται) abest. ibid. flich. 3. ἐπιστρέφει) ἐπιστρέφει. v. 21. οὐδὲν τὸ πν.) εἶδον πνεῦμα, ibid. flich. 2. εἰς τὸν) εἰς. ibid. flich. 3. καὶ πν.) καὶ τὸ πνεῦμα. ibid. εἰς τὸν γῆν.) εἰς γῆν. v. 22. flich. 2. ἀνθρώπος) ὁ ἀνθρώπος. ibid. flich. 4. ἐν ᾧ) ἐν τῇ βασι. CAP. IV. v. 1. flich. 2. σὺν πᾶσι) σὺν παντί. ibid. flich. 5. αὐτὸς ἰσχύς) αὐτὸς ἰσχύς. ibid. flich. 6. ὁ παρακαλῶν) ὁ δεσφ. v. 2. σὺν τῶν) σὺν παντί. v. 3. flich. 3. σὺν τῶν πνεύμα) σὺν πᾶσι τὸ πνεῦμα. v. 4. flich. 2. σὺν πᾶσι ἀνθρώποις) σὺν παντί ἀνθρώποις. ibid. flich. 3. ἐπῆρσα) ἐπῆρσα. v. 5. Ἀφρων περιέλαβε) ὁ ἄφρων περιέλαβε. v. 8. flich. 4. ἐπιπλάται) ἐπιπλάται. ibid. flich. 7. ποιηρὸς) ποιηρὸς.

Οἱς ἐστὶν αὐτοῖς μιῶδες ἀγαθὸς ἐν μέγῳ αὐτῶν·
ἐγγεῖρει 10. Ὅτι ἰδὼν πίσωσιν, ὁ εἰς ἡμᾶς τὸν
μέτοχον αὐτῶν·

Καὶ εἰς αὐτῶν τῶν ἐν, ὅταν πίση,
Καὶ μὴ ἡ δεύτερος τῷ ἐγγεῖραι αὐτόν.
11. Καὶ γε ἰδὼν κοιμηθῶσιν οἱ δύο, καὶ
θέρμῃ αὐτοῖς·

Καὶ ὁ εἰς πῶς θερμανθῇ;
12. Καὶ ἰδὼν ἐπικραταιώθη ὁ εἰς,
Οἱ δύο σήσονται κατέναντι αὐτῶν·
Καὶ τὸ σπαρτίον τὸ ἐντρίτειν ἡ τα-
χίως ἀπερβόγησται.

13. Ἀγαθὸς παῖς πένης καὶ σοφὸς
ὑπὲρ βασιλεία πρεσβύτερον καὶ ἀ-
φρονα,

Ὅς ἐκ ἐγὼ τῷ προσέχον ἔτι.
θεσμῶν 14. Ὅτι ἐξ οἴκου τῶν θεσμῶν ἐξελεύσεται
τῷ βασιλεῦσσι·

Ὅτι καὶ γε ἐν βασιλείᾳ αὐτῷ ἐγγε-
νη πένης.

σύμπαν- 15. Ἰδὼν οὖν πάντες τὸς ζῶντας
τας Τὸς περιπατῆντας ὑπὸ τὸν ἥλιον,
αἰωσῇ Μετὰ τῷ νεανίσκῳ τῷ δευτέρῳ,
σεται Ὅς σέεται αὐτῷ αὐτῶν.

16. Οὐκ ἔστι περασμὸς τῷ παντὶ λαῷ,
Τοῖς πᾶσιν ὅσοι ἐγίνοντο ἐμπροσθεν
αὐτῶν,
Καὶ γε οἱ ἔχοντες ἐκ εὐφραδιῶσονται
ἐν αὐτῷ·

Ὅτι καὶ γε τῷ ματαιότητος καὶ προ-
αίρεσις πνεύματος.

17. Φύλαξον τὸν πόδα σου ἐν ᾧ ἂν πο-
ρεύῃ εἰς τὸν οἶκόν τῷ Θεῷ,
Καὶ ἐγγὺς τῷ ἀκένῳ·
ὑπὲρ ὅμα των ἀφρονῶν θυσιᾶ σου,
Ὅτι ἔκ εἰδὼν εἰδότες τῷ ποιῆσαι
κακίαν.

ΚΕΦ. Ε'. V.

ΜΗ σπεῦδε ἐπὶ σίματί σου,
Καὶ καρδίᾳ σου μὴ ταχυνῆται,
Τῷ ἐξηγῆσαι λόγον πρὸς προ-
σώπῳ τῷ Θεῷ·

Ὅτι ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἔραυῷ, καὶ σὺ
ἐπὶ τῆς γῆς·

Ἐπὶ τῷ ἐρωσῶσι οἱ λόγοι σου ἐν-
δοίχοι.

2. Ὅτι παραγίνεται ἡ ψυχή σου ἐν πλήθει
καρπιασμῶν,
Καὶ φωνὴ ἀφρονος ἐν πλήθει λόγων.

3. Καθὼς ἂν εὗξη εὐχὴν τῷ Θεῷ,
Μὴ χρεώσης τῷ ἀποδοῦναι αὐτήν,
Ὅτι ἐκ ἐστὶ θῆλημα ἐν ἀφροσι·
Σὺ οὖν ὅσα ἂν εὗξη, ἀπόδος.

4. Ἀγαθὸν τὸ μὴ εὐχαδαίειν σε,
Ἥ τὸ εὐχαδαίειν σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι.

5. Μὴ ὅπως τὸ σίμα σου τῷ ἐξαμαρτεῖν
τὴν σάρκα σου,
Καὶ μὴ εἰπῆς πρὸς προσώπῳ τῷ Θεῷ,
ὅτι ἄγνοια ἐστίν·

ἵνα μὴ ὀργισθῇ ὁ Θεὸς ἐπὶ φωνῇ σου,
Καὶ διαφθερίῃ τὰ ποιήματα χει-
ρῶν σου.

6. Ὅτι

v. 10. ἐγγεῖρει) ἐγγεῖρει. ibid. stich. 3. τῷ ἐγγεῖραι) ἐγγεῖραι. v. 11. οἱ εἰς) εἰς. v. 14. θεσμῶν ἐξελ-
βου.) θεσμῶν ἐξελ. τοῦ θεσμ. v. 15. stich. 4. ἀπερβόγησται) σέεται. v. 16. stich. 2. ὅσοι) οἱ.
ibid. stich. 3. ἐν αὐτῷ) ἐν αὐτῷ. v. 17. ἐν ᾧ) ἐν π. εἰς τὸν οἶκόν) ἐν τῷ οἴκῳ σου. CAP. V.
v. 1. stich. 3. ταχυνῆται) ταχυνῆται. ibid. stich. 4. ἐν τῷ ἐκείνῳ) adject. ἐκείν. ibid. stich. 5.
ἐπὶ τῷ) ἐπὶ τῷ. v. 3. Καθὼς) ὡς. ibid. stich. 4. ὡς) ὡς. v. 5. ἐξαμαρτεῖν) ἐξα-
μαρτεῖν.

6. "Οτι ἐν πληθει ἐνυπνίων καὶ μάταιο-
τήτων καὶ λόγων πολλῶν,
"Οτι σὺν τὸν Θεὸν φοβῶ.
7. Ἐὰν συκοφαντίαν πένιτος καὶ ἀρπα-
γὴν κρείματος καὶ δικαιοσύνης ἴδῃς
ἐν χώρᾳ,
Μὴ θαυμάσῃς ἐπὶ τῷ πράγματι.
"Οτι ὑψηλὸς ἐπάνω ὑψηλὴ Φυλάσσει,
καὶ ὑψηλοὶ ἐπ' αὐτοῦ. 8. Καὶ περισ-
σεια γῆς
Ἐπὶ παντὶ ἐστὶ βασιλεὺς τῷ ἀγρῷ
εἰργατμένων.
9. Ἀγαπῶν ἀργύριον, ὃ πληθύνεται
ἀργυρίῳ.
αὐτῷ Καὶ τίς ἡγάπησεν ἐν πληθει, αὐτῷ
γέννημα;
καὶ γε τῷτο ματαιότης.
10. Ἐν πληθει ἀγαθωσύνης ἐπληθύ-
νησαν οἱ ἰδόντες αὐτήν.
τί Καὶ τί ἀνόρεϊα τῷ παρ' αὐτῆς;
"Οτι ἀρχὴ τῆ ὁρᾶν ὀφθαλμοῖς αὐτῆς.
11. Γλυκὺς ὕπνος τῷ δέλῳ,
εἰ ὀλίγον καὶ εἰ πολὺ φάγεται.
καὶ τῷ ἐμπληθεῖντι τῷ πλετῆται
οὐκ ἐστὶ ἀφίαν αὐτὸν τῷ ὑπνῶσαι.
12. Ἐστὶν ἀρβύςια ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
Πλετον φυλασσόμενον τῷ παρ' αὐτῆς
εἰς κακίαν αὐτῆς.
13. Καὶ ἀπολείπεται ὁ πλεῖτος ἐκεῖνος ἐν
περισπασμῷ (αὐτῆ) ποτηρῷ.
καὶ ἐγέννησεν υἱόν, καὶ ἔκ ἔστιν ἐν
χειρὶ αὐτῆς ὅθεν.
14. Καθὰς ἐξῆλθεν ἀπὸ γαστρός μητρὸς
αὐτῆς γυμνός,
Ἐπιστρέψει τῷ πορευθῆναι ὡς ἦκει,
καὶ ὅθεν λήψεται ἐν μόχθῳ αὐτῆς,
ἵνα πορευθῇ ἐν χειρὶ αὐτῆς.
15. Καὶ γε τῷτο πονηρὰ ἀρβύςια.
Ὡς περ γὰρ παρεγένετο, ἔτως καὶ
ἀπελεύσεται.
καὶ τίς ἡ περίσσεια αὐτῷ ἢ μοχθεῖ εἰς αὐτῷ
ἀνεμόν;
16. Καὶ γε πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτῆς ἐν
σκότει, καὶ ἐν πένθει,
καὶ θυμῷ πολλῷ, καὶ ἀρβύςια, καὶ
χόλω.
17. Ἰδὲ ὁ ἴδον ἐγὼ ἀγαθὸν ὃ ἐστὶ καλόν,
τῷ φαγεῖν καὶ τῷ πιεῖν,
καὶ τῷ ἰδεῖν ἀγαθωσύνην
Ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτῆς, ὃ ἐὰν
μοχθήσῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον
Ἀεὶ μὲν ἡμερῶν ζωῆς αὐτῆς,
Ὡν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός· ὅτι αὐτὸ
μερὶς αὐτῆς.
18. Καὶ γε πᾶς ἀνδρὸς ὃ ἔδωκεν αὐ-
τῷ ὁ Θεός
Πλετον καὶ ὑπάρχοντα, καὶ ἐξ-
σίασεν αὐτῷ τῷ φαγεῖν ἀπ' αὐτῆς, αὐτὸν
καὶ λαβεῖν τὸ μέρος αὐτῆς,
καὶ τῷ εὐφρανθῆναι ἐν μόχθῳ αὐτῆς,
τῷτο ὅμως Θεὸς ἐστίν. 19. ὅτι ἐ πικρὰ πολλὰς
μνηθῆσεται τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
αὐτῆς,
"Οτι ὁ Θεὸς περισπᾷ αὐτὸν ἐν εὐφρο-
σύνῃ καρδίας αὐτῆς.

ΚΕΦ.

v. 6. stich. 2. σὺν τὸν Θεόν) σὺ τὸν Θεόν. v. 7. stich. 3. φυλάσσει) φυλάξει. ibid. stich. 4. ἡ' αὐτῆς) ἡ' αὐτῆς. v. 9. stich. 2. αὐτῷ γέννημα) αὐτὸν γέννημα. v. 10. οἱ ἰδόντες) ἰδόντες. v. 12. stich. 2. κακίαν αὐτῆς) κακίαν αὐτῆς. v. 13. περισπασμῷ αὐτοῦ) περισπασμῷ ποτηρῷ. v. 14. stich. 3. εἰς ἡν λήψ.) οὐδὲν οὐ λήψεται. v. 17. ὁ ἴδον ἐγὼ ἀγ. ἐστὶ) ἴδον ἐγὼ ἀγαθόν, ὃ ἐστὶ. ibid. stich. 4. μοχθήσῃ) μοχθῇ. v. 18. stich. 2. ἰξυσίαν αὐτὸν τοῦ φαγεῖν) ἰξυσίαν αὐτῷ φα-
γεῖν. v. 19. πικρὰς) πικρὰ.

ΚΕΦ. 5. VI.

ΕΣΤΙ ΠΟΝΗΡΙΑ ἢ ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
καὶ πολλὰ ἐστὶν ἐπὶ τὸν ἀνθρώ-
πον·

2. Ἄνθρωπος ὃ δώσει αὐτῷ ὁ Θεὸς πλεον
καὶ ὑπάρχοντα καὶ δόξαν,
καὶ ἐκ ἐστὶν ὑπερῶν τῇ ψυχῇ αὐτῷ
ἐκ παντὸς ἢ ἐκιδυμῆσαι,
καὶ ἐκ ἐξουσίας αὐτῷ ὁ Θεὸς τῷ
Φαγεῖν ἀπ' αὐτῷ, ὅτι ἀνὴρ ξένος
φάγεται αὐτόν·
(καὶ γε) τέτο ματαιότης καὶ ἀβώ-
ζια πονηρὰ ἐστίν.

3. Ἐὰν γενήσῃ ἀνὴρ ἑκατὸν, καὶ ἔτη
πολλὰ ζήσεται,
καὶ πληθὺς ὧ, τὶ ἔσονται αἱ ἡμέραι
ἐτῶν αὐτοῦ,

καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκ ἐμπληθίσσε-
ται ἀπὸ ἀγαθωσύνης,
καὶ γε ταφὴ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ,
εἴπα ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτὸν τὸ ἐκίρω-
μα·

4. Ὅτι ἐν μαλαϊότητι ἤλθε, καὶ ἐν σκό-
τει περιέσσειται,
καὶ ἐν σκότει ὄνομα αὐτοῦ καλυφθή-
σεται,

5. καὶ γε ἥλιον οὐκ εἶδε, καὶ οὐκ ἔγνω,
ἀνάπαισις τέτο ὑπὲρ τῶτον,

6. καὶ εἰ ἔζησεν χιλίων ἐτῶν καθόδους,
καὶ ἀγαυωσύνην ἐκ εἶδε·

ΤΟΜ. IV.

Μὴ ἐκ εἰς τέπον εἰα τὰ πάντα πο-
ρεύεται;

7. Πᾶς μύθος τῷ ἀνθρώπῳ εἰς τόμα
αὐτῷ,

καὶ γε ἡ ψυχὴ ἐπληρωθήσεται.

8. Ὅτι τίς περιόσεια τῷ σφῶ ὑπὲρ τὸν
ἄφροντα;

Διὰ τὸ πένις οἶδε πορευθῆναι κατέ- Διούτι
ναντι τῆς ζωῆς;

9. Ἀγαθὸν ὄραμα ὀφθαλμῶν ὑπὲρ πο-
ρευόμενον ψυχῇ· καὶ γε τέτο μα-
ταιότης καὶ προαίρεσις πνευμα-
τος.

10. Εἰ τί ἐγένετο, ἤδη * κίλκται ὄνομα ἡ * κέ-
αὐτῷ, κληκεν

καὶ ἐγενώθη ὃ ἐστὶν ἀνθρώπος,
καὶ ἐ δυνήσεται τῷ κρηθῆναι μετὰ
τῷ ἰσχυρῷ ὑπὲρ αὐτόν·

11. Ὅτι εἰς λόγῳ πολλοὶ πληθύνοντες
ματαιότητα.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

Τὶ περιὸν τῷ ἀνθρώπῳ; ὅτι τίς
οἶδε τί ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ
ἐν τῇ ζωῇ (αὐτῷ)

Ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς ματαιότητος
αὐτοῦ; καὶ ἐπαίησεν αὐτὰς ἐν σκῆτι·

Ὅτι τίς ἀπαγγελεῖ τῷ ἀνθρώπῳ,
τί ἔσαι ὅπως αὐτῷ ὑπὸ τὸν ἥλιον;
(καὶ καθὼς ἔσαι, τίς ἀπαγγελεῖ
αὐτῷ;)

I i

2. Ἀγα-

CAP. VI. v. 1. stich. 2. ἐπὶ τὸν ὑπὸ τὸν. v. 2. stich. 2. ἀπὸ παντὸς ἢ ἐκιδυμῆσαι ἀπὸ πάντων
ἀν ἐκιδυμῆσαι. ibid. stich. 3. φαγεῖν τὸ φαγεῖν. ibid. φάγεται αὐτόν. φάγεται αὐτόν. ibid.
stich. 4. (καὶ γε) deest. v. 3. stich. 3. ἡ ψυχὴ ἡ ψυχῇ. ibid. ἐκ ἐμπληθίσσεται ἀπὸ ἀγ. ἢ
πληθύνεται ἀπὸ τῆς ἀγαθωσύνης. v. 6. καὶ εἰ εἰ abest. ibid. stich. 3. τὰ πάντα πορεύεται
transposita. v. 7. τοῦ ἀνθρώπου τῷ abest. ibid. stich. 2. ψυχῇ ἢ ψυχῇ. v. 8. Ὅτι τίς
τίς deest. v. 10. Ἡ τι) εἴ τι. ibid. κίλκται κίλκται. ibid. stich. 3. τοῦ κρηθῆναι τὸ deest.
ibid. τῷ ἰσχυρῷ τοῦ ἰσχυρότερου. CAP. VII. v. 1. τί ἀγαθὸν ἀγαθόν. ibid. (αὐτῷ) deest.
ibid. stich. 2. ἡμερῶν ζωῆς transposita. ibid. αὐτῷ ἐν αὐτῷ ἐν. ibid. stich. 4. uncis inclu-
sus desideramus in Edit. Rom.

2. Ἀγαθὸν ὅμοιος ὑπὲρ ἔλασσον ἀγαθὸν,
καὶ ἡμέρα τῷ θανάτῳ ὑπὲρ ἡμέραν
γενέσεως αὐτῆ.
3. Ἀγαθὸν τὸ πορευθῆναι εἰς οἶκον πέν-
θους
ὅτι Ἡ τὸ πορευθῆναι εἰς οἶκον πότῃ·
καθότι, τῷτο τὸ τίλος παντὸς ἀν-
θρώπου,
καὶ ὁ ζῶν δώσει (ἀγαθὸν) εἰς καρδίαν
αὐτῆ.
4. Ἀγαθὸν θυμὸς ὑπὲρ γέλωτος·
ὅτι ἐν κακίᾳ προσώπῳ ἀγαθοληθί-
σεται καρδία.
5. Καρδία σοφῶν ἐν οἴκῳ πένθους,
καὶ καρδία ἀφρόνων ἐν οἴκῳ εὐφρο-
σύνης.
6. Ἀγαθὸν τὸ ἀκούσαι ἐπιτίμῃσιν σοφῶ
ὑπὲρ ἀνδρα ἀκούοντα ᾄσμα ἀφρόνων.
7. Ὅτι ὡς φωνὴ τῶν ἀκανθῶν ὑπὸ τὸν
λίθῃτα,
οὕτως ὁ γέλως (ὁ) τῶν ἀφρόνων·
καὶ γε τῷτο ματαιότης.
8. Ὅτι ἡ συναφαντία περιφέρει σοφὸν,
καὶ ἀποκτείνει τὴν καρδίαν εὐνοίας
αὐτῆ.
λόγων 9. Ἀγαθὴ ἐχάτη λίγα ὑπὲρ ἀρχὴν
αὐτῆ·
Ἀγαθὸν μακρόθυμος ὑπὲρ ὑψηλὸν
πνεῦματι.
10. Μὴ σπεύσῃς ἐν πνεύματί σου τῷ θυ-
μῷ·
ὅτι θυμὸς ἐν κόλπῳ ἀφρόνων ἀνα-
παύσεται.
Καὶ γε
11. Μὴ εἴπῃς· τί ἐγένετο ὅτι αἱ ἡμέραι
αἱ πρότερον ἦσαν ἀγαθαὶ ὑπὲρ
ταύτας;
Ὅτι ἐκ ἐν σοφίᾳ ἐπηρώτησας περὶ
τέτῃ.
12. Ἀγαθὴ σοφία μετὰ κληροδοσίας,
καὶ περίσσεια τοῖς θεωῦσι τὸν ἥλιον.
13. Ὅτι ἐν σκιά αὐτῆς ἡ σοφία ὡς σκιά
τῷ ἀργυρίῳ,
καὶ περίσσεια ἡ γνώσεως τῆς σοφίας
ζωοποιήσει τὸν παρ' αὐτῆς.
14. Ἴδε τὰ ποιήματα τῷ Θεῷ·
ὅτι τίς διηύσεται τῷ κοσμήτῳ
ὅν ἂν ὁ Θεὸς διατρέψῃ αὐτίν;
15. Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθωσύνης ζῆδι ἐν ἀγα-
θῷ, καὶ ἴδε ἐν ἡμέρᾳ κακίας·
Ἴδε καὶ γε τῷτο σύμφωνον τέτῃ
Ἐποίησεν ὁ Θεός, περὶ λαλιᾶς
ἵνα μὴ εὐρὴ αἰθρώπος ὀπίσω αὐτῆ
μῆδεν.
16. Σὺν πάντα ἔδῃ ἐν ἡμέραις ματαιό-
τητός μὴ·
Ἔστι δικαίος ἀποθνήσκων ἐν δικαίῳ
αὐτῆ,
καὶ ἔστι ἀσεβὴς μένων ἐν κακίᾳ αὐτῆ.
17. Μὴ γίνῃ δικαίος πολὺ,
καὶ μὴ σοφίξῃ περιστά, μήποτε ἐκ-
πλαγῆς·
18. Μὴ ἀσεβήσῃς πολὺ, καὶ μὴ γίνῃ
σκληρὸς, ἵνα μὴ ἀποθάῃς ἐν ἐ-
καίῳ σου.
19. Ἀγαθὸν τὸ ἀντίχειδαι σε ἐν τέτῃ,
Καὶ γε

v. 2. stich. 2. γενέσεως αὐτῆ) γενήσεται. v. 3. stich. 3. τὸ τίλος) τίλος. ibid. stich. 4. ἐν καρδίᾳ) εἰς καρδίαν. v. 7. Ὅτι ὡς φωνὴ τῶν ἀκ.) ὡς φωνὴ ἀκανθῶν. ibid. stich. 2. ὁ γέλως ὁ τῶν) γέλωτες τῶν. v. 8. stich. 1. ἀκούοντα) ἀκούσας. ibid. εὐνοίας) εὐνοίας. v. 11. πρότερον) πρότερον. v. 12. κληροδοσίας) κληρονομίας. v. 13. τοῦ ἀργυρίου) τῷ ἀργυρίῳ. v. 14. stich. 2. τοῦ κοσμήτου) τῷ κοσμήτῳ. v. 15. stich. 2. καί γε τῷτο σύμφωνον τέτῃ) καί γε σὺν τῷτῳ σύμφωνος τέτῃ. ibid. stich. 4. καλὸν) εἶδον. v. 16. Σὺν πάντα) σύμπαντα. ibid. stich. 2. ἀποθνήσκων) ἀποθνήσκων. v. 17. stich. 2. καὶ μὴ) καὶ μὴ.

μιάνης Καίγει ἀπὸ τότε μὴ αἰετὴν χεῖ-
ρά σου·

Ὅτι ὁ φοβεύμενος τὸν Θεὸν ἐξελεύσα-
ται τὰ πάντα.

20. Ἡ σοφία βοηθήσει τῷ σοφῷ

Ἵπλ' ἔκα ἐκυσιάζοντας τὲς ὄντας
ἐν τῇ πόλει·

21. (Ὅτι ἄνθρωπος ἐκ ἐστὶ δίκαιος ἐν
τῇ γῇ,

Ὅς ποιήσει ἀγαθὸν καὶ ἔχ' ἀμαρ-
τήσεται·)

22. Καίγει εἰς πάντας τὰ λόγους ἔς λα-
λῆσαι,

Μὴ ἦς καρδίαν σου,

Ὅπως μὴ ἀκούσῃς τῷ δόλῳ σου καὶ α-
ραιμῇν σε·

23. Ὅτι πλειστάκις ποιηρεύσται σε,
καὶ καθόδοις πολλὰς κακοῖσι καρ-
δίαν σου,

ὅτι ὡς Ὅπως καίγει σὺ κατηράσω ἐτίμης.

24. Πάντα ταῦτα ἐπέειπας ἐν τῇ σο-
φίᾳ·

Εἶπα, σοφισθήσομαι·

25. Καὶ αὕτη ἠμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ 25.
μακρὸν ὑπὲρ ὃ ἦν.

Καὶ βαδὺ βάθος, τίς εὐρήσει αὐτό;

26. Ἐκύνλωσαι ἐγὼ καὶ ἡ καρδία μου
τῷ γινῶναι

καὶ τῷ καλίσκεψασθαι καὶ τῷ ζητῇ-
σαι σοφίαν καὶ ψῆφον,

καὶ τῷ γινῶναι ἀσθεὺς ἀφροσύνην

καὶ σωφίαν καὶ παραφροσύνην
ἐχληρίαν

27. Καὶ εὐρήσκω ἐγὼ αὐτὴν πικρότερον
ὑπὲρ θάνατον,

Σὺν τῇ γυναικί ἥτις ἐστὶ θηρεύματις,
καὶ σαγῆται καρδία αὐτῆς,

Διαιτῶναι χεῖρ αὐτῆς·

δεσμός

Ἀγαθὸς πρὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ ἔξαν-
ρηθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

εἰς χεῖ-
ρας

καὶ ἀμαρτάνων συμπληρωθήσεται ἐν
αὐτῇ.

28. Ἴδε τὸτο εὖρον, εἶπεν ὁ ἐκκλησια-
στής·

Μία τῇ μιᾷ τῷ εὐρεῖν λογισμὸν,

29. Ὅντι ἐξήτησεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ
ἐκ εὖρον·

Καὶ ἄνθρωπον ἕνα ἀπὸ χιλίων εὖρον,
καὶ γυναῖκα ἐν πᾶσι τέτοις ἐκ εὖρον.

30. Πλὴν Ἴδε τὸτο εὖρον, ὁ ἐποίησεν
ὁ Θεός·

Κύριος·

Σὺν τὸν ἄνθρωπον εὐθῆ·

καὶ αὐτοὶ ἐζήτησαν λογισμὸς παλῆς.
Τίς οἶδε σοφούς, καὶ τίς οἶδε λύσιν

ῥήματος;

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΣΟΦΙΑ ἀνδρώπῃ φωτικῇ πρόσωπον
αὐτῇ,

καὶ αἰασιδὴς πρόσωπον αὐτῇ μ-
σηθήσεται

2. Στόμα βασιλέως φύλαξον,
καὶ περὶ λόγῳ ὅρκῳ θεῷ μὴ σπον-
δάσεις·

3. Ἀπὸ προσώπου αὐτῷ πορεύσῃ,
μὴ σῆς ἐν λόγῳ ποιηρῶ,

Ὅτι πᾶν ὃ ἂν θελήσῃ ποιήσει·

4. Καθὼς βασιλεὺς ἐκυσιάζων λαλεῖ,
καὶ τίς ἱερεῖ αὐτῷ· τί ποιήσεις;

Ι 12

5. Ὁ

v. 19. flich. 3. ὁ φοβεύμενος) φοβεύμενος. v. 22. λαλῆσαι) adjicere ἀπελθεῖν. v. 24. ἐν τῇ σοφίᾳ) ἐν σοφίᾳ. v. 26. flich. 4. πρὸς Θεῷ) προσώπῳ. v. 27. ἐγὼ αὐτῷ) adjicere καὶ ἐμῷ. ibid. flich. 2. θηρηματικῇ θήρῳ. v. 29. ἐξήτησεν) ἐκίστησεν. v. 30. ὁ Κύριος) ὁ Θεός. CAP. VIII. v. 1. πρόσωπον) addit αὐτῷ. v. 2. flich. 2. ὅρκῳ) adjicere θηῷ. v. 3. flich. 3. ὁ αὐτῷ) ὁ αὐτῷ. v. 4. λαλεῖ) deest. ibid. flich. 2. ποιήσας) ποιῶν.

5. Ὁ φυλάσσων ἐντολήν, ἢ γινώσκει καρδίαν ποιηρῶν·

Καὶ καιρὸν κρίσεως γινώσκει καρδίας σοφῶ.

6. Ὅτι παντὶ πρᾶγματι ἐστὶ καιρὸς καὶ κρίσις·

Ὅτι γινώσκει τὴν ἀνδρώπην πολλὴ ἐπ' αὐτόν.

7. Ὅτι ἐκ ἑστὶ γινώσκων τί τὸ ἐσόμενον·

ἢ ὅτι καλῶς ἔσται, τίς ἀναγγελεῖ αὐτοῖς·

8. Οὐκ ἔστιν ἀνθρώπος ἐξουσιάζων ἐν πνεύματι,

τὴν καλύπτει σὺν τῷ πνεύματι·

Καὶ ἐκ ἑστὶν ἐξουσιάζων ἐν ἡμέρᾳ θανάτου,

Καὶ ἐκ ἑστὶν ἀποβολὴ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου·

Καὶ ἢ δικασέει ἀσέβεια τὸν παρ' αὐτῆς.

9. Καὶ σὺν πᾶν τῷτῳ ἴδον, καὶ ἔδωκε τὴν καρδίαν μου εἰς πᾶν ποίημα, ὃ πεποιήται ὑπὸ τὸν ἥλιον,

Τὰ ὅσα ἐξουσιάζεται ὁ ἀνθρώπος·

Ἐν ἀνθρώπῳ τὴν κακῶτα αὐτόν·

10. Καὶ τότε ἴδον ἀσεβεῖς εἰς τὰ φθῆς εἰσαχθέντας, καὶ ἐκ τῶ ἀγίου

Καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐπηρεάθησαν ἐν τῇ πόλει, ὅτι ἔτως ἐποίησαν·

Καί γε τῷτῳ ματαιότης.

11. Ὅτι ἐκ ἑστὶν γινόμενη ἀντιθέσεις Ἀπὸ τῶν ποιούντων τὸ ποιηρὸν ταχύ·

Διὰ τῷτῳ ἐπληροφρήθη καρδία υἱῶν τῶ ἀνθρώπου ἐν αὐτοῖς, τὴν ποιῆσαι τὸ ποιηρὸν.

12. Ὅς ἡμαρτεν ἐποίησε τὸ ποιηρὸν Ἀπὸ τότε, καὶ ἀπὸ μακρότητας αὐτῶ·

αὐτῶν

Ὅτι καί γε γινώσκω ἐγὼ

Ὅτι ἔσαι ἀγαθὸν τοῖς φοβούμεις τὸν Θεόν,

Ὅπως φοβῶνται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ·

13. Καὶ ἀγαθὸν ἐκ ἔσται τῷ ἀσεβεῖ, Καὶ ἢ μακρυνεῖ ἡμέρας ἐν σκιά,

Ὅς ἐκ ἑστὶ φοβόμενος ἀπὸ προσώπου τῶ Θεοῦ.

14. Ἐστὶ ματαιότης ἢ πεποιήται ἐπὶ τῆς γῆς·

Ὅτι εἰσὶ δίκαιαι ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν ἀσεβῶν,

Καὶ εἰσὶν ἀσεβεῖς ὅτι φθάνει πρὸς αὐτὰς ὡς ποίημα τῶν δικαίων·

Εἶπα, ὅτι καί γε τῷτῳ ματαιότης.

15. Καὶ ἐπένεσε ἐγὼ σὺν τὴν εὐφροσύνῃ,

Ὅτι ἐκ ἑστὶν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον,

Ὅτι εἰ μὴ τὴν φαργὴν καὶ τὴν πλεῖν καὶ τὴν εὐφραδίῃν·

Καὶ αὐτὸ συμπροσέταται αὐτῷ ἐν μόχθῳ αὐτῶ

Ἡμέρας ζωῆς αὐτῶ, ὡς ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ὑπὸ τὸν ἥλιον.

16. Ἐν οἷς ἔδωκε τὴν καρδίαν μου τῷ γυνῶναι τὴν σοφίαν,

Καὶ

v. 7. stich. 1. αὐτοῖς) αὐτῶ. v. 8. stich. 3. ἐξουσιάζων ἡμέρας) ἐξουσία ἐν ἡμέρᾳ. v. 9. Καὶ σὺν πᾶν) καὶ σύνπαν. ibid. πᾶν ποίημα) πᾶν τὸ ποίημα. ibid. stich. 1. ἐξουσιάζεται) ἐξουσιάζων. v. 11. stich. 2. ποιηρὸν) τὸ ποιηρὸν. v. 12. stich. 3. Ὅτι καί γε) ὅτι καὶ. ibid. stich. 4. Ὅτι ἔσαι) ὅτι ἐστὶ. v. 14. stich. 2. πρὸς αὐτὰς) ἐπ' αὐτῶν. v. 15. stich. 3. τὴν φαργὴν) φαργῶν. ibid. stich. 5. αἱ) ὅσαι.

πειρασ-
μόνΚαὶ τῷ ἰδεῖν τὸν κηρυτταμένον τὸν πε-
ποιημένον ἐπὶ τῆς γῆς·

"Ὅτι καὶ ἐν ἡμέραις καὶ ἐν νυκτὶ

Ἵπνον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῆς ἔκ ἐξ
βλέπειν17. Καὶ ἰδὼν σὺν πάντα τὰ ποιήματα
τῷ Θεῷ,"Ὅτι ἂν δυνήσεται ἄνθρωπος τῷ εὐρεῖν
σὺν τῷ ποιήματι τὸ πεπονημένον ὑπὸ
τὸν ἥλιον·

πειρήσῃ

"Ὅσα ἰδὼν μακρίστη ἄνθρωπος τῷ ζῆ-
τησαί, καὶ ἔχῃ εὐρήσει·Καὶ γε ὅσα ἂν εἴπῃ ὁ σοφὸς τῷ
γινῶναι,

Οὐ δυνήσεται τῷ εὐρεῖν.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

ΟΤΙ σὺν πᾶν τῷτο ἔδωκα εἰς τὴν
καρδίαν μου,

Καὶ καρδίᾳ μου σὺν πᾶν ἰδε τῷτο·

"Ὅτι οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοὶ καὶ αἱ ἐρ-
γαίαι αὐτῶν ἐν χερσὶ τῷ Θεῷ,Καὶ γε ἀγαπῇ καὶ γε μῖσος ἔκ ἔστη
εἰδὼς ὁ ἄνθρωπος·

Τὰ πάντα πρὸ προσώπου αὐτῶν,

Ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσι.

2. Συνάντημα ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀσε-
βῇ, τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ,

καὶ τῷ καδαρῷ καὶ τῷ ἀκαδαρῷ,

Καὶ τῷ θυσιάζοντι καὶ τῷ μὴ θυ-
σιάζοντι·

Ἵς ὁ ἀγαθὸς ὡς ὁ ἀμαρτανῶν,

Ἵς ὁ ἐμύον καδαὶς ὁ τὸν ἔρκει φο-
βόμενος.3. Τέτο (τὸ) ποιητὸν ἐν παντὶ πεπονη-
μένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον,

"Ὅτι συνάντημα ἐν τοῖς πᾶσι·

Καὶ γε καρδίᾳ υἱῶν τῷ ἀνθρώπῳ
ἐπληρώθη ποιητῶν,Καὶ περιφέρεια ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἐν
ζωῇ αὐτῶν,

Καὶ ὁπίσω αὐτῶν πρὸς τὰς νεκρὰς.

4. Ὅτι τις ἐς κοινῶν πρὸς πάντας τὰς
ζῶντας;Ἔστιν ἐλπίς· ὅτι ὁ κύριος ὁ ζῶν αὐτοὺς
ἀγαθός

Ἵπὲρ τὸν λόντα τὸν νεκρὸν.

5. Ὅτι οἱ ζῶντες γνωρίζονται ὅτι ἀποθα-
νοῦνται,Καὶ οἱ νεκροὶ ἔκ εἰς ἡγνώσκοντες ἔθεν
καὶ ἔκ ἔστη αὐτοῖς ἐτι μιᾶς,"Ὅτι ἐπληρώθη ἡ μνήμη αὐτῶν· ἐπληρώθη6. Καὶ γε ἀγάπη αὐτῶν, καὶ γε μῖσος
αὐτῶν,

Καὶ γε ζῆλος αὐτῶν ἦν ἀπάλετο,

Καὶ μερὶς ἔκ ἔστη αὐτοῖς ἐτι εἰς αἰῶνα
Ἐν παντὶ τῷ πεπονημένῳ ὑπὸ τὸν
ἥλιον.

7. Δεῦρο Φάγε ἐν εὐφροσύνῃ τὸν ἀρεῖον σε,

Καὶ πῖε ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ οἶνον σε,

"Ὅτι ἐπὶ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς τὰ ποιήμα-
τά σε.8. Ἐν παντὶ καιρῷ ἔξωσεν ἰματῖά σε
λευκά, καὶ ἐλαϊον ἐπὶ κεφαλὴν
σε μὴ ὑπερητάτω·

I i 3

9. Καὶ

v. 16. stich. 2. κηρυτταμένον) κηρυτταμένον. ibid. stich. 4. ἐκ ὀφθαλμοῖς) ἐκ ἀφ' ὀφθαλμοῦ. ibid. βλέπειν) βλέπων. v. 17. σὺν πάντα) σὺν παντί. ibid. stich. 4. "Ὅσα ἰδὼν ποιῶν) ὅσα ἂν μακρίστη. ibid. stich. 5. ὁ σοφὸς) σοφός. CAP. IX. v. 1. σὺν πᾶσι) σὺν παντί. ibid. stich. 3. "Ὅτι οἱ δίκαιοι) ὅτι οἱ δίκαιοι. ab his verbis Edit. Rom. incipit Cap. 9. v. 2. stich. 1. τῷ καδαρῷ) καὶ τῷ καδαρῷ. v. 3. (τὸ) δεκτῶ. v. 5. stich. 3. ἐπληρώθη) ἐπληρώθη. v. 6. stich. 3. Καὶ μερὶς) καὶ γὰρ μερὶς. ibid. εἰς αἰῶνα) εἰς τὸν αἰῶνα. v. 7. stich. 3. "Ὅτι) addit ἔτι. v. 8. ἐπὶ κεφαλῇ) ἐπὶ κεφαλῇ.

9. Καὶ ἴδε ζωὴν μετὰ γυναῖκας ἧς ἠγάπησας,

Πάσας τὰς ἡμέρας ζωῆς ματαιώτη-
τος σε, τὰς δοθείσας σοι ὑπὸ τὸν
ἥλιον πάσαις τὰς ἡμέραις ματαιότητός σε·

*Οτι αὐτὸ μερίς σε ἐν τῇ ζωῇ σε,
καὶ ἐν τῷ μέχθῳ σε ὃ σὺ μοχθήεις
ὑπὸ τὸν ἥλιον.

10. Πάντα ὅσα ἀνέυρεῃ ἡ χεὶρ σε τὸ
ποιῆσαι, ὡς ἡ δύναμις σε, ποιή-
σον·

*Οτι ἐκ ἑσὶ πρῶημα καὶ λογισμὸς καὶ
γνώσις καὶ σοφία
Ἐν αὐτῇ, ὅπως σὺ πορεύῃ ἐκεῖ.

11. Ἐπέστρεψα καὶ ἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,

*Οτι ἐ τῷς κέρφοις ὁ δρόμος,
καὶ ἐ τῷς δυνατείς ὁ πόλεμος,
καὶ γε ἐ τῷς σοφαῖς ὁ ἄρτος,
καὶ γε ἐ τῷς συνειτέσις ὁ πλεῖτος,
καὶ γε ἐ τῷς γινώσκησι χάρις·

*Οτι καιρὸς καὶ ἀπάντημα συναντή-
σεται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς.

12. Οτι καὶ γε ἐκ ἔγνω ὁ ἄνθρωπος τὸν
καιρὸν αὐτῷ·

Ὡς οἱ ἰχθύες οἱ θηρεύόμενοι ἐν ἀμ-
φιδέλῳ κακῷ,
καὶ ὡς ὄρεα ἰαθ' θηρεύμενα ἐν παγίδι·
Ὡς αὐτὰ, παγιδεύονται οἱ υἱοὶ τῷ
ἀνθρώπῳ εἰς καιρὸν πονηρὸν,
*Ὅταν ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω.

13. Καὶ γε τὶτο ἶδον σοφίαν ὑπὸ τὸν
ἥλιον,

καὶ μεγάλη ἐστὶ πρὸς μέ· 14. πόλις
μικρὰ καὶ αἰνὸς ἐν αὐτῇ ὀλίγος,

καὶ ἔλθῃ ἐπ' αὐτὴν βασιλεὺς μέγας,
καὶ κυκλώσῃ αὐτήν,
καὶ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακας
μεγάλους·

15. Καὶ εὗρεῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρα πένητα
(καὶ) σοφόν,
καὶ διασώσῃ αὐτὸς τὴν πόλιν ἐν τῇ
σοφίᾳ αὐτῷ,

καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἐμνήθη σὺν τῷ
ἀνδρὶ τῷ πένητος ἐκείνου.

16. Καὶ εἶπα ἐγώ· ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ
δύναμιν,
καὶ σοφία τῷ πένητος ἐξεδωμένη,
καὶ λόγοι αὐτῷ ἐκ εἰσὶν ἀκούετοι.

17. Λόγοι σοφῶν ἐν ἀναπαύσει ἀκούσιαι
Ἵπὲρ κραυγῇ ἐξουσιάζοντων ἐν ἀ-
φροσύναις.

18. Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκευὴ πολέμου·
καὶ ἀμαρτάνων εἰς ἀπολέσει ἀγα-
θωσύνην πολλήν.

ΚΕΦ. Ι'. Χ.

ΜΥΤΙΑΙ θανατῶσαι σαπρῆς
σκευασίαν ἐλαίς ἡδύσματος.
τίμιον ὀλίγον σοφίας ὑπὲρ ὅ-
σαν ἀφροσύνης μεγάλην.

2. Καρδία σοφῆ εἰς δεξιὸν αὐτῷ·
καὶ καρδία ἄφρονος εἰς ἀριστερὸν
αὐτῷ.

3. Καὶ γε ἐν ὁδῷ ὅταν ἄφρων πορεύηται,
καρδία αὐτῷ ὑπερέσει·

καὶ αὐτὸ λογίζεται, πάντα ἀφροσύνη
ἐστίν.

4. Ἐὰν

v. 9. stich. 4. ἢ μοχθήεις) ἢ σὺ μοχθήεις. v. 11. stich. 4. ἐ τῷς σοφαῖς ὁ ἄρτος) ἐν τῇ σοφῇ ἄρτος.
ibid. stich. 5. ὁ πλεῖτος) πλεῖστοι. ibid. stich. 7. τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς) συνικμασιν αὐτοῖς. v. 12. καὶ
γε οὐκ ἔγνω) ὅτι καιρὸς καὶ ἐκ ἔγνω. v. 15. (καὶ) deest. v. 16. stich. 3. in Rom. καὶ οἱ λόγοι
αὐτῷ ἐκ εἰσὶν ἀκούετοι.

4. Ἐὰν πνεῦμα τῷ ἐξουσιάζοντος ἀνάσῃ
ἐπὶ σέ,
Τέπον σε μὴ ἀφῆς.
Ὅτι ἅμα καταπαύσει ἁμαρτίας
μεγάλας.
5. Ἐστὶ πονηρία ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
Ὡς ἀκύνιον ὃ ἐξῆλθεν ἀπὸ προσώ-
που τῷ ἐξουσιάζοντος.
6. Ἐδόθη ὁ ἄφρων ἐν ὕψει μεγάλοις,
καὶ πλῆσται ἐν ταπεινῷ καθεύδονται.
7. Ἴδον δάλυσ ἐφ' ἥπνευς,
καὶ ἀρχοντας οἷς δάλυσ πορευομένους
ἐπὶ τῆς γῆς.
8. Ὁ ὀρίσων βίβρον, ἐν αὐτῷ ἔμπειν-
ται· (καὶ ὁ κυλίων λίθον, ἐφ'
ἐαυτὸν κυλλεῖ.)
καὶ καθαίρεται φραγμὸν δέχεται
αὐτὸν ὄφιν.
9. Ἐξαιραν λίθους, διαπονηθήσεται ἐν
αὐτοῖς.
σχίζων ξύλα, κηδυνύσει ἐν αὐτοῖς,
10. Ἐὰν ἐκπύση τὸ σιδήρεον,
καὶ αὐτὸς πρόσωπον ἐτάραξε·
καὶ δυνάμεις δυνάμει,
καὶ περίσσεια τῷ ἀνδρείῳ σοφία,
11. Ἐὰν δάκῃ ὄφιν ἐν ᾧ ψιθυρισμῷ,
καὶ ἔκ ἐστὶ περίσσεια τῷ ἐπάδοντι.
12. Λόγος σέματος σοφῷ χάρις,
καὶ χεὶρ ἀφρονος καταποτίσθαι
αὐτόν.
13. Ἀρχὴ λόγων σέματος αὐτῷ ἀφρο-

- σύνη, καὶ ἐκείνη σέματος αὐτῷ
περιφέρεια ποιηταί,
14. Καὶ ὁ ἄφρων πληθύνει λόγους.
οὐκ ἔγνω ὁ ἀνδραγωγὸς τί τὸ γινώσκον· γενόμενος
καὶ τί τὸ ἐσόμενον
(Ὅτι) ὁπίσω αὐτῷ, τίς ἀπαγγε-
λεῖ αὐτῷ;
15. Μίσχος τῶν ἀφρῶν * κατέκει αὐτόν, τῷ ἄφρο-
* Ὃς ἔκ ἔγνω τῷ πορευθῆναι εἰς πόλιν. νος
16. Οὐαί σοι πέλις ἧς ὁ βασιλεὺς σὺ * σκολώ-
νεότερος, σι
καὶ εἰ ἀρχοντὶς σὺ ἐν προῖα ἐδίδεσι
17. Μακαρία σὺ γῆ, ἧς ὁ βασιλεὺς σὺ
υἱὸς διδίδου, ἐλευθέρῃ
καὶ οἱ ἀρχοντὲς σὺ πρὸς καιρὸν φά-
γονται ἐν δυνάμει,
καὶ ἔκ ἀιχμηθήσονται.
18. Ἐν οὐκρίαις ταπεινωθήσεται ἡ δό-
κασις,
καὶ ἐν ἀργίᾳ χειρῶν ἐστί ἡ οἰκία. σενάζει
19. Εἰς γέλωτα ποιῶσιν ἄρτον,
καὶ ὅσος εὐφραίνει ζῶντας·
καὶ τῷ ἀργυρίῳ ἐπακύνεται (σὺν)
τὰ πάντα.
20. Καὶ γε ἐν συνειδήσει σὺ βασιλεὺς
μὴ καταράσῃ,
καὶ ἐν ταμείοις κοιτῶναι σὺ μὴ κα-
ταράσῃ πλάσιον·
Ὅτι πετεινὸν τῷ ἀρκανῷ ἀπίσει τὴν
φωτὴν σὺ,
καὶ ὁ ἔχων τὰς πτέρυγας ἀπαγγελεῖ
λόγον σὺ.

ΚΕΦ.

CAP. X. v. 5. flich. 2. § (ἐπλάθην) § abest. ibid. τῷ ἐξουσιάζοντι) τῷ δεεῖ. v. 7. flich. 2. ὡς δάλυσ πορευομένους) et transposita. v. 8. ἐν αὐτῷ) εἰς αὐτόν. ibid. uncis inclusa non habet Edis. Rom. v. 10. flich. 4. τῷ ἀφρῶντι σοφίᾳ) τῷ αἰετὶ ὁ σοφία. v. 12. flich. 2. καὶ καταποτίσθαι) καὶ ποτίσθαι. v. 14. flich. 2. ὁ ἀφρῶν) ἀφρῶν. ibid. flich. 4. ἀπαγγελεῖ) ἀπαγγελεῖ. v. 15. flich. 1. in Rom. μίσχος τῶν ἀφρῶν κατέκει αὐτόν. v. 16. flich. 2. ἐν προῖα) πρὸ τοῦ. v. 17. διδίδου) διδίδου. v. 18. flich. 2. σενάζει) ἐστί. v. 19. flich. 2. in Rom. καὶ ὁ πτερόν) καὶ ὁ πτερόν. v. 20. flich. 4. ἔχων πτερ.) ἔχων τὰς πτέρυγας.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

Α Πέσειλον τὸν ἄρτον σὺ ἐπὶ πρόσ-
απον τῷ ὕδατι·

Ὅτι ἐν πλῆθει τῶν ἡμερῶν ἐν-
ρήσεις αὐτόν.

2. Δὲς μερίδα τοῖς ἐπὶ αὐτῷ, καὶ γε τοῖς
ὀκτώ·

Ὅτι ἐ γινώσκεις τί ἔξαι πονηρὸν ἐπὶ
τὴν γῆν.

3. Ἐὰν πληρωθῶσι τὰ νίφη ὑετῶ, ἐπὶ
τὴν γῆν, ἐκχεῦσι·

Καὶ ἰὰν πύξῃ ξύλον ἐν τῷ νότῳ, καὶ
ἰὰν ἐν τῷ βορρῆϊ, τόπῳ

οὗ πευτεῖται τὸ ξύλον, ἐκεῖ ἔσται.

4. Τηρῶν αἵμα, ὃ σκεπῇ·

Καὶ βλέπων ἐν ταῖς νεφέλαις, ὃ
θερίσει.

5. Ἐν οἷς ἐκ ἐστὶ γινώσκων τίς ἡ ὁδὸς τοῦ
πνύματος,

Ὡς ὅσα ἐν γαστρὶ τῆς κυφορέσσης·
ἔτως ἐ γνώσῃ τὰ ποιήματα τοῦ
Θεοῦ, ὅσα ποιήσει τὰ συμπαντα.

6. Ἐν πρώτῃ σπείρον τὸ σπείρεμα σὺ,
καὶ ἐν ἑκτέῃ μὴ ἀφῆτω ἡ χεὶρ σὺ·

Ὅτι ἐ γινώσκεις ποῦν σοιχῆσει, ἢ
τῆτο ἢ τῆτο,

7. Καὶ γλυκὺ τὸ φῶς, καὶ ἀγαθὸν τοῖς
ὀφθαλμοῖς

Καὶ ἰὰν τὰ δύο ἐπιτοσαυτὸ ἀγαθῇ.

8. Καὶ βλέπων σὺν τὸν ἥλιον·

Ὅτι καὶ ἰὰν ἔτη παλαιὰ ζήσεται ὁ
αἰθραππος,

Ἐν πᾶσιν αὐτοῖς ἐμφανθήσεται,

Καὶ μονῃθήσεται τὰς ἡμέρας τῆ
σκότης,

Ὅτι παλαιὰ ἔσονται·

Πᾶν τὸ ἐρχόμενον ματαιότης.

9. Εὐφραίνῃ νεανίσκον ἐν νεότητι σὺ, καὶ
ἀγαθυνατῶ σε ἡ καρδία σὺ ἐν ἡ-
μέραις νεότητός σου,

Καὶ περιπάτει ἐν ὁδοῖς καρδίας σου
ἀμωμος,

Καὶ ἐν ἐρασίῃ ἐφθαλμῶν σου·

Καὶ γνώθι ὅτι ἐπὶ πᾶσι τέτοις ἄξει
σε ὁ Θεὸς ἐν κρίσει.

10. Καὶ ἀπόσπῃσον θυμὸν ἀπὸ καρδίας
σου,

Καὶ παρὰ γὰρ πονηρίαν ἀπὸ σαρ-
κός σου·

Ὅτι ἡ νεότης καὶ ἡ αἰωνία μαλαιότης.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

Κ Αἰ μονῃθῇ τῷ κλίσαντός σε

Ἐν ἡμέραις νεότητός σου,

Ἐως ἢ μὴ ἔλθωσιν ἡμέραι τῆς
κακίας (σου).

Καὶ φθάσωσιν ἔτη ἐν οἷς ἔρεῃ·

Οὐκ ἐστὶ μοι ἐν αὐτοῖς θάλημα·

1. Ἐως ἢ μὴ σκοτιωθῇ ὁ ἥλιος καὶ τὸ
φῶς,

Καὶ ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες,

Καὶ ἐπιστρέψωσι τὰ νίφη ὁπίσω τῆ
ὑετῆ·

3. Ἐν ἡμέραις ἢ ἂν σαλευθῶσι φύλακες
τῆς οἰκίας,

Καὶ διαστραφῶσιν ἄνδρες τῆς δυνά-
μεως,

Καὶ

CAP. XI. v. 1. stich. 2. τῶν ἡμερῶν) αἰμαρῶν v. 3. πληρωθῶσι) πληθύνει. v. 5. stich. 2. τῆς
κυφορέσσης) τῆς δεξιᾶς. v. 6. Ἐν γαστρὶ) ἐν τῇ σπλῆνι. v. 9. stich. 3.
Καὶ ἐν ἑκτέῃ) καὶ αὖ ἐν ἑκτέῃ. v. 10. stich. 1. παρὰ γὰρ) παρὰ. CAP. XII. v. 1.
stich. 3. ἐν ῥοπῇ. καὶ ἔτι καὶ ἐλθῶσιν αἱ κακίαι τῆς κακίας. v. 4. φθάσωσιν) φθάσωσιν.
v. 2. stich. 3. ἐπιστρέψωσι) ἀποστρέψωσι. v. 3. ἢ μὴ) ἢ καὶ.

Καὶ ἤρghσαν αἱ ἀλήθεσαι, ὅτι ὠλ-
γώθησαν,
Καὶ σκοτάσασθ' αἱ βλέπεσαι ἐν
ταῖς ἐπαῖς·

4. Καὶ κλείουσιν θύραι ἐν ἀγορᾷ
Φωνῇ Ἐν ἀδειείᾳ φωνῇ τῆς ἀληθείας,
Καὶ ἀναστήσονται εἰς Φωνὴν τῇ τρεθείᾳ,
Καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυ-
γατέρες τῇ ἀσματος·

5. Καὶ γε ἀπὸ ὕψους ὤψονται καὶ θάμ-
βοι ἐν τῇ οὐρᾷ,
Καὶ ἀνθήσει τὸ ἀμύγδαλον,
Καὶ παρυθῆναι ἡ ἀκέρει,
Καὶ διακεκασθῇ ἡ κάππαρις·
Ὅτι ἐπερύσῃ ὁ ἀνθρώπος εἰς οἶκον
αἰῶνος αὐτοῦ,
Καὶ ἐκύκλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπιό-
μενοι·

6. Ἐως ὅτε μὴ ἀνατραπῇ χροπὶον τῷ
ἀργυρίῳ,
Καὶ συθλιβῇ τὸ ἀνθέμιον τῷ χρυσίῳ,
Καὶ συντρεβῇ ἡ ὕδρις ἐπὶ τὴν πηγὴν,
Καὶ συντρεχάσῃ ὁ τροχὸς ἐπὶ τὸν
λάκκον·

7. Καὶ ἐπιστρέψει ὁ χεὶς ἐπὶ τὴν γῆν ὡς
ἦν,
Καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψει πρὸς τὸν
Θεὸν ὃς ἔδωκεν αὐτό.

8. Ματαιότης ματαιότηταν, ἅπεν ὁ ἐκ-
κλησιαστής,

Τὰ πάντα ματαιότης.

9. Καὶ περιστὸν, ὅτι ἐγένετο (ὁ) ἐκκλη-
σιαστής σοφός,
(Καὶ) ἦν ἐδίδαξε γνῶσιν σὺν τὸν ὅτι
ἀνθρώπων·
Καὶ ἔς ἐγχευάσεται κόσμον παρε-
βλῶν.

10. Παῖδά ἐξήτησεν ἐκκλησιαστής
τῷ εὐρεῖν λόγους θελήματος,
καὶ γεγραμμένον εὐθύτητος, λόγους
ἀληθείας.

11. Λόγοι σοφῶν ὡς τὰ βύκεντρα,
Καὶ ὡς ἥλιος περυσταίνου, περυστα-
Οἱ παρὰ τῶν συναγμάτων ἐδόθησαν μένοι
Ἐκ πεινῆτος ἐνός. 12. Καὶ περιστὸν
ἐξ αὐτῶν
Τίς μὴ φυλάσσει τῷ ποιῆσαι βιβλίον
πολλὰ

Οὐκ ἔστι περυσμός,
Καὶ μελέτη πολλῇ κόπως σαρκός.

13. Τέλος λόγος τὸ πᾶν ἄκε·
Τὸν Θεὸν φοβῆ, καὶ τὰς ἐντολάς
αὐτοῦ φύλασσε,

Ὅτι τῶτο πᾶς ὁ ἀνθρώπος·

14. Ὅτι σὺν πᾶν τὸ ποιῆμα ἄξει ὁ Θεός
ἐν κρίσει ἐν παντὶ παρειαρσμένῳ,
ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν ποιητὸν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ.

ν. 4. θύραι) θύραι. ibid. stich. 2. φωνῇ) φωνῇ. ν. 5. καὶ γε ἀπὸ ὕψους) καὶ ἀπὸ τῶν ὕψους. ibid. stich. 2. ἀνθήσει) ἀνθήσει. ibid. stich. 5. ἀνθρώπος) ὁ ἀνθρώπος. ν. 6. χροπὶον) τὸ χροπὶον. ibid. stich. 2. συθλιβῇ) συντρεβῇ. ibid. stich. 3. ἡ ὕδρις καὶ τὴν πηγὴν) ἡ δρις καὶ τῇ πηγῇ. ν. 7. ἐπιστρέψει) επιστρέψει, bis hoc verfu. ν. 9. (ὁ) abest. ibid. stich. 2. (καὶ) deest. ν. 10. stich. 3. γεγραμμένον) καὶ γεγραμμένον. ν. 11. stich. 2. περυσταίνου) περυσταίνου. ibid. stich. 3. συναγμάτων) συνεισμάτων. ν. 12. stich. 2. φυλάσσει) φυλάσσει. ν. 14. σὺν πᾶν) σὺν πᾶσι. ibid. ἔστι ὁ Θεός) transposita. Subscript. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ, non est in Rom.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΑΣΜΑ ἁσμάτων, ὃ
ἐστὶ τῷ Σαλωμῶν.

2. Φιλησάτω με ἀπὸ
Φιλημάτων τέμελιος
αὐτῆ.

“Οτι ἀγαθοὶ μαστοὶ σε

ὑπὲρ οὖνον,

3. Καὶ ὁσμή μύρον σε ὑπὲρ πάντα τὰ
ἀρώματα.

σε Μύρον ἐκκενωθὲν ὀνομά σε.

Διὰ τὸτο νεάνιδες ἠγάπησάν σε.

4. Ἐλκυσάν με

“Οπισώ σε εἰς ὁσμήν μύρον σε ὄρα-
μέμεν.

Εἰσήνεγκέ με ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ τα-
μιεῖον αὐτῆ.

Ἀγαλλισαμένω καὶ εὐφρανθῶμεν
ἐν σοί,

Ἀγαπήσομεν ματὶς σε ὑπὲρ οὖνον.

Εὐθύτης ἠγάπησέ σε.

5. Μέλαινά εἰμι καὶ καλὴ, θυγατὶρες
Ἱερουσαλὴμ,

“Ὡς σκηνομακτὰ Κηθάρ, ὡς διόξεις
Σαλωμῶν.

6. Μὴ βλάβητέ με ὅτι ἐγὼ εἰμι μεμα-
λαινωμένη,

“Οτι παρὲδελφί με ὁ ἥλιος.

Τίοι μητρός με ἐμασχίσαντο ἐν ἐμοί,

Ἐδιδό με Φυλάκισαν ἐν αἰματωσίν

Ἀμπελῶνα ἐμὸν ἐκ ἰφύλας.

7. Ἀπάγγειλάν μοι ἐν ἠγάπησεν ἡ ψυ-
χή με,

Πῶ ποιμανεῖς, πῶ ποιανέας ἐν μεσημ-
κοιτάζεις

Μήποτε γίνωμαι ὡς περιβαλλομένη

ἐπ’ ἀγέλαις ἐταίρων σε.

8. Ἐάν μὴ γνῆς σεαυτὴν ἡ καλὴ ἐν γυ-
ναϊκῇ,

Ἐξέλθε σὺ ἐν πλέραις τῶν ποιμαίνων, σὺ

καὶ ποιμαίνε τὰς ἐρίφους σε,

Ἐπὶ σκηνώμασι τῶν ποιμάτων (σε).

9. Τῇ ἴππῳ με ἐ ἀεμασι Φαρεαὶ ἐπ’
Ὀμώισά σε ἡ πλησίον με.

10. Τί αἰραιώθησαν σιαγόνες σε ὡς τρυ-
γόνες,

Τράχηλός σε ὡς ἐρήταις,

11. Ὁμοιώματα χρεστὶς ποιήσομεν σοι
μετὰ τριμάτων τῶ ἀργυρίου.

12. Ἐως ἢ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει
αὐτῆ,

Ναέρος με ἔδωκεν ὁσμήν αὐτῆ.

13. Ἀπόδεσμος τῆς σακτῆς ἀδελφίδος
με ἐμοί,

Ἀνα-

ACMATA ACMATON. Rom. ACMA. CAP. I. v. 1. τῷ Σαλωμῶν,) articulus abest.
v. 3. Rich. 2. ἰσμά σε) ἰσμά σε. v. 4. Rich. 3. ταμιεῖον) ταμιεῖον. v. 5. εἰμι καὶ) εἰμι ἐγὼ
καὶ. v. 6. Rich. 5. ἰφύλας) ἰφύλας. v. 7. Rich. 2. σκηνοματὰ) σκηνοματῶν. v. 8. Rich. 4.
(σε) abest. v. 9. ἐκ ἀεμασι) ἐκ ἀεμασι. v. 10. τρυγόνες) τρυγόνες. ibid. Rich. 2. ἐρήταις)
ἐρήταις.

Ἀναμίσσον τῶν ματῶν μου αὐλιζή-
σεται·

14. Βίτρυς τῆς κύρην ἀδελφιδός μου
ἰμοί,

Ἐν ἀμπελῶν Ἐγκαθί.

15. Ἰδὲ εἰ καλὴ ἡ πλησίον μου, ἰδὲ εἰ
καλὴ·

ὀφθαλ-
μός

16. Ἰδὲ εἰ καλὸς ὁ ἀδελφιδός μου, καὶ
γε αἰραίος·

Πρὸς κλίνην ἡμῶν σύσκιος,

17. Δοκαὶ οἶκον ἡμῶν κέδροι,
Φατινάματα ἡμῶν κυπάρισσοι.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΕΓΩ ἄσδος τῷ πεδίῳ, κρῖνον τῶν
καϊάδων.

2. Ὡς κρῖνον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν,
Οὕτως ἡ πλησίον μου ἀναμίσσον τῶν
δυγατρίων.

3. Ὡς μύλων ἐν τοῖς ξύλοις τῷ θυμῷ,
Οὕτως ἀδελφιδός μου ἀναμίσσον τῶν
υἱῶν·

Ἐν τῇ σκιά αὐτῷ ἐπεθυμήσας καὶ
ἐκάθισα,
Καὶ καρπὸς αὐτῷ ὀλιγὺς ἐν λαύρῳ-
γί μου.

4. Εἰσαγαγέ με εἰς οἶκον τῷ αἵνῳ,
Τάξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην·

μύρις 5. Στήριξατέ με ἐν ἀμύρῳ,
Στεκόσασατέ με ἐν μήλοις·
Ὅτι τετραμῆναι ἀγάπης ἐγώ.

6. Εὐάνυμος αὐτῷ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου,
Καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῷ περιήψεται με.

7. Ὡς καὶ ὑμᾶς δυγατρίδες ἱεροσολῶν
Ἐν ταῖς ἀνάμεισι καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσι-
σι τῷ ἀγρῷ·

Ἐὰν ἐγγίητε καὶ ἐξεγγίητε τὴν ἀ-
γάπην, ὥς ὁ Δαλὴρ.

8. Φωνὴ ἀδελφιδῶν μου·
Ἰδοὺ ὅσος ἦκει πῦλιν ἐπὶ τὰ ὄρη,
Διαπλόμενος ἐπὶ τὰς βανάς·

9. Ὅμοιος ἐστὶν ἀδελφιδός μου τῇ δορκάδι
Ἡ νεβρώ ἐλάφων ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθίλ.
Ἰδοὺ ὅσος ἔσκηκεν ἐπὶ τῷ τείχεϊ
ἡμῶν,

Παρακύβητον διὰ τῶν θυρίδων,
Ἐκκύβητον διὰ τῶν θυρίδων.

10. Ἀποκρίνεται ἀδελφιδός μου, καὶ
λέγει μοι·

Ἀνάστα, ἐλθὲ ἡ πλησίον μου, καλὴ
μου, περιστέρα μου,

11. Ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμὼν παρῆλθεν,
Ὁ υἱὸς ἀπῆλθεν, ἐπερὶ τοῦ ἑαυτοῦ·

12. Τὰ αἰῶνι ἀφθῆν ἐν τῇ γῇ,
Καιρὸς τῆς τομῆς ἔφθασκεν,
Φωνὴ τῆς τρυγόνος ἡκούθη ἐν τῇ γῇ τῷ
ἡμῶν·

13. Ἡ συκὴ ἐξήνεγκεν ἐλπίδας αὐτῆς,
Αἱ ἀμπέλαι κυπρίζουσιν, ἔδοικαν ὀσμὴν.
Ἀνάστα, ἐλθὲ ἡ πλησίον μου, καλὴ
μου, περιστέρα μου,

Καὶ ἐλθὲ σὺ 14. περιστέρα μου ἐν σκέ-
πῃ τῆς πίστεως,

Ἐχόμενα τῷ προτιγίσματι·
Δειξόν μοι τὴν ὄψιν σου,
Καὶ ἀκύνισόν μου τὴν φωνήν σου·
Ὅτι ἡ Φωνὴ σου ἡδέια, καὶ ἡ ὄψις
σου αἰραίος.

K k 2

15. Πιό-

v. 15. flich. 2. ὀφθαλμοί) ὀφθαλμοί. v. 16. ὁ ἀδελφιδός) articulus deest. CAP. II. v. 5.
flich. 2. Στεκόσασατέ με ἐν μήλοις) στεκόσασατέ με ἐν. v. 7. flich. 2. Ἐν ταῖς ἀνάμεισι) ἐν ἀνάμεισι. ibid.
καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσι) itidem deest articulus. v. 9. flich. 3. ἔσκηκεν) abest. v. 12. flich. 3. τῷ
τρυγόνῳ) τῆς τρυγόνου.

15. Πιάσατε ἡμῶν αἰλώπικας
Μικρὰς, ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας·
Καὶ αἱ ἀμπελοὶ ἡμῶν κυρίψουσιν.
16. Ἀδελφίδες μὲ ἐμοὶ, καὶ γὰρ αὐτῶν,
Ὁ ποιμαίνον ἐν τοῖς κρῖνοις,
17. Ἔως ἢ διαπύτυθῃ ἡ ἡμέρα, καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί·
Ἀπώρεψον, ὁμοιωθῆτι σὺ ἀδελφιδέ μου
Τῷ ὄρκασι ἡ νεβρᾷ ἐλάφω
Ἐπὶ ὅρῃ κοιλωμάτων.

ΚΕΦ. Γ'. ΙΙΙ.

- Ε**ΠΙ ΚΟΙΤΗΝ ΜΕ ἔν νυκτὶ
Ἐξήτιστα ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·
Ἐξήτιστα αὐτόν, καὶ ἔχ' εὖρον αὐτόν
Ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ ἔχ' ὑπήκουσέ μου.
2. Ἀναστήσομαι δὴ, καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει,
Ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις,
Καὶ ζητήσω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·
Ἐξήτιστα αὐτόν, καὶ ἔχ' εὖρον αὐτόν·
Ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ ἔχ' ὑπήκουσέ μου.
3. Εὖροσάν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει·
Μὴ ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου, ἰδέτε·
4. Ὡς μικρὸν ὅτε παρήλθον ἀπ' αὐτῶν,
Ἔως ἢ εὖρον ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·
Ἐκράτησα αὐτόν, καὶ ἔκ' ἀφῆσθαι αὐτόν,
Ἔως ἢ εἰσῆγαγον αὐτόν εἰς οἶκον μητρὸς μου,

- Καὶ εἰς ταμνίον τῆς συδασέως με.
5. Ὡς κίσα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ
Ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ ἐν ταῖς ἰχύσεσι τὴν ἀγρῶν·
Ἐὰν ἐγείνητε καὶ ἐξηγείνητε τὴν ἀγάπην, ἕως ἂν ὀδύνηται.
6. Τίς αὕτη ἡ ἀκαταίευστα ἀπὸ τῆς ἐρήμου,
Ὡς τελίχη καπνῶ, τεθυμαμένη
Σύνηται καὶ λίσσεται ἀπὸ πάντων κοινορτῶν μερψῶ;
7. Ἰδοὺ ἡ κλὴν τῶν Σαλωμών,
Ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλω αὐτῆς
Ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραὴλ·
8. Πάντες κατέχοντες βουφαίαν,
Δεδωγαμένοι πόλεμον·
Ἀνὴρ βουφαίαν αὐτῇ ἐπὶ μηρὶν αὐτῇ
Ἀπὸ θάμβους ἐν νυκτὶ
9. Φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών
Ἀπὸ ξύλων τῶν Λιβάνου.
10. Στύλους αὐτῇ ἐποίησεν ἀργύριον,
Καὶ ἀνάκλιτον αὐτῇ χρύσειον·
Ἐπίβασις αὐτῇ περὶ φρεσῶν,
Ἐντὸς αὐτῇ λυθόστρωτον
Ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ἱερουσαλὴμ.
11. Ἐξέλθατε καὶ ἴδετε θυγατέρες Σιών
Ἐν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών,
Ἐν τῷ σεφάω ᾧ ἐσεφάωσεν αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτῆς,
Ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτῆς,
Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτῆς.

ΚΕΦ.

ν. 15. Rich. 3. κυρίψουσιν) κυρίψονται. ν. 17. ἡμέρα) ἡ ἡμέρα. CAP. III. ν. 2. δὴ, κυκλῶν) ὃν καὶ κυκλώσω. ibid. Rich. 4. non legitur in Ed. Rom. ν. 4. Rich. 3. ἀφῆσθαι) ἀφῆκα. ibid. Rich. 5. ταμνίον) ταμνίον. π. 11. Rich. 1. in Rom. θυγατέρες εἰς ἐξέλθου καὶ ἴδετε.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Ι Δού εἰ καλὴ ἡ πλησίον μου, ἰδοὺ εἰ καλὴ.

Ὁφθαλμοὶ σε περιτεταί,

Ἐκίς τῆς σιωπῆσεώς σε.

Τεῖχίμαί σε ὡς ἀγγέλοι τῶν αἰγῶν,
Αἱ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλααὶδ.

2. Ὅδόντες σε ὡς ἀγγέλοι τῶν κεκαρμένων,

Αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λευτῆ,

Αἱ πάσαι διδυμύσσαι,

αὐτοῖς καὶ ἀτεκούσαι ἐκ ἑστίν ἐν αὐταῖς.

3. Ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλῃ σε,
Καὶ ἡ λαλιά σου αἰεταία.

Ὡς λίπυρον τῆς βροῦς μῆλόν σε,

Ἐκίς τῆς σιωπῆσεώς σε.

4. Ὡς πύργος Δαυὶδ τράχηλός σε,

Ὁ ὠκεόσμημένος εἰς Θαλφωῖθ.

Χίλοι θυρεοὶ κρέμονται ἐπ' αὐτόν,

Πάσαι βελίδες τῶν δυνατῶν.

5. Δύο ματοὶ σε ὡς δύο νεβροὶ διδυμοὶ
δορκάδος,

Οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοισι,

6. Ὅπως διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα καὶ κληθῶ-
σιν αἱ σκυαί.

Πορεύσομαι ἑμῶν πρὸς τὸ ὄρος τῆς
σμάνης

Καὶ πρὸς τὸν βενὸν τοῦ Λιβάνου.

7. Ὅλη καλὴ εἰ πλησίον μου, καὶ μῶ-
μος ἐκ ἑστίν ἐν σοί.

8. Δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου νύμφη, δεῦρο ἀ-
πὸ Λιβάνου.

Ἐλεύσῃ καὶ διελεύσῃ αὐτὴ ἀρχῆς πῆ-
σεως,

Ἀπὸ κεφαλῆς Σανειρ καὶ Ἀερμών,

Ἀπὸ μανδρῶν λεόντων, ἀπὸ ὀρέων
παρδάλεων.

9. Ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἀδελφῇ μου νύμφη,
Ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἐν ἐνὶ ἀπὸ ἰφθαλ-
μῶν σου,

Ἐν μᾶλλον ἐνθέματι τραχήλου σου.

Τραχήλου

10. Τί ἐκαλλιῶθησαν ματοὶ σε ἀδελ-
φῇ μου νύμφη;

Τί ἐκαλλιῶθησαν ματοὶ σε ἀπὸ οὐρα,

Καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου ὑπὲρ πάντα

τὰ ἀρώματα;

11. Κρίνον ἀποτάζουσι χεῖλῃ σου νύμφη,
Μίλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσαν

σου,

Καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου ὡς ὁσμὴ Λι-
βάνου.

12. Κήπος κεκλεισμένος ἀδελφῇ μου
νύμφη,

Κήπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφρα-
γισμένη.

13. Ἀποστολαί σου παραδέχονται σοῖν
Μετὰ καρπῶν ἀκρόφουρων,

Κύπροι μετὰ ναφθῶν,

14. Νάρδος καὶ κρίκος,
Κάλαμος, καὶ κιννάμωμον

Μετὰ πάντων ζύλων τοῦ Λιβάνου,

Σμύρνα Ἀλωθὶ μετὰ πάντων πρώτων
μύρων.

15. Πηγὴ κήπων Φεταρ ὕδατος ζῶντος
Καὶ βοῦζυγτος ἀπὸ τοῦ Λιβάνου.

Κ κ 3

16. Ἐξε-

CAP. IV. v. 2. flich. 4. ἐν αὐταῖς) ἐν αὐταῖς. v. 3. κήπων) τὸ κήπων. ibid. flich. 3. τῆς
βοῦζυγτος) βοῦζυγτος. v. 4. flich. 2. Θαλφωῖθ) θαλφωῖθ. v. 6. ὅπως διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα) ὅπως ἡ διαπνεύσῃ ἡμέ-
ρα. v. 8. flich. 2. ἀπὸ ἀρχῆς) ἀπὸ ἀρχῆς. ibid. flich. 3. Σανειρ καὶ Ἀερμών) Σανειρ καὶ Ἀερμών.
v. 9. flich. 2. ἐν ἀπὸ) ἐν ἀπὸ. ibid. flich. 3. τραχήλου) τραχήλου. v. 10. flich. 3. τὰ ἀρώ-
ματα) absque articulo. v. 13. παραδέχονται) adjicit σοῖν. v. 15. κήπων) κήπων καὶ.

16. Ἐξεγέρθητι βοῶν, καὶ ἔρχε νότε,
Διάπνευσον κηπὸν μου,
καὶ βρωμάτων αρώματά μου.
καταβήτω ἀδελφιδὸς μου εἰς κηπὸν
αὐτῆς,

μυ

καὶ φάγῃτω καρπὸν ἀκροδρύων αὐτῆς.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Εἰσῆλθον εἰς κηπὸν μου ἀδελφὴ μου
νύμφη·

ἄρτον ἔφαγον ἄγειν μου μετὰ μέλιτός μου,
ἔπιον οἶνον μου μετὰ γάλακτός μου·

φάγετε οἱ πλησίον, καὶ πίετε καὶ
μεθύσητε ἀδελφοί.

2. Ἐγὼ καθύδω, καὶ ἡ καρδίᾳ μου
ἀνέγειται·

Φωνὴ ἀδελφιδῶ μου, κρούει ἐπὶ τῇ
θύρᾳ·

Ἄνοιξόν μοι ἀδελφὴ μου, ἡ πλησίον
μου,

Περιεργά μου, τελεία μου·

Ὅτι ἡ κεφαλὴ μου ἐπλήσθη δρόσου,
καὶ οἱ βόσφυχοί μου ψεκάζων νυκτός.

3. Ἐξέδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πῶς
ἐνδύσσομαι αὐτόν;

Ἐνδύσασθαι τὸς πόδας μου, πῶς μου
λυνῶ αὐτούς;

4. Ἀδελφιδὸς μου ἀπέστειλεν χεῖρας αὐ-
τῆς ἀπὸ τῆς ὀπῆς,

καὶ ἡ κοιλία μου ἐθροίσθη ἐπ' αὐτόν.

5. Ἀνέστη ἐγὼ ἀνίσχαι τῷ ἀδελφιδῷ μου·

Αἱ χεῖρές μου ἔσασαν σμίρναν,
δακτύλοι μου σμίρναν πλήρη
ἐπὶ χεῖρας τῆς κλειθρῆς.

6. Ἦνοιξα ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου·
Ἀδελφιδὸς μου περιήλθε.

Ἡ ψυχὴ μου ἐξῆλθεν ἐν λόγῳ αὐτῆς·
Ἐξήτησα αὐτόν, καὶ ἔχ' εὖρεν αὐτόν·
Ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ ἔκ' ἐπήκουσέ
μου.

7. Εὐροσάν με οἱ φύλακες οἱ κυκλῶντες
ἐν τῇ πόλει·

Ἐπάταξάν με, ἔτραυμάτισάν με·

Ἦσαν τὸ θύρετρεῖν μου ἀπ' ἡμῶν φύλα-
κες τῶν τειχίων.

8. Ὄρεκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ
ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσε-
σι τῆς ἀγρῆς·

Ἐὰν εὗρητε τὸν ἀδελφιδόν μου, τί
ἀπαγγεῖλητε αὐτῷ·

Ὅτι τετραμμένη ἀγάπης εἰμι ἐγώ.

9. Τί ἀδελφιδὸς σου ἀπὸ ἀδελφιδῶς, ἡ
καλὴ ἐν γυναιξί;

Τί ἀδελφιδὸς σε ἀπὸ ἀδελφιδῶς, ὅτι
ἔτως ἄρεκισας ἡμᾶς;

10. Ἀδελφιδὸς μου λευκὸς καὶ πυφύξος,
Ἐκλεσχισμένος ἀπὸ μαυρίαν.

11. Κεφαλὴ αὐτῆς χρυσοῖν καυφάξ,
βόστρυχοι αὐτῆς ἐλάται, μέλανες ὡς
κόραξ.

12. Ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ὡς περιτρεῖαι ἐπὶ
πλερώματα ὑδάτων,

λελουμένη ἐν γάλακτι,

καθῆ-

v. 16. stich. 2. Διάπνευσον) καὶ διάπνευσον. ibid. stich. 4. ab hoc sticho Edit. Rom. incipit
ε. Cap. ibid. κηπὸν μου) κηπὸν αὐτῆς. CAP. V. v. 1. stich. 5. οἱ πλησίον) πλησίον. v. 2.
stich. 3. in Rom. ἀνίσχεται μοι ἡ πλησίον μου ἀδελφὴ μου. v. 3. ἐνδύσσομαι) ἐνδύσσομαι. v. 5.
stich. 2. Αἱ χεῖρες) absque articulo. v. 6. stich. 3. Ἡ ψυχὴ) articulus deest. ibid. stich. 5.
ἐκ' ἐπὶ αὐτόν) ἐκ' ἐπὶ αὐτόν. v. 8. stich. 4. εἰμι ἐγώ) transposita. v. 11. καυφάξ) καυφάξ. v. 12.
stich. 1. λελουμένη) λελουμένη.

πληρώ- Καθήμενοι ἐπὶ πληρώματι (υδάτων).
ματὰ 13. Σιαγόνες αὐτῶν ὡς * φυλακαὶ τῶ ἀρώ-
* Φιάλας ματος, φύσσαι μυρευσικά·

Χείλη αὐτῶν κῆρα, τάζοντα σμύρναν
πλήρη.

14. Χεῖρες αὐτῶν τοξεύται χερσαί, πε-
πληρωμέναι θαρσεῖς·

Κοιλία αὐτῶν πυξίον ἐλεφάντινον ἐπὶ
λίθου σαπφείρου·

15. Κυῖμαι αὐτῶν φύλοι μαρμαίρονι,
Τεθμελιωμένοι ἐπὶ βάσεις χερσαῖς.
Εἶδος αὐτῶν ὡς λίθων, ἐκλεκτὸς ὡς
κέρου·

16. Φάργυξ αὐτῶν γλυκασμοί, καὶ ὅλος
ἐπιθυμία·

Οὗτος ἀδελφιδός μου, καὶ ἔτος πλη-
σίον μου,

Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ.

17. Πῶ ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδός σου, ἡ κα-
λὴ ἐν γυναιξί;

Πῶ ἀπέβλεψεν ὁ ἀδελφιδός σου;
Καὶ ζητήσομεν αὐτὸν μετὰ σὺ.

ΚΕΦ. ε'. VI.

μὲν
φιάλας **Α** Δελφιδός μου κατέβη εἰς κῆπον
αὐτῶν

Εἰς φυλακὰς τῶ ἀρώματος,
Παιμάνειν ἐν κήποις, καὶ συλλέγειν
κῆρα.

2. Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ὁ ἀδελ-
φιδός μου ἐμοί,

Ὁ ποιμάνων ἐν τοῖς κήποις.

3. Καλὴ ἔσ' ἡ πλησίον μου, ὡς εὐδοκία,

Ἐραία ὡς Ἱερουσαλήμ, θάμβος ὡς
τεταγμένηαι.

4. Ἀπόσπρηνον ὀφθαλμοί σου ἀπεναν-
τίον ἐμῶν,

* Ὅτι αὐτοὶ ἀντιπέρωσάν με.

Τρίχμακά σε ὡς ἀγγέλαι τῶν αἰγῶν,
Αἱ ἀπεφάνησαν ἀπὸ τῆ Γαλααδ.

5. Ὀδόντες σε ὡς ἀγγέλαι τῶν κεκαρ-
μένων, αἱ αἰδέσσαν ἀπὸ τῆ λε-
τρέ,

Αἱ πᾶσαι διδυμεύσαι,
Καὶ αἰτεκνῶσα ἐς ἔτην ἐν αἰσῶνι. αὐτοῖς

* Ὡς σπακτίον τὸ κόνειον χεῖλη σου,
Καὶ ἡ λαλιά σου ἑραία·

6. Ὡς λέπυρον τῆς ἑσῆς μῆλόν σου
Ἐκλὸς τῆς σωπῆσέως σου.

7. Ἐξήκοντα εἰσὶ βασιλίσσαι
Καὶ ὀδοηκοντα παλαιαί,
Καὶ νεάνιδες ὧν ἔκ ἔτην ἀριθμός.

8. Μία ἐστὶ περιτερά μου, τελεία μου·
Μία ἐστὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς,

Ἐκλεκτὴ ἐστὶ τῇ τεκνύῃ αὐτῆς. αὐτῆς

Εἰδούσαν αὐτὴν θυγατέρες, καὶ με-
καρῶσιν αὐτὴν,

Βασιλίσσαι καὶ παλαιαί, καὶ αἰνέ-
σουσιν αὐτὴν.

9. Τίς αὕτη ἡ ἐκκρίψισα ὡσεὶ ὄρεθρος,
Καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος,

Θάμβος ὡς τεταγμένηαι;

10. Εἰς κῆπον καρίας κατέβη
Ἰδεὶν ἐν γνέμασι τῶ χειμαρῶντος, γενήματι

Ἰδεὶν εἰ ἦνθησεν ἡ ἀμπελος,
Εἰ ἦνθησαν αἱ ῥεαί·
Ἐκεῖ ὅσωι τὸς ματῆς μου σοί.

II. Οὐκ

v. 12. stich. 3. (ἐλάτω) deest. v. 13. Φιάλας forte pro Φιάλας, ut legitur in Rom. v. 14. θαρσεῖς. CAP. VI. v. 1. κῆπος μου) κῆπον αὐτῶν. v. 2. ὁ ἀδελφιδός) absque articulo. v. 4. ἀπεναντίον ἐμῶν) ἀπεναντίον μου. v. 5. stich. 3. ἐν αἰσῶνι) ἐν αἰσῶνι. ibid. stich. 4. κόνειον) τὸ κόνειον. v. 8. stich. 3. τεκνύῃ αὐτῆς) τεκνύῃ αὐτῆς. ibid. stich. 5. καὶ παλαιαί) καὶ γὰρ παλαιαί. v. 10. stich. 2. γνέμασι) γνέμασι. ibid. stich. 4. Εἰ ἦνθησαν) ἐξῆνθησαν.

11. Οὐκ ἔγωγ' ἡ ψυχὴ μου,
Ἐξέτό με ἄεματα Ἀμναδάϊ.
12. Ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε ἡ Σουλαμίτις,
Ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε, καὶ ὀνόμαζα
ἐν σοί.
Τί ὤψεθε ἐν τῇ Σουλαμίτιδι;
Ἥ ἐρχομένη ὡς χοροὶ τῶν παρεμ-
βολῶν.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

- Τ**ὶ αἰσινώθησαν διαθήματά σου ἐν
υποδομασί σου,
Ἀμνα-
δάϊς. Οὐ γὰρ τεκνέω;
Ῥυθμὸν μικρῶν σου ὅμοιοι ὁρμήσιν,
Ἐργῶ χειρῶν τεχνίτη.
2. Ὁμφαλὸς σου κρατῆρ τερευτός,
Μὴ ὑπερέμμενος κράματος.
Θιμονία Καλῖα σου θικαμία σίτη, πεφραγμέ-
νη ἐν κρήνῃς.
3. Δύο ματοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ διδυμοὶ
δεκαῶδος.
4. Τρεῖς χηλὸς σε ὡς πύργος ἐλεφάν-
τινος.
Ὁφθαλμοὶ σε ὡς λίθου ἐν ἔστ-
ῶν,
Ἐν πύλαις θυγατέρες ποταμῶν.
Μυκίη σου ὡς πύργος τῷ Λιβάνου,
Σκοπεύων πρόσταπον Δαμασκῷ.
5. Κεφαλὴ σου ἐπὶ σὲ ὡς Κάεμης,
Καὶ πλόκιον κεφαλῆς σου ὡς πορ-
φύρα,
Βασιλεὺς δεδιγμένος ἐν παραδεδεμαῖς.

6. Τί αἰσινώθης, καὶ τί ἡδύνης
Ἀγάπη ἐν τρυφαίᾳ σου;
7. Τέτο μέγεθός σου αἰσινώθη τῷ Φοί-
νικι,
Καὶ οἱ ματοὶ σου τοῖς βότερυν.
8. Εἶπα ἀναστήσομαι ἐν τῷ Φοίνικι,
Κρατήσω τῶν ὤψων αὐτῷ.
Καὶ ἔσονται δὴ ματοὶ σου, ὡς βό-
τρες τῆς ἀμπέλου,
Καὶ ὅσμη ῥόσος σου ὡς μῆλα,
9. Καὶ ὁ λάφυγξ σου, ὡς ὄνος ἡ ἀγα-
θός,
Περευσόμενος τῷ ἀδελφιδῷ μὲ εἰς ἐν-
θύτητα,
Ἰκαίμενος (ἐν) χεῖρας μὲ καὶ ὁ-
δῶθ.
10. Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μὲ,
Καὶ ἐπ' ἐμὲ ἡ ἐπιστροφή αὐτοῦ.
11. Ἐλθὲ ἀδελφιδέ μὲ, ἐξέλθωμεν εἰς
ἀγρόν,
Αὐλισθῶμεν ἐν κόμμαις.
12. Ὁρθεύσωμεν εἰς ἀμπελωνᾶς,
Ἰδωμεν εἰ ἥθησεν ἡ ἀμπελος,
Ἦνθησεν ὁ κυρτισμός,
Ἦνθησαν αἱ ῥοαί.
Ἐκεῖ δώσω τὰς ματὰς μὲ σοί.
13. Οἱ μακροαγροὶ ἔδωκαν ὁσμήν,
Καὶ ἐπὶ θύρας ἡμῶν πάντα ἀκρό-
θρως
Νίκα· πρὸς παλαιὰ ἀδελφιδέ μὲ ἐτή-
ρησά σοι.

ΚΕΦ.

v. 12. Σουλαμίτις) σουλαμίτις. ibid. flich. 3. ab hoc sticho Edit. Rom. 7. Cap. incipit. ibid. Σουλαμίτις) σουλαμίτις, passim. CAP. VII. v. 1. Τί ἄγ.) τί ἀβελ. ibid. ὑπερέμμενος) addit. σε. ibid. flich. 1. Ἀμναδάϊς) ἀμνάδ. ibid. flich. 3. μετὰς σε) σε ἀβελ. ibid. flich. 4. Ἐργῶ χειρῶν) ἐργον. v. 2. flich. 2. πρίσταντες) πρίσταν. ibid. flich. 3. θυμονία) θυμονία. v. 4. Τρεῖς χηλὸς) 3. τρεῖς χηλὸς, ibid. flich. 2. Ὁφθαλμοὶ) οἱ ὀφθαλμοί. v. 7. αὐλισθῶ) ἠμυλῶ. v. 8. ἐν τῷ φ.) ἐν τῷ φ. v. 9. ἀγρὸν) ἡ ἀγρὸν. ibid. flich. 3. (ἐν) decti.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΤΙΣ δὲ σε ἀδελφιδὴ με θηλά-
ζοντα μαζοὺς μητρός με;
Εὐρύστα σε ἔξω φιλήσω σε,
με Καί γε ἐκ ἐξουδένισαί μου.

2. Παρελήφμαί σε, εἰσάξω σε εἰς οἶκον
μητρός με

Καί εἰς ταμιεῖον τῆς συλλαβῆσός με·
Ποτιῶ σε ἀπὸ οἴου τῷ μαρεφικῷ,
Ἀπὸ νόματος βῶν με.

3. Εὐάνυμος αὐτὴ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν
μου,
Καὶ δεξιὰ αὐτῆ περιλήφεται με.

4. Ὁρῶσα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ
Ἐν ταῖς δυνάμει καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσε-
σι τῷ ἀγῶνι.

Τί ἐγείρετε καὶ τί ἐξεργείετε τὴν
ἀγάπην
Ἔως ἀν δαλῆση.

5. Τίς αὕτη ἡ ἀνάσαινασσα λελευκανθισ-
μένη,

ἐπιστη-
ζομένη

Ἐκτεταμένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐ-
τῆς;

Ἰπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε·

Ἐκεῖ αἰδύησέ σε ἡ μήτηρ σου,

Ἐκεῖ αἰδύησέ σε ἡ τεκῆσά σε.

6. Θίς με ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν καρδίαν
σου,
Ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὸν βραχίονά
σου.

Ὅτι κραταιὰ ὡς θάνατος ἀγάπη,

Τομ. IV.

ἐκτεταμένη ὡς ἀδελφὴ.

Περίπλεα αὐτῆς περίπλεα πυρὸς,
Φλόγες αὐτῆς.

Σκληρὸν

7. Ἰδοὺ πολὺ οὐ δυνήσεται σβῆσαι τὴν
ἀγάπην,

Καὶ ποταμοὶ ἐ συγκλύσουσιν αὐτήν·
Ἐὰν δῶ ἀνὴρ τὸν πάντα βίον αὐτῆς
ἐν τῇ ἀγάπῃ.

Ἐξουδένωσιν ἐξουδένωσιν αὐτόν.

8. Ἀδελφὴ ἡμῶν μικρά, καὶ μαζοὺς ἐκ
ἔχει·

Τί ποιήσωμεν τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν,

Ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἀν λαληθῇ ἐν αὐτῇ;

9. Εἰ τευχὸς ἐστιν, οἰκοδομήσωμεν ἐπ'
αὐτὴν ἰσχυρὰς ἀργυρεάς· ἐπάλξεις

Καὶ εἰ θύρα ἐστὶ, διαγροῦσωμεν ἐπ'
αὐτὴν σιδήρας κερδῆρας.

10. Ἐγὼ τευχὸς, καὶ μαζοὶ μου ὡς πύ-
ργοι·

Ἐγὼ ἤμην ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῆς ὡς εὐ-
ρίσκουσα εἰρήνην.

11. Ἀμπελὼν ἔγνηθι τῷ Σαλωμῶν ἐν ἐγγήθῳ
Βεελαμῶν.

Ἔδωκε τὸν ἀμπελῶνα αὐτῷ τοῖς
τρεῦσιν.

Ἀπὸ οἴου ἐκ κατὰ πόλιν ἀργαρί.

12. Ἀμπελῶν μου ἐμὸς ἐνώπιόν μου·

Οἱ χίλιοι τῷ Σαλωμῶν,

Καὶ οἱ διακόσιοι τοῖς τρεῦσι τὸν καρ-
πὸν αὐτῆς.

L I

13. Ὁ

CAP. VIII. v. 1. Rich. 3. ἐξουδένισαί μου. ἐξουδένισαί μου. v. 2. Rich. 2. ταμιεῖον) ταμιεῖον.
v. 3. Rich. 2. Καὶ δεξιὰ) καὶ ἡ δεξιὰ. v. 4. Rich. 1. Ἐν ταῖς δυνάμει καὶ) hæc verba defuncte.
ibid. Rich. 3. τί) idem, bis hoc flicho. v. 6. Rich. 4. Σαλωμῶν) σαλωμῶν. v. 7. Rich. 3. τὸν
πάντα βίον) πάντα τὸν βίον. ibid. Rich. 4. ἐξουδένωσιν) ἐξουδένωσιν. v. 8. Rich. 3. ἢ αὐ) ἢ
αὐτῇ. v. 10. Rich. 1. σὺν αὐτοῖς) αὐτῶν ὡς εὐρίσκουσα. v. 11. ἐγγήθῳ) ἐγγήθῳ. ibid.
Rich. 3. suppletus à Cl. Grabio integer habetur in Edit. Rom.

13. Ὁ καθήμενος ἐν κήποις, ἑταῖροι 14. Φεύγε ἀδελφιδέ μου, καὶ ὁμοιωθήτι
προσέχοντες τῇ δοκίμῳ

Τῇ Φωτῇ σου ἀνάτισόν με.

* Ἡ τῶ νεβρῶ τῶν ἐλαφῶν ἐπὶ τὰ ὄρη
ἀγμάτων.

καίλωμά-
των

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ.

v. 14. Φεύγε) Φύγε. *ibid.* *slich.* 2. in *Rom.* ἡ τῶ νεβρῶ τῶν ἐλαφῶν ἐπὶ τὰ ὄρη ἀγμάτων. * Sub-
scriptionem non habet *Edis. Rom.*

Σ Ο Φ Ι Α ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Γαπήσατε δικαιοσύνη
οἱ κήρυκες τὴν γῆν·
Φρονησατε περὶ τῷ
Κυρίῳ ἐν ἀγαθότητι,
Καὶ ἐν ἀπλότῃ καρ-
δίᾳ ζητήσατε αὐ-

τόν·

2. Ὅτι εὐρίσκειται τοῖς μὴ πειράζουσιν
αὐτόν,

πιστεύ-
σιν Ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀκρόα-
σιν αὐτοῦ.

3. Σκοιοὶ γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ
Θεοῦ·

Δοκιμαζομένη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει
τὰς ἄφρονας.

4. Ὅτι εἰς κακότεχνον ψυχὴν ἐκ εἰσα-
λήπεται σοφία,
Οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι κατα-
χρῆν ἀμαρτίας·

5. Ἄγιον γὰρ πνεῦμα πωλείς Φεύζεται σοφίας
δέλυν,

Καὶ ἀποκαθίσταται ἀπὸ λογισμῶν
ἀσυνέταν,
Καὶ ἐλεγχθήσεται ἐπειδύσης ἀδι-
κίας.

6. Φιλάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφίας,
Καὶ ἐκ αἰθαλώσει βλάσφημον ἀπὸ
χειλέων αὐτοῦ·

* Ὅτι τῶν νεφρῶν αὐτῶ μαρτυροῦς ὁ
Θεός, καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπι-
σκοπος ἀληθείας,

Καὶ

ΣΟΦΙΑ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ.) in *Rom.* ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝ. CAP. I. v. 2. *slich.* 2.
πιστεύουσιν) ἀκρόασις, v. 5. σοφίας) πωλείς, v. 6. σοφίας) σοφία.

Καὶ τῆς γλώσσης αὐτῆ ἀκμῆς·

7. Ὅτι πνεῦμα Κυριᾶς ἐπλήρωσε τὴν εὐ-
καμένην,

Καὶ τὸ συνέχον τὰ πάντα ᾤωσιν ἔ-
χει Φωτῆς.

8. Διὰ τὸτο φθιγγόμενος ἀδίκᾳ ἐδείς
μὴ λάθῃ,

Οὐδὲ μὴ παρεδύσῃ αὐτὸν ἐλέγχουσα
ἡ δίκη·

9. Ἐν γὰρ διαδουλοῖς ἀσεβεῖς ἐξέτα-
σις ἔστι.

Λόγων δὲ αὐτῷ ἀκοή πρὸς Κύριον ἤξει
εἰς ἐλεγχον ἀνομημάτων αὐτοῦ·

10. Ὅτι ὅς ζηλώσεως ἀκροᾷται τὰ
πάντα,

Καὶ θροῖς γογγυσμῶν ἐκ ἀποκρύπτε-
ται.

11. Φυλάττωδε τήνιν γογγυσμὸν ἀνὰ
φελῆ,

Καὶ ἀπὸ καταλαλιᾶς φείσασθε
γλώσσης·

Ὅτι φθιγγόμενος λαθραῖον κενὸν ἐ-
πεύσεται,

Στέμα δὲ καταψευδόμενον ἀναιρεῖ
ψυχὴν.

12. Μὴ ζηλῆτε θάνατον ἐν πλατῇ ζωῆς
ὑμῶν,

Μηδὲ ἐπισπᾶσθε ὅλαθρον ἐν ἔργois
χειρῶν ὑμῶν·

13. Ὅτι ὁ Θεὸς θάνατον ἐκ ἐποίησεν,
οὐδὲ τίρεται ἐπ' ἀπωλείῃ ζώντων·

14. Ἐκτίσε γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάγια,
Καὶ στήθειαι αἱ γενέσεις τῷ κόσμῳ,

Καὶ ἐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ἐλέ-
θρου,

Οὐδὲ ἄδου βασιλεῖον ἐπὶ τῆς γῆς.

15. Δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατος ἔστιν·

16. Ἀσεβεῖς δὲ ταῖς χειρὶ καὶ τοῖς λό-
γοις προσεκαλίσαντο αὐτόν·

Φίλον ἡγήσάμενοι αὐτὸν ἐτάκησαν,
Καὶ συνθήκην ἔθεντο πρὸς αὐτόν,

Ὅτι ἄξιοι εἰσι τῆς ἐκείνου μερίδος
εἶναι.

ΚΕΦ. β'. ΙΙ.

Εἶπον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς λογιζάμενοι
ἐκ ἐρεθῶς·

Ὁ λόγος ἐστὶ καὶ λυπηρὸς ὁ βίος
ἡμῶν,

Καὶ ἐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τελευταίᾳ ἀν-
θρόπου,

Καὶ ἐκ ἐγνωσθὲ ὁ ἀναλίσκας ἐξ ἄδου.

2. Ὅτι αὐτοχευδίας ἐγενήθημεν,

Καὶ μετὰ τὸτο ἐσόμεθα οἷς ἐχ' ὑπάρε-
ξάντες·

Ὅτι καπνὸς ἡ πνοὴ ἐν ψυχῇ ἡμῶν,
Καὶ ὁ λόγος σπινθὴρ ἐν κινήσει καρ-
δίας ἡμῶν·

3. Οὐ σθεδέντος, τίφρα ἀποδίσσεται
τὸ σῶμα,

Καὶ τὸ πνεῦμα διαχυθήσεται οἷς χαυ-
νὸς αἰθέ·

4. Καὶ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἐπιληθήσεται ἐν
χρείῳ,

Καὶ ἔδεις μνημονεύσει τῶν ἔργων
ἡμῶν·

Καὶ παρελεύσεται ὁ βίος ἡμῶν οἷς
ἔχρη νεφέλης,

Καὶ οἷς ἐμίχλη διασκορραθήσεται
διαχθεῖσας ὑπὸ ἀκλίῳ ἥλιῳ,

L I 2

Καὶ

ν. 6. flich. 4. γλώσσης αὐτοῦ) αὐτῆ deest. ν. 7. ἐλεῖται) ἀκαλίσματα. ν. 8. flich. 2. οὐδὲ μὴ) ἐπὶ
μὴν. ν. 12. flich. 2. ἐν ἔργῳ) ἐργου. ν. 13. flich. 2. ἀγγελοῖς) ἀπωλεία. ν. 14. flich. 4.
Οὐδὲ) αὐτὴ ibid. ἐπὶ τῇ γῆ) ἐπὶ γῆ. CAP. II. ν. 1. ἐν ἑαυτοῖς) ἐν ἀβέστ.

- Καὶ ὑπὸ θερμότητος αὐτῷ βαρυ-
θεῖται.
5. Σκιάς γάρ πάροδος ὁ βίος ἡμῶν,
καὶ ἐκ ἔσθι ἀναποδισμὸς τῆς τελευ-
τῆς ἡμῶν.
"Οτι κατεσφραγίσθη, καὶ ἄδεις ἀνα-
σείθει.
6. Δεῦτε ἔν, ἀπολαύσωμεν τῶν ὄντων
ἀγαθῶν,
καὶ χρησώμεθα τῇ κλήσει ὡς νεότη-
τος σπουδαίως.
7. Οὐκ ἀπολυτέλεις καὶ μύρον πληθύν-
μεν,
καὶ μὴ παροδυσάτω ἡμᾶς
"Ανδρος ἔαρος.
8. Στεφώμεθα βίβαν κάλυξι πενή μα-
ραθῆναι.
9. Μηδὲς ἡμῶν ἀμοιρος ἔσω τῆς ἡμε-
τέρας ἀγεραχίας,
Πανταχὶ καὶ ἀκαλίπωμεν σύμβολα τῆς
εὐφροσύνης,
"Οτι αὕτη ἡ μερίς ἡμῶν καὶ ὁ κλη-
ρος ἡμῶν.
10. Καθαδυναστεύσωμεν πίνηται δικαίον,
Μὴ φεισώμεθα χήρας,
Μηδὲ προσεντέμεν ἑντραπώμεν πο-
λιάς πολυχρησίους.
11. Ἐσω δὲ ἡμῶν ἡ ἰχὺς νόμος τῆς δι-
καιουσύνης.
(Τὸ γὰρ ἀδινὲς ἄχρηστον ἐλέγχε-
ται.)
12. Ἐνδοφρεύωμεν τὸν δικαίον, ὅτι δύσχε-
τος ἡμῖν ἐστίν,
καὶ ἐναντιῶται τοῖς ἔργοις ἡμῶν,
καὶ ὀνειδίζει ἡμῖν ἀμαρτημάτων νόμος,
- καὶ ἐπιφημίζει ἡμῖν ἀμαρτημάτων
παίδας ἡμῶν.
13. Ἐπαγγέλλεται γνώσιν ἔχειν Θεῷ,
καὶ παῖδα Κυρίῳ ἑαυτὸν ὀνομάζει.
14. Ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἐλεγχον ἐνοιῶν
ἡμῶν.
Βαρυς ἐστὶν ἡμῖν καὶ βλέπομενος,
15. "Οτι ἀνόμιμος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος
αὐτῷ,
καὶ ἐξηλαγμέναι αἱ τρεῖς αὐτῷ.
16. Εἰς κίσθηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ,
καὶ ἀπέχεται τῶν ὁδῶν ἡμῶν ὡς ἀ-
πὸ ἀκαθαρσιῶν.
Μακαρίζει ἔχοντα δικαίον,
καὶ ἀλαζονεύεται πατέρα Θεόν.
17. Ἰδῶμεν εἰ οἱ λόγοι αὐτῷ ἀληθεῖς,
καὶ πειράσωμεν τὰ ἐν ἐκδοίει αὐτῷ.
18. Εἰ γὰρ ἐστὶν ὁ δίκαιος ὡς Θεῷ, ἀν-
τιλήφεται αὐτῷ,
καὶ βύσεται αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἀνθε-
σπύου.
19. Τρεῖς καὶ βασάω ἐτάσωμεν αὐτὸν,
ἵνα γνῶμεν τὴν ἐπισκοπὴν αὐτῷ,
καὶ δοκιμάσωμεν τὴν ἀνεξακρίστον
αὐτῷ.
20. Θανάτῳ ἀρχήμονι καταδικάσωμεν
αὐτὸν,
ἔσαι γὰρ αὐτῷ ἐπισκοπὴ ἐκ λόγον
αὐτῷ.
21. Ταῦτα ἐλογίσαι, καὶ ἐπλανήθησαν
Ἀπετύφλωτε γὰρ αὐτὸς ἡ κακία
αὐτῶν,
22. καὶ ἐκ ἔγνωσκον μαθήσια Θεῷ,
οὐδὲ μωδὸν ἡλπίσαν ὁσιότητος,
οὐδὲ ἔκρησαν γέρας ψυχῶν αἰμάτων.
23. "Οτι

v. 8. Δεῦτε ἔν, addit καὶ. ibid. slich. 2. νεότητος) νεότης. v. 7. slich. 3. ἔαρος) ἔρηος. v. 9. slich. 3. κληρος ἡμῶν) κληρος ἑστος. v. 10. slich. 3. προσεντέμεν) προσεντέμεν. v. 12. Ἐνδοφρεύ-
σω) addit δι. ibid. slich. 4. αμαρτίας) αμαρτίαι.

23. Ὅτι ὁ Θεὸς ἠκίσε τὸν ἀνδραποὶ ἐπ' αὐτῶν
ἀφ' ὧν αἰσίου,
ἰδιότητος Καὶ εἰκόνα τῆς ἰδίας αἰδιότητος ἐποίη-
σεν αὐτὸν.
24. Φθόνῳ δὲ διαβόλου θάνατος εἰσῆλ-
θεν εἰς τὸν κόσμον.
25. Παιδάξου δὲ αὐτὸν οἱ τῆς ἐκείνου
μερίδος ὄντες.

ΚΕΦ. Γ'. III.

- Ἰκαίων δὲ ψυχὰς ἐν χειρὶ Θεῷ,
Καὶ ὁ μὴ ἀψήγῃ αὐτῶν βού-
σαντος. 2. Ἐδόξαν ἐν ὀφθαλ-
μοῖς ἀφρόνων τεθνήσκειν,
Καὶ ἐλογίσθη κακώσις ἡ ἐξοδος αὐτῶν,
3. Καὶ ἡ αἴψ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα.
Οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ.
4. Καὶ γὰρ ἐν ὅψῃ ἀνδράπων εἶδ' ἐν κο-
λαδῶσιν,
Ἥ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης.
5. Καὶ ὀλίγα παιδεύθιντες, μεγάλα
ἐνεργηθησάναι.
Ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτὰς καὶ εὗ-
ρεν αὐτὰς ἀξίους αὐτοῦ.
6. Ὡς χρυσὸν ἐν χανευτηρίῳ ἐδοκίμασεν
αὐτὰς,
Καὶ ὡς ὀλοκάρισμα θυσίας προσε-
δέξατο αὐτάς.
7. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀνα-
λάμβυσιν,
Καὶ ὡς σπινθήρες ἐν καλᾷ διαφρα-
γμῶνται.
8. Κεκοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσονται λαῶν,
Καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τὰς
αἰῶνας.

9. Οἱ πεποιδότες ἐπ' αὐτῷ συλήσασθαι
ἀλήθειαν,
Καὶ οἱ περὶ ἐν ἀγάπῃ προσμνησθῆναι
αὐτῷ.
Ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἐκλε-
κτοῖς αὐτοῦ,
Καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.
10. Οἱ δὲ ἀσεβεῖς καθαὶ ἐλογίσαντο,
ἔχυσαν ἐπιτιμίαν,
Οἱ ἀμελήσαντες τῷ δικαίῳ, καὶ τῷ
Κυρίῳ ἀποστάντες.
11. Σοφίαν γὰρ καὶ παιδείαν ὁ ἐξεθα-
νὼν ταλαίπωρος,
Καὶ κενὴ ἡ ἐλπίς αὐτῶν, καὶ οἱ κό-
ποι ἀνόνητοι,
Καὶ ἄχρηστα τὰ ἔργα αὐτῶν.
12. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄφρονες,
Καὶ ποικρὰ τὰ τέκνα αὐτῶν,
Ἐπικατάρατος ἡ γένεσις αὐτῶν.
13. Ὅτι μακαρία σείρα ἡ ἀμίαντος,
Ἥτις ἐκ ἐγνω κοίτην ἐν παραπλώ-
ματι.
Ἐξεῖ καρπὸν ἐν ἐπισκοπῇ ψυχῶν
ἀγίων.
14. Καὶ εὐνῆχος ὁ μὴ ἐργασάμενος ἐν
αὐτῶν
χειρὶ ἀνέμῳ,
Μηδὲ ἐθυμηθεὶς κατὰ τῷ Κυρίῳ πο-
νηρῶ,
Δεδόσεται γὰρ αὐτῷ τῆς πίστεως
χάρις ἐκλεκτῇ,
Καὶ κληρὸς ἐν ταῷ Κυρίῳ θυμηθῆναι. θυμηθῆ-
15. Ἀγαθῶν γὰρ πόνων καρπὸς εὐκληος, σερρος
Καὶ ἀδιόπλωτος ἡ ῥίζα τῆς φρονή-
σεως.
16. Τέκνα δὲ μοιχῶν ἀτέλεστα ἔσται,
Καὶ

- Καὶ ἐκ παρανόμου κοίτης σπέρμα ἀφανιθήσεται.
17. Ἐάν τε γὰρ μακρόβιοι γίνωνται, εἰς ἔθ' ἐν λογιθήσονται, Καὶ ἄτιμον ἐπ' ἐχούτων τὸ γῆρας αὐτῶν.
18. Ἐάν τε γὰρ ὀξίως τελευτήσωσιν, ἐκ ἔξουσι ἰληθῶσι, Οὐδ' ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως παραμύθιον.
19. Γενῆς γὰρ αἰὶμα χαλεπὰ τὰ τέλη.

Κ Ε Φ. Δ'. IV.

Κρείσσων ἀτεκνία μετὰ ἀρετῆς.
Ἀθανασία γὰρ ἐστὶν ἐν μύμῃ αὐτῆς, ὅτι καὶ παρὰ Θεοῦ γινώσκεται καὶ παρὰ ἀνθρώποις.

2. Παραρῶσάν τε τιμῶσιν αὐτήν, Καὶ περὶ οὖσιν ἀπελθῶσιν.
Καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τεφροσφορέστα πομπεύει,
Τὸν τῶν ἀμείνων ἄβλαν ἀγῶνα νικήσασα.
3. Πολύγονον δὲ ἀσεβῶν πληθὸς οὐ χρησιμίστι,
Καὶ ἐκ νόδων μοχλευμάτων ἢ δώσει, ἔξισαν εἰς βάθος,
Οὐδ' ἀσφαλῆ βάσιν ἰδρασεῖ.
4. Καὶ γὰρ ἐν κλάδοις πρὸς καιρὸν ἀναδάλλη,
Ἐπισφαλῶς βεβηκέντα ὑπὸ ἀνέμου σαλευθήσεται,
Καὶ ὑπὸ βίας ἀνέμον ἐκρίζωθήσεται.
5. Περικλαθήσονται κλώνες ἀτελέστατοι,

- Καὶ ὁ καρπὸς αὐτῶν ἄχρηστος, ἄωρος εἰς βρώσιν.
Καὶ εἰς ἔθ' ἐπιτῆδεις.
6. Ἐκ γὰρ ἀνόμου ὕπνου τέκνα γενώμενα
Μάετρεις εἰσιν ποιηρίας κατὰ γόνειον ἐν ἔξετασμῷ αὐτῶν.
7. Δίκαιος δὲ ἰὼν φθάσει τελευτήσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται.
8. Γῆρας γὰρ τίμιον ἢ τὸ πολυχρόνιον, Οὐδ' ἀειδιμῷ ἐτῶν μεμέτρηται.
9. Πολλὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, Καὶ ἡλικία γῆρας βίος ἀκηλίδωτος.

10. Εὐάρεστος Θεῷ γινόμενος ἡγαπήθη, Καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετέτιθη.
11. Ἐρπύγη μὴ κακίᾳ ἀπαλῆξῃ σύνεισι αὐτῆς,
Ἡ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτῆς.
12. Βασκανία γὰρ Φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ,
Καὶ βρεβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει τῶν ἀκακῶν.
13. Τελειωθεὶς ἐν ἐλίγῳ ἐπλήρωτος χρέωνες μακρὸς.
14. Ἀρετὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, Διὰ τῆτο ἑαυτοῦ ἐκ μέσης ποιηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες, Μηδὲ δίττες ἐπὶ διαοίᾳ τὸ τοῦτο.

15. Ὅτι χρέως καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἰσχυροῖς ὅμοιος αὐτῷ,
Καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ὀπίοι αὐτοῦ. ἰσχυροῖς
16. Κατακρηνέει δὲ δίκαιος καμὸν τὸς ζῶντας ἀσεβεῖς,

Καὶ

v. 18. Ἐάν τε γὰρ) γὰρ abest. CAP. IV. v. 2. τιμῶσιν) τιμωύονται. [v. 5. ἀτελέστατοι) ἀτέλῃται. v. 10. Θεῷ) τῷ Θεῷ. v. 15. ὀπίοι) ἰσχυροῖς. ibid. stich. 2. ἰσχυροῖς) ὀπίοι. v. 16. δυνάμει) καμῶν.

νεότητος Καὶ πῶς τελεθῆσα ταχέως πολυ-
τὲς γῆρας ἀδίκου.

17. Ὁφονται γὰρ τελευτὴν σοφῆ,
Καὶ ἔνοήσουσι τί ἐβλάψατο περὶ
αὐτῆ,
Καὶ εἰς τὴν ἠσφαλίσατο αὐτὸν ὁ Κύ-
ριος.

18. Ὁφονται καὶ ἐξαθνήσουσιν αὐτὸν,
Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἐκγελάσεται.

19. Καὶ ἔσονται μετὰ τῆτο εἰς πλῆμα
ἄτιμον,
Καὶ εἰς ὕβριν ἐν νεκροῖς αἰῶνος.
Ὅτι ῥήξει αὐτὲς ἀφάτους πενήεις,
καὶ σαλεύσει αὐτὲς ἐκ θεμελίων,
Καὶ ἔως ἰχθύων χερσαθῆσονται.
Καὶ ἔσονται ἐν οὐνῳ,
Καὶ ἡ μήμη αὐτῶν ἀπολείται.

20. Ἐλεύσονται ἐν συλλογισμῷ ἀμαρτη-
μάτων αὐτῶν δειλοί,
Καὶ ἐλεγεῖται αὐτὲς ἐξεναντίας τὰ
ἀνομήματα αὐτῶν.

ΚΕΦ. Ε'. V.

ΤΟτε γήσεται ἐν παρρησίᾳ πολ-
λῇ ὁ δίκαιος

Κατὰ πρόσωπον τῶν θληψάν-
των αὐτὸν,

Καὶ τῶν ἀδικοῦντων τὰς πόεις αὐτῆ.

2. Ἰδόντες δὲ ταραχθῆσονται φόβῳ θανά-
του, καὶ ἐκθίσονται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ
τῆς σωτηρίας αὐτῆ.

3. Καὶ ἔρῃσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοῶντες, καὶ
διὰ φρονήσεως πνεύματος ἐπιστήσιν
(καὶ ἔρῃσιν),
ἐν αἵματι

Οὗτος ἦν ὃν ἔχουσιν ποτε εἰς γέλωτα
Καὶ εἰς παραβολὴν οὐνοῦσμά· 4. οἱ
ἄφρονες

Τὸν βίον αὐτῶ ἐλογισάμεθα μακίαν,
Καὶ τὴν τελευτὴν αὐτῶ ἄτιμον.

5. Πῶς κατελογίσθη ἐν υἱοῖς Θεῶ,
Καὶ ἐν ἀγίοις ὁ κληρος αὐτῶ ἐστιν;

6. Ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ οὐδ' ἀλη-
θείας,
Καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης φῶς ἐκ ἐλαμ-
ψεν (ἐν) ἡμῖν,
Καὶ ὁ ἥλιος ἐκ ἀντέτειλεν ἡμῖν.

7. Ἀνομίας ἐνεπλήσθημεν τρέβους καὶ ἀ-
πωλείας,

Καὶ ἀδυσάμεν ἐρήμους αἰσάτης.

Τὴν δὲ οὐδὲν Κυρίῳ ἐκ ἔργωμεν.

8. Τί ὠφέλησεν ἡμᾶς ἡ ὑπερφροσύνη;
Ἥ τί πλῆτος μετὰ ἀλαζονείας συμ-
βέβηται ἡμῖν;

9. Παρῆλθεν ἐκείνη πάντα ὡς σκιά,
Καὶ ὡς ἀγγελία παρατρέχουσα.

10. Καὶ ὡς ναῦς διερχομένη κυμανόμενον
ὑδωρ,

Ἥς διαβάσεως ἐκ ἔστιν ἵχνος εὐρεῖν,

Οὐδὲ ἀτραπὸν τρέψεως αὐτῆς ἐν
κύμασιν.

11. Ἥ ὡς ὀρνέη διαπλάττους αἶερα

Ὅς ἔθην εὐρίσκεται τεκμήριον πορείας,

Πληγὴ δὲ ταρσῶν μασιζόμενον πνεύ-
μα κῆρον

Καὶ χιζόμενον βίᾳ ῥαίξει,

Κνημίων πλερύγων διωδεύει,

Καὶ μετὰ τῆτο ὅχρ' εὐρέθη σημεῖον
ἐπιβάσεως ἐν αὐτῷ.

12. Ἥ

V. 16. (stich. 2. νεότητος) νεότης. V. 19. stich. 1. αἰῶνος) δὲ αἰῶνος. ibid. stich. 4. ἰχθύων) ἰχθύ-
σων. CAP. V. v. 3. Καὶ ἔρῃσιν ἐν ἑαυτοῖς) ἔρῃσιν ἑαυτῶν. ibid. ἐπιστήσονται) ἐπιστήσονται. ibid.
(καὶ ἔρῃσιν) deest. v. 6. stich. 2. (ἐν) abest. v. 7. stich. 1. ἀδυσάμεν) ἀδυσάμεθα. v. 8.
stich. 2. Ἥ τί) καὶ τί. v. 10. stich. 3. τρέβους) τρέβους. v. 11. διαπλάττους) διαπλάττει.

12. Ἡ ὡς βέλας βληθέντος ἐπὶ σκοπὸν,
Τμηθεὶς ὁ αἷς εὐθείας εἰς ἑαυτὸν
ἀνελύθη,

Ὡς ἀρνηθῆαι τὴν διδόν αὐτῷ.

13. Οὕτως καὶ ἡμεῖς γενηθέντες ἐξε-
λείπομεν,

Καὶ ἀρετῆς μὲν σημεῖον ἔδεν ἔχομεν
δείξαι,

14. Ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδαπανή-
θημεν.

15. Ὅτι ἐλπὶς ἀσεβῆς ὡς φερόμενος
χῆς ὑπὸ ἀνέμου,

Καὶ ὡς πάχνη ὑπὸ λαίλαπος διω-
χθεῖσα λεπτή,

Καὶ ὡς καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διεχύθη,
Καὶ ὡς μνεῖα καταλύτῃ μονομήρῃ
παροδευσε.

16. Δίκαιοι δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι,
Καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν,
Καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ ὑψίσῳ.

17. Διὰ τῆτο λήφονται τὸ βασίλειον
τῆς εὐπρεπειας,
Καὶ τὸ διάδημα τῷ κάλλος ἐκ χειρὸς
Κυρίου.

Ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτὸς,
Καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπίει αὐτῶν.

18. Λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτῆ,
Καὶ ἐπλεποήσει τὴν κλίσιν εἰς ἄμυ-
ναν ἐχθρῶν.

19. Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης,
Καὶ περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυ-
πόκριτον.

20. Λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον
οἰότητητα,

21. Ὅθεν δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς βομ-
φαίαν.

Συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ
τὰς παράφρονας.

22. Πορεύσονται εὐσχοι βολλίδες ἀτρα-
πῶν,

Καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξε τῶν τε-
φῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλένται.

23. Καὶ ἐκ πετροβόλου θυμῷ πλήρεις ἐπι-
φύσονται χάλαζαι.

Ἀγανακτῇσι κατ' αὐτῶν ὕδαρ θα-
λάσσης,

Ποταμοὶ δὲ συγκλύσονται ἀποτόμως.

24. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνά-
μεως,

Καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτάς.

Καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομίας,
Καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρό-
νος δυνατῶν.

ΚΕΦ. 5. VI.

Α Κέσσετε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε,
Μάθετε δικαστὰν περάτων γῆς.

2. Ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες
πλήθους

Καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν.

3. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις
ὑμῖν,

Καὶ ἡ δυναστεία παρὰ ὑψίστου,

4. Ὅς ἐξετάσει ὑμῶν τὰ ἔργα, καὶ
τὰς βελάς διερευνήσει.

5. Ὅτι ὑπηρετᾶτε ὄντες τῆς αὐτῆ βα-
σιλείας, ἐκ ἐκρίνατε ὀρθῶς,

Οὐδὲ ἐφυλάξατε νόμον,
Οὐδὲ κατὰ τὴν βουλὴν τῷ Θεῷ ἐπο-
ρεύθητε.

6. Φερ-

v. 15. ὁπῆς) ὁπῆς. v. 11. flich. 2. συνεκπολεμήσει) addit δι. v. 23. flich. 3. συγκλύσονται) συ-
κλύνονται. CAP. VI. v. 3. παρὰ Κυρίου) παρὰ τῷ κυρίῳ.

6. Φρεκίως καὶ ταχίως ἐπισήσεται ὑμῖν
ὅτι κρίσις ἀπότομος ἐν τοῖς ὑπερέ-
χουσιν γίνεται.

7. Ὁ γὰρ ἐλαχίστος συγγνωστός ἐστιν ἐλίσ-
θυσιν αὐτοῖς δὲ θανάτος ἐταδίσσονται.

8. Οὐ γὰρ ὑποστελεῖται πρόσωπον ὁ
πάντων δεσπότης,

οὐδὲ ἐντραπήσεται μέγας.

Ὅτι μικρὸν καὶ μέγαν αὐτὸς ἐποίησεν,
Ὅμοίως τε προοίει περὶ πάντων.

9. Τοῖς δὲ κραταῖοις ἰσχυρὰ ἐφίσταται
ἔρυνα.

10. Πρὸς ὕμους οὖν ᾧ τύραννοι οἱ λόγοι
μα,

Ἵνα μάθῃτε σοφίαν καὶ μὴ παρα-
πίσσητε.

11. Οἱ γὰρ φυλάξαντες ὅσως τὰ ἔσια,
ὅσαι ἐπίστανται.

Καὶ οἱ διδάχθῃτες αὐτὰ, εὐρήσων
ἀπολογίαν.

12. Ἐπιδυμήσατε οὖν τῶν λόγων μου.
Ποθήσατε, καὶ παιδεύησθε δε.

13. Λαμπρὰ καὶ ἀμάραντος ἐστὶν ἡ σο-
φία,

καὶ εὐχερὲς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀ-
γαπῶντων αὐτήν,

καὶ εὐρίσκεται ὑπὸ τῶν ζητήτων
αὐτήν.

14. Φθάσει τὲς ἐπιθυμοῦντας προγνω-
θῆναι.

15. Ὁ ὀρθείσας πρὸς αὐτήν ἔκοπιώσει.
Πάρεδρον γὰρ εὐρήσει τῶν πυλῶν
αὐτῆς.

16. Τὸ γὰρ ἐνδυμηθῆναι περὶ αὐτῆς,
φρονήσεως τελειότης,

καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτὴν ταχέως
ἀμέριμος ἔσται.

17. Ὅτι τὰς ἀξίους αὐτῆς αὕτη περιέ-
χεται ζητῶσα,

καὶ ἐν ταῖς τριβύς φαντάζεται αὐ-
τοῖς εὐμενῶς,

καὶ ἐν πάσῃ ἐπιτοίᾳ ἀπαντᾷ αὐτοῖς.

18. Ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς ἡ ἀληθευσαία πα-
δείας ἐπιθυμία,

19. Φροντὶς δὲ παιδείας ἀγάπη,

Ἀγάπη δὲ τήρησις νόμων αὐτῆς,

Προσοχὴ δὲ νόμων βεβαιώσις ἀφθαρ-
σίας,

20. Ἀφθαρσία δὲ ἐγγύς ἐστι ποιῆσαι θεῶν.

21. Ἐπιθυμία ἄρα σοφίας ἀνάγει ἐπὶ
βασίλειαν.

22. Εἰ οὖν ᾔδειδα ἐπὶ θρόνοις καὶ σκή-
προις τύραννοι λαῶν,

23. Τιμήσατε σοφίαν, ἵνα εἰς τὸν αἰῶ-
να βασιλεύσητε.

24. Τί δὲ ἐστὶ σοφία καὶ πῶς ἐγένετο,
ἀπαγγελῶ,

καὶ ἐκ ἀποκεκρυμῶν ὑμῶν μυστήρια,
Ἄλλα ἀπ' ἀρχῆς γενέσεως ἐξιχνιά-
σω,

καὶ θήσω εἰς τὸ ἐμφανὲς τὴν γνω-
σιν αὐτῆς,

καὶ ἢ μὴ παρεδύσω τὴν ἀλήθειαν.

25. Οὔτε μὴν φθόνῳ τειχότι συνοδεύσω,
Ὅτι ἔσας ἢ κοινῶν σοφία.

26. Πληθὺς δὲ σοφῶν σωτηρία κόσμου,
καὶ βασιλεὺς φρόνιμος εὐσάφειας
δημῶν.

27. Ὡστε παιδεύετε τοὺς ἑμαυτοὺς μὴ,
καὶ ἀφελήθησθε δε.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

Εμὶ μὲν καὶ γὰρ θνητὸς ἀνθρώπος,
ὥς ἄπαντι,

Καὶ γηγενοὺς ἀπύγους πρωτο-
πλαστον·

Καὶ ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐγλύφην σάρεξ·

2. Δεκαμηνηκίῳ χρόνῳ παύεις ἐν αἵματι,
Ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ ἡδονῆς ὕ-
πνου συνελθούσης·

3. Καὶ ἐγὼ δὲ γενόμενος ἑσπασα τὸν κοι-
τὸν αἶρα,

Καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθεῖ κατέπεσον
γῆν, πρῶτην Φωνὴν τὴν ὁμοίαν
πᾶσιν ἔκα κλαίαν·

ἴσα
αἰνεσθᾶν 4. Ἐν σπαργάνοις ἀντράφην καὶ φρον-
τῖσιν·

5. Οὐδεὶς γάρ βασιλεύων ἐτέρων ἔχεν γε-
νέσεως ἀρχήν,

6. Μία δὲ πάντων εἰσὶς εἰς τὸν βίον,
ἔξοδός τε ἦν.

7. Διὰ τῷτο ἠυξάμην, καὶ φρόνησις
ἐδόθη μοι·

Ἐπεκαλεσάμην, καὶ ἤλθε μοι πνεύ-
μα σοφίας.

8. Προέκραα αὐτὴν σκίπτειν καὶ θρό-
νον, καὶ πλῆτον ἐδὲν ἡγησάμην ἐν
συγκρίσει αὐτῆς·

αὐτὴν 9. Οὐδὲ ὁμοίωσα νῦν λίθιν ἀτίμητον,
Ὅτι ὁ πᾶς χρόνος ἐν ὕψει αὐτῆς

ψάμμος ὀλίγη,

Καὶ ὡς πηλὸς λογιζήσεται ἀργυρὸς
ἐναντίον αὐτῆς·

10. Ὅτι ἐν ὕψει αὐτῆς εὐμορφίαν ἤγα-
πησα αὐτήν,

Καὶ προελάμην αὐτὴν ἀπὸ φωτός
ἔχεν,

Ὅτι ἀκοίμητον τὸ ἐκ ταύτης φέγγος.

11. Ἥλθε δὲ μοι τὰ ἀγαθὰ ἐμὲ πάντα
μετ' αὐτῆς,

Καὶ ἀναριθμητος πλῆτος ἐν χερσὶν
αὐτῆς·

12. Ἡυφραίθη δὲ ἐπὶ πᾶσιν, ὅτι αὐτῶν
ἡγείται σοφία·

Ἡγάσαν δὲ αὐτὴν γενέτην ἵσαι λίθων.

13. Ἀδελῶς τε ἔμαθον, ἀφ' ὧνός τε μα-
ταδίδωμι,

Τὸν πλῆτον αὐτῆς ἐκ ἀπεκρύψομαι·

14. Ἀνεκλιπῆς γὰρ θησαυροὺς ἐς τὴν ἀν-
θρώπου,

Ὅν οἱ κλησάμενοι πρὸς Θεὸν ἐπέλεσαν·

το φίλων,

Διὰ τὰς ἐκ παιδείας δωρεὰς συστα-
θέντες.

15. Ἐμοὶ δὲ δόξη ὁ Θεὸς εἰπεῖν κατὰ
γνώμην,

Καὶ ἐνθυμηθῆναι ἀξίως τῶν λεγο-
μένων·

Ὅτι αὐτὸς καὶ τῆς σοφίας ὁδηγός

ἐστίν,

Καὶ τῶν σοφῶν διαδραστής.

16. Ἐν γὰρ χερσὶ αὐτῆς καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ
λόγοι ἡμῶν,

Πᾶσα τε φρόνησις καὶ ἐργασιῶν
ἐπιστήμη.

17. Αὐτὸς γὰρ μοι ἔδωκε τῶν ὄντων γνῶ-
σιν ἀψευδῆ,

Εἰδέναι σύστασιν κόσμου καὶ ἐνέργειαν
στοιχείων·

18. Ἀγ-

CAP. VII. v. 4. ἀντράφην καὶ φρ.) ἀντράφην καὶ ἐν φροντίσει. v. 5. βασιλεύων) βασιλεύων. v. 9. ὁμοίωσα αὐτὴν) ὁμοίωσα αὐτὴν. v. 10. sic. 2. προελάμην) προελάμην. v. 12. Ἡυφραίθη δὲ ἐπὶ πᾶσιν) εὐφραίνθη δὲ ἐπὶ πάντων. v. 14. sic. 2. κλησάμενοι) κλησάμενοι. v. 15. sic. 2. λεγομένων) διδωμένων.

18. Ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μεσότητα
χρόνου,
Τροπὴν ἀλλογαῶς καὶ μεταβολαῖς
καιρῶν,
19. Ἐννοῦν κύκλους, καὶ ἀστέρας θίσεις,
20. Φύσεις ζώων καὶ θυμὸς θηρίων,
Πνευμάτων βίας, καὶ διαλογισμὸς
ἀνθρώπων,
Διαφορὰς φυτῶν καὶ δυνάμεις φύων.

ἐμφανῶν 21. Ὅσατι ἐστὶ κρυπία καὶ ἄφαντ' ἔγνω
Ἦ γὰρ πάντων τεχνίτις ἐδίδαξέ με
σοφία.

22. Ἐστὶ γὰρ αὐτὴ πνεῦμα νοερὸν, ἄγιον,
Μονογενὲς, πολυμερές, λεπτόν,
Εὐκίνητον, τρανὸν, ἀμόλυτον,
Σαφές, ἀπῆμικτον, Φιλάγαθον, ὀξύ,
Ἀκαλύτον, εὐεργετικόν, 23. Φιλάν-

θρωπον,
Βίβαιον, ἀσφαλές, ἀμέριμον, παν-
τοδύναμον, παντεπισκοπον,
Καὶ διὰ πάντων χωροῦν πνευμάτων
Νοερῶν, καθαρῶν, λεπιοτάτων.

24. Πάσης γὰρ κινήσεως κινητικώτερον
σοφία.

Δήκει δὲ καὶ χωρεῖ διὰ πάντων διὰ
τὴν καθαρότητα.

25. Ἀτμὴς γὰρ ἐστὶ τῆς τοῦ Θεοῦ δυνά-
μεως,

Καὶ ἀπὸρρέουσα τῆς τοῦ παντοκράτορος
δόξης εὐλακρίας.

εὐλακ- 26. Διὰ τὸτο ἔδην μεμιαμμένον εἰς αὐτὴν
είας παρρησιάζει.

26. Ἀπαύγασμα γὰρ ἐστὶ φωτὸς αἰδίου, *

Καὶ ἔσπλινον ἀκηλίδων τῆς τοῦ Θεοῦ
ἐνεργείας,
Καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ.

27. Μία δὲ ὅσα πάντα δύναται,
Καὶ μένσας ἐν αὐτῇ πάντα καινίζει,
Καὶ κατὰ γενεάς εἰς ψυχὰς ὅσας
μεταβάλλουσα,
Φίλος Θεὸς καὶ προφῆτας κατα-
σκευάζει.

28. Οὐδὲν γὰρ ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ, εἰ μὴ ἔδην
τὸν σοφία συνοικοῦντα.

29. Ἐστὶ γὰρ αὐτὴ εὐπερετέρα ἥλιος,
Καὶ ὑπὲρ πάσαν ἀστέρον θίσιν
Φωτὶ συγκρονημένη εὐρίσκειται προ-
τέρα.

30. Τὸτο μὲν γὰρ διαδίδεται νῦν,
Σοφίαν δὲ ὁ καταχρεῖ κακία.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Ἰακτείνει δὲ ἀπὸ πέραςτος ἐπὶ πέ-
ρας εὐρατῶς,

Καὶ διοικεῖται τὰ πάντα χρη-
στῶς.

2. Ταύτην ἐφίλησα καὶ ἐξεζήτησα ἐκ
νεότητός με,

Καὶ ἐζήτησα σύμφην ἀγαγέσθαι ἐ-
μαυτῷ,

Καὶ ἑρατῆς ἐγγενομένη τῷ καίῳ
αὐτῆς.

3. Εὐγένειαν δοξάζει συμβίωσιν Θεοῦ ἑ-
χουσα,

Καὶ ὁ πάντων δεσπότης ἠγάπησεν
αὐτήν.

M m 2

4. Μύ-

v. 19. Ἐννοῦν) ἐννοῦν. v. 21. Ἐστὶ γὰρ αὐτὴ) ἐστὶ γὰρ ἐν αὐτῇ. v. 23. σιχ. 2. παντοδύναμον) παντοδύναμον. v. 25. σιχ. 2. εὐλακρίας) εὐλακρίας. v. 27. σιχ. 2. ἐν αὐτῇ πάντα) ἐν αὐτῇ τὰ πάντα. v. 28. ἔδην γὰρ ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ) οὐδὲν γὰρ ἀγαπᾷ ὁ Θεός. v. 29. σιχ. 2. αὐτῆς) ἑρατῆς. v. 30. σιχ. 2. in Rom. σοφία δὲ οὐκ ἀνταχρεῖ κακία. CAP. VIII. v. 1. ἐστὶ πέ-
ρας) εἰς πέρας. ibid. σιχ. 2. διοικεῖται) διοικεῖ.

4. Μύσις γὰρ ἐστὶ τῆς τῷ Θεῷ ἐπιστήμης, καὶ οὕτως τῶν ἔργων αὐτοῦ.
 αἰρετῖς
5. Εἰ δὲ πλεῖστός ἐστιν ἐπιθυμητὸν κλῖμα ἐν βίῳ,
 Τί σοφίας πλησιώτερον τῆς τὰ πάν-
 τα ἐργαζομένης;
- ἐργάζε- 6. Εἰ δὲ φρόνησις ἐκείνη,
 ται Τίς αὐτῆς τῶν ὄντων μαῖλόν ἐστι το-
 χυνίτης;
7. Καὶ εἰ δικαιοσύνη ἀγαπᾷ τις,
 Οἱ πόνοι ταύτης εἰσὶν ἀρεταί.
 Σωφροσύνη γὰρ καὶ φρόνησις ἐκδι-
 δασκεύει,
 Δικαιοσύνη καὶ αἰδρεία,
 ὧν χρησιμώτερον ἔστιν ἐστὶν ἐν βίῳ
 ἀνδρώποιοι.
- πολύπει- 8. Εἰ δὲ καὶ πολυπραγμία ποδεῖ τις,
 ραν. Οἶδε τὰ ἀρχαῖα, καὶ τὰ μέλλοντα
 εἰκάζει.
 Ἐπίσταται τροφὰς λόγων καὶ λύσεις
 αἰνιγμάτων,
 Σημεία καὶ τέρατα προγνώσκει
 Καὶ ἐκδύσεις καιρῶν καὶ χρόνων.
9. Ἐκρηνα τοῖνυν ἀγαγέσθαι ταύτην ἱκαν-
 τῇ πρὸς συμβίωσιν,
 Εἰδὼς ὅτι ἔσται μοι σύμβουλος ἀγαθῶν,
 Καὶ παραίνεσις φροντίδων καὶ λύπης.
10. Ἐξω δὲ αὐτὴν δοῦσαν ἐν ὄχλοις,
 Καὶ τιμὴν παρὰ πρεσβυτέρους ὁ νέος.
11. Ὅζους εὐεδοκίμοις ἐν κρίσει,
 Καὶ ἐν ὄψει δυνατῶν θαυματούσμοι.
12. Σιγῶντά με περιμενοῦσιν, καὶ φθιγ-
 γομένῳ προσέξουσιν,
 Καὶ λαλοῦντος ἐπιπλεῖν, χεῖρα *
 ἐπιθήσουσιν ἐπὶ σόμας αὐτῶν.
13. Ἐξω δὲ αὐτὴν ἀθανασίαν,
- Καὶ μόνην αἰώνιον τοῖς μετ' ἐμὲ ἀ-
 πολειψῶ.
14. Διοικήσω λαὸς, καὶ ἔθνη ὑποταγή-
 σεται μοι.
15. Φοβηθήσονται με ἀκούσαντες τύραν-
 νοι φοβίλοι.
 Ἐν πλήθει Φαῦμαι ἀγαθός,
 Καὶ ἐν πολέμῳ αἰδρείος.
16. Εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκόν με προσ-
 ναπαύσομαι αὐτῇ.
 Οὐ γὰρ ἔχει πακράν ἢ συναναστροφὴ
 αὐτῆς,
 Οὐδὲ ὁδὸν ἢ συμβίωσιν αὐτῆς,
 Ἀλλὰ εὐφροσύνη καὶ χαρὰν.
17. Ταῦτα λογιζάμενος ἐν ἡμευτῷ,
 Καὶ φροντίσας ἐν καρδίᾳ μου,
 Ὅτι ἀθανασία ἐστὶν ἐν συγγενείᾳ σο-
 φίας, 18. καὶ ἐν φιλίᾳ αὐτῆς τέρ-
 ψις ἀγαθῇ,
 Καὶ ἐν πόνοις χειρῶν αὐτῆς πλεῖτος
 ἀνεκλιπῆς,
 Καὶ ἐν συγγενευσίᾳ ἐμύλης αὐτῆς
 φρόνησις,
 Καὶ εὐκλεία ἐν κοινῇ λόγων αὐτῆς,
 Περιήεν ζήτων ὅπως λάβω αὐτὴν εἰς
 ἡμευτόν.
19. Παῖς δὲ ἤμην εὐφρῆς,
 Ψυχῆς τε ἔλαχεν ἀγαθῆς.
20. Μάλλον δὲ ἀγαθός ὢν, ἤλθην εἰς
 σώμα ἀμείαντον.
21. Γινὼς δὲ ὅτι ἐκ ἄλλως ἔσομαι ἐγκρα-
 τῆς, ἔαν μὴ ὁ Θεὸς δῷ,
 (Καὶ τῆτο δ' ἦν φρονήσεως τὸ εἰδέναι
 τίνος ἢ χάρις,
 Ἐνέτυχον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἰδεῖθην αὐτῷ,
 Καὶ ἔπειν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου.

ΚΕΦ.

v. 8. πολυπραγμία) πολυπραγμία. ibid. stich. 2. εἰκάζει) εἰκάζει. v. 9. ἀγαγέσθαι ταύτην) transpo-
 sita. v. 17. stich. 2. ἀθανασία ἐστὶν) transposita. v. 21. stich. 2. τίνος χάρις) τίνος ἢ χάρις.

ΚΕΦ. Θ'. ΙΧ.

Εὖ πατήρων καὶ κύριε τῷ ἔλεος
σε,

Ὁ ποιήσας τὰ πάντα ἐν λό-
γῳ σε,

2. Καὶ τῇ σοφίᾳ σε κατασκευάσας ἀν-
θρώπων,

ἵνα δεσπύῃ τῶν ὑπὸ σὺ γενομένων
κτισμάτων,

3. Καὶ διέπῃ τὸν κόσμον ἐν οἰότητι καὶ
δικαιοσύνῃ,

Καὶ ἐν εὐδότητι ψυχῆς κρίσιν κρίνῃ.

4. Δός μοι τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρε-
δρον σοφίας,

Καὶ μὴ με ἀποδοκιμάσῃς ἐκ παιδῶν
σε.

5. Ὅτι ἐγὼ ὄυλος σὺς καὶ υἱὸς τῆς παι-
δίσκης σε,

Ἄνθρωπος ἀδελφῆς καὶ ὀλιγοχρόνιος,
Καὶ ἐλάσων ἐν συνέσει κρίσεως καὶ
νόμων.

6. Κἄν γάρ τις ᾗ τέλειος ἐν υἱοῖς ἀν-
θρώπων,

Τῆς ἀπὸ σὺ σοφίας ἀπέστης, εἰς ὃ
δὲν λογισθήσεται.

7. Σὺ με προεῖλῃς βασιλεὺς λαῶν σε,
Καὶ δικαστὴν υἱῶν σε καὶ θυγατέραν
σε.

8. Εἴπας οἰκοδομῆσαι ναὸν ἐν ὅρει ἁγίῳ
σε,

καί αὖτις καὶ ἐν πόλει κατασκευάσῃς σε θυσια-
στήριον,

Μίμημα σκηνῆς ἁγίας ἣν προητοίμα-
σας ἀπ' ἀρχῆς,

9. Καὶ μετὰ σὺ ἡ σοφία ἡ εἰδὺς τὰ ἔρ-
γῳ σε,

Καὶ παρῆσθα ὅτε ἱποίῃς τὸν κόσμον,
Καὶ ἐπισταμίῃ τί ἀρετῶν ἐν ὀφθαλ-
μοῖς σε,

Καὶ τί εὐδὲς ἐν ἐτολαῖς σε.

10. Ἐξαπόσειλον αὐτὴν ἐξ ἁγίων ἑρα-
τῶν,

Καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σε πέμψον
αὐτήν,

ἵνα συμπαρέσθαι μοι κοπιάσῃ,
Καὶ γινῶ τί εὐάρετόν ἐστι παρὰ σοί.

11. Οἶδε γὰρ ἐκείνη πάντα καὶ συνιῶ,
Καὶ ὁδηγήσει με ἐν ταῖς πρᾶξι μοι
σωφρονέως,

Καὶ φυλάξει με ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς.

12. Καὶ ἔσαι προσδεκτὴ τὰ ἔργα με,
Καὶ διακρινῶ τὸν λαόν σε δικαίως,
Καὶ ἔσομαι ἄξιος θρόνων πατέρους με.

13. Τίς γὰρ ἄνθρωπος γνώσεται βυ-
λὴν Θεοῦ;

Ἥ τίς ἐνθυμηθήσεται τί θέλει ὁ
Κύριος;

14. Λογισμοὶ γὰρ θνητῶν δεῖλοί,
Καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπινόαις ἡμῶν.

15. Φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχὴν,
Καὶ βρῖθει τὸ γεωδὲς σκήνος ἐν πο-
λυφροντίδῃ.

16. Καὶ μάστιγι εἰκάζομεν τὰ ἐπὶ γῆς,
Καὶ τὰ ἐν χερσὶν εὐρίσκομεν μετὰ
πόνου.

Τὰ δὲ ἐν ἑρανοῖς τίς ἐξιχνιάσει;

17. Βυλὴν δὲ σε τίς ἔγνω, εἰ μὴ σὺ ἔ-
δοκας σοφίαν,

Καὶ ἔπεμφκας τὸ ἅγιόν σε πνεῦμα
ἀπὸ ὑψίστου;

18. Καὶ ὅτως διαωραθήσῃται αἱ τρεῖς
τῶν ἐπὶ γῆς,

Καὶ

M m 3

CAP. IX. V. 2. κατασκευάσῃς) κατασκευάσεις. V. 6. stich. 2. εἶδὲν) εἶδεν. V. 8. stich. 2. κατα-
σκευάσῃς) κατασκευάσεις. V. 16. μάστιγι) μάστιγι.

- Καὶ τὰ ἀρετὰ σὺ ἐδιδάχθησαν ἀν-
θρώποι,
19. Καὶ τῇ σοφίᾳ ἐσώθησαν.

ΚΕΦ. Ι'. Χ.

Α Ὑπὲρ πλοῦτος παῖς κόσμου
Μόνον κλιθεῖντα διεφύλαξε,
Καὶ ἐξέλατο αὐτὸν ἐκ παρα-
πύλου τοῦ ἰδίου.

2. Ἐδοκίμει αὐτῷ ἰσχύϊ κρατῆσαι πάν-
των.
3. Ἀποσὰς δὲ ἀπ' αὐτῆς ἀδίκους ἐν ἐργῇ
αὐτῆς.
Ἀδελφοκίλους συναπώλετο θυμοῖς.
4. Δι' ὃν κατακλιθεμένη γῆν πάλιν ἔ-
σασε σοφία,
Δι' εὐτελὲς ζῆλον τὸν δίκαιον κυβε-
ρήσασα.
5. Αὕτη καὶ ἐν ὁμοιοῖα ποτηρίας ἐθῶν
συγχυθέντων,
Ἐργῶ τὸν δίκαιον, καὶ ἐτήρησεν αὐ-
τὸν ἀμειψίον Θεῷ,
Καὶ ἐπὶ τέκνε σπλάγγγους ἰσχυρὸν
ἐφύλαξεν.
6. Αὕτη δίκαιον, ἐξαπολυμένην ἀσεβῶν,
ἐξήρτατο
Φυγόντα καταβάσιον πῦρ Πητα-
πόλεως.
7. Ἦς ἔτι μαρτυρίαν τῆς ποιηρίας
Κατακλιθεμένη κατέθηκε χέρος,
Καὶ ἀτελέσας ὥρας καρποφορῶντα
φυτὰ,
Καὶ ἀπίεσθας ψυχῆς μαρμεῶν ἐση-
κία στήλη ἀλόγ.

8. Σοφίαν γὰρ παρεδυσάμενος ὁ μόνον
ἐδιδάχθησαν τῷ μὴ γινῶται τὰ
κακά,
Ἀλλὰ καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀφροσύνης ἀπέ-
λιπον τῷ βίῳ μνησθέντων,
ἵνα ἐν οἷς ἐσφάλησαν, μὴ λαθεῖν
δυσθῶσι.

9. Σοφία δὲ τὸς θεράποντας αὐτῇ
ἐκ πάντων ἐξήρτατο.
10. Αὕτη φυγάδα ἐργῆς ἀλλήλῃ δίκαιον
᾿Ωδήγησεν ἐν τρείβοις εὐθείαις,
Ἐδείξεν αὐτῷ βασιλείαν Θεῷ,
Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γνώσιν ἀγίων.
ἠπάρεται αὐτὸν ἐν μύθοις, εὐπρόη-
Καὶ ἐπλήθυνεν τὸς * κύριους αὐτοῦ. σεν
11. Ἐν πλεονεξίᾳ κατιχυόντων αὐτὸν * κόπους
παρέστη,
Καὶ ἐπλέτισεν αὐτόν.
12. Διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπὸ ἐχθρῶν,
Καὶ ἀπὸ ἐπιδρομῶν ἡσυχάζοντα,
Καὶ ἀγῶνα ἰσχυρὸν ἐβραβεύσεν αὐτῷ,
ἵνα γινῶ, ὅτι παντός δυνατωτέρω
ἔστιν ἢ εὐσέβεια.
13. Αὕτη πρᾶξιντα δίκαιον ἐκ ἐγκατέ-
λειπεν,
Ἀλλὰ ἐξ ἀμαρτίας ἐξήρτατο αὐτόν
14. Συγκατέθηκε αὐτῷ εἰς λάκκον,
Καὶ ἐν δεσμοῖς ἔκασκεν αὐτόν,
ἕως ἤνεγκεν αὐτῷ σκῆπτρον βασι-
λείας
Καὶ ἐξουσίαν τυραννούντων αὐτῷ.
Ψευδοὺς τε ἐδείξεν τὸς μωμισαμένους
αὐτόν,
Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δέξαν αἰώνιον.

15. Αὕτη

CAP. X. v. 2. κύριους) ἀδίκους. v. 4. ἑαυτοῦ) ἑαυτοῦ. v. 5. sich. 2. Ἐργῶ τὸν) ἐπὶ τὸν. v. 6. sich. 3. κατακλιθεμένη πῦρ) transposita. v. 7. Ἦς ἔτι μαρτ.) εὐ καὶ μαρτυρίαν. v. 9. μαρτυ-
ρίαν) θεράποντας. v. 10. sich. 6. κύριους) κύριους. v. 12. sich. 4. ἢ εὐσέβεια) absque ac-
ticulo.

15. Αὐτὴ λαὸν ὅτιον καὶ σπέρμα ἁμαρ-
πίον

Ἐρίσαστο ἐξ ἔθους θλωδόνταν·

16. Εἰσῆλθεν εἰς ψυχὴν θεράποντος
Κυρίου,

Καὶ ἀντίτῃ βασιλεῦσι φοβεροῖς ἐν
τέρασσι καὶ σημείοις.

μυθὸν 17. Ἀπώδωκεν ὁσίους μυθὸν κόπων αὐτῶν·
ὁσίους ὁδὴν γένον αὐτὸς ἐν ὁδῷ θαυμαστῇ,

Καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σκέπη ἡμέρας,
Καὶ εἰς φλόγα ἀτίκτων τὴν νύκτα.

18. Διεβόλυσαν αὐτὸς θάλασσας ἐν-
θεράν,

Καὶ διήγαγεν αὐτὸς δι' ὕδατος πολλῶν

κατέκλυ- 19. Τὸς δὲ ἐχθροὺς αὐτῶν κατέκλυεν,
σαν Καὶ ἐκ βαθέως αἰώου αὐτὸς ἀνέβρασαν αὐτὸς.

20. Διὰ τῆτο δίκαιο ἐσκύλευσαν ἀσε-
βεῖς,

Καὶ ὠνόμασαν Κύριον τὸ ὄνομα τὸ ἁ-
γίον σου,

Τὴν τε ὑπέρμαχόν σου χεῖρα ἤνεσαν
ὁμοθυμαδόν·

21. Ὅτι ἡ σοφία ἤνοιξε τόμα καυφῶν,
Καὶ γλώσσας ἡπίων ἔθηκεν τρενάς.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΧΙ.

αὐτὴ 1. Ὑπόσω τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν χειρὶ
προφη- 2. Διὰ τῶν προφῆται ἁγίων·
τῶν ἁγίων

Καὶ ἐν ἀβάτοις ἐπῆξαν σκηνάς·

3. Ἀντίστησαν πολεμίοις, καὶ ἐχθροῖς
ἡμῶν.

4. Ἐδύσαν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε,

Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐκ πέτρας ἀερο-
τόμος ὕδωρ,

Καὶ ἔκμα διψῆς ἐκ λίθου σκληροῦ.

5. Δι' ὧν γὰρ ἐκολαδίθησαν οἱ ἐχθροὶ
αὐτῶν,

6. Διὰ τῶν αὐτῶν ἀποροῦντες εὐεργε-
τήθησαν.

7. Ἀντὶ μὲν πηγῆς ἀνείη ποταμῷ
Λίματι λυθραῖδι ταραχθέντος

8. Εἰς ἐλεγχον ἡπιοκλήν διατάγματός,
Ἐδουκας αὐτοῖς δοψιλὲς ὕδωρ ἀνελ-
πίτως·

9. Δεῖξας διὰ τῆ τότε διψῆς,
Πῶς τὸς ὑπεικνاتیς ἐκλάσας.

10. Ὅτε γὰρ ἐπειράδιθησαν, καὶ περ' ἐν
ἐλπίει παιδευόμενοι,

Ἐγνώσαν πῶς ἐν ὀργῇ κρινόμενοι ἀ-
σβεῖς ἐβασανίζοντο·

11. Τότος μὲν γὰρ οἷς πατὴρ νεθετῶν
ἐδοκίμασας·

Ἐκείνης δὲ οἷς ἀπότομος βασιλεὺς
καταδικάζων ἐξήτασας.

12. Καὶ ὅπαντες δὲ καὶ παρόντες ὁμοῖως
ἐτρεύχοντο·

13. Διπλὴ γὰρ αὐτὸς ἔλαβε λύπη,
Καὶ τεναγμὸς μηνῶν τῶν παρελ-
θόντων.

14. Ὅτε γὰρ ἤκουσαν διὰ τῶν ἰδίων κα-
λαίων

Εὐεργετημένους αὐτὸς, ἤθοντο τῷ
Κυρίῳ·

15. Ὅν γὰρ ἐν ἐκθέσει πάλαι ριφίτω
ἀπέπειπον χλευάζοντες,

Ἐπὶ τέλει τῶν ἐκβάσεων ἐθαύμαζον,

Οὐχ

v. 17. μυθὸν ὁσίους) transposita. ibid. stich. 4. ὁδὸν) ὁδόν. v. 19. κατέκλυεν) κατέκλυεν. CAP. XI. v. 1 ἔργα αὐτῶν) ἔργα αὐτῶν. ibid. προφῆται ἁγίων) προφῆται ἁγίων. v. 3. ἐχθροὶ ἡμῶν) transposita. v. 7. ἀνείη) ἀνείη. ibid. stich. 2. ταραχθέντος) ταραχθέντος. v. 13. stich. 2. παρελθόντων) παρελθόντων. v. 14. stich. 2. εὐεργετημένους) εὐεργετημένους. v. 15. Ὅν γὰρ) τὸν γὰρ. ibid. stich. 2. ἐθαύμαζον) ἐθαύμαζον.

Οὐχ ἴμοια δικαίως διψήσαντες.

16. Ἀπὶ δὲ λογισμῶν ἀσυνέτων ἀδικίας αὐτῶν,
κλώδαλα
Ἐν οἷς πλανηθέντες ἐθρῆσκον αἰσ-
για ἔρεπται καὶ κώδωλα εὐτελεῖ,
Ἐπαπίσειλας αὐτοῖς πληθους αἰσ-
γων ζῶων εἰς ἐκδοκῆσιν.

17. Ἴνα γινώσκῃ ὅτι δι' ὧν τις ἀμαρτά-
νει, διὰ τῶν καλῶν.

18. Οὐ γὰρ ἡπόρει ἡ παντοδυναμία σου
καὶ κλίσασα τὸν κόσμον ἐξ ἀμέμφου
ἕλης,
Ἐπιπέμψαι αὐτοῖς ἡ πληθους ἀρκων,
ἡ θρασεῖς λιοντας,
νεοκλίσαι
19. Ἡ κοιλία θυμῷ πλήρεις θήρας αἰ-
γνώτες,
Ἡτοι πυρπνόον φυτῶντας αἰθρας,
λγχνω-
μῆναι
Ἡ βρέμει λακνωμένη καπνῷ,
Ἡ δεινὸς ἀπ' ἐμμάτων σπονθήρας
ἀερεάπλοντας.

20. Ὡν οὐ μόνον ἡ βλάβη ἡδύνατο ἐκί-
ψαι αὐτοὺς,
Ἀλλὰ καὶ ἡ ὄψις ἐκφοβήσασα διο-
λέσαι.

21. Καὶ χωρὶς δὲ τῶν, ἡ ἐν πνεύμα-
τι πεσεῖν ἐδύναντο,
Ἐπὶ τῆς δίκης διαχθέντες,
Καὶ λαμνηθέντες ὑπὸ πνεύματος δυ-
νάμεως σε·
Ἀλλὰ πάντα μέτρῃ καὶ ἀρετῇ καὶ
σαβῶν διατάξας.

22. Τὸ γὰρ μεγαλῶς ἔχρισαι σοὶ πάρε-
σιν πάντοτε,

Καὶ κράτει βραχυόνος σε τίς ἀντι-
σῆται;

23. Ὅτι ὡς βροτὴ ἐκ πλαστῆγγων ὅλος
ὁ κόσμος ἵκναιται σε,
Καὶ ὡς βροτὴς ὁρῶσε ἐρδρη κατελ-
θῆσα ἐπὶ γῆν.

24. Ἐλεεῖς δὲ πάντας ὅτι πάντα δύνα-
σαι,
Καὶ παρορᾷς ἀμαρτήματα ἀνθρώ-
πων εἰς μετανοίαν.

25. Ἀγαπᾷς γὰρ τὰ ὄντα πάντα, καὶ
ἐν βλάβει ὧν ἐποίησας· ἔδειξαι
Οὐδὲ γὰρ ἂν μισῶν τι καίσεσκεύα-
σας.

26. Πῶς δὲ δέχομαι ἂν τι, εἰ μὴ σὺ ἡ-
θέλησας;

Ἡ τὸ μὴ κληθῆν ὑπὸ σοῦ διεκρήθη;

27. Φεῖδῃ δὲ πάντων, ὅτι σὰ ἐσι πάν-
τα, δεσποτα φιλόψυχε.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

Τὸ γὰρ ἀφθαρτόν σε πνεῦμα ἐ-
στιν ἐν πᾶσι·

2. Διὸ τὰς παραπίπτοντας κατ'
ὀλίγον ἐλέγχεις,

Καὶ ἐν οἷς ἀμαρτάνουσιν, ὑπομνή-
σκων νοθεύεις,

Ἴνα ἀπαλαγνύντες τῆς κακίας πα-
σαι ἐπὶ σὲ Κύριε. πεινύ-
σωμεν

3. Καὶ γὰρ τὰς παλαιὰς οἰκήτορας τῆς
ἀγίας σε γῆς

μισήσας, 4. ἐπὶ τῷ ἔχθιστά πρῶ-
σιν ἔργα φαρμακεῶν

Καὶ τελεταῖς αἰουσίαις, 5. τέκνων τε
φονταῖς ἀνιελημόνας,

Καὶ

v. 16. Rich. 2. κλώδαλα) κλώδαλα. v. 19. κοιλίαν) κοιλίαν. ibid. Rich. 3. βρέμει λακνωμένη-
122) βρέμει λακνωμένη. v. 20. διεκρήθη) διακρήθη. v. 22. σοὶ κύριον) transposita. v. 25.
ἐδύναντο) ἐδύναντο. v. 27. πάντα) decd. CAP. XII. v. 2. Rich. 3. πεινύσαν) πεινύσαν.

- Καὶ σπλαγχνοφάγων ἀνδρωπίνων
σαρκῶν θύσαν καὶ αἱμάας
Ἐκ μέσων μύσας θιάσθαι,
6. Καὶ αὐθιγὰς γονεῖς ψυχῶν αἵων-
θίτων,
Ἐδολέθης ἀπολέσαι διὰ χειρῶν πα-
τέρων ἡμῶν.
7. Ἵνα ἀξίαν ἀποικίαν δεῖται Θεὸς
παῖδων
Ἡ παρὰ σοὶ πασῶν τιμωτάτη γῆ.
8. Ἀλλὰ καὶ τέτων οἷς ἀνδραῖων
ἐφείσω,
Ἀπέσιλάς τε προδρόμους τῷ στρατο-
πύδῃ σὺ σφίκας,
Ἵνα αὐτὸς καταδραχὺ ἐξαλεθρεύ-
σασιν.
9. Οὐκ ἀδυνατῶν ἐν παρατάξει ἀσεβεῖς
δικαίους ὑποχρίσεις δύναι,
Ἡ θρησκεία δεινός, ἢ λόγῳ ἀποτόμῳ
ὅφ' ἐν ἐκλήριψαι.
10. Κρίνων δὲ καταδραχὺ, ἐίδως τόπον
μεταιοίας,
Οὐκ ἀγνοῶν, ὅτι ποιητὰ ἡ γένεσις
αὐτῶν,
Καὶ ἔμφυτος ἡ κακία αὐτῶν,
Καὶ ὅτι ἔμῃ ἀλλαγῇ ὁ λογισμὸς αὐ-
τῶν εἰς τὸν αἰῶνα.
11. (Σπέρμα γὰρ ἦν κατηραμένος ἀπ'
ἀρχῆς.)
Οὐδὲ εὐλαβήμενος τινὰ, ἐφ' οἷς ἡ-
μάρτανον ἀδελφὸν ἐίδως,
12. Τίς γὰρ ἐρεῖ· τί ἰποίησας;
Ἡ τίς ἀντιστήσεται τῷ κρίματί σου;
Τίς δὲ ἐγκαλέσει σοὶ κατὰ ἐθνῶν ἀ-
πολωλῶτων, ἃ σὺ ἐποίησας;
- Ἡ τίς εἰς κατάστασίν σοι ἐλευσεται
ἐδικὸς κατὰ ἀδίκων ἀνδραῖων;
13. Οὔτε γὰρ Θεός ἐστι πλὴν σὺ, ὃ μέ-
λει περὶ πάντων,
Ἵνα δείξῃς ὅτι ἐκ ἀδίκων ἐκράσας.
14. Οὔτε βασιλεὺς ἡ τύραννος ἀντο-
φθαλμῆσαι ἀλήσεται σοὶ περὶ
ἃν ἀνέλθῃς.
15. Δίκαιος δὲ ὢν, δικαίως τὰ πάντα
διέπεις,
Αὐτὸν τὸν μὴ ὀφείλοντα κολαδῆσαι
καταδικάσαι
Ἀλιότερον ἡγέμενος τῆς σῆς δυνά-
μεως.
16. Ἡ γὰρ ἰχθὺς σὺ δικαιοσύνης ἀρχή,
Καὶ τὸ πάντων σε δεσπύζειν, πάν-
των φειδῶσαι σε ποιεῖ.
17. Ἰχθὺν γὰρ ἐνδείκνυσαι ὅτι ἀπιστέμενος ὅτι
ἐπὶ δυνάμει τελειότητι,
Καὶ ἐν τοῖς ἐκ εἰδῶσι σοὶ τὸ θράσος
ἐξελέγχῃς.
18. Σὺ δὲ δεσπύζων ἰχθὺς ἐν ἐπικεικίᾳ
κρένεις,
Καὶ μίαι πολλῆς φειδῶς δικαίως ἡμᾶς.
Πάρεσι γὰρ σοι, ὅταν θύλῃς, τὸ δύ-
νασθαι.
19. Ἐίδαξας δὲ σὺ τὸν λαὸν διὰ τῶν
τοιούτων ἔργων,
Ὅτι δεῖ τὸν δίκαιον εἶναι φιλόανδρω-
πον,
Καὶ εὐελπίδας ἐποίησας τοὺς υἱὸς σου,
Ὅτι δόσεις ἐπὶ ἀμαρτήμασι μετα-
νοίας.
20. Εἰ γὰρ ἐχθροὺς παῖδων σου καὶ ὀφει-
λομένους θανάτῳ

Τομ. IV.

N n

Μετὰ

v. 1. stich. 3. μύσας θιάσθαι) μεταθίσεις σοι. v. 14. ἐνέλθῃς) ἀνέλθῃς. v. 16. stich. 2. φειδῶσαι σοὶ) σε abest. v. 17. ὅτι ἀπιστέμενος) ὅτι deest. ibid. stich. 1. ἐν τοῖς ἐκ εἰδῶσι) ἐν τοῖς εἰδῶσι. v. 19. stich. 4. δίδως) δίδω.

Μετὰ τῷ αὐτῇ ἐτιμαρίσω προσο-
χῆς,

Δὲς χρέαν καὶ τόπον δι' ὧν ἀπαλ-
λαγῶσι τῆς κακίας,

Διὸ καὶ τὸ τέμας τῆς καταδίκης
ἐπ' αὐτὰς ἐπῆλθεν.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

21. Μετὰ πίσεως ἀκρεβείας ἐκρινας τὰς
υἱάς σε,

*Ὡν τοῖς πατράσιν ὄρκους καὶ συν-
θήκας ἔδοκας ἀγαθῶν ὑποχέ-
σειαν;

22. Ἡμᾶς οὖν παιδεύων, τὴν ἐχθρὸς
ἡμῶν ἐν μερίτῃ ματινοῖς,

*Ὡς σε τὴν ἀγαθότητα μεριμῶμεν
κρίνοντας,
Κρηόμηνι δὲ προσδοκῶμεν ἔλεος.

23. *Ὅθεν καὶ τὰς ἐν ἀφροσύνῃ ζωῆς
βιάσαντας ἀδικίας,

Διὰ τῶν ἰδίων ἐκαστίαςας βδελυγ-
μάτων.

24. Καὶ γὰρ τῶν πλάης ἐδῶν μακρό-
τερον ἐπλανήθησαν,

Θεὸς ὑπολαμψάνοντες τὰ καὶ ἐν
ζώῃς τῶν ἐχθρῶν αἵματα,
Νηπίων δίκην ἀφροσύνης ψευδίζοντες.

25. Διὰ τὸτο οἷς παισὶν ἀλογίσις τὴν
κρίσιν εἰς ἐμπαιγμὸν ἐπεμψας *

26. Οἱ δὲ πατρινοῖς ἐπιτιμήσεως μὴ νη-
θτηθέντες,

*Ἀξίαν Θεῷ κρίσιν πειρασάμενοι.

27. *Ἐφ' οἷς γὰρ αὐτοὶ ἀχάνοντες ἠγά-
ναικον,

*Ἐπὶ τέτοις ὅς ἐδοκουν Θεὸς, ἐν αὐ-
τοῖς κολαζόμενοι,

*Ἰδόντες ὅν πάλαι ἠρνούτο εἰδέναι,
Θεὸν ἐπὶ γινώσκον ἀληθῆ *

ΜΑταιοὶ μὲν γὰρ πάντες ἄνθρω-
ποι φύσει, οἷς παρὴν Θεῷ
ἀγνωσία,

Καὶ ἐκ τῶν ἐρωμένων ἀγαθῶν ἐκ
ἔχουσιν εἰδέναι τὸν ὄντα,

Οὔτε τοῖς ἐργοῖς προσέχοντες ἐπί-
γινωσκον τὸν τεχνίτην.

2. *Ἀλλ' ἡ πῦρ, ἡ πνεῦμα, ἡ ταχινὸν
αἶρα,

*Ἡ κυκλὸν ἄστρων, ἡ βίσιον ὕδαρ,
Ἡ φωστῆρας ἡρανῶ, πρυτανεῖς κόσ-
μος Θεὸς ἐνόμαεν *

3. *Ὡν εἰ μὲν τῇ καλλῶνι τεργόμενοι,
ταῦτα Θεὸς ὑπελάμβανον,

Γινώσκον πῶσω τέττον ὁ δεσπότης
ἐπὶ βελτίων *

*Ὅ γὰρ τῷ κάλλος γενεσιάρχης ἐκρί-
σιν αὐτά.

4. Εἰ δὲ δυνάμει καὶ ἐνέργειαν ἐκπλα-
γόντες,

Νεκράτωσαν ἀπ' αὐτῶν πῶσω ὁ κα-
τασκευάσας αὐτὰ δυνάτωτερός
ἐστι *

5. *Ἐκ γὰρ μεγέθους καὶ καλλῶνς κτίσ-
μάτων ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς
αὐτῶν θεωρεῖται.

6. *Ἀλλ' ὅμως καὶ τέτοις μίμψις ἐστὶν ἐπὶ
ὀλίγῃ,

Καὶ γὰρ αὐτοὶ τάχα πλανῶνται
Θεὸν ζητούντες καὶ δέλλοντες εὐρεῖν *

7. *Ἐν

v. 20. Rich. 2. ἐτιμαρίσω) ἐτιμώμενος. ibid. προσοχῆν) addit καὶ ἀφροσύνης. ibid. Stich. 3. χρέ-
αν) χρέος. v. 23. αἵματα) αἵματα. CAP. XIII. v. 1. Stich. 3. προσέχοντες) προσκείμενοι
v. 3. ταῦτα θεῷ) θεῷ. v. 6. ἐπὶ τέτοις μίμψις ἐστὶν) καὶ τέτοις ἵνα μίμψις.

7. Ἐν γὰρ τοῖς ἔργοις αὐτῷ ἀναστρέφο-
μενοι διρεπλῶσιν,
καὶ πείθονται τῇ ὄψει, ὅτι καλὰ
τὰ βλεπόμενα.

8. (Πάλιν δὲ ἔθ' αὐτοὶ συγγνώσοι·

9. Εἰ γὰρ τοσῶτον ἵσχυται εἰδέναι, ὥστε
δύναται τοχαῶσάσαι τὸν αἰῶνα,
τὸν τῶτον δεσπότην πᾶς τάχινον ἔχ-
εῖν;)

10. Ταλαίπῳροι δὲ καὶ ἐν νεκροῖς αἱ ἐλ-
πίδες αὐτῶν,

Οἳ τινες ἐκάλεσαν θεὸς ἔργα χει-
ρῶν ἀνθρώπων,

Χρυσὸν καὶ ἄργυρον τέχνης ἐμμελέ-
τημα,

καὶ ἀπεικασματα ζῶων,

Ἡ λίθον ἄχρηστον χεῖρες ἔργον ἀρ-
χαῖας.

11. Εἰ δὲ καὶ τις ὑλοτόμος τέκνον εὐκί-
νητον φυτὸν ἐκπρίσας,

Περιέξυσεν εὐμαθῶς πάντα τὸν
φλοῖον αὐτῷ,

καὶ τεχνιστάμενος εὐπρεπῶς

κατεσκεύασεν χρήσιμον σκεῦος εἰς ὑ-
πηρεσίαν ζωῆς,

12. Τὰ δὲ ὑπολείμματα τῆς ἐργασίας
εἰς ἐπιμασίαν τροφῆς ἀναλώσας ἐν-
πλήθη·

13. Τὸ δ' ἐξ αὐτῶν ἀπέβλημα εἰς ἔθ' ἐν
εὐχρηστον,

Ζῶλον σκολιὸν καὶ ὄξοις συμπεφυκός,
λαβὼν ἔγλυψετ' ἐν ἐπιμελείᾳ ἐρ-
γασίας αὐτῷ,

καὶ ἐμπειρία συνέστη ἐτύπωσεν αὐτό, ἀνίσταται
Ἀπεικάσ' τε αὐτὸ εἰκόνι ἀνθρώπου,

14. Ἡ ζῶον τὸν εὐτελεῖ ὁμοίωσεν αὐ-
τό,

καταχρίσας μίλτων καὶ φύκει ἐν-
ἐρυθρὸς θήκει χρέας αὐτῷ,

καὶ πᾶσαν κηλίδαν τὴν ἐν αὐτῷ κα-
ταχρίσας,

15. καὶ ποιήσας αὐτῷ αὐτῷ ἄξιον· οὐ-
κημα,

Ἐν τοίχῳ ἔθηκεν αὐτό, ἀσφαλτά-
μενος σισίρην·

16. Ἴνα μὲν ἐν μὴ καταπέσῃ προσή-
σεν αὐτῷ,

εἰδὼς ὅτι ἀδυνατεῖ ἐαυτῷ βοηθῆσαι

(καὶ γὰρ ἐστὶν εἰκὼν καὶ χρεῖας ὄχει
βοηθείας·)

17. Περὶ δὲ κλημάτων καὶ γάμων αὐτῷ
καὶ τέκνων προσευχόμενος,

οὐκ αἰσχύνεται τῷ ἀψύχῳ προ-
σκαλῶν·

καὶ περὶ μὲν ὑγίειας τὸ αἰθνεῖς ἐπι-
καλεῖται,

18. Περὶ δὲ ζωῆς τὸ νεκρὸν ἀξιοῖ,
Περὶ δὲ ἐπιμελείας τὸ ἀπειρότατον

ικετεύει,

Περὶ δὲ οδοιπορίας τὸ μηδὲ βᾶσει
χρηθῆναι δυνάμενον,

19. Περὶ δὲ πορισμῶ καὶ ἐργασίας καὶ
χειρῶν ἐπιτυχίας

τὸ ἀδρανέστατον ταῖς χερσὶν εὐδρά-
νειαν αἰτεῖται.

N n 2

ΚΕΦ.

υ. 8. ἢ οὐκ δ'. υ. 13. (ὑπολείμματα) ἀποβλήματα. ibid. stich. 2. εὐπρεπῶς) ἐπιμα-
σίαν. υ. 13. ἔθ' ἐν. ibid. stich. 2. ἐπιμελείᾳ ἐργασίας) ἐν ἐπιμελείᾳ αἰγίαι. ibid. stich. 3.
αἰθνεῖς) συνέστη. ibid. stich. 4. Ἀπεικάσ' τε) ἀπεικασ. υ. 14. stich. 2. ἐρυθρὸς) ἐρυθρὸς.
υ. 18. τὸ κακὸν) τὸν κακὸν. ibid. stich. 2. τὸ ἀπειρότατον) τὸν ἀπεριόριστον.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

Ποῦν τις πάλιν φιλάμενος, καὶ
ἀγρία μέλων διδοῦσιν κύμα-
τα,

Τῷ φέροντος αὐτὸν ξύλῳ σαφέστερον
ξύλον ἐπιβοᾶται.

2. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ ὕψις περισμῶν ἐπε-
νῆσι,

Τεχνίτης δὲ σοφία κατεσκευάσεν·

3. Ἡ δὲ σὴ πάτερ διακυβεῖν πρῆνοια·

Ὅτι ἴθακας καὶ ἐν θαλάσῃ ὁδόν,
καὶ ἐν κύμασι τρίβον ἀσφαλῆ·

4. Δεικνύς ὅτι δύνασαι ἐκ πάντων σώ-
ζειν,

ἵνα καὶ ἂν αἶεν τέχνης τις ἐπιβῇ.

5. Θῆλεις δὲ μὴ ἀργὰ εἶναι τὰ τῆς σο-
φίας σι ἐργα·

Διὰ τὸτο καὶ ἐλαχίστῳ ξύλῳ πιστεύ-
σῃ ἀνθρώποι ψυχᾷς,
καὶ διελθόντες κλύδωνα χεῖρας δε-
σάσῃσαν.

6. Καὶ ἀρχῆς γὰρ ἀποδομύμενον ὑπερ-
φάνον γιγάνταν,

Ἡ ἐλπίς τῷ κόσμῳ ἐπὶ χεῖρας κα-
ταφυγῆσα,

Ἀπίλπειν αἰῶνι σπέρμα γενέσεως,
τῇ σὴ κυβεῖν τεῖσα χεῖρ·

7. Εὐλόγηται γὰρ ξύλον δι' ὃ γίνεται
δικαιοσύνη·

8. Τὸ χειροποιῆτον δὲ ἱπκαταέραιον αὐ-
τό, καὶ ὁ ποιήσας αὐτό·

Ὅτι ὁ μὲν ἐργάζετο, τὸ δὲ φθαε-
τὸν ἔν θεὸς ἀνεμαδῆ.

9. Ἐν ἴσῳ γὰρ μιστὰ Θεῷ καὶ ὁ ἀσε-
βῶν καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ·

10. Καὶ γὰρ τὸ πρᾶχθῆν σὺν τῷ θεῷ
σάντι κολαθίσσεται.

11. Διὰ τὸτο καὶ ἐν εἰδαίλοις ἐθῶν ἐπι-
σκοπῇ ἔσαι,

Ὅτι ἐν κλισίᾳ Θεῷ εἰς βδελύγμα
ἐγενήθησαν,

καὶ εἰς σκάνδαλα ψυχᾷς ἀνθρώ-
πων,

καὶ εἰς παγίδα ποτὶν ἀφρόνων.

12. Ἀρχὴ γὰρ ποντίας ἐπῆνοια εἰδάλων
Εὐρεσις δὲ αὐτῶν φθαρὰ ζωῆς.

13. Οὔτε γὰρ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ἔτε εἰς
τὸν αἰῶνα ἔσαι·

14. Κενδοξία γὰρ ἀνθρώπων (θανά-
τος) εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον,

καὶ διὰ τὸτο σύντομον αὐτῶν τὸ τέ-
λος ἐπετοίη.

15. Λάτῳ γὰρ πένθει τευχόμενος πα-
τὴρ, τῷ ταχίως ἀφαιρεθέντος
τέκνῳ εἰκόνα ποήσας,

τὸν τότε νεκρὸν ἀνθρώπον, ὡς ποτὶ
Θεὸν ἐτίμητε,

καὶ παρέδωκε τοῖς ὑποχειρίοις μυστή-
ρια καὶ τελετάς.

16. Εἴτ' ἐν χρόνῳ κρατυθὲν τὸ ἀσεβὲς
ἔθος ὡς νόμος ἐφυλάχθη,

καὶ τυραννὸν ἐπίλογαίς ἐθρησκεύετο
τὰ γλυπτά·

17. Οὓς ἐν ὄψει μὴ δύναμει τιμαῖν ἀν-
θρώποι διὰ τὸ μακρὰν οἰκεῖν,

τὴν πρόβωθεν ὄψιν αἰάλωσάμενοι,
Ἐμφανῆ εἰκόνα τὸ τιμωμένῳ βασι-
λέως ἐποίησαν,

ἵνα

CAP. XIV. v. 1. stich. 1. ξύλον) πλάσι. v. 2. stich. 2. τεχνίτης) τεχνίτης. v. 4. ἐκ πάντων) ἐκ παντὸς. ibid. stich. 1. ἵνα καὶ ἂν αἶεν) ἵνα αἶεν αἶεν. v. 14. (θανάτος) abest. ibid. εἰς τὸν κόσμον) absque articulo. ibid. stich. 1. τὸ τίλει) τίλει. v. 15. stich. 2. ποτὶ) τότε. v. 16. εἴτ' b) ἀπὸ τοῦ.

ἵνα τὸν ἀπόντα ἅς παρόντα κολα-
κίσασι διὰ σπουδῆς.

18. Εἰς ἐπίτασιν δὲ θρησκείας καὶ τῆς
ἀγνοίας

Ἡ τῇ τεχνίτῃ προετρέψατο φιλο-
τιμία.

19. Ὁ μὲν γὰρ τάχα κρατῶντι βολό-
μενος ἀρίσται,

Ἐξεβιάσατο τῇ τέχνῃ τὴν ὁμοίότη-
τα ἐπὶ τὸ κάλλιον.

εὐχαρὲς 20. Τὸ δὲ πλῆθος ἐφελκόμενον διὰ τὸ
εὐχερὲς τῆς ἐργασίας,

Τὸν πρὸ ὀλίγου τιμηθέντα ἀνθρο-
πον, ὃν εἰσαῖμα ἐλογίσαντο.

21. Καὶ τῷτο ἐγένετο τῷ βίῳ εἰς ἐνδρον,
Ὅτι ἡ συμφορὰ ἣ τυραννίδι δουλεύ-
σαντες ἄνθρωποι,

Τὸ ἀκοινώνητον ὄνομα λίθοις καὶ ξύ-
λοις περιέδεσαν.

22. Εἴπ' ἔκ ἤρκεσαν αὐτοῖς τὸ πλανᾶ-
σθαι περὶ τὴν τῇ Θεῷ γνώσιν,

Ἄλλα καὶ ἐν μεγάλῳ ζῶντες ἀγνοίας
πολέμῳ,

Τὰ τοσαῦτα κακὰ εἰρήνῃ προσα-
γορεύουσιν.

23. Ἡ γὰρ τεκνοφόνος τελευτᾶς, ἡ κρύ-
φια μυστήρια,

Ἡ ἐμμανεῖς ἐξάβλων θεσμῶν κάμνεις
αἰγόντες,

24. Οὐτε βίεις, ἔτε γάμεις καθαρεύς
ἔτι φυλάσσουσιν.

Ἄλλοι δ' ἄλλοι ἢ λαχὼν ἀναιρεῖ,
ἢ νοθεύων ὀδυρεῖ.

25. Πάντα δ' ἐπιμίξῃ ἄμα καὶ φό-
νος, κλοπή καὶ δόλος,

Φθορὰ, ἀπιστία, τάρταρος, ἐπιση-
μία, θόρυβος ἀγαθῶν, 26. χά-
ριτος ἀμνησία,

Ψυχῶν μισαὶ, γενέσεως ἐναλλαγή,
Γάμων αἰταξία, μοιχεία καὶ ἀσέλ-
γεια.

27. Ἡ γὰρ τῶν ἀνωμένων εἰδώλων θρη-
σκεία

Παντὸς ἀρχὴ κακῆ καὶ αἰτία καὶ
πέρας ὅσιν.

28. Ἡ γὰρ εὐφραίνεσθαι μεμνήσιν,
Ἡ προσφτεῦσιν ψευδῇ,

Ἡ ζῶσιν ἀδίκως, ἡ ποιεῖται ταχέως. ἐφορεῖ-
σιν

29. Ἀψύχοις γὰρ πεποιθότες εἰδώλοις,
Κακῶς ὁμολογεῖς, ἀδικηθῆναι ἔ προσ-
δεχονται.

30. Ἀμφοτέρω δὲ αὐτὸς μετελευτεῖται
τὰ ἅπαντα.

Ὅτι κακῶς ἐφρόνησαν περὶ Θεῷ
προσέχοντες εἰδώλοις,

Καὶ ἀδίκως ἄμωσαν ἐν δόλῳ, κατὰ
φρονησαντες ὁσιότητος.

31. Οὐ γὰρ ἡ τῶν ὀμνυμένων δύναμις,
ἀλλ' ἡ τῶν ἀμαρτανόντων δική

Ἐπεξέρχεται αὐτὴ τῶν ἀδίκων
παράβασιν.

V. 17. stich. 4. καλακούμενοι διὰ σπουδῆς) καλακούμενοι διὰ τῆς σπουδῆς. V. 19. κρατῶντι) τῇ κρατῶντι.
V. 20. εὐχαρὲς) εὐχερὲς. V. 22. ἤρκεσαν αὐτοῖς τὸ) ἤρκεσε τὸ. ibid. stich. 2. ἐν μεγάλῳ) ἐν ἀβελθ.
V. 25. Πάντα) πάντα. ibid. stich. 2. τάρταρος) ταραχή. V. 26. ἀμνησία) ἀμνησία. V. 28.
stich. 3. ἐφορεῖται) ἐκιορεῖται. V. 30. stich. 2. προσέχοντες) προσέχοντες. V. 31. ὀμνυμένων) ὀμ-
νυμένων.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
 ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
 Μακρόθυμος καὶ ἐν ἐλπίδι διακονῶν
 τὰ πάντα.

2. Καὶ γὰρ ἐὰν ἀμαρτάνω, σοὶ ἵσμεν,
 εἰδότες σε τὸ κράτος·

Οὐχ ἀμαρτησόμεθα δὲ, εἰδότες ὅτι
 σοὶ λελογίσμεθα.

3. Τὸ γὰρ ἐπίστανθαι σε ἐλόκληρος δι-
 καιοσύνη,
 Καὶ εἰδέναι σε τὸ κράτος ἐξ αἰθέ-
 ρας.

4. Οὐτε γὰρ ἐπλάσθησιν ἡμῶς αἰθερά-
 πων κακότεχνος ἐπίνοια,
 Οὐδὲ σκιαγράφον πόντος ἄκαρπος,
 Εἶδος σπιλαῖν χρωμασι διηλαγ-
 μένοις·

ἄφραστον 5. Ὡν ὅψις ἔφραστο εἰς ἄρεξιν ἔρχεται,
 ἄγνην Πέθει τε νεκρῶς εἰκότος εἶδος ἕκαστον.

6. Κακῶν ἐρασαὶ ἄξιοί τε τοιούτων ἐλ-
 πιδαν,
 Καὶ οἱ δρώντες, καὶ οἱ ποθόντες, καὶ
 οἱ σέβοντες.

7. Καὶ γὰρ κεραμεὺς ἀπαλὴν γῆν θλί-
 βων ἐπίμοχθον,
 Πλάσσει πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμῶν ἐν ἔ-
 καστον·

Ἄλλ' ἐκ τῆ αὐτῆς πηλῆ ἀνεπλάσασθαι
 Τὰ τε τῶν καθαρῶν ἔργων δούλου
 σκελῆς,
 Τὰ τε ἰσχυρία πάντα ὁμοίως·

Τέταν δὲ ἑκατέρη τις ἑκάστη ἐξ ἡ
 χρεῖται,

Κριτὴς ὁ πληρεγὼς·

8. Καὶ κακόμενος θεὸν μάταιον πλάσ-
 σει ἐκ τῆ αὐτῆς πηλῆ,

Ὅς πρὸ μικρῆ ἐκ γῆς γεννηθεὶς,
 Μετ' ὀλίγον πορεύεται ἐξ ἧς ἐλθ-
 ῶθη,

Τὸ τῆς ψυχῆς ἀπαιτηθεὶς χρεῖος.

9. Ἀλλ' ἐπὶ αὐτῷ φροῖνις ἔχ' ὅτι μέλει
 κέμεν,

Οὐδ' ὅτι βαρυντελὴ βίον ἔχει·

Ἀλλ' ἀνηγείται μὲν χρυσουργίᾳ καὶ ἀντερεί-
 δεται αἰργουρχοῖς,

Χαλκοπλάστας τε μιμεῖται,

Καὶ δέξαν ἡγείται ὅτι κίβδηλα
 πλάσσει.

10. Σποδὸς ἡ καρδία αὐτῷ,
 Καὶ γῆς εὐτελεστέρα ἡ ἐλπίς αὐτῷ,
 Πηλὲ τε ἀτιμότερος ὁ βίος αὐτῷ.

11. Ὅτι ἠγήνησε τὸν ποιήσαντα αὐτὸν,
 Καὶ τὸν ἐμπνεύσαντα αὐτῷ ψυχὴν
 ἐνεργῶσαν,

Καὶ ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν.

12. Ἀλλὰ ἐλογίσαντο παίγνιον εἶναι τὴν
 ζωὴν ἡμῶν,

Καὶ τὸν βίον πανηγυρισμὸν ἐπεκρεθῆ·
 Δεῖν γὰρ φασὶν εἶδει δὴ καὶ ἐκ κα-
 κῆ πορίζειν.

13. Οὗτος γὰρ παρὰ πάντας οἶδεν ὅτι
 ἀμαρτανέει,

Ἵνα γὰρ ἐκείνη σκελὴ καὶ γλυ-
 πῆς δημιουργῶν.

14. Πάιν·

CAP. XV. v. 1. stich. 2. καὶ ἐλπίς) καὶ ἐλπίς. v. 3. stich. 2. σε τὸ κράτος) transposita. v. 5. ἄφραστον) ἐνέπλοστο. ibid. stich. 2. ἄγνην) ἀγνῆ. v. 7. stich. 2. ἡμῶν ἐν) ἐν ἀβελ. ibid. stich. 5. πάντα ἐκείνη) πᾶσι ἐκείνη. v. 8. πλάσσει ἐκ τῆ αὐτῆς) transposita. v. 11. ποιήσαντα) πλά-
 σαντα. v. 12. Ἀλλ' αὐτὸν) ἀλλ' αὐτὸν. ibid. stich. 3. φασὶν) φασὶν. ibid. δὴ καὶ ἐκ) δὴ καὶ ἐκ.
 v. 13. stich. 2. ἐκείνη) ἐκείνη.

14. Πάντων δὲ ἀφροίνεται καὶ τάλαν-
τες ὑπὲρ ψυχᾶς ἡπίων,

Οἱ ἐχθροὶ τῷ λαῷ σὺ καταδυναστεύ-
σαντες αὐτόν·

15. Ὅτι πάντα τὰ εἰδωλα τῶν ἐθνῶν
ἐλογίσαντο θεὸς,

Οἷς ἔτε ὁμμάτων χεῖραι εἰς ὄρασιν,
Οὔτε βῆες εἰς συνολκὴν αἶρες,

Οὔτε ὅλα ἀκούειν,

Οὔτε δόκλυοι χεῖρῶν εἰς ψηλα-
φῆσιν,

Καὶ οἱ πόδες αὐτῶν ἀργοὶ πρὸς ἐπί-
βασιν.

16. Ἀνθρώπος γὰρ ἐποίησεν αὐτὸς,
Καὶ τὸ πνεῦμα δοδανεισμένος ἔπλα-
σεν αὐτὸς·

Οὐδεὶς γὰρ ἀνθρώπων ὅμοιον ἰσχύει
πλαῶσαι Θεόν·

17. Θνητὸς δὲ ὃν νεκρὸν ἐργάζεται χεῖ-
ρῶν ἀνόμοις·

σεβημά- Κρείσαν γὰρ ἐπὶ τῶν σεβημάτων αὐτῶν
των ὧν αὐτὸς μὲν ἔζησεν, ἐκείνα δὲ ἐ-
δεποτε.

18. Καὶ τὰ ζῶα δὲ τὰ ἔχθιστα εἰσβόλαι
Ἰσλαῖς ἔβη γὰρ συγκρονημένα τῶν ἄλλων ἐπὶ
χειρίσιν,

19. Οὐδ' ὅσον ἐπιποθῆσαι ὡς ἐν ζῶων ὄ-
ψει καλὰ τυγχάνει,

Ἐκπέφυγε δὲ καὶ τὸν τῷ Θεῷ ἔπαι-
νον καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Ις'. XVI.

Δὶ τὸτο δὲ ὁμοίαν ἐκολάδησαν
ἀξίως,

Καὶ διὰ πλήθους κνωδάσαν ἐλα-
σανιδήσαν.

2. Ἀνθ' ἧς καλᾶσεως ἐλεγγετήσας τὸν
λαόν σε

(Οἷς) εἰς ἐπιθυμίαν ὀρέξεως ξίνη
γενῶν,

Τροφὴν ἡτοίμασας ὀρτυγομήτραν·

3. Ἰνα ἐκεῖνοι μὲν ἐπιθυμοῦντες τροφὴν,
Διὰ τὴν εἰλιχθῆναι τῶν ἐπαπεσταλ-
μένων δειχθεῖ-
σαν

Καὶ τὴν ἀναγκασίαν ὀρεξιν ἀποστρέ-
φονται,

Οὔτοι δὲ ἐπ' ὄλγῳ ἐνδεὲς γενόμενοι,
Καὶ ξίπης μεταῶρασι γύσσεως.

4. Ἐδεὶ γὰρ ἐκεῖνοι μὲν ἀπαραιτήτων
εἰδέναι ἐπελθεῖν τυραννίδι,
Τέτοις δὲ μόνον δειχθῆναι πῶς οἱ
ἐχθροὶ αὐτῶν ἐβασανίζοντο.

5. Καὶ γὰρ ὅτε αὐτοὶς δεινὸς ἐπῆλθε
θρίαν θυμὸς,
Δήγμασί τε σκολιῶν διεφθείροντο
ὄφρων,

Οὐ μέχρι τέλους ἔμενον ἡ ὀργή σε·

6. Εἰς νεθεσίαν δὲ πρὸς ὄλγῳ ἐταρά-
χθησαν,

Σύμβολον ἔχοντες σωτηρίας, εἰς ἀνά-
μονσιν ἐτολμῆς * νόμος σου

7. Ὁ γὰρ ἐπιστραφεὶς ἐ διὰ τὸ θεωρεῖ-
μενον ἐσώζετο, * νόμον

Ἄλλω

V. 14. Rich. 1. in Rom. πάντες δ' ἀφροίνεται καὶ τάλαντες ὑπὲρ ψυχῶν ἡπίων. V. 15. Ὅτι πάντα τὰ εἰδ' ὅτι καὶ πάντα εἰδ'. V. 16. Rich. 3. γὰρ ἀνθρώπων ὅμοιον ἰσχύει γὰρ αὐτῶν ὅμοιον ἀνθρώπου ἰσχύει. V. 17. Rich. 1. Κρείσαν) κρείττω. ibid. σεβημάτων) σεβασμάτων. CAP. XVI. V. 2. Rich. 2. (Οἷς) abelt. V. 3. Rich. 3. ὀρτυγομήτραν) εἰλιχθῆναι. ibid. Rich. 4. Οὔτοι αὐτοί. V. 6. Rich. 2. νόμος σε) νόμος σε.

- Ἄλλα διὰ σὲ τὸν πάντων σωτῆρα. 15. Τὴν δὲ σὴν χεῖρα φυγεῖν ἀδύνατον ἐστὶ
 8. Καὶ ἐν τούτῳ δὲ ἐπεισας τὸς ἐχθροὺς 16. Ἀρνούμενοι γὰρ σε εἰδέναι ἀσθεβεῖς,
 ἡμῶν,
 ὅτι σὺ εἶ ὁ θυόμενος ἐκ παλίδος κακῆς
 9. Οὓς μὲν γὰρ ἀκρίδων καὶ μυῶν ἀπέ-
 κλεισε διήμαϊς,
 Καὶ ἐχ' εἰρέσθῃ ἴσμεν τῇ ψυχῇ αὐ-
 τῶν,
 ὅτι ἄχνοι ἦσαν ὑπὸ τοιούτων κατα-
 θῆται.
 10. Τὸς δὲ νῖες σε εἰς ἰσοδύναμον δράκόν-
 ταν ἐνίκησαν ὀδύντες·
 Τὸ ἔλκε γὰρ σε ἀντιπαρήλθε, καὶ
 ἰάσατο αὐτάς.
 11. Εἰς γὰρ ὑπέμνησιν τῶν λόγων σε
 ἐκινεῖται, δικαίους
 καὶ ὀξίως διεσώζοντο,
 ἵνα μὴ εἰς βαθεῖαν ἐμπεσόντες λή-
 θῃν, ἀπερίσπαστοι γίνανται τῆς
 σῆς εὐεργεσίας.
 12. Καὶ γὰρ ἔτε βοτάνῃ ἔτε μάλαγ-
 μα ἰδεράπενυσεν αὐτοὺς,
 πάντας ἅλα ὁ σὸς Κύριε λόγος ὁ πάντα ἰώ-
 μετος.
 13. Σὺ γὰρ ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν
 ἔχεις,
 καὶ κατάρχεις εἰς πύλας ἁθῶν, καὶ
 ἀνάγεις.
 14. Ἀνθρωπος δὲ ἀποκλίνειν μὲν τῇ κα-
 κίᾳ αὐτοῦ·
 Ἐξελθὼν δὲ πνεῦμα ἐκ ἀναστροφῆς,
 εἰς ἀναλίπναι ψυχὴν παραληφθεῖ-
 σαν.
17. Τὸ γὰρ παραδοξότατον, ἐν τῷ πᾶν-
 τα σθενῦντι ὕδατι
 Πλεῖον ἐνέργει τὸ πῦρ·
 (Τῆεμαχος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶ
 δακνῶν)
 18. Ποτὶ μὲν γὰρ ἡμεῖστο Φλόξ,
 ἵνα μὴ καταφλέξῃ τὰ ἐπ' ἀσθεῖς
 ἀπεσαλμένα ζῶα,
 Ἄλλα αὐτοὶ βλέποντες ἴδωσιν, ὅτι
 Θεὸς κρίσει ἱκανοῖται· ἐλαύνωνται
 19. Ποτὲ δὲ καὶ μεταξὺ ὕδατος ὑπὲρ
 τὴν πυρὸς δύναμιν φλέγει,
 ἵνα ἀδικα γῆς γονήματα κατα-
 φθείρῃ.
 20. Ἀνδ' ὃν ἀγγέλων τροφὴν ἐψώμισας
 τὸν λαόν σε,
 καὶ ἔτοιμον αὐτοὺς ἀπ' ἐρασθῆ παρέ-
 χες αὐτοῖς ἀνοσιπιάως,
 Πᾶσαν ἡδονὴν ἔχοντα καὶ πρὸς πᾶσαν ἰσχύοντα
 ἀρμόνισιν γεῦσθαι.
 21. Ἡ μὲν γὰρ ἀεικνύει σε τὴν σὴν πρὸς ὑπότασιν
 τέκνα ἐνεφάνιζε γλυκυτέτα·
 Τῇ δὲ τῷ προσφερομένῳ ἐπιθυμίᾳ ὑ-
 περετῶν,
 πρὸς ὃ τις ἐβόλετο μετεκτενῆσθαι.

22. Χωρὶ

v. 11. ἐκινεῖται) ἐκινεῖται. v. 12. σὺ) πάντα. v. 16. σὺ) ἰσχύι) ἰσχύι.
 v. 17. σὺ) 3. δικαίους) δικαίους. v. 18. σὺ) 3. Ἄλλα αὐτοὶ) ἀλλ' αὐτοὶ. ibid. ἱκανοῖται)
 ἱκανοῖται. v. 19. σὺ) 1. καταφθείρῃ) καταφθείρῃ. v. 20. σὺ) 1. in Rem. καὶ πρὸς πᾶσαν
 αὐτοὺς ἀπ' ἐρασθῆ ἐπιθυμίας ἀνοσιπιάως. v. 21. τῇ σὴν πρὸς τέκνα ἐνεφάνιζε γλυκυ-
 τέτα πρὸς τέκνα ἐνεφάνιζε.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

22. Χιών δὲ καὶ κρύσταλλος ὑπέμεινε πῦρ
καὶ ἐκ ἐπ' αὐτοῦ.

"Ἰνα γινώσκῃ, ὅτι τὰς τῶν ἰχθύων καρ-
πὸς κατέφθερε πῦρ φλογόμενον
ἐν τῇ χαλᾷ.

Καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς διαστρέψαν.

23. Τὸτο δὲ πάλιν, ἵνα τρωφῶσι δίκαιοι,
καὶ τῆς ἰδίας ἐπιβλήσας δυνάμεως.

24. Ἡ γὰρ κίψις σοι τῷ ποιησάνῃ ὑπ-
ηρέτῃσα,

Ἐπιτείνεται εἰς κόλασιν κατὰ τῶν
ἀδίκων,

Καὶ ἀνίσταται εἰς εὐεργεσίαν ὑπὲρ τῶν
ἐπὶ σοι πεποιθότων.

25. Διὰ τὸτο καὶ τότε εἰς πάντα με-
ταλλομοίῃ

Τῇ παντοτερέῃσιν σε δωρεᾷ ὑπηρετεῖ,
Πρὸς τὴν τῶν δομένων θύλησιν.

26. "Ἰνα μάθωσιν οἱ υἱοὶ σε, ὅς ἡγάπη-
σας Κύριε,

"Ὅτι ἐχ' αἱ γενέσεις τῶν καρπῶν τρέ-
φουσιν ἀνθρώπων,

"Ἄλλὰ τὸ βῆμαί σε τὸς σοι πιστεύουσας
διαίρηται.

27. Τὸ γὰρ ὑπὸ πρὸς μὴ φθειρόμενον
Ἀπλῶς ὑπὸ βραχέως ἀκλῖνος ἤλιος
θερμαινόμενον ἐτήκετο.

28. "Ὅπως γινώσκῃ, ὅτι δεῖ φθάνειν τὸν
ἥλιον ἐπ' εὐχαριστίαν σε,

Καὶ πρὸς ἀνατολὴν φωτὸς ἐντυγχά-
νῃ σοι.

29. Ἀχαρίστῃ γὰρ ἐλπίς ὡς χειμερῶν
πάχη τακτίζεται,

Καὶ ῥυτίσσεται ὡς ὕδωρ ἀχρηστον.

Tom. IV.

Μεγάλοι γάρ σε αἱ κρίσεις καὶ
δυσδιήγητοι.

Διὰ τὸτο ἀπαίδευτοι ψυχῇ
ἐπλανήθησαν.

2. Ὑπειληφότες γὰρ καταδυναστεύειν ἄθ-
νος ἄγιον αἰνομοί,

Δέσμοι σκότους καὶ μακροὶ πεδῆται
νυκτός,

Κατακλεισθέντες ὁρόφοις, Φυγάδες
τῆς αἰωνίης προνοίας ἐκείνου.

3. Λανθάνειν γὰρ νομίζοντες ἐπὶ κρυ-
φαῖς ἀμαρτήμασιν

Ἄφ' ἑγγεῖ λήθης παρακαλύμματι,
Ἐσκοτίσθησαν θαμβούμενοι δεινῶς,

Καὶ ἰδοῦμασιν ἐπ' αἰσασόμενοι.

4. Οὐδὲ γὰρ ὁ κατ' ἐχθρὸν αὐτὸς μυκῶν μῦθος
ἀφ' ὧς διεφύλαττον,

Ἦχοι δὲ καταφασκόντες αὐτὸς πε-
ρικόμενον,

Καὶ φάσματα ἀμειβόμενα κατηφῇ
προσώποις ἐπιφανίζετο.

5. Καὶ πυρὸς μὲν ἀέματος βία κατίχθιν
φωτίζειν,

Οὔτε ἄστρον ἐλαμπροὶ φλόγες καί-
αυγαίνειν ὑπέμεινον

Τὴν σφύρην ἐκείνην νύκτα.

6. Διεφαίνετο δ' αὐτοῖς μόνον
αὐτομάτῃ πυρὶ φῶς πλήρης.

Ἐκδεματόμενοι τε τῆς μὲν θεωρημέ-
νης ἐκείνης ὄψεως,

Ἦγοντο χεῖρσιν τὰ βλεπόμενα.

Ο ο

7. Μα-

v. 22. ἐπέμεινε) ἐπ' αὐτοῦ. ibid. flich. 2. ἰχθύων) ἰχθύων. v. 23. Τὸτο δὲ πάλιν, ἵνα) τὸτο πάλιν.
v. 24. flich. 2. ἐπ' αὐτοῦ) ἐπ' αὐτοῦ. v. 24. flich. 3. ἐπ' αὐτοῦ) ἐπ' αὐτοῦ. v. 26. flich. 2.
ἀνθρώπων) ἀνθρώπων. v. 29. χειμερῶν) χειμερῶν. CAP. XVII. v. 3. flich. 3. ἐκαστοῦ) ἐκαστοῦ.
v. 4. μῦθος) ἀφ' ὧς διεφύλαττον) μῦθος) ἀφ' ὧς διεφύλαττον. v. 6. flich. 3. Ἐ-
κείνη) τῇ τῆς θεωρ.) ἐκείνη) τῇ τῆς θεωρ.

7. Μαχητὸς δὲ ἐμπαιγμάτων κατέκαυτο
τίγλης,
καὶ τῆς ἐπὶ φροήσεϊ ἀλαζονείας ἐ-
λεγχος ἐφύβετος·
8. Οἱ γὰρ ὑπάρχοντες δειμάλα καὶ τα-
ραχὰς ἀπελαύνειν ψυχῆς νο-
σέσης,
οὔτοι καὶ ἀγέλαστον εὐλαβεῖσθαι ἐνόουν.
9. Καὶ γὰρ εἰ μὴδὲν αὐτὲς ταραχῶδες
ἐφίβει,
Κνωδαλὸν παρόδοις καὶ ἐρπετῶν συ-
εργμοῖς ὑποσθηνάτωι,
Διαλύτο ἔντρομοι,
καὶ τὸν μωδαμένον φευκτὸν αἴερα
προσιδεῖν ἀνέμενοι.
10. Δειλὸν γὰρ ἰὴν ποτηρία μάρτυρι κα-
ταδικαζομένη,
Ἄει δὲ κραιπνὰ τὰ χαλεπὰ συντοχο-
μεῖν τῇ συνειδήσει.
11. Οὐδὲν γὰρ ἐστὶ φόβος, εἰ μὴ προδο-
σία τῶν ἀπὸ λογισμῶ βουθημάτων·
12. Ἐνδοθεν δὲ ἔσα ἦσαν ἡ προσδοκία
πλείονα λογίζεσθαι τῇ ἀγκυρίᾳ τῆς παρ-
σχέσεως τὴν βάσανον αἰτίας.
13. Οἱ δὲ τὴν ἀδύνατον ὄντως νύκτα,
καὶ ἐξ ἀδύνατος μαχῶν ἐπελθῶσαν,
τὸν αὐτὸν ὕπνον κοιμώμενοι, 14. τὰ
μὲν τέρασιν ἠλαυνήσαντο φαντασ-
μάτων,
τὰ δὲ τῆς ψυχῆς παρελύνοντο προ-
δοσία·
Αἰφριδὸς γὰρ αὐτοῖς καὶ ἀπροσδο-
κῆτος φόβος ἐπῆλθεν.
15. Ἐθ' ἔτως, ὅς ἐστιν ὃν ἦν ἐκεῖ κα-
ταπίπλων,
Ἐφθερεῖτο εἰς τὴν ἀσπίδην ἐκκλῆν
κατακλειθεῖς·
16. Εἴτε γὰρ γεωργὸς ἦν τις ἢ ποιμὴν,
ἢ τῶν καὶ ἱερμίων ἐργάτης μέγαν
Προληφθεῖς τὴν δυσάλυκτον ἔμενεν
ἀνάγκην·
17. Μὰ γὰρ ἀλύσει σκότους πάντες
ἐβόησαν.
Εἴτε πνεῦμα συρίζον,
ἢ περὶ ἀμφιλαφεῖς κλάδους
(ἢ) ὀρέων ἤχος ευμελὲς,
ἢ ῥυθμὸς ὕδατος πορευομένη βία,
ἢ κλύπος ἀπῆνης καταρσιζομένης
πετρῶν,
18. ἢ σκιερύλλον ζῶον δρόμος ἀειδείης,
ἢ αἰρουμένων ἀντημάτων Σηρίων Φωνή, ἀπηνέ-
ἢ ἀντανακλωμένη ἐκ κοιλότητος γαστροῦ
ὀρέων ἤχῳ,
Παρίλυον αὐτὲς ἐκφθεβήτα.
19. Ὅλος γὰρ ὁ κόσμος λαμπρῶ καί-
λαμπρο Φωτὶ,
καὶ ἀνεμποδίστοις συνεῖχτο ἔργους·
20. Μόσιος δὲ ἐκείνους ἱκεῖντος βαρεῖος ἐπέτατε
νύξ,
Εἰκοὶν τῷ μέλλοντος αὐτὲς διαδέχ-
θαι σκότους·
Ἐαυτοῖς δὲ ἦσαν βαρύτεροι σκότους.

ΚΕ Φ. ΙΗ'. XVIII.

Τοῖς δὲ ὁσίους σε μέγιστον ἦν Φῶς·
Ὡν Φωνὴν μὲν ἀκούοντες, μορ-
φὴν δὲ ἔχοντες ὁρώμενοι,

Ὅτι

7. κατέκαυτο) κατέκαυτο. 8. σ. flich. 2. ὑποσθηνάτωι) ὑποσθηνάτωι. 9. 10. μάρτυρι) μαρ-
τυρίᾳ. 11. Οὐδὲν) ἀδύνατον. 12. flich. 4. (ἢ) δεσφ. 13. 14. ἀπηνέ) ἀπηνέ-
κωτον. ibid. flich. 3. κοιλότητος) κοιλότητος. ibid. flich. 4. Παρίλυον) παρίλυον. 15. 20.
ἐκείνους) ἐκείνους.

- ἵμακαρίζον,
 2. Ὅτι δὲ ἡ βλάβησι προσηδικημένοι,
 ἡνχαρίζται,
 Καὶ τὸ διενεχθῆναι χάριν ἰδόντο.
 3. Ἄνθ' ὧν πυριφλεγῆ φύλον, ὁπγόν μὲν
 ἀγνώστῃ οὐδοποιρίας,
 3. Ἡλὼν δὲ ἀδελφῇ φιλοτίμῃ ἐπιτίμῃ
 παρέρχες.
 4. Ἄξιοι μὲν γὰρ ἑκὼν σερηθῆναι φω-
 τὸς, καὶ φυλακισθῆναι ἐν σκότει,
 Οἱ κατακλείεσθαι φυλάζαντες τὰς
 υἱὲς σου,
 Δι' ὧν ἡμεῖς τὸ ἀφθαρτὸν νόμον φῶς
 τῷ αἰῶνι διδοῦμαι.
 5. Βαλυσταμένους δ' αὐτὸς τὰ τῶν ὅσων
 ἀποκλιῖναι ἡγήσια,
 Καὶ ἐνὶς ἐκτεθίντες τίκω καὶ σω-
 θέντες,
 5. Εἰς ἑλεγχον τὸ αὐτῶν ἀφείλω πλη-
 θος τίκων,
 Καὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπώλεσας ἐν ὕδατι
 σφοδρῶ.
 6. Ἐκείνη ἡ νύξ προεργασθῇ πατρῶσαν
 ἡμῶν,
 ἵνα ἀσφαλῶς εἰδότες οἷς ἐπίστευσαν
 ὅρκους, ἐπενδυθήσονται,
 7. Προσέχῃ δὲ ὑπὸ λαὸν σου,
 Σωτηρία μὲν δικαίαν, ἐχθρῶν δὲ ἀπ-
 ώλεια.
 8. Ὡς γὰρ ἐνιμνησθῶ τὰς ὑπερπαντίας,
 Τέττα ἡμᾶς κυμαλισμένοι ἐδίδξασας.
 9. Κρυφῇ γὰρ ἐβυσσίζον ἵμα παῖδες ἀ-
 γασθῶν,
 Καὶ τὸν τῆς θειότητος νόμον ἐν ὁμο-
 ναίᾳ διέθεντο,
 Τῶν αὐτῶν ὁμοίας καὶ ἀγαθῶν καὶ
 κινήτων μετ' ἀληθινότητος τὰς φύλας,
 Πατέρων ἥδη προαναμειβόμενοι αὐτοίς.
 10. Ἀντήχει δὲ ἀσύμφωνος ἐχθρῶν βοή,
 Καὶ οὐκ ἐὰν ἀφῆμνι φωνῇ θρηνημένων ἀμφότες
 παῖδων.
 11. Ὅμοια δὲ δικῇ δῆλος ἄμα δεσπότη
 κολαφίς,
 Καὶ δημότης βασιλεὺς τὰ αὐτὰ πά-
 χων.
 12. Ὅμοθυμαδὸν δὲ πάντες ἐν ἐνὶ ὁμόμα-
 τι θανάτῳ
 Νεκρὸς εἶχον ἀναριθμήτως.
 Οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸ θάψαι οἱ ζῶντες
 ἦσαν ἱκανοί,
 Ἐπεὶ πρὸς μίαν βοήν ἡ ἐντιμότερος
 γενέσας αὐτῶν διέφραστο.
 13. Πάντα γὰρ αἰψοῦντες διὰ τὰς
 φαρμακίας,
 Ἐπὶ τῷ τῶν πρωτοτόκων ἐλέθρῳ ὡ-
 μολόγησαν Θεῷ υἱὸν λαὸν εἶναι.
 14. Ἡσυχὴ γὰρ σιγῆς περιεσχέσθης τὰ
 πάντα,
 Καὶ ἡκίως ἐν ἰδίῳ τάχει μετακρίσης,
 15. Ὁ καινοτόκός σου λόγος ἀπ' ὧ-
 ρανῶν ἐκ θρόνων βασιλείων
 Ἀπόταμος πολεμιστὴς εἰς μέσον τῆς
 ἐλεθρίας ἦλθετο γῆς.
 Ο 0 2

ΣΙ-

CAP. XVIII. v. 1. flich. 3. Ὅτι μὲν δὲ ἔτι μὲν εἶναι. v. 2. ἡνχαρίζται) ἡνχαρισθῶν. v. 3. flich. 1. ἐπιτίμῃ) ἐπιτίμῃ. v. 4. ἐκὼν) ἑκὼν. ibid. ἐκίται) ἐκίται. v. 5. flich. 3. τῶν αὐτῶν ἀφείλω) τὸ αὐτῶν ἀφείλω. v. 7. προσέχῃ) προσέχῃ. v. 8. Ὡς γὰρ) ὥς γὰρ. v. 9. ἐδίδξασας) addit ὅτι. ibid. flich. 4. προαναμειβόμενοι) προαναμειβόμενοι. v. 10. δὲ ἀσύμφωνος) δὲ ἀσύμφωνος. ibid. flich. 1. ἀμφότες) forte pro ἀμφότες, φωνῇ θρ.) ἀμφότες θρηνημάτων. v. 12. flich. 4. ἐλεθρίας) ἐλεθρίας.

ὑποτα- 16. Εἰς οὗ τὴν αὐτοκρίτον ἡγεγόν
γῆν
σιν φέρον,
καὶ τὰς ἐπλήρωσε τὰ πάντα θα-
λάτῃ·
καὶ ἔρασαν μὲν ἥπλετο,
βεβῆκει δὲ ἐπὶ γῆς.

17. Τότε παρὰ χεῖρας φαντασίαι μὲν
οὐρανὸν δεινὸν ἐξετάραξαν αὐτὰς,
Φόβοι δὲ ἐπέσθσαν ἀδόκητοι·

18. καὶ ἄλλος αἰθλαχὴ ἐμφθῆς ἡμίδη-
τος,

Δι' ἣν ἔγνωσαν αἰτίαν * ἐμφάνειν·

* ἐμφά- 19. Οἱ γὰρ οὐκεῖνοι θεωρησάντες αὐτὰς,
νίζον
τῷτο προσεμήνησαν,

"ἵνα μὴ ἀγνοήντες δι' ὁ κακῶς πάχου-
σιν, ἀπόλυνται.

20. "ἤψατο δὲ καὶ θαλάσσης πείρα θα-
λάτῃ,

καὶ θαλάσσης ἐν ἐρήμῳ ἐγένετο πλή-
θους·

"Ἄλλ' ἐκ ἐπὶ πολὺ ἔμεινεν ἡ ἐργή.

21. Σπεύσας γὰρ ἀνὴρ ἀμειψίος προ-
μάχησε,

τὸ τῆς ἰδίας λειτουργίας ὅπλον, προσ-
ευχὴν καὶ θυμιάματος ἐξίλασ-
μὸν κομίσας·

"Ἀντίη τῷ θυμῷ, καὶ ἵπτεας ἐπέ-
θηκε τῇ συμφορᾷ,

δεικνύς ὅτι σὸς ἐσι θεράπων.

22. "Ἐίκησε δὲ τὸν ἔχλον ἐκ ἰσχύϊ τῆ
σώματος, ἐν ὅπλῳ ἐνεργεῖα,

"Ἄλλ' ἀλόγῳ τὸν καλῶζοντα ὑπέτα-
ξεν,

"Ὅρκος πατέρων καὶ διαθήκας ὑπο-
μήσας.

23. Σωτηρὸν γὰρ ἦν πεπληκτότων ἐπαλ-
λίλων νεκρῶν,
μεταξὺ τὰς ἀνέκοψε τὴν ἐργὴν, καὶ
διέχευε τὴν πρὸς τὰς ζωίας ὁδόν.

24. "Ἐπὶ γὰρ ποδῆς ἐνδύματος ἦν ὅλος
ὁ κόσμος,

καὶ πατέρων δέξαι ἐπὶ τελευσίῃς
λίσσιν γλυφῆς,

καὶ μυγαλασύνῃ σὺ ἐπὶ διαδύματος
κεφαλῆς αὐτῶ·

25. Τέτοις εἶξεν ὁ ὀλεθρῶν, ταῦτα δὲ
ἐφωκῆθη·

"Ἦν γὰρ μόνῃ ἡ πείρα τῆς ἐργῆς
ικανή.

ΚΕΦ. ΙΘ'. XIX.

Τοῖς δὲ ἀσεβείοις μέχρις τέλους ἀνε-
λήμων θυμὸς ἐπέστη·

Προσδοεῖ γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ μέλ-
λοντα.

2. "Ὅτι αὐτοὶ ἐπιτρέψαντες τῷ ἀπεινῷ,
καὶ μετὰ σπευδῆς προσέμψαντες

αὐτῶς,

διώξουσιν μεταμνησθέντες·

3. "Ἐτι γὰρ ἐν χειρὶ ἔχοντες τὰ πένθη,
καὶ προσδοκῶμενοι τὰ φθοῖς νεκρῶν,

"Ἐτερον ἐπεσπᾶσαντο λογισμὸν ἀ-
νοίας,

καὶ ἐς ἱκετεύοντες ἐξέβαλον, τέτως
ὡς φυγάδας ἰδιώκον.

4. Εἶλε γὰρ αὐτὰς ἡ ἀξία ἐπὶ τῷτο
τὸ πέραν ἀνάγκη,

καὶ τῶν συμβεβηκότων ἀμαρτίαν ἐν-
έβαλον,

"ἵνα

v. 16. ὑποταγῆν) ἡγεγόν. ibid. rich. 4. δι' ἐκ) δ' ἐκ. v. 17. δι' αὐτῶν) δι' αὐτῶν. v. 18. ἐμφάνειν) ἐμφάνειν. v. 19. προσεμήνησαν) προσεμήνησαν. v. 24. rich. 2. λίσσιν) λίσσιν. v. 25. ἐφωκῆθη) ἐφωκῆθη. CAP. XIX.
v. 2. ἐπιτρέψαντες) ἐπιτρέψαντες.

ἵνα τὴν λείψασον ταῖς βασιναῖς 11. Ἐφ' ὕψους δὲ ἴδον καὶ γένεσθαι νέαν
προσαναπλαράσαις κίλασιν·
ἐρῶν,

5. Καὶ ὁ μὲν λαὸς σε παραύξων ὁδοπο-
ρίαν περάσῃ,

Ἐκεῖνοι δὲ ξένον εὖρωσι θάνατον.

6. Ὅλη γὰρ ἡ κίλισι ἐν ἰδίῳ γένει πά-
λιν ἀνῶθεν διευπύτο,

Ἐπηρεύσας ταῖς σοῖς ἐπιταγαῖς,

ἵνα οἱ σοὶ παῖδες φυλαχθῶσιν ἀπὸ
λαθεῖς

7. Τῇ τὴν παρεμβολὴν σκιαζήσῃ νε-
φίλῃ·

Ἐκ δὲ περὺφετῶτος ὕδατος ξηραῖς
ἀνάδυσσι γῆς ἐδωρεῖτο,

Ἐξ ἐρυθραῖς θαλάσσης ὁδὸς ἀνεμ-
πόδως,

Καὶ χλοηφόρον πεδίον ἐκ κλύδωνος
βιαίῃ·

8. Δὶ ἔ πᾶν ἔθνος διῆλθον οἱ τῇ σῇ σκε-
παζόμενοι χεῖρι,
Θεωρήσαντες θαυμαστὰ τέραστα.

9. Ὡς γὰρ ἔπνοι ἐνεμήθησαν, καὶ ὡς
ἀμνοὶ δισκορπίστησαν,
Λιγνότες σε Κύριε τὸν βυσάμενον αὐ-
τός·

10. Ἐμνήμητο γὰρ ἔτι τῶν ἐν τῇ παρ-
οικίᾳ αὐτῶν,

Πῶς ἀντὶ μὲν γενέσεως ζῶων ἐξήγα-
γεν ἡ γῆ σκυῖθας

ἀνδρῶν
Ἀντὶ δὲ κίλισι ἐξηρσέζατο ὁ ποτα-
μὸς πληθὺς βατραχῶν.

Ὅτε ἐπιθυμία προαχθήντες ἡτή-
σαντο ἐδέσματα τρυφῆς·

12. Εἰς γὰρ παραμυδίαν ἀνέβη αὐτοῖς
ἀπὸ θαλάσσης ἐρτυγμήτρα.

Καὶ αἱ τιμωρίαι τοῖς ἀμαρτωλοῖς
ἐπῆλθον,

Οὐκ ἄνευ τῶν προγγυότων τεκμη-
ρίων τῇ βίᾳ τῶν κεραυνῶν·

Δικαίως γὰρ ἔπαχον ταῖς ἰδίαις αὐ-
τῶν ποτηρίαις.

13. Καὶ γὰρ χαλιπωτέρων μυστηρίων
ἐπετήδυσαν·

Οἱ μὲν γὰρ τὰς ἀγῶνας ἐκ ἐδέχοντο ἀγνοή-
τας

Οὗτοι δὲ εὐεργέτας ζήεις ἐδαυλύνθη.

14. Καὶ ἔ μόνον, ἀλλ' ἄλλα τις ἐπισκοπῇ
ἔσαι αὐτῶν·

Ἐπεὶ ἀπεχθῶς προσεδέχοντο τὰς
ἀλλοτριὰς,

15. Οἱ δὲ μετὰ ἱερασμαίων εἰσεδέξαμε-
νοι, τὰς ᾗσιν τῶν αὐτῶν μετεχη-
νότας δικαίων
Δεινοῖς ἐκάκωσαν πόνους.

16. Ἐπλήγησαν δὲ καὶ ἀορασίᾳ, ὥσπερ
ἐκεῖνοι ἐπὶ ταῖς τῷ δικαίῳ θύραις,

Ὅτε ἀχωνεὶ περιελθόντες σκότει,
ἕκαστος τῶν ἑαυτῷ θυρῶν τὴν δι-
δὸν ἐζήτη.

Ο 03

Ι7. Δι'

V. 4. slich. 3. προσαναπλαράσαις) προσαναπλαράσαις. V. 6. slich. 2. ταῖς αὐτῷ) ταῖς αὐτῶν. V. 7. τῇ τῶν κ. σκιαζέσθαι) ἡ τῶν παρ. σκιάζοντα. ibid. slich. 2. ἀνυμνήθη) ἀνυμνήθη. V. 8. πᾶν ἔθνος) πᾶσι. V. 9. slich. 2. βυσάμενον) βύσαντες. V. 10. slich. 2. σκυῖθας) σκυῖθας. ibid. slich. 3. ἀνδρῶν) ἀνδρῶν. V. 11. γένεσθαι νέαν) transposita. ibid. slich. 2. ὅτε) ὅτε. V. 12. slich. 3. προγγυότων) γηγενέων. V. 14. ἀλλ' ἔτι, ἀλλ' ἔτι. V. 16. slich. 2. ἑαυτῷ θυρῶν) αὐτοῦ θυρῶν.

17. Δι' ἑαυτῶν γὰρ τὰ σοῦχ' αὖ μεθα-
μοζόμενα, ὥσπερ ἐν ψαλτηρίῳ
φθόγγῳ τῷ θυμῷ τὸ ὄνομα διαλ-
λάσσουσι, πάντοτε μένοντα ἢ
ἤχῳ·
Ὅπερ ἐστὶν εἰκόσαι ἐκ τῆς τῶν γυγο-
νότων ὕψους ἀκριδῶς.
18. Χερσαῖα γὰρ εἰς ἑνὸς μετεβάλλει,
καὶ ἡκίᾳ μετέβαινεν ἐπὶ γῆς·
19. Πῦρ ἔχουν ἐν ὕδατι τῆς ἰδίας ἀνά-
μους ἐπιλελησμένον,
- καὶ ὕδωρ τῆς σβεστικῆς φύσεως ἐπα-
λανθάνετο·
20. Φλόγες ἀνάπαλιν εὐφθάρων ζῶον
ἐκ ἡμέραναν σάρκα ἐμπεριπα-
τόντων,
οὐδ' ἔκταν κρυπαλλοειδὲς εὐτηλίον γέ-
νος ἀμβροσίας τροφῆς.
21. Κατὰ πάντα γὰρ Κύριε ἐμγαλίνας
τὸν λαόν σου καὶ ἐδίδασκας,
καὶ ἐχ' ὑπερείδεις, ἐν παντὶ καιρῷ
καὶ τόπῳ παρυσάμενος.

ΣΟΦΙΑ ΣΟΛΟΜΩΝΟΣ.

v. 19. ἔχουν) ἔχουσιν. Ibid. ἐπιλελησμένον) non habet. Ibid. σlich. 2. φόντου) ἀνάμους. v. 20.
σlich. 2. κρυπαλλοειδὲς εὐτηλίον) transposita. Subscriptio non habetur in Edm. Rom.

ΣΟΦΙΑ ΙΗΣΟΥ ΤΙΟΥ ΣΙΡΑΧ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οὐδὲν καὶ μεγάλων ἤ-
μιν διὰ τῷ νόμῳ καὶ
τῶν προφητῶν καὶ
τῶν ἄλλων τῶν κατ'
αὐτὸς ἠκολυθηκότων
δοδεκόντων, ὑπὲρ ὧν
θεὸν ἐστὶν ἐκαστὸν τὸν Ἰσραὴλ παι-
δείας καὶ σοφίας, καὶ οὐκ ἔστι μόνον αὐ-
τὸς τὸς ἀναγιγνώσκοντας θεὸν ἐστὶν
ἐπιστήμονας γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς
ἐκείνους ἀναδοῦναι τὸς φιλομαθεύοντας
χρησίμους εἶναι καὶ λέγοντας καὶ
γράφοντας.

Ὁ πάππος μὲ Ἰησοῦς ἐπὶ πλεῖστον ἑαυτὸν
δὲς εἰς τὸ τὸν νόμον καὶ τῶν προφη-
τῶν καὶ τῶν ἄλλων πατρίων βι-
βλίων ἀνάγνωσιν, καὶ ἐν τέτοις ἡκα-
νὴ ἕξον περιποιήσας, προήχθη
καὶ αὐτὸς συγγράφειν τι τῶν εἰς
παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων,

Ὅπως οἱ φιλομαθεῖς καὶ τέτονον ἔνχοι
γενόμενοι, πολλὰ μάλλον ἐπιπροσώ-
σι διὰ τῆς ἐνότητος βιώσεως.

Παρακλήθηδε οὖν μετ' ἐνότητος καὶ προσ-
σχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ποιῆσαι, καὶ

συγγράμην ἔχειν ἐφ' οἷς ἂν δοκῶμεν
τῶν κατὰ τὴν ἐμπειρίαν πεφιλοπο-
νημένων τισὶ τῶν λέξεων ἀδυναμῶν.

Οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς ἑ-
βραϊσὶ λεγόμενα, καὶ ὅταν μεταχθῇ
εἰς ἑτέραν γλῶσσαν.

Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
ὁ νόμος, καὶ αἱ προφητεῖαι, καὶ τὰ
λοιπὰ τῶν βιβλίων ἢ μικρὰν ἔχει
τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα.

Ἐν γὰρ τῷ ὁγδόῳ καὶ τριακσῷ ἔτει
ἐπὶ τῷ Εὐεργέτῃ βασιλεῖ παρὰ
γενηθεὶς εἰς Ἀγνῆσιν, καὶ συγ-
χευόσας, ἦν ὁ μακρὰς παιδείας
κρίτων,

εὖρε
ἀφόρμους

Ἀναγκαιότατον ἔδεικνυ καὶ αὐτὸς τῶν
προσενήγκαδαι σπουδῇ καὶ φιλοπο-
νίᾳ τῷ μετεμπνεύσει τὸν ἐν τῇ βι-
βλῳ, πολλὰν ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστή-
μην προσενεγκάμενος ἐν τῷ διαστήμα-
τι τῷ χρόνῳ, πρὸς τὸ ἐπὶ πέρους ἀ-
γαγόντα τὸ βιβλίον ἐκδοῦναι καὶ
τοῖς ἐν τῇ παρρηκίᾳ βελομήτοις φι-
λομαθεῖν, προκατασκευάζοντας τὰ
ἤδη ἐνότητος βιωτέον.

ΚΕΦΑ-

ΣΟΦΙΑ ΙΗΣΟΥ ΤΙΟΥ ΣΙΡΑΧ. in Edit. Rom. ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ, sequitur Pro-
logum ut in MS. Alexandr. Prolog. stich. 2. l. 2. τὸν νόμον καὶ τῶν προφη-
τῶν καὶ τῶν ἄλλων πατρίων βιβλίων ἀνάγνωσιν, καὶ ἐν τέτοις ἡκα-
νὴ ἕξον περιποιήσας, προήχθη καὶ αὐτὸς συγγράφειν τι τῶν εἰς
παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων, Ὅπως οἱ φιλομαθεῖς καὶ τέτονον ἔνχοι
γενόμενοι, πολλὰ μάλλον ἐπιπροσώσι διὰ τῆς ἐνότητος βιώσεως.
Παρακλήθηδε οὖν μετ' ἐνότητος καὶ προσσχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ποιῆσαι, καὶ
συγγράμην ἔχειν ἐφ' οἷς ἂν δοκῶμεν τῶν κατὰ τὴν ἐμπειρίαν πεφιλοπο-
νημένων τισὶ τῶν λέξεων ἀδυναμῶν. Οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς ἑ-
βραϊσὶ λεγόμενα, καὶ ὅταν μεταχθῇ εἰς ἑτέραν γλῶσσαν. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα,
ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος, καὶ αἱ προφητεῖαι, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων ἢ μικρὰν
ἔχει τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα. Ἐν γὰρ τῷ ὁγδόῳ καὶ τριακσῷ ἔτει
ἐπὶ τῷ Εὐεργέτῃ βασιλεῖ παρὰ γενηθεὶς εἰς Ἀγνῆσιν, καὶ συγχευόσας, ἦν ὁ
μακρὰς παιδείας κρίτων, Ἀναγκαιότατον ἔδεικνυ καὶ αὐτὸς τῶν
προσενήγκαδαι σπουδῇ καὶ φιλοπονίᾳ τῷ μετεμπνεύσει τὸν ἐν τῇ βιβλῳ,
πολλὰν ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστήμην προσενεγκάμενος ἐν τῷ διαστήματι
τῷ χρόνῳ, πρὸς τὸ ἐπὶ πέρους ἀγαγόντα τὸ βιβλίον ἐκδοῦναι καὶ
τοῖς ἐν τῇ παρρηκίᾳ βελομήτοις φιλομαθεῖν, προκατασκευάζοντας τὰ
ἤδη ἐνότητος βιωτέον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α'.

ΠΛΣΑ σοφία παρὰ Κυρίου, καὶ
μετ' αὐτῆ ἐστὶν εἰς τὸν αἰῶνα.

2. Ἀμμοὶ θαλασσῶν καὶ τρυφὴν
ὕψος καὶ ἡμέρας αἰῶνος τίς ἐξα-
ριθμήσει;

3. Τῶς ἑραυῆ καὶ πλαῖτος γῆς καὶ ὁ-
ρυσσον καὶ σοφίαν τίς ἐξιχνιάσει;

4. Προτέρα πάντων ἐκτίσται σοφία,
καὶ συνέσις φρονήσεως ἐξ αἰῶνος.

5. Πογὴ σοφίας λόγος θεῶ ἐν ὁρίσιν,
καὶ αἱ πορεύει αὐτῆς ἐν δόλῳ αἰῶνι.

6. Ῥίζα σοφίας τίνι ἀπεκαλύφθη;
καὶ τὰ πανουργήματα αὐτῆς τίς
ἔγνω;

7. Ἐπετήμα σοφίας τίνι ἰφηνεύθη;
καὶ τὴν πελοπυρίαν αὐτῆς τίς συνῆκε;

8. Εἰς ἐπὶ σοφίᾳ φοβερός σφόδρα,
καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ,
κύριος. 9. Αὐτὸς ἐκτίσιν αὐτὴν,
καὶ ἴδε καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτὴν,
καὶ ἐξίχην αὐτὴν ἐπὶ πάντα τὰ ἔρ-
γα αὐτοῦ.

10. Μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν δύ-
σιν αὐτοῦ,
καὶ ἐχορήγησεν αὐτὴν τοῖς ἀγαπῶ-
σιν αὐτόν.

11. Φόβος Κυρίου διζα καὶ καύχημα,
καὶ εὐφροσύνη καὶ σφόδρα ἀγαλ-
ματός.

12. Φόβος Κυρίου τέρπει καρδίαν,
καὶ δώσει εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καὶ
μακροήμερον.

13. Τῷ φοβεμένῳ τὸν Κύριον εὖ ἔσται ἐπ'
ἑξάτων,

καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς αὐτῆ εὐλο-
γηθήσεται.

Φίλος Κυρίου δίδωκε παρὰ Κυρίου,
καὶ ἐκ' ἀγαπήσεως τρέφει καλότητα.

14. Ἀγάπησεν Κυρία ἰδεῖν σοφίαν

ὅτι δ' ἐδέχθηται, μετρίν αὐτὴν εἰς ἡμέρας
αὐτῆς.

15. Ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Κύριον,
καὶ μετὰ πτωχῶν ἐν μήτρᾳ συνεκτίσθη
αὐτοῖς.

Μετὰ ἀνθρώπων θεμέλιος αἰῶνος ἐ-
κείνου.

καὶ μετὰ τῷ σπέρματι αὐτῶν ἐμ-
πειυθήσεται.

16. Πλησμονὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν
Κύριον,

καὶ μεθύσκει αὐτὰς ἀπὸ τῶν καρ-
πῶν αὐτῆς.

17. Πάντα τὸν οἶκον αὐτῶν ἐμπλήσει ἐπὶ αὐτῆς
θυμημάτων,

καὶ τὰ ἀποδοχέα αὐτῶν γεινημάτων ἀπὸ τῶν
αὐτῆς.

18. Στίφανος σοφίας φόβος Κυρίου,
Ἀναδάσσαν εἰρήνην καὶ ὑγίαν λα-
σέως.

Ἀμφότερα δὲ ἵκαν ὅμως θεῶ,
Πλάττει δὲ καύχηση τοῦ ἀγαπῶσιν αὐτήν.

19. Καὶ ἴδε καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτὴν,
Ἐπιστήμην καὶ γνῶσιν συνέσεως ἐξῶμα-
βησε,
καὶ διζαν κρατούντων αὐτῆς ἀνύ-
ψωσε.

20. Ῥίζα σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Κύριον,
καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακροήμερον.

21. Φίλος

CAP. I. v. 6. Rich. 2. πανουργήματα) πανουργήματα. v. 13. Rich. 2. εὐλογηθήσεται) εὐρίσκει
χάρη. v. 15. τὸν Κύριον) τὸν Θεόν. ibid. Rich. 3. Μετὰ αἰῶν.) καὶ μετὰ ἀνθρώπων.

21. Φίλοι Κυρίου ἀγαθόνται ἀμαρτήματα:

"Αφέντος δὲ ἡ ἀνέστηται ἀπαισθηταί.

22. Οὐ δυνήσεται θυμός ἀδικος δικαιο-
-
- σύνην.

Ἡ γὰρ ὁπὴ τῷ θυμῷ αὐτῷ πλῶσις
αὐτῷ.

23. Ἐως καιρῷ ἀντίθεται μακρόθυμος,
-
- καὶ ὕστερον αὐτῷ ἀναδύσει εὐφρο-
-
- σύνην.

24. Ἐως καιρῷ κρύψει τὰς λόγους αὐτῷ,
-
- καὶ χεῖλη πολλῶν ἐκδιηγῆσεται σύν-
-
- νεον αὐτῷ.

25. Ἐν θησαυροῖς σοφίας παραβολαὶ ἐπι-
-
- λη-
-
- αίμαρτων-
-
- λῷ

Βόλευμα δὲ ἀμαρτανῶν θροσίδεια.

26. Ἐπιθυμήσας σοφίαν, διατήρησεν
-
- ἐντολάς,
-
- καὶ Κύριος χορηγήσει σοι αὐτήν.

27. Σοφία γὰρ καὶ παιδεία φόβος
-
- Κυρίου,
-
- καὶ ἡ εὐδελία αὐτῷ πῖσις καὶ πρᾶ-
-
- της.

28. Μὴ ἀπειθήσῃς φόβῳ Κυρίου ἰσθῆτι ἐν
-
- καὶ μὴ προσέλθῃς αὐτῷ ἐν καρδίᾳ
-
- δυσῆ.

29. Μὴ ὑπεκρίθῃς ἐν τόμασσιν ἀνθρώπων,
-
- καὶ ἐν τοῖς χεῖλαις σου πρόσταχε.

30. Μὴ ἐξύψω σεαυτὸν, ἵνα μὴ πέσῃς,
-
- καὶ ἐπαγωγῇς τῇ ψυχῇ σου αἰτίμειαν,
-
- καὶ ἀποκαλύψῃς Κύριος τῷ κρυπτόᾳ
-
- σου,

καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ
σε· ὅτι ἡ προσήλθε ἐν ἀληθείᾳ φό-
βῳ Κυρίου,
καὶ ἡ καρδία σου πλήρης δόλου.

Tom. IV.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΤΕκνον, εἰ προστήρχῃ δαλεῦεν Κυ-
ρίῳ,
ἑτοιμάσων τὴν ψυχὴν σου εἰς
πειρασμόν.

2. Εὐθύνοιον τὴν καρδίαν σου καὶ κατε-
-
- ρησον,
-
- καὶ μὴ σπείσῃς ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς.

3. Καλῆθῃ αὐτῷ καὶ μὴ ἀποστῇς, ἵνα
-
- αὐτῇθῃς ἐπ' ἐχάτων σου.

4. Πᾶν ὃ ἐὰν ἐπαχθῇ σοι, δεῖξαι
-
- ἀμνησιν,
-
- καὶ ἐν ἀλλοτρίᾳσι ταπεινώσῃς σε
-
- μακροθύμῃσιν.

5. Ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσός,
-
- καὶ ἀνθρώποι δοκιμαῖ ἐν καμίνῳ τα-
-
- πεινώσεως.

6. Πίστευσον αὐτῷ καὶ ἀντιλήφεται σου,
-
- καὶ ἐσθύνον τὰς ὁδούς σου, καὶ ἔλπι-
-
- σον ἐπ' αὐτόν.

7. Οἱ φοβόμενοι τὸν Κύριον, ἀναμεινῶσθε
-
- τὸ ἔλεος αὐτῷ,
-
- καὶ μὴ ἐκκλίνετε ἵνα μὴ πέσῃτε.

8. Οἱ φοβόμενοι Κύριον πιστεύσατε αὐτῷ,
-
- καὶ ἡ μὴ πλίσθη ὁ μωδὸς ὑμῶν.

9. Οἱ φοβόμενοι Κύριον ἠλπίσατε εἰς ἀ-
-
- γαθὰ,
-
- καὶ εἰς εὐφροσύνην αἰῶνος καὶ ἔλεος.

10. Ἐμβλέψατε εἰς ἀρχαίας γενεάς,
-
- καὶ ἴδετε.

Τίς ἐνεπίστευσε Κυρίῳ, καὶ κατήχυν-
θη; ἡ τίς ἐτίμενεν τῷ φόβῳ αὐ-
τῷ, καὶ ἐγκατελείφθη;

Pp

Ἡ τίς

v. 23. slich. 2. εὐφροσύνην) εὐφροσύνη. v. 24. slich. 2. ἀμαρτανῶν) πᾶσι. v. 25. slich. 2. ἀμαρτανῶν) ἀμαρτανῶν. v. 27. slich. 2. προσήλθε) προσήλθε. CAP. II. v. 1. Κυρίῳ) addit Θεῷ. v. 6. slich. 2. καὶ ἐσθύνον) καὶ δεχθῇ.

Ἡ τίς ἐπικαλέσεται αὐτόν, καὶ ὑπερ-
εὖδεν αὐτόν;

11. Διότι οἰκλήσων καὶ ἐλεήσων ὁ Κύριος,
μακροθύμως καὶ πολλοὺς,

Καὶ ἀφίησιν ἀμαρτίας, καὶ σώζει ἐν
καιρῷ θλίψεως.

12. Οὐαὶ καρδίᾳς δειλαῖς καὶ χερσὶν
παρεμμέναις,

Καὶ ἀμαρτωλῶ ἐπιβαίνοντι ἐπὶ δύο
τρίβας.

13. Οὐαὶ καρδίᾳς παρεμμένη, ὅτι ἐ πι-
στύει.

Διὰ τὸτο ἐ σκαπαδιήσεται.

14. Οὐαὶ ὑμῶν τοῖς ἀπολαλεκόσι τὴν
ὑπομονήν.

Καὶ τί ποιήσετε ὅταν ἱπισκέπληται
ὁ Κύριος;

15. Οἱ Φοβόμενοι Κύριον ἐκ ἀπειθήσαν ἐν-
σιν εὐδο-
κίαν αὐ-
τῷ

Καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν συντηρήσαν-
σι τὰς ὁδούς αὐτοῦ.

16. Οἱ Φοβόμενοι Κύριον ζητήσασιν εὐδο-
κίαν αὐτοῦ,

Καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν ἐμπλησθή-
σονται τῷ νόμῳ.

17. Οἱ Φοβόμενοι Κύριον ἐτοιμάσασιν
καρδίᾳς αὐτῶν,

Καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ ταπεινώσασιν τὰς
ψυχὰς αὐτῶν, 18. λίγνται.

Ἐμπροσθέντα εἰς χεῖρας Κυρίου, καὶ
ἐκ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.

Ὡς γὰρ ἡ μεγαλοσύνη αὐτοῦ, ἔτως
καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Γ'. III.

Εὐαγγέλιον καὶ ἀκούσατε τέκνα,
καὶ ἔως ποιήσατε, ἵνα σωθῆτε.

2. Ὁ γὰρ Κύριος ἐδίδασκε πατέ-
ρας ἐπὶ τέκνοις,

Καὶ κρίσιν μητρὸς ἐσσεύων ἐφ' υἱοῖς.

3. Ὁ τιμῶν πατέρα, ἐξολάσκειται ἀ-
μαρτίας.

4. Καὶ ὡς ἀποθησαυρίζων, ὁ δοξάζων
μητέρα αὐτοῦ.

5. Ὁ τιμῶν πατέρα εὐφρανθήσεται ὑ-
πὸ τέκνων,

Καὶ ἐν ἡμέρᾳ προσευχῆς αὐτοῦ εἰσα-
κωδήσεται.

6. Ὁ δοξάζων πατέρα μακρομερεύσει,
Καὶ ὁ εἰσακούων Κυρίου ἀναπαύσει μη-
τέρα αὐτοῦ.

7. Ὁ φοβόμενος τὸν Κύριον τιμᾷ πατέρα,
Καὶ ὡς δεσπότης βαλεῖται (ἐν) τοῖς
γενήσασιν αὐτόν.

8. Ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τίμα τὸν πατέρα
σε καὶ τὴν μητέρα,

ἵνα ἐπείθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτῶν. αὐτῷ

9. Εὐλογία γὰρ πατέρες ἐρεῖζι οἴκῳ
τέκνων,

Καταέρα δὲ μητρὸς ἐκρεῖζι θεμέλια.

10. Μὴ δοξάζῃς ἐν ἀτιμίᾳ πατέρας σε,
Οὐ γὰρ ἐστὶ σοι δόξα πατέρος ἀτιμίας.

11. Ἡ γὰρ δόξα ἀνθρώπων ἐκ τιμῆς πα-
τρός αὐτοῦ,

Καὶ ἐνείδος τέκνοις μήτηρ ἐν ἀδοξίᾳ.

12. Τέκνοι, ἀντιταξέσθιν ἐν γῆρᾳ πατέρας
σε,

Καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ
αὐτοῦ.

13. Καὶ

v. 15. ζητήσασιν εὐδοκίαν αὐτοῦ) ἐκ ἀπειθήσαν ἐνσιν εὐδοκίαν αὐτοῦ. CAP. III. v. 3. ἐξολάσκειται)
ἐξολάσκειται. v. 4. ἀποθησαυρίζων) praefigit articulum d.

13. Καὶ ἐὰν ἀπολείπῃ σύνεσιν, συγγνώμην ἔχει,

Καὶ μὴ ἀτιμᾷσθαι αὐτὸν ἐν πάσῃ ἰσχύϊ σου.

14. Ἐλεημοσύνη γὰρ πατὴρ ἐκ ἐπιληθίσταται,

Καὶ ἀντὶ ἀμαρτιῶν προσανοικοδομηθήσεται σοί·

15. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως σε ἀναμνησθήσεται σοί·

Ὡς εὐδία ἐπὶ πνευγῶ ἔσως ἀναλυθήσονται σε αἱ ἀμαρτίαι.

16. Ὡς βλασφημία οὐκ ἐγκαταλειπὼν πατέρα,

Καὶ κεκατηραμένος παρὰ Κυρίου ὁ παρεργίζων μητέρα αὐτοῦ.

17. Τίνοι, τὰ ἔργα σε ἐν πρώτῃ διέσωγε, καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν δακνὺ ἀγαπηθήσῃ.

18. Ὅσῳ μέγας εἶ, τοσούτω ταπεινῶσεαυτὸν,

Καὶ ἑαυτὸν Κυρίῳ εὐρήσεις χάριν.

19. Παῖς ὡς υἱοὶ καὶ ἐκιδέξαι·

Ἄλλὰ πρόφρων ἀποκαλιπόμενος μητέρα.

20. Ὅτι μεγάλη ἡ δύναμις Κυρίου,

Καὶ ὑπὸ τῶν ταπεινῶν δοξάζεται.

21. Χαλεπώτερά σε μὴ ζήτηί, Καὶ ἰσχυρώτερά σε μὴ ἐξέταξαι·

22. Ἄ προσηγάγῃ σοι, ταῦτα διανοῶ σοί·

Οὐ γὰρ ἐστὶ σοι χρεία τῶν κρυπῶν βλῆκεν ὀφθαλμοῖς,

23. Ἐν τοῖς περιούσις τῶν ἔργων σε μὴ περιεργάζε·

Πλείονα γὰρ συνέσεως ἀνδρῶν ὑπέδειχται σοί·

24. Παῖδες γὰρ ἐπλάηθησιν ἡ ὑπόληψις αὐτῶν,

Καὶ ὑπόνοια ποιηρὰ ἀλίδωσεν διανοίας αὐτῶν.

25. Κίμας μὴ ἔχῃ ἀσκήτου φυτόν·

Γίνεται δὲ ἕμμερος ἂν, μὴ ἐπαγγίλα.

26. Καὶ ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον, ἐν αὐτῷ ἀπολείπεται·

Καρδία σκληρὰ κακωθήσεται ἐν ἰσχύϊ·

27. Καρδία σκληρὰ βαρυνθήσεται πόνους,

Καὶ ὁ ἀμαρτανὸς προδίδῃ ἀμαρτίαν ἐφ' ἀμαρτίας.

28. Ἐπαγωγὴ ὑπερηφάνου ἐκ ἔσθ' ἰσχύος· Φυτόν γὰρ ποιηρίας ἐξήριζον ἐν αὐτῷ.

29. Καρδία συνετὴ διανοηθήσεται παρὰ βελὸν,

Καὶ ὅς ἀκροατὴ ἐπιθυμία σοφῶ.

30. Πῦρ φλογίζμενον ἀποσβέσει ὕδωρ, Καὶ ἐλεημοσύνη ἐξιδάσεται ἀμαρτίας.

31. Ὁ ἀνταποδιδὼς χάριτας μέμνηται εἰς τὰ μετὰ ταῦτα,

Καὶ ἐν καιρῷ πλῆσεως αὐτοῦ εὐρήσει στήνγμα.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Τέκνον, τὴν ζωὴν τῷ πτωχῷ μὴ ἀποστερήσης,

Καὶ μὴ παρελκύνῃς ὀφθαλμοὺς ἐκείνους·

2. Ψυχὴν πινώσαν μὴ λιπῇσης·

Καὶ μὴ παρεργίσῃς αἰδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ·

Pr 2

3. Καρ.

v. 13. Καὶ ἐὰν) ἀπ. v. 16. σὺχ. 1. παρὰ Κυρίῳ) ἐκὶ κυρία. v. 17. τὰ ἔργα σε ἐν πρώτῃ) transposita. v. 20. Κυρίῳ) τῷ κυρία. v. 24. σὺχ. 2. διανοίας) διανοίας. v. 26. ἀπολείπεται) ἀποσβέσσει. v. 31. σὺχ. 2. πλῆσεως αὐτοῦ) πλῆσσει.

3. Καρδίαν *παρωργισμένην* μὴ προστα-
ράξης, καὶ μὴ παρελκύσης ὁδὸν
προσδοκίμην.
4. Ἰκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαινῶν, καὶ
μὴ ἀποτρέψης τὸ πρόσωπόν σε
ἀπὸ πλῶχθ'.
5. Ἀπὸ δεομένη μὴ ἀποτρέψης ὁφθαλ-
μὸν,
καὶ μὴ δῶς τόπον ἀνδράϊ κατὰ κρά-
σασθαι σε.
6. Καταρραμένη γὰρ σε ἐν πικρίᾳ ψυ-
χῆς αὐτῆς.
Τῆς δόξης αὐτῆς ἐπακούσεται ὁ ποιή-
σας αὐτόν.
7. Προσφιλῆ συναγωγῇ σεαυτὸν ποιεῖ,
καὶ μεγάλαν ταπείνῃ τὴν κεφα-
λήν σε.
8. Κλῖνον πλῶχθ' ἄνωγ' τὸ ὅς σε,
καὶ ἀποκριθῇ αὐτῷ εἰρηνικῶς ἐν
πρώτῃ.
9. Ἐξελεῖ ἀδικήμενον ἐκ χειρὸς ἀδικούν-
τος,
καὶ μὴ ὀλγοψυχῆσῃς ἐν τῷ κένειν
σε.
10. Γίνε ὀφθαλμοῖς ὡς πατὴρ,
καὶ ἀντὶ ἀνδρός τῇ μητρὶ αὐτῶν.
καὶ ὅση ὡς υἱὸς ὑψίστου,
καὶ ἀγαπήσει σε μάλλον ἢ μήτηρ σε.
11. Ἡ σοφία υἱὸς αὐτῆς ἀνύψωσε,
καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητούντων
αὐτήν.
12. Ὁ ἀγαπῶν αὐτὴν ἀγαπᾷ ζωὴν,
καὶ οἱ ἐρριζόντες πρὸς αὐτήν ἐμ-
πληθύνονται εὐφροσύνης.
13. Ὁ κρατῶν αὐτῆς κληρονομήσει δό-
ξαν,
καὶ ὃ ἐισπρεύεται, ὑποτίμη Κύριος· εὐλογεῖ
14. Οἱ λατρεύοντες αὐτῇ λειτουργήσουσιν
ἀγίῳ,
καὶ τὰς ἀγαπῶντας αὐτήν ἀγαπᾷ
ὁ Κύριος.
15. Ὁ ὑπακούων αὐτῆς κρινεῖ ἔθνη,
καὶ ὁ προσέχων αὐτῇ, κατασκηνοῦ-
σει πεποιθώς.
16. Ἐὰν ἱμνησῇ, κατακληρονομήσει ἐμπιστεύ-
σας αὐτήν,
καὶ ἐν κατασχεῖσει ἔσονται αἱ γενεαὶ
αὐτῆς.
17. Ὅτι διεσκαμμένως πορεύεται μετ'
αὐτῆς ἐν πρώτοις,
Φόβον καὶ δειλίαν ἐπάξει ἐπ' αὐτόν.
καὶ βασανίσει αὐτόν ἐν πυλῆσι αὐτῆς· παιδιᾷ
ἕως ὃ ἐμπιστεύσῃ τῇ ψυχῇ αὐτῆς,
καὶ πειράσῃ αὐτόν ἐν τοῖς δικαίω-
μασιν αὐτῆς.
18. Καὶ πάλιν ἐπαρήξει κατ' εὐθείαν
πρὸς αὐτόν, καὶ εὐφρανεῖ αὐτόν,
καὶ ἀποκαλύψει αὐτῷ τὰ κρυπτά
αὐτῆς.
19. Ἐὰν ἀσπλαγνῇ, ἐγκαταλείψει
αὐτόν,
καὶ παραδώσει αὐτόν εἰς χεῖρας πλώ-
σεως αὐτῆς.
20. Συντήρησον καιρὸν καὶ φύλαξαι ἀπὸ
πανηθῶς,
καὶ περὶ τῆς ψυχῆς σε μὴ αἰσχυν-
θῆς.
21. Ἐστὶ γὰρ αἰσχύνῃ ἐπάγυσσα αἰμαρίαν,
καὶ

CAP. IV. v. 3. *παρωργισμένην*) *παρωργισμένην*. v. 11. *υἱὸς αὐτῆς*) *υἱὸς αὐτῆς*. v. 13. *stich. 2.*
εὐλογεῖ) *εὐλογεῖ*. v. 15. *stich. 2.* *προσέχων*) *προσεχόν*. v. 16. *ἱμνησῇ*, *κατακληρονομή-*
σει) *ἱμνησῇ* *κατακληρονομήσει*. v. 17. *πορεύεται*) *πορεύεται*. *ibid. stich. 2.* *Φόβον καὶ*) *Φί-*
βον καὶ.

Καὶ ἔστιν αἰσχρὴ δόξα καὶ χάρις.

12. Μὴ λάβῃς πρόσωπον κατὰ τῆς ψυχῆς σου,

Καὶ μὴ ἐντραπῆς εἰς πλῶσιν σου.

13. Μὴ καυλίσῃς λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας,

Καὶ μὴ κρύβῃς τὴν σοφίαν σου εἰς καθῆκόν.

14. Ἐν γὰρ λόγῳ γνωσθήσεται σοφία,
Καὶ παιδεία ἐν φήματι γλώσσης.

15. Μὴ ἀνίλιγε τῇ ἀληθείᾳ κατὰ μοῆτιν,
Καὶ περὶ φρίσματος τῆς ἀπειθευσίας
σου ἐντραπήθι.

16. Μὴ αἰσχυνθῇς ὁμολογῆσαι ἐφ' ἀμαρτίας σου,
Καὶ μὴ βιάζῃς βῶν ποταμῷ.

17. Καὶ μὴ ὑποστράσῃς ἀνθρώπῳ μαρῶ
σεαυτοῦ,
Καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον ἀνάστη.

18. Ἔως θανάτου ἀγνώσκει περὶ τῆς
ἀληθείας,
Καὶ Κύριος ὁ Θεὸς πολέμησιν ὑπὲρ
αὐτοῦ.

19. Μὴ γίνῃ ταχὺς ἐν γλώσσῃ σου,
Καὶ νωθεὶς καὶ παρειμένους ἐν τοῖς ἔργοις σου.

20. Μὴ ἰδοῖς ὡς λέαν ἐν τῷ οἴκῳ σου,
Καὶ φαντασιοκοπῶν ἐν τοῖς οὐκείτοις
σου.

21. Μὴ ἔσῃ ἡ χεὶρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ
λαθεῖν,
Καὶ ἐν τῷ ἀπειδοῦναι συνεσταλμένη.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Μὴ ἔπρεχε ἐπὶ τοῖς χρημασί σου,
Καὶ μὴ εἶπῃς· αὐτάρκη μοι
ἐστὶν εἰς ζωὴν.

2. Μὴ ἐξακολούθῃς τῇ ψυχῇ σου καὶ τῇ
ἰσχύϊ σου,

Τὰ περιεῖδαι ἐν ἐσθῇ παρὰ σοῦ.

3. Καὶ μὴ εἶπῃς· τίς με δυνατεύσει
διὰ τὰ ἔργα μου;

Ὁ γὰρ Κύριος ἐκδικῶν ἐκδικήσεται
σε τὴν ἔσθην.

4. Μὴ εἶπῃς· ἤμαρτον, καὶ τί μοι ἐγέ-
νετο λυπηρὲς;

Ὁ γὰρ Κύριος ἐστὶ μακρόθυμος,
ὃ μὴ σε ἀγῇ.

5. Περὶ ἐξελισσῶ μὴ ἄσφοδος γίνῃ,
Προδιδῶναι ἀμαρτίαν ἐφ' ἀμαρτίας.

6. Καὶ μὴ εἶπῃς· ὁ οὐκίρημός αὐτῷ πο-
λὺς,

Τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν μου ἐξι-
λάσεται.

Ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτῷ,
Καὶ ἐπὶ ἀμαρτωλὺς καταπαύσεται ὁ
θυμὸς αὐτοῦ.

7. Μὴ αἰτάμενε ἐπιστρέφειν πρὸς Κύριον,
Καὶ μὴ ὑπερβάλλῃς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας·
Ἐξάπεινα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ
Κυρίου,

Καὶ αἱ ἀμαρτίαι, ἐλπίσεις,

Καὶ ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῇ.

8. Μὴ ἔπρεχε ἐπὶ χρημασιν αἰδαίοις·
Οὐδὲν γὰρ ὀφελήσεται σε ἐν ἡμέρᾳ ἐπι-
αγωγῆς.

9. Μὴ λικμάς ἐν πταιτὶ ἀνέμων,

P p 3

Καὶ

v. 27. ἀνθρώπῳ μαρῶ σεαυτοῦ) "σεαυτοῦ ἀνθρ. μαρῶ. l. v. 28. Ἔως θανάτου) ἕως τῆς θανάτου. v. 29. ταχὺς) ταχὺς. CAP. V. v. 2. addit Edit. Rom. flich. 2. his verbis : τὰ περιεῖδαι ἐν ἐσθῇ παρὰ σοῦ. v. 3. flich. 2. ἐκδικῶν) addit se. v. 6. flich. 3. παρ' αὐτῷ) παρ' αὐτοῦ. v. 8. flich. 2. ἐλπίσεις) ἐλπίσεις.

- Καὶ μὴ πορεύειν ἐν πάσῃ ἀντροπῇ.
Οὕτως ὁ ἀμαρτανῶς ὁ διγλωσσος.
10. Ἰδοὶ ἐξηγγήσεις ἐν συνέσει σου,
Καὶ εἰς ἔσω σε ὁ λόγος.
11. Γίνε ταχύς ἐν ἀκροάσει σου,
καὶ ἔνι ἐν ἀδελφῇ ἡ ζωὴ σου,
καὶ ἐν μακροθυμίᾳ φθίγγει ἀπό-
κρισιν.
12. Εἰ εἰς σοὶ σύνσεις, ἀποκριθήτι τῷ
πλησίον·
Εἰ δὲ μὴ, ἡ χεὶρ σου ἔσται ἐπὶ κόμα-
τί σου.
13. Δόξα καὶ αὐτίμα ἐν λαλίᾳ,
καὶ γλώσσα ἀνδρόπυ πῶσις αὐτῷ.
14. Μὴ κληθῇς ψεύδους,
καὶ τῇ γλώσσῃ σου μὴ ἐνέδρου·
Ἐπὶ γὰρ τῷ κλέπῃ ἐστὶν αἰχμή
μυθῶν,
καὶ κατάγνωσις πονηρὰ ἐπὶ δι-
γλώσσῃ.
15. Ἐν μεγάλῃ καὶ ἐν μικρῇ μὴ ἀγνοεῖ
καθί.

- Καὶ ἐπὶ χάσμα ἐχθρῶν ποιήσει αὐτόν.
5. Ἄφρυνξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλος
αὐτῷ,
καὶ γλώσσα εὐλαὸς πληθυνεῖ ἐν-
προσήγορα.
6. Οἱ εἰρηνευόντες σοὶ ἔσωσαν πολλοί·
οἱ δὲ σύμβουλοί σου εἰς ἀπὸ χιλίων.
7. Εἰ κἀσσαι φίλον, ἐν πειρασμῷ κήσας
αὐτόν,
καὶ μὴ ταχύ ἐμπιστεύσῃς αὐτῷ.
8. Ἐστὶ γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐτοῦ,
καὶ ἂ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλί-
ψεως σου·
9. Καὶ ἐστὶ φίλος μετατιθέμενος εἰς
ἐχθρὸν,
καὶ μάχην ἐνειδισμῷ σου ἀποκαλύ-
ψει·
10. Καὶ ἐστὶ φίλος κοινὸς τραπεζῶν,
καὶ ἂ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλί-
ψεως σου·
11. Καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σου ἔσται ὡς σύ,
καὶ ἐπὶ τὸς οὐκίας σου παθήσεται·

ἐχθρὸν

ΚΕΦ. 5'. VI.

- Κ**ΑΙ ἀντὶ φίλου μὴ γίνῃ ἐχθρὸς·
Ὅσομα γὰρ ποιῇ ἐν αἰχμῇ
καὶ ὄνειδος κληρονομήσει·
- κληρο-
νόμῃσι
- Οὕτως ὁ ἀμαρτανῶς ὁ διγλωσσος.
2. Μὴ ἐπαίξῃς σεαυτὸν ἐν βελῇ ψυχῇς
σου,
ἵνα καὶ διασπαρῇ ὡς ταῦρος ἡ ψυ-
χή σου·
3. Τὰ φίλῃα σου καταφάγῃσαι, καὶ τὸς
καρπὸς σου ἀπολέσεις,
φίλων καὶ ἀφίχθεις σεαυτὸν ὡς ἔλπι ζῆλον.
4. Ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κησάμενον
αὐτήν,

12. Ἐὰν ταπεινωθῇς, ἔσται κατὰ σὺ,
καὶ ἀπὸ τῶ προσώπου σου κερδήσε-
ται.
13. Ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σε διαχωριθήτι,
καὶ ἀπὸ τῶν φίλων σε προσερχε.
14. Φίλος πιστὸς σκέπη κεφαλῆς·
Ὁ δὲ εὐρὼν αὐτόν, εὖρε θησαυρὸν.
15. Φίλον πιστὸν ἔκ ἐστιν ἀντάλλαγμα,
καὶ ἐκ ἐστὶ καθῆκός τῆς καλλονῆς
αὐτοῦ.
16. Φίλος πιστὸς φάρμακον ζωῆς,
καὶ οἱ φοβόμενοι Κύριον εὐρέσουσιν
αὐτόν.

17. Ὁ φο-

CAP. VI. v. 3. flich. 2. αὐς φίλων) αὐς φίλων. v. 9. εἰς ἐχθρὸν) εἰς ἐχθρὸν.

17. Ὁ φοβούμενος Κύριον εὐθύνει φίλιαν αὐτῷ,
 "Οτι καὶ αὐτὸν ὥτως καὶ ὁ πλησίον αὐτῆς.
 18. Τίκνον ἐκ νόστητός σε ἐπίλεξαι παιδείαν,
 Καὶ ὥς πολλῶν εὐρήσεις σοφίαν.
 19. Ὡς ὁ ἀερετιῶν καὶ ὡς ὁ σπειραν πρόσελθε αὐτῇ,
 Καὶ αἰνᾷμεν τὰς ἀγαθὰς καρπὸς αὐτῆς.
 Ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐτῆς ὀλίγον κοπιάσεις,
 Καὶ ταχὺ φάσκειν τῶν γενημάτων αὐτῆς.
 20. Ὡς τραχηλά ἐστι σφίδρα τοῖς ἀπαιδεύτοις,
 Καὶ ἐκ ἐμμενῆι ἐν αὐτῇ ἀκάρδιος.
 21. Ὡς λίθος δοκιμασίας ἰχυρὸς ἔσται ἐπ' αὐτῷ,
 Καὶ ἡ χρονίη ἀπορύψαι αὐτήν.
 22. Σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐστίν,
 Καὶ ἡ πολλοῖς ἐστὶ φανερά.
 23. Ἀκροσὺν τέκνον καὶ ἐκδεῖξαι τὴν γνώμην μὲν,
 Καὶ μὴ ἀπαναίειν τὴν συμβουλίαν μὲν.
 24. Καὶ εἰσενεγκαὶ τὰς πόδας σε εἰς τὰς πόδας αὐτῆς,
 Καὶ εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς τὸν τράχηλόν σε.
 25. Ὑπόδρα τὸν ὦμόν σε, καὶ βάταξεν αὐτήν,
 Καὶ μὴ προσσχίσῃς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς.
 26. Ἐν πάσῃ ψυχῇ σε πρόσελθε αὐτῇ,
 Καὶ ἐν ἑλῇ ὀνέμαι σε τήρησον τὰς ὁδοὺς αὐτῆς.
 27. Ἐξίχνυσον καὶ ζήτησον, καὶ γνωθῆσεται σοι,
 Καὶ ἐγκρατὴς γενόμενος μὴ αἰφῆς αὐτή.
 28. Ἐπ' ἐχάτατ γὰρ εὐρήσεις τὴν ἀνάπαισιν αὐτῆς,
 Καὶ τραφῆσεται σοι εἰς εὐφροσύνην.
 29. Καὶ ἴσονται σοὶ αἱ πόδες εἰς σκέπη ἰχθύος,
 Καὶ οἱ κλοιοὶ αὐτῆς εἰς πολλὴν δόξην.
 30. Κόσμος γὰρ χεῖρες ἐστὶ ἐπ' αὐτῆς,
 Καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς κλάσμα ὑανίνθου.
 31. Στελὴν δόξης ἐνδύσει αὐτήν, καὶ στέφανον ἀγαλακμάματος περιθήσεις σεαυτῷ.
 32. Ἐὰν θέλῃς τέκνον, παιδευθήσῃ,
 Καὶ εἰς ἐπίδοξον τὴν ψυχὴν σε, παύσῃς ἔργου ἑστί.
 33. Καὶ εἰς ἀγαπήσεως αἰεὶν, ἐκδεῖξαι εἴησιν,
 Καὶ εἰς κλίης τὸ ὅς σε, σοφὸς ἔσῃ.
 34. Ἐν πλήθει προσκυτέρων σῆθι,
 Καὶ τίς σοφὸς αὐτῷ προσκαλεῖσθῃ.
 35. Πᾶσαν διήγησιν θείαν θέλει ἀκροᾶσθαι,
 Καὶ παραιμία συνέσεως μὴ ἐκφυγίτωσάν σε.
 36. Ἐὰν ᾖδης συλητὸν, ὁρθεῖς πρὸς αὐτόν,
 Καὶ βαθμὸς θυρῶν αὐτῷ ἐκτερέτω ὁ πῦρ σε.

37. Διότι

v. 19. καὶ αὐτὸν (ὁ σπείρων) αὐτὸς δεσφ. ibid. flich. 4. τῶν γενημάτων) γεννημάτων. v. 23. καὶ ἐκδεῖξαι τὴν γνώμην) καὶ εἰς γνώμην. v. 24. εἰσενεγκαὶ) εἰσένεγκαι. v. 26. flich. 2. τήρησον) συντήρησον. v. 32. flich. 2. ἐκδεῖξαι) εἰς. v. 33. καὶ τὴν) καὶ ἀπεκ. v. 35. ἀκροᾶσθαι) ἀκούειν. ibid. flich. 2. ἐκφυγίτωσάν) ἐκφυγίστωσάν.

37. Διανοῶ ἐν τοῖς προσάγμασι Κυρίῳ,
καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ μελέτα
διαπαντῶς.
Αὐτὸς κημεῖ τὴν καρδίαν σου,
καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς σοφίας δοθί-
σεται σοι.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

ΜΗ ποίει κακὰ, καὶ ἂ μὴ σε κα-
ταλάβῃ κακόν·

1. Ἀπόστηθι ἀπὸ ἀδικίᾳ, καὶ
ἐκκλινεῖ ἀπὸ σὺ αἰκία·
2. Τὸ ἔμπεδον ἐπ' αὐλακας ἀδικίας,
καὶ ἂ μὴ θείῃς αὐτὰ ἐπιπαλάσια.
4. Μὴ ζήτηί παρὰ Κυρίου ἡγεμονίαν,
μηδὲ παρὰ βασιλείας καθέδραν δό-
ξης.
5. Μὴ δοκαῖς ἔννυντι Κυρίῳ,
καὶ παρὰ βασιλεῖ μὴ σοφίζῃ.
6. Μὴ ζήτηί γενέσθαι κριτῆς,
μὴ ἐκ ἰσχύος ἐξάραι ἀδικίας·
Μήποτε εὐλαβηθῇς ἀπὸ προσώπου
δολότης,
καὶ θύσεις σκάνδαλον ἐν εὐθύτητι
σου.
7. Μὴ αἰμάρτανε εἰς πληθὺς πόλεως,
καὶ μὴ καταβάλλῃς σεαυτὸν ἐν ὄχλῳ.
8. Μὴ καταδυσμεύσης δις αἰμαρτίαν·
Ἐν γὰρ μιᾷ ἐκ ἀθῶος ἔσθ.
9. Μὴ εἴπῃς τῷ πληθει τῶν δώρων μου
ἐπίψο-
μαι καὶ ἐν τῷ προσεγγίκαί με Θεῷ ὑψί-
στῳ, προσδέξεται.

10. Μὴ ὀλγολυχήσῃς ἐν τῇ προσευχῇ
σου, καὶ ἐλεημοσύνην ποιῆσαι μὴ
παρίδῃς.

11. Μὴ καταγίλα ἀνδραπον ὄντα ἐν
πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ·

Ἔσι γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν.

12. Μὴ αἰροτρία ψεύδος ἐπ' ἀδελφῷ σου,
μηδὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποιεῖ.

13. Μὴ θέλω ψεύδεσθαι πᾶν ψεύδος·
Ὅ γὰρ ἐνδελχισμὸς αὐτῷ ἐκ εἰς
ἀγαθόν.

14. Μὴ ἀδελφεῖ ἐν πληθει προσεπι-
τρύχων,
καὶ μὴ δευτερώσῃς λόγον ἐν προσευ-
χῇ σου.

15. Μὴ μυστήσῃς ἐπὶ πονον ἐργασίαν
καὶ γεωργίαν ὑπὸ ὕψιου ἐκτισμένην.

16. Μὴ προσλογίζῃ σεαυτὸν ἐν πληθει
αἰμαρτιῶν·

Μηδὲ μνησθῇ ὅτι ἐργὴ ἂ χρεονεῖ·

17. Ταπεινώσων σφόδρα τὴν ψυχὴν σου,
ὅτι ἐνδικησὶς ἀσεβῆς πῦρ καὶ
σκώληξ.

18. Μὴ ἀδικήσῃς φίλον ἀποφῆς κατὰ μηδί ἡ, ἀδικοφύ-
μηδὲ ἀδελφὸν γνήσιον ἐν χρυσίῳ ρε
ἤρῃ.

19. Μὴ ἀπέχῃς γυναικὸς σοφῆς καὶ ἀγα-
θῆς·

Ἢ γὰρ χάρις αὐτῆς ὑπὲρ τὸ χρυ-
σίον.

20. Μὴ κακώσῃς οἰκτερὴν ἐργαζόμενον ἐν
ἀληθείᾳ,

μηδὲ μύδιον διδόντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ

21. Οἰκέ-

v. 37. stich. 4. vñ σοφίας) addit ea. CAP. VII. v. 3. stich. 1. αὐτὰ ἐπιπαλάσια) αὐτὰ ἐπιπαλάσια. v. 6. stich. 2. ἰσχύος) ἰσχύος. v. 8. stich. 2. Ἐν γὰρ μιᾷ) ἐν γὰρ τῇ μιᾷ. v. 9. ἐπίψομαι) ἐπίψομαι. v. 16. stich. 2. &c v. 17. in Rom. in verso ordine leguntur: ταπεινώσων σφόδρα τὴν ψυχὴν σου, μηδὲ μνησθῇ ὅτι ἐργὴ αὐτοῦ χρεονεῖ. v. 18. ἀδικοφύς) ἰσχυρὸς ἀδικοφύς. ibid. stich. 2. Μηδὲ ἀδ.) μηδὲ αὐτ. v. 19. stich. 2. Ἢ γὰρ) καὶ γὰρ. v. 20. stich. 2. τὴν ψυχὴν) absque articulo.

21. Οικέτην συνετὸν ἀγαπάτω σε ἡ
ψυχὴ·

Μὴ σφερίσῃς αὐτὸν ἐλευθερίας·

22. Κτήν σοι ἔσθ, ἐπισκέψῃς αὐτά,

Καὶ εἰ ἔσι σοι χρησίμια, ἔμμενέτω σοι.

23. Τίκια σοι ἔσι, παιδεύσον αὐτά,

Καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχη-
λον αὐτῶν·

24. Θυγατέρες σοι εἰσι, πρέσχε τῷ

σώματι αὐτῶν,

Καὶ μὴ ἰλαράσῃς πρὸς αὐτὰς ἵδ' πρόσ-
ωπόν σε.

25. Ἐκδο θυγατέρας, καὶ ἔσθ τετελεκαὺς
ἔργον μέγα·

Καὶ ἀνδρὶ συνετῷ δόξασαι αὐτήν.

26. Γυνή σοι ἔσι καταΐ ψυχὴν, μὴ ἐκ-
βάλλῃς αὐτήν·

Μακρὴν δὲ μὴ βυθὸς σπασίει.

27. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σε δόξασον τὸν πατέ-
ρα σε,

Καὶ μητρὸς ὠτίδας μὴ ἐπιλάβῃ·

28. Μηδῶτητι ἔτι δι' αὐτῶν ἐγνινῇθης,

Καὶ τί ἀνταποδώσεις αὐτοῖς καθὼς
αὐτοὶ σοί;

29. Ἐν ὅλῃ ψυχῇ σε εὐλασθὲν τὸν Κύριον,

Καὶ τὰς ἱερὰς αὐτοῦ θαύμαζε·

30. Ἐν ὅλῃ δουλείᾳ ἀγάπησον τὸν ποιή-
σαντά σε,

Καὶ τὰς λειτουργὰς αὐτοῦ μὴ ἐγκα-
ταλίπῃς.

31. Φοβῶ τὸν Κύριον, καὶ δόξασον ἱερέα,

Καὶ δὸς τὴν μερίδα αὐτοῦ, καθὼς ἐν-
τέταλλαι σοι,

Ἀπαιχὺν καὶ περὶ πλημμελείας, καὶ
ἴσον βραχίωνων,

Tom. IV.

Καὶ θυσίαν ἀγιασμὸν καὶ ἀπαρχὴν
ἀρίων.

32. Καὶ πῶλῶ ἔκλειεν τὴν χεῖρά σε,

ἵνα τελειωθῇ ἡ εὐλογία σε.

33. Χάρις δέματος ἴσταντι παλὸς ζωῆος,
Καὶ ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκαλύψῃς χάριν.

34. Μὴ ὑπέρει ἀπὸ κλαίωντων,

Καὶ μετὰ πενθούντων πένθησον.

35. Μὴ ὄκει ἐπισκέπιδαι ἀξίωσον·

Ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσῃ.

36. Ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις σε μνηστήκα
τὰ ἔχρατά σε,

Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ἔχ ἀμαρτήσεως.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΜΗ διαμάχεαι μετὰ ἀνθρώπου δι-
νάστε,

Μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς χεῖ-
ρας αὐτοῦ.

2. Μὴ ἔριζε μετὰ ἀνθρώπου πλεσίει,

Μήποτε ἀντιῆσθ σε τὴν ἐλπίν·

Πολλὰς γὰρ ἀπώλεσεν τὸ χρυσίον,

Καὶ καρδίας βασιλείων ἐξέκλειεν.

3. Μὴ διαμάχεαι μετὰ ἀνθρώπου γλωσ-
σάδες,

Καὶ μὴ ἐπιτιθεάσῃς ἐπὶ τὸ πῦρ αὐ-
τοῦ ξύλου.

4. Μὴ πρόσπαξαι ἀπαυδύνῳ, ἵνα μὴ
ἀτιμάζωνται οἱ πρίγονοί σε.

5. Μὴ οὐκίβῃς ἀνθρώπων ἀποσφίγγοντα
ἀπὸ ἀμαρτίας·

Μηνῶτητι ὅτι πάντες ἐσμὲν ἐν
ἁμαρτίαις.

6. Μὴ ἀτιμάσῃς ἄνδρα ἐν γέρεα αὐτοῦ· ἐπιτίμοις
Καὶ γὰρ ἐξ' ἡμῶν γηράσκουσιν.

Qq

7. Μὴ

v. 24. Rich. 2. πρὸς αὐτὸν) πρὸς αὐτάς. v. 27. δουλείᾳ σε) καρδίᾳ. v. 28. ἐγνινῇθης) ἐγνινῇθαι.
CAP. VIII. v. 2. Rich. 2. ἀντιῆσθ) ἀντιῆσθαι. v. 5. Rich. 2. ἁμαρτίας) ἁμαρτίαις. v. 6. ἐν-
δὲα ἐν γέρεα) ἐν γένει ἐν γένει.

7. Μὴ ἐπὶ χαίρει ἐπὶ νεκρῷ τῷ ἰχθυήσαντι

σὺ.
Μηνῶντι ὅτι πάντες τελευτῶμεν.

8. Μὴ παρὶς διήγημα σοφῶν,
καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀνα-
τρέφε·

Ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ παιδείαν,
καὶ λειψυρήσαι μεγίστην εὐμαρῆν.

9. Μὴ ἀσώχει διηγήματος γερόντων·
καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν
πατέρων αὐτῶν·

Ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ σύνεσιν,
καὶ ἐν καρῷ χρεῖας δοῦναι ἀπό-
κρισιν·

10. Μὴ ἔκκασι ἀνδρακας ἀμαρτανῶν,
μὴ ἐμπυριδῆς ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτῆς.

11. Μὴ ἐξαναστῇ ἀπὸ προσώπου ὕβρις,
ἵνα μὴ ἐγκαθίσθῃ ὡς ἐνεδρον τῷ
ζώματι σὺ.

12. Μὴ δανείσῃς ἀνδρῶν ἰσχυροτέρῳ σὺ,
καὶ ἐὰν δανείσῃς, ὡς ἀπολωλεκὸς
γῆνι.

13. Μὴ ἐγγυήσῃ ὑπὲρ δυνάμιν σὺ·
καὶ ἐὰν ἐγγυήσῃ, ὡς ἀποτίσων φρόν-
τιζε.

14. Μὴ δικάζῃ μετὰ κριτῶν·
κατὰ γὰρ τὴν δόξαν αὐτῶν κρινέσθων
αὐτῶν.

15. Μετὰ τολμηρῶν μὴ πορεύῃ ἐν ὁδῷ,
ἵνα μὴ βαρύνηται κατὰ σὺ·
αὐτὸς γὰρ κατὰ τὸ θέλημα αὐτῆς
ποιήσει,

καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτῆς συναπολῇ.

16. Μετὰ θυμώδους μὴ ποιήσῃ μάχην,
καὶ μὴ διαπορεύῃ μετ' αὐτῆς τὴν
ἐρήμion·

Ὅτι ὡς ἔδεν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῆς
αἷμα,

καὶ ὅπως ἐκ ἐξιν βοήθεια, καταβα-
λεῖ σε.

17. Μετὰ μαρῶν μὴ συμβαλεῖς·

οὐ γὰρ δυνήσεται λόγον εἶξαι.

18. Ἐνώπιον ἀλλοτρίῳ μὴ ποιήσῃς κρυπλὸν

οὐ γὰρ γινώσκεις τί τεύχεται.

19. Παντὶ ἀνδρῶν μὴ ἔκφανε καρ-
διαν σὺ,

καὶ μὴ ἀναφέρῃ σοι χάριν ἐντὶ.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

ΜΗ ζήλῃς γυναῖκα τῷ κόλπῳ σὺ,
μήδ' ἐδάξῃς ἐπὶ σεαυτὸν παι-
δεῖαν πονηράν·

2. Μὴ ὥς γυναῖκα τὴν ψυχὴν σὺ,
ἐπιβῆναι αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἰσχύν σὺ.

3. Μὴ ὑπάντα γυναῖκα ἐταιριζομένη,
μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς παγίδας
αὐτῆς.

4. Μετὰ ψαλλήσεως μὴ ἐνδελέχιζε,
μήποτε ἀλλῶς ἐν τοῖς ἐπιχειρήματι
αὐτῆς.

5. Παρθέnon μὴ καταμάνθανε,
μήποτε σκανδαλισθῇ ἐν τοῖς ἐπιτι-
μίαις αὐτῆς.

6. Μὴ ὥς πόνους τὴν ψυχὴν σὺ,
ἵνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν κληρονομίαν σὺ.

7. Μὴ περιβλέπῃ ἐν βύμαις πόλεως,
καὶ ἐν ταῖς ἱερύαις αὐτῆς μὴ πλανῶ. ἐρήμοις

8. Ἀπόστρεψον ὀφθαλμοὺς ἀπὸ γυναικὸς
κατατριμμένης, ἐυμέρε

καὶ μὴ καταμάνθανε κάλῳς ἀλλο-
τριοι·

Ἐν κάλῳι γυναικὸς πολλοὶ ἐπλανή-
θησαν·

καὶ

Καὶ ἐκ τότε φίλος αἰς πῦρ ἀνακαίεται.

9. Μετὰ ὑπαινέσει γυναῖκες μὴ καθε τὸ σύνολον,

Καὶ μὴ συναμαρτυρεῖ ἐν ἀγῶνι μετ' αὐτῆς,
Καὶ μὴ συμβολοκοπήσῃς μετ' αὐτῆς ἐν οἴῳ.

Μήποτε ἐκκληίη ἡ ψυχὴ σε ἐπ' αὐτήν,

Καὶ τῷ πνεύματί σε ὁλοδήσῃ εἰς ἀπάλειαν.

10. Μὴ ἐγκαταλίπῃς φίλον ἀρχαῖον·
Ὅ γάρ πρόσφατος ἐκ ἔσθ' ἐπιστος αὐτῶ·

Ὅσος νέος, φίλος νέος·
Ἐάν παλαιωθῇ, μετ' εὐφροσύνῃ πίεσαι αὐτόν.

11. Μὴ ζηλώσῃς δέξαν ἀμαρτυρῶ·
Οὐ γάρ οἶδας τίς ἔσται ἡ καταστροφὴ αὐτῶ.

12. Μὴ εὐδοκήσῃς ἐν εὐδοκίᾳ ἀστέων·
Μηδῶτη ἐπὶ ζωῆς αἶδ' ἂν μὴ δικαιοσύνην.

13. Μακρὰν ἀπέχε ἀπὸ ἀνδρώπῃς ὅς
ἔχει ἐξουσίαν τῷ θανάτῳ,

Καὶ ἂν μὴ ὑποπέλῃς φόβον θανάτου·
Κάν προσέλθῃς, μὴ πλημμελήσῃς,

ἵνα μὴ ἀφελῇ τὴν ζωὴν σε κακῶς·
Ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίτου δικαιοσύνης,

Καὶ ἐπὶ ἐπαίλῃς πόλεον περιπατεῖς.

14. Κατὰ τὴν ἰσχύν σε εὐχάσασαι τῷ πλησίον,

Καὶ μετὰ σοφῶν βυλεῖν·

15. Μετὰ συνετῶν ἔσω ὁ δικολογισμός σε,

Καὶ πᾶσα ἡ διήγησίς σε ἐν νόμῳ ὑψίσει.

16. Ἄνδρες δίκαιοι ἔσωσαν σύνδειπνοί σε,
Καὶ ἐν φόβῳ Κυρίου ἔσω τὸ καύχημά σε.

17. Ἐν χειρὶ τεχνιτῶν ἔργον ἱκανοποιεῖται, ἐπαπαύσει·
Καὶ ὁ ἡγούμενος λαῶ σοφὸς ἐν λόγῳ διδάσκει αὐτῶ.

18. Φοβερός ἐν πόλει αὐτῷ ἀνὴρ γλωσσώδης,
Καὶ ὁ προσητής ἐν λόγῳ αὐτῷ μνησθήσεται.

ΚΕΦ. Ι. Χ.

Κριτὴς σοφὸς παιδεύει τὸν λαόν αὐτῶ,

Καὶ ἡγεμονία συνετῶν τεταγμένη ἔσται.

2. Κατὰ τὸν κριτὴν τῷ λαῷ αὐτῶ, ἔσται οἱ λειτουργοὶ αὐτῶ,

Καὶ κατὰ τὸν ἡγούμενον τῆς πόλεως πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν.

3. Βασιλεὺς ἀπαίδευτος ἀπολεῖ τὸν λαόν αὐτῶ·
Καὶ πόλις εὐκιδήσεται ἐν συτίσει δικαιοσύνης.

4. Ἐν χειρὶ Κυρίου ἡ ἐξουσία τῆς γῆς,
Καὶ τὸν χεῖρτιμον ἐγερεῖ εἰς καιρὸν ἐπ' αὐτῆς.

5. Ἐν χειρὶ Κυρίου εὐδοκία ἀνδρῶν,

Καὶ

Καὶ

CAP. IX. v. 9. σιχ. 5. εὐδοκίᾳ) εὐδοκίᾳ. v. 10. σιχ. 2. ἐπιστος) πρὸς. ibid. σιχ. 4. μετ' ἀμαρτυρῶ) μετ' ἀμαρτυρῶ. v. 12. εὐδοκίᾳ) ἐν εὐδοκίᾳ. v. 13. σιχ. 4. ἀφελῇ) ἀφελῇται. ibid. σιχ. 5. παγίτου) παγίτου. v. 14. τῷ πλησίον) τῷ πλησίον. ibid. σιχ. 2. βυλεῖν) συμβολοκοπήσει. v. 15. Μετὰ) καὶ μετὰ. ibid. σιχ. 2. ἡ διήγησις) absque articulo. v. 17. ἱκανοποιεῖται) ικανοποιεῖται. CAP. X. v. 2. ἔσται αἱ) ἔσται καὶ αἱ. v. 4. ἡ ἐξουσία) absque articulo.

- Καὶ προσώπων γραμματέως ἐπιθήσει
δόξαν αὐτῷ.
6. Ἐπὶ παντὶ ἀδικήματι μὴ μνήσῃς τοῦ
πλησίον,
Καὶ μὴ πρόστις μηδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως.
7. Μισσητὴ ἵκαντι Κυρίῳ καὶ ἀνθρώπων
ὑπερηφανία,
αἰδικίας Καὶ ἐξ αἰμφοτέρων πλημμελήσει ἄδικα.
8. Βασιλείας ἀπὸ ἑθνεῶν εἰς ἑθνος μετα-
γεται,
Διὰ αἰδικίας καὶ ὕβρεως καὶ χρημάτων
ἄδικα.
9. Φιλαργίᾳ μὲν γὰρ ἔστιν ἀνημίτητον·
Οὐτοὶ γὰρ καὶ τὸν καρτὶν ψυχὴν ταπεινῶσι πτωχ.
10. Τί ὑπερηφανεύεται γῆ καὶ σποδὶς;
ἔβηψα "Οτι ἐν ζωῇ ἔβηψα τὰ ἐνδόξια αὐτῷ,
Μακρόν ἀβύσσος σκοπτεῖ ἱατρός·
καὶ βασιλεὺς σήμερον, καὶ αὐρεὶον
τελευτήσει·
11. Ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἀνθρώπων,
κληρονομήσει ἐρπετὰ καὶ θηρία
καὶ σκώληκες.
12. Ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἀνθρώπου ἀφί-
σμαινου ἀπὸ Κυρίου,
Καὶ ἀπὸ τῷ ποιήσαντος αὐτὸν ἀπέ-
στη ἡ καρδία αὐτοῦ·
13. "Οτι ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἀμαρτία,
Καὶ ὁ κρατὶς αὐτῆς ἐξομβρῆσει βόθ-
λυγμα.
Διὰ τοῦτο παρεδόξατο Κύριος τὰς
ἐπαγωγὰς,
Καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος αὐτάς·
14. Θρόνους ἀρχόντων κατέβηκεν ὁ Κύριος,
Καὶ ἐκάθισεν πρὸς αὐτῶν·
15. Τίξας ἑθνῶν καταρτίων ἐξέτιλεν ὁ Κύ-
ριος,
- Καὶ ἐφύτευσε ταπεινὰς ἀντ' αὐτῶν·
16. Χώρας ἑθνῶν κατέστρεψεν ὁ Κύριος,
Καὶ ἀπώλεσεν αὐτάς ὡς θεμελίον
γῆς·
17. Ἐξῆραν αὐτάς καὶ ἀπώλεσεν αὐτάς,
Καὶ κατέπαυσεν ἀπὸ γῆς τὸ μαρμό-
σινον αὐτῶν.
18. Οὐκ ἔλθουσι ἀνθρώποις ὑπερηφανίας,
Οὐδ' ἐργὴ θυμῷ γενήσασιν γυναικῶν.
19. Σπέρμα ἐντιμον ποῖον; σπέρμα ἀν-
θρώπου·
Σπέρμα ἐντιμον ποῖον; οἱ φοβούμετοι
τὸν Κύριον.
- Σπέρμα ἄτιμον ποῖον; σπέρμα ἀν-
θρώπου·
Σπέρμα ἄτιμον ποῖον; οἱ παραδοει-
νοντες ἐντολάς.
20. Ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἡγόμενος αὐτῶν
ἐντιμος,
Καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐν ὀφθαλ-
μοῖς αὐτῷ.
21. Πρὶ λήξεω ἀρχῇ φόβος Κυρίου·
Ἐβόλῃ δὲ ἀρχῇ σπουδαίως καὶ ὑπερηφανία.
22. Πλάσιος καὶ ἔνδοξος καὶ πτωχός,
Τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.
23. Οὐ δίκαιον ἀτιμάσσαι πτωχὸν συνίδη,
Καὶ ἢ καθήκον δοῦναι αὐτῷ ἀμαρ-
τιῶν.
24. Μεγιστὴν καὶ κρείττην καὶ δυνατέα δο-
ξαδίδεται·
Καὶ ὅτι ἐστὶν αὐτῶν τις μείζων τῶν
φοβημένων τὸν Κύριον.
25. Οὐκ ἐστὶν σοφῶς ἐλευθεροῦν λειψυργά-
σται·
Καὶ ἀνὴρ ἐπιστήμων ἢ γογγύσει
κακόνεμον.

26. Μὴ

ν. 6. μνήσῃς | μνήσῃς; ν. 7. σlich. 2. αἰδικία | ἄδικα. ν. 17. Ἐξῆραν αὐτάς | ἔβησαν ἐξ αὐτῶν.
ν. 23. σlich. 2. κατῆκεν | κατέβηκεν. ν. 24. σlich. 2. τῶν φοβημένων | τῶν φοβημένων.

26. Μὴ σοφίῃσιν ποιῇσαι τὸ ἔργον σου,
καὶ μὴ δοξάζῃς ἐν καιρῷ τενεχωρίας
σου·
27. Κρίσεις ἐργαζόμενος καὶ περισεύων
ἐν πᾶσιν,
Ἡ περιπατῶν δοξαζόμενος καὶ ὑπε-
ρῶν ἄρταν.
28. Τέκνον, ἐν προύτῃσι δέξασον τὴν
ψυχὴν σου,
καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν
αὐτῆς.
29. Τὸν ἀμαρτανόοντα εἰς ψυχὴν αὐτοῦ
τίς δικαιοσύνη;
καὶ τίς δοξάζει τὸν ἀτιμάζοντα τὴν
ζωὴν αὐτοῦ;
30. Πτωχὸς δόξάζεται δι' ἐπιστήμην
αὐτοῦ,
καὶ πλέτως δοξάζεται διὰ τὸν πλῆ-
τον αὐτοῦ.
31. Ὁ ἀδοξασμένος ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν
πλέτῳ πτωχῶς;
καὶ ὁ ἀδόξος ἐν πλέτῳ, καὶ ἐν πτω-
χείᾳ πτωχῶς;

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

ΣΟφία ταπεινὸν ἀνυψώσει κεφα-
λὴν αὐτοῦ,
καὶ ἐν μέσῳ μεγάλων καθίεν
αὐτόν.

2. Μὴ αἰτήσης ἄνδρα ἐν κἀλῃ αὐτοῦ,
καὶ μὴ βέλυσῃ ἄνθρωπον ἐν ἐρώσει
αὐτοῦ.

3. Μακάρι ἐν πενιότητι μέλλωσα,
καὶ ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς
αὐτῆς.
4. Ἐν περιβολῇ ἱματίων μὴ καυχῆσθαι,
καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ ἐπαίξῃ·
Ὅτι θάυμαστὰ τὰ ἔργα Κυρίου,
καὶ κρυπτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀνθρώ-
ποις.
5. Πολλοὶ τύραννοι ἐκαθήσαν ἐπὶ ἐλάφους,
Ὅ δὲ ἀνυπονόητος ἐφύρετο διάσῃμα·
6. Πολλοὶ θανάσαι ἠτιμάθησαν σφόδρα,
καὶ ἐνδοξοὶ παρῴθησαν εἰς χεῖρας
ἐτάρων.
7. Πρὶν ἢ ἐξετάσῃς μὴ μέμνη δ' ἀμνή·
Νόησον πρῶτον, καὶ τότε ἐπιτίμα.
8. Πρὶν ἀκούσαι, μὴ ἀποκρίνῃ ἔνθα·
καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλῃ.
9. Περὶ προσημάτων ὃ ἂν εἴς σοι χρεῖα,
μὴ ἐρίξῃ,
καὶ ἐν κρίσει ἀμαρτανῶν μὴ συν-
δρεῦ.
10. Τέκνον, μὴ περὶ πολλὰ ἔωσαν αἱ
πράξεις σου·
Ἐὰν πληθύῃς, ἐκ ἀδυναθίσῃς,
καὶ ἴσθι διώκεις, ὃ μὴ καταλάβῃς,
καὶ ὃ μὴ ἐκφύγῃς διαδράς.

11. Ἐς κοπιῶν καὶ ποιῶν καὶ σπεύδων,
καὶ τότε μάλλον ὑπερεῖται.

12. Ἐς ναθεὸς προσδέμενος ἀντιλῃ-
ψίως,
Ἵστερὼν ἰχθύ, καὶ πτωχὸς περισεύει
καὶ οἱ ἐφθαλμοὶ Κυρίου ἐπέβλεψαν
αὐτῷ εἰς ἀγαθόν,

Q 93

καὶ

v. 27. καὶ περισεύων) non habet. ibid. stich. 2. δοξαζόμενος καὶ ὑπερῶν) ἡ δοξαζόμενος καὶ ὑπερῶν. v. 29. εἰς ψυχὴν) εἰς τὴν ψυχὴν. v. 31. Ὁ ἀδοξασμένος) ὁ δὲ δοξαζόμενος. CAP. XI. v. 1. ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐτοῦ) ἀνυψώσει κεφαλὴν. ibid. stich. 2. καθίεν) καθίεναι. v. 2. αἰτέ-
σθαι) αἰτέσει. v. 4. stich. 4. ἀδυναθίσῃς) ἐκ ἀδυναθίσῃς. v. 7. Πρὶν ἢ) πρὶν. v. 8. Πλ. ἂν.) πρὶν
ἢ ἀκούσαι. v. 9. ὃ ἂν εἴς σοι) adjicite χρεῖα. v. 11. stich. 2. τότε) τότε. v. 12. ναθεὶ) ad-
dicte καὶ. ibid. stich. 2. ἰχθύ) ἰχθύς.

Καὶ ἀνάρθρων αὐτὸν ἐκ ταπεινώ-
σεως αὐτοῦ,
13. Καὶ ἀνύψωσε κεφαλὴν αὐτὴ ἀπὸ
συντελεῖς,

Καὶ ἀντεθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ πολλοί.
14. Ἀγαθὰ καὶ κακά, ζωὴ καὶ θά-
νατος,
Πταχίους καὶ πλέτος παρὰ Κυρίῳ
ἐστίν.

15. Σοφία καὶ ἁπλοσύνη καὶ γνῶσις νόμου παρὰ Κυρίῳ
Ἀγάπῃ καὶ ὁδοὶ καλῶν ἔργων παρ' αὐτῷ εἰσιν.

16. Πλῆν καὶ σκότος ἀμαρτανῶν συνίσταται·
τοῖς δὲ γινώσκουσιν ἐπὶ κακίᾳ ἐγγρηγῆ κακία.

17. Δόσις Κυρίῳ παραμένει εὐσεβείῃ,
Καὶ ἡ εὐδοκία αὐτῆ εἰς τὸν αἰῶνα
εὐδοκιάσεται.

18. Ἐστὶ πλετών ἀπὸ προσοχῆς καὶ
σφιγγρίας αὐτῆ,
Καὶ αὕτη ἡ μερίς τῆ μιδοῦ αὐτῆ·

19. Ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτόν· εὖρον ἀνάγκη-
σιν,
Καὶ ἡν φάγωμαι ἐκ τῶν ἀγαθῶν
μὴ ἀδικήσω,
Καὶ ἐκ οἷον τίς καιρὸς παρελεύσε-
ται,

Καὶ καταλείψει αὐτὰ ἐτέροις, καὶ
ἀποθάνειται.

20. Στήθι ἐν διαθήκῃ σε καὶ ὁμίλει ἐν
αὐτῇ,
Καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σε παλαιώθητι.

21. Μὴ θαύμαζε ἐν ἔργοις ἀμαρτανῶν,
Πίστευε δὲ Κυρίῳ, καὶ ἔμμενε τῷ πό-
νῳ σε·

Ὅτι κέφον ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίῳ, διὰ
τάχους
Ἐξάπννα πλετίαι πένητα.

πλετή-
σαι

22. Εὐλογία Κυρίῳ ἐν μιδοῦ εὐσεβείας, ἑμμέσῳ
Καὶ ἐν ἄρᾳ ταχυνῇ ἀναθάλλει εὐλο-
γίαν αὐτῆ.

23. Μὴ εἶπῃς· τίς ἐστὶ μὲ χρεία,
Καὶ τίνα ἀπὸ τῶ ἡν ἔσαι μὴ τὰ ἀ-
γαθὰ;

24. Μὴ εἶπῃς· αὐτάρεκί μοι ἐστίν,
Καὶ τί ἀπὸ τῶ ἡν κακωθήσομαι;

25. Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν αἰμνησίᾳ κακῶν, ἀγαθῇ
Καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν ἐμνηθίσεται
ἀγαθῶν.

26. Ὅτι κέφον ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίῳ, ἐν
ἡμέρᾳ τελευτῆς
Ἀποδοῖναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδούς
αὐτῆ.

27. Κάκωσις ὥρας ἐπιλησμονῇ ποιῶ
τευφῆς,
Καὶ ἐν συντελείᾳ ἀνθρώπου ἀποκά-
λυψις ἔργων αὐτῆ.

28. Πρὸ τελευτῆς μὴ μακαρίζε μηδένα,
Καὶ ἐν τέκνοις αὐτῆ γνωθίσεται ἀλήθ.

29. Μὴ πάντα αἰ-θρων εἰσαγε εἰς τὸν
οἶκόν σε.
Πολλὰ γὰρ τὰ ἐνεδρα τῶ δολίᾳ.

30. Πέριξ θηρευτῆς ἐν καρτάλλῳ,
Οὕτως καρδία ὑπερηφάνῃ,
Καὶ ὡς ὁ καταάσκοπος ἐπιβλέπει
πλῶσιν·

31. Τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακὰ μετατρέ-
φον ἐνεδρεῖαι,
Καὶ ἐν τοῖς αἵματι ἐπιθήσει μῶμον. ἐτέροις

32. Ἀπὸ σπινθήρος πυρὸς πληθύνεται
ἀνδρακία·
Καὶ ἀνθρώπος ἀμαρτανῶς εἰς αἷμα
ἐνεδρεῖται.

33. Πρέ-

v. 21. stich. 2. Πίστευε δὲ Κυρίῳ) πίστευε τῷ κυρίῳ. ibid. stich. 4. πλετήσῃ) πλετίσῃ. v. 22. ἐμμέσῳ) ἐν μιδοῦ. v. 25. ἀγαθῇ) ἀγαθῶν. v. 26. ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίῳ) ἵνατι κυρίῳ. v. 28. stich. 2. γνωθίσεται) addit ἀλήθ. v. 31. stich. 2. ἐτέροις) αἵματι.

33. Πρόσχευε ἀπὸ κακέργου, πονηρὰ γὰρ 8. Οὐκ ἐμβληθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ τεκίαιται,
Μήποτε μωμὴν εἰς τὸν αἰῶνα ὀψοί σοι. Καὶ ἢ κρυβήσεται ἐν κακοῖς ὁ ἐχθρὸς.
34. Ἐνοίστην ἀλλότριον, καὶ διαστέψει 9. Ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρὸς οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς ἐν
σε ἐν ταραχαῖς, λύπῃ,
Καὶ ἀπαλλοτριώσεται σε τῶν ἰδίων σε. Καὶ ἐν τοῖς κακοῖς αὐτῆς καὶ ὁ φίλος
διασχωρεθήσεται.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

ΕΑΝ εὐποιῆς, γινῶθι τίνι ποιεῖς,
Καὶ ἔσται χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σε·
2. Εὐποίησον εἰσεδεῖ, καὶ εὐρήσεις
αἰνταπόδομας,

Καὶ εἰ μὴ παρ' αὐτῷ, αἰεὶ παρὰ
τῷ ὑψίστῳ.

3. Οὐκ ἔσται ἀγαθὰ τῷ ἐνδυναχίζοντι
εἰς κακά,

Καὶ τῷ ἐλεημοσύνην μὴ χαριζομένῳ.

4. Δὸς τῷ εἰσεδεῖ, καὶ μὴ ἀντιλαμβά-
νῃ τῷ ἀμαρτωλῷ.

5. Εὐποίησον ταπεινῷ, καὶ μὴ ὄψῃ αἰ-
σεῶν·

Ἐμποίησον τὴν ἀρετὴν αὐτῷ καὶ μὴ
ὄψῃ αὐτῷ,

Ἵνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυνατεύσῃ·

εὐρήσε-
σιν. Διπλάσια γὰρ κακὰ ἐγίνετο σοὶ ἐν παῶ-
σιν ἀγαθοῖς οἷς ἐὼν ποιήσῃς αὐτοῖ.

6. Ὅτι καὶ ὁ ὑψίστος ἐμίσησεν ἀμαρτω-
λὸς,

ἀποδοῖ
εἰς. Καὶ τοῖς ἀσεβέσιν ἀποδοῖ ἐκδικήσιν,
Φυλάσσει δὲ αὐτὸς ἐν ἡμέραις ἐκδικήσεως αὐτῶν
κρεατῆν.

7. Δὸς τῷ ἀγαθῷ, καὶ μὴ ἀντιλαβεῖ
ἀμαρτωλῷ.

10. Μὴ πιστεύσῃς τῷ ἐχθρῷ σε εἰς τὸν
αἰῶνα·

Ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰῆται, οὕτως
ἡ πονηρία αὐτῷ.

11. Καὶ ἰὼν ταπεινωθῇ καὶ πορεύηται
συγκυβρὸς,

Ἐπίσκησον τῇ ψυχῇ σου καὶ φύλαξαι
αὐτῷ,

Καὶ ἔσῃ αὐτῷ ὡς ἐκμεμαχὼς ἑτο-
πῆρον,

Καὶ γνώσῃ ὅτι ἐκ εἰς τέλος κατίω-
ται.

12. Μὴ γῆσῃς αὐτὸν παρὰ σεαυτῷ,
Μὴ αἰστέψῃς σε πῇ ἐπὶ τὸν τό-
πον σου·

Μὴ καθίσῃς αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σου,

Μήποτε ζητήσῃ τὴν καθίδεσθαι σε,

Καὶ ἐπ' ἐχθρῶν ἐπιγνώσῃ τὴν λό-
γος μου,

Καὶ ἐπὶ τῶν ζημάτων μου κατακυ-
νήσῃ.

13. Τίς ἐλεήσει ἐπασιδὸν ὁ Φοῖβηκλον,
Καὶ πάντα τὰς προσάγοντας θη-
ρίους;

14. Οὕτως τὸν προσπορευόμενον ἀνδρὶ
ἀμαρτωλῷ.

Καὶ

CAP. XII. v. 1. stich. 1. παρὰ τῷ ὑψίστῳ) παρὰ ὑψίστου. v. 3. Οὐκ ἔσται) οὐκ ἔστι. v. 4. ἀντι-
λαμβάνει) ἀντιλαμβάνει. v. 5. ταπεινῷ) καὶ ταπεινῷ. ibid. stich. 4. εὐρήσεις) εὐρήσεις. ibid. αἰ-
σεῶν) αἰ. v. 6. stich. 1. ἀποδοῖ) ἀποδοῖ. v. 7. ἀντιλαβεῖ) ἀντιλαβεῖ. v. 8. ἐκδικήσεται) ἐκδικήσεται. v. 11. stich. 1. τῇ ψυχῇ) τῇ ψυχῇ. ibid. φύ-
λαξαι) φυλάξει. ibid. stich. 4. κατίωται) κατίωται. v. 12. παρὰ σεαυτῷ) παρὰ σεαυτῷ. ibid. stich. 1. ἀντερίψαι) ἀντερίψαι. ibid. stich. 5. ἐπ' ἐχθρῶν) ἐπ' ἐχθρῶν.

συμφέρει· Καὶ συνφερόμενοι ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶ·

15. Ὡρον μετὰ σὺ διαμνεῖ,
Καὶ ἐὰν ἐκκλῆς, ἢ μὴ καρτερήσῃ.

16. Καὶ ἐν τοῖς χρίσειν αὐτὴ γλυκανεῖ
ὁ ἔχθρος,

Καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς βεβηλίζεται
ἀνταρτίσαι σε εἰς βέθρον·

Ἐν ἐφθαλμοῖς αὐτῆς δακρύσει ὁ ἔ-
χθρος,

Καὶ ἐὰν εὖρῃ καιρὸν, ἐκ ἐμπληρώσε-
ται ἀφ' αἵματος·

17. Κακὰ ἐὰν ὑπαντήσῃ σοι, εὐρήσεις
πρότερον αὐτὸν ἐκείνῳ σὲ,

ἐκεῖ· Καὶ ὡς βοηθῶν ὑποχράσει πλῆροισιν
σε· 18. τὴν κεφαλὴν αὐτῆς κιν-
ήσεις,

Καὶ ἐπικρετήσῃ ταῖς χερσὶν αὐτῆς,
Καὶ ποῦλᾷ διαψιδυρεῖς, καὶ ἀλιδω-
σιν τὸ πρῶτον αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

Ο ἀπίστωνες πίστεως μοιυθήσεται,
Καὶ ὁ κοινῶν ὑπερηφάνῳ ὁμο-
ιυθήσεται αὐτῷ.

2. Βάρος ὑπὲρ σὲ μὴ ἄρῃς,
Καὶ ἰχυροτέρῃ σε καὶ πλουσιωτέρῃ
σε μὴ καινῶν.

Τί κοινῶνισι χύτρες πρὸς λίβηται;
Αὕτη περισκρέσει, καὶ αὕτη συντρι-
βήσεται.

3. Πλήστις ἠδίκησε, καὶ αὐτὸς προσει-
ρημισατο·

Πτωχὸς ἠδίκηται, καὶ αὐτὸς προσ-
δεχθήσεται.

4. Ἐὰν χερσιμαίνῃς, ἰεργάται ἐν σοί·
καὶ ἐὰν ὑπερηφάνῃς, καταλείψει σε·

5. Ἐὰν ἔχῃς, συμβιβάζεται σοι,
Καὶ ἀποκινῶσιν σε, καὶ αὐτὸς ἢ πο-
νίσαι·

6. Χρεῖαν ἔχηκέ σε, καὶ ἀποπλανήσει
σε,

Καὶ προσγελᾶσθαι σοι, καὶ δώσει
σοι ἰλιπίδα·

Λαλήσει σοι καλὰ, καὶ ἐκείνῳ τίς ἢ ἱερὴ
χρεῖα σὺ;

7. Καὶ αἰχλυνεῖ σε ἐν τοῖς βρώμασιν
αὐτῆς,

Ἐως ἢ ἀποκινῶσιν σε δις ἢ τρίς,
Καὶ ἐπ' ἐξάτω καλισμακῆσθαι σε·

Μετὰ ταῦτα ὀφείλει σε, καὶ καί-
λειψαι σε,

Καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς κινήσει ἐπὶ
σοί.

8. Πρόσεχε μὴ ἀποπλανηθῇς,
Καὶ μὴ ταπεινωθῇς ἐν εὐφροσύνῃ σου,

9. Προσκαλεσάμενι σε δυνάστου, ὑποχω-
ρῶν γίνου,

Καὶ τόσῳ μαλλὸν σε προσκαλέσθαι·

10. Μὴ ἐμπιπτεῖς μὴ μὴ ἀπωδῆς,
Καὶ μὴ μακρὰν ἀφίστω ὥς μὴ ἐπι-
ληθῇς.

11. Μὴ ἐπέχεῃ ἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτῆς,
Καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείοσι λόγοις
αὐτῆς·

Ἐκ πολλῆς γὰρ λαλιᾶς πειράσει σε,
καὶ ὡς προσγελῶν ἐξετάσει σε·

12. Ἄνε-

ν. 14. stich. 2. συμφερόμενοι) συμφερόμενοι. ν. 17. stich. 1. in Rom. κακὰ ἢ ὑπαντήσῃ σε, εὐ-
ρήσει αὐτὸν ἐκείνῳ σὲ. ν. 18. τὸν κ. αὐτῆς κινήσει) κινήσει τὴν κεφ. αὐτῆς. CAP. XIII.
ν. 2. stich. 2. πλουσιωτέρῃ) σε deest. ν. 6. stich. 3. ἰερὴ) ἰερῶ. ν. 7. stich. 2. ἀποκινῶσιν
ἀποκινῶν. ν. 9. stich. 2. σε προσκαλέσθαι) προσκαλέσθαι σε. ν. 10. ἐκείνῳ μὴ) ἐκείνῳ ὡς
μὴ. ν. 11. ἰσηγορεῖσθαι) ἰσηγορεῖσθαι. ibid. stich. 3. ἰζησῶν σε) σε deest.

12. Ἀνελέημαν ὃ μὴ συντηρῶν λόγους,
καὶ ἔ μὴ φείζεται περὶ κακώσεως
καὶ θανάτου.

13. Συντήρησον καὶ πρόσχε σφοδρῶς,
ὅτι μετὰ τῆς πλώσεώς σου περὶ
πατέϊς.

Ἀκούω ταῦτα ἐν ὕπνῳ σου, γρηγορήσων.

14. Πᾶσι ζῆν ἀγάπην τὸν Κύριον,
καὶ ἐκκαλῶ αὐτῷ εἰς σωτηρίαν σου.

15. Πᾶν ζῶον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ,
καὶ πᾶς ἀνθρώπος τὸν πλησίον
αὐτοῦ.

16. Πᾶσα εὐρεξὶ κατὰ γένος συνάγεται,
καὶ τῷ ὁμοίῳ αὐτῷ προσκολληθήσε-
ται αὐτῇ.

17. Τί κοινωνήσῃ λύκος ἀμνῷ;
οὕτως ἀμαρτωλὸς πρὸς εὐσεβῆ.

18. Τίς εἰρήνῃ υἱαὶν πρὸς κύναι;
καὶ τίς εἰρήνῃ πλουσίῳ πρὸς πένητα;

19. Κυνήγια λεόντων ὀναίρει ἐν ἐρήμῳ
οὕτως νομαὶ πλουσίῳ πτωχοί.

20. Βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ ταπεινώσῃς,
οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός.

21. Πλέσιος σαλευόμενος ἐκρίζεται ὑπὸ
φίλων.

Ταπεινὸς δὲ πτωχῶν προσπαυθεῖται
ὑπὸ φίλων.

22. Πλεσιὶ σφαλέντος πτωχοὶ ἀντιλή-
πιοιες,

ἑλάληθεν ἀπόρρητος, καὶ ἐδικαίω-
σαν αὐτόν.

Ταπεινὸς ἐσφάλη, καὶ προσεπετί-
μησαν αὐτῷ.

Tom. IV.

Ἐφθίγγατο σύνεση, καὶ ἐκ ἐδύξῃ
αὐτῷ τόπος.

23. Πλέσιος ἐλάλησεν, καὶ πάντες ἐσι-
γησαν,

καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ ἀνύψωσαν ὡς
τῶν νεφελῶν.

Πτωχὸς ἐλάλησεν, καὶ ἔπαιν' τὴς
ἔτος;

καὶ προσκόφη, προσανατρέψατο
αὐτόν.

24. Ἀγαθὸς ἐστὶν ὁ πλέτος ὃ μὴ ἐστὶν
ἀμαρτία,

καὶ πονηρὰ ἡ πτωχεία ἐν τόματι ἁ-
σεως.

25. Καρδία ἀνθρώπου ἀλλοιοὶ τὸ πρό-
σωπον αὐτοῦ, ἰάν τε εἰς ἀγαθὰ
ἰάν τε εἰς κακά.

καὶ ἀγαθὸν κρείσσον ἐν τέρφῃ καρδία θαλ-
λας.

26. Ἰσχυος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσ-
πον ἰλαρόν.

καὶ εὐρεσις παραβολῶν διαλογισμοὶ
μετὰ κόπον.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐκ ὀλιθισθεν
ἐν τῷ τόματι αὐτοῦ,

καὶ ἔ κατενύγη ἐν λύπῃ ἀ-
μαρτιῶν.

2. Μακάριος ἀνὴρ ὃς κατήγη ἡ ψυ-
χή αὐτοῦ,

καὶ ὃς ἐκ ἔπενεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος
αὐτοῦ.

3. Ἀνδρὶ μικρολόγῳ ἔ καλὸς ὁ πλέτος,
R r καὶ

V. 10. ταπεινῶσαι ταπεινότητι. V. 21. flich. 3. ἐσφάλη) ἐσφάλη. V. 23. flich. 4. προσανατρέψατο) προσανατρέψατο. V. 24. Ἀγαθὸς ἐστὶν ὁ ἀγαθὸς ὁ. ibid. flich. 1. ἐν τόματι) ἐν τόματι. V. 25. ἰάν τε εἰς ἀγαθὰ) ἰάν τε εἰς ἀγαθὰ. V. 26. flich. 2. μετὰ κόπον) μετὰ κόπον. CAP. XIV. V. 1. ἐν τῇ εὐμαρίᾳ) absque articulo. ibid. flich. 2. ἀμαρτιῶν) ἀμαρτίας. V. 2. Μακάριος ἀνὴρ) ἀνὴρ ἀβελ.

22. Ἐξέλθε ὀπίσω αὐτῆς ὡς ἰσχυρῆς,
καὶ ἐν ταῖς πόσιν αὐτῆς ἐνέδρευε.
23. Ὁ παρακούπιον διὰ τῶν θυρίδων
αὐτῆς,
καὶ ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀ-
κροάσεται.
24. Ὁ καταλύων σύνεγγυς τῷ οἴκῳ
αὐτῆς,
τίσσει καὶ πύλας πύσσας ἐν τοῖς τοίχοις
αὐτῆς.
25. Στήσῃ τὴν σπηρὴν αὐτῇ κατὰ χεῖ-
ρας αὐτῆς,
καὶ καταλύσει ἐν καταλύματι ἀγα-
θῶν.
26. Καὶ ἤσῃσι τὰ τέκνα αὐτῇ ἐν σκέπῃ
αὐτῆς,
καὶ ὑπὸ κλάδος αὐτῆς αὐλι-
θίσσεται.
27. Σκεπασθῆναι ἔσ' αὐτῆς ἀπὸ καύ-
ματος,
καὶ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

Ο Φοβούμενος Κύριον ποιήσει αὐτὸ,
καὶ ὁ ἐγκρατὴς τῷ νόμῳ κα-
ταλήψεται αὐτὴν.

2. Καὶ ὑπακούσῃ αὐτῷ ὡς μήτρῃ,
καὶ ὡς γυνὴ παρθενίας προσδέξεται
αὐτόν.
3. Ψαμμεῖ αὐτὸν ἄρτον συνέσεως,
καὶ ὕδωρ σοφίας ποτίει αὐτόν.
- Ἐπικυδοῖ 4. Σπικυδοῖται ἐπ' αὐτὴν καὶ ὁ μὴ κληθῆ-
σεται.

- καὶ ἐπ' αὐτῇ ἐφίξει καὶ ὁ μὴ κατα-
κυνθῇ.
5. Καὶ ὑψώσει αὐτὸν παρὰ τὰς πλε-
σίον αὐτῇ,
καὶ ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ἀνοίξει τὸ στό-
μα αὐτῇ.
6. Εὐφροσύνη καὶ εὐφροσύνη ἀγαλλιάμα-
τος εὐρήσει,
καὶ ὄνομα αἰῶνες κατακληρονομήσει.
7. Οὐ μὴ καταλήψονται αὐτὴν ἄνθρω-
ποι ἀλύτῃ,
καὶ ἄνθρωποι ἀμαρτωλοὶ ὁ μὴ ἴδω-
σιν αὐτήν.
8. Μακράν ἐστιν ὑπερηφανίας,
καὶ ἄνδρες ψεύεται ὁ μὴ μνηθῆσαι-
ται αὐτῆς.
9. Οὐχ ἁγίος αἶψος ἐν στόματι ἀμαρ-
τωλῶν,
ὅτι ὁ παρὰ Κυρίου ἀπεσάλη.
10. Ἐν γὰρ σοφίᾳ ἐηθῆσεται αἶψος,
καὶ ὁ Κύριος ευδοκίσει αὐτόν.
11. Μὴ εἴπῃς· ὅτι διὰ Κύριον ἀπέστην,
ἢ γὰρ ἐμίσησεν, ὁ ποίησας.
12. Μὴ εἴπῃς· ὅτι αὐτός με ἐπλάσθησεν.
Οὐ γὰρ χρεῖαν ἔχει ἀνδρὸς ἀμαρ-
τωλῶν.
13. Πᾶν βδέλυγμα ἐμίσησεν ὁ Κύριος,
καὶ ἐν ἔσιν ἀγαπητὸν τοῖς φοβεμέ-
νοις αὐτόν.
14. Αὐτός ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἄνθρωπον,
καὶ ἀφῆκεν αὐτόν ἐν χειρὶ διαβόλου
αὐτῷ.

R r 2

I 5. Ἐάν

v. 22. stich. 2. ἐξέλθε) ἐξέλθε. v. 24. stich. 2. πύσσας) πύσσας. v. 26. καὶ ἔστιν) ἔστιν. ibid. ἐν
ἐκκλησίᾳ) ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. v. 27. αὐτὴν) αὐτὴν. CAP. XV. v. 1. stich. 2. αὐτὴν) αὐτὴν.
v. 2. ὑπακούσῃ) ὑπακούσῃ. v. 3. stich. 2. ποτίει) ποτίει. v. 4. Σπικυδοῖται) σπικυδοῖται.
ibid. stich. 2. ἐπ' αὐτῇ) ἐπ' αὐτῇ. v. 5. stich. 2. τὸ στόμα) absque articulo. v. 6. εὐφροσύνη
desideratur. ibid stich. 2. αἰῶνες) αἰῶνες. v. 7. stich. 2. ἄνθρωποι) αἰῶνες ἀμαρτωλοὶ.
v. 13. ὁ Κύριος) absque articulo.

15. Ἐάν θείῃς, συτηρήσεις ἐντολὰς, καὶ πίσιν ποιῇται εὐδοκίας. Φυλὴ δὲ αὐμῶν ἐρημαθίσεται ἐν τάχῃ.
16. Παριθνήκει σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, ἃ ἐάν θείῃς ἐκλεῖς τὴν χεῖρά σου. 5. Πολλὰ τοιαῦτα ἰώρεκα ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἰχυρότερα τέτων ἀκήρουν τὸ ἔς σε.
17. Ἐιαντι ἀνθρώπων ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, καὶ ὁ ἐάν εὐδοκῇ, δοθήσεται αὐτῷ. 6. Ἐν συναγωγῇ ἀμαρτωλῶν ἐκκαυθήσεται πῦρ, καὶ ἐν ἔθις ἀπειθεῖ ἐξεκαύθη ὀργή.
18. Ὅτι πολλὴ ἡ σοφία τῷ Κυρίῳ. Ἰχυρὸς ἐν δυναστείᾳ, καὶ βλέπων τὰ πάντα. 7. Οὐκ ἐξέλαστο περὶ τῶν ἀρχαίων γενεῶν, οἱ ἀπέστησαν ἐν τῇ ἰχύει τῆς ἀφροσύνης αὐτῶν.
19. Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῷ ἐπὶ τὰς φουβιμένους αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐπεγνώσκειται πᾶν ἔργον αὐτῶν. 8. Οὐκ ἐφείσαστο περὶ τῆς παροικίας λαῶν, εὖς ἐξεδολίστατο διὰ τὴν υπερηφανίαν αὐτῶν.
20. Οὐκ ἐνετείλατο ἄνδρὶ ἀσεβεῖν, καὶ ἐκ ἰλαστο ἄνθρωπον ἄνδρὶ ἀμαρτάνειν. 9. Οὐκ ἠλέησεν ἔθνος ἀπωλείας, τὰς ἐξημένης ἐν ἀμαρτίαις αὐτῶν.
- ΚΕΦ. 15'. XVI.
- ΜΗ ἐπιθύμει τέκνων πολλῶς ἀχρηστον, μήθ' εὐφραίνει ἐπὶ υἱοῖς ἀσεβέσιν. 10. Καὶ ἔως ἡμεῖς σκληροτράχηλος ἐν λαῷ, θαυμαστὸν τέτο εἰ ἀβωθήσεται. Ἐλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτῷ, δυνατὸς ἐξίλασται καὶ ἐκχεῖν ὀργὴν. Δυνατὸς κλίνῃ.
21. Κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτῷ, ἔως καὶ πολλὸς ὁ ἐλεγχος αὐτῷ. Ἄνθρωποι κατὰ τὰ ἔργα αὐτῷ κλίνῃ.
22. Οὐκ ἐκφείζεται ἐν ἀρπάγματι ἀμαρτωλός. Καὶ ὁ μὴ καυσηθήσεται ὑπομονὴν εὐσεβῆς.

14. Πάσῃ

v. 17. stich. 2. εὐδοκῇ) εὐδοκίᾳ. v. 18. ἡ σοφία) absque articulo. v. 19. stich. 2. ἔργον αὐτῶν) ἔργον αὐτῶν. v. 20. Οὐκ) καὶ ἐκ. ibid. stich. 3. δυνατὸς) δυνατὸς. CAP. XVI. v. 1. ἀχρηστον) ἀχρηστον. ibid. stich. 2. Μὴ) καὶ. v. 3. stich. 2. καὶ τὸ κατὰ) καὶ τὸν τρόπον. v. 5. stich. 2. τὸ ἔς σε) τὸ ἐς σε. v. 7. ἐξέλαστο) ἐξέλαστο. v. 11. stich. 3. παρ' αὐτῷ) παρ' αὐτῷ. ibid. stich. 4. δυνατὸς) δυνατὸς. v. 12. ἔως) ἔως. ibid. stich. 2. κλίνῃ) κλίνῃ. v. 13. ἀρπάγματι) ἀρπάγματι. ibid. stich. 2. ὑπομονή) ὑπομονή.

14. Πάση ἐλεημοσύνῃ ποιήσει τόπον·
Ἐκάστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῷ εὐρήσει.
15. Κύριος ἐκλήσκειν Φαραὶ μὴ εἰσὶν αὐτῷ,
Ὅπου ἂν γραῖθῃ ἐκκλησίαι αὐτῷ τῇ ὥσ' ἀράων.
16. Πάντες τῇ κλίσει τὸ ἔλεος αὐτῷ φανεῖται,
καὶ τὸ φῶς αὐτῷ καὶ τὸ σκότος ἐμύσσει τῷ ἁ-
δύματι.
17. Μὴ εἰπῆς· ὅτι παρὰ Κυρίου κρυβή-
σομαι, καὶ ἔξ ὕψους τίς μὲ μὴ-
θήσεται;
Ἐν λαῷ πλείονι ἢ μὴ γνωθῶ,
τίς γὰρ ἡ ψυχὴ μὲ ἐν ἀμετρήτῳ
κλίσει;
18. Ἰδὲ ὁ ἄρανος καὶ ὁ ἄρανός τῷ ἄρανῳ,
Ἄβυσσος καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἐν τῇ
ἐπισκοπῇ αὐτῷ σαλευθήσονται.
19. Ἄμα τὰ ἔρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς
γῆς,
Ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτά, τρέμου
συσείονται.
20. Καὶ ἐπ' αὐτοῖς ἢ διασηθήσεται
καρδία,
καὶ τὰς ὁδὸς αὐτῷ τίς ἐνθυμηθή-
σεται;
21. Καὶ καταγίγς, ἣν ἐκ ὕψους ἄν-
θρωπος,
αὐτῶν τὰ ὅσα πλείονα τῶν ἔργων αὐτῷ ἐν ἁ-
πακούσιν.
22. Ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ,
Ἡ τίς ὑπομνεῖ; μακράν γὰρ ἡ δια-
θήκη,
καὶ ἔξεται ἀπάντων ἐν τῇ αὐτῇ
23. Ἐλαττωμένους καρδία διανοεῖται
μάταια,
καὶ αὐτῷ ἄφρων καὶ πλανώμενος
διανοεῖται μακρά.
24. Ἀκουσὸν μου τέκνον, καὶ μάθε ἐπι-
τήρησον,
καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μὲ πρέσχε τῇ
καρδίᾳ σου.
25. Ἐκφρονῶ ἐν σοὶ μὲν παιδείαν,
καὶ ἐν ἀκρεβείᾳ ἀπαγγελοῦ ἐπιστήμη
αὐτῷ.
26. Ἐν κρίσει Κυρίου τὰ ἔργα αὐτῷ ἀπ' ἀρχῆς,
καὶ ἀπὸ ποσέως αὐτῶν διετείλε
μερίδας αὐτῶν.
27. Ἐκόσμησεν εἰς τὸν αἰῶνα τὰ ἔργα
αὐτῷ,
καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς
αὐτῶν.
Οὐτὲ κείνησαν, ὅτε ἐκοπίασαν, ἐπίειπα
καὶ ἐξέλιπον ἀπὸ τῶν ἔργων σου
αὐτῶν.
28. Ἐκάστος τὸν πλησίον αὐτῷ ἐκ ἐξέ-
θληψεν,
καὶ ἕως αἰῶνος ἐκ ἀπειθήσουσι τῷ
ῥήματι αὐτῷ.
29. Καὶ μετὰ ταῦτα Κύριος ἐπὶ τὴν
γῆν ἐπέβλεψεν,
καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν
αὐτῷ.
30. Ψυχὴ παντός ζῶν ἐκάλυψε τὸ ψυχὴν
πρόσωπον αὐτῆς,
καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποτροφὴ αὐτῶν.

v. 17. παρὰ Κυρίῳ) ἀπὸ κυρία. ibid. καὶ ἔξ) καὶ ἔξ. ibid. stich. 2. γραῖθῃ) μεθῃ. v. 18. τῷ ἄρα-
νῷ) adjicit τὸ θεῷ. ibid. stich. 2. ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῷ σαλευθήσονται) transposita. v. 21.
stich. 2. αὐτῶν) αὐτοῦ. v. 23. Ἐλαττωμένους) ἐλαττωμένοι. v. 25. Ἐκφρονῶ) ἐκφρονῶ. ibid.
stich. 2. ἀπαγγελοῦ) ἀπαγγελοῦ. v. 27. εἰς τὸν αἰῶνα) sine articulo. v. 28. ἐξέβλεψεν) ἐβλε-
ψεν. v. 29. ἐπὶ τὴν γῆν) εἰς τὴν γῆν.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

Κ Τριος ἔκτισεν ἐκ γῆς ἀνθρώπων,
καὶ πάλιν ἀπέτρεψεν αὐτὸν εἰς
αὐτήν·

2. Ἡμέρας αἰεθμῶ καὶ καιρὸν ἔδωκεν
αὐτοῖς,
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν ἐπ'
αὐτῆς.

3. Καθ' ἑαυτοῖς ἐνέδυσεν αὐτὰς ἰσχύν,
καὶ κατ' εἰκόνα ἑαυτῆ ἐποίησεν αὐ-
τὰς·

4. Ἔθηκε τὸν φόβον αὐτῆ ἐπὶ πάσης
σαρκὸς,
καὶ κατακυριεύειν θηρίων καὶ πτερι-
γῶν ἐν ἐμοίμηναι.

5. Ἐλαβον χάριτι τὸν πόλε τὸ Κυρία ἐνεργημάτων
"Εἰς αὐτὴν δὲ τὸν αὐτὴν ἡμετέρας μαρτίαν,
καὶ τὸν ἥλιον λόγον ἡμετέρας τῶν ἐνεργημάτων
αὐτῆ·

6. Διαβύλλων καὶ γλαῦσαν καὶ ὀφθαλ-
μὸς,
ὥστας καὶ καρδίαν ἔδωκε διανοεῖσθαι
αὐτοῖς·

7. Ἐπιστήμην συντίσεως ἐνέπλησεν αὐτὰς,
καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ ὑπέδειξεν αὐ-
τοῖς.

8. Καὶ ἔθηκε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῆ ἐπὶ
ταῖς καρδίαις αὐτῶν,
δειξάς αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔρ-
γων αὐτῆ·

9. Ἔλασε δι' αἰῶνα παυῶσθαι ἐπὶ τοῦ θουμα-
σίου αὐτῆ,
ἐν δαγῶνται τὰ ἔργα αὐτῆ συνταί.

10. Καὶ ὅσους ἀγασσάμην αἰνέσασθαι ἡλαλοῖ,

ἵνα δαγῶνται τὰ μεγαλεῖα τῶν ἔργων διπαγῶν-
αὐτῆ. ταί

11. Προσέθηκεν αὐτοῖς ἐπιστήμην,
καὶ νόμον ζωῆς ἐκλήροτόησεν αὐτῆ· αὐτὰς

12. Διαθήκην αἰώνιον ἔθηκε μετ' αὐτῶν,
καὶ τὰ κρίματα αὐτῆ ὑπέδειξεν αὐ-
τοῖς·

13. Μεγαλεῖον δόξης ἔδωκεν οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν,

καὶ δόξαν φωνῆς, αὐτῶν ἤκουσε τὸ
ῥε αὐτῶν·

14. Καὶ ἔπεν αὐτοῖς· προσέχετε ἀπὸ
παντὸς αἰῶνα,
καὶ ἐντετέλατο αὐτοῖς ἐκάστῳ περὶ
τῆ πλησίον.

15. Αἱ οὐδοὶ αὐτῶν ἐναντίον αὐτῆ διαφανοῦς, αὐτῆ
οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτῆ. αὐτῶν

16. Πᾶς δὲ ἄνθρωπος ἐκ νύκτας ἐπὶ τῇ πορείᾳ,
καὶ ἐκ ἰσχύος τὰς καρδίας αὐτῶν ἐπὶ τὴν λαλοῦσαν
κρίσιν σαρκίαν.

17. Ἐν γὰρ μαρμαρῷ τῶν ἰδίων τῶν γῆς αἰῶνα,
ἑκάστῳ ἔθηκε κατέστησεν ἡγόμενον,
καὶ μερὶς Κυρίῃ Ἰσραὴλ ἔστιν·

18. Ὅτι πρωτόγονοι ὄντα τιθεῖται παιδίῳ,
καὶ μερίζον φῶς ἀγαπήσας, ἐκ αἰῶνα αὐτοῖς.

19. Πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν αἰς ὃ ἥλιος αὐτῆ
ἐναντίον αὐτῆ,

καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆ ἐνδεδεγμένοι ἐπὶ αὐτῶν
ταῖς οὐδαῖς αὐτῶν·

20. Οὐκ ἐκρίθησαν αἱ ἀδικίαι αὐτῶν
ἀπ' αὐτῆ,

καὶ πᾶσαι αἱ ἀμαρτίαι αὐτῶν ἔναν-
τι Κυρίῃ.

31. Κρίσις

CAP. XVII. v. 3. flich. 1. εἰκόνα ἑαυτῆ) εἰκόνα αὐτῆ. v. 4. ἔθηκεν) καὶ ἔθηκε. v. 8. καὶ
ἰσχύς καὶ δεξιὰ. v. 10. flich. 1. δαγῶνται) δαγῶνται. v. 11. flich. 1. αὐτῆ) αὐτῆ. v. 12.
αἰῶνα) αἰῶνα. v. 15. οὐδοὶ αὐτῆ) οὐδοὶ αὐτῶν. ibid. flich. 2. αὐτῶν) αὐτῶν. v. 19. πάντα τὰ
ἔργα αὐτῆ) ἅπαντα τὰ ἔργα αὐτῶν. ibid. flich. 2. ὀφθαλμοὶ αὐτῶν) ὀφθαλμοὶ αὐτῆ.

21. Κύριος ἐν χροτοῖς αὐτῶν, καὶ εἶδεν τὸ πλῆγμα αὐτῶν,
Ὅτεν αὐτοὶν, ἐπεὶ παύσαντες, φειδόμενοι αὐτῶν.

22. Ἐλεημοσύνη γὰρ ἀνδρὸς ὡς σφραγὶς μετ' αὐτῶν,
καὶ χάριν ἀνθρώπων ὡς κέρην συτη-
ρήσει,
(Μερίων ὡς αὐτῶ καὶ θυμητρίαι μετάνοιαι.)

23. Μετὰ ταῦτα ἐξαιετήσεται καὶ ἀν-
ταποδώσει αὐτοῖς,
καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν εἰς κα-
φαλήν αὐτῶ ἀποδώσει·

αὐτῶ

24. Πλὴν μετανοῶντες ἔδωκεν ἱππὸν ὄνον,
καὶ παρεκάλεσεν ἐκλείποντας ὑπο-
μονήν.

25. Ἐπίστρεφε ἐπὶ Κύριος, καὶ ἀπώλεται
ἀμαρτία·

Δεήσῃσι κατὰ πρόσωπον, καὶ σμί-
κρουν πρόσκομμα·

26. Ἐπάναγε ἐπὶ ὕψισον, καὶ ἀπόστρε-
ψε ἀπὸ ἀδικίας,
(Αὐτοὶ γὰρ ἐληγάσι ἐκ σέως εἰς φῶς ὀφείας)
καὶ σφέδρα μίσσησαν βδελύγμα.

27. Ὑψίστω τίς αἰνεῖσι ἐν αἶσιν,

Ἄντι ζώντων καὶ δίδοντων ἀνδομο-
λόγησιν;

28. Ἀπὸ νεκρῶ ὡς μηδὲ ὄντος ἀπαλυν-
ται ἱερομολόγησις·

Ζῶν καὶ ὑγιῆς τῇ καρδίᾳ αἰνεῖσι τὸν
Κύριον.

29. Ὡς μεγάλη ἡ ἐλεημοσύνη τῷ Κυρίῳ
τῷ θεῷ ἡμῶν,

καὶ ἐξηλασμός τοῖς ἐπιστρέψουσιν ἐπ'
αὐτὸν ὁσίως.

30. Οὐ γὰρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀν-
θρώποις·

Ὅτι ἐκ ἀθάνατος ὁ υἱὸς ἀνθρώπου.

31. Τί φατεινότερον ἦλθεν; καὶ τὺτο
ἐκλείπει·

καὶ ποιηρὸν ἐνδυμηθήσεται σάρεξ
καὶ αἷμα.

32. Δύναμιν ὕψους ἔρανε αὐτὸς ἐπισκε-
πτεται,

καὶ ἀνθρώποι πάσις γῆ καὶ σποδός.

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

Ὁ Ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔκτισε τὰ πά-
ντα κατ' ἡ.

Κύριος μόνος δικαιωθήσεται,

καὶ ἐκ τῶν ἑλόντων αὐτῶ·

3. Ὁ οἰκίζων τὸν κόσμον ἐν σπιδμαῖ χροτοῖς αὐτῶν,
καὶ πάντα δικαίως τῷ θεῷ αὐτῶ·

Αὐτοὶ γὰρ βεβαίαν πάντα ἐν κρίσει αὐτῶν,
δικαίως ἐν αὐτοῖς ἔργα ἀπὸ βεβήλων.

4. Οὐδὲν ἐξεποίησεν ἐξαγγεῖλαι τὰ ἐρ-
γα αὐτῶν,

καὶ τίς ἐξηχεύσει τὰ μεγαλεῖα
αὐτῶ;

5. Κράτος μεγαλαυνήσῃ αὐτῶ τίς ἐξα-
ριθμήσεται;

καὶ τίς προφήσει ἐκδηγήσασθαι τὰ
ἐλέη αὐτῶ;

6. Οὐκ ἔστιν ἐλατῖσθαι ἢ δὲ προδεῖναι,
καὶ ἐκ ἔστιν ἐξηχεύσασθαι τὰ θαυ-
μάσια τῷ Κυρίῳ·

7. Ὅταν συντελέσει ἀνθρώπος, τότε
ἔρχεται,

καὶ ὅταν παύσῃται, τότε ἀπορῆ-
θῇται.

ἔρχεται

8. Τί

v. 23. slich. 2. καθυλόν αὐτῶ) καθυλόν αὐτῶν. v. 27. slich. 2. Ἄντι ζώντων καὶ ἐλ.) ἀντι ζώντων καὶ ζώντων καὶ δίδοντων. v. 30. slich. 2. ὁ υἱὸς) υἱός. v. 31. slich. 2. σπιδμαῖ) σπιδμαῖ. ibid. σπιδμαῖ) σπιδμαῖ. v. 31. slich. 2. καὶ ἀνθρώπων) καὶ αἱ ἀνθρώπων. CAP. XVIII. v. 4. Οὐδὲν) οὐδέν. ibid. slich. 2. ἐξηχεύσει) ἐξηχεύσει. v. 7. ἐρχεται) ἔρχεται. ibid. slich. 2. ἀπορῆ-
θῇται) ἀπορῆθῇται.

8. Τί αἰθρῶπος καὶ τί ἡ χρεῖσις αὐτῷ;
Τί τὸ ἀγαθὸν αὐτῷ, καὶ τί τὸ κα-
κὸν αὐτῷ;
9. Ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀνθρώπου ποῦν ἔτη
ἐκατόν·
10. Ὡς τρωγὼν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης
καὶ ψυχὸς ἁμμου,
οὕτως χλοὴ ἔτη ἐν ἡμέραις αἰῶτος.
11. Διὰ τῷτο ἱμακροθύμησε Κύριος ἐπ'
αὐτοῖς,
καὶ ἐξίχθεν ἐπ' αὐτὲς τὸ ἔλεος
αὐτῷ·
12. Ἰδὲ καὶ ἐπὶ γὰρ τὴν καταστροφὴν αὐ-
τῶν ὅτι ποιηρῶ,
διὰ τῷτο ἐπλήθυσε τὸν ἐξιλασμόν
αὐτῷ.
13. Ἐλεος ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν πλησίον
αὐτῷ, ἔλεος δὲ Κυρίου ἐπὶ πᾶσαν
σάρκα.
Ἐλέγχων καὶ παιδεύων καὶ διδά-
σκων,
καὶ ἐπιτρέφων ὡς ποιμὴν τὸ ποίμ-
νιον αὐτῷ·
14. Τὰς ἐκδεχομένους παιδεῖαν θυεῖ,
καὶ τὰς κατασπένδοντας ἐπὶ τὰ κρι-
ματά αὐτῷ.
15. Τίθειεν ἐν ἀγαθοῖς μὴ δοῦς μῶμον,
καὶ ἐν πάσῃ δώσει λύπην λόγων.
16. Οὐχὶ καύσαντα ἀναπαύσει θρόνος;
οὕτως κρείσσων λόγος ἢ δόσις·
17. Οὐκ ἰδὲ λόγος ὑπὲρ ὅμα ἀγαθόν;
καὶ ἀμφοτέρως παρὰ ἀνδρὶ καυχαι-
τωμένη.
18. Μικροὶ ἀχαρίζως ἐνειδεῖ,
καὶ δόσις βασκανίᾳ ἐκλήκει ὀφθαλ-
μοῖς.
19. Πρὶν λαλῆσαι μάθαιε, καὶ πρὸ
ἀξιώσεως θρασυαίει·
20. Πρὸ κρίσεως ἐξέταξε σεαυτὸν,
καὶ ἐν ὥρᾳ ἐπισκοπῆς εὐρήσεις ἱλασ-
μόν·
21. Πρὶν ἀξιώσῃται σε ταπεινώθητι,
καὶ ἐν καιρῷ ἁμαρτημάτων δεῖξον
ἐπιστροφὴν.
22. Μὴ ἐμποδίσῃς τῷ ἀποδοῦναι εὐχὴν
ἐυκαίρως,
καὶ μὴ μένης ἕως θανάτου δικαιο-
σύνης·
23. Πρὶν εὐξαοῦναι ἐτοίμασον σεαυτὸν,
καὶ μὴ γίνῃ ὡς αἰθρῶπος πειράζων
τὸν Κύριον.
24. Μνήσθητι θυμῷ ἐν ἡμέραις τελευ-
τῆς,
καὶ καιρὸν ἐκδικήσεως ἐν ἀποστροφῇ
προσώπῳ·
25. Μνήσθητι (κατὰ) καιρὸν λιμῷ ἐν ἡ-
μέραις πλημμονῆς,
Πτωχείαν καὶ ἐνδεαν ἐν ἡμέραις
πλότης.
26. Ἀπὸ περιθῆν ἕως ἱστέρας μετα-
βάλλει καιρὸς,
καὶ πάντα ἐν ταχυταῖς ἔννῃσι Κυρίῳ.
27. Ἀνθρώπος σοφὸς ἐν παντὶ εὐλαβη-
θήσεται,
καὶ ἐν ἡμέραις ἁμαρτιῶν προσέξει
ἀπὸ πλημμελείας·
καὶ ὅρῳ ἀ σπτηρίᾳ καιρῶν.
28. Πᾶς συνετὸς ἔγνω σοφίαν, καὶ τῷ
εὐρόντι αὐτὴν δώσει ἐξομολόγησιν.
29. Συνετοὶ ἐν λόγοις καὶ αὐτοὶ ἐσο-
φίσαντο,

Καὶ

γ. 14. (π. 17) Π. 17. γ. 17. ἔχ. ἰδὲ) οὐκ ἰδὲ. γ. 20. flich. 2. ἱλασμοῖς) ἐξιλασμοῖς. γ. 25. (κατὰ)
deff. ibid. ἐν ἡμέραις) ἐν καιρῷ. γ. 27. flich. 2. ἐν ἡμέραις) καὶ ἐν ἡμέραις.

Καὶ ἀνώμευσαν παρομίαις ἀκρεβείοι.

Ἐγκράτεια ψυχῆς.

30. Ὅπισω τῶν ἐπιθυμιῶν σε μὴ πορεύῃ,

Καὶ ἀπὸ τῶν ἐριζεύων σε (μὴ) κολύβῃ.

εὐδοκίαις 31. Ἐὰν χορηγήσῃ τῇ ψυχῇ σε εὐδοκίαν ἐπιθυμίας,

Ποιήσεις Πύταις οἱ ἐπιχαρμα τῶν ἐχθρῶν σε.

32. Μὴ εὐφραίνῃ ἐπὶ πολλῇ τρυφῇ, Μὰτε προσδεύῃς συμβολῆς αὐτῆς.

μὴ 33. Μὴ γίνῃ πτωχὸς συμβολισκῶν ἐκ δαιτυμῶν,

Καὶ ἔδῃ σοὶ ἔσθῃ ἐν μαρσίππῳ.

Ἐστὶ γὰρ ἡδύκελός τις ἰσὺς ζωῆς λαλοῦν.

Ὁ δὲ ἀντὶφωτισμὸς ἐστὶν, ὅταν αὐτὸς τὸν ζῶντα αὐτῷ.

6. Ὁ ἐγκρατεύμενος γλώσσης, ἀμείχρῃ συμβολισκῶν.

Καὶ ὁ μιστῶν λαλιῶν ἐλαττοῦνται κακίᾳ. καρδίας

7. Μηδέποτε δευτερώσης λόγον,

Καὶ ἔδῃν σοὶ ἢ μὴ ἐλαττοῖσθῃ.

8. Ἐν φίλῳ καὶ ἐν ἐχθρῷ μὴ διηγῆ βίαις ἀλλοτρίαις,

Καὶ εἰ μὴ ἐστὶ σοὶ ἀμαρτία, μὴ ἀποκαλύπτῃ.

9. Ἀκήκοε γὰρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε, Καὶ ἐν καιρῷ μετήκει σε.

10. Ἀκήκοας λόγον, συναποθανείτω σοι θάψῃ, ἢ μὴ σε ῥήξῃ.

11. Ἀπὸ προσώπου λόγου ὠδινήσει μαρτίαν, Ὡς ἀπὸ προσώπου βεβήκῃς ἢ τί κίεσθαι.

12. Βέλος πεπηγὸς ἐν μηρῷ σαρκὸς, Οὕτως λόγος ἐν κοιλίᾳ μαρτίαν.

13. Ἐλεγξον φίλον μήποτε ἐκ ἐποίησεν, Καὶ εἴ τι βλαπτεῖ, μήποτε προδῇ.

14. Ἐλεγξον τὸν φίλον, μήποτε ἂν ἥκῃ,

Καὶ εἰ εἰρηκεν, ἵνα μὴ δευτερώσῃ. ἢ

15. Ἐλεγξον φίλον, ποδαῖός σου γίνεταί διαβολή,

Καὶ μὴ παντὶ λόγῳ πίστευε.

16. Ἐστὶν ἐλαιοῦν λίγη, καὶ ἐκ ἀπὸ ψυ- ολιθα-
χῆς καὶ τίς ἐχ' ἡμαρτεν ἐν τῇ ναί
γλώσσῃ αὐτῆς;

17. Ἐλεγξον τὸν πλησίον σε περὶ ἀπειλήσῃ,

Καὶ ὅς τις νόμον ὑψίστης γαστήρος ἀμάρτιαν.

Τομ. IV.

S s

18. Φίλος

- v. 30. stich. 2. (μὴ) deest. v. 31. ὁ δαιτυμὸς χορηγία. ibid. stich. 2. Πύταις) πυτῶν. v. 31. stich. 2. in Rom. μὴ δὲ προσδεύῃς συμβολῆς αὐτῆς. v. 33. stich. 2. καὶ ἐπὶ πολλῇ) μαρτυροῦν. CAP. XIX. v. 3. Σῶν) σῶν. v. 6. stich. 2. καρδίας) καρδίας. v. 7. stich. 2. ἐλαττοῦσθῃ) διαττοῦσθῃ. v. 8. καὶ ἐχθρῷ) καὶ ἐν ἐχθρῷ. v. 9. stich. 2. μαρτίαν) μαρτίαν. v. 13. stich. 2. & v. 14. stich. 1. Supplementa minori caractere expressa habet Edit. Rom. v. 14. stich. 2. Καὶ ἢ) καὶ εἰ. v. 16. ἐλαιοῦν) ἐλαιοῦν. ibid. ἡμαρτεν) ἡμαρτήσαν.

18. Φίλος Κυρία ἀρχὴ προστάτου·
Σφίδρα δὲ καὶ αὐτὴ ἀγάπησεν κεραμαῖ.
19. Γῶσις Ἰντλῶν Κυρία παιδεία ζωῆ·
Οἱ δὲ ποιεῖται τὰ ἀρετὰ αὐτῆ, ἀθανάσιος ἐν-
θρον καραύονται.
20. Πᾶσα σοφία φόβος Κυρίου,
Καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποίησις νόμου
καὶ γνώσις τῆς κατεσκευασμένης αὐτῆ.
21. Οὐκίτης λόγος τῆ ἀποπύτη· οἱ ἀρετῶν, δ
ποιῶν,
Ἐὰν μετὰ ταῦτα ποιῇ, παραγγίλει τὸν τρέ-
φοντα αὐτοῖς.
22. (Καὶ) ἐκ ἑσὶ σοφία πονηρίας ἐπι-
τήμη,
Καὶ ἐκ ἑσὶ βελὴ ἀμαρτωλῶν φρέ-
νησις·
[πονηρία] 23. Ἔστι παραγωγή, καὶ αὕτη βδελυγμία,
Καὶ ἔστιν ἄφρων ἐλαττώμενος σοφία.
24. Κρείττων ἡττώμενος ἐν συνέσει ἔμ-
φοδος,
Ἡ περιουσία ἐν συνέσει καὶ παρα-
βαίαν νόμον ὁρίετα.
25. Ἔστι πανουργία ἀκριβής, καὶ αὕτη
ἀδικος,
Καὶ ἔστι διασφύρα χαρὶν τῶ ἐκφά-
νει κρίμα·
Καὶ ἔστι δικαῶν κρίσις σοφία.
26. Ἔστι πονηρευόμενος συγκεχυαίως με-
λανία,
Καὶ τὰ ἐντός αὐτῆ πλήρης δόλῳ·
ἑτεροκα- 27. Συγκύβων πρόσωπον καὶ ἰδιολοκῶν,
Φων Ὅπου ἐκ ἐπερνώθη, προφθάσει σε·
28. Καὶ ἐὼν ὑπὸ ἐλαττωμάτος ἰχνός
καλωτῆ ἀμαρτενί,
- Ἐὰν εὖρη καιρὸν, κακοποιήσῃ σε.
29. Ἀπὸ ἐξάσεως ἐπερνώθησεται ἀνὴρ,
Καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπῃ ἐπι-
ρνώθησεται νόμον,
30. Στολισμός ἀνδρὸς καὶ γέλως ὀδόν-
των
Καὶ βίματας ἀνθρώπου ἀναγγίλῃ τὰ ἀναγγε-
περὶ * αὐτῶ, λαί
* ἐμῷ

ΚΕΦ. κ'. XX.

Εἰστιν ἐλαγχος ὅς ἐκ ἑσὶν ὁρατός·
Καὶ ἔστι σιωπῶν, καὶ αὐτὸς φρέ-
νιμος.

2. Ὡς καλὸν ἐλπίσαι ἢ θυμῷ δια-
κρινῶν·
Καὶ ὁ ἀνδομολογούμενος ἀπὸ ἐλαττώ-
σεως καλωθῆσεται.
3. Ὡς καλὸν ἡλεγχέσθαι φανερώσει μετάνοιαν·
Οἷτος γὰρ φέρει ἑαυτοῦ ἀμαρτήματα.
4. Ἐπιθυμία εὐνύχῃ ἀποπαρεθῆνῃσαι
νεανίσκος·
Οὕτως ὁ ποιεῖν ἐν βίᾳ κρίματα.
5. Ἐσὶ σιωπῶν εὐερισκόμενος σοφός,
Καὶ ἔστι μισήτος ἀπὸ πολλῶν λαλιῶν.
6. Ἐσὶ σιωπῶν, ὃ γὰρ ἔχει ἀπόκρισιν·
Καὶ ἔστι σιωπῶν, εἰδὸς καιρὸν.
7. Ἀνδρωπὸς σοφὸς σιγήσει ἕως κατῆ·
Ὁ δὲ λαπιήτης καὶ ἄφρων ὑπερεβήσε-
ται καιρὸν, ἀφίων
8. Ὁ πλεονάζων λόγῳ βδελυγθήσεται, λόγον
Καὶ ὁ ἐξουσιαζόμενος μισθῆσεται.
9. Ἐσὶν εὐδοκίαι ἐν κακοῖς ἀνδρὶ,
Καὶ ἔστιν εὐρεμα εἰς ἐλαττώσιν, εὐδοκίαι

10. Ἔστι

v. 12. ἐκ ἑσὶν βαλδ) ἐκ ἑσὶν ἕως βαλδ. v. 24. σιχ. 2. ἐ συνέσει) ἐ φανέσει. v. 28. σιχ. 2. κα-
ποιοῦται σε) σε abell. v. 30. σιχ. 2. ἀναγγελλῇ τὰ καὶ ἐμῷ) ἀναγγίλῃ τὰ καὶ ἐμῷ.
CAP. XX. v. 1. ab hoc versu Edit. Rom. incipit 20. Caput. v. 7. σιχ. 2. ἀφρων) ἀφρων
v. 8. λόγον) λόγῳ. ibid. σιχ. 2. ἐξουσιάζοντες) ἐξουσιάζοντες. v. 9. εὐδοκίαι) εὐδοκίαι.

10. Ἐσι δόσις ἢ ἐ λυσιτελήσει σοι,
Καὶ ἔτι δόσις ἦν τὸ ἀνταπόδομα δι-
πλῶν.

11. Ἐσιν ἐλάττω ἐνεκεν δόξης,
Καὶ ἔσιν ὅς ἀπὸ ταπεινώσεως ἤρε
κεφαλῇ.

12. Ἐσιν ὁ ἀγοράζων πολλὰ ὀλίγῃ,
Καὶ ἀποτινύων αὐτὰ ἐπ' ἀπλάσιον.

13. Ὁ σοφὸς ἐν λόγοις ἑαυτὸν προσφι-
λῇ ποιήσει·
Χάριτες δὲ μαρῶν ἐκχυθήσονται.

14. Δόσις ἄφρονος ἐ λυσιτελήσει σοι
λαβόντι,
Ὅμοιος δὲ καὶ βασίλει δι' ἀνάγκην αὐτῇ·
Οἱ γὰρ ἰφθαλμοὶ αὐτῆς ἀνθ' ἐνὸς
οἷς τὸ λαβὼν ποδοί·

15. Ὀλίγα δώσει καὶ πολλὰ ὀνειδίσει,
Καὶ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτῆς ὡς κήρυξ·
Σήμερον δανειεῖ, καὶ αὐριον ἀπαιτήσει·
Μισσητὸς ἀνθρώπος ὁ τοιῦτος κυρὴ
καὶ ἀνθρώπων.

16. Μαρεὺς ἔρει· ἔρχ ὑπάρχει μοι φίλος,
Καὶ ἐκ ἔτι χάρις τοῖς ἀγαθοῖς με·
Οἱ ἔδωκαν τέν ἄρετον με, φαῦλοι
γλώσσης.

17. Ποσάκις καὶ ὅσοι καταγελάσονται
αὐτῇ;
Ὅτε γὰρ τὸ ἔχειν ἐν ἐρῇ αἰδέσται εἰληφῶν,
Καὶ τὸ μὴ ἔχειν ὁμοίως ἀδιάρκον αὐτῇ.

18. Ὀλιώθημα ἀπὸ ἐδάφους μαῶν καὶ ἡ
ἀπὸ γλώσσης·
Οὕτως πᾶσις κακῶν κατὰ σπου-
δὴν ἥξει.

19. Ἀνθρώπος ἄχαρις, μύθος ἀκαίρος·

Ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδελεχιζή-
σεται.

20. Ἀπὸ στόματος μαρεὺ ἀποδοκιμαζή-
σεται παραβολή·

Οὐ γὰρ μὴ εἴπῃ αὐτὴν ἐν καιρῷ
αὐτῆς.

21. Ἐσι κωλυόμενος ἀμαρτανέειν ἀπὸ ἐν-
δείας·

Καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτῆς ἐ κατα-
νυγήσεται.

22. Ἐσιν ἀποδύων τὴν ψυχὴν αὐτῆς δι'
αἰσχύνῃ,

Καὶ ἀπὸ ἄφρονος προσώπῃ ἀπολεί
αὐτήν.

23. Ἐσι χάριν αἰσχύνῃς ἐπαγγελλόμενος
φίλῳ,

Καὶ ἐκλήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν.

24. Μῶμος ποιηρὸς ἐν ἀνθρώπῳ ψεύδος·
Ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδελεχιζή-
σεται.

25. Λίγετον κλίπῃς ἢ εἰ ἐνδελεχίζων
ψεύδει·

Ἀμφότεροι δὲ ἀπάλεια κληρονομή-
σουσιν.

26. Ἦδος ἀνθρώπου ψυχοῦ αἰμία, ψεύδος
Καὶ ἡ αἰσχύνῃ αὐτῆς μετ' αὐτῆς ἐνδε-
λεχῶς.

Λόγοι παραβολῶν.

27. Ὁ σοφὸς ἐν λόγοις κραεῖ ἑαυτὸν, προσά-
Καὶ ἀνθρώπος φρόνιμος ἀρέσει με-
ξει

28. Ὁ ἐργαζόμενος γῆν ἀνυψώσει θη-
μανίαν αὐτῆς·

Καὶ ὁ ἀρέσκων μεγιστῶν ἐξίλασεται
ἀδικίας.

S s 2

29. Ξένια

ν. 11. ἐλάττω) ἐλάττωσι. ν. 12. ὁ ἀγοράζων) absque articulo. ν. 13. ἐν λόγοις) ἐν λόγῳ. ν. 15. σίχ. 3. ἀποτίσει) ἀπαιτήσει. ν. 16. ὑπάρχει) addit μοι. ν. 22. σίχ. 2. ἀπολεί) ἀπολεί. ν. 25. κλίπῃς) addit ἢ ὁ. ν. 26. ψεύδῃς) ψεύδει. ν. 27. προσάξει) προάξει. ν. 28. σίχ. 2. ἀδικίας) ἀδικίαι.

τῶν ὁ-
τωνΚαὶ ἀπέστρεψεν αὐτὸν ὀπίσω τὰ ῥήματα
αὐτῆ.16. Ἐξήγησας μωρῷ ὡς ἐν ὁδῷ Φορτίον·
ἐπὶ δὲ χεῖρας συνετέθρεψε διδάσκει-
ται χάριτι.17. Στόμα Φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκ-
κλησίᾳ,Καὶ τὰς λόγους αὐτῆ διασηθήσονται
ἐν καρδίᾳ.18. Ὡς οἶκος ἡφαιστισμίνος ἔσται μωρῷ
σοφίας,Καὶ γνώσεις ἀσυνέτεσ ἀδιεξέταστοι
λόγοι.αἰνομία 19. Πίδαξ ἐν ποσὶν ἀνάσκει παιδεία, καὶ ὡς
τῆ πα- χειροποιεῖται ἐπὶ χεῖρας δεξιᾶς.20. Μωρὸς ἐν γέλωτι ἀνύσκει τὴν φω-
νὴν αὐτῆ·Ἀλλή δὲ παιθεργὸς μόλις ἡσυχῇ μει-
διᾷται.21. Ὡς κόσμος χρυσοῦς Φρονίμου παιδείας,
Καὶ ὡς κλυδὼν ἐπὶ βραχίονι δεξιᾶ.22. Πῶς μωρῷ ταχύς εἰς οἰκίαν,
Ἀνθρωπος δὲ πολυπείρους αἰχμηθή-
σεται ἀπὸ πρῶτον.23. Ἀφρον ἀπὸ θυράος παρακύνει εἰς
οἰκίαν.

Ἀλλή δὲ πεπαιδευμένος ἔξω τήσεται.

24. Ἀπαιδευμένος ἀνθρώπου ἀκούσθαι
παρὰ θυράων·ἀτιμίαν 25. Κεῖλη περικλυθεὶς τὰ ἐκ αὐτῶν διαγγέλλει
αἰδελφίαν ἐν τούτοιςΛόγοι δὲ Φρονίμου ἐν ζυγῷ σοφί-
αυτῆς.

26. Ἐν στόματι μωρῶν ἡ καρδία αὐτῶν,

Ἐν καρδίᾳ δὲ Φρονίμου τόμα αὐτῶν.

27. Ἐν τῷ κατακτάσασθαι ἀσέβῃ τὸν
Σατανάν,

Αὐτὸς καὶ ἀρᾶται τὴν ψυχὴν αὐτῆ.

28. Μολύνει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ψυδ-
ρίζων,

Καὶ ἐν παραικίᾳ μισηθήσεται.

ΚΕΦ. ΚΒ'. XXII.

ΛΙΘΟ ἡρακαλωμένη συνεβλήθη ὀκνη-
ρὸς,Καὶ πᾶς ἐκσυρμεὶ ἐπὶ τῇ ἀτι-
μίᾳ αὐτῆ.2. Βολύτω κοπεῖον συνεβλήθη ὀκνηρὸς,
Πᾶς ὁ ἀναιρέμενος αὐτὸν ἐκτραῖζει
χεῖρας.3. Αἰσχύνῃ πατέρες ἐν γενήσῃ ἀπαι-
δεύει,

Θυγάτηρ δὲ ἐπ' ἐλατλώσει γίνεσθαι.

4. Θυγάτηρ Φρονίμῃ κληρονομίᾳ ἀν-
δρα αὐτῆς,Καὶ ἡ κατακλινύσῃ, εἰς λύπην γεν-
νήσαντος·5. Πατέρα καὶ ἄνδρα κατακλινύει ἡ
θρασύτης,

Καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀτιμαδιήσεται.

6. Μυσταὶ ἐν πένθει, ἀκαίρος διήγη-
σις· μάλιστα δὲ καὶ παιδεία ἐν
παντὶ καιρῷ σοφίας.7. Συγκαλῶν ἔσρακον ὁ διδάσκων μωρὸν,
Ὡς κίβητος ἄνω τὴν γῆν·

Καὶ τὸν ἀεληπισμένον οὐ δύναται ἔξω,

Ἐξυργίαν κατενδύοντα ἐκ βαθείας βαθείας
ὕπνου·

S 83

8. Διη-

v. 16. εὐεξήγηται) addit χάριτι. v. 17. flich. 2. διασηθήσονται) διασηθήσεται. v. 19. αἰνομία
τῆ παιδείας) ἀνάσκει παιδεία. v. 20. τὴν θυγατέρα) absque articulo. v. 21. χρυσῶν) χρυσοῦς. v. 24.
flich. 2. ἀτιμίαν) ἀτιμία. v. 26. flich. 2. Φρονίμου) σοφίας. v. 27. κατακτάσασθαι) κατακτάσθαι.
ibid. flich. 2. τὴν ψυχὴν αὐτῆς) τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. CAP. XXII. v. 2. κοπεῖον) κοπεῖον.
v. 6. μάλιστα δὲ καὶ) δὲ abest. v. 7. flich. 4. βαθείας) βαθύτης.

8. Διηγόμενος τυτᾶζοντι ὁ διηγόμενος
μαρῶ,
Καὶ ἐπὶ συντελείᾳ ἑρεῖ, τί ἔστιν;
9. Τίκα ἐν ἀγαθῇ ζωῇ τὸν τρυφὴν ἔχοντα,
Τῶν ἰσχυρῶν κρῖνοι δυσχερεῖς
10. Τίκα ἐν καταστροφῇ καὶ ἀκαταστάσει γενο-
μενός,
Συγγενίας ἰσχυρὰ μολύπτει τὸν ἐγγόνου.
11. Ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον, ἐξέλπει· γὰρ
Φῶς· καὶ ἐπὶ μαρῶ κλαῦσον, ἐξέλ-
πει· γὰρ σύσειον.
12. Πένθος νεκρῷ ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ,
Μαρῶ δὲ καὶ ἀσπεύς πάσαις αἱ ἡμέ-
ραι τῆς ζωῆς αὐτῶν.
13. Μετὰ ἀφρονος μὴ πληθύνῃς λόγον,
Καὶ πρὸς ἀσύνετον μὴ πορεύῃς,
Ἀναδιδῶν γὰρ ἰδοῦσιν σε τὰ πάντα·
Φύλαξαι ἀπ' αὐτῶ ἵνα μὴ κόπον
ἔχῃς,
Καὶ ἐ μὴ μολυνθῇς ἐν τῷ ἐντινάγ-
ματι αὐτῶ.
Ἐκκλινον ἀπ' αὐτῶ καὶ εὐρήσεις ἀ-
νάπαυσιν,
Καὶ ἐ μὴ ἀπὸκλῇς ἐν τῇ ἀπιστοῖᾳ
αὐτῶ.
14. Ὑπὲρ μέλιθον τί βαρύνθῃσεται;
Καὶ τί αὐτῷ ὄνομα, ἀλλ' ἢ μαρὸς;
15. Ἀμμον καὶ ἄλα καὶ βῶλον σιδήρεω
ἐύκοπον ὑπενεργεῖν,
- Ἡ ἀνδρῶν ἀσύνετον.
16. Ἰμαίνωσις ξυλὴ εἰς οἰκοδομὴν ἐν-
δεσμένη,
Ἐν συσυσμῶ ἐ διαλυθήσεται·
Οὕτως καρδία ἱππευμένη ἐπὶ δια-
νοήματος βελῆς,
Ἐν παντὶ καιρῷ φίδε ἐ δειλιάσει·
17. Καρδία ἡδρασμένη ἐπὶ διανοίᾳ συν-
έσεως,
Ὡς κόσμος ψαμμῶτος ἐν τοῦχω
ζυστῇ.
18. Χίρκα ἐπὶ μεταώρῃ κείμενοι
Κατέναντι ἀνέμου ἐ μὴ ὑπομενῶσιν·
Οὕτως καρδία δειλὴ ἐπὶ διανοήμα-
τος μαρῶ
Κατέναντι παντὸς φίδε ἐ μὴ ὑπο-
μείνῃ.
19. Ὁ νύσαν ἐφθαλμὸς κατάξει δά-
κρυα· καὶ ὁ νύσαν καρδίαν ἐκ-
φαίνει αἰδέσσειν.
20. Βάλλων λίθον ἐπὶ πετεσιᾷ, ἀπποσο-
θεῖ αὐτά· καὶ ὁ ἐνειδίξων φίλον
διαλύσει Φιλίαν.
21. Ἐπὶ φίλον ἐὰν ἐπάσης ῥομφαίαν,
Μὴ ἀπελπίσης, ἔτι γὰρ ἐπανόδος·
22. Ἐπὶ φίλον ἐὰν ἀνοίξῃς στόμα,
Μὴ εὐλαβηθῇς, ἔτι γὰρ διαβλαγή·
Πλὴν ἐνειδισμῶ καὶ ὑπερφρασίᾳ
Καὶ μυσηρίᾳ ἀποκαλύψουσ καὶ πλη-
γῆς δολίᾳς,
Ἐν τέτοις ἀποφειθήσαι πᾶς ὁ φίλος.
23. Πῶς κλῆσαι ἐν πλοχείᾳ μετὰ τῷ
πλησίῳ,

Ἴνα

V. 11. κλαῦσον, ἰδὴται γὰρ φῶς καὶ) κλαῦσον φῶς, καὶ. ibid. ἰδλ. γὰρ σύνετον) ἰδὴται γὰρ σύν-
ετον. ibid. rich. 2. ἴσον) ἴσον. ibid. rich. 3. τῷ γὰρ) τῷ δέ. ibid. ζωῇ) ἐ ζωῇ. V. 12.
rich. 2. ζωῇ αὐτῶν) ζωῇ αὐτῶ. V. 13. rich. 5. ὑπομενῶσιν) ὑπομενῶσιν. ibid. rich. 7. κα-
τάξει) ἀπὸκλῇ. V. 14. μέλιθον) μέλιθον. V. 16. αὐ εἰσὶν ἐνδεσμένη) τραπεζοῖτα. V. 17.
ἐκείνη) ἐκείνη. V. 18. χίρκα) χίρκα. ibid. rich. 2. ἐπανοῖδος) ἐπανοῖδος. V. 19.
ἐφθαλμοῖ) ἐφθαλμοῖ. V. 22. rich. 5. ἐ φίλοι) φίλοι.

ἐπὶ ἵνα ἡ τοῖς ἀγαθοῖς αὐτῷ ἡμᾶς εὐ-
φρανθῇς σύ·

Ἐν καιρῷ θλίψεως διάμνη αὐτῷ,

ἵνα ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτῷ συγκλη-
ρονομήσῃ·

Οὐ καταφρονεῖται γὰρ αἱ τῆς περιγραφῆς,
οὐδὲ διαμαρτυρεῖται πλῆρεις τῶν ἀντικειμένων.

24. Πρὸ πυρὸς ἀτμῆς καμίνης καὶ κα-
πνός·

Οὕτως πρὸ αἱμάτων λαιδορίας.

25. Φίλον σκεπάσει ἐκ αἰχρυνθῆσομαι,
καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῷ ἢ μὴ κρυβῶ

26. Καὶ εἰ κακὰ μοι συμβέβηκεν δι' αὐτόν,
πᾶς αἰώνου φυλάσσεται ἀπ' αὐτῷ.

27. Τίς δώσει ἐπὶ τόματί με φυλακὴν,
καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων μου σφραγίδα
ποιήσας;

ἵνα μοι πῶσαι ἀπ' αὐτῆς,
καὶ ἡ γλῶσσά μου μὴ ἀπολέσῃ με.

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

Κύριε πάτερ καὶ Θεὲ ζωῆς μου,
μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἐν βυλῇ
αὐτῶν,

καὶ μὴ αἰφνης με πεσεῖν ἐν αὐτοῖς
ἐκ παραδειγματισμῶν.

ἐπιγίγῃ 2. Τίς ἐκτείνει ἐπὶ τῷ διασημότητός μου
ματίνας;

παιδείας καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου παιδεία σο-
φίας;

ἵνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασί μου μὴ φεί-
σονται,

καὶ ἢ μὴ παρῇ τὰ ἀμαρτήματα
αὐτῶν·

3. Ὅπως μὴ πληθυνθῶσιν αἱ ἀγνοαί
μου,

καὶ αἱ ἀμαρτίαι μου πλεονάσουσιν
ἐν συντηρίᾳ,

καὶ πεσῶμαι ἑναντί τῶν ὑπερταντίων,
καὶ ἐπιχαρεῖται μοι ὁ ἐχθρὸς μου,
ὅτι μαρτύρην ἔσται ἐν τῇ κρίσει σου.

4. Κύριε πάτερ καὶ Θεὲ ζωῆς μου,
μετεωρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῶς μοι,
καὶ γιγαντικὴν φωνὴν ἀκούσας διακατέως ἀπὸ
τῶν δούλων σου.

5. Ἐπίβλεψέ μοι καὶ ἐκδοκίμας ἀπέστρεψον ἐπιθυ-
μίας ἀπ' ἡμῶν,
καὶ κεντήσας τὴν θύραν σου δουλείας δια-
κατέως·

6. Κοιλίας ὀρεξίης καὶ συνουσιασμός μου
καταλαβέτωσάν με,
καὶ ψυχῇ ἀναιδέϊ μὴ παραδοῖς με.
Παιδεία σώματος.

7. Παιδείαν σώματος ἀκέσαστε τέκνα,
καὶ ὁ φυλάσας ἢ μὴ ἀλλῶ·
Ἐν τοῖς χερίσιν αὐτῷ 8. καταλεν-
φθήσεται

Ἀμαρτωλὸς, καὶ λαιδορὸς καὶ ὑπερ-
ήφανος σκατοδουλοῦνται ἐν αὐ-
τοῖς.

9. Ὅρα μὴ ἐθίγῃς τὸ τόμα σου.
καὶ οἰομασθῇς τῷ ὑψίστῳ μὴ συντη-
θῇς·

10. Ὡς περὶ γὰρ οἰκίτης ἐξεταζόμενος
ἐνδελεχῶς

Ἀπὸ

v. 23. Rich. 1. in Rom. του ἐν τοῖς ἀγνοήμασι αὐτῷ ἡμᾶς πληθύνει. v. 26. συμβέβηκεν) συμβῆ. ibid. Rich. 1. πᾶς αἰώνος) πᾶς ὁ αἰώνος. v. 27. δώσει μοι ἐπὶ τόματί μου) δώσει μοι ἐπὶ τόμα μου. ibid. Rich. 2. ματίνας) ματιόρον. CAP. XXIII. v. 1. καὶ θεὸς) καὶ θεοῦ μου. ibid. Rich. 3. καὶ μοι) καὶ δεξιῇ. v. 2. ἐκτείνει) ἐκτείνει. ibid. Rich. 2. παιδείας) παιδείας. ibid. Rich. 3. φωνήσας) φωνήσας. v. 3. πληθυνθῶσιν) πληθύνουσιν. v. 6. Rich. 3. Rom. addit. ad. hunc versum litteris maioribus παιδεία σώματος. v. 9. Rich. 2. τῷ ὑψίστῳ) τῷ ἁγίῳ.

- Ἀπὸ μάλωπος ἐκ ἐλαττωθήσεται.
 Οὕτως καὶ ὁ ὀνομαζόμενος
 διαπαντός τὸ ὄνομα Κυρίου
 Ἀπὸ ἀμαρτίας ἢ μὴ καθαριζῶν.
 11. Ἀνὴρ πολυερως πληθήσεται ἀνο-
 μίας,
 Καὶ ἐκ ἀποστήσεται ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐ-
 τοῦ μάστιγι.
 Ἐὰν πλημμελήσῃ, ἀμαρτία αὐτοῦ
 ἐπ' αὐτῷ,
 Καὶ ὑπεριδῇ, ἥμαρτε διωσῶς.
 Καὶ εἰ διακενῇ ὡμοσεν, ἢ δικαιο-
 θήσεται.
 Πληθήσεται γὰρ ἐπαγωγῶν ὁ οἶκος
 αὐτοῦ.
 12. Ἐπὶ λέξις ἀντιπεριβεβλημένη θα-
 νάτω.
 Μὴ εὐρεθῇται ἐν κληρονομίᾳ Ἰακώβ.
 Ἀπὸ γὰρ εὐσεβῶν ταῦτα πάντα ἀ-
 ποστήσεται,
 Καὶ ἐν ἀμαρτίᾳ ἐκ ἐγκυλιώθησονται.
 13. Ἀπαιδευσίαν ἀουρῇ μὴ συνείδησι
 τὸ ζῶμα σε.
 Ἐστὶ γὰρ ἐν αὐτῇ λόγος ἀμαρτίας.
 14. Μὴ ἰδοῖται πατέρας σε καὶ μητέρας σε,
 Ἀναμέσαν γὰρ μεγάλων συνειδυείς.
 Μήποτε ἐπιλάθῃ ἐνώπιον αὐτῶν,
 Καὶ τῷ ἰδισμῷ σε μαρτυρήσῃ,
 Καὶ θελήσεις εἰ μὴ ἐγεννηθῇς,
 Καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετῶ σε
 καταρίσῃ.
 15. Ἀνθρώπος συνευζόμενος λόγους ὀνει-
 διτμῶ,

- Ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἢ μὴ
 παύσεται.
 16. Δύο εἶδη πληθύνουσιν ἀμαρτίας. * πληθύνουσα
 Καὶ τὸ τρίτον ἐπάξει ὀργήν.
 Ψυχὴ διερχήσεται ὡς πῦρ καίόμενον,
 Οὐ μὴ σβεσθῇ, ὥς ἂν καταποθῇ.
 Ἀνθρώπος πόρος ἐν σώματι σε-
 κός αὐτοῦ,
 Οὐ μὴ παύσεται ὥς ἂν ἐκκαύσῃ
 πῦρ.
 17. (Ἀνθρώπου πόρος πᾶς ἄετος ἥδυσ,
 Οὐ μὴ κοπάσῃ ὥς ἂν τελευτήσῃ).
 18. Ἀνθρώπος (πόρος) παραβαίνει
 ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ,
 Λέγων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ· τίς με ὀρεῖ;
 Σκότος κύκλω με, καὶ οἱ τοῖχοί με
 καλύπτουσιν,
 Καὶ ἔθεις με ὀρεῖ, τίνα εὐλαβέσμαι;
 Τῶν ἀμαρτιῶν με ἢ μὴ μνησθήσεται
 ὁ ὕψιστος.
 19. Καὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπου ὁ φόβος
 αὐτοῦ,
 Καὶ ἐκ ἔργου ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου
 Μυριοπλάσιως ἥλιος φωτεινότεροι ἀσπ,
 Ἐπιβλέποντες πάσας ὁδούς ἀνθρώ-
 πων, καὶ κατανοοῦντες ἀπόκρυ-
 φὰ μέρη.
 (20. Περὶ κληθῆναι, τὰ πάντα ἔγνω-
 σαι αὐτῷ,
 Οὕτως καὶ μετὰ τὸ τελεθῆναι κα-
 θαρτῶ τὰ πάντα).
 21. Οὗτος ἐν πλατείαις πόλεως ἐκδοκῇ-
 θήσεται,
 Καὶ οὐ ἔχ' ὑπερέστηεν * κινδυνεύει. ὅς * κο-

22. Οὕτως λαοθήσε-

v. 10. stich. 3. & 4. ὁ ὀνομαζόμενος διαπαντός τὸ ὄνομα Κυρίου (Ἀπὸ) ἀνομίας ἐκ ἀποστήσεται ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μάστιγι καὶ ὑπεριδῇ ἥμαρτε διωσῶς. ibid. stich. 3. Μήποτε ἐπὶ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ τῷ ἰδισμῷ σε μαρτυρήσῃ. v. 16. πληθύνουσιν ἀμαρτίας. v. 18. (πόρος) ἀβέστ. ibid. κοίτην) κλύει. ibid. stich. 2. Λίγος τῷ) λίγος ἐν τῇ. ibid. stich. 4. τίς) τί. v. 19. stich. 4. ἀνέστησεν) εἰς ἀνέστησεν. v. 20. stich. 2. τελεθῆναι) συντελεσθῆναι. v. 21. stich. 2. in Rom. καὶ οὐ ἔχ' ὑπε-
 ἔστηεν κινδυνεύει.

21. Οὕτως καὶ γυνὴ καταλιπῶσα τὸν ἄνδρα,
καὶ παριστάσα κληρονόμον ἐξ αἵματος τῆς·
ὕψω 23. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐν νόμῳ ὅτις ἠπεί-
θιστε,
καὶ δεύτερον εἰς ἄνδρα αὐτῆς ἐπλημ-
μέλησθε,
καὶ τὸ τρίτον ἐν πορνείᾳ ἡμοχρεύθη,
καὶ ἐξ αἱματέρων ἀνδρῶς τέκνα πα-
ρέστησεν·
24. Αὕτη εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται,
καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐπισκοπῇ
ἔσται·
25. Οὐ διαδώσῃ τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς
ῥίσαν,
καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς ἐκ εἰσῆσι καφ-
ρῶν·
κατάλει· 26. Καταλείπει εἰς κατάραν τὸ μημέου-
ν αὐτῆς·
27. Καὶ ἐγγράσσειας οἱ καίλειφθέντες
ὅτι ἐθελον κρεῖττον Φύδι Κυρίου, καὶ
ἐθελον γλυκύτερον τῷ προσέχειν ἐν-
τολαῖς Κυρίου.
28. Δίξτε μεγάλη ἀναλευθὺν Θεῷ,
Μακρίτε δὲ ἡμῶν τὸ προσλαβῆναι ἐν ὧ·
αὐτῷ.

ΚΕΦ. ΚΔ'. XXIV.

Σοφίας αἰνεσις.

καυχῆ-
σονται **Η** Σοφία αἰνεῖσι ψυχὴν αὐτῆς,
καὶ ἐν μέσῳ λαῷ αὐτῆς κυ-
ριεύει.

Tom. IV.

T t

13. Ως

▼. 23. ὅτις) ὅτις. ibid. stich. 2. αὐτῆς) αὐτῆς. ibid. stich. 4. καὶ ἐξ) καὶ abest. v. 25. stich. 2. ἐκ εἰσῆσι) ἐκ εἰσῆσι. v. 26. Καταλείπει) καταλείπει. CAP. XXIV. Inscriptio in Rom. majoribus litteris: Αἰνεσις Σοφίας. v. 1. κυριεύει) κυριεύει. v. 3. stich. 2. ἐμύχλη) ἐμύχλη. v. 7. ἐξήγαγε ἀνάστατον) transposita. v. 8. stich. 3. ἱακωῶ) ἐν ἱακωῶ. ibid. stich. 4. κληρονομίᾳ) κατακληρονομίᾳ. v. 9. ἀπαρχῇ) ἀπ' ἀρχῆς. ibid. stich. 2. κλῆρον) κλῆρον. v. 10. διατέγγει) διατεγγεῖ. v. 11. stich. 2. ἐξῆσαν μου) ἐξῆσαν μου.

13. Ὡς κέρος αὐτοῦ αἰνυάθη ἐν τῷ λιβά-
νῳ, καὶ ὡς κυπάριστος ἐν ἔρει-
'Αερμῶν·
- αἰγίω- 14. Ὡς φωνὴ αὐτοῦ αἰνυάθη ἐν Ἑγγλί,
λοῖς Καὶ ὡς φυτὰ ῥόδη ἐν Ἱερυχῶ,
Καὶ ὡς ἑλαιὰ εὐπρεπὴς ἐν πεδίῳ,
Καὶ αὐτοῦ αἰνυάθη ὡς πλατάνος κ' ἰδοῦται·
15. Ὡς κινάωμενον καὶ ἀσπάλαντος ἀ-
ρωματῶν δέδωκεν ὄσμήν,
δεδωκεν Καὶ ὡς σμέρνα ἐκλεπὴ δίδωκεν εὐωδίαν,
χαρβαίνη Καὶ ὡς χαλδίη καὶ ὄνη καὶ σακίη,
Καὶ ὡς λιβάνην αἰτμός ἐν σκιῇ·
16. Ἐγὼ δὲ ὡς τερέβινθος ἐξέτεινα κλά-
δος μου,
Καὶ οἱ κλαδοὶ μου κλάδοι δόξης καὶ
χαρίτος·
17. Ἐγὼ ὡς ἀμπελος ἐβλάστησα χάριν,
Καὶ τὰ αἶθρα μου καρκὸς δόξης καὶ
'πλάττω·
18. Ἐγὼ μέτρη τῇ ἀγαπῇ μου τῇ καλῇ,
καὶ φίλος καὶ γνώστης καὶ τῇ ὁσίᾳ ἰλαίῳ·
Δίδωμι ἐπὶ σήμερις τοῖς τέκνοις μου ἀειγενεῖς,
τοῖς λεγεμένοις οὗτοι αὐτοῦ·
19. Προσέλθατε πρὸς με οἱ ἐπιθυμοῦν-
τές μου, καὶ ἀπὸ τῶν γεννημά-
των μου ἐμπληθῆτε·
20. Τὸ γὰρ μεμνησινὸν μου ὑπὲρ τὸ μέ-
λι (τὸ) γλυκύ,
Καὶ ἡ κληρονομία μου ὑπὲρ μέλιτος
καὶ κρήνῃ·
21. Οἱ ἔδοντές με ἔτι πεπνυμένοι,
Καὶ οἱ πόνοντές με ἔτι διψήσαντες·
22. Ὁ ὑπάκουός μου ἐκ ἀρχυθήσεται,
- Καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν ἐμοὶ ἐκ ἀμαρ-
τήσου·
23. Ταῦτα πάντα βίβλος διαθήκης Θεοῦ
ὑψίστης,
νόμος ὃν ἐντεταίλατο ἡμῖν Μωϋσῆς, νόμος
κληρονομίαν συναγωγῶν Ἰακώβ·
24. Μὴ ἡλιεύει ἰσχυρὸν ἐν Κυρίῳ,
καθελόντι δὲ πρὸς αὐτὸν ἵνα κρηταιώσῃ ἡμῶς
αὐτοῖς·
Κύριος παντοκράτωρ ὁ Θεὸς μένος ἔτιν,
Καὶ ἐν ἑαυτῷ πληρὸς πάντων αὐτῆς·
25. Ὁ πεπλῶν ὡς Φεισὼν σοφίαν,
Καὶ ὡς Τίγρις ἐν ἡμέραις νύκτος·
26. Ὁ αἰσινπληρὴς ὡς Εὐφράτης σύνεσιν,
Καὶ ὡς Ἰορδάνης ἐν ἡμέραις θέριας·
27. Ὁ ἐνφάνων ὡς φῶς παιδείαν
γνώστης,
Καὶ ὡς Γηὴν ἐν ἡμέραις τεργητῆ·
28. Οὐ συνετέλεσεν ὁ πρῶτος γνωσιὰς
αὐτῆς,
Καὶ ἔταος ὁ ἔχρατος ἐκ ἐξοχίας αὐτῆς
αὐτῆς·
29. Ἀπὸ γὰρ θαλάσσης ἐπληθύνθη δια-
νοήματα αὐτῆς,
Καὶ ἡ βελλὴ αὐτῆς ἀπὸ αἰῶνους με-
αὐτῆς γάλης·
30. Κάγω ὡς διώρυξ ἀπὸ ποταμοῦ,
Καὶ ὡς ὑδραγωγὸς ἐξήλθεν εἰς πα-
ράδεισον·
31. Εἶπα· ποτίσω με τὸν κῆπον τὸν
ἑμεῖον,
Καὶ μεθύσω με τὴν πρῶσιν·
Καὶ ἰδὲ ἐγένετό μου ἡ διώρυξ εἰς πο-
ταμὸν,

Καὶ

v. 13. ἐν ἔρει· ἐν ἔρει. v. 14. σιχ. 3. καὶ ὡς ἑλαιὰ καὶ δεφ. v. 15. σιχ. 2. δίδωκεν δίδωκεν.
ibid. σιχ. 3. καὶ ὡς χαλδίη καὶ ὡς χαλδίη. v. 16. Ἐγὼ δὲ ὡς τερέβινθος ἡμῶν αὐτοῦ τερέβινθος.
v. 17. (ἐβλάστησα) βλαστήσασα. v. 19. προσέλθατε προσέλθοντες. v. 20. τὸ μέλι τὸ γλυκύ) μέλι
γλυκὺ. ibid. σιχ. 2. καὶ κρήνῃ κρηνῇ. v. 21. ἰδοῦται ἰδοῦται. v. 23. σιχ. 2. ἡμῶν) ἀβελ.
v. 25. πεπλῶν) πικρῶν. v. 29. διανοήματα) διανοήματα. ibid. σιχ. 2. βελλὴ αὐτῆς) βελλὴ αὐτῆς.
v. 31. μεθύσω) μεθύω. ibid. σιχ. 3. ἐγένετό μου) ἐγένετο μοι.

Καὶ ὁ ποταμός μὲ ἐγένετο εἰς θάλασσαν.

32. Ἐτι παίδειαν ὡς ὄρεον φωτιᾷ,
καὶ ἡμεῖς αὐτὴν ὥς εἰς μακράν·
33. Ἐτι διδασκαλίαν ὡς προφητείαν ἐκ-
χεῖ, καὶ καταλείψω αὐτὴν εἰς
γενεὰν αἰῶνων.
34. Ἰδὲν ὅτι ἐκ ἐμοὶ μόνω ἐκοπίασα,
Ἄλλα πᾶσι τοῖς ἐκζητῶσι αὐτήν.

ΚΕΦ. ΚΕ'. XXV.

ΕΝ τρεῖσιν ὡραίῃσιν καὶ ἀνέστην ὡ-
ραία ἐναντι Κυρίου καὶ ἀνθρώ-
πων·

- Ὁμόνοια ἀδελφῶν, καὶ φιλία τῶν
πλησίον, καὶ γυνὴ καὶ ἀνὴρ ἑαυ-
τοῖς συμπεριφερόμενοι.
2. Τρεῖς δὲ εἶδη ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ μὲ,
καὶ προσώχρισα σφόδρα τῇ ζωῇ
αὐτῶν·
Πτωχὸν ὑπερφανον, καὶ πλῆσιον
ψεύστην,
καὶ γίγνεται μοιχὸν ἐλαττώμενον συ-
νέσει.
3. Ἄ ἐν νεότητι σὺ ἂ συναγῇσθαι,
καὶ πῶς ἀν εὖρας ἐν τῷ γήραϊ σὺ;
4. Ὡς ὡραῖον πολυαῖς κρίσις,
καὶ πρεσβυτέροις ἐπιγινῶναι βελήν;
5. Ὡς ὡραῖος γερόντων σοφία,
καὶ δεδοξασμένοις διανοήμας καὶ βελή·
6. Στίφανος γερόντων πολυπειρία,
καὶ τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.
7. Ἐνέα ὑποσώματα ἡμακάριστα ἐν τῇ
καρδίᾳ μὲ,

καὶ τὸ δέκατον ἐρῶ ἐπὶ γλώσσῃ μου· ἀπὸ
Ἀνθρώπου εὐφρανούμενος ἐπὶ τέκνῳ,
ζῶν καὶ βλέπων ἐπὶ πλώσει ἐχθρῶν·

8. Μακάριος ὁ συνοικῶν γυναικὴ συνετή,
καὶ ὅς ἐν γλώσσῃ ἐκ αὐλοῖσται,
καὶ ὅς ἐκ ἐδύλευσεν ἀνάξιον ἑαυτοῦ·
9. Μακάριος ὁ εὖρε φρόνησιν.
καὶ ὁ ἀργόμενος εἰς αὐτὰ ἀκούων·
10. Ὡς μέγας ὁ εὖρον σοφίαν,
Ἄλλ' ἐκ ἔστιν ὑπὲρ τὸν φοβόμενον τὸν
Κύριον·
11. Ἀγάπησι Κυρίου ὑπὲρ πᾶν ὑπερέβαλεν φόβος
εἰς φασμάς,
Ὁ κρατὼν αὐτὴν τίνι ὁμοιωθῆσεται; αὐτὴ
12. Φίσι Κυρία ἀρχὴ ἀγαπήσεται αὐτῇ·
Πῶς δὲ ἀρχὴ καλῆσεται αὐτῇ.
13. Πᾶσαν πληγὴν, καὶ μὴ πληγὴν
καρδίᾳ·
καὶ πᾶσαν ποιηρίαν, καὶ μὴ ποη-
ρίαν γυναικός·
14. καὶ πᾶσαν ἐπαγωγὴν, καὶ μὴ ἐπα-
γωγὴν μυστήτων·
καὶ πᾶσαν ἐκδίκησιν, καὶ μὴ ἐκδι-
κησιν ἐχθρῶν.
15. Οὐκ ἔστι κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλὴν
ὅπως,
καὶ ἐκ ἔστι θυμὸς ὑπὲρ θυμὸν ἐχθρῶ.
16. Συνοικῆσαι λείοντι καὶ δράκοντι εὐδόκησε
εὐδοκῆσαι,
Ἡ συνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς ποτη-
ρας.
17. Ποιηρία γυναικὸς ἀλλοιοῖ τὴν ὄρασιν
αὐτῆς,

Τ τ 2

Καὶ

✓. 32. rich. 2. καὶ ἡμεῖς αὐτὴν) καὶ ἡμεῖς αὐτὴν. v. 33. εἰς γενεὰν) εἰς γενεὰν. CAP. XXV. v. 3.
Ἄ ἐν νεότητι) ἂν νεότητι. v. 7. ἐν τῇ καρδίᾳ μου) ἐν καρδίᾳ. ibid. rich. 2. ἀπὸ γλώσσης) ἐπὶ
γλώσσῃ. v. 8. rich. 3. ἀναξίον ἑαυτοῦ) ἀναξίον αὐτοῦ. v. 14. καὶ πᾶσαν) καὶ decet. v. 16.
rich. 1. & 2. εὐδοκῆσαι) ἡ συνοικῆσαι) εὐδοκῆσαι, ἢ ἰσοκῆσαι.

Καὶ σκοτοῖ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὡς
ἀρκος·

18. Ἀναμέσον τῷ πλησίον αὐτῇ ἀναπε-
σεῖται ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,

Καὶ ἀνέσας ἀνεξέναξεν πικρά.

19. Μικρά πᾶσα κακία πρὸς κακίαν
γυναικός·

Κλήρος ἀμαρτωλῶ ἐπιπέσει αὐτῇ.

20. Ἀνάβασις ἀμμωδῆς ἐν ποσὶ πρεσ-
βυτέρᾳ,

Οὕτως γυνὴ γλωσσώδης ἀνδρὶ ἡσύχῳ.

21. Μὴ πρεσπίσης ἐπὶ κἀλῶς γυναικός,
Καὶ γυναικὰ ἐν κἀλῳ μὴ ἐπιπο-
θήσῃς.

22. Ὁργὴ καὶ ἀνάδειμα καὶ αἰσχύνῃ με-
γάλη γυνὴ, ἐὰν ἐπιχορηγῇ τῷ
ἀνδρὶ αὐτῆς.

23. Καρδία ταπεινὴ καὶ πρόσωπον σκυ-
δρωπὸν καὶ πληγὴ καρδίας γυνὴ
πονηρὰ.

Χεῖρες παρειμέναι καὶ γόνατα πα-
ραλελυμένα,

Ἥτις ἐ μακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς.

24. Ἀπὸ γυναικὸς ἀρχὴ ἀμαρτίας,
Καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκουσιν πάντες.

25. Μὴ θῷς ὕδατι διέχουσαν,
Μηδὲ γυναικὶ πονηρᾷ παρβυσίαν ἐξίδα.

26. Εἰ μὴ πορεύεται κατὰ χεῖρά σου,
Ἀπὸ τῶν σαρκῶν σε ἀπότμε αὐτήν·
Δίδα, καὶ ἀπόλωνται.

Κ Ε Φ. Κς'. XXVI.

Γυναικὶς ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνὴρ,
Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτῆς
διπλασίους.

2. Γυνὴ ἀδελφεὰ εὐφραίνει τὸν ἄνδρα
αὐτῆς,

Καὶ τὰ ἔτη αὐτῆς πληρώσει ἐν εἰρήνῃ.

3. Γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθῆ·

Ἐν μερίδι φοβεμένων τὸν Κύριον δο-
θήσεται.

4. Πλεσίαι δὲ καὶ πλωχεῖ καρδία ἀγα-
θὴ πρὸς Κύριον,

Ἐν παντὶ καιρῷ πείσων ἰλαρὸν
ἔχοντες γυναικίσσων.

5. Ἀπὸ τριῶν ὑπλάβηθη καρδία μου,

Καὶ ἐπὶ τῷ τετάρτῳ προσώπῳ
ἐκείνῳ·

Διαβολὴν πόλεως, καὶ ἐκκλησίαν
ἄλλαν,

Καὶ καταφυσμὸν, ὑπὲρ θάνατον
πάντα μοχθηρὰ.

6. Ἄλλος καρδίας καὶ πένθος

Γυνὴ ἀντίζηλος ἐπὶ γυναικί·

Καὶ μάστιξ γλώσσης πᾶσιν ἐπικοινων-
νῆσα.

7. Βοσζύγιον σαλευόμενον γυνὴ πονηρὰ·

Ὁ κρατῶν αὐτῆς ὡς θρασυόμοτος
σκορπίου.

8. Ὁργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυστος καὶ
ἐμεβής·

Καὶ ἀσχισμένην αὐτῆς ἐ μὴ συγκα-
λύψει.

9. Πορ-

v. 17. flich. 1. ὡς ἄρκος) ὡς σκύων. v. 21. flich. 2. ἐν κἀλῳ) non habet. v. 25. flich. 2. παρβυσίαν) ἐξέστα. CAP. XXVI. v. 1. flich. 2. ὁ ἀριθμὸς) absque articulo. ibid. δι-
πλασίους) διπλασίους. v. 3. flich. 2. τὸν Κύριον) absque articulo. v. 5. ὑπλάβηθη καρδίαν) εὐλα-
βήθη ἢ κατέλαβεν. ibid. flich. 2. ἐκείνῳ) ἐκεῖνῳ. v. 7. flich. 2. ὡς θρασυόμοτος) ὡς ὁ θρασυό-
μοτος. v. 8. flich. 2. ἐ μὴ) ἔ.

μπερσι- 9. Πορεύει γυναικὸς ἐν μπερσιμῷ ὀφθαλ-
μοῖς

Καὶ ἐν τοῖς βλεφάροις αὐτῆς γνω-
θίσεται.

10. Ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέψῃ σφετέρων
Φυλακὴν,

Ἵνα μὴ εὐρέσῃ ἀνέστη ἑαυτῇ, χρή-
σεται.

11. Ὅπισθ' ἀναιδὲς ὀφθαλμῷ φύλα-
ξαι, καὶ μὴ θαυμάσῃς ἐὰν εἰς σὲ
πλημμελήσῃ.

12. Ὅσον ἀνὴρ ὁδοιπρὸς τόμας ἀνοίξει,
Καὶ ἀπὸ πάντος ὕδατος τῷ σὺνερ-
γῷ πέται.

Κατάναντι παντὸς παυσάτω καθή-
σεται,

Καὶ ἕναντι βέλους ἀνοίξει Φερέτῃαν.

13. Χάρις γυναικὸς τέρεψι ἀνδρα αὐτῆς
Καὶ τὰ ὅσα αὐτῇ πιανεῖ ἢ ἐπιστημὴ
αὐτῆς.

14. Δόσις Κυρίου γυνὴ σιγηρὰ καὶ ἡσυχία,
Καὶ ἡ ἐστὶν ἀντάλλαγμα πεπαιδευ-
μένης ψυχῆς.

15. Χάρις ἐπὶ χάριτι γυνὴ αἰσχυνηρὰ
καὶ πῦρ,

Καὶ ἡ ἐστὶ σαθρὸς πᾶς αἴσιος ἑγκρα-
τὸς ψυχῆς.

16. Ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις Κυρίου,
Καὶ κάλλος ἀγαθῆς γυναικὸς ἐν κόσ-
μῳ οἰκίας αὐτῆς.

17. Λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχίας
ἀγίας,

Καὶ κάλλος προσώπῳ ἐπὶ ἡλικίᾳ τα-
σίμῃ.

χρύστεως 18. Στύλοι χρίτου ἐπὶ βάπτει ἀργυρᾶς,
στένοις Καὶ πῶδες αἰσίου ἐπὶ εἰρήνῃ εὐσταθεῖς.

19. Τόποι, ἀκαὶ ἐλπίαι καὶ συντήρησις ὀργῆς,
Καὶ μὴ ὅτι ἀποτρέψῃ τὴν ἔχριν αὐ.

20. Ἀποστρέψαι πάντες πάλιν εὐγυνὴν ἀλλόθεν,
Σπῆρι τὰ ἴδια σπέρματα, πεπαιδὶ τῇ εὐγυ-
νείᾳ αὐ.

21. Οὕτως τὰ γονήματα αὐ περὶ πάντα καὶ παθή-
σιν εὐγυνείας ἔχοντα μεγαλύνει.

22. Γυνὴ μωδία τῇ εὐαλῇ λογιζέσεται.
Ἐκπῆρι δὲ σπέρμα θανάτου τοῦ χρηματίου (λο-
γιζέσεται).

23. Γυνὴ ἀσέβη· αἰσὶν μερὶς ἐκδίδεται.
Εὐσεβὴ δὲ δίδεται τῇ φοβερῇ τὸν Κύριον.

24. Γυνὴ ἀρχίμου ἀνέμῳ κατατρέχει.
Θυγατρὶ δὲ εὐχρίμου καὶ τὸν ἀνδρα ἐτραπέ-
σεται.

25. Γυνὴ ἀπάτριστα ὡς κύων λογιζέσεται.
Ἡ δὲ ἔχουσα ἀρχὴν τὸν κύων φοβηθήσεται.

26. Γυνὴ ἀνδρα ἴδον τιμῶσα σοφὴ καὶ φανείτω.
Ἀτιμίζουσα δὲ ἀσέβη ἐν ὑπερβολῇ πᾶσι γα-
θήσεται.

27. Γυνὴ μεγαλίφρων καὶ γλωσσὴ ὡς σάλ-
πιγξ, πολέμιον τῇ τρεπὴν θυμωθήσεται.
Ἀνδρῶνα δὲ πάντες θυγὶ ἐμπίττειται τάς,
κόλῳ ἀκαταστάσις τὴν ψυχὴν διατε-
θήσεται.

28. Ἐπὶ θυτὶ λελύπηται ἡ καρδία μου,
Καὶ ἐπὶ τῷ τρίτῳ θυμῷ μοι ἐπῆλθεν.
Ἀνὴρ πολεμικῆς ὑπερῶν δὲ ἐνόειαν,
Καὶ ἀνδρες συνέλοι ἐὰν σκυβαλιωθῶσιν,
Ἐπαισάγων ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπὶ ἀ-
μαρτίαν.

Ὁ Κύριος ἐτοιμάσει εἰς βομφαίαν
αὐτόν.

29. Μόλις ἐξελεῖται ἔμπορος ἀπὸ πλημ-
μελείας,

Καὶ ὁ δικαιώσεται κάπλος ἀπὸ
ἀμαρτίας.

Τ τ 3

ΚΕΦ.

11. πλημμελήσει) πλημμελήσει. 12. τόμας ἀνοίξει) τὸ τόμα ἀνοίγει. 13. ἀσέβη) τὸν ἀσέβη.
14. Rich. 2. αἰσίου αὐτῇ) οἰκίας αὐτῆς. 15. χρίτου) χρίστου. 16. εὐσταθεῖς) χρίστου.

ΚΕΦ. ΚΖ'. XXVII.

ΧΑρὲν ἀδίαφορος πολλοὶ ἤμαρτον·
καὶ ὁ ζῆτῶν πληθύνει, ἀπο-
στέλλει ἐφ' ὅθαιμον.

2. Ἀναμίστον αἵματι λίδαν παγήσεται·
πᾶσαλος·
καὶ ἀναμίστον πρὸς αἵματι καὶ ἀγορασ-
μῷ συντρίβησεται ἀμαρτία.
3. Ἐὰν μὴ ἐν φόβῳ Κυρίου κρατήσῃ κατὰ
σπυῖον,
ἔν τῷ τάχει καταστραφῇσεται αὐτὸς ὁ
οἶκος.
4. Ἐν σεισμοῖς κοσκίνε διαμένει κοπερία·
οὕτως σκυβάλας ἀνθρώπων ἐν λογισ-
μῷ αὐτῷ.
5. Σκευὴ κεραμέως δοκιμάσει κάμπος·
καὶ πειρασμός ἀνθρώπου ἐν λογισμῷ
αὐτῷ.
6. Γεωργίον ξύλη ἐκφαίνει ὁ καρπὸς αὐ-
τῷ· ἔτιως λόγος ἐνθυμήματος
καρδίας ἀνθρώπου.
7. Πρὸ λογισμῷ μὴ ἐπαίνει ἄνθρωπος·
οὕτως γὰρ πειρασμός ἀνθρώπου.
8. Ἐὰν διώκῃς τὸ δίκαιον, καταλήψῃ,
καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὡς ποδήρη δόξης.
9. Πετενὸν πρὸς τὰ ὅμοια αὐτῶν καίολο-
ύσει·
καὶ ἀλήθειαν πρὸς τὰς ἐργαζομένους
αὐτὴν ἐπανήξει.
10. Λέων θῆραν ἐνεδρεύει·
οὕτως ἀμαρτία ἐργαζομένης ἀδικα.
11. Διήγησις σοφῆς διηκωντὸς σοφίας·
ὁ δὲ ἄφρων ὡς σελήνη ἀλλοεῖται.

12. Εἰς μέσον ἀσύλῃτων συνλήρησον καιρὸν·
εἰς μέσον δὲ διανομιμὸν ἐνδελέχῃ.
13. Διήγησις μαρῶν (καὶ) προσοχίσμα,
καὶ ὁ γίγας αὐτῶν ἐν σπαταλῇ ἀ-
μαρτίας.
14. Λαλιὰ πολυλόκῃς ἀνορθώσει τρέχας,
καὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐμφραγμός ὡ-
τίων.
15. Ἐκχυσις αἵματος μάχη ὑπερη-
φάνων,
καὶ ἡ διαλοιδορήσις αὐτῶν ἀκοή μο-
χθήρας.
16. Ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλε-
σε πίσιν,
καὶ ἐμὴ εὖρη φίλον πρὸς τὴν ψυ-
χὴν αὐτῷ.
17. Στήρεον φίλον, καὶ πιστάθητι μετ'
αὐτῷ·
ἔὰν δὲ ἀποκαλύψῃς τὰ μυστήρια
αὐτῷ,
μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτῷ.
18. Καθὼς γὰρ ἀπώλεσεν ἄνθρωπος
τὸν ἐχθρὸν αὐτῷ,
οὕτως ἀπώλεσας τὴν φίλιαν τῷ
πλησίον·
19. Καὶ αἷς πετενὸν ἐκ χειρὸς σε ἀπέ-
λυσας,
οὕτως ἀφῆκας τὸν πλησίον, καὶ ἐ
θρηύσεις αὐτόν·
20. Μὴ αὐτὸν διώξῃς, ὅτι μακρὰν ἀ-
πίστη,
καὶ ἐξέφυγεν αἷς δορκὰς ἐκ παγίδος.
21. Ὅτι τραυμά ἐστι καταδόξαι,
καὶ λοιδορίας ἐστὶ διαδοξαγή·

Ὁ δὲ

CAP. XXVII. v. 5. δοκιμάσει) δοκιμάζει. ibid. stich. 2. ἐν λογισμῷ) ἐν διανομῇ. v. 6. καίολο-
ύσει) κατελέσει. v. 7. ἐπαίνει) ἐπαυλοῖ. v. 9. ὅμοια αὐτῶν) ὅμοια αὐτοῦ. v. 10. stich. 2. ἀ-
μαρτία) ἀμαρτίαι. v. 11. σοφῆς) σοφίας. v. 13. (καὶ) deest. v. 14. πολυλόκῃς ἀνορθώσει)
πολυλόκῃς ἐγείρει. v. 17. stich. 2. Μὴ καίολο) εὐ μὴ κατελέσει. v. 18. stich. 2. τῷ πλησίον)
τῷ πλησίον. v. 21. τραυμά) τραύματα.

Ὁ δὲ ἀποκαλύψας μυστήρια ἀπήλ-
πισσε.

ΚΕΦ. ΚΗ'. XXVIII.

Καὶ ἐν- 22. Δικαίων ὀφθαλμῶν τελίανει κακά,
νεύων Καὶ ὁδοὶ αὐτῶ ἀποστήσει ἀπ' αὐτῶ.
αὐτῶν

23. Ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου γλυ-
καίνει τὸ σῶμα αὐτοῦ,
Καὶ ἐπὶ τῶν λόγων σου ἐκθαυμάσει.
Ἐσπερον δὲ διασφύσει τὸ σῶμα αὐτοῦ,
Καὶ ἐν τοῖς λόγοις σου δώσει σκάν-
δαλον.

24. Πᾶσα ἐμίσησα καὶ ἔχ' αἰμοίωσα
αὐτῶ, καὶ ὁ Κύριος ἐμίση αὐτόν.
αὐτοῦ

25. Βάθλων λίθον εἰς ὕψος, ἐπὶ κεφα-
λῇ αὐτοῦ βάθλαι.
Καὶ πληγὴ δολία διελεῖ τραύματα.

26. Ὁ δρόσων βέθρον εἰς αὐτόν ἐμπε-
σεῖται,

Καὶ ὁ ἱσὺν παγίδα ἐν αὐτῇ ἀλώσειας
αὐτῶ 27. Ὁ ποιῶν ποιηρῶ, εἰς αὐτὸν κυλι-
θήσεται,

Καὶ εἰ μὴ ἐπιγινῶ πέθον ἦκει αὐτῶ.

28. Ἐμπαγμός καὶ οὐνεδισμός ὑπερη-
φάνων.

Καὶ ἡ ἐκδοκίσις ὡς λίαν ἐνδρεύσει
αὐτόν.

29. Παγιδὶ ἀλώσονται οἱ εὐφραυνόμενοι
πλώσει εὐσεβῶν,
Καὶ ὁδὸν καταναλώσει αὐτὸς πρὸ
τῆ θανάτου αὐτῶν.

30. Μῆνιν καὶ ὀργὴν καὶ ταῦτά ἐστι
βδελύγματα.

Καὶ ἀνὴρ αμαρτωλὸς ἐγκρατής ἔσται
αὐτῶν.

Ὁ ἰδικαὺν παρὰ Κυρίῳ εὐρήσει ἐκ-
δοκίαν,

Καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ δια-
τηρῶν διατηρήσει.

2. Ἄφες ἀδοκίμα τῷ πλησίον σου,
Καὶ τότε ἀνθίστης σου αἱ ἀμαρτίαι
σου λυθήσονται.

3. Ἀνθρωπος ἀνδραῖω συντηρεῖ ὀργὴν,
Καὶ παρὰ Κυρίῳ ζητεῖ ἵαριν,

4. Ἐπ' ἀνθρώπων ὅμοιον αὐτῷ ἔχει
ἔλεος,

Καὶ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ δεῖται;

5. Αὐτὸς σὰρξ ὧν διατηρεῖ μῆνιν,
Τίς ἐξιλάσεται τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ;

6. Μνήθητι τὰ ἔχματα, καὶ παύσαι
ἐχθραίνων,

Καταφθερὸν καὶ θάνατον, καὶ ἔμ-
μυτε ἐντολαί.

7. Μνήθητι ἐντολῶν, καὶ μὴ μνησῇς
τῷ πλησίον,

Καὶ λυθίει ὕψις, καὶ παρίδει ἀ-
διαθήκην γνοίαν.

8. Ἀπόχου ἀπὸ μάχης, καὶ ἐλαττώσεις
ἀμαρτίας.

Ἀνθρωπος γὰρ θυμώδης ἐκκαίσει
μάχην, 9. καὶ ἀνὴρ αμαρτωλὸς
ταράξει φίλους,

Καὶ ἀναμέσον εἰρηνεύοντων ἐμβαλεῖ
διαβολήν.

10. Κατὰ τὴν ὕλην πυρὸς ἔσται ἐκκα-
θήσεται,

Καὶ κατὰ τὴν σφύρῃσιν τῆς μάχης
ἐκκαυθήσεται.

Κατὰ

v. 22. Καὶ ἱστοῖαν) δικαίων. ibid. stich. 2. in Rem. καὶ ὁδοὶ αὐτῶ ἀποστήσει ἀπ' αὐτῶ. v. 23.
εὐφραυνόμενοι) εὐσεβῶν. v. 24. αὐτοῦ) αὐτῶ. ibid. λυθίει) μυσταί. v. 25. βάθλων) ὁ βάθ-
λος. v. 27. εἰς αὐτόν) εἰς αὐτόν. CAP. XXVIII. v. 1. stich. 2. διατηρῶν διατηρήσει)
διατηρῶν διατηρήσει. v. 8. Rich. 3. ἐμβαλεῖ) ἐμβαλεῖ. v. 10. stich. 2. in Rem. sequitur sti-
chum 4. huius versus.

- κατὰ τὴν ἰχθὺν τῷ ἀνδράσι εἰς θυ-
μὸς αὐτῷ ἔσται,
καὶ κατὰ τὸν πλῆτον ἀνψώσει ἐρ-
γὴν αὐτῷ.
11. Ἐρὶς κατασπευδομένη ἐκκαίει πῦρ,
καὶ μύχρη κατασπεύδουσα ἐκχέει
αἷμα.
12. Ἐὰν φασήσῃς εἰς σπείθηρα, ἐκκαή-
σεται,
καὶ ἐὰν πίυσῃς εἰς αὐτὸν, σβεσθή-
σεται.
καὶ ἀμφότερα ἐκ τῷ σώματός σου
ἱκευένται.
13. Ψίδυρον καὶ ὀγλῶσον καὶ ἀράσασαιδε·
Πολλὰς γὰρ εἰρηνεύοντας ἀπώλεσεν.
14. Γλῶσσαι τρίτη πολλὰς ἐσάλυνσε,
καὶ διέστησεν αὐτὰς ἀπὸ ἑῷος εἰς
ἑῷος,
καὶ πόλεις ὄχυράς καθεῖλε,
καὶ οἰκίας μεγιστάνων κατέστρεψε.
15. Γλῶσσαι τρίτη γυναῖκας ἀνδρείας
ἔξεβαλε,
καὶ ἐστέρησεν αὐτάς τῶν πόρων αὐ-
τῶν.
16. Ὁ προέχων αὐτῇ ἢ μὴ εὖρη ἀνέ-
παισιν,
οὐδὲ κατασκηνώσει μὴ ἥσυχίας.
17. Πληγὴ μάστιγος ποιεῖ μώλωπα·
Πληγὴ δὲ γλώσσης συγκλᾶσει ὅσα.
18. Πολλοὶ ἔπασαν ἐν σώματι μαχαίρας,
καὶ ἔχ' ὡς οἱ πεπικνῶνται διὰ γλώσσας.
19. Μακάριος ὁ σκεπασθεὶς * ἀπὸ προσώ-
που αὐτῆς,
- * ὅς ἂν διήλθον ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς,
ὅς ἂν εἰλάσῃ τὸν ζυγὸν αὐτῆς,
καὶ τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς ἐκ ἰδίῃ.
20. Ὁ γὰρ ζυγὸς αὐτῆς ζυγὸς σιδήρεος,
καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς δεσμοὶ χαλκοῖν·
21. Θάνατος πατήρ ἐστι θάνατος αὐτῆς,
καὶ λυσitelῆς μάχων ὁ ἄγιος αὐτῆς.
22. Οὐ μὴ κρατήσῃ λιστεύων,
καὶ ἐν τῇ φλογὶ αὐτῆς ἢ μὴ καή-
σεται.
23. Οἱ καταλείποντες Κύριον ἐμπεσθῶ-
νται εἰς αὐτήν,
καὶ ἐν αὐτῇ ἐκκαήσεται, καὶ ἢ μὴ
σβεσθῇ.
Ἐπαποσπλήνεται αὐτοῖς ὡς λέον,
καὶ ὡς πάραυτος λυμηνήσονται αὐτές.
24. Ἴδε, περιφραξὼν τὸ κῆμά σου ἀ-
καίθαις,
τὸ ἀργυρεῖόν σου καὶ τὸ χρυσίον κα-
τάδησον.
25. Καὶ τοῖς λόγοις σου ποιήσων ζυγὸν
καὶ σαβῆν,
καὶ τῷ σώματί σου ποιήσων θυραν καὶ
μοχλόν.
26. Πρόσχε μὴπως ἐλιώθῃς ἐν αὐτῇ,
μὴ πέσῃς κατέναντι ἐνεδρεύοντος.

ΚΕΦ. ΚΘ'. XXIX.

Ο ποίων ἔλεος δανεὶ τῷ πλησίον·
καὶ ὁ ἐπικύων τῇ χειρὶ αὐτῇ
ποιεῖ ἐντολάς.

2. Δάνισον τῷ πλησίον ἐν καιρῷ χρείας
αὐτοῦ,

καὶ

v. 11. ἐκ σπείθηρα) ἐκ ἀβέβ. ibid. flich. 3. εἰς αὐτὸν) ἐν αὐτῷ. ibid. flich. 3. ἱκευένται) ἱκευένται. v. 13. καταράσασαιδε) καταράσασαι. ibid. flich. 3. ἀπώλεσεν) ἀπώλεσεν. v. 17. μώ-
λωπα) μώλωπος. v. 18. flich. 3. οἱ πεπικνῶνται) οἱ πεπικνῶνται. v. 19. flich. 4. καὶ τοῦ) καὶ
ἐν τοῦ. v. 22. flich. 2. ὁ μὴ κατέστη) οὐ κατέστη. v. 23. flich. 3. ἐπαποσπλήνεται αὐ-
τές) ἐκκαταλήνεται ἐν αὐτῇ. v. 26. ἐλιώθῃς) ἐλιώθῃς. CAP. XXIX. v. 1. δανεὶ) δα-
νεί. ibid. flich. 3. ποιῇ) ποιῇ. v. 2. δάνισον) δάνισον.

- Καὶ πάλιν ἀπόδος τῷ πλησίον εἰς
καιρὸν·
3. Στερέωσον λόγον σου, καὶ πισώθητι
μετ' αὐτῶ,
Καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐρήσεις τὴν
χρείαν σου.
4. Πολλοὶ ὡς εὐρεμα ἐνόμισαν δάνας,
Καὶ παρέχον κόπον τοῖς βοηθήσασιν
αὐτοῖς·
5. Ἔως δὲ λάβῃ, καταφιλήσει χεῖρας
αὐτῶ,
Καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων τῷ πλησίον
ταπεινώσει φωνήν·
Καὶ ἐν καιρῷ ἀποδοσέως παρελκύσει
χρόνον,
Καὶ ἀποδώσει λόγους ἀκηδίας,
Καὶ τὸν καιρὸν αἰτιάσεται.
6. Ἐὰν ἰσχὺς ὁ δὲς, μόλις κομίζεται τὸ
ἥμισυ, καὶ λογίζεται αὐτὸ ὡς
εὐρεμα·
Εἰ δὲ μὴ, ἀπεστέρησεν αὐτὸν τῶν χρη-
μάτων αὐτῶ,
Καὶ ἐκλήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν·
Κατάρρας καὶ λοιδορίας ἀποδώσει
αὐτῶ,
Καὶ αὐτὶ δόξης ἀποδώσει αὐτῷ αἰτι-
μίαν.
7. Πολλοὶ ἔν χάριν πονηρίας ἀπέστρεψαν
ἑαυτοῦ·
Ἀποστρεφόμενοι δὲ δωρεὰν εὐλαβήθη-
σαν.
8. Πλὴν ἐπὶ ταπεινῷ μακροθύμησον,
Καὶ ἐπὶ ἐλεημοσύνῃ μὴ παρελκύσης
αὐτόν·

Tom. IV.

9. Χάριν ἐντολῆς ἀντιλαβῆ πέντητος,
Καὶ κατὰ τὴν ἐνδεαν αὐτῶ μὴ ἀπο-
στρέψῃς αὐτὸν κενόν.
10. Ἀπόλεσον ἀργύριον διὰ ἀδελφὸν καὶ
φίλον,
Καὶ μὴ λωθήτω ὑπὸ τὸν λίθον εἰς ἀ-
πάλειαν.
11. Θὺς τὸν θεσσαυρὸν σε κατ' ἐντολαῖς
ὑψίστης,
Καὶ λυσitteλήσει σοι μάλλον ἢ τὸ
χρυσίον.
12. Σύγχευσον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς τα-
μείοις σου,
Καὶ αὕτη ἐξελεῖται σε ἐκ πάσης κα-
κώσεως·
13. Ὑπὲρ ἀσπίδα κράτους καὶ ὑπὲρ ὀ-
ρυ ἀλαῖς
Κατείναντι ἐχθρῶ πολεμήσει ὑπὲρ σου.
14. Ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγγυήσεται τὸν πλη-
σίον, καὶ ὁ ἀπολωλεκὸς ἀσχύνῃ
ἐγκαταλείψει αὐτόν.
15. Χάριτας ἐγγύς μὴ ἐπιλάβῃ·
Ἔδωκε γὰρ ἰὴν ψυχὴν αὐτῷ ὑπὲρ σου.
16. Ἀγαθὰ ἐγγύς ἀνατρέψει ἀμαρ-
τωλὸς,
17. Καὶ ἀχάριτος ἐν διανοίᾳ ἐγκαταλεί-
ψει θυσιάζον·
18. Ἐγγύη πολλὰς ἀπώλεσε κατευθύ-
νοντας, καὶ ἐσάλυνεν αὐτὸς ὡς
κύμα θαλάσσης·
Ἄνδρας δυνατὸς ἀπώκισε,
Καὶ ἐπλαθήθησαν ἐν ἐννεσιν ἄλλο-
τρίοις.
19. Ἀμαρτωλὸς κατεβαίνει ἐντολὰς Κυρίου
ἐμπασεύεται εἰς ἐγγύην,

U u

Και

• 1. slich. 2. εἰ καὶ ἐν) εἰς τὸν καιρὸν. v. 4. slich. 2. κόπον) πόνην. v. 5. χεῖρας) χεῖρα. v. 6. κομίζεται) κομίζεται. v. 7. Πολλοὶ ἐν) εἰς deest. v. 8. slich. 2. ἐπὶ ἐλεημοσύνη) ἐν ἐλεημο-
σύνῃ. v. 10. διὰ εἰδ.) διὰ ἀδελφόν. v. 12. ταμείοις) ταμεία. v. 13. ἀλαῖς) ἀλακί. v. 14. ἐν-
καταλείπει) καταλείπει. v. 19. ἐμπασεύεται) ἐμπασεύ.

- Καὶ δῶκαν ἰερολαβείας ἐμπροσθέν σου εἰς κρίσεις.
20. Ἀντίλαβῃ τῷ πλησίον κατὰ δύναμίν σου,
καὶ πρόσθε σου αὐτῶ μη ἐμπέσης.
21. Ἀρχὴ ζωῆς αἰθρώπῳ ἀέρος καὶ ὕδατος καὶ ἡμάτων,
καὶ οἶκος καλὸν πλὴν ἀφρημοσύνην.
22. Κρείσσων βίος πλῆξῃ ὑπὸ σκέπην δοκῶν, ἢ ἐδῆσματα λαμπρὰ ἐν ἀλλοτρίαις.
23. Ἐπὶ μικρῶ καὶ μεγάλῳ εὐδοκίαν ἔχει,
καὶ ἐνὶ σπυρίων οἴκῳ σου μὴ ἀκούσῃ.
24. Ζωὴ πονηρὰ ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν,
καὶ ὃ παρεκρίσεις, ἐκ ἀνοίξεις τόμας.
25. Ξενίαις καὶ ποτιεῖς ἀχάριστα,
καὶ πρὸς ἐπὶ τῆτοις πικρὰ ἀκούσῃ.
26. Πάρελθε πάροικε, κόσμησον τράπεζαν,
καὶ εἴτι ἐν τῇ χειρὶ σου, ψώμισόν με.
27. Ἐξέλθε πάροικε ἀπὸ προσώπου δόξης.
Ἐπεξίνονται μοι ὁ ἀδελφός, χρεῖαι τῆς οἰκίας.
28. Βαρύας ταῦτα αἰθρώπῳ ἔχοντι φρόνησιν,
Ἐπιτίμησις οἰκίας καὶ ὀνειδισμὸς δαεινῶ.
- ΚΕΦ. λ'. XXX.
- Περὶ τέκνων.
- Ὁ Ἀγαπῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐνδελεχέως μάστιγας αὐτῶ,
ἵνα εὐφρανθῇ ἐπ' ἰσχύαν αὐτοῦ.
2. Ὁ παιδεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὀνήσεται ἐπ' αὐτῶ,
καὶ ἀνάμεισον γνωρίμων ἐπ' αὐτῶ καυχῆσεται.
3. Ὁ διδάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ παραζηλώσει τὸν ἐχθρόν,
καὶ ἔνατι φίλον ἐπ' αὐτῶ ἀγαλλιάσεται.
4. Ἐτελεύτησεν αὐτῷ ὁ πατήρ, καὶ ὡς ἐκ ἀπείθαυρον.
Ὅμοιον γὰρ αὐτῶ κατέλειπε μεθ' αὐτόν.
5. Ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ ἴδε καὶ ὑψωθῆναι,
καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ ἐκ ἐλυπήθη.
6. Ἐναντίον ἐχθρῶν κατέλειπε ἐκδοσιν,
καὶ τοῖς φίλοις ἀνταποδοῦντα χάριν.
7. Πενίτην υἱὸν καταδυσμεύσει τραύματα αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ πάσῃ βοῇ ταραχθήσεται σπλάγχνα αὐτοῦ.
8. Ἴππος ἀδόματος ἐκβαίνει σκληρός.
καὶ υἱὸς ἀνιμνέας ἐκβαίνει προαλής.
9. Τιθήνησον τέκνον, καὶ ἐκθαμβήσεις σε.
Συμπάξεν αὐτῶ, καὶ λυπήσει σε.
10. Μὴ συγγελάσῃς αὐτῶ ἵνα μὴ συνοδηθῇς, καὶ ἐπ' ἰσχύαν γομφιάσεις τὰς ὁδούς σου.
11. Μὴ δῶς αὐτῶ ἔξωσιαν ἐν νεότητι,
καὶ μὴ παρήγῃ τὰς ἀγνίας αὐτοῦ.
12. Κράμβον τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἐν νεότητι,
καὶ θλάσον τὰς πλευράς αὐτοῦ, ὥς ἐπὶ νήπιος.
Μήποτε σκληρυνθεὶς ἀπειθήσῃ σοι,
καὶ ἔσται σοι ἐκτετατὴ ψυχὴ.

13. Παί-

v. 21. Stich. 1. in Rom. ἀρχὴ ζωῆς ὕδατος, καὶ ἡμάτων, καὶ οἴκου. v. 24. Stich. 2. παρεκρίσεις) παρεκρίσεις. ibid. ἀνοίξεις) ἀνοίξεις. v. 25. ἀχάριστα) εἰς ἀχάριστα. CAP. XXX. v. 4. ἐκ ἐν) ἐκ ἐν. ibid. Stich. 2. κατέλειπε μεθ' αὐτοῦ) κατέλειπε μεθ'. v. 8. ἐκβαίνει) ἀποβαίνει. v. 9. Συμπάξεν) συνπαύειν. v. 10. ἐπ' ἰσχύαν) ἐπ' ἰσχύαν. v. 12. Stich. 2. ὥς ἐπὶ) ὡς ἐπὶ.

13. Παίδουσιν τὸν υἱὸν σου, καὶ ἔργασαι
ἐν αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ
αὐτοῦ προσκόψῃς.

* Περὶ ὑγείας.

14. Κρείσσον πλοῦχος ὑγίης καὶ ἰσχύον τῇ
ἔξει, ἢ πλείσιος μεμαστιγμένους εἰς
σῶμα αὐτοῦ.

15. Ὑγίεια καὶ εὐχρία βελτίαν παντός
χρυσίου, καὶ σῶμα εὐρωτον ἢ ὅλ-
λος αἰμάρτερος.

16. Οὐκ ἐστὶ πλεῖτος βελτίαν ὑγείας σώ-
ματος.

Καὶ ἔκ ἐστιν εὐφροσύνη ὑπὲρ χαρᾶν
καρδίας.

17. Κρείσσον θάνατος ὑπὲρ ζωὴν περὶ
ἡ ἀνέχθημα ἔμμενοι.

18. Ἀγαθὰ ἐκκαυχούμενα ἐπὶ σώματι κε-
κλεισμένοι,

Θήματα βραχυτάτων παρακείμενα
ἐπὶ τάφῳ.

19. Τί συμφέρει κάρπωσις εἰδάλω;
Οὔτε γὰρ εἶδεται, ἔτε μὴ ἰσφρανθῇ.
Οὕτως ὁ ἐκδοκίμενος ὑπὸ Κυρίου.

20. Βλέπον ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ σενάζαν,
ὥσπερ εὐλῶχος περιλαμβάνων
παρθένον καὶ σενάζαν.

21. Μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν ψυχὴν σου,
Καὶ μὴ θλίψῃς σεαυτὸν ἐν βελῇ σου.

22. Εὐφροσύνη καρδίας ζωὴ αἰθρώπου,
Καὶ ἀγαλλίσματα ἀνδρὸς μακρομή-
ρευσις.

23. Ἀγάπα τὴν ψυχὴν σου, καὶ παρ-
καλεῖ τὴν καρδίαν σου,

Καὶ λύπην μακρὰν ἀπόσπῃσιν ἀπὸ
σῶ.

Πολλὰς γὰρ ἀπώλετο λύπην,
Καὶ ἐκ ἐστὶν ἀφέλεια ἐν αὐτῇ.

24. Ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττώσιν ἡμέρας,
Καὶ πρὸ κακῆς γῆρας ἀγει μέριμνα.

Verſum 25. hujus Capituli 30. &
quæ inde sequuntur in Complut.

vide infra post v. 11.

Cap. λγ'.

16. Κατὰ ἰσχύος ἐγγράμματος.

* C. 33:

VCIS. 16.

Ὅτε καλαμώμενος ὅπισθεν τρυγητῶν
ἔν εὐλογία Κυρίου ἐφθάσας,

Καὶ ὡς τρυγῶν ἐπλήρωσας ληρόν.

17. Κατανοήσατε ὅτι ἐκ ἐμοὶ μόνοι ἐκο-
πίσας,

Ἄλλα πᾶσι τοῖς ζητοῦσι παιδείαν.

18. Ἀκούσατέ με μεγιστάνες λαῶ,
Καὶ οἱ ἡγέμενοι ἐκκλησίας ἐναῖσασθε.

19. Τίω καὶ γυναίκε, ἀδελφῶ καὶ φίλῳ,
Μὴ δῶς ἐξουσίαν ἐπὶ σὲ ἐν ζωῇ σου,

Καὶ μὴ δῶς ἑτέρῳ τὰ χρήματά σου,
ἵνα μὴ μελαμοληθεῖς διὰ περὶ αὐτῶν

20. Ἔως ἐστὶ ζῆς, καὶ πνοὴ ἐν σοὶ,
Μὴ ἀδικήσῃς σεαυτὸν (ἐν) πάσῃ
σαρκί.

21. Κρείσσον γὰρ ἐστὶ τὰ τέκνα δεηθῆναι
σου,

* Ἡ σὲ ἐμολέπεν εἰς χεῖρας υἱῶν σου.

22. Ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνε ὑπερ-
άγων.

Μὴ δῶς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου.

U u z

23. Ἐν

v. 13. αὐτῷ προσέβη) σε προσέβη. Præterea adjicit Rom. καὶ μὴ παρήβῃ τὰς ἀγνοίας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν τὰς τοῦ χελου αὐτοῦ ἐν νύκτι. ibid. Titulus per ὑγίης (Rom. ὑγίαιας) in MS. Ale-
xandrinis in superiori ora paginæ adscriptus est ante verſum 16. v. 15. βελτίαν) βελτίαν.
v. 23. Rich. 3. ἰσχυρὸν λῆπν) ἀνέχθημα ἢ λῆπν. v. 16. Hæc & quæ sequuntur sunt in
Complut. Edit. & Vulgato Latina aliisque quibusdam accuratioribus Exemplaribus Cap.
XXXIII. v. 16. usque ad finem Cap. Cap. 33. v. 10. Rich. 2. (h) abest.

23. Ἐν ἡμέραις συντελείας ἡμερῶν ζῆτις σε
καὶ ἐν καιρῷ τελευτῆς διώδας κλη-
ρονομίαν.

Περὶ δούλων.

24. Χόρτασμαι καὶ ῥάβδος καὶ φορεῖα
σου.

Ἄρετος καὶ παιδεία καὶ ἔργον οὐκ ἔτι.

25. Ἐργασαι ἐν παιδί, καὶ εὐχρίστis ἀ-
ναπαύσιν.

Ἄρες χεῖρας αὐτῷ, καὶ ζητήσῃ ἑλ-
θερίαν.

26. Ζυγὸς καὶ ἱμάς τράχηλον καίμ-
ψυσι,
καὶ οὐκ ἔτι κακέργωγος ἐρέδωλον καὶ βιά-
σανται.

27. Ἐμβάλε αὐτὸν εἰς ἐργασίαν ἵνα μὴ
αἰσγῇ, πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδου-
ξεν ἡ αἰσγία.

28. Εἰς ἔργα καταθήσῃ, καθὼς πρέ-
πει αὐτῷ, καὶ μὴ πειθαρχῇ,
βαρύνον τὰς πέδας αὐτοῦ.

29. Καὶ μὴ περιστεύσῃς ἐπὶ πάσῃ σαρκί,
καὶ αὐτοῦ κρείσσεις μὴ ποιήσῃς μὴδεν.

30. Εἰ ἔστι σοι οὐκ ἔτης, ἕως σὺ αὖς ἡ ψυχῇ
* σὺ, * σὺ, ὅτι ἐν αἵματι ἐκλήσῃ αὐτόν.

31. Εἰ ἔστι σοι οὐκ ἔτης, ἄγε αὐτὸν αὖς ἀ-
δελφόν, ὅτι αὖς τῇ ψυχῇ σὺ ἐπι-
σῆσεις αὐτόν.

Ἐὰν κακώσῃς αὐτόν, καὶ ἀπαίρας
ἀποδοῇ, ἐν ποίᾳ ὁδῷ ζητήσῃς
αὐτόν;

ΚΕΦ. ΛΑ'. XXXI.

* C. 34.

Περὶ ἐνυπνίου.

Κ Εὐαὶ ἐλπίδες καὶ ψευδεῖς ἀσυνέ-
τω ἀνδρὶ,
καὶ ἐνυπνία ἀναπνεύσιν ἄφρο-
νας.

2. Ὡς θερασόμενος σκυῖς καὶ δώκων ἀ-
νεμῶν,
οὕτως ὁ ἐπὶ τῶν ἐνυπνίων.

3. Τὺτο κατὰ τέτη θεασίς ἐνυπνίων,
κατίναντι προσώπῳ ὁμοίωμα προ-
σώπῳ.

4. (καὶ) ἀπὸ ἀκαθάρτου τί καθαροῦ
διήσεται;
καὶ ἀπὸ ψευδὸς τί ἀληθεύσει;

5. Μαντεῖα καὶ ὁρισμοὶ καὶ ἐνυπνία
μέταίᾳ ἐστὶ,
καὶ ὡς ὠδύνησῃς φανταζέσθαι καρδίᾳ.

6. Ἐὰν μὴ ἀπὸ ὑψίστου ἀποσταλῇ ἐν
ἐπισκοπῇ σου,
μὴ δῶς εἰς αὐτὰ τὴν καρδίαν σου.

7. Πολλὰς γὰρ ἐπλάνησας τὰ ἐνυπνία,
καὶ ἐξέπρασεν ἐλπίζοντες ἐπ' αὐ-
τοῖς.

8. Ἄνευ ψεύδους συντελεσθήσεται νόμος,
καὶ σοφία σίματι πιστῷ τελείωσις.

9. Ἀνὴρ κηλακῆται ἔργῳ πολλῷ, πεπαι-
καὶ ἐκλύπειρος ἐκδηγήσεται σὺ δυνάμει
ρεσιν.

10. Ὅς ἐκ ἐπειράθη, ὀλίγα αἶδεν· ὁ δὲ
πεπλανημένος πληθύνει πωμπε-
γίαν.

II. Πολλὰ

v. 23. à fine hujus versus addit Edit. Rom. Inscriptionem per dolum litteris majoribus. v. 24. Χόρτασμαι) χορτάσμαι. v. 26. τράχηλον καίμψυσι) transposita. v. 28. αἶματι) addit αὐτῷ. v. 29. ἐκὶ πάσῃ) ἐν πάσῃ. v. 31. αὖς ἀδελφόν) ἀσυνέτω. ibid. ἀδελφῶν αὐτοῦ) ἀδελφῶν αὐτοῦ. CAP. XXXI. * In Complut. Latina Vulgata &c. est Cap. 34. v. 4. (καὶ) abest. v. 6. αὖς ὡς αὖς) κατὰ ὡς αὖς. v. 7. γὰρ) deest.

11. Πολλὰ ἔωρακα ἐν τῇ ἀποπλάνησει μου,
Καὶ πλείονα τῶν λόγων μου σύνεσις μου.
12. Πλεονάκει ἔως θανάτου ἐκδιδύσκει, καὶ διεσπῶνι τέτον χάριν.
13. Πνύμας φοβεμένον Κύριον ζήσται, Ἥ γὰρ ἔλπις αὐτῶν ἐπὶ τὸν σάζοντα αὐτούς.
14. Ὁ φοβεμένος Κύριον ἐμὴ (πολλὰ) εὐλαβηθήσεται,
Καὶ ἐμὴ διελιάσει, ὅτι αὐτὸς ἐλπίς αὐτοῦ.
15. Φοβεμένη τὸν Κύριον μακαρία ἡ ψυχὴ.
Τίνι ἐπύχει; καὶ τίς αὐτῷ τήρημα;
16. Οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τὰς ἀγαπάς πάντας αὐτόν.
Ἵπερασπισμὸς δυνατείας καὶ τήρημα ἰσχύος,
Σκέπη αἰπὸ καύσματος καὶ σκέπη αἰπὸ μωσημβρίας,
Φυλακὴ αἰπὸ προσκόμματος καὶ βοήθεια ἀπὸ πτώσεως.
17. Ἀνυψῶν ψυχὴν καὶ φωτίζον ὀφθαλμούς.
Ἵσασιν διδῶς, ζῶν καὶ εὐλογίαν.
18. Θυσιάζων ἐξ ἀδίκου, προσφορὰ μαμαμένη,
Καὶ ἐκ εὐδοκίαν μαμημάματα ἀνόμων.
19. Οὐκ εὐδοκεῖ ὁ ὕψιστος ἐν προσφοραῖς ἀσεβῶν,
- Οὐδὲ ἐν πληθεὶ θυσιῶν ἐξιδιάσκειται ἁμαρτίας.
20. Θύον υἱὸν ἐναντὶ τῷ πατρὸς αὐτοῦ, Ὁ προσάγων θυσίαν ἐκ χρημάτων πανήτων.
21. Ἄρετος ἐκδημήσει ζωὴ πτωχῶν, ἱπενδεν-
Ὁ ἀποστερῶν αὐτὴν ἀνδρεωπος αἰμάτων μάταιον.
22. Φονεύων τὸν πλεσίον ὁ ἀφαιρεύμενος ἱμεδίωσιν,
Καὶ ἐκχέων αἷμα ἐ ἀποστερῶν μιᾶν καὶ μιᾶς.
23. Εἰς οἰκοδομῶν, καὶ εἰς καθαιρέων,
Τὶ ὠφίλων πλείον ἢ κόπυς; ὠφέλη-
στη
24. Εἰς ἐνχόμενος, καὶ εἰς καίκαρμένος, Τίνος φωνῆς εἰσακούσται ὁ δεσπότης;
25. Βασιλιζόμενος ἀπὸ νεκρῶ καὶ πάλιν ἀπλόμενος αὐτοῦ,
Τὶ ὠφέλησεν ἐν τῷ λατρῶ αὐτοῦ;
26. Οὕτως ἀνδρεωπος ηἱστίον ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ,
Καὶ πάλιν πορευόμενος καὶ τὰ αὐτὰ ποιῶν,
Τῆς προσευχῆς αὐτοῦ τίς εἰσακούσται; Καὶ τί ὠφέλησεν ἐν τῷ ταπεινωθῆναι αὐτόν;

ΚΕΦ. ΛΒ'. XXXII.

* C. 35.

Ὁ Συντηρῶν νόμον πλεονάζει προσφορᾶς,
Θυσίας σωτηρίας ὁ προσέχων ἐν-
τολαῖς.

U 3

2. Δρ-

v. 14. Κύριον σιχα. εὐλ.) κύριον ἐμὴ εὐλαβηθήσεται. v. 15. σιχα. 2. πὸν τήρημα) ὑπερτάκτῳ αὐτοῦ. v. 16. σιχα. 4. εὐλόγει) εὐλογίαν. v. 18. μαμαμένη) μαμαμένη. ibid. σιχα. 1. μαμημάματα) μαμημάματα. v. 21. ἐκδημήσει) ἐκδημήσει. v. 22. λαβίστον) ἐκδημήσει. ibid. σιχα. 2. καὶ ἀποστερῶν) ἐ ἀποστερῶν. v. 23. σιχα. 2. ὠφίλων) ὠφίλων. v. 25. σιχα. 2. ἐν τῷ λατρῶ) ἐν ἀβελ. CAP. XXXII. * In Complut. Latina Vulgata &c. est 35. Cap. v. 1. σιχα. 2. θυσία) θυσιάζων.

2. Ἀνταποδοῦναι χάριν προσφίεον σμί-
δαν,
Καὶ ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων
αἰνάσεως.
3. Εὐδοκία Κυρίου ἀποσῆναι ἀπὸ πονηρίας,
Καὶ ἐξίλασμός ἀποσῆναι ἀπὸ αἰ-
κίας.
4. Μὴ ὀφθῇς ἐν προσώπῳ Κυρίου νέος·
5. Πάντα γὰρ ταῦτα χάριν ἐντολῆς.
6. Προσφορὰ δικαίᾳ λιπαίνει θυσιαστή-
ριον,
Καὶ ἡ εὐδοκία αὐτῆς ἔναντι ὑψίστου·
7. Θυσία ἀνδρός δικαίᾳ δεκτὴ,
Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐν ἐπιλη-
θήσεται.
8. Ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ δόξασον τὸν
Κύριον,
Καὶ μὴ μακρότης ἀπαρχῆν χειρῶν σου·
9. Ἐν πάσῃ δόσει ἰλαρώσων τὸ πρέσω-
πόν σου,
Καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀγιάσων δεκάτην.
10. Δός ὑψίστῳ κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ,
Καὶ ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ καθ' εὐρε-
μα χειρός·
11. Ὅτι Κύριος ἀνταποδοῦναι ἔστι,
Καὶ ἐπιπλασία ἀποδώσει σοι.
12. Μὴ δωροκόπει, ἢ γὰρ προσδέχεται,
Καὶ μὴ ἐπεχε θυσία αἰδίου·
Ὅτι Κύριος κερτὶς ἔστι, καὶ ἐκ ἑστί
παρ' αὐτῷ δόξα προσώπου.
13. Οὐ λήψεται πρέσωπον ἐπὶ πλοχῷ,
Καὶ δέσπον ἠδικημένα εἰσακούσεται·
14. Οὐ μὴ παρίδη ἡστέιον ὀφραυνῷ,
Καὶ χῆραι ἐὼν ἐκχέη λαλῶν.
15. Οὐχὶ δάκρυα χῆρας ἐπὶ σισυγίᾳ κα-
ταδαίνει, καὶ ἡ καταδύσεσι ἐπὶ
τῷ καταγωγόντι αὐτά;
16. Θεραπεύτω ἐν εὐδοκίᾳ δεχθήσεται,
Καὶ ἡ δέσις αὐτῷ ἕως νεφελῶν συν-
άψι·
17. Προσενυχὴ ταπεινῷ νεφέλας διήλθε,
Καὶ ἕως συνεγγίσῃ, ἢ μὴ παρακλη-
θῇ, καὶ ἢ μὴ ἀποστῇ ἕως ἐπισκέ-
ψῃται Κύριος,
Καὶ κρείναι δικαιοῖς, καὶ ποιῆσαι κρίσιν.
18. Καὶ ὁ Κύριος ἢ μὴ βραδύνῃ,
Οὐδὲ μὴ μακροθυμήσῃ ἐπ' αὐτοῖς
πταταί·
Ἔως αἱ συντρέψῃ ὁσφύν ἀνελεημό-
νον,
Καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀνταποδώσει ἐκδ-
κην·
- Ἔως ἐξάσῃ πλῆθος ὕψιστων,
Καὶ σιγήσῃ αἶμα συντρέψῃ· δικαίων
19. Ἔως ἀνταποδοῦναι ἀνθρώπων κατὰ τὰς
πράξεις αὐτῶν,
Καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ
ἐνθυμήματα αὐτῶν·
Ἔως κρῇ τὴν κρίσιν τῷ λαῷ αὐτῷ,
Καὶ εὐφρανέῃ αὐτὸς ἐν τῷ ἴλεει
αὐτῷ.
20. Ὡραίων ἔλεος ἐν καιρῷ θλίψεως
(αὐτῷ),
Ὡς νεφέλαι ὑπὲρ ἐν καιρῷ αἰετο-
χίας.

ΚΕΦ.

ν. 8. stich. 2. μακρότης) συμπαρόντης. ν. 10. δόσιν σου) δόσιν αὐτοῦ. ν. 11. stich. 2. δωροκόπος) ἀν-
ταποδοῦναι. ν. 14. παρίδη) ὑπερίδω. ν. 15. σισυγίᾳ) συγγένει. ν. 17. stich. 2. κύριος) ὁ ὑψίστος.
ibid. stich. 3. καταδύσει) καταδύσει. ν. 18. stich. 2. μακροθυμήσῃ) μακροθυμήσει. ibid. stich. 6.
δικαίων) αἰδίων.

* C. 36. ΚΕΦ. ΛΓ'. XXXIII.

Reliqua hujus Capitis 36. in Compl.
plur. habes infra post versum
15. Cap. 15.

Ελήσων ἡμᾶς ὁ Θεὸς πάν-
των, καὶ ἐπίβλεψον, ὁ καὶ ἐπι-
βλεπὼν τὸν φόβον σου ἐπὶ πάντας
τοὺς ἔθνη τὰ μὴ ἐκτισμένα σε·

3. Ἐπάρων τὴν χεῖρά σου ἐπὶ ἔθνη ἀλλό-
τρια, καὶ ἰδύσασθαι τὴν δυνατείαν
σου.

4. Ὡσπερ ἐνώπιον αὐτῶν ἡγιασθῆς ἐν
ἡμῖν, ὥτως ἐνώπιον ἡμῶν μεγα-
λυθῆις ἐν αὐτοῖς·

5. Καὶ ἐπὶ γινώσκῃ σε, καθάπερ καὶ
ἡμεῖς ἐπὶ γινώσκον σε,
Ὅτι ἐκ ἐξουσίας Θεὸς πληρὸς σε Κύριε.

6. Ἐγκαίνισον σημεῖα, καὶ ἀλλοίωσον
θαυμάσια·

Δόξασον χεῖρας καὶ βραχίονα δεξιῶν,
ὅπως ἀγαθῶν τὰ θαυμάσια σου.

7. Ἐγειρον θυμὸν, καὶ ἔκχεον ὀργήν·
Ἐξέσταν αὐτίδικον, καὶ ἐκίβησαν ἐχ-
θρόν.

8. Σπένδων καιρὸν, καὶ μνησθῆτι ὀργισμῶν,
καὶ ἐκλήγησάδωσαν τὰ μεγαλειό-
τά σου.

9. Ἐν ὀργῇ πυρὸς καταβροδύηται ὁ σω-
ζόμενος, καὶ οἱ κακῶντες τὸν λαόν
σου εὗρισαν ἀπώλειαν.

10. Σύντεψιν κεφαλὰς ἀρχόντων
ἰδύων,
Λεγόντων· ἐκ ἐξουσίας ἡμῶν.

11. Συντάγῃ πᾶσας φυλάς Ἰσραὴλ.

25. Λαμπρὰ καρδία καὶ ἀγαθὴ ἐπὶ
ἰδέσματος
τῶν βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμελήσεται.

ΚΕΦ. ΛΔ'. XXXIV.

* C. 30.
v. 25.

* C. 31.

Α Γενεῖα πλάττει ἐλπίαι σάρκας,
καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆ ἀφ' ἧς ὕπνουν· ἀφίσταται
2. Μέρημα ἀγγελησίας ἀποδοῖν ἀπαντή-
ντας αὐτῶν,
καὶ ἀβύσσημα βαρὺ ἐκίβησε ὕπνου· ὕπνος
σε

3. Ἐκοπίσας πλάσιος ἐν συναγωγῇ χρε-
μάτων,

καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐμπιπλάται
τῶν τρυφημάτων αὐτῆς·

4. Ἐκοπίσας πλοῦτος ἐν ἐλαττώσει βίῃ,
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐπιδέχεται γίνεσθαι.

5. Ὁ ἀγαπῶν χρυσίον ἐδικαιωθήσεται,
καὶ ὁ δίκαιον διαφθεράν, αὐτὸς πλη-
ρὸς διήσεται·

6. Παῖδες ἰδύθησαν εἰς πτώμα χαρὸν
χρυσίῳ, καὶ ἐγενήθη ἀπώλεια αὐ-
τῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν.

7. Ζύλον προκόμματός ἐστι τοῖς ἐνδυ-
σάμενος αὐτῶν,
καὶ πᾶς ἄφρον ἀλώσεται ἐν αὐτῷ.

8. Μακάριος πλάσιος ὅς ἐνέδῃ ἄμωμος,
καὶ ὅς ὅπως χρυσίῳ ἐκ ἐπορεύθῃ·

9. Τίς ἐστι καὶ μακαριεῖται αὐτόν;
Ἐποίησε γὰρ θαυμάσια ἐν λαῷ
αὐτῷ·

10. Τίς

CAP. XXXIII. * In Complur. Vulgata &c. est 36. Cap. v. 1. ἡμεῖς ὁ Θεὸς ὅπως ἡμεῖς πάντες
ὁ Θεός. v. 5. ἐκτίσας σε) et abest. v. 11. Συν γὰρ) σύνταξις. v. 25. * In Complur. &c
Latina Vulgata est v. 15. Capitis 30. CAP. XXXIV. * In Complur. & Latina Vulgata
est 31. Cap. v. 1. flich. 1. ἀφίσταται) ἀφίσταται.

10. Τίς ἰδοκμάσθῃ ἐν αὐτῷ, καὶ ἐτα-
λειώθῃ; καὶ ἔστω εἰς καύχησιν·
Τίς ἰδύσαστο παραβῆναι, καὶ ἐπα-
ρίβῃ,
καὶ ποιῆσαι κακά, καὶ ἂν ἐποίησιν;
11. Στερεωθήσεται τὰ ἀγαθὰ αὐτῷ,
καὶ τὰς ἐλεημοσύνας αὐτῷ ἐκδιηγῇ-
σεται ἐκκλησίᾳ.
12. Ἐπὶ τραπεζίῃς μεγάλης ἐκάθισας,
Μὴ αἰοῖξῃς ἐπ' αὐτῆς φάρυγγά σου,
καὶ μὴ εἴπῃς· πόλ' αἶγε τὰ ἐπ' αὐτῆς.
13. Μνήσθῃτι ὅτι κακὸν ὀφθαλμοῦ πο-
νηρῶς·
Πονηρῶτερον ὀφθαλμῷ τί ἔκλιναι;
Διὰ τὸτο ἀπὸ παντός προσώπου δα-
κρύει.
14. Οὐ εἰς ἐπιβλέψῃ, μὴ ἐκλείῃς χεῖ-
ρά σου,
καὶ μὴ συνθλίβῃ αὐτῷ ἐν τρυβλίῳ.
15. Νόει τὰ τῷ πλησίον ἐκ σκαυτῷ,
καὶ ἐπὶ παντὶ προέγμῳτι διανοῦ.
16. Φάγε ὡς ἀνθρώπος τὰ παρὰ κατ-
μένα σοί,
καὶ μὴ διαμασῷ, μὴ μισθῇς·
17. Παῦσαι πρῶτος χάριν παιδείας,
καὶ μὴ ἀπληγεῖν μήποτε προσπό-
ψῃς·
18. Καὶ εἰ ἀναμέσον πλειόνων ἐκάθισας,
Πρότερος αὐτῶν μὴ ἐκλείῃς τὴν χεῖ-
ρά σου.
19. Ὡς ἱκανὸν ἀνθρώπων πεπαιδευμέ-
νων τὸ ὄλγον,
καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτῷ ἔκ ἀδι-
μαίνει.
20. Ὅπως ὑμῶν ἐπὶ ἑτέρῳ μετρίῳ·
Ἀνέστη πρῶτ', καὶ ἡ ψυχὴ αὐτῷ μετ'
αὐτῷ·
Πόνος ἀγρυπνίας καὶ καλῆς χαλάρους
καὶ τρέφους μετὰ ἀνδρὸς ἀπλήστου.
21. Καὶ εἰ ἰβιάσθῃ ἐν ἰδυσμασίν,
Ἀνάστα μετ' αὐτῶν, ἔμῳ καὶ ἀναπαύ- μετ' αὐτῶν
σῇ.
22. Ἀκούσόν μου τέκνον, καὶ μὴ ἐξου-
νώσῃς με, καὶ ἐπ' ἐχάτῃ εὐρήσεις
τὸς λόγους μου.
Ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοι σου γίνε ἐν τρε- λόγοις
χρῆς,
καὶ πᾶν ἀβύστημα ἐ μὴ σοι ἀπαν-
τήσῃ.
23. Λαμπρόν ἐπ' ἄετοις εὐλογῇσι χεῖ-
λῃ,
καὶ ἡ μαρτυρία τῆς καλοῦντος αὐ-
τῷ πιστή·
24. Ποηρῷ ἐπ' ἄετ' διαγογγύσει πό-
λις,
καὶ ἡ μαρτυρία τῆς ποιηρίας αὐτῷ
ἀκρεβής.
25. Ἐν οἷν μὴ ἀνδρίζῃς,
Πολλὰς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος·
26. Καί μινος δοκμάζει τόμωμα ἐν δο-
φῇ, ὅπως οἶνος καρδίας ἐν μάχῃ
ὑπερφαίαν.
27. Ἐπίσιν ζωῆς οἶνος ἀνθρώπων,
Ἐάν πῆγῃς αὐτὸν μέτρησιν αὐτῷ
τίς ζωὴ ἐλασσυμένῳ οἷνι;
καὶ αὐτοὶ ἔκλιναι εἰς εὐφροσύνην ἀν-
θρώπων.
28. Ἀγαλλίαμα καρδίας καὶ εὐφροσύνης
ψυχῆς

Οἶνος

v. 11. Rich. 2. σοφία) ἐκκλησία. v. 12. Rich. 3. καὶ οἷον) καὶ μὴ οἷον. v. 22. ἐπ' ἐχάτῃ) ἐπὶ ἐκάστῃ. ibid. Rich. 2. λόγους) ἔργα. v. 23. Rich. 2. καὶ ἡ μαρτυρία) ἀποκρυστάλλω.
v. 27. ἀβύστος) ἀβύστος. ibid. Rich. 3. οἶνον) οἶνον.

Οἷος πινόμενος ἐν καιρῷ αὐτάρεκτος·
γινόμενος 29. Πικρία ψυχῆς οἷος πίνοντι πολὺς,
Ἐν ἔρεθισμῷ καὶ αἰτίπλῳματι·

30. Πληθύνει μεθ' θυμὸν ἀφρονος εἰς
προσκομίμα, Ἐλατῶν ἰσὺν καὶ προσποιῶν τραύ-
ματα.

31. Ἐν συμποσίῳ οἷα μὴ ἐλέγξης τὸν
πλησίον,
Καὶ μὴ ἐξεθενώσης αὐτὸν ἐν εὐφρο-
σύνῃ αὐτοῦ·

Λέγον' ονειδισμῷ μὴ εἴπης αὐτῷ,
Καὶ μὴ αὐτὸν θλίψῃς ἐν ἀπαιτήσῃ.

* C. 32. ΚΕΦ. ΛΕ'. XXXV.

Περὶ ἡγμάντων.

ΗΓμάντων σε κατέστησαν ; μὴ ἐ-
παίξῃ·

Γὰρ ἐν αὐτοῖς ὡς εἰς ἐξ αὐτῶν,
Φρίττισιν αὐτῶν, καὶ ἔτως καΐθισιν·

2. Καὶ πᾶσαν τὴν χρεῖαν σε ποιήσας
ἀνέπεσον,

Ἵνα εὐφρανθῇς δι' αὐτὰς,
Καὶ εὐκοσμίως χάριν λάβῃς τὸν σε-
φασιν.

3. Ἀκλήστον περισυτέρῃ (πρέπει γὰρ
σοι),

Ἐν ἀκριβοῦ ἡμετέμῃ, καὶ μὴ ἐμποδίσῃς
μουσικαί·

4. Ὅτι ἀκρέαμα, μὴ ἐκχέῃς λαλιάν,
Καὶ ἀκαίρως μὴ σοφίζῃ.

5. Σφραγίς ἀνδρακος ἐπὶ κόσμῳ χρο-
σῷ,

Tom. IV.

Σύγκριμα μουσικῶν ἐν συμποσίῳ οἷα·

6. Ἐν κατασκευασμῳ χροσῷ σφραγίς
σφαρόγδου.

Μίλος μουσικῶν ἐφ' ἡδὲ οἷα.

7. Λάληστον νεανίσκῃ εἰ χρεῖα σε,

Μίλις δις ἐὰν ἐπερωτηθῇς·

8. Κεφαλαιῶστον λέγον, ἐν ὀλίγοις πολλαί·

Γὰρ γινώσκων, καὶ ἅμα σιωπῶν.

9. Ἐν μέσῳ μεγιστάνων μὴ ἐξισάζῃ,

Καὶ ἕνα γίγῃσι, μὴ πολλαὶ ἀδολίχῃ. ἑτέρῃ λα-

10. Πρὸ βροτῶν κατασκευαίνει ἀσφαγή· γοττος

Καὶ πρὸ αἰσχυντῶν περιλεισεται

χάρις.

11. Ἐν ἄρῃ ἀναστάσει ἐξεργίῃ, καὶ μὴ

ἐρεάγῃ·

Ἀπότερχε εἰς οἶκόν σε, καὶ μὴ ῥαθύμῃ· αἰθύμῃ

12. Ἐκεῖ παίζε καὶ ποιεῖ τὰ ἐνδυμῆμα-

τά σε,

Καὶ μὴ ἐν ἡμετέμῃ καὶ λόγῳ ὑπερῇ ἀμαρτή-

φάνῳ.

13. Καὶ ἐπὶ τέτοις εὐλόγησον τὸν ποιή-

σαντά σε, καὶ μεθύσκοντά σε

ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ.

14. Ὁ Φοβούμενος Κύριον ἐκδέχεται παι-

δείαν αὐτοῦ,

Καὶ οἱ ὀρθοῦζοντες εὐρήσων εὐδοκίαν·

15. Ὁ ζητῶν νόμον ἐμπληθίσεται αὐτοῦ,

Καὶ ὁ ὑπεκρινόμενος σκανδαλισθήσε-

ται ἐν αὐτῷ·

16. Οἱ Φοβούμενοι Κύριον εὐρήσων κρίμα,

Καὶ δικαιοῦματ' ὡς φῶς ἐξάψωσιν.

17. Ἀνδραπος ἀμαρτωλὸς ἐκκλίνει ἐ-

λεγμὸν,

X x

Καὶ

v. 29. γινόμενος) πινόμενος, v. 31. σιχ. 2. ἐρεθίσμῳ) ἐρεθισμῳ. CAP. XXXV. * In Com-
plut. Vulgata alisque est 32. Cap. Titulum περὶ ἡγμάντων Edit. Rom. habet litteris majo-
ribus expressum. v. 1. σιχ. 3. ἔτως) ἔτσι. v. 2. ἀνέπεσον) ἀνέπεσε. ibid. σιχ. 3. τὸν σε-
φασιν) absque articulo. v. 5. σιχ. 2. συμποσίῳ) συμποσίῳ. v. 8. σιχ. 2. Γένῳ γν.) γένῃ
ὡς γινώσκων. v. 11. σιχ. 2. αἰθύμῃ) ραθύμῃ. v. 12. σιχ. 2. ἡμετέμῃ) ἡμετέμῃ.

- Καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτῷ εὐρήσεται σύγκριμα.
18. Ἄνὴρ βελῆς ἔμὴ παρίδῃ διανοήμας· Ἀλλότριος καὶ ὑπερέφρανος ἔ καταπλήξει Φρίδον,
Καὶ μετὰ τὸ ποιῆται μετ' αὐτῷ ἄνευ βελῆς.
19. Ἄνευ βελῆς μηδὲν ποιήσῃς,
Καὶ ἐν τῷ ποιῆσαι σε μὴ μεταμαλῶ.
20. Ἐν ὁδῷ ἀντιπλώματος μὴ πορεύῃς,
Καὶ μὴ προσκόψῃς ἐν λωιδέσῃ·
21. Καὶ μὴ πιστεύσῃς ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπως·
22. Καὶ ἀπὸ τῶν τίκτων σε φύλαξαι.
23. Ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ πίστευε τῇ ψυχῇ σου·
Καὶ γὰρ τὸτο ἐστὶ τήρησις ἐντολῆς.
24. Ὁ πιστεύων νόμον προσέχει ἐντολαῖς·
Καὶ ὁ πεποιθὼς Κυρίου ἐκ ἐλατλώ·
Θήσεται.

* C. 33. ΚΕΦ. ΛΣ'. XXXVI.

ΤΩ Φοβεμένῳ Κύριον ἐκ ἀπαντήσῃ κακόν,
Ἄδ' ἐν πειρασμῷ καὶ πάλιν ἐξελεῖται αὐτόν.

2. Ἀνὴρ σοφὸς ἔμνήσει νόμον·
Ὁ δὲ ὑποκρινόμενος ἐν αὐτῷ, ὡς ἐν καταργίῳ πλοίου.
3. Ἄνθρωπος συντετὸς ἐμπιστεύσει νόμον,
Καὶ ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς ὡς ἐράτημα δούλου.
4. Ἐτοιμάσων λόγον, καὶ ἔτιως ἀκνώσῃ.

- Σύνδεσον παιδείαν καὶ ἀποκριθῆτι.
5. Τροχὸς ἀμάξης σπλάγχχνα μαρῶ,
Καὶ ὡς ἄζων τρεφόμενος ὁ διαλογισμὸς αὐτῷ.
6. Ἴππος εἰς ἐχέον ὡς φίλος μακρὸς, ὅχλειον
Ἵποκάτω πάντες ἐπικαθήμεναι χρεμετίσει.
7. Διὰ τὴν ἡμέραν ἡμέρας ὑπερέχει;
Καὶ πᾶν Φῶς ἡμέρας ἐναυτῷ ἀφ' ἡλίου·
8. Ἐν γνώσει Κυρίου διαχωρίσθησαν,
Καὶ ἡλοίασε καιρὸς καὶ ἑσπέρας·
9. Ἀπ' αὐτῶν αἰνύλωσε καὶ ἡγίασε,
Καὶ ἐξ αὐτῶν ἔθηκεν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν.
10. Καὶ αἱ θρωποὶ πάντες ἀπὸ ἐδάφους,
Καὶ ἐκ γῆς ἐκλήθη Ἀδάμ·
11. Ἐν πληθεί ἐπιστήμης Κυρίου διαχώρῃσεν αὐτὰς,
Καὶ ἡλοίασε τὰς ὁδὸς αὐτῶν·
12. Ἐξ αὐτῶν ἡνλόγησε καὶ ἀνύλωσε,
Καὶ ἐξ αὐτῶν ἡγίασε, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔγγισεν·
Ἀπ' αὐτῶν κατηράσατο καὶ ἐκέντη· πρὸς αὐτὸν ἔγγισεν
Καὶ ἀνέστρεψεν αὐτὰς ἀπὸ σέσεως αὐτῶν.
13. Ὡς πηλὸς κεραμῆς ἐν χειρὶ αὐτῷ,
Πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτῷ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτῷ·
Οὕτως αἱ θρωποὶ ἐν χειρὶ τῷ ποιῆσαντος αὐτὰς,
Ἀποδύναμι αὐτοῖς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῷ.

14. Ἀπὲ-

V. 19. μαρῶν) μαρῶν. V. 21. Καὶ καὶ) καὶ deef. V. 23. R. 2. ἐντολῆς) ἐντολῶν. CAP. XXXVI.

* In Comptine. Latina Vulgata aliisque est Cap. 33. usque ad verbum 15. inclusive. V. 3. R. 2. δόλον) δόκλον. V. 6. ὅχλειον) ὅχλειον. ibid. R. 2. χρεμετίσει) χρεματίζῃ. V. 12. R. 3. πρὸς αὐτὸν ἔγγισεν) ἐπικαταύσσει.

14. Ἀπέναντι τῷ κακῷ τὸ ἀγαθόν,
καὶ ἀπέναντι τῷ θανάτῳ ἡ ζωή.
Οὕτως ἀπέναντι εὐσεβὲς ἀμαρταν-
λός.

V. 16. &
seqq. vide
post v. 14.
Cap. λ'.

*Hæc jun-
gendacum
verfu 11.
Cap. λγ'.

†καὶ ἐκκλη-
ση

15. Καὶ ὅπως ἔμμελυνεν εἰς πάντα τὰ
ἔργα τῷ ὕψι·
Δύο ὅσοι, ἐν κατέναντι τῷ ὀνό.
(Καὶ γὰρ ἔχματος ἠγγέλνησα,)* καὶ
†καὶ ἀληθεύουσιν αὐτὲς καθὼς ἀπ' αἰσχῆς.

†καὶ ἐκκλη-
ση

12. Ἐλέησον λαὸν Κύριε κεκλημένον ἐπ'
ὀνόματι σε,
καὶ Ἰσραὴλ ὃν πρωτογένει οἰμοίωσας.

13. Οἰκίστησον πάλιν ἀγιάσματος σε,
Ἱερουσαλὴμ τόπον καταπαύματός
σε·

14. Πλήσον Σιών ἄραι τὰ λόγιά σε,
καὶ ἀπὸ τῆς δόξης σου τὸν λαόν σου.

15. Δὸς μακρτέρην τοῖς ἐν ἀρχῇ κτίσ-
μασί σου,
καὶ ἔγειρον προφητείας τὰς ἐπ' ὀνό-
ματί σου·

16. Δὸς μὲθ' οὖν τοῖς ὑπομένουσί σε,
καὶ οἱ προφῆται σου ἐμπιστευθήσονται.

οἰκετῶν 17. Εἰσακούσον Κύριε δεήσεως τῶν ἱκανῶν
σου κατὰ τὴν εὐλογίαν Ἰακώβ πε-
ρὶ τῷ λαῷ σου·

καὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς,
ὅτι σὺ Κύριος εἶ ὁ Θεὸς τῶν αἰώνων.

18. Πᾶν βεῶμα φάγγεται κοιλία·
ἔστι δὲ βεῶμα βεῶματος κάλλιον.

19. Φάρυγξ γίνεται βεῶματα θήρας·
οὕτως καρδία συνετὴ λόγους· ψευ-
δεῖς.

20. Καρδία σφραγὶς δώσει λύπην·
καὶ ἀνδραποχὸς πολυπυρὸς ἀνταπο-
δοῖσι αὐτῇ.

21. Πάντα ἄβυσσα ἐπιδέχεται γυνή·
ἔστι δὲ θυγάτηρ θυγατρὸς κρείσσον.

22. Κάλλος γυναικὸς ἱλαρύνει πρῶτον,
καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνδρώπων
ὑπεράγει·

23. Εἰ ἔστι ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς ἔλεος καὶ
πραύτης καὶ ἰσχύς,
οὐκ ἔστι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καθ' ὅσον ἀν-
δρώπων.

24. Ὁ κλῆμενος γυναικὰ ἐάρεται κή-
σεως,
Βεηθὲν κατ' αὐτὸν καὶ ὅλον αἰνα-
παύσεως·

25. Οὐ ἔκ ἔστι φραγμὸς, διαπραγμήσα-
ται κτήμας,
καὶ ἔκ ἔστι γυνή, σφραγίζει πλανώ-
μενος.

26. Τίς γὰρ πετεύσει εὐζώνῳ ληστῇ
Ἀφαιλούμενον ἐκ πόλεως εἰς πόλιν;
οὕτως ἀνδρώπων μὴ ἔχοντι νοσοῖαν,
καὶ κατακλίνειν ἔκ ἐκὼν ὀφίση.

ΚΕΦ. ΛΖ'. XXXVII.

Π Λ Σ φίλος ἔρεϊ· ἐφιλίσσας καὶ
γῶ·

Ἄλλ' ἔστι φίλος ὀνόματι μόνον
φίλος.

2. Οὐχὶ λύπη ἐστὶν ἕως θανάτου
ἑταίρους καὶ φίλους τρεπόμενος εἰς
ἐχθρούς;

Χ x 2 3. ὡς ἐχθροί

Cap. 33. v. 13. flich. 2. νότον) πύλιν. v. 16. flich. 2. ἐμπιστευθήσονται) ἐμπιστευθήσονται. v. 17. οἰκετῶν) ἱκανῶν. ibid. flich. 3. ὅτι Κύριος) ὅτι σὺ κύριος. v. 24. flich. 2. ἀπαύσεως) ἀπαύσεως. v. 26. flich. 2. Ἀφαιλούμενον) σφαλλόμενον. CAP. XXXVII. v. 1. ἐφιλίσσας) addit αὐτῇ. v. 2. flich. 2. ἐχθροί) ἐχθροί.

3. Ὡ ποιητὸν ἐνθύμημα, πῶθεν ἐνεκλύ-
δης

Καλύψαι τὴν Ξηραὴν ἐν δολιότητι·

4. Ἐταῖρος Φίλῳ ἐν φρεσὶν ἡδεται,
Καὶ ἐν κακῷ θλίψεως ἔται ἀπέ-
ναυτι·

5. Ἐταῖρος Φίλῳ συμπονεῖ χάριν γα-
φρῶς,

πολίμῳ Ἀπέναντι πολέμῳ λήφεται ἀσπίδα.

6. Μὴ ἐπιλάθῃ Φίλῳ ἐν τῇ ψυχῇ σου,

αὐτῷ Καὶ μὴ αἰμνημόνης αὐτῷ ἐν χερσίν-
σι σε.

7. Πᾶς σύμβουλος ἐξαίρει βουλὴν·
Ἄλῃ ἔτι συμβουλιῶν εἰς ἑαυτόν.

8. Ἀπὸ συμβόλου φύλαξον τὴν ψυχὴν
σε·

Καὶ γινώθι πρότερον τίς αὐτῷ χρεῖαι·
(Καὶ γὰρ αὐτὸς ἑαυτῷ βελύσσε-
ται),

κλῆρον Μήποτε βάλῃ ἐπὶ σοὶ εὐλην,

9. Καὶ εἴπῃ σοι· καλὴ ἡ οδὸς σε·

Καὶ εἴσεται ἐξ ἐναντίας ἰδεῖν τὸ συμ-
βησόμενόν σοι.

10. Μὴ βελύξῃ μετὰ τῷ ὑποδλεπομέ-
νῳ σε,

Καὶ ἀπὸ τῶν ζηλούντων σε κρύψον
βουλὴν·

11. Μετὰ γυναῖκός περὶ τῆς ἀντιζήλῃς
αὐτῆς,

Καὶ μετὰ δειλῷ περὶ πολέμου,
Μετὰ ἐμπόρῳ περὶ μεταβολίας,
Καὶ μετὰ ἀγοράζοντος περὶ πρᾶ-
σεως,

Μετὰ βασιλῆος περὶ εὐχαριστίας,

Καὶ μετὰ ἀνελεήμονος περὶ χρηστο-
θείας,

Μετὰ ἐκηρεῖ περὶ παντὸς ἔργου,

Καὶ μετὰ μιδῶν ἱκανῶν περὶ συντε-
λείας,

Οἰκίῃ ἀεργῷ περὶ πολλῆς ἐργασίας·

Μὴ ἔπαυε ἐπὶ τέτοις περὶ πάσης συμ-
βολίας.

12. Ἄλῃ ἢ μετὰ ἀνδρὸς εὐσεβῆς ἰδε-
λῆμιζε,

Ὅν ἀν ἐπιγρηῖς συντηροῦντα ἐντολαῖς
Κυρίου,

Ὅς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῷ κατὰ τὴν ψυ-
χὴν σε,

Καὶ τῶν πείσεως, συναλγήσει σοι·

13. Καὶ βουλὴν καρδίας εἴσπον,
Οὐ γὰρ ἐστὶ σοι πιστότερος αὐτῆς·

14. Ψυχὴ γὰρ ἀνδρὸς ἀπαγγέλλει ἐνίο-
τε εἰδέναι,

Ἢ ἐπὶ σκοποῖ ἐπὶ μετεώρῃς καθή-
μενοι ἐπὶ σκοπῇ.

15. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τέτοις δεήθητι ὑψί-
στῃ,

Ἵνα εὐθύνῃ ἐν αἰληθείᾳ τὴν οδὸν σε.

16. Ἀρχὴ παντὸς ἔργου λόγος,
Καὶ πρὸ πάσης πράξεως βουλὴ.

17. Ἴχνος ἀλκοῦσεως καρδίας

18. Τόσσαρτα μέγῃ ἀνατίλλει,
Ἀγαθὸν καὶ κακόν, ζωὴ καὶ θά-
νατος·

Καὶ ἡ κυριεύσας ἐνδελεχῶς αὐτῶν αὐτῷ
γλῶσσά ἐστιν.

19. Ἔστιν

v. 5. flich. 2. Ἀπέναντι) ἵκνται. v. 6. ἐπιλάθῃ) ἐπιλάθῃ. ibid. flich. 2. ἀμνημόνης αὐτῷ)
συνημνήσας αὐτῷ. v. 11. περὶ τῆς ἀντιζήλῃς) absque articulo. ibid. flich. 8. ἱκανῶν) ἱκανῶν.
ibid. flich. 10. περὶ συμβ.) περὶ πάσης συμβολίας. v. 14. flich. 3. καὶ ἡ κυρ.) articulus
absq. ibid. αὐτῷ) αὐτῶν.

19. Ἐστὶν ἀνὴρ πανῆργος πολλῶν παν-
δυνῆς, καὶ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ ἐστὶν
ἀχρηστός.

20. Ἐστὶ σοφίζόμενος ἐν λόγοις μισητός·
ὅτεσ πάσης τρυφῆς καθυσερήσει.

21. Οὐ γὰρ ἐδόθη αὐτῷ παρὰ Κυρίου
χάρις·

Ὅτι πάσης σοφίας ἐσερήθη.

22. Ἐστὶ σοφὸς τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ,

καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ
ἐκαστοί.

ἐπὶ τό-
ματος
πιστοί

23. Ἀνὴρ σοφὸς τὸν ἑαυτοῦ λαὸν παν-
δυνεῖται,

καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ
πιστοί.

24. Ἀνὴρ σοφὸς ἐμπληθίζεται εὐλο-
γίας,

καὶ μακαρίσιν αὐτὸν πάντες οἱ ὁ-
ρώντες.

25. Ζωὴ ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν·

καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ Ἰσραὴλ ἀναριθμη-
τοί.

26. Ὁ σοφὸς ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ κληρονο-
μήσει πίσιν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα.

27. Τέκνον ἐν ζωῇ σε πείρασον τὴν ψυ-
χήν σε,

καὶ ἴδε τί πονηρὸν αὐτῇ, καὶ μὴ δῶς
αὐτῇ·

28. Οὐ γὰρ πάντα πᾶσι συμφέρει,

καὶ ἢ πάσα ψυχὴ ἐν παντί εὐδοκεῖ.

29. Μὴ ἀπληστεύῃ ἐν πάσῃ τρυφῇ,

καὶ μὴ ἐκχυθῇ ἐπὶ ἰδεσμάτων·

30. Ἐν πολλοῖς γὰρ βεβήμασιν ἔσται νό-
σος,

καὶ ἡ ἀπληστία ἐγγίψι ὡς χολέρας·

31. Διὰ ἀπληστίας πολλοὶ ἐτελεύτησαν,
ὅ οὐ προέχων προδίδται ζωῇ.

ΚΕΦ. ΛΗ'. XXXVIII.

Τίμα ἱατρὸν πρὸς τὰς χρεῖας αὐ-
τοῦ τιμαῖς αὐτῷ·

καὶ γὰρ αὐτὸν ἐκλίσσε Κύριος,

2. (Παρεὰ γὰρ ὑψίστου ἐστὶν ἰασις)

καὶ παρὰ βασιλέως λήψεται ὅμοια·

3. Ἐπιστήμη ἱατροῦ ἀνυψάσει κεφαλὴν
αὐτοῦ,

καὶ ἔναντι μεγιστάνων θαυμαδίησε-
ται.

4. Κύριος ἐκλίσεν ἐκ γῆς φάρμακα, καὶ
ἀνὴρ φρόνιμος ἢ προσοχθεῖ αὐ-
τοῖς.

5. Οὐκ ἀπὸ ζύλου ἐγγλυκάνθη ὕδαρ,
εἰς τὸ γνωθῆναι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ἐν
αἰσθήσει·

6. καὶ αὐτοὶ ἔδωκεν ἀνδράπῳ ἐπιστή-
μην,

Ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις
αὐτοῦ·

7. Ἐν αὐτοῖς ἐθεράπευσε καὶ ἦρε πᾶντι πᾶν
πόνον αὐτοῦ,

8. Μυρεψὸς ἐν τέτοις ποιήται μίγμα·

καὶ ἢ μὴ συντελεσθῇ ἔργα αὐτοῦ,

καὶ εἰρήνη παρ' αὐτῷ ἐστὶν ἐπὶ προσ-
ώπῃ τῆς γῆς.

9. Τέκνον ἐν ἀβύρῳ τέμασι σε μὴ παρὰ-
όλεπαι,

X x 3

'Α.Δ.'

V. 19. πανῆργος (σολῶν) πανῆργος καὶ σολῶν. ibid. ἵσον ἔχοντες) transposita. v. 24. ἐμπληθί-
σεται) πληθύνεται. ibid. stich. 1. μακαρίσιν) καὶ μακαρίσιν. v. 26. ἐγγίψι) ζήτηται. v. 27.
ἐν ζυῷ) ἐν τῷ ζυῷ. v. 30. νόσος) πόνη. v. 31. διὰ ἀπλ.) δι' ἀπληστίας. CAP. XXXVIII.
v. 1. χρεῖαι αὐτοῦ) αὐτὰ decel. v. 6. ἀνυψάσει) ἀνιθίσκει. v. 7. πᾶν πόνον) τὸν πόνον. v. 8.
stich. 2. συντελεσθῇ) συντελέσει. v. 9. ἀβύρῳ τέμασι) ἀβύρῳ τέματι.

Ἄλλ' εὗξαι Κυρίῳ, καὶ αὐτὸς ἰάσεται σε·

10. Ἀπόστησεν πλημμέλειαν καὶ εὐδυνῶν
χεῖρας,

καὶ ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας κατήρ-
σεν καρδίαν·

11. Δὲς εὐδοίαν καὶ μνημόσυνον σεμιδά-
λεως,

καὶ λίπανον προσφορὰν, ὡς μὴ ὑ-
πάρχων.

12. Καὶ ἱατρῷ δὲς τόπον, καὶ γὰρ αὐ-
τὸν ἔκτισε Κύριος·

καὶ μὴ ἀποστήτω σε, καὶ γὰρ αὐτῷ
χρεῖται.

13. Ἐς καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερσὶν αὐτῶν
εὐδοία·

14. Καὶ γὰρ αὐτοὶ Κυρίῳ δηθῆσονται,
ἵνα εὐδοήσῃ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν

καὶ ἴασιν χάριν ἰμειώσεως.

15. Ὁ ἀμαρτάνων ἐναντὶ τῷ ποιήσαντος
αὐτὸν,

ἔμπιστοι εἰς χεῖρας αὐτῆ.

16. Τέκνον ἐπὶ νεκρῷ κατάρσας δά-
κρυα,

καὶ ὡς δειπᾷ πάχων ἐπαρξάι θρήνη·

κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτῷ περιείλον
τὸ σῶμα αὐτῆ,

καὶ μὴ ὑπερίδης τὴν ταφὴν αὐτῆ.

17. Πίκεσαν κλαυθμόν, καὶ θέρμανον
κοπιτήν,

καὶ ποιήσων τὸ πένθος κατὰ τὴν ἀ-
ξίαν αὐτῆ

ἡμέραν μίαν καὶ δύο χάριν διαβο-
λῆς,

καὶ παρακληθῆτι λύπης ἔνεκα·

18. Ἀπὸ λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος,
καὶ λύπη καρδίας κάμνει ἰσχνήν.

19. Ἐν ἐπαγωγῇ παραμένει καὶ λύπη,

καὶ βίος πλὴν ἡ πνεύμα καρδίας.

20. Μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν καρδίαν σε,
Ἀπόστησεν αὐτὴν μνηθεῖς τὰ ἔχρατα·

21. Μὴ ἐπιλάβῃ, ἢ γὰρ ἐστιν ἐπ' αἰνέσεως·
καὶ τέτρεν ἐκ ἀφελήσεως, καὶ σεου-
τὸν κακώσεις.

22. Μνήσθητι τὸ κρίμα με, ὅτι ἔτας
καὶ τὸ σὸν·

Ἔμοι ἔχθες, καὶ σοὶ σήμερον.

23. Ἐν ἀναπαύσει νεκρῷ κατὰπαυσαν
τὸ μνημόσυνον αὐτῆ,

καὶ παρακληθῆτι ἐν αὐτῇ ἐν ἐξόδῳ
πνεύματος αὐτῆ.

24. Σοφία γραμματέως ἐν εὐκαιρίᾳ
χολῆς,

καὶ ὁ ἱλασούμενος πρᾶξι αὐτῆ σο-
φισθῆσεται.

25. Τί συμβαίνει οὐκ ἀρετῶν ἀρετῶν, ὡς ἀφθί-
καὶ καυχώμενος ἐν δόρατι; * πνίγη
βόας ἐλαύνων καὶ ἀναστρέφόμενος ἐν
ἔργοις αὐτῶν,

καὶ ἡ διήγησις αὐτῆ ἐν νύκτι ταύρων·

26. Καρδίαν αὐτῆ δώσει ἐκδῆσαι αὐλα-
κας,

καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτῆ εἰς χειρὶσμά-
τα δαμάλεων.

27. Οὕτως πᾶς τέκλιον καὶ ἀρχιτέκλιον,
Ὅστις νύκταρ ὡς ἡμέρας διάγει·

οἱ γλίσφοντες γλύμματα σφραγι-
δων,

καὶ

v. 13. εὐδοία) εὐδοία. v. 15. stich. 2. αὐτῆ) ἱατρῷ. v. 16. stich. 2. παρξάι) παρξέ. v. 19. ἐπαγωγῇ παραμένει) ἀπαγωγῇ παραβαίνει. v. 21. με, ὅτι ἔτας καὶ) αὐτῆ, ὅτι αὐτὴ αὐ καὶ. ibid. stich. 2. ἔχθες) χθές. v. 25. τῇ ἀφθίσει) τὴν ἀφθίσει. ibid. stich. 2. καυχώμενος) καὶ καυχώμενος. v. 27. stich. 2. ὡς ἡμέρας) ὡς ἡμέρας.

Καὶ ἡ ἐπιμονὴ αὐτῷ ἀλλοιῶσαι ποι-
κίλων·
Καρδίαν αὐτῷ δώσει εἰς ὁμοιωσαί ζω-
γραφίαν,
Καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτῷ τελείσαι ἔργον.
28. Οὕτως χαλαρεὺς καθήμενος ἐργῶς
ἄκμος,
Καὶ καίμαμαι θάλασσαν ἔργον σιδήρε·
Ἄτμις πυρὸς τήξει σάρκα αὐτῷ,
Καὶ ἐν θέρμῃ καμίνῃ διαμυχίσσεται·
Φωνὴ σφίρης καὶ ἔκκονοι καὶ τὸ ὅς
αὐτῷ,
Καὶ κατίναντι ὁμοιώματος σκυλὺς οἱ
ὀφθαλμοὶ αὐτῷ·
Καρδίαν αὐτῷ δώσει εἰς συντέλειαν
ἔργον,
Καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτῷ κοσμήσαι ἐπὶ
συντελείας.
29. Οὕτως κεραμεὺς καθήμενος ἐν ἔργῳ
αὐτῷ,
Καὶ συρεῖ φαν ἐν ποσὶν αὐτῷ τροχόν,
Ὅς ἐν μερίμῃ κείται διαπαντός ἐπὶ
τὸ ἔργον αὐτῷ,
Καὶ ἐναερίθμω πᾶσα ἡ ἐργασία
αὐτῷ·
30. Ἐν βραχίονι αὐτῷ τυπώσει πηλόν,
Καὶ πρὸ ποδῶν κάμψει ἰσχὺν αὐτῷ·
Καρδίαν ἐπιδώσει συντελείσαι τὸ
χρῆσμά,
Καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτῷ καθαίρειται κά-
μνον.
31. Πάντες ὄντι εἰς χεῖρας ἑαυτῶν ἐνε-
πίσσαν,

Καὶ ἕκαστος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῷ σοφί-
ζεται.
32. Αἶψα αὐτῶν ἐκ οὐρήσεται πόλις,
Καὶ ἡ περιεκήρυξιν ὁδὸ περιπατή-
σασιν·
33. Ἐν βαλῇ λαὸς ἐζητεύσονται,
Καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ ἔχῃ ὑπεραλλένται·
ἐπὶ ὀφρον δυνάμει ἡ καθεύδονται,
Καὶ διαθήκην κρίματος ἡ διανοηθή-
σονται,
Οὐδὲ μὴ ἐκφανῶσι παιδείαν καὶ κρί-
μα,
Καὶ ἐν παραβολαῖς ἔχῃ εὐρεθήσονται·
34. Ἀλλὰ κλίσμα αἰῶνος τηρήσονται,
Καὶ ἡ διησις αὐτῶν ἐν ἐργασίᾳ τέ-
χνης.

ΚΕΦ. ΛΘ'. XXXIX.

Πλὴν τῷ ἐπιδιδόντος τὴν ψυχὴν
αὐτῷ, καὶ δικαιοσύνη ἐν νόμῳ ὑ-
ψίστῃ, διανο-
μήν
Σοφίαν πάντων ἀρχαίων ἐκζητήσει,
Καὶ ἐν προφηταῖς ἀρχοληθήσεται·
2. Διήγησιν αἰνέσων ἐνομασίων συντηρήσει,
Καὶ ἐν τροφαῖς παραβολῶν συνεισε-
λεύσεται·
3. Ἀπόκρυφα παροιμιῶν ἐκζητήσει,
Καὶ ἐν αἰνύγμασι παραβολῶν ἀνα-
τραφήσεται.
4. Ἀναμίσσον μεγιστάνων ὑπηρετήσει,
Καὶ πάντι ἡγούμενῳ ἐφθιάσεται·
Ἐν γῇ ἀποτρίαν ἐθῶν διαλεύσεται,
Ἄγος

v. 27. stich. 4. ἐπιμονὴ) ἀγρυπνία. ibid. stich. 5. εἰς ὁμοιωσαί) εἰς τὸ ὁμοιωσαί. v. 28. stich. 2. ἔργον σιδήρε) ἀγρυπνία σιδήρε. ibid. stich. 3. τήξει) πύξει. ibid. stich. 5. καὶ τὸ κατὰ κείνους quem-
admodum legit Edit. Rom. v. 29. Οὕτως) οὕτως. v. 31. ἑαυτῶν) αὐτῶν. v. 32. εὐρεθήσονται)
εὐρεθήσονται. v. 33. stich. 2. δυνάμει) δυνάμει. ibid. stich. 4. καθεύδονται) ἀκακοῦσι. CAP.
XXXIX. v. 1. ἐπιδιδόντος) ἐπιδίδοντος. ibid. δικαιοσύνη) δικαιοσύνη. ibid. stich. 2. ab hoc
sticho Edit. Rom. incipit 39. Cap. v. 2. Διήγησιν) ἀγρυπνία.

- Ἀγαθαὶ γὰρ καὶ κακά ἐν ἀνθρώποις ἐπείρασται.
5. Τὴν καρδίαν αὐτῷ ἐπιδώσει ὁρθεύσας πρὸς Κύριον τὸν ποιήσαντα αὐτόν, Καὶ ἵκαντι ὑψίστε δεηθήσεται, Καὶ ἀνοίξει στόμα αὐτῷ ἐν προσευχῇ, Καὶ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῷ δεηθήσεται.
6. Ἐὰν ὁ Κύριος ὁ μέγας θελήσῃ, Πνεύματι συνέσεως ἐμπλήσει αὐτόν· Αὐτὸς ἀνομβρήσει ῥήματα σοφίας αὐτῷ, Καὶ ἐν προσευχῇ ἐξομολογήσεται Κυρίῳ.
7. Αὐτὸς καταδυνοῖ βελὴν αὐτῷ καὶ ἐπιστήμην, Καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτῷ διανοηθήσεται.
- ἐκφαίνει 8. Αὐτὸς ἱκανῶς παιδείαν διδασκαλίας αὐτῷ, Καὶ ἐν νόμῳ διατίκει Κυρίῳ καυχήσεται.
- Κυρίῳ δια 9. Διείσεται τὴν σύνεσιν αὐτῷ πολλὰ, Καὶ ὥς τῷ αἰῶνος ἐκ ἐξαλειφθήσεται· Οὐκ ἀποστήσεται τὸ μαρτύριον αὐτῷ, Καὶ τὸ ὄνομα αὐτῷ ζητήσεται εἰς γενεάς γενεῶν.
10. Τὴν σοφίαν αὐτῷ διηγήσεται ἔθνη, Καὶ τὸν ἔπαινον αὐτῷ ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία.
- ἰμμελή 11. Ἐάν ἀπακούσῃ, ὄνομα καταλείψει ἡ χίλις,
- Καὶ ἐὰν ἱμνήῃ, ἱμνήσῃ αὐτῷ.
12. Ἐπὶ διασηθεὶς ἐκδιηγθήσομαι, Καὶ ὡς διχομηνία ἐπληρώθην.
13. Εἰσακούσάτε μὴ υἱοὶ ὄσιος, καὶ βλασφήσατε Ὡς ῥέον φύμενον ἐπὶ βρύματος ὑγρῷ,
14. Καὶ ὡς Λίβανος ἐνδιώσατε ὁσμὴν, Καὶ ἀνθήσατε ἄνθος ὡς κρίνον· Διαδότω ὁσμὴν καὶ αἰνέσατε ἄσμα, Εὐλογήσατε Κύριον ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
15. Δότε τῷ ὀνόματι αὐτῷ μεγαλῶσιν, Καὶ ἐξομολογήσασθε ἐν αἰέσει αὐτῷ Ἐν ὁδοῖς χειρῶν καὶ ἐν κινήσει, Καὶ ὥς ἐρεῖτε ἐν ἐξομολογήσει·
16. Ταῖς ἔργα Κυρίου πάντα ὅτι καλὰ σφύδρα, Καὶ πᾶν πρόσταγμα ἐν καιρῷ αὐτῷ ἔται.
17. Οὐκ ἔστιν εἰπεῖν· τί τῷτο· εἰς τί τῷτο; Πάντας γὰρ ἐν καιρῷ αὐτῷ ζητηθήσεται. Ἐν λόγῳ αὐτῷ ἔτι ὡς θημολία ὕδαρ, καὶ ἐν ῥήματι στόματος αὐτῷ ἀποδοχεῖα ὑδάτων.
18. Ἐν προτάγματι αὐτῷ πάσα ἡ ἐκδοκία, Καὶ ἐκ ἔσθ' ὅς ἐλατλώσει τὸ σωτήριον αὐτῷ.
19. Ἔργα

v. 4. slich. 4. καὶ ἀνθρ.) καὶ ἐν ἀνθρώποις. v. 5. slich. 3. τέμα) τὸ τέμα. v. 6. ὁ Κύριος) absque articulo. ibid. slich. 1. ἐμπλήσει αὐτόν) ἐμπληρώσεται. v. 8. ἱκανῶς) ἱκανῶς. ibid. slich. 1. Κυρίῳ διατίκει) transposita. v. 9. slich. 1. Καὶ ὥς) καὶ deest. ibid. slich. 4. τὸ ἔπος α. ζητήσεται) ἔπος αὐτῷ ζητήσεται. v. 10. διηγήσεται) διηγέσεται. v. 11. slich. 1. παύσεται) ἀπακούσεται. v. 12. ἐκδιηγθήσομαι) ἐκδιηγέσεται. v. 13. Εἰσακούσατε) ἀκούσατε. ibid. slich. 1. ὡς γ.) ὡς γ. v. 14. slich. 4. ὑγρῷ αὐτοῦ) αὐτῷ deest. v. 17. slich. 1. non habet Edit. Rom.

19. Ἔργα πάσης σαρκὸς ἐνώπιον αὐτοῦ,
καὶ ἔκ ἐστι κρυβήσας ἀπὸ τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτοῦ.

20. Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα ἐπέ-
βλεψε,
καὶ ἔθεν ἐν θουμασὶν ἐναντίον αὐτοῦ.

21. Οὐκ ἔστι εἰπεῖν· τί τῆτο, εἰς τί
τῆτο;

Πάντα γὰρ εἰς χρείαν αὐτῶν ἐκί-
σαι.

22. Ἡ εὐλογία αὐτοῦ ὡς ποταμὸς ἐπε-
κάλυψεν, καὶ ὡς κατακλυσμὸς
ξηραῖν ἐμίθυσεν.

23. Οὕτως ἐβηγν ἑαυτὴ εἴδη κληρονο-
μήσει,
ὥς μετέβρεψεν ὕδατα εἰς ἄλμην.

24. Λί ὁδοὶ αὐτῷ τοῖς ὁσίοις εὐθεῖαι,
οὕτως τοῖς ἀνόμοις προσκόμματα.

25. Ἀγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἔκτισαι ἀπ'
ἀρχῆς,
οὕτως τοῖς ἀμαρτωλοῖς κακά.

26. Ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀν-
θρώπου,

Ἰδωρ, καὶ πῦρ, καὶ σίδηρος, καὶ ἄ-
λας, καὶ σιμίδαις

Πυρὸς

Πηρ, καὶ μέλι, καὶ γάλα,
Αἷμα ζαφυλῆς, καὶ ἐλκισιν, καὶ ἰμά-
τιον.

27. Ταῦτα πάντα τοῖς εὐσεβέσιν εἰς
ἀγαθὰ,

οὕτως τοῖς ἀμαρτωλοῖς τραπήσεται
εἰς κακά.

28. Ἐστὶ πνεύματα αὐ εἰς ἐκδοκῆσιν ἔκτι-
σαι,

καὶ ἐν θυμῷ αὐτῶν ἐσεργάσαν μάστι-
γας αὐτῶν.

Ἐν καιρῷ συντελείας ἰσχύ ἐκχέουσι,
καὶ τὸν θυμὸν τῆ ποιήσαντος αὐτῶς
κοπάσασιν.

29. Πῦρ καὶ χάλαζα καὶ λυμεὶς καὶ θά-
νατος,

Πάντα ταῦτα εἰς ἐκδοκῆσιν ἔκτισαι.

30. Θηρίων ὁδόντες καὶ σκαρπείαι καὶ ἔ-
χεις,

καὶ βομφαῖα ἐκδοκῶσα εἰς ὄλεθρον
ἀσέβεις,

31. Ἐν τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ εὐφρανθήσον-
ται,

καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς χρεῖαι ἐτοιμασθή-
σονται,

καὶ ἐν καιροῖς αὐτῶν οὐ παρεθήσαν-
ται λόγον.

32. Διὰ τῆτο ἐξ ἀρχῆς ἐσηρῆχθην,
καὶ διανοήθην, καὶ ἐν γραφῇ ἀ-
φῆκα.

33. Ταῖς ἔργα Κυρίου πάντα ἀγαθὰ,
καὶ πάσαν χρείαν ἐν ἔργῳ αὐτοῦ
χορηγήσει.

34. Καὶ ἔκ ἐστι εἰπεῖν· τῆτο τῆτο πο-
νηρότερον.

Πάντα γὰρ ἐν καιρῷ εὐδοκίμισε-
ται.

35. Καὶ νῦν ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ σέματι
ὑμνήσατε,

καὶ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου.

Tom. IV.

Υ υ

ΚΕΦ.

v. 10. flich. a. ἔθεν ἐν θουμασὶν) ἔθεν ἐν θουμάσειον. v. 21. flich. 2. εἰς χρεῖαν) εἰς χρεῖας.
v. 26. flich. 2. καὶ πῦρ) καὶ deest. ibid. ἔλας) ἔλα. ibid. flich. 3. σκαρπείαι) σκαρπεί. v. 28.
flich. 3. Ἐν καιρῷ) καὶ ἐν καιρῷ. v. 31. flich. 2. χρεῖαι) χρεῖαι. ibid. flich. 3. ἐν καιρῷ)
ἐν τοῖς καιροῖς. v. 34. flich. 2. εὐδοκίμισται) εὐδοκίμησεται.

ΚΕΦ. Μ'. XL.

Α Σχολία μεγάλη ἔκλιναι παντὶ
ἀνθρώπῳ,
καὶ ζυγὸς βαρὺς ἐπὶ υἱὸς Ἀ-
δάμ,
Ἄφ' ἡμέρας ἐξῆδ' ἐκ γαστρὸς μητρὸς
αὐτῶν

ἐπιπλάφης ἕως ἡμέρας ἡμερῶν εἰς μητέρα πάν-
των·

Τὴς λίαν λογισμὸς 2. Διὰ λογισμὸν αὐτῶν καὶ φόβον καρ-
δίας

ἡμέρας ἑξήκοντα 3. Ἐπὶ πέντε προσδοκίας αἰῶνος τελευτῆς·

ὡς 4. Ἀπὸ καθημένη ἐπὶ θρόνου ἐν δέξῃ
καὶ τῇ τεταπεινωμένῃ ἐν γῇ καὶ σπο-
δῷ,

ὡς 5. Ἀπὸ φορεῖντος ἐκείνου καὶ εἴφανεον
καὶ ἕως περιβαλλομένης αἰμάτινον·

ὡς 6. Θυμὸς καὶ χυλὸς καὶ ταραχή καὶ
σάλος,

καὶ φόβος θανάτου καὶ μῆνιμα καὶ
ἔρις.

καὶ ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως ἐπὶ κοίτης
ἕως 7. Ὑπνος νυκτὸς ἀλλοιοῖ γυνῶνιν αὐτῇ·

ὡς 8. Ὅλον ὡς ἔστιν ἐν ἀναπαύσει,
καὶ ἅπ' ἐκείνη ἐν ὕπνῳ ὡς ἐν ἡμέρᾳ
σκοπιᾶς,

τεθρονημένος ἐν ὁράσει καρδίας
αὐτῇ,

ὡς 9. Ἐκπεφυγὸς ἀπὸ προσώπου πο-
λέμου·

ὡς 10. Ἐν καιρῷ σωτηρίας αὐτῇ ἐξηγέρθη
καὶ ἀπεδομαζῶν εἰς ἔθνη Φύλον.

ὡς 11. Μετὰ πάσης σαρκὸς ἀπὸ ἀνθρώπου
ἕως 12. κήνης,

καὶ ἐπὶ ἀμαρτωλῶν ἐπὶ ἀπλάσια
πρὸς ταῦτα·

9. Θάνατος καὶ αἷμα καὶ ἔρις καὶ βο-
φαία, ἐπαγωγὰ, λιμὸς καὶ συν-
τρίμμα καὶ μάστιξ,

10. Ἐπὶ τὴν ἀνέμους ἐκτίθη πάντα
ταῦτα,

καὶ δι' αὐτὸς ἐγένετο ὁ καθ' αὐτὸν.

11. Πάντα ὅσα ἀπὸ γῆς, εἰς γῆν ἀναστρέ-
φει,

καὶ ἀπὸ ὑδάτων εἰς θάλασσαν ἀνα-
κάμπτει.

12. Πάν ὧρον καὶ ἀδικία ἐξαλειφθή-
σεται·

καὶ πίστις εἰς τὸν αἰῶνα στήσεται.

13. Χρήματα ἀδικῶν ὡς ποταμὸς ξηραν-
θήσεται,

καὶ ὡς βροντὴ μεγάλη ἐν ὑετῷ ἐξη-
χῆται·

14. Ἐν τῷ ἀνοῖξαι αὐτὸν χεῖρας ἐν-
φρανθήσεται,

οὕτως οἱ παραβαίνοντες εἰς συντί-
λειαν ἐκλείψουσιν.

15. Ἐκγονα ἀσεβῶν ἐν πληθυνεὶ κλάδους,
καὶ ῥίζα ἀκαθάρτου ἐπ' ἀκροτόμου
πέτρας·

16. Ἀχι ἐπὶ παντὸς ὕδατος καὶ χυλὸς
ποταμῶ

πρὸ παντὸς χόρτου ἐκλίψεται.

17. Χάρις ὡς παραδόσεις ἐν εὐλογίαις,
καὶ ἐλεημοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα διαμείνει.

18. Ζωὴ αὐτάρκειας καὶ ἔργατε γλυκαν-
θήσεται,

καὶ ὑπερ ἀμφοτέρων ἐν εὐρίσκων θησαυ-
ρῶν

19. Τίνας

CAP. XL. v. 1. Rich. 4. ἐκπεφυγὸς) ἐκ ποφ. v. 3. ἐξῆδ') ἐν δέξῃ. ibid. Rich. 3. αἰ) καὶ
ἕως. v. 4. ἐκλείψουσιν) ἀναστρέφει. v. 5. Rich. 3. αἰῶνος) ἀπλάσια. v. 10. πάντα ταῦτα) ἐκλεί-
ψονται. v. 11. ἀναστρέφει) ἀναστρέφει. v. 14. Rich. 3. ἐκλείψονται) ἐκλείψονται. v. 16. Ἀχι)
ἔχου. ibid. χυλὸς) χυλός. v. 18. Rich. 3. ἀμφοτέρων) ἀμφοτέρων ὁ.

19. Τίκας καὶ οὐκοδομὴ πόλεως σφρίζου-
σιν ὅσους,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρω γυνὴ ἢ ἄνθρωπος
λογίζεται.

20. Ὅσος καὶ μισοὶ εὐφρανῶσιν καρ-
δίας,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρω ἀγαπήσεις σο-
φίας.

21. Αὐλὸς καὶ ψαλτήριον ἤλυναι μέλη,
Καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρω γλώσσαι ἡδεῖα.

21. Χάριν καὶ κάλως ἐπιθυμήσει ὁ-
φθαλμός,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρω χλόην σπέρει.

23. Φίλος καὶ ἐταῖρος εἰς καιρὸν ἀπαν-
τῶντες,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρω γυνὴ μετ' ἀν-
δρός.

24. Ἀδελφοὶ καὶ βοήθεια εἰς καιρὸν
θλίψεως, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρω ἐ-
λεημοσύνη γίνεται

25. Χρυσὸν καὶ ἀργύριον ἐπιστήσεις πό-
δα,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρω βαλὴ εὐδοκι-
μεῖται.

26. Χρήματα καὶ ἰσχύς ἀνψύσι καρ-
δίας,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρω φόβος Κυρίου·

Οὐκ ἔστιν ἐν φόβῳ Κυρίου ἐλάττωσις,
Καὶ ἔκ ἔστιν ἐπιζητήσαι ἐν αὐτῷ βοή-
θειαν.

27. Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλο-
γίας,

Καὶ ὑπὲρ πάντων δέξαν ἑκάλυνεν
αὐτόν.

28. Τίκον, ζῶν ἐπατήσεως μὴ βιά-
σης·

Κρεῖσσον ἀποθανεῖν, ἢ ἐπατεῖν.

29. Ἀνὴρ βλέπων εἰς τράπεζαν ἀλλο-
τρίαν,

Οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὁ βίος ἐν λογισμῷ
ζωῆς·

Ἀλυσθήσει ψυχὴν αὐτῷ ἐν ἐδέσσει-
σιν ἀλλοτρίοις,

Ἀνὴρ δὲ ἐπιστήμων καὶ πεπαιδευμένος
φυλάσσεται.

30. Ἐν τῷματι ἀναιδὺς γλυκανθήσεται
ἐπαίτησις·

Καὶ ἐν κοιλίᾳ αὐτῷ πῦρ καίσεται.

ΚΕΦ. ΜΑ'. XLI.

Ὡς αἰσταντο ὡς πικρὸν σὺ τὸ μνημό-
συόν ἐστιν

Ἀνδράπων εἰρηνεύοντι ἐν τοῖς ὑ-
πάρχουσιν αὐτῷ,

Ἀνδρὶ ἀπερισπάστῳ καὶ εὐδοκίῳ ἐν
πᾶσι,

Καὶ ὅτι ἰσχύοντι ἐπιβιβασθῆαι τροφῇ.

2. Ὡς αἰσταντο καλὸν σὺ τὸ κρίμα ἐστίν
Ἀνδράπων ἐπιδομένων καὶ ἑλασσεμέν-
ται ἐν ἰσχύϊ,

Ἐχατογῆρ καὶ περισπωμένων περὶ
πάντων,

Καὶ ἀπειθοῦντι καὶ ἀπελωλεκότι ὑ-
πομονῇ.

3. Μὴ εὐλαβῆ κρίμα θανάτου·
Μιζήθητι περὶτέρων σὺ καὶ ἰσχύων.

4. Τέτο κρίμα παρὰ Κυρίου πάση σαρκί·
Καὶ τί ἀπαναίη ἐν εὐδοκίᾳ ὑψίστῃ;

Υ γ 2

Ἔπει

v. 21. μὲν) μέλη. v. 22. ὁφθαλμός) ὁ ὁφθαλμός σου. v. 23. σὺ μετ' ἀνδρός.) μετὰ ἀν-
δρός. v. 24. γίνεται) γίνεται. v. 26. ἀνψύσι) ἀνθρώποις. ibid. σὺ. 3. ἐν φόβῳ) ἐν φόβῳ.
v. 27. σὺ. 3. ἐκάλυνεν) ἐκάλυψεν. v. 29. σὺ. 3. ψυχὴν) τὴν ψυχὴν. CAP. XLI.
v. 2. σὺ. 3. ἐν ἰσχύϊ) ἐν δυνάμει. v. 4. Τέτο κρίμα) τέτο τὸ κρίμα.

- Εἴτε δικά, εἴτε ἑκατὸν, εἴτε χίλια
ἔτη,
Οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ ἐλθγμός ζωῆς.
5. Τέκνα βδελυρὰ γίνονται τέκνα ἀμαρτωλῶν,
Καὶ συνασπρεφόμενα παρορέουσιν ἀσεβῶν·
6. Τέκνον ἀμαρτωλῶν ἀπολείται κληρονομία,
Καὶ μετὰ τῷ σπέρματός αὐτῶν ἐν δολοχρεΐ ὄνειδος.
7. Πατὴρ ἀσεβεῖ μὲμφεται τέκνα,
Ὅτι δι' αὐτὸν ὀνειδιθήσονται.
8. Οὐαὶ ὑμῖν ἄνδρες ἀσεβεῖς,
Οἵτινες ἐγκατελείπετε νόμον Θεοῦ ὑψίστου·
Τὰς γὰρ πληθυνθεῖτε, εἰς ἀπώλειαν,
9. (Καὶ ἐὰν γνησθῇτε, εἰς κατάραν γεννηθήσεσθε)
Καὶ ἐὰν ἀποθάνητε, εἰς κατάραν μεριθήσεσθε.
10. Πάντα ὅσα ἐν γῆς, εἰς γῆν ἀπελεύσονται·
Οὕτως ἀσεβεῖς ἀπὸ κατάρας εἰς ἀπώλειαν.
11. Πένθος ἀνθρώπων ἐν σώμασιν αὐτῶν·
Ὅνομα δὲ (ἀμαρτωλῶν) ἐκ ἀγαθὸν ἐξαλειφθήσεται.
12. Φροντισσον περὶ ὀνόματος, αὐτὸ γὰρ σοι διαμένει·
Ἡ χίλις μεγαλαίη θησαυροὶ χρυσίου·
13. Ἀγαθὸς ζωῆς ἀριθμὸς ἡμερῶν,
Καὶ ἀγαθὸν ὄνομα εἰς αἰῶνα διαμένει.
14. Παιδείαν ἐν εἰρήνῃ συντηρήσατε τέκνα·

- Σοφία δὲ κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφαιῆς,
Τὶς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις;
15. Κρείσσων ἄνθρωπος ἀπεκρύπτει τὴν μαριάν αὐτοῦ,
Ἡ ἄνθρωπος ἀπεκρύπτει τὴν σοφίαν αὐτοῦ.
16. Τογαρὼν ἐντρέπητε ἐπὶ τῷ ἔηματί μου·
Οὐ γὰρ ἔστιν πᾶσαν αἰσχύνην διαφυλάττει καλόν,
Καὶ ὃ πάντα πᾶσιν ἐν πίσει εὐδοκμεῖται.
17. Αἰσχύνετε ἀπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς περὶ πορνείας,
Καὶ ἀπὸ ἡγμενίου καὶ δυνάσε περὶ ψεύδους,
18. Ἀπὸ κριτῆ καὶ ἀρχοντος περὶ πλημμελείας,
Ἀπὸ συναγωγῆς καὶ λαοῦ περὶ ἀνομίας,
Ἀπὸ κυρια καὶ φίλων περὶ ἀδικίας,
19. Καὶ ἀπὸ τόπου ὃ παροικεῖς περὶ κλοπῆς,
Καὶ ἀπὸ λείων Θεοῦ καὶ διαθήκης, ἀληθείας
- Ἀπὸ πύξεως ἀγκῶνος ἐπ' ἄετος,
Καὶ ἀπὸ σκορακισμῶ λήψεως καὶ δόσεως,
20. Καὶ ἀπὸ ἀσπαζομένων περὶ σιωπῆς,
Καὶ ἀπὸ ἐράσεως ἡλιακῆς ἐταίρας,
21. Καὶ ἀπὸ ἀποτροφῆς προσώπου συγγενῆς,
Ἀπὸ ἀφαιρέσεως μερίδος καὶ δόσεως,
Ἀπὸ καλαινήσεως ἡλιακῆς ὑπάνδρου,
22. Ἀπὸ

v. 5. (βλ. λαοὶ) βλ. λαοὶ. v. 18. Stich. 3. minoribus litteris suppletus habetur in Edit. Rom. v. 19. Stich. 3. 'Ἀπὸ κριτῆ' καὶ 'ἀπὸ πύξεως'. ibid. Stich. 4. καὶ ἀπὸ) καὶ deest. v. 20. Stich. 2. καὶ ἀπὸ) καὶ deest. v. 21. Stich. 3. 'Ἀπὸ' καὶ ἀπὸ.

12. Ἀπὸ περιεργίας παιδείας αὐτῆς,
Καὶ μὴ ἐπιστῆς ἐπὶ τὴν κοίτην αὐτῆς·
Ἀπὸ Φίλων περὶ λόγῳ διειδισμῶ,
Καὶ μετὰ τὸ δοῦναι, μὴ διειδῇ·

23. Ἀπὸ δευτερώσεως (καὶ) λόγῳ ἀ-
κοῆς,
Καὶ ἀπὸ ἀποκαλύψεως λόγων κρυ-
φίων·

24. Καὶ ἔση αἰχυντηρὸς ἀληθινῶς,
Καὶ εὗρισκαν χάριν ἐναντι πάντος
ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. ΜΒ'. XLII.

ΜΗ περὶ τέταν αἰχυνθῆς,
Καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον τῷ
αἵματάσιν·

2. Περὶ νόμου ὑψίστης καὶ διαθήκης,
Καὶ περὶ κρίματος δικαιοῦσαι τὸν
ἄσπεδον,

3. Περὶ λόγῳ κοινῶν καὶ ὁδοπόρων,
Περὶ δόσεως κληρονομίας ἱταίῳ,

4. Περὶ ἀκριβοῦς ζυγῷ καὶ σταθμίων,
Καὶ περὶ κλήσεως πολλῶν καὶ ὀλίγων,

5. Περὶ ἀμφίερα πρᾶσεως ἐμπόρων,
Καὶ περὶ παιδείας τέκνων πολλῆς,
Καὶ οἰκῆτη ποιητῶ πλευρῶν αἱμάτων·

6. Ἐπὶ γυναικὶ ποιητῶ καλὸν σφραγίς,
Καὶ ὅπου χεῖρες πολλαί, κλείσιν·

7. Ὅ ἐὰν παραδίδως, ἐν ἀρεθμῷ καὶ
σταθμῷ,
Καὶ δόσις καὶ λῆψις πάντα ἐν γρα-
φῇ·

8. Περὶ παιδείας ἀνοήτης καὶ μαρῶ
Καὶ ἱκανοῦ κακοῦ πρὸς νέας, ἱκανο-
Καὶ ἔση πεπαιδευμένος ἀληθινῶς, γῆρ
Καὶ δοκομασμένος ἐναντι πάντος κεινομέ-
ζῶντος. νε

9. Θυγάτῃ πατρὶ ἀπόκριφος ἀγρυ-
πνία,
Καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆς ἀφίστα ὑπὸν· αὐτῇ
Ἐν νεότητι αὐτῆς μήποτε παρα-
μάση,
Καὶ συνακηκυῖα μήποτε μισθῇ·

10. Ἐν παρθενία μήποτε βεβηλωθῇ,
Καὶ ἐν τοῖς πατρικοῖς αὐτῆς ἔγνωσ
γίνεται·

Μετὰ ἀνδρὸς ὅσα μήποτε παραβῇ,
Καὶ συνακηκυῖα μήποτε σειραθῇ.

11. Ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπῃ τῷ σεφείῳ
φυλακὴν,
Μήποτε ποιῇ σε ἐπίχασμα ἔχ-
θεοῖς,

Λαλοῦν ἐν πόλει, καὶ ἔνδοξον λαῷ, ἐκκλησίῳ
Καὶ καταρχὴν σε ἐν πλήθει πολ-
λῶν.

12. Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔμβλεπε ἐν κάλ-
λει,
Καὶ ἐν μέσῳ γυναικῶν μὴ συνῆδρε·

13. Ἀπὸ γὰρ ἱματίων ἐκπορεύεται σῆς,
Καὶ ἀπὸ γυναικὸς ποιητῆς (γυναι-
κός).

14. Κρίεσκον ποιητῆς ἀνδρὸς ἢ ἀγαθο-
ποιὸς γυνή,
Καὶ γυνὴ καταρχὴν εἰς διειδισμὸν.

Υ Υ 3

15. Μη-

v. 12. stich. 3. περὶ λόγῳ) περὶ λόγων. v. 23. ab hoc versu Edit. Rom. incipit 42. Caput.
ibid. stich. 2. ἀποκαλύψεως) ἀποκαλύψων.
CAP. XLII v. 3. stich. 2. καὶ καὶ) καὶ καὶ.
ibid. ἱταίῳ) ἱταίῳ. v. 4. stich. 2. καὶ περὶ) καὶ περὶ.
v. 5. σταθμῶν) σταθμῶν. ibid. ἱταίῳ)
καὶ ἱταίῳ. ibid. stich. 3. αἱμάτων) αἱμάτων. v. 7. stich. 2. πάντα το) παντὶ το. v. 8.
stich. 2. ἀνθρώπῳ) ἀνθρώπῳ. v. 9. stich. 2. αὐτῆς) αὐτῆς. v. 10. stich. 4.
σε, αὐτῇ) τοῖς αὐτῇ.

15. Μιηθῆσομαι δὴ τὰ ἔργα Κυρίου,
Καὶ ὃ ἰούρακας ἐκδηγήσομαι.
Ἐν λόγοις Κυρίου τὰ ἔργα αὐτῆ.
16. Ἦλιος Φατίζων κατὰ πᾶν ἐπέβλη-
ψε,
Καὶ τῆς δόξης Κυρίου πληρὴς τὸ ἔργον
αὐτῆ.

17. Οὐκ ἐνεποίησε τοῖς ἁγίοις Κύριος
Ἐκδηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσια
αὐτῆ,

* Ἀ ἐξετίωσε Κύριος ὁ πατοκράτωρ,
Στηρηχθῆναι ἐν δόξῃ αὐτῆ τὸ πᾶν.

18. Ἀβυσσὸν καὶ καρέδιαν ἐξίχνησε,
Καὶ ἐν παυερήμασιν αὐτῶν διανοή-
θη.
Ἐργὼ γὰρ ὁ ὕψιστος πᾶσαν εἰδήσιν,
Καὶ ἐπέβλεψεν εἰς σημεῖον αἰῶνος.

19. Ἀπαγγέλλων τὰ παρεληλυθότα καὶ
τὰ ἐσόμενα,
Καὶ ἀποκαλύπτων ἔχνη ἀποκρύφων.
20. Οὐ παρεῖληθεν αὐτὸν πᾶν διανοήμα,
Οὐκ ἐκρέθη ἀπ' αὐτῆ εἰς λόγος.

21. Τὰ μεγαλεῖα τῆς σοφίας αὐτῆ ἐ-
κώμισεν.
* Ὅς ἐστι πρὸ τῶ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν
αἰῶνα, ἔτε προσετίθη ἔτε ἡλασ-
σάθη,
Καὶ ὃ προσετέθη ἐθενὸς συμβέβη.

22. Ὡς πάντα τὰ ἔργα αὐτῆ ἐπιθυ-
μητά,
Καὶ ὡς σπινθήρες ἐστὶ θεωρησαί.

23. Πάντα ταῦτα ζῇ καὶ μένει εἰς τὸν
αἰῶνα ἐν πάσαις χρείαις, καὶ
πάντα ὑπακύνει.
24. Πάντα διδοῖ, ἐν κατέναντι τῷ ἐνός.
Καὶ ὃκ ἐποίησεν ἐδὼν ἐλατῶσιν.
25. * Ἐν τῷ ἐνός ἐξετίωσεν τὰ ἀγαθά.
Καὶ τίς πληθήσεται ὀρῶν δόξαν
αὐτῆ;

ΚΕΦ. ΜΓ'. XLIII.

Γλυφίσματα ὕψους τερέωμα καθαριό-
τητος,
Εἶδος ἑρασιῶ ἐν ὁράματι δόξης.

2. Ἦλιος ἐν ὀπίσθιας ἀπαγγέλλων ἐν ἐξόδα, διαγγε-
σκεὺς θαυμαστόν, ἔργον ὕψιστο·
λαὶ
3. Ἐν μεσημβρίᾳ αὐτῆ αἰαζεφαίνει χαώ-
ραν,
Καὶ ἐναντίον καύματος αὐτῆ τίς ὑπο-
σῆσεται;
4. Κάμνον Φυσῶν ἐν ἔργοις καύματος,
Τριπλάσιον ἥλιος ἐκκαίον ὄρη.
Ἀτμίδας πυροῖσιν ἐκφυσῶν,
Καὶ ἐκλάμπων ἀκτίσας ἀμμοποῖ ὁ-
φθαλμούς.
5. Μέγας ὁ Κύριος ὁ ποιήσας αὐτὸν,
Καὶ ἐν λόγοις αὐτῆ κατέσπευσε πο-
ρεῖαν.
6. Καὶ ἡ σελήνη ἐν σέσω εἰς καιρὸν αὐ· πᾶσιν
τῆς,
Ἀνάβηξιν χροῶν καὶ σημεῖον αἰῶνος· Ἀιάδει-
7. Ἀπὸ σελήνης σημεῖον ἑρπῆς· ξιν
Φασηρ μειψμενος ἐπὶ συντελείᾳ.

8. Μὴν

v. 16. stich. 2. δόξῃ Κυρίῳ) δόξῃ αὐτῆ. v. 18. stich. 2. παυερήμασιν) παυερήματα. ibid.
stich. 3. ὁ ὕψιστος) ὁ κύριος. v. 19. καὶ τὰ ἐσόμενα) καὶ τὰ ἀποκρύφια. v. 20. stich. 2. αὐτῆ
ἐν) αὐτῷ ἢ ἐν αὐτῇ. v. 21. stich. 2. * Ὅς ἐστι πρὸ) καὶ ὡς ἐστὶ πρὸ. ibid. ἡλασάθη) ἐλατῶσθη.
ibid. stich. 3. καὶ οὐ) καὶ οὐκ. v. 24. stich. 2. ἐκκαίον) ἐκκαίνον. CAP. XLIII. v. 25.
διαγγέλλων) ἀπαγγέλλων. v. 4. stich. 2. Τριπλάσιον) τριπλάσιος. ibid. stich. 3. ἐκφυσῶν) ἐκ-
φύσας. v. 5. ὁ Κύριος) absque articulo. v. 7. stich. 2. συντελείᾳ) συντελείᾳ.

αὐξανόμενος
8. Μὴν κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐσιν,
ἀΐσαντες θαυμασῶς ἐν αἰσίοις.
Σκευὸς παρεμβολῶν ἐν ὕψει,
Ἐν τετραμάτῳ ἔραν ἑκλάμπων,

9. Κάλλος ἔραν, δόξα ἄστρον,
Κόσμος φωτίζων ἐν ὕψις Κυρίου·

10. Ἐν λόγοις ἀγία γήσονται κατὰ κρέμα,
Καὶ ἐ μὴ ἐκλυθῶσιν ἐν φυλακαῖς αὐτῶν.

αὐτὸν
11. Ἴδὼν τόξον, καὶ εὐλόγησεν τὸν ποιῆσαντα αὐτόν,
Σφόνδρα αὐαῖον ἐν τῷ αὐγάσματι αὐτοῦ·

12. Ἐγύρωσεν ἔραν ἐν κυκλάσει δόξης,
Χεῖρες ὕψις ἐτάσσον αὐτό.

13. Προσάγματι αὐτῷ κατέσπυσε χιόνα,
καὶ ταχύνει ἀτραπὰς κρίματος αὐτοῦ.

14. Διὰ τὸτο ἠνεύχθησαν θησαυροί,
καὶ ἐξέπλησαν νεφέλαι ὡς πετενᾶ·

νεφέλαις
15. Ἐν μεγαλείῳ αὐτῷ ἔρυσσε νεφελαι,
καὶ διεφύθησαν λίθοι χαλαάξης.

16. Καὶ ἐν ὀπίσσει αὐτῷ σαλευθήσονται ἔρη·
καὶ ἐν δελήματι αὐτῷ πνύσεται νέφος.

γῇ
17. Φωνὴ βροντῆς αὐτῷ ὠδήσῃ γῆν,
καὶ καταγίς βορέε καὶ συσροφὴ πνεύματος.

Ὡς πετενᾶ καθιπτάμενα πάσσει χιόνα,
καὶ ὡς ἀκρίς καταλύσῃ ἢ καταβάσις αὐτῆς·

18. Κάλλος λευκότητος αὐτῆς ἐκθαυμάσει ὁφθαλμοίς,
καὶ ἐπὶ τῷ ἐντῷ αὐτῆς ἐκστήσεται καρδία.

19. Καὶ πύχνην ὡς ἄλα ἐπὶ γῆς χέει,
καὶ παγίσῃ γίνεται ἡ σκολόπων ἄκρα.

20. Ψυχρὸς ἄνεμος βορέας πνύσει,
καὶ παγισθῇ κρυσταλὸς ἐφ' ὕδατος·
Ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος καταλύσει,
καὶ ὡς θάρακας ἐνδύσεται τὸ ὕδωρ.

21. Καταφάγεται ὅρη, καὶ ἔρημον ἐκαύσει,
καὶ ἀποσβέσει χλόην ὡς πῦρ.

22. Ἰασις πάντων κατὰ σπουδὴν, ὁμολογία
Δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσωνος ἱλαρώσει.

23. Λογισμῷ αὐτῷ ἐκόπασεν ἄβυσσον,
καὶ ἐφύτευσεν ἐν αὐτῇ ἔρημον.

αὐτὴν
Ἰηθῆς

24. Οἱ πλέντες τὴν θάλασσαν διηγούνται κίνδυνον αὐτῆς,
καὶ αἰκοῖς ὅτιον ἡμῶν θαυμάζομεν.

25. Καὶ ἐκεῖ τὰ θαυμαστά καὶ παράδοξα ἔργα,
Ποικιλία παντὸς ζώου, κίλισ κατῶν,

κίλισ
26. Δι' κίρτων

V. 8. Stich. 2. αὐξανόμενος) αἰξανόμενος. ibid. Stich. 4. ἐκλάμπων) ἐκλάμπων. V. 9. Stich. 2. Κυρία) κύριον. V. 11. αὐτόν) αὐτόν. V. 12. Stich. 2. ἐν ὕψει) ἐν ὕψει. V. 15. νεφέλαι) νεφέλαι. V. 16. Stich. 1. in Rom. καὶ ἐν ὀπίσσει αὐτῷ σαλευθήσονται ἔρη. ibid. Stich. 2. καὶ ἐν δελήματι) ibid. αὐτῷ) abest. V. 17. γῇ) γῆν. V. 20. βορέας) βορέας. ibid. Stich. 1. ἐφ' ὕδατος) ἐφ' ὕδατος. V. 24. κίνδυνον) τον κίνδυνον. V. 25. θαυμάσια καὶ παράδοξα) transposita. ibid. Stich. 2. κίλισ κατῶν) κίλισ κατῶν.

εὐδοκία 16. Δι' αὐτὸν κινήσῃ ἄγγελος αὐτῷ,
τίλος Καὶ ἐν λόγῳ αὐτῷ σύγκειται τὰ

27. Πολλὰ ἱερῶμεν, καὶ ἡ μὴ ἀφικνώ-
μεθα,
Καὶ συντέλεμα λόγων· τὸ πᾶν ἐξο
αὐτός.

28. Δοξάζοντες πῶ ἰσχύομεν;
Αὐτὸς γὰρ ὁ μέγας παρὰ πάντα
τὰ ἔργα αὐτοῦ.

29. Φοβερὸς Κύριος καὶ σφόδρα μέγας,
Καὶ θαυμαστὴ ἡ δυναστεία αὐτοῦ.

30. Δοξάζοντες Κύριον ὑψώσατε,
Καθίσον ἂν δέησθε, (ὑπερέξει γὰρ
καὶ ἐτι·)
Καὶ ὑψῶντες αὐτὸν πληθύνατε ἐν
ἰσχύϊ.
Μὴ κοπιᾶτε, ἡ γὰρ μὴ ἀφίκησθε.

31. Τίς ἰσώκεται αὐτὸν καὶ ἐκδηγήσα-
ται;

Καὶ τίς μεγαλυνεῖ αὐτὸν καθ' ὅς ἐστι;

32. Πολλὰ ἀπέκρυψά ἐστι μίσηται τέ-
των·

Ὅλγα γὰρ ἐωράκαμεν τῶν ἔργων
αὐτοῦ.

33. Πάντα γὰρ ἐποίησεν ὁ Κύριος,
Καὶ τοῖς εὐσεβέσιν δέδωκε σοφίαν.

ΚΕΦ. ΜΔ'. XLIV.

Πατέρων ὕμνος.

Αἰσώμεν δὴ ἄνδρες ἰδοῦτες,
Καὶ τὰς πατέρας ἡμῶν τῇ γε-
νέσει.

2. Πολλὰν δόξαν ἔκτισεν ὁ Κύριος ἐν αὐτοῖς
Τῇ μεγαλειότη αὐτῷ ἀπ' αἰῶνος.

3. Κυριεύοντες ἐν ταῖς βασιλείαις * αὐτῶν, γαλασίου
Καὶ ἄνδρες ὀνομαστοὶ ἐν δυναμεί,
† βαλόνται ἐν συνίσαι αὐτῶν, * αὐτῷ
Ἀπρηγασμένοι ἐν προφητείας· † βασιλεύ-
σαι

4. Ἠγέμενοι λαοῦ ἐν διαβολοῖς
Καὶ συνίσαι γραμματείας λαῶν,
Σοφοὶ ἐν λόγοις παιδείας αὐτῶν.

5. Ἐκζητοῦντες μέλη μυστικῶν,
Καὶ διηγέμενοι ἔπη ἱερῶν· ἐν γραφῇ

6. Ἄνδρες πλέσιοι κεχρηγημένοι ἐν
ἰσχύϊ,
Εἰρηνεύοντες ἐν κατοικίαις αὐτῶν.

7. Πάντες ἔτοι ἐν γενεαῖς ἰδοξάθησαν,
Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχη-
μα.

8. Εἰσὶν αὐτῶν οἱ κατέλειπον ὄνομα,
Τῷ ἐκδηγήσασθαι ἐπαίνους.

9. Καὶ εἰσὶν ὧν ἐκ ἐξὶ μαρτύρων,
Καὶ ἀπώλονται ὡς ἐχ. ὑπάρχοντες,
Καὶ ἐγένοντο ὡς ἐ γεννητοί,
Καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετ' αὐτούς.

10. Ὁ Ἄδ' ἡ ἔτοι ἄνδρες ἐλέως,
Ὡς αἱ δικαιοσύναι ἐκ ἐπελήθησαν.

11. Μετὰ τῷ σπέρματος αὐτῶν διαμνέει
Ἄγαθὴ κληρονομία, ἔκγονα αὐτῶν
Ἐν ταῖς διαθήκαις· 12. ἔσῃ τὸ σπέρ-
μα αὐτῶν

Καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν δι' αὐτούς.

13. Ἐως αἰῶνος μνείη σπέρματος αὐτῶν,
Καὶ ἡ δόξα αὐτῶν ἐκ ἐξελιφθήσεται· ἐγκωσ-

14. Τὰ λειφθή-

v. 26. εὐδοκία) εὐδοκία. ibid. Rich. 2. τὰ πάντα) πάντα. v. 28. ἰσχύομεν) ἰσχυρόμεν. v. 30. Rich. 4. ἀφικνῶμεν) ἐφικνῶμεν. v. 33. Rich. 2. διδόναι) δίδωμι. CAP. XLIV. v. 3. αὐτῶν) αὐτῶν. ibid. Rich. 3. βαλόνται) βαλόντων. v. 4. Rich. 3. in Rom. σοφοὶ λόγοι ἐν παιδείᾳ αὐτῶν. v. 5. Rich. 2. καὶ) deest. v. 6. ἐν ἰσχύϊ) ἰσχύϊ. ibid. Rich. 2. κατοικίαις) κληρονομίαις. v. 12. τὸ σπέρμα) absque articulo. ibid. Rich. 2. τὰ τέκνα) τέκνα. v. 13. Rich. 2. ἐκωσ-

14. Τὰ σώματα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἑτάφη, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ζῇ εἰς γενεάς·

15. Σοφίαν αὐτῶν διηγήσονται λαοί, καὶ τὸν ἔπαινον αὐτῶν ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία.

16. Ἐν ἔχ' εὐερίσθη Κυρίῳ, καὶ μετετέθη,

Ἵπὸδεγμα μετανοίας ταῖς γενεαῖς.

17. Νῶε εὐερίθη τέλειος δικαίος, Ἐν καιρῷ ὀργῆς ἐγίνετο ἀντάλλαγμα·

Διὰ τὸτο ἐγνήθη κατάλειμμα τῇ γῇ,

Ὅτε ἐγένετο ὁ κατακλυσμός·

18. Διαθῆκαι αἰῶνες ἐτέθησαν πρὸς αὐτὸν,

Ἵνα μὴ ἐξαλειφθῇ πᾶσα σάρξ.

19. Ἀβραάμ μέγας πατὴρ πλήθους ἐθνῶν,

Καὶ ἔχ' εὐερίθη ὅμοιος αὐτῷ ἐν τῇ δόξῃ·

20. Ὅς συνετήρησε νόμον ὑψίστου, Καὶ ἐγένετο ἐν διαθήκῃ μετ' αὐτῷ· Ἐν σαρκὶ αὐτῷ ἔσθ' ἐκ διαθήκης, Καὶ ἐν πιρασμῷ εὐερίθη πιστός·

21. Διὰ τὸτο ἐν ὅρῳ ἔσθ' ἐν αὐτῷ, Ἐν εὐλογηθῆναι ἔθνη ἐν σπέρματι αὐτῷ,

Πληθύναι αὐτὸν ὡς χεὶρ τῆς γῆς, Καὶ ὡς ἄστρον ἀνψύσων τὸ σπέρμα αὐτῷ,

Τομ. IV.

V. 14. Τὰ σώματα) τὰ εἶμα. V. 15. flich. 2. ἵκανον αὐτῶν (ἐξαγγελεῖ) ἵκανον (ἐξαγγελεῖ). V. 17. flich. 4. in Rem. διὰ τὸτο ἐγίνετο κατάλειμμα. V. 18. flich. 2. (ἐφελκυσθῇ) addit καὶ κατάλειμμα. V. 19. (Ἀβραάμ) Ἀβραάμ. ibid. flich. 2. ἔχ' εἰς. ibid. αὐτῷ) deest. V. 20. flich. 3. ἔσθ' ἐκ) καὶ ἐκ ἐκ. V. 21. flich. 2. ἐν σπέρματι) ἐν τῷ σπέρματι. ibid. flich. 6. τῷ γῆν) absque articulo. V. 23. flich. 4. διέστην) διέσπεν. CAP. XLV. V. 1. flich. 2. Μωσῆ) μωσῆ. V. 2. ἐν ἑξ' ἐν deest.

καὶ κατακληρονομήσαι αὐτὸς ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ποταμῷ ἕως ἀκρῆς τῆς γῆς.

22. Καὶ ἐν τῷ Ἰσαάκ ἔσθ' ἐν ἔθνεσιν Διὰ Ἀβραάμ τὸν πατέρα αὐτῷ Εὐλογίαν πάντων ἀνθρώπων καὶ διαθήκην.

23. Καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰακώβ·

Ἐπέγνω αὐτὸν ἐν εὐλογίαις αὐτῷ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν κληρονομίᾳ·

καὶ ἔδωκεν μερίδας αὐτῷ, διέσπεν Ἐν φυλαῖς ἐμέρισε δεκάδιον·

καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτῷ ἀνδρὰς ἑλέας, εὐρίσκοντας χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων σαρκός.

ΚΕΦ. ΜΕ'. XLV.

Ἡ Γασημὸν ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ἡγαπήσαν Μωσῆ, ὃ τὸ μομήσυσεν ἐν εὐ- Μωσῆ λογίαις·

2. Ὡμοίωσεν αὐτὸν ἐν δόξῃ ἀγίων, καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ἐν φόβῳ ἔχθρων·

3. Ἐν λόγοις αὐτῷ σημεῖα κατέπαυσεν, Ἐδόξασεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον βασιλέων·

Ἐνετείλατο αὐτῷ πρὸς λαὸν αὐτῷ, καὶ ἔδιδεν αὐτῷ τῆς δόξης αὐτῷ·

Ζ Ζ

4. Ἐν

4. Ἐν πίσει καὶ πραύτητι αὐτὸν ἡγία-
σεν,
Ἐξελέξατο αὐτὸν ἐκ πάσης σαρκός.
5. Ἠκέτισεν αὐτὸν τῆς Φωίης αὐτῆ,
καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν γνόφον,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κατὰ πρόσωπον ἐν-
τολάς,
Νόμον ζωῆς καὶ ἐπιτήμης,
Διδάξαι τὸν Ἰακώβ διαθήκην,
καὶ κείμενα αὐτῷ τὸν Ἰσραήλ.
6. Ἀπερὸν ὑψώσει ἄγιον ὅμοιον αὐτῷ,
Ἄδελφόν αὐτῷ ἐκ φυλῆς Λευί.
7. Ἔστησεν αὐτῷ διαθήκην αἰῶνος,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἱερατεῖαν λαῷ.
Ἐμακάρισεν αὐτὸν ἐν εὐκοσμίας,
καὶ περιέχων αὐτὸν περιστολῇ δόξης.
8. Ἐνέδυσεν αὐτὸν συντέλειαν καυχήμα-
τος,
καὶ ἐξετίσας αὐτὸν σκεύειν ἰχθύος,
περικελῇ καὶ ποδήρει καὶ ἐπωμί-
δῃ.
9. Καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὸν ῥοίσκοις
Χρυσοῖς, κνώδαι πλείους κυκλόθεν,
Ἥχῃσαι Φωπὴν ἐν βήμασιν αὐτῆ,
Ἀκατὸν ποιῆσαι ἦχον ἐν ναῷ
εἰς μνημόσυνον υἱοῦ λαοῦ αὐτῆ.
10. Ἐτολῇ ἀγία, χρυσῶ καὶ υἰακύνθῳ
καὶ πορφύρᾳ, ἔργῳ ποικιλτῆ,
λογεῖω κρίσεως δήλοις ἀλαδύαις,
ἀληθει-
ας
11. Κεκλωσμένη κόκκῳ, ἔργῳ τεχνίτη,
λίθοις πολυτελείᾳ γλύμμασι σφρα-
γίδος,
12. Στέφανον χρυσοῦν ἐπάνω κιάρεως,
Ἐκλύπωμα σφραγίδος ἀγιάσματος,
καύχημα τιμῆς, ἔργον ἰχθύος,
Ἐπιδυμήματα ὀφθαλμῶν κοσμέμε-
να αἰράσι.
13. Πρὸ αὐτῆ ἔγχετο τοιαῦτα,
Ἔως αἰῶνος ἕκ ἐποδίστατο ἀλλογομένης
Πλὴν τῶν υἱῶν αὐτῆ μόνον,
καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῆ διαπαντός.
14. Θυσίαι αὐτῆ ὀλοκαρπαθίσονται
καθημέραν ἐνδελεχῶς δις.
15. Ἐπλήρωσε Μωσῆς τὰς χεῖρας,
καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν ἐλαίῳ ἀγίῳ.
Ἐγενήθη αὐτῷ εἰς διαθήκην αἰῶνιον,
καὶ τῷ σπέρματι αὐτῆ ἐν ἡμέραις
ἑταῖῶν,
Λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεῖαν,
καὶ συλογεῖν τὸν λαὸν αὐτῆ ἐν τῇ
ὀνομασίᾳ αὐτῆ.
16. Ἐξελέξατο αὐτὸν ἀπὸ πάντος ζῶν-
τος,
Προσκαγαγεῖν κάρπων Κυρίου,
θυμιάματα καὶ ἑνώα εἰς μνημόσυνον, εὐωδίας
Ἐξιλάσκειν περὶ τοῦ λαοῦ αὐτῆ. σε
17. Ἐδωκεν αὐτῷ ἐν ταῖς ἐντολαῖς
αὐτῆ,
Ἐξασίαν ἐν διαθήκαις κριμάτων,
Διδάξαι τὸν Ἰακώβ τὰ μαρτύρια, μαρτυ-
καὶ εἶπεν Καὶ εἶπεν

ν. 4. περιέχων αὐτὸν) περιέχων αὐτῷ. ν. 7. stich. 4. περιεσπῶ) σπῶν. ν. 15. Μωσῆς) Μωυσῆ.
ibid. stich. 4. καὶ τῷ καὶ ἐν τῷ. ibid. stich. 6. ἐξέματι) addit αὐτῷ. ν. 16. stich. 3. εὐ-
ωδίας) εὐωδίας. ν. 17. αὐτῷ ἐν ταῖς ἐντολαῖς) αὐτὸν ἐν ἐντολαῖς. ibid. stich. 3. μαρτυρίαν) τὰ μαρ-
τύρια.

Καὶ ἐν νόμῳ αὐτῷ φωτίσαι τὸν Ἰσραήλ.

18. Ἐπισυνέστησαν αὐτῷ αἰχίοιοι,
καὶ ἐξήλωσαν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ.
Ἄνδρες οἱ περὶ Δαδὸν καὶ Ἀδερῶν,
καὶ ἡ συναγωγὴ Κορὲ ἐν Συμῷ καὶ ὄργῃ.

19. Ἴδε Κύριος καὶ ἔκ ἡυδοκῆσε,
καὶ συνετελέσθησαν ἐν Συμῷ ὄργῃς.
Ἐποίησεν αὐτοῖς τέρατα,
καταναλῶσαι ἐν πυρὶ φλογὸς αὐ-
τῶς.

20. Καὶ προσέθηκεν Ἀσραὴν δόξαν,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν.
Ἀπαρχὰς πρωτογεννημάτων ἰμέρισεν
αὐτῷ,
Ἄβριον ἐν πρώτοις ἡτοίμασεν ἐν πλησ-
μονῇ.

21. Καὶ γὰρ θυσιὰς Κυρίῳ φαίγονται,
ὡς ἔδωκεν αὐτῷ τε καὶ τῷ σπέρματι
αὐτῷ.

22. Πλὴν ἐν γῇ λαὸς ὃ κληρονομήσει,
καὶ μερὶς ἐκ ἐσῶν αὐτῷ ἐν λαῷ.
αὐτὸς γὰρ μερὶς αὐτῷ καὶ κληρονο-
μία.

23. Καὶ Φνεὶς υἱὸς Ἐλεάζαρ τρίτος εἰς
δόξαν,
Ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν ἐν φόβῳ Κυ-
ρίου,
καὶ σῆναι αὐτὸν ἐν τροπῇ λαῷ
Ἐν ἀγαθότητι προθυμίας ψυχῆς
αὐτῷ.

Καὶ ἐξήλωσαν περὶ τοῦ Ἰσραήλ.

24. Διὰ τοῦτο ἐξάθῃ αὐτῷ διαθήκη εὐ-
ρήνης,
προσέταξεν αἰγίον καὶ τῷ λαῷ αὐτῷ, προστά-
ξας αὐτῷ ἡ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ την
ἱερωσύνης μεγαλεῖον εἰς τὰς αἰώνας. τῷ λαῷ

25. Κατὰ διαθήκην τῷ Δαυὶδ, καὶ
τίτῳ Ἰεσοῖ ἐκ φυλῆς Ἰούδα,
κληρονομίας βασιλείας υἱὸς ἐξ υἱῶν μόνα, κληρονο-
μία κληρονομία τῷ Ἀσραὴ καὶ τῷ σπέρματι
αὐτοῦ, αὐτῷ

26. Δὲν ὑμῶν σοφίαν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν, δόξῃ
κρίνειν τὸν λαὸν αὐτῷ ἐν δικαιοσύνῃ,
ἵνα μὴ αἰφανεθῇ τοῖς ἀγαθὰ αὐ-
τῶν,
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς γενεὰν αὐ-
τῶν.

ΚΕΦ. ΜΣ'. XLVI.

Κ Ραταῖος ἐν πολέμῳ Ἰησοῦς υἱὸς
Ναυῆ,
καὶ διδάσχος Μωσῆ ἐν προφη-
τεῖαις.

Ὅς ἐγένετο κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῷ
Μέγας ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐκλεκτῶν αὐτῷ,
Ἐκδικῆσαι ἐπεγερμένους ἐχθρούς,
Ὅπως καὶ κληρονομήσῃ τὸν Ἰσραήλ.

2. Ὡς ἐδόξασθῃ ἐν τῷ ἐπαῖσι χεῖρας
αὐτῷ,
καὶ ἐν τῷ ἐκλεῖναι φορμαῖαν ἐπὶ πό-
λεως.

Ζ Ζ 2

3. Τίς

v. 17. flich. 4. τὸν Ἰσραήλ.) absque articulo.
v. 10. flich. 3. ἰμέρισεν αὐτῷ.) ἰμέρισεν αὐτοῦ.
μερὶς πρωτογεννημάτων. v. 11. flich. 3. καὶ κληρονομία) καὶ δεσφ. v. 23. flich. 3. σῆναι) εἶναι.
v. 25. flich. 2. Ἰεσοῖ) δεσφ. flich. 3. αὐτῷ καὶ τῷ) αὐτοῦ καὶ τῷ. v. 26. δόξῃ) δόξῃ.
ἰβιδ. flich. 3. εἰς γενεὰν) εἰς γενεάς. CAP. XLVI. v. 1. ἐν πολέμῳ Ἰησοῦ υἱὸς Ναυῆ) ἐν πολ-
έμῳ Ἰησοῦ υἱὸς Ναυῆ. ἰβιδ. flich. 2. Μωσῆ) Μωϋσῆ. ἰβιδ. flich. 6. κατακληρονομήσῃ) κληρονομήσῃ.
v. 2. flich. 2. καὶ ἐν τῷ ἐκλεῖναι) καὶ ἐν τῷ ἐκλεῖναι.

v. 19. flich. 4. φλογὶς αὐτοῦ.) φλογὶς αὐτοῦ.
ἰβιδ. flich. 4. in Rem. ἔκτεν ἐν πρώτοις ἡτοί-
μασεν αὐτῷ. v. 23. flich. 3. σῆναι) εἶναι.
v. 26. δόξῃ) δόξῃ. ἰβιδ. flich. 3. αὐτῷ καὶ τῷ) αὐτοῦ καὶ τῷ. v. 26. δόξῃ) δόξῃ.
ἰβιδ. flich. 3. εἰς γενεὰν) εἰς γενεάς. CAP. XLVI. v. 1. ἐν πολέμῳ Ἰησοῦ υἱὸς Ναυῆ) ἐν πολ-
έμῳ Ἰησοῦ υἱὸς Ναυῆ. ἰβιδ. flich. 2. Μωσῆ) Μωϋσῆ. ἰβιδ. flich. 6. κατακληρονομήσῃ) κληρονομήσῃ.
v. 2. flich. 2. καὶ ἐν τῷ ἐκλεῖναι) καὶ ἐν τῷ ἐκλεῖναι.

3. Τίς πρότερος αὐτῷ ἔως ἔση;
Τὸς γὰρ πολέμιος Κυρίῳ αὐτὸς ἀπ-
ήγαγεν.

4. Οὐχὶ ἐν χερσὶ αὐτῷ ἐπεποδῆθη ὁ ἡ-
λιος,
Καὶ μία ἡμέρα ἐγενήθη πρὸς δύο;

5. Ἐπεκαλίσατο τὸν ὕψισον θυνάσην,
Ἐν τῷ θλίψαι αὐτὸν ἐχθρὸς κυ-
κλόθεν,
Καὶ ἐπήκυσεν αὐτῷ μέγας Κύριος
Ἐ λήθοις χαλάρης θυνάμεως κρε-
ταιῆς.

6. Κατέρχραζεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον,
Καὶ ἐν καταβάσει ἀπάλεσεν ἀνδρείη-
κότας,
Ἦκε γῶσιν ἔθνη πανοπλίαν αὐτῷ,
Ὅτι ἐναντίον Κυρίου ὁ πόλεμος αὐτῷ.
Καὶ γὰρ ἐπικυκλόθησεν ἐπίσω θυνά-
ση.

7. Καὶ ἐν ἡμέραις Μωσέως ἐποίησεν ἔ-
λεος,
Λυτὸς καὶ Χαλὰβ υἱὸς Ἰεφονῆ,
Ἀντιστήται ἔναντι ἐκκλησίας,
Καλῦσαι λαὸν ἀπὸ ἀμαρτίας,
Καὶ κοπάσαι γογγυσμὸν πονηρίας.

ἐχθρῷ

8. Καὶ αὐτοὶ δύο ὄντες διασώθησαν
Ἀπὸ ἑξακοσίων χιλιῶν πεζῶν,
Εἰσαγάγει αὐτοὺς εἰς κληρονομίαν,
Εἰς γῆν βίωσαν γάλα καὶ μέλι.

9. Καὶ ἔδωκεν ὁ Κύριος τῷ Χαλὰβ Ἰρχὺν,
Καὶ ἔως γῆρεος διέμενεν αὐτῷ,

Ἐπιδοῦναι αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὕψος τῆς
γῆς,
Καὶ τὸ σπέρμα αὐτῷ κατέχευε τὴν κλη-
ρονομίαν.

10. Ὅπως ἴδωσι πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ,
Ὅτι καλὸν τὸ πορεύεσθαι ἐπίσω
Κυρίου.

11. Καὶ οἱ κενταὶ ἑκάστος τῷ αὐτῷ ὀνό-
ματι, ὅσων ἐκ ἐξεπόρευον σεν ἡ
καρδία,
Καὶ ὅσοι ἐκ ἀπεσερέφθησαν ἀπ'
Κυρίου,
Εἴη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλο-
γίαις.

12. Τὰ ἑσῶ αὐτῶν ἀναθάλει ἐκ τῷ τό-
πῳ αὐτῶν,
Καὶ τὸ ἔνομα αὐτῶν ἀντικαταπαλα-
σόμενον,
Ἐφ' υἱοῖς δεδοξασμένων αὐτῶν.

13. Ἦγαπημένος ὑπὸ κυρίου αὐτῷ Σα-
μὴλ
Προφῆτης Κυρίῳ κατέστησε βασι-
λείαν,
Καὶ ἔχριεν ἀρχοντας ἐπὶ τὸν λαὸν
αὐτῷ.

14. Ἐν νόμῳ Κυρίου ἔκρησε συναγωγὴν,
Καὶ ἐπεσκέψατο Κύριος τὸν Ἰακώβ.

15. Ἐν πίσει αὐτῷ ἠρεβάσθη προφῆτης,
Καὶ ἐγνωθῇ ἐν βήμασιν αὐτῷ πιστὸς
ἑσάσεως.

16. Καὶ ἐπεκαλίστατο τὸν Κύριον θυνά-
σην,

Ἐρ

ν. 3. πρότερος) πρότερον. ibid. stich. 2. Κυρίῳ αὐτὸς ἀπήγαγεν.) κύριος αὐτὸς ἀπήγαγεν. ν. 4. ἐπι-
ποδῆθη) ἀντιέδωκεν. ν. 5. stich. 3. ἐπικαλίστατο αὐτῷ) ἐπικαλίστατο αὐτῷ. ibid. stich. 4. λαὸν) ἐν
λαῷ. ν. 6. stich. 3. πανοπλίαν αὐτῷ) πανοπλίαν αὐτῶν. ν. 7. Μωσέως) Μωσέως. ν. 8.
stich. 3. ἐκκλησίαν) ἐκκλησίαν. ν. 9. stich. 3. τὸ ἔθνος) absque articulo. ibid. stich. 4. καὶ
τῇ κληρονομίᾳ) κατέχευε κληρονομίαν. ν. 15. stich. 2. ἐν βήμασιν) ἐν κινήσει.

- Ἐν τῷ θλίβαι ἐχθρὸς αὐτῷ κυκλίδεν,
Ἐν προσφορᾷ ἀνὸς γαλαθηνῷ.
17. Καὶ ἐβρόντησεν ἀπ' ἐραυῆ Κύριος,
Καὶ ἐν ἤχῳ μεγάλῳ ἀκούσῃ ἐποίησεν
τὴν Φωνὴν αὐτῷ.
18. Καὶ ἐξέτεριψεν ἡγμένους Τυρίαν,
Καὶ πάντας ἀρχοντας Φυλσιμίμ.
19. Καὶ πρὸ καιρῷ κοιμήσεως αἰῶνος
Ἐπιμαρτύρατο ἐναντὶ Κυρίου καὶ Χρυσῷ.
Χρήματα καὶ ὄνος ὑποδημάτων
Ἀπὸ πάσης σαρκὸς ἐκ εἰληφας.
Καὶ ἐκ ἐνέκαλυσεν αὐτῷ ἀνδρωποῦς.
20. Καὶ μετὰ τὸ ὑπνώσαι αὐτὸν ἐπροφῆτευσας,
Καὶ ὑπέδειξε βασιλεῖ τὴν τελευταὴν
αὐτῷ.
Καὶ ἀνύψωσεν ἐκ ἧς Φωνὴν αὐτῷ,
Ἐν προφητεῖᾳ ἐξαλεῖψαι ἀτομίαν
λαῶ.

ΚΕΦ. ΜΖ'. XLVII.

- Κ**ΑΙ μετὰ τούτων ἀνέστη Ναβασ
Προφῆτευς ἐν ἡμέραις Δαυὶδ.
2. Ὡς περ τέρας ἀφωρισμένον ἀπὸ σωτηρίας,
Οὕτως Δαυὶδ ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ.
3. Ἐν λέσῃ ἐπαίξεν ὡς ἐν ἐρίφοις,
Καὶ ἐν ἀρκείοις ὡς ἐν ἀρνασὶ προβάτων.
4. Ἐν νεότητι αὐτῷ ὥχ' ἀπέκλειπε γίγαντας,
γῶντας,

- Καὶ ἐξῆρ' ἐνεδιδυμένον ἐκ λαῶ,
Ἐν τῷ ἱπᾶραι χίτῃ ἐν λίθῳ σφεν- χύρας
δόνης,
Καὶ κατὰβαλεῖν γουριάμα τῷ Γολιάθ;
5. Ἐπεκαλίσαστο γὰρ Κύριον τὸν ὕψιστον,
Καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῷ κράτος
Ἐξᾶραι ἀνδρωποῦν δυνατὸν ἐν πολέμῳ,
Ἀνυψῶσαι κίρας λαῶ αὐτῷ.
6. Οὕτως ἐν μαριάσιν ἐδόξασεν αὐτὸν,
Καὶ ἦνεν αὐτὸν ἐν εὐλογίαις Κυρίου,
Ἐν τῷ φέρεσθαι αὐτῷ διάδημα δόξης.
7. Ἐξέτεριψε γὰρ ἐχθρὸς κυκλίδεν,
Καὶ ἐξουόνωτο Φυλσιμίμ τὴν ὑπεναντίαν.
Ὡς σήμερον συνέτεριψεν αὐτῶν πέρας.
8. Ἐν παντὶ ἔργῳ αὐτῷ ἔδωκεν ἐξομολόγησιν
Ἀγία ὑψίστη ῥήματι δόξης.
Ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτῷ ὤμηση,
Καὶ ἠγάπησεν τὸν ποιήσαντα αὐτόν.
9. Καὶ ἔφησε ψαλτῶδους κατέναντι θυσιαστηρίου,
Καὶ ἐξ ἡχῶς αὐτῶν γλυκαίνεν μέλη,
Καὶ κατ' ἡμέρας κατέκειτο ἐν ταῖς ἐλαῖς αὐτῶν.
10. Ἐδωκεν ἐν ἰορταῖς εὐπρέπειαν,
Καὶ ἐκόσμησε καιρὸς μέχρι συντελείας,
Ἐν τῷ ἀνεῖν αὐτὰς τὸ ἄγνον ὄνομα
αὐτῷ,
Καὶ ἀπὸ πρῶτας ἤχητ' ἐν ἀγίασμα.
Z Z 3 II. Κύριος

v. 20. ἐπεφῆτευσας) προσφῆτευσας. ibid. flich. 3. Φωνὴν) τὴν Φωνήν. CAP. XLVII. v. 1. γῶντας) γῶντας. v. 2. flich. 2. ἀπὸ τῶν υἱῶν) ἀπὸ τῶν υἱῶν. v. 3. ἐπαίξεν) ἰσχυρεῖται. v. 4. flich. 3. χίτῃ) χιτῶν. v. 9. θυσιастηρίου) τοῦ θυσιαστηρίου. ibid. flich. 2. in Rom. καὶ ἐξ ἡχῶν αὐτῶν γλυκαίνεν μέλη. v. 10. flich. 4. ἀπὸ πρῶτας) ἀπὸ πρῶτ.

11. Κύριος ἀφείλε τὰς ἀμαρτίας αὐτῷ,
καὶ ἀνύψωσεν εἰς αἰῶνα τὸ κέρας
αὐτοῦ,
καὶ ἔθηκεν αὐτῷ διαθήκην βασιλείαν
καὶ θρόνον δόξης ἐν τῷ Ἰσραὴλ.
12. Μετὰ τούτων αἰῆτος υἱὸς ἐπιστήμων,
καὶ δι' αὐτὸν κατέλυσεν ἐν πλατυσ-
μαί·
13. Σολομὼν ἱεσαίλευσεν ἐν ἡμέραις εὐ-
ρήνης,
ὃ ὁ Θεὸς κατέπαυσε κυκλόθεν,
ἵνα σήσῃ οἶκον ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ,
καὶ ἐτοιμάσῃ ἀργίσματος εἰς τὸν αἰῶ-
να.
14. Ὡς ἐσοφίᾳς ἐν νεότητι σου,
καὶ ἐνπλήθης ὡς ποταμὸς συνέ-
σεως·
15. Γῆν ἐπεκάλυψεν ἡ ψυχὴ σου,
καὶ ἐπέπλησας ἐν παραβολαῖς αἰνυ-
μάτων·
16. Εἰς νόσους πόρρου ἀφίκετο τὸ ὄνομα
σου,
καὶ ἡγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ σου.
17. Καὶ ἐν ῥαβδαῖς καὶ παρομοίαις καὶ πα-
ραβολαῖς,
ἐρημίαις καὶ ἐν ἱερουσίμῳ ἀπεθαύμασάν σε
ἡρώεαι.
18. Ἐν ὀνόματι Κυρίου τῷ Θεῷ
τῷ ἐπικεκλημένῳ Θεῷ Ἰσραὴλ,
συνήγαγες ὡς κακώτερον τὸ χρυ-
σίον,
μέλιδον καὶ ὡς μιλῶν ἐπληθύνους ἀεργύριον.
19. Παρατέκλωνας τὰς λαγόνας σου γυ-
ναίξιν,
καὶ ἐνεχυσάθης ἐν τῷ σώματι σου·
20. Ἐδάκας μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου·
καὶ ἐδεήλωσας τὸ σπέρμα σου,
Ἐπαγαγεῖν ὀργὴν ἐπὶ πᾶ τέκνα σου,
καὶ κατακτενῆσαι ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σου· καίον·
γῆρ
21. Γενέσθαι διχὰς τυραννίδας,
καὶ ἐξ Ἐφραὶμ ἀρξάι βασιλείαν
ἀπειθῆ.
22. Ὁ δὲ Κύριος ἔ μὴ ἐγκαταλείπῃ τὸ
ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ ἔ μὴ διαφθείρῃ ἀπὸ τῶν ἔργων
αὐτοῦ,
οὐδὲ μὴ ἐξαλείψῃ ἐκλεκτῷ αὐτοῦ ἐκ-
γοναί,
καὶ τὸ σπέρμα τῷ ἀγαπήσαντος
αὐτὸν ἔ μὴ ἐξάρῃ·
καὶ τῷ Ἰακώβ ἔδωκε κατάλειμμα,
καὶ τῷ Δαυὶδ ἐξ αὐτοῦ ῥίζαν.
23. Καὶ ἀντακούσας Σολομὼν μετὰ
τῶν πατέρων αὐτοῦ,
καὶ κατέλυσε μεθ' αὐτὸν ἐκ τοῦ σπέρ-
ματος αὐτοῦ
λαὸν ἀφροσύνην καὶ ἔλασσύμενον συν-
έσει
Ῥοδοῦν, ὃς ἀπέστησε τὸν λαὸν ἐκ
βουλῆς αὐτοῦ,
καὶ ἱεροδοῦν υἱὸν Ναβαὶτ, ὃς ἐξή-
μαρτε τὸν Ἰσραὴλ,
καὶ ἔδωκε τῷ Ἐφραὶμ ὀδὸν ἀμαρ-
τίας·

24. Καὶ

v. 12. Μετὰ τούτων) μετὰ τούτων. v. 13. Σολομὼν) Σολομὼν. v. 17. Καὶ ἐν ῥαβδαῖς) καὶ δεσφ.
ibid. flich. 2. ἐν ἱερουσίμῳ) ἐν ἱερουσίμῳ. v. 18. flich. 4. ὡς μιλῶν) ὡς μιλῶν. v. 19. πα-
ραβολαῖς) παραβολαῖς. v. 22. ἐγκαταλείπειν) καταλείπειν. ibid. flich. 2. ἀφροσύνην) ἀφροσύνην.
ibid. flich. 3. αὐτοῦ) δεσφ. ibid. flich. 4. τὸ σπέρμα) absque articulo. v. 23. πατέρων
αὐτοῦ) αὐτῶ ἀβεβ. ibid. flich. 2. μεθ' αὐτοῦ) μεθ' αὐτοῦ. ibid. flich. 4. τὸν λαόν) absque
articulo.

24. Καὶ ἐπληθύθησαν αἱ αἵμαρτίαι αὐ-
τῶν σφόδρα,
Ἀποστῆσαι αὐτὲς ἀπὸ τῆς γῆς αὐ-
τῶν.

25. Πᾶσαν ποιηρίαν ἐξεζήτησαν,
Ὡς ἐκδικήσας ἔλθῃ ἐπ' αὐτὰς.

ΚΕΦ. ΜΗ'. XLVIII.

ΚΑΙ ἀνέστη Ἠλίας προφήτης ὡς
πῦρ,
Καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπρὰς
ἐκαίετο.

2. Ὃς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς ἑλμὸν
ἰσχυρόν,
Καὶ τῷ ζήλῳ αὐτοῦ ὠλόγισποίησεν αὐ-
τόν.

3. Ἐν λόγῳ Κυρίου ἀνέχετο ἑρανόν,
Κατήγαγεν ἔως τρεῖς πῦρ.

4. Ὡς ἐδοξάσθη Ἠλίας ἐν θαυμασίοις
αὐτοῦ.

Καὶ τίς ὅμοιός σοι καυχῆσται;

5. Ὁ ἐγχείρας νεκρὸν ἐκ θανάτου, καὶ ἐξ
ἀδῆς ἔνυχον ἐν λόγῳ ὑψίστου.

6. Ὁ καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπώ-
λειαν,
Καὶ δεδοξασμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν.

7. Ἀκούων ἐν Σινᾷ ἐλογμὸν Κυρίου,
Καὶ ἐν Χαρεβὶ κρίματας ἐκδικήσεως.

8. Ὁ χεῖραν βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα,
Καὶ προφῆτας διαδοχὰς μετ' αὐτόν.

λαμπρά- 9. Ὁ ἀναλαβθεὶς ἐν λαίλῃ πυρὸς
δι' Ἐν ἀρματι ἵππων πυρὶν.

10. Ὁ καταγραφθεὶς ἐν Πλαμῇ εἰς και-
ρὸς,

Καπᾶσαι ἐργὴν κρίσεως Κυρίου πρὸ θυ-
μῷ,

Καὶ ἐπιτρέψαι καρδίαν πατρὸς πρὸς
υἱόν,

Καὶ καταστῆσαι Φυλαὶς Ἰακώβ.

11. Μακάριοι οἱ ἰδόντες σε,

Καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει κατεκμημένοι,

Καὶ γὰρ ἡμεῖς * ὥπ ζήσόμεθα.

12. Ἠλίας, † ὃς ἐν λαίλῃ ἐσκαπάθη,
Καὶ ἔλυσαι ἐπληθύ πνεύματος
αὐτοῦ.

Καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἐκ ἐσκαλύθη
ὑπὸ ἀρχοντος,

Καὶ ἐκατεδουλόευσεν αὐτὸν υἱαίς.

13. Πᾶς λόγος ὃς ὑπερῆγεν αὐτόν,

Καὶ ἐν κοιμῇ ἐπροφήτευσεν τὸ σῶ-
μα αὐτοῦ.

14. Καὶ ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε τέρατα,

Καὶ ἐν τελειῇ θαυμασίας τὰ ἔργα
αὐτοῦ.

15. Ἐν πᾶσι τέτοις ἐμετεώρησεν ὁ
λαὸς,

Καὶ ἐκ αἰπέστησαν ἀπὸ τῶν αἵμαρτιῶν
αὐτῶν,

Ὡς ἐπρονομήθησαν ἀπὸ τῆς γῆς
αὐτῶν,

Καὶ διεσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

Καὶ κατελείφθη ὁ λαὸς ὀλιγοπύς,

Καὶ ἀρχαν ἐν τῷ οἴκῳ Δαυιδ.

16. Τότες

v. 25. flich. 2. 'Ἦν' Ἰωρ. CAP. XLVIII. v. 4. ἐν θαυμασίοις) ἐν ταῖς θαυμασίαις. ibid. flich. 2. καυχῆσται) καυχᾶσθαι. v. 7. Ἀκούων) ὁ ἀκούων. v. 9. λαμπράς) λαίλαπτι. v. 10. ἐλογμὸν) ἐν Πλαμῇ. ibid. flich. 3. ἐκδικήσας) praeiudicat. v. 11. flich. 3. ὥπ) ὥπ. v. 12. flich. 2. ἐν λαίλῃ καὶ ἐπληθύ πνεύματος αὐτοῦ. v. 13. ἐκ) ἐκ. v. 15. flich. 3. ἀπὸ τῆς γῆς) ἀπὸ τῆς γῆς. ibid. flich. 4. ἐπρονομήθησαν) ἐπρονομήθησαν. ibid. flich. 6. ἐν τῷ οἴκῳ) ἐν δεσφ.

16. Τινες μὲν αὐτῶν ἐποίησαν τὸ ἀρε-
τόν,

Τινες δὲ ἐπλήθυνον ἀμαρτίας.

17. Ἐξεκίας ὠχέρωσε τὴν πόλιν αὐτῆ,
καὶ εἰσήγαγεν εἰς μέσον αὐτῆς ὕδαρ
ᾧ ὤρευσεν ἡ σιδηρὰ ἀκρότομον,
καὶ ὠκοδόμησε κρήνας εἰς ὕδατα.

18. Ἐν ἡμέραις αὐτῆ ἀνέβη Σενναχηρείμ,
καὶ ἀπέστειλε Ῥαψάκην, καὶ ἀπέ-
ρεν ἡ Λαχίσι.

καὶ ἐπῆρεν χεῖρας αὐτῆ ἐπὶ Σιών,
καὶ ἐμεγαλυνήσκειν ὑπερηφανίαν αὐ-
τῆ.

19. Τότε ἐσαλεύθησαν καρδίαι καὶ αἱ
χεῖρες αὐτῶν,
καὶ ὠδῆσαν ὡς αἱ τίλισσαι.

20. Καὶ ἐπικαλίσαντο τὸν Κύριον τὸν
ἐλεήμονα,
Ἐκπετάσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν
πρὸς αὐτόν.

καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ἑρανεῦ ταχὺ ἐπήκωσεν
αὐτῶν,
καὶ ἐλυτρώσατο αὐτὰς ἐν χειρὶ Ἡ-
σαΐα.

21. Ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἀσ-
συρίων,
καὶ ἐξέτριψεν αὐτὰς ὁ ἄγγελος αὐ-
τῆ.

22. Ἐποίησε γὰρ Ἐξεκίας τὸ ἀρετόν
Κυρίῳ,
καὶ ἐνίσχυσεν ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τῷ πα-
τρί αὐτῆ,
ὡς ἐνετείλατο Ἡσαΐας ὁ προφῆτης,
Ὁ μίγας καὶ πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτῆ.

23. Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆ ἀνεπόδισεν
ὁ ἥλιος,

καὶ προσέθηκε ζωὴν βασιλεῖ.

24. Πνεύματι μεγάλῳ εἶδε τὰ ἔκτατα,
καὶ παρεκάλεσε τὸς πενθούντας ἐν
Σιών.

25. Ἔως τῷ αἰῶνος ὑπέδειξε τὰ ἐσό-
μνα,
καὶ τὰ ἀπόκρυφα προη̄ παρεγγέ-
δαι αὐτά.

ΚΕΦ. ΜΘ'. XLIX.

Μνημόσυνον Ἰωσὴ εἰς σύνθεσιν
θυμιάματος,
Ἐσκουασμένων ἔργων μαρτυρῶν.

Ἐν παντὶ σώματι ὡς μέλι γλυκαν-
θήσεται,

καὶ ὡς μεσκά ἐν συμποσίῳ εἶναι.

2. Αὐτὸς κατηνύθη ἐν ἐπιτροφῇ λαοῦ,
καὶ ἐξῆρε βδελύγματα ἀνομίας.

3. Κατεύθυνε πρὸς Κύριον τὴν ^{καρδίαν} ὁδόν
αὐτῆ,
Ἐν ἡμέραις ἀνέμον κατήκυσσε τὴν εὐ-
σέβειαν.

4. Πάρεξ Δαυὶδ, καὶ Ἐzekiā, καὶ Ἰω-
σία,
πάντες πλημμελεία ἐπλημμέλησαν
κατέλειπον γὰρ τὸν νόμον τῷ ὑψί-
στῳ,

οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴ ἐξέλειπον.

5. Ἦσαν γὰρ τὸ κέρας αὐτῶν ἐτίρεις, ἰδούκα
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔθνη ἀποστρίψαν.

6. Ἐνστήσαν ἐπὶ τὴν πόλιν ἀγνῶσ-
ματος,

καὶ

v. 17. Rich. 2. αὐτῆ ὕδαρ) αὐτῶν τὴν γού. v. 18. ἀνέβη Σενναχηρείμ) ἀνέβησαν σενναχηρείμ. ibid.
Rich. 2. χεῖρας) ἡ χεῖρ. v. 19. αἱ χεῖρες) absque articulo. CAP. XLIX. v. 1. Rich. 2.
ἐγχο) ἐγγυ. v. 3. τὴν ὁδόν) τὴν καρδίαν. v. 4. Rich. 2. πλημμελεία) πλημμέλημα.

Καὶ ἤρηνωσαν τὰς ὁδὸς αὐτῆς
 Ἰηρημίς Ἐν χειρὶ Ἰηρημία.
 7. Ἐκάκουσαν γὰρ αὐτὰν,
 Καὶ αὐτὸς ἐν μήτρᾳ ἡγιασθὴ προ-
 φῆτης
 Ἐκείρουν καὶ κακοῦν καὶ ἀπολίεν,
 Ὡσαύτως οἰκοδομῆν καὶ καταφυ-
 τεύειν.
 Ἰεζεκιήλ 8. Ἰηρημία ἔβεν ὅρατιν δόξης,
 ὅς Ἦν ὑπιδείξεν αὐτᾷ ἐπὶ ἄσματος Χε-
 ρουβὶμ.
 9. Καὶ γὰρ ἐμνήσθη τῶν ἐχθρῶν ἐν ἔμ-
 ρῳ,
 Καὶ ἀγαθῶσαι τὸς εὐθύνοντας ὁδὸς.

10. Καὶ τῶν δώδεκα προφητῶν τὰ ὅσα
 Ἀναθάλα ἐκ τῷ τόπῳ αὐτῶν.
 Παρεκάλεσαν γὰρ τὸν Ἰακώβ,
 Καὶ ἐλυτρώσαντο αὐτὸς ἐν πίτει ἰλ-
 πίδος.

11. Πῶς μεγαλύνωμεν τὸν Ζαροβάβελ;
 Καὶ αὐτὸς ὡς σφραγίς ἐπὶ δεξιᾶς
 χειρὸς.

12. Οὗτος Ἰησὺς υἱὸς Ἰασαδὲκ,
 Οἱ ἐν ἡμέραις αὐτῶν ἐκδόμισαν
 αἶνον,
 Καὶ ἀνύψωσαν ναὸν ἁγίον Κυρίου,
 Ἰστομασμένον εἰς δόξαν αἰῶνος.

Νεερμίας 13. Καὶ ἐν ἑκατητῇ τῇ Νεερμίας, ἧ ἐπὶ πολλῷ
 τὸ μνημόσυνον,
 Τῷ ἡγείραντος ἡμῶν τείχῃ πεπλω-
 κῶτα,

Tom. IV.

Καὶ ἤσαντος πύλας καὶ μαχαίρας,
 Καὶ ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν.

14. Οὐδ' εἰς ἐκλίσθη ἐπὶ τῆς γῆς τοιᾶ-
 νος οἶος Ἐνώχ.
 Καὶ αὐτὸς ἀνέβη ἀπὸ τῆς γῆς. μετεβίβη
 15. Οὐδὲ ὡς Ἰασάφ ἐγενήθη αἰὴρ,
 Ἠγάμενος ἀδελφῶν, σήμερον λαῷ,
 Καὶ τὰ ὅσα αὐτὸς ἐπεσκέπησαν.
 16. Σῆμ καὶ Σῆθ ἐν ἀνθρώποις ἐδοξά-
 θησαν,
 Καὶ ὑπὲρ πάντων ζῶν ἐν τῇ κτίσει Ἀ-
 δάμ.

ΚΕΦ. Ν'. L.

Σίμων Ὀνίας υἱὸς ὁ ἱερὺς ὁ μέγας,
 Ὃς ἐν ζωῇ αὐτῇ ὑπέβλεψεν ὁ-
 κον,

Καὶ ἐν ἡμέραις αὐτῇ ἐξετίωσε ναὸν,
 2. Καὶ ὑπ' αὐτῇ ἐθμεμλιάθη ὕψος δι-
 πλῆς,

Ἀνάλημμα ὕψηλόν περιβόλῳ ἱερῷ.

3. Ἐν ἡμέραις αὐτῇ ἡλαττώθη ἀποδο-
 χεῖα υδάτων,
 Λάκκος ὡσεὶ θαλάσσης τὸ περιμέ-
 τρον.

4. Ὁ Φροντίζων τῷ λαῷ αὐτὸ ἀπὸ πλώ-
 σιως,

Καὶ ἐπιχρύσας πόλιν ἐν πολιορκίᾳ. ἐμπολοῦ

5. Ὃς ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαῷ, κῆσαι
 Ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος.

A a a

6. Ως

v. 6. stich. 3. Ἰηρημία) Ἰηρημίου. v. 7. stich. 3. ἀπολίεν) ἀποθνήσκον. v. 10. stich. 3. παρεκάλε-
 σαν γὰρ) παρεκάλεσαν δι. ibid. stich. 4. ἐλυτρώσαντο) ἐλυτρώσαντο. v. 12. stich. 2. & 3. πύρ-
 ρον ἀνύψωσαν ναόν) οἶκον καὶ ἀνύψωσαν λαόν. v. 14. in Rom. eodē die ἐκλίσθη εἰς ἑνὶ τούτοις ἐπὶ
 τῇ γῇ, καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνέβη ἀπὸ τῆς γῆς. v. 15. ἐγενήθη) ἐγενήθη. CAP. L. v. 1. ὁ
 ἱερὺς) ἱερεὺς. ibid. stich. 3. ναόν) τὸν ναόν. v. 3. ἀποδοχίῳ) ἀποδοχίῳ. ibid. stich. 2.
 Λάκκος) χαλάσι. v. 5. Ὃς) ὅς.

6. Ὡς αἴτῃ ἐωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλης,
Ὡς σελήνῃ πλήρῃ ἐν ἡμέραις,

7. Ὡς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν ὑψίστου,
Ὡς τάξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης,

8. Ὡς αἶθρος ῥόδων ἐν ἡμέραις νέων,
Ὡσεὶ κρίνα ἐπ' ἐξόδῳ ὕδατος,
Ὡς βλάστης λιθάνων ἐν ἡμέραις θέρους,

9. Ὡς πῦρ καὶ λίθαιος ἐπὶ πυρεῖς,
Ὡς σκεῦος χρυσίου ὁλοφύρητον,
Κεκκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ·

10. Ὡς ἐλαία ἱερῆς ἀναθάλασσαν καρπὸς,
Καὶ ὡς κυπάριστος ὑψημὴν ἐν νεφέλαις.

11. Ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν σολὴν δόξης,
Καὶ ἐνδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχίματος,

καύματις

Ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἁγίου
Ἐδόξασε περιβολὴν ἁγιασματος·

12. Ἐν δὲ τῷ δεχεσθαι μέλη ἐκ χειρῶν ἱερέων,
Καὶ αὐτὸς ἐξηκὸς παρ' ἐσχάρων βωμῶν,
Κυκλίζον αὐτὴν τέφανος ἀδελφῶν,
Ὡς βλάστημα κέδρων ἐν τῷ λιθάνῳ,
Καὶ ἐκύλωσαν αὐτὸν ὡς σελήχῃ Φοινίκαν·

13. Καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἀσραὴν ἐν δόξῃ αὐτῶν,

Καὶ προσφορὰ Κυρίου ἐν χερσὶν αὐτῶν

Ἐναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ·

14. Καὶ συντέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βωμῶν,
Κοσμησάι προσφορὰν ὑψίστου παντοκράτερος,

15. Ἐξέτεπεν ἐπὶ σπονδαῖς χεῖρα αὐτῆς,
Καὶ ἔσπειρεν ἐξ αἵματος σαφυλῆς·
Ἐξέχευεν εἰς θεμέλια θυσιαστηρίου
Ὁσμὴν εὐαδίας ὑψίστου παμβασιλευῖ.

16. Τότε ἀνέκραγον οἱ υἱοὶ Ἀσραὴν,
Ἐν σάλπιγγιν ἐλαταῖς ἤχησαν,
Ἀκαστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην,
Εἰς μνημόσυνον ἔναντι ὑψίστου·

17. Τότε πᾶς ὁ λαὸς κοῆν κατέσπευσαν,
Καὶ ἔπесαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῇ γῇ,

Προσκυῖνσαι Κυρίῳ παντοκράτορι, ὡσὺ ὑψίστου

18. Καὶ ἤνεσαν οἱ ψαλμοδοῖ ἐν φωναῖς αὐτῶν,

Ἐν πλείῳ ἔχον ἡλικιὰν μέλος·

ὡς ἡμεγαλύνθη

19. Καὶ ἐδείξθη ὁ λαὸς Κυρίῳ ὑψίστου
Ἐν προσευχῇ κατέναντι ἐλεήμονος,
Ἐως συντελεσθῇ κόσμος Κυρίου,
Καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτῆς ἐτελείωσαν.

20. Τότε καταβῆς ἐπ' ἥρας χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ χεῖρας πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ἰσραὴλ,

Δύναι

v. 7. stich. 2. Ὡς τάξον) praeinitit καὶ. v. 8. stich. 2. Ὡσεὶ) ὡς. ibid. ἐξόδῳ) ἐξόδῳ. v. 9. πύρεϊ) πυρεῖ. v. 11. stich. 2. καυχίματος) καυχίματος. v. 12. stich. 2. ἱερῆς) ἱερῆς. ibid. stich. 4. κέδρων) κέδρων. v. 14. ἐπὶ βωμῶν. v. 16. οἱ υἱοὶ) υἱοί. v. 17. κατέσπευσαν) κατέσπευσαν. ibid. stich. 3. Κυρίῳ) τῷ κυρίῳ αὐτῶν. ibid. ὑψίστου) τῷ ὑψίστῳ. v. 18. ψαλμοδοῖ) ψαλμοδοῖ. ibid. stich. 2. ἡλικιὰν) ἡλικιὰν. v. 10 stich. 1. in Rom. τότε καταβῆς ἐπ' ἥρας χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ἰσραὴλ.

Κυρίῳ Δόξαι εὐλογίαν Κυρίε ἐν χειλέων αὐ-
τῷ,

Καὶ ἐν ὀνόματι αὐτῷ καυχῆσθαι.

ιδενύκω- 21. Καὶ ἰδενύκωσιν ἐν προσκυνήσει,
sen ἐπὶ † ἐπιδέσθαι τὴν εὐλογίαν παρὰ ὑ-
† Ἐπιδει- ψίς.
ξάδαι

22. Καὶ νῦν εὐλογήσατε τῷ Θεῷ πάν-
ταν

Τῷ μεγάλῃ ποίοντι πάντη,

Τὸν ὑψούντα ἡμέρας ἡμῶν ἐκ μή-
τρας,

Καὶ ποίοντα μεθ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἔλεος
αὐτῷ.

23. Δὴ ἡμῶν εὐφροσύνη καρδίας,
Καὶ γενέσθαι εἰρήνην ἐν ἡμέραις ἡμῶν
Ἐν Ἰσραὴλ κατὰ τὰς ἡμέρας τῷ
αἰῶνος.

24. Ἐμπιστεύσαι μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος
αὐτῷ,

αὐτῷ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν λυτρωσά-
δω ἡμᾶς.

25. Ἐν δυσὶν ἔθνεσι προσώχθισεν ἡ ψυ-
χή μου,
Καὶ τὸ τρίτον ἐκ ἑσπιν ἔθνος.

26. Οἱ καθήμενοι ἐν ὄρει Σαμαρείας,
καὶ Φιλιστίναι,
Καὶ ὁ λαὸς ὁ μαρὸς ὁ κατοικῶν ἐν
Σιμωί.

27. Παιδεῖαν σπένσεως καὶ ἐπιστήμης
Ἐχάρειν ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ
Ἰησοῦ υἱὸς Σιραῶχ Ἐλαῶχ ὁ Ἱερο-
σολυμίτης,

Ὅς αὐώμερεσε σοφίαν ἀπὸ καρδίας
αὐτῷ.

28. Μακάριος ὅς ἐν τέτοις ἀναστροφῇ-
σεται, καὶ θεὸς αὐτὰ ἐπὶ καρ-
δίαν αὐτῷ σφιδήσεται.

29. Ἐὰν γὰρ ταῦτα ποιήσῃ, πρὸς πάν-
τα ἰσχύσει, ὅτι φῶς Κυρίε τὸ ἱ-
χνος αὐτῷ,

Καὶ τοῖς εὐσεβέσι ἰδοὺ σιφίαν.

Εὐλογεῖς Κύριος ἐν τῷ αἵματι· γένηται,
γένηται.

ΚΕΦ. ΝΑ'. LI.

Προσευχὴ Ἰησοῦ υἱὸς Σιραῶχ.

Εξομολογήσασθαι σοι Κύριε βασιλεῦ, Ἐξομολο-
καὶ αἰνῶσι σε Θεὸν τὸν σωτῆ- γέμαι
ρά μου,

Ἐξομολογῆμαι τῷ ὀνόματί σου.

2. Ὅτι σκεπασῇς καὶ βοηθὸς ἐγένε-
μαι,

Καὶ ἐλυτρώσω τὸ σῶμά μου ἐξ ἀπω-
λείας, καὶ ἐκ παγίδος διαβολῆς
γλώσσης,

Ἀπὸ χειλέων ἐργαζομένων ψεύδος, καὶ
ἐναντί τῶν παρεστηκότων

Ἐγένεσθαι μοι βοηθός, 3. καὶ ἐλυτρώσω
με

Κατὰ τὸ πληθὺς ἐλέος καὶ ὀνόμα-
τός σε,

Ἐκ βρυγμῶν ἵτοιμον εἰς ἐξῶμας,

Ἐκ χειρὸς ζητούντων τὴν ψυχὴν
μου,

Ἐκ πλείονων θλίψεων ἃν ἔχων,

A a a z

4. Ἀπὸ

v. 20. stich. 3. καυχῆσθαι) καυχῆσαι. v. 21. ἐπὶ προσκ.) ἐν προσκυνήσει. v. 22. stich. 2. & 3.
πάντων μεγάλα ποίοντι) πάντες τῇ μεγαλοποιεῖν. v. 26. καὶ Φιλιστίναι) καὶ deest. ibid.
stich. 2. ὁ μαρὸς) μου. v. 27. stich. 3. Ἐλαῶχ) non habet. v. 28. καὶ θεὸς) καὶ ὁ
θεός. v. 29. ταῦτα) αὐτά. C.A.P. L.I. Inscr. Σιραῶχ) σιραῶχ. v. 1. Ἐξομολογῆμαι) Ἐξομολο-
γησέμεν. ibid. αἰῶνος) addit σε. v. 2. stich. 2. ἀπωλείας) ἀπωλείας. ibid. stich. 4. Ἐγένου
βοηθός) ἔγενε μοι βοηθός. v. 3. stich. 3. ἵτοιμον) ἵτοιμον.

4. Ἀπὸ πύργου πυρὸς κυκλόθεν,
καὶ ἐκ μέσθ πυρὸς ἔκ ἐξέκαστα,
5. Ἐκ βάθους κοιλάς αἶψα,
καὶ ἀπὸ γλώσσης ἀκαθάρτου καὶ λό-
γου ψυιδός.
6. Βασιλεῖ διαβελὴ ἐκ γλώσσης αἰνῶς·
ἠγγισεν ἕως θανάτου ἡ ψυχὴ μου,
καὶ ἡ ζωὴ μου ἦν σύγγενος αὐτῷ κάτω.
7. Περιέχον με πάντοθεν, καὶ ἐκ ἧν ὁ
βοηθῶν.
Ἐλεπεν εἰς ἀντίληψιν ἀνθρώπων,
καὶ ἐκ ἧν.
8. Καὶ ἐμνήσθην τῷ ἐλέως σε Κύριε,
καὶ τῆς ἐργασίας σε τῆς ἀπ' αἰῶ-
νος·
Ὅτι ἐξαιρῇ τὰς ὑπομένοντας σε,
καὶ σάξεις αὐτὸς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν.
9. Καὶ αὐψώσῃ ἀπὸ γῆς ἱκετεῖάν μου,
καὶ ὑπὲρ θανάτου ῥύσῃς ἐδεήθην.
εἰπὸ ἀ-
θανάτου
10. Ἐπεκαλεσάμην Κύριον πατέρα κυ-
ρίῳ μου,
Μὴ με ἐγκαταλιπεῖν ἐν ἡμέραις θλί-
ψεως,
Ἐν καιρῷ ὑπερφάνων αἰσθηθῆσθαι.
11. Διένσω τὸ οἶμά σε ἐνδελγῶς,
καὶ ὑμνήσω ἐν ἐξομολογήσει.
καὶ εἰσηκούσῃ ἡ δέησίς μου.
12. Ἐπώσας γὰρ με ἐξ ἀπωλείας,
ἐξιλημαὶ καὶ ἐξήλθα ἐκ χειρὸς ποιητοῦ (καὶ
ἐξήλθα με).
- Διὰ τὸτο ἐξομολογήσομαι σοι, καὶ
αἰνέσω σοι, καὶ εὐλογήσω τῷ ὀνό-
ματι Κυρίου.
13. Ἐτι ὧν νεώτερος περὶ πλανηθῆναι
με,
Ἐξήτῃσα σοφίαν προφανῶς ἐν προσ-
ευχῇ μου.
14. Ἐναισι ναὶ ῥῥιον περὶ αὐτῆς,
καὶ ἕως ἐχάταν ἐκζητήσω αὐτήν.
15. Ἐξ αἰθέρος ὡς περκαέσσης ταφυλῆς, ἕως
ἠυφραάθῃ ἡ καρδία μου ἐν αὐτῇ.
Ἐπέβη ὁ πῆς μου ἐν εὐθύτητι,
Ἐκ νεότητός μου ἵχνησεν αὐτήν.
16. Ἐκλαρα ὀλίγον τὸ ὅς με καὶ ἔδε-
ξάμην,
καὶ πολλὴν εὖρον ἐμαυτῷ παιδίαν.
17. Προνοπὴ ἐγένετό μοι ἐν αὐτῇ.
τῷ διδόντι μοι σοφίαν, δόσω δόξαν.
18. Διενούθῃν γὰρ τῷ ποιῆσάι με αὐ-
τῇ,
καὶ ἐξήλωσα τὸ ἀγαθόν, καὶ ἔ με
αἰσχυθῶ.
19. Διαμεμάχηται ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῇ, διαμεμά-
καὶ ἐν ποιήσει μου † διαμεμώσμαι. † χρισ-
Τὰς χειρὰς μου ἐξεπέτατα πρὸς τὸν
ὑψος, † διηκρ-
καὶ τὰ ἀγνοήματα αὐτῆς ἐπένθη-
σα.
ἐσημάμην
20. Τὴν ψυχὴν μου κατεύθυνα εἰς αὐ-
τήν,

Καὶ

v. 4. πυρὸς) πυρὸς. v. 7. stich. 1. Ἐδενον) λαβύλουν. v. 8. stich. 3. ἐξαιρῇ) ἐξήλθ. ibid.
stich. 4. ἐχθρῶν) ἐχθρῶν. v. 9. ἀπὸ γῆς) ἐκ γῆς. ibid. stich. 2. ἀπὸ θανάτου, ὑπὲρ θανάτου.
v. 11. stich. 2. in Rom. καὶ ἐξήλθα με ἐκ χειρὸς ποιητοῦ. ibid. stich. 3. ἐξήλω. σοι, σοι) σοι
deest. v. 15. ὡς) αἶψα. ibid. stich. 4. ἵχνησεν) ἵχνησεν. ibid. stich. 2. διένσω addit μοι.
v. 18. ποιῆσαι μοι) μοι abest. v. 19. διαμεμάχηται) διαμεμώσμαι. ibid. stich. 2. μου διαμε-
μώσμαι) λιμὸν διαμεμώσμαι.

- καίρω θς
ρισμῷ
- Καὶ ἐν καρδίᾳ μου εὗρον αὐτήν.
Καρδίαν ἐκλήσαμην μετ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς.
Διὰ τὸτο ἔμῃ ἐγκαταλειφθῶ.
21. Καὶ ἡ κοιλία μου ἐταράχθη τῷ ἐκζητῆσαι αὐτήν.
Διὰ τὸτο ἐκλήσαμην ἀγαθὸν κἰημα.
22. Ἐδύκε Κύριος γλῶσσάν μου μιᾶν μου,
Καὶ ἐν αὐτῇ αἰνέσω αὐτόν.
23. Ἐργίσατε πρὸς μὲ ἀπαιδευτοί,
Καὶ αὐλώετε ἐν ὄκῳ παιδείας.
24. Τί ὅτι ὑστερεῖτε, λέγετε, ἐν τότοις,
Καὶ αἱ ψυχαὶ ὑμῶν διψῶσι σφόδρα;
25. Ἦνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησα.
Κτήσασθε ἑαυτοῖς ὄψιν ἀεργυρίῳ.
26. Τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ ζυγόν,
Καὶ ἐπιθεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παιδείαν.
Ἐγγύς ἐστιν εὐρεῖν αὐτήν.
27. Ἰδετε ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ὅτι ὀλίγον ἐκοπίασα,
Καὶ εὗρον ἑμαυτῷ πολλὴν ἀνάπαυσιν.
28. Μετάχρετα παιδείας ἐν πολλῷ ἀεργυρίῳ.
Καὶ πολλὴν χρυσὴν κήσασθε ἐν αὐτῇ.
29. Εὐφρανθεὶ ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτῇ,
Καὶ μὴ αἰσχυρθεῖσθε ἐν αἰνέσει αὐτῇ.
30. Ἐργάζεσθε τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸ καίρω,
Καὶ δώσεται τὸν μισθὸν ὑμῶν ἐν καιρῷ αὐτοῦ.

ΣΟΦΙΑ ΙΗΣΟΥ ΥΙΟΥ ΣΕΙΡΑΧ.

v. 20. stich. 2. &c 3. in Edit. Rom. transponuntur. ibid. stich. 2. ἐν καρδίᾳ θρησκείῃ) ἐν καρδίᾳ μου. ibid. stich. 3. μετ' αὐτῆς) μετ' αὐτῶν. v. 21. τῷ) abest. v. 22. γλῶσσάν μου) γλῶσσαν μου. v. 23. stich. 2. αὐλώετε) αὐλώετε. v. 24. τί ὅτι) διότι ibid. λέγετε) abest.

MAG. 2920

